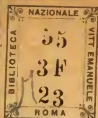
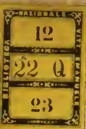
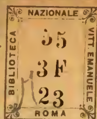

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT EMANUELE
12
22 Q
23

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT EMANUELE
55
3 F
23
ROMA

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
22 Q
23

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
55
3 F
23
ROMA

CASPARI BAUHINI
Viri Clariss.

ΠΙΝΑΞ
THEATRI
BOTANICI

sive

INDEX

IN THEOPHRASTI DIOSCORIDIS
PLINII ET BOTANICORUM
qui à seculo scripserunt

OPERA

PLANTARUM CIRCITER SEX MILLIUM
AB IPSIS EXHIBITARUM
NOMINA
cum earundem Synonymijs & differentijs
methodice
secundum genera & species proponens.

OPUS XL. ANNORUM
summopere expetitum
ad Autoris autographum recensitum.

BASILEÆ

IMPENSIS JOANNIS REGIS
clɔ Iɔc LXXI.

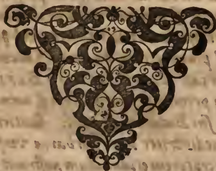
LECTORI BENEVOLO.

Peris hujus Autor, Galeni Præceptoris ſcripta legens, ſingulari fato, in hunc locum ipſius, qui tertio de Compoſitione Medicamentorum κατὰ γένη habetur, incidit. Quisquis (inquit) auxiliorum undique copiam habere volet, omnis materiæ, ſtirpium, animalium & metallorum, tum aliorum terreſtrium corporum, quæ ad Medicinæ uſum ducimus, expertus eſto; ut ex eis & exacta & notha cognoſcat. Deinde, in Commentario, quem de Simplicium Medicamentorum facultate prodidi, ſeſe exerceat. Niſi enim hoc modo inſtructus, ad præſentis operis præſidia veniat, verbotenus quidem medendi methodum ſciet, opus vero nullum ipſa dignum perficiet. Qua ſententia permotus, præter cæteras Medicinæ partes neceſſarias, ad Botanica, quæ auxilia medica ſubminiſtrant, animum ſtudiumque convertit: ea qua fieri potuit diligentia, non ſolùm Botanographos, tanquam mutos præceptores, legendo & relegendo ſedulo conſuluit: verum etiam vivos in Germania, Gallia & Italia, per aliquot annos peregrinando, varijs in Academijs coram attente audivit, de Plantarum hiſtoria, nominibus viribusque ſtudioſe inquiſivit: &, quod præcipuum erat, Plantas locis natalibus inſpiciendo, nullis moleſtijs, nullus laboribus nullisque ſumptibus pepercit, imitatus Dioſcoridis & Galeni exempla. Verum & ipſas Plantas cum autoribus contulit, qua fieri potuit induſtria, quo genio & ingenio, lectas, exſiccatas aſſervavit, ut ingentem earum theſaurum aliquot millium, præter fructus, ſemina, ligna, &c. collegerit.

Nec his contentus, ad veriorem & certiorem cognitionem, plures Medicinæ studiosos, Galliam, Italiam, aliasque regiones adeuntes, rogavit, ut omnis generis Plantas, etiam vulgatissimas (ipsa quoq; Gramina & Trifolia,) colligerent & transmitterent. Quod quia liberaliter ab ipsis factum, eorum nomina gratitudinis ergo, peculiari Catalogo consignata adjunxit. Insuper, hinc inde, literis ad plurimos Viros Clarissimos, rei plantariæ peritos, Germaniæ, Galliæ, Italiæ, Angliæ, Daniæ, Belgij, Cretæ in Græcia, sollicitare non destitit, ut plantas transmitterent, vel de illis suam sententiam, in bonum publicum exponerent: idque à multis, prona benignaq; mente abunde factum, grato animo agnovit, ipsorumque honorificam mentionem fecit. Nihil autem eorum, quæ studiosis in hoc disciplinæ genere, (uti & in alijs,) utile fore existimavit, intentatum reliquit. Eos frequenter, ad Vegetabilium inspectionem & cognitionem manuduxit. Varijs utilissimis scriptis, in publicum editis, Plantarum studium illustravit & auxit. Verum cum, quæ terra, entium horum beneficientissima parens, sinu suo complectitur φυτὰ, ad infinitum pene numerum accedant, sicque huic studio difficultas inde maxima oriatur: autorum quoque dissensus, atque ἀμεθοδία, hancce δυσκολίαν augeat & exaggeret, hæc ne ab hac amœnissima, humanoque generi à utilissima contemplatione, quemquam absterreant, de methodo Plantarumq; Synonymijs cogitavit; quæ ambo in hunc ΠΙΝΑΚΑ contulit, Plantarum hocce μεθόδου καὶ συνωνύμων σύνταγμα concinnans: in quo eæ methodice, secundum genera & species, habita potissimum ratione formæ externæ, distributæ habentur. Pro ea autem qua fuit æquitate & modestia, aliorum labores benigne interpretatus, suum cuique religiose tribuit, paremque benevolentiam ab alijs speravit, omnes hujus studij cultores & asseclas, rogavit, ut, si animadverterent se (quod non dubitet, sed ultro fateatur) alicubi lapsum esse, vel forte bis eandem Plantam repetijsse, hujus studij immensitatem cogitent, quod fere Oceano simile dici possit. Nam, quemadmodum DEI in Oceano miracula

cula imperscrutabilia sunt: sic etiam Botanicum studium infinitum: imprimis, cum indies novæ Plantæ, tum alibi, tum in Indijs reperiantur. Paratus bene monentes audire, candide & amice monentibus gratias agere. Zoilum nunquam curandum putavit, cujus socij neque nunc attendendi: qui postquam hoc opere usi sunt, sine quo nunquam in studio Botanico progredi potuissent, convicijs illud impetunt, & filum, quo via ipsis per labyrinthi mæandros facta, turpiter dilacerare & conspurcare tentant. Sed hæc est sciolorum & maleferiatorum natura, qua solent melioribus obtrectare magis, quam laude dignum quicquam præstare: hac ratione potius suam prodentes invidiam & malevolentiam, quam ut virorum bonorum & bene meritorum famam obscurare possint. Editio autem hæcce recensita est ad Autoris autographum: quicquid à priore mutatum, ipsius manu factum. Utere ergo, BENEVOLE LECTOR, aliorum laboribus ad DEI LAUDEM, in commodum tuum, & typographica errata operantium infirmitati condona.

ZACHARIAS ROSENBACHIUS,

Medic Doct.& Professor in Illustri Schola Herbornensi, Corollario de methodo Plantarum, in Indice Plantar. Herbornæ Nassoviorum 1626. edito.

Erum naturalium perfecte mixtarum tanta per Orbem terrarum ac maria diversitas est, ut eas omnes cognoscere, & in certas classes disponere, uni homini sit plane impossibile. Unus enim homo vix unam speciem, v. gr. pisces, vel aves, licet illi per totam suam vitam, mane & vesperi, noctu & inter diu, jugiter operam det, plene cognoscet. Inventi sunt tamen viri, qui heroico animo præditi, nullis sumptibus laboribusq; parcentes, ad quarundam specierum plenariam fere cognitionem pervenerunt, ut opera eorum satis testantur, &c. Sola res herbaria hucusq;, imperfecte ac sine certa methodo, tradita fuit. Quamvis enim de illa plurimi, tum veteres, tum recentiores scripserint, omnes tamen, vel paucissimas plantas proposuerunt, vel plures etiam ita permiscuerunt, ut nullus in eis stabilis ordo appareat. Unus CASPARUS BAUHINUS, *circiter sex millia plantarum primus proposuit, easq; omnes mirabili ordine, in Pinace theatri sui Botanici, digessit. Sentient nobiscum in hoc, quicunque vel mediocriter in re herbaria versati sunt. Tanto magis autem præceptorem etiam illum nostrum secuti sumus, quia omnes ejus plantas, seu hortum siccum, non semel, sed bis ac ter, non sine magna admiratione, ipsi spectavimus. Nec credimus, in tanta plantarum varietate, meliorem ordinem unquam à quoquam adeò facilè inveniri posse. Incipit enim ab herbis tritissimis, ut graminibus, progreditur per fruges, olera, & legumina, donec tandem ad*

frutices

frutices & arbores perveniat, hoc perpetuo observando, ut plantas, sibi quoad externam formam maxime, vel viribus etiam internis, similes, pulcherrimis numeris conjungat, dissimiles, libris, sectionibus ac titulis diversis, elegantissime distinguat. Cæterum, miretur forte junior aliquis, cur princeps ille Botanicorum, cui palmam hac in re merito tribuimus, hunc Pinacem suum, opus XL. annorum, inscripserit, cum tamen liber parvus videatur, & multi sint, qui etiam uno anno magnum volumen scribant ac publicent. Verum non librorum quantitas, sed qualitas potius spectari debet. Sic qui Pinacem hunc legerit ac intellexerit, mirabitur, quomodo Autor Bauhinus eum tam cito absolvere potuerit. Est enim revera omnium herbarum, suffruticum, fruticum & arborum, quæ in hortis, agris, pratis, vallibus, montibus, sylvis, littoribus, & aquis totius terrarum Orbis nascuntur, absolutissimum compendium. Hujusmodi libri facilius quidem oculis inspiciuntur ac describuntur, at materias singulas è remotissimis locis conquirere, methodice digerere, multis nova eaq; aptissima nomina imponere, easdem ad vivum describere, pingere, doctorum virorum judicijs subjicere, ac posteritatis memoriæ, cum centuplo fructu tradere, hoc vero opus, hic labor est, quem non noverunt nisi experti, & pluribus annis plurimum exercitati. Præstat paucis verbis multa, quam multis pauca, vel nihil omnino dicere.

Gramen adest *Bulbusq;*, *Olus* atq; *Umbella*, *Venenum*,
Atque *Corona*, *Odor* & *Flos* est, vescumque *Legumen*,
Carduus in spinis, *Frutex* succedit & *Arbor*.

F. M.

Ad

Ad CASPARUM BAUHINUM ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

I.

CUI potiùs nectant benè olentia serta Napaeae,
BAVHINE, quàm tibi, cedo?
Mille etenim herbarum, plantarum nomina mille
Collecta fasce uno doces.
Tot grates debent, quod habent ridentia plantas
Herbasq; prata & frutices.
Cui potiùs violas, Junonia lilia, cuinam
Milesias spargant rosas?
Floreat & viget nomen, BAVHINE, perenne
Tibi, dum rosa & flores erunt.
Assyriosq; Tibi ad cippum post fata Napaeae
Fundant odores perpetim.

GEORGIVS REMVS, J. C. Noricus.

II.

LITTORA tot Ponti, tot campos visere & Hortos
Desine, tot Sylvas, tot prata, totq; rupes.
Hac loca quod Stirpes, totus quos proferat Orbis,
BAVHINI scriptis conspice in Eiconicis.

PASCHALIS LE COQ, MED. apud Pictavienses Decanus & Senior.

III. DE

III.

De plantis Graij scripserunt atque Latini,
Scripsit Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus.
De plantis quicquid scribunt Graij atque Latini,
Quicquid Arabs, Teuto, Gallus, Iber, Italus:
Omne hoc unus habet, BAVHINE, labore paratum,
Pervigili, ingenio dispositumq; tuo.
Imò alijs non visa, velut te Lynce, patescunt,
Humanis deinceps usibus utilia.
Ergò velut nomen planta una unúsve libellus
Istorum studijs obtinuit celebre:
Sic quoq; Plantarum præsens opus, immortale
Dignum est Authoris nomen habere sui:
Herbarumq; Tibi, BAVHINE, scientia laudem
Debeat, an Phœbo, lis erit hæc Medicis.

SIGISMVNDVS SCHNITZERVS,
Med. Bambergensis.

IV.

QUID non BAVHINVS præstat? nam sublevat ægros;
Describit Plantas; mortua membra secat.
Jactitet Herophilas, Vesalius atq; Galenus
Se jactent; noster præstitit auctor eos.
Illi parva docent magnis inclusa libellis;
Hic docet in parvis, magna stupenda, libris.
Qui BAVHINVM igitur non suspicit, atq; miratur
In plantâ cerebrum calcéve molle gerit.

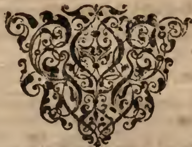
LAVRENTIVS HOFMANNVS, HALLA-
SAXO, Phil. Med. & Chirurg. D.

)( )(*V. ARTIS*

V.

ARTIS dictator Medicæ clarissimus hic est,
Nostra cui haud similem secla tulêre virum.
BAVHINVS scriptis toto celebratus in orbe
Perfectis, cujus nomen ubiq; sacrum.
Quem stupet Ausonius, Gallus veneratur, Iberus
Miratur, Teuto cælica ad astra vehit.
Solo hoc Sole viget Plantarum notio vera,
Et Microcosmi, quæ est historia ampla, patet.
Ut meritò Hic artis dicatur Apollo & Apelles
Tam clarè illustrat quæ latuêre priùs.
Vivat BAVHINVS decus immortale medentum,
Perpetuò felix floreat & vigeat.

JOANNES CAROLVS Rosenberg/
Argentin. Med. & Ph. D.

NOMI-

NOMINA AUTHORUM
quorum operâ usi sumus.

ADAMUS Lonicerus: is herbarium Euchatij Röslin sui in officio Francofurti antecessoris, Germanicè scriptum quartò auxit, & postremò an. 1569. prodijt: postmodum remoto Eucharij nomine, suum præfixit, & cum figuris 833. circiter, anno 1582. dedit. Francofurti.

ADAMI Zaluzanij, methodi herbariæ lib. 3. Francofurti 1604. 4.

ADRIANI Junij Medici, phallus ex fungorum genere in Holandia: Delphis 1564. 4. cum figura.

ADRIANI Spigelij Patavini Professoris, Isagoges in rem herbariam lib. 2. Patavij 1606. 4.

ADVERSARIORUM opus à Petro Pena & Matthia de Lobel, Londini anno 1570. editum, additis circiter 284. figuris: postmodum anno 1576. Antuerpiæ novus titulus præfixus, epistola ad Reginam omissa: cui operi Lobelius Observationes suas cum novis figuris junxit.

ÆGIDII Everhardij Antuerpiani, de herba panacea sive Nicotiana commentariolus, ejus vires proponens: ejusdem de usu radicis Mecoachæ. Antuerpiæ 1587. 16.

ÆMILII Macri Veronensis, poësis de Herbarum virtutibus, cum obscuriorum succincta expositione Georgij Pictorij Villingani Medici. Basileæ cum figuris 52 ex Crescentio. 1581. 8.

ALEXANDRI Petronij, de victu Romanorum & valetudine conservanda lib. 5. Romæ 1592. 4.

ALOYSIUS Anguillara horti Patavini tertius in ordine præfectus, de plantis suam sententiam diversis communicavit: opusculum in partes 14. divisum, opera Johannis Marinelli Italicè prodijt (additis duabus figuris Chamæleontis & Sedi arborescentis) Venetijs 1561. in 8.

ALOYSIUS Mundella, Medicus Brixiensis, horti Patavini secundus in ordine præfectus, Epistolarum librum unum (in quo 36. epistolæ) & Annotationes in Examen simplicium Brasavolæ scripsit: cum Epistolis Manardi simul cusa, Lugduni 1556. in fol.

AMATI Lusitani in libros quinque Dioscoridis enarrationes, additis diversarum linguarum nominibus. Argentinæ 1554. in 4.

ANDREAS Bellunensis notis in Avicennam.

ANDREAS Cæsalpinus Aretinus, in Acad. Pisana Professor, de plantis lib. 16. scripsit, nullis figuris additis: prodière Florentiæ 1583. Ejusdem appendix ad hos libros, Romæ 1603. in 4.

ANDREÆ Lacunæ, commentaria in Dioscoridem cum figuris Hispanica lingua conscripta. Salmant. 1552. fol.

Ejusdem annotationes in Dioscoridē, in quibus Ruellij versio castigatur. Lugduni 1554. 16.

ANDREÆ Theveti Cosmographia, Gallicè edita cum figuris aliquot plantarū & animaliū.

Ejusdem singularitates Galliæ Antarcticæ sive Americæ, cum 11. figuris plantarum, Gallicè: Lutetiæ 1557 4.

ANGELUS Palea & Bartholomæus ab Urbe, veterum Ordinis minorum observantiæ provinciæ Romanæ, annotationes in Antidotarium Mesues. Venetijs 1543. fol.

ANTONII Mizaldi de Sena opusculum. Lutetiæ 1574. 8.

Ejusdem hortorum secreta: item de Arborum insitione & dendranatome. Ibid. 1575. 8.

ANTONII Musæ Brasavoli Ferrariensis, examen omnium simplicium quorum in officinis usus est. Lugduni 1556. 16.

ANTONII Pasini annotationes & emendationes in versionem Dioscoridis à Matthiolo propositam: Italicè. Bergomi 1591 4.

APULEIUS Platonicus de Herbarum virtutibus, addita demonstratione herbarum singulorum signorum Zodiaci, nec non & stellarum errantium Lutetiæ 1528. in fol.

ATHENÆI Deipnosophistarum lib 15 Græcolatin. cum Dalechampij interpretatione. 1597 in fol.

AUGUSTINI Galli Pressani, de Agricultura, Italicè. Venetijs 1569. 4.

BARTHOLOMÆI Carrichteri liber, ostendens sub quo signo Zodiaci & in quo gradu plantæ sitæ sint, & quando colligendæ, Germanicè. Argent. 1589. 8.

BARTHOLOMÆI Marantæ Venusini, methodus

thodus cognoſcendorum ſimplicium lib. 3. Venetijs 1559. in 4.

Ejuſdem de Theriaca & Mithridatio lib. duo à Camerario Latinè redditi. Francofort. 1576. 8.

BASILII Besleri faſciculus rariorum animalium, lapidum, maritimorum & fructuum, cùm iconibus fructuum 54. maritimarum plantarum 12. &c. In fig. oblonga, Norinbergæ.

Ejuſdem Horti Eyſtettenſis deſcriptio cum figuris 1083. Norinbergæ. 1613.

BENEDICTI Aretij deſcriptio montium Stocchornij & Neſſi in Bernatum ditione, & ſtirpium in eis naſcentium: cum Cordo impreſſa.

BERNHARDI Deſſenij Cronenburgij Medici Colonienſis lib. 10. de compoſit. medicam. cum ingredientium explicatione, Francofort. 1555. in fol.

BERNHARDI Paludani Medic. Encuſani, notæ ad Linſcottij hiſtoriam Indicam, additæ Operibus Indicis.

BOTANICUM Francofurtianum: ſunt icones Eucharij Rœslin cum ſolis nominibus,

CAROLUS Cluſius, Dodonæi hiſtoriam vernacula lingua conſcriptam, Gallicam fecit, & corollarium de aromatibus addidit, cum figuris quæ ſeparatim in octavo prodiêre anno 1560. in fol.

Idem Garziæ ab Horto dialogos de aromatibus & ſimplicibus Luſitanicè conſcriptos, in Epitomen contraxit, Latinos fecit, annotatiunculis & figuris plantarum 30. illuſtravit. Antuerpiæ anno 1574. 8. cujus editio quinta auctior, additis 36. figuris cum ejuſdem exoticis 1605. in folio prodijt.

Idem Nicolai Monardis de medicamentis Indiæ Occidentalis, ex Hiſpanico tranſtulit, notis & figuris 9. illuſtravit: Anno 1574. 8. cujus editio quarta cum exoticis excuſa eſt.

Ejuſdem Monardis lib. tertius ab eodem Latinè redditus, Antverpiæ 1583. in 8. cuſus.

Idem Chriſtophori Acoſtæ hiſtoriam ex Hiſpanico Latinam fecit, in epitomen contraxit, Scholijs illuſtravit, & anno 1582 edidit: tertiò verò additis ſex figuris cum exoticis anno 1605. in fol. prodijt.

Idem de plantis per Hiſpaniam obſervatis, lib. duos ſcripſit, figuris 230. additis. Antuerpię anno 1576. in 8.

Idem de Simplicibus per Pannoniam & Auſtriam obſervatis libros quatuor conſcripſit, figuras 353. addidit. Antuerpiæ 1583. in 8. Verùm tam Hiſpanica quàm Pannonica hiſtoria alijs juncta in folio, anno 1601. excuſa fuit.

Idem Hiſtoriam planraium rariorum cum appendice & auctario, addiris figuris 1135. anno 1601. Antuerpiæ publici juris fecit.

Idem exoticorum libros decem ſcripſit, quorum ſex priores variam materiam circa animalia & plantas cum iconibus plantarum 194. continent. Item Garziæ lib. 2. Ch. Acoſtæ lib. 1. Nic. Monardis lib. unum, qui prius ſeparatim prodiêre. Item Nicol. Monardis lib. 3. de lapide Bezoar & Scorzonera, de Ferro & Nive, Anno 1605. in fol.

Ejuſdem curæ poſteriores poſt mortem editæ, additis 27. figuris, & libello Gregorij de Regio de Pipere Indico. His additamentum (unica figura adpoſita) jungitur. Antuerpiæ 1611. fol.

CAROLI Stephani domus ruſtica Gallicè ſcripta, 1554. in 4.

Ejuſdem de re horteoſi libellus, Lugduni 1536. in 8.

Ejuſdem Seminarium ſive plantarium earum arborum, quæ poſt hortos conſeri ſolent, Lugd. 1537. 8.

CASPARUS Bauhinus in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot Synonymijs exhibuit, & 164. deſcriptiónes novarum plantarum, octoq; figuras adpoſuit: Baſileæ 1596. in 4.

Idem P. Andreæ Matthioli opera omnia, in Germania prius non cuſa, emaculata dedit, additis 330. figuris & 50. novis ab ipſo primùm deſcriptis, cum Synonymijs. Francofurti 1598. fol.

Idem Animadverſiones in Hiſtoriam generalem Lugduni cuſam, in quibus circiter 400. figuras in illo opere bis terve poſitas & repetitas eſſe oſtendit. Francofurti 1600. in 4.

Idem Jacobi Theodori Tabernæmontani hiſtoriam Germanicam correxit, maxima parte auxit: figuras novas plures addidit: nonnullas deſcripſit & parti primæ Synonymias adpoſuit. Francofurti 1613. in fol.

Ejuſdem Prodromus ſui Theatri Botanici, in quo circiter ſexcentæ plantæ ab ipſo primùm deſcriptæ, addiris 140. novis figuris, Francofurti 1620. in 4. editus eſt.

Ejuſdem catalogus plantarum circa Baſileam ſponte

ſponte naſcentium, cum earundem Synonymijs & locis natalibus. Baſileæ 1622. in 8.

CASPARI Pilleterij Middelburgenſis Medici, plantarum ſynonymia alphabetico ordine propoſita. Middelburgi 1610. 8.

CASPARI Schvvenckfeldij catalogus ſtirpium & foſſilium Sileſiæ. Lipſiæ 1601. 4.

CASTORIS Durantis Medici Romani, herbarium novum cum figuris plantarum quæ in tota Europa, India Orientali & Occidentali naſcuntur Italicè, viribus Latinis verſibus expreſſus: Ordinem alphabeticum obſervavit, & plantarum figuras 879. adpoſuit. Romæ 1585. folio.

CECHINI Martinelli diſcurſus de Amomo & Calamo aromatico, Italicè. Venetijs 1604. 4. Ejuſdem diſcurſus examen, authore incerto, cum utriuſque figura, Mantuæ 1605. 4.

CHRISTOPHORI Acoſtæ Africani Medici & Chirurgi hiſtoria eorum medicamentorum & Simplicium rariorum, quæ ex India Orientali in Europam adferuntur, Hiſpanicè primùm, dein Italicè edita, additis 43. figuris. Venetijs 1585. in 4. hanc in Epitomen contractam, Cluſius Latinam fecit.

CHRISTOPHORI Encelij de re metallica lib. 3. & de Uva quercina. Francofurti 1557. 8.

CLAVDII Galeni de facultatibus ſimplicium lib. 11. & alimentorum lib. 3. & de compoſ. medic. in Operibus ipſius.

CLAVDII Rochardi pharmacopœi Trecenſis, tractatus de Abſinthijs, cum Jo. Bauhini tractatu editus.

CONRADI Geſneri hiſtoria plantarum & Vires, ex Dioſcoride, Ægineta, Theophr. Plinio & recentioribus Græcis juxta elementorum ordinem. Venetijs 1541. 16.

Ejuſdem Catalogus plantarum quadrilinguis. Tiguri 1542. in 4.

Ejuſdem de Lunarijs & noctu lucentibus, cum figuris quinq; & montis Fracti ſive Pilati Lucernatum deſcriptione. Ibid. 1552. 4.

Ejuſdem de hortis Germaniæ liber, cum appendice & Corollario ad Cordi hiſtoriam in quo figuræ quinque: cum Cordi operibus, Argentinæ 1561. fol.

Ejuſdem de foſſilibus, lapidibus & gemmis, cum maritimarum plantarum octo figuris, Tiguri 1565. 8.

Ejuſdem Epiſtolæ medicinales per Caſp. Wolfium editæ: addita de Aconito primo obſervatione cum tribus figuris. Tiguri 1577. 4.

Ejuſdem de Stirpium collectione, per Wolfium edit. Tiguri 1587. 8.

CONSTANTINI Cæſaris de agricultura libri 20. opera Jo. Alexandri Braſsicani editi Græcè: Baſileæ 1539. 8. Iidem à Jano Cornaro Latinè redditi: Baſileæ 1540. 8.

CRISPINI Paſſæi junioris horti floridi partes duæ, florum, fructuum herbarumque icones, 315. cum brevib. deſcriptionibus ſecundum quatuor anni tempora. Arnhemij 1614. 8. forma oblonga.

DAVIDIS Kyberi lexicon rei herbariæ trilingue: item tabulæ collectionum per 12. menſes Conradi Geſneri. Argentinæ 1553. 8.

EMANUELIS Svvertij florilegium, in quo præter figuras plurimas etiam 47. plantæ ex India utraque allatæ, hactenuſque non deſcriptæ adduntur. Francofurti 1612. folio.

EUANGELISTÆ Quadramij Eremitæ, Theol. D. & Ducis Ferrarienſis Simpliciſtæ, tractatus de Theriaca & Mithridatio: Ferrariæ anno 1597. in 4.

EUCHARII Rœslin Medici Francfordiani herbarium aliquoties Germanicè cuſum, prius ſub Jo. Cubæ anteceſſoris ſui, dein ſuo, & quidem poſtremo anno 1546. cum 642. fig. Franc. in fol. tandem Ada. Loniceri nomine.

EURICII Cordi Simeſuſij Medici, Botanologicum per Dialogum propoſitum, Coloniæ 1534. 8.

FABII Columnæ phytobaſanos cum fig. 34. Neapoli 1592.

Ejuſdē de minus cognitis plantis partes duæ, quarum prima figuras 161. Romæ anno 1606. altera pars cum fig 44. Ibidem 1616. cuſa eſt.

FERRANTIS Imperati Neapolitani pharmacopœi hiſtoriæ naturalis lib. 28. cum figuris lapidum, corallorum, ſpongiarum, &c. plantarum verò & fructuum 33 Neapoli 1599. folio.

FRANCISCI Alexandri Vercellenſis Medici Apollo, de compoſitione medicamentorum, radijs duodecim conſtans. Venetijs 1565. fol.

FRANCISCUS Lopez de Gomara hiſtoria Indiarum generalis.

GABRIELIS Alphonſi de Herera, opus de Agricultura Hiſpanicè ſcriptum, per Mambrianum de Fabriano Italicè redditum, cum figuris 74. parvis. Venetijs 1557. 4.

thodus cognoſcendorum ſimplicium lib. 3. Venetijs 1559. in 4.

Ejuſdem de Theriaca & Mithridatio lib. duo à Camerario Latinè redditi. Francofort. 1576. 8.

BASILII Besleri faſciculus rariorum animalium, lapidum, maritimorum & fructuum, cùm iconibus fructuum 54. maritimarum plantarum 12. &c. In fig. oblonga, Norinbergæ.

Ejuſdem Horti Eyſtettenſis deſcriptio cum figuris 1083. Norinbergæ. 1613.

BENEDICTI Aretij deſcriptio montium Stocchornij & Neſſi in Bernatum ditione, & ſtirpium in eis naſcentium: cum Cordo impreſſa.

BERNHARDI Deſſenij Cronenburgij Medici Colonienſis lib. 10. de compoſit. medicam. cum ingredientium explicatione, Francofort. 1555. in fol.

BERNHARDI Paludani Medic. Encuſani, notæ ad Linſcottij hiſtoriam Indicam, additæ Operibus Indicis.

BOTANICUM Francofurtianum: ſunt icones Eucharij Rœslin cum ſolis nominibus.

CAROLUS Cluſius, Dodonæi hiſtoriam vernacula lingua conſcriptam, Gallicam fecit, & corollarium de aromatibus addidit, cum figuris quæ ſeparatim in octavo prodiére anno 1560. in fol.

Idem Garziæ ab Horto dialogos de aromatibus & ſimplicibus Luſitanicè conſcriptos, in Epitomen contraxit, Latinos fecit, annotatiunculis & figuris plantarum 30. illuſtravit. Antuerpiæ anno 1574. 8. cujus editio quinta auctior, additis 36. figuris cum ejuſdem exoticis 1605. in folio prodijt.

Idem Nicolai Monardis de medicamentis Indiæ Occidentalis, ex Hiſpanicó tranſtulit, notis & figuris 9. illuſtravit: Anno 1574. 8. cujus editio quarta cum exoticis excuſa eſt.

Ejuſdem Monardis lib. tertius ab eodem Latinè redditus, Antverpiæ 1583. in 8. cuſus.

Idem Chriſtophori Acoſtæ hiſtoriam ex Hiſpanico Latinam fecit, in epitomen contraxit, Scholijs illuſtravit, & anno 1582 edidit: tertiò verò additis ſex figuris cum exoticis anno 1605. in fol. prodijt.

Idem de plantis per Hiſpaniam obſervatis, lib. duos ſcripſit, figuris 230. additis. Antuerpiç anno 1576. in 8.

Idem de Simplicibus per Pannoniam & Auſtriam obſervatis libros quatuor conſcripſit, figuras 353. addidit. Antuerpiæ 1583. in 8. Verum tam Hiſpanica quàm Pannonica hiſtoria alijs juncta in folio, anno 1601. excuſa fuit.

Idem Hiſtoriam plantarum rariorum cum appendice & auctario, additis figuris 1135. anno 1601. Antuerpiæ publici juris fecit.

Idem exoticorum libros decem ſcripſit, quorum ſex priores variam materiam circa animalia & plantas cum iconibus plantarum 194. continent. Item Garziæ lib. 2. Ch. Acoſtæ lib. 1. Nic. Monardis lib. unum, qui prius ſeparatim prodiére. Item Nicol. Monardis lib. 3. de lapide Bezoar & Scorzonera, de Ferro & Nive, Anno 1605. in fol.

Ejuſdem curæ poſteriores poſt mortem editæ, additis 27. figuris, & libello Gregorij de Regio de Pipere Indico. His additamentum (unica figura adpoſita) jungitur. Antuerpiæ 1611. fol.

CAROLI Stephani domus ruſtica Gallicè ſcripta, 1554. in 4.

Ejuſdem de re hortenſi libellus, Lugduni 1536. in 8.

Ejuſdem Seminarium ſive plantarium earum arborum, quæ poſt hortos conſeri ſolent, Lugd. 1537. 8.

CASPARUS Bauhinus in Phytopinace 2460. plantarum nomina cum aliquot Synonymijs exhibuit, & 164. deſcriptiones novarum plantarum, octoq; figuras adpoſuit: Baſileæ 1596. in 4.

Idem P. Andreæ Matthioli opera omnia, in Germania prius non cuſa, emaculata dedit, additis 330. figuris & 50. novis ab ipſo primùm deſcriptis, cum Synonymijs. Francofurti 1598. fol.

Idem Animadverſiones in Hiſtoriam generalem Lugduni cuſam, in quibus circiter 400. figuras in illo opere bis terve poſitas & repetitas eſſe oſtendit. Francofurti 1600. in 4.

Idem Jacobi Theodori Tabernæmontani hiſtoriam Germanicam correxit, maxima parte auxit: figuras novas plures addidit: nonnullas deſcripſit & parti primæ Synonymias adpoſuit. Francofurti 1613. in fol.

Ejuſdem Prodromus ſui Theatri Botanici, in quo circiter ſexcentæ plantæ ab ipſo primùm deſcriptæ, additis 140. novis figuris, Francofurti 1620. in 4. editus eſt.

Ejuſdem catalogus plantarum circa Baſileam ſpontè

sponte nascentium, cum earundem Synonymijs & locis natalibus. Basileæ 1622. in 8.

CASPARI Pilleterij Middelburgensis Medici, plantarum synonymia alphabetico ordine proposita. Middelburgi 1610. 8.

CASPARI Schvvenckfeldij catalogus stirpium & fossilium Silesiæ. Lipsiæ 1601. 4.

CASTORIS Durantis Medici Romani, herbarium novum cum figuris plantarum quæ in tota Europa, India Orientali & Occidentali nascuntur Italicè, viribus Latinis versibus expressus: Ordinem alphabeticum observavit, & plantarum figuras 879. adposuit. Romæ 1585. folio.

CECHINI Martinelli discursus de Amomo & Calamo aromatico, Italicè. Venetijs 1604. 4. Ejusdem discursus examen, authore incerto, cum utriusque figura, Mantuæ 1605. 4.

CHRISTOPHORI Acostæ Africani Medici & Chirurgi historia eorum medicamenrorum & Simplicium rariorum, quæ ex India Orientali in Europam adferuntur, Hispanicè primùm, dein Italicè edita, additis 43. figuris. Venetijs 1585. in 4. hanc in Epitomen contractam, Clusius Latinam fecit.

CHRISTOPHORI Encelij de re metallica lib. 3. & de Uva quercina. Francofurti 1557. 8.

CLAVDII Galeni de facultatibus simplicium lib. 11. & alimentorum lib. 3. & de compos. medic. in Operibus ipsius.

CLAVDII Rochardi pharmacopœi Trecensis, tractatus de Ablinthijs, cum Jo. Bauhini tractatu editus.

CONRADI Gesneri historia plantarum & vires, ex Dioscoride, Ægineta, Theophr. Plinio & recentioribus Græcis juxta elementorum ordinem. Venetijs 1541. 16.

Ejusdem Catalogus plantarum quadrilinguis: Tiguri 1542. in 4.

Ejusdem de Lunarijs & noctu lucentibus, cum figuris quinq; & montis Fracti sive Pilati Lucernatum descriptione. Ibid. 1552. 4.

Ejusdem de hortis Germaniæ liber, cum appendice & Corollario ad Cordi historiam in quo figuræ quinque: cum Cordi operibus, Argentinæ 1561. fol.

Ejusdem de fossilibus, lapidibus & gemmis, cum maritimarum plantarum octo figuris, Tiguri 1565. 8.

Ejusdem Epistolæ medicinales per Casp. Wolfium editæ: addita de Aconito primo observatione cum tribus figuris. Tiguri 1577. 4.

Ejusdem de Stirpium collectione, per Wolfium edit. Tiguri 1587. 8.

CONSTANTINI Cæsaris de agricultura libri 20. opera Jo. Alexandri Brassicani editi Græcè: Basileæ 1539. 8. Iidem à Jano Cornaro Latinè redditi: Basileæ 1540. 8.

CRISPINI Passæi junioris horti floridi partes duæ, florum, fructuum herbarumque icones, 325. cum brevib. descriptionibus secundum quatuor anni tempora. Arnhemij 1614. 8. forma oblonga.

DAVIDIS Kyberi lexicon rei herbariæ trilingue: item tabulæ collectionum per 12. menses Conradi Gesneri. Argentinæ 1553. 8.

EMANUELIS Svvertij florilegium, in quo prærer figuras plurimas etiam 47. plantæ ex India utraque allatæ, hactenusque non descriptæ adduntur. Francofurti 1612. folio.

EUANGELISTÆ Quadramij Eremitæ, Theol. D. & Ducis Ferrariensis Simplicistæ, tractatus de Theriaca & Mithridario: Ferrariæ annò 1597. in 4.

EUCHARII Rœslin Medici Francfordiani herbarium aliquoties Germanicè cusum, prius sub Jo. Cubæ antecessoris sui, dein suo, & quidem postremo anno 1546. cum 642. fig. Franc. in fol. tandem Ada. Loniceri nomine.

EURICII Cordi Simesusij Medici, Botanologicum per Dialogum propositum, Coloniæ 1534. 8.

FABII Columnæ phytobasanos cum fig. 34. Neapoli 1592.

Ejusdē de minus cognitis plantis partes duæ, quarum prima figuras 161. Romæ anno 1606. altera pars cum fig 44. Ibidem 1616. cusa est.

FERRANTIS Imperati Neapolitani pharmacopœi historiæ naturalis lib. 28. cum figuris lapidum, corallorum, spongiarum, &c. plantarum verò & fructuum 33 Neapoli 1599. folio.

FRANCISCI Alexandri Vercellensis Medici Apollo, de compositione medicamenrorum, radijs duodecim constans. Venetijs 1565. fol.

FRANCISCUS Lopez de Gomara historia Indiarum generalis.

GABRIELIS Alphonsi de Herera, opus de Agricultura Hispanicè scriptum, per Mambrianum de Fabriano Italicè redditum, cum figuris 74. parvis. Venetijs 1557. 4.

GARZIÆ ab Horto, proregis Indiæ Medici, de aromatibus & simplicibus medicamentis apud Indos nascentium historia ordine Alphabetico, per Dialogos lingua Lusitanica conscripta, à Clusio in epitomen contracta & Latinè facta.

GONSALVI Ferdinandi Oviedi, Indiæ Occidentalis historia generalis, à Dureto in Gallicum translata.

GREGORII de Regio, Capuccini, de Capsico libellus, curis posterioribus Clusij additus.

GULIELMI Turneri Angli, plantarum historia, Anglicè scripta, cum paucis figuris. Londini, folio.

HERMOLAI Barbari in Dioscoridem Corollariorum libri quinque. Coloniæ 1530. fol.

Ejusdem in C. Plinij naturalis historiæ libros castigationes. Basileæ 1534. 4.

HIERONYMI Benzonis Mediolanensis, novi orbis historia, per Urbanum Calvatonem Latinè reddita. Genevæ 1600. 8.

HIERONYMI Brunsuicensis apodixis Germanica, Brunfelsij herbario addita. Argentinæ 1531. fol.

HIERONYMI Cardani de varietate rerum lib. 17. Basileæ 1581. 8.

HIERONYMI Fracastorij opera, 1590. Lugduni 8.

HIERONYMI Tragi historia (quæ sæpius Germanicè Argentinæ in folio prodijt) per Davidem Kyberum Latinè reddita, cum iconibus 567. licet ad 800. describantur. Argentinæ 1552. in 4.

Ejusdem editio Germanica à Melchiore Sebitzio & Nicolao Agerio emaculata. 1595. fol.

HISTORIA Generalis plantarum libris 18. per Joannem Molinæum collecta: Lugduni anno 1587. excusa, in qua figuræ 2686. proponuntur, verùm circiter 400. bis terve repetuntur.

HONORII Belli Vicentini, Medici Cretensis epistolæ de plantis ad Clusium, cujus operibus additæ: nonnullas ad nos dedit, quæ necdum editæ.

JACOBUS Antonius Cortusus patricius Patavinus & horti Patavini V. præfectus, à Matth. Dodonæo & alijs freq uenter citatur ob plantas ipsis communicatas, à quo & ego Patavij accepi: nil edidit nisi Catalogum horti Patavini, cum ejusdem areis, Italicè. Venetijs 1591. 8.

JACOBI Theodori Tabernæmontani historia Germanica tribus partibus edita cum figuris 2087. Francofurti 1588. fol.

Idem emaculatus auctus & plantarum descriptionibus & figuris ac medicamentis plurimis, à C. Bauhino anno 1613. fol.

Ejusdem icones cum nudo nomine Latino & Germanico. Francofurti 1590. in longa forma prodiêre.

JANUS Cornarus Germanus, Dioscoridem transtulit & singulis capitibus Emblemata addidit. Basileæ 1557. folio.

INDIÆ Occidentalis partes decem cum additamento ad partem nonam, in folio.

INDIÆ Orientalis historiæ partes decem, in folio.

JOACHIMUS Camerarius, Matthioli historiam Germanicam per Hantschium primùm versam, & cum Matthioli figuris cusam, rursus emaculavit, novis iconibus 123. & notis auxit.

Idem Matthioli epitomen dedit cum figuris 1003. Francofurti. 1586. 4.

Idem hortum Medicum & Philosophicum scripsit: figuras 56. addidit. Francofurti 1588.

JOSEPHI Acostæ, historia Indiæ, addita tomis Indicis, à Clusio Latinitate donata.

JO. CUBÆ, hortus sanitatis Germanicè cum figuris circiter 350. Augustæ 1486. fol.

JO. Baptistæ Portæ Neapolitani, Villæ libri 12. Francofurti 1592. 4.

Ejusdem Phytognomonica 1591. Franc. 8.

JOHANNES Bauhinus p. m. frater meus, scripsit libellum de Plantis à Divis denominatis. Basileæ 1591 8.

Idem de Absinthij generibus. Montisbelgardi 1593. 8.

Idem de plantis circa Balneum Bollense nascentibus catalogum scripsit, pomorum fig. 60. & pyrorum 40. additis: editus cum Historia de Balneo Bollensi. Montisbelgarti 1598. 4.

JO. Bruyerinus Campegius Lugdunensis, de re cibaria lib. 22. Francofurti 1622. 8.

JOANNIS Costæi de universali stirpium natura libri duo. Taurini 1578. 4.

Ejusdem annotationes in Mesuem, cum operibus Mesuæi. Venetijs 1570. fol.

JO. du Choul montium Lugdunensis agri præfectus, Lugdunensem Pilati montem descripsit, duabus parvis figuris additis: cum Gesneri libello de Lunarijs prodijt. 4.

JOANNIS Dantzij Astensis, tabulæ Simplicium quæ apud Dioscoridem, Galenum & Plinium facultates continent: & de Simplicium medicamentorum facultatibus, dialogi quatuor. Basileæ. 1543. fol.

JO. FRAGOSUS Hispaniarum regis Medicus & Chirurgus, aromatum, fructuum & simplicium aliquot ex utraque India in Europam delatorum historiam Hispanicè scripsit, Israël Spachius Med. Argentinensis edidit. Argentinæ 1600. 8.

JO. FRANCUS, hortum Lusatiæ sive Catalogum plantarum in Lusatia nascentium, additis Latinis & Germanicis nominibus scripsit. Budisſinæ 1594. 4.

JO. Gerardi historia plantarum Anglica cum figuris ipsius Tabernæmontani: nonnullis etiam Lobelij: & insuper 16. novis additis. Ita ut sint circiter 2190. Londini 1597. folio.

JO. Hugonis Linscoti itinerarium ac navigatio in Orientalem sive Lusitanorum Indiam, cū Bernhardi Paludani annotationibus. Hagæ comitis 1599. fol. jungitur etiam Historijs Indicis.

JO. Leonis Africæ descriptio.

JO. Lerius Burgundus, historiam Brasilianam Gallicè primùm, deinde Latinè dedit. Genevæ 1594. 8. etiam cum Hist. Indicis edita.

JO. Monardi Med. Ferrariensis, epistolarum Medicinalium lib. 20. cum annotationibus in Jo. Mesue simplicia medicamenta, & primùm quæ à Mesuæo omissa sunt. Lugduni 1556. in fol. & etiam cum Mesuæo.

JO. Pona Pharmacopœus Veronensis, simplicium in monte Baldo nascentium Catalogum scripsit, & nonnullarum descriptiones cum fig. 16 addidit. Clusius suæ historiæ rariorū junxit.

Idem auctiorem dedit & nōnullarum plantarum, ab Honorio Belli in Creta observatarū, descriptiones cum fig. 38. addidit. Basileæ 1608. 4

Idem auctus, cum alijs plurib. exoticis, ex Nobilissimi Nicolai Contareni Senatoris Veneti horto instructissimo acceptis, figuris 91. additis, à filio Francisco Pona Med. Doctore, in linguam Italicam translatus. Venetijs 1617. 4.

JO. Robini Botanici Regij, hortus Henrici IV. Regis Galliæ & Navarræ, cum figuris 214. Lutetiæ 1608. folio.

JO. Roderici Casteli albi Lusitani, index Dioscoridis, sive in Dioscoridis historiales campos exegemata. Antuerpiæ 1536. fol.

JO Ruellij de natura stirpium libri tres, Basileæ 1537. fol. Ejusdem Dioscoridis versio.

JO. Sturmius Lovaniensis professor, de rosa Hiericunthica libellum scripsit. Lovanij 1608. 8.

JO. Thalij Medici Northusani, Sylva Harcynica, sive Catalogus plantarum in montibus & locis vicinis spontè nascentium, cum plurimarum descriptionibus cum Camerarij horto, novem figuris additis, editus Francofurti 1588. 4.

JO. Theodori de Bry florilegij partes tres. 1612. 1614. & 1618 folio.

JULII Cæsaris Scaligeri, animadversiones in Theophrasti libros sex de causis plantarum. Genevæ 1566. fol. Ejusdem in libros de historia plantarum. 8.

Ejusdem in libros duos de plantis Aristoteli inscriptos, commentarij Genevæ 1566. folio.

Ejusdē de Subtilitate l. 15. Francofurti 1576. 8.

LAURENTII Phrisij Synonyma, sive explicatio nominum medicamentorum in officinis usitatorum, Germanicè. Argentinæ 1535. fol.

LEONHARDI Fuchsij historia Latina cum 516. figuris. Basileæ 1542. fol.

Ejusdem icones seorsim editæ. Basileæ 1549. 8.

Ejusdem de composit. Medicamentorum lib. 4. Lugduni 1556. 16.

LEONHARDI Rauvvolfij Medici Augustani, peregrinatio in Orientem, in qua plurimæ plantæ describuntur, & figuræ 42. apponuntur. Lauingæ 1583. 4. Icones hæ etiam in Appendice Historiæ Lugdunensis habentur.

LEVINI Lemnij de plantis sacris, Lugduni 1595. 8. cum Fr. Valesij sacra Philosophia.

L. Junij Moderati Columellæ de re rustica l. 12. & de Arboribus liber unus. Lugduni 1541. 8.

LUDOVICI Jungermanni D. Catalogus plantarum circa Altorfium nascentiū, à Casparo Hofmanno Professore recensitus. Altorfi 1615. 4.

LUDOVICI Romani navigatio in Orientē l. 7. Archangelo Madrignano interprete: cū alijs qui novum orbem descripsere. Basileæ 1555. fol.

MARCELLI Virgilij Florentini Secretarij Dioscoridis interpretatio, cum ejusdem Commentarijs. Coloniæ 1529 fol.

MARCI Catonis de re rustica liber. Lugduni 1541. 8.

MARCI Terentij Varronis de re rustica libri tres. Ibid.

MARTINI Mylij, hortus philosophicus. Gorlici 1597. 8.

MATTHÆI Sylvatici, opus Pandectarum. Venetijs 1499. fol.

MATTHIÆ de Lobel plantarum seu Stirpium historia, additis figuris 1476. cum Adversariorum volumine (prius tamen edito) adnexo. Antuerpiæ 1576. fol.

Ejusdem Icones seorsim cusæ, 2116. numero. Antuerpiæ 1581. in longa forma.

Ejusdem Adversariorum pars altera, cum rariorum simplicium Appendice, additis 39. figuris. Londini 1605. in fol.

Ejusdem Rondeletij pharmacia restituta, priori libro addita.

Ejusdem de Balsamo libellus & Zingibere, cum 5. figuris. Londini 1598. 4. qui Adversar. parti alteræ etiam jungitur.

MAXIMILIANI Transylvani de Moluccis epistola, cum novi orbis scriptoribus edita.

MELCHIORIS Guilandini quarti horti Patavini præfecti, Theon sive Apologia adversus Matthiolum. Patavij 1558. 4.

Ejusdem aliquot epistolæ de Stirpibus, ibid.

Ejusdem Papyrus sive commentarius in tria C. Plinij de papyro capita. Venetijs 1572. 4.

Ejusdem conjectanea Synonymica plantarum, cum Horti Patavini catalogo sub annum 1591. Jo. Schencki opera edita. Francofurti 1600. 8.

MONACHI in Mesuem, vide Angelus Palea.

NICANDRI Theriaca & Alexipharmaca, cum incerti authoris Græcis Scholijs. Venetijs 1523. 4. Ejusdem editio Græcolatina cum Gorræi Scholijs. Lutetiæ 1557. 4.

NICOLAI Clavenæ Bellunensis pharmacopœi, de Absinthio umbellifero, cum ejus figura, & de Scorsonera Italica, Venetijs 1610. 4.

NICOLAI Loniceni, de Plinij & aliorum erroribus & ejusdem quædam de herbis & fruticibus. Basileæ 1529. 4.

NICOLAI Maronæi Medici Veronensis, de Amomo commentarius, cum Jo. Ponæ montis Baldi descriptione editus.

NICOLAI Monardis Hispalensis medici, de simplicibus medicamẽtis ex Occidentali India delatis, lib. 2. Hispanicè scripti, à Clusio Latinè redditi, notis illustrati. Antuerpiæ 1574. 8. & editio quarta Clusij exoticis cum fig. 17. addita.

Ejusdem libri tres de Bezoar lapide, de Scorzonera, de ferro & nive, Ibidem.

Ejusdem libellus de Rosa & Citrijs Latinè scriptus, cum Clusij exoticis editus.

NICOLAI Winckleri Medici Hallensis chronica herbarum, florum, seminum, fructuum, radicum, succorum, animalium, &c. quo tempore singula legenda. Augustæ 1571. 4.

OTTHONIS Brunfelsi historia Latina tribus tomis prodijt: primus anno 1530. alter 1531. & tertius posthumus, anno 1536. Argentinæ, cum figuris 238. at sedecim bis positæ sunt: summatim cum & sine figuris 288. describuntur.

Idem & Germanicè scripsit, in folio cum ijsdem figuris, & in 4. parvis figuris additis. Argentinæ 1539.

PALLADII Rutilij, de re rustica lib. 14. Lugduni 1541. 8.

PAULUS Renealmus Blæsensis, specimen historiæ plantarum cum figuris 43. typis æneis expressis, edidit. Lutetiæ 1611. 4.

PEDACIUS Dioscorides Anazarbæus, de materia medica, & quidem editio Marcelli Virgilij, Goupilij, Assulani, Joannis Ruellij, Jani Cornarij, Jo. Antonij Sarraceni.

PEDACI Dioscoridis libri sex Ruellio interprete, cum parvis iconibus 350. additis cuilibet capiti hujus secundæ editionis annotationibus compendiarijs ab H. B. P. medico: item & triginta icones stirpium nondum delineatarum à Jac. Dalechampio. Lugduni 1552. 8.

PETRI Andreæ Matthioli commentaria Italica cum magnis figuris 1568. Venetijs: ejusdem Italica, cum parvis figuris, 1563.

Ejusdem editio Germanica Camerariana.

Ejusdem editio à C. Bauhino emaculata.

Ejusdem epitome anno 1571. edita.

Ejusdem epitome à Camerario correcta.

Ejusdem Epistolæ cum Commentarijs Francofurti editæ, cum Apologia in Amatum Lusitanum.

PETRI Bellonij Observationum libri tres à C. Clusio latinitate donati, additis plantarum figuris 10. Antuerpiæ 1589. 8.

Ejusdem de neglecta stirpium cultura, eodem ex Gallico vertente. ibidem: & simul cum libris exoticorum Clusij editi.

Ejusdem de arboribus coniferis, resiniferis & sempiterna fronde virentibus, cum earundem iconibus octo. Parisijs 1553. 4.

Ejusdem de medicato funere & medicamentis, ca-

tis, cadaveris servandi vim habentibus. Ibidem.

PETRI Crescentij Bononiensis de agriculturæ partibus, plantarum & animalium natura & utilitate lib. 12. ante annos ducentos scripti. Basileæ 148. cum paucis figuris.

PETRI Pavvij horti publici Academiæ Lugdunobatavæ præsidis, ichnographia, descriptio, usus, & stirpium quas habet nomina. Leidæ 1607. in 8.

PETRUS Pena, vide Adversaria.

PHILIPPUS Pigafetta regni Congiani historiam scripsit, quæ cum Indicis historijs edita.

POMPEIUS Sprecchis, Antabsinthium Clavenæ, cum figura Absinthij umbelliferi. Venetijs 1611. 4.

PROSPER ALPINUS, sextus horti Patavini præfectus, de Balsamo dialogum, ejus figura addita, scripsit. Venetijs 1591. 4.

Ejusdem de plantis Ægypti liber, cum figuris 46. & cum Medicina Ægyptiorum. Venetijs 1592. 4.

Ejusdem de Rhapontico, cum ejusdem figura. Patavij 1612. 4.

Q. APOLLINARIS liber experimentorum Germanicè sæpius editus cum 141. figuris. Argentinæ 1589. 8.

REMBERTI Dodonæi Stirpium histor. Belgicè scripta, & à Clusio Gallicè reddita (vide Clusium) cum iconibus, quæ seorsim duobus tomis in octavo prodière. Antverpiæ 1553. & 1559. Icones numero 840. cum annotationibus.

Ejusdem frugum historia, anno 1552. Latinè, Antverpiæ cusa & recusa in 8.

Ejusdem [illegible]orum & purgantium historia seorsim cum novis figuris edita, in 8. Eadem simul juncta in libros triginta divisa. Antverpiæ anno 1583. in folio, cum 1305. figuris. Hæc historia denuo recusa Belgicè, cum cujusdam annotationibus prolixis, additis adhuc 36. novis figuris anno 1608. Latinè similiter ab authore emaculata paucis mutatis, & figuris quæ in Belgica editione habentur, cum descriptione additis, anno 1616. prodijt.

SIMONIS Januensis Clavis sanationis obscuriora vocabula ordine Alphabetico exponens. Venetijs 1486. fol. cum Sylvatico recusa.

TARQUINII Ocyori D[illegible]rmundani, de viginti radicibus adversus pestem probatis, cum earundem plantarum figuris, Germanicè cum Q. Apollinaris libello.

THEOPHRASTI Græci de historia & de causis plantarum, editio Græca Veneta 1552. 8. Basileensis, 1541. 4. & Gazæ versio Lugduni 1552. 8. cum Joannis Jordani correctione.

THOBIÆ Roelsij Medici Medioburgensis epistolæ ad Clusium: cum historia Clusij editæ.

THOMAS Hariot Insulam Virgineam descripsit: Clusius Latinè reddidit, est prima pars Ind. Occidentalis.

VALERII Cordi in Dioscoridem annotationes.

Ejusdem lib. 4. de stirpium historia, cum figuris 272. ex Trago & aliquot novis à Gesnero additis.

Ejusdem Sylva observationum, quæ omnia simul, Gesnero curante, Argentinæ 1561. in fol. edita.

Ejusdem dispensatorium sæpius recusum.

XXX NOMI-

NOMINA EORUM QUI PLANTAS VEL SEMINA COMMUNICARUNT

Aclarius, Medicus Alterd[illegible]ensis.
Angelus Busti dictus Vitua, Medicus Venetus.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Basilius Beslerus, Pharmacop. Norinberg.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchusanus.
Casparus Bartolinus, Hafniæ Medicinæ Professor.
Casparus Hoffmannus, Altorfij Medicinæ Professor.
Casparus W[illegible]erlinus, Medic. Argent.
David Vasmarus, Lubecensis medicus.
Daniel Loritius. Ducis Wirtenberg Med.
Everhardus Vorstius, Lugd. Batavorum Medicinæ Profess.
Fabius Columna, I C. Lyncæus.
Ferrandes Imperatus, Pharmacop Neapolitan.
Franciscus Pona, Medicus Veronensis.
Fridericus Meyer, Argentin. p.m.
Fridericus Monavius Med. D.
Georgius Fuc[illegible] Medicus Hafniensis.
Georgius Rumbaum, Med. Uratislav.
Georgius Sporlinus Basil Med. Candid.
Gregorius de R[illegible]gio Capuccinus.
Henricus He[illegible] Medicus Dantiscan.
Hermannus Hegius, Medicus Arnhemi.
Hieronymus Vis[illegible], Med. Norinberg.
Honorius Belli Vicentinus, Medic Cretensis.
Jacobus Albinus, Medicus Hamburg.
Jacobus Antonius Cortusus, quintus Patavini horti præfectus.
Jacobus Cargilles, Medicus in Sco[illegible].
Jacobus Gulielmi Hooft Amstelredam.
Jacobus Hagenbachius, Medicus Basil.
Jacobus Zuingerus p.m. Medicus Basil.
Joachimus Burserus, Medicus Annæbergensis.
Joan. ab Alen, pharmacop. Bremensis.
Joan. Anatolius Privæus, Medicus Vesontinus.
Joan. Backmeisterus, Professor Rostochiensis.
Joan. Bauhinus [illegible] Archiater [illegible]bergicus.
Joan. Fleisserus, Uratisl. Medicus.
Joan. Francus senior Medicus Camicensis.
Joan. Carolus Rosenberger, Poliater Wormat.
Joan. Henricus Cherlerus p.m. Med Basil.
Jo. Henricus Richinerus p.m. Med Basil.
Joan. Dortmannus, Pharmacop. Gruningensis.
Joan. Neudorffer, Medicus Norinbergens.
Joan. Pona, Pharmacop. Veronensis.
Joan. Prevotius, Med. Professor & horti Patavini septimus præfectus.
Joan. Rudolphus Saltzman, Poliater & Med. professor Argentinæ.
Joan. Sigfridus, Helmstadi Medic. Professor.
Joan. Terentius ex societ. Jesu, qui ex India plantas misit.
Joan. Michael Wolffhardus, Med. Rotebur.
Laurent. Rosenau, Pharmacop. Lineburgens.
Laurentius Scholtzius senior p. m. Med. Uratislav.
Leonhard. Doldius p.m. Medicus Norinberg.
Lucas Justus, Basil. Ducis Bipont. Medicus.
Ludovicus Fürer, Senator Northusanus.
Ludovicus Jungermannus, Professor Giessanus
Matthias de Lobel. p.m. Botanographus.
Matthæus Lister Londinensis Medicus.
Nicolaus Agerius, Physices Profess. Argent.
Nicolaus Contarenus, Senator Venetus.
Olaus Worm Doctor & Professor Hafniæ.
Paschalis le Coq, Pictaviensis, Med. & Profess.
Philip. Steph. Sprenger p. m. Pharmacop. Heidelb.
Prosper Alpinus, Profess. & horti Patavini sextus præfectus.
Samuel Sattler, Ducis Brunsuic. Medicus.
Thomas Platerus, Basil. D. & Professor.
Vespasianus Robinus, qui Lutetiæ hortum exoticis plantis instructissimum habet, & à quo plura expectamus.

EXPLI-

EXPLICATIO NOMINUM
Authorum citatorum.

ACOSTA Criſtophorus.
Aċtuar. Aċtuarius.
Ad. Adverſaria Penæ.
Ægin. Ægineta.
Aet. Aetius.
Agric. Georgius Agricola.
Aldroan. Ulyſſes Aldroandus.
Alp Alpi. Alpin. Alpinus.
Ama. Amatus.
Ang. Anguillara.
Apul. Apuleius.
Ariſt. Ariſtoteles.
Athenæ. Athenæus.
Avic. Avicen. Avicenna.
Barboſa Odoardus.
Belli Honorius Belli.
Bellon. Bellonius.
Bell. obſ. Bellon. obſervationes.
Bell. cult. de cultura neglecta.
Bentz. Hieronymus Bentzo.
Bot. Franc. Botanologicum Francofordianum.
Braſ. Braſſav. Braſſavolus.
Bry. du Bry. Florilegium de Bry.
Brunf. Brunfelſius in folio.
Brunf. 4 editione in 4.
Brunf. ico. quoad iconem.
Brunf. deſ. quoad deſcriptionem.
Busbeq. Augerius Busbequius.
Cadamuſt. Aloyſius Cadamuſtus.
Cæſ. Cæſalpinus.
Cam. Camer. Camerarius in horto.
Cam. ep. & hor. Camerarius in epitome Matthioli & ſuo horto.
Cam. ad Matth. Camerarius in Matthiolo à ſe emaculato.
Cam. fig. hort. Camerarius in figuris horto ſuo additis.
Carate Auguſtinus.
Carda. Cardanus de varietate rerum.
Car. Carolus Stephanus.
Caſt. Caſtor Durantes.
Caſt. ap. in Appendice.
Caſt. ico. ſecundum iconem, non deſcriptionem.
Caſt. deſ. Secundum deſcriptionem, nō iconem: idem apud alios intelligas.
Cat. Altorff. Catalogus Altorfenſis.
Cato Marcus Cato.
Celſ. Cornelius Celſus.
du Choul. Johannes du Choul.
Cieca. Petrus de Cieca.
Claven. Clavenna pharmacopœus.
Cl. h. Cluſius hiſtoria rariorum.
Cluſ. hiſt. deſ. ico. hiſtoria rarior: deſcriptione, vel icone.
Cluſ. pan. hiſtoria Pannonica.
Cluſ. hiſp. hiſtoria Hiſpanica.
Cluſ. ex. exot. hiſtoria exoticarum.
Cluſ. ap. appendice ad hiſtoriam rariorum: ap. alt auċt. appendicis alterius auċtario.
Cluſ. cur. poſt. in curis poſterioribus.
Cluſ. in corol. in corollario ad Dodonæi editionem Gallicam.
Cluſ. in Garz. in Mon. Cluſius notis ſuis in Garziam, in Monardem.
Cod. Cæſ. Codex Cæſarius à Dodonæo ſæpè citatus.
Col. & Colum. ubi in frugum hiſtoria occurrit, Columella intelligas.
Col. Colum. Fabius Columna.
Contarenus Nicolaus.
Cord. in Dioſ. Cordus notis in Dioſcoridem.
Cord. hiſt. in ſua plantarum hiſtoria.
Cord. obſ. in ſylva obſervationum.
Cord. ſchol. Cordi ſcholiaſtes qui Æmilius cenſetur.
Cord. in diſp. in diſpenſatorio.
Corn. Janus Cornarus.
Corteſius Ferdinandus.
Gortuſus. Jacob. Antonius.
Coſt. in Meſ. Coſtæus in Meſuem.
Coſtin. Nicolaus Coſtinus.
Dal. Dalechampius.
Dal. in Plin. notis ad Plinium.

Pon.

AD AVTHOREM

HERMANNUS van der Haghen, BELGA

Illust. Principis Auriaci & Reipubl. Arnemiensis in Geldria Med. ord.

AVHINE Aonidum decus immortale sororum,
Quas æterna tui laudes monumenta merentur
Ingenij, tum quanta tuis, quæ nuper in auras
Doctorum manibus paßim vulgata teruntur,
Gratia debetur cœptis, non prenderit acri
Mente, aut facundo quis digno expresserit ore.
Non si Thebanus veniat redivivus ab Orco
Maximus, aut vates Italæ telluris alumnus,
Atq; his Mæonides socium se adjunxerit ipse.
Tam dotes animi variæ, tam multa relucet
Omnibus in scriptis virtus præstantia tanta,
Non modò ut æquales Medicorum scita sequuti,
Seu vivam licuit vocem exaudire docentis,
Seu scriptos oculis tantum evolvisse labores,
Dicere nil dubitent, se terq; quaterq; beatos:
Verùm etiam seri post secula longa nepotes,
Egregias memori solvent tibi pectore grates.
Quis genera herbarum seclis ignota priorum
Et fruticum plura & florum quis prodidit unus?
Quæ dum sollicito nemorosos lumine saltus,
Dum sylvas, montesq; feros vallesq; reductas
Scrutaris, monstrante DEO, & tua Vota juvante,
Eruis atq; oculis pulchrè spectanda dedisti:

Gallia

Gallia quicquid habet, quicquid Germania, quicquid
Hesperiæ latis virgulti finibus extat,
Marte tuo doctus viva sub imagine chartis
Cernere cuiq; licet descriptum clare BAHINE.
Prætereo quæ missa tibi non obvia nostris
Multa locis libri concludis fasce sub uno.
Ergo Dioscorides ne tantæ præmia laudis
Prima ferat, ne Matthiolus sibi proxima poscat,
Efficis, unus habes & prima & deinde secunda.
Magnanimi sileant, qui vix dum singula Reges
Invenere, suos fastus & nomina ponant.
Quid memorem innumeros, cum morbis ægra trahebant
Corpora, vicinæ tua quos solertia morti
Eripuit, miserisq; dedit producere vitam.
Ut Dis non falso raptos è faucibus artis
Arte tua sibi sexcentos periisse queratur.
Nec minor incisos humani ob corporis artus
Gloria percrebuit: qua dexteritate nec ulli
Priscorum, nostri nec cuiquam cesseris ævi.
Multa Tibi forsan videor dixisse BAHINE
Vix tamen hæc fuerint fastigia summa tuarum
Virtutum Ingenij: at prohibet pudor addere plura.

DE

DE VTILITATE HVJVS OPERIS
ANDREÆ LIBAVII D. & P. L.

Carmen.

Qui caussas vires propria & discrimina rerum,
Primi exercitijs exposuere suis.
Inventis seros magnis juvêre nepotes,
Et cura populis consuluere bona.
Scilicet his ducibus ladentibus optima ceptum est
Discerni & membris utiliora sequi.
Quin etiam si quid natum foret intus acerbi,
Sive parum cautis esset oborta lues:
Quærere præsidium morbumq́ evellere membris
Hinc soliti, poterant se reperare sibi.
Idq́ viâ facili. Nam nomine cognita quæq́
Forma animis solita se exhibuere diu.
Improbior donec successit patribus ætas
Contemtrixq́ boni Gens, populusq́ ferox.
Hinc rabieq́ furens & martia castra secutus
Rerum confudit notitiam atq́ notas.
Artibus hinc subtracta fides, viresq́ negatæ
Esse sub his, primi quas docuêre senes.
Postera gens igitur finxit nova nomina, resq́
Spectatas alio protulit inde sono.
Tu quoq́ livor iners multum mutare solebas,
Atq́ peregrinis fingere verba notis.
Scilicet ut raperes soli tibi turpiter usum
Naturæ, medicæ notitiamq́ rei.
Sed tandem superavit amor studiumq́ juvandi:
Et cessit rabies invidiosa bono.
Milliaq́ in summam collecta vocabula, quæ res
Signentur passim spe meliore monent.
Quicumq́ ergo vagis erras autoribus, atq́
Ambiguis traheris per dubitanda vijs.
Huc propera. menti curas demturus inanes:
Hic Ariadnæi fila laboris habes.
Magnus pæonij Heros B A V H I N V S *in ausis*
Errantes certo dirigit orbe pedes.
Ille laborifer præclarus in agmine Phœbi
Herbarum titulos ut bona legit apis:
Inq́ unum congessit opus, quô discere promptè
Possis, quas habeat q[illegible]et herba notas.
Utitor hoc igitur gratus, tantumq́ laborem
Declara studio, non perijsse, tuo.

CASPA-

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER PRIMUS.

SECTIO PRIMA.

DE GRAMINIBVS.

GRAMEN à gradiendo, quòd geniculatis ramis ſerpat Dioſcorides lib.4.cap.30. ἄγρωστιν nominat: Ut & Theophraſtus 1.hiſt.10. 4.ejuſd.7. & 11. & cauſ.16. cui 3.hiſt.9. πόα dicitur. Ἄγρωστις παρὰ τῶν ἀγρῶν, quòd in agris proveniat: Πόα, quòd omnium herbarum frequentiſſima.

Genera *Dioſcorid. quatuor facit: Primum ἄγρωστιν, alterum καλαμάγρωστιν, tertium quod in Parnaſſo, & quartum quod in Cilicia, cinna nominatum provenit: quæ à ſe invicem tum figura, tum facultate multum diſcrepat. Et Plinio l.24.c.19. Primum geniculatum, alterum Parnaſſi, tertium aculeatum, quod triplex: Primum cujus in cacumine plurimum quini aculei, dactylon, alterum quod Aizoo ſimile, tertium quod tenuius in parietinis & tegulis, quartum deniq. Babylonicum, quod juxta vias naſcitur. At Theophraſtus multas differentias proponit: poſteriores plures agnovêre. Verùm tantus in his Naturæ luſus, ut præter varietates, à priſcis & recentioribus propoſitas, longè plures enumeraturi ſimus, cùm in hanc claſſem Bromi, Phœnicis, Lolij & Avenæ ſterilis ſpecies (nam & ipſa Graminei generis ſunt) retulerimus: de quibus ordine, à Gramine canino, cùm ejus in Germania Officinis uſus ſit, initio facto.*

GRAMEN CANINUM.

Gramen vocamus ad imitationem Plinij, cui Canaria, quaſi à canibus inventa, quâ faſtidium deducunt, vomitum cum pituita rejicientes: hinc Cynagroſtis aliis: & à foliorum primò producentium forma, quibuſdam Dens Canis dicitur.

I. Gramen caninum arvenſe, ſive Gramen Dioſcorid.
Gramen, Ruel. Dod. Cord. in Dioſcor. Caſt.
Gramen Dioſcoridis, Geſner. hort.
Gramen canarium medicatum, Ad. Lob.
Gramen caninum. Tab. Ger.
Gramen vulgare, Lugd.
Gramin. primi fortè Dioſc. ſpecies major, Thal.

II. Gramen caninum vineale: primum in Prodromo.

III. & IV. Gramen caninum longius radicatum majus, & minus.
Gramen canarium longius radicatum latiore panicula, majus & minus, Lob. adv. part. alt.

V. Gramen caninum ſupinum paniculatum folio varians.
Graminis 1. Dioſcor. ſpecies minima. Thal.

VI. Gramen caninum ſupinum paniculatum dulce: 2. in Prod.
Graminis dulcis nomine, D. Lobelius miſit.

VII. Gramen caninum ſupinum minus.
Gramen caninum ſupinum. Lob. ico. Ger.
Gramen caninum ſupinum, 2. Tab.

IIX. Gram. caninum maritimum ſpicatum.
Gramen geniculatum caninum marinum, Lobel. ico.
Gramen caninum tertium, Tab.
Gramen caninum marinum, Ger.

IX. Gra-

IX. Gramen caninum marit. ſpicâ foliaceâ.
Gram. can. longius radicat. marin. 2. Lob. ico.
Gramen caninum quartum, Thab.
Gramen caninum marinum alterum, Ger.
2.a X. Gramen can. marit. ſpicâ echinatâ, quod
Gramen caninum maritimum aſperum, vel 3.
in Prod.
Gramen caninum medicatum marinum ſpicâ
echinatâ, C. Bauhini, Lob. ad part. alt.
XI. Gram. canin. marit. ſpicatum: 4. in Prod.
XII. Gram. muror. radice repente: 5. in Prod.

GRAMEN NODOSUM,
à radicis forma.

I. Gramen nodoſum avenaceâ paniculâ.
an Ægilops bulbi genus, Plin. l. 19. c. 5.
Gramen, vel avenæ ſyl. genus, Geſ. col.
Gramen bulboſum nodoſum, Ad. Lob. Lugd.
cui & Gramen nodoſum, ſub alia figura.
Gramen tuberoſum, ſive nodoſum, Cam.
Gramen bulboſum, Tab.
Gramen caninum nodoſum, Ger.
Agroſteos alterum genus, Dod.
II. Gram. gemmeum ſeu nodoſum ſecundum.
Perlaro vulgò, & Oryza ſylv. Cæſ.
an Coix Myconi, Lugd.
III. Gramen nodoſum ſpicâ parvâ, ſive nodoſum tertium: 6. in Prod.
IV. Gram. bulboſum aquaticum: 7. in Prod.
V. Gramen bulboſum ex Alepo: 8. in Prod.

GRAMEN TREMULUM.

I. Gramen tremulum maximum.
an Phalaris altera, Cæſ.
Gram. amourettes majore paniculâ candicante, Cluſ. cur. poſt.
Colore panicularum variat, eſt ruſeſcentis, eſt albi coloris.
II. Gramen tremulum majus.
Lolium 10. & Ægilops Plinij, Trag.
Ægilops, Geſ. hort. Lon.
Graminis 1. genus, Dalech. in Dioſc. Ama.
Phalaris pratenſis minor, Ad. Lob. ico.
Amourettes tremblantes, Cluſ. hiſt.
Phalaris pratenſis, Ger.
Gramen polyanthos, Lugd.
Gramen leporinum & Tremulum, Tab.
Gramen loliaceum 10. Tragi, Thal.
Variat paniculæ colore viridi, ſpadiceo.
III. Gram. tremulum min. paniculâ magnâ.
Phalaris parva, Cæſ.

Gramen amourett. alterum, Cluſ. cur. poſt.
Hoc aliquando in cacumine tres aut quatuor ramulos exiles fundit, ſemenque triangulum habet. 2.b
IV. Gramen tremul. minus pan. parvâ: 9. in Prod. Idem diceremus cum Graminis ſpecie parva Thalij, ſi noſtrum folia piloſa haberet.
V. Gramen paniculis elegantiſsimis, ſive ἐραγρωστις, majus.
Gramen amourettes, quaſi amatorium, Cluſ.
Gramen paniculoſum phalaroides, Lob.
Gramen pratenſe ſextum, Dod.
Gramen filiceum ſeu polyanthos 2. Lugd.
Gramen paniculatum ſativum, Tab.
Gramen paniculatum, Ger.
VI. Gram. minimum paniculis elegantiſs.
Gramen minimum Dalech. Lugd.

GRAMEN PANICULATUM.

Gramen pratenſe paniculatum.

I. Gramen pratenſe paniculatum molle.
Gramen lanatum Dalechampij Lugd.
Gramen paniculatum molle, Lob. adv. part. alt.
Gramen equinum, ſive Hippagroſtis Geſneri cum hoc plurimum convenit.
Gramen albicans lanuginoſum molle, Cam.
II. Gramen prat. paniculatum majus, latiore folio: πόα Theoph.
Gramen vulgò cognitum, Trag. ico.
Gramin. 2. genus Dalech. in Dioſc.
Gramen praten. majus vulgatius, Ad.
Gramen praten. vulgatius, Lob. Lugd.
Gramen pratenſe primum, Dod.
Gramen, Lon. commune, Thal.
Gramen alterum & vulgare, Tab.
Gramen pratenſe, Ger.
an per Chulem Garzias hoc gramen intellexit? Cluſ. not. ad Garz.
III. Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio: 10. in Prod.
Variat paniculâ & glumis longioribus.
IV. Gramen Ungaricum Busbequij in itinerario Conſtantinopolitano.
V. Gramen pratenſe paniculatum medium.
Gramen minus, Ad. Lob. ico. Tab.
Gramen pratenſe ſecundum, Dod.
Gramen pratenſe minus, Ger.
Variat latiore & anguſtiore folio.
VI. Gramen pratenſe paniculatum minus.
Gra-

Gramen paniculatum minus, Tab.
Gramen minimum album & rubrum, Ger.
Variat hoc paniculâ & culmis purpurascentibus & albis.

3.a VII. Gram. paniculâ multiplici: 11. in Prod. Majus & minus reperitur Monspessuli, & Gramen minus duriusculum nominatur.

Gramen paniculatum arvense.

I. Gramen arvense paniculâ crispâ.
Gramen, Matth. Lugd.
Gramen minimum Xerampelinum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen minimum, Lugd.
Gramen bulbosum Dalech. Lugd.
II. Gramen paniculâ pendulâ aureâ.
Gramen aureum Dalech. Lugd.
III. Gramen segetum altiss. paniculâ sparsâ.
Gramen segetum paniculâ speciosâ latiore. Lob. ico.
Gramen segetale, Tab. Ger.
an Gram. caule geniculato, Thal.
IV. Gramen segetum paniculâ arundinaceâ.
Gramen loliaceum 8. Tragi, Thal.
Agrorum venti spica, Lob. ico.
Gramen pratense 3. Dod.
Gramen harundinaceum. Ger.
Variat paniculâ flavescente & spadiceâ.

Gramen paniculatum montanum & sylvestre.

I. Gram. montanum paniculâ spadiceâ delicatiore: 12. in Prod.
II. Gram. paniculatum odoratum 13. in Prod.
III. Gramen paniculatum folio variegato.
Gramen sulcatum, Ad. Lob. ico. Lugd.
Gramen striatum, Lon. Ger.
Gramen pictum, Cam. Tab.
Variat in colore foliorum.
IV. Gram. sylvat. panic. altiss. 14. in Prod.

Gramen paniculat. aquaticum.

I. Gram. palustre paniculatum altissimum.
Gramen aquatic. harundin. paniculat. Tab.
Gramen majus aquaticum, Ger.
II. Gramen palustre paniculâ speciosâ: 15. in Prod.
III. Gram. palust. panic. minus: 16. in Prod.
IV. Gramen aquatic. paniculat. latifolium.
Lolij nonum genus, Trag.
Gramen majus aquaticum, Lob. ico.
Graminis arundinacei alia species, Thal.
Gramen harundin. paniculatum, Tab. Ger.

GRAMEN SPICATUM. 3.b

Gramen spicatum aquaticum.

I. Gramen aquatic. fluitans multiplici spica. Ἄγρωστις ποτάμιος.
Gramen anatum, Trag.
Gramen aquis innatans, Lob. ico.
Gramen fluviatile, Tab. Ger.
II. Gramen aquat. geniculatum spicatum.
Gramen aquatic. spicatum, Lob. ico.
Gramen fluviatile album, Tab.
Gramen fluviatile spicatum, Ger.
III. Gramen maritim. fluitans cornutum: 17. in Prod.

Gramen cristatum & spicatum pratense.

I. Gramen pratense cristatum, sive Gramen spicâ cristatâ læve.
Gramen cristatum C. Bauhini, Lob. ad part. 2. 18. in Prod.
Variat florum colore, communiter ex pallido flavescentes, aliquando punicei coloris sunt.
II. Gramen spicâ cristatâ subhirsutum: 19. in Prod.
III. Gramen pratense spicâ flavescente.
Gramen anthoxanthon, Lugd.
IV. Gramen pratense spicâ purpureâ ex utriculo prodeunte, vel Gramen folio spicam amplexante.
Gramen pratense Dalech. Lugd.
V. Gramen spicatum folio aspero.
Gramen spicatum. Dalech. Lugd.
Variat folio nonnunquam articulato, & floribus, qui apud nos pallidè lutei, in pratis montium frigidorum subrubei sunt.
VI. Gram. caryophyllatæ folijs spicâ divulsâ.
Gramen spicatum folijs Veronicæ, Lob. ico.
Graminis loliacei octavi 4. species, Thal.
Gramen nigrum, Lugd.
Gramen caryophylleum, Tab.
Reperitur majus in pratis humidis, minus in siccis.
VII. Gramen caryophyllatæ folijs spica squamata.
Graminis loliacei 8. alia perpusilla species, Thal.
Hujus figuram priori junxit Lobel. in icon.

Gramen spicatum montanum & nemorosum.

I. Gramen spicatum angustifol. montanum: 20. in Prod.

4.a II. Gramen sylvatic. angustifol. spicâ albâ: 21. in Prod.

III. Gramen caryophyllatum nemorosum spicâ multiplici: 22. in Prod.

IV. Gramen caryophyllatum montanum spicâ variâ: 23. in Prod.

V. Gramen caryophyllatum alpinum.
Gramen alpinum Rabinum, Gesf. hort.
Gramen Rabinum, Ad. (vel Ravisium montanum,) Tab.

VI. Gramen spicatum folijs & spicis hirsutis mollibus.

GRAMEN TYPHOIDES.
Ἄγρωστις τυφοειδής.

I. Gramen typhoid. maximum spicâ longissimâ: 25. in Prod.
an Stelephuros Theophrasti, Ang.

II. Gramen typhoides molle.
Gramen alopecuroides, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 1. Tab.
Gramen alopecuroides minus, Ger.

III. Gramen typhoides asperum primum.
Gramen typhoid. asperum majus, fortè Thalij.
Gramen typhinum 1. Tab.
Gramen typhinum majus Ger.

IV. Gramen typhoides asperum alterum.
Gramen typhinum, Lob. Lugd.
Gramen pratense 7. Dod.
Gramen typhinum 2. Tab.
Gramen typhinum minus, Ger.

V. Gramen typhoid. spicâ angustiore.
Gramen alopecuroides minus alterum, Lobel. icon.
Gramen alopecurinum 2. Tab.
Gramen alopecurinum minus, Ger.
Variat spicâ longiore & breviore.

VI. Gramen typhoides culmo reclinato.
Gramen alopecuroides minus, Lob. ico.
Gramen alopecurinum 3. Tab.
Gramen alopecurinum majus, Ger.

VII. Gramen tiphoides spicâ multiplici.
Calamagrostis prima, Trago descrip.
Gramen typhinum 3. Tab.
Cyperus typhinus, Ger.

GRAMEN PHALAROIDES.

I. Gramen phalaroides majus, sive Italicum.
Gramen phalaroides 2. Lob. ico.
Gramen phalaroides, Tab.
Gramen alopecuroides majus, Ger.

II. Gramen phalaroid. minus, sive Hispan. 26. in Prod.

III. Gramen phalaroides spicâ molli, sive Germanicum: 27. in Prod. 4.b

GRAMEN ALOPECUROIDES.

I. Gramen Alopecuroides spicâ rotundiore:
Ἀλωπέκουρος Theoph. Cauda vulpina Plinij.
Alopecuros Theoph. Ang.
Cauda vulpis Monspeliens. speciosior, Ad.
Alopecuros, Dod. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Alopecuros altera, Lob. ico.
Cauda vulpina, Cæs.
Variat: Creticum enim spicâ est majore, & ad tactum delicatiore.

II. Gram. Alopecuros minor spicâ longiore.
Alopecuros longâ spicâ, Tur.
Cauda vulpina Monspel. Ad. Lob. ico.
Alopecuros major, Tab.
Variat magnitudine & spicarum longitudine, quæ in altera longior, in altera brevior & rotundior.

III. Gramen Alopecuros major spicâ longiore.
Juncus marinus gramineus folijs schœnanthi, Ad. Lob. ico. Lugd.
Schœnanthum adulterinum, Tab. Ger.

IV. Gramen Alopecuroides Anglobritann. maximum.

V. Gramen Alopecuroides Africum.
Utriusq; iconem D. Lobelius ad me misit, & in Illustrat. plantarum descripturum monuit.

VI. Gramen Alopecuroides spicâ asperâ.
Gramen echinatum Dalech. Lugd.

GRAMEN TOMENTOSUM.

I. Gramen tomentosum spicatum.
Gram. tomentosum, Alopecuros vera Theoph. & Plinij, Lugd.
Gramen sparteum 2. & Schœnanthinum, Tab.
Juncus marinus gramineus, Ger. tit.

II. Gram. praten. tomentos. paniculâ sparsâ.
Gnaphalium Diosc. Trag.
Typha Diosc. Ang.
Juncus bombycinus, Ad. Lob. ico.

Gra-

Gramen eriophorum, Dod.
Linum pratense, Gesn. col. Lon.
Gnaphalion Tragi, Lugd.
Pseudolinum, Cast. icon.
Gramen junceum lanigerum, Thal.
Gramen tomentosum, & Linagrostis, Tab.
Gramen tomentarium, Ger.

5.a. Nonnunquam contractis pediculis tanquam pappus conspicitur.

III. Gramen tomentosum alpinum & minus: 28. in Prod. ex Rhætia D. Burserus attulit.

GRAMEN SPARTEUM.

Αἰνόσπαρτον, Theoph. Spartium Plinio.

I. Gramen sparteum 1. paniculâ comosâ.
Spartum Plinij, Clus. Lob. Lugd.
Spartum herba, Dod.
Spartum Plinij 1. Tab. Ger.
Juncus Ibericus sive Hispan. Dalech. in Plin.

II. Gramen spart. 2. panicula brevi folliculo inclusâ.
Spartum herba alterum, Clus. hist.
Spartum alterum Plinij, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Sparti herbæ alia species, Dod.

III. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis longioribus, vel spicâ secalinâ.
Spartum tertium, Clus. Lugd.
Spartum herba 3. maritimum, Clus. hist.
Spartum nostras, Lob.
Spartum 5 & Plinianum 3. Tab.
Spartum Anglicanum, Ger.

IV. Gramen sparteum spicatum folijs mucronatis brevioribus.
Gramen sparteum 1. Tab.
Spartum Anglicum 2. Ger. tit.

V. Gramen sparteum spicatum latifolium.
Spartum nostras alterum, Lob. ico.
Spartum 6. vel Plinianum 4. Tab.
Spartum herba 4. Batavicum, Clus. hist.

VI. Gramen sparteum juncifolium.
Spartum nostras parvum, Lob. ico.
Spartum 7 vel Plinianum 5. Tab.

VII. Gramen sparteum Basileense capillaceo folio: 29. in Prod.

VIII. Gramen sparteum minus, vel Hollandicum: 30. in Prod.

IX. Gramen sparteum Monspeliacum capillaceo folio minimum: 31. in Prod.

X. Gramen sparteum setas equinas referens: 32. in Prod.

Ex Java Insula allatum: cujus videtur mentio facta in Clusij curis posterioribus, sub herbâ, Sparto Hispanico, non absimili.

XI. Gramen sparteum pennatum.
Spartum Austriacum, Clus. pan.
Gramen 9. vel junceum, Dod.
Gramen pinnatum, Dalech. Lugd. 5.b

Variat juba colore: est flavo, & etiam candido.

XII. Gram. spart. variegatum: sub 33. in Prod. Sparti nomine D. Jungermannus misit.

GRAMEN JUNCEUM ET Spicatum.

I. Gram. foliolis junceis oblongis, radic. alba
Gramen junceum Dalech. Lugd.

II. Gramen foliolis junceis brevibus majus radice nigrâ: 34. in Prod.

III. Gram. foliolis junceis brevibus minus.
Exile gramen durius, Lob.
Gramen exile, Lugd.
Gramen minus duriusculum, Tab. Ger.

IV. Gramen exile Nicæum: de quo paucis. Busbequius in suo Itinerario.

V. Gramen foliolis junceis radice jubatâ.
Gramen exile durius Nortvegicum aut Danicum, Lob. ad par. 2.

VI. Gramen palustre junceum racemoso semine: 35. in Prod.

VII. Gramen junceum polystachion.
Gramen junceum 2. vel junceum aquaticum majus, Tab.
Gramen junceum aquatic Ger.

IIX. Gramen junceum folio articulato sylvaticum.
Gramen junceum 1. vel sylvaticum nemorosum, Tab.
Gramen junceum sylvaticum, Ger.

IX. Gramen junceum folio articulato aquaticum.
Gramen aquat. alterum, Lob. ico.
Arundo minima, Lugd.
Gramen junceum polycarpon, Thal.
Gramen aquaticum, Tab. Ger.

Habetur majus & minus Thalio monente: in majore, post fœnisecium, caulis novus palmaris excrescit, cui non amplius capitula corymbacea insident, sed utriculi unciales paleacei in capillamenta fissi, modo virides, modo purpurascentes: rarissimè cum corymbis utriculi reperiuntur.

X. Gramen junceum folijs & spicâ junci.

Gramen junceum maritimum, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum tertium, Tab.
XI. Gram. junceum folijs & ſpica junci minus.
Gramen junceum marinum denſè ſtipatum, Lob. ico.
6.a Gramen junceum 5. vel aquaticum minus, Tab.
Gramen junceum marinum, Ger.
XII. Gramen junceum montanum capite ſquamoſo: 36. in Prod.
XIII. Gramen junceum minimum capitulo ſquamoſo: 37. in Prod.
XIV. Gramen junceum minimum alterum 38. in Prod.
XV. Gramen junceum minimum maritimum: 39. in Prod.
XVI. Gram. junceum ſpicatum ſeu triglochin.
Calamagroſtis 2. Trag. ico.
Calamagroſtis 4. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 2. fig.
Gramen mixtum ex Junco & Gramine, Thal.
Gramen marinum ſpicatum alterum, Lob. ico. majus, Cam.
Gramen marinum ſpicatum, Ger.
Gramen triglochin Dalech. Lugd.
Gramen junceum 4. vel ſpicatum, Tab.
XVII. Gramen ſpicatum alterum.
Gramen marinum ſpicatum, Lob. ico.
Gramini montano ſpicato ſimile in maritimis Flandriæ, Cluſ. pan.
Gramen aquatic. ſpicatum, Tab. Ger.

GRAMEN CYPEROIDES,
Spicatum & paniculatum.

I. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ rufa: ſive caule triangulo.
Graminis 4. genus, Trag.
Gram. cyperoides, Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Gramen triangulum, Lugd.
Carex Tragi, Lugd.
II. Gramen cyperoides latifolium ſpicâ ſpadiceo viridi majus: 40. in Prod.
III. Gramen cyperoides anguſtifolium ſpicâ ſpadiceo viridi minus: 41. in Prod.
IV. Gramen cyperoides anguſtifol. ſpicis longis erectis.
Gramen paluſtre majus, Lob. ico.
V. Gram. cyperoides ſpicâ pendulâ breviore.
Pſeudocyperus, Geſ. hort. Lob. ico. Dod.
Pſeudocyperus ὀλιγόκαρπος, Thal.
Gramen aquaticum, Lugd.
Majus & minus habetur.
VI. Gramen cyperoides ſpicâ pendulâ longiore & anguſtiore: 42. in Prod.
VII. Gram. cyperoid. paniculâ ſparsâ majus.
Gram. cyperoid. aquat. vulgatius, Lob. ico. Ger. 6.b
Gramen cyperinum majus, Tab.
Variat paniculâ, in altera compactiore & breviore, in altera magis expanſa & longiore.
IIX. Gramen cyperoides paluſt. majus ſpicâ compactâ.
Gramen paluſtre cyperoides, Lob. ico. Ger.
Gramen junceum triquetrum, Thal.
Gramen cyperinum paluſtre, Tab.
IX. Gramen cyperoides ſpicis minoribus, minus compactis: 43. in Prod.
X. Gram. cyper. paluſtre majus ſpicâ diversâ.
Gramen cyper. parvum aquatic. Lob. ico. Ger.
Gramen cyperinum paluſtre minus, Tab.
XI. Gramen cyperoides minus paniculâ ſparsâ ſubflaveſcente.
Juncus exiguus prarenſis, Trag.
Calamagroſtis 3. Trag. ico. Lugd.
Carex minus, Lon. quoad 1. fig.
Gramen marinum ſpicatum minus, Cam.
Gramen cyperoides minimum paniculâ ſubflavâ C. Bauhini, Lobelio ad par. 2.
XII. Gramen cyperoides minus, paniculâ ſparsâ nigricante.
Gramen cyperoides minimum nigricante panicula, Lob. ad. par. 2.
XIII. Gramen cyperoides miliaceum.
Cyperus graminea, Ad. Lob. ico. Lugd.
Juncus latus, Lugd.
Pſeudocyperus πολύκαρπος, Thal.
XIV. Gramen cyperoides maritimum.
Juncus maritimus, Ad. Lob. ico. Tab.
Juncus marinus alius Penæ, Lugd.
Gramen maritimum, Eidem.

GRAMEN ARUNDINACEUM.

I. Gramen arundinaceum ſpicâ multiplici.
Καλαμάγρωστις Dioſcoridis.
Calamagroſtis forte Babylonicum, Ad.
Calamagroſtis, Lob. Lugd.
Gramen arundinaceum, Lugd.
Gramen arundinaceum majus, Tab. Ger.
Variat ratione loci: nam quod in arenoſis, ſpicâ eſt craſsiore: quod in montoſis, dumetis humidis, ſpicâ eſt tenuiore.
II. Gramen arundinaceum ſpicatum.
Gra-

Gramen harundinaceum minus, Tab. Ger.

III. Gramen arundinaceum paniculâ molli spadiceâ majus.

7.a Gramen tomentosum, Lob. ico.

Graminis loliacei 8. alia species, Thal.

IV. Gramen arundinaceum panicula molli spadicea minus.

Graminis loliacei octavi tertia species, Thal.

V. Gramen arundinaceum ramosum, plumosum album: 44. in Prod.

VI. Gramen arundinaceum enode majus montanum.

Scirpi primum genus, Trag.

Juncus sylvestris, Lon. ico.

Juncus lychnanthemos major, Thal.

Gramen harundin. montanum, Tab.

VII. Gramen arundinaceum enode minus sylvaticum.

Scirpi alterum genus, Trag.

Juncus lychnanthemos tenuis major, Thal.

VIII. Gramen arundinaceum maritimum acutissimum.

Oxyagrostis maritima Dalech. Lugd.

GRAMEN NEMOROSUM.

Gramen nemorosum glabrum.

I. Gramen nemorosum paniculis albis capillaceo folio: 45. in Prod.

II. Gramen nemorosum spicâ subnigrâ recurvâ.

Gramen cyperinum nemorosum, Tab Ger.

III. Gramen nemorosum spica rufescente molli.

Gramen nemorosum 1. Tab.

Gramen sylvaticum, Ger.

IV. Gram. nemorosum spicis parvis asperis.

Gramen sylvaticum 3. Tab.

Gramen sylvaticum minus, Ger.

Variat latiore folio in dumetis, & angustiore in pratis.

V. Gramen nemorosum caliculis paleaceis.

Holostium, Matth.

Holosteum Matthioli, Lob ico. Lugd.

Gramen epigonatocaulon, Thal.

Gramen junceum 6. vel bufonium, Tab.

Gramen junceum, Ger.

Duplex est repens: & erectum.

VI. Gramen holost. alpinum minimum: 64. in Prod.

Gramen nemorosum hirsutum.

I. Gramen hirsutum latifolium majus.

Gramen hirsutum nemorosum, Lob. ico. Ger. 7.b

Gramen sylvaticum 4. sive pilosum, Tab.

II. Gramen hirsutum latifolium minus.

Magnitudine potissimum differt: datur & hujus majus & minus.

III. Gramen hirsutum capitulis Psyllij.

Cyperella Cordi & Pseudocyperi species pumila, Ges. hor.

Gramen exile hirsutum cyperoides, Lob. ico.

Gramen cyperinum pilosum, Tab.

Gramen nemorum Dalechampij, Lugd.

Gramen exile hirsutum, Ger.

Variat folijs latioribus & angustioribus.

IV. Gramen hirsutum capitulo globoso.

Combretum Plinij, Ang.

Herba Luziola vulgo, Cæs.

Gramen lucidum, Tab.

Gramen palustre echinatum, Ger. icon.

V. Gram. hirsut. angustif. majus: 47. in Prod.

VI. Gramen hirsutum angustifolium minus paniculis albis.

Gramen Leucanthemum Dalech. Lugd.

GRAMEN ECHINATUM & aculeatum.

I. Gramen spicâ subrotundâ echinatâ: vel Gramen echinato capitulo.

Gramen echinatum tribuloides, Colum.

II. Gram. spicâ planâ echinatâ: 49. in Prod.

III. Gram. album capitulis aculeatis Italicum.

Gramen aculeatum, Matth. Cast. Lugd.

IV. Gramen palustr. aculeatum Germanicum vel minus.

Gramen palustre echinatum, Lob. ico.

Gramen aculeatum, Lugd.

Variat spicis longioribus, rotundioribus, sæpe in eadem planta.

V. Gramen palustre aculeatum Italicum vel majus.

GRAMEN DACTYLOIDES sive Ischæmum.

I. Gramen dactylon Ægyptiacum.

Nejemelmsalib, sive Gramen crucis, Ægyptijs, Alpino.

II. Gramen dactylon folio arundinaceo majus: aculeatum fortè Plinij.

Gramen, Ang. Clus. Cæs.

Gramen vulgare Dalech. Lugd.

Gra-

Gramen canarium alterum, Lob.

8.a Variat: nam Gallicum folijs est nonnihil villosis: Germanicum vero; folijs est glabris & cauliculis minus erectis.

III. Gramen dactylon folio arundinaceo minus cum appendice.

Gramen vulgare Dalechampij, Lugd.

Fortè cum secundo idem.

IV. Gramen dactylon folio latiore.

Sanguinaria Nevenaræ, Trag.

Canaria Plinij, & Galli crus Apuleji, Ang.

Coronopus, Leoniceno.

Ischæmon, Gesf.cat. Clus.hist. Tab.

Ischæmon vulgare, Ad. Lob. Ger.

Ischæmon Plinij, Clus. hist. quoad iconem.

Gramen Ischæmon Plinij, Lugd.

Variat spicis. plerumq; quinis & senis: rarò quaternis: rarissimè ternis.

V. Gram. dactylon angustifol. spicis villosis.

Ischæmon secundum, Tab.

Spicis tribus, 6.7. & 10. variat.

VI. Gramen dactylon scoparium.

Gramen scoparium ischæmi paniculis Gallicum, Lob. ad par. 2.

VII. Gramen dactylon aquaticum.

Gramen aquaticum geniculatum, Tab. Ger.

IIX. Gramen dactylon esculentum.

Gramen mannæ, Matth. Cast.

Gramen aculeatum, Sanguinaria, Capriola, Leon. Ruel. Ama.

Frumentem, German. Schwaden / Oryzæ species, Cord. in Diosc.

Gramen album seu hirsutum, Gesf. hort.

Manna cœlestis Germanis, Eidem.

Gramen Mannæ esculentum, Ad. Lob. Ger.

Gramen Mannæ primum, Dod. Tab.

Gramen aculeatum 1. Plinij Thal.

Graminis genus quod in German. seritur, Cæs.

Gramen Mannæ prius Matth. & prius Dod. Lugd.

GRAMEN PANICEUM.

I. Gramen paniceum spicâ divisâ.

Panicum sylv. Matth. Ad. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.

Panicum Herbariorum sylvestre, Lob.

Gramen Mannæ alterum, Dod. Lugd.

Milium sylvest. & supinum, Clus. hist.

Panicastrellæ species, Cæs.

an Milium sylvestre Ischæmum, Ang.

Spica subinde singularis, non rarò multiplex, eaque modò herbacei, modò atrorubentis coloris est. 8.b

II. Gram. panic. spicâ aristis longis armatâ.

Panici effigie gramen aristis circumvallatum, Lob. icon.

Gramen paniceum Ger. secundum, Tab.

III. Gramen paniceum spicâ simplici: Ἐλυμάγρωστις.

Lolium sextum, Miliaria herba Plinij, Trag.

Panici effigie gramen simplici spicâ, Lob. ico.

Panicastrella, Cæs.

Panicum sylvestre aliud, Dalech. Herba alba fortassè Plinij, Lugd.

Gramen paniceum primum, Tab.

Gramen cyperiodes spicatum, Ger. ico.

Variat: aliquando enim spicâ oblongâ: aliquando brevi & rotundâ.

IV. Gramen paniceum spicâ asperâ.

Lolium 7. Phalaris sylv. Diosc. Trag.

Gramen geniculatum, Tab. Ger.

Variat: Monspelij palmo minus: apud nos erectum & cubitale.

V. Gramen paniceum spicis nigris.

Panici effigie gramen 3. Lob.

Gramen paniceum, 3. Tab.

Gramen paniceum parvum, Ger.

GRAMEN MILIACEUM.

I. Gramen sylvaticum paniculâ miliaceâ sparsâ.

Gramen miliaceum, Lob. icô. Cam. Tab. Ger.

Gramen pratense 4. Dod.

II. Gram. mont. panicula miliaceâ sparsâ: 50. in Prod.

III. Gramen arundinaceum paniculâ miliaceâ: 51. in Prod.

GRAMEN SORGHINUM.

I. Gramen Sorghi paniculâ erectum.

Gramen sorghi effigie, Lob. ico.

Gramen sorghinum, Tab. Ger.

Gramen pratense 5. Dod.

II. Gramen arundinaceum Sorghi paniculâ sparsâ: 52. in Prod.

GRAMEN SPICA TRITICEA & Secalina.

I. Gramen latifolium spicâ triticeâ latiore compactâ: 53. in Prod.

Variat latiore & angustiore folio.

II. Gra-

II. Gramen latifol. spicâ triticeâ divulsâ: 54. in Prod.

III. Gramen angustifol. spicâ triticeâ compactâ: 55. in Prod.

IV. Gram. angustifolium spicâ tritici muticæ simili.
Gramen frumentarium segetaléve, triticeum, sive triticea spicâ, C. Bauhini, Lob. ad. par. 2. 56. in Prod.

V. Gramen spicâ secalina: 57. in Prod.

GRAMEN SPICA BRIZÆ.

I. Gramen spicâ brizæ majus: 58. in Prod.

II. Gramen spicâ brizæ minus: 59. in Prod.

III. Gramen spicâ geminâ millepedæ simil.
Gramen dystachyophoron, Colum.

GRAMEN HORDEACEUM.

I. Gramen hordeaceum montanum sive majus.
Graminis loliacei 3. genus majus, Thal.

II. Gram. hordeaceum minus & vulgare.
Lolium tertium, Trago.
Holcus Plinij, Aristida aliis, Ang.
Hordeum murinum, Tur. & Cæs.
Hordeum spontaneum spurium, Ad. Lob.
Hordeum sive triticum murinum, Dod.
Hordeum spurium, Tab Ger.
Graminis loliacei 3. genus, Thal.
Gramen hordeaceum, Lugd.

III. Gramen hordeo disticho simil.
Gramen hordeaceum pumilum, Clus. cur. post.

GRAMEN LOLIACEUM.

I. Gramen loliaceaum spicâ longiore.
αἶρα Diosc. Arist. Theoph. Gal. Orib. Ægin. Aet.
ζιζάνιον Constan. Zinzania Arabum.
Lolium & Æra, Plinio.
Lolium, Ruel. Matth. Ges. cat. Ama. Cord. in Diosc. Tur. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Lolium & triticum temulentum, Ad. Lob.
Lolium verum, Ges. hor.
Lolium album, Ger.
Frumentum fatuum, Lon.
Variat: communiter aristas habet, sed sine aristis quoque Bononiæ observatum.

II. Gramen loliaceum latifolium spicâ angustiore: 60. in Prod.

III. Gram. loliac. angustiore folio & spicâ.
φοίνιξ Dioscoridi, à seminis colore phœniceo. Herba Phœnicea Græcis, hordeum murinum nostris, Plin.
Lolium quartum, Trago.
Phœnix, Matth. Tur. Lacun. Dod. [cui & Lolium murinum.] Cast. Ang. Cord. Lon. Cæs. Lugd.
Hordeum murinum, Guil. Lob. Tab.
Graminis loliacei 4. genus Tragi, Thal.
Lolium rubrum, Ger.

IV. Gramen loliac. minus spicâ simplici: 61. in Prod.

V. Gramen loliaceum minus supinum multiplici spicâ: 62. in Prod.

VI. Gramen loliaceum supinum.
Gram. phalaroides exile supinum humi sparsum Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.

VII. Gramen maritimum paniculâ loliaceâ: 63. in Prod.

GRAMEN FESTUCÆ, SEU Ægilops & Bromos herba.

I. Festuca graminea glumis hirsutis.
Lolium 2. Trag. at 1. icone.
Ægilops & Festuca, Dod. gal. Ges. hort.
Bromos, Lac. altera, Ger.
Bromos sterilis altera, Lob. Lugd.
Lolium, Lon.
Festuca altera, Dod.
Gramen murorum Dalech. Lugd.
Festuca graminea, Thal.
Phœnicis altera species, Eid.
Syphonium, Bromos herba, Tab.
Variat spicis, quæ aliquando quasi in fasciculum cumprehensæ, & Phœnix altera est Thalij: aliquando dispersis: sic aliquando glabris, aliquando hirsutis: & propriè Secales vitium est.

II. Festuca graminis glumis vacuis: 64. in Prod.
Variat: aliquando aristis oblongis incurvis armata Monspessuli reperitur.

III. Festuca graminea effusâ jubâ: 66. in Prod.

IV. Festuca graminea nemoral. latifolia mollis.
Festuca quarta, Thal.

V. Festuca junceo folio: 66. in Prod.
an Festuca nemoral. quarta & tenuifolia, Thal.

VI. Festuca junceo folio spicâ geminâ: 67. in Prod.

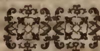
VII. Festuca avenacea sterilis elatior.

βρῶμος Diosc. aliis. βρῶμος νία, ad differentiam avenæ.
Festugago, Gazæ.
Lolij primum genus, Trag des.
Ægilops prima, Matth. altera, in comp.
Ægilops, Lac. vera, Gesf. hort.
Bromos & avena herba, Dod. gal.
Festuca & avena Græca, Lon.
Avena sterilis, Ad. Thal.
Bromos sterilis, Lob. ico. Ger.
Bromos herba, Dod. Lugd.
Avena Græca, Cæs.
Ægilops 1. & Avena fatua, Tab.
VIII. Festuca avenacea sterilis humilior.
Lolij quintum genus, Trag.
Bromos herba graminei generis, Thal.
IX. Festuca graminea arvensis minor.
Festuca sexta, Thalio.
X. Festuca pratensis lanuginosa: 68. in Prod.
XI. Festuca dumetorum: 69. in Prod.
XII. Festuca dumetorum foliis angustissimis pilosis: 70. in Prod.
XIII. Festuca utriculis lanugine flavescentibus.
αἰγίλωψ Diosc. Theoph. [ubi Gaza Avenam vertit,] Gal. Oribas. Ægin.
Hordeum festuca, seu Ægilops, Plinio.
Ægilops Bromoides Belgarum, Lob.
Festuca prior, Dod.
Avenæ tertium genus syl. Cæs.
Avena sylvest. seu nigra, Thal.
Ægilops Dodonæi, inter Ægilopen & Bromum media, Lugd.
Ægilops sexta, Bromoides 2. Tab.
XIV. Festuca altera capitulis duris.
Ægilops, Ang. Matth. comp. Ad. Dod.
Ægilops secunda, Matth. Lugd.
Festuca sive Ægilops Narbonensis, Lob.
Triticum sylvest. in Sicilia, Cæs.
Frumentum syl. Cast. ap.
Ægilops Lobelij & Penæ, Lugd.
Ægilops peregrina, Tab.
Festuca Italica, Ger.

Spica communiter ex duobus aut tribus capitulis duris composita est: nonnunquam ex plurib. compacta, spicam triuncialem obtinet.
XV. Festuca longissimis aristis glumis vacuis spadicei coloris.
Ægilops 4. Bromoides 1. Tab.
Ægilops Bromoides, Ger.

GRAMEN AVENACEUM.

I. Gram. montanum avenaceum spicatum.
Gramen montan. spicatum. Clus. pan. & hist.
Gramen sylvaticum secundum, Tab.
Gramen marinum spicatum alterum, Ger.
II. Gramen mont. avenaceum locustis rubris: 71. in Prod.
Variat caule, lævi in montosis: in dumetis humidis, foliis cauleque subasperis.
III. Gramen avenaceum locustis rariorib.
Gramen avenaceum rariore grano Danicum, Lob. ad. par. 2. à quo accepimus.
IV. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis.
Gramen Anglo-Britannicum avenaceum, Danico nemorali simile: Hoc nomine à D. Lobelio accepimus.
Gramen nemorale avenaceum alterum ex fusco xerampelinum & lucidum Danicum, Eid. ad. par. 2. cujus etiam varietatem notat.
V. Gramen avenaceum montanum lanuginosum.
Gram. monta. avenæ semine, Clus. pan. & hist.
Gramen avenaceum, Tab.
Hordeum distichon, Ger. ico.
VI. Gramen avenaceum lanuginosum glumis rarioribus: 72. in Prod.
VII. Gram. avenac. lanuginosum ramosum.
Gramen glumosum Dalech. Lugd.
VIII. Gramen glumis variis: 73. in Prod.
IX. Gramini affinis planta ad gutturis inflammationes utilis.
Planta in planis nascens graminis modo, Petri de Osma in epist. ad Manardem. sed quid?

SECTIO SECUNDA.

JUNCUS, NARDUS, CYPERUS, SPARGANIUM, Uva marina & Equisetum.

DE JUNCO.

JUNCUS à jungendo, Græcis σχοῖνος, à loris & funibus dicitur. Dioscorides, in odoratum & inodorum divisisse videtur. Nam l.1. de Junco odorato, quem simpliciter σχοῖνον per excellentiam nominavit: at l.4.c.52. de inodoro egit: hunc duplicem fecit, unum lævem, alterum acutum: hunc sterilem, & alterum semine nigro & crassiore calamo, & tertium ὁλόσχοινον prioribus carnosiorem. Sic Theoph. 4. hist. 13. tria sunt genera, ὀξὺς καὶ ἄκαρπος, acutus & sterilis, qui mas: κάρπιμος, frugifer, quem μελάγκρανον, artiferum vocitat: tertius ὁλόσχοινος dicitur: at de odorato 9. hist. 7. egit. Plinius l.21.c.18. quinq; fecit, 1. Mariscon appellatum, 2. marinum, oxyschænum, & hujus tria genera: acutum, sterilem, quem marem & oxym. alterum semen ferentis, quem Melancranin vocant, & fructuosior: magis tertius, qui Holoschænos nominatur. Quare Juncus alius est odoratus, indorus alter; vel alius locis aridis, alius aquosis provenit: hic, vel in aquis dulcibus, vel maritimis. Rursum utriusq; generis alij ἀπόξεις ἐπ' ἄκρῳ, in mucronem pungentem desinunt, alij in fastigium obtusius: & sic alius λεῖος, levis: alius τραχὺς, asper: alius fastigio acutiore alius, obtusiore. Juncus lævis & in fastigio acutus, alius est oxyschænos, alius holoschænos. Oxyschænos alter mas, ἄκαρπος, nullo semine fœcundus: alter fœmina, μελαγκρανὶς, nigrum semen ferens: sic ad fœcundum, clavatus: petrosus verò, ad lapides referendus est.

I. Juncus odoratus sive aromaticus.
Σχοῖνος ἠδύοσμος καὶ εὔοσμος καὶ εὐώδης, Hipp.
Ἀρωματικὸς καὶ μυρεψικὸς, Græcis posterioribus.
Σχοῖνος, Diosc. & Galeno.
Juncus odoratus, Plinio, Hermol. Ruel. Matth. Tur. Lac. Ad. Lobel. Clus. in Garz. Cæsalp. Cast. Lugd.
Juncus rotundus, Celso.
Juncus rotundus odoratus, Marcell. Ama. Corn.
Schœnus & Juncus odoratus teres ac rotundus Cord.
Schœnanthum, Mesuæo, Lon. (cui & Cyperus rotundus.) Tab. (& Juncus aromaticus.) Cam. (& Juncus floridus sive aromaticus) Acostæ.
Squinanthum, Varroni, Ang. Gal. & Officinis, quasi σχοίνου ἄνθος, junci flos.
Adhar & Adhir, Arabibus. Sachbar, Arabiæ incolis.
Palea de Mecha & Pastus camelorum, vulgo.

JUNCUS ACUTUS.

I. Junc. acut. capitulis sorghi: ὀξύσχοινος Diosc.
Juncus acutus, Ang. Cord. in Diosc. Cast. acuto cacumine, Ges. cat.
Juncus maritimus primus, Ad.
Juncus rotundus alter, Cæs.
Huc referri potest
Ulva palustris & inusitatum Caricis genus, cujus folia peracuta cruta & pedes fauciant: par. 6. Ind. occid. exped. in Floridam.

II. Juncus acut. marit. capitulis rotundis.
Juncus acuminatus, Ama.
Juncus acutus maritim. alter, Ad.
Holoschœnos major, Lugd.

III. Juncus acutus maritimus caule triangulo: 1. in Prod.
an Juncus exiguus maritimus, Cæs.

IV. Juncus acutus paniculâ sparsâ.
Juncus tertius, Dod. gal. acutus, Dod. Cast.
Juncus acutus vulgat. Lob. ico.
Juncus oxyschœnos Dodonæi, Lugd.

JUNCUS LÆVIS
ὁ λόχοινος.

I. Juncus seu Scirpus Indicus.
Juncus Indicus porosus, Clus. cur. post.
an ex hoc Junco parantur tapetia in Guinea: Linsc. part. 2. Ind. or. c. 4. & ex hoc Scirpóve viridi, sportulas, storeas, stragula & pileos in Guinea puellæ conficiunt: par. 6. Ind. or. c. 7. & apud Bantanos, pilæ lusoriæ: par. 5. Ind. or. fig. undecima.

II. Juncus maximus, sive Scirpus major quamvis veteres Scirpum à Junco distinxisse videantur.
Mariscus Plinij.
Juncus palustris major, Trag. Tab.
Juncus grandis Holoschœnos, Cord. in Diosc. Gesf. cat. Dod.
Scirpus, Junci tertia species, Lac.
Juncus tertius holoschœnus, Ang. Cast.
Juncus & Scirpus, Lon.
Juncus aquaticus maximus, Ad. Lob. ico. Ger.
Juncus lævis aquaticus maximus, Thal.
Juncus rotundus 3. Cæs.
Juncus lævis, Ger. ico.
Holoschœnos Theophrasti, Lugd. desc.

III. Juncus sive Scirpus medius.
Juncus sylvaticus, Tab.
Juncus aquaticus maximus, Ger. ico.

IV. Juncus lævis paniculâ sparsâ major.
Juncus vulgaris alter, Trag.
Juncus oxyschœnos, Ang.
Juncus lævis (seu lenis.) Cord. in Diosc. Dod. Lugd. sive Oxyschœnos vulgaris.
Juncus lævis vulgat. Ad. Thal. paniculâ sparsâ, Lob. ico.

V. Juncus lævis alter.
Junci lævis aliud genus, Lugd.
Ex hoc, medulla prorsus nivea ad lucernarum lumina extrahitur.

VI. Juncus lævis paniculâ sparsâ minor.

VII. Juncus lævis paniculâ non sparsâ.
Juncus, Matth. Lac. Cast.
Juncus lævis, Lugd.
Juncus lævis glomerato flore, Lob. ico.
Juncus palustris minor, Tab.
an Juncus rotundus primus, Cæs.

VIII. Juncus exiguus montanus mucrone carens: 2. in Prod.
an Juncus lychnanthemos tenuis, Thal.

IX. Juncellus inutilis: 3. in Prod.

Chamæschœnos, Gesf.
Huc referendus est
Juncellus omnium minimus, Ad.

JUNCUS ACUMINE REFLEXO.

I. Juncus acumine reflexo major.
Juncus lævis, Gesf. cat. Tab.
Juncus melancranis, & Juncus oxyschœnos fœmina, Lugd.
an Juncus lychnanth. tenuis major, Thal.

II. Juncus acumine reflexo alter: 4. in Prod.

III. Juncus acumine reflexo minus vel trifidus: 5. in Prod.

JUNCUS CAPITULIS
Equiseti.

I. Juncus capitulis equiseti major.
Juncus aquaticus min. capitulis equiseti, Lob.
Juncus clavatus, Dalech. Lugd.
Juncus alius fœcundus, Eid.
Variat scirpis latioribus & triplo angustioribus.

II. Juncellus capitulis equiseti minor & fluitans: 6. in Prod.

JUNCUS CAPITULO LANUginoso & bombycino.

I. Juncus capitulo lanuginoso: sive Schœnolaguros: 7. in Prod.

II. Juncus alpinus bombycinus: 8. in Prod.

JUNCUS FLORIDUS.

I. Juncus floridus major.
Calamagrostis 2. Trag. prima, Lugd. cui etiam Calamagrostis leucanthemos.
Sparganium, Dod. gal.
Juncus floridus, Matth. Cast. Lugd.
Gladiolus palustris, Cord. hist. & Ger.
Gladiolus aquaticus, Gesf. cat. Dod.
Carex alterum, Lon.
Juncus cyperoides floridus paludosus, Lob. Ad. &
Juncus cyperoides paludosus, Eyst.
Juncus cyperinus floridus, Tab.
Butomos Theoph. Cæs.
Quibusdam Butomos Theoph. 1. hist. 8. & 4. hist. 9. 11. 12. alijs Gladiolus Ejusdem 1. hist. 8. & 16. Item 4. hist. 9. 10. 11. nonnullis Sparganium Dioscorid. l. 4. c. 21. Flos colore est in purpura diluto: at Tragus candido notat.

II. Juncus floridus minor: 9. in Prod.

NAR-

NARDUS.

Nardus Diosc. l.1. forte à Naardo urbe Syriaca, Euphrati contermina: aliis Ναρδόσταχυς, *quam inter aromata Dioscorides: inter odorata ad unguenta, Theoph. hist. 7. recensuit.*

Genera Dioscorides plura fecit, & cap. 6. differentias multas, loco natali solùm differentes, proposuit, omnibus in uno monte nascentibus: ut Syriacam, Occidentem versus Syriam respiciente: Indicam, Orientem versus ad Judæam vergente: hæc duplex, una in monte, altera ad radicem montis, non procul à præterfluente Gange, quæ Gangitica, quæq; omnes simul adferuntur: addit & Sampharisticam: de reliquis speciebus infrà l. 4. agemus. Plinius de Nardo & ejus differentiis l. & cap. 12. verba fecit.

I. Nardus Indica, quæ spica, Spica nardi, & Spica Indica Officinis.
Nardus, Ruel. Cord. in Diosc. Gesf. cat Lac. Tur. Lob.
Nardus Indica, Matth. Cord. hist. Lon. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Spica Nardi, Ang. (cui Nardus Gangitis Diosc.) Mundel. Amat. (& Indica spica.) Ad. Lob. ico. Acost. Cæs. (qui ex Algarum genere esse statuit,) Lugd.
Spicæ nardus, quam frumenti more ad duarum vel ternarum spithamarum altitudinem excrescere scribunt: in 4. part. hist. Ind. Orient. cap. 39.
Hæc à Syriaca & Gangetica, tantùm natalibus differre videtur.

II. Nardus spuria Narbonensis.
Nardus Gangitis spuria Narbonæ, quæ Gangitidi Dioscoridis prorsus quadrare videtur, Ad. Lob. ico.
Nardus spuria Narbonensis, Lugd.
Nardus Narbonensis, Ger. adulterina, Tab.

CYPERUS ET EJUS Species.

Κύπειρος aut Κύπερις, à radicis effigie, quæ pyxidulam aut vasculum pusillum imitatur, nomen accepisse videtur.

Genera duo Dioscorides l.1. recensuit: alterum radice rotundâ, quod Officinarum Cyperus est: alterum Gingiberis effigie, quod in Officinis Curcuma dicitur. Theoph. 4. hist. 11. Cyperum (Gladiolum Gaza vertit) radice inæquali esse scribit, partim crassa carnosaq;, partim gracili & surculosa. Plin. l. 21. c. 18. Cypero radicem olivæ nigra similem tribuit, & cùm oblonga sit, Cyperidem vocari.

Cyperus alius amarus, alius dulcis est: amarus, vel odoratus, vel inodorus: uterque vel rotundus, vel longus: dulcis verò vel angustifolius, vel latifolius est.

CYPERUS ROTUNDUS odoratus.

Κύπειρος στρόγγυλος.

I. Cyperus rotundus Orient. major.
Cyperus rotund. Hodueg Ægyptijs, Alpino.
Cyperus Diosc. major rotundus, Ad.
Cyperus rot. Orient maj. vel Babylonic. Rauvv.
Cyperus major Syriacus, Cam. in Matth.
Cypero rotundo similis, Cæs.

II. Cyperus rotundus Orientalis minor.
Cyperus rotundus minor, Ad.
Cyperus minor Creticus, Cam. ad Matth.
Orientalis cortice est fusco; Creticus verò nigro.

III. Cyperus rotundus vulgaris.
Cyperus, Trag. Lob. ob. cui & Juncus quadrat. Celsi.
Juncus angulosus & triangularis, Plinio.
Cyperi prima species, Ama.
Cyperus rotundus, Cord. in Diosc. Gesf. hort. Dod. Lob. ico. Lon. Tab Ger.
Cyperus alter radice olivari, Cæs.

IV. Cyperus rotund. minimus Hispanicus.
Cyperus rotundus pumilus, Cluſ. cur. poſt.

CYPERUS ROTUNDUS inodorus.

I. Cyperus rotundus inodorus ex Florida.
Radix S. Helenæ, Monar. Cluſ. exot.
Pater noſter S. Helenæ, Caſt.
Pater noſt. vel radix S. Helenæ Monardi, Lug.
Galangæ ſimilis radix ex Florida, Frag.

II. Cyperus rotundus inodorus Anglicus.
Cyperus rotundus inod. littoreus, Lob. Lugd.
Pſeudocyperus, cujus herbam Noccum in Hetruria vocant, Cæſ.

III. Cyperus rotundus inod. Germanicus.
Cyperus aquaticus ſeptentrionalis, Lob.
Cyperus aquaticus, Lugd.
Cyperus rotundus, nigras inodoras radices habens, Cam.

CYPERUS LONGUS odoratus.

I. Cyperus odoratus. radice longâ: ſive Cyperus Officin.
Cyperus radice gracili & ſurculoſa, Theoph.
Cyperida, Plinio.
Cyperus, Matth. (qui & longum & rotundum vulgarem una fig. exprimit, ut & Lugd) Ang Fuch. Tur. Lac. Geſ. cat. (cui & Juncus anguloſus) Caſt.
Cyperus Romanus, ſive longus, Cord. in Dioſc.
Cyperus longus habitior, Ad.
Cyperus longus odoratior, Lob. Lugd.
Cyperus longus, Cord. Geſ. hor. Dod. Cam. Tab. Ger.
Cyperi ſecunda ſpecies, Ama.
Cyperus primus & major, Cæſ.
Galanga ſyl. longa, Germanis.

II. Cyperus longus odorus Peruanus.
Radix contra yerva, id eſt, venenis adverſans, Monardi.
Radix contra venena, Lugd.

CYPERUS LONGUS INodorus.

I. Cyperus longus inodorus Peruanus.
Drakena radix, Cluſ. ex. Lugd.
Bezoardica radix, Tab.

II. Cyperus longus inodorus Orientalis.
Radix Drakenæ affinis, Cluſ. ex.

III. Radix contra venenatas ſagittas.
Tarvpara radix in Guiena cujus ſucco vulnerati ſanantur: par. 8. Ind. Occid.

IV. Cyperus longus inodorus Germanicus.
Cyperus longus inodorus ſyl. Lob. ico.

V. Cyperus longus inodorus ſylvaticus, vel montanus: hic in Prodromo deſcribitur.

CYPERUS ESCULENTUS.

I. Cyperus rot. eſculentus anguſtifolius.
χαμαιβάλανον, Geſ. hor.
Traſi, Matth. Caſt. Cæſ. Lugd. Frag.
Herba radice magnitudine avellanæ, Cord. ob.
Juncus avellana, Ama.
Traſi Veronenſium, Ad. Lob.
Dulcichinum, Geſ. hor. Guil. Dod.
Holoconitis Hippocratis, Fabric.
Cyperus dulcis, Theoph. Cam. Tab.
Cyperus eſculentus, Ger.
Malinathalla (quaſi valdè regerminans) Theophraſti, Ægyptiorum, & Anthalium Plinij, Dalech. in Plin. Cæſ. Colum.
Margaritæ Ægyptiæ, Autori libri Ariſtotelis, de plantis, Dalech. in Plin.
Traſi folio cyperi, Cluſ. in Garz.
Habaziz, Portæ.
Habel aſsis Tripolitanis, ſive Granum alzelen Arabum, Rauvvolf.

Plantam hanc nec caulem, nec florem, nec ſemen producere, ſed ſola radicum propagatione conſervari, Geſnerus libr. de hor. & Pona in ſuo Baldo, affirmant. Contrà, Matth. Dodonæus Lob. Columna, cum flore pingunt: & Cæſalpinus, caules, folia, & ſemen Cyperi, & Fragoſus flores ſpicatos aliquantum flavos, tribuit.

II. Cyperus rotundus eſculentus latifolius.
Caceras, Garziæ: addit Cluſ. in notis, an Μαλιναθάλλα Theophraſti.
Caceras in Goa, Frag.

SPAR-

SPARGANIUM.

Σπαργάνιον ἀπὸ τῶν σπαργάνων, fasciolis, quòd foliis ejus latis & vitilium modo lentis, pro fasciis nutrices utantur: cujus Dioscorides l. 4. meminit: Βούτομος Theoph. 4. hist. 8. cui mas & fœmina, & hæc sterilis.

I. Sparganium ramosum.
Sparganium, Trag. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Gesc. cat. Lac. Ad. Cæs. Cast. Cam. Tab. [cui & Gladiolus palustris.] Ger. Eyst.
Butomos Theoph. Ang.
Butomon, Ruel. Dod. gal. Gesc. cat.
Platanaria, Dod. Thal.
Sparganium & Butomos Theoph. Lob.
Carex, Lon.
Phleos fœmina, Lugd.
Calamagrostis secunda, Eidem.
II. Sparganium non ramosum.
Sparganium alterum, Lob. Cæs. Lug. Tab.
Platanaria altera, Dod.
Sparganium latifolium, Ger.
II. Sparganium minimum, in Prodromo descriptum, à Dom. Furero missum.

POLYGONUM BACCIFERUM, sive Uva maritima.

I. Polygonum bacciferum scandens.
Caucon & Ephedra, Plinio.
Ephedra sive Anabasis, Bellonio & Dod.
Ephedra Plinij fortè, Rauvvolf.
II. Polygonum bacciferum maritimum majus, sive Uva maritima major.
Poligonum quartum Plinij majus, Clus. hist.
Tragos, sive Uva marina major, Lob.
Uva marina, Dod. quoad icon. & Ger.
Polygonum marinum 1. sive cocciferum 1. Tab.
III. Polygonum bacciferum maritimũ min^o.
Tragos, Ruel. Tragium, Gesc. hor.
Equisetum quartum, Matth. Lugd.
Croton Nicandri, Ang.
an Androsace, Bellonij.
Equiseti facie recemosa planta, Ad.
Uva marina Monspel. Lob. Tab.
Palygonum quartum Plinij minus, Androsace fortè Bellonij, Clus. hist.
Polygonum marinum secundum, Tab.
Tragus, sive Scorpius maritimus Dalech. Lugd.
Tragum, Uva marina, Dod. desc. Cam.
Uva marina quarta, vel minor, Ger.
an Osteocollon, Hieroclis & Absyrtij, Lugd.

EQUISETUM.

Ἵππουρις Dioscoridi l. 4. c. 46. sive Cauda equina, quòd folia setis equinis respondeant. Hinc Plinio l. 26. c. 13. Equisetum, Hippuris à Græcis dicta, est pilus terræ, equinæ setæ similis; cui l. 18. c. 28. Equisetis, & Equiselis dicitur,

Genera duo Dioscoridi, alterum vicinos arborum caudices scandens: alterum caule cubito majore, & comis brevioribus, &c. Plinius & tertium agnovit, quod pini foliis assimilavit.

I. Equisetum palustre linariæ scopariæ folio: 1. in Prod.
II. Equisetum palustre longioribus setis.
Hippuris major, Brunf. Dod.
Equisetum 1. Matth. Lac. Ang. Cast. Lugd. qui etiam sub Equiseti primi Asparago Dodon. pinxit.
Caucon Plinij, Ang.
Equisetum majus, Dod. gal. Lob. ob. Ger.
Hippuris, Ama. Ad. Lob. ico.
Equisetum 2. & Hippuris 1. Diosc. Tab.
III. Equisetum palustre brevioribus setis.
Equisetum palustre, Lob. ico.
IV. Equisetum palustre bevioribus foliis polyspermon: πολύγονον θῆλυ. Sanguinariam fœminam quidam vertunt.
Polygonum fœmina, Dioscoridi.
Polygoni tertium genus, quod Oreon, Plin.
Polygonum fœmina, Matth. Eric. Cord. Brasav. qui Equiseti speciem esse negat. Gesc.

cat. & hort. Dod. Ama. Ang. Lac. Cast. Lugd. Tab.
Sanguinalis fœmina, Cord. in Diosc.
Limnopeuce, Cord. hist.
Polygonum fœmina semine vidua, Ad. Lob. ico.
Polygonon fœmineum, Thal.
Equisetum tertium, Cæs.
Cauda equina fœmina, Ger.

Hoc communiter sine semine reperitur, aliquando ad singulas articulorum commissuras dena & plura semina [hinc polyspermon] adnascuntur.

V. Equisetum pal. minus, polystachion: 2. in Prod.

VI. Equisetum palustre tenuissimis & longissimis setis: 3. in Prod.

VII. Equisetum sylvaticū tenuissimis setis.
Hippuris minor altera, Trag.
Equisetum sylvaticum, Tab. Ger.

VIII. Equisetum pratense longissimis setis.
Equisetum alterum, Matth. Lac. Cæs. Lugd.
Equisetum alterum, Diosc.
Equiselis, Plin.
Hippuris altera, Trag. Ama.
Hippuris & Equisetum, Ges. cat.
Equisetum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Equisetum longius, Dod. gal. [figurâ transpositâ.] Fuch.
Hippuris major, Thal. prima, Lon.
Hippuris fontalis, Ad. & Equiset. 2. Diosc. Lob.
Hippuris minor fontalis, Ad.
Hippuris minor, Lob. ico. figurâ 2.
Equisetum palustre majus, Tab. palustre, Ger.

IX. Equisetum arvense longioribus setis.
Hippuris minor, Trag. Dod. Thal.
Hippuris altera, Ges. cat. Cornar.
Equisetum, Er. Cordo, minus, Fuch. figurâ transpositâ; minus vel 3. & 4. Lon.
Polygonon fœmina, Fuch. ico.
Equisetum alterum, Ang. Bras. Cord. in Diosc. Lob. ico.
Hippuris arvensis major, & Corsanda Tab.
Equisetum segetale, Ger.

X. Equisetum foliis nudum non ramosum sive junceum, ἵππουρις ἄφυλλος.
Hippuris major, Trag. major altera, Lon.
Sanguinali fœminæ similis, Cordo in Diosc.
Polygonum fœmineum ἀφυλλόκαυλον, Thal.
Equisetum Junceum, Tragi. Lugd.
Hippuris prima Cornar.
Hippuris sine foliis & nuda, Tab.
Equisetum nudum, Ger.

XI. Equisetum foliis nudum ramosum.
Equisetum 3. Matth. Lugd.
Hippuris minor, Lob. ico. & Dodon. sed utriq; quoad primam figuram.

XII. Equisetum nudum minus variegatum Basileense.

an Hippuris lacustris, foliis mansu arenosis, Ges. coll. quod in Prod. 4. est.

XIII. Equisetum fœtidum sub aqua repens, 5. in Prod.

Equisetum pini foliis simile apud Plinium: & Hippuris minima à Diosc. non descripta, Dal. in Plin.
Equiseti quintum genus minimum, Lugd.

SECTIO TERTIA.

DE ARUNDINE, PAPYRO, ET Typha.

ARUNDO.

ARUNDO (*quæ Græcis κάλαμος, παρὰ τὸ καλῶς ἀμᾶσθαι, ut vult Etymologus*) *in odoratam & inodoram dividitur. Odoratam sive Aromaticam, Diosc. l. 1. c. 17. at inodoram c. 115. proposuit, & genera quinque agnovit.*

Est enim ναστὸς. θῆλυ, συριγγίας. δόναξ καὶ φραγμίτης: *solida, fœmina, fistulis dicata, crassa & sepiaria. Verùm Theoph. 4. hist. 12. duo summa genera,* τὸν αὐλητικὸν, καὶ τὸν ἑτέρον, *tibialem & reliquam constituit, & inde in plures species subdividit. At Plinius l. 16. c. 36. multo plures differentias agnovit: quare l. 24. c. 11. viginti novem genera se demonstrasse monet, ubi & odorata mentio fit.*

ARUN-

ARUNDO ODORATA.

I. Calamus Aromaticus Indicus.
Κάλαμος, & Κάλαμος μυρεψικὸς, Hipp. & Gal.
Κάλαμος ἰνδικὸς, Theoph.
Κάλαμος ἀρωματικὸς, Diosc. Orib. Ægin. Aëtio.
Κάλαμος ἐρύθραιος, Dionysio de situ Orbis.
Calamus Arabicus, Plutarchus Alexandrinus, Cels.
Calamus odoratus, Plin. Hermol. Ruel.
Calamus aromatites, Manardo.
Calamus aromaticus, Cord. in Dioscor. Fuch. comp. Guil. pap. Garz. Lob. ob. Clus. ad Garz. Acost. Cæs. & in 4. parte Ind. Orient. fig. 20. & Diringo Malays, & Deringo, par. 3. Indic. Orient. 39.
Diringuo, 4. parte Ind. Orient. fig. 20.

II. Calamus aromaticus Syriacus.
Calamus aromaticus à Syriaco diversus Guil. pap.
Calamus odoratus Libani, Lob. ico. Cam. ad Matth.

Solius Calami figuram proponunt, qualem à Doct. Paludano, anno 1579. ex Ægypto allatum, Patavij accepimus, qui 1. in Prod.

III. Calamum odoratum Matthiolus pingit, & ex eo Lacuna, Lonicerus, Acosta, Durantes, Lugd. hist. Tabernæm. & Gerard. Calamum aromaticum nominantes, quem fictitium suspicamur.

ARUNDO INODORA.

I. Arundo vulgaris sive φραγμίτης Diosc.
Κάλαμος χαρακίας, Theoph.
Harundinis quintum genus, Trag.
Harundo phragmitis, Ruel. Corn. Dod.
Arundo aut Calamus, Tur. Ges. Lon.
Harundo vallaris, Ama.
Harundo vallatoria, Dod. gal. Lob. Lugd. Thal. Ger.
Arundo palustris, Matth. Lugd. Tab.
Calamus vulgaris, Cord. in Diosc.
Canna secunda, quæ fœmina Diosc. Ang.
Calamus sive harundo alia gracilis. Cæs.

II. Arundo sativa, quæ δόναξ Dioscor. & Theoph.
Arundo, Matth. Lac. Cast. Amnica, Ruel.
Arundo domestica, Matth. Lugd. Tab.
Arundo cypria, Dod. gal. Ama. Ger.
Canna quarta, quæ Donax, Ang.
Arundo magna, Ges. hor. Italica major, Cam.
Arundo donax sive cypria, Dod.
Arundo donax sativa, Lob.
Calamus, sive harundo crassa, Cæs.

III. Arundo Anglica foliis in summitate dissectis: 2. in Prod.

IV. Arundo scriptoria atrorubens.
Κάλαμος συριγγίας, Diosc. Σύριγξ, Theoph.
Syringias fistularis arundo 3. Dod. gal.
Canna tertia, Calamus scriptoria, Ang.
Harundo fistularis, Ama.
Fistula vel Syringa, & Arundo scriptoria, Ad. Lob. ico.
Canna fistularis, Tab. Ger.

Sic in China ex Arundinibus pennæ scriptoriæ fiunt [an ex hac?] in quas penicilla more pictorum nostratium indunt: in hist. Ind. Orient. par. 2. c. 26.

V. Arundo farcta maxima atrorubens, qua Principes pro scipionibus utuntur.
Κάλαμος νάστος, Dioscoridi.
Κάλαμος τοξικὸς, Theophrasto.
Canna Indica, aliquibus Papyrus, Matth. Ital.
Cannæ prima species Diosc. Ang.
Arundo Indica & septima, Dod. gal.
Arundo Indica, cùm teres sit, Papyrus antiquorum non rectè statuitur, Guiland. pap.
Juncus, papyri Ægyptiæ genus, Ama.
Nastos vel farcta, Ad. Lob. ico. tertia, Tab.
Nastos Clusij, Ger.

VI. Arundo farcta geniculata sive sagittalis.
Nastos & Arundo prima, Dod. gal.
Nastos sive farcta altera toxica, Lob. ico.
Arundo farcta seu Nastos 1. Tab.
Calamus sagittalis, Ger.

In Bali Insula, gestant Cannas sagittivomas, ex quibus teretes exilesque sagittulas ex Arundine fabrefactas [an ex prædicta Arundine?] in apice verò intoxicatas, efflant: in hist. Ind. Orient. part. 3. c. 39.

VII. Arundo farcta flava.
Ζευγίτης καὶ εὐνόχιος, Theophrasto.
Arundo fœmina & secunda, Dod. gal.
Nastos, seu farcta, sive toxica gracilis & plicatilis, Lob. ico.
Nastos secunda, Tab.
Arundo farcta, Ger.

VIII. Arundo repens vel Chamæcalamus.
Arundo humilis, Ges. hor.
Arundo tertia in maritimis, Cæs.
Arundo epigejos, Lugd.

ARUNDO INDICA.

I. Arundo arbor: in qua humor lacteus gignitur, qui Tabaxir, Avic.& Arabibus dicitur.
Mambu Indorum, in cujus arundinibus Tabaxir sive Saccar. Mambu, Garziæ.
Mambu sive arbor Tabaxir, Lugd.Frag.
Spodium aut Tabaxir Persianorum, Acost.
Spodium, Cast.Frag.

Hi duo secuti errorem Gerardi Cremonensis, qui in Rhasi Tabaxir Arabum per Spodium reddit: cùm Σποδὸς sive Spodium, sit Tutia Arabum, cujus in externis remedijs solùm usus est. Tabaxir verò in Arabum compositionibus, intra corpus sumatur.

Est autem Tabaxir (ut habetur in 4.part.Ind. Orient. c.14.) medulla arundinis Mambu sive Bambus, & vocatur Saccar Mambu, id est, Sacharum de Mambu, quod propter insignem vim medicamentosam magni fit, & ab Arabibus, Persis, & Aethiopibus, qui illud Tabaxir vocant, avidè coëmitur.
Harundo Indica, Clus.exot.
Bambus sive Iunc.Indic. 4.p.Ind.or.c.14 fig.12.
Bambu, Mambu, ex qua Tabaxir, part.3.Ind. Orient.cap.3.

Canna Tabaxir & Arundo, quam Indi Bambus vocant, Idem.

Sunt arundines aspectu gratissimæ, prealtæ, nigræ, rotundæ, crassæ, ita ut utraq; manu vix junctim includas, imò femoris crassitie. Crescunt sponte in Norsingæ Regno ad littus, & universo littore Malabar, præcipuè juxta Choromandel. Indi ex ijs domos suas ædificant, ut in Terenate, quas findunt, & singulari industria intorquent: part.5. Ind.Orient. Sic in Pegu etiam; & stramine teguntur: pat.7. Ind. Or.c.35.& 37. & in civitate Bantam, cuncta ædium sublicia ex his arundinibus assulatim dissectis constant: 3.part. Ind. Orient. cap. 22. Imò ad lecticas Pallankyns dictas vulgò, utuntur, in quibus mulieres per publicum deferunt. Sic & naviculas, duobus viris capiendis aptas conficiunt: par.2.Ind.Orient.17. & par.4. c.14. Hac adversatij, quem vità omnino exuere nolunt, dorsum contundunt: par.2. Ind. Orient. cap.32.

Arundines in Indiæ Occident. sylvis (an eædem cum priore?) non raro nascuntur, crassitudine cruris humani, quæ adeò teneræ, ut singulæ stantes uno ictu gladij secentur: aridæ verò tanta duritie, ut fissis illis, & in modum Chirurgicorum scalprorum efformatis, sagittas suas ita arment Barbati in Brasilia, ut uno ictu feras humi fundant, &c. in Ind. Occident.hist. part.3.c.12.

Cannæ seu arundines editissimę nascuntur, quarum quodlibet interseptum mensuræ Hispanicæ capax est: hæ structuris ædium etiam adhibentur: in hist.Ind. Occident.l.4.c.30.

Cannarum Hierosolymitanarum nomen quoq; occurrit in hist.Ind. Orient.part.4.c.6.

II. Arundo Saccharifera.
Arundo octava, vel saccharata, Dod.gal.
Harundo ex quo Saccharum.
Melicalamus, Cord.hist.
Mel arundinis quibusdam Saccharum, Lon.
Arundo Saccharata, Dalech.in Diosc.
Sacchari canna, Ges.hor.
Arundo saccharina Indica, Ad.Lob.ico.Lugd.
Canna mellea, Cæs.
Arundo & calamus saccharinus, Tab.
Calamus Indicus, par.6. Ind.Or.c.19.
Calamus Indicus Saccharites, & Canna Saccharina, in hist.Ind. Orient. par.4.5.& 6.c.38. & hist.Occid.Ind.part.3.4.8.& 9.

De Sacchari differentijs, & conficiendi modo, in nostris in Matthiolum notis, & lib. de compositione Medicam. egimus: Vide & Munsteri cosmograph l.2.c.91.

III. Arundo Indica versicolor.
Canna de Bengala Lusitanis: in Regno Bengala crescunt Arundines versicolores, medulla plenæ, crassitie arundinibus Hispanicis similes, paulò tamen tenuiores: virides adhuc, lentæ inflectuntur, ad stanni modum, aut instar Salicis, foris pűctis versicoloribus notatæ sunt, haud secus ac si arte ita pictæ forent. Vtuntur ijs in Lusitania mulieres vetulæ pro scipionibus, quibus gressus titubantes sustinent, quarum varia genera apud Doct. Paludanum videre est: in hist.Ind.Orient. p.2.c.18.

IV. Arundo Indica versicolor flexilis.
Rota vocăt in Bengala, aliud genus ejusdem arundinis, quod gracilius & succinctius est, viminis ad modum flexile, ex quo Calathi & alia multa pulcherrima conficiuntur: ex hist. Ind. Orient. part.2.cap.18.

V. Arundo Indica punicea mollis.
Arundo vel Scirpi potiùs genus punicei coloris & mollis, quam parumper contortam, arcui

pro

pro nervo adaptant: nascitur in Regno Congiano, & in regno Bengala ad Gangen fluvium, hist. Ind. Orient. part. 1. c. 5.

VI. Arundo Indica volubilis.

Arundo Indica in Insula Sumatra, variè se circa arbores vinciens, centum, ducentarum, imò trecentarum, & plurium Orgyarum longitudine, ita ut vix ejus origo finisve deprehendi possit, circulis vasariis conficiendis, valdè accommoda: ad Clusij curas posteriores.

VII. Arundo Indica fluitans.

Trombas sive arundineta fluctuantia in Bali Insula: in hist. Orient. Ind. part. 3. c. 2. & 40. & part. 4. fig. 10. pingitur.

Arundines longæ seu Algæ in salo fluctuantes, par. 5. Ind. Orient.

VIII. Tubuli arundinacei ad Asthma.

Refert Manardis, & ex eo Lugd. hist. ex Hispaniola adferri tubulos cannarum, qui extrinsecus & intrinsecus, gummi illiti sunt, quod Tabaci succum esse putant. Addit Clus. incolas Virgineæ frequenter uti tubulis quibusdam ex argilla factis, ad Tabaci fumum hauriendum: quales apud Anglos in frequenti usu.

IX. Arundo Indica latifolia.

Canna Indica, Ges. hor. Clus. hisp. [cui & flos cancri nonnullis,] Cam. [cui & Xiphium Indicum,] Cæs. rubra, Eyst.

Arundo Indica florida, Ad. Lob. & Canacorus quorundam, quod inter Cannam & Aconem ambiguæ naturæ sit, quare & Calamacorus.

Papyrus, Cast.

Gladiolus Indicus, Cam. ad Matth.

Arundo seu Canna Indica, Lugd. cum duplici figura.

Arundo Indica latifolia sive florida, & Harundo liliflora Tab.

Harundo florida, Ger.

X. Arundo Indica latifolia, flore luteo punctato: quæ 3. in Prod.

Canna Indica lutea rubris maculis punctata, vel flore croceo guttato, Eyst.

PAPYRUS ET QUÆ pro Papyro usurpantur.

Cum Papyrus in Aegypto res sit cognata Arundini, secundùm Plin. l. 24. c. 11. imò & Calami chartis serviant, eodem, lib. 16. c. 36. autore: idcircò papyrum, & ea quæ in novo Orbe Papyri vicem præbent, subijciamus.

I. Papyrus Nilotica sive Ægyptiaca.

Πάπυρος, Diosc. & Theophrasto.

Papyrus, Plinio & Alpino.

Papyrus Ægyptia sive Biblus Ægyptia Eustathio, Guil. pap.

II. Papyrus Syriaca vel Siciliana.

Sari, Theophrasto.

Biblios secunda, Eustachio.

Papyri altera species, quæ Papetus in Sicilia, Guiland.

Papyrus, Cæs. Nilotica, Ad. Tab. Ger.

Papyrus Ægyptia, Penæ, Lugd.

Cùm in novo Orbe diversarum arborum foliis & corticibus pro papyro utantur, sequentia nominare tantum lubet, siquidem ad arbores pertineant.

I. Palmeta humilia, Scalig. Lugd.

II. Guaiabara in Insula Hispaniola, ex Oviedo, Lugd.

III. Copey, ibidem apud eundem.

IV. Tal, in provincia Mangi, Lugd.

V. Lantor, palmæ Indicæ genus, cujus folia viri longitudinem æquant: hist. Ind. Orient. part. 4. c. 3. & 6. & pingitur fig. 15.

VI. Ficus Indicæ foliis & Turcæ utuntur, hist. Ind. Orient. part. 6. c. 38.

VII. Palmæ, nuces Indicas Cocos gignentis, arboris substantiam plicabilem usurpant. hist. Ind. Orient. par. 4. c. 12.

VIII. Arboris foliis sex brachiorum longis, cujus folio extenso, tres, quatuorve viri, in itinere operiuntur, ut pluvias non metuant: ex Nicolai Costini itinerario, Lugd. histor. refert.

IX. Papyrus ex lava, est liber arboris tenuissimæ membranæ instar, ut ex Clusij notis, Lugd. hist. proponit.

Papyrifera arbor libro tenuissimæ membranæ instar candido, Clus. exot. l. 1. c. 4.

an Pannus è libro arboris quo in Insula Tidoræ fœminæ pudenda tegunt, Pigafettæ.

X. Arboris liber subpunicei coloris, Clus. l. cit. qui & Filorum tenuissim. ex arboris

cortice confectorum ibidem meminit.

XI. Melt sive Magnei, ex hujus folijs, Mexicani papyrum & pergamenum conficiunt: Duretus de admirabilibus plantis.

TYPHA EIUSQUE SPECIES.

ΤΥΦΗΣ *Diosc. l.3. c.133. meminit, cui florum effigies turbinata, quasi typhonis sese gyrantis turbinem, aut gigantis staturam minacem signaret, nomen dedisse videtur: vel potius* τίφη *a* τίφος *quod locum palustrem notat.*

Duplex est, palustris & cerealis. Theophrast. utriusque meminit: alterius 4. hist. 11. in lacu Orchomenio nascentis: alterius, inter frumentacea, 2. hist. 4. & 4. caussas plant. 6. At Dioscorides de prima, de qua Plinius l.16. c.36. inter aquaticos Calamos egit.

I. Typha palustris major.
Τύφη, Dioscorid. & Theophrasto.
Typha aquatica, Trag. Lugd.
Typha, Matth. Fuch. Ama. Lac. Tur. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Lob. Cast. Tab. Ger.
Typha palustris, Ruel. Cæs. aquatica, Cestrum morionis, Dod.
Papyri species, Dog. gal.
Ulva, Ang.
Juncus asper Dod. Lugd.

II. Typha palustris clavâ gracili.
Typha media, Clus. pann.

III. Typha palustris minor.
Typha minor, Ad. Lob. ico. Lugd. minima, Clus. pann.
Typha minor sive Typhula, Tab.

SECTIO QUARTA.

DE FRUMENTO.

Triticum, Zea, Hordeum, Secale, Avena, Ustilago, Oryza, Milium, Panicum, Phalaris.

F*RUMENTACEA dicuntur, quæcunque geniculato culmo, & foliis harundinaceis constant, semenq; panificio & pultibus aptum, in spicis aut jubis producunt ceu Triticum, Hordeum, Milium, Panicum, & his similia.*

Genera prima duo sunt, per tempora satûs divisa: Hyberna, quæ circa Vergiliarum occasum sata, terrâ per hyemem nutriuntur, ut Triticum, Hordeum: Æstiva, quæ ante æstatem, Vergiliarum exortu seruntur, ut Milium, Panicum. Verùm in Græcia & Asia, omnia Vergiliarum occasu seri, Plinius testis est: quædam autem utroq; tempore in Italia: ex his quædam & tertio, Veris scilicet: aliqui enim Verna appellant, Milium, Panicum, Alicam seu Siliginem.

DE TRITICO.

TRITICUM, quamvis generaliter omne frumentum, quod ex spicis tritum, ac trituratione repurgatum est, significet, ut ex Varrone colligere est. posteriores tamen, peculiari frumenti speciei Tritici nomen tribuunt, de quo priori loco, Dioscoridem imitati, qui l.2. c.107. περὶ πυρῶν *primò egit.* Πυρὸς *dicitur Græcis, quasi* σπυρὸς, *pro* σπορὸς, ἀπὸ τῶ σπείρειν, *secundùm Etymologicum.*

Genera duo fecit Dioscorides: at Theoph. 8. hist. 4. plura ratione regionum, quæ ex locis cognomina sortita sunt: quæ etiam colore & specie, & proprietate inter se differunt: quem Plinius l.18. c.7. sequitur. Sic in Lyma Ind. Occident. una Tritici spica, duplo plus Hispanicis spicis fundit: in hist. Ind. Occident. part. 9. additamento.

I. Triti-

I. Triticum hybernum ariſtis carens.
Triticum, Brunf. 4. Geſ. hor. Cord. in Dioſc. Cui & Triticum ſemeſtre Dod. Tab. ſive Robus, Colum. Dod. gal.
Tritici primum genus, Trag. Fuch. Lon.
Siligo ſpica mutica, Ad. & Lob.
Triticum ſpica mutica, Lugd. Ger.
Triticum ariſtis carens, Cæſ.
Siligo veterum videtur, quam Plinius Tritici delicias vocavit.

II. Triticum ſiligineum.
Triticum candidum, Græcorum & Galeni, Σιλίγνις & τίφης Hippocr. aut ejus interpreti Trago: ſive Olyro.
Siligo Varroni, Columellæ & Plinio, cui & Sandalum.
Tritici genus candidiſtrimum, Cæſalp. 1. 13. vocavit.

III. Triticum æſtivum.
Trimeſtre triticum Græcis τριμηναῖον Theoph. & Dioſcor.
Seranium, Galen.
Siliginis & tritici tertia ſpecies, Columell.
Triticum trimeſtre, Portæ.
Triticum aliud quod Vernellum vocant, Cæſalp.

IV. Triticum rufum grano maximo.
Far ſive Adoreum veterum, Lugd.

V. Triticum rufum hexaſtychon.
Tritici rufi genus aliud, Lugd.

VI. Triticum ſpicâ multiplici.
Triticum ramoſum Plinij, ſpicâ ramoſâ, Cæſ.
Tritici quinta ſpecies, & Gran del graſpo, id eſt, frumentum racemoſum, Ang.
Triticum multiplici ſpica, Lob. ico. Ger.
Ble qui truche, Lugd.
Triticum typhinum multiplici ſpicâ, Tab.
Triticum racemoſum, Portæ.
Spicis modo paucioribus, modo pluribus, ita ut Matthiolus 24. ſpicas viderit.

VII. Triticum ſemine oblongo.
Long gran Matis conenſium, ad [illegible] Thraciã Galeni accedere videtur, Lugd.
Huic congener Frumentũ Scourgeon, Ruellij.

VIII. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ cæruleâ.
Triticum Loca vocatum alterum, & triticum lucidum Gallo-belgarum, Lob. ico.
Tragus frumenti genus ſpicâ cæruleâ, Lugd.
Triticum nigrum peregrinum 2. Tab.
Triticum lucidum, Ger.

IX. Triticum ariſtis longioribus ſpicâ albâ.
an Far Gallicum ſive barbati genus, Ruel.
Robus ſive Triticum, Inſularis Gallo-belgis.
Loca vocatum, Lob. ico.
Triticum typhinum, Ger. quartum, Tab.

X. Triticum typhinum ſive Typha cerealis multiplici folliculo.
Typha inter frumentacea, Theoph. Typha, Galeno: Typhe, Plinio.

XI. Triticum typhinum ſimplici folliculo.
Tritici tertium genus, Trag. Fuch. Lon.
Triticum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Triticum Romanum Tragi, Eid.
Typha cerealis, Ruel. Dod. gal.
Typha Dodonæi, & Typha Fuchſij, Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Ger.
Triticum typhinum, Tab. ariſtis munitũ, Cæſ.

XII. Triticum typhinum ſimplici folliculo Hiſpanicum.
Triticum typhinum, Dod. Lugd.
Triticum ariſtis circumvallatum, Lob.

XIII. Triticum ſylveſtre Creticum.
Agrioſtarí, id eſt, Triticum ſylveſtre grano minore tritico ſativo, in Creta frequentis: Honor. Belli epiſt. 5. ad Cluſium.
Agrioſtari, ſive Frumentum ſyl. Creticum, Pon. in Bald: Ital.

ZEA EIUSQUE SPECIES.

ZEA, Ζεία, ἢ ζέα, quibuſdam idem cum ὄλυρα: aliis frumenti peculiaris ſpecies, quæ Latinorum Semen eſt: nam & Plinio Zea, Semen dicitur l. 18. c. 8. Duûm generum eſt Dioſcoridi l. 2. c. 111. ἁπλῆ ἢ δίκοκκος.

I. Zea Briza dicta, vel Monococos Germanica.
Ζεία ἁπλῆ, quòd ſimplicis grani ſit, Dioſc.
Spelta prima, Trag. ico. ſecunda, Eid. deſcript.
Zea, Ang.
Zeæ ſimplex, Matth. Lac. Cord. in Dioſc.
Zeæ alterum genus, Fuch.
Frumentum loculare: Ruel.
Siligo, & Zeæ alterum genus, Tur.
Briza, Dod. gal. Ad. Lugdun. Monococcos, Lob. Ger.
Monococcon, frumentũ barbatum, Far venniculum rubrum, Col. Zea, Mneſithei fortè, Dod.

Spelta vulgò, Cæſ.
Zeæ ſpecies prima, Caſt.
Zea monococcos, Tab. minor & monococcos, Lugd.
II. Zea dicoccos vel major.
Ζέα δίκοκκος, [quòd grana bina juncta habeat,]
Zea Dioſc.
Zea, Theoph. & Galeno.
Zea, Brunſ. Cord. in Dioſc. Lon. Ger.
Spelta prima, Trag. deſcript. ſecunda, Eid. ico.
Zea dicoccos, Matth.
Zea altera, Matth. Lac. Caſt.
Zeæ primum genus, Fuch. Tur.
Zea, Romanis veteribus Semen, nunc Spelta, Dod. gal.
Zea, vulgò Spelta, Far antiquis: Ador poſterioribus, & Semen Adoreum, Dod.
Typha, Ang.
Far primum, Cæſ.
Zea major ſeu dicoccos, Lugd.
Zea ador, Tab.
III. Zea Amylea, vel Zeopyrum Amylæum. an Far. Olyra Dioſc. halicaſtrum trimeſtre cognominatum, Col.
Triticum ſecundum, Trag. Fuch. Lon.
Olyra, Dod. gal. Lugd.
Triticum trimeſtre, Cord.
Amylæum frumentum & Far halicaſtrū, Dod.
Frumentum vel Triticum Amylæum, Tab.
Triticum amylæum, Ger.
IV. Zeopyrum ſeu Triticoſpeltum, quòd naturam habeat Ζέας ἢ πυρῶ.
Ζεόπυρον ἢ γυμνόκριθον, Galeno.
Speltæ ſpecies tertia, Trag.
Hordeum alterum, Ang.
Zeopyron, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Hordeum glabrum, Cord. hiſt. hexaſtichon, hodie hordeum ſine tunica, Cord. in Dioſc.
Hordeum nudum, Geſ. hor. Ger. mundum, Cæſ.
Hordeum γυμνόκριθον, Cam.
V. Zeocryton ſeu Oryza Germanica.
Oryza Germanica, Trag. [cui & Tragum cereale, & candidum far,] Dod. cui & Far Gallicum, & frumenti barbati genus Ruel. videtur.
Olyra, Ad.
Far, Teutſcher Reiß / Caſt.
Thypha Theophraſti, Tab.
an Far Cluſianum, Lugd.
Spelta in Regno Congiano, omnium frumentorum, quæ habent, viliſſimum, quo porcos alunt: in hiſt. Ind. Orient. part. 1. lib. 2. c. 1.
Siligine abundat ex ſe Cambaię Regnum: hiſt. Ind. Orient. par. 1. lib. 2. c. 1. & Chinæ tellus feraciſsima eſt Siliginis, ibid. c. 25. & Japonenſis terra ſiliginem fert, ibid. c 28.
Siliginis Turcicæ, quæ Milie Abrain dicitur, promontorium Viride perfelix: Ind. Orient. part. 3. c. 40.

HORDEUM EIUSQUE SPECIES.

HORDEUM, Κριθὴ ἀπὸ τῶ διακριθῆναι, quòd eo reperto & in uſum recepto, glandibus ſpretis, à brutis homines diſtincti ſunt: antiquiſſimum enim in cibis hordeum, ſicuti Athenienſium ritu, Menandro autore, apparet, & gladiatorum cognomine. (ut Plin. l. 18. c. 7. loquitur,) qui Hordearij vocabantur: nunc ſtudioſos, idiota ſic appellare ſolent.

Unius Dioſcorid. l. 2 c. 108. meminit: at Theoph. 8. hiſt. 4. Hordeum aliud rotundius minusq́, aliud oblongius majusq́: Item aliud candidum, aliud ad purpuram accedens. Hoc, ut & Triticum, in India Occid. ſemine ex Hiſpania delato, fœcundius & uberius enaſcitur, ut habetur in hiſt. Ind. Occid. par. 9. c. 31.

I. Hordeum polyſtichum hybernum.
Hordeum, Brunſ. Matth. Lac. Geſ. hor. Lob. [cui & Hordeum polyſtichon autumnale Ad. part. alt.] Dod.
Lon. Caſt. Cæſ. Ger.
Hordeum majus, Trag.
Hordeum polyſtichum, Fuch. Tur. Dod. gal. [cui & Hordeum Cantherinum,] Lugd. Tab.
Hordeum primum, Ang.
Hordeum ſecundum hyemale, Cord. in Dioſc.
Polyſtichum dicitur quia in multos verſus ſpicatur: eſt enim differentia in ſpicarum forma, magnitudine & granorum numero: quoddam binos, quoddam ternos quaternos, quinos, cumque plurimum ſenos verſus habet: ſic aliud rotundius & minus, aliud oblongius & majus, aliud candidius, aliud nigrius.
II. Hordeum polyſtichum vernum.
Hordeum ſenis verſibus, Matth. Cam.
Hordeum Septentrioni notiſsimum πολύστιχον, Lob. ob.

Hor-

Hordeum polyſtichon vernum, Lob. ico. & Ad. port. alt.
Hordeum polyſtichum æſtivum, & Hordeum trimeſtre polyſtichum, Tab.
III. Hordeum diſtichon: quòd ſpicâ binos ordines habeat, Plinio.
Hordeum ἀνϑίχον Galaticum, Columellæ.
Hordeum Cantherinum, Ruellio.
Hordeum minus, Trag.
Hordeum diſtichum, Fuch. Tur. Dod. Cord. in Dioſc. Lob. Lugd. Tab. cui & æſtivum & trimeſtre minus.
Hordeum binis verſibus, Matth. Cam.
Hordei alterum genus, Cæſ.
IV. Hordeum Cauſticum.
Orzada ex Hiſpania nova, Monardi, Caſt.
Hordeolum Monardis, Lugd.
Cevadilla, id eſt, Hordeolũ, Monardi & Frag.
Cauſticum eſt, ſolum propter ſimilitudinem huc relatum.

SECALE SIVE ROGGA
ejusque ſpecies.

SECALE, *monente Plinio l. 18. c. 16. etiam Farrago appellatur: nonnullis Rogga: & duplex eſt, ſationis tempore & magnitudine diſtinctum.*

I. Secale latifolium, in Prod. deſcriptum.
II. Secale hybernum vel majus.
Siligo, Brunſ. Ruel. Lon. veterum & ſecale, Tra.
Secale, Matth. Dod. gal. (quibusdam Farrago, non tamen eſt vera Farrago, quæ nil aliud eſt quam Hordeum,) Fuch. Lob. Tab. Ger.
Secale & Farrago Plinij, Lugd. Caſt.
Olyra, Cord. in Dioſc.
Rogga ſive ſecale Plinij, Dod.
Tipha cerealis & Tipha Theophraſti, Portæ.
III. Secale vernum vel minus.
Siligo æſtiva, Trag.
Secale alterum, Lugd.
Rogga ſive ſecale æſtivum, Dod.
Illud lætius, hoc gracilius, culmis paucioribus, ſpicâ breviore & tenuiore.
IV. Secale luxurians.
Clavi ſiliginis, Lon.
Secalis mater, Thal. tit. de Gramine.
An Plin. l. 18. c. 17. de hoc intelligendus, dum ſcribit: Inter vitia ſegetum & luxuria eſt, cùm onerata fertilitate procumbunt: alij volunt Plinium intelligere id, quod Theophr. 8 hiſt. φυλλομανίαν, inſanam foliorum luxuriam, vocavit.
V. Secale affinis peregrina.
Nuchani, Garziæ.
Secales peregrinum genus, Lugd.

AVENA EIUSQUE SPECIES.

AVENA, *βρῶμος Dioſcoridi l. 2. c. 116. forſan à βρῶμα, quod cibum ſignificat: nam ut auctor eſt Plin. l. 18. c. 17. Germaniæ populi hujus pulte vivunt. Theoph. 4. hiſt. 6. ex Zea Aven. fieri ſcribit: at Plin. l. c. Aven. primũ frumenti vitiũ eſſe, & Hordeum in eam degenerare, refert.*

I. Avena vulgaris ſeu alba.
Avena, Brunſ. Matth. Fuch. Dod. Tur. Ama. Lac. Lon. Ad. Caſt. Tab. Lugd.
Avena ſativa & prima, Trag.
Avena veſca, Ad. Lob. Ger.
Avena frumentum, Cord. in Dioſc.
Avenæ prima ſpecies, Ang.
Avena mitior & ſativa, Cæſ.
II. Avena nigra.
Avena altera, Ang.
Bromos, Ama.
Avena ſylveſtrior nigra, Cæſ.
III. Avena nuda.
Avena nuda, Ad. Lob. Dod. Tab. Ger.

USTILAGO.

USTILAGO, *frugum, præſertim ſpicatarum, maximè Avenæ & Secales. morbus eſt. Theoph. 8. hiſt. 10. de frugum vitiis agens, ſcribit, quædam communia eſſe omnibus ſeminibus, ut ἐρυσίβη, id eſt, Rubigo, ſicut Gaza vertit: quædam verò propria quibusdam, ut Tabitudo radicis, Ciceri & Erucarum infeſtatio. Sic & 3. cauſar. 27. Rubiginis, & Plin. l. 18. c. 17. meminere.*

I. Vstilago secales.
Vstilago, Trag. Dod. (cui Avenæ ac Tritici propriè morbus) Lon. Lob. Lugd. (cui præsertim Avenæ pestis est.)
Vstilago secalina, Tab.
II. Vstilago hordei.
Vstilago polystichi, & Vstilago hordei dystichi, Lob. ico.
Vstilago hordeacea, Tab.
III. Vstilago Avenæ: & Lob. ico.
Vstilago Avenacea, Tab.

ORYZA.

ORYZA Dioscoridi l.2.cap.117. ὄρυζον Theoph.4.hist.5. Oryza Plin.l.8.cap.7. ex qua Ptisanam fieri scribit. Per Ptisanam aliqui intelligunt Oryzam, quæ vulgò cortice nudata venalis habetur.

I. Oryza Italica, ad differentiam Germanicæ, de qua inter Zeas.
Oryza, Brunf. Matth. Ang. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Lon. Cæs. Cast. Cam. Tab. Oryza peregrina, Trago.
Oryzam, frumentacearum generi, Diosc. inter legumina, Galenus recenset, Lugd.
Hordeum Galaticum Columellæ, Hermolaus, Ruel. Amat. & Tab. censuêre.
II. Oryza Indiæ Orientali peculiaris.
Oryzæ peculiare genus, Regina Patensis, Hollandis obtulit, vt habetur in Ind. Or. par. 8. sed quid? Oryzam ex India originem traxisse, & per universum ferè orbem disseminatam esse, in 6. part. Ind. Orient. scribitur. Hæc præcipua omnium Indiæ Orientalis locorum annona est, part. 3. Ind. Orient. c. 39. Hinc Indis loco panis est, ex ea placentas parantibus; ex qua in China potum faciunt, quem in Peru Acuam vocant: in Iaponia vinum, quod Iavenses Aracle nominant: & in Pegu, Aquam extrahunt, quæ cum aqua vitæ certat: part. 7. Ind. Orient. c. 35.
Distinguunt in Oryzam optimam, quam Girasol, & in viliorem, quam Chambasal Indi vocant. Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 37. & par. 4. c. 6. In summa, Oryzæ usus, universis propè nationibus, non minus quàm frumentum familiaris est: ut de China, Iaponia, Philippinis, & maxima Indiæ Orientalis parte fileam, etiã per Africam & Aethiopiam universam, Indiamque Occidentalem, cibus usitatissimus est. Sic & Europæi, qui panes ex frumento habent, Oryza, obsonij vice, cum lacte aut aqua decoctâ, utuntur.

FRVMENTVM INDICVM.

ETSI in Canaria frumenti varia genera habeantur: attamen potissimum apud Indos quadruplex est: Primum, Milium Indicum: secundum Mays, quod Triticum ipsorum est: tertium, quod Mangette indi etant: quartum est Oryza, quæ in Regno Congiano Mazza di Manputo, id est, semen Lusitanicum, at Malaicenses Bras appellant: & tres posteriores species delineata in 6. parte historia Indiæ Orientalis figura 14. proponuntur.

I. Frumentum Indicum, seu Milium Indic. Milium hoc spicas habet oblongas, ex granulis colore semen Cannabis æmulantibus, compositas, formâ nonnihil oblongis, utriculis sive folliculis aristis carentibus inclusis instar Dipsaci herbæ, quod trium mensium spacio succrescit: dein abscinditur, in terram mensis spacio deponitur, ut Solis calore probè exiccetur & percoquatur: tandem spicę à culmis resecantur, in fasciculos collectę domum deportantur, stramine operiendis, vel muniendis ædificijs, destinato. Hoc frumenti genus optimum est, quod fractum & comminutum, cãdidissimum apparet, ex quo facili labore panis pinsitur, cùm admodum molle sit, & attritu statim, massam conficiendis panibus aptam, præbeat. Et hoc fru-

hoc frumenti genus, ſemper habuerunt, etiam ante Luſitanorum adventum: hiſt. Ind. Orient. part.6. cap.30.
An ſemen, quod Congiani Lucum vocant, cannabis grana, niſi quòd paulo ſit majus, referens, quod molâ manuariâ, ſubactum & piſtum, panem præbet candidum, tritico non inferiorem, hiſt. Ind. Orient. part.1. l.2. cap.1.
an Arundinis genus granum ferens, noſtro Secali aut frumento ſimile, quod decoctum eſui eſt aptum: Inſulæ Virgineæ hiſtoria.

II. Frumentum Indicum grano avellanæ magnitudine.

Folia habet anguſta & tenuia, ſed in tantam altitudinem, quemadmodum tertium, non exurgit: ex ramis frumentum illud inſtar nucum avellanarum dependet, quod ariſtas habet cum Tritico ſive Mays convenientes, colore rubicundo: grana cute tenella involuta, putaminibus includuntur, & peculiaribus quaſi loculis, ad modum granorum in malo Punico, ab invicem diſtincta: ſeminatur in agris, quemadmodum frumentum verum, potiſsimum in Africa, & quidẽ in peculiari quodam loco, qui nomen etiam ſuum inde obtinuit: & Æthiopibus, Manigette: Batavis, Grain dicitur: part.6. Indic. Or. cap.38.

III. Frumentum Indicum Mays dictum.
an Triticum Bactrianum Plin. l.18. c.7.
Frumentum Arabicum, quod Mays nominant, in hiſt. Ind. Orient. part.8.
Frumentum ex Guinea, ibid.
Triticum Indicum ſive Mays, quod Luſitani apud Nigritas primò ſeminarunt: in hiſt. Ind. Orient. part.6. c 31.
Pagatovvr, Virgineæ indigenis.
Avati fructus, ex quo Braſiliani potum Kaavvy coquunt: Stad. par.3. Amer. c.7.
Milium amplum, Triticum Sarracenicum, barbaris Avati, quod idem cum Indorum Mays & Triticum Peruanum, Lerio part.3. Amer. c.8.
Milium Abrayn, id eſt, Siligo Turcica in Baly. par.3. Ind. Or. c.40.
Frumentum Aſiaticum: par.7. Ind. Occid.
Milium Braſilianum: par.3. Amer.
Milium in florida: par.6. Ind. Occid.

Differentia notanda, cùm duo genera, ad ſex vel ſeptem pedes, tertium ad decem in Virginea excreſcat. Sic alterum craſsius & rotundius, ut quod è Lucanis tollitur: alterum ſubtilius & aridius, quod Morochen appellant.

Granum hoc magni proventus eſt (bis enim Martio & Junio ſerunt: part.2. Ind. Occid.) cùm in Peru ex uno grano 600. gignantur: at in Virginea mille & quinquaginta, & interdum bina millia reddat. Siquidem ſpica vel una, vel binæ, ternæ, vel quaternæ, & ſingulæ ſpicæ quinquies, ſexies, & ſepties centena grana in Virginea contineant: apud Americanos, ſinguli culmi tribus quatuorve ſpicis onuſti adoleſcunt, quarum ſingulæ, grana centum & amplius pendunt. Sic grana alba, rubra, flava, cærulea, in Virginea ſunt.
Frugum omnium communiſsimum Indiæ Occidentalis locis, in Peru, nova Hiſpania, Guatimala, Chile, & univerſa terra firma, in Inſulis verò non item: ſic & in Indiæ Orientalis aliquibus. Hoc Indi communiter cum primo commiſcent: & ex hoc ſolo panem Arepas nominatum, & potum Chicha (potus ſubacidulus Cici dictus: par.9. Ind. Occid. addit.) Indis vocatum; ut fortiſsimum, quod in Peru Sora dicitur.
an hæc herba quâ in Braſilia aliquando ſenes virilia contegunt, cujus folia duorum digitorum latitudine, paulùm incurva, in longitudinem excreſcentia, veluti calamus qui ſpicam Milij ſive Tritici Sarraceníci contegit: Lerio in Braſil. cap.7.

Hactenus ex hiſt. Indica: ſubjiciamus recentiorum nomina.
Turcicum frumentum, Trag. (cui & Typha magna) Fuch.
Frumentum Indicum, perperam Turcicum, Matth. Lon. Caſt.
Milium Indicum Plinianum, Ruell. Geſ. Ad. Lob. cui & Mays Occidentalium.
Milium Indicum, Dod Gal. (cui & frumentum Aſiaticum,) Tur. Lac. Geſ. cat.
Frumenti octava ſpecies Turcic. dictum, Ang.
Triticum Bactrianum ſive Indicum, Cord. hiſt. Geſ. hort.
Frumentum Turcicum, Ang. Dod. Geſ. hor. (cui & Panicum peregrinum rectius,) Tab. Ger.
Triticum Indicum Fuch. & Matth. Lugd. Portę.
Maizum, Monardi.
Maiz, triticum Indicum potius, quàm frumentum Turcicum dicendum, cùm non ex Aſia,

D ſed In-

ſed India primum ſit allatum, Cam.
Maiz Indorum, Panicum Indicum, Cæſ.
Mays, quod nulla ſpecie cum Milio, quod Plinius ex India in Italiam importari ſcribit, convenit, Joſeph. Acoſta hiſt. Ind. l. 4. c. 16.

Variat apud nos floris colore, purpureo, rubeo, luteo, aliquando pro ratione fructus futuri: granorum in colore quatuor præcipuè genera: habetur enim granis ruſeſcentibus, nigricantibus, crocantibus, & ſubalbicantibus.

IV. Frumentum Ind. Mays dictum alterum.
Milium Indicum magnum aliud, Lob. ico.
Milium Indicum, Caſt.
Frumentum Indicum, Tab.
Frumentum Aſiaticum, Ger.

Hoc cùm ſpicarum colore variet, idcircò Tabernæmontanus ſpicas ſedecim, Gerardus verò 12. pingit: quæ colore ſunt vel ſimplici, vel mixto: ſimplici, albo, luteo, aureo, violaceo, ſpadiceo, nigro: mixtis coloribus, albo, ſpadiceo: & cæruleo: cæruleo, albo, nigro, partimq; punctis ſpadiceis mixto: albo, violaceo, luteo cum punctis ſpadiceis: rubro, nigro & ſpadiceo: luteo albo, aliquando cæruleo & violaceo, aliquando luteo & albo, violaceis & cæruleis punctis aſperſis: rubro & ſpadiceo: aureo & albo: cæruleo, luteo, albo, & punctis cæruleis aſperſis: deniq; cæruleo, luteo, violaceo & albo.

V. Frumentum Indic. Mays dictum minus.
Hujus Tabern. meminit, quòd prioris altitudinem tantùm mediam attingat, cujus ſpicæ non ad culmorum latera, ſed floribus ſuccedant, colore albo, rubeo, ſpadiceo, luteo, atrorubente, & aliquando mixto.

MILIUM EJUSQUE SPECIES.

Milium, à miliari ſumma Feſto, quaſi milleſimum granum ferat. Κέγχρος *Dioſcor. lib. 2. cap. 119. & Theophr. 8. hiſt. 3. à numeroſiſſimis & minutis granis ficuum, quæ* Κεγχραμίδες *vocantur. Hippocrati ſecundùm Galenum* πάσπαλος. *Milium, Plin. lib. 18. c. 7.*

I. Milium ſemine luteo vel albo.
Milium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Dod. Cord. in Dioſc. Lac. Lon. Lob. Caſt. Tab. Lugd.
Milium Dioſcoridis, Theophraſti & Plin. Cæſ.
Milium vulgare, Geſ. hor. Ad. commune, Ang.
Milium aureum & album, Cam.

II. Milium ſemine nigro.
Milij nigri ſpecies apud Oribaſium, Ang.
Milium ſemine nigro & lariore juba, Lob. obſ.
Milij alterum genus è colore nigro deterius, Cæſalp.
Milium jubâ ſubinde coloris nigricantis, Dod.
Milium nigrum, Tab. Cam. Ger.

Hoc quod in Argovia Bernatum frequenter ſeritur, à vulgato differt folijs latioribus, caule non adeò alto, jubâ ſparsâ & minore, ſemine aliquantum majore & rotundiore, & ad pultes conficiendas altero longè utiliore.

III. Milium Sabæum.
Millo, frumentum in Guinea parvum, Milij forma ſed dulcius, ex quo panem & vinum conficiunt in Regno Sabo: ad Cluſ. curas poſt.

IV. Milium arundinaceum ſubrotundo ſemine, Sorgo nominatum.
Milium quod ex India in Italiam invectum nigro colore, Plinio.
Panicum Dioſcoridis & Plinij, Trag.
Milium Indicum, Matth. Fuch. ico. (cui & Sarracenicum,) Geſ. hor. Cord. hiſt. Guiland. Lugd. Caſt. deſ.
Milium Indicum Plinij, Ang. Cam.
Milium aliud, Ama.
Panicum Indicum, Geſ. hor.
Sorghi, Fuch. Dod. gal. (cui Panici ſpecies videtur,) Lon.
Sorgum, Geſ. hor. Tab. (cui & Panicum loculare,) Ger.
Sorgo, Melica Italorum, Lob. Sorgo Inſubrum, Bellonio.
Melica ſive Sorgum, Dod.
Melica, fortè à Meline: Sagina alijs à saginando, Calamagroſtis Dioſcoridis ex hoc genere videtur, Cæſ.

Variat ſeminis colore, quod aliàs rufum, aliàs plenius nigricat: habetur & album & luteum, quod
Sorgum fructu rubro & fructu albo, Eyſt.

V. Milium arundinac. plano alboq; ſemine.
Sorgo ſimile granum, Hareomen Arabum, Bellonio.
Dora, Rauvvolfio.
Milium Æthiopicum, Portæ.

an Mi-

an Milium album in Regno Congi, quod Mazza di Congo, id est, ſemen Congianum vocant, hiſt. Ind. Orient. part. prim. libro ſecundo, cap. primo.

PANICUM EIUSQUE SPECIES.

Ἔλυμος καὶ μελίνη Dioſcoridi lib. 2. cap. 120. Theoph. 8. hiſt. cap. 1. 3, 7. & 10. μέλινος. Ἔλυμος, forſan ab ἐλύω involuo. Plin. lib. 18. cap. 7. Panicum, à paniculis quibus ſemen ineſt. Mel frugum Dioclis, eidem lib. 22. cap. 25. μελίνη, quaſi melleum quidpiam.

I. Panicum Germanicum, ſive paniculâ minore.
Milium agreſte ſive exiguum, Trag.
Panicum, Fuch. Tur. Dod. Cord. Geſner. hor. Lon. Lob. Cæſalp. Cam. Tab. Ger.

Variat paniculis albis, flavis & purpureis: ſemen album, luteum, rufeſcens: Dioſcorides frumentaceis, Gal. leguminibus jungit.

II. Panicum Italicum, ſive paniculâ majore.
Panicum Marcello, Hermolao, Ruellio, Matthiolo, cui & domeſticum: Anguil. Cæſalp. Portæ.
Panicum ſatiuum, Lugdunenſi.
Panicum vulgare, Cluſ. hiſt.
Panicum aliud Indicum, paniculâ villoſâ, Lob.
Panici Indici ſpica, Dodon.
Panicum Indicum, Tab. Ger.

III. Panicum Indicum ſpica obtuſa cærulea.
Panicum cæruleum Indic. Ad. Lob. ico. Cam. Tab.
Panicum Indicum, Dod. Ger. ſive peregrinum, Lugd.
Panicum Americanum, Cluſ. hiſt.

Panicula eſt ſubcærulea, in calidioribus regionibus magis ſatura.

IV. Panicum Indicum ſpicâ longiſsimâ.
Panici Americani ſpica grandis vel ſeſquipedalis, Cluſ. hiſt.
Panicum Æthiopicum ex Guinea, Cluſ. hiſt. ap. ad lib. 6.

DE SESAMO ET ERYSIMO CEREALI.

CUM Dioſcorides & Theophraſtus Seſamum inter fruges retulerint: & Plin. lib. 18. cap. 10. frumenta æſtiua dixerit, Seſama, milium, panicum: ſic & Eryſimum in Aſia & Græcia, Seſamo ſimile aſſerat: & Theophraſtus 2. cauſ. plant. 17. ſemina hæc, milium, ſeſamum, eryſimum inter fruges repoſuerit: & 6. cauſ. plant. 19. Seſama & Eryſimum ſicca cibo idonea, non verò viridia ſcripſerit, de utroque nunc.

Seſamum & Seſama ſimiliter Dioſcoridi lib. 2. cap. 121. Theoph. pluribus locis σήσαμον, aliis σησάμη dicitur. Duplex Theophraſtus agnoviſſe videtur, dum 8. hiſt. 5. inquit, Et Seſami genus quoddam candidum datur.

SESAMUM VETERUM.

Seſamum, Matth. Ang. Tur. Lob. Dod. Caſt. Tab. Portæ.
Seſamum verum, Cord. in Dioſc. Geſ. hor. Lugd. Cam.
Seſama, Cæſalp.
Sempſem, Alpino.
Semen ex Alexandria, Creta, Sicilia affertur.

ERYSIMUM.

Theophraſti folio hederaceo, τραγόπυρον ἢ φηγόπυρον, hirco-triticum & fagi-triticum, quòd fagineam glandem forma triquetra & colore ſordido quodammodo referat, licet multo minus ſit.
Ocymum veterum, Trago.
Frumentum Sarracenicum, Matth. Lugd. Caſt.
Tragotrophon & Fago-triticum, Dod. gal.
Eryſimi alterum genus Theoph. Cord. in Dioſc.
Irion cerealis ſive Eryſimum Ruel.
Eryſimum cereale, Geſ. cat. Portæ.
Frumenti genus folio hederaceo, Eid.
Formentone, Ang. (cui Ocymum eſt Varronis) Cæſalp.
Frumentum vaccinum, Lon.
Eryſimum Theophraſti, Lob.
Fegopyron, Dodonæo, Fagopyrum, Ad. (an Eryſimum Theoph.) Lob. ob. (& Lampſana vera quorundam,) Franco.
Ocymum cereale, Cluſ. pan. Tab.

Tragopyron, Gerard.
Polygonum hederaceum, Col.
Sarracenicum dicitur, quia ex Africa primum delatum credatur: nam veteribus vel non cognitum, vel non usitatum, vel neglectum, Dodonæus asserit.

PHALARIS.

PHALARIS *Plinio lib. 27. cap. 12.* Φάλαρις *Dioscoridi lib. 3. cap. 159. an Melia altera Theophrasti.*

I. Phalaris major semine albo.
Phalaris Dioscoridis, Trag. ico.
Phalaris, Matth. Ang. Tur. Dod. Cord. Gesf. hor. [cui & Canariense semen,] Lon. Lob. Cæsalp. Cast. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Phalaris herba, Gesf. cat.
Milium alterum Theoph. Dalech. in Plin.

II. Phalaris major semine nigro.
Cuneno, Melitensium incolis.
Granum hoc in Melita frequens, Canariis insulis familiare, Massiliæ notum, nigrum, oblongum, milio simile, quo Canarios passeres præcipuè nutriunt: ex grano aliquando à Dalechampio sato, Phalaris prodiit.

SECTIO QUINTA.

ASPHODELUS, PHALANGIUM.

ASPHODELUS *sive Hastula Regia, quòd regij sceptri effigiem, dum floret, referat.* Ἀσφόδελος *unius Diosc. lib. 2. c. 199. meminit, cujus florem* ἀνθέρικον *appellent: & Theophrast. 1. hist. 10. & 7. ejusd. 11. & 12. qui 1. hist. 7.* ἀνθέρικον, *pro tota planta usurpat. Asphodelum aliquos Heroin appellasse, Dionysium marem ac fæminam fecisse, & aliquos Halymon Hesiodi existimasse, Plin. lib. 22. cap. 12. scribit. Sic lib. 21. cap. 17. testatur, Theoph. & ferè Græcos & Pythagoram, caulem Anthericon, radicem verò, quæ ex octuaginta simul acervatis bulbis constat, Asphodelum nominasse: cujus genera duo faciunt: quod etiam lib. & cap. 22. ostendit.*

I. Asphodelus albus ramosus mas.
Asphodelus primus, Ang. Clus. hist.
Asphodelus major, Clus. hisp. albus, Eyst.
Asphodelus ramosus, Lob. ico. Ger.
Asphodelus caule ramoso maritimus & mas, Cæs.
Hic sæpè radicibus ducentis, aut pluribus ab uno capite dependentibus reperitur.
II. Asphodelus albus non ramosus.
Asphodelus, Marcel. Ruel. Matth. Ama. Gesf. cat. Lon. Cast. verus, Cord. in Dioscorid.
Asphodelus mas, Dod. gal.
Asphodelus alter, Ang. Clus. hist.
Hastula regia, Trag. lat. Lon. Lac. Gesf. hor. Lugd.
Asphodelus albus, Gesf. hor. ap. Clus. hisp. Dod. Tab. Cam. major, albus, Lob.
Asphodelus caule simplici, Cæs.
Asphodelus non ramosus, Ger.
III. Asphodelus autumnalis.
Asphodelus autumnalis sive major, Cam.
IV. Asphodelus purpurascens foliis maculatis.
Asphodelus flore incarnato pallido, Dod. gal.
Asphodelus flore suave rubente, Lob. ico.
Asphodelus flore rubente, Tab. Ger.
V. Asphodelus luteus & flore & radice.
Asphodelus flore melino, Matth. ico.
Asphodelus luteus, Gesner. hor. Dod. Cæsalp. Lugd.
Asphodel. luteus minor, Ad. & Lob. (& Erizambac Arabum,) Tab. Lugd. Gerar.
Iphyon Theoph. videtur, Ang.
Asphodelus fæmina sive luteus, Cam. epit.

Hastula

Hastula regia minor, & Asphodel. minor, Cast.
Asphodelus luteo flore & radice, Cam.
Meminêre Tabern. & Gerar. Asphodeli lutei, qui albo, radicibus & floribus sit similis, sed foliis brevioribus, cauleque latis foliis cincto, quem Asphodelum luteum nominant.

VI. Asphodelus albus minimus.
Asphodelus minimus, Clus. hist.

VII. Asphodelus foliis fistulosis.
Asphodelus tertius aliquibus maritimus, Ges. hort. ap.
Asphodelus minor, Clus. Dod. Lugd. Cam.
Phalangium Cretæ Salonensis, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Phalangij alterum genus, Cæs.
Phalangium Narbonense, Tab.

VIII. Pseudoasphodelus palustris Anglicus.
Asphodelus luteus palustris, Dod. Tab.
Asphodelus palustris, Lugd.
Asphodelus minimus luteus acori fol. palust. Lob.
Asphodelus acorifolius palustris luteus, Ad.
Asphodelus Belgicus palustris luteus, Lob. ad. part. alt.
Pseudoasphodelus primus vel major, Clus. hist.

IX. Pseudoasphodelus palustris Scoticus.
Asphodelus minimus Noruegicus luteus palustris Scoticus & Lancastriensis, Lob. advers. parte secunda.
Asphodelus Lancastriæ, Gerar.

X. Pseudoasphodelus alpinus.
Pseudoasphodelus pumilio foliis Iridis, Clus. pan. vel secundus, Eid. hist.

PHALANGIUM EIUSQUE
Species.

Φαλαγγὶα Diosc. lib. 3. cap. 122. meminit: sic dictum Galeno, 8. simpl. facult. quòd demorsis à Phalangiis auxilietur, cui φαλαγγίτης, & Plin. lib. 27. cap. 12. Phalangites, à quibusdam Phalangium, ab aliis Leucanthemum vocatum.

I. Phalangium magno flore.
Phalangium, Matth. Cast. majus, Ges. hor.
Phalangium Matthioli, Lugd. Tab.
Phalangium Allobrogicum majus, Clus. hist. ap. 2. Eyst.
Phalangium Dalechampij, Lugd.
Lilium polyrrhizon Myconi, Lugd.

II. Phalangium parvo flore non ramosum.
Phalangites quorundam, Cord. in Diosc.
Liliago, Cord. hist. ejus Scholiasti, Asphodelus Germanicus.
Liliago Cordi, Asphodeli syl. species, Thal.
Phalangium non ramosum, Lob. Dod. Tab. Ger.
Phalangium cauliculis simplicibus, Cæsalp.
Liliasphodelus albo flore quibusdam.
Phalangio Allobrogico congener, vel Phalangium montanum, Clus. cur. post.

Est majus folio longiore, & latiore, semine majore: est alterum in quo omnia minora, & folia angustiora, in monte Wasserfall: cujus radices sæpè pro Rusci veri radicibus, magno errore divenduntur.

III. Phalangium parvo flore ramosum.
Moly alterum Plinij, Dod. gal.
Phalangites sive Palangium herba, Gesner. hor.
Phalangium ramosum, Lob. Dod. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Phalangium, Asphodelus parvus dici posset, Cæsalp.
Phalangium majus, Cam.

SECTIO SEXTA.

XYRIS, IRIS, ACORUS, GALANGA, ZINZIBER, ZEDOARIA, COSTUS, CURCUMA ET CROCUS INDICUS.

XYRIS.

ΞΥΡΙΣ ob folij similitudinem, quasi rasorium cultrum dicitur, de qua Diosc. lib. 4. cap. 22. ἶρις ἀγρία, Iris sylvestris Theophrasto: Plin. lib. 21. cap. 20. Iris sylvestris, à quibusdam Xyrin vocata. Spatula fœtida, tum ob figuram folij gladiolum referentis, tum quod gravem odorem exhalet, vulgò dicitur.

I. Gladiolus fœtidus.
Xyris sive Iris sylvest. Dioscoridi.
Sparganium sive Xiphidion, Offic. spatula fœtida, Ruel. Ama.
Spatula fœtida, Trag. (cui & Gladiolus Italic.) Fuch. Lon. Ges. hor. Ang. Cæs. Tab. Dod.
Xyris, Matth. Lac. Tur. Cord. Cornaro, Lob. Cast. Cam. & Ger.
Xyris vel Iris agria Theo. Dod. gal. Ad. Lob. ico.
Xyris Matthioli & Lobeli, Lugd.

Cùm Matthioli & Lobeli figura, radicis forma differant, idcirco in historia Lugdunensi duæ figuræ positæ: dum enim adhuc juvenca est, radicem habet fibrosam seu capillarem: ubi verò adolevit, crassa est. Flos communiter obsoletè purpureus: aliquando saturata purpura arridet, rariùs rubet.

II. Gladiolus fœtidus maritimus.
Xyris maritima, quam fluctus in littora, cum aliis purgamentis reijciunt, Lugd.

IRIS ET EIUS DIFFERENTIÆ.

IRIS, ἶρις Diosc. l. 1. c. 1. à cælestis arcus similitudine nomen accepit. Species complures esse, colore floris differentes, idem ostendit, nempe candido, pallente, luteo, (alij nigros legunt,) purpureo, cæruleo, seu cyaneo. Quam colorum diversitatem non in uno flore reperiri, videtur Dioscorides, (ut aliqui credunt,) voluisse: siquidem de Illyrica maximè loquatur, quam Brassavolus in Illyrico plerumq; candidis, aliàs pallidis, nonnunquam luteis & etiam purpureis conspexit. Theo. 6. caus. 13. Iris odorata est, & à gratia palati nomen accepit, quæ in Illyride (6. caus. 28.) melior quàm in Macedonia: in Thracia verò, locisq; frigidioribus odore penitus caret. Gaza Iridis vocem Consecratricem vertit. Plin. l. 21. c. 7. Iris diversicolor specie floret, sicut & arcus cælestis, unde & nomen: laudatissima in Illyrico; proxima in Macedonia, quæ longissima, candicans, & exilis: tertium locum habet Africana, quæ amplissima & gustu amarissima. Illyrica quoq; duûm generum: Raphanitis, à similitudine, (fortè Astragalites Gal. & Aëtij,) quæ & melior: Rhizotomos subrufa: non improbatur & Pisidica.

Recentiores multas differentias agnoscunt: quare dividemus in eam, quæ radice est geniculata, & eam quæ radice est bulbosa: hæ enim & foliorum latitudine angustiaue, florisq; colore, & ratione loci natalis variant.

IRIS LATIFOLIA.

I. Iris vulgaris Germanica sive sylvestris.
Iris, Brunf. Gesner. cat. sylvestris, Matth. Lac. Cord. hist. Cast. Lugd. Tab. syl. prima, Adversf.
Iris syl. major, Matth. ep. Ges. hor.
Iris Germanica, Fuch. cærulea, Dod.
Gladiolus cæruleus major, Trag.
Iris latifolia major vulgaris, Clus. hist.
Iris biflora, Ger. ico.

Hæc est, quam in tectorum culminibus, vinearum

nearum macerijs & muris plantare consueverunt, quæ in hortos translata, cultura speciosior redditur.

II. Iris hortensis latifolia.

Iris Germanica, Trag. Domestica, Matth. Lac. Cast. Lugd.

Iris, Tur. Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lon. Tab.

Iris communis, Ges. hor. vulgaris, Lob. Ger.

Iris nostra sativa, Cord. hist.

Iris, Hyacinthus Virgilij, Columellæ & Palladij, Ang. Cam.

Iris major cærulea, vel purpurea, Cam.

Iris latifolia vulgaris cærulea, Eyst.

III. Iris hortensis pallidè cærulea.

Iris cujus flores aquæ cyaneum colorem referunt, Dod.

Iris dilutè cærulea involucro albo, Tab.

Iris Chalcedonica, Ger. ico.

Iris latifolia major obsoleta, Clus. hist.

IV. Iris hortensis alba Germanica.

Iris albo flore, Ges. hor. alba, Tab. Ger.

Iris vulgaris candidis floribus, Lob. ico. Lugd.

Iris candida, Dod. sub Iride altera.

V. Iris alba Florentina.

an Iris Africana Dioscoridis?

Iris sativa floribus nivei coloris, Matth.

Iris Florentina seu fœmina, Ges. hor.

Iris Florentina, Ireos officin. Dod. gal. Lon. Ad. Tab. Ger. Franco, Eystet.

Iris Illyrica, Cord. in Diosc.

Iris flore ex toto candido, Cæsalp.

Iris major alba, Illyrica vulgo vel potiùs Florentina, Cam.

Iris latifolia major alba, Clus. hist.

Hæc Florentina à Germanica differt, quòd hujus radix siccata: non secus ac vulgaris cæruleæ, corrugatur: illius verò non, quæ etiam radice minor est: in officinis nostris Illyrica habetur, quæ Venetijs adfertur, quæ russescit, minùs nitida est, at odore est suaviore.

VI. Iris Illyrica.

Iris Illyrica, Eyst. quæ à Florentina aliquantum differt, quòd hujus flos candidissimus sit, cùm Illyricę sit coloris dilutè cęrulei pallescentis & odore remissiore.

IRIS LATIFOLIA PEREgrina major.

I. Iris Susiana flore maximo ex albo nigricante.

Iris Susiana, Clus. pan.

Iris Chalcedonica variegata, Lob. Tab.

Iridi luteæ variegatæ in Lugd. hist. jungitur.

Iris Camerarij, Ger. ico.

Iris latifolia major prima, Clus. hist.

Iris Chalcedonica latifolia, Eyst.

Iris Pharaonis, vel nigra Cretica quibusdam.

II. Iris Asiatica cærulea polyanthos.

Iris Asiatica cærulea, Clus. pan. sive latifolia major 2. Eid. hist.

Iris Dalmatica major, Lob. ico. Lugd. Tab. Ger. ico.

III. Iris Asiatica purpurea.

Iris Asiatica purpurea vel 3. Clus. pan.

Iris latifolia major 5. Eid. hist.

Huc referantur

Iris latifolia violaceo colore major, &

Iris latifolia major variegata, Eyst.

IV. Iris peregrina subrubens inodora.

Iris major latifolia sexta, Clus. hist.

V. Iris peregrina odore oxyacanthæ.

VI. Iris major latifolia 24. Clus. hist.

VI. Iris Dalmatica major.

Iris Dalmatica major, Clus. hisp. ut Lob. Lugd. desc. Cam. Tab. Ger. & Chalcedonica 2. Tab. icon.

Iris major latifolia 3. Clus. hist.

an Iris Lusitanica verna, Lob.

VII. Iris Byzantina purpuro cærulea.

Iris major latifolia 18. Clus. hist.

VIII. Iris Damascena polyanthos.

Iris major latifolia 4. sive Damascena, Clus. hist.

IRIS LATIFOLIA GERMAnica & Pannonica.

I. Iris latifolia Germanica odore suavi.

Iris major latifolia 7 Clus. hist.

II. Iris latifolia Germanica odore Sambuci.

Iris major latifolia 8. Clus. hist.

III. Iris latifolia Germanica ochroleucos.

Iris major latifolia 28. Clus. hist.

IV. Iris latifolia Germanica candido purpurea.

Iris major latifolia 21. Clus. hist.

V. Iris latifolia odore oxyacanthæ.

Iris exotica, Camer. vel Iris 5. Clus. pan.

Iris major latifolia 14. Clus. hist.

VI. Iris latifolia Pannonica colore multiplici.

Iris varia caulifera, vel Iris 4. Clus. pan.
Iris major latifolia 15. Clus. hist.
Iris Pannonica 4. Clusij, Tab.
Iris lutea variegata, Ger. icon.

VII. Iris latifolia alba viridis.
Iris major latifolia 16. Clus. hist.

VIII. Iris latifolia caule aphyllo.
Iris 7. & Iris caulifera purpurea 1. & 2. Clus. pan.
Iris major latifolia 25. & 26. Clus. hist.

Variat: in illa, folia circa caulem minus, in hac, magis purpurascunt.

IX. Iris latifolia candida, purpureis venis distincta.
Iris major latifolia 27. Clus. hist.
Iris Portugalica, Eystet.

IRIS LATIFOLIA Belgica.

I. Iris latifolia Belgica odore Sambuci.
Iris Lusitanica verna, Lob. quoad icon.
Iris latifolia major 9. Clus. hist.

II. Iris latifolia Belgica versicolor odore Sambuci.
Iris major latifolia decima, Clus. hist. des. Eyst.

III. Iris latifolia Belgica odore Sambuci altera.
Iris latifolia major 11. Clus. hist.

IV. Iris latifolia Belgica variegata.
Iris major latifolia 12. Clus. hist.

V. Iris latifolia Belgica cærulea versicolor.
Iris major latifolia 13. Clus. hist.

VI. Iris latifolia ex albo pallescens striata.
Iris major latifolia 17. Clus. hist.

VII. Iris latifolia humilior purpurea.
Iris major latifolia 19. Clus. hist.

VIII. Iris latifolia humilior versicolor.
Iris major latifolia 20. Clus. hist.

IRIS BIFLORA.

I. Iris biflora flore minore, odore lilij convallij.
an Raphanitis Plinij: & Astragalites Aëtio.
Iris biflora, Clus. hisp. Lugd.
Iris biflora Lusitanica, Lob. Dod.
Iris latifolia major 22. Clus. hist.

II. Iridi biflorae affinis flore majore.
Iris Illyrica, vel Iris 6. Clus. pan.
Iris major latifolia 24. Clus. hist.
an Iris Byzantina, Camerarij huic similis?

III. Iridi biflorae affinis minor.
Iris Dalmatica minor, Clus. hisp. Lob. Lugd.
Iris latifolia major 18. Clus. hist. quoad icon.

IRIS LATIFOLIA Lutea.

I. Iris lutea sativa.
Iris sativa floribus aureis, Matth.

II. Iris lutea variegata Lobelij.
Iris lutea variegata, Lob. Lugd.

III. Iris lutea variegata Camerarij.
Iria variegata è luteo & purpureo, Cam.

Duplicem habet, aliam folijs languidis, aliam erectis.

Huc referenda.

Iris Pannonica variegata, Eystet.
Flos ex purpura flavescit, & lineis purpurascentibus distinguitur.

IV. Iris media longissimis folijs lutea.
Iris Tripolitana mediam inter latifolias & angustifolias, Clus. hist.

IRIS ANGUSTIFOLIA.

I. Iris pratensis angustifolia folio fœtido.
Iris angustifolia media, Clus. hisp.
Iris angustifolia major, sive prima, Clus. hist.
Iris folijs angustis prima Clusij, Eystet.

II. Iris pratensis angustifolia non fœtida altior.
Iris angustifolia media, sive Iris angustifolia Pannonica vario flore, & Iridis undecimæ species prior, Clus. pan.
Iris sylvestris Byzantina peramœna, Lob. ico. & Ger.
Iris syl. angustifolia major, Tab.
Iris undecima Clusij, Camer.
Iris tenuifolia, Thal.
Iris angustifolia altera, Clus. hist.
Iris pratensis major, Eystet.

III. Iris pratensis angustifolia humilior.
Xiphion, seu Gladiolus cæruleus minor, Trag.
Iris tenuifolia, Cord. hist. Ges. hor.
Iris minor seu tenuifolia, Dod.
Pseudoacorus cæruleus Tragi, Lugd.
Iridis undecimæ altera species, Clus. pan.
Iridis angustifoliæ secundæ species altera, Eidem hist.
Xyris minor, Camer.

IV. Iris angustifolia maritima major.
Iris maritima Narbonensis, Advers.

Iris

Iris sylv. maritima Narbonensis, Lob. ico.
Iris angustifolia media, vel ejus prima species, Clus. hisp.
Iris sylv. altera, Penæ, Lugd.
Iris maritima, Camer.
Iris angustifolia 3. Clus. hist. at 1. quoad icon.
V. Iris angustifolia maritima minor.
Iridis angustifoliæ mediæ altera species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quarta, Clus. hist.
VI. Iris angustifolia hortensis versicolor.
Iridis angustifoliæ tertiæ species, Clus. hisp.
Iris angustifolia quinta, Clus. hist.
VII. Iris angustifolia candida lineis rubentibus notata.
Iris candidis floribus angustifolia, Lobel. ad. part. 2.
VIII. Iris angustifolia bicolor.
Iris flore cæruleo obsoleto cinereoúe polyflora, Lob.
Iris flore cæruleo polyanthos, Lugd.
IX. Iris angustifolia prunum redolens. minor.
An Rhizoromos Plinij.
Iridis Illyricæ nomine ostensa Hermolao.
Iris perpusilla syl. angustifolia, Lob. observ.
Chamæiris angustifolia, Eid. ico. minor, Tab. Eystet.
Chamæiris, Dod. & Lugd. odoratissima, Cam.
Iris angustifolia humilior, Clus. hisp.
Iris angustifolia minor, vel 12. Eid. pan.
Iris peregrina, Illyrica vulgo, Cæsalp.
Chamæiris vel Iris humilis, Cam. in Matth.
Chamæiris tenuifolia, Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species altera, Clus. hist.
X. Iris angustifolia prunum redolens major.
Iris sylvestris minor, Matth. Cast.
Iris syl. altera, Ges. hor. Lugd.
Chamæiris angustifolia, Tab. Ger.
Iridis angustifoliæ sextæ species prima, Clus. hist.
Chamæiris odore carens, Cam.

CHAMÆIRIS.

I. Chamæiris major saturatè purpurea biflora.
Chamæris latifolia biflora, Eyst.
II. Chamæiris variegata.
Iris perpusilla latifolia, Lob. observ.
Iridis perpusillæ latifoliæ varietas, Eid. ico.
Irid. humili latifoliæ similis, Clus. hisp.
Chamæiris seu alia perpusilla Iris latifolia, Lugd.
Iris sylv. minor latifolia, Tab.
Iris violacea, Ger. ico.
Chamæiridis latifoliæ genus 1. cum icone Chamæiridis niveæ Lobelij, Clus. hist.
Flos ex cæruleo dilutus aut candidus, aut pallens, aut purpureus, aut violaceus: huc pertinet.
Chamæiris cæruleo & violaceo colore, Eyst.
III. Chamæiris flore saturo violaceo.
Chamæiris latifolia Pannonica major, vel Iris octava, Clus. pan.
Chamæiris latifolia major, addida figura Chamæiridis latifoliæ flore rubello Lobelij, Clus. hist.
Flos hujus aliquando purpureus, aliquando eleganter cæruleus est.
IV. Chamæiris minor, flore purpureo.
Iris minor, Dodon.
Iris violacea parva, Lob. ico.
Chamæiris latifolia minor purpurea, vel Iridis 9. species prima, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor prima, Clus. hist.
Flos saturatioris purpuræ, odoratus: interdum dilutior & inodorus.
V. Chamæiris minor flore purpuro cæruleo.
Chamæiris latifolia minor cærulea, vel Iridis 9. species altera, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 2. Clus. hist.
VI. Chamæiris minor flore rubello.
Chamæiris latifolia flore rubello, Lob.
Chamæiris latifolia minor rubescens, vel Iridis 9. species tertia, Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor tertia, Clus. hist.
Floris colore variat purpureo, cæruleo, rubescente, pallido, albo & vario: est flore odoro & inodoro.
VII. Chamæiris minor flore variè picto.
Chamæiris latifolia minor septima, Clus. hist.
VIII. Chamæiris flore purpureo flavescente.
Chamæiris latifolia minor octava, Clus. hist.
Eyst.
Huc referri debet
Chamæiris flavo & purpurascente flore, Eyst.
IX. Chamæiris flore pallido & albo.
Chamæiris latifolia minor, vel Iridis 9. species 4. Clus. pan.

Chamæiris latifolia minor 4. Eid. hist.
Huic similis est.
Chamæiris latifolia minima, Eyst.
X. Chamæiris minor flore variegato.
Chamæiris latifolia minor varia, vel Iridis 9. species 5. Clus. pan.
Chamæiris latifolia minor 5. Eid. hist.
XI. Chamæiris flore luteo, vel candido.
Iris minor lutea, Dod.
Chamæiris lutea altera, Lob. ico.
Chameiris nivea, aut candida, Eidem. & Eyst.
Huc pertinet,
Chamæiris flore argenteo & flore candido, Eyst.
XII. Chamæiris flore obsoleto pallido.
Chamæiris latifolia minor sexta, Clus. hist.
XIII. Chamæiris flore pallidè luteo, vel Chamæiris minor ὠχρόλευκος.

Chamæiris latifolia minor nona, hist.
XIV. Chamæiris minor flore purpureo.
Chamæiris latifolia minor 10. Clus. hist. Eyst.
XV. Chamæiris candicans venis variis distincta.
Chamæiris latifolia minor 11. Clus. hist.
XVI. Chamæiris saxatilis Gallica.
Iris perpusilla saxatilis latifolia acaulos fermè, Adver. & Lob. ico.
Iris pusilla sylvestris, Cæsalp.
Iris perpusilla & saxatilis, Lugd.
an Iris ἄκαυλος, Cam.
Variat: altera flore est purpureo & radice odorata: altera flore pallido, radice inodora.
XVII. Chamæiris latifolia saxatilis Lusitanica.
Iris humilis latifolia, Clus. hisp.
Iridis aliud genus humilius, Eid. hist.

ACORUS.

ΑΚΟΡΟΣ, *quia τῆς Κόρας, id est, pupillis sive aciei oculorum caliginosæ medeatur, dicitur, de quo Dioscorid. lib. 1. cap. 2. Meminit Plin. lib. 25. cap. 13. Acori Iridis folijs, radicibus nigris: quare cùm & Dioscoridis & nostra, sit radicibus albicantibus, candidaq; commendetur, de hac Plinius intelligendus non est.*

I. Acorus verus, sive Calam. aromat. Officinarum.
Acorus, perperam Calamus aromaticus officinarum, Manardo, Trag. Matth. Cord. Gesner. Dod. Ad. Lob.
Calamus aromaticus vulgo, Amato, Mundellæ, Cæsalp.
Acorum, Lon. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Acorum legitimum, Clus. hisp. verum, Lugd.
Calamus noster, Iridis species, Ang.
II. Acorus adulterinus.
Iris in maritimis nascens, à Theophrasto & Plinio improbata.
Acorus, Brunf. Cord. hist. Lac. Cæsalp. Cam. Cast. Lob.
Acorus falsa, Cord. in Diosc. Gesf. hor. vulgo, Cæsalp.

Acorum adulterinum, Trag. falsum, Matth. Cast.
Gladiolus luteis lilijs, Er. Cord. luteus, Fuch. ico. Lon.
Acorum officinarum, Fuch.
Acorus nostras, Ruel. palustris, Ad. Lob.
Acorus luteus falsus, Lugd.
Gladiolus aut Acorus falsus, Tur.
Gladiolus aquaticus, Ama.
Iris lutea, Dod. gal. Cord. hist.
Iris palustris lutea, Tab. Ger.
Iris agrestis, Gesf. cat.
Pseudoiris, Dod. palustris, Eyst.
Butomon, Clus. hist.
III. Acorus adulterinus Aquitanicus.
Acorus Aquitanicus, Ad.
China spuria, Acori effigie, Lob. ico.

GALANGA.

CUM Galanga, quibusdam Acori, nonnullis Iridis species videatur, & minor à recentioribus Græcis Cyperus Babylonica nominetur, huc omnino optimè referri posse censuimus. Græcis recentioribus γάλαγγα. Arabibus Galingian dicitur.

I. Galan-

I. Galanga major, Matth. Cord. hist. Ad. Lon. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Galanga crassa, Ama.
Galangam, Schœnanthi radicem, volunt Monachi in Mesuem.
Acorus veterum, Leoniceno & Brassau.
Acorus seu Galanga major, Fuch. comp. Corn.
Galanga crassior, Costæo.
Lancuaz Javanensibus, apud quos crescit, Linsc. par. 4. Ind. Orient. cap. 39. & Tab. 18.
Iridis genus, Clusio in Acostam.

Galangam Garzias ab Orto & Acosta proponunt: quos secuti sunt Durantes & Lugd. historia: an eadem sit cum nostra Galanga majore, Clusius dubitat.

II. Galanga, & Galanga minor officinarum.
Galanga, Ruel. Brassav. Mund. Gesc. cat. Officin. Cæsalp.
Galanga minor, Matth. Cord. hist. Fuch. comp. Corn. (cui & Cyperus Babylonica,) Ad. Lon. Lob. Acostæ. Lugd. Tab. Ger. Linsc. part. 4. Ind. Orient. cap. 39.
Galanga Indica, Ama.
Galanga tenuis, Costæo.
Lavandou Chinensibus, apud quos nascitur, Linsc. lib. cap.
An Dioscorid. lib. 2. cap. 189. per Piperis radicem intellexit?

ZINZIBER EIUSQUE Species.

ZINGIBER, cùm folia Iridis & siliquam aliquatenus Xyridi similem habeat, de eo hic agendum: quod Diosc. lib. 2. cap. 190. Ζιγγίβερις; *Galeno & Oribasio* Ζίγγιβερ *dicitur: Plin. lib. 12. cap. 7. Zimpiberi, & Zingiberi habet.*

I. Zingiber.
Gingiber & Zingiber, Herbariis.
Zingiber, cypero cognata herba, Cordo.
Acosta pingit latissimis foliis, cùm tamen ei Lacrymæ Jobi folia tribuat, ut & Monardes: at Adversaria, arundinaceis foliis, & rectius Lobelius in suo de Balsamo libello: hæc fecêre, ut dubius essem, diversa ne forent. Accedit, quòd Autor. 6. part. hist. Ind. Orient. cap 38. scribat, primò tenuioris arundinis speciem præ se ferre: & mox subjungit, crescere etiam velut Gladiolus: sic Svvertius in suo Florilegio, foliis & flore Iridis pingit.
Zinziber flore albo facie Iridis nominans.
Radices conditæ ex India Orient. adferuntur, Monarde monente; in nova Hispania & in Cuba copiosè provenit, ut Joseph. Acost. lib. 3. cap 23. scrib.

Reperiuntur apud Aromatarios, radices albæ & rubentes: hæ rubricâ, illæ sæpè cretâ infectæ, quò à teredinibus, cui candidiores & molliores magis obnoxiæ, præserventur: hæ Zingiberis albi, illæ rubri nomine, ab Amato donantur.

II. Zingiber fuscum.
Zingiber intus fuscum, Cord. hist.
Mechin & Zingiber fuscum Officinis, Ad.
Zingiber fuscum, Lugd.

III. Zingiberi affinis cortice squamato.
Mechini rara varietas, Ad. Lob. ico.
Mechinum Penæ, vel Mechinum rarius, Lugd.
Doronicum Arabum, Penæ.

ZEDOARIA EIUSQUE Species.

ZEDOARIA subjungitur, quia foliis & Gingiberis, sed majoribus, longioribus, & latioribus, ut & radice, & in Calecut Gingiber sylvestre dicitur, Garzia autore: à Javanensibus, apud quos in Sunda copiosè provenit, Canior nuncupatur. 4. part. Ind. Or. cap. 7. Sunt qui veterum Arnabo, & Zarnabum, & Zurumbet Arabum esse velint: recentioribus Græcis, Ζάδουαρ, *quam duplicem faciunt, longam & rotundam. Costus Syriacus Dioscoridis videtur.*

I. Zedoaria longa.
Zedoaria & Veterum Arnabi altera species longa radice, Cord. hist.

Zedoaria radice longa, Cluſ. in coroll.
Zedoaria Officin. Zerumbeth ſive Zurumbeth, Avicennæ & Serapionis, Dod.
Zedoaria ſeu Coſtus Arabicus, Ang.
Zaduaria ſive Zadura herba, Ad.
Zedoaria, Braſ.Lon.Lugd.
Zadura vel Zaduar, Geſ.cat.Ruel.Fuch comp.
Zeduaria vulgaris, Guil.
Zedoaria Officin.Lob.vulgò appellata, Cæſ.
Zedoaria Arab. Zurumbeth, aroma Zingiberi ſimile, Græcis prætermiſſum, Ama.
Zedoaria, aliquibus Coſti ſpecies, Dioſc. Frag.

II. Zedoaria rotunda.
Zurumbethum, Cord. hiſt.
Zedoaria Arabum, Guil.
Zedoaria quæ rotunda eſt, Cluſ.in coroll.
Zedoaria Ioripes, Coſtæo in Meſuem.
Zerumbeth & Zedoaria rotun. Ang.Fuch.com.
Zedoaria rotunda, quæ Avicennæ Antora, Lon.
Zerumbeth Serapionis, Lob.
Zerumbeth Javanenſibus canior, Linſc. par. 4. Ind. Or. fig.20.

Hæc à priori alia ratione non differt, quam forma, & ejuſdem radicis partes eſſe dicimus, quemadmodum Lobelius, & hiſt. Lugd. figura proponunt: quare utraq; indifferenter uti poſſumus, Conditur etiam Saccharo, & Zingiberi præfertur.

III. Zedoaria tuberoſa nigricans.
Zerumbeth Serapionis, Cluſ. in Garz. Lob. (quod cum rotunda junxit,) & Lugd.
Zadura & Zedoaria, Caſt.

IV. Zedoaria Geiduar dicta.
Geiduar Avicennæ Garziæ & Lugd.
Gedvvar Cluſ. in exor. auctario.
Zedoaria vera, Garziæ, Cæſ.
Sambaya Malays, Geiduar Chinenſibus, part. 4. Ind. Or. c 8.

Hanc Veronâ à Johanne Ponâ inſigni Pharmacopœo accepimus.

COSTUS EJUSQUE SPECIES.

Coſtus ſequitur, cùm ejus ſpecies una Zingiberi ſimilis ſit, & initio Zingiberis ſylveſtris nomine vendiderint, Adverſar. autoribus monentibus.

Τῦ Κόςυ ſpecies tres Dioſc. l.1.c.15. propoſuit: Arabicum, qui albus eſt: Indicum, qui niger & levis: Syriacum, qui gravis buxi colore. At Plin. lib. & cap 12, duo fecit genera: nigrum, & quod melius, candicans. Theoph. 9.hiſt.7. Coſtum ſolum nominat, & quidem inter ea, quæ ad unguenta apta ſunt. Officinæ, in dulcem & amarum dividunt, cùm tamen Galeno omnis Coſtus amarus ſit: at Actuarius, Arabes ſecutus, Coſti dulcis meminit. Verùm hæc radix cùm recens eſt, nullius amaritudinis particeps eſt, candidiorq́, perſiſtit: cùm autem vetuſtate corrumpi incipit, amaritudinem & nigredinem contrahit.

I. Coſtus Arabicus Dioſcoridis.
Coſtus albus ſeu Arabicus, Cord.hiſt.
Coſtus verus, Valerando.
Zingiberis effigie Coſtus Arabicus & Syriacus: non tamen genuinus coſtus eſt, Ad.
Coſti quoddam genus, Zingiberis radicibus ſimile, Cluſ. in Garz.
Coſtus Arabicus, Cam. in Matth.
Coſtus Arab. & Syriacus, Lugd.
Cyperi Indi potiùs, quàm Coſti ſpecies, Coſtæo in Meſ. At Paludanus notis in 4.part. Indiæ Or. c. 39. Syriacum ab Arabico diſtinguit, quatuor ſibi eſſe genera ſcribens, Indicum nigrum, Arabicum & Syriacum, cum genere quarto alio, quod Zingiberi ſimile ſit.

II. Coſtus Iridem redolens.
Coſtus Garziæ, Acoſtæ. Fragoſo.
Coſtus Indicus, Ama. Cluſ. in Garz. Tab. Lugd.
Coſtus facie radicis centaurij majoris, Lob.
Coſtus Luſitanicus, Cam. in Matth.
Coſtus Indicus, Malays Pucho dictus, quo nomine pingitur in 4.par.hiſt.Ind Or.tab.20.

III. Coſtus corticoſus.
Coſtus Molucenſis corticoſus rugoſus, Ad.Lob. ico. Lugd.hiſtoria ſub uno titulo & hunc, & ſequentes 4.& 5. poſuit.

IV. Coſtus lignoſus.
Coſtus Molucenſis lignoſus fervidior, Ad. Lobel. ico.

Coſtus Molucanus, Tab.

V. Coſtus effigie radicis Solani furioſi, Ad. Lob. ico.

Coſtus alter peregrinus, Tab.

VI. Coſtus amarus Officinarum, ſeu Helelenium, & Comagenium Diſcoridis.

Helenij Comagenij radix, Cord. in Dioſc.

Inula Comagenia, Eid. hiſt.

Coſtus officin. Ad.

Coſtus amarus Pharmacop. Cam. ep. Matth.

Coſtus Comagenius adulterinus officin. Lobel. icon.

Coſtus officin. amarus Coſtæo, Lon. Caſt. Tab.

Coſtus Officin. adulterinus, Lugd.

VII. Coſtus dulcis officin. centaurio magno cognatus.

Coſtus dulcis officin. Lon. ſed adulterin. Tab.

Coſti Pharmacopolarum ſpecies major, Cam. in Matth. lit. D.

Coſtus dulcis, Caſt.

VIII. Coſtus adulterinus inſipidus.

Coſtus alter litera B. notatus, Cam. in Matth.

IX. Coſtus Officinarum ingratus, ſive Thapſiæ ſpecies.

Coſti vice ſępè venditur & alia radix, per tranſverſum in taleolas ſecta, craſsitudine plerumque manum implens, foris fuſca, intus candicans, cortice craſſo, ſubſtantia rara, guſtu acri admodum, & nauſeoſam ſalivam ciens, & quaſi ſtrangulans; & cùm teritur, rancidam pinguedinem olens. Quare non Coſtus, ſed Thapſiæ majoris, montis Gargani radix eſt, quæ non ſine periculo intra corpus ſumitur, quam Agyrtæ corrupto nomine cum Italis Coſtones, quaſi Coſtum amarum vocant. At Cæſalpino Ferulæ cujuſdam radix eſt.

CURCUMA.

Κύπειρος ἰνδική *Dioſcoridi*: *Indica herba, quæ Cyperis vocatur, Zingiberis effigie, Plin. lib. 21. cap. 18.*

I. Cyperi genus ex India, Matth. Fuch. comp.

Cyperus Indicus Dioſcor. & Curcuma officin. Cord. hiſt. Cluſ. corol. Lon. Lob. Cæſal. Tab.

Cyperum Indicum Braſau. & Cortæus ſuſpicantur.

Cyperi tertia ſpecies, vel Indus, Ama.

Curcuma longa & rotunda, Cord. hiſt.

Cyperis Indica, Geſ. cat.

Cyperus altera, radice lutea, Caſt.

Terra merita, Ruel. Ad. Lob. ico. Lugd.

Duplex eſt, radice communiter longa, aliquando rotunda: hæc multò acrior exiſtit, & cum Zingibere ſæpè adfertur.

II. Crocum Indicum propoſuit Garzias, folijs milij majoribus: & Acoſta, folijs Orchidis Serapiæ dictæ majoribus latioribusque.

Croci Indici, Acoſtæ nomine, cum ejuſdem figura, in Lugd. hiſt. proponitur.

Radix Zingiberis facie intus flava, Malaiæ, Cunhet. Linſcot. par. 3. Ind. Or. c. 14.

Crocus Indicus, Luſitanis Saffran da Terra, planta lilio albo ſimilis. Linſc. par. 4. Ind. Or. c. 3. & 7. cujus figura tab. 13. exhibetur: cui & Curcuma, cap. 8.

III. Ganti radix ac Zinziber ex China, qua Indi corpora ſua fucant: part. 4. Ind. Orient. cap. 8.

IV. Tomon pute, radix Galangæ ſeu Curcumæ ſimilis eſt, albicat, & ad illinenda corpora facit. l. c.

V. Caxumba, in Bantam Floers, quo in cibis condiendis & veſtibus goſſypinis tingendis utuntur; part. 4. Ind. Or. 7.

CASPARI BAUHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SECVNDVS. DE BULBOSIS.

SECTIO PRIMA.

IRIS BULBOSA: IRIS TUBEROSA: SISYRINCHIUM: GLADIOLUS ET HYACINTHUS.

IRIS BULBOSA latifolia.

Iris bulbosa latifola acaulos odora.
Iris bulbosa latifolia, Clus. hisp. Dod. Lug. Cam.
Iris bulbosa latifolia purpurea, Svvert.
Hyacinthus poëtarum latifolius, Lob.

Flos vel purpureus, vel cæruleus: interdum lactei coloris.

II. Iris bulbosa latifolia caule donata.

Hæc variat floris colore, cæruleo, atro purpurante: est & cærulea lineis & violaceis, vel purpureis, sic & cinerea violaceis strijs distincta, quas Svvertius pinxit, nomine
Iridis Anglicæ majoris bulbosæ latifoliæ: quæ
Iris bulb. Anglica fl. cæruleo, &
Iris Anglicana major, flore violaceo, Eyst.
Iridis bulbosæ latifoliæ flore atro purpurante.
Iridis majoris Franciæ cæruleę lineis violaceis crassioribus ornatæ, quæ etiam variat.

III. Iris bulbosa latifolia candida.
Iris bulbosa Anglicana major fl. candido, Eyst.
Iris bulb. Anglic. latifolia flore albo, Svvert.

IV. Iris bulbosa folijs cepaceis maculatis flore purpureo inodoro.
Iris bulbosa, Dodon. Ger.
Iris bulbosa angustifolia fl purpureo, Clus. hisp.
Iris bulbosa violaceo flore, Clus. hist.
Hyacinthus flore Iridis Theocriti & Poëtarum, Lob.
Hyacinthus poëticus Lobelij Lugd.

Est & flore violaceo, interdum elegantissimi, interdum dilutioris coloris: est & atrorubens in summo albo: niveo flore in Pyræneis: aliquando macula flava albo flori aspergitur, Clusio in append. altera monente; qui in curis posterioribus longè majorem varietatem recenset, cum etiam rubro & purpurascente flore reperiatur.

Huc referendæ quatuor species ex Svvertio.
Iris bulbosa flore cæruleo, quæ Iris bulbosa angustifolia cærulea, Eystettensi.
Iris bulbosa flore atro purpurascente.
Iris bulbosa flore albo.
Iris bulbosa flore cinericeo.

IRIS BULBOSA ANGUSTIfolia versicolor.

I. Iris bulbosa angustifolia tricolor odore coriandri.
Iris bulbosa angustifolia flore vario, Clus. hisp. Lugd.
Iris bulbosa Lusitanica, Dodon.
Hyacinthus Poëtarum Hispanicus, Lob.
Iris bulbosa flore vario, Cam. Ger.
Iris bulbosa 3. sive versicolor, Clus. hist.

Variat flore latiore & radice brevi binis plerumque floribus: altera flore angustiore radice oblonga: utraque dilutioris aut saturatioris coloris.

II. Iris bulbosa angustifolia tricolor.
Iris bulbosa varicolor, Clus. hist. qui sub classe secunda species quinque floris colore variantes proponit.

1. Trium foliorum inclinatorum labra flava sunt, maculâ aureâ magnâ in labro reflexo insignita, ad quam venæ purpurascentes excurrunt;

runt: at trium incumbentium dorsum & alæ pallent, latera candicant: tria erecta albicant, venis subcæruleis saturatioribus vel dilutioribus distincta.

2. Tria inflexa pallent labro flavâ maculâ notato, internè quibusdam venulis purpurascentibus distincta: tria ligulam tegentia albicant, vel Ochri colore sunt: tria surrecta exalbida, nervo flavo excurrente.

3. Flore est latiore, breviore, ternis folijs inflexis latis, & propendente labro, aureâ maculâ insignito, & alio orbe cincto, per oras crispo, cærulei coloris, nervo extrinsecus virente, intrinsecus pallente, venis purpureis in latera excurrentibus: at tria gibba purpurea sunt, gibbo albicante, alis cæruleis: tria erecta ex cæruleo purpurascunt.

4. Tria reflexa flava sunt, maculâ aureâ in labro, à qua venæ dilutiùs purpurascentes sparguntur: folia incumbentia exalbida, nervo pallido divisa: tria surrecta inferiùs cæruleo purpurascentib. venis distincta, supernè candicant.

5. Terna inflexa lactei coloris, aureâ maculâ labro impressâ: folia incumbentia, & terna erecta alba, & circa ungues subcærulea.

III. Iris bulbosa versicolor ramosa.
Iris bulbosa versicolor πολύκλωνος, Clus. hist.

Variat binis, ternis, quaternis floribus.

IRIS BULBOSA LUTEA
inodora.

I. Iris bulbosa lutea inodora major.
Iris bulbosa angustifolia luteo flore, Clus. hisp. Lugd. Eystet.
Iris bulbosa 3. luteo flore, Dod. 4. sive lutea, Clus. hist.
Hyacinthus poëtarum luteus, Lob. Lugd.
Lirium mas, aut Lirium verum Dodonæi, Lug.
Iris bulbosa lutea, Tab. Cam. Svveit.
Iris bulbosa flore pallido, Ger.

Invenitur latiore aliquantulum, saturatiore & magis rutilante aureo colore, radice item breviore & crassiore, vaginula sanguineo colore infecta: alia dilutioris flavi coloris, vaginula sanguineo colore carente: & aliæ adhuc differentiæ occurrunt, Clusio notante.

Huc pertinent
Iris bulbosa pallido colore, sive luteo pallescente, Eyst.
Iris bulbosa lutea mixta, Ejusdem.

Iridis bulbosæ luteæ varietates quatuor, Lobelius advers. parte altera recenset.

II. Iris bulbosa lutea inodora minor.
Iris Mauritanica, Clus. cur. post.

IRIS BULBOSA LUTEA
versicolor.

I. Iris bulbosa lutea versicol. major & elatior.
Iridis bulbosæ versicoloris, vel flavivariæ classis tertiæ prima, Clus. hist.
Iris bulbosa lutea varia, Lob. ad. par. 2.

II. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora elatior.
Iris bulbosa flava varia septima, Clus. hist.

III. Iris bulbosa lutea versicolor latiflora humilior quadruplex.
Iris bulbosa flavivaria classis tertiæ 2. 3. 4. & 8. Clus. hist.

Primæ, terna folia inflexa flava sunt maculâ aureâ insignita, purpureis venis internè distincta: folia gibba purpurascunt: hæc 2. est Clusio.

Alterius folia reflexa flava sunt cum aureâ maculâ, & qua parte gibbosis integuntur venis obsoletè purpureis distincta: tria surrecta ex cæruleo purpurascunt, nervo flavo per longum excurrente: tria incumbentia obsoleta, quibus flammei quid permistum est: hæc 3. Clusio.

Tertiæ, folia inflexa pallida, aureâ maculâ insignita, quæ camerato folio integuntur, venis purpurascentibus distinguuntur, folia gibba purpurascunt, tria erecta cærulea sunt: hæc 4. est Clusio.

Quartæ, folia recurva flava sunt, aureâ maculâ notata, internè purpurascentibus radijs distincta: folia gibba purpuro cærulea, gibbo ex purpura flavescente: folia erecta, cærulei purpuræ permixti coloris: hæc 8. est Clusio.

IV. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora elatior, quæ duplex est.
Iris bulbosa flavivaria classis tertiæ 5. & 6. Clus. hist.

Primæ, folia reflexa flavescunt, maculâ aureâ labro insignita, at incumbentia candicant, nervo eminentiore ὠχρολεύκῳ: folia erecta exalbida infernè subcæruleis venis distincta. Altera media est inter 2. & 3.

Huc referatur
Iris bulbosa angustifolia lutea mixta, quæ flore est pallidè flavescente, venulis purpureis disseminatis, Eystet.

V. Iris

V. Iris bulbosa lutea versicolor angustiflora humilior triplex.
Iris bulbosa flavovaria, classis tertiæ 9. 10. & 11. Clus. hist.

Primæ folia reflexa labris sunt longioribus & pallidioribus, oris purpurascentibus, macula aurea longiore insignita, incumbentibus internè purpurascentibus: nervo carnei coloris externè ex viridi pallescentibus: & folia gibba purpurea, gibbo dilutiore: foliis surrectis purpura saturatiore nitentibus.

Alterius folia reflexa labro sunt pallescente, flava macula in radios desinente infecta: parte angustiore foris virescente, internè venis viridibus prædita: folia bifida, exalbida, gibbus pallescens: folia erecta alba, nervo circa unguem pallescente.

Tertiæ folia inflexa alba, flava macula insignita, incumbentia purpurascunt: tria erecta purpurei sive violacei coloris sunt.

VI. Iris bulbosa lutea versicolor, inter latifloram & angustifloram media.
Iris bulbosa flavovaria 12. Clus. hist.

IRIS BULBOSA CÆRULEA:
cæruleo varia: violacea alba.

I. Iris bulbosa angustifolia cærulea tiliæ odore.
Iris bulbosa 5. sive cærulea, Clus. hist.
Iris bulbora angustifolia odorata Eyst.

II. Iris bulbosa cærulea minor.
Iris Hispanica cæruleo purpurea, Svvert.

III. Iris bulbosa cæruleo purpurascens vario flore.
Iridis bulbosæ versicoloris 13. genus, Clus. hist.

IV. Iris bulbosa cæruleo violacea.
Iris bulbosa flore cæruleo & purpureo, Eyst.

Huc pertinent ex horto Eystettensi
Iris bulbosa variegata.
Iris bulbosa mixta.

Illi flos purpuroviolaceus, medio luteus: huic è cæruleo albicans, aureus & ex albo pallescens.

V. Iris bulbosa angustifolia violacea.
Iris bulbosa violacea Pyrænea, Lob. ad. part. 2.
Iris Anglicana violaceo flore, Eyst.

Huc referatur,
Iris bulbosa violacea colore mixto, Eyst.

VI. Iris bulbosa angustifolia alba.
Iris bulbosa alba, Lob. ad. part. alt.

Refert Clusius in altera apendice, se à Joachimo Venerio admonitum, se in Pyræneis Iridis bulbosæ varia genera observasse, & viginti sex generum descriptionem fecisse, & Ividem quæ flauum aut rubrum florem haberet, in illis montibus non reperisse: sed inter multas myriades, eam quæ cæruleum sive violaceum florem gerit, unicam plantam reperisse, quæ florem prorsus niveum haberet.

IRIS TUBEROSA.

Iris tuberosa folio anguloso.
Hermodactylus verus, Matth. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Iris tuberosa, Dod. gal. Lugd. Lob. Eyst.
Iris bulbosa præcox, Clus. hist.
Lonchitis major, Cast.
Lonchitis prior Diosc. Aldrouando.
Satyrium, Cæsalp.
Iris tuberosa obscurè viridi colore, Svvert.

SISYRINCHIUM.

Σισυρίγχιον Theoph. lib. 7. hist. 13 hoc peculiare habet, ut una radix, primo augeatur hyeme, tum ineunte vere, quod in imo excreverit, contrahatur, supremumq; crescat, quod manditur. Sic quoque Plin. lib. 19. cap. 5. sisynrichio hoc mirum, imas ejus radices crescere hyeme, verno autem tempore minui & contrahi, tum deinde bulbum pinguescere: Non solùm suillo pabulo bulbosa atque carnosa radicis aptitudo, sed planta hujus, rostro forma rostrata, suillo similis nominis (ut rectè doctissimus Fab. Columna) causa fuit.

I. Sisyrinchium majus flore lutea macula notato.
Sisyrichion majus vel primum, Noselha Hispanis, quasi nucula auellana, Clus. hisp.
Sisynrichiũ majus, Dod. flore cæruleo, Schvver.
Hyacinctus Poëticus Hispanicus gemino glandiolo reticulato bulbo, Lob. observ.
Sisynrichium Cordi & Clusij, Lob. ico.
Sisynrichium, bulbi esculenti genus, Lugd.

Flos coloris est cærul. luteis macul. aspersis.

II. Sisy-

II. Sisyrinchium flore albâ maculâ notato.
Sisyrinchium Mauritanicum, Cluſ. in app. 1. & cur. poſt.
Flos purpureæ dilutioris albâ maculâ inſignitus.
III. Sisyrinchium medium.
Sisynrichium minus, Dod. Cluſ. hiſp. Lugd. Svvert. Eyſt.
Sisynrichion Theoph. & parva Noſelha, Lob.
IV. Sisyrinchium minus latifolium.
Sisyrinchium alterum latifolium, Colum.
V. Sisyrinchium minus anguſtifolium flore majore variegato.
Sisyrinchium Aſprenſium anguſtifolium alterum, Colum.
VI. Sisyrinchium minus anguſtifolium.
Sisyrinchium Theoph. Colum.
VII. Sisyrinchium Perſianum.
Flos Perſicus Sisyrinchio congener, Cluſ. hiſt.

GLADIOLUS.

Gladiolus, à foliorum forma, Dioſcoridi l. 4. c. 20. ξιφίον & φάσγανον dicitur: & Gaza apud Theoph. 7. hiſt. 11. & 12. Enſem vertit. Plin. l. 25. c. 11. & 26. c. 8. Xiphion & Phaſganion nominat.

I. Gladiolus maximus Indicus.
Gladiolus maximus promontorij Bonæ ſpei flore rubro incarnato, Svvert.
II. Gladiolus major Byzantinus.
Gladiolus Byzantinus atropurpureus, Svvert.
III. Gladiolus floribus uno verſu diſpoſitis major.
Xiphion, Spatha ſeu Gladiolus ſegetalis Ruel.
Victorialis fœmina, vel Gladiolus ſylveſtris Cord. hiſt.
Victorialis rotunda & Gladiolus verus, Geſ. hort.
Victorialis herba, Lon. rotunda, Eyſt.
Gladiolus, Dod. Narbonenſis, Lob.
Xiphion minus, Cluſ. hiſt. pan. & rar.
Gladiolus noſtras, Cam. Germanicus, Tab.
Variat magnitudine, quibuſdam locis major ac procerior: alijs minor & humilior: floris colore purpuro rubente, aliquando candicante, qui
Gladiolus flore albo, Lob. adv. part. 2. & Svvert.
Gladiolus Narbon. flore incarnato & flore purpureo, Eyſtet.
Gladiolus carnei coloris, Svvert.
Gladiolus Hiſpanicus flore albo, Eyſtet.
Sic in Narbonenſi & Germanico, flores ad unam caulis partem digeſti.
IV. Gladiolus utrinque floridus.
Gladiolus, Matth. Dod. gal. (cui & Gladiolus ſegetalis, & Lingua cervina Apuleij) Geſ. col. Ang. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. peregrinus, Cam.
Xiphion, Dioſc. Geſ. ap.
Gladiolus utrinque floriferus, Dod.
Gladiolus Italicus binis florum ordinibus cinctus, Lob.
Gladiolus Italicus, Tab.
Gladiolus flore pallido, Ger.
Gladiolus purpuro violaceus, Svvert.
Variat flore rubro & incarnato, qui
Gladiolus Italicus fl. rubro, Eyſt.
V. Gladiolus anguſto gramineo folio: in Prod. deſcript.
VI. Gladiolus floribus uno verſu diſpoſitis minor.
Gladiolus minimus, Lob. adv. part. 2.
VII. Gladiolus paluſtris.
Gladiolus lacuſtris aut ſtagnalis Dortmanni, Cluſ. cur. poſt.

HYACINTHUS ET EJUS Species.

Υ'ΑΚΙΝΘΟΣ unus eſt Dioſcoridi l. 4. c. 63. at Theoph. 6. hiſt. 7. duplex, ſativus & ſylveſtris: & ut Plin. l. 21. c. 11. Hyacinthum fabula duplex comitatur, luctum præferens ejus quem Appollo dilexerat (Hyacinthum vocatum) aut ex Ajacis cruore editi, ita diſcurrentibus

tibus venis, ut Graecarum litterarum figura A. I. inscripta legatur. Duplicis Veteres meminêre, alter Poëticus, alter Medicus est: illum, aliqui fabulosum vel Poëticum: hunc, historicum seu Medicum vocant: rursus alius Graecorum, alius Latinorum est; Graecorum esse Hemerocallida Diosc. sive Lilium rubrum Plinij; Latinorum, Iridem radice tuberosa, censent; Medicorum verò ab utroque varias, de quo in praesens.

HYACINTHUS COMOSUS.

I. Hyacinthus comosus major purpureus.
Hyacinthus, Dioscoridi.
Bulbine prima, Plinij, forte alijs Pericarpus bulbus, Ejusd.
Hyacinthus quartus & major, & Hyacinthus rubens Virgilij, Trag.
Hyacinthus, Ruel. Matth. Cord. in Diosc. Gesf. cat. Port. Cast.
Hyacinthus maximus, Tur. major, Lugd. Tab.
Hyacinthus primus, Ama. Fuch. Gef. hor.
Hyacinthus caeruleus maximus, Fuch. fol.
Hyacinthus caeruleus major mas, Fuch. ico.
Hyacinthus sylvestris, Cord. hist.
Pancratium, Gef. hor. Lac.
Bulbus, Ang.
Bulbi esculenti genus, Dod. gal. Lugd.
Bulbi sylvest. primum genus, quem Pothos Theophrasti, suspicatur, Caes.
Hyacinth. magnus, & Bulb. Vomitorius, Lon.
Hyacinthus primus Matthioli, Clus. hist.
Hyacinthus Neotericorum sive comosus spurius tertius, Dod.
Hyacinthus comosus, Diosc. Ad. major, Lob. Cam. Lugd.
Hyacinthus comosus, Ger. spurius, Eyst.

Variat: alter praecox, latiore folio, coma crassiore, majoreq; bulbo: alter serotinus, angustiore folio, coma tenuiore, laxiore tamen & elegantiore, minoreq; bulbo: Hinc apud Cam. Hyacinthus comosus major sive serotinus & minor sive praecox, & flore communiter purpureo, vel caeruleo purpureo (rarius albo) qui Hyacinthus comosus purpureus, Svvert.

II. Hyacinthus comosus albus Belgicus.
Hyacinthus comosus albus, Lob. Lugd. albo flore, Clus. hist.
Hyacinthus comosus leucanthemos, Cam.
Huc referatur
Hyacinthus comosus fl. albo obsoletiore Clus. pan.

III. Hyacinth. comosus albus Byzantinus.
Hyacinthus comosus Byzantinus, Clus. pan. & hist. Eyst.

Flores initio candicantes, cùm marcescunt fusci: vel exterius subfusco obsoleto colore, intus albicantes, ad fundum capillis nigricantibus.

IV. Hyacinthus comosus Hispanicus.
Hyacinthus comosus major Hispanico semine natus, Clus. pan. & hist.

V. Hyacinthus paniculâ caeruleâ.
Hyacinthus Sannesius comâ panniculosâ, Colum.
Hyacinthus comosus ramosus nondum descriptus purpuroviolaceus, du Bry.

HYACINTHUS RACEMOSUS.

I. Hyacinthus racemosus caeruleus major.
Hyacinth. botryoides caerul. amoenus, Lob. ico.
Hyacinth. botryoid. caeruleus major, Tab. Ger.
Hyacinthus botryodes caeruleus, Clus. pan.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides major, Eyst.
Hyacinthus botryoides major Hispanicus, Svvert.

II. Hyacinthus racemosus latif. speciosior.
Hyacinthus botryodes caeruleus, vel 3. genus, Clus. pan. vel purpureus 3. Eid. hist.
Hyacinthus botryoides incarnatus, Tab. Eyst.
Hyacinthus botryoides caeruleus amoenus, Ger. ico.
Flos dilutioris purpurae etiam in caeruleum tendens.

III. Hyacinthus racemosus albus.
Dipcadi candidis floribus, Lob. Lugd.
Hyacinthus botryodes lacteus, Clus. pan. Tab. Ger. albo flore, Clus. hist. Eyst.

Variat floris colore lacteo, niveo, cui dilutissima purpura perfusa: est & tertius floribus ex caeruleo virescentibus: Svvertius carneo, albo & caeruleo botryoides nomine pingit.

IV. Hyacinthus uvâ ramosâ major.
Hyacinthus ramosus botryoides caeruleus, Casp. Bauhini: in florilegio du Bry.

V. Hyacinthus uvâ ramosâ minor.
Hyacinth. botryodes ramosus, Clus. pan. vel 3. uvâ ramosâ, Eidem hist.

VI. Hya-

VI. Hyacinthus racemosus cæruleus minor latifolius.
Bulbina Plinij videtur.
Bulbi esculenti genus minus, Dodonæo gal. Lugd.
Hyacinthus cæruleus major, Fuch. Tur. Lugd. fœmina, Fuch. ico.
Hyacinthus 2. Fuchsij, Gesf. hort.
Hyacinthus minor, Lon.
Hyacinthus botryodes primus & major, Clus. pan, & hist.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Eyst.

VII. Hyacinthus racemosus cæruleus minor juncifolius.
Hyacinthus primus, vel Hyacinthus vernus exiguus, Trag.
Allium caninum exiguum, Eidem.
Hyacinthus Cord. in Diosc. minor, Eidem observ.
Hyacinthus neotericorum primus, Dod. flor.
Hyacinthus racemosus, Dod.
Hyacinthus comosus minor, Lob. obs. Lugd.
Hyacinthus botryoides vulgaris, Lob. ico.
Hyacinthus botryoides 1. & minor, Clus. hist.
Hyacinthus botryoides odoratus, Cam.
Hyacinthus botryoides cæruleus, Ger.
Hyacinthus cæruleus minor, vel sextus, Tab.
Pancratium alterum Dodonæi, Gesf. cat.
Bulbine flore cæruleo, Gesf. hor. minor, Eid. color.
Bulbus sylvest. & Bulbus coronarius Theoph. Cæsalp.

Variat floris colore cæruleo, aliâs saturato, aliâs dilutè exalbido, dilutè purpurascente; odore apud nos est pruni: at Tragus inodorum asserit.

VIII. Hyacinthus racemosus moschatus.
Bulbus vomitorius, Matth. Cast. Lugd.
Muscari, Clus. hisp. & pan. Ger. Turcarum, Camer.
Dipcadi Chalcedonicum & Italorum, Lob. Lugd.
Hyacinthus spurius recentiorum alter, Dod.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus muschatus, & Hyacinthus purpureus magnus peregrin. Tab.
Hyacinthus neotericorum alter, Lugd.
Muscari obsoletiore flore, Clus. hist.
Muscari majus obsoleto albo flore, Eyst.

Flos initio interdum purpurascens, aut viridis: dein ex purpura virens, aut cum viriditate albicans: nonnunquam subcæruleus: aliquando initio nigricans, sive saturatè purpurascens, dein pallidus, vel flavescens; vel ab initio pallidus, postea flauus, postremo pallescens, nigricans, aut pullus; hic & niveo, & egregiè rubente, & carneo reperitur; hinc quatuor figuræ apud Svvertium; & in hort. Eyst.
Muscari flore obsoleto albo & obsoleto nigro.

IX. Hyacinthus racemosus moschatus luteus.
Dipcadi flavum, sive Muscari Constantinopolitanum, sive Chalcedonicum, Lob. ico.
Muscari flavo colore, Clus. hist. flavum, Ger. luteo flore, Eyst.
Muscari Turcarum flore luteo, Cam.
Hyacinthus botryoides Chalcedonicus luteus, Tab.

Nonnunquam flore dilutè purpureo, aliquando cæruleo virente reperitur; ex viridi flavescente, Clus. in ap. alt. notavit.

X. Hyacinthus racemosus luteus præcox.
Tipcadi lutei varietas, sive Muscari luteum præcox, Lob. ad part. 2.

Flores initio subcærulei, postea aurei.

HYACINTHUS OBLONGO flore.

I. Hyacinthus oblongo flore cæruleus major.
Hyacinthus, Dod. gal, Lugd.
Hyacinthus Anglicus, Ad. Ger. Eyst. & Belgicus, Lob.
Hyacinthus non scriptus, Hyacinthus Dioscoridis, Dod. Lugd.
Hyacinthus Belgicus non scriptus, Cam.
Hyacinth. Hispanicus, Clus. hist. addit. Svvert. flore cæruleo & albo.

Variat floris colore ut plurimum cæruleo, cæsioue: aliquando amethystino vel violæ, nigræ dilutam purpuram refert: aliquando carneo, hinc
Hyacinthus Anglicus colore amethystino: & aliâs colore violaceo, Eyst. &
Hyacinthus Anglicus flore incarnato, &
Hyacinthus Anglicus cinericeus: Item
Hyacinthus Hispanicus flore violaceo, & flore incarnato, Eyst.

qui Hyacinthus carnei coloris, Svver. item floribus albicantib. aut candidis, ſive niveis, qui Hyacinthus Belgicus candidus, Lob.
Hyacinthus non ſcriptus flore candido, Dod.
Hyacinthus albus Anglicus, Tab Ger.
Hyacinthus Hiſpanicus flore albo, Svvert.

II. Hyacinthus oblongo flore fuſco.
Hyacinthus Mauritanicus, Cluſ. hiſt. ap. 1. & cur. poſt.
Hyacinthus Mauritanicus Cluſij, cui flores viceni plures obſoleti, & fuſci, Lob. ad. part. 2.

III. Hyacinthus obſoleto flore.
Hyacinthus obſoletior Hiſpanicus, Cluſ. pan. obſoleti coloris Hiſpanicus ſerotinus, Eid. hiſt.
Hyacinthus Hiſpanicus obſoleto flore, Cam.
Hyacinthus obſoletior Hiſpanicus ſemine compreſſo Pancratij Monſpel. maritimi, Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus ſerotinus maximus, Eyſt.

Variat floris colore ex purpureo pallido & vireſcente mixto: ſic ex albo cinerei, & ex albicante vireſcente, Cluſ. ap. alt.
Hyacinthus obſoletus Cluſij, flore obſoleto viridi, Svvert.

Sic eorum color valdè obſoletè ſpadiceus eſt, qualis plerumque ceruis eſſe ſolet.

IV. Hyacinthus obſoleto flore alter.
Hyacinthus ſerotinus obſoleto colore. Eyſt.

V. Hyacinthus ſerotinus albicans.
Hyacinthus ſerotinus facie Orientalis, Eyſt.

VI, Hyacinthus oblongo flore flauo viridi.
Hyacinthus obſoletus Æthiopicus Cluſ. cur. poſt.

VII. Hyacinthus oblongo flauo flore.

Hic cum tertio convenit, niſi quòd minor, & flos ex ſex foliolis luteis, aliquando candicantibus compoſitus eſt, in cujus medio ſtaminula bina pallida conſpiciuntur: in Gallia Narbonenſi in ſummitate pontis Gari reperitur.

VIII. Hyacinthus oblongo cæruleo flore minor.
Hyacinthus minor Hiſpan. Cluſ. hiſt. ap. 2. & cur. poſt.

Variat flore cæruleo, albo, interdum mixto, dilutè ſuaviterque rubente, (qui Hyacinthus flore rubro ex Luſitania, Lob. ad. par. 2.) venis ſaturatioribus per foliolorum externorum longitudinem excurrentibus.

IX. Hyacinthus floribus campanulæ uno verſu diſpoſitis.
Hyacinthus totus albus, Campanilla, Lob. ad. par. 2. ex Luſitania.

X. Hyacinthus floribus campanulæ utrinque diſpoſitis.
Hyacinthus Neapolitanus, Svvert.

HYACINTHUS ORIENTALIS.

I. Hyacinthus Orientalis caule maculato.
Hyacinthus Dioſcorid. & Theoph. Ang.
Hyacinthus Orient. Matth. Geſner. hor. Dod. (cui & minor) Caſt. Lugd. Cluſ. hiſt. Rauvv. cæruleus, Tab. Ger. Eyſt.
Hyacinth. Orientalis Græcus, Ad. Lob. Lugd.
Hyacinthus Conſtantinopolitanus, Cam,
Hyacinthus, Cæſalp.

II. Hyacinthus Orientalis purpureus.
Hyacinthus Orientalis purpurorubens, Lob. ico. flore purpureo, Cam.

Variat flore purpureo, purpurorubente: & Svvertius.
Hyacinthum Orient. ſerotin. flore purpureo pingit: & huc referendus.
Hyacinthus fl. purpureo albo, Eyſt.

III. Hyacinthus Orientalis exalbidus.

Flores antequam aperiantur albi, aperti oras tantùm albas habent, reliqua parte carnei ſunt, ſeneſcentes toti nivei fiunt, Cluſ. hiſt.

Eſt & alter floribus ex cinereo albis, folijs paulo anguſtioribus & craſſioribus, qui Hyacinthus Orient. fl. cinereo albus, Eyſt.

IV. Hyacinthus Orientalis albus primus.
Hyacinthus Or. albus, Lob. ico. & Cluſ. hiſt.
Flore niveo, Eyſt.
Flore albicante, & flore albo, Svvert.
Hyacinthus Conſtantinopolitanus albo flore, Cam.
Flore albicante & flore albo, Svvert. qui etiam Hyacinthum facie Orientalis, flore cæruleo & flore albo, & Hyacinthum Germanicum flore albo, pingit.

Flores intus nivei, foris albi, foliis tribus externis ad ὑχρόλευκον colorem accedentibus: aliquando argentei coloris, qui
Hyacinthus Orientalis niveus, Cluſ. hiſt.
Hyacinthus Orient. argenteo colore, Eyſt.

V. Hyacinthus Orientalis albus alter.
Hyacinthus brumalis Orientalis Gemmæ, Lugd. albus, Lob.

VI. Hyacinthus Orientalis maximus.
Hyacinthus Orientalis alter, Matth. Lugd.

Hyacin-

Hyacinthus Orient. major, Dod. polyanthos, Ad. Lob. Tab. Lugd.
Hyacinthus Orientalis polyanthos, Cluſ. hiſt. Ger.
Hyacinthus Orient. præcox multiflorus cæruleus, Svvert.
Hyacinthus Orient. major, flore cæruleo, & alter violaceo colore, Eyſt.
Flores ſæpè 40. producit.
VII. Hyacinthus præcox albus.
Hyacinthus præcox flore albo Caccini, Cluſ. cur. poſt.
VIII. HyacinthusOrientalis latifolius.
Hyacinthus Orient. πολιανθὴς alter, Cluſ. hiſt.
IX. Hyacinthus Orientalis variegatus phœniceis caliculis ſubtus rubentibus: vel floribus anteriùs albeſcentibus, aversâ parte purpuraſcentibus.
Hyacinthus Orientalis variegatus, &
Hyacinthus Orientalis mixtus, Eyſt.
V. Hyacinthus maximus polyanthos.
Hyacinthus Jacobæus altus multis floribus Italicus, Svvert.
XI. Hyacinthus Orientalis ramoſus.
Hyacinthus Orientalis πολυκλαδὴς, Cluſ. hiſt.
XII. Hyacinthus Orient. florum folijs reflexis & variegatis.
Hyacinthus Orient. reflexis folijs, colore violaceo, &
Hyacinthus Orient. viol. colore albis lineis, Eyſt.
Flores purpuroviolacei, lineis albicantibus dorſalibus diſtincti: vel lætè purpurei & janthini, virgulis obſcurioribus ſignati.
XIII. Hyacinthus Orientalis, caule folioſo.
Hyacinthus Aſiaticus φυλλοφόρῳ caule, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus caule folioſo, Svvert.
XIV. Hyacinthus Arabicus, Camerarij, quid?
XV. Hyacinthus exoticus flore phalangij.
Hyacinthus circa Alepum Ayur dictus, Rauvvolff.
Hyacinthus Tripolitanus, Cam. ad. Matth.

Hyacinthus Orientalis ſerotinus.

I. Hyacinthus Orientalis ſerotinus.
Hyacinthus Orient. ſerotinus mixtus, Eyſt.
Florum apices albeſcunt, qua pediculis adhærent, rubeſcunt.

II. Hyacinthus Orient. ſerotinus floribus erectis candidis, vel cæruleis.
Hyacinthus Orientalis ſerotin. erectis candidis floribus, &
Hyacinth. Orient. ſerot. erectis cæruleis floribus, Eyſt.
III. Hyacinthus Orient. ſerotinus ſtriatus.
Hyacinthus minimus ſerotinus facie Orientalis hyacinthi, Lob. ad. par. 2. ap.
an Hyacinthus ſerotinus minimus cæruleus, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Flos ex cæruleo dilutus, ſenis venis cæruleis ſtriatus.

Hyacinthus Orientalis flore pleno.

I. Hyacinthus Orientalis flore duplici.
Hyacinthus flore duplici ex albo vireſcente, Cluſ. cur. poſt.
Hyacinthus Orientalis pleno flore ſubviridi, Svvert.
Hyacinthus Orient. fl. duplici, Eyſt.
Flores gerit inſitos duplices: ex albo vireſcentes, vel cæruleos, ad pediculum parum virentes.
II. Hyacinthus Orient. fl. cæruleo pleno: & Eyſt.
III. Hyacinthus Orient. albus multiplici flore.
Hyacinthus candidiſsimus pleno flore, Eyſt.

HYACINTHUS STELLARIS.

I. Hyacinthus ſtellaris bifolius Germanicus.
Narciſſus Martius, Brunſ.
Narciſſus cæruleus & Hyacinthus alius, Trag.
Hyacinthus cæruleus minor mas, Fuch. ico.
Hyacinthus albicans ſeu fœmina, Fuch. Tur. Lugd.
Hyacinthi Germanici liliflori minor ſpecies, Lob. ob.
Satyrium trifolium, Dod. gal.
Bulbus ſyl. quidam bifolius, Geſ. hor. &
Hyacinthus, ſeu Bulbus ſyl. Eid. col.
Bulbus vomitorius, Lon.
an Hyacinthus bifolius Theoph. Lob. ico.
Flore eſt cæruleo, in alijs colore magis ſaturo, alijs magis diluto, rariùs ad carneum vergente, ſuaviter rubente: eſt etiam exalbido, & veluti cinericeo, ſubcæruleoue flore: ſunt qui & flavos notarunt.

II. Hyacinthus ſtellaris trifolius.
Satyrium erythronium, Dod.gal.
Hyacinth. cæruleus minor, Tur. minor fœmina, Fuch.ico.
Hyacinth. cæruleus mas minor, Fuch. Lugd.
Hyacinthus Fuchſij, Dod.medius, Lon.
Hyacinth. Germanicus liliflorus, Ad. ſtellaris, vel flos Martius ſtellatus Germanicus, Lob.
Hyacinthus ſtellatus, Cluſ. hiſt. flore cæruleo, Cam.Eyſt.
Hyacinthi alterum genus, Cæſ.
Priore per omnia major & triphyllos, qui tamen volet, eundem dicat.
III. Hyacinthus ſtellaris albus.
Narciſſus candidus, Trag.
Hyacinthus niveus, Fuch. floribus candidis, Dodon.
Hyacinth. diphyllos Fuchſij floribus candidis & purpureis, Cord. obſ.
Hyacinthus ſtellaris albicans ſerotinus, Lob. Lugdun.
Hyacinthus albicans Botanicorum, Lob. ad. part.2.
Hyacinthus ſtellatus flore albo, Cam.
Bulbus vomitorius albo flore, Lon.
IV. Hyacinthus ſtellatus cæruleus ſtamimulis ex viridi luteis.
Hyacinthus ſtellatus Italicus, Eyſt.
V. Hyacinthus ſtellaris purpureus.
Hyacinthus ſtellaris major, Lob. ad. par.2.
VI. Hyacinthus ſtellaris ſpicatus cinereus.
Hyacinthus ſtellatus cineracei coloris, Cluſ. hiſt. &
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Eid. cur. poſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus ſive exoticus Someri, latâ depreſsâ ſpicâ faſtigiatus, Lob. ad. part.2.
an Hyacinthus ſtellatus cinereus ex Gallica, Eidem.
VII. Hyacinthus ſtellaris cæruleus amœnus.
Hyacinth. ſtellaris Byzantinus alter elegantiſſimus ſerotinus bullatus, Lob. ad. par.2.
Hyacinthus latifolius Dalechampij, Lugdun. icon.
Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus, cæruleo violaceus, Svvert.
Variat magnitudine & floris colore amœno cæruleo, dilutè cæruleo, quandoque ex cæruleo purpuraſcente, vel violaceo: rariſsimè albo.
VIII. Hyacinth. ſtellaris obſoletè cæruleus, vel major.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus, Cluſ. hiſt. & Eyſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzant. tenuifolius præcox, Lob. ad. part.2.
Huc referendus
Hyacinthus Byzantinus flore cæruleo lacteo, Svvert.
IX Hyacinthus ſtellaris cæruleus ſtriatus.
Hyacinthus ſtellatus Poreti, Cluſ. cur poſt.
X. Hyacinth. ſtellaris ſaturè cæruleus.
Hyacinthus Hiſpanicus ſtellaris flore, Cluſ. cur. poſt.
XI. Hyacinthus ſtellaris æſtivus cæruleo purpuraſcens major.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Cluſ. hiſt. ap. altera.
Flores ſunt ſubcærulei dilutiores: ſic albi, ſtaminibus purpuraſcentibus.
XII. Hyacinthus ſtellaris æſtivus minor floſculis alternatim ſitis.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus minor, Cluſ. in auct. ap. alt. & cur. poſt.
XIII. Hyacinthus ſtellaris foljis & radice lilij.
Hyacinthus ſtellaris lilifolius, Lobel. Lugd. Ger.
Hyacinthus liliaceus, vel ſeptimus, Tab.
Hyacinth. ſtellat. λειμώνιος, Cluſ. hiſt. & ap. alt. ejuſdemq; auctario & cur. poſt.
Hyacinthus lilifolius flore cæruleo pallido, Svvert.
Flores intensè cærulei, ſive violacei, rarius nivei.
XIV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis major.
Hyacinthus autumnalis major, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. (cui & Typhium Theophraſti) Ger.
Hyacinthus ſtellatus autumnalis anguſtifolius major, Eyſt.
Aliquando cauliculis eſt ramoſis, & Svvertius exhibet
Hyacinthum autumnalem albo flore.
Hyacinthum flore purpureo pallido.

XV. Hya-

XV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis minor.
Hyacinthus autumnalis, Geſ. hor. Ad. Cluſ. hiſp. Lob. Lugd. Ger.
Hyacinthus autumnalis minor, Dod. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Bulbus æſtivus Dalech. Lugd.
Flos cæruleus, purpuræ dilutioris, ex purpura rubens.
XVI. Hyacinthus ſtellaris minimus.
Hyacinthus ſtellaris vernus pumilus, Lob. ad. par. 2. Eyſt.
XVII. Hyacinthus minimus maritimus in Prod. deſcript.
In Florilegio Svvertij adhuc pinguntur ſex diverſi Hyacinthi;
Hyacinthus ſtellaris albus: 2. cæruleus: 3. ex cæruleo violaceus: 4. carnei coloris: 5. luridus: 6. ſtellatus major, azureus, hicque elegantiſſimus exiſtit.

HYACINTHUS INDICUS.

I. Hyacinthus Indicus bulboſus ſtellatus.
Hyacinthus ſtellatus Peruanus, Cluſ. hiſt. Lob. ad par. 2. Eyſt.
Hyacinthus Peruanus, Robino; flore cæruleo multiflorus, Svvertio.
Hyacinthus ſtellatus Boeticus, Cluſ. cur. poſt.
Variat colore floris, qui nunc è cæruleo purpureus, modò ſaturatioris purpuræ & quaſi violaceus, umbone purpureo, ſtaminulis cæruleis: vel ex albo rubicante, umbone & ſtaminulis albis, quem nomine
Hyacinthi Peruani carnei coloris, Svvertius pinxit.
II. Hyacinthus Indicus bulboſus minor.
Hyacinthus Indicus minor Orientalis, Svvert.
III. Hyacinthus Indicus tuberoſus flore Hyacinthi Orientalis.
Bulbus Indicus flore albo Hyacinthi Orientalis æmulo, Paludano.
Hyacinthus Orientalis Indicus, Simoni Touar.
Hyacinthus Indicus tuber. radice, Cluſ. hiſt. Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus minor Indicus tuber. radice albus, Svvert.
IV. Hyacinthus Indicus tuberoſus flore Narciſsi.
Hyacinthus Indicus tuberoſâ radice, Robino.
Hyacinthus major Indicus tuberoſ. radice, Svvert.

HYACINTHUS COLCHICI folio.

I. Hyacinthus latifolius maximus.
Hyacinthus Ind. Orient. dictus, adhuc incognitus, Svvert.
II. Hyacinthus latifolius alter.
Hyacinthus Africanus bulbo craſſo facie Hyacinthi Peruani, Svvert.

BULBUS ERIOPHORUS

BULBUS CRINITUS ET FLOS. Tigridis.

BULBI ἐριοφόροι, id eſt, Laniferi, inter veteres Theoph. 7. hiſt. 13. meminit, illum in littoribus naſci, lanamq; ſub primis tunicis habere, ex qua togæ & aliæ veſtes conficiantur: cujus & Plin. lib. 9. cap. 11. meminit, Theophraſti teſtimonio uſus.

I. Bulbus eriophorus Peruanus.
Eriophorus Peruanus, Cluſ. hiſt.
Magnam cum Hyacintho Indico bulboſo ſtellato affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora: flos purpureus, circa umbilicum cæruleus, venâ atropurpureâ floris folium percurrente.
II. Bulbus eriophorus Orientalis.
Bulbus eriophorus, Cluſ. pan. & hiſt. Lob. Dod. Cam. Lugd. Tab.

Bulbus

II. Hyacinthus ſtellaris trifolius.
Satyrium erythronium, Dod.gal.
Hyacinth. cæruleus minor, Tur. minor fœmina, Fuch.ico.
Hyacinth. cæruleus mas minor, Fuch. Lugd.
Hyacinthus Fuchſij, Dod.medius, Lon.
Hyacinth. Germanicus liliiflorus, Ad. ſtellatis, vel flos Martius ſtellatus Germanicus, Lob.
Hyacinthus ſtellatus, Cluſ. hiſt. flore cæruleo, Cam.Eyſt.
Hyacinthi alterum genus, Cæſ.

Priore per omnia major & triphyllos, qui tamen volet, eundem dicat.

III. Hyacinthus ſtellaris albus.
Narciſſus candidus, Trag.
Hyacinthus niveus, Fuch. floribus candidis, Dodon.
Hyacinth. diphyllos Fuchſij floribus candidis & purpureis, Cord. obſ.
Hyacinthus ſtellaris albicans ſerotinus, Lob. Lugdun.
Hyacinthus albicans Botanicorum, Lob. ad. part.2.
Hyacinthus ſtellatus flore albo, Cam.
Bulbus vomitorius albo flore, Lon.

IV. Hyacinthus ſtellatus cæruleus ſtaminulis ex viridi luteis.
Hyacinthus ſtellatus Italicus, Eyſt.

V. Hyacinthus ſtellaris purpureus.
Hyacinthus ſtellaris major, Lob. ad. par.2.

VI. Hyacinthus ſtellatis ſpicatus cinereus.
Hyacinthus ſtellatus cineracei coloris, Cluſ. hiſt. &
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Eid. cur. poſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus ſive exoticus Someri, latâ depreſsâ ſpicâ faſtigiatus, Lob. ad. part.2.
an Hyacinthus ſtellatus cinereus ex Gallica, Eidem.

VII. Hyacinthus ſtellatis cæruleus amœnus.
Hyacinth. ſtellaris Byzantinus alter elegantiſſimus ſerotinus bullatus, Lob. ad. par.2.
Hyacinthus latifolius Dalechampij, Lugdun. icon.
Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus, cæruleo violaceus, Svvert.

Variat magnitudine & floris colore amœno cæruleo, dilutè cæruleo, quandoque ex cæruleo purpuraſcente, vel violaceo; rariſsimè albo.

VIII. Hyacinth. ſtellatis obſoletè cæruleus, vel major.
Hyacinthus ſtellatus Byzantinus, Cluſ. hiſt. & Eyſt.
Hyacinthus ſtellatus Byzant. tenuifolius præcox, Lob. ad. part.2.

Huc referendus
Hyacinthus Byzantinus flore cæruleo lacteo, Svvert.

IX Hyacinthus ſtellaris cæruleus ſtriatus.
Hyacinthus ſtellatus Poreti, Cluſ. cur poſt.

X. Hyacinth. ſtellaris ſaturè cæruleus.
Hyacinthus Hiſpanicus ſtellaris flore, Cluſ. cur. poſt.

XI. Hyacinthus ſtellaris æſtivus cæruleo purpuraſcens major.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus, Cluſ. hiſt. ap. altera.

Flores ſunt ſubcærulei dilutiores: ſic albi, ſtaminibus purpuraſcentibus.

XII. Hyacinthus ſtellaris æſtivus minor floſculis alternatim ſitis.
Hyacinthus ſtellatus æſtivus minor, Cluſ. in auct. ap. alt. & cur. poſt.

XIII. Hyacinthus ſtellaris foljis & radice lilij.
Hyacinthus ſtellaris lilifolius, Lobel. Lugd. Ger.
Hyacinthus liliaceus, vel ſeptimus, Tab.
Hyacinth. ſtellat. λειόφυλλος, Cluſ. hiſt. & ap. alt. ejuſdemq; auctario & cur. poſt.
Hyacinthus lilifolius flore cæruleo pallido, Svvert.

Flores intensè cærulei, ſive violacei, rarius nivei.

XIV. Hyacinthus ſtellaris autumnalis major.
Hyacinthus autumnalis major, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob. Dod. Lugd. (cui & Typhium Theophraſti) Ger.
Hyacinthus ſtellatus autumnalis anguſtifolius major, Eyſt.

Aliquando cauliculis eſt ramoſis, & Svvertius exhibet
Hyacinthum autumnalem albo flore.
Hyacinthum flore purpureo pallido.

XV. Hya-

XV. Hyacinthus stellaris autumnalis minor.
Hyacinthus autumnalis, Ges. hor. Ad. Clus. hisp. Lob. Lugd. Ger.
Hyacinthus autumnalis minor, Dod. Clus. hist. Eyst.
Bulbus æstivus Dalech. Lugd.
Flos cæruleus, purpuræ dilutioris, ex purpura rubens.
XVI. Hyacinthus stellaris minimus.
Hyacinthus stellaris vernus pumilus, Lob. ad. par. 2. Eyst.
XVII. Hyacinthus minimus maritimus in Prod. descript.
In Florilegio Svvertij adhuc pinguntur sex diversi Hyacinthi;
Hyacinthus stellaris albus: 2. cæruleus: 3. ex cæruleo violaceus: 4. carnei coloris: 5. luridus: 6. stellatus major, azureus, hicque elegantissimus existit.

HYACINTHUS INDICUS.

I. Hyacinthus Indicus bulbosus stellatus.
Hyacinthus stellatus Peruanus, Clus. hist. Lob. ad par. 2. Eyst.
Hyacinthus Peruanus, Robino; flore cæruleo multiflorus, Svvertio.
Hyacinthus stellatus Boeticus, Clus. cur. post.
Variat colore floris, qui nunc è cæruleo purpureus, modò saturatioris purpuræ & quasi violaceus, umbone purpureo, staminulis cæruleis: vel ex albo rubicante, umbone & staminulis albis, quem nomine
Hyacinthi Peruani carnei coloris, Svvertius pinxit.
II. Hyacinthus Indicus bulbosus minor.
Hyacinthus Indicus minor Orientalis, Svvert.
III. Hyacinthus Indicus tuberosus flore Hyacinthi Orientalis.
Bulbus Indicus flore albo Hyacinthi Orientalis æmulo, Paludano.
Hyacinthus Orientalis Indicus, Simoni Touar.
Hyacinthus Indicus tuber. radice, Clus. hist. Lob. ad. par. 2.
Hyacinthus minor Indicus tuber. radice albus, Svvert.
IV. Hyacinthus Indicus tuberosus flore Narcissi.
Hyacinthus Indicus tuberosa radice, Robino.
Hyacinthus major Indicus tuberos. radice, Svvert.

HYACINTHUS COLCHICI folio.

I. Hyacinthus latifolius maximus.
Hyacinthus Ind. Orient. dictus, adhuc incognitus, Svvert.
II. Hyacinthus latifolius alter.
Hyacinthus Africanus bulbo crasso facie Hyacinthi Peruani, Svvert.

BULBUS ERIOPHORUS

BULBUS CRINITUS ET FLOS. Tigridis.

BULBI ἐριοφόρου, id est, laniferi, inter veteres Theoph. 7. hist. 13. meminit, illum in littoribus nasci, lanamq́; sub primis tunicis habere, ex qua toga & aliæ vestes conficiantur: cujus & Plin. lib. 9. cap. 11. meminit, Theophrasti testimonio usus.

I. Bulbus eriophorus Peruanus.
Eriophorus Peruanus, Clus. hist.
Magnam cum Hyacintho Indico bulboso stellato affinitatem habet, hujus tamen folia duplo latiora: flos purpureus, circa umbilicum cæruleus, venâ atropurpureâ floris folium percurrente.
II. Bulbus eriophorus Orientalis.
Bulbus eriophorus, Clus. pan. & hist. Lob. Dod. Cam. Lugd. Tab.

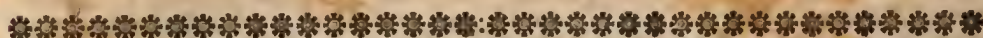
Bulbus

Bulbus lanatus ex Oriente, Cæſ.
Cùm Dodonæus in florum hiſtoria fictitiam figuram poſuerit, idcirco eandem figuram ſub nomine
Eriophori bulbi commentitij, poſuêre Lobel. Lugd. at Caſt.
Bulbi eriophori, & Tab. ſub Eriophori bulbi altera icone.
Ipſe verò Dodonæus edit. poſtrema, utramque figuram habet; alteram titulo Bulbi eriophori icon ab amico miſſa; alteram, Bulbi eriophori Viennæ nati effigies.

III. Bulbus eriphorus minor.
Hyacintho obſoleto Æthiopico, ſubjecit Cluſ. cur. poſt.

IV. Bulbus marinus crinitus, τριχώδης, in hiſt. Lugd. proponitur; quid ſit, ignoramus.

V. Tigridis flos. Dod. Lub. Lugd. Tab.
Ocelo Xochiel, id eſt, flos Tigridis, novæ Hiſp. ſive Mexiocanæ Provinciæ, in hiſt. Mexiocana.
Radicem habet porraceam, folia gladioli, flos rubet egregiè, circa medium tamen albus, & inſtar pellis Tigridis maculatus: hujus veram figuram in florilegio I. du Bry videre eſt.

SECTIO SECUNDA.
NARCISSUS: LEUCOIUM: LILIO-NARCISSVS SIVE TVLIPA.

NARCISSUS ET EJUS SPECIES.

ΝΑ'ΡΚΙΣΣΟΣ καὶ λείριον Dioſcoridi l.4.c.161. & Theoph.6.hiſt.6. & 7. ejuſdem 12. dicitur, non à Narciſſo adoleſcente nimium ſeipſum adamante, ut Poëta fabulantur, ſed à vi ſtupefaciendi, quam νάρκωσιν Græci vocant: ſeu ut Plinius, à narce, quam vim Narciſſo ineſſe l.21. c.19. teſtatur: hinc Plutarcho in Sympoſio, quaſi nervos hebetans & torpidas gravitates efficiens dicitur.

Unius Theophraſtus meminit: at Dioſcorides in flore differentiam notat, qui albus ſit, intus croceus, in quibuſdam purpureus, ita ut alius ſit πορφυρώδες, alius χλοώδες, Et Plinio l.21.c.5. Narciſſus alter flore candido, calyce purpureo: alter calyce herbaceo: per calycem intelligens quod in floris medio eſt, nullius Græci autoris exemplo: & ſeq.c.19. Narciſſum unum purpureo flore, & alterum, herbaceum dixit.

NARCISSUS PORRACEO FOLIO, anguſto calyce, latifolius ſimplex, uno flore.

I. Narciſſus maximus pallidus folijs incanis.
Narciſſus omn. maximus pallidus ad Cluſ. cur. poſt.

II. Narciſſus maximus flore cæruleo albicante fimbriâ croco aureâ.
Narciſſus maximus mediopurpureus, aut cæruleus latifolius Hiſpanicus, Eyſt.

III. Narciſſus albus magno odore flore circulo pallido.
Narciſſus 13. medioluteus Poëticus, Tab.
Narciſſus mediopurpureus, Ger. ico.
Narciſſus latifolius 7. Cluſ. hiſt.

IV. Narciſſus niveus odoratus circulo rubello.
Narciſſus ſerotinus montanus, Cluſ. pan.
Narciſſus latifolius 6. Cluſ. hiſt.
Narciſſus mediorubeus communis, Svvert.

V. Narciſſus albus circulo purpureo.
Narciſſus purpureus, Geſ. hor.
Narciſſus mediopurpureus, Dod. Lugd. Cluſ. pan. Eyſt.
Narciſſus mediocroceus purpureus, Ad.

Nar-

Narcissus Poëticus mediopurpureus, Lob.
Narcissus, Cast. primus circulo rubeo, Cæs.
Narcissus 14. & Poëticus 5. Tab.
Narcissus mediopurpureus præcox, Ger.

Unum fert florem, rarò binos: & huic similem, circulo tamen rubro, in Pannonicis Clusius proponit,
Narcissum serotinum montanum vocans.
Narciss. medio rubeus communis, Svvert.

VI. Narciss. alb. circulo croceo vel luteo.
Narciss. Veterum, Trag. Candidus, Lon.
Narcissus primus, Dod. gal. Cæs.
Narcissus Italicus flore candido, & Narcissus alb. Gess. hor.
Anemone limonia Theophrast. Narcisso cognata, Eid.
Narciss. Poët. mediocroceus, Lob.
Narcissus Poëticus medioluteus Dodonæi, Lugd.
Narcissus 10. roseoluteus major, Tab.
Narciss. medio purpureus præcox, Ger. ico.
Narcissus serotinus, Svvert.

Hic à priore potissimum circuli colore differt, & Narcissus Dioscoridis videtur.

Hujus generis tres reperiuntur; forma, colore, aut odore nequaquam, & magnitudine parum, sed florendi tempore, differentes: majores, medij, præcoces: & serius prodeuntes, minores sunt.

VII. Narcissus albus circulo croceo minor.
Narcissus minor serotinus mediocroceus, Lobel. ico.
Narciss. 16. serotinus albus, Tab. minor, serotinus, Ger.

VIII. Narcissus flore cæruleo, Clus. pan.
Narciss. cæruleus, solo floris colore à Narcisso medio croceo differens, Lob. ad part. 2.

NARCISSUS EXOTICUS.

I. Narcissus Indicus totus ruber.
Narciss. latifolius octavus, qui & Indicus rubro flore, vulgo Jacobæus, Robi. Clus. hist.
Narcissus Indicus rubro flore, Lob. ad. part. 2.
Narciss. Ind. flore sanguineo, Svvert.

Ex India Orientali adfertur.

II. Narcissus ex albo rubescens.
Narciss. Gareti, flore albo exteriore parte rubicundo Svvert.

III. Narciss. Ind. obtuso latiss. folio, bulbo vastissimo.
Narcissus Indicus Orient. bulbo magno & compressiore rotundo, folijs Narcissi, Svvert.

IV. Narciss. Ind. obtuso latissimo folio alter.
Narcissus Indicus Occident. folijs Narcissi latifolij, Svvert.

V. Narciss. Ind. lato & multiplici folio.
Narcissus promontorij Bonæ spei bulbo oblongo, Svvert.

VI. Narcissus Africanus folijs bifolij.
Narcissus Africanus sive Narciss. exoticus, Lobel. ad part. 2.

Variat folio acutiore, rotundiore, & complicato; flore est phœniceo.

NARCISSUS LATIFOLIUS SIMplex pluribus floribus.

Narcissus totus albus.

I. Narcissus albus major odoratus.
Narcissus latifolius major, in latifoliorum classe alter, Clus. hist.

Communiter binos, interdum ternos & quaternos flores, & sex folijs, imò ex duodecim constantes, Clusius notavit.

II. Narcissus Orientalis major albus.
Narcissus Orientalis major polyanthos totus albus, Eyst.

Est latifolius, floribus copiosis albis perامplis, odoratus, tribus staminibus luteis brevibus donatis.

III. Narcissus Orientalis medius albus.
Narcissus Orient. medius totus albus polyanthos, Eyst.

A priore sola magnitudine differt.

IV. Narcissus Orient. albus calice stellato.
Narcissus Orient. albus odoratus calice stellato, Eyst.

Floribus est albis odoratis, in medio stamina aurolutea instar stellæ radiatim disposita.

V. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus, Dod. Lob. & Lugd.
Narcissus totus albus prior, Clus. hisp.
Narcissus latifolius simplici flore prorsus albo, Eid. hist.
Narciss. albus major, Cam. quintus albus, Tab.
Narcissus Orient. polyanthos minor totus albus, Eyst.
Narciss. medioluteus polyanthos, Ger. ico.

VI. Narcissus totus albus major.
Narcissus totus albus alter, Clus. hisp.
Narcissus latifolius niveus alter, Eid. hist. descr.

Narcissus totus albus paucioribus floribus, Lob. ob.
Narcissus albus minor, Cam.
VII. Narcissus niveus.
Narcissus latifolius niveus tertius, Clus. hist.
VIII. Narcissus albus flore minore Jasmini odore.
Narciss. latifol. niveus tertius alter, Clus. hisp.

Narcissus medioluteus.

I. Narcissus orientalis albus calice luteo Campanulæ simili maximus.
Narciss. polyanthos orient. calice medioluteo odoratus maximus, Eyst.
Hujus, ut & duorum sequentium calix, campanulæ instar amplus luteus: flores jucundum odorem spirant.
II. Narcissus orientalis albus calice luteo medius.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus odoratus medius, Eyst.
III. Narciss. orient. albus calice luteo minor.
Narciss. polyanthos orient. medioluteus minor odoratus, Eyst.
IV. Narcissus orient. calice aureo pluribus foliolis pleno.
Narcissus orientalis mediocroceus calice pleno, Eyst.
Flos albus, calice aureo pluribus tortilibus foliolis pleno.
V. Narcissus Orient. calice rotundo auroluteo.
Narciss. orient. mediocroceus major, Eyst.
VI. Narcissus pallidus mediocroceus.
Narciss. medioluteus Pisanus, Lob. ico. Svvert.
Narcissus latifolius flore prorsus albo secundus, Clus. hist.
VII. Narcissus pallidus medioaureus.
Narcissus sulphurei coloris minor, ad Clus. cur. post.
VIII. Narcissus albus circulo croceo polyanthos.
Narcissus. Matth. comp. octavus, edit. Ital.
Narcissus mediocroceus serotinus polyanthos, Lob. ico.
Narciss. quart. Matthioli, Lugdun.
Nsrcissus 15. niveus serotinus, Tab. totus albus, Ger. ico.
Narcissus, Castori; quem quinto simplici flore junxit.

Hic etiam circulo purpureo reperitur, qui Narcissus mediopurpureus, Eyst.
IX. Narcissus pallidus circulo luteo.
Narcissus medioluteus, Dod. Lugd. Ger. Svver. Eystett.
Narcissus albidus medioluteus, Lob.
Narcissus 6. medioluteus 1. Taber.
Narcissus latifolius flore prorsus flavo, Clus. hist. icon.
X. Narcissus pallidus circulo aureo alter.
Narcissus latifolius 5. vel Narcissus pallido flore medioaureus, Clus. hist.
Meminit Clusius & alterius, cujus flos ex pallido virescit, calice angusto flavo.
XI. Narcissus medioluteus copioso flore odore gravi.
Narcissus octavus fortè Matth.
Narcissus medioluteus, Ad. Lob. (cui & Donas Narbonensium) Clus. hisp. Svert. medioluteus alter, Dod. Lugd.
Narcissus præcox simpl. flore, vel latifolius simplex 1. Clus. hist.
Narcissus 7. medioluteus 2. Tab.
Narcissus Pisanus, Ger.
Narcissus alter comoso flore, Cæs.
Narcissus Constantinopolitanus minor calice fimbriato, mediocroceus, Eyst.
Variat folijs obtusioribus & acutioribus: sic floris colore, qui aliquando sulfureus, sive ὠχρόλευκος: aliquando 10. 12.. etiam 18. flores observavimus.
XII Narciss. medioluteus majorib. floribus.
Narcissus præcox, Clus. hisp.
Narcissus medioluteus alter, Lob. obs.
Narciss. latifol. Byzantin. mediolut. 2. Clus. hist.
Præcocior priore, latioribus folijs, & floribus majoribus.
XIII. Narciss. niveus calice flavo odoris fragrantissimi.
Narciss. latifol. simpl. mediolut. 3. Clus. hist.

Narcissus totus luteus.

I. Narcissus luteus polyanthos Africanus.
Narciss. Africanus major, flavus polyanthos: in addit. ad Clus. cur. post.
Narcissus Africanus multiflorus coronatus, Svvert.
Narcissus luteus Africanus major, &
Narcissus Africanus aureus major, Rob.
II. Narciss. luteus polyanthos Lusitanicus.
Narcis-

Narcissus d'Argiers, aut Ægyptius, Lob. ad. part. alt.
Narciss. de Argiers polyanthos totus lut. Eyst.
Narciss. Africanus flore aureo, Svvert.

III. Narciss. luteus Constantinopolitanus.
Narciss. totus luteus ex Thracia, Clus. hisp.
Narciss. latifolius flavo flore sive 4. Zerincadacatamer nomine allatus, Eidem hist.

Flos aut omnino luteus, aut pallidus: qui pallidus, caliculum planè aureum habet.

IV. Narciss. angustifolius totus luteus.
Narcissus totus luteus semper florens Caccini, ad Clus. cur. post.

Singulis caulibus ad quindenos flores, idque sæpius in anno, Florentiæ profert.

V. Narciss. angustifol. flavus magno calice.
Narcissus 9. qui angustifolius 1. vel Narcissus juncifolius 1. amplo calice, Clus. hist.
Narciss. maximo calice, flore luteo, Svvert. qui aliam adjungit.
Narcissum oblongo calice, flore luteo.
Narciss. juncifolius præcox major, &
Narciss. juncifolius latiore calice, Eyst.

NARCISSUS PORRACEO angusto folio.

I. Narcissus angustifolius albus major.
Narcisso juncifolio albo flore, junxit Clus. in cur. post.

II. Narciss. angustifolius albus minor: qui 1. in Prod.

III. Narciss. angustifol. pallidus calice flavo.
Narcissus sulfurei coloris majusculus, ad Clus. cur. post.

IV. Narcissus parvus albus fimbria suave rubente.
Narcissus paruus stellatus albus medio suave rubente vertice, Lob. ad. par. 2.

V. Narcissus mediocroceus gramineo folio.
Narcissus mediocroceus tenuifolius, Lob. ad. par. 2.

NARCISSUS JUNCIFOLIUS. simplex, luteus & albus.

I. Narciss. juncifol. oblongo calice luteus major.
Narciss. juncifolius prior, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. juncifol. major, Dod. odoratiss. Cam.
Narciss. luteus juncifolius vel luteus Africanus, Ad. præcox, Lob.
Narciss. 10. angustifol. 2. & juncifol. 1. Clus. hist.
Narciss. 8. juncifolius 1. Tab. juncifol. præcox, Ger.
Narciss. major juncifol. Eyst.

Flores terni, quaterni, quini, interdum gemelli odorati.

II. Narciss. juncifol. luteus minor.
Narciss. juncifol. Dod. flo. Lugd. alter, Clus. hisp.
Narciss. juncifol. minimus Dod. Camer. Clus. hist. Eyst.
Narciss. juncifolius serotinus, Lob. Ger.
Narciss. 9. juncifolius 2. Tab.
Narciss. flore luteo, brevi calice, Svvert.

Clusius frequentioribus: Lobelius paucioribus folijs dicit: uterque eadem figura utitur: unico aut altero flore flavo & odoro.

III. Narciss. juncifol. flore luteo variegato.
Narciss. luteus albicantibus lineis distinctus, brevi calice, Svvert.

IV. Narcissus juncifol. flore pallidiore, calice flavo.
Narciss. juncifol. minor, Clus. hist. ap. & Lob. ad. par. 2. minimus, Eyst.

V. Narciss. juncifol. flore rotundo roseo.
Narciss. juncifolius flore rotundæ circinitatis roseo, Lob. Lugd. Svvert. cui flos albus est.
Narcissus 10. roseoluteus major & minor, Tab.

VI. Narcissus juncifolius totus albus.
Narciss. juncifol. flore albo, alter, Clus. ap. alt. auct. & cur. post.
Narciss. juncifol. polyanthos albus, Eyst.

VII. Narciss. autumnalis albus.
Narcissus juncifolius albus autumnalis medio obsoletus, Svvert.

VIII. Narciss. albus autumnalis minimus.
Narciss. autumnalis minor, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger. parvus, Dod. Lob.
Narciss. serot. sive autumnal. minim. Clus. hist.

IX. Pseudonarcissus gramineo folio, sive Leuconarcissus æstivus: qui 2. in Prod.

NARCISSUS MAGNO ET brevi calice.

I. Narciss. latifol. max. alb. calice brevi luteo.
Narcissus albus max. calice luteo brevi, Eyst.

II. Narciss. latifolius pallidus calice amplo & aureo, caule striato.
Narcissus latifol. flavo flore amplo calice, Clus. cur. post.
Pseudonarcissus pallidus calice amplo, Eyst.

Variat unico flore, aliquando binos conjunctos habet: hic intensè luteus, ille pallidus: ad Cluf. cur. poft.

III. Narciff. latifol. pall. calice amplo alter. Narciffus omnium maximus pallidus amplo calice flavo: in addit. ad. Cluf. cur. poft.

IV. Narciffus latifolius fulfureus vel albus brevi calice.
Narciffus fulfurei coloris brevi calice, Svvert.
Narciffus totus albus brevi calice, Idem.

Pluribus eft floribus. Addit & alium totum album triplici flore & anguftiore folio.

V. Narciffus albus medius calice luteo brevi: & Eyftet.

NARCISSUS MAGNO ET OBlongo tubo vel calice, latifolius.

I. Narciffus maximus pallidè luteus.
Narciffus maximus grifeus vel pallidus, amplo calice flavo, non defcriptus, Svvert.

II. Narciffus alter craffo bulbo.
Narciffus minor pallidus amplo calice flavo non defcriptus, Svvert.

III. Narciffus fubflavus tubo fexangulo.
Narciffus falfus five Pfeudonarciffus tuba fexangulari dilutior flavus non defcriptus, Svver.

IV. Narciffus flavus tubo rotundo.
Narciffus feu Pfeudonarciffus oblonga tuba rotunda, non fimbriata quafi abfciffa, flavo flore, Svvert.

V. Narciffus albus tubo luteo.
Narciffus feu Pfeudonarciffus albus oblongo calice luteo, Svver.

VI. Narciff. alb. calice flavo, mofcari odore.
Narciffus oblongo calice, Cluf. hift. ap. alt.
Narciffus albus luteo longiore calice, ad Cluf. cur. poft.
Pfeudonarciffus albus calice luteo, Eyft.

Triplicis Clufius meminit: 1. fl. albo, calice flavo. 2. flore albo, fed calicis ore magis croceo: 3. flore ex albo pallefcente, aut ὠχρολευκῷ, calice latiore & oris croceis.

Et in curis poft. in alijs ftylus tubi oras fuperat, in alijs non excedit. Aliquando (ut ad cur. poft. additum) fore majore ex folijs niveis, aut candidis, fed anguftioribus & oblongis, odore grato.

VII. Narciffus albus calice flavo alter.
Narciffus albus oblongo calice præcox, ad Cluf. cur. poft.

Triplex fpecies: 1. latis & viridibus folijs, caule breviore, flore albo, tubo flavo: 2. folijs anguftioribus: 3. folia tubum cingentia pallida, anguftiora, & acuminata: & eft tubo fimbriato & non fimbriato, ut eft
Narciffus tuba non fimbriata flavefcente, Svve.

VIII. Narciffus fyl. pallidus calice luteo.
Βολβοκώδιον Theoph. Codiaminum Gaza vertit, Plin. lib. 22. cap. 11. fecutus.
Narciffus Brunf. Lac. quoad ico. primam.
Narciffus luteus, Trag. Gef. hor.
Narciffus 8. Matth. fol. quoad ico. 1.
Narciffus 3. Eid. comp.
Narciffus Matthioli, Lugd. quoad 2. ico.
an Narciffus, Ang?
Codianum, vel Codiaminum flore Codij, id eft, Campanulæ, Gef. hor.
Bulbus fyl. & Codiaminum, Eid. col.
Pfeudonarciffus, Dod. gal. vulgaris, Cluf. hift.
Pfeudonarciffus luteus, Tab. Eyft.
Narciffus luteus fyl. Dod. Lon. Lugd.
Narciffus totus luteus montanus, Theoph. Ad. & Lob.
Narciffus calice prælongo angulofo, Cæf.
Pfeudonarciffus Anglicus & Hifpan. Ger.
Pfeudonarciffus minor Germanicus, Svver.

Cauli cuilibet communiter flos unus infidet: aliquando duo: hinc
Pfeudonarciff. vulgaris binos flores in eodem caule gerens, Cluf. hift. ap. alt. verùm & triplici flore adfervo: reperitur & magis præcox, Cluf. hifp.
Pfeudonarciffus præcox, Eyft.

Sic Cluf. hift. ap. alt. auctar. multas notat differentias, flores majores, minores, forma & colore diffimiles: aliquibus fex folia tubam amplexantia præpallida, alijs pallida, alijs faturatiora: tubus aut valdè amplus, aut anguftus, qui vel pallidus, vel flavus & quafi aureus, aut oris crenatis, vel crenatis & fimbriatis fimul, quales funt
Pfeudonarciffus fimpl. Belgarum &
Pfeudonarciffus luteus, Eyft.
Aut quodammodo æqualibus, & minimè crifpis. Huc referri poffunt:
Bulbus flore luteo fuperiore parte aperto, &
Bulbus alius flore luteo humili, cujus femen fimile Hemerocallidi Valentinæ: plura non habet, Cluf. pan.

IX. Narciffus maj. tot. lut. calice prælongo.

Pfeu-

Pseudonarcissus major, Clus. hisp. & Hispanicus Clus. hist. Svvert.
Narcissus syl. alter, Dod.
Narcissus totus luteus montanus, Theophrasti. Hispanicus, Lob.
Narcissus totus luteus montanus major, Eyst.
Huic similis inodorus, inefficacior locis ad meridiem, Ad.

X. Narcissus totus luteus flor. folijs reflexis.
Narcissus totus luteus oblongo calice & reflex. folijs, Eyst.

XI. Narcissus parvus totus luteus.
Pseudonarcissi genus admodum exile, Clus. pan.
Pseudonarcissus minor Hispanicus latifolius, Clus. hist.
Narcissus totus luteus mont. minimus, Eyst.
Narcissus Hispanicus flore luteo pumilus, Svvert.

XII. Narcissus albus oblongo calice.
Pseudonarcissus albo flore, Clus. hist. ap. alt. auct. totus abus, Eyst.
Narcissus oblonga tuba totus albus, Svver.
Duplex est: unus altior flore longiore & tubo angustiore, flore albo, vel etiam ὠχρόλευκον colorem accedente: alter humilior, flore breviore & tuba laxiore. Aliquando flos non pendulus sed protuberans, Clus. cur. post.

XIII. Narcissus albus fimbria lutea.
Pseudonarcissus flore albo tuba oblonga, fimbrijs luteis, Svver.

XIV. Narcissus luteus repens.
Pseudonarcissus minor luteus repens, Eyst.

NARCISSUS OBLONGO, CALICE, vel Calathi figurâ, angusto etiam juncifolio.

I. Narcissus angustifolius albus calice oblongo floreque reflexo.
Narcissus juncifolius albus fl. reflexo, Clus. ap. alt. auctar. & cur. post.
Narcissus juncifolius alb. calice magno, Lob. ad. par. alt.
Narcissus totus alb. reflexus, Svvert.

II. Narciss. montan. juncifol. calice flavo.
Pseudonarcissus primus, Clus. hisp. juncifol. primus, Clus. hist. & junceis folijs, Eid. cur. post..
Narcissus montanus juncifol. minimus, Lob. Lugd.
Narciss. juncifol. fl. luteo reflexo, Svvert.

III. Narciss. montan. alter flore fimbriato.
Pseudonarciss. juncifol. 2. flavo flore, Clus. hist.
Narciss. montan. juncifol. minim. alter, flore luteo fimbriato, Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. Eyst.
Huc referendus
Narciss. tubâ fimbriatâ flore flavescente, & Narciss. pseudojunceis folijs luteus fimbriat. Svvert.

IV. Narciss. montan. albus minimus.
Narcissus omnium minimus montanus alb. Lob. Lugd.
Pseudonarciss. juncifol. 3. albo flore, Clus. hist.
Variant hi tres: alijs flos amplior, vel flavescentis coloris, vel flavi, vel aurei: in nonnullis stilus oras excedit, in alijs vix ad oras pertingit: aliquando oris æqualibus, aliquando fimbriatis.

V. Narciss. montanus juncif. calice aureo.
Pseudonarciss. minim. juncifol. aureus, Eyst.

VI. Narciss. montanus coronatus.
Narcissus montanus minimus coronatus, Lob. ico.

NARCISSUS PLENO FLORE.

I. Narcissus Orient. fl. multiplici & pleno alboluteo.
Narcissus nobilis Orient. polyanthos mixtus, Eyst.

II. Narciss. latifol. alb. medioluteus.
Narciss. 9. Matth. comp. & primus, Eid. fol.
Narciss. 8. Matthioli, Lugd.
Narciss. flore multiplici, Clus. hisp. (pleno flore 2. in hist.) Lugd. multiplex, Dod.
Narciss. albus polyanthos (sive Chalcedonicus & multiplex) Lob Ger.
Narciss. 4. Lon. 1. polyanthos, Matth. Tab.
Narciss. exoticus sive Constantinopolit. Cam.
Narciss. major fl. multiplici, Eyst.
Narciss. Chalcedonicus pleno flore albo, Svver.
Narcissi mediocrocei plenifloris degenerationes, in sua historia se propositurum, Lob. ad. par. 2. pollicetur.

III. Narciss. latifol. alb. medio aureus.
Narciss pleno flore secundus, Clus. hist.
Terni, quaterni, flores, suavis odoris.

IV. Narciss albus corona multiplici lutea.
Narciss. pleno flore 2. Clus pan. 3. Eid. in h st.
Narciss. albus alter media fimbriata lutea multipl ci

triplici corollâ, Lob.ico.
Narcissus juncifolius multiplici complexu, constans, Cæs.
Narcissus medioluteus corona duplici, Svver.
Odore est, inter Narcissum & Muscari medio: etiam cum decem floribus vidimus.
V. Narcissus bulbo anguloso.
Narciss. Constantinopolitanus, quem Zeiden Sari vocant, Camer.
VI. Narciss. multiplex totus flavus.
Narciss. plenus quartus flavo flore, Clus. hist.
Narciss. flavus pleno flore, Svvert.
VII. Narcissus mediopurpureus multiplex.
Narcissus pleno flore quintus, Clus. hist.
Flos unus, interdum duo, odore ad Muscari accedens: aliquando viginti & pluribus: aliquando sexaginta quatuor folijs constat.
VIII. Narcissus totus niveus multiplex.
Narciss. pleno flore sextus, Clus. hist.
Narcissus albus pleno flore, Svvert.
IX. Narciss. albus multiplex ex Virginea.
Narcissus totus albus de Virginea pleno flore, oblongo apice, Svvert.
X. Narcissus sylv. multiplex calice carens.
Pseudonarcissus pleno flore, Clus. hist.
Pseudonarcissus luteus polyanthos, Tab.
Narcissus sylv. multiplex, Dod.
Narciss. luteus multiplici flore, Lob.
Narciss. luteus multiplex Dodonæi, Lugd.
Narcissus cujus flos multiplici plexu rosæ instar constat, Cæs.
Narcissus ex luteo pallidus flore pleno, Cam.
Narciss. sylv. stellatus, Eyst.
Duplex est: unus elegantior est, florem explicatum semper gerens: hic
Pseudonarcissus luteus flavo pleno flore, Svve.
Alter verò florem explicat, sed involucro inclusus permanet: uterque pallidus.
XI. Narcissus flore pleno variegato.
Narciss. Septentrionalis flore pleno luteo, Eyst.
XII. Narcissus luteus syl duplici & triplici tubo aureo.
Narcissus duplici tuba flore luteo, Svvert.
Pseudonarcissus pleno flore, seu triplici tuba, Clus. hist. ap. alt. & cur. post.
Narcissus Septentrionalis calice luteo pleno, duplicatis folijs, Eyst.
XIII. Narcissus luteus syl. triplici tubo alter.
Pseudonarcissi pleno flore varietas, Clus. cur. post. qui duplicem proponit.
Narcissi totilutei præcocis Septentrionalium, sive montani Theophr. omnium vulgatissimi, triplicem ex eadem radice differentiam, additâ figurâ, Lob. ad. par. 2. recenset.
Narciss. Septent. fl. pleno luteo oris incisis, Eyst.
XIV. Narciss. luteus tubo diviso.
Pseudonarcissus duplex diviso calice odoratus, Svvert.
XV. Narciss. latifolius luteus multiplex.
Narcissus Cyprius luteus polyanthos fl. pleno, Lob. ad. part. alter. & addit
Narcissum polyanthea Byzantinum hujus familiæ esse, quem tamen non describit.
XVI. Narcissus juncifol. aureus multiplex Anemones formâ.
Narcissus juncifol. pleno flore, Clus. cur. post.
Narcissus juncifolius luteus flore pleno, Eyst.
Est & huic similis alter, qui licet multiplex sit, tamen adeo multiplex foliorum textura non est, quem
Narcissum aureum pleno flore vocat Svver. hunc à Patre Gregorio de Regio Capucino, unà cum alijs ex Italia accepimus.

NARCISSUS MARITIMUS.

I. Narcissus maritimus.
Η'μεροκαλλὶς, Theoph. 6. hist. 1. ubi Elium Gaza vertit.
Hemerocallis quibusdam putatur, Bulbus scilicet littoralis, Theoph. Pancratium Monspel. & Squilla minor Pharmacop. Ges. hor.
Hemerocallis Valētina, Clus. hisp. & hist. Dod. fl. Lob. (cui & Narcissus Constantinopolitanus Matth.) Cam. (cui & Con Zambach Turcis) Taber.
Pancratium marinum, Ad.
Pancratium floribus rubris, Lob. ico.
Pancratium Dalech. Lugd.
Narcissus marinus, Dod. Clus. hist. ap. alt. & cur. post. Cæs.
Narcissus Pancratium marin. flore albo, Svve.
Variat flos colore: apud Monspelienses est albo, est subluteo, & est pallescente: apud Italos, rubeo & purpureo, quandoque punicante: hinc apud Lobelium in iconib. duplex figura,
Pancratium marinum, &
Pancratium floribus rubris: & apud Taber.
Lilium marinum album,
Lilium marinum luteum:
Narcissus major sive Pancratium floribus rubris,

bris, & Narcissus Pancratium marinum sive Hemerocallis Valentina, Svvert.

II. Narcissus Illyricus liliaceus.
Narciss. 3 vel Constantinopolitanus, Matth.& Lugd. qui priorem putat.
Afouzenas de las Indias, Lob.ob.
Lilionarcissus Hemerocallidis Valentinæ facie, &
Lilionarciss. Orient. Plateau, Clus. hist.
Lilionarciss. Hemerocallidis facie, Eyst.
Narcissus montanus sive marinus alter, qui Matthioli tertius, Clus. hist. app. 2. & in auct. hujus meminit.
Narcissus Constantinopolitanus, Tab.
Narciss. 3. Matthioli multiflorus albus, Svvert.
Pancratium Indicum alterum vernum, sive Narcissus Indicus alter facie Pancratij Monspeliani, Lob.ad.par.2.

Flores seni, septeni: sic, caule duplici: ab uno 14. Liliacei candidi, ab altero 12. aliquando unus caulis triginta quinq; flores sustinuit: aliquando flos fuscus caryophyllo aromatico concolor.

III. Narcissus Indicus autumnalis.
Pancratium Indicum, aut Narcissus Indicus maximus autumnalis quorundam, Lobel. ad. part.2.

IV. Narcissus Indicus folio latissimo triquetro.
Narcissus sive Pancratium Orientale Svvert.

V. Narcissus Indicus latifolius alter.
Narciss. Indic. sive Pancratium Occid. Svvert.

LEUCOIUM BULBOSUM EJUSQUE Species.

Λευκόιον apud Theoph. 6. hist. 7. & 7. ejusd. 13. Gaza violam albam vertit. Leucoion, inquit, florum prima se ostendit, emicat ubi cœlum clementius statim, etiam nondum hyeme exacta: ubi verò immitius, postea. Plin. l. 21. c. 11. Viola alba florum prima Ver nunciantium, cujus vita longissima est trimatus.

I. Leucoium bulbosum vulgare.
Leucoium Theophrasti, & Viola alba, Plinij.
Narciss. Martius. Brunf. septimus, Matth. Lugd
Viola alba Theoph. Trag. (cui & Hemerocallida Diosc.) Fuch. Gef. cat.
Narcissus & Viola alba, Tur.
Narcissi candidi genus, Cord. in Diosc.
Narcissus aquaticus, Cæs.
Viola alba bulbosa Fuchsij, Lugd.
Leucoium Theoph. Dod. gal. Lon.
Leucoium bulbosum Theoph. Ges. hor. Thal.
Leucoium bulbosum primum, Tab.
Leucoium bulbosum hexaphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulbosum præcox majus, Clus. pan. & hist. Ger. ico.
Leucoium alterum bulbaceum Theoph. Portæ.
Leuconarcissolirion prat. vernum paucioribus floribus, Ad.
Leuconarcissolirion paucioribus floribus. Lob.
Leuconarcissolirion vulgare, & Opition Theophr. Cam. in Matthiolum.
Narcissus Germanicus vulgaris, Svvert.

Flores in singulis pediculis singuli, rariss. gemini: tribus & quinque folijs pingit, Svver. nomine
Narcissi Hispanici Leucoij minoris.

II. Leucoium bulbosum flore patulo.
Narcissoleucoion Bohemicum, Svvert.
Leucoium bulbosum hexaphyllum majus, Eystett.
Folijs est latioribus, flore majore & patulo.

III. Leucoium bulbosum majus sive multiflorum, quod aliqui Acrocorion Plinij statuunt.
Leuconarcissolirion prat. vernum, Ad. Lob.
Leucoium bulbosum polyanthemum, Dodon. Cam. Lugd. multiflorum, Tab.
Leucoium bulbosum majus, Ger.
Leucoium bulbos. serotinum majus, Clus. pan.
Leucoium bulbosum serotinum, Eystett. qui & minus exhibet.
Narcissus 2. Matthiol. Lugdunens. 3. & Matth. 10. Tab.
Narcissoleucoium majus Hispanicum. Svvert.
Variat folijs pallidiorib. minus mucronatis

sed

sed velut bifidis: floribus, maculis ex viridi pallidioribus infectis.

IV. Leucoium bulbosum trifolium minus.
Narcissus tertius alter, Matth. comp.
Narcissus 8. alter, Eid. fol. 2. Lac. ico.
Leucoium bulbosum triphyllon, Dod. Cam. minus, Eyst.
Leucoium bulbosum præcox minus, Clus. pan. & hist.
Leuconarcissolirion prat. vernum omn. minimum, Ad.
Leuconarcissolirion minimum, Lob.
Leuconarcissolirion bifolium, Cam. in Matth.
Narcissus, Matth. quoad. 1. fig. Lugd.
Narcissus montanus alter, Cæs.

V. Leucoium bulbosum trifolium majus.
Leucoium bulbosum Byzant. Clus. pan. præcox, Eid. hist. & Lob. ad. par. 2. & Leuconarcissolirium, sive tertium bulbosum Leucoion, Lob.
Leucoium bulbosum triphyllum majus Byzantinum, Eystett.
an Narcissus sextus, Matth. Lugd.
Leucoium bulb. 2. Tab. sub bulb. præcoce, Ger.

VI. Leucoium bulbosum trifolium cæruleum.
Leucoium triphyll. flore cæruleo Someri, Lob. ad. part. 2.

VII. Leucoium bulbosum autumnale latifolium.
Narcisso leucoium autumnale, Svert.

VIII. Leucoium bulbosum autumnale.
Leucoium bulbosum autumnale minimum, Dod. minus, Clus. hisp. Lugd. & Cam.
Leucoium bulbosum autumnale tenuifolium, Clus. hist.
Leuconarcissolirion minim. autumnale, Lob.

IX. Leucoium bulbosum tenuifolium vernum.
Leucoium bulb. vernum minimum, sive folio capillari præcox, Clus. cur. post.

X. Leucoium unico & junceo folio.
Bulbus μονόφυλλος seu unifolius.
an βολβίνη Theophrasti, Clus. hist. app. 2. auct.
an Orinthogalum unifolium flore albicante, Svvert?

XI. Leucoico bulboso affinis duplex.
Bulbus quatuor aut quinque flores gestans in modum Campanulæ albæ, Clus. pan. & hist.
Alterum addit bulbum flore magno, Campanulæ forma, terram spectante, intus luteo, foris purpureo, ibid.

TULIPA ET EJUS SPECIES.

Tulipa, cujus descriptionem & figuram primus Gesnerus, Anno 1560. in append. ad Cordi hist. dedit, à pileo Dalmatico, vel amiculo capitis, ab ipsis gestari solito, nomen habet, idq; propter floris cum pileo similitudinem. Sunt qui Anemonem, λειμωνίαν Theoph. velint, cùm ibi Pulsatillam intelligere videatur: alij Cynorrhodon Plin. l. 21. c. 5. censent: alij ad Satyrium trifolium referunt. Turcæ Alé & Zampúl vocant. πυθιῶνα fortè Theophrasti.

Genera prima tria sunt: præcocius unum: serotinum alterum: dubium tertium, medio tempore florens.

Præcox, caule est pedali, firma medulla pleno, quem folia plerumq; terna, nonnunquam quaterna & quina amplectuntur, propendentia & nutantia, interdum surrecta: cauli flos unicus (rarissimè gemini, vel summo caule conjunctim nascentes, vel bifido inhærentes) sex folijs (rarissimè septenis & octonis) constans, ex quo tot stamina, quot folijs constat, colore variantia prodeunt.

Serotina, caule est cubitali & tripedali, fungosa materia pleno, quem quaterna plerumq; folia, nonnunquam quina & sena firmiora, ut plurimum erecta non nutantia ambiunt: semine quam in præcoci majore, & bulbo longiore majoreq; plerumq; constat: sic & caulem ramosum interdum habet.

Dubia, quæ præcocium flore marcescente suos explicant, & serotinis florere incipientibus, jam

jam senescunt, & cum his interdum florent. Sunt inter has nonnullæ, quæ serotinarum magnitudinem æquant: aliæ quæ præcoces non superant, nec illis forma absimiles sunt: & illæ quidem vel amplissimis floribus præditæ, vel præcoce non majoribus: quædam etenim præcocibus humiliores sunt.

Omnium folia apice mucronato, aut orbiculato: vel tria interiora orbiculata, exteriora mucronata, & contrà existunt.

TULIPA PRÆCOX SIMPLICIS & unius coloris.

I. Tulipa præcox lutea.
an Satyrion triphyllon Dioscoridis.
Tulipa alia, Gesf. ap. ad Cordum, lutea, Cast.
Lilionarcissus luteus, Lob.
Tulipa præcox flava, Clus. hist. tota lutea, Ger.
an Ouludia, Lugd.

Variat: vel pallet, unguibus plerumq; aureis, vel ad auri fulgorem accedentibus, unguibus veluti fuligine aspersis: interdum flos inodorus, vel odor imbecillus, vel quasi croci sive etiam ceræ recentis. Aliquando flavus, sequenti anno flavum & rubrum commixtum habuit.

II. Tulipa præcox rubra.
Tulipa Turcarum, Gesf. ap. ad Cordum.
Narcissus quintus, Matth. Lugd.
Anemone limonia Theophr. Tulipa quorundam, Gesf. hor.
Lilij rubentis genus videtur: Idem.
Satyrium erythronium fortè: Idem.
Lilionarcissus sanguineus puniceúsve, Ad. Lob.
Tulipa, Dod. Lon. major, Lug. rubra, Cast. præcox rubra, Clus. hisp. pan. & hist.

Colore est nunc saturatiore, modo dilutiore & gratissimi aspectus: interdum ineleganti & obsoleto: foliorum ungues, vel lutei omnino, aut levi fuligine in luteo aspersi: in quibusdam in medio ungue macula nigra, in alijs ita lata, ut sola linea lutea ambiens conspiciatur: interdum ungues folij partem dimidiam occupant. Odor instar mali aurei, ut plurimum obscurus, vel papaveris virus referens. Aliquando qui ruber fuit, sequenti anno variè commistus, ex rubro & flavo inter se confusis coloribus, modo flavo, medium folium occupante, modo rubro, vel utroque radiatim per oras discurrente fuit. Verùm eæ, quæ nativum colorem mutant, subinde corrumpi solent. Huc pertinent ex Eyst.

Tulipa præcox floribus rubris in album luteum languescentibus.

III. Tulipa præcox purpurea.
an Cosmo sandalos Veterum inter coronarias?
Lilionarcissus purpureus, Lob.
Tulipa præcox purpurea, Clus. hist.

Aliàs dilutior & Damascenam rosam colore referens: interdum adeò diluto, ut albescere videatur: aliàs purpura saturatior, & violaceum sive amethystinum colorem habet: hic est,
Lilionarcissus purpuro violaceus, Lob.
Aliàs Pœoniæ floris æmulus: aliquando ex purpura nigricat, & obsoletior est: hic est,
Lilionarcissus purpureus sanguineus, puniceúsve quintus, Lobel. & huc referas duos sequentes:
Lilionarciss. sanguineum paniceúmve 8. &
Lilionarcissum sanguineum puniceúmve obsoletum, tribus exterioribus mucronatis folijs, internis verò retusis, Lob.
Ungues cum apicibus aut pallent, aut lutei sunt: nonnulli apices nigros habent, pediculis veluti fuligine infectis: odora est & inodora. Aliquando purpurea, sequenti anno album & purpureum colores, variè inter se commixtos, & radiatim folia secantes, habuit. Item ex Eyst.
Tulipa purpurea calice pallescente &
Tulipa summe miniata calice luteo.

IV. Tulipa præcox alba.
Lilionarcissus niveus, Lob. ico.
Tulipa præcox alba, Clus. hist.

Flos omnino candidus, nisi tria folia exteriora dorso cineracei vel cærulei quippiam admistum haberent; ungues lutei, nonnunquam veluti fuligine aspersi, apicibus & staminibus pallidis, aliquando ungues prorsus albi, apicibus nigricantibus:
Admonet Clusius, se Tulipas cærulei omnino coloris nondum vidisse: totum florem pallidè violaceum in horto meo habui.

TULIPA PRÆCOX Varia.

I. Tulipa præcox rubra varia, Clus. hist.
Rubræ variæ floris folia exteriora mucronata, inte-

interiora orbiculata, magna ex parte sunt: hujus differentiæ octo:

1. Est magnis oris auri fulgore splendentibus, magnis unguibus luteis: apicibus, vel nigris, vel obsoleta purpura tinctis, pediculis veluti fuligine infectis.

2. Foliorum exteriorum ora foris lutea, interius dilutius rubentia, rubedine quasi radiatim in luteas oras desinente: at interiora rubent, ungues lutei, stamina cinerea.

3. Folia diluriore minii colore rubent, oris mediocribus, foris minij colore, interiora folia ferè tota occupante, & virgatim in oras luteas desinente: unguibus magnis, flavis, apicibus cineraceis, pediculis luteis.

4. Folia exteriora medio dorso luteo, sanguineis virgulis distincta sunt, parte reliqua rubra, orisque luteis: interiora omnia ferè rubra, sed rubro colore in aureas oras radiatim desinente: interiore parte lutea, rubris radijs circa medium folium distinctis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

5. Folia omnia mucronata, externa, dorso lutei, reliqua parte sanguinei coloris, oris tamen extremis luteis, quæ internè sanguineis radijs tota respersa: interiora foris sanguinis modo omninò rubent, oris luteis sive flavis coloribus se commiscentibus, interna parte flavis, circa medium sanguineis radijs, instar orbis insignitis: ungues & pediculi lutei, apices nigri.

6. Folia mucronata, oris aureis, reliqua parte rubris, excepto dorso foliorum exteriorum, quod aureis virgulis aspersum: omnium ungues lutei, radiatim in rubro commixti, pediculi lutei, apices nigri.

7. Folia externa mucronata, interna orbiculata tota rubra, oris tamen aurei coloris radiatim in rubro desinentibus: exteriores saturatiora, interiore tamen parte magis aurea: ungues, stamina, pediculi cum præcedenti conveniunt: omnium istorum flores satis odorati sunt.

8. Folia sunt parvis oris aureis, per reliqua elegantissimi rubri coloris: ungues flavi, stamina veluti fuligine tincta, apices obsoletè purpurei.

II. Tulipa rosea variegata polyanthos. Tulipa polyanthos præcox rosea, colore mixta, Eystet.

III. Tulipa præcox lutea varia, Cluf. hist. Lilionarcissus luteolis adversa parte folijs, secundum ora strijs rubris decoratus: intus verò luteus amœnus, Lob. ico.

Hujus etiam differentiæ novem sunt.

1. Flos primis diebus totus luteus, at quarto, vel quinto, folia extrinsecus per oras rubris virgulis leviter distinguuntur, interna parte (præsertim tria externa) luteis remanentibus, & unguibus nonnunquam veluti fuligine tinctis, apicibus interdum luteis, pediculis fuscis.

2. Floris folia externa, circa medium rubris radijs raris insignita sunt, interiora autem frequentioribus, & ad extremum usque folium ferè excurrentibus: ungues aurei, stamina pallida.

3. Foliorum exteriorum oræ, foris planè rubent, interius à medio ad oras extremas rubris virgulis distinguuntur: interiora folia externè omnino rubent: internè, à medio ad summum, rubrum nervum protensum, & latera rubentibus radijs exornata, habent.

4. Folia exteriora dorso luteo sunt, per oras verò dilutioris cinnabaris colore virgatim distincta: interiore parte, ad unguem usq; cinnabaris color tota occupat: interiora folia cinnabaris colore infecta, nervo tamen duplici luteo secundum longitudinem, & luteis virgulis in oras externas excurrentibus: apices nigricant, pediculi lutei nonnullis fuligine infectis; ungues aurei, magni, stamina quodammodo superantes: Huc refer

Lilionarcissum luteum coccineum rubentibus oris, Lob.

5. Flos odorus est, cujus folia tria exteriora mucronata & lutea sunt, oris purpura rubescente radiatim intercussante insignitis: dein orarum extrema lutea sunt, & interna parte, ad folij medium, radij frequentes rubri coloris conspiciuntur: sic interiora folia orbiculato mucrone prædita, lineis rubris ab infimo ad extremas oras luteas distinguuntur: interior pars minus radiata, quàm exterior: ungues magni & cum staminibus & apicibus lutei.

6. Flos aliquantulum odoratus, cujus folia orbiculata, foris aurea, oris luteis, intus lutea, linea aurei, sive rubri coloris flavo permixti, radiatim & transversim folium medium secante: pediculi lutei, apices cineracei.

7. Folia orbiculata, exterioribus, dorso ad extremum mucronem luteo, oris latis ex aureo

rubris:

rubris: unguibus, staminibus & apicibus luteis: nonnihil odorus.

8. Flos priori par, sed dilutioris coloris, staminibus & apicibus duntaxat variantibus; nec odore caret.

9. Flos luteus, oris striis rubris distinctis, & unguibus subviridibus: hic est

Lilionarcissus luteus hilaris, oris rubris striatis, carinâ subviridi, Lob. ico.

Huc referatur ex Eystett.

1. Tulipa lutea maculis minutis aspersis.

2. Tulipa lutea lituris aureis.

3. Tulipa lutea margine roseo.

4. Tulipa lutea maculis rubens.

5. Tulipa lutea prope calicem radio rubro.

6. Tulipa lutea lituris miniatis.

7. Tulipa ex pallido tota virescens.

8. Tulipa ex luteo citrini coloris lineis, dorsalibus viridibus.

9. Tulipa flava ex sulphureo colore pallescentibus lituris prope apices roseis flammiformibus.

10. Tulipa floridè pallens oris coccineis.

IV. Tulipa præcox purpurea varia, Clus. hist. Hujus differentiæ decem sunt:

1. Folia omnia mucronata, quæ Pæoniæ pleno flore purpureum colorem imitatur, oris ex albo purpurascentibus, unguibus ex luteo viridiq; coloribus permixtis, subobscuris, circulo exalbido eos ambiente: pediculis flavis veluti fuligine infectis: apicibus nigris: floribus magnis & admodum patulis.

2. Folia mucronata sunt, foris purpurea, internis media parte carnei coloris, oris ex albo pallescentibus, unguibus, staminibus, & apicibus flavis sive luteis.

3. Folia mucronata, foris & intus purpurea, oris extremis albis: ungues lutei, albo orbe circumdati: apices obsoletè purpurascentes initio, dein ubi obversi sunt, flavo polline aspersi: pediculi flavi.

4. Folia mucronata, saturatiore purpureo colore prædita, ora exalbida, ungues albi, in imo flavi, apices & stamina pallida.

5. Folia mucronata, coloris purpurei dilutioris magisq; floridi: ora exalbida, ungues ex viridi pallentes, pediculi nigricantes, apices pallidi: hic solus odorus.

6. Folia mucronata, obscurioris purpuræ, & quasi amethystino colore prædita: magnis oris albis: unguibus, staminibus & apicibus flavis.

7. Folia orbiculatis oris, magnis & albis, reliqua parte saturatiore, nitenteque purpureo colore prædita: ungues flavos orbis albus ambit: apices cineracei, pediculi flavi.

8. Folia interiora aliquando orbiculata, dilutiore purpureo colore splendent; interiore parte tota ferè alba, omnium extremitates magnæ albæ: ungues, stamina & apices flavi coloris sunt: & hic est

Lilionarcissus rubellus nitidus candidis oris, Lobel.

9. Folia externa mucronata & reflexa, exterius obscure purpurascentia: interna orbiculata & dilutius purpurascentia: utraque in magnas oras albas desinentia, interiore parte veluti purpureum orbem, totum florem per medium ambientem, habentia; & ungues luteos vel flavos, albo orbe inclusos: apices obsoletè purpurascentes obtinent.

10. Folia omnia mucronata, & externa tria foris purpurea, magnis oris albis prædita, interiore parte alba, & eorum mediam partem orbe purpureo secante: ungues flavos, circulus albus ambit: stamina cum apicibus pallent.

Huc pertinent ex Eystett.

1. Tulipa rosea venis luteis.

2. Tulipa miniata, linea viridi.

3. Tulipa floribus reflexis, interitus miniatis, exterius herbaceis, margine ex cinnabari rubente.

V. Tulipa præcox alba varia, Clus. hist. Et hujus differentiæ octo notantur.

1. Folia externa albescunt, exceptis oris, quę elegantis & dilutè admodum purpurascentis sive carnei coloris sunt: interna magis purpurascunt, ungues lutei, dein exalbidi: stamina cum apicibus flava. Huc refer

Lilionarcissum candore & rubore confusum, Lobel.

2. Folia exteriora dorso sunt exalbido, virgulis purpureis adspersis, reliqua parte purpurascente, aut incarnato: interiora purpurea sunt: ungues stellatim flavi, dein albi: apices lutei: pediculi veluti fuligine adspersi.

3. Folia externa dorso albo sunt, punctis purpureis distincto, interiore parte dilutiore purpura nitente: interna, saturatioris sunt purpuræ: ungues flavi, radiati, stellæ instar: apices nigri: pediculi fusci.

4. Folia externa oras magnas carneo colore prædita habent, reliqua parte alba: interiora verò quasi carnei coloris sunt.

5. Folia externa, dorso sunt pallescente, aliàs alba præter oras, quæ foris brevibus & raris purpurascentibus radijs exornantur: interiora albescunt, oris, lineis purpureis longioribus & frequentioribus foris insignitis.

6. Folia exteriora, dorso & mucrone extremo pallent, aliàs candida, ora interius paucis purpurascentibus radijs distinguuntur: interiora, à medio ad oras radijs purpurascentibus, foris aspersa sunt: intus alba, oris rarioribus virgulis distinctis.

7. Folia exteriora alba: interiora oras habent, nunc paucis, nunc multis virgulis purpurascentibus, sive carnei coloris distincta: ungues flavi: apices ac pediculi omnium pallent.

8. Folia omnia, coloribus albo & carneo permistis prædita sunt: sed qui cineraceum carneo colori temerè perfusum referant: ungues exalbidi: apices obsoletè purpurascentes, pediculi albi sunt.

Verùm si Tulipæ præcocis semina germinant, rarò nativum matris colorem retinent, sed in varios colores flores transformant, præsertim Albæ, ex quibus aut omnino albi, aut albo varij: vel lutei & luteo varij: aut rubri atque rubro varij: vel purpurei, ac purpureo varij, quorum videlicet purpurea folia albis oris ornata fuêre. Quoad flavas, aut rubras, pleraque proles matris colorem retinet; sæpè etiam in alium commutatur. Huc referatur ex Eystett.

1. Tulipa candida lineis viridibus.
2. Tulipa alba maculis roseis.
3. Tulipa albicans maculis latis rubentibus.
4. Tulipa alba marginibus rubescens.
5. Tulipa argentei & albicantis coloris.
6. Tulipa præcox ex albo in luteum lineis oblongis rubris.
7. Tulipa ex albo russa margine rubente.
8. Tulipa explicata flore candido lineis rubris.

VI. Tulipa præcox angustifolia.

Tulipa Persica præcox, Clus. cur. post. qui duplicem facit.

VII. Tulipa angustifolia altera sive folijs Hyacinthi.

Tulipa bicolor, tribus luteis & tribus rubris folijs Caccini, ad. Clus. cur. post.

TULIPA SEROTINA.

I. Tulipa serotina lutea.

Tulipa sive Lilionarciss. luteus latifol. obtusus phœniceis rubentibus oris, Lob.

Tulipa lutea, Clus. pan. serotina flava, Eid. hist.

Serotina lutea latifolia, Cam.

Tulipa sive Lilionarcissus luteus latifolius, Lugdun.

Flos coloris dilutioris, & quidem modo flavi, vel pallescentis, vel intensioris & quasi auri modo rutilantis: est cujus foliorum oræ sanguineis guttis aspersæ sunt; ungues ceræ recentis coloris, interdum nigricantibus venis distincti, vel macula nigra notati: apices cùm pediculis, vel flavi, aut cineracei, vel fuligine infecti, aut omnino nigri. Huc referatur ex Eyst.

Tulipa aurei coloris.

Tulipa lutea, ex rubro viridi coccineo variegata.

Tulipa globosa serotina aureo colore punctata.

II. Tulipa serotina alba: cujus varietas ex Eystett.

1. Tulipa albicans margine coccineo.
2. Tulipa albicans ex flavo purpureo, folijs prope calicem luteis unguibus.
3. Tulipa nivea oris rubeo purpurascentibus.
4. Tulipa nivea oris ex rubro purpureis.
5. Tulipa serotina stellata.
6. Tulipa diversi coloris alba linea rubente.

III. Tulipa serotina coccinea: cujus varietas ex Eystett.

1. Tulipa coccinea albescentibus oris.
2. Tulipa globosa serotina cinnabari colore.

IV. Tulipa serotina rubra. Clus. hist.

Floris color plerumque saturatior & quasi nigricans: interdum dilutior & perelegans: ungues aut omnino flavi, aut nigri, qui, Sole illustrati, cæruleum quidpiam permixtum habere videntur: vel macula nigra majore, vel minore, (tenui orbe aureo inclusâ) flavum inficiente: apices cùm pediculis, vel flavi, vel nigri: sic apices cinerei & pediculi flavi.

Ex his varietas observata, quod interdum ex rubræ semine, flava: contra ex flavæ semine, rubræ natæ sunt, unguibus sæpè variantibus.

~~Huc referatur~~

Tuli-

Tulipa, versicolor, parte mediâ viridibus signaturis, alterâ verò rubrâ, Eyst.

V. Tulipa serotina ramosa major.

Tulipa serotina πολυκλαδὸς major, Clus. hist.

Tulipa serotina polyanthos, Eyst.

Huc referenda, Tulipa serotina lutea latifolia diclonos, Cam. & ejusdem cristata papaveris modo sive ἀμφοχλαδὸς.

VI. Tulipa serotina ramosa minor.

Tulipa serotina πολύκλωνος min. Clus. hist.

Utraque & rubro & flavo flore reperitur.

VII. Tulipa serotina brassicæ floridæ similis, vel Tulipa viridis prima.

Tulipa viridis, Eyst.

Variat simplici & duplici folior. serie: & hęc Tulipa serotina viridis, duplici foliorum in flore serie, Clus. hist.

VIII. Tulipa viridis altera.

Tulipa serotina viridis, oris pallidis & albis, Clus. hist.

IX. Tulipa serotina flore pleno.

1. Tulipa serotina flore pleno miniato, Eystett.

2. Tulipa serotina tota lutea fl. pleno, Eyst.

TULIPA DUBIA.

Tulipa dubia major.

Lilionarciss. luteus phœniceo confusè mixtus, Lob.

Tulipa media major prima, Clus. pan.

Tulipa dubia prima major, Clus. hist.

Differentiæ, hujus sunt novem.

1. Folijs est mucronatis, calice admodum pallido, vel flavo: unguibus ceræ recentis instar flavis.

2. Folia habet flava orbiculata ad aurei mali præmaturi colorem accedentia: stamina cùm apicibus flava, & flos odorus est.

3. Flos omninò aureus, cujus externa folia, dorso flavo prædita, oris dilutioris cinnabaris colore radiatim distincta: interna, cinnabaris coloris, binis nervis luteis, & radiolis flavis in latera excurrentibus: ungues magni, flavi: apices nigri: pediculi flavi, fuligine infecti.

4. Folia orbiculata flava, venis rubris secundum longitudinem excurrentibus, interdum totum dimidium folium inficientibus.

5. Flos dilutius rubet, cinnabaris colore, folijs mucronatis: vel saturatioris & quodammodo nigricantis coloris, exterioribus mucronatis, interioribus orbiculatis: unguibus flavis veluti fuligine aspersis; vel in omnibus folijs, vel in exterioribus apicibus modo flavis & leviter nigricantibus, modo omnino nigris: pediculis flavis media ex parte nigricantibus.

6. Flos coloris albi exoleti, folijs ex albo pallescentibus, dorso flavescente: folijs interioribus orbiculatis, unguibus apicibusque pallentibus.

7. Folia orbiculata dilutissimi purpurei coloris & quodammodo carnei, ungues maximi albi, quorum principia cùm staminibus & apicibus flavent.

8. Flores saturatius purpurascunt, prædulcium rufescentium vuarum instar, folia interiora orbiculata: ungues cum apicibus flavescunt.

9. Flores saturæ admodum purpuræ, & cerasorum acidorum nigrorum succum referunt (Wietzelfarb & nos vocamus) unguibus subcæruleis, vel ex cæruleo nigricantibus, staminibus fuscis.

II. Tulipa dubia major altera.

Lilionarcissus phœniceus peramœnus oris luteis, Lob.

Tulipa media major secunda, Clus. pan.

Tulipa dubia prima, major altera, Clus. hist.

Huc refer

Lilionarcissum luteis oris flore patulo, Lob. qui in Lugdunensi historia, Tulipæ sive Lilionarcisso luteo latifolio jungitur.

III. Tulipa dubia media sulphurei coloris.

Lilionarcissus striatus candidis suaverubentibus oris, Lob. ico.

Tulipa dubia secunda, media prima, Clus. hist.

Variat quoque:

1. Flos pallidi coloris coctum sulphur refert, folia mucronata, ungues fuligine infecti.

2. Flos eleganter flavus, folia mucronata, ungues & apices nigri, pediculi fuligine infecti: hujus flos ex sedecim, mox tredecim, octo & sex folijs compositus.

3. Flos ex flavo & rubro coloribus permixtus, folijs sex magnis mucronatis & flavis constans, quæ ab ungue nigro rubras venas per folia radiatim excurrentes & in latera sparsas habet. Huc referantur ex Eyst.

1. Tulipa lutea lituris miniatis.

2. Tulipa sulphurei coloris, oris rubris.

IV. Tulipa dubia media altera.

Lilionarcissus totus luteus sanguineo puniceo

par & ſimilis, odoratus Croci aut Narciſsi æmulatione, & inodorus præcox & ſerotinus, Lob. ico.

Lilionarciſſus Chalcedonicus totus luteus ſanguineo puniceo par & ſimilis, Lob. obſ. Tulipa dubia tertia, & media ſecunda verſicolor, Cluſ. hiſt.

Et hujus differentiæ novem:

1. Flos coloris flavi dilutioris, vel palleſcentis, cujus folia externa foris vireſcunt: alterius folia orbiculata, ungues ſubvireſcentes: Item folia flava, interiora orbiculata & guttis ſanguineis aſperſâ: vel folia flava, ungues cerei coloris: vel in unguibus macula nigra ſplendens: vel ex fuſco & viridi colorib. commixtis.

2. Flore eſt flavo vario, initio flavo, tertio die tenui limbo rubeo exornato: cujus folia in una flava, oris cinnabaris colore infectis: in altera pallidiora, oris rubris venis ornatis, vel mali aurei præmaturi colore perfuſis. Invenitur verſicolor, flavo & rubro colore commixtis, inſtar ſericei panni flavi, cujus ſubtegmen rubrum & ungues nigri ſunt, & hæc dicitur Tulipa dubia 3. media 2. verſicolor, Cluſ. hiſt.

3. Flos albus in flavum degenerans, folia vel omnia mucronata: vel interiora orbiculata; ungues, ſtamina & apices pallent.

4. Flos Ochræ colore, cujus foliorum mucro rubro colore tingitur: pallidus, oris rubris vel purpureis, vel carnei coloris venis diſtinctis.

5. Flos albus, initio vireſcente colore perfuſus, ſtaminum apicibus fuſcis.

6. Flos albus, varius, dilutior, folijs interioribus orbiculatis, unguibus exalbidis, maculâ purpuraſcente notatis, ſtaminibus exalbidis, apicibus nigricantibus: vel unguibus & ſtaminibus candicantibus: vel unguibus exalbidis, orbe ſubcæruleo incluſis, ſtaminibus albis, apicibus nigricantibus, vel folijs extrinſecus ſaturatioribus, oris candicantibus, unguibus exalbidis cum ſubcærulea maculâ, ſtaminibus albis, apicibus nigricantibus, folijs exterioribus mucronatis: vel folia mucronata, dilutioris aut ſaturatioris coloris: vel venæ purpureæ per totum folium diſperſæ.

7. Flos purpureus, vel dilutioris & magis floridi coloris, folia interiora orbiculata, ungues exalbidi, ſtamina purpuraſcentia, apices nigricantes, vel purpuræ dilutioris, oris candicantibus, unguibus vel flavis, aut veluti fuligine infectis, vel ex albo flaveſcentibus, aut ex cæruleo, flavo, & ſubvireſcente mixtis, modò ſaturatioris, venis albicantibus permixtis, unguibus ex flavo nigricantibus, aut flavis, aut ex viridi nigricantibus, aut ſubcæruleis, vel ex cæruleo flaveſcentibus, aut cæruleis, orbe flaveſcente ambiente: ſunt & dilutè purpurei & remiſsè miniati, aurei mali coloris, & vel dilutiores internè & per oras, vel ſaturatiores: interdum internè dilutiſsimi, foris ſaturatioris: ungues vel flavi, vel fuliginoſo orbe cincti, vel ex viridi nigricantes, vel fuſci ſunt. Eſt humilior folijs interioribus orbiculatis, unguibus vel albis, vel candicantibus, ſupernè cæruleis, ſtaminibus albidis, apicibus ſubfuſcis, vel unguibus cæruleis, aut ex cæruleovireſcentibus, vel nigricantibus. Huc pertinet Lilionarciſſus coccineus rubentibus medijs folijs candicans, & ad baſin notulis rubris cordis effigie aſperſis, Lob. &

Lilionarciſſus coccineus, candidis oris, Lob. ico.

8. Flores purpureovarij, folijs vel dilutè purpuraſcentibus, vel ſaturatioribus, oris mucronatis, vel orbiculatis exalbidis: ungues ſunt aut albi, aut ſubcærulei, aut albi, orbe lato carnei coloris cincti, ſtamina plerumque nigricantia.

9. Flos rubet, foris purpuraſcens, intus carnei coloris: ungues, ſtamina, apices, flavi: vel folijs exterioribus, flavo colore aſperſis: & colore obſcuro ad lateritium accedente, ungues flavi, vel nigri: vel rubræ ſerotinæ ſimiles, unguibus flavo orbe cinctis; Oculus ſolis cognominatur: hic eſt

Lilionarciſſus coccineus puniceuſve rutilans, Lob.

10. Floris folia mucronata, initio viridia, dein oris palleſcentibus, quæ in rubrum colorem mutantur, radiatim alteri colori ſe miſcente, colore viridi, qui ſeneſcente flore languеſcit, præſertim intrinſecus.

Verùm ex ſemine interdum ſerotinę naſcuntur: ſic ex purpurea præcoci, purpurea ſerotina dilutior, intrinſecus aurei mali colore, unguibus flavis, in exterioribus nigricantibus, nata: Item ὑχρόλευκον. E purpurea varia præcoce, purpurea ſerotina ad rubrum tendente, vel dilutiorem elegantem: vel ad carneum colorem accedente: unguibus ex cæruleo nigricantib.

E pur-

E purpurea præcoci ἀχρόλευκον ſerotina, rubra ſerotina, unguibus & ſtaminibus flavis; purpurea ſerotina, unguibus nigricantibus: & purpurea varia ſerotina. Sic ex ſerotinis, aliquando præcoces, ut ex alba varia ſerotina, natæ ſunt præcoces, alba, flava, rubra, unguibus, flavis, rubra Oculus ſolis, & purpuro dilutior.

Nec omnes verſicolores, tàm præcoces, quàm ſerotinæ, ſingulis annis eandem coloris gratiam retinent: ſed alternis ſæpius variant: ut Flava varia & Alba varia, uno interdum anno nitidiſsimæ ſunt, ſequenti vix alius color quàm flavus, vel albus conſpicitur: ſic Rubra varia & Purpurea varia, nonnunquam magnas oras flavas & albas habent, ſequente valdè exiguas. In ſumma, tanta in Tulipis colorum varietas, ita ut ſingulis annis adhuc naſcantur, quibus pares nunquam antè conſpectæ: ita Deus in ipſis floribus admirabilem ſuam poteſtatem oſtendit, ut ex prædictis, ex Cluſio, Lobelio, Camerario, propriaque obſervatione adductis, colligere eſt: ita ut ducentarum ſpecierum numerum ſuperare deprehenſum ſit. Sic in Florilegio Svvertij, Tulipæ inprimis variegatæ differentiæ triginta duæ proponuntur: quemadmodum & in Florilegio de Bry, & etiam Paſsini, aliquot ſpecies exhibentur: & in horto Eyſtett. ſupra quinquaginta depinguntur.

V. Tulipa bulbos in foliorum alis ferens.
Tulipa bulbifera, Cuſius pan. & hiſt. Taber. Ger.
Tulipa prolifera, Cam.

TULIPA PUMILIO.

I. Tulipa pumilio latifolia alba.
Tulipa pumiljo alba unguibus luteis, Eyſtett.
II. Tulipa pumilio latifolia ſulphurea.
Tulipa pumilio fulvo ſulphurei coloris, Eyſtett.
III. Tulipa pumilio latifolia rubra.
Tulipa pumilio, Lob.ico.
Tulipa dubia humilior, Cluſ. pan.
Tulipa dubia pumilio, Cluſ. hiſt.
Tulipam nanam ſive pumilionem flore luteo, Camer. habuit.
IV. Tulipa pumilio anguſtifolia.
Tulida pumilio altera, Cluſ. hiſt.
Tulipa pumilio anguſtifolia alba, Lobel. ad. part. alt.
V. Tulipa pumilo gramineo folio.
Tulipa pumilio alba altera Luſitanica, Lobel. ad. part. alt.

TULIPA MINOR.

I. Tulipa minor lutea Italica.
an Narciſſus octavus, Matth. comp. quem ſub Narciſſo Conſtantinopolitano primo Matthioli, ex ejus hiſt. latina, Lugd. propoſuit.
Lilionarciſſus Bononienſis luteus, ſive Tulipa, Lob. Lugd.
Lilionarciſſus Bononienſis, Eyſt. & λειριονάρκισσος πολύανθος, Cam. in Matthiolum.
Lonchitis, Cæſ.
Tulipa Apennina, Cluſ. hiſt. Italica prima, Taber.
Tulipa Bononienſis, Ger. quæ plerumque polyclonos, Cam.
Senis, nonnunquam octonis folijs, flos conſtat.
II. Tulipa minor folio latiore.
Tulipæ Byzantinæ genus alterum, Cluſius hiſt.
III. Tulipa minor rubra.
Tulipa rubra Apenninεæ ſimilis, Cluſ. hiſt.
Tulipa rubra anguſtifolia facie Bononienſis, Lob. ad. part. 2.
IV. Tulipa bombycina Cretica.
Tulipa bombycina flore rubro, Rober. Svvert. & Bry.
an Tulipa Cretica Caccini, Cluſ. cur. poſt.
Tulipam Bononienſem facie & formâ refert, ſed bulbus lanugine obſitus, & veluti tomentoſus eſt.
V. Tulipa minor lutea Gallica.
Tulipa minor Narbonenſis, Dodonæ. minor, Lugdun.
Narciſſolilium luteum, Ad.
Lilionarciſſus Narbonenſis luteus montanus, Lobel.
Tulipa Narbonenſis, Cluſ. pan. & hiſt. Cam. & Ger. tit. trans.
Tulipa Italica ſecunda, Tab.
Cluſius in cur. poſt. meminit Creticæ Caccini, Mompelianæ, & ejus quæ in montanis Placentiæ (at hæc quænam eſt?) naſcitur.

VI. Tu-

VI. Tulipa minor ex luteo purpurascens.
Tulipa Hispanica, Clus. pan. & hist.
VII. Tulipa variegata Persica.
Tulipa Persica, Rob. Svvert. Bry. & Eystet.
Tulipa Persica minor altera, Clus. cur. post.
Folia tria interiora alba, tria exteriora rubra, per oras albicantia, ungue nigrâ maculâ notato, staminibus violaceis.

FRITILLARIA.

Fritillaria, ab abaco in quo Scacorum lusus exercetur, quem Fritillum dici existimant, nomen habet: alijs Meleagris à Meleagridis, avis plumis, quas, si non coloris specie, tamen varietate, & dispositione, & macularum magnitudine, refert.

I. Fritillaria præcox purpurea variegata.
Meleagris, Dod. Meleagris flos, Lugd.
Fritillaria, sive Lilionarcissus purpureus variegatus, Lob. & ad. part. 2.
Fritillaria dilutior, Clus. pan. & hist. cui & Lilium variegatum vulgo.
Fritill. & Narciss. Caparonius ab inventore, Cam.
Fritillaria, Eyst.
Fritillaria vulgaris purpureo colore, Svvert.
Flos sæpissimè unicus, interdum bini, rarò terni: sex folijs ut plurimum constans, rarius octonis & duodenis: areolis nunc quadratis, nunc longiusculis, colore partim candidi, partim purpurei, sive saturatioris carnei: est alia præcocior, alia serotina, & harum quadræ, ut plurimum saturatius, interdum dilurius purpurascunt. Huc pertinet
Meleagris flore max. Ital. flore gemello, Eyst.
II. Fritillaria ramosa.
Fritillaria maxima purpurei coloris, Svvert.
III. Fritillaria polyanthos flavoviridis.
Fritillaria polyanthos lutea, Eyst.
Fritillaria triceps colore flavo viridi, du Bry.
IV. Fritillaria umbellifera.
Fritillaria Hispa. umbellifera, Rob. Svv. & Bry.
V. Fritillaria flore magno pleno.
Fritillaria flore pleno, Cam. Eyst.
VI. Fritillaria alba variegata.
Fritillaria alba ex phaiopurpureo tessulata, Lob. ad. part. 2.
VII. Fritillaria alba præcox.
Fritillaria alba altera, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria alba, Clus. hist. app. alt. & in app. 2. auct. unius flos totus albus: alterius foris albus, internè venis quibusdam purpurascentibus distinctus, & in cur. post.
Fritillaria albo flore, Svvert. alba, Eyst.
VIII. Fritillaria serotina atropurpurea.
Fritillaria saturatior, Clus. pan.
Meleagris altera, Dod.
Lilionarcissus variegatus atropurpureus Xantonicus, Lob.
Fritillaria Xantonica serotina, Lob. ad. par. 2.
IX. Fritillaria serotina floribus ex flavo virentibus.
Fritillaria 2. Clus. pan.
Fritillaria Aquitanica, Clus. hist.
Fritillaria Clusij, & Brisotti serotina, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria minor obsoleto colore inodora, Eyst.
Fritillaria Aquitanica flore luteo obscuro, Svve.
X. Fritillaria flava rubris maculis distincta:
Fritillariæ tert. genus, flavo colore, Clus. hist.
Fritillaria lutea Someri, Lob. ad. par. 2. Svvert.
XI. Fritill. angustif. lutea variegat. magno fl.
Fritillaria, juncifolia, Eyst.
XII. Fritillaria angustifolia lutea variegata parvo flore.
Fritillaria Lusitanica, Clus. cur. post.
XIII. Fritillaria flore minore.
Fritillaria Pyrenæa, Clus. hist. ap.
Fritillaria nigra Pyrenæa, Lob. ad. part. 2.
Fritillaria Pyrenæa obsoleto luteo colore, Eyst.
Flos exterius obsoleti color. venis flavescentibus distinctus: interiore, ex viridi flavescens, maculis saturatè purpurascentibus, tessularim dispositis notatus: odore gravi.
Variat: 1. internè ex luteo virescit, oris reflexis lineis viridibus striatis, à medio ad centrum subfusca purpura tessulatus. 2. Flos hilarior purpurascens, tessulis similibus præditus. 3. ex luteo magis viridi parum subfuscus, intus minus tessulatus: 4. ex fusco & luteo sublividus, intus minus tessulatus.
XIV. Fritillaria minima pluribus floribus.
Fritillaria minima, Svvert.

SECTIO TERTIA.

CROCUS: COLCHICUM: ORNITHOGALON.

CROCUS ET EJUS SPECIES.

CRocum puerum, cùm Smilacem virginem adamaret, in hunc sui nominis florem versum esse, Virgil. & Plin. l.16. c.35. testantur. Κρόκη *verò, filum villumq; significat, cujusmodi sunt croci stamina, seu villi, qui* κροκίδες *appellantur, qui plerumq; terni, nonnunquam etiam plures in floris medio conspiciuntur; & cùm soli in usum veniant, per excellentiam Croci nomine donantur.*

Genera duo fecit Theoph. sativum, de quo 3. hist.6: 6. ejusdem 6: 7. ejusd.9. & 10. Montanum, de quo 6. hist.7. At Dioscorides l. 1. c.25. sativi meminit, qui pro ratione Regionum, in quibus plantatur, variat. Sic sylvestrem dicimus, alium majorem, alium minorem. Alium vernum, alium autumnalem: qui rursum colore & floris & foliorum variant.

I. Crocus sativus.
Crocus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Cord. Lac. Gel. Lon. Lob. Tab. Sativus, Ang. Lugd.
Crocus sativus autumnalis, Eyst.
Crocum, Matth. Cast. Cæs. hortense, Cam.
Hic aliquando bis per annum florere solet, aliàs nihil à vulgari differens: & hic dicitur
Crocus biflorus, Eyst.
Habetur Crocus verus purpureo colore, apud Swert.

CROCUS SEROTINUS.

I. Crocus alpinus autumnalis.
Crocum montanum, Clus. hisp. (1. in hist.) Lugdun.
Crocus montanus autumnalis, Lob.
Crocus sylv. autumnalis, Dod. Cam.
Croci alterum genus sylv. Cæs.
Crocus montanus vernus, Eystett.
Flores modò candicantes, modò purpurascentes, instar sativi, sed dilutiores & minores.
II. Crocus autumnalis florem sine folijs promens odorus.
Crocus montanus 2. Clus. hist.
Crocus sylv. autumnalis, Lob. ad. par. 2.
III. Crocus autumnalis subcæruleus multiflorus.
Crocum montanum 3. Clus. hist.
Huic affinis
Crocus syl. Byzant. serotinus, Lob. ad. par. 2.
IV. Crocus autumnalis flore minore.
Crocum Pyrenæum autumnale, Clus. hist. ap. 2.
V. Crocus autumnalis flore majore variegato.
Crocus montanus autumnalis, Portæ.

CROCUS VERNUS latifolius.

I. Crocus vernus latifolius purpureus variegatus.
Crocus vernus latifol. purpur. versicolore flore vel 5. Clus. hist.
Variat flore, qui communiter sex, quandoq; octo folijs donatur.
II. Crocus vernus latifolius flore purpureo magno.
Crocus vern. latifol. purp. fl. majore, Clus. hist.
III. Crocus vernus latif. albus variegatus.
Crocus montanus sive alpinus, Ges. hor.
Crocus sylv. mont. fl. albo, Ad. Lob.
Crocus sylv. vernalis alter, Dod.
Crocus vernus major alter, Clus. hisp.
Crocus vernus latifol. albo flore, Eid. hist.
Variat, folijs externis venis purpurascentibus aspersis: aliquando foliorum mucrones

purpurascunt: aliquando linea purpurea, vel nigra, per folium fertur, & hic est
Crocus flore albo lineis nigris, Svvert.
IV. Crocus vernus albus versicolor alter.
Crocus vernalis major 1 Clus. hisp. des.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore. 1. Eid. hist. des.
V. Crocus vernus latifolius purpuro violaceus.
Variat: 1. flore purpuroviolaceo: 2. flore albo, purpuroviolaceâ basi: 3. aliquando flos supernè purpureus inferiùs flavescit: 4. est & flore violaceo, vel cæruleo distincto: 5. vel cæruleo lineis violaceis variegato.
1. Crocus vernus purpuro violaceus, Lob.
Crocus sylv. vernalis prior, Dod.
Crocus vernalis major, Clus. hisp. & Lugd.
Crocus vernus latifolius purpur. flore minore, Clus. hist.
2. Crocus sylv. vernus 3. flore albo purpuroviolaceâ basi, Lob.
Crocus vernus albus fundo violaceo, Eystett.
At Dodon. Clus. & Lugdun. utrumque unâ tabellâ exprimunt.
3. Crocus sylv. primus Dalech. Lugd.
4. Crocus vernùs fl. violaceo, Eystett.
Crocus violaceus & cæruleus distinctùs, Svver.
5. Crocus cæruleus lineis violaceis distinctus, Eid.
VI. Crocus vernus flore pleno.
Crocus vern. latifol. duplici flore, Clus. hist.
VII. Crocus vernus latifolius, multiflorus.
Crocus vernus polyanthos, isque duplex, Eyst. alter purpuroviolaceus, lineis candidis: alter floribus candidis, lineis purpureo cæruleis.
Crocus vernus multiflorus alb. facie lutei majoris, Svvert.
VIII. Crocus vernus minor albicans.
Croci montani species, Ges. hort.
Crocus sylv. minor prior, vel sylv. 4. Dod.
Crocus vernus serotinus primus, Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 2. Clus. hist. ico.
IX Crocus vernus minor purpurascens.
Crocus montanus flore ex candido & puniceo mixtis, Ges. hort.
Crocus sylv. 5. vel minor sylv. alter, Dod.
Crocus vernus albus 2. Lob. ico.
Crocus vernus latifolius albus versicolore flore 3. Clus. hist. ico.

Crocus vernus flore vario, Cam.
Crocus serotinus, Lugd. quem praeced. junxit.
Crocus purpuro rubeus, Svvert.
X. Crocus vernus latifolius albus, vel cinericeus.
Crocus cinericeus, duplex, Svvert.
XI. Crocus columbinus duplex, Svvert. (quid?)

CROCUS VERNUS LATIFOLIUS
luteus, aureúsve.

I. Crocus vernus latifolius flavus.
Crocus vernus latif. flavo flore, vel Croci sexti species prima, Clus. hist.
Crocus vernus luteus 1. Lob. ad. part. 2.
Crocus flore luteo, Svvert.
Crocus vernus polyanthos flore luteo, Eyst.
Variat: 1. flore flavo sive fulvo nitido latiore, & majore. 2. minore & pallidiore. 3. flore luteo corona phœnicea, Lob. ad. part. 2.
II. Crocus vernus latifolius aureus.
Crocus vernus Mæsiacus, Clus. pan.
Crocus vernus latifol. fl. aureo, vel Croci sexti alia species, Clus. hist.
Crocus aureus, Lob. ad. part. 2.
III. Crocus vernus latifolius pallidus.
Crocus vernus Mæsiacus 2. Clus. pan.
Crocus vernus latifolius pallido flore, Eidem hist.
Crocus luteus flore pallido, Lob. ad. part. 2.
IV. Crocus vernus latifolius flavo varius.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore 1. vel Crocus vernus 7. Clus. hist.
Crocus vernus latifolius flavo vario flore Constantinopolitanus, seu Crocus luteus alter, Lobel. ad. part. 2.
Crocus luteus lineis nigris, Svvert.
V. Crocus vernus latifolius flavo varius alter.
Croci verni latifol. flavo vario flore, vel Croci verni septimi alia species, Clus. hist.
Crocus syl. vernus versicolor aureo rutilo panno concolor, Lob. ad. part. 2.
A priore potissimum differt radijs, foliorum exteriorum dorsum totum inficientibus.
VI. Crocus vernus latifolius flavo vario flore duplici, Clus. hist.
Crocus vernus latifolius secundus Constantinopolitanus, Lob. ad. part. 2.

CRO-

CROCUS VERNUS ANGUSTIFOLIUS.

I. Crocus vernus angustifol. magno flore.
Crocus syl. angustifolius, Ang.
Crocus vernus minor primus, Clus. hisp. Lugd. (quem cum 3. jungit) Tab.
Crocus vernus angustifol. 1. Clus. hist.
Crocus syl. min. Hispanicus flore patulo, vulgo Nozilicha minor, Lob.
Crocus vernus, Ger.

Variat: flores infernè flavescunt, intus candicant, reliqua ad cæruleum sive violaceum vergunt: inveniuntur & toti candidi.

II. Crocus vernus angustifolius gemino bulbo.
Crocus sylvestris, Lob.
Crocus vernus minor alter, Clus. hisp. Tab.
Crocus vernus angustifolius 2. Clus. hisp. desc.
Crocus syl. vernalis minor alter, Dod.
Croci verni minoris alterum genus, Lugd.
Crocus syl. 1. Dalech. Lugd.
Crocus vernus flore violaceo, Eystett.

Flos ex folijs sex, aliquando octo constat.

III. Crocus vernus angustifolius parvo flore.
Crocus syl. vernalis 6. Dod.
Crocus vernus minor 5. Clus. hisp. Lugd. Tab.
Crocus vernus angustifolius 3. desc. at ico. 2. Clus. hist.
Crocus sylvestris Hispanicus, vulgò Nozilicha major, Lob.
Crocus vernus minor, Ger.

IV. Crocus vernus juncifolius purpureus.
Crocus vernus angustifolius quartus, sive violaceo flore, Clus. hist.
Hujus iconem figuræ primæ Lobelius in iconibus junxit.

V. Crocus vernus capillari folio, Clus. hist. ap. 1. & ap. 2. fine & cur. post.

Duplex est, unus purpurascente flore, ipsius folijs tribus venis saturatioribus distinctis: alter albo flore, qui etiam duplex, flore majore, & minore.

VI. Crocus vernus angustifol. variegatus.
Crocus vernus aureus variegatus, Eyst.

Flos interius aureus, exterius strijs ex purpura nigricantibus radiatus.

COLCHICUM ET EJUS SPECIES.

Κολχικὸν, quòd plurimum in Colchide nascatur, Dioscoridi lib. 4. cap. 84. cui ἐφήμερον, quòd eadem die, quâ sumptum, interficiat. Colchici appellatio apud Plin. lib. 22. cap. 9. inter venena reperitur.

Colchicum autumnale.

I. Colchicum commune.
Primula Veris, Brunf.
Colchicum, Trag. Tur. Fuch. Dod. Matth. Lac. Gesner. hor. Lon. Cast. descrip. at Ephemerum, ico.
Colchicum nigrum & subrubens, Cord. hist.
Colchicum sive strangulatorium & Ephemerum crocifolium, & bulbi folium, Ad. Costæo, Lob.
Ephememetum venenosum, Amato.
Hermodactylos vulgo & Crocus syl. Cæs.
Colchicum Ephemerum, Lugd.
Colchicum masculinum & fœmininum, Tab.
Germanicum, Ger. & album, Eid.
Colchicum commune pallido colore, Swert.
Hermodactylus niger & ruffus, Mesueo & Serapioni.

Variat: nam in montibus folio est latiore, in pratis angustiore: flore communiter dilutè vel saturatè purpurascente, aliquando albo: bulbo nigricante, aut rubente foris & interius. Quare
Colchicum vulgare purpurascente flore, &
Colchicum vulgare album, Eyst. &
Colchicum autumnale flore albo & flore rubello, Eidem:

Addit Swertius
Colchicum, cui hoc solum peculiare, quòd autumno folia proferat.

II. Colchicum radice siccata alba.
Colchicum album, Cord. hist.
Hermodactylus legitimus, Dod.
Hermodactyli non venenati officin. Lobel. ico.
Hermodactylus officin. Lon. Tab. Orientalis, Cæsalp.

Hermodactylus albus, Serapioni.

III. Colchicum Anglicum candidum angust. folijs.
Colchicum candido flore Anglicum, Ad. & Lob.
Colchicum Anglicum Lobelij, Lugd. album, Clus. hist. Tab. & Ger.
Huc referri potest quod flore dilutioris coloris & lactei candoris:
Colchicum Lusitanicum serotinum, Lob. ob.
Colchicum pratense Salmanticum, Clus. hist.

IV. Colchicum montanum angustifolium.
Colchicum mont. Clus. hisp. Lugd.
Colchicum montanum Hispanicum & μαξόφυλλον, Clus. hist.
Colchicum minus, Lob. Tab. & montanum, Eid. & Ger.
Colchicum Hispan. parvum, Cam.
Colchicum mont. minim. angustifol. autumn. Eystett.

V. Colchicum pumilum croci folijs.
Colchicum minim. tenuif. Gallæcium, Lob. ad. par. 2.

VI. Colchicum Illyricum, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger. Clus. hist. (quod sibi nunquam conspectum scribit) quid?

VII. Colchicum vere & autumno florens.
Colchicum biflorum, Clus. hist. Lob. ad. par. 2. & Eystett.

Colchicum variegatum.

I. Colchicum florum folijs albis & rubris alternatim dispositis.
Colchicum album & rubrum, Eyst.

II. Colchicum multiflorum.
Colchicum exoticum folijs ternis purp. ac alijs ternis albicantibus, varians: Eyst.

III. Colchicum alb. strijs variegatum.
Colchicum mixtum autumnale, Eyst.
Flos albus, strijs saturatè rubris seu sanguineis maculis inæqualibus infectus.

IV. Colchicum polyflorum variegatum.
Colchicum versicolor polyanthes reflorescens, Eystett.
Flos in albo pallidus, strijs & maculis dilutè purpurascentibus variegatus, è cujus medio alius flos prolis modo exurgit.

V. Colchicum latifol. variegatum.
Colchicum 4. sive latifolium, Clus. hist.
Colchicum Lusitanicum fortè, Eidem.
Colchicum Byzantinum polyanthos Fritillariæ facie autumnale, Eyst.

VI. Colchicum purpureo lacteum variegatum.
Colchicum versicolore flore sive 3. & πολύανθες, Clus. hist.
Huc refer
Colchicum album strijs purpurocæruleis variegatum, Eyst.
Colchicum album distinct. lineis rubris, Swert.

VII. Colchicum ex albo & purpurascente varium.
Colchicum πολύανθες, alterum, Clus. hist. ap. 1.

VIII. Colchicum flore Fritillariæ instar tessellatis.
Colchicum Neapolitanum, Clus. hist. & ap. 1.
Colchicum Fritillariæ facie pallidum, Swert.

IX. Colchicum florum folijs angustis & variegatis.
Colchicum montanum minus versicolore flore, Clus. hist.
Floris folia longa & angusta, interius alba, exterius media parte viridia, altera carnei coloris.

X. Colchicum pleno flore variegatum.
Colchicum fl. pleno maculatum autumn. Eyst.

XI. Colchicum latifol. multiflorum variegat.
Colchicum polyanthos candid. eleganti rubore varium, Lob. ad. par. 2.
Folia latiora, cubitalis longitudinis.

Colchicum polyanthes, sive multiflor. simplex & plenum.

I. Colchicum candidum multiflorum.
Colchicum Pannonicum πολύανθες albo flore, Clus. hist. Cam.
Colchicum candid. Pannon. polyanth. Lob. icon.
Colchicum polyanth. Tab. vulgare poly. Eyst.
Colchicum Pannon. Ger. albo flore, Swert.
Septenis, denis, duodenis, vel pluribus floribus lactei candoris: floribus etiam eleganter rubentibus reperitur: & hoc dicitur
Colchicum polyanthos, Lob. ad. par. 2.

II. Colchicum polyanthes lato Ellebori albi folio.
Colchicum Byzantinum πλατύφυλλον πολύανθες, Clus. hist.

III. Colchicum polyanthos multiplex.
Colchicum polyanthos flore multiplici autumnale, Eyst.

IV. Col-

IV. Colchicum pleno flore.
Colchicum πολύφυλλον, sive pleno flore, Clus. hist & ap. 1.
Colchicum pleno flore, Lob. ad. par. 2.
Colchicum autumnale, Eystett.
Quò bulbus major & vetustior, eò plures, majores & majore foliorum numero, flores constant. Sunt etiam flore albo vel purpureo, quod
Colchicum vernum fl. pleno purpureo, Eyst.
Colchicum album rubr. pleno flore, Svvert.
V. Colchicum polyanthes folijs latis convolutis.
Colchicum vernum flore purpureo plenum, Eystett.

Colchicum vernum.

I. Colchicum vernum Helveticum.
Colchicum subobscuro flore & minore, Ges. Camer. Colchicum vere prodiens, Eidem Matth.
an Colchicum brumale, Lob. Belg.
II. Colchicum vernum Hispanicum.
Colchicum vernum, Clus. hist. ap. 2.
Colchicum vernum fl. purpureo, Svver.
Flore est antequam se expandat albo, postea coloris purpurei dilutioris vel saturatioris.
III. Colchicum Alexandrinum, quid?
Colchicum Orientale, Matth. alterum Orient. Matthioli, Lugd.
Colchicum Syriacum Alexandrinum, Lob. Ad. Tab. Ger.
Tulipæ genus, quale Appenninæ videtur, Clus. hist.
Item scribit, se semen Colchico semine simile nomine Hermodactyli Syriaci accepisse.

COLCHICUM LUTEUM.

I. Colchicum luteum majus.
Lirium alterum, Theophrasti.
Helichryso Cratevæ similis, Ang.
Narcissus in Apenino, Marcell. autumnalis quorundam, Clus. hisp. Lugd.
Narciss. autumnalis major, Dod. Clus. hist. Ger.
Narcissus autumnalis flore luteo, Eyst.
Narcissus autumnalis, Cæsalp. & Lob. ad. par. 2. (cui & Colchico-Narcissus) autumnalis luteus, Cam.
Colchicum luteum, Lob. Tab. luteo flore, Svve.
Variat in hortis Belgij angustioribus folijs & cauliculo dodrantali surrecto, Lob. obs. & Dod. ac Clus. hist. aliquando largiore foliorum numero à præcedente discrepat, & est
Narcissus autumnalis flore luteo multiplex, Eystett.
II. Colchicum melino flore.
Narcissus Persicus, Clus. pan. & hist. Camer. Tab. Ger.
III. Colchico luteo similis flore albo.
Sparganium Placæ, Clus. hisp. & hist.
IV. Colchicum luteum minus.
Colchicum parvum mont. lut. Lob. ico. Ger.
Narcissus autumnalis minor, Clus. hist.
Colchicum mont. luteum minus, Tab.
V. Colchicum luteum vernum.
Narcissus vernus præcocior flavo flore, Clus. hist. ap. 2.
Narcissus luteus vernus facie Narcissi autumnalis lutei, Lob. ad. par. 2.
Narcissus vernus flore luteo, Svvert.
an Colchicum vernum flavo flore Plateau, Clus. hist.

ORNITHOGALUM ET EJUS SPECIES.

Ορνιθόγαλον, propter lacteum colorem, qui in flore nitet, similem ei, qui in alis aut ovis gallinarum observatur, nomen accepisse videtur. Dioscorides lib. 2. cap. 174. unius, ut & Plin. lib. 21. cap. 17. Ornithogale nominans, meminère. Sunt qui Bulbinam Theoph. 7. hist. 13. & Athenæi censent.

ORNITHOGALUM UMBELLATUM ALBUM.

I. Ornithogalum umbellatum maximum.
an Narcissus quartus, Matth. Lugd. Tab.
Ornithogalum majus, Dod. Arabicum, Clus. pan. & hist. Eyst. Italicum, Cam.
Lilionarcissus polyanthos, Lob. ob.
Lilium Alexand. Neotericorum, Lob. ico. Cam.
Hyacinthus de Padro nostro Italorum, Clus. hist. ap. 2. negans esse Narcissum 4. Matthioli, quod prius asseruerat.
Dulipan apud nos barbaro nomine, Cæsalp.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album, umbilico interiore nigro, Svvert.

II. Ornithogalum umbellat. majus anguſt.
Ornithogalum medium, Eyſt.

Flores intus candidi, exterius vireſcentes, ſtaminibus ex viridi palleſcentibus.

III. Ornithogalum umbellat. alb. medium latifolium.
Ornithogalum aliud vulgare, Cluſ. hiſt.

IV. Ornithogalum umbellat. med. anguſt.
Ornithogale, Manardo, Hermolao.
Ornithogalum Dod. gal. Tur. Ang. Geſ. hor. Ama. Ger. Caſt. vulgo, Cæſalp. ſecundum, Matth. Lugd.
Ornithogalum 5. ſive vulgare, Cluſ. hiſt. & pan.
Ornithogalum candido flore, Cord. in Dioſcorid.
Ornithogalum candidum vulgare, Ad. Lob.
Bulbus Leucanthemos minor, Dod. Lugd.
Ornithogalum alterum minus, Cam.
Bulbus ſolſequius, Tab.
Ornithogalon ſpicatum, Svvert.

Eſt & folijs gramineis, ut in cæteris humiſtratis. Matthiolus duplex habet, & utrumque caule folioſo pingit: quare in Lugd. hiſtoria utrumque à Dod. differre ſcribitur: ſic Lacuna & Lugd. Matthioli utramque figuram proponunt: at Lonicerus, primam tantum, quam fictam ſuſpicamur.

V. Ornithogalum album minus.
Ornithogal. minus è Pyrenæis, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum minus, Eyſt.

VI. Ornithogalum umbellatum floſculis ex albo ſubcæruleis.
Ornithogalum Hiſpanicum minus, Cluſ. hiſt.

ORNITHOGALUM SPICATUM.

I. Ornithogalum latifolium & maximum.
Ornithogalum magnum Myconi, Lugd.
Ornithogalum maximum, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum vel Lilium Alexandrinum floribus albis innumerabilibus, Svvert.
Magna florum ſpica, aliquando centenis floribus nivei coloris.

II. Ornithogalum latifolium alterum.
Ornithogalum Æthiopicum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum Indicum promont. Bonæ ſpei, Svvert.

III. Ornithogalum anguſtifolium majus, floribus ex albo vireſcentibus.
Aſphodelus fœmina, Dod. Gal. Geſ. hor.
Aſphodelus Galeni, Lac. bulboſus Gal. Dod. Lugd. Cam. Ger.
Aſphodel. Hyacinthinus fortè Galeni, Ad. Lob. obſ. Hyacintho aſphodelus, Lob. ico.
Ornithogalum majus, Cluſ. in pan. majus primum, Eid. hiſt.
Ornithogalum Pyrenæum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum aliud ſpicatum, Cam.

IV. Ornithogalum anguſtifolium, ſpicat. maximum.
Ornithogalum lacteum, ſpicatum max. Eyſt.

V. Ornithogal. ſpic. ſeu comoſum fl. lacteo.
Ornithogali lactei ſpecies major, Eyſt.

VI. Ornithogal. majus ſpicatum flore albo.
Ornithogalum Narbonenſe, Dod. Lugd. ſpicatum, Cam.
Ornithog. ſpicatum Monſpel. flore lacteo, Lob.
Ornithogalum alterum, Cam. apud Matthiol. qui vulgari adjunxit.
Bulbus Ornithogalo ſimilis Cæſ.
Ornithogalum majus Monſpel. Cluſ. pan. ſecundum, Eid. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum flore lacteo, Eyſt.
Μῶλυ Dioſcorid. lib. 3. cap. 54. Theophr. 7. hiſt. 11. & Epimedium Plinij, lib. 19. cap. 5.

VII. Ornithogal. majus ſpicatum alterum.
Ornithogal. 3. vel majus Byzantin. Cluſ. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum minus, Lob. obſ.

VIII. Ornithogal. majus ſpic. flore luteo.
Bulbus Ornithogalo ſimilis, flore luteo, Cæſ.

IX. Ornithog. ſpicatum fl. viridi lacteſcente.
Ornithog. Pannon. albo flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Ornithogal. Pannon. Tab. Ger. Eyſt.
Ornithogalum flore albo viridique linea in dorſo prædito, Svvert.
an Ornithogalum ſerotinum, Cam.

X. Ornithogalum ſpicatum album.
Ornithogalum Hiſpanicum ſpicatum, Eyſt.

XI. Ornithogalum cæruleo pallente flore.
Ornithogalum cæruleum pallens Hyacintho autumnali pene par, Lob. obſ.

XII. Ornithogalum exoticum magno flore, minore innato.
Hyacinth. arvorum Ornithogaloides, Colum.
Narciſſus 4. Matthioli, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Ornithogal. Neapolitanum, Eidem ap. 2. Eyſt.
Ornithogalum Neapolitanum flore interius candido, exterius cineraceo, Svvert.
Phalangij nomine, Honor. Belli ex Creta miſit.

ORNI-

ORNITHOGALUM LUTEUM.

I. Ornithogalum luteum sive pallidum majus.
Ornithogalum 7. sive pallido flore, Clus. hist.
II. Ornithogalum luteum magno flore.
Ornithogal. flavum Alcmarianum, Clus. hist.
III. Ornithogalum luteum.
Bulbus, Trag. (cepa agrestis) Lac. sylv. Ruel. Fuch. Tur. Ges. cat. Dod. Lugd. Cam. Eyst.
Bulbus sylv. alius bifolius, Ges. hor.
Sisyrinchium, Cord. hist.
Bulbus esculentus, Cast. Lon.
Ornithogalon luteum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. Lugd. Col. Svvert.
Bulbus Ornithogalo similis florib. luteis, Cæs.
Ubi adolevit, folia inferiora amittit, quare apud Tabernæm. & Gerar. duæ figuræ.
Ornithogali lutei, & Ornithogali majoris, Taber.
Ornithog. lutei & Cepæ agrariæ nomine, Ges.
IV. Ornithogalum luteum minus.
Ornithogalum 10. sive Pannonic. luteo flore, Clus. pan. & hist.
Ornithogali lutei species minor, Lob. obs.
V. Ornithogal. angustifol. bulbiferum.
Ornithogalum angustifolium campestre luteum minimum bulbosum, Colum.
Variat: nam locis pinguioribus folia latiora & plura, sicut & flores: folia circa bulbillos hirsuta & candidiora sunt.

❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

SECTIO QUARTA.

CEPA: PORRUM: SCILLA: ALLIUM ET MOLY.

CEPA ET EJUS SPECIES.

Ægyptiorum numina, Cepas & Allium (Plin. l. 19. c. 6.) prosequamur. Cepa à capitis magnitudine, Græcis κρόμμυον, ὅτι κόρας συμμύειν ποιεῖ: quod oculi pupillam comprimere cogat, utpote secundum Aristot. 20. probl. 22. mordaci nimium vapore lancinando & lacrymas movendo.

Genera Theophrast. 7. hist. 4. à locis cognominata refert, Sardiam, Cnidiam, Samothraciam, Satanicam, Ascaloniam, & fissilem. At Dioscorides l. 2. c. 181. longæ, rotundæ, flavæ & candidæ meminit. Plin. l. 19. c. 6. Cepa, inquit, genera apud Græcos Sardia, Samothracia, Alsidena, Setania, Schista, Ascalonia, &c.

Quare alia major est, alia minor: alia candida, alia viridis, alia rufa, alia subrubens: alia est rotunda, alia oblonga: omnes ut plurimùm duplici aut triplici membranâ, quas Festus tallas, alij tunicas vocant, vestita. Sic aliæ acerrima, aliæ mediocriter acres, aut nihil ferè acredinis habentes. Sic aliæ seruntur, aliæ deponuntur: aliquando seminis loco bulbos gerunt, Ut Dalechampius notavit.

I. Cepa vulgaris.
Cepe, Brunf. Ges. Lob.
Cepa, Trag. Fuch. Tur. Matthiol. Lac. Cord. in Diosc. Ang. Cast. Cæs. capitata, Matth.
Cepa rotunda, Dod.
Cepa sativa Matthioli, Lugd.
Cepa alba & rubra, Ges. hort. Lon. Tab.
Variat colore floris, vel candido, vel purpurascente: tunicarum quoque, coloris rubri, aut candidi: radicis formâ, major est, & minor, oblonga, sessilis, vel orbiculata, turbinata, quibusdam communioribus, in compressam latiorem circumferentiam bulbaceam abit.
Cepas porraceas, vocant stolones, qui primo Vere, dum tenelli sunt, antequàm caulescunt, in cibos eruuntur.
II. Cepa oblonga, Dod. Ges. hor.
Cepe Hispanica oblonga, Lob. icon. Cam.
III. Cepa radice candida dulci.
Cepa quarta, Ges. hort.
IV. Cepa plurium caulium.
Cepa ovata à radicis figura, Cord. hist.

V. Co-

V. Cepa sectilis, Matth. Cast. Lugd. an Gethyon Græcis, & Cepola Columellæ.
VI. Cepa fissilis, Matth. Lugd. cui & Cepæ χιτωὶ, Portæ.
Cæpis affinis Muligis, Cæs.
VII. Cepa sterilis, Trag. Gesn. hor.
Cepa Ascalonica, Matth. Lugd. cui fortè Bulbus Setanius, quem Theoph. & Plin. Cepæ genus esse testantur.
Cepæ species sunt Ascalonia, Cast.
Cepis affinis, Ascalonia vulgo, Cæs.
Scaliones, Tur.
Verùm & Lobelius hist. Belgica Ascalonitidem antiquorum exhibuit, fortè à priore diversam.

PORRUM EJUSQUE SPECIES.

Quod πράσον Dioscorides l.2.c.179. vocavit, & in κεφαλωτὸν, capitatum, & ἀμπελόπρασον distinxit; id Latini Porrum, quod porrò eat, & longè lateq́; grassetur, vocarunt. Theophrast.2.caus.20. & 3. ejusdem 23. τὸ καρτὸν πράσον, tonsum porrum addidit: aliis 7.hist.1.2.3.4.5. & 6. de Porro egit. At Plin. l.20.c.6. est sectivum & capitatum; & illud l.19.c.6. duplex fecit.

I. Porrum commune capitatum.
Porrum, Brunf. Cord. in Diosc. Dod. (& Porrus Palladij) Ges. hor. Ang. Lon. Cæs. Cast. Tab.
Porrum commune, Matth. Lug. vulgare, Lob.
Porrum capitatum, Fuch. Tur.
Porrum capitatum Plinió, Hermol. Ruel. (cui Gethyllidas Græcorum) Dodon. gal. vulgare, Camer.
II. Porrum sectivum latifolium.
Porrum sectivum, Plin. Dod. Cæs. Lugd. Portæ.
Porrum sectivum capitatum, Matth. & (sectile) Lac. Lugd.
Porrum tonsile & capitatum, Lob.
Porrum tonsile sive sectile, Cam.
Hæc duo genere non differunt, cùm ex eodem semine generentur, & cultura solùm discrepent: quia id quod ad culinaria juscula sæpius detonderi solet, Sectivum aut Sectile Columellæ & Palladio nominatur: quod verò capitatum fieri debet, non tondendum, & autumnali tempore transferendum: etiam Plinio monente.
III. Porrum sectivum juncifolium.
Porrum sectivum, Trag. Fuch. Gesn. hort. Lon. Lugdun.
Porrum sectile, Matth.
Cepa Ascalonia, Matth. des. Ger.
Cepa fissilis & Cetion. Tur.
Schœnoprasum, Dod. Ad. Lob. (cui Ascalonia Matth.) Tab. Ger.
Porro tonsili cognatum, Cam.
Gethyllis, quam Ceparum genus Nicandri Scholiastes dicit, Ges. hort. in Porro sectivo.
Differt à veterum Sectivo, cùm illi folia lata, huic pro folijs junci inanes sint: hinc nomine ex Junco & Porro composito, Schœnoprasum vocarunt.
Majus & minus habetur: illud rarius & ad condimenta mitius, quod Gethium Gesnero: minus vero Gethyllis.
Gethyllidem sylvest. Ges. lib. de hor. proponit.
IV. Porrum folio latissimo.
Porrum Syriacum, Tab. Franco.
Porrum Indicum, Cam.
Scorodoprasum, Ger.
V. Porrum sylv. inodorum.
Porro simile, exilius & inodorum, Lob.
VI. Porrum sylv. gemino capite.
Ampeloprason, seu Porrum syl. Lob. Lugd. cui à Matthioli diversum.
Porrum sylvestre primum, Tab.
VII. Porrum sylvestre vinearum.
Ampeloprasum, Matth. Ruel. Ama. Ang. Gesn. hort. Cæs. Port. Lugd.

SCILLA EJUSQUE SPECIES.

Σκίλλαν Theophrast. 1. hist. 7. & 10. proposuit, & 7. hist. 11. Scilla Epimenidia vocata, & quæ ab usu nuncupationem sortita sit, meminit. Sic Dioscorid. l.2. c.202. σκίλλαν habet, & cap.

& cap. seq. μυνκερίτιον, quod Scillam aliqui nominant. Genera duo Scillæ medicæ, Plin. l.19.c.5. masculα albis folijs, fœmina nigris: & tertium genus cibis gratum, Epimenidium vocatam &c. Et l.20. c.9. Scillarum in Medicina alba est, quæ mascula, fœmina nigra: candidissima utilissima.

I. Scilla vulgaris radice rubra.
Pancratium & Scilla Dioscor.
Scilla fœmina, Plinio.
Squilla, Brunf.
Squilla, Trag. (& Cepa muris) Matth. Fuch. Tur. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Lugdun. Lon. Camer. Cæsalp. cujus bulbus rufi coloris, & nigra in montibus non longè à mari, reperitur.
Scilla communis & Pancratium, Dod. gal.
Scilla nigra & fœmina Plinij, & Pancratium Dioscoridis, Costæo.
Scilla major, Cast.
Pancratium, Ang. & Scilla vulgaris, Guil. Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd. Tab.
Scilla rubentibus radicis tunicis folio aloës carinato, Lobel.

II. Scilla radice alba.
Scilla, mascula Plinio: fœmina, Myreps.
Scilla, Marcell. Hermol. Manard. Ruel. Guil. Dod. Hispanica, Clus. hisp. & hist Cast. a p. Lug. alba, Eyst.
Scilla (sive cepa marina) Lob. major, Tab.
Scilla minor, sive Pancratium, Cast.

III. Scilla esculenta.
Scilla epimenidia, Theophr.
Scillæ 3. genus epimenidia, Plin.
Scilla vera & legitima, Ang.
Scilla dulcis & candida in Cephalonia, & Creta, Costæo in Mesuem.

ALLIUM EJUSQUE SPECIES.

ALlium fortè ab ἁλλεσθαι exilire, quod exiliendo crescat. Σκόροδον Dioscoridi l.2.c.182. vel quasi σκαιὸν ῥόδον, id est, rudis rosa, propter odorem gravem: vel quod comestum, vapores excrementitios ad cutim pellat, & vescentibus pandiculationes moveat. Sunt qui ab halante gravi odore deducant, & Alium scribant.

Genera Dioscoridi, sativum & hortense, quòd vel multiplici in Aegypto, vel singulari, ut Porrum, capite constet, cujus nucleos Græci ἀγλιθας nominant: aliud sylvestre, quod ὀφιοσκόροδον. At Theophrasto 7. hist. 4. aliud præcox, aliud serotinum: differunt præterea magnitudine singulari: quædam etiam non nucleis, quædam verò multis coagmentantur, quos γίλως Theophr. ἀγλιθας, Galenus: σκελίδας, Aegineta l.4.c.33. ὄνυχας, Aëtius lib. & cap. 11. vocat. Verum Plinio l. 19. c. 6. Generum Allij differentia, in tempore, præcox maturescit 60. diebus: tum in magnitudine. Ulpicum quoq; in hoc genere Græci appellavere. Alliam Cyprium, alij Antiscorodon (fortè rectius Aphroscorodon) &c. sunt qui velint Allium Ulpicum Plinij, Allium Aegyptiacum Dioscoridis esse.

In Virginea multis locis Allium nascitur, ab Anglicano parum differens: desc. Virgin. quod ut & Cepe in Hispaniola, vix unquam bonum evadit: par. 4. Amer. c. ult. Et Indi ex omnibus Europæis radicibus Allium eligunt, quo ventriculum reficiant: Joseph. Acosta l.4 c.18.

I. Allium sativum.
Allium, Brunf. Trag. Matth. Ruel. Cord. in Dioscorid Tur. Lac. Ang. Lon. Lobel. domesticum, Matth. Cast.
Allium hortense, Fuch. vulgare, Cam.
Allium sativum, Dod. Ges. hor. Ad. Cæs. Lugd.
Allium sativum multifidum, Cord. hist.
Verùm Matthiolus, Lobelius & Dodonæus, una figura Allium sine flore, Allium cum flore, & Allium amphicarpon; & Tabernæmon. sub Porro sylv. latifolio proposuit.
Genus quoddam capitibus ingentibus ex Africa adferri, Cæsalpinus auctor est.

II. Allium sativum alterum: sive Allioprasum caulis summo circumvoluto.
Allium sativum amphicarpon, quod & radicum nucleis seritur, & seminibus, quæ nucleos similitudine referunt, Cord. hist.

Allium ſativum ſecundum, Dod.
Scorodopraſum ſecundum, Cluſ. pan. & hiſt.
Allium Creticum, ſive Serpentinum, Cam.

III. Allium ſativum radice ſimplici.
Μώλυζα, Hippocrati.
Allium mas, Matth.
Allium ſimplex, Cord. hiſt.
Allium ſativum ſingulari capite, & Allium maſculum, Vercell.
Allium Ægyptiacum, Portæ.

IV. Allium Cyprium, Theoph.
Allium Ulpicum, Plin.
Allium Ulpicum vel Punicum, Columell.
Aphroſcorodon, ſive Allium Ulpium, Ruel. Geſner.
Allium Cyprium, ſive Ulpicum, Portæ.
Allium ſativum tertium, Dod.

V. Allioporrum ſive Scorodopraſum.
Scorodopraſon, Dioſcor. l. 2. c. 183. Gal. Ægin.
Scorodopraſum, Trag. Matth. Cord. in Dioſc. Geſ. hort. Lac. Caſt. Lugd. Portæ.
Allium porrinum, Car. Stephano.
Scorodopraſum & porrum Turcicum, Amat.

VI. Allium ſphæriceo capite, folio latiore, ſive ſcorodopraſum alterum.
Ampelopraſum primum, Dod.
Scorodopraſum ſive alliporrum, Ad.
Scorodopraſum, Lob. Cæſ.
Scorodopraſum 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Scorodopraſum alterum, Lug. qui cum ſequenti eâdem tabellâ pinxit.
Porrum Indum, Cam.

VII. Allium ſphæriceo capite folio anguſtiore.
Scorodopraſum alterum, Lob. Lugd.

VIII. Allium ſylveſtre latifolium.
Allium ſyl. quod urſinum vocant, Plin. l. 19. c. 6.
Allium ſyl. Brunf. Trag. (& colubrinum) Eric. Cordo: ſyl. latioris folij, Dod.
Allium urſinum, Matth. Fuch. Dod. gal. Ama. Geſ. col. Tur. Cluſ. hiſt. Lugd. Thal. Cæſ. Caſt. Cam. Eyſtet.
Allium urſinum latifolium, Ad. Lob. Lugd.
Allium ſylveſtre bifolium & arctoſcorodum, Geſ. hort.
Allium ſylveſtre ophioſcorodon appellatum, Cord. in Dioſc.
Ophioſcordon, Lon.
an Scorodopraſon.
Moly ſive Allium Urſinum, Svvert.

Sunt qui Dioſcoridis Scorodopraſum, aut ejus Ampelopraſum, aut Ophioſcorodon, ſed malè, cenſeant.

IX. Allium montanum, latifolium maculatum.
Allium anguinum, Matth. Lugd. Portæ, ſerpentinum, Caſt.
Allium latifolium maculoſum, ſive ſerpentinum, Ad.
Ophioſcorodon, Lob.
Victorialis longa, Geſ. hort. Cluſ. pan. & hiſt. (cui & major) Eyſt.
Allium alpinum, Geſn. hort. Dod. Tab. cui & Victorialis mas.

Eſt mas & fœmina, illa latioribus, hæc anguſtioribus eſt folijs, quare Victorialis mas, & fœmina, Camerario dicitur.

X. Allium ſylv. campeſtre purpuraſcens.
Allium caninum primum, Trag.
Allium ſylv. primum, Fuch.
Allium campeſtre, Cord. in hiſt.
Allium ſylveſt. Geſ. hort. Cæſ. Caſt. ſyl. minus, Dod. gal.
Allium tenuifolium, Cam.

XI. Allium campeſtre juncifolium capitatum purpuraſcens majus.
Allium in arvis, Plinio.
Allium ſyl. quod Ophioſcoridon, Ruel. Matth.
Allium ſyl. tenuifolium, Ad. Lob. ico. Dod.
Allium ſyl. vulgare ſeu caninum, Thal. tenuifolium, Franco.

XII. Allium ſylv. capitatum purpuraſcens minus: quod à primo potiſsimùm magnitudine differt, cùm palmare ſit, & folijs junceis.

XIII. Allium ſylv. bicorne flore obſoleto.
Allium caninum alterum, Trag.
Allium ſylv. Tur. ſyl. alterum, Fuch.
Allium ſylveſtre majus, Dod. gal.
Allium rubentibus nucleis, Lob. ico.

Eſt majus & minus.

XIV. Allium aquaticum.
Allium fluviatile in ſabulo ad Albim fluvium in Miſnia, Franc. hort. Luſat.

ALLIUM MONTANUM.

I. Allium montanum bicorne latifolium flore dilutè purpuraſcente.
Allium ſive Moly mont. latif. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium montanum bicorne anguſtifolium flore purpuraſcente.

Ampe-

Ampelopraſſon proliferum, Lob. ico. Cam.
Ampelopraſum 1. Cam. apud Matth.
Allium ſive Moly montanum 2. Cluſ. pan. (& Moly montanum gramineo folio) & hiſt.
Moly montanum carmeſino colore, Svvert.
III. Allium mont. bicorne flore exalbido.
Allium ſive Moly montanum 3. Cluſ. pan. (& Moly montanum junceo folio) & hiſt.
an Gethioides ſyl. Colum.
IV. Allium mont. bicorne flore obſoletiore.
Allij montan. quarti ſpecies 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Huc referri poteſt
Moly lurido colore, Svvert.
V. Allium mont. bicorne fl. pallido odoro.
Allij mont. quarti ſpecies 1. Cluſ. pan. & hiſt.
VI. Allium juncifol. bicorne luteum: quod 1. eſt in Prod. Monſpelio D. Saltzman. attulit.
VII. Allium mont. capite rotundo.
Allium ſive Moly montanum 5. Cluſ. pan. (& Moly montanum purpureo flore) & hiſt.
VIII. Allium Pyrenæum.
Moly Pyrenæum purpur. flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
IX. Allium mont. folijs narciſsi majus.
Allium ſive Moly narciſſ. fol. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
an Moly folijs narciſsi, Lob. Lugd.
Variat: 1. eſt, folijs ſplendentibus viridibus, floribus purpuraſc. 2. folijs magnis cinereis & mollioribus, florib. dilutiorib. hoc poſterius, eſt Moly narciſſ. folijs primi altera ſpec. Cluſ. hiſt.
X. Allium montan. folijs narciſsi minus.
Allium ſive Moly narciſsinis folijs 2. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium ſaxatile & Bulbus vomitorius, Cam.
Et hujus altera ſpecies folijs longioribus & anguſtioribus, floribus dilutioribus, & eſt Moly narciſſ. fol. ſecundi alt. ſpec. Cluſ. hiſt.
XI. Allium mont. radice oblongâ: quod 2. in Prod.
an Allium mont. ſive Petroſcorodon, Geſ. hor.
Allium mont. radice oblonga, Eid. col. ſtirp.
XII. Allium montanum minus: quod 3. in Prod.

MOLY ET EJUS SPECIES.

Μῶλυ, ἀπὸ τῦ μωλύειν τὰς νόσους, ab amoliendis morbis. Unius Theoph. 9. hiſt. 15. & Dioſcorid. lib. 3. cap. 54. meminere: at Plin. lib. 25. cap. 4. duplex propoſuit: alterum radice rotunda: alterum verò longa.

I. Moly latifolium liliflorum.
Moly Theoph fortè & Plinij radice rotunda.
Moly Theoph. Ang. Dod. Cluſ. hiſp. & hiſt. Cam.
Moly liliflorum, Ad. Lob. Lugd.
Moly latifolium, Moly Theoph. Dod.
Moly Homericum, Scillæ alterum genus, & Pancratium, Dioſc. Cæſ.
Moly Indicum flore purpureo, Svvert.
Flore eſt candido, vel ſubrubente.
II. Moly latifolium Indicum.
Duplex figura proponitur: altera priori ſimilis, paucis folijs, caule oblongo, capite rotundo: altera, folijs plantaginis, caule brevi, capite ex pluribus bulbulis compacto: illud dicitur Caucafon, Moly Indicum vocatum, Lob.
Moly Indic. Dod. Lugd. Indicum 1. Tab. 2. Cam.
Alterius figuræ nomina:
Caucafon, Lob. ico.
Moly Indic. Cluſ. hiſp. & hiſt. Indicum 2. Tab.
Narciſſus ſive Pancratium Cluſij, Svvert.
III. Moly latifolium Hiſpanicum.
Moly Hiſpanicum purpureum, vel Moly montanum latifol. purpur. Hiſpan. ad Cluſ. cur. poſt.
Flores plus minus 60. dilutè rubentes, aut purpuraſcentes. Huc refer
Moly latifolium, Eyſt.
IV. Moly latifol. luteum odore allij primum.
Moly mont. latifol. flavo flore, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Moly luteum Botanicorum perperam Ornithogalum luteum latifolium, Lob. ad. par. 2.
Moly flavo flore, Svvert.
V. Moly latif. luteum odore allij ſecundum.
Moly latifolium flore flavo, Eyſt.
VI. Moly African. umbella purpur. in Prod.
VII. Moly exoticum florib. alboviridibus.
Moly flore albo lineis viridis coloris, Svvert.
VIII. Moly anguſtifolium umbellatum.
Moly, Matth Caſt. Lugd. Lon. anguſtifolium, Dod. Lon.
Myle, Geſner. cat.
Moly Dioſcoridis putatum, Ad.
Moly Dioſcoridis, Lob. Cluſ. hiſp. & hiſt. Cam.
an Allium urſinum alterum, Cæſ.
IX. Moly humile folio gramineo.
Chamæmoly, an Moly Dioſcorid. Colum.
X. Moly parvum caule triangulo.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album, umbilico interiore nigro, Svvert.

II. Ornithogalum umbellat. majus anguſt.
Ornithogalum medium, Eyſt.
Flores intus candidi, exterius vireſcentes, ſtaminibus ex viridi palleſcentibus.

III. Ornithogalum umbellat. alb. medium latifolium.
Ornithogalum aliud vulgare, Cluſ. hiſt.

IV. Ornithogalum umbellat. med. anguſt.
Ornithogale, Manardo, Hermolao.
Ornithogalum Dod. gal. Tur. Ang. Geſ. hor. Ama. Ger. Caſt. vulgo, Cæſalp. ſecundum, Matth. Lugd.
Ornithogalum 5. ſive vulgare, Cluſ. hiſt. & pan.
Ornithogalum candido flore, Cord. in Dioſcorid.
Ornithogalum candidum vulgare, Ad. Lob.
Bulbus Leucanthemos minor, Dod. Lugd.
Ornithogalum alterum minus, Cam.
Bulbus ſolſequius, Tab.
Ornithogalon ſpicatum, Svvert.
Eſt & folijs gramineis, ut in cæteris humiſtratis. Matthiolus duplex haber, & utrumque caule folioſo pingit: quare in Lugd. hiſtoria utrumque à Dod. differre ſcribitur: ſic Lacuna & Lugd. Matthioli utramque figuram proponunt: at Lonicerus, primam tantum, quam fictam ſuſpicamur.

V. Ornithogalum album minus.
Ornithogal. minus è Pyrenæis, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum minus, Eyſt.

VI. Ornithogalum umbellatum floſculis ex albo ſubcæruleis.
Ornithogalum Hiſpanicum minus, Cluſ. hiſt.

ORNITHOGALUM SPICATUM.

I. Ornithogalum latifolium & maximum.
Ornithogalum magnum Myconi, Lugd.
Ornithogalum maximum, Cluſ. hiſt. ap. 1.
Ornithogalum vel Lilium Alexandrinum floribus albis innumerabilibus, Svvert.
Magna florum ſpica, aliquando centenis floribus nivei coloris.

II. Ornithogalum latifolium alterum.
Ornithogalum Æthiopicum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum Indicum promont. Bonæ ſpei, Svvert.

III. Ornithogalum anguſtifolium majus, floribus ex albo vireſcentibus.
Aſphodelus fœmina, Dod. Gal. Geſ. hor.
Aſphodelus Galeni, Lac. bulboſus Gal. Dod. Lugd. Cam. Ger.
Aſphodel. Hyacinthinus fortè Galeni, Ad. Lob. obſ. Hyacintho aſphodelus, Lob. ico.
Ornithogalum majus, Cluſ. in pan. majus primum, Eid. hiſt.
Ornithogalum Pyrenæum, Cluſ. cur. poſt.
Ornithogalum aliud ſpicatum, Cam.

IV. Ornithogalum anguſtifolium, ſpicat. maximum.
Ornithogalum lacteum, ſpicatum max. Eyſt.

V. Ornithogal. ſpic. ſeu comoſum fl. lacteo.
Ornithogali lactei ſpecies major, Eyſt.

VI. Ornithogal. majus ſpicatum flore albo.
Ornithogalum Narbonenſe, Dod. Lugd. ſpicatum, Cam.
Ornithog. ſpicatum Monſpel. flore lacteo, Lob.
Ornithogalum alterum, Cam. apud. Matthiol. qui vulgari adjunxit.
Bulbus Ornithogalo ſimilis Cæſ.
Ornithogalum majus Monſpel. Cluſ. pan. ſecundum, Eid. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum flore lacteo, Eyſt.
μῶλυ Dioſcorid. lib. 3. cap. 54. Theophr. 7. hiſt. 11. & Epimedium Plinij, lib. 19. cap. 5.

VII. Ornithogal. majus ſpicatum alterum.
Ornithogal. 3. vel majus Byzantin. Cluſ. hiſt.
Ornithogalum ſpicatum minus, Lob. obſ.

VIII. Ornithogal. majus ſpic. flore luteo.
Bulbus Ornithogalo ſimilis, flore luteo, Cæſ.

IX. Ornithog. ſpicatum fl. viridi lacteſcente.
Ornithog. Pannon. albo flore, Cluſ. pan. & hiſt.
Ornithogal. Pannon. Tab. Ger. Eyſt.
Ornithogalum flore albo viridique linea in dorſo prædito, Svvert.
an Ornithogalum ſerotinum, Cam.

X. Ornithogalum ſpicatum album.
Ornithogalum Hiſpanicum ſpicatum, Eyſt.

XI. Ornithogalum cæruleo pallente flore.
Ornithogalum cæruleum pallens Hyacintho autumnali pene par, Lob. obſ.

XII. Ornithogalum exoticum magno flore, minore innato.
Hyacinth. arvorum Ornithogaloides, Colum.
Narciſſus 4. Matthioli, Cluſ. hiſt. ap. 2.
Ornithogal. Neapolitanum, Eidem ap. 2. Eyſt.
Ornithogalum Neapolitanum flore interius candido, exterius cineraceo, Svvert.
Phalangij nomine, Honor. Bellius ex Creta miſit.

ORNI-

ORNITHOGALUM LUTEUM.

I. Ornithogalum luteum sive pallidum majus.
Ornithogalum 7. sive pallido flore, Clus.hist.

II. Ornithogalum luteum magno flore.
Ornithogal. flavum Alcmarianum, Clus.hist.

III. Ornithogalum luteum.
Bulbus, Trag. (cepa agrestis) Lac. sylv. Ruel. Fuch. Tur. Ges. cat. Dod. Lugd. Cam. Eyst.
Bulbus sylv. alius bifolius, Ges. hor.
Sisynrichium, Cord. hist.
Bulbus esculentus, Cast. Lon.
Ornithogalon luteum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Tab. Lugd. Col. Svvert.
Bulbus Ornithogalo similis florib. luteis, Cæs.

Ubi adolevit, folia inferiora amittit, quare apud Tabernæm. & Gerar. duæ figuræ.
Ornithogali lutei, & Ornithogali majoris, Taber.
Ornithog. lutei & Cepæ agrariæ nomine, Ges.

IV. Ornithogalum luteum minus.
Ornithogalum 10. sive Pannonic. luteo flore, Clus. pan. & hist.
Ornithogali lutei species minor, Lob. obs.

V. Ornithogal. angustifol. bulbiferum.
Ornithogalum angustifolium campestre luteum minimum bulbosum, Colum.

Variat: nam locis pinguioribus folia latiora & plura, sicut & flores: folia circa bulbillos hirsuta & candidiora sunt.

SECTIO QUARTA.

CEPA: PORRUM: SCILLA: ALLIUM ET MOLY.

CEPA ET EJUS SPECIES.

AEgyptiorum numina, Cepas & Allium (Plin. l. 19. c. 6.) prosequamur. Cepa à capitis magnitudine, Græcis κρόμμυον, ὅτι κόρας συμμύειν ποιεῖ, quod oculi pupillam comprimere cogat, utpote secundum Aristot. 20. probl. 22. mordaci nimium vapore lancinando & lacrymas movendo.

Genera Theophrast. 7. hist. 4. à locis cognominata refert, Gardiam, Cnidiam, Samothraciam, Satanicam, Ascaloniam, & fissilem. At Dioscorides l. 2. c. 181. longæ, rotundæ, flavæ & candidæ meminit. Plin. l. 19. c. 6. Cepa, inquit, genera apud Græcos Sardia, Samothracia, Alsidena, Setania, Schista, Ascalonia, &c.

Quare alia major est, alia minor: alia candida, alia viridis, alia rufa, alia subrubens: alia est rotunda, alia oblonga: omnes ut plurimùm duplici aut triplici membranâ, quas Festus tallas, alij tunicas vocant, vestita. Sic alia acerrima, aliæ mediocriter acres, aut nihil ferè acredinis habentes. Sic aliæ seruntur, aliæ deponuntur: aliquando seminis locô bulbos gerunt, Ut Dalechampius notavit.

I. Cepa vulgaris.
Cepe, Brunf. Ges. Lob.
Cepa, Trag. Fuch. Tur. Matthiol. Lac. Cord. in Diosc. Ang. Cast. Cæs. capitata, Matth.
Cepa rotunda, Dod.
Cepa sativa Matthioli, Lugd.
Cepa alba & rubra, Ges. hort. Lon. Tab.

Variat colore floris, vel candido, vel purpurascente: tunicarum quoque, coloris rubri, aut candidi: radicis formâ, major est, & minor, oblonga, sessilis, vel orbiculata, turbinata, quibusdam communioribus, in compressam latiorem circumferentiam bulbaceam abit.

Cepas porraceas, vocant stolones, qui primo Vere, dum tenelli sunt, antequàm caulescunt, in cibos eruuntur.

II. Cepa oblonga, Dod. Ges. hor.
Cepe Hispanica oblonga, Lob. icon. Cam.

III. Cepa radice candida dulci,
Cepa quarta, Ges. hort.

IV. Cepa plurium caulium.
Cepa ovata à radicis figura, Cord. hist.

V. Ce-

V. Cepa sectilis, Matth. Cast. Lugd. an Gethyon Græcis, & Cepola Columellæ.

VI. Cepa fissilis, Matth. Lugd. cui & Cepæ σχιστὴ, Portæ.
Cæpis affinis Muligia, Cæs.

VII. Cepa sterilis, Trag. Ges. hor.
Cepa Ascalonica, Matth. Lugd. cui fortè Bulbus Setanius, quem Theoph. & Plin. Cepæ genus esse testantur.
Cepæ species sunt Ascalonia, Cast.
Cepis affinis, Ascalonia vulgo, Cæs.
Scaliones, Tur.
Verùm & Lobelius hist. Belgica Ascalonitidem antiquorum exhibuit, fortè à priore diversam.

PORRUM EJUSQUE SPECIES.

Quod πράσον Dioscorides l.2.c.179. vocavit, & in κεφαλωτὸν, capitatum, & ἀμπελόπρασον distinxit; id Latini Porrum, quod porrò eat, & longè latéq; grassetur, vocarunt. Theophrast. 2. caus. 20. & 3. ejusdem 23. τὸ καρτὸν πράσον, tonsum porrum addidit: aliàs 7. hist. 1. 2. 3. 4. 5. & 6. de Porro egit. At Plin. l.20. c.6. est sectivum & capitatum; & illud l.19. c.6. duplex fecit.

I. Porrum commune capitatum.
Porrum, Brunf. Cord. in Diosc. Dod. (& Porrus Palladij) Ges. hor. Ang. Lon. Cæs. Cast. Tab.
Porrum commune, Matth. Lug. vulgare, Lob.
Porrum capitatum, Fuch. Tur.
Porrum capitatum Plinió, Hermol. Ruel. (cui Gethyllidas Græcorum) Dodon. gal. vulgare, Camer.

II. Porrum sectivum latifolium.
Porrum sectivum, Plin. Dod. Cæs. Lugd. Portæ.
Porrum sectivum capitatum, Matth. & (sectile) Lac. Lugd.
Porrum tonsile & capitatum, Lob.
Porrum tonsile sive sectile, Cam.

Hæc duo genere non differunt, cùm ex eodem semine generentur, & cultura solùm discrepent: quia id quod ad culinaria jufcula sæpius detonderi solet, Sectivum aut Sectile Columellæ & Palladio nominatur: quod verò capitatum fieri debet, non tondendum, & autumnali tempore transferendum: etiam Plinio monente.

III. Porrum sectivum juncifolium.
Porrum sectivum, Trag. Fuch. Gesn. hort. Lon. Lugdun.
Porrum sectile, Matth.
Cepa Ascalonia, Matth. des. Ger.
Cepa fissilis & Getion. Tur.
Schœnoprasum, Dod. Ad. Lob. (cui Ascalonia Matth.) Tab. Ger.
Porro tonsili cognatum, Cam.
Gethyllis, quam Ceparum genus Nicandri Scholiastes dicit, Ges. hort. in Porro sectivo.

Differt à veterum Sectivo, cùm illi folia lata, huic pro folijs junci inanes sint: hinc nomine ex Junco & Porro composito, Schœnoprasum vocarunt.

Majus & minus habetur: illud rarius & ad condimenta mitius, quod Gethium Gesnero: minus vero Gethyllis.
Gethyllidem sylvest. Ges. lib. de hor. proponit.

IV. Porrum folio latissimo.
Porrum Syriacum, Tab. Franco.
Porrum Indicum, Cam.
Scorodoprasum, Ger.

V. Porrum sylv. inodorum.
Porro simile, exilius & inodorum, Lob.

VI. Porrum sylv. gemino capite.
Ampeloprason, seu Porrum syl. Lob. Lugd. cui à Matthioli diversum.
Porrum sylvestre primum, Tab.

VII. Porrum sylvestre vinearum.
Ampeloprasum, Matth. Ruel. Ama. Ang. Gesn. hort. Cæs. Port. Lugd.

SCILLA EJUSQUE SPECIES.

Σκίλλαν Theophrast. 1. hist. 7. & 10. proposuit, & 7. hist. 11. Scilla Epimenidia vocata, & quæ ab usu nuncupationem sortita sit, meminit. Sic Dioscorid. l.2. c.202. σκίλλαν habet,

& cap.

& cap. seq. παγκράτιον, *quod Scillam aliqui nominant. Genera duo Scillæ medicæ, Plin. l.19.c.5. mascula albis folijs, fœmina nigris: & tertium genus cibis gratum, Epimenidium vocatam &c. Et l.20.c.9. Scillarum in Medicina alba est, quæ mascula, fœmina nigra: candidissima utilissima.*

I. Scilla vulgaris radice rubra.
Pancratium & Scilla Dioscor.
Scilla fœmina, Plinio.
Squilla, Brunf.
Squilla, Trag. (& Cepa muris) Matth. Fuch. Tur. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Lugdun. Lon. Camer. Cæsalp. cujus bulbus rufi coloris, & nigra in montibus non longè à mari, reperitur.
Scilla communis & Pancratium, Dod. gal.
Scilla nigra & fœmina Plinij, & Pancratium Dioscoridis, Costæo.
Scilla major, Cast.
Pancratium, Ang. & Scilla vulgaris, Guil. Cluf. hisp. & hist. Dod. Lugd. Tab.
Scilla rubentibus radicis tunicis folio aloës carinato, Lobel.

II. Scilla radice alba.
Scilla, mascula Plinio: fœmina, Myreps.
Scilla, Marcell. Hermol. Manard. Ruel. Guil. Dod. Hispanica, Cluf. hisp. & hist Cast. ap. Lug. alba, Eyst.
Scilla (sive cepa marina) Lob. major, Tab.
Scilla minor, sive Pancratium, Cast.

III. Scilla esculenta.
Scilla epimenidia, Theophr.
Scillæ 3. genus epimenidia, Plin.
Scilla vera & legitima, Ang.
Scilla dulcis & candida in Cephalonia, & Creta, Costæo in Mesuem.

ALLIUM EJUSQUE SPECIES.

Allium fortè ab ἁλέσθαι *exilire, quod exiliendo crescat.* Σκόροδον *Dioscoridi l.2.c.182. vel quasi* σκαιὸν ῥόδον, *id est, rudis rosa, propter odorem gravem: vel quod comestum, vapores excrementitios ad cutim pellat, & vescentibus pandiculationes moveat. Sunt qui ab halante gravi odore deducant, & Alium scribant.*

Genera Dioscoridi, sativum & hortense, quòd vel multiplici in Aegypto, vel singulari, ut Porrum, capite constet, cujus nucleos Græci ἄγλιθας *nominant: aliud sylvestre, quod* ὀφιοσκόροδον. *At Theophrasto 7. hist. 4. aliud præcox, aliud serotinum: differunt præterea magnitudine singulari: quædam etiam non nucleis, quædam verò multis coagmentantur, quos* γέλγις *Theophr.* ἄγλιθας, *Galenus:* σκελίδας, *Aegineta l.4.c.33.* ὄνυχας, *Aëtius lib. & cap. 11. vocat. Verum Plinio l.19.c.6. Generum Allij differentia, in tempore, præcox maturescit 60. diebus: tum in magnitudine. Ulpicum quoq; in hoc genere Græci appellavere. Alliam Cyprium, alij Antiscorodon (fortè rectius Aphroscorodon) &c. sunt qui velint Allium Ulpicum Plinij, Allium Aegyptiacum Dioscoridis esse.*

In Virginea multis locis Allium nascitur, ab Anglicano parum differens: desc. Virgin. quod ut & Cepe in Hispaniola, vix unquam bonum evadit: par.4. Amer. c. ult. Et Indi ex omnibus Europæis radicibus Allium eligunt, quo ventriculum reficiant: Joseph. Acosta l.4 c.18.

I. Allium sativum.
Allium, Brunf. Trag. Matth. Ruel. Cord. in Dioscorid Tur. Lac. Ang. Lon. Lobel. domesticum, Matth. Cast.
Allium hortense, Fuch. vulgare, Cam.
Allium sativum, Dod. Gef. hor. Ad. Cæf. Lugd.
Allium sativum multifidum, Cord. hist.
Verùm Matthiolus, Lobelius & Dodonæus, una figura Allium sine flore, Allium cum flore, & Allium amphicarpon; & Tabernæmon. sub Porro sylv. latifolio proposuit.
Genus quoddam capitibus ingentibus ex Africa adferri, Cæsalpinus auctor est.

II. Allium sativum alterum: sive Allioprasum caulis summo circumvoluto.
Allium sativum amphicarpon, quod & radicum nucleis feritur, & seminibus, quæ nucleos similitudine referunt. Cord. hist.

Allium ſativum ſecundum, Dod.
Scorodopraſum ſecundum, Cluſ. pan. & hiſt.
Allium Creticum, ſive Serpentinum, Cam.

III. Allium ſativum radice ſimplici.
Μώλυζα, Hippocrati.
Allium mas, Matth.
Allium ſimplex, Cord. hiſt.
Allium ſativum ſingulari capite, & Allium maſculum, Vercell.
Allium Ægyptiacum, Portæ.

IV. Allium Cyprium, Theoph.
Allium Ulpicum, Plin.
Allium Ulpicum vel Punicum, Columell.
Aphroſcorodon, ſive Allium Ulpium, Ruel. Geſner.
Allium Cyprium, ſive Ulpicum, Portæ.
Allium ſativum tertium, Dod.

V. Allioporrum ſive Scorodopraſum.
Scorodopraſon, Dioſcor. l. 2. c. 183. Gal. Ægin.
Scorodopraſum, Trag. Matth. Cord. in Dioſc. Geſ. hort. Lac. Caſt. Lugd. Portæ.
Allium porrinum, Car. Stephano.
Scorodopraſum & porrum Turcicum, Amat.

VI. Allium ſphæriceo capite, folio latiore, ſive ſcorodopraſum alterum.
Ampelopraſum primum, Dod.
Scorodopraſum ſive alliporrum, Ad.
Scorodopraſum, Lob. Cæſ.
Scorodopraſum 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Scorodopraſum alterum, Lug. qui cum ſequenti eàdem tabellà pinxit.
Porrum Indum, Cam.

VII. Allium ſphæriceo capite folio anguſtiore.
Scorodopraſum alterum, Lob. Lugd.

VIII. Allium ſylveſtre latifolium.
Allium ſyl. quod urſinum vocant, Plin. l. 19. c. 6.
Allium ſyl. Brunſ. Trag. (& colubrinum) Eric. Cordo: ſyl. latioris folij, Dod.
Allium urſinum, Matth. Fuch. Dod. gal. Ama. Geſ. col. Tur. Cluſ. hiſt. Lugd. Thal. Cæſ. Caſt. Cam. Eyſtet.
Allium urſinum latifolium, Ad. Lob. Lugd.
Allium ſylveſtre bifolium & arctoſcorodum, Geſ. hort.
Allium ſylveſtre ophioſcorodon appellatum, Cord. in Dioſc.
Ophioſcordon, Lon.
an Scorodopraſon.
Moly ſive Allium Urſinum, Svvert.

Sunt qui Dioſcoridis Scorodopraſum, aut ejus Ampelopraſum, aut Ophioſcorodon, ſed malè, cenſeant.

IX. Allium montanum, latifolium maculatum.
Allium anguinum, Matth. Lugd. Portæ, ſerpentinum, Caſt.
Allium latifolium maculoſum, ſive ſerpentinum, Ad.
Ophioſcorodon, Lob.
Victorialis longa, Geſ. hort. Cluſ. pan. & hiſt. (cui & major) Eyſt.
Allium alpinum, Geſn. hort. Dod. Tab. cui & Victorialis mas.

Eſt mas & fœmina, illa latioribus, hæc anguſtioribus eſt folijs, quare Victorialis mas, & fœmina, Camerario dicitur.

X. Allium ſylv. campeſtre purpuraſcens.
Allium caninum primum, Trag.
Allium ſylv. primum, Fuch.
Allium campeſtre, Cord. in hiſt.
Allium ſylveſt. Geſ. hort. Cæſ Caſt. ſyl. minus, Dod. gal.
Allium tenuifolium, Cam.

XI. Allium campeſtre juncifolium capitatum purpuraſcens majus.
Allium in arvis, Plinio.
Allium ſyl. quod Ophioſcoridon, Ruel. Matth.
Allium ſyl. tenuifolium, Ad. Lob. ico. Dod.
Allium ſyl. vulgare ſeu caninum, Thal. tenuifolium, Franco.

XII. Allium ſylv. capitatum purpuraſcens minus: quod à primo potiſsimùm magnitudine differt, cùm palmare ſit, & folijs junceis.

XIII. Allium ſylv. bicorne flore obſoleto.
Allium caninum alterum, Trag.
Allium ſylv. Tur. ſyl. alterum, Fuch.
Allium ſylveſtre majus, Dod gal.
Allium rubentibus nucleis, Lob. ico.

Eſt majus & minus.

XIV. Allium aquaticum.
Allium fluviatile in ſabulo ad Albim fluvium in Miſnia, Franc. hort. Luſat.

ALLIUM MONTANUM.

I. Allium montanum bicorne latifolium flore dilutè purpuraſcente.
Allium ſive Moly mont. latif. 1. Cluſ. pan. & hiſt.
Allium montanum bicorne anguſtifolium flore purpuraſcente.

Ampe-

Ampeloprasson proliferum, Lob. ico. Cam.
Ampeloprasum 1. Cam. apud Matth.
Allium sive Moly montanum 2. Clus. pan. (& Moly montanum gramineo folio) & hist.
Moly montanum carmesino colore, Svvert.
III. Allium mont. bicorne flore exalbido.
Allium sive Moly montanum 3. Clus. pan. (& Moly montanum junceo folio) & hist.
an Gethioides syl. Colum.
IV. Allium mont. bicorne flore obsoletiore.
Allij montan. quarti species 2. Clus. pan. & hist.
Huc referri potest
Moly lurido colore, Svvert.
V. Allium mont. bicorne fl. pallido odoro.
Allij mont. quarti species 1 Clus. pan. & hist.
VI. Allium juncifol. bicorne luteum: quod 1. est in Prod. Monspelio D. Saltzman. attulit.
VII. Allium mont. capite rotundo.
Allium sive Moly montanum 5. Clus. pan. (& Moly montanum purpureo flore) & hist.
VIII. Allium Pyrenæum.
Moly Pyrenæum purpur. flore, Clus. hist. ap. alt.
IX. Allium mont. folijs narcissi majus.
Allium sive Moly narciss. fol. 1. Clus. pan. & hist. an Moly folijs narcissi, Lob. Lugd.
Variat: 1. est, folijs splendentibus viridibus, floribus purpurasc. 2. folijs magnis cinereis & mollioribus, florib. dilutiorib. hoc posterius, est Moly narciss. folijs primi altera spec. Clus. hist.
X. Allium montan. folijs narcissi minus.
Allium sive Moly narcissinis folijs 2. Clus. pan. & hist.
Allium saxatile & Bulbus vomitorius, Cam.
Et hujus altera species folijs longioribus & angustioribus, floribus dilutioribus, & est Moly narciss. fol. secundi alt. spec. Clus. hist.
XI. Allium mont. radice oblongâ: quod 2. in Prod.
an Allium mont. sive Petroscorodon, Gesf. hor.
Allium mont. radice oblonga, Eid. col. stirp.
XII. Allium montanum minus: quod 3. in Prod.

MOLY ET EJUS SPECIES.

Μῶλυ, ἀπὸ τοῦ μωλύειν τὰς νόσους, ab amoliendis morbis. Unius Theoph. 9. hist. 15. & Dioscorid. lib. 3. cap. 54. meminere: at Plin. lib. 25. cap. 4. duplex proposuit: alterum radice rotunda: alterum verò longa.

I. Moly latifolium liliflorum.
Moly Theoph fortè & Plinij radice rotunda.
Moly Theoph. Ang. Dod. Clus. hisp. & hist. Cam.
Moly liliflorum, Ad. Lob. Lugd.
Moly latifolium, Moly Theoph. Dod.
Moly Homericum, Scillæ alterum genus, & Pancratium, Diosc. Cæs.
Moly Indicum flore purpureo, Svvert.
Flore est candido, vel subrubente.
II. Moly latifolium Indicum.
Duplex figura proponitur: altera priori similis, paucis folijs, caule oblongo, capite rotundo: altera, folijs plantaginis, caule brevi, capite ex pluribus bulbulis compacto: illud dicitur Caucafon, Moly Indicum vocatum, Lob.
Moly Indic. Dod. Lugd. Indicum 1. Tab. 2. Cam.
Alterius figuræ nomina:
Caucafon, Lob. ico.
Moly Indic. Clus. hisp. & hist. Indicum 2. Tab.
Narcissus sive Pancratium Clusij, Svvert.
III. Moly latifolium Hispanicum.
Moly Hispanicum purpureum, vel Moly montanum latifol. purpur. Hispan. ad Clus. cur. post.
Flores plus minus 60. dilutè rubentes, aut purpurascentes. Huc refer
Moly latifolium, Eyst.
IV. Moly latifol. luteum odore allij primum.
Moly mont. latifol. flavo flore, Clus. hist. ap. alt.
Moly luteum Botanicorum perperam Ornithogalum luteum latifolium, Lob. ad. par. 2.
Moly flavo flore, Svvert.
V. Moly latif. luteum odore allij secundum.
Moly latifolium flore flavo, Eyst.
VI. Moly African. umbella purpur. in Prod.
VII. Moly exoticùm florib. alboviridibus.
Moly flore albo lineis viridis coloris, Svvert.
VIII. Moly angustifolium umbellatum.
Moly, Matth. Cast. Lugd. Lon. angustifolium, Dod. Lon.
Myle, Gesner. cat.
Moly Dioscoridis putatum, Ad.
Moly Dioscoridis, Lob. Clus. hisp. & hist. Cam. an Allium ursinum alterum, Cæs.
IX. Moly humile folio gramineo.
Chamæmoly, an Moly Dioscorid. Colum.
X. Moly parvum caule triangulo.

Moly parvum Pesarense, Ponn. Ital.

XI. Moly angustifol. floribus majoribus.
Moly minus, Clus. hist.
Moly minimum albo flore, Svvert.

XII. Moly angustifolium folijs reflexis.
Moly serpentinum vocatum, Lob Lugd.
Scorodoprasum alterum Clusij, quibusdam.

XIII. Moly atropurpureum Svvert. mihi incognitum.

XIV. Moly moschatum capillaceo folio.
Allium syl. perpusillum juncifolium moschatum, Lob. ad part. alt.

SECTIO QUINTA.

LILIUM: MARTAGON: CORONA IMPERIALIS.

LILIUM ET EJUS SPECIES.

Lilium, κρίνον καὶ λείριον Græcis, Theoph. 6. hist. 6. Lilij florem variare dixit, & purpureum esse, singulis caulibus, aliàs unum, aliàs plura exire. Dioscorides lib.3.cap.116. duo genera agnovisse videtur, dum scribit, & rubra lilia esse. At Plinio lib. 21. cap. 5. Lilium triplex, album, rubens, purpureum, quod aliquando gemino sit caule, quod Narcissum vocitent. Dividimus in Lilium radice bulbosa & una, ut sunt Lilia alba, Martagon: vel pluribus, Asphodeli bulbis constante, ut Lilium luteum & rubrum.

LILIUM ALBUM.

I. Lilium album flore erecto & vulgare.
Lilium sive rosa Junonis, Apuleio.
Ambrosia sive Lilium album Nicandri, Ang.
Lilium Brunf. Dod. gal. Tur. Matthiol. Lac. C st Cæsalp.
Lilium album, Trag. Fuch. Gesner. hor. Ang. Lon. Lugd. Tab. Ger. Eyst.
Lilium candidum, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Dod. Franco.
Lilium album vulgare, Cam.

Variat: aliquando circa caulis medium, foliorum quasi cespes, ut pingit Bry, nomine Lilij multifolij Stutgardiæ nati.
Aliquando ex caule plano trium unciarum lato, numerosi flores exurgunt, ut idem figuram habet, cui titulus
Lilium liliorum, sive 122. lilia ex eodem bulbo enata.

II. Lilium album floribus dependentibus, sive peregrinum.
Sultan Zambach (sive Martagon Constantinopolitanum) Clus. pan. & hist. Eyst. du Bry.
Martagon album, Lilium candidum Byzantinum, Lob. ico.
Lilia candida Martagonis Constantinopolitani nomine insignita, Lob. ad. par alt.
Lilij albi species alia, Cam.
Hoc nonnunquam sexagenos flores in plano & lato caule protulit, quare.
Lilium album Byzantinum πολυανθές, Clusio.

Sic Lobelius ad. part. alt. in caule palmaris latitudinis, humanæ proceritatis, ducentos & plures candidissimos & suavissimos flores observavit.

Huc referendum
Lilij pulchri albi & ignoti species Theophrasti, Rauvvolff.
Lilium album Syriacum, Lugd. in ap.
an Lilia candidissima in Baya, medicinæ tota utilia, Linsc. par. 4. Ind. Orient. cap. 14.

LILIUM PURPUROCROCEUM.

I. Lilium purpurocroceum majus.
an Bulbus cruentus, Hippocrati.
Lilium purpureum Diosc. rubens Plinij.
Hemerocallis Diosc. Matth. Amat. Ang. Lac. Cast.
Hemerocallis 1. Matthioli, Cam. & Lugd.

Hya-

Hyacinthus & Cosmosandalos Poëtarum, Dod. & Portæ.
Lilium rubrum, sive aureum, Brunf.
Lilium rufum, Trag. Dod. gal.
Lilium rubens, Gesn cat. Fuch. ico.
Lilium rubens vel croceum alterum, Gesn. hor.
Lilium croceum, Fuch. Lon. syl. croceo flore, Cæsalp.
Lilium purpureum, Tur. Ad. purpur. majus, Lob. Dod. & Cynorrhodon Plinij, ut & Ang. & Portæ) Lugd. Eyst.
Lilium aureum Ger. majus, Tab.
Martagon, Cast. ico.
Martagon radice alba, Ang.
Martagon Chymistarum, Lob. ico.
Vidi & candido flore.

II. Lilium purpurocroceum flore pleno.
Hemerocallis 1. Matthiol. flore pleno, Cam.
Lilium cruentum puniceum flore pleno, Eyst.

III. Lilium purpurocroceum minus.
Lilium purpureum minus, Ad. Lob. Dod.
Lilium purpureum alterum minus, Lugd.
Lilium rubrum minus non bulbiferum, Clus. pan.
Martagon 3 Hyacinthus Poëtarum, Ang.
Lilium puniceum non bulbiferum minus, Clus. hist.

Variat: communiter flore puniceo & quasi rubente, numero paucioribus: aliquando viginti & plures observantur: reperitur & pleno flore, duodecim, viginti, aut plurium foliorum textura, constans.

IV. Lilium phœniceum.
Martagon phœnicum dilutum, Lob. belg.
Martagon Chymistarum alterum, Lob. ico.
Lilium puniceum non bulbiferum majus flore diluto, Clus. hist.

Flores nonnunquam sexaginta vno caule.

V. Lilium Sandycis colore polyanthos.
Lilium cruentum polyanthos, Eyst.

Flores 84. in hoc observati.

VI. Lilium cruentum plantaginis folio.
Lilium cruentum latifolium, Tab. quid?

LILIUM BULBIFERUM.

I Lilium bulbiferum latifolium majus.
Lilium cruentum bulbos majusculos squamatim compactos gerens, summo alis diviso caule, Lob. ico.
Lilium cruentum bulbos gerens, Lugd.
Martagon bulbif. majus, Clus. pan. vel primum, Eid. hist.
Martagon rubrum, Tab.
Lilium cruentum latifolium, Ger.

II. Lilium bulbiferum angustifolium.
Martagon cruentum angustifolium, Lob. ico.

III. Lilium bulbiferum minus.
Lilium rubens vel croceum alterum, & Lilium rubens feminiferum, Gesn. hor.
Lilium cruentum 4. secundum caulem bulbulis donatum, Lob. cruentum aliud, Lugd.
Lilium purpureum tertium, Dod.
Martagon bulbiferum minus, vel pratense, Clus. pan.
Martagon bulbiferum 3. vel lilium puniceum bulbiferum 3. Clus. hist.
Hemerocallis prima Matthioli bulbifera, Camer.
Lilium cruentum bulbiferum, Eyst.

IV. Lilium bulbiferum incanum.
Martagon bulbifer. incanum, Clus. pan. vel 2. Eid. hist.

Hujus iconem Lobelius primo adjunxit, & apud Lugdunensem, sub Lilio cruento bulbos gerente pingitur.

LILIUM FLORIBUS REFLEXIS latifolium.

I. Lilium floribus reflexis montanum.
Affodillus, Brunf.
Hyacinthus Poëtarum, vel 5. Trag.
Asphodelus fœmina, Fuch.
Lilium purpureum, Fuch. ico. Gesner. hor. syl. Thal.
Lilium syl. Dod. Cam. alterum, Clus. pan.
Lilium syl. purpureo flore, Cæs.
Lilium alterum, Martagon Italis, quod Petilium Plinius appellat, Ama.
Lilium montanum, Ad. Lob. sive syl. 2 minus, Clus. hist.
Martagon, Matth. Lac. Lugd. Cast. desc.
Martagon primum, Ang.
Hemerocallis, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Lon.
Lilium montanum flore purpurascente punctatum, Eyst.

Variat floris colore, qui plerumq; subruber, aliquando dilutus albicansque: sic & maculæ rubiæ inordinatæ florum folijs, & intus & foris, maximè circa foliorum exortum, intrinsecus

aſperguntur: hujus tres differentias Cluſius agnoſcit: huc referre oportet
Martagon Pannon. flore ſuaverubente, ipſius Bry.
Reperitur etiam longiore ſpicâ, & dicitur
Martagon montanum longiore ſpicâ, Bry: & etiam quaſi duplici corolla ab eodem pictum, Francofurti natum.
II. Lilium floribus reflexis alterum, lanugine hirſutum.
Lilium purpureum mas, Geſ. hor.
Lilium ſyl. primum & majus, Cluſ. pan.& hiſt.
Hemerocallis flore rubello, Lob. ico.
Lilium Saracenicum, Tab.
Flores priore plures, ſaturatè purpuraſcentes, maculis nigricantibus diſtincti: aliquando dilutè purpuraſcentes, maculis carentes;
Lilium flore purpuraſcente non punctatum, Eyſtetr.
Pingit inſuper Bry.
Martagon exoticum flore ſpadiceo, &
Martagon flore carneo.
III. Lilium floribus reflexis, varijs, ſive tertium.
Lilium montanum ſive ſyl. tertium, Cluſ. hiſt.
Lilium montanum maximum polyanthos variegatum, Eyſt.
Simile eſt Cluſiano.
Flos antequam explicetur, foris carneus: explicatus, intus alb. notis purpureis inſignitus.
Cluſius & quartum genus addit, floribus ſaturatè purpuraſcentibus ſerius florentibus, & odore non inſuavi præditis.
IV. Lilium fl. reflexis albis non punctatis.
Lilium montanum albo flore, Cluſ. hiſt. ap. alt. & cur. poſt.
Lilium mont. minus alb. non punctatum, Eyſt.
Martagon imperiale niveum ſine maculis, Bry.
V. Lilium flor. reflexis albis punctatis.
Lilium montanum albis floribus maculis purpureis inſignitis, Cluſ. cur. poſt.
Lilium montan. majus album punctatum, Eyſt.
VI. Lilium flor. reflexis polyanthos album punctatum.
Lilium mont. maximum polyanthos album varijs maculis rubris maculis aſperſis, Eyſt.
VII. Lilium Byzantinum miniatum.
Lilium rubrum Zuphiniare, ſive miniatum Chalcedonicum, Cluſ. pan.
Lilium rubrum ſive miniat. Byzant. Eid. hiſt.
Hemerocallis Byzantina altera, Lob. ico.
Lilium Chalcedonicum miniatum ſerotinum, Lob. ad. par. alt.
Hemerocallis Conſtantinopolitana phœnicea unico flore, Lugd.
Flos colore elegantiſsimi minij aut ceræ rubræ recentis, rariùs prorſus nivei, aliquando flavi coloris: modò unus, modò duo, quatuor, quinque, ſex, tredecim.
VIII. Lilium Byzant. miniat. polyanthos.
Lilium Byzantinum miniato ſaturatiore flore πολυανθὲς, ſive Zuſiniate, Cluſ. hiſt.
Lilium Chalcedonicum miniatum præcox, Lob. ad. par. alt.
Flores quinos, ſenos, denos ut plurimum profert, rarius 20. 30. vel 40. in caule duorum triúmve digitorum latitudine, aliquando ſaturatioris, aliquando dilutioris coloris, hocque Lilij Byzantini miniati dilutioris floris nomine pingitur à Cluſio in hiſt.
Lilium Byzantinum ſerotinum, Eyſt.
Lilium Byzantinum flore multiplici, Eid.
Hoc florum foliorum numero duodenario, & ſtaminum multitudine à priore diſcrepat.
Varietas in folijs: quæ flore eſt dilutiore, caulem & folia viridiora habet: quæ verò ſaturariore, hujus caulis & folia plerumq; ex purpura nigricant. Aliquando flores in modum corollæ diſpoſiti naſcuntur, ut Bry pingit, nominans Martagon corollam præbens.
IX. Lilium purpuro ſanguineum fl. reflexo.
Hemerocallis altera, Matth Lugd. quam cum Lilio Zuſiniani eandem vult, Cluſ.
Lilium ſylveſtre alterum, Dod. ico.
Hemerocallis Chalcedonica purpuro ſanguinea polyanthos, Lob. Cam. (cui idem cum Lilio Zuſiniari Cluſij) Bry.
X. Lilium pyramidale moſchatum.
Lilium ſylveſtr. ſive Hemerocallis moſchata polyanthos, &
Martagon imperiale nuperor. Lob. ad. par. alt.
Martagon imperiale moſchatum, Eyſt.
Eſt florum centum & viginti & plurium, roſæ moſchatæ odore, qui diluti & lividi coloris maculis ex fuſco purpureis notati: florum 210. ferax in horto Eyſt. conſpectum fuit.

LILIUM FLORIBUS REFLEXIS anguſtifolium.

I. Lilium rubrum anguſtifolium.

Lilium

Lilium rubrum præcox, Cluſ. hiſt. Bry.

Uno, duobus, tribus eſt floribus: & quia aliquando anguſtioribus eſt folijs, vel latioribus, idcirco Cluſius in hiſt.
Lilium rubrum præcox 1. & 2. facit.

II. Lilium brevi & gramineo folio.
Lilium rubrum præcox 3. anguſtifolium, Cluſ. hiſt.
Lilium miniat. tenuifol. Cluſ. hiſt. ap. alt.
Hemerocallis Macedonica & Martagon Pomponeum, Lob. ad. par. alt.
Lilium montanum rubrum præcox, Eyſt.

Floribus aliquando 35. 46. & 48. ſed in plano caule, vel miniati, vel cruenti coloris.

III. Lilium miniatum odorum anguſtifol.
Lilij miniati tenuifol. aliud genus, Cluſ. hiſt. ap. alt.
Martagon Pomponij, Eid. & cur. poſt. & Eyſt.

IV. Lilium flavum anguſtifolium.
Lilium montanum flavo flore maculis diſtinctum & non diſtinctum, Cluſ. hiſt. ap. 1. & alt.
Lilium montan. flavo flore, Lob. ad. part. alt.
Lilium montanum flore luteo punctatum & non punctatum, Eyſt.
Martag. ſive Hemerocallis punctata flavo fl. & Martagon non punctatum, flore flavo, & Martagon ſive Lilium de Canada auri colorem referens, fl. intus nigris maculis aſperſo, Bry.
Lilium montanum magis flavo flore & atrioribus maculis, Cluſ. cur. poſt.

Variat flos colore flavo, vel dilutiore quaſi pallente, in alio maculis nigris diſtincto: in altero flores nullis punctis internè diſtinguuntur, ſed omnino flavi ſunt: rarius quadraginta & plures flores penè flavos, ſed in caule plano profert, quod multiflorum Cluſius in hiſt. ap. alt. nominat: variat etiã ſubviridi fl. & dicitur Martagon ſubviridi flore, Bry.

LILIUM SIVE CORONA Imperialis.

I. Lilium ſive Corona Imperialis.
Corona Imperialis, Dod. Lugd. (& Chalcedonicum Lale) Lon. Tab. Cam. Eyſt. Rob. qui & Coronam imperialem majorem addit.
Lilium ſive Corona Imperialis, Lob.
Tuſai ſive Lilium Perſicum 1. (& Hemerocallis Dioſcoridis) Cluſ. pan. & hiſt. & du Bry.
Corona imperialis procerior rubra, ſed alia rubicunda, Svvert.

Variat flos colore luteo, vel verius pallescente, vel purpurei Lilij inſtar rubente, aut Sandaracæ colorem refert, & hæc dicitur Tuſai 2. Cluſij hiſt.

At Lobelius ad. part. alt. varietatem in caule, flore & folio adfert: cui alia præcocior, alia ſerotina: præcocior altera folio lato dilutè virente, flore pallidiore; altera media, quæ elatior, folio pallidiore, anguſtiore, flore dilutiore. At ſerotina folijs latioribus, atrovirentibus, flore ſaturo phœniceo.

II. Lilium, ſive Corona imperialis multiflora latoque caule.
Tuſai, ſive Lilium Perſicum 3. & Tuſai πολυανθὲς, Cluſ. hiſt. pan. & rar.
Corona imperialis polyanthes, Eyſt.
Corona platycaulos, ſive laticaulis, Lob. ad. par. alt.

Flores 20. 30. 40. 50. & etiam 70. in caule lato, qui ſequenti anno caulem rotundum acquirit, cum 3. 5. 7. aut octo floribus.

III. Lilium ſive Corona imperialis duplici corona.
Corona imperialis phœnicea duplici corona, aut ſerie florum, Lob. ico.
Corona imperialis polyanthes, Tab. ico.
Corona imperialis florum claſſe duplici, Eyſt.
Corona polyphyllos ſive folioſa, Lobel. ad. part. alt.
Tuſai, ſive Lilium Perſicum 2. du Bry.
Corona imper. duabus coronis ornata flore flaveſcente, Svvert.

Et hujus varietas apud Lob. caule numeroſis folijs ſtipato, corona duplici nonnullis floribus in caulis faſtigio: altera, flore dilutiore minus propendente, ob florum acervum caulem ambiente: & hæc eſt
Corona polyphyllos & polyanthes altera, Lob. ad. par. alt.

IV. Lilium ſive Corona imperialis non fœtens.
Tuſai quarta differentia, Cluſ. hiſt.

V. Lilium ſive Corona Imperialis ramoſa.
Tuſai ἀλλοῖος, Cluſ. hiſt.

Ramis ſingulis 11. flores: vel in altero 8. vel plures: in altera, 5. vel ſex.

LILIUM PERSICUM.

Lilium Perſicum, Dod. (& Hyacinth. ſpurius 6.) Lob.

6.) Lobel. (& Pannachio Perſianorum) Lugd. Taber.
Lilium non bulboſum, ſive arundinaceum flore ſubcroceo & alterum luteo, Cam. Eyſt. Rob. Svvert. Bry.
Lilium Suſianum, Cluſ. pan. & hiſt. Bry.

LILIUM ASPHODELI radice.

I. Lilium luteum aſphodeli radice.
Lilium non bulboſum luteum, Dod. Lugd. Ger.
Lirioſphodelus luteus liliflorus, Ad. Lob.
Liliaſpodelus luteo flore, Cluſ. pan. hiſt. Cam.
Liliago minor aſphodelo affinis, Hemerocallis Dioſcoridis videtur, Cæſ.
Aſphodelus liliaceus, Eyſt. luteus, Tab.
Flore eſt communiter luteo, rarius albo.

II. Lilium rubrum aſphodeli radice.
Hemerocallis Dioſc. Theoph. & Plinij.
Lilium rubens harundinaceum, Geſ. hort.
Lilium non bulboſum obſoleto colore rubens, Dodon.
Lirioſphodelus phœniceus, Lob.
Liliaſphodelus puniceus Cluſ. hiſt.
Lilium rubrum non bulboſum, Lugd.
Liliago major aſphodelo affinis, Cæſ.
Aſphodelus liliaceus rubens, Tab.
Lilium non bulboſum ſive arundinaceum, Camer. ſive phœniceum, Ger.
Lilium fatuum, Eyſtet.

✱✱

SECTIO SEXTA.

ORCHIS: SATYRIUM: DENS CANIS: OPHIRYS: OROBANCHE.

ORCHIS EJUSQUE DIFFERENTIÆ

Ὄρχις ſive Teſticulus, à Theophraſto 9. hiſt. 19. & Dioſcoride l. 3. c. 141. proponitur: Dioſcorides, inter Orchidem, & Satyrion differentiam hanc fecit: ὀρχίδας vocans, quæ radicem bulboſam habent, eamq; geminam, oblongam olivæ modo anguſtam, ſuperiorem pleniorem, & inferiorem molliorem, ac rugoſiorem. Satyrion autem, quod radicem habet unam, eamq; bulboſam, mali magnitudine.

Genera Orchidis, Dioſcorides duo fecit; unum, Κυνὸς ὄρχιν, teſticulum canis: alterum, σεραπιάδα cognominatum. Sic Satyrium duplex, alterum σατύριον τρίφυλλον; alterum σατύριον ἐρυθρόνιον, vel ἐρυθραικόν. Plinius l. 26. c. 10. Orchion Satyriorumq; deſcriptiones confundit: & l. 22. c. 8. Cynoſorchidis nomine repetijt.

Lubet diſtinguere in eas, quæ radices habent, vel rotundas teſticulorum forma, vel palmas manúſve referentes. Illas, in eas quæ radices habent vel geminas, quas Orchides: vel unicam, quas Satyria nominabimus: has verò Orchides palmatas appellabimus. Orchidis genera facimus, Cynoſorchin ſive Canis teſticulum, Teſticulum morionis, Orchin fœtidam, ſive Teſticulum hircinum: Orchin Serapiada, vel Teſticulum vulpinum & Teſticulum odoratum: ad quæ genera quinq; Orchidum ſpecies reduci poſſunt.

CYNOSORCHIS, SEU TESTIculus canis.

I. Cynoſorchis latifol. hiante cucullo major.
Satyrium primum, Brunf. mas, Trag.
Orchis mas latifolia, Fuch. vel major, Lon.
Orchis & Teſticulus canis officin: Ama. latifolia, Eyſtett.
Orchis ſive Teſticulus & Cynoſorchis, Ang.
Orchis prior Dioſcoridis, Corn.
Orchios primum genus, Dod. gal. Lugd. Thal.
Teſticulus 5. Matth. 3. Lac.
Cynoſorchis, Ad.

Teſti-

Testiculus latifol. Taber. & Satyrion triphyllon, Eidem.

II. Cynosorchis latifolia hiante cucullo altera.

Cynosorchis mas nostra, vel 4. testiculus, Trag.

Cynosorchis nostra major, Lob. Lugd.

Cynosorchis prior, Dod. media, Cam.

Cynosorchis major 3. Tab. & altera, Ger.

Serapias Dioscoridis, sive Basilica Siderites, vel Erythræa, Gemmæ.

III. Cynosorchis latifolia spicâ compactâ.

Cynosorchis tertia, Dod. Lugd.

Cynosorchis major altera nostra, Lob.

Cynosorchis major quarta, Tab.

Cynosorchis palustris, Ger. ico.

Orchis, Cynosorchis & Testiculis canis major flore incarnato, Cam.

Serapias Dioscoridis secunda, sive Orchis basilica altera syderites flore candidiore, Gem.

Satyrion sive Orchis major rubra, Swertius. du Bry.

IV. Cynosorchis latifolia hiante cucullo minor.

Cynosorchis altera, Dod. Lugd. Tab.

Cynosorchis major, Ger.

Cynosorchis majoris secunda species, Lob.

Hæc communiter latioribus, rarius angustioribus folijs reperitur.

V. Cynosorchis angustifolia hiante cucullo: quæ 1. in Prod.

CYNOSORCHIS MILITARIS.

I. Cynosorchis militaris major.

an Testiculus 4. cum Cynosorchide 2. Trag.

Testiculus alius tertio loco, Cord. hist.

Cynosorchis quarta, Dod.

Orchis strateumatica sive strariotes major, sive militaris, Gemmæ, quæ Basilica 3. Lob.

Orchis strateumatica major, sive Basilica tertia Gemmæ, Lugd.

Orchis latifolia altera, Clus. pan. & hist.

Testiculus 5. militaris, Tab.

Ornithophora candida, Ger. ico.

Orchis purpurea, du Bry.

II. Cynosorchis militaris media.

Orchis flore rubro elegantissimo, Clus. pan. at secunda. Eid. in hist.

III. Cynosorchis militaris minor.

Orchis strateumatica minor Gem. Lob. Lugd.

Orchis strateumatica, Ger.

Testiculus strateumaticus minor, Tab.

IV. Cynosorchis militaris montana spicâ rubente conglomeratâ: quæ 2. in Prod.

V. Cynosorchis militaris pratensis elatior, floribus variegatis: quæ 3. in Prod.

VI. Cynosorchis militaris pratensis humilior.

Orchis Pannonica 4. Clus. pan. & hist.

Orchis minor flore incarnato, Eyst.

Orchis Pannonica, du Bry.

Hujus species altera ampliore, crassiore & longiore spicâ.

VII. Cynosorchis montana purpurea odorata.

Orchis quinta odora serapiada Diosc. Trag.

Orchis quarta Dodonæo, Lugd.

Testiculus primus, Matth. species 4. Eidem comp.

Testiculus candidus, Cord. hist. ico.

Orchis fœmina, major, Fuch.

Orchis fœmina, Eid. ico. Tur.

Orchios tertium genus, Dodon. gal.

Testiculus 12. Taber.

Major & minor habetur, quare species duæ Trago.

VIII. Cynosorchis obscurè purpurea odorata.

Orchis Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.

Cynosorchis flore purpurascente, Eyst.

IX. Orchis globoso flore.

Orchis rotunda Dalechampij, Lugd.

an Orchis species, floribus quasi in umbella, Thal.

X. Chamæorchis alpina folio gramineo: quæ 4. in Prod.

ORCHIS MORIO.

I. Orchis morio mas folijs maculatis.

Satyrion mas, Brunf. Cynosorchis, Eid. Ang.

Testiculus 1. Matth. icon. 4. Eidem folio, Lac. Castor.

Orchis altera Dioscoridis, Corn.

Orchis mas angustifolia, Fuch. Tur.

Orchis mas minor, Lon.

Orchis Delphinia palustris, Gem.

Orchios 2. genus, Dod. gal. Thal.

Testiculus morionis mas, Dod. Lugd.

Cynosorchis morio, Lob. Franc.

Cynosorchis morio mas, Tab.

Cynosorchis maculata, Ger.

Satyrion Apulei, Svvert. du Bry.
Flore est purpureo, vel ex roseo candido, purpureis maculis notato.
II. Orchis morio folijs fessilibus maculatis.
Cynosorchis delphinia sessilibus maculosis obtusioribus folijs, flore purpureo violaceo, caule sesquicubitali, Lob. ico.
Cynosorchis maculata, Tab.
Cynosorchis morio mas, Ger. ico.
III. Orchis folijs sessilibus non maculatis.
Orchis colore vario, vel 5. Clusij, pan. & hist. descript.
Variat floris colore, modò purpureo saturatiore, modò dilutiore, modò carneo, modò omnino lacteo; nunc maculis, interdum nullis, aspersis.
IV. Orchis morio fœmina.
Testiculi species tertia, Matth.
Testiculo alteri adjungit, Lac.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchis angustifolia fœmina altera, Fuch. ico.
Orchios tertium genus, Dod. gal.
Orchis delphinia montana, Gem.
Testiculus morionis fœmina, Dod. Lugd.
Cynosorchis morio fœmina, Lob. Lugd. Ger.
Cynosorchis morio 3. Tab. Cynosorchis fœmina, Eyster.
an Testiculus alius, Cord. hist. Ab hac sola radice, triplici bulbo constante differt, quæ
Triorchis Serapias mas, Fuch. Lugd.
Triorchis mas minor, Fuch. in ico. Tur. Tab.
Triorchis mas, Lon.
Orchis Serapias mas, Dod. gal.
Huc referri potest
Orchis angustifol. fœmina altera, Fuch. ico.
Orchis, sive Cynosorchis fœmina minor, Fuch.
Orchios quartum genus, Dod. gal.
Orchis morio minor, folijs maculatis.
Cynosorchis minimis & secundùm caulem pedalem & cubitalem maculosis folijs, floribus purpureis, Lob. ico.
Satyrion maculosum, Svvert.
VI. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, mas.
Orchis Antrophora oreades altera, Colum.
VII. Orchis flore nudi hominis effigiem repræsentans, fœmina.
Orchis antropophora oreades, Colum.
VIII. Orchis flore simiam referens.
Orchis Zoophora cercopithecum exprimens Oreades, Colum.

ORCHIS FOETIDA.

I. Orchis barbata odore hirci, breviore latioreque folio.
Tragorchis, Dod. gal. maximus, Ger.
Testiculus hirci, Dod. Lob. obs. primus, Tab.
Testiculus, sive Tragorchis, Ad.
II. Orchis odore hirci longiore angustioreque folio.
Testiculus hircinus vulg. & leporis testic. Lob.
Testiculus hircinus secundus, Tab.
Testiculus linguâ bifurcatâ, Cæs.
Orchis saurodes, vel scincophera lacertarum æmulatione, Gemmæ, Lugd.
Testiculus hircinus vulgaris, Lugd.
Tragorchis mas, Ger.
III. Orchis odore hirci minor.
Tragorchis minor & verior, Gem. sive Coriosmites, vel coriophora flore instar cimicum, Lob.
Tragorchis minor & verior, Lugd.
Testiculus hircinus tertius minor, Tab.
Tragorchis fœmina, Ger.
IV. Orchis odore hirci minor spicâ purpurascente.
Orchis Batavica sexta, Cluf. hist.
V. Orchis spicâ purpureâ fœtida.
Orchis teterrimo odore fœtida, Clu. pan. & hist.

ORCHIS SERAPIAS.

Serapiades dicuntur, quod horum flores insecta fœcunda & lasciva referant, tanquam à Serapiade Alexandrinorum olim Deo nomen habentia: cujus templum excellens Canopi erat, ubi lascivijs, cantibus & saltationibus colebatur, Strabone 17. suæ Geographiæ referente.

I. Orchis bifolia latissima.
Orchis latifolia maxima, Cluf. pan.
Orchis prima amplissimis folijs, Clus. hist.
Orchis bifolia latifolia, Thal.
II. Orchis bifolia altera.
Orchis latifolia altera, Cluf. pan. & hist.
Orch. hermaphroditica, Lug. Ger. secund. Gem.
Testicul. vulpin. Eyst. hermaphroditicus, Tab.
Orchis psychodes diphylla, Lob.
Orchis bifolia, Tab.

Testi-

Testiculi species quinta, Cam. epit.
III. Orchis alba bifolia minor calcare oblongo.
Orchis altera serapias, Ges. cat.
Orchis altera Satyrion vulgò, Ang.
Orchis serapias, Bras. at primus, Dod. Lugd.
Orchis bifolius, Cam. Orch. fl. albo minor, Eyst.
Testiculus bifolius, Cord. hist.
Testiculi tertij species prima, Matth. Lugd.
Testiculus vulpinus, Franco.
Testiculus vulpinus primus, Lob. latifol. Tab.
Satyrium trifolium, Eid.
Orchis Ornithophora, Ger. ico.
Orchis flore albo, du Bry. minor & Testiculus leucanthemos, Eyst.
IV. Orchis trifolia major.
Testiculus sacerdotis, Ruel.
Orchidis undecima species, Trag.
Testiculus candid. odorat. major, Cord. hist.
Testiculus vulpis, Dod. gal. Lugd.
Satyrium trifolium, Fuch. Tur. Lon. qui tres bulbos adpingit.
Triorchis trif. Tab. & triorch. major mas, Eid.
Satyrium trifolium, Ama.
Flore communiter est candido: reperitur & purpureo: si quis cum præcedenti eandem volet, facilè assentiemur.
V. Orchis trifolia minor.
Culices minores triphyllæ, Lob. ico.
VI. Orchis hermaphroditica.
Orchis batrachites, Gem. Lob. Tab. Lugd.
Orchis Melittias, Ger. ico.
VII. Orchis fucum referens major foliolis superioribus candidis & purpurascentibus.
an Orchis Serapias Dioscoridis.
Satyrium quartum, Brunf.
Orchis sexta, & satyrium alterum, Trag.
Orchis sive Testiculus minor violaceis floribus, Cord. hist.
Orchis serapias fœmina, Dod. gall.
Orchis serapias secundus major, Dod. Lugd.
Orchis secunda species Dodonæi, Lugd.
Orchis sphegodes, Gem. Lob. ob. Lugd.
Testiculus vulpinus major, Lob. ico.
Testiculus 7. sphegodes, Tab.
Orchis strateumatica, Ger. ico.
Testiculi species 2. Matth. Lac.
Testiculus figura & colore apem referens, Cæs.
Orchis serapias 2. Dodonæi, Lugd. Eyst.
Triorchis fœmina, Fuch. Lon.
Satyrion floribus apes referens, Tur.
Satyrion, testiculus vulpinus, Svvert. du Bry.
VIII. Orchis fucum referens flore subvirente.
Orchidis sextæ species altera, Trag.
Testiculus vulpinus minor, Ad.
Orchis serapias secunda minor, Dod.
Orchis melittias sive apis cadaverulum exprimens, Lob. Lugd. Tab.
Triorchis fœmina, Tab.
Orchis myodes & Testiculus vulpinus major, Ger. ico.
IX. Orchis fucum referens colore rubiginoso.
Testiculo vulpino similis minor, Ad.
Testiculus vulp. 2. sphegodes, Lob. ico.
Satyrion minus, Svvert.
Hæc non longè Monspelio in pratis à Lattes, cæruleis, punctatis, albis, pallidis, purpureis, variegatis floribus, reperitur.
X. Orchis muscam referens major.
Orchis myodes altera, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius quartus, Tab.
XI. Orchis muscæ corpus referens minor, vel galeâ & alis herbidis.
Satyrion exiguum & 7. Trag. Satyrium, Tur.
Testiculus pumilio, Cord. hist.
Orchis quintum genus, Dod. gal.
Orchis angustifolia fœmina tertia, Fuch. ico.
Orchis fœmina minor, Lon.
Orchis serapias tertius, Dod.
Orchis myodes prima, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus muscarius primus, Tab.
Serapias batrachites, Ger. ico.
Triorchis serapias tertius, Lugd.
XII. Orchis muscam referens lutea.
Testiculus vulpinus luteus, Ad.
Orchis myodes lutea Narbonensis, Lob. Lugd.
Testiculus muscarius tertius luteus, Tab.
Orchis myodes minor, Ger. ico.
Orcheos genus humile, Lugd.
XIII. Orchis angustifolia.
Testiculus 16. minor, Tab.
Orchis andrachnites, Ger. ico.
XIV. Orchis papilionem expansum herbacei coloris referens.
Cynosorchis quintus, Dod.
Orchis Ornithophora, vel ornithes folio lævi, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus vulpinus, Tab.
Orchis Ornithophora folio maculoso, Ger. ico.

Orchis, du Bry.
XV. Orchis papilionem referens, folijs maculatis.
Orchis ornithophora folio maculoso, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus 15. Ornithophorus, Tab.
Testiculus sphegodes, Ger. ico.
Variat foliorum forma, est prægrandibus, parvis, ovalis figuræ ex acuto in latum, vel in rotundum desinentibus: florum colore purpureo, subpurpurascente, albo.
XVI. Orchis papilionem referens angustifolia alba.
Ornithophora candida, Lob. ico.
Orchis ornithophora alba, Lugdun.
XVII. Orchis araneum referens.
Orchis andrachnitis, Lob. ico.
XVIII. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: sub Orchide 5. in Prod. desc.
Testiculi tertij species prima, Matth. fig. major.
Testiculi 3. species Matthioli, Lugd. fig. 2.
Testiculus 13. Taber.
XIX. Orchis montan. Ital. lingua oblonga altera.
Orchis macrophylla, Colum.

MONORCHIS ET TRIORCHIS.

I. Orchis odorata moschata, sive Monorchis.
Orchis pusilla pallida odorata, vel 6. Clus. pan. at 7. in hist.
an Testiculi species minor bulbo singulari, Ges. hort.
Variat folio breviore, latiore, longiore, & angustiore.
II. Orchis lutea hirsuto folio.
Orchis Frisia littoralis, Lob. Lugd. qui & quinram junxit.
Orchis Frisia, Ger.
Testiculus luteus, Tab.
III. Triorchis lutea folio glabro.
Triorchis lutea, Gem. Lob Lugd. Triorchis lutea 2 Tab.
Testiculus odorat. Ger. quem cùm seq. junxit.
Modò terni, modò quaterni pusilli, penduli testiculi subsunt.
IV. Triorchis lutea altera.
Orchis minor Leodiensis, Lob.
Triorchis lutea, Gem. Lugd prima, Tab.
V. Triorchis lutea radice oblonga.
Triorchis lutea tertia Gemmæ, Lobel. (qui in icon. etiam 2. junxit, ut & Lugd.) Tab.
Orchis Leodiensis, Ger.
VI. Triorchis, vel Tetrorchis alba odorara major.
Tetrorchis, vel Triorchis alb. spiralis, vel autumnalis, Gem. Lob. Lugd.
Testiculus odoratus major, Dod.
Triorchis, Ger. Triorchis odorata, Tab.
Aliquando ternos, aliquando quaternos testiculos oblongos fibrosos obtinet.
VII. Triorchis alba odorata minor.
Satyrium 3. vel odoriferum, Brunf.
Testiculus candid. odorat. minor, Cord. hist.
Testiculus odoratus, sive Orchis spiralis minor, Lob.
Testiculus odoratus, Ad Lugd.
Testiculus odoratus minor, Dod. Tab.
Orchis flore albo odorato, Cam.
VIII. Pseudoorchis.
Orchis minor radice repente, Cam.
Palma Christi radice repente, Ger.
Orchis repens, Eyst.
IX. Chamæorchis lilifolia.
Orchis lilifolia minor sabuletorum Zelandiæ & Bataviæ: sive
Chamæorchis aggerum Zelandiæ & Bulbo eriophoro similis bulbus, Lob. ad. part. 2.
an Pseudoorchis μονόφυλλος, Clus. hist.

ORCHIS PALMATA ET Satyrion.

Quas Orchides palmatas vocamus, eas recentiores Satyria basilica nominant. Brunfelsius verò & Tragus, Orchidum fœminas faciunt, eò quòd præter duas radices instar duarum palmarum junctas (hinc vulgo Palma Christi) notam impudicam, vulvæ muliebri similem, habeant. Digitos citrinos Avicenna, Matthiolus censet.

Diosco-

Dioscorides lib. 3. cap. 143. 144. σατύριον duplex proposuit: alterum, quod alij τρίφυλλον vocant, quod utplurimum terna folia, rumici aut lilio similia, sed minora atque rubescentia habeat, caule nudo cubitali: flore lilij candido: radice bulbosa mali magnitudine, rufa, intus alba, ovi instar, sapore dulci, oris grato.

Alterum ἐρυθρόνιον sive ἐρυθραικὸν cognominatum, quod semine est lini majore, firmo, splendente ac levi: radicis cortice aliquantum gracili ac rufa, internè alba, dulci & gratâ: quæ non secus ac prior venerem potenter stimulat. Plinius, Satyrium cum Orchyde confundit, ut lib. 26. cap. 10. videre est, & Satyrij aliud genus erythraicon appellari scribit.

Matthiolus videtur ad descriptionem Dioscoridis, duplex Satyrium proposuisse: de utroque autem dubitatur.

Satyrium.

I. Satyrium primum, Matth. Lugd.
Satyrium trifolium, Cast.
Hocalij Phallum Hollandicum, alij Fausel, cui tria folia affixa sint, censent.

II. Satyrium erythronium, Matth. Lugd. Cast.
De utroque dubij sumus, & Camerarius in suo emaculato Matthiolo omisit.

III. Satyrium è Guinea, Rob. Svvert. nec dum vidimus.

Orchis palmata.

I. Orchis palmata pratensis latifolia longis calcaribus.
Palma Christi major, Matth. desc. Franco.
Palma Christi altera, Cord. hist.
Palma Christi & Serapias mas lævi folio, Lob.
Palma Christi mas, Ad. Ger. prima, Tab.
Satyrium basilicum, Corn.
Satyrium basilicum mas, Ges. col. Dod. Lon. descript.
Satyrium basilicum majus recentiorum, Lugd. descript.
Satyrium recentiorum Græcorum, & basilicum mas latifolium alterum, Thal.
Palma Christi erecta variegata, Eyst.
Satyrion sive Palma Christi, Svvert.
Flores saturato rosei, maculis purpurascentibus insigniti.

II. Orchis palmata pratensis angustifolia major: quæ 6. in Prod.
Palma Christi 3 Eyst.

III. Orchis palmata pratensis maculata.
Orchis fœmina altera, Trag.
Satyrium basilicum Græcor. & officin. Christi palma, Ruel.
Satyrij genus, basilicum Græcum, Ges. cat.
Satyrium basilicum fœmina, Ges. col. Lon. Dod.
Palma Christi, Ama. Cord. hist. Cæs.
Palma Christi fœmina, Ad. Ger.
Palma Christi maculata, Tab. Franco, Eyst.
Palma Christi, serapias fœmina pratensis, Lob.
Satyrium fœmina folijs maculatis, Thal.
Serapias fœmina pratensis, Lugd.
Orchis serapias, Cam.
Satyrion fœmina, Svvert. du Bry.
Variat: flore, qui in purpura vel rubet, vel dilutè ad cæruleum inclinat, vel albus est: vel variegatus, albis maculis ac venulis rubescentibus distinctus: interdum maculis caret: huc Palma Christi erecta flore candido & fl. variegato, &
Palma Christi candidis floribus, Eyst.

IV. Orchis palmata pratensis maxima.
Cynosorchis macrocaulos, sive conopsæa, sive galericulata, Gem. Lob.
Cynosorchis conopsæa, Lugd.

V. Orchis palmata minor calcaribus oblongis.
Serapias minor, Lob. minor rubra Gemmæ, Lugd.
Serapias minor nitente flore, Ger.
Palma Christi minor mas, Tab.

VI. Orchis palmata angustifolia minor.
Satyrium fœmina, Brunf.
Satyrium alterum, Trag. desc.
Orchis fœmina, Trag. ico.
Palma Christi major, Matth. ico. tertia, Cord. hist.
Satyrium basilicum majus, Lugd. ico.
Satyrium basilicum mas, Fuch. Dod. gal. Lon. ico.
Satyrium basilicum mas, tenuifol. Thal.
Satyrium regale, Tur.

Palma Christi fœmina, Tab.
Palma Christi peregrina flore rubro, Eyst.
VII. Orchis palmata angustifolia minor odoratissima: in Phytopinace, & sub 7. in Prod. descripta.
VIII. Orchis palmata caryophyllata.
Orchis serapias caryophyllata, Lob. ico.
IX. Orchis palmata sambuci odore.
Orchis serapias 7. Clus. pan. Pannonica 8. hist.
Duplex est: 1. floribus exalbidis, foliolis sub floribus pallidis. 2. floribus purpureis, foliolis purpurascentibus.
X. Orchis palmata batrachites.
Serapias batrachites, vel Myodes, Lob. ico.
XI. Orchis castrata.
Satyrium castratum vel eunuchum, Lob.
Satyrium castratum, Gemmæ, Lugd.
Testiculus sextus castratus, Tab.
Serapias castratum, Ger.
XII. Orchis palmata palustris latifolia.
Serapias palustris latifolia, Lob. Ger.
Satyrium basilicum foliosum, vel 3. Dod.
Satyrium basilicum mas latifolium 1. Thal.
Cynosorchis palustris platyphylla, Gemmæ, Lugd.
Palma Christi palustris, Franco 3. Tab.
Satyrion latifolium, Svvert. du Bry.
Palma Christi flore purpureo, Eyst.
XIII. Orchis palmata palustris altera.
Serapias palustris altera leptophylla, Lobel. Lugd.
Cynosorchis palustris altera, Gem. & Ger.
Testiculus galericulatus, Tab.
XIV. Orchis palmata palustris tertia.
Cynosorchis palustris lævi folio, Lob.
Cynosorchis leptophylla, Gem. Lugd.
Palma Christi palustris 2. Tab.
Serapias palustris latifolia, Ger.
XV. Orchis palmata palustris maculata.
Cynosorchis palustris altera lophodes, vel nephelodes, Gem. Lob. Lugd.
Palma Christi palustris 1. Tab. Ger.
XVI. Orchis palmata palustris tota rubra.
Cynosorchis Dracontias, Gem. Lob. Lugd.
Tragorchis, Tab. ico.
Serapias palustris leptophylla, Ger. ico.
XVII. Orchis palmata flore viridi: quæ 8. in Prod.
XVIII. Orchis palmata montana maxima: quæ 9. in Prod.
XIX. Orchis palmata montana altera.
Serapias montana folio lævi, & Cynosorchis montana, Lob.
Serapias maxima folio lævi, Gem. Lugd.
Serapias mont. Tab. Serap. garyophyl. Ger. ico.
XX. Orchis palmata montana maculata.
Cynosorchis mont. folio maculoso. Gem.
Serapias candido flore (montana) Lob. Lugd. Ger.
Palma Christi major, Cast.
Palma Christi maculata montana, Tab.
Satyrion folijs macularis, Svvert.
XXI. Orchis palmata angustifolia alpina nigro flore.
Satyrium basilicum alpinum, Gesf. hor.
Satyrium basilicum odoratiss. Gesf. cat.
Satyrium basilicum minus, Dod.
Palma Christi minor, Matth. Lugd. Franco. Cast. descript.
Orchis minor odoratus, Ad.
Palma Christi minor fœmina, Tab.
Orchis serapias odoratiss. flore minima alpina, Cam.

ORCHIS ABORTIVA.

I. Orchis abortiva fusca.
Coagulum terræ Plinij quibusdam.
Satyrium nonum, Trag.
Orobanche, Gesf. col.
Orchis sylvestris, Lon.
Neottia, Dod. Franco.
Nidus avis, Dod. gal. Lob. ico. Lugd. Eyst.
Satyrium abortivum (spec. Hypocistidis) Lob. ico. part. alt. & Ger.
Orchis abortiva Lobelij, Clus. hist.
an Orobanche prima, Tab.
II. Orchis abortiva violacea.
Limodoron Austriacum, Clus. pan.
Pseudolimodoron, Eidem hist.

OPHRIS.

*A*D *Orchides propter florum formam referenda videtur Ophris à Plinio lib. 6. cap. 15. nominata, quam vocem aliqui Supercilium reddunt.*

I. Ophris

I. Ophris bifolia.
Perfoliata sylvestris mas, Brunf.
Satyrium 1e. & bifolium, Trag.
Alisma, Cord. Gef. hort.
Ophris, Matth. Fuch. Ang. Gef. cat. Cast. Tab. Cam. Cæf. Thal. Franc.
Bifolium, Dod gal. Ad. Lob. Lon. Cam.
Pseudoorchis seu bifolium, Dod.
Ophris bifolia, Ger.

Est major & minor, tam in hac, quam in trifolia.

II. Ophris trifolia.
Perfoliata sylvestris fœmina, Brunf.
Ophris trifolia, Tab. Ger.

III. Ophris bifolia bulbosa.
Pseudorchis, seu Bifol. bulbosa, Dod. ed. Belg. & post.

IV. Ophris minima: in Prod. descripta. an Ophris pumilum & tenellum genus, Clus. cur. post.

DENS CANIS.

I. Dens canis latiore rotundioreque folio.
Mithridatium Crateνæ Plinij, Ang. Cæs.
Pseudohermodactylus, Matth. Lugd. Tab.
Hermodactylus Mesuæi, folio maculoso, & Dens canis, Gesn. hort.
Satyrium erythronium, Gef. col. Ad. Lob. ico. Taber.
Dens caninus, Dod. (Ephemero Diosc. conveniens) Cæs. Cam. Ger.
Dentali 1. Clus. pan.
Dens caninus purpurascente flore, Clus. hist.
Satyrium & Dens caninus, Lob.
Satyrium rubrum Dalech. Lugd.
Dens canis flore rubro, Eyst.

Flos ex purpura ruber, aut candore micat, aut purpura ex candore confusis pallet: qui flore rubro est, maculis rubris: qui albo, lacteis maculis variegatur: sic folia aliquando maculata, aliquando ijs carent: & communiter bina habet: tantùm bina, Cæsalp. plurimùm terna, Adverf. rarò terna, Clus. quina etiam, Lugd.

II. Dens canis angustiore longiore folio.
Erythronium flore albo angustioribus folijs, Lob. ico.
Dentali 2. Clus. pan.
Dens caninus albo flore, Clus. hist. Cam. Eyst.
Satyrium trifolium & Satyrium Dalech. Lugd.

Flos lacteus, aut ex purpurascente alboque mixtus.

OROBANCHE.

Ὀροβάγχη. Ervangina Gazæ, quòd ὄροβον ἄγχει, ervum strangulet, dicitur. Duplex est, aliud Theophrasti 8. hist. 8. aliud Dioscoridis l. 2. c. 172. & Orobanche Plin. l. 18. c. 17. & l. 22. c. ult. nominatur.

I. Orobanche major garyophyllum olens.
Limodorum (quasi famem adferens) Theophrasto.
Orobanche, Dioscorid. Galen. Oribas. Æginet. Aëtio.
Cynomorion, à canini genitalis similitudine, Plinio.
Leonina herba, Hermolao, & Legumen leoninum, Ruel.
Leó herba, Constantino.
Orobanche, Matth. Ama. (herba tauri, vel vaccæ) Ang. Cord. in Diosc. Lac. Gef. cat. (Leontobotanos) Lon. Lob. Cast. Thal. Cæs. Eyst.
Orobanche vera, Gef. hort.
Limodoron, sive Orobanche, Dod.
Orobanche 1. Clus. hist. altera, Lugd. Tab.
Rapum genistæ, Dod. gal. Ger.

Variat: quæ genistæ vulgari adnascitur, flore est subviridi: quæ Hispanicæ, floribus majoribus luteis.

Hæc semper alicujus vicinæ plantæ fibris adnascitur: observavi ad Genistam, florem tinctorum, Hieracium Sabaudum, Trifolium, Astragalum sylvaticum.

II. Orobanche flore majore, ex cæruleo purpurascente: quæ 1. in Prod.

III. Orobanche Monspeliaca floribus oblongis.
Orobanche major, Lob. ico.
Limodorum Monspeliacum, Clus. pan.

IV. Oro-

IV. Orobanche majore flore.
Orobanche quarta, Lob. ico.
Orobanche, Eystet.

V. Orobanche quæ Hypopytis dici potest: quæ 3. in Prod.

VI. Orobanche ramosa.
Orobanche 5. Lob. ico.
Orobanche altera brevior & ramosa, Cæs.
Orobanche, Cam. ad Matth.
Orobanche 3. πολύκαυλος, Clus. hist.

Variat: floribus aliquando cæruleis, aliquando purpurascentibus, aliquando subalbidis, & libenter inter Cannabem nascitur.

VII. Orobanche radice dentata major.
Dentaria major, Matth. Lob. Lugd. Cam. Franco, Ger. Eyst.
Anblatum (id est aphyllon, quod folijs careat) Cord. hist. Dodon. (& radix squamata) Thal.
Squamaria, Lon.
Dentaria major, sive ἄφυλλος 1. Clus. pan. & hist.
Dentaria absque folijs, Cast.
Dentaria crocodilia, Tab.
Arachidum è genere Orobanches, Cæs.
Ægolethros Plinij, malus Henricus vinitoribus, Ges. in hist, bovis & col.

VIII. Orobanche radice dentata minor.
Dentar. ἄφυλλος altera, seu min. Clus. pan. & hist.
an Anblati species minor, Thal.

Clusius, suæ flores ex albo purpurascentes tribuit: Thalius, candidam totam scribit.

IX. Orobanche radice coralloide.
Dentaria ἄφυλλος 3. Clus. pan.
Dentaria coralloide radice, Clus. hist. Eyst.
Dentaria minor, Ger. aphyllos minor, Tab.

CASPA-

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER TERTIVS.
OLERA ET OLERACEA.
SECTIO PRIMA.

RAPA: RADICES INDIS EDVLES: RAPVNCVlus: Campanula: Rapiſtrum: Napus: Raphanus: Lepidium: Iberis: Dracunculus eſculentus: Eruca: Sinapi: Rheſeda: Luteola: Eryſimum: Hydropiper, ſive Perſicaria: Capſicum, ſive Piper Indicum.

RAPA ET EJUS SPECIES.

Rapa, quaſi ruapa, quòd è terra eruatur, Varroni l.4. ling. Lat. at veriſimiliùs à Græco ῥάπυς*, Athenæo l.9.c.2.* γογγύλη*, Dioſcoridi l.2.c.134. à rotunda orbicularive radicis figura. Genera: Theoph. l.7.hiſt.4 ait alios diverſitatem generis putare, alios negare, ſed mare tantum fœminamq; differe, & ambas ex eodem ſemine naſci, ſed ut effæminentur raras deponendas: nam ſi denſæ poſitæ ſint, omnes maſculeſcere: at 7.hiſt.6. Rapa ſylveſtris meminit. Sic Dioſcorides, ſativum & ſylveſtre agnoſcit. Plin.l.18.c.13. Græcos ſecutus, duo prima fecit genera, maſculum, fœmineumq;, & modum eas ſerendi ex eodem ſemine. Species verò omnium tres (addit) aut in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari; tertiam ſpeciem ſylveſtrem appellavêre, in longitudinem radice procurrente: & l.19.c.5. Medici, maſculini ſexus faciunt in his rotunda: latiora verò concava fœminini.*

Dividimus in ſativam & ſylveſtrem: illam in longam & rotundam, ſive fœminam & marem: rotundam, in ſeſsilem & orbiculatam. Raparum ſolum in India tam ferax eſt, ut ea in vijs quoq; publicis ſponte proveniant: ita ut cùm Indi in nonnullis locis agros frugibus conſituri eſſent, propter ingentem Raparum propaginem, ab inſtituto ipſis deſiſtendum fuerit: Joſeph. Acoſta l.4.c.18.

I. Rapa ſativa rotunda.
Rapa mas, Theoph. Plinij: Rapum, Dioſcorid.
Rapa ſativa, Brunf. Cord.
Rapum ſativum, Fuch. Ruel. vulgare, Trag. Dod.
Rapum vel Rapa, Ang. Tur. Lac. Geſ. hor. Caſt.
Rapum rotundum, Matth. Lon. Ama.
Rapum ſeſsili rotunditate, Cæſ.
Rapum majus orbiculat. ſeu turbinat. ad. Lob.
Rapum ſativum orbiculatum, Lugd.
Rapum orbiculatum, Franco, Taber.
Rapum rotundum, utrumque majus & minus, Taber.
Rapum majus & minus rotundum, Ger. at rotundum Rapum utrumq; ſub Buniade.

M Variat

Variat colore externo radicis, viridi, candido, puniceo, obsoletè nigricante: habentur aliquando in Alsatia, quæ foris & intus flavescunt: magnitudine & parvitate, Plinius & Tragus 40. Amatus verò 50. & 60. libras excedentes viderunt: communiter forma tuberosa, rarò globi instar orbiculata, frequentius in latitudinem effusa.

II. Rapa sativa oblonga, seu fœmina.
Rapa fœmina, Theoph. & Plinio.
Rapum oblongum, Trag. oblongius, Dod.
Rapum longum, Matth. Lon. Cast. Lugd. Franc. Tab. qui majus & minus facit: utrumque sub Raphano sativo Gerardus habet.
Rapum tereti, rotunda, oblongaque radice, Ad. Lobel.
Rapa oblonga, Ama. Cæs.

Aliquando cubitalis, rariùs sesquicubitalis est: sic 30. librarum Matthiolus notavit.

III. Rapa sylvestris: & Cæs.
Rapum sylvestre, Matth. Lugd. Rab. Ger.
Rapum sylvestre non bulbosum, Ad. Lob.

RADICES VARIÆ, QVIBVS INDI vescuntur & utuntur.

Quemadmodum varijs fructibus ob insignem arborum fructiferarum varietatem vescimur: sic in India Occidentali, varijs radicibus in cibis utuntur. Quare Josephus Acosta lib. 4. c. 18. vel par. 9. Ind. Occid. recenset, Papas (de qua inter Solana agemus, Solani tuberosi esculenti nomine) quæ ipsis præcipua est, Manihot, Ocas, Yanocas, Camotes, Batates, Xiquimas, Yuca, Cochucho, Cavi, Totora, Mani: addens & alias infinitas esse, & inter cæteras Batates, quæ instar cibi delicati & suavissimi comeduntur. Sic etiam radices ex Hispania ad Indos delatas magis propagari, quàm Indicas, si in Europam deferantur. Et Ulricus Faber, ut in par. 7. Amer. cap. 9. habetur, apud Carios Indiæ populos, Triticum Turcicum, vel Meijs & Mandeochade, Padades, Mandeoch parpij, Mande poere, Manduris, VVache Ku, &c. invenisse refert.

I. Rapum Americanum folijs Bryoniæ.
an Oetum Plinij l. 21. cap. 15. mandunt (scilicet Ægyptij) & Oetum, cui pauca folia minimaq́;, verùm radix magna.
οὔιτον (alij ἴιγγον legunt) sive Vingum ut Gaza reddit, Theophr. l. 1. c. 11. quod Ægyptij Vingum appellant, folia habet ampla & germen pusillum, sed radix longa & in modum fructus, & cibo idonea.
Hetich Indis & Æthiopibus, Dalech. in Plinium.
Hetich Americum Theveti, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 12.

Radix rapis magnis similis, longitudine sesquipedali, crassitudine amborum pugnorum: cujus tres species Lerius censet: nam inter coquendum alia violaceum, ceu pastinacæ: alia aureum, ut cotonea mala: alia denique album colorem acquirit.

II. Rapum Brasilianum, sive Americanum alterum.
Igname in Insula S. Thomæ, Scalig. Lugd.
Ignames, Adverf.

Iniamos in Guinea cibus Negritarum vulgatissimus, quo & panis loco utuntur: par. 6. Ind. Or. c. 38. & 57. & Linscot. par. 4. Or. c. 11.
Ingnamos, par. 6. Ind. Or c. 12. & 23.
Inhame Lusitanorum, sive Igname, Clus. hist. & notis in Garzi.

Tres species propter medullæ colorem: at lutea, Carotæ colore in pretio est: magnitudine etiam variat: ac Clusius duplex genus agnoscit.

Alterum à priore differens cortice inæquali & tuberculis obsita, cum viticulis spinosis, quam Ycam Peru nominant.

III. Mandioca: radix in Insula S. Catharinæ: hist. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 4. 9. 11 15. 17.

IV. Manihot Indorum, sive Yuca folijs cannabinis.
Arachidna, Theoph. & Aracidna Plin. quibusd.
Manihot, Theueto, Lugd. Lerio desc. Bras. c. 8.
Yuca, Gomaræ. hist. gen. Lugd. Joseph. Acostæ l. 4. c. 17.

Yuca

Yuca Peruana, Frag.
Jucca, Benzoni, l.1.c.28. vel par. 4. Ind. occid.
Mandeochade radix apud Carios: par.7.Am.7.
Mandioca: par.3. Amer. l.1.c.4.9.17.
Cocushavv, Hariot in Virginea.

Hujus folium latum in septem lacineas divisum esse scribunt: at radix brachij crassitie, ex qua Indi farinam conficiunt, (par. 2. & 3. Amer.) qua cum carne & piscibus, ut nos pane utuntur: ex ea & placentas & panem conficiunt, quem Cazabis, Benzo: a Monardes & Acosta, Cacavi nominant: sic in Hispaniola ex hac secundarium panem, quem Cazabi vocant, conficiunt, (par. 5. Ind. occid. 12.) ex hujus succo potionem parant: par. 3. Amer. lib. 2. cap. 15.

Huc referre oportet
Maniel folijs pœoniæ; par.3. Am.ep.2. de Bras.

V. Hatle radix in Florida, ex cujus farina in annonæ penuria panis fit: par. 2. Amer.

VI. Aypi Brasilianorum, radix sesquipedalis, femoris crassitudine, ex qua farinam duplicem conficiunt: aliam percoctam & duram, quo diutius conservetur: aliam minus coctam & molliorem, panis candidi medullæ saporem referens: illam Ovy-entan, hanc Ovy-pou appellant folijs pœoniæ similitudine: Lerio descript. Brasil. sive par. 3. Amer. c. 8.

VII. Yuca folijs Aloës.
Yuca, Gerardo.
Yuca nova gloriosè elata & opinata, Lob. ad. altera parte.

VIII. Batatas, Camotes Hispanorum, Clus. hisp. & hist. Lugd. Cast.
Battades, Ad.
Batata Hispanorum, Camotes sive Amotes & Ignames, Lob.
Batatas Indiæ occid. Benzoni, Monard.
Potates & Potate, quas Camotes nominant: par. 8. Ind. occid.
Camotes, Joseph. Acostæ, lib. 4. cap. 18. Frag.
Batates radix: par. 9. Ind. occid. l. 4. c. 18. cibus Nigritarum vulgaris: par. 6. Ind. orient. 38.
Batatas fructus in Angra; Linscot. par. 3. Ind. orient. 6. & par. 4. cap. 12. & par. 8. & par. 9. addit. Ind. occid.
Pina sive Batata radix: par. 8. Ind. occid.
Sisarum Peruvianum, Tab. Ger.

Radix Raphani prægrandis amplitudine: genera tria, corticis colore vel purpurascente, vel pallente, vel candido, quæ assata fructuum, vel leguminum loco Indis est.

IX. Hajas Indiæ occident. similis Batate, nisi quod minor & suavior sit: Benzon. sive par. 4. Amer. cap. 28.
Aies, Clusio.

X. Cochucho, radix parva, dulcis, quam aliqui, quo magis in delitijs sit, condiunt: Joseph. Acost. lib. 4. cap. 18.

XI. Xiquimas, radix qua æstate utuntur ad refrigerandum sitimque sedandam: Idem, l. c.

XII. Mandeoch parpie, radix Castanearum sapore: par. 7. Ind. occid. 7.

XIII. Mandeoch Mandapore, radix ex qua vinum conficiunr, l. c.

XIV. Bacheku radix: par. 7. Ind. occid. c. 18.

XV. Mandues, Carios populi edunt par. 7. Ind. occid.

XVI. Mandepore: apud Siberos radix supra terram eminens amplissimis folijs, quæ aquam continet, non secus ac si in vase asservaretur, & ex radice sæpe dimidius cantharus exprimitur, qui colorem lactis habet, par. 7. Ind. occid. cap. 26. etiam ex hac radice vinum conficiunt: Idem cap. 7.

XVII. Cardes radix, qua Indi ad levandam sitim utuntur: par. 7. Ind. occid c 3 & 21.

XVIII. Cassavi radix: par. 8 Ind. occid.

XIX. Tagari, radix in Naupon pro lavando corpore: par. 4. Ind. orient. cap. 8.

RADICES VARIÆ IN INSVLA Virginea.

Radices quarum in Insula Virginea pro cibis usus est, Thomas Hariot recenset, & sunt Opinavvk, Okcepenauk, Koishucpenauk, Tsinavv, Cocuschavv, Habascon.

I. Opinavvk; idem cum Papas Acostę, quod Solanum tuberosum esculentum nominamus.

II. Okcepenauk, radix rotunda, capitis humani magnitudine, quam cum carnibus & piscibus in panis penuria comedunt: Hariot.

III. Kaischucpenauk; radix alba, ovi gallinacei magnitudine & forma, qua elixa vescuntur, Hariot.

IV. Tſinavv; radix, Chinæ ſimilis, ex cujus ſucco cum aqua, panis pinſitur, & puls, gelatinæ ſimilis, conficitur, Hariot.

V. Cocuſchavv, Hariot; eſt Manihot Indorum, de quo antè.

VI. Habaſcon; radix magnitudine & figura paſtinacæ, quæ cum alijs coquitur: Hariot.

RAPUNCULUS ET CAMPANULA GLABRA.

Rapunculus vulgò dictus, γογγύλη ἀγρία, rapum ſylveſt. Dioſcoridis, lib. 2. cap. 135. malè cenſetur: & à Plinio lib. 20. cap. 3. Rapi ſylveſtris nomine proponitur. Alijs Jaſione ejuſdem, l. 22. c. 22. creditur, cujus tamen verba, ut quidam cenſent, rectiùs ad Smilacem levem referuntur. Erinus Nicandri & Dioſcorid. l. 4. Erineon Plinij, l. 23. c. 7. ex Columnæ ſententia. In hanc Claſſem & Campanulæ, à floris forma nominatæ, referendæ ſunt.

I. Rapunculus eſculentus.
Raponeoli, Brunſ.
Rapunculum vulgare, Trag.
Rapunculus, Matthiol. Lac. Dod. Camer. Tab. Caſt. Cæſ. Portæ.
Rapum ſylveſtre, Geſ. hort. Fuch. Dod. gal.
Rapuntium parvum, Ad. Lob. (& pes locuſtæ Avicennæ) Ger.
Rapunculus minor, Matth. & Dodonæi, Lugd.
Erinus Nicandri & Dioſc. Colum.

Flore eſt cæruleo, purpureo, aliàs candicante.

II. Rapunculus minor folijs inciſis.
Erinus, Cæſalp.
Erini ſeu Rapunculi minimum genus, Colum.

III. Rapunculus ſpicatus.
Rapunculum ſylveſtre, Trag. Lon.
Rapi ſyl. genus, in ſyl. & mont. Geſ. hor.
Rapum ſylveſtre majus, Dod. gal.
Rapunculum alopecuron & Rapi ſylveſtris 6. genus, Dod.
Rapuntium majus alopecuron comoſo flore, Ad. Lob.
Rapunculus alopecuroides longa ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapunculus ſyl. ſpicatus, Thal.
Rapunculus major Dodonæi, Lugd.
Phyteuma folijs Rapunculi, Cæſalp.
Rapunculus flore ſpicato purpureo & albo, Camer.
Rapunculus nemoroſus primus, Tab.
Rapuntium majus, Ger.

Spica vel longior, vel brevior alba, vel, cinericea; hæcque variat folijs modo maculis nigris ad umbilicum notatis, & marem; modo non maculatis, & fœminam dicunt: eſt & coloris violacei elegantis & ſaturi.

IV. Rapunculus folio oblongo ſpicâ orbiculari.
Rapunculus Alopecuroides orbiculari penè ſpica, Cluſ. hiſt.
Rapuntium corniculatum montanum, Colum.

Spicâ eſt orbiculari; folijs etiam variat.

V. Rapunculus ſcabioſæ capitulo cæruleo.
Scabioſæ 3. genus ſive ovium, Dodon. gal. Geſ. hort.
Scabioſa minor, Dodon. ico. 3. deſcript. minor 5. Tab.
Scabioſa media ſervato anguſtifolio flore globulariæ, Ad.
Scabioſa media, Lob. Lugd.
Scabioſa ovilla, Cam.
Aphyllantes 1. Theoph. Lugd.
Rapuntium alterum leptophyllon capitatum, Colum.
Scabioſa ſyl. minor cærulea, Eyſt.

Caulis habet 5. 7. etiam 30. flores cæruleos, rariùs albos: folia aliquando crenata, aliquando ſolùm hirſuta.

Huc pertinet
Rapunculus ſyl. ſpicatus cæruleus, Thal.

VI. Rapunculus umbellatus Sonchi folio.
Rapunculus Sonchi folio, Cluſ. hiſt.

VII. Rapunculus umbellatus latifolius.
Rapunculus ſyl. cæruleus umbellatus minor, Thal.
Rapunculus ſyl. umbellatus 2. Cam.

VIII. Rapunculus umbellatus anguſtifol.
Rapunculus ſyl. cæruleus umbellatus major, Thal.
Rapunculus ſyl. umbellatus 1. Cam.

IX. Rapunculus umbellat. folio gramineo.
Rapunculus ſyl. umbellatus 3. Camer. ico. ad. Thal.

Rapun-

Rapuntium alterum angustifolium alpinum, Colum.

X. Rapunculus persicifolius magno flore.
Phyteuma, Matth. Lugd. Cam. Cæs.
Campanula cærulea sativa, Dodon. gal. sive hortens. Lugd.
Campanula media, Dod.
Campanula hortensis persicæfolia lacticiniosa flore volubilis, Ad.
Campanula Persicæfolia, Lob. Clus. hist. Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 1. Thal.
Campanula angustifolia, Tab.

Flore est cæruleo, aliquando albo, & sub Campanula alba & cærulea persicifolia, Eyst. pingit.

XI. Rapunculus nemorosus angustifolius magno flore major.
Rapunculus nemorosus 2. Tab. nemorosus, Ger.
Rapunculus campanulatus Nerijfolius 3. Thal.
Rapunculus syl. major, Eyst.

XII. Rapunculus nemorosus magno flore minor.
Rapuntium sive Erinus magno flore, Colum.

XIII. Rapunculus nemorosus angustifol. parvo flore.
Rapunculus nemorosus 3. Tab.
Campanula lutea linifolia, Ger. ico.

XIV. Rapunculus hort. latiore folio seu Pyramidalis.
Campanula major, Dodon. major lactescens, Lob. Lugd.
Campanula lactescens fœtidior, Clus. hist.
Pyramidalis, Cast. Lugd. Lutetiana, Eyst.
Campana Pyramidalis, Cam.
Campanula lactaria, Tab.
Campanula lactescens pyramidalis, Ger.

Folio est oblongo, quandoque subrotundo.

XV. Rapunculus Creticus, seu Pyramidalis altera.
Petromarula seu lactuca petræa Cretica Belli, Ponæ: & apud Clus. in epist. 1. Belli. Petramarula, Rapunculus Creticus, Imperato.

XVI. Rapunculus alpinus, seu pyramidalis minor: qui 1. in Prod.
an Campanula, folijs serratis cærulea, Eyst.

XVII. Rapunculus alpinus corniculatus, quem sub Rapunculo alpino spicato simili, in Phytopinace & Matthiolo, & 2. in Prod. descripsimus.
Trachelium petræum minus, Ponæ.
Rapuntio corniculato affinis, Colum.

XVIII. Campanula alpina latifolia flore pullo.
Rapunculi alpini latifolij nomine, Doct. Burserus ex Austria misit; sub 3. in Prod.

XIX. Campanula alpina linifolia cærulea: in Phytopin. sub. 3. in Prod. sub. 4. descripsimus, quæ cum sequenti minimè confundenda.

XX. Campanula minor rotundifolia vulgaris.
Rapi syl. genus minus, quod Campan. cærulea, agrestis, Gesf. hor.
Campanula sylvestris minima, Dod.
Campanula minor, Ad. (Clus. hist. solo nomine) sive minor rotundifolia, Lob. Lugd.
Campanula minor alpina rotundioribus imis folijs, Clus. hist. ico.
Rapunculus campanulatus linifolius seu 7. Thal.
Capunculus sylvestris minor, Tab.
Campanula rotundifolia, Ger.
Rampanula minor sylvestris flore cæruleo, Eystett.

Floribus communiter cæruleis, subinde candidis.

XXI. Campanula minor rotundifolia flore in summis cauliculis.
Rapunculus sylvestris flore ex purpureo candicante, Tab.
Rapunculus sylvestris flore albo, Eidem.
Rapunculus sylvestris minor, Eyst.
Campanula minor alba: & purpurea, Ger.

XXII. Campanula minor rotundifolia alpina.
Campanula minor alpina, Clus. pan. & hist. descrip.
Phyteuma alterum montanum, Cæs.

Flos nunc cæruleus, nunc purpureus, aut violaceus, modò colore dilutiore, & quasi cinereo, interdum niveo.

XXIII. Campanula rotundifolia minima.
Cantabrica Plinij, Ang.
In Phytop. & in Prod. sub. 5. descripta.

XXIV. Campanula Cymbalariæ folijs, vel folio hederaceo: in Phytop. & in Prod. pro 6. descripta.

XXV. Campanula serpillifolia.
In Phytopinace, & in Prod. pro 7. descripta.

TRACHELIUM SIVE CAMPANULA hirsuta.

Trachelium dicitur, quod in colli affectibus commendetur; hinc Cervicaria, imò & Uvularia: & à forma, Campanula.

I. Campanula maxima folijs latissimis.
Trachelium majus Belgarum, Lob. (& Trachelium majus Anglicum septentrionale candidum, Eid.) Clus. hist.
Hæc instar suffruticis est & perennis, florum colore varians, albo, cæruleo, & etiam cinereo.
II. Campanula hortensis Rapunculi radice.
Trachelium in maritimis, Ad.
Trachelij genus molliorib. fol. Clus. pan. & hist.
Cervicaria 4. Dod. major syl. Eyst.
III. Campanula folijs subrotundis: pro campanula hirsuta prima in Prod. describitur.
IV. Campanula hortensis folio & fl. oblongo.
Medium, Matth. Gesf. hor. vulgare, Cam.
Rapi syl. genus maximum, Gesf. hor.
Viola Mariana, Gesf. hor. Ad. Lob. Dod. cui & Rapum syl. Diosc. Lugd. Clus. hist. Tab. alba & purpurea, & Ger.
Rapunculi alterum genus grandius, Cæs.
Flore est communiter cæruleo, est & purpureo, subalbido & lacteo: hinc figuræ quatuor apud Eyst.
Medium fl. albo: cæruleo: purpureo & argenteo. (flore pleno reperiri afferunt.)
V. Viola mariana laciniatis folijs peregrina. Medium Dioscor. vel Mindium Rhasis, Rauvvolff. in Itin. & Lugd. & Cam. in Matth.
VI. Campanula Drabæ minoris folijs: est Campanula hirsuta, 2. in Prod.
VII. Campanula vulgatior folijs urticæ, vel major & asperior.
Uvularia major, Trag.
Campanula, Ang. major, Fuch.
Trachelium majus, Dod. gal. Lugd. Ger.
Cervicaria, Lon. & Digitalis purp. altera, Eid.
Cervicaria major, Dod. Tab.
Trachelium sive Cervicaria, Ad. Lob.
Trachelium folijs urticæ, Clus. pan. sive vulgare, Clus. hist.
Archangelica, Cæs.
Rapi syl. genus majus folijs ferè urticæ, Gesf. hort.
Cervicaria maxima, Thal.
Flore est communiter subcæruleo, est dilutè purpureo, est & candido; tota planta strigosior reperitur, hinc tres figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: & apud Eyst. duæ,
Cervicaria hortensis flore cæruleo.
Cervicaria hortensis flore albo.
VIII. Campanula urticæ folijs oblongis minus asperis.
Cervicaria major altera, Dod.
IX. Campanula media folijs inferius candida lanugine vestitis.
Cervicaria media, Thal.
X. Campanula folijs Echij.
Cervicaria major tenuifolia, Thal.
Trachelium ὑψηλόν Clusij, ipsi Cam.
XI. Campanula folijs Echij floribus villosis: quæ 3. in Prod.
XII. Campanula folijs Anchusæ floribus oblongis.
Trachelium montanum, Lugd.
XIII. Campanula alpina pumila lanuginosa.
Trachelium pumilum alp. Clus. pan. & hist.
XIV. Trachelium saxatile folijs pulmonariæ Gallorum.
Pyramidalis villosa saxatilis latifolia, vel Rapunculus montanus pulmonariæ Gallorum folio & Trachelij flore, Clus. cur. post.
XV. Campanula alpina sphærocephalos.
Trachelium majus petræum, Ponæ.
XVI. Campanula Alpina Tragopogi folio.
Trachelium montanum, Colum.
Trachelium Tragopogi folijs, Clus. hist.
XVII. Campanula pratensis flore conglomerato.
Uvularia exigua, Trag.
Rapi syl. genus, Uvularia in pratis, Gesf. hort.
Trachelium minus, Dod. gal. Ad. Lob. Clus. hist. Lugd. Ger.
Cervicaria tertia, sive minor, Dod.
Cervicaria minor, Thal. Tab.
Duplex est: alteri flores in summo caule confertim in orbem nascuntur; iique vel majores, vel minores: alteri singulares per caulem sparguntur. &

Cervicaria sphærocephalos duplex, Clus. hist.
XVIII. Trachelium Giganteum &
XIX. Viola Calathiana, apud Gerard. quid?
XX. Cervicaria Valerianoides cærulea.
Trachelium umbelliferum cæruleum, Ponæ Ital.

RAPISTRUM.

Rapistrum, à similitudine cum Rapa folijs dictum videtur: unde quibusdam Rapa syl. altera nominatur: alij Erysimum Theoph. censent: alij ad Sinapi: alij ad Lampsanam referunt, & rectè, cujus Dioscorides lib. 2. c. 142. inter olera sine descriptione meminit. Et Plin. l. 20. c. 9. inter syl. Brassica & Lampsana est, pedalis altitudinis, hirsutis folijs, napi similibus nisi candidior esset flore.

I. Rapistrum flore luteo.
Rapistrum, Brunf. Dod. Gesf. hor.
Rapistrum arvorum, Ad. Lob. & Thal.
Sinapi agreste quartum, Trag.
Irion, Fuch. Corn. Cord. Tur. sive Erysimum, Dod. gal. Cam. ep. Cast.
Lampsana, Matth. (quibusdam etiam Irion ejusdem) Gesf. hort. Ang. Lugd. Lon. Ger.
Lampsana vera, Lugd. flore melino, Tab.
Rapa sylvestris altera, Cæs.
Folijs aliquando incisis, vel sinuatis: aliquando minimè: hinc quidam duas species faciunt.
II. Rapistrum flore albo siliquâ articulatâ.
Sinapi agreste tertium, sive Lampsana veterum, Trag.
Lampsana, Tur. Cæs.
Rapistrum flore albo Erucæ folijs, Lob. ico.
Armoracia, quibusdam Rapistrum album, Tab.
Raphanus sylvestris, Ger. ico.
Rapistrum purpureum, Tab. arvorum, Ger.
Flore est albo, subcæruleo, aliquando purpurascente.
III. Rapistrum flore albo lineis nigris depicto.
Lampsana Apula, Plinij & Dioscoridis, Colum.
IV. Rapistrum floribus Leucoij marini: hoc 1. est in Prod.
V. Rapistrum Italicum siliquis longissimis.
Rapistrum montanum sive sylvestre Irionis folio, Colum.
VI. Rapistrum monospermon.
In Phytopinace & Matthiolo: & in Prodr. pro secundo descripsimus.

NAPUS.

Βουνιὰς *Dioscoridi l. 2. cap. 136. significatione à tumente figura deducta, quare Rapis, hoc nomen magis competere, sunt qui velint:* γογγύλης *species Galeno.*

Differentias duas & in Medicina Græcos servare, Plinius l. 20. c. 4. scribit, alterum Bunion, alterum Buniada vocantes: sunt qui Buniaden, Napum sylvestrem esse velint. At. l. 19. c. 5. Naporum genera quinq; facit, ubi legendum est Raphanorum, cum ex Theophrasto 7. hist. 4. desumpta sint, ubi τῶν ῥαφανίδων *genera quatuor dicit.*

I. Napus sativa.
Napus, Brunf. Ang. Matth. Tur. Gesf. hort. Dod. Lac. Cord. in Diosc. Cast. Cam. Lon. cui prima.
Rapum sativum alterum & Napus veterum, Trag.
Napus Bunias sativus, Fuch. Lugd.
Bunias sive Napus, Ad. Lob. Ger. desf.
Radix colore albo, vel luteo, sive buxeo est; rariùs nigro.
II. Napus sylvestris.
Rapum sylvestre, Trag.
Napus agrestis, Tur. sylv. Dod. Lugdun. cui & Βουνιάς.
Bunium & Napus sylv. Ad.
Napus Bunias sylvestris, Fuch.
Napus 2. Lon. Bunias sylv. Lob. ico.
an Napum sylv. Cæs.
Nascitur etiam ex non transplantatorum semine.
III. Napus syl. Cretica; in Prod. descripta.

RAPHA-

RAPHANVS.

Ῥαφανὶς (quasi radix perspicua) Dioscoridi l.2.c.137. Posteribus dicitur ῥάφανος, παρὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι, quia satum statim oriatur. Theophrastus utraq; voce usus quidem est, sed quem Raphanum vocamus, ipse ῥαφανίδα appellavit: at ῥάφανον, ipsam Brassicam nominavit: quæ causa erroris fuit Plinio, dum l.19.c.15. scribit, Græcos Raphani genera tria fecisse, foliorum differentia, &c. quæ de Brassica intelligenda, cùm ex Theoph. 7. hist. 4. desumpta sint. Latinis radix (ῥίζα Theophr.) quòd cæteras amplitudine corporis superet, vel quàm paucissimis magnitudine cedat: siquidem in frigidis locis, quibus gaudet, sicuti in Germania, infantium puerorum magnitudinem æquet. l.19.c.5. teste. Sic in regno Congiano, crassitudine humanæ tibiæ, gratiq; saporis sponte provenire, Pigafettus in ejus regni descript. l. & cap.1. testatur: aliàs copiosissimè in India provenire, asserit Linsc. part.4. Ind. Orient. 10. par. 7. cap.19. & part.8.

Genera duo Dioscoridi, sativum & sylvestre: at Theoph. sex, Corinthium, Cleonæum, Liothalassium, Bœotium, & genus quod folijs erucæ simili constat: hæc Theophrasti, Plin. l.19. c.5. Naporum nomine recenset, posterius genus sylvestre statuens: at ibidem, ex Romanorum sententia, inquit, nostri Raphani alia fecere genera, Algidense à loco, longum atq; translucidum: alterum Rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum ferè ac tenerrimum, &c. etiamnum subjungit, unum sylvestre, Græci agrion vocant, nostri Armoraciam.

Quare observavimus alium præcocem, serotinum alium: præcox, corpore est oblongo, gracili, semine majore, in quod facile abit. Serotinus albus, qui vel oblongus, vel orbicularis: niger, qui rotundus, rarius oblongus, siliquis quidem majoribus, sed semine minore: ruber, oblongus, cortice rubro, fibris nonnullis rubentibus, per substantiam dispersis. Radice lutea Camerarius notavit: meminit & Byzantini, semine Constantinopoli accepto, qui postea in communem degenerârit, radice penitus languescente.

I. Raphanus major orbicularis, vel rotundus.
Raphanus, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc.
Raphanus vulgaris, Gesf. hort. primus, Matth.
Raphanus magnus, Ad. & Lob. sive Radicula sativa, Dod.
Raphanus sativus, Fuch. Lac. Cast. Lugd.
Raphanus rotundus, Lon. Tab. & orbiculatus, Tab. Ger. & pyriformis.
Radix vulgò, quibus Radicula, Cæs.

Floribus purpureis aut candidis, & radice rotunda, vel orbiculata, variat. In India frequentes sunt: & licet brachij humani crassitudine proveniant, tamen substantiæ teneræ & suavis saporis sunt, quibus pro vulgari cibo utuntur: Joseph. Acosta. l.4. c.18.

II. Raphanus niger.
Raphanus cortice nigricante, Gesf. hort.
Raphanus niger, Lobel. icon. radice nigra, Camer.
Raphanus sylvestris, Cast. ico.
Radix & parva & crassa, pro sationis tempore.

III. Raphanus minor oblongus.
Raphanus Cleonæus, Theophrast. Algidensis, Plinij.
Raphanus longus, Trag. Matth. Lon.
Raphanus prælongus, Gesf. hort.
Raphanus secundus, Matth. Lugd.
Raphanus minor purpureus, Ad. Lobel. Lugd.
Radicula sativa minor, Dod.

Cortice est albo, rubello, præsertim parte quà extra terram eminet.

IV. Raphanus Creticus: de quo in Prodromo.

V. Raphanus rusticanus.
Thlaspi alterum, Diosc. l.2. c.186.
Raphanis sylv. Dioscorid. l.2. c.138. &
Raphanus sylv. seu Armoracia Plinij, quibus Armoracia aut Raphanus major, Brunf.

Rapha-

Raphanus major, Trag. Gesf. hort.
Raphanus syl. Fuch. marinus, Tab.
Raphanus vulgaris & rusticanus, Matth.
Armoracia Plinij, Lac.
Thlaspi majus, Cord. in Dioscorid. Lon. magnum, Cæs.
Raphanis magna, sive Radicula magna, Dod.
Raphanus rusticanus, Ad. Lobel. Ger. rusticus, Cam. Lugd.
VI. Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias divisis.
an Raphanus cujus folia Erucę similia Theoph. & Napi sylv. genus, Plinij.
Radicula sylvestris, Dod.
Raphanus sylv. officin. aquaticus, Lob. ico.
Raphanus aquaticus, Tab. Ger.
Raphanus syl. & Raphanus palustris, Lugd.
an Raphanus sylv. Cord. in Diosc.
Sisymbrium sylv. Cæs.
VII. Raphanus aquaticus Rapistri folio.
Rapistrum aquaticum, Tab. Ger.
an Raphanus sylv. Cæs.

LEPIDIUM.

Λεπίδιον Dioscoridi l. 2. c. 205. sic dictum, quòd λεπίδας, seu squamas & maculas faciei deleat: vel ἀπὸ τοῦ λεπίζειν, id est, ἐκδέρειν dictum, quòd suâ acrimoniâ urenti ulceret, excoriet, eâq; facultate, vel ferro notas fronti servorum inustas deleat; de quo forsan Columella l. 10. Lepidium Plinio l. 20. c. 17.

I. Lepidium latifolium.
Piperitis, Brunf. Lon. Dod. gal.
Lepidium sive Piperitis, Trag. Matth. Cam.
Lepidium magnũ. Fuch. Tur. majus, Cord. hist.
Lepidium Dioscorid. Ang.
Lepidium Pauli & Plinij, Matth. Lugd. Cæs.
Lepidium Æginetæ, Gesf. hort. Tab.
Lepidium Plinij, Lac. Dod.
Raphanus sylv. officin. Ad. Lob. Ger.
II. Lepidium glastifolium.
Lepidium annuum, Lob. Lugd.
III. Lepidium Dentellaria dictum.
Dentellaria Monspel. & Flamula, Gesf. hor.
Herba S. Antonij Romæ, Gesf. ap. ad. Cord. hist. in Chamænerio.
Molybdæna Plinij, Ang. Cam. cui & Crepanella Italorum.
Sarcophago Cretensibus: Phrocalida in Lemno: Mauronia Lesbijs, Bellonio.
Dentaria, sive Dentillaria Rondeletij & Narbonensium, Ad. Lob.
Plumbago, Clus. hisp. & hist. Cast. Tab.
Dentellaria & Enneaphyllon Plinij, Lugd. & Dentellaria Rondeletij.
Glastum sylvestre, sive Isatis sylv. Diosc. secundum ipsius notha, Cæs.

IBERIS.

Ἰβηρὶς ἡ καρδαμαντική Dioscoridis l. 1. c. 189. Galenus ejus descriptionem ex Damocrate in curatione doloris Ischiadici proponis, folia Nasturtij, cum Dioscoride, tribuens. Plinius Iberidis remedia diversis in locis recenset.

I. Iberis Nasturtij folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. folio major.
Iberis, Cast. Cæsalp. cui Lepidium sylv. forte Columellæ, secunda, Tab.
Iberis Cardamantica, Ger.
Lepidium campestre, Ang.
II. Iberis latiore folio.
Iberis & Lepidium, Matth. fig. min.
Iberis, Lugd. Dod. Lac. Gesf. hort.
Lepidium hortense, Ang.
Iberis Cardamantica, Ad. Lob. cui & Lepidium Iberias Pauli.
III. Iberis nasturtij folio minor.
Iberidis pusillæ seu Nasturtij sylv. nomine ex Thuringia D. Fürerus misit.

DRACVNCVLVS ESCVLENTVS.

Ταρχὸν Simeonis Serbi lib. de alim. facult. reliquis Græcis & Mauritanis indicta, aliqui ad Drabam, alij ad Chrysocomen Dioscoridis referunt.

I. Dracunculus hortensis.
Draco, Ruel. Hermol. Scal. Dod. gal. Ad. Lob.
Dracunculus hortensis, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Tarchon Avicen. & Sethi, Ges. hort.
Draco herba acetaria, Cord. ob.
Draco herba, Dod. Ger. hortensis, Ges. hort. seu acetarius, Lugd. (& Chrysocoma, Diosc.) Cam.
Dragone vulgo, Cæs.
Tragum vulgare, Clus. hist.
II. Dracunculus pratensis serrato folio.
Pyrethrum, Brunf. ico. Gallorum, Ruell.
Tanacetum album seu acutum, Trag. (& Millefolium 3.) Tab.
Ptarmica, Matth. Fuch. Tur. Ges. hor. Lon. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Ptarmica folio Tarac. vel Sternutator. Ad. Lob.
Ptarmica vulgaris sive pratensis, Clus. hist. Lobel. (& Ptarmica folio Taraconis, vel Sternutamentoria) Lugd. Clus. hist. (& Ptarmica pratensis) Cam. Ger.
Pyrethrum syl. Dod. gal. syl. ac parvum, Cord. in Diosc.
Tarchon syl. vel aquaticum, Ges. hor. & col. & Draco aquaticus.
Ptarmica syl. Germanica, Thal.
Draco syl. sive Ptarmica, Dod.
Menta Saracenica Myconi, Lugd.
Ptarmica vulgaris, Eyst.
III. Dracunculus pratensis flore pleno.
Ptarmica vulgaris pleno flore, Clus. hist.
IV. Dracunculus alpinus folio Scabiosæ: in Prod. descriptus.

ERVCA ET EJVS SPECIES.

Eruca, quòd vellicando linguam quasi erodat: εὔζωμον Dioscoridi l.2. c.170. & Theoph. 1. hist. 9. ob suavitatem quæ ei in condiendis obsonijs inest. Plinio l.20. c.13.

Genera duo Dioscoridi, sativum & agreste, cujus semine pro Sinapi in Iberia utuntur. Et Plinius l.20. c.13. Erucæ sylvestris meminit. At Theoph. 7. hist. 4. Erucæ generis differentias omninò deesse volunt.

I. Eruca latifolia alba: sativa Dioscoridis.
Eruca, Brunf. Hermol. Ruel. Corn. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Ges. hort. Cast.
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi, 8. Trag.
Eruca sylvestris, Fuch. ico. Lon.
Sinapis alterum genus, Fuch.
Sinapi hortense, Tur. syl. Dod. gal.
Erucula major. Cord. hist. ico.
Eruca sativa, Matth. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd.
Sinapi hortense, Lugd. ico.
Eruca folio latiore, Cæs.
Eruca major, Cam.
Flores pallentes: venas nigras aliquando obtinent; Et hæc est
Eruca, sive Rucula marin. maj. & Sinapi 8. Trag.
Eruca major, Cord.
II. Eruca latifolia semine nigro.
Eruca gentilis, sive Erysimon Marnardo, Port.
Eruca major sive Hispanica, Ad.
Eruca altera fruticosa, Cæs.
III. Eruca latifolia: pro Eruca 1. in Prod. desc. an Eruca tertia Anglica, Cam.
IV. Eruca sylvest. major lutea caule aspero.
Eruca syl. Matth. Ad. Lob. Dod. Lugd. (cujus Erysimum verum etiam videtur.) Cast. Tab. Ger.
Erucæ genus, sponte nascens, Cæs. qui flores albos tribuit.
Flore majore, circa Monspelium in horto Dei, crescit.
V. Eruca sylv. minor luteo parvoq; flore.
Sinapi 1. genus syl. Fuch. ico.
Eruca sylv. Fuch. Tur. Lugd.
VI. Eruca palustris & Nasturtij folio, siliqua oblonga.
Eruca sylv. fœtida, Ges. col.
Eruca palustris minor, Tab.
Sinapi palustre, Ger.
VII. Eruca syl. minor lutea bursæ pastoris folio: quæ 2. in Prod.
VIII. Eruca syl. minor incana: quæ 3. in Prod.
IX. Eruca lutea latifolia, sive Barbarea.
Herba S. Barbaræ (& Sinapi agreste 5.) Trag. Lon. Cast.
Scopa regia (sive Sideritis latissima) Fuch. ico. Ang.
S. Barbaræ herba, Fuch. Ges. hort.

Pseu-

Pseudobunias, Dod. gal. Ad.
Carpentorum herba, Ruel.
Nasturtium palustre, Gesf. hor. hybernum, Thal.
Barbarea, Dod. Lob. Tab.
Eruca palustris, Lugd.
Bunium adulterinum, Cam.

Variat foliorum magnitudine, nam in hortis ad acetaria culta, acutiora habet, quæ fœmina dicitur, Tabernæmontano: nonnunquam rubent & nigrescunt.

X. Eruca lutea sive Barbarea pleno flore: quæ Eruca 4. in Prod.

XI. Eruca cærulea in arenosis crescens.

Hæc est Eruca palustris cærulea, in Phytopinace, & Matthiolo (& in Prod. pro 5.) descripta pictaque: magnitudine & parvitate variat.

XII. Eruca maritima Italica siliquâ hastæ cuspidi simili.

Cakile Serapionis, Anguil. Ad. Lobel. Lugd. Camer.
Eruca maritima, Lugd.
Nasturtium maritimum, Eid.
Erucæ genus in maritimis, Cæs.
Erucca Kackile dicta, Colum.

Habetur latifolia & angustifolia: hæc si in hortis seratur, oblongo angustoque folio excrescit.

XIII. Eruca maritima Cretica, siliquâ articulatâ: quæ 6. in Prod.

XIV. Eruca Monspeliaca siliquâ quadrangulâ echinatâ: quæ 7. in Prod.
Sinapi echinatum, Lugd.

XV. Eruca angustifolia Austriaca.
Eruca syl. angustifolia, Lob. Lugd.

XVI. Erucæfolia napi radice.
Pycnocomon Ang. quid?

SINAPI ET EJUS SPECIES.

Sinapi, σίνηπι Dioscoridi l. 2. c. 184. & Theoph. 7. hist. 3. & 6. παρά τῦ σίνεσθαι τὺς ὦπας, oculos enim lædit: dicitur etiam Theoph. νάπυ, quasi immite, ob vehementem ejus acrimoniam: & Athenienses Napy appellasse, Plin. l. 19. c. 3. author est, Sinapi nominans.

Unius Dioscorides & Theoph. meminere: at Plinius, genera tria facit: unum gracile, alterum simile rapi folijs, tertium Erucæ.

I. Sinapi rapi folio.
Sinapi Diosc. & Theoph Sinapi alterum Plinij.
Sinapi, Ang. Gesf. hort. Cast. primum, Matth. Lac. Cæs. Port.
Sinapi hort. Cord. in Diosc. Lon. Lugd. desc.
Sinapi sativum prius, Dod.
Sinapi sativum Erucæ aut Rapi folio, Ad. Lob.

II. Sinapi hortense semine albo.
Sinapi sativum album, Trag.
Sinapi alterum sativum, Ad. & Lob.
Sinapi album, Cam. & Eyst.

III. Sinapi apij folio.
Sinapi gracile, Plinio.
Sinapi, Brunf. luteum sativum, Trag.
Sinapi primum, Fuch. Tur. Cast.
Sinapi alterum, Matth. Lac. Cæs.
Sinapi hortense, Fuch. ico. Dod. gal.
Sinapi sativum, Lugd. sativum alt. Dod. Ger.
Sinapi agr. apij aut potiùs laveris fol. Ad. Lob.
Sinapi syl. luteum, Lon.
Eruca palustris major, Tab.

IV. Sinapi Erucæ folio.
Eruca sive Rucula mar. min. & Sinapi 9. Trag.
Eruca, Dod. gal. sativa, Fuch. hortensis, Tur.
Eruca sylvestris, Gesf. hor.
Sinapi tertium, Matth. Cast. Cæs.
Sinapi sylvestre, Dod. Lugd.
Sinapi syl. minus irionis veri folio, aut bursæ pastoris, Ad. Lob.

V. Sinapi parvum siliquâ asperâ.
In Phytopinace & Prod. descriptum est.

VI. Sinapi umbellâ purpureâ.
Sinapi alterum agreste nostras, Colum.

VII. Sinapi Indicum.
Saseni, semen est Sinapis, magna copia in Sundan: par. 4. Ind. orient. 8.

VIII. Sinapi simile Indicum semen.
Nachani semen nigrum minutum sapore Secales, ex cujus farina panes conficiuntur, Garz.
Semen sinapi simile sed nigrius, cujus farinâ in panes orbiculares subactâ vescuntur tota Æthiopia ora maritima, Clus. in notis.

RESEDA.

Reseda à doloribus sedandis dicta, cùm collectiones & inflammationes omnes discutere, Plin. l. 28. c. 12. scribat: propter saporem Erucæ, & quòd aliqui ex Erucarum syl. genere esse censeant, huc relata est.

I. Reseda maxima.
Reseda, quæ Sesamoides majus Ghino, Gesf. hort.
Sesamoides magnum, Lac. at alterum, Cæs.
Reseda maxima, Lob. Ger.
Reseda tenuifolia, Tab.
Reseda Plinij, Eyst.
Reseda lutea, Lugd. recta, Cam.
Erucago vulgaris, Col.
II. Reseda vulgaris.
Rheseda Plinij Neotericorum. Eruca peregrina Italica, vel Cantabrica, Ad. Lob. Rheseda Plinij, Ger.
Reseda latifolia, Tab. at supina, Cam.
Reseda major, Thal.
Reseda lutea, Lugd.
Sesamoides primum, Cæs.
Ludit folijs simplicioribus, & in unoquoque pediculo plurimis: major & minor est.
III. Reseda linariæ folijs in prodromo descripta.
IV. Reseda alba minor.
Sesamoides parvum Salmanticum, Clus. hisp. & hist. (quam duplicem facit) Lob. Tab. Ger.
V. Reseda lapidea.
Planta marina Resedæ facie, Clus. exot.
VI. Resedæ affinis Phyteuma.
Phyteuma Monspeliensium, Gesner. Ad. Lob. Narbonensium, Lugd.
Sesamoides parvum, Lac. tertium, Cæs.
Erucago Apula, Colum.
Variat folijs nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias, & quidem frequentiùs quatuor, modò quinque divisis.

LUTEOLA.

Cum Luteolam aliqui Resedam Plinij faciant, & in multis cum Reseda conveniat, de ea nunc; quæ sic dicta, quòd eâ panni lanei & telæ lineæ, candidæ quidem, colore luteo, virente verò, qui antè cæruleo tincti, inficiantur. Quare Plinius, lib. 33. cap. 5. Luteam. Vitruvius 7. Architect. 14. Luteum, & Virgil. Ecolg. 4. Lutum nominat. At Cæsalpinus, lib. 9. cap. 35. Myagron seu Melampyron Dioscoridis statuit.

I. Luteola herba salicis folio.
Antirrhinon, Trag. Lugd. Thal.
Pseudostruthium, Matth. Cast. Lugd. Eyst.
Struthium, Lac. Gesf. hor.
Lutea vel Luteum Vitruvij, Gesf. hor. Cam.
Herba lutea, Dod. gal. Lugd.
Lutum herba, Dod.
Luteola, Ad. Lob. Ger.
Guadarella vulgo, Cæs.
Catanance, Lon. Tab.
II. Luteola Cretica.
Struthium legitimum Dioscoridis quæ *χρυσίνο* in tota Græcia appellatur, quâ fullones in tingendo serico luteo utuntur, Hon. Belli ep. 2. ad. Clus.
II. Luteola herba folio cannabinæ.
Lutea maxima Cretica Belli, Ponæ in Bal.
Lutea major frutescens Cretica, Ponæ ed. Ital.
IV. Luteola herba sterilis.
Lutea major sterilis Cretica, Pona ed. Ital.

ERYSIMUM.

Ἐρύσιμον Dioscoridi, lib. 2. cap. 188. alijs ἀπὸ τοῦ ἐρύειν, foliorum multiplici sectione: alijs quasi ἐρίτιμον, quod est pretiosum: alijs ἀπὸ τοῦ ἐρύειν, quòd ob suam caliditatem trahendi facultate præditum sit, dictum: nam Sinapis sapore est, & multis Sinapis syl. species est. Plin. lib. 22. cap. 25. Irio, Erysimum Græcis: ubi Erysimon Dioscoridis, cum Erysimo fruge Theophrasti 8. hist. 1. & 4. caus. 16. (Gaza Trionum vertit) confundit.

I. Erysimum vulgare.
Hierobotane fœmina, Brunf. 4.
Verbena fœmina & Sinapi 7. Trag.
Sinapi alterum genus syl. Fuch. ico.
Verbena, Tur. recta sive mas, Fuch. Lugd.
Erysimum, Synapi syl. species, Gesf. hort.

Erysi-

Eryſimum Dioſcoridis, Dod. gal. Ger.
Irio, Matth. Cord. in Dioſc. Lac. Lugd. Lon. Cæſalp.
Irio ſive Eryſimum, Ad. Lob. Dod. Caſt.
Cleome Octavij, Ang.
Eryſimum noſtrate, Thal. primum, Tab.

II. Eryſimum alterum ſiliquis Erucæ.
Eryſimum 2. Tab. ſub Eruca ſativa, Ger. ico.
Majus eſt & minus.

III. Eryſimum polyceration, vel cornicu-latum.
Irio alter, Matth. Lugd. Cam.
Eryſimum verum, Ang.
Dentilaria alia, Irio aliquibus, Geſ. hor.
Eryſimum alterum Italicum, Ad. Lob.
Irionis tertia ſpecies, Cæſ.
Saxifraga Romanorum, Lugd. deſc. figura ſub Saxifragia aurea.

IV. Eryſimum latifolium majus glabrum.
Irio Apulus alter lævi folio Erucæ, Colum.
an Irio altera, Cæſ.
Ex ſemine Irionis nomine, à D. Imperato miſſo, & nomine Rapiſtri Hiſpanici non ſcripti, à D. Gillenio, in horto meo crevit.

V. Eryſimum anguſtifolium majus.
Rapiſtrum ſylveſtre Irionis folio, Colum.

VI. Eryſimo ſimilis lævis laciniata fl. luteis.
Herba S. Alberti, Cæſ.
an Barbarea minor, Lob. ob.

VII. Eryſimo ſimilis hirſuta non laciniata alba.
Variat folijs latioribus, anguſtioribus: magis minùsve crenatis & hirſutis: icon & deſcript. in Matth. & Prodromo habetur.
Barbarea muralis, Joh. Bauhino, lib. de Plantis à Sanct.

HYDROPIPER SEV PERSICARIA.

Ὑδροπίπερι, Dioſcoridi lib. 2. cap. 191. id eſt, Aquaticum piper, à loco & ſapore nomen habet; Latinis Perſicaria, à foliorum forma: hac vel mitis acidaûe ſapore, vel acris eſt: illa folijs maculoſis, vel ijs carentibus.

I. Perſicaria mitis maculoſa & non maculoſa.
Pulicaria fœmina, Brunf. Perſicaria fœmina, Eid. Ruel. Lon.
Perſicaria, Fuch. Dod. Ang Caſt. Lugdun. cui & Plumbago Plinij quibusdam.
Perſicaria altera, Trag. Matth. Tab.
Perſicaria maculata, Ericio Cord. Ger.
Perſicaria maculis nigris, Geſ. hor.
Perſicaria mitis, Ad. Lob. ico. maculoſa, Lob.
Perſicaria prima, Britannica Plinij, Cæſ.
Cratæogonum, Lac.
Plumbago Plinij, l. 25. c. 13. quibusdam: alijs Britannica ejusdem, l. 25. c. 3. alijs Lapathum quoddam videtur.
Floribus eſt communiter purpuraſcentibus, aliquando candidis: folijs aliquando maculam nigram in medio habentibus, aliquando ea carentibus.

II. Perſicaria urens ſeu Hydropiper.
Perſicaria maſcula, Brunf. Ruel. cui & major, mas, Lon.
Perſicariæ primum genus, Trag. Tab.
Hydropiper, Fuch. Ang. Dod. Matth. Cord. in Dioſc. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. Ger.
Cratæogonon, Ang.
Perſicaria hydropiper, ſive aquatile piper urens, Ad.
Perſicaria urens, Lob. mordax, Thal.
Flore eſt ex roſeo rubicundo: colore Berſilico: candido: aliquando folijs macula rubra aſperſa eſt.

III. Perſicaria anguſtifolia: in Prod. deſc.
Perſicaria major, Lob. ob. Thal.

IV. Perſicaria minor.
Pulicaria puſilla repens, Lob. Lugd.
Perſicaria pumila, Tab.
Floribus eſt albis, aut purpureis.

CAPSICVM SEV PIPER INDICVM.

Καψικὸν Actuario, à κάπτω mordeo, quòd ſemen comeſtum mordeat, imò adurat. Plin. lib. 19. cap. 12. Siliquaſtrum, quod ob piperis ſaporem Piperitidis nomine ſit acceptum: Axi, Indis. Piper: Piper Braſſilianum: piper Indicum in Guiana: piper Indicum cornutum, à quibusdam Siliquaſtrum: Auctoribus hiſtoriar. Indicarum.

Differentia in foliorum latitudine, vel angustia; in fructus colore & forma: colore, qui in initio alijs viridis, alijs niger; in maturitate, aut ruber, aut croceus, flavúsve; rariùs albus. Figura alijs longa, eaq; vel crassa, vel gracili, vel incurvata: alijs brevis eaq; lata, cordata, vel rotunda cerasi forma, vel angulosa: & vel erecta, vel dependens: deniq; & caule piloso.

Axi aroma in Ind. Occid. quod in Cusco, Vcho: in Mexico, Chili: in Castilia, piper Indicum appellatur. Est viride, & rubrum, & croceum. Aliud vehementius mordicat, quale Caribbe vocatum: aliud lenius, & moderatius: est & genus quoddam dulcissimum, quod è manibus vellunt, & edunt: & quoddam aliud exilius, quod moschum fragrat, & gustu admodum sapidum. Joseph. Acosta lib. 4. c. 20. vel part. 8. Ind. Occid.

I. Piper Indicum vulgatissimum.
Siliquastrum, Trag. (una figura tres species proponit) Lac. Tab.
Capsicum rubrum & nigrum, Fuch. ico.
Siliquastrum majus & minus, Fuch.
Piper Indicum, Matth. Gesn. hort. (cui & Calecuticum) Cæs. (cui Circæa Dioscorid. fortè) Cast. Cam.
Cardamomum Arabicum, Ges. hort.
Piperitis seu Siliquastrum Peruvian. Cord. hist.
Piper Indic. 3. rubrum & nigrum, Ges. hort.
Capsicum, Clus. in Mon.
Capsicum vel Piper Indicum longioribus siliquis, Lob. Capsicum Actuarij, Eid. ico. & Ad.
Capsicum sive Piper majus & minus, Lugd.
Piper Americanum vulgatius, Clus. cur. post.
Piper Indicum medium, Eyst.
Piper Indicum Occid. quod Axi vocant, Frag.

II. Piper Indicum propendentibus siliquis oblongis recurvis.
Capsicum oblongius, Fuch. ico. Dod gal. Lugd.
Capsicum longioribus siliquis, Ger.
Siliquastrum tertium, Fuch.
Capsicum oblongiorib. & recurvis siliquis, Dod.
Piper oblongum recurvis siliquis, vel 9. Regio. in Clus. cur. post.
Hujus differentiæ tres sunt.
1. Siliquis longissimis, deorsum spectantibus in mucronem recurvum abeuntibus, quod
Piper Indicum maximum longum, Eyst.
2. A priore sola magnitudine differt, quod
Piper Indicum minus, recurvis siliquis, Eyst.
Piper decimum, Regio.
3. Siliqua flava, vel aurea, eaque oblonga vel lata, vel ovali figura, quod
Piper duodecimum, Regio.
Piper Indicum siliquis flavis, &
Piper Indicum aureum latum, Eyst.

III. Piper Ind. propendentib. siliquis rotund.
Siliquastrum latis siliquis, Trag.
Capsicum latum, Fuch. ico Dod. gal. Lugd.
Siliquastrum quartum, Fuch.
Piper Indicum rotundum, Ges. hor.
Capsicum cordatum, Cam.
Siliquastrum fructu propendente rotundo, Regio, in Clus. cur. post.
Et hujus differentiæ quatuor sunt.
1. Siliqua lata, rugosa, quod
Piper octavum, Regio.
2. Cordata, eaq; oblonga vel rotunda, quod
Piper Indicum cordatum oblongum, &
Piper Indicum cordatum, Eyst.
Piper sextum, Regio.
3. Siliqua olivari.
4. Siliqua rotunda Cerasorum modo, eaque majore vel minore, rubri vel nigri coloris, quod
Piper minimum siliquis rotundis, Eyst.
Piper septimum, Regio.

IV. Piper Indicum fructu dependente pomi amoris forma.
Piper Indicum rotundum maximum, Eyst.
an Piper ex Ind. Melopeponis forma Monardi.
Folia sunt Solani vulgaris, fructus rotundi, sulcis aliquot distincti pendent, rubore coralli.

V. Piper Indicum fructu aculeato.
Majus est & minus: illud rotundum, hoc orbiculatum, utrumq; rubet: & innoxium quasi in aculeum abit, quod
Piper Indicum rotundum aculeatum, &
Piper Indicum orbiculatum medium, Eyst.

VI. Piper Indicum siliquis surrectis & oblongis.
Piper oblongum erectum majus pyramidale, vel secundum, Reg. in Clus. cur. post.
Hujus differentiæ quatuor.
1. Pyramidale majus.
2. Pyramidale minus: quod
Piper erectum minus pyramidale vel 3. Regio.

Piper

Piper Indicum medium longum erectum, Eyst.
3. Oblongum surrectum majus & min. quod Piper oblongum exiguum erectum pyramidale, vel quartum, Regio.
Piper Indicum minimum erectum, Eyst.
4. Siliqua bifurcata, quod
Piper undecimum, Regio.
Piper Indicum bifurcata siliqua, Eyst.
VII. Piper Indic. siliquis surrectis rotundis.
Piper rotundum majus surrectum, Reg. in Clus. cur. post.
Hujus quoque differentiæ quatuor:
1. Rotundum maximum obtusum, quod
Piper majus surrectum vel primum, Regio.
Piper Indicum maxim. rotund. erectum, Eyst.
2. Rotundum minus parùm acuminatum:
3. Cordatum majus:
4. Cordatum minus angulosum.
Verum Piperis Indici differentias novendecim, du Bry in suo Florilegio proposuit: at sculptor linguæ Latinæ ignarus, omnes siliquas propendentes sculpsit, licet rectè depictas & nominibus notatas ad ipsum transmisissemus.
VII. Piper Ind. siliquis surrectis cerasi forma.
Capsicum brevioribus siliquis, Lob.
Capsicum Brasilianum, Clus. ad Monard. Lugd.
Capsicum minimis siliquis, Dod. Ger.
Siliquastrum rotundum, Cam. ep. Matth.
Piper Indicum surrectis corniculis, Cam.
Siliquastrum rotundum angustifolium, Tab.
Huc referendum
Piper oblongum erectum minimum, Regio.
Piper Indic. surrectis corniculis parvulis, Cam.
IX. Piper Indic. caule piloso flore majore.
Piper Indic. caule pilis albis prædito, Cam.
X. Piper Indicum radice eduli.
Piperis tertium genus minoribus granulis, cui sunt radices lettiki dictæ, satis boni saporis, quas in minima frusta conscindunt & plantant, & sarmenta in modum Lupuli, supra terræ superficiem spargunt: Stad. par. 3. Americæ.
XI. Tomates, grana sunt recentia & viridia quę cruda esitare solent. Et ex ijs plerumq; condimenta parantur: par. 8. Ind. Occid. l. 4. c. 20.

✽✽

SECTIO SECUNDA.

NASTURTIUM: THLASPI: BURSA PASTORIS: MYAGRUM: DRABA: ALLIARIA: COCHLEARIA.

NASTURTIUM EJUSQUE SPECIES.

Nasturtium Κάρδαμον *Dioscoridi lib. 2. c. 185. Theoph. 7. hist. 1. quasi* Καρηδαμον, *quod caput calore suo & acrimonia tentet: vel* ἀπὸ τῆς Καρδίας, *quod cordatos faciat; vel quòd in Syncope Cardiaca dicta, plurimum valeat. Latinis Nasturtium, à naribus torquendis; quòd odore & seminis acrimonia sternutamenta provocet: hinc Plinio l. 19. c. 8. (& Varroni) à narium tormento velut torporem excitans.*

Genera, Theophr. 4. hist. 7. plura esse dicit. Dioscorides tantùm Nasturtium Babylonicum optimum esse scribit. Plinio l. 20. c. 13. est hortense sive sativum, latioribus folijs, est & sylvestre: illud album, hoc nigrum, ubi de semine eum loqui censemus. Dividimus in hortense, pratense, aquaticum, montanum.

NASTURTIUM HORTENSE.
I. Nasturtium hortense latifolium.
Nasturtium Hispanicum, Ges. hort. Tab. Ger.
Nasturtio, tale folium Cam. ep. Matth. adpingit: descripto & figura Matthiolo addita.
II. Nasturtium hortense vulgatum.
Nasturtium album, Plinio.
Nasturtium, Brunf. Ang. Matth. Cæsalp. Cast. Tabern.
Nasturtium hortense, Trag. Fuch. Tur. Lac. Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger. Cam.
Aliud est folijs simplicibus, quod læve & albius, vel subhirsutum minusq; album; aliud folijs valdè divisis, & vel majus, vel minus.

III. Na-

III. Nasturtium hortense crispum. Hujus semen etiam nuper Nasturtij Mauritanij nomine Lugduno Batavorum accepimus.

Est latifolium & angustifolium, utrumq; in Matth. descriptum & depictum, sicut & in Prod.

Nasturtium pratense.

Nasturtium pratense magno flore.
Flos cuculi, Brunf. Dod.
Nasturtium pratense (vel 3.) Trag. Gesn. Tur.
Hiberis, Fuch. ico.
Nasturtium agreste, Fuch. sylvestre, Lon.
Lepidium minus, Cord. in Diosc.
Sisymbrium Cardamine, Dod. gal. Lac. tertium, Dod. Lugd.
Sisymbrium aquatic. alter. quoad folia, Matth. Tab. & Lugd.
Cardamine altera, Lob. Lugd. Ger.
Cardamine 1. & Sisymbrium alt. Diosc. Tab.
Cardamine altera simplici flore, Clus. hist.
Cardamine latifolia, Ger. quoad folia.
Sisymbrio aquatico non absimilis, Cæs.
Iberis sive Cardamantica nasturtij folio 1. Thal.
Nasturt. aquat. simplici flore, Eyst.

Flos communiter ex candido, leviter purpurascit, aliquando prorsus albus est.

II. Nasturtium pratense flore pleno.
Cardamine altera pleno flore, Clus. hist.
Nasturt. aquaticum flore pleno, Eyst.

III. Nasturt. prat. parvo flore: quod 2. in Prod.
Sisymbrij aquat. alterius nomine, Matth. Lugd. & Tab. Si flores spectes exprimere videntur.
Nasturtij siliquosi sylvatici, seu montani majoris Thalij nomine, D Futerus.
Nasturtij pratensis congereris, D. Jungermannus Lipsian misit.

IV. Nasturt. prat. folio rotundiore, fl. majore.
Cardamine sive Sisymb. alterum Diosc. Ad. Lob.
Cardamine, Ger. secunda, Tab.

Et hæc floris colore variat, hinc
Cardamine 2. species altera florib. lacteis, Tab.
Cardamine lactea, Ger.

V. Nasturt. praten. rotundifol. minuto flore.
Sisymb. alter. seu Nasturt. aquat. 3. species, Thal.

VI. Nasturtium pratense odoratum radice granulis tuberosa.
Cardamine quinta, Dalech. Lugd.

VII. Nasturt. sylv. minus: quod 3. in Prodr.

Nasturtium aquaticum.

I. Nasturtium aquaticum supinum.
Sisymbrium alterum vel Cardamine, Diosc.
Nasturtium aquat. (& 2.) Trag. Lon. Dod.
Vella Galeni, Ang.
Sium & Laver, Dod. gal.
Cardaminum Sion, Ruel.
Cresso, Laver odoratum, Eri. Cordo.
Sisymbrium Cardamine, Fuch. Lugd.
Sisymbrium aquaticum, Matth. Cæs. Cast. primum, Tab. & Portæ.
Sisymb. alterum, Cord. in Diosc. Gesn. hor. Thal.
Sisymbrium tertium, Lac.
Sion Cratevæ, Sisymbr. 2. Diosc. & Senecio Serapionis, Ang.
Sion Cratevæ Erucæfolium, Ad. Lob.
Sium majus, Ger.
an Nasturtio similis herba Scorbutum curans; par. 9. Ind. occid. additam.

II. Nasturt. aquatic. majus & amarum.
Sisymbrij alterius species secunda, Thal.

III. Nasturt. aquat. erectum folio longiore.
Sium, Lac. Cast. vulgare, Matth. Lugd.
Sion Matthioli & Italorum, Lob.

Hoc licet glabrum sit, tamen caule & foliorum cauliculis villosis habemus.

IV. Nasturtium aquaticum minus.
Sisymbrium aquaticum alterum vel minus, Cam. ep. Matth.
Cardamine quarta Dalech. Lugd.

Variat magnitudine & parvitate, fortè ratione loci: nam in aquaticis major est: in vinetis verò Wilensibus riguis, uti & Patavij minorem multò observavimus: sic caule erecto, & penè aphyllo, in arenosis prope Wisam fluvium, reperitur.

Nasturtium Montanum.

I. Nasturtium montanum luteum.
Sium alterum aquaticum luteum, vel Cardamine tenuifolium montanum, Colum.

II. Nasturt. montanum luteum folijs sativi.
Nasturtium montanum minus, Thal. quid?

III. Nasturtium alpinum trifolium.
Cardamine trifolia, Lob. Lugd. Tab Ger.
Cardamine alpina 1. trifolia, Clus pan. & hist.

IV Nasturtium alpinum minus resedę folijs.
Hoc in Phytopinace, sub Nasturtio 8 in Prod. sub 4. descripsimus, quod aliquando altius, aliquando ad tres tantùm uncias exurgit.

V. Nasturt. alpin. minus fol. in orbem sparsis.
Cardamine alpina media, Clus. pan. & hist.

VI. Nasturt. petræum folijs bursæ pastoris.

Nastur-

Nasturtium petræum, Tab.Ger.
VII. Nasturtium alpinum insipidum.
Cardamine alpina insipida, Colum.
VIII. Nasturtium alpinum tenuissimè divisum.
Nasturtiolum, Ges. in epist.
Cardamine alpina 3. minima, Clus. pan. & hist.
Cardamine alpina, Tab. Ger.
Thlaspi montanum minimum, Lugd.
Cardamine pusilla saxatilis montana ἀκαυλώδης, Colum.
IX. Nasturtium pumilum vernum, quo nomine Monspelio accepimus.
Hoc rariùs palmare, frequenter unciam solùm altum reperitur.
X. Nasturtium alpinum capsulâ Nasturtij hortensis. Hoc Cardamidij montani verni nomine D. Furerus misit.
In Phytopinace sub Nasturtio 9. in Prod. sub 5 descripsimus.
XI. Nasturtium alpinum bellidis folio majus 6. in Prod.
XII. Nasturtium alpin. bellidis folio min.
Plantula Cardamines æmula, &
Sinapi pumilum alpinum, Clus. pan. & hist.
Folijs est modò longioribus, modò rotundioribus.
XIII. Nasturtium Barbareæ folijs: quod 7. in Prodr.

Nasturtium sylvestre.
I. Nasturtium sylv. Osyridis folio.
Bursa pastoris minor, Brunf.
Thlaspidij genus & Nasturt. 5. Trag.
Bursa pastoris 2. & 4. Eidem.
Thlaspi angustifol. Fuch. Lug minus, Dod Ger.
Thlaspi minus hortense vulgare Lob. ico.
Thlaspi minus tenuifolium, Lon.
Iberis, Tur.
Nasturtium sylvestre, Thal.
Thlaspi minus Germanicum Tab.
Luteum est & album, & quia acerrimum ad Nasturtium referimus.
II. Nasturtium sylv. tenuissimè divisum.
Seriphium Germanicum, Trag.
Nasturtium sylv. Fuch. ico. Ges. hort.
Seriphium absynthium, Fuch. Lon.
Thalietrum, Dod. gal Lugd.
Thalictrum, Thal. (cui Nasturt. πτερόφυλλον) Tab.
Sophia Chirurgorum, Ad. Lob. Dod. Ger.
Accipitrina Cæs.
Folio est latiore, angustioréve, hinc
Thalictrum latifolium & angustifolium, Tab.
Sophia duplex, Gerardo.
Accipitrina duplex, Cæsalpino.
III. Nasturtium sylvestre Erucæ affine.
Nasturtium sylv. Clus. hisp & hist. Lugd.
Eruca Nasturtio cognata tenuifolia, Lob.

THLASPI ET EJVS SPECIES.

Nasturtio Dioscorides lib. 2. c. 186. θλάσπι subjungit, quod à fructus forma, quæ veluti infractus & contusus, à θλάω infringo, nomen accepit: ἢ θλασπίδιον, quasi fructum clypeatum ἢ σίνηπι ἄγριον.

Genera duo Dioscoridi & Plinio lib. 28. c. 13. alterum angustis, alterum latis folijs, quod Persicum Sinapi Crateva dicatur: fortè Raphanus rusticanus.

Thlaspi arvense.
I. Thlaspi arvense siliquis latis.
Thlaspi & Thlaspidium vulgare, &
Bursa pastoris prima, Trag.
Thlaspi, quod vulgo Nasturt. tectorum, Ruel.
Thlaspi latifolium, Fuch.
Thlaspi cardamoides, sive Nasturtiarium, Cord.
Thlaspi minus latifolium, Lon.
Thlaspi Dioscoridis (& Scorodathlaspi) Dod. gal. Lugd. Ger.
Thlaspi 2. Matth. Lugd. majus, Tab.
Thlaspi 1. Diosc. Creticum Galeni, Ang.
Thlaspi drabæ folio, Ad. Lob.
Thlaspi Dioscor. Drabæ & Chamelinæ folio, Eidem ico.
Thlaspi latius Dod. platicarpon, Cam.
Thlaspi, & Thlaspi nigrum Galeni, Cæs.
Varietas in siliquis: aliud majoribus, aliud exilioribus reperitur.
II. Thlaspi arvense Acetosæ folio.
Thlaspi majus, Tab. Ger.
III. Thlaspi Vaccariæ folio bursæ pastoris siliquis: primum in Prod.

IV. Thlaspi arvense Vaccariæ incano folio majus.
Thlaspi primum, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Thlaspi alterum, Dod. Lugd. 3. sive Cratervæ, Ang.
Thlaspi minus, Cord. in Diosc.
Thlaspi vulgatissimum Vaccariæ folio, Ad. & Lobel.
Thlaspi vulgatiss. Ger.
Thlaspi verum cujus semine in Theriaca utimur, Camer.
Thlaspi officinarum, Colum.

Folijs est aliquando leviter crenatis, aliquando ijs caret: hinc diversa authorum figura: quare apud Matthiolum posuimus Thlaspi 1. & Thlaspi serrato folio.

V. Thlaspi Vaccariæ incano folio minus: quod 2. in Prodromo.

VI. Thlaspi villosum capsulis hirsutis.
In Phytopinace, & pro 3. in Prodr. descripsimus, & in Matthiolo nostro sub Thlaspi villoso figura habetur.

VII. Thlaspi arvense perfoliatum majus.
Thlaspi oleraceum, Tab. sub Thlaspi incano, Ger. ico.
Thlaspi primum Dalech. Lugd.
Thlaspi alterum mitius rotundifolium bursæ pastoris fructu, Colum.
In Phytopinace sub 5. descripsimus.

VIII. Thlaspi perfoliatum minus.
Thlaspi pumilum, vel Thlaspi montanum minus, Clus. pan. & hist.
Thlaspi minimum, Tab. minus, Ger.

Thlaspi umbellatum.

I. Thlaspi umbellat. arvense Iberidis folio.
Thlas[illegible] aliud genus, vel 3. T[illegible]ag.
Thlaspi [illegible]narum, Tab. Ger.
Thlaspi Allobrogicum Cretico [illegible] Clus. hist.

Flores e cæruleo alboq; communiter mixti, rarius penitus albi, vel flavescentes. in Phytopinace sub 14. descripsimus.

II. Thlaspi umbellatum Creticum Iberidis folio.
Draba sive Arabis, aut Thlaspi Candiæ, Dod. Gesf. hort. Lugd.
Thlaspi 4. Matth. Lugd. cui & Thlaspi 4. Dodonæi.
Thlaspi Cappadocicum, Ang. flore incarnato [illegible] albo, Eyst.
Thlaspi Creticum, Gesn. hort. Cæsalp. Tabes. Camer.
Thlaspi Candiæ umbellatum Iberidis folijs, Ad. & Lob.
Thlaspi Candiæ, Ger.

Flore est purpureo, aliquando albo, luteo haberi ajunt & communiter in umbella, rarius in oblonga spica.

III. Thlaspi Cretic. flore albo majus. sive 4. in Prod.

IV. Thlaspi umbell. Cretic. flore albo [illegible]ro, minus.
Thlaspi quartum parvum odorato flore, Clus. histor.
Thlaspi Cappadocici minoris annui nom[illegible] D. Doldius misit.

V. Thlaspi umbell. nasturij folio M[illegible] hacum.
Thlaspi alterum minus umbel[illegible] m Nasturtij hortensis folio Narbonense. A[illegible]. Lobel. icon.
Thlaspi aliud umbellatum Penæ L[illegible] &
Nasturtium sylv. Dale[illegible]
Thlaspi Narbonense[illegible]

Thlaspi montanum.

I. Thlaspi montanum glasti folio ma[illegible].
Thlaspi prim. vel m[illegible] peltatum, Clus. pan. & hist.
Thlaspi pannonicum, Lobel. icon. Camer. Tab. Gerard.

II. Thlaspi montanum glasti folio minus.

III. Thlaspi alpinum bel[illegible] ruleæ fol[illegible]
Thlaspi secundum & Badense, Clus. pan.
Thlaspi montanum 2. Clus. hist.
Thlaspi album supinum. Lob. ico. Tab. G[illegible]
Thlaspi montanum bursæ pastoris fr[illegible] m[illegible] Colum.

Siliquis non nihil variat, hinc a[illegible] Tab. & Ger. figuræ duæ ad Clusi & L[illegible] im[illegible] nem: sic & flores aliquan[illegible] in u[illegible] Columna pinxit: communiter in mo[illegible] spicæ dispositi.

IV. Thlaspi montanum semper virens.
Thlaspi mont[illegible]um can[illegible] Lugd.

V. Thlaspi saxatile ro[illegible] in Prodr.

VI. Thlaspi [illegible]num m[illegible]s.
Thlaspi tertium, Matth. Lugd. T[illegible] men diversum d[illegible]

Hic Matthiolus pingit ex Italia habemus: verum & in nostris alpibus provenit, ab illo plane diversum, in nostro Matthiolo & Prodromo figura exhibetur.

VII. Thlaspi alpinum minus capitulo rotundo.
Thlaspi tertium saxatile, Cam. epit. Matth. & hort.
Thlaspi petræum myagrodes, Ponæ.
Thlaspi saxatile minore folio, in nostro Matth. ubi figura & descriptio: ut & sub 6. in Prod.

VIII. Thlaspi alpinum repens: pro 7. in Prodromo descript.

IX. Thlaspi parvum saxatile flore rubente.
Lithothlaspi quartum carnoso rotundo folio, Colum.

Ex Provinciæ saxosis & hoc, & 9. & 11. à D. Bursero habemus: simile cum 11. sed folijs & thecis majoribus, ex Hispania D. Albinus attulit.

X. Thlaspi saxatile Polygalæ folijs: cauliculis est pedalibus, folijs polygalæ forma, sed longe minoribus: flosculis exiguis, albidis, thecis rotundis infractis, semine minutissimo in saxosis circa Monspelium.

XI. Thlaspi saxatile vermiculato folio.
Lithothlaspi montanum fruticosius vermiculato acuto folio, Colum.

XII. Thlaspi montanum incanum luteum serpilli folio majus.
Thlaspi supinum luteum, Lob. ico.

XIII. Thlaspi saxatile incanum luteum serpillio folio minus.
Jonthlaspi luteo flore, incanum montanum [illegible] Colum.

Thlaspi Alysson dictum, sive Alysson.

I. Thlaspi Alysson dictum campestre majus.
Alysson, Matth. Ang. Lugd. Cam.
Thlaspi Græcum, Ad. & Lob. ico. Ger.
Thlaspi Græcum polygonati folio, Tab.
Alysson minusculum, Clus. pan. & hist.
Flosculis est albis, interdum luteis.

II. Thlaspi Alysson dictum campestre minus.
[illegible]
Alysson minus Dalech. Lugd.
[illegible] clypeatum, Tab.
[illegible] alpinum flore luteo, Eyst.

Si cum præcedenti non idem, saltem affine.

III. Thlaspi Alysson dictum maritimum.
Thlaspi Narbonense centunculi angustifolio, Ad. Lob. ico. Lugd. Tab.
Thlaspi umbellatum Narbonense Ger. ico.
Thlaspi maritimum Dalech Lugd.
Thlaspi syriacum, vel Græcum alterum aucto loso bifori pericarpio lentifolio, Adversaria proponunt: sed quid?

Thlaspi clypeatum.

I. Thlaspi biscutatum asperum Hieracifolium & majus.
Thlaspi parvum hieracifolium, sive Lunaria lutea Monspeliensium, Ad. Lob.
Thlaspi clypeatum, Clus. pan. & hist.
Thlaspi quoddam genus, in monte S. Juliani, Cæsalp.
Lunaria lutea Dalech. Lugd.
Thlaspi bisulcatum, vel Lunaria bisulcata, Camer.
Thlaspi majus clypeatum, Ger.
Thlaspi minus clypeatum 1. Tab.
Leucoium montanum 1. Thal.
Leucoium alissoides umbellatum montanum, Colum.

Hoc ipsum ex Creta Thlaspi nomine, Honorius Belli misit, quod folijs minus asperis, sed tota planta incana est.

II. Thlaspi biscutatum asperum minus.
Jondraba alissoides Apula spicata, Colum.

Folijs est brevioribus, crassioribus incanis, totaque planta humilior: ex Hispania D. Albinus attulit: at multò minoribus, minusque asperis ex montibus Tyrolensibus habemus.

III. Thlaspi biscutatum villoso [illegible] cari donato.
Leucoium montanum flore pedato, Colum.
Hoc sub 8. in Prodromo describitur.

IV. Thlaspi clypeatum serpilli folio.
Thlaspi alterum minus clypeatum serpilli folio, Ad. Lob. ico.
Thlaspi minus clypeatum Penæ, Lugd.
Jonthlaspi minimum spicatum, lunatum, Col.
Lunaria Græca quarta, Cæs.

Aliquando thecæ veluti in longam spicam dispositæ sunt, quemadmodum D. Columna [illegible] do [illegible] in summo compactæ, ut [illegible]

Thlaspi fruticosum.

I. Thlaspi fruticosum Leucoij folio latifolium: hoc 9. est in Prod.
Est majus circa Massiliam à D. Bursero: est minus pauloque angustioribus folijs, in Italia collectum.
II. Thlaspi fruticosum Leucoij folio angustifolium.
Thlaspi fruticosum folio Leucoij marini minoris, Lob. Lugd. Tab.
Thlaspi semper virens, Cam.
III. Thlaspi fruticosum folio thymbræ hirsuto.
Thlaspi fruticosum alterum. Lob. Lugd. Tab.
Thlaspi fruticosum minus, Ger.
Thlaspi 5. Hispanic. albo flore, Clus. hist.
IV. Thlaspi fruticosum spinosum.
Thlaspi fruticosum spinosum Narbonen. Lob. Lugd.
Thlaspi spinosum 5. Tab. Ger.
Folia habet Leucoij oblonga, incana, o[illegible]sa, ut in monte Lupi observavi: at in hortu[illegible] Monspeliensem translatum, unde D. Burserus attulit, breviora & rotundiora obtinet.
V. Thlaspi fruticosum incanum.
Thlaspi incanum Mechlinense, Lob. Lugd. Clus. pan. & hist.
an Thlaspi incanum fruticosum Franconicum, Cam.
an Iberis prima, Tab. quod sub Thlaspi fruticoso, Ger. ico.

Thlaspi exoticum.

I. Thlaspi repens hederæ folio.
Thlaspi hederaceum, Lob. Lugd.
II. Thlaspi Alexandrinum.
Hoc in Phytopinace sub 12. in Prod. sub. 10 descripsimus.

BVRSA PASTORIS.

THlaspi species apud antiquos fuit, quæ nunc Bursa pastoris, à marsupiolis compre[illegible] (alijs Capsella) dicitur: quibusdam Sanguinaria & Crispula.

Bursa pastoris folijs sinuatis.

I. Bursa pastoris major folio non sinuato: in Phytopinace & Prodromo sub prima descripta.
II. Bursa pastoris major folio sinuato.
Bursa pastoris major, Brunf. Trag. Ges. hor. cui & Thlaspi fatuum.
Bursa pastoris, Matth. Lac. Lon. Corn. (cui Medica, Diosc.) Cord. in Diosc. Ad. Lon. Lob. Thal. Cæs. (& Thlaspi genus antiquorum) Lugd. Cast. & herba Cancri, Ger.
Pastoria bursa, Fuch. Dod. major, Tab.
Folijs variat: aliquando eleganti est folio, instar Coronopi repentis.
III. Bursa pastoris media.
Bursa pastoris sexta, Trag. minor, Ges.
Bursa pastoria minor, Tab. minima, Ger.
IV. Bursa pastoris minor folijs incisis: & Thal. qui alterius, folijs integris meminit.
Pastoria bursa minor, Dod. minima. Lob. ico.
Hæc aliquando ad duas tresúe solùm uncias apud Monspelienses exurgit, aspectu ob foliorum incisuram elegantissimo, quam Thlasp. minus nominant.

Bursa pastoris folijs integris loculis oblongis.

I. Bursa pastoris major loculo oblongo.
Draba minima, muralis Dioscoridis, Colum.
Thlaspi Veronicæ folio, Richerio.
In Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. descripsimus.
II. Bursa pastoris minor loculo oblongo.
Gensblum/ id est, anserum flos, Brunf.
Paronychia alsinefolia, Ad. Lobel. Lugdun. Camer.
Paronychia vulgaris, Dod. latifolia, Ger.
Herbula bursæ pastoris affinis, Cæs.
Thlaspios minima species, Thal.
Alsine minima, Tab.
Pilosella siliquata minima, Cam. ad Thal.
Myosotis parva Dalech. Lugd.
Folijs communiter integris, rarissime laciniatis.
III. Bursa pastoris alpina hirsuta: quæ 3 in Prod.
IV. Bursæ pastoris similis siliquosa major, seu majoribus folijs.

Pilosella

Pilosella siliquata major, Thal.
Aizoon telephium Dalech. Lugd.
V. Bursæ pastoris similis siliquosa minor, seu minoribus folijs.
Paronychia altera myagri folio, Gesneri, Camer.
Pilosella siliquata minor, Thal. & Cam. fig. hort. D.

MYAGRVM.

Μύαγρυ Diosc. l.4. c.117. meminit, cui Rubia folia tribuit. & Plinio, l.27. c.12. Myagros dicitur: verum quid sit, nunc non decernimus. Sunt qui nostrum Myagrum, Erysimum Theoph. & Galeni velint: alijs Sesamum, ob seminis similitudinem, & olei ubertatem.

I. Myagrum siliqua longa.
Viola lutea syl. Trag.
Myagrum alterum Thlaspi effigie, Lob. Lugd.
Myagrum 2. Tab. Erysimum 3. Eid.
Camelina, Ger. Eruca syl. angustifolia, Eid.
Ratione folij variat, cubitalis, folijs latis, aliquando trium quatuorve unciarum angustis: & inter hæc est medium.
II. Myagrum sativum.
Linaria quinta, Trag.
Sesamum, Trag. Lac. Lon. Sesamum non est Gesf. hor.
Myagrum Dioscoridis, Ruel. Ang. Dod. gal Ad. Lob. Lugd. Ger.
Myagrum primum, Tab.
Pseudomyagrum, Matth. Lugd.
Camelina sive Myagrion, (& Erysimum cereale) Thal. Dod. Thal.
Dorella, Cæsalp.
Aliquibus in locis seritur olei causa, & latioribus folijs est: multis locis sponte provenit & hoc strigosius, hinc figurarum varietas, ut in Matthiolo nostro videre est.
III. Myagrum sylvestre.
Pseudomyagrum alterum, Cam. in Matth.
Paronychia 2. Tab.
Huic simile minus, quod
Myagrum 3. in arvis, Cam.
IV. Myagrum fœtidum; quod 1. in Prod.
V. Myagrum monospermon latifolium.
Myagrum hortense monospermon, Eyst.
Bricourres nomine semen missum fuit; Pseudoisaridem Alpinus nominabat.
Hoc in Phytopinace sub 5. & in Matth. ubi & figura exhibetur, & sub 2. in Prod. habetur.
VI. Myagrum monospermon minus: 3. in Prod.
VII. Myagro similis siliquâ rotundâ.
In Phytopinace sub Myagro 6. in Prod. sub 4. descripta, Thlaspi nomine Norinbergâ: Lepidij, Monspelio: Myagri Montbelgardo, habemus.

DRABA.

Drabam δράβην Dioscorides, lib. 2. cap. 186. ipsi Thlaspi subjungit, unius factâ mentione.

I. Draba umbellata, vel Draba major capitulis donata.
Arabis sive Draba, Matth. Ang. Ad. Lob. (& Nasturtium Babylon) Lugd.
Arabis, Lac. Lon. Arabis verior, Cam. Drabe, Matth.
Draba vulgaris prima, Cluf. pan. & hist.
Draba Dioscorid. Cæs. Cast. Colum.
Folijs dentatis observavimus; sunt qui non dentatis pingant.
II. Draba tenuifolia velut spicata: 1. in Prod.
Drabæ ferventis vernæ nomine, Phorenia Doct. Agerius attulit.
III. Draba minor capitulis orbicularibus:
Draba minor, Clus. hist.
IV. Draba alba siliquosa.
Draba secunda, Clus. pan. & hist.
V. Draba alba siliquosa repens.
Draba altera, Lob. ico.
Draba 3 sucсulento folio, Clus. pan. & hist.
Arabis seu Draba altera, Lob. ob. Lugd.
Eruca muralis, Lugd.
an Thlaspios generibus cognata siliquosa, Thal.
VI. Draba Erysimi flore & siliquis.
Sinapi & Thlaspi media Provincialis planta, Ad. Lob. ico. Lugd.

VII. Draba lutea siliquis strictissimis. Arabis quorundam, Cam. ep. Matth. & hor.

VIII. Draba flore cæruleo galeato: hæc 2. est in Prod.

ALLIARIA.

Alliaria eò quod folia digitis comminuta, Allium seu Porrum [illegible] cum Nasturtio redoleant: quibusdam, Thlaspidium secundum Crateuæ: alijs Alectorolophos Plinij, lib. 25. cap. 5.

Alliaria, Trag. (cui & Thlaspidium cornutum) Fuch. Matth. Dod. (cui & Pes asininus Pandect.) Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæsalp. Thal. Lon. Tab. Cam. Ger.
Alliaria altera, Ama.
Alliastrum, Gesn. hort.
Rima marina, Euricio Cordo. Rima ma[illegible], Anguillaræ.
Alectorolophos Plinij quibusdam, Dalech. in Plinium.

Folio latissimo amplissimoque & [illegible]tundo, quandoque reperitur.

COCHLEARIA.

Cochlearia, à foliorum forma modicè cava, parvum & non valde profundum co[illegible] referentia, dicta: quam aliqui Telephium, alij Britannicam Plinij, lib. 25. cap. [illegible] (licet forma & sapore Thlaspi & Nasturtijs affinis sit) eò quod ei malo, quod Stom[illegible] & Scelotirben vocant (Scorbutum esse volunt) auxilio esse Britannicam Plinius scri[illegible].

I. Cochlearia folio subrotundo.
Cochlearia. Dod. Gesn. hor. Lugd. Cam. epit. Matth. & hor. & par. 3. Ind. orient. navig. 3.
Telephium, Lac.
Britannica, Gesn. hor.
Cochlearia Batava, Ad. & Lob.

II. Cochlearia folio sinuato.
Cochlearia Anglica Atriplicis folio, Ad.
Cochlearia Britannica, Ad. Lob. Dod. Lugd. Ger.

III. Cochlearia minor erecta: quæ 1. in Prod.

IV. Cochlearia Danica repens: quæ 2. in Prod.

SECTIO TERTIA.

BRASSICA EJUSQUE SPECIES.

Brassica Theophrasto 1. hist. 10. inter Olera est, quæ ἀπὸ τοῦ βράζειν à vorando. Dioscoridi, lib. 2. cap. 14. κραμβη, quasi κεραμβλη, quod oculorum pupillas lædat, dicitur. Theophrasto & ῥάφανον dicitur, in Raphano [illegible].

Genera: Dioscoridi sativa, sylvestris & marittima. At Theoph. 7. hist. 4. alia crispa, alia lævis, alia sylvestris. Plinius cum lib. 19. cap. 8. Brassicæ caulium've tria genera ex Catone, cap. 157. enarrasset, plura adhuc esse refert, Cumanam, Aricinam, Pompejanam, Sabellicam, Lacuturrem. At lib. 20. cap. 9. Græcos in tres species divisisse scribit: C[illegible] quam Selinada, à similitudine foliorum apij vocarint: alteram leam [illegible] lata [illegible], quam Caulodes quibusdam: tertiam proprie Crambem appellatum.

Recentioribus differentiæ sunt pro foliorum colore, crispitudine, densitate, al[illegible], [illegible]litatibus. Alijs enim color viridis, alijs candicans, alijs purpurascens. Crispitudo & [illegible] [illegible], tam in candida, quam in viridi, quam nigram [illegible], rariùs in purpurea reperitur. Summa genera sunt Sativæ, sylvestris: Sativa, alba & rubra, &c.

Brassica

Brassica capitata.

I. Brassica capitata alba.
Brassica alba, Brunfels. quæ capitata & sessilis, Cord. in Diosc.
Brassica alba sessilis & glomerata, Lob. ico.
Caulis c[illegible] ir[illegible]l.tus, Trag.
Caputium Brassicæ 3. genus, Cumanum Plinij, Eric. Cord.
Brassica capitata, Matth. (& Lacuturris) Lac. Gef. hort. Lon. Tab. Lob. Cast. alba, Ger.
Brassica alba sessilis glomerosa, aut capitata Lactucæ habitu, Ad.
Brassica capitata albida, Dod. (cui Tritiana) Lugd.
Brassicæ 4. genus, Fuch. Tur.
Brass. capitatæ 1. genus, & Cumana Plin. Cæs.
Hæc candida est, quæ Lacuturris Plinij: est & viridis, quæ Tritiana.
II. Brassica alba capite oblongo non penitus clauso.
Brassicæ albæ 2. species Lacuturris, Dod. gal.
Brassica patula, Sabauda vulgo, Ad.
Brassica Sabauda hyberna, Lob. ico.
Brassica Sabauda, Tab. Ger.
III. Brass. ex capitibus pluribus conglobata.
Brassica capitata polycephalos, Lugd.
In hac aliquando quinquaginta capita ovorum magnitudine numerantur.
IV. Brassica capitata rubra.
Brassicæ rubræ 2. species, Dod. gal. Lugd.
Br[illegible] convoluta & arcte occlusa rubro colore, Ad.
Brassica capitata rubra, Dod. Tab. Ger.
V. Brassica gongylodes.
Brassicæ albæ 4. species, Dod. gal.
Brassica thyrsita, Ges. hor.
Caul[illegible] Brassica peregrina, medio caule turbinata [illegible], Ad.
Brass. caule rapum gerens, Dod. rapicaulis, Cam.
Brassica raposa, Rapitius colis Catoni, Lugd.
Caulorapum, Matth. Scalig. Lob. ob. Cam. ep. Taber.
Rapa Brassica peregrina, caule rapum gerens, Lob. ico.
Brassicæ capitatæ 2. genus, Lacuturres Plinio, Cæsalp.
Variat rapo rotundiore & longiore: illa Caulorapum rotundum: hæc Caulorapum longum Tab. & Ger.
IV. [illegible], in Prodromo descripta.

VII. Brassica cauliflora.
Bra[illegible] Pompejana aut Cypria, Dod. gal. Lug. Cam.
Brassica florida, Ad. Ger.
Brassica cauliflora, Dod. Cam. ep.
Brassica florida botrytis, Lob.
Brassicæ capitatæ genus 3. Cæs.
Brassica prolifera florida, Tab.
An hæc Theophrasti, qui nullum aut parvum semen producere scribit?

Brassica non capitata.

I. Brassica alba vel viridis.
Brassica, Brunf. lævis, Matth. Cæs. Cast.
Brassica sativæ majoris species altera, Trag.
Brassica candida, Ges. hort. lata alba, Lon.
Brassica alba vulgaris, Lugd.
Brassica vulgaris, Ad. sativa, Lob. Dod. Ger.
Brassica prima, Tab.
Brassica in India, folia semper hiantia servat, nec unquam capita profert: part. 4. Ind Or. c. 10.
Hæc est Brassica lævis Theoph. & Plinij, cui & Caulodis.
Hanc altitudine arbores adæquantem Monardes Florentiæ vidit.
II. Brassica rubra.
Brassica 1. genus, Fuch. rubræ 1. genus, Lugd.
Brassica Cumana sive rubra, Dod. gal.
Brassica prima, Tur. vulgaris, Cord. in Diosc.
Brassica rubra, Ges. hort. Ad. Lon. Tab. Ger.
III Brassica spinosa: hujus in Phytopinace & Matthiolo (ubi & icon) mentio fit: & in Prod. sub 2. describitur.
IV. Brassicæ folia peregrina.
Achanaca Theveto & Lugd. qua in regno Mely, ut nos Guajaco utuntur.
V. Brassica Brasiliana folijs Nympheæ.
Cajova brassicæ genus, Cajov-a Lerio descript. Brass. cap. 12.

Brassica crispa.

I. Brassica alba crispa.
Brassica crispa, Matth. Lac. Ges. hort.
Brassica alba crispa, Lugd.
Brassica Sabauda, Dod.
Brassica Sabauda crispa, Tab. Ger.
Brassica patula crispa Sabauda æstiva, Lob. ico. quibusdam Lacuturris, alijs Sabellica Plinij.
II. Brassica asparagodes crispa.
Brassica asparagodes, Dalech. Lugd.
Brassica crispa prolifera, Tab. Ger.
Brassica epiphyllitis.

Folia

Folia modò laciniata, modò plana & expansa: vel tota viret, vel venæ & costæ rubent: hinc prolifera, & prolifera crispa, Tab. & Ger.

III. Brassica fimbriata.
Brassicæ 2. genus, Fuch.
Brassica Sabellica sive crispa, Dod. gal.
Brassica crispa, Dod. Lugd.
Brassica nigra, Dod. Lugd.
Brassica nigra crispissima, Cæs.
Brassica fimbriata, Lob. tophosa, Tab. Ger.

IV. Brassica fimbriata pumila.
Brassica Anglica, minima, Ad.
Tota nivea, oris fimbriatis purpureis, maculis aspersis.

Brassica Apij folio.

I. Brassica lato Apij folio.
Brassica folijs laciniatis, Matth.
Brassica tenuifolia laciniata (prior.) Lob. Lug.
Brassica Selinisia latifolia, Tab. Selinisia, Ger.

II. Brassica angusto apij folio.
Selinada & Apiana, Plinio.
Brassica crispa seu Apiana, Trag. Lon. Lugd.
Brassicæ rubræ 3. species, Dod. gal. Lugd.
Brassica Selinoides, Dod. Selinisia angustifolia, Tab.
Brassica Selinoides, Ger. scissis folijs, Cæs.
Brassica Apiana crispa, Cam.

Brassica sylvestris.

I. Brassica arvensis.
Brassica syl. Trag. Crambe dicta, Dod. Tab.
Brassica 3. Fuch. Lugdun. 5. species, Dod. gal. 4. Tur.

II. Brassica sylvest. Dioscoridis, Dod. Port.
Brassica sylvestris, Ang. Matth. Lugd. Cæs.
Subhirsuta alijs, alijs lævis, alijs Hyoscyami modo hirsuta, Matth. Amat.

III. Brassica maritima monospermos.
Brassica sylvestris, Tur.
Brassica marina monospermos, Lob. ico. sylv. multiflora, monospermos, Ad. Lob. ico. Lugdun. Ger.
Brassica marina Anglica, Ger. ico.
Brassica Anglica, Tab.

IV. Brassica campestris perfoliata flore albo.
Perfoliata, Lon. altera, Trag.
Perfoliata siliquosa sive major Tragi, Cam.
Brassica agrestis, Cord. hist. Lugd. cui altera species.
Perfoliata minor, Ges. hort.
Brassica campestris 1. Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd.
Brassica sylv. sive campestris, Cam.
an Brassica sylv. folio betæ, Thal.
Perfoliata Napifolia Anglorum siliquosa, Lobel. icon.
Perfoliata siliquosa, Ad. Lob. ob. Ger. Napifolia, Tab.
Brassica sylv. perfoliata, Dod.

V. Brassica campestris perfoliata flore purpureo.
Brassica campestris altera, Clus. hisp. & hist.

VI. Brassica syl. latifolia folijs non sinuosis.
Brassica sylv. major latifolia, Thal.

VII. Brassica sylv. ramosa glabra.
Brassica sylv. virgata, Cord. hist.
Brassica sylv. procera, Thal.
Brassica sylv. prima Cordi, Lugd.

VIII. Brassica sylvestris folijs circa radicem cichoraceis.
Sinapi album, Lugd.
Brassica sylvest. longifolia, Thal.

IX. Brassica sylvestris hispida non ramosa.
Turritis, Lob ico. Tab. Ger.
Turrita vulgatior, Clus. hist.
Vaccaria, Taber.

X. Brassica sylv. ramosa hispida.
Turrita rarior, Clus. hist.

XI. Brassica syl. folijs membranaceis. sylvestrem mediam, & sylv. minorem Thalius habet, quas non novi.

XII. Brassica sylvest. alpina: quæ sub 3. in Prod. describitur.
Turritis alpinæ nomine D. Burserus misit.

SECTIO QUARTA.

ISATIS SIVE GLASTUM: LAPATHUM: ACETOSA: SPINACHIA: RHA: CENTAURIUM MAJUS.

ISATIS SIVE GLASTUM.

Ἰσάτις sativa (Dioscoridi l.2.c.215.) folia habet plantaginis sylvestris, lactucæ similia: quare genera duo fecit: & Plinio l.20.c.7. lactucæ spontaneæ tertium genus, quod Isatim vocant: & quartum quod Glastum vocitant, folijs priori simile aut laphato sylvestri.

I. Isatis sativa vel latifolia.
Isatis domestica, sive Glastum, Matth. Cast.
Isatis sativa, Trag. Fuch. Dod. ut Cord. in Diosc. (cui & Latinorum Lutea & Glastum) Gesf. hor. Lac. Lon.
Glastum sativum, Tur. Ad. Lob. Cam.
Glastum, vulgo Guadum, Cæs. cui & Isatis syl. Dioscorid.
Isatis Græcorum, Nil Avicennæ, Indicum officinarum, Fragoso, & Anir aliud.
II. Isatis sylvestris vel angustifolia.
Isatis syl. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut. Gesf. hort. Lac. Lon. Lob. Lugd. Tab.
Glastum, sive Isatis sylvestris, Ad.
Isatis agrestis, Cord. in Diosc.
Glastum sylv. Tur. Cam.
III. Isatis Indica folijs Rorismarini, Glasto affinis.
Anil herba folijs Mungiriqua (ocymo Clusius vertit) similibus, Garziæ & Acostæ: cum Isatide multum convenire, addit Clus. & Nil apud Avicennam, interpres Glastum vertit.
Nil sive Anil, Cam.
Annil sive Indigo, Gali sive Nil, herba rorismarini facie, Linsc. 4. par. Ind. Or. 25.
Herba anil sive Enger, 4. per. Ind. Or.
Planta ex qua Annil sive Indigo conficitur, par. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 23.
Agnir, Fragoso.
Pastellus herba ad colorandas lanas expetita, & cujus venditione in Insulis Azores victum comparant: Linscot. par. 3. Ind. Or. 6.
Indigo in Sian crescit maxima copia: part. 8. Ind. Or.
Color Indicus quem in Cambaja Anil vocant par. 2. Ind. Or. 11.
IV Isatis montana.
Glastum montan. Dalechamp. Lugd. quid est?
V. Wassevvovvr herba quam decoquunt pro rubri coloris tinctura in Virginea.

RAPATHUM ET EJUS SPECIES.

Lapathum à Theoph. 1. hist. 9. inter olera numeratur: & 7. hist. 2. sylvestris tota forma cum perfectum est, Betæ proximum cernitur. Λάπαθον *Diosc. l. 2. c. 140. ab effectu nominatur, à* λαπάζειν *exinaniendo, quòd foliorum decoctum alvum emolliat, & exinaniat: Latinus Rumex, ut Plinio l. 19. c. 21. qui Lapatho sativo & l. 20. c. 21. Oxalidi tribuit.*

Genera quinque Dioscoridi, ὀξυλάπαθον, κυπρῶν, ἄγριον, ὀξαλίδα καὶ ἱππολάπαθον. *Theophr. 7. hist. 6. in sylvestrem & urbanam partitur. Plinius lib. 20. cap. 21. meminit sativi, sylvestris, quod Oxalidem vocat. Oxylapathi, Hydrolapathi, Hippolapathi, & Bulapathi. Lubet ab Acetosa ordiri.*

ACETOSA.

I. Acetosa pratensis.
Capathum 4. Diosc. sylvestre, Plinio.
Oxylapathum, Gal. Manardo.
Oxalis sive Rumex proprie, Hermolao.
Rumex acetosus, Ruel.
Acetosa Brunf. Lon. major, Cast. Colum.
Oxalis, Trag. Matth. Lac. Fuch. Dod Amat. Ad. (& Lapathum oxalida) Lobel. Cæs. Tab. Ger.
Portæ major, Thal. Lugd.
Rumicis 4. genus, Tur. Cord. in Diosc.
Lapathi alia species, ὀξάλιδα dicta quibusdam
Lapathum acutum, Ang.
Lapath. minimum, Oxalis dicta major, Ges. hor.
Acetosa major altera, herba S. quibusdam, Ren.
Hujus folia aliquãdo media parte virent, altera verò candida sunt: aliquando in imo utrinq; bifurcata: nonnunquam folia crispantur, & hæc Oxalis crispa, Tab. & Ger.
II. Acetosa montana maxima.
Oxalis major Brokenbergensis, Thal.
an Oxalis altera, Cæs.
III. Acetosa montana geniculis nodosis.
Oxalis amplissimo folio, Clus. pan.
Oxalis montana maxima, Eid. hist.
IV. Acetosa montana bulbosa.
Acetosa quarta, Colum.
V. Acetosa tuberosa radice.
Oxalis tuber. Lob. Dod. Lugd Tab. Ger. Cam.
an Acetosa altera minor bulbosa radice, Colum.
VI. Acetosa Americana, folijs longissimis pediculis donatis: hæc 1. in Prod.
Acetosa vesicaria peregrina, Eyst.
VII. Acetosa calthæ folio peregrina.
Oxalis Zarynthi, Alpino.
VIII. Acetosa rotundifolia hortensis.
an Lapathum tertium, Diosc.
Oxalis Romana & Veterum, Dod. gal.
Oxalis rotundioribus folijs, Ges. hort. rotundifolia, Dod. rotunda, Lugd. Tab.
Oxalis sativa Franca rotundif. repens, Ad. Lob.
Oxalis Franca seu Romana, Ger.
Oxalis tertia, Cæs.
Acetosa rotundis folijs, Cam. qui &
Acetosa Hispan. grandissimis folijs meminit.
Acetosa major quæ & repens, Renod.
Ludit folijs, communiter subrotundis, rarius ad formam foliorum Boni Henrici oblongis & in acutum desinentibus.
IX. Acetosa rotundif. alpina: quæ 2. in Prod.
X. Acetosa scutata repens: hæc 3. in Prod.
XI. Acetosa Cretica semine aculeato.
Hæc in Phytopinace sub 10. in Prodr. sub 4. descripta, & Matth. una cum figura adposita.
XII. Acetosa Ocimi folio Neapolitana.
Acetosa tertia, vel Acetosa ocimi folio Neapolitana βουκεφαλόφορα, Colum.
Hanc D. Columna misit.
XIII. Acetosa arvensis lanceolata.
Oxalis minima, Trag (& Lapatiolum) Dod.
Oxalis minor, Matth. Ges. hort. Lugd.
Oxalis tenuifolia sinuata vervecina, Ad. Lob.
Acetosella, Lon.
Acetosa minor, Cast.
Rumicis seu Lapathi 6. genus, Cord. in Diosc.
Oxalis spontè nascens, Cæs.
Oxalis ovina, Tab. tenuifolia Ger.
Acetosa syl. omnium minima, Renod.
Ratione loci pinguioris aridiorisve, major minórve, latioribus angustioribúsve folijs reperitur.
XIV. Acetosa lanceolata angustifolia repens: hæc 4. in Prod.
Hujus species minor videtur, quæ dicitur Oxalis minima 1. Tab. minor, Ger.
XV. Acetosa arvensis minima non lanceolata.
Oxalis minima 2. Tab minima, Ger.
XVI. Acetosæ folijs similis villosa.
Herba Joh. infantis, Monardi, Lugd. Frag. Cast.

LAPATHUM.

Lapathum hortense.

I. Lapathum hortense folio oblongo, sive secundum Dioscoridis.
Rumex hort. vel 2. Trag sativus, Cord. in Diosc.
Lapathum hortense, Ges. hort. Lugd.
Lapathum sativum, Ang. Dod. descr.
Hippolapathum syl Matth. edit. prima, Lugd.
II. Lapath. hort. seu Spinacia semine spinoso.
Spinachia Manardo, & Atriplicis forte genus, Bras. Brunf. Fuch. Dod. Tab.
Spinacia, Hermol. Matth. Ad. Lob. Cæs. Ger. mas. Cam.
Spinachia, Atriplex Hispaniensis Ruellio, & Seutlomalachon, Lon. Cast.
Spinachium, Matth.
Spinacia sativa mas, Lugd.
Olus Hispanicum Spinachia vulgaris. Trag.
Spinaceum olus, & Spinachia mas, Ges hort.
Spinachia, ob semina dura & spinosa, Græcis recen-

recentioribus σπινάχια à raritate in usu Medico, alijs Seutlolapathum, hoc est, mediæ naturæ inter Betam & Lapathum: alijs Seutlomalache.

III. Lapathum hortense seu Spinacia semine non spinoso.
Spinachia nobilis & I. Trag.
Spinachia sylvestris, Lugd.
an Spinachia sylvestris, Cæsalp.
Hujus figuram in Matthiolo exhibemus.

IV. Lapathum hortense seu Spinacia sterilis.
Spinachia tertia, Trag.
Spinachia fœmina, Ruel. Scalig. Lugd. Cam.

Lapathum syl.

I. Lapathum folio acuto plano.
Oxylapathum, Diosc. & Plinij.
Lapathum acutum, Lob. Ger. desc.
Lapathum acutum, Trag. sive acutifolium, Ad.
Oxylapathum, Herm. Corn. Amato, Ruel. Fuch. Dod. gal. Matth. Lac. Cast. Lugd. Portæ.
Rumicis I. genus, Tur.
Rumex & Lapathum sylv. Bras. acutus, Cord. in Diosc.
Lapathum syl. Ges. hort. Dod. sativum, Cam.
Lapathum seu Rumex, Matth. ico. Lon. Cast. Cæsalp.
Hippolapathum syl. Tab. videtur.
Hydrolapathum magnum, Ger. ico.

II. Lapathum folio acuto crispo.
Lapathum acutum crispum, Tab.
Hydrolapathum minus, Ger. ico.
Rumex minor, Thal.

III. Lapathum folio acuto rubente.
Lapathi tertij altera species, sive Lapathum nigrum, Dod. gal.
Rumicis species folijs rubentibus venis distinctis, Cord. ob.
Sanguis draconis herba, Ges hort. Lon.
Lapathum sanguineum, Ad. Lob. Cam. Ger. sine icone seu maculatum Renod. rubens, sive nigrum, Dod.
Lapathum rubrum, Cam. in Matth.
Lapathi syl. 3. genus, Lugd.
Folijs paulo latioribus, rotundioribusque vulgari scribit Cæsalpinus,
Lapathum rubrum Cretense, nominans.

IV. Lapathum folio acuto flore aureo.
Lapathi syl. 4. genus, Dalech Lugd.

V. Lapathum minimum.
Lapathum acutum minimum, Lob. ico. Ger.
Lapathum minimum, Tab.

VI. Lapathum unctuosum, folio triangulo.
Bonus Heinricus, Brunf. Trag. cui & Spinachia sylvestris, Matth. Tab. Ger.
Rumicis 2. genus, Tur. 3 genus, Trag. Fuch.
Atriplicis syl. species, Ges. col.
Atriplex canina, Lon. ico.
Tota bona Spinaciæ facie, Ad.
Tota bona, Lob. Dod. (quibusdam Chrysolachanum) Thal.
Laparhi syl. secundum genus, Lugd.
Piger Heinricus spinaceum olus syl. Renod.
Folijs maximis Aaronis instar aliquando reperitur.

VII. Lapathum folio minus acuto.
Lapathi 3. species, Dod. gal.
Lapathum syl. Ang.
Rumex agrestis, Cord. in Diosc.
Lapathum folio retuso, Ad.
Lapathum folio minus acuto, Lob. ico.

Lapathum hortense sive Theophrasti.

I. Lapathum hortense latifolium.
Hippolapathum Dioscoridi, Galeno, Plinio, & Rumex urbana, Theoph.
Rhabarbarum, Brunf.
Rhabarbarum in hortis Germaniæ, Corn.
Rhabarbarum Monachorum (Franciscanorum) Trag. Ges. hor. Cam. Portæ, Thal.
Hippolapathum, sive Rhabarbar. Monachorum, Ang. Gesn. (aut ejus species) Dod.
Hippolapathum, & Hippolap. hortense Matthiolo: sativum, Cast. Tab.
Hippolapathum longifolium Alp. sativum latifolium, Ad. Lob. (& Patientia vulgi) Lugd. cui & Hippolapathum hortense, Matthiol. & Lob. figura.
Rumicis 2. genus, Fuch. 3. genus, Tur.
Lapathum sativum, Dod. gal. hort. Lac. Lon. maximum, Ges. hort. magnum, & Hippolapathum, Cæs.
Lapathum latifolium, Cam. Hippolapathum veterum Bulapathum, Scalig.
Lapathi species, Cord. in Diosc.
Rumex major, idem cum Rhab. nisi quod sit sylvestrior, Thal.

II. Lapathum hortense rotundifolium sive montanum.
Lapathum rotundum, Ang. an Lapathum folijs fere rotundis, Ges. hort.
Lapathum rotundifolium, Clusio pan. Cam.

Hippolapathum rotundifolium, & Pseudo-Rharecentiorum, Ad. Lob. Lugd.
Lapathum montanum, Cæs.
Rumex latifolius, Clus. hist.
Rhabarbarum Monachorum triplex vidi 1. folio oblongo, radice longa, fibris oblongis, intrinsecus rufescente: 2. folio rotundo: 3. folio subrotundo, fibris transvers. radice intus flava.

Hippolapathum, sive Lapathum 4. loco descriptum, Dod. gal. Matth. Ges. hor. Lon.
Hippolapathum sylv. Matth. desc. Cast. Thal. cui & Hydrolapathum.
Hydrolapathum magnum sive aquaticum, Ad.
Hydrolapathum majus, Lob. Lugd.
Lapathum sativum, Dod. ico. qui in descriptione confundit, Hippolapathum & Hydrolapathum.

Lapathum aquaticum.

I. Lapathum aquaticum folio cubitali.
Rumex palustris, Trag. aquaticus, Thal.
Rumicis 5. genus, Cord. in Diosc.
Lapathum 1. Ang. palustre, Tab. sub Lapatho acuto, Ger. ico.

II. Lapathum aquaticum minus.
Hydrolapathum minus, Lob. Lugd. Tab.
Hippolapathum sativum, Ger. ico.

III. Lapathum maritimum fœtidum: hoc in Prodromo describitur.

RHA ET EJVS SPECIES.

Cum Hippolapathi utriusque radix, pro Rhabarbaro, sed in dupla, tripláve dosi usurpetur, nunc de Rhabarbaro deiu Rhapontico, quod quibusdam ex Lapathi generibus tum de Centaurio magno, cùm id vulgò Rhaponticum & nominetur, & pro eo vendatur, & et aliqui Hippolapathi rotundi folij radicem substituant.

Rhabarbarum, Dioscoridis, lib.3. cap.2. Ῥᾶ ϰ̀ ῥῆον: *Rha, & Rheum, cujus tantum radicem describit, dictum volunt. Romanis, Rhaponticum appellatum: Arabibus, Raved & Rhabarbarum: cujus tria genera Mesueo 2. med. purg. 5. Indicum quod optimum & Rhaved Seni vocant: alterum Barbarum: tertium Turcicum, quod deterius, in quo genere Rhaponticum fuerit, quale est Rhabarbarum acerbum officinarum, colore minus vario minus crocco, minus odorato, minus densum, ac facultate minus solvente. Verùm videtur Dioscorides suo Rhanon Rhabarbarum nostrum, cujus Mesues meminit, sed Rhaponticum, cujus nomen Lobelius proposuit, intelligere.*

I. Rhabarbarum Officinarum.
Rhabarbarum nostrum, sive Raved Seni Arabum: idem genere cum Dioscoridis Rhapontico, tantum loco differens, Cord. in Diosc.
Rhabarbarum seu Indicum, Cord. hist.
Rhabarbarum & Rhaponticum idem, nisi quod hoc immaturium sit. Ang.
Reobarbarum, Lac.
Rhabarbarum cholagogon, Ad.
Rhabarbarum Garziæ, Acostæ, Frag. Lob.
Rhabarbarum tertium, Tab. secundum, Ger.
Rhabarbarum Americanum, Monar.
Rheon offic. Dod.
Rhabarbari 2. nomine, aliam cum folijs & radice pingit Tab. sub Hippolapatho rotundifolio apud Ger.
Rhabarbaricum verum, Lapathorum generis videtur, Gesn. hort.

Rhabarbaricum, Cord hist.
Rhabarbarum, nullibi, nisi in China provenit, quæ inde per Usbeken in Turciam, hinc Venetias defertur; & quidem vel navibus, quod citius corrumpitur, vel itinere terrestri, quod durabilius & carius, Linsc. par. 4. Ind. orient. 29. quæ forte ex Pauli Veneti, lib. 2. desumpta.

II. Rhabarbarum Matthiolus pingit, quem sequuntur, Lon. Lugd. Cast. Tab & Ger. an idem sit cum superiore, cum Rhabarbari nec folia, nec flores visa sint, ignoramus: meminit quoque Alpinus Rhabarbari, quod habeat folia Rumice latiora, crassiora, & lanugine alba obducta, Cam. suo Matthiolo radicis fragmenta addit.

III. Rhaponticum folio Lapathi majoris glabro, Rha & Rheum Dioscoridis.

Ponti-

Ponticum Rha antiquorum, Ad. Lob.
an Rhapontica, Lon. Rhaponticum verum offic. Tab.
Rha Græcis cognitum Monardi.
Rhaponticum siccatum, Ger.
Rhaponticum Thracicum, Alpino.
an Rhaponticum, vetusto Codice, Tab.
an Rheum antiquis appellatum, Cæs.
IV. Rhaponticum folio Helenij incano.
Rha, Rhecoma & Rhacoma Plinij, Dod. gal.
Rhaponticum, Lac. Cast.
Centaurium majus montanum folijs Enulæ, forte, Gesn. hort.
Rha capitatum folio Enulæ Centaurij majoris facie, Ad. Lob.
Rha sive Rhei, ut existimatur icon, Dod.
Rhapontici icon folia, Tab
Rha capitatum, Ger. Helenij folio, Lugd.
V. Rhaponticum angustifolium incanum.
Rhaponticum alt. angustiore folio, Lob. Lugd.

CENTAVRIVM MAJVS.

Centaurei majoris Dioscoridis, lib. 3. cap. 8. & Plinius, lib. 25. cap. 4. & 6. Item, l. 26. c. 15. & alibi meminere, Theophrastus 1. hist. 19. ubi Fel terræ Gaza reddit, ut & 9. hist. 14. at 3. hist. 5. Centaurium vertit.

I. Centaurium majus folio in lacinias plures diviso.
Rhapontica, quæ hodie Centaurea major, Trag. Et. Cord.
Centaurium majus, Ang. Tur. Lac. Ad. Lon. Lob.
Centaurium majus alterum, Gesn. hort.
Centaurium magnum, Matth. Dod. Cast.
Centaurium majus, Rhaponticum Pharma. Cord. in Diosc. & hist. Cam. Tab.
Centaurea major, Cæsalp.
Centaurium majus 1. vulgare, Clus. hist.
II. Centaurium majus folio non dissecto.
Centaurium majus alterum, Clus. hisp. & hist. Dod. Ad. Lob. Lugd.
Rheu Baldense quonondam Ponæ.
III. Centaurium Alpinum luteum.
In Phytopinace sub 3 & in Prodrom. descripsimus, & postmodum Rhapontici Lusitanici nomine, ex horto Patavino accepimus.

❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋

SECTIO QUINTA.

BETA: BLITVM: ATRIPLEX: HALIMVS: AMARANTHVS: PARIETARIA: MERCVRIALIS: PHYLLON.

BETA ET EJVS SPECIES.

Betam Dioscorides, l. 2. c. 149. τεῦτλον nominat, dicitur & σεῦτλον ab impulsu, quod facile excrescat: Beta vero, quoniam figuram literæ β dum semine turget referre videatur.

Genera: Dioscorides nigram & candidam fecit: & Theoph. 7. hist. 4. candida sapore nigra præstantior, quæ Sicula (nunc Cicla Practicis) appellatur: at 6. hist. 3. & sylvestris in genere Carduorum meminit, quæ tamen folia aculeata non habeat. Plinius, lib. 19. cap. 8. ex Theoph. Betæ à colore duo genera Græci faciunt, nigrum & candidius, quod præferunt appellantq; Siculum: nostri (subjungit) Betæ genera faciunt Vernum & Autumnale. Idem, lib. 20. cap. 8. Candidæ nigræq; usum proponit, & sylvestrem, quam Limonium vocant, addit, quam Dioscorides, lib. 4. cap. 16. λειμώνιον nominat.

Beta minor.

I. Beta communis sive viridis.
Beta agrestis, Trag.
Eandem cum Beta sequenti qui volet, dicat.
II. Beta alba vel pallescens, quæ Cicla offic.
Beta, Brunf. Tab. Ger. candida, Trag. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Dod. Lac. Lugd.
Beta alba, Matth. Anguil. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Cam.
Beta folio breviore & viridiore, Cæs.
Variat foliorum colore, viridi, vel ex obscuro magis virente, quam nigram vocant etiam Advers. & Lob. in obser.
III. Beta rubra vulgaris.
Beta rubra, Brunf. Trag. Lon. Dod.
Beta nigra, Ang. Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Gesn. hort. (& rubra) Cast. Lugd.
Beta rubra vulgatior, Ad. Lob. Lugd.
IV. Beta rubra radice rapæ.
Beta rubra, Matthiol. Gesn. hort. (cui & Seutlostaphylinum) Ad. Lob. Cast. Lugd. rubra Romana, Dod.
Rapum rubrum, Fuch. Gesn. hort.
Rapum sativum rubrum, Fuch. ico.
Beta nigra, Cord. in Dioscor. nigra Romana, Dod. gal.
Betæ species 3. Ang. Cæsalp.
Beta erythrorrhizos, Lugd.
V. Beta Cretica semine aculeato.
In Phytopinace sub 6. & Matthiolo & Prodr. (addita figura) descripsimus.
VI. Beta lato caule.
Beta πλατύκαυλος, Dalech. Lugd.
VII. Beta syl. maritima.
Beta syl. spontanea marina, Lob. ob.

Beta major folijs latissimis.

I. Beta pallidè virens major.
Beta altera, Cæsalp.
II. Beta rubra major.
III. Beta lutea major.
Beta flava, Gesn. hort. lutea, Cam.
Beta quarta radice buxea, Cæsalp.

BLITVM ET EJVS SPECIES.

Blitum Dioscoridi, lib. 2. cap. 143. quasi βλητὸν abijciendum, vel propter inertiam & vilitatem, vel ob insulsum fatuumve saporem. Festus, à βλὰξ pisce omnino inutili, deduxit: licet & stolidum & insulsum significet. Blitum, Plinio, lib. 2. cap. 22.

Genera Theoph. 1. hist. 9. plura dixit, at nec Dioscorides, nec Plinius, differentias proposuere. Aliud majus est, aliud minus: utrumque album & rubrum.

I. Blitum album majus.
Blitum album, Matth. Cast. majus, Dod.
Blitum majus album, Dodon. gal. Ad. Lobel. Lugd.
Blitum, Lac. sativum album, Gesn. hort.
II. Blitum album minus.
Blitum, Trag. ico. Fuch. Tur. Dod. gal. Lon.
Blitum minus, Dod. minus album, Ad.
Blitum sylv. album, Gesn. hort. sylv. minus, Thal.
III. Blitum polyspermon à seminis copia.
Blitum 3. Trag. syl. Cam. in Matth.
Polysporon Cassiani, Anguil. Lugd. Lobel. observ.
Polyspermon, Lob. icon. Tab.
Atriplex sylv. sive Polyspermon, Ger.
IV. Blitum rubrum majus.
Blitum rubrum, Matth. Ad. Lob. ico. Camer. Cæsalp.
Blitum rubens, Dod. majus rubrum, Dod. gal. hortense rubrum, Gesn. hort.
Blitum rubrum minus, Matth. in ico. Lugd.
Blitum nigrum, Ang.
Blitum, Lob. ob. Tab. Ger.
V. Blitum rubrum minus.
an Sanguinaria, Brunf.
Blitum nigrum, Trag. minus rubrum, Dod. gal.
Blitum sylv. rubrum, Gesn.
Blitum rubrum minus, Ad. rubrum supinum, Lob. ico.
Blitum alterum sylv. Cæsalp.
Hoc vel caule tantum, vel omnibus partibus rubet.

ATRIPLEX ET EJUS. Species.

Ατραφαξις, παρὰ τὸ ἀθρόως αὐξῶν, *cùm octavo die à satu prodeat, Theoph. 7. hist. 1.* χρυσολάχανον, *olus aureum, à luteo flore, quem fert, Diosc. lib. 2. cap. 145.*

Genera duo Diosc. & Plinio, lib. & cap. 20. sylvestri & sativum. Dividimus in hortensem, sylvestrem & maritimam.

Atriplex hortensis.

I. Atriplex hort. alba sive pallidè virens.
Atriplex sativa, Trag. Dodon. gal. Lac. Ad. Lugd.
Atriplex sativa alba, Lob. ico.
Atriplex, Matth. ico. Cæsalp. hortensis, Fuch. Cast.
Atriplex domestica, Ang. Matth. fol.
Atriplex alba, Gesn. hort. sativa viridis, Cord in Diosc.
Atriplex alba viridis, Lon.
Folio est in luteum languescente, vel pallidè virente: est & nigricante.
II. Atriplex hortensis rubra.
Atriplex sativa folio rubicundo, Trag.
Atriplex rufo folio, Cord. in Diosc.
Atriplex sativa altera, Dod. gal. Lugd.
Atriplex hortensis, Dod. hortensis rubra, Lon.
Atriplex sativa, Lob. ob. sativa altera folio & flore purpureo livens, Ad. Lob. ico.
Atriplex rubra, Tab. sub sativa alba, Ger. ico.
Atriplex purpurea grandis, Cam.

Atriplex sylvestris.

I. Atriplex sylv. folio sinuato candicante.
Atriplex sylv. 2. Matth. Lugd.
Atriplex sylv. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. col. Cæs. Tab. sub Atrip. marina, Ger. ico.
Atriplex sylv. sinuata, Ad. vulgatior sinuata, Lobel.
Atriplex fimeteria major, Thal.
II. Atriplex sylv. altera.
Atriplex agrestis, Trag. sylv. prima, Matth. edit. 2. Lugd.
Atriplex sylv. Fuch. Dod. Lon.
Atriplex fimeteria minor, Thal.
Cynocrambe 1. Cæsalp.
III. Atriplex sylv. latifolia.
Blitum 4. & Solanum 4. Trag.
Atriplex sylv. 3. Matth. Lugd.
Atriplex sylv. sive Pes anserinus latifolia, laceris lacinijs, Ad. Lob.
Pes anserinus, Fuch. Dod. Lon. Lugd. Cam.
Cynocrambe alterum genus, Cæsalp.
Chenopodium 1. Tab.
IV. Atriplex sylv. latifolia acutiore folio.
Blitum 5. & Atriplicis sylv. genus, Trag.
Bliti species, Lon.
Chenopodium 2. Tab. sub Atriplice sativa purpurea, Ger. ico.
V. Atriplex syl. fructu compresso roseo: hæc 1. est in Prod.
VI. Atriplex sylv. mori fructu.
Atriplex sylv. baccifera, Clus. hist.
VII. Atriplex sylv. lappulas habens.
Hæc in Phytopinace sub 8. & in Prod. sub 2. descripta, in Matthiolo quoque nostro depicta. In monte Ventoso Galliæ Narbonensis, major existit.
VIII. Atriplex fœtida.
Atriplex canina & Blitum fœtidum, Trag.
Tragium Germanicum, Dod. gal.
Garosmum, Cord. hist. Dod.
Atriplex sylv. altera, Gesn. hort.
Atriplex pusilla, olida, hircina, Ad.
Atriplex olida, Lob. Ger. canina, Lon.
Vulvaria, Cast. Tab. Lugd.
Cynocrambe affinis, Connina vulgo, Cæs.
IX. Atriplex angusto oblongo folio.
Atriplex sylv. altera, Dod. gal.
Atriplex sylv. 1. Matth. & 2. Lugd.
Atriplex sylv. polygoni aut Helxines folio, Ad. Lob. Cam.
Atriplex sylv. humilime, Dod.
Atriplex sylv. 3. Cam. in Matth.
Folijs est oblongis angustis non sinuatis, rarius foliorum principio alis duabus appositis.
X. Atriplex Virginiana.
Atriplicis genus, ex cuj. semine pulticula fit, ex caulis cineribus Sal, quo ad saliendos cibos utuntur: in desc. Virginiæ, vel Ind. occid. par. 1.

Atriplex

Atriplex maritima.

I. Atriplex maritima laciniata.
Atriplex marina, Matth. Cast. Dod Lugd. Cam.
Atriplex marina repens, lutea & xerampelina, Ad.
Atriplex marina repens, Lob.
Cynocrambe 3. genus, Cæs.
Reperitur rubro & etiam herbaceo semine.
II. Atriplex halimi folio.
Atriplex halimoides, Lob. ob.
III. Atriplex maritima angusti[illegible]: haec 3. in Prodromo.

H A L I M V S.

A'λιμ@ Dioscoridi l. . c.121. id est, marinus, eò quòd in maritimis proveniat: vel rectius, ut Plinius l. & . ap.22. Olus maritimum salsum, & inde nomen nam [illegible] in maritimis provenit: quòd vero Plinius sine aspiratione legat, forte factum qui[illegible] mon in Creta nasci prodidit, mirabili effectu, quod ea admorsa interdiu nulla fames [illegible]tur, ut inde ei nomen impositum sit, quòd famem arceat. Et apud Theophr. 4. [illegible].20. [illegible] legitur, ubi Gaza Auronem vertit.

Generum duorum Plinius l.c. scribit, sylvestre & mitius: per mitius sativum int[illegible] quem Tholosani, ut Lugd. historia vult, in hortis habent, & ab effectu h[illegible]rbam [illegible] sic & sylvestris non longe Tholosâ, in quibusdam sepibus nascitur.

I. Halimus latifolius sive fruticosus.
Halimus, Dioscoridi. Alimus mitius, Plin.
an Halimus, Ang.
Halimus, Ad. Lob. primus, Clus. hisp. & hist.
Halimus alter latiore folio, Cæs.
Portulaca marina, Dod. ico.
II. Halimus verus Dalech. Lugd. quid? cujus Clusius in hist. meminit, ejus fidem dubiam scribens.
III. Halimus angustifolius procumbens.
Halimus 2. Clus. hisp. & hist. descr.
sub Portulaca obiter, Dod.
IV. Halimus seu Portulaca marina.
Halimus vulgaris, Matth. Eyst.
Halimi alia species, Sandalida Cretens. Ang.
Portulaca marina, Dod. ut. Tur. Lem. Ad. Lob. Lugd. Tab.
Halimus 3. Clus. hisp. & hist. sed figur[illegible] est sub 2.
Halimus 1. tenuiori folio, Cæs.
Videtur Alimus sylv. Plinij: licet Lem[illegible] Halimum esse neget & Adverf. & Lobel[illegible] Crithmum Dioscorid[illegible] [illegible]
V. Halimus minor: qui in Prodr. describitur, & nomine Halimi aurei arvi D. Feurerus Northusâ misit.

AMARANTHVS ET EJVS
Species.

A'μάραντ@ dicitur, quasi immar[illegible] [illegible], eò quòd hujus flos decerptus non marc[illegible], & cum cuncti flores defecère, aquâ madefactus reviviscat, & hybernas [illegible]ronas [illegible], ut habet Plin. l.21. c.8. At Theoph. 6. hist. 6. φλὸξ dicitur, Gaza Flam[illegible]am vertit.

I. Amaranthus maximus.
Bl[illegible]m, M[illegible] ico. m[illegible], Eid. fol.
Blitum rubrum majus, Cast. Lugd.
Amaranthus pur[illegible]a[illegible]cens 3. Do[illegible]. gal.
Amaranthi species arb[illegible]esc[illegible]s, Ger. h[illegible]r.
Amaranthus major floribus paniculosis spicatis purpureis, Ad. Lobel.
Amaranthus m[illegible]or fl. obsoleti coloris, Dod.
Bliti peregrini genus 1. Cæs.
Blitum Indicum, Tab.
Amaranthus m[illegible]s, Cam.
Amaranthus pa[illegible]iculâ [illegible]arsâ, Ger.

Quinua five Blitum majus Peruanum, Clus. hist.
Amaranthus major paniculis rubris, Eyst.
Petrus Cieca granis dicit rubris, quo se Quinto incolæ sustentent; noster alba fert.

Variat: altera hujus species paulo humilior, dilutiore panicularum colore & folijs angustioribus.

II. Amaranthus paniculâ incurvâ.
Amaranthus purpureus 2. Dod. gal.
Amaranthus holosericeis sanguineis reticulatis floribus, Ad. Lob.
Amaranthus holosericeus, Lugd. cristatus, Camer. Eystet.

III. Amaranthus paniculâ conglomeratâ.
Amaranthus, Cæs. primus, Cast.
Flamma, Ang.
Amaranthus Plinij major. Ges. hort.
Amaranthus purpureus saturo coccineus, Ad. Lobel.
Amaranthus saturo cocci colore, Dod.
Amaranthus purp. Lugd. Ger. purp. major, Tab.

IV. Amaranthus simplici panicula.
Circæa, Trag.
Amaranthus, Matth. parvus, Cam.
Amaranthus purpureus, Fuch. Tur. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist.
Amaranthus Plinij minor, Ges. hort.
Amaranthus communis minor, Eid. col.
Amaranthus angustifolius simplici spicatâ paniculâ, Lob.
Amaranthus angustifolius, Lugd.
Amaranthus vulg. Tab. sub Amarantho coccineo, Ger.
Amaranthus spicatus, Eyst.

V. Amaranthus folio variegato.
Celosia, Trag.
Blitum maculatū peregrinum, Theombrotum Plinij quibusd. Corchoro cognatum, Ges. hort.
Blitum maculosum & herba Papagalli, Dod.
Amaranthus tricolor, Ad. Lob. Tab. Ger. Eyst.
Amaranthus altera, Cast.
Amaranthus pictus, Cam.
Symphonia Plinij & Gomphrena, Lugd.
Bliti peregrini alterum genus, Cæs.

Varietas colorum, in altero hilarior extremo flavo, medio puniceo, reliquo viridi; aliquando viridi, luteo, rubro: in altero obscurior, illum fœminam, hunc marem faciunt.

PARIETARIA.

Ἑλξίνη Dioscoridi l.4.c.86. à semine aspero vestibus tenaciter adhærente: περδίκιον Galeno 6. simpl. quòd Perdices hac delectentur. Plinio l.22.c.17. Helxine & Perdicium. Parietaria, quòd in parietinis exeat: unde Muralis herba, Cels. l.2.c.33.

I. Parietaria Officinarum & Dioscoridis.
Helxine, Brunf. (cui & Parthenij 7. species) Matth. Dod. gal. Fuch. Lac. Ges. hor. Lon. Cast. Lugd. Cam. cui & Urceolaris Scribonij.
Helxine, Ad. (Vitriola, sive Perdiciū) Lob. Cæs.
Helxine altera, Cord. in Diosc.
Parietaria, Brunf Tur. Cord. hist. Dod. Tab. Ger.
Parietaria vulgaris & major. Trag.

II. Parietaria minor ocimi folio.
Parietaria exigua vel 1. Trag.

MERCURIALIS. osiarella.

Λινόζωστις, παρθένιον, ἑρμοῦ βοτάνιον Dioscoridi l.4.c.91. Linozostis sive Parthenium, Mercurij inventum (Plin. l.25.c.5.) ideo Græcis, hermupoa, apud nos Mercurialis: Theoph.9. hist 19. φύλλον censetur.

Genera: Dioscoridi, fœmina est & mas, & Linozostis syl. mas, quam κυνίαν ἢ κυνοκράμβην vocat. Theophrasto, fœminifica & marifica: Plinio, masculus & fœmina.

I. Mercurialis testiculata, sive mas, Diosc. & Plinij.
Mercurialis, Brunf. (cui parthenij 6. species) Trag.
Mercurialis mas, Ang. Matth. Fuch. Dod. Lac. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger. Camer.
Mercurialis mascula, Tur. Cord.
Mercurialis fructum ferens, Cæs.
Phyllon arrhenogonon Theop. Cord. in Diosc.

II. Mercurialis spicata, sive fœmina, Diosc. & Plinij.
Mercurialis vulgaris & 1. Trag.
Mercurialis fœmina, Ang. Matth. Fuch. Dod. Tur Ges. hor. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Mercurialis florens, Cæs.
Phyllon Theligonon Theoph. Cord. in Diosc.

Hæc unciam vix superans, Monspessuli locis sterilibus reperitur.

III. Mercurialis montana testiculata.

Mercurialis syl. Trag. Lon. quæ Cynocrambe, Ges. hort.

Mercurialis mascula syl. Cord. hist. Thal. Cynocrambe, Matth. Fuch. Dod. Lac. Ad. Lob. qui una figura utramq; expressit, Cast. Lugd. Cam.

Mercurialis mas, Fuch. Cam. ep. Matth.

Mercurialis altera vel montana, Cæs.

Mercurialis canina mas, Colum.

IV. Mercurialis montana spicata.

Cynocrambe sive Mercurialis fœm. syl. Cam.

Cynocrambe fœmina, Eid. ep. Matth.

Mercurialis canina fœmina, Colum.

Mercurialis sylv. fœmina, Cord. hist. Thal. at Cordo in Diosc. fœmina non invenitur.

Hæc aliquando magis foliosa est.

V. Cynocrambe Dioscoridis.

In Matthiolo nostro & Prodromo descripta figurâ additâ.

Alsine, Cæsalp.

Alsines facie planta nova, Colum.

Cynocrambe legitima, Belli apud Ponam.

PHYLLON.

Φύλλον ἀῤῥενογόνον ἢ θηλυγόνον Theoph. 9. hist. 19 habet: quem secutus Diosc. l. 3. c. 140. hic q; ἐλαιόφυλλον quoq; nominavit, ad differentiam Mercurialis, quæ etiam Phyllon dicitur: videntur autem ambo subjectā plantam intellexisse: in hoc solùm dissentiunt, quòd Theophr. ἀῤῥενογόνον, Dioscorid. θηλυγόνον vocat, & contrà.

I. Phyllon testiculatum.

Phyllum, Matth. qui marem, at Cam. in Matth. utrumq;, proponit.

Phyll. mas seu Arrhenogonum, mariparum, Ad.

Phyllum Arrhenogonon, Lob. ico. Lugd.

Phyllon marificum, Clus. hisp. & hist. mas, Lob. ob. Dod. (*fœminam exprimit*) Cast. Tab. sub. Cynocrambe, Ger.

II. Phyllon spicatum.

Phyllon theligonon, Dod. in ico. Ad. (sive fœminiparum) Lob. ico. Dod. Lugd. Ger.

Phyllum, Ges. hort.

Phyllon fœminificum, Clus. hisp, & hist. Tab.

Phyllon fœmina, Cast.

Etsi oleæ folio sit, aliquando tamen, licet rarius, serratis folijs circa Monspelium observatur.

❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋

SECTIO SEXTA.

LACTUCA, SONCHUS, LAMPSANA, ENDIVIA, CICHORIUM, DENS LEONIS, HIERACIUM, CHONDRILLA, SENECIO, JACOBÆA.

LACTUCA ET EJUS SPECIES.

Lactuca, quòd copia lactis exuperet, & lac augeat, θρίδαξ Dioscoridi l. 2. c. 165.

Genera: Dioscoridi sativa est & sylvestris: Theophr. 7. hist. 3. genera plura sunt, candida, cujus tria genera; laticaulis, rotu[illegible] Laconicum: de sylvest. 7. hist. 6. agit: sic Plinius l. 19. c. 8 Lactuca tria genera Græci fecère, unum laticaulis, alterum rotundicaulis, tertium sessile, quod Laconicon vocant. Alij colore & satus tempore genera discrevère: nigras, quæ Januario seruntur: albas, quæ Martio: rubentes, quæ Aprili: diligentiores plura genera faciunt, purpureas, crispas, Cappadocicas, Græcas, &c.

Dividimus in sativam & sylvestrem. Sativam, in crispam, rotundam, capitatam Cypriam: Folio enim alia est latiore, alia longiore, crispo, plano, sinuato: colore, alia obscurius, vel etiam pallidè virente, rubro, vel etiam maculis purpureis aspersis: sic capitata, alia alba, alia rubra, ac si vinum aspersum esset, alia nigra: sicq; duobus posterioribus semina nigra, alijs verò candida sunt.

Lactuca hortensis.

I. Lactuca sativa.

Lactuca, Trag. Ges. hor. Cæs. Tab.

Lactuca florescens, Matth. Lac.

Lactuca sativa, Ang. Dod. Cord. in Diosc. Lugdun. Taber.

Lactuca sativa folio Scariolæ, Ad. Lob.

Lactuca capitata, quoad ico. Fuch. Tur.

Lactuca rotunda, Lon. ico.

II. Lactuca folijs Endiviæ.

Endivia major, Trag. desc. & Lon.

Lactucæ 4. genus, Matth.

Lactu-

Lactuca intybacea, Tab.Ger.

III. Lactuca maculoſa.

Lactuca quinta, Dod gal.

Lactuca Romana, Matth. Geſ. hort.

Lactuca rubra, Cæſ.

Lactuca fuſci ac rubente purpurei coloris, rubens Plinij, Dod.

IV. Lact. folio obſcuri⁹ virente, ſemine nigro.

Lactuca 2. folijs obſcurius virentibus, nigra Plinio, Dodon.

Lactuca Romana dulcior, nigriore & Scariolæ hortenſis folio, Ad.

Lactuca nigra, Cæſ. Lactuca Romana, Caſt.

Folia ſimul ligata ut in Endiviâ albeſcunt.

V. Lactuca folio oblongo acuto.

an Lactuca Gallica, Caſt.

Hanc in Phytopinace, Prodr. deſcripſimus.

VI. Lactuca Italica laciniata: de qua in Prod.

VII. Lactuca capitata.

Lactuca ſativa major, quæ in caput coit, Trag.

Lactuca 3. Dod. gal.

Lactuca capitata, Matth. Dod. Caſt. Tab. Ger.

Lactuca ſeſsilis, Geſ. hort. Lon.

Lactuca capitata criſpis braſsicę folijs, Lob. ob.

Lactuca ſativa ſeſsilis, ſive capitata, rugoſis criſpis braſsicæ folijs, Ad. Lob. ico.

Lactuca caputia cognominata, Cæſ.

VIII. Lactuca criſpa.

Lactuca criſpa & 3. Trag.

Lactuca, Tur. criſpa, Matth. Dod. Lugd. Cæſ.

Lactuca ſativa criſpa, Fuch.

Lactuca criſpa non capitata, Ad. Lob.

Lactuca criſpa 1. & 2. Tab. Ger.

Folijs latioribus & paulò anguſtioribus variat: hinc duæ apud Tab. & Ger. icones. Habetur alba & rubra: hæc verò durior eſt.

IX. Lactuca criſpa altera.

Lactuca Intybacea criſpa, Tab.

Lactuca Sabaudica criſpa. Ger.

X. Paravas herba refrigerans: par. 4. Ind. or. 8.

Lactuca ſylveſtris.

I. Lactuca ſylveſtris coſtâ ſpinoſâ.

Lactuca ſylveſt. Dioſc. Theophr. & Plinij, quæ Thridacine Galeni videtur.

Endivia, Brunf. ſylv. Lon. deſc.

Lactuca ſyl. prior, Trag. Endivia vulg. & 2. Eid.

Lactuca ſylv. Ang. Matth. Fuch. Tur. Dod. Lac. Lon. Caſt. Lugd. Thal. Cæſ. Col.

Lactuca agreſtis, Cord. in Dioſc. & hiſt.

Seris domeſtica, altera Lactucina Dioſcor. Ad.

Chondrylla prima forte Dioſcor. quæ Endivia ſylv. quibuſdam Ruellio.

Seris domeſtica, Lob.

Lactuca ſylv. vera, Lugd. deſc.

Scarriola & Serriola, Eric. Cord.

II. Lactuca ſylveſtris odore viroſo.

Endivia major & 1. Trag Lon. ico.

Lactuca ſylv. verior & Theſion, Lugd. ico.

Lactuca agreſtis, Cord. hiſt. ico. Lob. ico.

Lactuca agreſtis, Scariolæ hortenſis folio, Lactucæ flore, Opij odore, Ad.

Lactuca ſylv. Anglica, odore Opij ſimilis, Cam.

III. Lact. montana purpuro cærulea major.

Lactuca ſylv. purpureo flore, Geſ. hort.

Lactuca ſylvatica, in Cord. hiſt. cap. de Soncho.

Sonchus arboreſcens puniceo flore, Geſ. hort.

Lactuca ſylv. ἱεροβοτάνιον, Thal.

Libanotis Theophr. ſterilis, Tab.

Sonchus 3. Eid. ſub Eryſimo ſylv. Ger. ico.

Sonchus mont. purpur. τιλφανέταλον, Col.

IV. Lactuca mont. purpurocærulea minor.

Sonchus 2. vel lævis purp. flore, Cluſ. pan.

Sonch. lævior Pannonic. 4. purp. flore, Eid. hiſt.

V. Lactuca ſylveſtris Peruana.

Lactuca ſylv. pumila, Monardi & Lugd. quid?

VI. Lactuci folia renalis.

Herba ad renum morbos utilis Monardi, & Lugd. quid?

SONCHUS EJUSQUE SPECIES.

Σόγχος Dioſcoridi l. 2. c. 159. & Theoph 6. hiſt. 4. ἀπὸ τοῦ σόον χέειν, quòd ſuccum ſalubrem, qui ſtomachi roſiones lenit & nutricibus lac auget, fundat, Latinis Cicerbita, Lactucella, Lacteron, quòd caule diſſecto, lac copioſum defluat.

Genera duo Dioſc. alter ſylveſtrior, magiſq́ ſpinis horrens: alter, qui teneritate quadam molleſcit: Theophraſtus ſpinoſi meminit. Plinio l. & c. 22. Sonchus albus & niger, Lactucæ ſimiles ambo, niſi ſpinoſi eſſent.

I. Sonchus aſper non laciniatus.

Intybus ſylv. ſeu erratica acutis folijs, Trag.

Sonchus aſper major, Cord. hiſt.

Sonchus tenerior aculeis aſperior, aut horridiuſcula, Lob. ob.

Sonchus lævis tenerior, Ad. Lob. ico.

Sonchus asperior, Lugd. 3. asperior, Dod.
Sonchus alia in ruderibus, Cæsalp.

II. & III. Sonch. asper laciniat. & non lacin.
Cicerbita asperior, Eri. Cord.
Sonchus spinosus, Ang.
Sonchus aspera, Matth. Fuch. Tur. Lac. Gesn. hort. Lob. ico Cast. Lugd. asper, Lon. Tab. sub lævi habet, Ger.
Sonchus sylvestrior aspera, Dod. gal.
Sonchus asper, Eid. fol.
Sonchus, Cord. in Diosc. Cæs. cui & Sonchus alter Dioscoridis.
Sonchus asper minor, Cord. hist.
Sonchus lævis tenerior latifolia, Ad. Lob. ob.
Sonchus lævis l tifolius, Lugd.
Andryala major, Dalech. Lugd.

Folia habet laciniosa dentis leonis, ubi solo squalidiore oritur: at si lætiore, non laciniata, Dipsaci aut Lactucæ: & senum septenúmve cubitorum proceritatem aliquando assequitur.

IV. Sonchus asper laciniatus Creticus: qui 1. in Prodromo.

V. & VI. Sonchus asper subrotundo folio: est major & minor: qui 2. in Prod.

VII. Sonchus asper arborescens.
Sonchus 3. Clus. Pan. vel 3. lævis altissimus, vel Sonchus lævior Austriac. 5. altissimus Eid. hist.
Sonchus arborescens, Tab. & Ger.

Sonchus lævis.

I. Sonchus lævis laciniatus latifolius.
Intybus sylv. seu Erratica tertia, Trag.
Sonchus lævis, Matth. Ges. hor. Dod. Cast. Lug.
Sonchus lenis seu lævis, Cord. hist.
Sonchus non aspera, Fuch. tener, Ang.
Sonchus tenerior non aspera, Dod. gal. & Lactuca leporina Apuleij.
Endivia sylv. Lon. ico.
Sonchus lævis vulgaris, folijs laciniatis dentis Leonis, Lob.
Sonchus lævis laciniatis folijs, Lugd.
Sonchus in collibus umbrosis, Gesn.
Andryala minor, Dalech. Lugd.
Sonchus lævis alter flore luteo, & tertius flore niveo, Tab.
Sonchus lævis flore albo, & alter fl. niveo, Ger.

Flore est luteo, rariùs niveo, vel albo.

II. Sonchus lævis in plurimas & tenuissimas lacinias divisus: hic 3. in Prod.

III. Sonchus lævis laciniatus muralis parvis floribus.
Scariola sylv. Lactucæ species Galeno, Ang.
Sonchi genus læve, Gesn hort. Eid. in ap. an Sonchus lævis alter, Matth Cast. Lugd.
Sonchus alter folio profundis lacinijs sinuato hederaceo, Lob.
Sonchus 4. lævis alter, Lugd.
Sonchus lævior vulgaris, Clus. hist. an Lactuca montana, Cæsalp.
Sonchus sylvaticus 4. Tab.

Major & minor reperitur.

IV. Sonchus lævis minor paucioribus lacinijs.
Sonchus lævis latifolius, Tab. Ger.

Est angustioribus folijs in incultis: latioribus in vinetis.

V. Sonchus lævis angustifolius.
Sonchus lævis Matthioli, apud Lob. ico.
Sonchi genus, terra crispa, Gesn. hort.
Terracrepulus in Hetruria, Cæs.
Crepis Dalechampij, Lugd.

VI. Sonch. angustif. maritim. qui 4. in Prod.

Sonchus montanus.

I. Sonchus lævis laciniatus cæruleus, vel Sonchus alpinus cæruleus.
Intybus πλατύφυλλος Harcynica, Thal.
Sonchus lævis flore cæruleo, Clus. pan. & Sonch. lævior Austriac. cæruleo flore, Eid. hist.
Sonchus cæruleus & Sonchocichoreum, Cam. in Matth.
Sonchus cæruleo flore, Eid. hort. (qui duum generum dicit.) & Ger.
Sonchus lævis 4. flore cæruleo, Tab.

Floribus etiam albis Thalius notavit.

II. Sonchus lævis laciniat. lut. mont. major.
Sonchus Dendroides Dalechampij, Lugd.

III. Sonchus lævis laciniatus luteus minor: qui 5. in Prod.

Sonchus hirsutus sive villosus.

I. Sonchus villosus luteus major.
Sonchus lanatus Dalechampij, Lugd.

Magnitudine variat, caule aliquando sesquicubitali, cubitali & pedali.

II. Sonch. villos. lut. minor: hic 6. est in Prod.

III. Sonchus latifolius leviter hirsutus.
Cichoreuni syl. alterum ἀνιεγὶς, sive Cichoreum dulce, Colum.

Soncho affinis Lampsana vulgò. sed malè.

I. Soncho affinis Lampsana domestica.
Chrysolachanum Plinij, Ruel.

Lampsa-

Lampſanam negant, Adverſ.
Lampſana, quibusdam Napium, Dod. gal.
Sonchis cognatum, Geſn. hort.
Cichorium vel Sonchi genus, Eid. col.
Lampſana, Ad. Lob. Dod. Lugd. Thal. Cam. cui & Papillaris in Pruſsia.

Sonchus ſylv. 1. Tab. & 3. Eid. ico.
Sonchus ſylvaticus, Ger.
Folijs aliquando prorſus integris, aliquando in lacinias aliquot diſſectis, Thalius notavit.
II. Soncho affinis Lampſana ſylvatica.
Sonchus ſylvaticus 2. Tab.

INTYBVS SIVE ENDIVIA, CICHOREVMVE ejusque ſpecies.

Soncho ſubjungit Dioſcorides, l.2.c.260. Σέριν, cujus verba ſic interpretamur: Seris duum generum, quorum ſylveſtris Picris, & Cichorium vocatur: quæ verò ex hac latioribus eſt folijs ſtomacho commodior eſt hortenſi: Et hujus etiam duæ ſpecies ſunt, quarum hæc lactucæ ſimilior & latifolia: altera verò anguſtiore eſt folio & amaro. Intubi meminit Theoph. 7. hiſt. 7. inter olera numerando, & univerſa genera Intyborum amara dixit, 2. cauſ. plant. 7. Cichoreæ quoque mentio 7. hiſt. 9. uti & Intybi erratici 1. hiſt. 15. Plinio, l.20.c.8. Intubum erraticum Ambugiam appellavêre: in Aegypto Cichoriam vocant, quod ſyl. ſit, ſativum autem Serin, quod eſt minus & venoſius. Et ſyl. genus alij Hedypnoida vocant, latioris folij. Seris & ipſa Lactucæ ſimillima duorum generum eſt; ſylveſtris melior, nigra iſta & æſtiva; deterior hyberna & candidior.

I. Intybus ſativa latif. ſive Endivia vulgaris.
Seris domeſtica latifolia, Dioſcoridi.
Intubum & Seris hyberna, Plinio.
Scariola Arabum interpretibus.
Cichorea ſativa, Trag.
Intubus, Tur. major, Matth.
Intubum ſativũ latif. Fuch. Dod. gal. Lob. Lug.
Intybum ſativum, Cord. in Dioſc. Dod. Ger.
Intybum latifol. Italicum, Geſn. hort.
Cichorium ſativum, Eid.
Intybus hortenſis, Lac.
Seris hortenſis altera, Ang.
Intybus ſativa major, Caſt.
Seris (ſive Endivia alba) Geſn. hort. Lob. ico.
Seris ſive Intybum ſativum latifolium, Ad.
Endivia, Geſ. hor. cui & Hypochœris Theoph. hortenſis, Cam.
Intyb. major ſativa, ſive Cichor. domeſtic. Tab.
Florib. eſt cæruleis, rarò cãdidis, ut & minor.
II. Intybus ſativa anguſtifolia.
Intubus ſive Endivia minor, Matth.
Intybum ſativum anguſtifol. Fuch. Dod gal. Lugd. qui & Dod. & Matth. figuram habet.
Intybus hortenſis alter, Lac.
Intybum anguſtif. Scariola aliquibus, Geſ. hor.
Cichorium ſativum, Cord hiſt.
Cichorium anguſtifolium, Lon.
Seriola, aut Endiviola, Ad.
Intybus minor 2. & Intyb. minus album, Tab.
Serium, Cichorium ſativum minus, Eid. ico.
Intybum ſyl. & Intyb. ſyl. latifolium, Ger. ico.
Intybus ſativa minor, Caſt.
an Cichorium Romanum Cæſalp. cui Apate Theoph. quia ſemina nigra habet.

III. Intybus criſpa: Matth. Tab.
Seris ſive Intybus criſpa, Ad.
Intybum criſpum, Lugd.
Endivia criſpa, Ger. Romana criſps, Cam.

CICHORIUM.

I. Cichorium ſativum.
Seris ſylv. quæ colitur & ſativa dicitur, Ang.
Seris, Lob.
Cichorium domeſticum, Matth. Caſt.
Cichorium hedypnois, Lac.
Cichorium ſativum cæruleum, Ad. Lob. ico.
Cichorium latioris folij, Dod.
Cichorium ſativum latifolium, Lon.
Intubum ſyl latifolium, Lugd.
Cichorium ſativum duplici figura & album ſativum, tres fig. apud Tab. & Ger. ſub ſativo, ſativo latifolio, & ſylv.
II. Cichorium ſylv. ſive Officinarum.
Seris πικρὶς Dioſcoridi: cichorea Theoph. πικρὶς
Amarugo Gaza vertente, Theoph.
Intubum erraticum, Plinio.
Solſequium, Brunſ.
Cichorea, Trag. ſylveſtris, Matth.
Seris ſylv. Ang. Lob. Seris picris, Lob. ico.
Seris ſylv. picris, Cichorium, Ad.
Cichorium ſyl. Geſ. col. Dod. Caſt. agreſte, Lon.
Intybum agreſte, Er. Cord. Geſn. hor. ſylv. Fuch. Dod. gal. (cui & Ambubeja) Cord. Dioſc. Thal.
Intubum ſylv. anguſtifol. Matthioli, Lugd.
Hyppochæris Dalechampij, Lugd.
Cichorium, Lac. Cord. hiſt. Cæſ. Tab.
Hieracium latifolium, Ger. ico.
Duplex eſt, alterum folio prorſ. integro, un-

ciarum duarum quandoq; latitudine: alterum, in lacinias diviso, Thal. At hujus floris color communiter cæruleus, est & candido & roseo: aliquando caulis latitudinem digitorum quatuor acquirit.

III. Cichorium spinosum, quod in Matthiolo, Tabernæmontano emaculato, & in Prodromo, addita figura descripsimus.
Cichorium spinosum Creticum Belli, Ponæ.
Cichorium spinosum, vulgò γαμραγάδι, h.e. Hydriæ spina, Belli in ep. 4. ad Clus. (hist.
Chondrillæ genus elegans cæruleo flore, Clus.

Cichorium syl. luteum,

I. Cichorium pratense luteum hirsutie asperum, vel Hieracium hirsutum folijs caulem ambientibus.
Cichorea 3. sive lutea, Trag.
Hieracium prat. asperum, Gesn. col.
Cichorium luteum, Tab. Ger.
Intybus syl. seu Cichorium syl. fl. luteo, Thal.
Lactariola altera, Cæs.

Variat: nam aliud folijs est integris, aliud divisis: illud, quadruplex est: 1. caule & folijs spinulis horret: 2. folia infernè aspera, supernè glabra in ambitu exasperata: 3. folijs angustioribus asperis: 4. caule brachiato folijs palmaribus, in ambitu profundè, ut Dentis leonis, divisis: ut Thal. monet. flore albo notavit, Tab. & Cichorium luteum 2. facit.

II. Cichorium prat. hirsutum vesicarium.
Cichorium sylv. vesicarium pratense, Colum.

III. Cichorium montanum angustifolium hirsutie asperum.
Hieracium intybaceum asperum, vel 9. Tab.
Hieracium asperum, Ger.

IV. Cichorium prat. luteum lævius.
Hedypnois Plinij, Dod. gal. Ad. cui & Cichorium luteum, Lob. cui & Aphaca, Theoph.
Dentis leonis 3. species, Dod. Tab.
Aphace Dalechampij, Lugd.
Endivia syl. Cæs.
Dens leonis cichorizata, Ger.

Dens Leonis.

I. Dens Leonis latiore folio.
Aphaca ex olerū genere, Theoph. 7. hist. 7. & 10.
Aphace, Plin. lib. 21. cap. 15. & 17. & Hedypnois, Plin. lib. 28. cap. 8.
Dens leonis, Brunf. Matth. Dod. Lob. (& corona & caput Monachi) Tab. Ger.
Hieracium maj. Trag. parvum, Cord. in Diosc.
Hieracium minus, Gesn. hort.
Hedypnois major, Fuch.
Chondrilla Galeni, Ang. quibus, Taraxacon.
Chondrilla altera & rostrum porcinum, Dod. gal. Thal.
Dens leonis vulgi, sive Urinaria, Ad.
Taraxacon minus, Lon.
Aphaca, Cæsalp.
Hedypnois Dalechampij, Lugd.

Habetur & major & media quæ vulgatior est: folio acutiore, aliquando obtuso.

II. Dens leonis angustiore folio.
Aphaca angustioris folij, Cæs.

III. Dens leonis asphodeli bulbulis.
Cichorium Constantinopolitanum, Matthiol. Cast. Lugd. sic à Matthiolo appellatum, Colum.
Dens leonis Monspeliensium, Ad. Lob. ob.
Chondrilla altera Dioscoridis, Lob.
Dens leonis altera, Tab.

IV. Dens leonis latifolium caulescens, qui 1. est in Prod.

V. Dens leonis tenuissimo folio: qui 2. in Hieracium fœtidum 3. Colum. (Prod.

VI. Dens leonis minor folijs radiatis: 3. in an Trinciatella, Cam. (Prod.

VII. Dens leonis minus aspero folio: hic 4. in Prod.

VIII. Dens leonis minimus.
Cichorium syl. pumilum sive Hedypnois, Clus. cur. post.

HIERACIVM EJVSQVE SPECIES.

Ἱεράκιον Dioscoridi, l. 3. c. 72. Latinis Accipitrina, ab accipitre, qui ἱέραξ, nomen habet. (Hieracia ab alijs Plinio) quoniam accipitres scalpendo eam succoq; oculos tingendo, obscuritatem cùm sensere discutiant, Plin. l. 20. c. 7. ubi inter Lactucam sylvaticam refert, & cum ea confundit: dicitur & Σογχίτης.

Genera: magni & parvi Diosc. meminit: recentioribus plures sunt differentiæ.

Hieracium dentis leonis folio acuto.

I. Hieracium majus folio Sonchi, vel Hieracium Sonchites.
Intybus sylv. 2. acutis folijs, Trag.
Hieracium majus, Matth. Fuch. Dod. gal. Lac. Tur. (sub Hippoglossi figura) Ad. Lob. Cast. Thal.
Hieracium latifolium majus, Cam.

Taraxa-

Taraxacon majus, Lon.
Hieracium minus Dalechampij, Lugd.
an Hieracium magnum, Cæſ.

Aliquando folio aſperiore inter ſegetes reperitur: communiter erectum: nonnunquam reclinatum.

II. Hierac. majus folio Sonchi anguſtiore.
Hieracium alterum, Dod.

III. Hieracium majus folijs Sonchi ſemine curvo.
Hieracium majus Creticum ſativum, Geſ. hor.
Hierac. Cretic. pro Endivia lutea miſſum, Cam.

IV. Hieracium majus erectum latifolium caule aſpero.

V. Hieracium majus erectum anguſtifolium caule aſpero.

Huic ut & priori, aliquando prima folia obtuſa ſunt.

VI. Hieracium majus erectum anguſtifolium caule lævi.
Hieracium majus Dioſcor. Tab. Ger.

VII. Hieracium dentis leonis folio, flore ſuaverubente.
Hieracium Apulum, ſuaverubente flore, Colum.

VIII. Hieracium dentis leonis folio monoclonon ſub aſperum.
Hieracium intybaceum, vel 6. Tab.

Variat: culmo unico nudo ex radice: rariſſimè culmo bipedali ramoſo, ſubaſpero, cujuſmodi in Italia reperitur.

IX. Hieracium dentis leonis folio monoclonon glabrum.

X. Hieracium minus glabrum, folijs eleganter virentibus: hoc 2. eſt in Prod.

XI. Hieracium aſperum flore magno dentis leonis.
Hieracium folijs & floribus dentis leonis bulboſi, Lob. ico.
Viperea vel Scorzonera Italica, Caſt. ico.

XII. Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus laciniatum.
Hieracium alterum ſaxat. montan. Colum.

XIII. Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum magis laciniatum: quod in Prod. 1. eſt.

XIV. Hieracium hirſutum ferè umbellatum.
Hieracium nonum, Cluſ. hiſt.

Hieracium dentis leonis folio obtuſo.

I. Hieracium dentis leon. folio obtuſo majus.
Hieracium minus primum, Dod. gal.
Hieracium longius radicatum, Ad. Lob. Ger.
Hieracium 3. Dod.
Hieracium macrorrhizon, Tab.
Apargia Dalechampij, Lugd. quoad deſcript.

II. Hieracium dentis leonis folio obtuſo minus, flore magno: hoc 3. in Prod.

III. Hieracium dentis leonis folio floribus parvis: quod 4. in Prod.

IV. Hieracium dentis leonis folio bulboſum: hoc 5. eſt in Prod.

V. Hieracium minus dentis leonis folio ſubaſpero.
Hypochæris. Porcellia, Tab. Ger.
Hieracium pumilum 4. Colum.

VI. Hieracium minus dentis leonis folio oblongo glabro.
Hyoſeris altera vel anguſtifolia, Tab.

VII. Hieracium minus flore ex albo carneo.
Hieracium parvum Creticum, Cluſ. hiſt. ap. 1.

VIII. Hieracium minus folio ſubrotundo.
Hieracium minimum vel 8. Cluſ. pan. in hiſt. 9. icone, at deſcriptione 11.
Hyoſeris latifolia vel maſcula, Tab.
Hyoſeris maſcula, Ger.

Variat ratione loci: nam in ſiccioribus natum minus eſt, quemadmodum Cluſius pingit: at locis lætioribus, pluribus eſt caulibus palmaribus.

an Hieracium minus Hyoſeridis latifoliæ facie, Eyſt. Sed hoc ſemen pappoſum fert.

IX. Hieracium Bæticum, Cluſ. in cur. poſt.

Hieracium Chondrillæ folio.

I. Hieracium maximum Chondrillæ folio aſperum: quod 7. eſt in Prod.

II. Hieracium Chondrillæ folio hirſutum.
Hieratium folijs & facie Chondrillæ, Lob. ico.
Camer.
Hieracium 11. Tab.

Variat: in German. hirſutius & majus, Monſpeſſuli minus & lævius: at utrobiq; folijs laciniatis: in Italia & minus & lævius, & folijs ſolùm dentatis, provenit.

III. Hieracium Chondrillæ folio glabrum.
Hieracium 5. ſive aphacoides, Tab. Ger.

IV. Hieracium Chondrillæ folio glabro radice ſuccisâ. majus.
Hieracium minus, Trag. Ang. Matth. Fuch. Lac. Geſ. Caſt. Tab. minus alterum, Dod. gal.
Succiſa tertia, Trag. hirſuta folia tribuit.
Hieracium minus præmorsâ radice, Ad. Lob.
Hieracium 4. Dodon.

Sonchus,

Sonchus, Lon.
Picris Dalechampij, Lugd.
Hieracium leporinum, Ger.

Variat foliorum incisuris profundioribus, & hoc Hieracium nigrum, Tabern. & Ger. (quod Hieracium folijs Coronopi dici posset) nominant: vel minus profundis.

V. Hieracium Chrondrillæ folio glabro radice succisâ, minus.
Lagopus 3. vel Lactuca leporina, Trag.
Lactuca leporina Apuleij, Ang.
Hieracium quintum, Dod.
Apargia Dalechampij, Lugd.

At si quis 4. & 5. solùm magnitudine, foliorum latitudine, & angustiâ differre velit, facilè assentiar.

Hieracium Intybaceo folio.

I. Hieracium intibaceum flore luteo: hoc 10. in Prodr.

II. Hieracium intybaceum flore magno albido: hoc 11. est in Prod.

III. Hieracium intybaceum flore ex purpura rubentibus.
Hieracium intybaceum 10. Clus. hist.

Hieracium Cichoraceo folio semine adunco.

I. Hieracium capitulum inclinans semine adunco.
Hieracium facie hedypnois, Lob. ico.
Rhagadiolus, Cæs.

Magnitudine & parvitate, folijs magis minúsve sinuosis, ad agros Monspelienses variat: & in hortum translatum asperitatem penè amittit.

II. Hieracium siliquâ falcatâ.
Hieracium Narbonense falcatâ siliquâ, Lobel. Lugdun.
Rhagadiolus alter, Cæs.
Hieracium Monspeliac. & Narbonense, Tab.
Hieracium falcatum, Ger.

Quod Monspelij crescit, folijs est latioribus: quod Patavi, angustioribus, à quibus Sonchus stellatus, Chondrilla stellata, & Cichorium stellatum nominatur.

III. Hieracium proliferum falcatum: quod 12. in Prod.
Hieracium calyce barbato, Colum.

IV. Hieracium minimum facultatum: quod 13. in Prodr.

Hieracium montanum hirsutum.

I. Hieracium echioides capitulis Cardui benedicti.
Hieracium montanum folio Cycopsis, Ad.
Buglossum echioides luteum Hieracio cognatum, Lob. ico.
Buglossum luteum, Cam. Ger.
Hieracium echioides, Tab.

II. Hieracium mont. rapifolium: quod 14. in Prod.

III. Hieracium alpin. asperum conyzæ facie.
Hieracium Britann. vel 4. Clus. pan. & hist.

IV. Hieracium mont. dentis leonis folio incano, vel laciniatum lanuginoso folio.
Hieracium mon. laciniato folio, vel 7. Clus. pan.
Hieracium 8. folio hedypnoidis, Eid. hist.
Hierac. mont. angustif. folijs Cichoraceis, Tab.
Hieracium 7. Clusij, Ger.

V. Hieracium alpinum folijs dentatis flore magno: quod 15. in Prod.

VI. Hieracium alpinum latifolium hirsutie incanum flore magno.
Hieracium 1. latifolium, Clus. pan. & hist. Ger.
Hieracium phlomoides, Tab.
Hieracium latifolium Pannonicum, Cam.
an Pilosella major Gallorum, Thal.
an Costa, Cam.

Folio est interdum sinuoso, interdum laciniato: maculis aliquando lividis insignitis, plerumq; carentibus.

VII. Hieracium alpinum latifolium villosum magno flore.
Hieracium alpin. hirsuto folio, vel 5. Clus. pan.
Hieracium 5. villosum, Eid hist.
Hieracium latifolium montanum, Tab.
Hieracium 5. Pan. Cam. 5. Clusij, Ger.

VIII. Hieracium ramosum magno flore: quod 16. in Prodr.

IX. Hieracium montanum hirsutum ramosum parvis floribus.

X. Hieracium alpinum non laciniatum flore fusco: quod 17. in Prod.
Hieracium Germanicum 1. Colum.

XI. Hieracium hortense floribus atropurpurascentibus: quod 18. in Prod.
Hieracium latifolium peregrinum phlomoydes, Eyst.
Pilosella major quibusdam.

XII. Hieracium pumilum saxatile asperum radice præmorsa: quod 19. in Prod.

XIV. Hieracium mont. lanuginosum laciniatum parvo flore: quod 20. in Prod.

XV. Hieracium alpinum pumilum folio lanuginoso.
Hieracium pumilum 2. Colum.

XVI. Hieracium montanum angustifol. nonnihil incanum.
Hieracium mont. vel 6. Clus. pan. & hist. Cam.
Hieracium montanum angustifol. 2. Tab.
Hieracium 6. Clusij, Ger.

Variat folijs magis minúsve incanis, ijsque integris vel minimum laciniatis. est & tertia folijs integris, atrovirentib. minimeq; incanis.

Hieracium montanum glabrum.

I. Hieracium mont. latifol. glabrum majus.
Hieracium montanum majus latifolium, Tab. sub Chondrilla Hispanica, Ger. ico.

II. Hieracium montanum latifolium glabrum minus.
Hieracium montan. latifol. minus, Tab. Ger.

III. Hieracium alpinum pumilum chondrillæ folio: quod sub 7. in Prod.

IV. Hieracium Tragopogonis folio.
Scorsonera 4. Clus. pan.
Hieracium 7. vel pumile, Eid. hist.

V. Hieracium capillaceo folio: quod 21. in Prodr.

Hieracium Murorum, Pulmonaria Gallis dicta.

I. Hieracium murorum folio pilosissimo.
Alsine seu Auricula muris major, Trag.
Pulmonaria Gallica, Scopa regia fortè Plinij, Gesn. hort.
Sideritis Plinij latissimo folio, Eid.
Pulmonaria Gallor. flore Hieracij, Ad. Lob. Clus. hist. Lugd. cum figura Carthon.
Pulmonaria Gallica sive aurea, Tab.
Corchorus Dalechampij, Lugd.
Lactariola, Cæsalp.

Variant in pictura; Tragus, Lugd. & Tab. folijs subrotundis & pilosis: at Lobelius, glabris & oblongis pingit: sic folia quandoque parte inferna rubent: aliquando albis maculis aspersa, conspiciuntur.

II. Hieracium murorum laciniatum minus pilosum.
Pulmonaria Gallica fœmina, Tab.
Lobelij figura melius huic, quam præcedenti convenit.

Hoc folio est modò latiore, modò angustiore, & hæc
Pulmonaria Gallica tenuifolia, Tab. dicitur.

III. Hieracium murorum angustifolium non sinuatum: quod 22. in Prod.

Hieracium pratense

I. Hieracium profunde sinuatum pubescens: quod 21. in Prod.

II. Hieracium pratense latifolium non sinuatum majus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος major, Thal.

III. Hieracium prat. latifol. non sinuatum minus.
Intybus ἀφυλλόκαυλος minor, Thalio.

Hieracium fruticosum.

I. Hieracium fruticosum latifolium folijs dentatis glabrum: quod 22. in Prod.
Hieracium majus latifol. vel 2. Clus. pan. & hist.
Intubi 6. species, Thal.

Hoc etiam caule graciliore & folijs angustioribus, in reliquis conveniens, reperitur.

II. Hieracium fruticosum latifol. hirsutum.
Erinus, Matth.
Basilicum aquaticum, Cast.
Hieracium frutescens latifol. polyanthos, Eyst.

Variat: 1. folijs uncias quinq; longis, sesquiunciam latis, subrotundis, dentatis & asperis, quemadmodum Patavij provenit, & à Guilandino, Militaris Galeni & Lactaris Plinij, dicebatur, 2. folijs est multò longioribus, angustiorib. parum dentatis, molli lanugine pubescentibus, quod apud nos reperitur, licet rarius.

III. Hieracium fruticosum subrotundo folio: quod 25. in Prod.
Hieracij foliati nomine D. Jungerm. misit.

IV. Hieracium fruticosum angustif. majus:
Hieracium Sabaudum, Ad. Lob. Lugd.
Hieracium alterum grandius, Lob. ico. Cam.
Hieracium primum, Dod.
Hieracium majus angustifol. vel 5. Clus. pan.
Hieracij 5. genus alterum angustif. Eid. hist. ico.
Intubi 7. species Thal.
Hieracium montanum angustifolium 1. Tab.
Hieracium intybaceum, Ger. ico.

Caule est aliquando magis, aliquando minus aspero, folijs magis minúsve crenatis, longioribus & angustioribus, brevioribus, & latiorib.

V. Hieracium fruticosum minus: quod 26. in Prod.

CHON-

CHONDRILLA ET EJUS SPECIES.

Χονδρίλλη ἢ κιχόρειον Diosc. l. 2. c. 161. dicitur : & propter formam, quibusdam Seridis agrestis spe... Anforte apud Theoph. 7. hist. 9. & 11. Ἀπάτη, Fraus Gaza.

Genera duo Dioscoridi. Plinius, l. & c. 22. unius meminit.

Chondrilla lutea.

I. Chrondrilla juncea viscosa arvensis : quæ prima Dioscoridis.
Cichorea procera vel 5. Trag.
Chrondrilla, Tur. altera, Cord. in Diosc.
Condrilla viminea viscosa vinearum. Ad. Lob. ico. Lugd.
Cichoreum syl. luteum, Dod.
Condrillæ species in collibus & vineis, Cæs.
Condrilla viminalibus virgis, Clus. hist.
an Chondrilla Bellonio.
Chrondrilla juncea, Tab. Ger.
Chrondrilla prima Dioscoridis, Colum.

II. Chrondrilla viminea viscosa Monspeliaca : quæ 1. in Prod.

III. Chrondrilla viscosa caule foliis obducto.
Chond. saxatilis viscosa caule πνευμόνοφόρω, Col.

IV. Chrondrilla viscosa humilis : quæ 2. in Prod.

V. Chondrilla viscosæ affinis.
Ixopus, Cord. hist.
Seris longifolia Mutoni, an Chrondilla altera Dioscor. Lob. ob. quid est?

VI. Chondrilla bulbosa. sive Chondrilla 2. an πτερίνιον, Theoph. 1. hist. 11. (Diosc.
Chondrilla pusilla marina lutea bulbosa, Ad. Lob. ico.
Cichorium bulbosum Dalechampij, Lugd.
Cichorium strumosum Myconi, Lugd.
Herba terræ crepolæ similis. Cæs.
an Chrondrillæ 2. species, cui florem purpureum tribuit, Ang.
Condrilla altera Diosc. putata, Clus. hist.
Chondrilla altera Diosc. Clus. hist. Columb.
Chondrilla marina, Tab. Ger.

VII. Chondrilla bulbosa major & ramosa.
Condrilla secunda, Cæsalp.
Hæmorrhoidalis, Cast.

VIII. Chond. bulbosa Syriaca foliis latiorib.
Chond. alterius aliud genus, Rauvv. Clus. hist.
Chondrillæ aliud genus, Diosc. Lugd.

IX. Chondrilla bulbosa, Cyriaca foliis angustioribus.
Chondr. Diosc. altera, Rauvv. Lugd. Clus. hist.

X. Chondr. verrucaria fol. cichorii viridibus.
Cichorium verrucarium, Matth. Cast. Clus. hist.
Zacintha Matth. ico. Cast. Lugd.
Verruca Condrilla, Ad.
Verrucaria, Seridis species, Ges. hort.
Chondrillæ species in ruderibus, Cæs.

XI. Chondrilla foliis Cichorei tomentosis.
Chondrilla prior, Diosc. legitima, Clus. ...
Chondrilla verrucaria, Lob. Lugd. (& h...
Chondrilla prior, Dod. Clus. Lugd.
Hieracium magnum Dalechampij, Lugd.
Chondilla græca, Tab.

XII. [C]hondrilla tota hirsuta, Cam. qu...

XIII. Chondrilla prior Matthioli, Cast. & (Lug...
Chondrilla altera, Lac.
Figmentum ex Cichorio, aliqui existim...

Chondrilla cærulea & purpurea.

I. Chondrilla cærulea latifolia lacinia[t]a.
Chondrilla altera, Matth. Cast. prima, Lac
Chondrilla prima Cichorio similis, Co... (Diosc.
Chondrilla tenera, Eid. hist.
Chondrilla latifolia cærulea, Tab. Ger.
Chondrilla purpurascente flore, Lugd. ico.

II. Chondrilla cærulea altera, Cichorij sp...
Chondrilla cærulea Belgarum, Ad. Lob.
Chondrilla, Dod. gal. altera, Eidem.
Apate Dalech : Lugd.
Chondrilla cærulea & alba, Tab.
Chond. cærul. & lutea, Ger.
Chond. cęruleo floro, Caccialepore Italis, Cam.
Chondrilla, Cæs. & prima, Ang.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Chondrilla foliis laciniatis serratis purpurascente flore.
sub Superba recẽtiorum anonymos habent Ad...
Chondrilla rara purpurante flore semine ... do deciduo, Lob.
Chondrilla rara purpurea Lobeli, Lugd.
Chondrilla Hispanica Narbonensis, Tab.
Senetio Carduus Apulus, Colum.
In hortis latioribus est foliis, ut Tab. pingit. Columnæ optima est, prout sponte proven...

IV. Chondr. purpureo flore, radice ... ceis congener, Cam. quid?

V. Chondrilla purpurascens fœtida.
Chondrilla rubra fœtida, Eyst.
In Phytopinace & in Prod. pro 3. descripta.

VI. Chondrilla cærulea cyani capitulo.
Sesamoides parvum, Matth. Cast. Cam. Tab Ger. minus Matthioli, Lugd.

Corona-

Coronopus quidam flore cæruleo, Gesn. col.
Sesamoides parva Diosc. Ad. Lob.
Chondrillæ species tertia, Dod.
Catanance quorundam, Lugd.

Cyanus forsan Plinij, Colum.
VII. Chond. cærulea cyani capitulis altera.
Sesam. parvũ fl. magis complero, Cam. ad Matt.
Chond. Sesam. dicta cærulea fl. completo, Eyst.

SENETIO EJUSQUE SPECIES.

Senetio ἠριγέρων Dioscoridi, l.4.c.97. quasi Vernus senex quòd flores Vere capillorum ritu canescant, & in lanuginem abeant. Theoph. 7. hist. 7. inter olera & intubacea numerat. quod per totum annum penè assiduo germinet floris productione, . hist. 10. semper enim alterum alteri succedens, tempora omnia occupat, idq; propter alimenti quandam mediocritatem, ut loquitur 1. caus. plant. 27. Plinio, l.25.c.13. Erigeron, quod à nostris vocatur Senecio. At nullas differentias, Theoph. & Diosc. proponunt. Plinio vero monente quidam & alterum genus fecere, non quale esset demonstravere.

I. Senecio minor vulgaris.
Erigerum, Dioscoridis ac Plinij.
Verbena fœmina, Brunf. qui in postremâ editione se erraisse fatetur.
Senecio vulgaris & 1. & Herbulum Trag.
Senecio minus Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Ang. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Lugd. Cæs. cui & Carduncellus. Senecio minor, Cast.
Erigeron secundum, Dod. gal. minus, Eid.
Senecio 1. Tab. sub Erygero romentoso, Ger. ico.
Erigeron seu Senetio vulgaris, Thal.
II. Senecio minor latiore folio sive montana.
Senetio in montibus, Cæs.
Senecio 2. vel montana, Tab.
Erigerum, Ger.
III. Senecio incanus pinguis.

Erygeron primum, Dod. gal. majus, Eid.
Senecio fœridus, Gesn. hort. Lugd.
Erygeron romentosum alterum, Lob.
Erigeron fœridum seu majus, Thal.
Jacobæa 1. vel Pannonica mollior, Clus. pan.
Jacobæa Pannonica 1. Eid. hist.
IV. Senecio hirsutus.
Senecio 2. Trag. Aphaca, Theoph.
Erigerum rertium, Aphace, Theoph. Thal. Dod.
Erygeron tomentosum & Senecio incana, Lob.
Senecionis species Dodonæi, Lugd.
Senecio romentosa 3. Tab.
V. Senecio ambrosiæ odore.
Senecio flore odorato, Cam.
VI. Senecio folio non laciniato.
Senecionis genus Myconi, Lugd.

JACOBÆA ET EJUS SPECIES.

I. Jacobæa vulgaris laciniata. (Lon.
Flos S. Jacobi, Brunf. Trag. & Senetio major,
Senecio major sive flos S. Jacobi, Matth. Cast.
Lugd. qui & Fuch. & Matth. figuram habet.
Herba S. Jacobi, Fuch. Cæs.
D. Jacobi herba vel flos, Gesn. col.
Jacobæa, Dod. Ger. vulgaris, Clus. hist.
Jacobæa Senecio, Ad. Lob.
Herba Jacobæa. Tab.
Artemisia πολύκλωνος Dodonæi, Thal.
Variat folijs: alterius sunt instar Erucæ laciniata: alter. ad Raphani fol. accedunt, sed minus hirsuta: rerr. querc. tenuifol. instar divisa sunt.
Senecio major, Cam.
II. Jacobæa subrotundo min. laciniato folio.
Verbasculum minimum, Lugd.
III. Jacobæa maritima.
Jacobæa marina, vel Chrysanthemum, & Artemisia marina neotericorum, Ad. Lob. ico.
Cineraria, Dod. Lug. Cæs. (cui Artemis. 1. Diosc.)
Jacobæa maritima Penæ, Lugd. (Cam.
Er[illegible] cinerea, Eid.

Achavon abiat, id est, Artemisia alba, Alpin.
IV. Jacobæa incana altera.
Jacobæa marina, Dod. gal. Lugd.
Jacobæa altera, Dod.
Cineraria marina, Eyst.
Eandem cum præcedenti dicerem, nisi Dodonæus edit. lat. à Cineraria distingueret: & in Eyst. horto, à Cineraria Lobelij alia dicitur.
V. Jacobæa marit. sive Cineraria latifolia.
In Phytopinace, & sub 1. in Prod. descripta.
VI. Jacobæa alpina laciniata fl. buphthalmi.
Jacobæa 3. Clus. pan. & Jacobæa Pannon. 3. latifolia 1. Eid. hist. (ratis.
VII. Jacobæa alpina folijs subrotundis ser-
Conyzæ alpinæ genus, Gesn. hort. & fract.
Conyza montana, Gesn. col.
Jacobæa latifolia altera, Clus. pan.
Jacobæa 4. vel latifolia 2. Eid. hist.
VIII. Jacobæa mont. lanuginosa angust. non
Jacobæa Pãnonica 2. Cl. pan. & hist. (laciniata,
IX. Jacobæa rotundif. incana: quæ 2. in Prod.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI

LIBER QVARTVS.

SECTIO PRIMA.

TANACETUM; PARTHENIUM; CHRYSANTHEMUM, BUPHTHALMUM; CHAMÆMELUM; COTULA.

TANACETUM EJUSQUE SPECIES.

TAnacetum, fortè à Tannaco quo nomine Parthenium appellatum fuisse, Plin. l. 21. c. 30 testatur. Parthenion micropbyllon fortè Hippocratis, Hermolao. Ἀγεράτῳ λιπτόφυλλ & Dioscoridis l.3.c.128 q[...]ibus [...]am videtur, nobis non item.

Tanacetum odoratum.

I. Tanacetum vulgare luteum.
Tanacet. Matricariæ 2. species & Parthenium, Tanacetum vulgare, Trag. Eyst. (Brunf.
Tanacet. Matth. Gesn. hor. Lon. Dod. Cæs. Ger.
Tanacetum citrin. Thal. maj. Dod. gal. (fol.
Artemisia tenuif. Fuch. in ic. monoclonos, Fuch.
Ambrosia Amato: recentiorum, Cord. in Diosc.
Athanasia vulgaris, Lac.
Tanacetum millefolij folijs, floribus Abrotani fœminæ, aut Agerati, Ad. Lob.
Athanasia seu Tanacetum, Lugd. Cast.
Artemisia Dioscoridis, Tab.
Flore est luteo, rarius albo, & dicitur
Artemisia flore albo, Taber.

II. Tanacetum folijs crispis.
Tanacetum argutioribus fimbrijs, Ad.
Tanacet. speciof. cristat. Anglic. Lob. Lug. Eyst
Tanacetum crispum, Dod. crispum & Anglicum, Cam. in Matth & hort Ger.
Artemisia sativa Anglica, Tab.

III. Tanacetum minus album odore camphoræ, sive Achillæa, Diosc.
Millefolium nobile & stratiotes vera, Trag.
Achil. Mat. Lac. Cord. in Diosc. & hist. Thal. Ca[...].
Millefolium stratiotes, & Stratiotes, Gesn. h[...]r.
Achillea sive millefolium nobile, Tab. Ger.
Tanacet. minus, Dod. candidis florib. Lob. Lug.
Achillea sideritis, Lugd.
Scopa regia Plinij, Dalech. in Plin.
Floribus candidis, purpureis & aurum æmulantibus, Matthiolo.

IV. Tanacetum alpinum odoratum.
Iva moschata Rhætis, Tanaceto cognata herbula, Gesn. hort.
Tanacetum parvum alpinum, Lugd.

Tanacetum inodorum.

I. Tanacetum mont. inodor. minore flore
Sideritis 3. Matthioli, quoad folia, & Lugd.
Tanacet. inodor. Dod. Ger. fl. bellidis maj. Ey[...].
Tanacetum non odorum sylv. Ad.
Tanacet. inodor. 2. Clus. pan. & hist. (Lo[...]
Tanacet. non odor. perperam sideritis Italo[...]
Tanacetum album seu ἄοσμον, Thal.
Athanasia Leucanthemos, Lugd.
Tanacetum Leucanthemum, Tab.

II. Tanacetum inodorum flore majore.
Tanac. inodor. 1. vel ampliore fl. Clus. pa. & [...].

TANACETUM AFRICANUM.

PLantam hanc aliqui Othonnam Diosc. l. 2. c. 213. & Plin. l. 27. c. 12. alij majorem quidem Othonnam minorem vero Argemonem Diosc. l. 2. c. 208. & Argemoniam, l. 25. c. 9. alij Lycopersicum Galeni: alij Caltham Plin. l. 21. c. 6. quam gravis odoris dicit: alij Petilium florem Plin. l. 21. c. 8. suspicantur: alij ad Chrysanthemi genus referunt, ut Matth. Afric. vel Tunetanus flos dicitur, eò quòd primùm hic flos in German. fuerit illatus quando Carol. V. Imp. ad Tunetum victoria potitus est; cum in Africa spontè proveniat. Tanacetum appellare lubet.

I. Tanacet. sive flos African. major flore pleno.
an Othonna Dioscoridis & Plinij.
Caryophyllus Indicus major, Matth. Lugd.
Flos Africanus major, Dod gal. multiplex, Eid.
Rosa Indica magna, Gesn. hort.
Flos & Caryoph. Indic. & Pedua Punica lingua.
Caltha Africana fruticosa, Eid.
Othonna major polyanthos, Ad. Lob.
Flos seu Caryophyllus Indicus major. Cast.
Flos Indiæ vulgo, Othona veterum, Cæs.
Flos Indicus major flore pleno, Cam.
Flos Africanus major aureus multiflorus, Tab.

Flos Africanus major polyanthos, Ger.
Caryoph. Indic. fl. multip. luteo pleno major, & Caryoph. major Indic. fl. multip. aureo, Eyst.
Caryophylli Hispan. dicti prima varietas, Col.
Variat flore, qui aliquando ad Pugni magnitudinem crescit, & in globum colligitur; hinc Svvert. & Bry.
Aphricanus flos max. flore aurantij colore.
Aphricanus major flore pleno: addit Bry.
Caryophyllum Indicum majorem luteum, vel aureum; sic & colore est luteo, pallido, aureo. Aliquando in uno flore observata folia 230 bifida & trifida, & per margines punctis notata.
II. Tanacet. African. majus simplici flore.
Caltha Africana flore simplici, Ges. hort.
Flos Africanus major simplici flore, Lobel. ico. Tab. Ger.
Flos Ind. major flore simplici, Cam.
Africanus flos maximus simplex flore luteo, Svvert Bry.
Caryophylli Hispanici dicti tertia & quarta varietas, Colum.
Variat: colore est croceo, est pallente: petalis octonis, aliquando novenis.
III. Tanac. African. seu flos Africanus minor. an Argemone Dioscorid. Argemonia Plinij.
Caryophylli Indici, Trag.
Flos vel Caryophyllus Indic. minor, Ges. hor.
Caryophyllus Indicus minor, Matth. Ges. col. Lugd. Cast.
Flos Africanus, Dod. Lob. Indian. minor, Lon.
Flos Indianus seu Viola flammea, Fuch.
Tagetes Indica, Eid. Lugd.
Othonna, Lac. Italorum & ocellus African. Ad Tanacetum Peruvianum, Cord. hist.
Caltha Africana minor flore simplici, Ges. hor.
Viola flammea quibusdam, Eid.
Flos Portugalicus vel Indicus minor, Eid. col.
Pedua Pœnorum, Guil. pap.
Flos Indiæ alter minor, Argemone veter. Cæs.
Flos Africanus minor flore simplici & multiflorus, Tab. Ger.
Flos Ind. minor flore simplici & pleno, Cam.
Caryophyllus Indicus fl. luteo, simpl. minor & Caryoph. Indic. fl. aureo simpl. minor, Eyst.
Variat flore simplici & pleno: quamvis multiplex rarus sit: croceos, melleos & albos reperiri, Amatus scribit; adde & rubros: aliud citius, aliud tardius floret.
Africanus flos simplex & Africanus flos alter pleno flore, Svvert. Bry.
Caryoph. Indic. fl. luteo rubescente simp. min. & Caryoph. Indic. plenus fl. luteo rubescente minor, Eyst.
Caryophylli Hisp. dicti altera varietas, Colum.
IV. Tanacetum Africanum minimum sericea hirsutie obsitum.
Caryophylli Hispanici dicti varietas septima & octava, Colum.
Variat flore simplici quinis petalis, & altera polyanthos, Colum.
V. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso simplici.
Caryoph. Mexican. fistuloso flore simp. Colum.
VI. Tanacetum sive Flos Mexicanus flore fistuloso pleno.
Caryophyllus Mexicanus alter polyanthos fistuloso flore, Colum.
VII. Tanac. African. folijs tenuissimè divisis.
Caryophylli Hisp. dicti varietas nona, Colum.
VIII. Flos Indicus.
Jolo Suchil, id est, flos cordialis, figura & magnitudine cor repræsentans: Joseph. Acosta l. 4. hist. Ind. Occid. cap. 27.
IX. Angiers, Indiæ flores holosericum tactu referentes, inodori, aspectu amabiles: Idem.

PARTHENIUM.

Παρθένιον, quasi Virginalis, quod morbu mulierũ uterinis medeatur (hinc vulgo Matricaria) Diosc. l. 3. c. 155. cui & ἀμάρακον, ut & Galeno & Aeginetæ. Plin. & Artemis. l. 25. c. 6. & Mercur. l. 25. c. 5. & huic, Parthenij nomen tribuit: at de Matricaria agit l. 21. c. 30. quod in hortorum sepib. flore albo nasci scribit. Unum meminêre.

I. Matricaria vulgaris, seu sativa.
Amaracus Galeno & Æginetæ, Crispula Man.
Matricaria, Parthenij 1. species Brunf.
Artemisia tenuifolia, Fuch. Tab.
Artemisiæ ramosæ altera species, Fuch. ico.
II. Matricaria sylvestris flore toto luteo.
Matricaria sylvestris, Trag.
Artemisiæ tenuifoliæ altera species, Thal.
Matricaria, Trag. Lon. Dod. Lugd. Cæs. Camer. Ger.
Matricaria nostras, Ad. Lob. fl. simplici, Eyst.
Parthenium, Matth. Dod. gal. I. ac. Cord. in Dioscor. Ges. hor. Cast. Thal. l. 2. Tur.
Amaracus Galeni, Eric. Cord.

III. Matricaria odoratior.
Matricaria altera ex Ilua, Cam.
Artemisia tenuifolia odorata, Tab.
IV. Matricaria flore pleno.
Matricaria duplici flore, Lob. ico. Ger.
Matricaria pleno flore, Cam. Eyst.
Parthenium pleno sive polyphyllo flore, Clus. pan. & hist.
Artemisia tenuifolia flore pleno, Tab.
V. Matricaria inodora.
Achaovan, Parthenium inodorum, Alpi.

VI. Matricaria alpina Chamæmeli folijs
Parthenium alpinum, Clus. pan. & hist.
Matricaria sive Parthenium alpinum, Cam.
VII. Matricaria folijs abrotani.
Parthenium σμικρόφυλλον, Myconi, Lugd.
VIII. Matricaria maritima.
Cotula sive Parthenium marinum minimum, Ad. Lob. ico.
Parthenium maritimum minimum, Lugd.
Chamæmelum minimum, Dalech. Eid.

CHYSANTHEMVM ET BVPHTHALMVM.

Χρυσάνθεμον, propter flores luteos aureo fulgore splendentes, Dioscoridi, l.4.c.58. & quia orbem oculi imitantur, etiam βούφθαλμον dicitur.

Βούφθαλμον adjungimus, quod flore simile sit boum oculis, Plin. l.25.c.8. de quo Dioscorides, l.3.c.156. post Parthenium egit, qui utrique plantæ βουφθάλμου nomen tribuit. Dein, quia forma & viribus plurimum conveniunt, ita ut dubitari possit an non apud Diosc. & Plinium diversæ plantæ, an verò eadem, quod ex capitum utriusque collatione clarum fiet: quare Galenus & Aegineta, Buphthalmi, non vero Chrysanthemi meminere.

Genus Chrysanthemi unicum est Dioscoridi & Plinio, licet. l.26.c.8. Chrysanthemi primi meminerit, ubi pro primo, potum legendum censemus.

I. Chrysanthemum folijs matricariæ.
Tinctorius flos 4. Trag.
Chrysanthemum, Matth. Lac.
Chrysanthemum & Chalcitis, Tab.
Chrysanthemum segetum, Ger.
II. Chrysanthemum flore partim candido, partim luteo.
Buphthalmi altera species, Gesn. hort.
Chrysanthemum Creticum mixtum, Eyst.
III. Chrysanthemum majus folio profundius laciniato magno flore.
Chrysanthemum Creticum 1. Clus. hist. luteum, Eystett.
IV. Chrysanthem. majus folio in minores lacinias diviso.
Chrysanthemum Creticum 2. Clus. hist.
an Chrysanthemum, quod crudum edunt in Lemno insula, Bellon.
an Chrysanthemum quod μαϊολίδα vocatur & à rusticis editur, Belli epist. 1. ad Clusium.

Chrysanthemum alpinum.

I. Chrysanthemum alpinum incanum folijs laciniatis.
Chrysanthemum alpinum 1. Clus. pan. & hist.
II. Chrysanth. alp. folijs abrotani multifidis.
Achillæa montana Artemisiæ tenuifoliæ facie, Ad. Lob. ico.
Achillæa montana, Lugd. Tab.
Ageratum ferulaceum, Lugd.
Chrysanthemum alpinum 2. Clus. pan. & hist.
III. Chrysanth. alp. fol. longis tenuiter incisis.
Chrysanthemum alpinum 3. Clus. pan. & hist.

Buphthalmum.

I. Buphthalmum, Tanaceti minoris folijs.
Buphthalmum, Trag. Matth. Lac. millefolij folio Chrysanthemi flore, Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Tab. sub Buphthalmo albo, Ger.
Buphthalmus & Chrysanthemum, Gesn. hort.
Buphthalmus qui & crispula herba, Amato.
Buphthalmum vulgare, Clus. pan. & hist.
Chamæmelum chrysanthemum, Fuch.
Cotula lutea, sive tertia, Dod.
Chrysanth. Cord. in Diosc. Tur. tenuifol. Eyst.
Chrysanthemum verum, Ges. col.
Aster Atticus, Cord. hist. ico.
Cotula non fœtida, Lon.
II. Buphthal. fl. luteo subtus purpurascente.
Buphthalmum Narbonense, Clus. Pan. & hist.
Buphthalmum tenuifolium Narbonense, Lob. obs. descript.
Buphthalmum verum, Dalech. Lugd.
Buphthal. flore purpurascente, Cam. in Matth.
III. Buphthalmum cotulæ folio.
Buphthalmum alterum folio & facie cotulæ fœtidæ, Ad. Lob. ico.
Buphthalmum alterum Penæ, Lugd.

IV. Chry-

IV. Chrysanth fruticosius subcandidum.
Chrysanthemum alterum ex Sicilia, Cæs.
Buphthalmum, Camer. in Matth. icon. verum, Tab. Ger.
Chrysanthemum primum, Cæs.
V. Buphthalm. lanuginos. folijs millefolij. an Dioscoridis?
Chrysanthemum Valentinum, Clus. Hispan. & hist. Lob. ico. Ger.
Buphthalmum tenuifolium Narbonense, Lob. ob. quoad icon.
Chrysanthemum Hispanicum, Tab.

CHAMÆMELVM ET COTVLA.

ANθεμις Dioscoridi, lib. 3. cap. 154. ἀνθεμὸν Theoph. 7. hist. 13. dicitur & χαμαίμηλον, quòd mali odorem habeat, Plinio, lib. 22. cap. 21. cui & Anthemis.

Genera plura Theophrasto: at Dioscoridi & Plinio tria, flore tantum distantia: flores in medio aurei, orbiculato ambitu candidi & λευκάνθεμος · melini & χρυσάνθεμος: aut purpurei, & propriè ἠράνθεμος vocatur.

I. Chamæmelum vulgare, Leucanth. Diosc.
Chamæmelum (Parthenii 3. species) Brunf. Lac. Cæs. Cast. Thal. Tab. Ger.
Chamomilla Amato 3. & vulgaris Trag. Lon.
Chamæmilla Ang. Chamæmelon, Thal.
Chamæmelum Leucanth. Fuch. Gesn. hort.
Chamæm. syl. Dod. gal. vulgare Ges. hor. Dod. & arvense Cam.
Chamæmelum vel Anthemis vera, Ges. hor.
Anthem. Tur. Cord. in Diosc. Matth, Ges. col.
Anthemis vulgatior sive Chamæmill. Ad. Lob.
Chamæmelum sylv. Matthiol. & Dod. utriusque figura posita, Lugdun.

II. Chamæmelum nobile sive Leucanthemum odoratius.
Parthenium Diosc. & nobilis Chamom. Trag.
Chamæmelum Leucanthem. Dod. gal. Tur.
Leucanthemum odoratum, Dod.
Chamæmel. hortense, Ges. hor. vel nobile, Eid.
Chamæmel. leucanthemum odoratum, Dod.
Parthenium nobile, Eid. ap.
Chamomilla nobilis, Lon.
Anthemis, sive Leucanth. odorati', Roman. Ad.
Anthemis seu Leucanthemis odorata, Lob.
Anthemis Leucanthemos, Lugd.
Chamæmel odorat. Ital. simplici flore, Cam.
Chamæm. Roman. Tab Ger. fl. simplici, Eyst.

III. Chamæmelum leucanthemum Hispanicum magno flore: quod. 1. est in Prod.

IV. Chamæmelum Chrysanthemum Hisp. odorat: quod 2. in Prod.

V. Chamæmelum nobile flore multiplici. an Leucanthemum Plinij, Ang.
Leucanthemum niveum Anglorum flore multiplici, Ad. Lob. ico.
Chamæmel. leucanth. odorat. multiplex, Dod.
Anthemis leucanthemon nivea Angl. flore multiplici, Lugd.
Chamæmelum Romanum flore multiplici, Cam. in Matth. Tab. Eyst.
Chamæmelum Anglicum flore multiplici, Ger.

Floribus variat, qui altero globosus albus, ut apices lutei non conspiciantur: in altero adhuc conspiciuntur: est 3. & 4. species, Tab. aliquando flores latitudine Ducatum Ungaricum exæquant.

VI. Chamæmel. luteum capitulo aphyllo.
Chamæmelum Chrysanthemum, Dod. gal.
Chamæmel. Chrysanth. odoratum, Eid. post.
Anthemis Chrysanthemos herbariorum, Ad. Lob. Lugd.
Chamæmelum hort. alterum, Gesn. hort.
Chamæmelum luteum odoratum, Eid. ap.
Chamæmelum luteum, Tab. fig. trans.
Chamæmelum nudum odoratum, Ger.
Chamæm. inodor. & fœtidum, sive COTULA.

VII. Chamæmelum inodorum.
Cotula, Brunf. Tab.
Chamomilla fatua, & 4. Trag.
Buphth. Fuch. Er. Cord. majus, Cord. in Diosc.
Cotula non fœtida, Dod. gal. Ges. ap. Lugd.
Cotula inodora, Ad.
Cotula alba non fœtida, an Melandrium Plinij, Dod. post.

Solo odore à Chamom. vulgari distinguitur.

VIII. Chamæmelum fœtidum.
Parthenion lepthophyllon Hippocratis.
Cotula fœtida, Parthenij 4. species Brunf.
Chamomilla 2. & sylv. Trag.
Cotula fœtida, Dod. gal. Er. Cordo (cui & caninum anethum, Germ.) Lac. Gesn. hort. Guil. Lon. Lob. ico. Lugd. Cast. Cam. Eyst.
Parthenium, Fuch. Ad. Tab. primum, Tur.
Buphthalmum minus, Cord. in Diosc.
Cotula alba, Dod.
Κυνάνθεμις, Parthenium vel virgineа, Lob.

Chamæ-

Chamæmelum album ſeu fœtidum, Thal.
Cota vulgo, Buphthal. Dioſ. Gal. & Plinij, Cæſ.
Flore pleno, aliquando etiam in agris reperi-
IX. Chamæmelum alpinum. (tur.
Pyrethrum alpinum, Geſn. hort.
Leucanthemum alpinum, Cluſ. pan. & hiſt.
X. Chamæmelum Leucanthemum inca-
num Hiſpanicum minus: quod 3. in Prod.

SECTIO SECUNDA.

ABROTANVM; ARTEMISIA; AMBROSIA; BOTRYS; ABSINTHIVM.

ABROTANVM EJVSQVE SPECIES.

Ἀβρότονον Dioſcoridi, l.3.c.29. ſic dictum Nicandri interpreti, διὰ τὸ πρὸς ὄψιν ἁβρὸν ἢ ἁπαλὸν φαίνεσθαι, ἄλλως γε ἢ διὰ τὸ δύσπνουν εἶναι: Hoc eſt, quod conſpectu tenerum, molle & delicatum appareat aut quod gravem, acremq; & diffililem halitum ſpiret.

Genera duo Theoph. urbana, 6. hiſt. 1. & agreſtis, 6. cauſ. 24. Dioſcoridi fœmina & mas. Sic Plinio l.21.c.7. mas, Abrotanum campeſtre: fœmina verò, montanum. At Dioſcoridis fœminam, Chamæcyparissi id eſt, pumilæ Cupreßi nomine, Plin. l.24. c.15. donaſſe videtur.

I. Abrotanum latifolium arboreſcens.
Abſinthium del Comaſco, Ang.
Abrotanum fœmina arboreſcens, Dod.
Abſinthium arboreſcens, Lob. Lugd. Tab. Ger.
II. Abrotanum latifolium inodorum.
Abrotanum inodorum, Lob. Lugd. Ger.
Abſinthium inodorum & inſipidum, Dod. ico.
Abrotanum latifolium, Tab.
Artemiſia tenuifolia 2. Cluſ. hiſt. ico.
III. Abrotanum mas anguſtifolium majus.
Abrotanum mas, Brunſ. Dod. cui etiam 2. & minus, Matth. Lac. Geſn. hort. Corn. Ad. Lob. Caſt. Lugd. Tab. (ſive maſculum majus) Cam. Franco, Ger. Eyſt.
Abrotanum primum & minus, Trag.
Abrotanum vulgare mas, Fuch.
Abrot. nigrum ſeu mas, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Abrotanum mas Dioſc. montanum Plinij, Cæſ.
Abrotanum mas vulgare montanum fœmina noſtras forte, Colum.
Abrotanum fœmina, Dod. gal. Ang.
IV. Abrotanum mas anguſtifol. maximum.
Abrotanum majus, & 2. Trag.
Abrotanum magnum camphoratum, quibusdam Incenſaria, Cam.
Abrotanum mas magnum, Franco.
Abrotanum mas vulgare magnum in hortis cultum, Colum.
V. Abrotanum mas anguſtifolium incanum.
Abrotanum mas minus, Tab.
an Abrotanum mas incanum, Colum.
VI. Abrotanum mas anguſtifolium minus.
Abrotanum tertium, Dod. gal.
Abrotanum odoratum humile, Eid. Lugd.
Abrot. odorat. humile denſe fruticoſum, Lob.
Abrotanum humile, Tab. Ger.
VII. Abrotanum campeſtre.
Abrotanum ſyl. vel 4. Trag.
Ambroſia, Lac. Lon. Caſt. altera, Matth. Lugd. Cam. tertia, Tab.
Ambroſia tenuifolia, Lob.
Artemiſia leptophyllos, Geſn. hort.
Artemiſia tenuifolia, Dod. Thal. 3. Cluſ. hiſt. d...
Artemiſia 3. Dioſc. leptophyllon, Ad. Lob. icon.
Abrotanum campeſtre, Tab. Ger. (Lugd.
Duplex eſt: nam alteri cauliculi ſunt albicantes, alteri rubentes: illud
Artemiſia tenuif. 1. vel incana, Cluſij in Pan. at ſecunda in hiſt. hoc verò, 2. vel purpuraſcens, Ejusdem in Pan. at in hiſt. tenuif. 3. eſſe videtur.
VIII. Abrotanum campeſtre incanum Carlinæ odore: in Prodromo deſcriptum.
an Artemiſia tenuifolia, 1. Cluſ. hiſt.

Abrotanum fœmina vulgi.

I. Abrotanum fœmina folijs teretibus.
Chamæcypariſſus Plinij, Trag. Fuch. Eric. & Val. Cord. Dod. gal. Tur. Geſn. hort. Lon.
Santolina, Ang. prima, Dod.
Abrotanum fœmina, Brunſ. Matth. Lac. Ad. Lob. Caſt. vulg. 1. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Tab. Ger. Cam. in Matth. Eyſt.
Santonicum minus, Cord. hiſt.
Centonia, Geſn. hort.
Polium, Theoph. Dioſc. & Arabum, Colum.

Sancto-

Sanctolina vulgo, aliis Crespolina, Cæs.
Absinthium marinum, Tab.

II. Abrotanum fœmina flore majore, folijs villosis & incanis.
Santonicum majus, Cord. hist.
Santolina altera, Dod.
Seriphium Diosc. abrotani fœm. facie, Ad. Lob.
Seriphium verum Penæ Lugd.
Absinthium marinum 1. Tab.
Abrotanum fœmina 3. Clus. hist.
Polij altera species major, Colum.

III. Abrotanum fœmina folijs Ericæ, vel (Sabinæ.
Santolina 3. Dod.
Chamæcyparissus Dalechampij, Lugd.
Unguentaria Lutetianorum.

IV. Abrotanum fœmina foliis Cupressi.
Abrotanum peregrinum Cupressi folijs, Ad.
Santolina 4. Dod.

V. Abrotanum fœmina Sabinæ folio.
Hujus Lobelius in observationibus meminit.

VI. Abrotanum fœmina repens canescens.
Santolina 5. Dod.

VII. Abrot. fœmina foliis minus incanis.
Abrotanum fœm. 2. Clus. hist.
Abrot. fœm. foliis magis viridibus, Cam. hort.
Polij altera species non ita incana, Colum.

VIII. Abrotanum fœmina viridis.
Abrotanum fœm. Salmantic. 2. Clus. hisp. at 6. in hist.

IX. Abrotan. fœm. folijs rorismarini majus.
Abrotanum fœmina Salmanticensis prima, Clus. hisp. at 4. in hist.

X. Abrotanum fœmina foliis rorismarini minus.
Abrotani fœminæ Salmanticensis 1. altera species, Clus. hisp. & Abrot. fœmina 5. Eid. hist.

ARTEMISIA EJUSQUE SPECIES.

Ἀρτεμισία Dioscoridis, l.3. c.127. sic dicta ab Artemisia Mausoli Cariæ Regis uxore, quæ hanc sibi, ut loquitur Plin. l.25. c.7. adoptavit, cum antea παρθένιε id est, Virginalis; quòd virgo Dea illi nomen dederit, vocaretur: quare Apulejus etiam παρθένιον dici affirmat. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putent, quoniam privatim fœminarum malis, quibus Ἄρτεμις, id est, Diana præest, medeatur.

Genera duo Diosc. proposuit: in quibusdam verò codicibus Græcis, ut Marcelli, Goupylij, Assulani, Saraceni, sequitur & aliud caput de Artemisia, quod spurium videtur: quare Ruellius, in sua interpretatione omisit. Marcellus Virgilius, ut adscititium damnavit: Cornarus, ut suppositititium ex textu Latino removit: non immeritò, cum nec apud Galenum, Oribasium, Aeginetam, Aëtium, nec apud Serapionem, de tertiâ specie quidquam legatur, qui tamen simplicia ex Dioscoride enumerant. Sic Plinio genera duo, alterum folijs latioribus, alterum tenuioribus.

I. Artemisia vulgaris major.
Artemisia, Parthenij 8. species, Brunf.
Artemisia, Trag. Ang. Matth. Lac. Cord. in Diosc. Amat. Gesn. hort. Ad. Cam. communis, Dod. gal.
Artemisia vulgaris, Tur. Clus. hist. Thal.
Artemisia major, Cord. hist.
Artemisia latifolia, Fuch. Lon. Dod.
Artemisia mater herbarum, Lob. Ger.
Artemisia 1. vulgaris, Lugd.
Artemisia vulgaris, & Artemisia altera polyclonos dicta, Diosc. Cæs.
Artemisia rubra & alba, Tab.
Variat colore caulis & floris: una, caule & fl. rubro purpurascente, seu subpurpurascente: altera, caule ex viridi albicante, vel subpallente spadiceóve: hinc apud Tab. & Ger. figuræ duæ.

II. Artemisia vulgaris minor.
Artemisia minor, Matth. Cast.
Priore minor est & unum tantum caulem producit.

III. Artemisia montana.
Artemisia leptophyllos montana, Lugd.

IV. Artemisia polyspermos.
Artemisia monoclonos quorundam, alijs Ambrosia, Lugd.
an Ambrosia 2. Tab.

AMBROSIA.

Ἀμβροσία Dioscorid. lib.3. cap.120. Artemisiæ subjicit, Veteribus τὸ τῶν θεῶν βρῶμα, id est, Deorum cibus dicitur, quòd mortales eam non edant: vel quòd, qui eam ederint, immortales evadant, ita eximiæ fragrantiæ gratia, etiam Dijs expetita. Sunt qui Ambrosiam Dioscorid. Conyzam Hipp. de morbis mulieb. & Artemisiam secundam Plinij velint.

I. Ambrosia maritima.
Conyza Hippocratis, Ang. ut quidam nominant, Gesf.hort. Cam. (Gesf.hor.
Ambr. quibusd. dicta, Artemisiæ forsan species,
Ambrosia sativa hortensis, Lob.
Ambrosia, Dod. Ad. Cæs. Cam. prima, Tab.
Ambrosia hortensis procerior, Lugd.
Artemisia monoclonos, Eid.
Plerunque ramosa est, rarius unicaulis; hinc duæ figuræ in hist. Lugd.

II. Ambrosia campestris repens.
Ambrosia, Matth.
Ambrosia spontanea strigosior, Lob.
Ambrosia prima Matthioli, Lugd.
Coronopus Ruellij, Dod.gal. Gesf.hor. Lugd.
Coronopus repens, Lob. Lugd. Tab. Cam.
Cornu cervi alterum repens, Dod.
Pseudoambrosia, Nasturtium verrucarium quibusdam, Cam. in Matth.
Carara, Cæsalp.

BOTRYS.

Βότρυς Diosc. l.3, c.130. quam Cappadoces Ambrosiam, alij Artemisiam vocarunt: Botrys Plinio l.27.c.8. quam l.25. c.7. cum Artemisia confundit: sic dicta a semine, quod racematim ramulis adnascitur.

I. Botrys Ambrosioides vulgaris.
Botrys, Trag. Matth. Fuch. Tur. Ang. Dod. Lac. Amat. Ruell. Cord. hist. Gesf. Ad. Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab. Cornaro. Ger. Cam. cui & Patientia Italorum.
Botrys Artemisia Turcica, Eyst.
Botrys, altera Ambrosiæ species, cujus semen Amomum officin. quibusdam, Cord. in Diosc.
II. Botrys Ambrosioides Mexiocana: cujus semen Parote Mexiocanæ nomine missum, in horto D. D. Plateri, fœliciter Anno 1619. & sequentibus crevit.

III. Botrys Chamædryoides.
Chamæcyparissus agrestis & Chamæpitys altera Dioscoridis, Trag.
Chamædrys altera, Matth. Cast. Lugd. Thal.
Chamædrys fœmina, Dod.gal. Tur. Cæs. Lugd. Cam. Ger. vera fœmina, Fuch. ico.
Trixago vera, Lon.
Chamædrys laciniatis folijs, Lob.
Chamæpitys altera, Dod.
Chamædrys minima, Lugd.
Iva moschata, Tab.
Aiuga, vel Chamæpitys multifidis fol. Clus. hist.

ABSINTHIUM EJUSQUE SPECIES.

Ἀψίνθιον Dioscoridi l.3. c.26. Sic dictum quasi ἀπίνθιον Comicis, quasi impotabile, propter insignem amarorem, ὅ ὐκ ἄν τις πὶν διὰ πικρότητα: unde & πολύπικρον, intensæ amaritudinis.

Genera tria Dioscoridi, Ponticum, Marinum sive Seriphium, & Santonicum, & Galeno & Plinio lib. 27. cap.7. Theoph. 9. hist.18. Absinthij in Ponto provenientis tantum meminit.

Absinthium Ponticum.

I. Absinthium Ponticum, seu Romanum officinarum, seu Dioscoridis.
Absinthium, Brunf. Matth. Cord. in Diosc. & histor. Lon. Cæs.
Absinthium Pontic. Ruel. legitimum Bellon.
Absinth. vulgare, Trag. Fuch. ico. Lac. Gesf. Guil. Ad. Lob. Cast. Tab. Lugd. seu Rom. Pontic Eyst.
Absinthium commune, Tur. Gesn. Cam. quod Ponticum Trincavellæ dicit.
Absinthium nostrum rusticum, Thal.
Absinthium Santonicum, Dod.gal.
Absinthium majus & vulgare, Clus. pan.
Absinthium latifolium, Dod. Ger.
II. Absinthium Ponticum montanum.
Absinthium commune minus, Gesf. hort.
Absinth. mont. Cam. in Matth. seu Roman. Tab.
Absinthium tenuifolium pont. Galeni, Ger. ico.
Absinthij alterum genus, tale quale Ponticum traditur, Cæsalp.
Simile vulgari, nisi quod exilicra omnia, & amaritudo gratior.

III. Absinthium pont. Creticum grati odoris.
Absinthium in Græcia communissimum, quod ἀψινθιὰ vocant, Ang.
Absinthium Ponticum Belli, quod ἀπσιὰ non ἀψινθιὰ in Græcia vocatur: ut ad me Honorius Belli, & scripsit, & plantam misit, ut in Appendice Phytopinacis & sub 1. in Prod. videre est.
IV. Absinthium Pontic. tenuifolium incanum.
Abrotanum minus & 1. Trag.
Abrotanum fœmina, Fuch. à Cordo existimat.
Absinthij genus potius, Gesf. hor. Lon. Lugd.
Abrotanum album, sive fœmina, Cord. in Diosc.
Absinthium Santonicum, Ruel. Cæs.
Absinthium Pontic. Matth. Fuch. ico. Dod. gal. Fuchsij Gesf. hor. append. Guil. Lug. Tab. vulgare, Clus. pan. & hist.

Absin-

Absinthium Roman. Mesuei, Tur.
Absinthium tenuifolium, Dod.
Absinth. Galatium Sardonium Diosc. Ad. Lob.
Absinthium Romanum vulgare, Cam.
Absinthium Ponticum album, Eyst.

Hoc medium est inter Absinthium & Abrotanum, & est duum generum: 1. planè incanum: 2. cauliculis purpurascentibus, folijs supina parte viridioribus.

V. Absinth. Pont. tenuifolium Austriacum.
an Absinth. Pont. Trident. herbarior. Lob. Lug.
Absinth. tenuifol. Austriacum, Clus. pan. & hist.
Absinthium Seriphium, Dod.
an Absinthium Nabathæum Avicennæ, Tab.
an Absinthium tenuifol. seu Romanum, Ger.

VI. Absinth. Pontic. repens vel supinum.
Absinthium supinum, Gesn. hort.
Absinth. Pont. supinum Herbariorum, Lob. ob.
Absinthium repens, Tab.
Absinthium marinum latifolium, Ger. ico.

VII. Absinth. insipdũ absinthio vulgari simile.
Absinthium insipidum, Gesn. hort. Lob. ob.
an Absinthium dulce, Clus. hist.
Absinthium inodorum, insipidum, vel fatuum, Dod. desc.

Absinthium Seriphium sive maritimum.

I. Absinth. maritimum Lavendulæ folio.
Absinth. marinum sive seriphium, Matth. Lugd.
Absinthium Seriphium, Lac.
Absinthium maritimum Volmaro, Gesn. ap.
an Absinthium Seriphium, Amat.
Absinthium marinum, Tur. Cæs.
Artemisia marina, Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Artemisia folio Lavendulæ, Clus.
Absinthium angustifolium, Dod.
Seriphia Paludio, Lugd. (Eyst.
Absinth. latifol. marin. aromatico odore, Cam.

Hoc folijs ludit, superioribus in aliquot lacinias divisis, potissimum si in hortos transferatur: & hujus peculiaris figura habetur, nomine Artemisiæ marinæ folijs superior. incisis, Lob.
Artemisia marina Lobelij, Lugd.
Absinth. angustifolij ramul. folijs scissis, Dod.
Absinthij marini Patavini, Clus. pan. & hist. ubi scribit ab Artemisia folio Lavend. differre.
Artemisia marina minor, Tab.
an Absinth. latifol. rarius Artemisiæ folio, Col.

II. Absinthium Seriphium Germanicum.
Absinthium Seriphium, Gesn. hort.
Absinthium marinum Misnense, Seriphium Belgico simile, Clus. pan. & hist.

III. Absinthium Seriphium Belgicum.
Absinthium Seriphium seu marinum, Ang.
Absinthium Seriphium, Dod. gal. Lugd.
Absinth. Seriph. vulg. perperam Diosc. Lob. ico.
Absinthium Seriphium, Dod. descript. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. marinum sive Seriph. in Belgicis & Anglicis maritimis, Clus. pan. & hist.

IV. Absinthium Seriphium Gallicum.
Absinth. Seriphium tenuifolium Monspeliense.
Joh. Bauhino lib. de Absinth.
Absinth. Seriph. vulgo dictum, Cam. in Matth.
Absinth. Seriph. Narbon. Clus. pan. & hist. Dod.

Absinthium Santonicum.

I. Absinthium Santonicum Judaicum.
Absinthium Santonicum, Scheha Arabum, unde semen lumbricorum colligitur, Rauvv.
Scheha Arabum, Lugd. ap.

II. Absinth. Santonicum Alexandrinum.
Abrotanum mas, Ang.
Semen Sanctum sive sementina, Matth Semen Sanctum, vel contra, Ad. (& Semen Zedoariæ,) Lob. Lugd. Cast.
Absinthium Seriphium, Alexandrinum semen, aut Zinæ semen, Cord. in Diosc. & hist.
Sementina, Dod. Tab. (cui & Santonicũ vulg.)
Santonicum, Semen Sanctum, Lon. (Ger.

III. Absinthium Santonicum Ægyptiacum.
Absinth. Seriphium Ægyptium, Matth. Lugd.
Absinth. aliud peregr. sive Ægyptium, Ad. Lob.
Absinthium Ægyptium, Dod. Tab. Ger.

IV. Absinthium Santonicum Gallicum.
Absinthium Xantonicum vulgare, Lob. ob.
Absinthij Santonici species, Cam. in Matth.

Absinthium montanum.

I. Absinthium Seriphium mont. candidum.
Absinthij genus, in Valesia herba alba dicta, & Absinthium Seriphium fœmina, Gesn. hort.
Absinthium album è Valesia, Eid. ap.
Absinth. externum & spurium primum, Dod.
Absinthium Santonicum nonnullis, Cam.

II. Absinth. alpin. incanum: quod 2. in Prod.
Absinthium alpinum 2. Ponæ in Baldo Ital.
an Absinthium parvum & incanum quod Gesnero humile, Cam.
Absinth. pumilum Camerarij, Clus. Pan. & rar.

III. Absinth. alpinum candidum humile: quod 3. in Prodr.

IV. Absinth. alpinum umbelliferum latifol.

Absinthium album capitulis squarrosis, florib. albis, umbella Achilleæ montanæ, Lob. ob.
Absinthium album, Lob. ico. Tab. Ger.
Absinthium album capitulis scabris, Lugd.
Absinthium Alpinum seu umbelliferum flor. albis, Pona in Balde.
Absinth. alp. umbelliferum, Clus. pan. & hist.
Absinthium pannonicum flore albo, Cam.
Absinthium umbelliferum, Clavenæ, Pharmacopæi Bellunensis.
Hujus varietatẽ, sub 4. in Prod. exhibuimus.
V. Absinthium umbelliferum hortense.
Absinth. umbellifer. alterum Italicum, Lob. ob.
VI. Absinthium alpinum umbelliferum tenuifolium & minus.
Absinthium 3. alp. umbelliferum, Ponæ Ital.
VII. Absinthium montanum Chamæmeli flore magno.
Absinthium montanum abrotani fœminæ flore, Colum. in Phytobas.

SECTIO TERTIA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM TERRESTRE; MILLEFOLIVM AQVATICVM SIVE VIOLA AQVATICA; CONSOLIDA REGALIS; FVMARIA; CHELIDONIA; AQVILEIA; NIGELLA.

ACHILLEA SIVE MILLEFOLIVM.

Millefolium χιλιόφυλλον, à foliorum multitudine, recentioribus triplex est, majus, minus, & aquaticum. Majus ἀχίλλειος, ἢ ἀχιλλεως σιδηρῖτις Dioscoridis, lib. 4. cap. 36. censetur, ut umbellam floribus candidis & aurum æmulantibus (addit interpres & purpureis) tribuit: quin & Achilleam, odore multo & medicato, dicit: quare Achilleam Dioscoridis, Tanacetum minus censemus. At Achillea, ab inventore Achille Chironis discipulo nomen habet, Plin. lib. 25. cap. 5. Minus verò στρατιώτης ἢ χιλιόφυλλον, Millefolium Stratiotes, Eidem, lib. 4. cap. 103. quod floribus parvis & candidis esse scribit. Aquaticum ipsi, lib. 4. cap. 113. μυριόφυλλον, Millefolium, quod folijs sit plurimis fœniculo similibus.

Plinius Achilleas sideritides plures habet: cujus prima eadem est cum Dioscoridis: secunda μυριόφυλλον Dioscoridis; tertia, Sideritis Heraclea, prima Dioscoridis: quarta & quinta, Sideritis Heraclea Crateva, & tertia Dioscoridis: sexta, Sideritis secunda Dioscoridis.

Millefolium terrestre.

I. Millef. max. umbellâ alba: quod 1. in Prod.
II. Millefolium vulgare album.
Millefolium album, Brunf. flore albo, Eyst.
Millefolium vulgare, Trag. Gesn. hort.
Stratiotes 2 Ang.
Stratiotes terrestris, Eric. Cord.
Stratiotes millefolia, Fuch. Lac. Cast.
Militaris, sive Millefolium flore albo, Ad.
Stratiotes major, Lugd.
Millefolium terrestre majus, Cord. hist. Tab.
Achillea, Dod. gal. Lon.
Millefolium Stratiotes, Cord. in Diosc.
Millefolium sive Achillea, Dod.
Millefolium, Thal. Cam. majus, Cæs.
III. Millefolium purpureum majus: quod 5. in Phytopinace & 2. in Prod.
Millefolium majus, Matth.
Millefolium rubro flore, Clus. hist. Eyst.
IV. Millefolium vulgare purpureum minus.
Millefolium vulgare flore diluti ruboris, Trag.
Millefolium minus, Matth. parvum, Cæs.
Millefolium flore purpureo, Ad.
Millefolium terrestre purpureis floribus, Lob.
Millefolium purpurei floris, Dod. purpur. Tab.
Millefol. rubro colore, Clus. hist. fl. rubro, Ger.
Stratiotes millefolia minor, Lugd.
V. Millefolium incanum Creticum.
Stratiotes millefol. Hon. Belli ep. 2 ad Clus.
In Phytopinace sub 8. at in Prod. sub 3. descripsimus.
VI. Millefolium alp. incanum carneo flore.
Millefolium rubrum, Gesn. hort.
Millefolium alpinum, Clus. pan. & hist.
an Millefolium purpureum minus sive 5. Tab.
VII. Millefolium tomentosum luteum.

Stratiotes vel militaris millefolia, Dod. gal.
Helichrysum Italicum Matth. Cam. Lugd.
Stratiotes lutea, Clus. hisp. Lugd.
Stratiotes millefolia flavo flore, Clus. hist.
Millefol. minus sive Stratiotes Chiliophyllos, Dodon.
Millefolium luteis floribus, Gesn. hort. Cam.
Millefolium luteum, Ad. Lob. Tab. Ger.
Tanacetum lanuginosum, Lugd.

Millefolium aquaticum.

I. Millefol. aquat. umbellat. Coriandri folio.
Millefolium aquaticum, Matth.
Millefolium aquaticum alterum Coriandrifolium, Ad.
Stratiotes Millefolium aquaticum, Lugd.

Folijs Coriandri & umbella subpurpurascente, necdum videre licuit.

II. Millefolium aquaticum umbellatum capillaceo brevique folio.
Myrioph. Matth. Lac. Cast. prius Matthioli, Lugd.
Millefolium aquatile, Dod.
Myriophyllum aut Maratriphyllum palustre, Ad. Lob.
Myriophyllon alterum, Cæs.
Millefolium, Lon. Ger. Tab. cui & Fœniculum aquaticum.

III. Millefol. aquat. flosculis ad folior. nodos.
Myriophillum aquat. minus, Clus. pan. & hist.

IV. Millefolium aquat. seu Viola aquatica, caule nudo.
an Potamogeton Castoris apud Plin. l. 26. c. 5.
Myriophyllum alterum, Matth. Lac. Lugd.
Stratiotes fluviatilis, Gesn. hort.
Viola aquatilis, Dod. palustris, Ger.
Myriophyllon, Cæs. equisetifolium fluviatile, Ad. Lob. ob.
Fœniculum aquaticum 2. Tab.

V. Millefol. aquat. equisetifol. caule nudo.
Myriophyllum equisetifol. palustre, Lob. ico.
Violæ aquatilis altera ico. Dod.
Viola palustris, Lugd.

Sunt qui cum priore idem velint: at illud folio latiore, hoc vero angustiore multo est.

VI. Millefolium aquat. folijs abrotani, ranunculi flore & capitulo.
Alga prima, Trag.
Alga palustris & fluviatilis, Gesn. col.
Millefolium maratriphyllon tertium, flore & semine ranunculi aquatici Hepaticæ facie, Lob. ico. Ger.
Fœniculum aquaticum 3. Tab.
Millefolium aquat. flore albo, Clus. hist.
Ranunculus tricophyllon aquaticus mediolutcus, vel
Ranunculus aquat. fœniculaceus τριχόφυλλον, Colum.

VII. Millefolium aquat. folijs fœniculi ranunculi flore & capitulo.
Myriophyllon maratriphyllon palustre alterum, Lob. ico, ubi flores omittuntur, nec capitula rectè exprimuntur.
Fœniculus aquaticus Dalech. Lugdun. figura imperfecta.
Myriophylli species coliculis fluitantib. Thal.
Peucedanum aquaticum, Tab.

Ne quis hoc cum præcedenti, vel cum Ranunculo aquatico folio capillaceo, confundat: nam ab illo folijs longissimis, floribus quadruplò majoribus: ab hoc, quod Ranunculo & rotunda & capillacea sint folia: & flos minor.

VIII. Millefol. aquat. pennatum spicatum.
an Alga 3. Trag.

Hoc, quemadmodum & subsequens in Matthiolo & Tab. ac pro 4. & 5. in Prodromo addita figura, descripsimus.

IX. Millefol. aquaticum cornutum majus.

X. Millefolium aquaticum cornutum minus, necdum descriptum.

XI. Millefolium aquat. lenticulatum.
Lentibularia, & Meon aquaticum, Gesn. col.
Millefolium aquat. flore luteo galericulato, Lob. ico.
Fœniculum aquat. galericulatum, Tab.

XII. Millefolium marinum filicis folio.
Myriophyllum pelagium Cortusij; Clus. hist.

XIII. Stellaria aquatica, Lob. ico.
Fœniculum aquaticum stellatum, Tab.

CONSOLIDA REGALIS, EJUSQUE SPECIES.

Consolidam regalem, Veteres inter flores coronarios reposuêre, Hyacinthum nominantes, cujus Diosc. l. 3. c. 85. an Delphinio altero, quod & Hyacinthum vocitetur, meminit. Siquidem Plin. l. 21. c. 11. scribit discurrentes notas inesse, ut Græcarum literarum figura. A. I. inscripta legatur: quod in Consolida regali hortensi

observatur, cùm in floribus folium sit implicatum, quod in albo characteres habet occultatos, ex virgulis cæruleis duas literas. A. I. aut tres A. I. A. exprimentes. Delphinium duplex est Dioscoridi, cujus altera species Romanis Buccinum dicatur. Quare si apud Dioscoridem, vox δελφινιάδι ad flores referatur, tum Consolida regalis hortensis δελφίνιον erit: at Consolida regalis segetum, alterum ejusdem Delphinium.

Variat: est major & minor, utraque flore simplici vel pleno: colore cæruleo pallido, cæruleo intenso, purpureo, incarnato, albo, variegato ex albo & cæruleo.

I. Consolida regalis hort. flore majore & simplici.
Delphinium, Dod. gal.
Delphinium 4. & majus, Gesn. hort.
Consolida regalis, Matth. ico. Ang. Cast.
Consolida regalis sativa, Tab. Ger.
Cuminum sylv. alterum, Matth. in prim. edit. Lac. Lugd.
Consolida regia sive Calcaris flos recentiorum, Ad. Lob.
Flos regius, Dod.
Delphinium elatius flore cæruleo, Clus. hist.
Consolida regalis flore cæruleo majore, Cam.
Flos qui vulgo in Hetruria Fior capuccio, Cæs.

Flores communiter cærulei elegantiss. aut ex cæruleo purpurei, carnei, vel saturati, vel diluti, nivei vel exalbidi, cineracei, purpurei seu violacei: hinc figuræ quatuor.

1. Delph. elatius fl. incarnato, Bry, Svvert.
2. Consolida regalis simpl. fl. rubro, Eyst.
3. Delphinium elatius purpuroviolaceum, Svvert.
4. Delphinium elatius flore albo, Bry.

II. Consolida regalis hort. flore minore.
Calcatrippa, Cord. hist.
Delphinium 2. flore candido, & 3. flore roseo, Gesn. hort.
Consolida regalis flore rubro, Lob. ico.
Consolida regalis sativa, fl. albo: rubro, Tab.
Flos regius flore purpureo, Dod.
Consolida regalis flore incarnato, purpureo albo, Cam.
Delphinium elatius simplici flore, Clus. hist.

Flos cæruleus, cinereus, albus, rubeus, incarnatus.

III. Consol. regal. fl. majore & multiplici.
Delphinium elatius pleno flore, Clus. hist.
Consolida regalis flore pleno, Cam.

Flores cærulei, albi; nullo, aut perexiguo, calcari præditi: hinc

1. Consolida regal. fl. pleno incarnato, Eyst.
2. Consolida regal. fl. pleno purpureo, Eyst.
3. Consol. regal. multiplici fl. argenteo, Eyst.
Delphinium elatius albo flore, Bry, Svvert.
4. Consol. regal. fl. multiplici cineraceo, Eyst.
5. Consolida regal. fl. pleno albo, Eyst.
6. Consolida regal. fl pleno rubro, Eyst.
7. Consol. regal. multiplici incarnato fl. Eyst.
8. Consol. regal. multiplici violaceo fl. Eyst.

IV. Consolida regalis arvensis.
Consolida regalis, Brunf. Lac. Gesn. hort. Cast.
Consolida regia, Trag. Fuch. Lon. Thal.
Chamæmelum eranthemum, Fuch.
Buccinum & Delphinium alterum, Dod. gal.
Segetum consolida regia strigosior tota, Lob.
Flos regius 2. vel sylv. Dod.
Anthemis eranthemos, sive Consolida regalis, Cuminum sylv. Gesn. hort. (Lugd.
Delphinium sylv. Eid. vulgare, Clus. hist.
Consolida regalis arvensis, Tab. sylvestris, Ger.
Consolida regalis flore cæruleo minore, Cam.

Flore est cæruleo, albo, candicante, rubro & dilutius rubente, violaceo, & hoc est
Consol. regal. arvensis fl. simpl. violaceo, Eyst.
Consolida regalis fl. variegato.
Delphinium arvense flore versicolore, Clus. ap. alt. ad l. 6.

Flores quidam tam simplices quam multiplices media parte cærulei: altera parte suaviter rubentes, vel cæruleis punctis notati: sic partim cærulei, partim albi: & in eadem planta flores varij coloris, ita ut vix bini flores ejusdem coloris conspiciantur: hinc
Delphin. elatius fl. albo cæruleo distincto, Bry.
Delphinium elatius purpuroviol. distinct. Bry.
Delphinium elatius pleno variegatum, Svvert.

V. Consolida regalis vulgaris fl. multiplici.
Delphinium humilius sive vulgare pleno flore, Clus. hist.
Consolida arvensis fl. rubro pleno vel suaverubente, Eyst.

VI. Consolida regalis latifolia parvo flore.
Delphinium Dioscoridis, Imperato.

In Phytopinace sub 5. & in Prodromo, in Matthiolo quoque & Tabernæmontano, figura adposita descripsimus.

FUMA-

FUMARIA EJUSQUE SPECIES.

Fumaria, καπνὸς Diosc. l. 4. c. 110. eo quod herbæ succus oculis inditus, instar fumi oculos molestando, lacrymas moveat. Genera: Diosc. 1. flore purpureo meminit: at Plin. l. 25. c. 13. Capnos duplex est; prima, quæ pes gallinaceus vocatur, & altera Capnos fruticosa, illam Fumariam bulbosam, hanc vero Capnon Diosc. censemus.

Fumaria non bulbosa.

I. Fumaria officinarum & Dioscoridis.
Fumus terræ, Brunf. Cam. Thal.
Fumaria, Trag. Matth. Fuch. Cord. in Diosc. Gesn. hor. Dod. Lon. Cæs. Lugd. 1. & 2. flore albo, Tab.
Capnos, Ang. Ad. Lob.
Fumaria major, Cast. ico.
Fumaria purpurea & alba, Ger.
Flos coloris purpurei violacei, pallescentis, albi. alia circa Monspelium, folijs tenuissimis floribus albis reperitur.
II. Fumaria viticulis & capreolis plantis vicinis adhærens.
Fumaria phragmites, Dod. gal. Lugd.
Fumaria altera, Cæs.
Flosculi candidi, cæruleo colore aliquando distincti, circa Monspelium in sepibus ad Frontignanum: at circa Neapolim flosculis subflavis, in summitate nigricantibus.
III. Fumaria minor tenuifolia.
Capnos minor, Ad.
Capnos tenuifolia, Clus. hisp. & hist. Lob.
Fumaria minor, Cast. ico.
Fumariæ species Myconi, Lugd.
Fumaria tenuifolia, Tab. Ger. Eyst. fl. niveo.
Fumus terræ seu Fumaria tenuifol. Hisp. Cam.
Fumaria rubra tenuifolia, Eyst.
Variat floris colore, hilari purpura rubet; est & variegato, ex rub. albo, viridi & luteo: caulicul is modò surrectis, modò proci bentib. & caducis.
Similem Montispessuli observavimus, quam Fumariam nobilem vocant.
Fumaria minor, Ad,
IV. Fumaria minor folio oblongo capillaceo.
Fumaria altera tenerior Syriaca, Cam.
Selterays nomine ex Syria D. Paludan. attulit. an Capnos Cret. florib. candidis fuscâ maculâ,
V. Fumaria lutea. (Clus. hist.
Fumaria corydalis, quibusdam Split, Matth.
Fumaria montana, Gesn. hor. Tab.
Fumaria phragmitis altera, Eid.
Fumaria lutea montana, Ad. Lob. (cui & Chelidonium capnites Aëtij) Lugd. Ger.
Split vulgo, Cæs.
Corydalis, Cast. Cam. (hæc est Florib. commun. luteis, aliquando candidis, &
Fumaria fl. albis, Ad.
Fumaria Illyrica alba, Tab.
VI. Fumaria claviculis donata.
Capnos Plinij & phragmites, Dod. gal. Gesn. hor.
Capnos alba latifolia & Splith album quorundam, Lob. Lugd.
Fumaria altera, Dod.
Capnos altera Belgica albo flore, Clus. hist.
Folijs latioribus & angustioribus variat, floribus est albis & dilutè admodum rubentibus.
Fumaria latifolia major & minor, Tab. Ger.
Fumaria Clematites & Clematis minim. Cam.

Fumaria bulbosa.

I. Fumaria bulbosa radice cava major.
Capnium sive Fumaria phragmitis, Aëtio.
Aristolochia rotunda, Brunf. Eric. Cord.
Aristolochia rotunda vulgaris, Trag. Fuch. (cui & Pistolochia) Gesn. hor. Cam.
Hyacinthus 3. candidus & purpureus, Trag.
Fumaria altera, Matth. Cast.
Capnos phragmitis, Tur.
Pistolochia Fuchsij, Apios species videtur, Lac.
Aristolochia phragmites, Gesn. col.
Capnos chelidonia, Lon.
Capnos sive Capnium phragmites major, & Pes gallinaceus, Cord. in Diosc.
Chelidonia phragmites altera, Cord. hist.
Radix cava major, Dod. Cast. Clus. hist.
Radix cava herbariorum, Ad. Lob. Clus. pan.
Fumaria bulbosa, Lugd.
Lentopetali genus quibusd. haud planè ineptè,
Lentopetalon alterum, Cæs. (Guil.
Chelid. capnites quorundam rad. pertusa, Thal.
Aristolochia vulgaris flos purpureo, Eyst.
Est major & minor: huic folia angustiora, illi paulo latiora, sed solùm loci ratione differunt.
Variat colore floris albo, pallido, subflavescente, rubro dilutiore, vel egregiè rubente: quod si flos minor sit, saturatius rubet, & pro mascula habetur: si major, languidioris coloris. Figuræ 8. apud Tab. & Ger.
Fumariæ bulbosæ purpureo flore nomine, quatuor: totidem flore albo.
Viridi flore Lobelius observavit, & nomine Radicis cavæ viridi flore, in iconib. proposuit.

Radix

observatur, cùm in floribus folium sit implicatum, quod in albo characteres habet occultatos, ex virgulis cæruleis duas literas. A. I. aut tres A. I. A. exprimentes. Delphinium duplex est Dioscoridi, cujus altera species Romanis Buccinum dicatur. Quare si apud Dioscoridem, vox Δελφινιάδος ad flores referatur, tum Consolidæ regalis hortensis Δελφίνιον erit: at Consolida regalis segetum, alterum ejusdem Delphinium.

Variat: est major & minor, utraque flore simplici vel pleno: colore cæruleo pallido, cæruleo intenso, purpúreo, incarnato, albo, variegato ex albo & cæruleo.

I. Consolida regalis hort. flore majore & simplici.
Delphinium, Dod. gal.
Delphinium 4. & majus, Gesn. hort.
Consolida regalis, Matth. ico. Ang. Cast.
Consolida regalis sativa, Tab. Ger.
Cuminum sylv. alterum, Matth. in prim. edit. Lac. Lugd.
Consolida regia sive Calcaris flos recentiorum, Ad. Lob.
Flos regius, Dod.
Delphinium elatius flore cæruleo, Clus. hist.
Consolida regalis flore cæruleo majore, Cam.
Flos qui vulgo in Hetruria Fior capuccio, Cæs.

Flores communiter cærulei elegantiss. aut ex cæruleo purpurei, carnei, vel saturati, vel diluti, nivei vel exalbidi, cineracei, purpurei seu violacei: hinc figuræ quatuor.

1. Delph. elatius fl. incarnato, Bry, Svvert.
2. Consolida regalis simpl. fl. rubro, Eyst.
3. Delphinium elatius purpuroviolaceum, Svvert.
4. Delphinium elatius flore albo, Bry.

II. Consolida regalis hort. flore minore.
Calcatrippa, Cord. hist.
Delphinium 2. flore candido, & 3. flore roseo, Gesn. hort.
Consolida regalis flore rubro, Lob. ico.
Consolida regalis sativa, fl. albo: rubro, Tab.
Flos regius flore purpureo, Dod.
Consolida regalis flore incarnato, purpureo albo, Cam.
Delphinium elatius simplici flore, Clus. hist.

Flos cæruleus, cinereus, albus, rubeus, incarnatus.

III. Consol. regal. fl. majore & multiplici.
Delphinium elatius pleno flore, Clus. hist.
Consolida regalis flore pleno, Cam.

Flores cærulei, albi; nullo, aut perexiguo, calcari prædití: hinc

1. Consolida regal. fl. pleno incarnato, Eyst.
2. Consolida regal. fl. pleno purpureo, Eyst.
3. Consol. regal. multiplici fl. argenteo, Eyst.

Delphinium elatius albo flore, Bry, Svvert.

4. Consol. regal. fl. multiplici cineraceo, Eyst.
5. Consolida regal. fl. pleno albo, Eyst.
6. Consolida regal. fl pleno rubro, Eyst.
7. Consol. regal. multiplici incarnato fl. Eyst.
8. Consol. regal. multiplici violaceo fl. Eyst.

IV. Consolida regalis arvensis.
Consolida regalis, Brunf. Lac. Gesn. hort. Cast. Lugd.
Consolida regia, Trag. Fuch. Lon. Thal.
Chamæmelum eranthemum, Fuch.
Buccinum & Delphinium alterum, Dod. gal.
Segetum consolida regia strigosior tota, Lob.
Flos regius 2. vel sylv. Dod.
Anthemis eranthemos, sive Consolida regalis,
Cuminum sylv. Gesn. hort.
Delphinium sylv. Eid. vulgare, Clus. hist.
Consolida regalis arvensis, Tab. sylvestris, Ger.
Consolida regalis flore cæruleo minore, Cam.

Flore est cæruleo, albo, candicante, rubro & dilutius rubente, violaceo, & hoc est
Consol. regal. arvensis fl. simpl. violaceo, Eyst.
Consolida regalis fl. variegato.
Delphinium arvense flore versicolore, Clus. ap. alt. ad l. 6.

Flores quidam tam simplices quam multiplices media parte cærulei: altera parte suaviter rubentes, vel cæruleis punctis notati: sic partim cærulei, partim albi: & in eadem planta flores varij coloris, ita ut vix bini flores ejusdem coloris conspiciantur: hinc

Delphin. elatius fl. albo cæruleo distincto, Bry.
Delphinium elatius purpuroviol. distinct. Bry.
Delphinium elatius pleno variegatum, Svvert.

V. Consolida regalis vulgaris fl. multiplici.
Delphinium humilius sive vulgare pleno flore, Clus. hist.
Consolida arvensis fl. rubro pleno vel suaverubente, Eyst.

VI. Consolida regalis latifolia parvo flore.
Delphinium Dioscoridis, Imperato.

In Phytopinace sub 5. & in Prodromo, in Matthiolo quoque & Tabernæmontano, figura adposita descripsimus.

FUMA-

FUMARIA EJUSQUE SPECIES.

Fumaria, καπνὸς Diosc. l. 4. c. 110. eo quod herbæ succus oculis inditus, instar fumi oculos molestando, lacrymas moveat. Genera: Diosc. 1. flore purpureo, meminit: at Plin. l. 25. c. 13. Capnos duplex est; prima, quæ pes gallinaceus vocatur, & altera Capnos fruticosa, illam Fumariam bulbosam, hanc vero Capnon Diosc. censemus.

Fumaria non bulbosa.

I. Fumaria officinarum & Dioscoridis.
Fumus terræ, Brunf. Cam. Thal.
Fumaria, Trag. Matth. Fuch. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Dod. Lon. Cæs. Lugd. 1. & 2. flore albo, Tab.
Capnos, Ang. Ad. Lob.
Fumaria major, Cast. ico.
Fumaria purpurea & alba, Ger.

Flos coloris purpurei violacei, pallescentis, albi: alia circa Monspelium, folijs tenuissimis floribus albis reperitur.

II. Fumaria viticulis & capreolis plantis vicinis adhærens.
Fumaria phragmites, Dod. gal. Lugd.
Fumaria altera, Cæs.

Flosculi candidi, cæruleo colore aliquando distincti, circa Monspelium in sepibus ad Frontignanum: at circa Neapolim flosculis subflavis, in summitate nigricantibus.

III. Fumaria minor tenuifolia.
Capnos minor, Ad.
Capnos tenuifolia, Clus. hisp. & hist. Lob.
Fumaria minor, Cast. ico.
Fumariæ species Myconi, Lugd.
Fumaria tenuifolia, Tab. Ger. Eyst. fl. niveo.
Fumus terræ seu Fumaria tenuifol. Hisp. Cam.
Fumaria rubra tenuifolia, Eyst.

Variat floris colore, hilari purpura rubet, est & variegato, ex rub. albo, viridi & luteo: cauliculis modò surrectis, modò procumbentib. & caducis. Similem Montispessuli observavimus, quam Fumariam nobilem vocant.
Fumaria minor, Ad.

IV. Fumaria minor folio oblongo capillaceo.
Fumaria altera tenerior Syriaca, Cam.
Selterays nomine ex Syria D. Paludan. attulit. an Capnos Cret. florib. candidis fuscâ maculâ, Clus. hist.

V. Fumaria lutea.
Fumaria corydalis, quibusdam Split, Matth.
Fumaria montana, Gesf. hor. Tab.
Fumaria phragmitis altera, Eid.
Fumaria lutea montana, Ad. Lob. (cui & Chelidonium capnites Aëtij) Lugd. Ger.
Split vulgo, Cæs.
Corydalis, Cast. Cam. (hæc est Florib. commun. luteis, aliquando candidis, & Fumaria fl. albis, Ad.
Fumaria Illyrica alba, Tab.

VI. Fumaria claviculis donata.
Capnos Plinij & phragmites, Dod. gal. Gesf. hor.
Capnos alba latifolia & Splith album quorundam, Lob. Lugd.
Fumaria altera, Dod.
Capnos altera Belgica albo flore, Clus. hist.

Folijs latioribus & angustioribus variat, floribus est albis & dilutè admodum rubentibus.
Fumaria latifolia major & minor, Tab. Ger.
Fumaria Clematites & Clematis minim. Cam.

Fumaria bulbosa.

I. Fumaria bulbosa radice cava major.
Capnium sive Fumaria phragmitis, Aëtio.
Aristolochia rotunda, Brunf. Eric. Cord.
Aristolochia rotunda vulgaris, Trag. Fuch. (cui & Pistolochia) Gesf. hor. Cam.
Hyacinthus 3. candidus & purpureus, Trag.
Fumaria altera, Matth. Cast.
Capnos phragmitis, Tur.
Pistolochia Fuchsij, Apios species videtur, Lac.
Aristolochia phragmites, Gesf. col.
Capnos chelidonia, Lon.
Capnos sive Capnium phragmites major, & Pes gallinaceus, Cord. in Diosc.
Chelidonia phragmites altera, Cord. hist.
Radix cava major, Dod. Cast. Clus. hist.
Radix cava herbariorum, Ad. Lob. Clus. pan.
Fumaria bulbosa, Lugd.
Lentopetali genus quibusd. haud planè ineptè, (Guil.
Lentopetalon alterum, Cæs.
Chelid. capnites quorundam rad. pertusa, Thal.
Aristolochia vulgaris flos purpureo, Eyst.

Est major & minor: huic folia angustiora, illi paulo latiora, sed solùm loci ratione differunt.

Variat colore floris albo, pallido, subflavescente, rubro dilutiore, vel egregiè rubente: quod si flos minor sit, saturatius rubet, & pro mascula habetur: si major, languidioris coloris. Figuræ 8. apud Tab. & Ger.
Fumariæ bulbosæ purpureo flore nomine, quatuor: totidem flore albo.
Viridi flore Lobelius observavit, & nomine Radicis cavæ viridi flore, in iconib. proposuit.

Radix

Radix cava, Cast.

II. Fumaria bulbosa radice non cava major. Aristolochia rotunda vulg. radice solida, Trag. Arist. rot. altera species radice solida, Ges. hort. Capnos sive Capniũ phragmites min. Cord. in Chelid. Capnites radice integra, Thal. (Diosc. Aristolochia rotunda fl. albo, Eyst.

A prima diff. radice, quæ in illa cava, in hac solida: dein in illa, folia quæ flores intercedũt, integra sunt, in hac verò incisa: tum in illa flores pauciores & majores colore variãtes: in hac minores, copiosiores, eleganti purpura rubẽtes; alterius coloris hactenus non observavi: tandem, nunquam utramque eodem loco reperimus, illa enim pinguiori solo delectatur.

III. Fumaria bulbosa radice non cava minor. Chelidonia phragmitis 1. Cord. hist. Fabacea radice Capnos altera, Ad. Lob. Radix cava minor. Dod. Cast. Clus. hist. Ger. Capnos fabacea radice, Lugd. Fumaria bulbosa seu tuberosa minor, Tab. Aristol. rotunda vulgaris minima, Cam.

A majore diversa est, & florum herbaceis rudimentis variat.

CHELIDONIUM.

Χελιδόνιον Dioscoridi l. 2. c. 211 cui χελιδὼν, id est, hirundo avis, nomen imposuit: vel quòd hanc primùm invenerit, oculis pullorum excæcatorum visum hâc restituens, ut ex Dioscoride, Plin. l. 25. c. 8. refert: vel ut idem l. 8. c. 27. Chelidonium visus saluberrimum hirundines monstravêre, vexatis pullorum oculis eâ medentes: quibusdam sic dictum, quòd in hirundinum adventu floreat, & discessu marcescat. Apud Theoph. 7. hist. 14. Hirundinariam Gaza vertit.

Genera duo Diosc. & Plin. l. 25. c. 8. majus & minus, quæ cùm figurâ multum differant; de minore alibi agemus.

I. Chelidonium majus vulgare. Chelidonia, Brunf. major, Ang. Chelidoniũ majus, Trag. Matt. Fuch. Tur. Lac. Cord. hist. Ges. hor. Dod. Ad. (& Hirundinaria major) Lob. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Tab. Ger. vulgare, Clus. hist.

II. Chelidonium majus foliis quernis. Chelid. majus laciniato flore, Clus. hist. In Phytopinace, Mathiolo, & Tabern. descripsimus.

AQVILEGIA.

Aquilegia, quæ quibusdam Chelidonia sylvestris, videtur dicta quasi Aquilina, ob florum mucrones adun cos, ut sunt aquilinis ungues Veterum Pothos Costæus, Jasione Theophrasti 1. hist. 21 Cæsalpino: Jovis flos, Dalechampio in Athenæum: Isopyrum Dioscoridis l. 4. c. 121. Columnæ: at Gesnero Leontostomum dicitur. Variat potiss. flore: est communiter majore, rarius minore ex corniculis composito, colorum diversorum; rarius roseo est flore eoq; vel simplici vel pleno.

Aquilegia simplex.

I. Aquilegia sylvestris. Aquilegia, Treg. Fuch. Lugd. Lon. Cæs. (columbina quibusdam) Ger. fl. cæruleo, Swert. Aquileia, Fuch. Er. Cord. Ges. h. Dod. syl. Thal. Aquileia simplex, Cam. Aquilina, Matth. Ad. Lob. Cast. Tab. Isopyrum Dioscoridis, Colum.

Flore est cæruleo, & vix alterius quam punicei coloris, in sylvestribus reperias.

II. Aquilegia hortensis simplex. Aquilina rubra, Lob. ico. Aquilina. Cast. alba, Tab. Aquileia rubra, Ger.

1. Aquilegia fl. albo simplici, Bry. Eyst. Aquilegia alba cærulea, Swert.

2. Aquilegia castanei coloris, Swert.

Hæc diversorum colorum reperitur, cæruleo, candido, incarnato, rubro, variegato ex cæruleo & purpureo: candido, nonnullis veluti lituris cæruleis aspersis.

III. Aquilegia mont. magno fl. quæ 1. in Prod.

IV. Aquilegia montana parvo flore, Thalictri folio: quæ 2. in Prod.

Aquilegia pleno flore.

I. Aquilegia hort. multiplex flore magno. Aquileg. multiflora variegata, Lob. ico. & multiplici vario colore flore, Eid. pleno flore, Cam. Aquileia multiplici flore, Dod. multiplex, Ger. Aquilina pleno flore, Clus. hist. multiplex sive 4. 5. 6. 7. & 8. Tab.

Flos cæruleus, violaceus, cinereus, blandè vel saturè rubens, albus, ex albo cæruleo, violaceóve variè mixtus, maculatus.

2. Aqui-

1. Aquilegia fl. cæruleo pleno, Eyst.
2. Aquilegia fl. albo pleno, Eyst.
3. Aquilegia fl. pleno incarnato, Eyst.
4. Aquilegia flore purpureo, Eyst.
5. Aquilegia flore rubro, Eyst.
Aquilina flore rubro, Bry. Svvert.
6. Aquileia variegata, Bry.
Aquilegia fl. variegato duplici, Svvert.
II. Aquilegia hort. multiplex flore parvo.
A priore floris magnitud. & pullo colore differt.
III. Aquilegia hort. multiplici flore inverso.
Aquilina plenis multiplicib. flor. Lob. ico. Lug.
Aquilina inversa multipl. albo colore, Lob. ico.
Aquilina pleno inverso flore, Clus. hist.
Aquilegia inversa, Cam.
Aquilina 9. Tab.
Aquilina carnei coloris, Bry.
Aquilegia alba, Svvert.
Aquilegia cærulea inverso flore, Eyst.
IV. Aquilegia flore roseo multiplici.
Aquilina pleno roseo flore, Clus. hist. Bry.
Floris color communiter cæruleus, est & albus, rarissim. carneus sive blandè rubens: vel albus nigris punctis aspersis: hinc
1. Aquilegia stellata flore purpureo, Eyst.
2. Aquilegia stellata rubescens, Eyst.
3. Aquilegia stellata flore violaceo, Eyst.
Aquilegia stellata cæruleo violacea, Svver.
4. Aquilegia stellata flore albo minutissimis nigris punctis ornata, Eyst.
V. Aquilegia degener virescens: & Cam.
Aquilegia degener virescens. Lob. ico.
Aquilina degener, Clus. hist. Bry.
Aquilina 10. Tab.
Aquilegia stellata rosea, Svvert.
Flos vel viridis omnino, vel ex viridi purpurascens.

NIGELLA SEU MELANTHIUM, ejusque species.

Nigella, à nigro seminis colore communiter dicta, Dioscorid. l. 3. c. 93. Μελάνθιον est: de qua Theoph. 7. hist. 9. Plinio l. 20. c. 17. Gith ex Græcis, alij Melanthion, alij Melanspermon vocant, & quod odoratissimum & nigerrimum, optimum est.

Genera: Dioscorides & Veteres unius meminere: nobis, sativa est & sylvestris: Sativa, simplici & pleno, magno & parvo flore: semine nigro, subflavo, luteo.

I. Nigella arvensis cornuta.
an Melanthium & Gith Dioscoridis.
Nigella sylv. & 2. Trag.
Melanthium sylv. Fuch. Dod. Ger.
Cuminum syl. alterum, Fuch. ico. Cord. in Diosc.
Melanthium sylv. alterum, Matth. Cast. Lugd.
Nigella sylv. altera, Dod.
Melanthium capitulis reflexis aquilegiæ, Lob.
Nigella cornuta, Cord. hist.
Nigella vulgò dicta, Cæs.
Nigella sylv. Gesn. hort. Lon. Cam.
Melanthium agreste, Tab. arvense, Clus. hist.
Meminit Tab. Melanthij agrest. alterius, quod solis capitulis magis reflexis, à priori differat.
II. Nigella latifolia flore majore simplici cæruleo: quæ 1. in Prod.
Melanthium Hispanicum majus, Eyst.
III. Nigella angustifolia flore majore simplici cæruleo.
Nigella Damascena, Trag. Cord. hist.
Nigella, Cord. in Diosc.
Nigella hort. altera, Fuch. Lon.
Melanthium sive Nigella, Ad.
Melanthium sylv. Matth. Lac. Lob.
Melanth. sylv. quod Damascenum cognominatur, Clus. hist.
Melanth. sylv. prius Matthioli, Lugd. qui duas figuras habet.
Melanthium Damascenum, Dod. Tab. Cam.
Melanthium Damascenum alterum, Fuch. ico.
Melanthium sativum flore simplici, Eyst.
Isopyrum, quod Matth. Durantes, Lugd. & Taber. pingunt: nil aliud censemus, nisi quod folia Anisi infernè sint adpicta, quo Dioscoridis Isoporum exprimere videatur.
IV. Nigella flore majore pleno cæruleo.
Nigella flore majore & numerosioribus folijs, Suneg Ægyptijs, Alpino.
Melanthium Damascenum pleno flore, Clus. hist. Eyst.
V. Nigella flore minore simplici candido.
Nigella hort. Trag. sativa, Lon.
Melanthium sativum, Matth. Lac. Dod. Cast. Lugd. Tab.

Melanth. 1. Fuch. ico. hortense primum, Eid. fol.
Melanthium sive Nigella Romana odora, Lob.
Git sive Nigella Romana, Tur.
Nigellæ alterum genus, Cord. hist.
Melanth. Ger. sativum simplici flore, Clus. hist.
Nigella, Ges. nostra, Ang. altera, Cæs.
Melanth. Damascenum semine pallido.

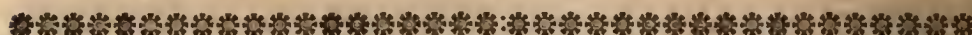
Semine est nigro, aliquando pallidè flaventе: semine luteo in horto habuimus: rarius candido reperitur.

VI. Nigella flore minore pleno & albo.
Cardamomi 3. species, & Nigella citrina, Lac.
Nigella citrina, Ad. flore albo multip. Lob. Lug.
Nigella flore candido, Cæs.
Semen ex Oriente adfertur, inter Cardamomi genera, & Nigella citrina dicitur, Cæs.
Melanthium citrinum multiflorum, Taber. sub Damasceno, Ger. ico.
Melanthium pleno flore, Clus. hist.
Melanth. sive Nigella flore pleno, albo, Cam.
Nigella peregrina flore multiplici, Eyst.

VII. Nigella Cretica.
Melanthium simplici flore, Creticum, Clus. hist.

Hujus descriptionem in Phytopinace sub 6. in Prod. sub. 2. & in Matthiolo cum figura exhibuimus: in Tabern. nostro figura sub titulo Nigellæ flore pleno, malè posita fuit.

VIII. Nigella Cretica folio fœniculi.
Melanthium peregrinum sive Creticum, Ponæ in Baldo Ital.

SECTIO QUARTA.

UMBELLIFERÆ.

CUMINUM; FOENICULUM; ANETHUM; MEUM; PYRETHRUM; FERULA; THAPSIA; TURPETUM; PEUCEDANUM; Daucus; Pastinaca tenuifolia; Gingidium; Chærophyllum; Scandix; Caucalis; Apium; Sison; Sion.

CUMINUM.

Κύμινον Dioscoridi l. 3. c. 68. Theoph. 7. hist. 4. at Plinio l. 19. c. 8. & l. 20. c. 14. & 15. Cuminum. Genera: Dioscoridi sativum est, cui Aethiopicum, quod Hippocrates regium vocarit, præfert: secundum locum tenet Aegyptium, reliqua sequuntur. Est & sylvestre: alterum, capitulis in cacumine rotundis: alterum, quod à singulis floribus, cornicula in sublime erecta promit. Theophrasto genera plura sunt: quare Plin. l. 20. c. 15. Sativum est & sylvestre, Aethiopicum & Africanum: at l. 19. c. 8. alterum sylvestre rusticum vocatum, alijs Thebaicum: Aethiopico, Africoq; palma est: quidam huic Aegyptium præferunt.

I. Cuminum semine longiore.
Cuminum sativum, Brunf. Trag. Matth. Lac. Cord. hist. Lob. Cast. Lugd.
Cuminum, Tur. Lon. Ad.
Cumin. Officin. Cumini syl. 1. genus Diosc. Cæs.
Cyminum, Ang. Cord. in Diosc. (cui & Cyminum Romanum) Tab. sativum, Cam.
Cuminum Æthiopicum, Carnabadium Casi Basi & Myrepsij, Guil.

II. Cuminum semine rotundiore & minore.
Cuminum dulce Melitensibus.

Hujus plantam non vidim⁹: at cum Dalechampij in Plin. l. 20. c. 15. notus legissemus, ex Melita duplex Cuminum, utpote acre & dulce adferri: & apud Megiserũ in Melitæ descriptione, idem invenissemus, ejus nomine ut haberemus laboravimus: quare, utriusq; semen è Melita insula transmissum fuit: alterum oblongum, acuminatum, coloris sordidi, graveolens & sapore acri, cui Cimonagero, i. e. Cuminum syl. inscriptum erat: quod cum Cymino Æthiopico officinarum convenit. Alterum verò multò minus, Aniso simile, candicãs, gustus lenioris & subdulce, quod nomine Cimonagero dulce, missum. Apud Melitenses copiosè seritur, ad panem condiendum & ad mercaturam cum eo exercendam.

III. Cuminum sylv. capitulis globosis.
Cuminum sylv. 1. Matth. Lugd. Cast.
Cuminum sylv. Ang. Dod. Ad. Lob. ico. Ger.
Lago chymeni, id est, leporis cubile in insula Lemno, Bellon.
Cymin. syl. sive erraticum, Tab. syl. globos. Cam

FOENI-

FOENICULUM.

Μάραθρον Dioscoridi, l.3.c.81. ἀπὸ τοῦ μαραίνεσθαι, à marcescendo, quod ejus cum inaruerit, ad condienda plurima, multus usus fit. Plinio, l.19.c.9. Fœniculum anguibus gratissimum, ad condienda plurima cùm inaruit: & l.20.c.23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Latinis Fœniculum, quod satum magno cum fœnore semen reddat: vel potius Græcorum imitatione, quod quasi fœnum in hyemes arefactum ac marcidum reponatur.

Genera: Dioscoridi est sativum, sylvestre, quod ἱππομάραθρον & duplex est: alterum semine magno, Cachri simile; aliud semine Coriandri. Idem Plinius, l.20.c.23.

Recentioribus est vulgare sive sativum, dulce, rotundum, & erraticum, sive Hippomarathrum.

I. Fœniculum vulgare Germanicum.
Fœnicul.Brunf.Trag.Fuch.Dod.gal.Tur.Cord. in Diosc.Tab.commune.Gesn.hor.vulgare, Ger.
Fœnicul.syl.cujus semen exilius & acrius, Cæs.
Fœniculum nostrum vulgare, quibusdam Hippomarathrum putatum, Cam.hort.

Huic accedit Mediolanense, quamvis vulgato Germanico gratius sit.

Variat foliorum colore: nam commune folijs est virentioribus, altera subnigricantibus, rubentibus, aliàs non differens: quare Fœniculum 1. & 2. facit Dodonæus.

II. Fœniculum vulgare Italicum semine oblongo gustu acuto.
Fœnicul.Matth.Lac.Cast.vulgare, cujus semen pallidum sive luteum oblongum, Lugd.
Fœniculum acre, Ang.

III. Fœniculum dulce.
Fœniculum dulce, Matth. Lac.Ang.Gesn.hort. Ad. Cast.Ger.desc.
Fœnic.3.Dod.solo sapore à primo distinctum.
Fœnicul.sive Marath.vulgatius dulce, Ad.Lob.
Fœnicul. hort. semine crasso in rotunditate oblongo, Cæs.quod anno secundo in sylv. transit.
Fœnicul.dulce semine majore, gustu anisi, Lug.
Fœniculum Romanum cujus semen pallidè luteum, Tab.quod tertio anno in comune transit.
Fœniculum Italicum fortè hort. veterum, quod etiam in nostrum transit.Cam.ep.Matth.
Fœniculum majus, Eid. hort.

Hoc semine est vel rotundiore, quod Romanum & Florentinum dicitur: vel in rotunditate oblongo, quod omnium gratissimum & dulcissimum, & Bononia adfertur.

IV. Fœniculum semine rotundo minore.
Fœniculum rotundum, Tab. vulgare, Ger. ico.

A vulgato sapore & odore non differt, sed humilior est, umbella candida, semenque vulgari minus & Carui forma.

V. Fœniculum sylvestre.
Fœniculum erraticum, Matth. Lac. sponte virens in agris Narbonensium, Adv.
an Hippomarathrum, Ang.

VI. Hippomar. Creticum: de quo in Prod.
an Hippomarathrum cujus semina magna cachry similia, Hon.Belli ep.1.ad Clus.

VII. Chaa, herba in Japonia, ex cujus pulvere decoctum preciosum parant, & hospitib. dignioribus propinant: & olla in qua hujus herbæ decoctio facta, in eo apud ipsos precio, in quo apud nos Adamantes sunt: Linscot.par. 2. Ind. Orient. cap. 28.

ANETHUM.

Ἄνηθον Dioscorid. l.3.c.67. παρὰ τὸ ἀνθεῖν, quod cito crescat: Theoph. 1. hist. 18. cui 7. hist. 4. plura ejus genera, quæ non recenset. Plinio l. 20. c.18. Anethum.

I. Anethum hortense.
Anethum, Brunf. Trag. Matthiol. Fuch. Tur. Dodon. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Ang. Lac. Ad. Lob. Cast. Lon. Cæsalp. Lugd. Tab. Cam. Ger.
Absinthium dulce, Pundect. Monach. in Mes. Toxites.

II. Anethum sylvestre majus.
Aneth.syl.grandius sativo, folijs fœniculi Cæs.

III. Anethum sylv. minus: in Prod. desc.

MEUM.

Μῆον ἀθαμαντικὸν ἢ μαῖον, Meum Athamant. Diosc. l.1. c.3 Similiter à Plinio, l.20. c.23. nominatum, Meu, scribit, in Italia non nisi a Medicis seritur, & ijs admodum paucis. Duo genera ejus (Macedonicum scilicet & Hispan. non quidem ea duo diversa genera sunt [illegible] ijs in locis plurimum gignitur: hac addit

addit ex Dioscoride Dalechampius in notis) nobilius, Athamanticum vocant, illi, tanquam ab Athamante inventum; hi, quoniam laudatissimum in Athamante (monte Phthiotidis Thessaliæ) reperiatur.

I. Meum folijs anethi.
Daucus Creticus, Trag. Fuch. vel alpinus, Gesn. col. Lob. ico.
Meum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. (cui & Anethum sylv.) Dod. Ad. Lob. Cast. Cæsalp Lugd. Tab. Cam. Ger.
Libanotidis 1. genus, & Fœniculus porcinus, Dod. gal.
Seseli Creticum, Fuch. ico. Lon.
Tordylion Cord. in Diosc. & hist.
Daucus, Cast. ico.
Meum vulgare tenuifolium, Clus. hist.
II. Meum Dauci Cretici facie.
Meum aliud, Lugd.
III. Meum alpinum umbella purpurascente.
Muttellina vulgo in alpibus. Caros vel Daucus alpin. videtur, Ges. hor. & frac. Cam. ep. Matth. an Daucus montanus, Clus. pan. & hist.
IV. Meum latifolium adulterinum.
Meum secundum, Matth. ed. secunda.
Meum spurium alterum Italicum, Lob. Lugd.
Meum adulterinum, Tab.

PYRETHRVM.

Πύρεθρον Diosc. l. 3. c. 86. ab igne nomen habet, ob radicis ejus fervorem igneum. Salivaris Romanis, quod mansa Salivam eliciat. Apud Plin. l. 28. c. 9 Pyrethri nomen solum habetur.

I. Pyrethrum flore bellidis.
Pyrethrum, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Dod. Lac.
Pyrethum Germanicum, Gesn. hort.
Pyreth. alter. Matth. Lugd. Cæs. Cam. primum, Pyrethrum majus, Lon. verum, Cast. (Tab.
Pyrethrum Officinarum, Ad. Lob. Ger. Eyst.
II. Pyrethrum umbelliferum.
Fœniculum montanum, Trag.
Pyrethrum verum, Matth. Lugd.
Pyrethrum Italicum, Gesn hort. ap.
Pyreth. alterum, Ad. Lob. Cast. Tab. sylv. Ger.
an Pyrethrum, Cæs.
Saxifragæ species, Dod 8.
Pyrethrum Dioscoridis 1. Cam.
Umbella variat, quæ alba: at Patavino in horto luteâ, longioribusque folijs, collegimus.
III. Pyrethrum folijs anethi.
Pyrethrum Gesneri, Lugd.

FERVLA.

Νάρθηξ Diosc. l. 3. c. 91. νάρθηξ ἡ ναρθήκιον, Theoph. 6. hist. 2. id est, Gaza interprete, Ferula & Ferulago. Plin. lib. 13. cap. 22. Ferula.

Genera duo Ferulæ Plinio: Narthecа Græci vocant in altitudinem assurgentem. Nartheciam verò semper humilem: & Ferula sine dubio est Thapsia, sed sui generis &c. Et l. 20. c. 23. Ferula, quæ ab uno caule dividitur in cacumine, fœmina putatur.

I. Ferula fœmina Plinij.
Ferula, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab. (Cam.
Ferula mas, Cæs.
Libanotis prima Diosc. ferulacea, Gesn. hort.
II. Ferulago latiore folio.
Ferulago, Gesn. Dod. Cam.
Ferula galbanifera, Lob. Lugd. Tab.
Ferula fœmina, Cæs.
Quibusdam Narthecia Theoph. & Thapsia Dioscoridis.
III. Ferulago tenuiore folio.
Narthecium Theoph. Ferulago Gazæ, Lugd.
Ferulago, Tab.

THAPSIA.

Θαψία, quòd in Thapso, ejus nominis Insula primum inventa, Diosc. lib. 4. cap. 157. quæ tota natura Ferulæ similis: meminere Thapsiæ Theoph 9. hist. 8. & Plin. l. 13. c. 22.

I. Thapsia maxima latissimo folio.
Thapsia 3. Clus. hisp. & hist.
II. Thapsia latifolia villosa.
Thapsia latifolia, Clus. hisp. Tab.
Tapsia 1. Clus. hist.
Seseli Peloponense majus, Lob. peloponense ut putatur, Dod.
Seseli peloponesiacum 1. Tab.
Seseli peloponense folio cicutæ, Ad. Lugd.
III. Thapsia folijs libanotidis fœtidissima.
Tuero, Clus. hisp.
Thapsia 4. Clus. hist.
IV. Thapsia fœniculi folio.
Thapsia Diosc. Ad. Lob. Lugd.

Thapsia

Thapsia 2. vel tenuifolia, Clus. hisp. & hist.
Thapsia angustifolia, Tab. tenuifolia, Ger.
V. Thapsia carotæ folio.
Thapsia, Matth. Ang. Lon. Lug. Cast. Cæs. cui & Turbit album Mesuei.
Thapsia major, Cord. hist.
Thapsia vera & Turbith montis Gargani, Ges. hort.
Thapsia vulgaris carotæ effigie, Ad. Lob.
An hæc Ferula Sagapenifera.
Huj. radix sæpè pro Costo, magno errore venditur, uti supra inter Costi genera ostensum fuit.

TVRPETVM.

Turbith vox Arabica est, ab Avicenna & alijs usurpata, quámvis aliqui à turbando deducant, quòd propter magnam violentiam, purgando corpus turbet. Duplex est, aliud Arabicum, aliud Indicum. Arabicum, Mesueo 2. simpl. est radix herbæ, folia Ferulæ minora ferentis & lacteo succo turgentis: quæ sanè causa, cur alij Pityusa, alij Alypi, nonnulli Tripolij Græcorum radicem esse voluerint: cujus genera varia Mesueo, domesticum, sylvestre, magnum, parvum, album, nigrum & flavum. Indicum, radice non est magna, nec longa, caule hederæ modo per solum extenso, digiti crassitudine: folijs & floribus Althea similibus, cujus tantum caulis pars inferior juxta radicem gummosa, utilis est, Acosta, Frag. Dodonæo ex Garzia monentibus. Quare hoc ab eo, quo in Officinis vulgo utuntur, longe aliud est, monente etiam Clusio in Garziam. Idcirco inter se differre volunt, Turbith Avicenna, & Turbedh aut Tarbadh.

I. Turpetum Arabum, seu Turbit Officin.
Turbit Mesuæi, Matth.
Turbitum sive Turbit Arabum, Cord. hist.
Turbith Alexandrinum, Ad. Lob. ico Ger. Cast.
Tripolium Diosc. si Serapioni credimus, nil aliud est quam Turbith, Cord. in Diosc.
Turpetum Mesues, tithymalli myrsinitis radix, Bras. at Fuch. Thapsiæ radix.
Turbith. Off. & Hispaniæ officinæ, Thapsię radice pro Turpeto legitimo utuntur, & multis per Europam locis, Scammoneæ radicem concisam pro Turpeto legitimo ostendunt, Clus. in Turpetum, Tab. (Garz.
Addit Fragosus Turbit aliud genus, à paucis annis in Officinis usitatum, quo vocitent de la Tierra, quod quarundam arundinum radicem esse dicant.
II. Turpetum repens folijs Altheæ, vel Ind.
Turbith Garziæ, Acostæ, Frag. Dod.
III. Pseudoturpetum Garganicum.
Turpetum, quod potius Pseudoturpetum dixeris, ex Gargano Apuliæ monte duplex, unum de Thapsiæ, alterum de Pityusæ radicibus, impostores concinnant, Garz.
Turbith ex Apulia, turbith non est, sed ex Lactacijs, & secundum aliquos Thapsia, Acostæ.

PEVCEDANVM.

Πευκέδανος Dioscorid. l. 3. c. 92. Theoph. 9. hist. 14. etsi sint qui velint, nomen ab amaritudine sortitum esse, tamen à πεύκῃ, quæ Lat. Pinus, dictum videtur, cùm hujus folia cum Pini folijs similitudinem quandam habeant: unde & Pinastellum aliquibus nominatur. Peucedanum Plin. lib. 25. c. 9.

I. Peucedanum majus Italicum.
Peucedanum, Matth. Ang. Lac. Lugd. Cæs. Cast.
Peucedanum Italicum, Tab.
Peucedanum majus Italicum, Lobel. Lugd. majus, Ger.
Peucedanum folijs longioribus, Dod.
II. Peucedanum Germanicum.
Peucedanum, Trag. Fuch. Dod Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Tur. Ad. Lob. (cui & Fœniculum porcinum) Lon. desc. Lugd. Ger. Tab. cui & cauda porcina.
III. Peucedanum minus.
Saxifraga 3. Matth. Lugd. Cast.
Saxifragum, Lac.
Peucedani facie pusilla planta, Lob. ico.
Peucedanum Pannonicum, Clus. pan. & hist.

DAVCVS.

Δαῦκος Diosc. lib. 3. cap. 83. Daucus, Daucum, & Daucium Latinis.
Genera tria Diosc. primum Creticum folijs fœniculi: alterum apio sylvestri simile: tertium folijs Coriandri Diocles verò, l. 3. de salub. quartum addidit nempe Staphylinum. Plin. l. 25. c. 9. ait. Dauci genera quatuor, Petronius Diodotus fecit, cùm sint differentiæ duæ: probatissimum in Creta fœniculi similitudine: alterum

folijs Coriandri: si tertium genus facere libeat, est simile Staphylino, quod Pastinacam erraticam appellant. Idem, lib. 19. cap. 5. Pastinacæ quartum genus, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon, cujus genera etiam quatuor fecere. De Dauco Theophrasti capite sequenti.

I. Daucus folijs fœniculi tenuissimis.
Daucus 1. Matth. Lugd.
Daucus, Lac.
Daucus Cretensis verus Diosc. Ad. Lob. ico. Ger.
Daucus Creticus, Cast. desc. Gesn. Tab.

II. Daucus alpinus multifido longoque folio, sive montanus umbella candida.
Daucus Creticus, Gesn. hort. Cam. ep. Matth. & hort. Clus. pan.
Daucum montanum, Cæs.

Variat aliquantum: nam qui in Baldo, folijs est brevioribus compactioribus: qui verò in Helvetiorum alpib. & monte Wasserfall/ longioribus & rarioribus: & hujus Gesn. in ap. meminit, quem cum eo in Baldo eundem, aut certè similem, & earundem virium scribit.

III. Daucus mont. multifido breviq; folio.
Saxifraga Pannonica, Clus. pan. & hist.

IV. Daucus montan. multifido folio Selini semine.
Selinum mont. pumilum, Clus. pan. & hist.
Oreoselinum, Tab. ico. Ger. tertium, Tab. fol.

V. Daucus mont. apij folio major.
Daucus 2. Trag. (cui & Seseli 2.) Matth. Lugd.
Dauci 3. genus, Fuch.
Libanotidis alterum genus, Dod. gal. Lugd.
Libanotis nigra Dodonæi, Gesn. hort.
Seseli peloponense, Fuch. ico. Gesn. hort. Cam.
Elaphoboscum nigrum, Lon.
Saxifragia Venetorum, Ad.
Daucus Selinoides 2. Ad. Lob.
Seseli pannonicum 2. Clus. pan. ico. 2. montanum, Eid. hist. ico.
Libanotis nigra, communiter Cervaria nigra, Thal.
Libanotis Theoph. nigra, Tab. Ger.

Varietas; 1. est folijs pallidè virentibus & splendentibus. 2. folijs latioribus, forte ob culturam, quam Pseudo-costum Cortusus nominabat. 3. folijs minus divisis, supina parte dilutius virentibus & aliquantulum splendentib. prona subcinereis, quam Cervariæ nigræ nomine, Lipsiâ D. Jungermannus misit.

VI. Daucus mont. apij folio minor.
Apium mont. & Oreoselinum nigrum, Gesc. hor.
Dauci secundi Selinoidis varietas, sive Selinoides Cordi, Lob. obs.
an Daucus Selinoides latifolius, Cord.
an Apium sylvaticum, Thal.

VII. Daucus mont. apij folio albicans.
Seseli 2. mont. pannonicum, Clus. hist. desc.
Seseli peloponensis Jenensium nomine, D. Jungermannus misit.

VIII. Daucus mont. apij folio flore luteo: qui 1. in Prodromo.

IX. Daucus prat. apij folio: qui 2. in Prod.

X. Daucus campestris apij folio.
Dauci 2. genus Dalechampij, Lugd.
An fortè Pimpinella Saxifraga.

XI. Daucus petroselini vel coriandri folio.
Bunium Dalechampij, Lugd.

XII. Daucus Cret. nodosus umbella lutea.
Daucus 3. Cret. Belli, Ponæ & ep. 1. ad Clus.

XIII. Daucus pratensis millefolij palustris folio.
Daucus prat. Dalechampij, Lugd.

Hic folijs & umbellâ, quæ tamen alba est, cum Millefolio aquatico Matthioli convenit, folijs tamen inferioribus, Coriandro similibus, exceptis.

PASTINACA.

Σταφυλῖνος Diosc. l. 3. c. 59. fortè à colore uvæ nigricantis, cujus coloris, unius radix est: qui sylvestris, in cujus umbellæ candidæ medio, exiguum quid coloris purpurei, cernitur: & etiam sativi meminit. Δαῦκος Theophrasto (Pastinacam Gaza vertit) 9. hist. 15. cui Daucus specie Lauri, colore croci apud Archades nascitur: & in Patrensi agro præstantior cæteris: huic vis calefactoria est, radix nigra: & c. 22. Daucum agro Spartensi Achajæ laudatissimam referunt: naturâ calefactoriam, radice nigram.

Pastinacæ (quæ à pascendo dicta videtur, cum corpus alat) nomine, Latinis quatuor plantas significari, Plin. l. 19. c. 5. ostendit; Pastinaca, inquit, unum genus agreste, sponte provenit. Staphylinus Græcè dicitur: alterum seritur radice, vel semine: est & quartum genus in eadem similitudine Pastinacæ, quam nostri Gallicam vocant, Græci verò Daucon: at l. 20. c. 5. Staphylinus, pastinacam erraticam appellant.

Duplex

Duplex est Pastinaca, tenuifolia & latifolia: de tenuifolia tam sativa, quàm sylvestri nunc: de latifolia, sectione quinta.

I. Pastinaca tenuifolia syl. Dioscoridis, vel Daucus Officinarum.
Daucus agrestis, Gal. de alim.
Pastinaca erratica, Plinio, Fuch. Cord. in Dioscorid. Tab.
Staphylinus sylv. Trag. Dod. gal. Cæs.
Pastinaca sylv. Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. syl. tenuifolia, Dod. Ger.
Daucum Officin. usitatius, Ad.
Pastinaca sylv. genuina Diosc. Lob.
Pastinaca 2. Tur. 4. Plinij, Cam.
Dauci 3. genus, Dod. gal. Thal.
Daucus vulgaris, Clus. hist.

Differt magnitudine & parvitate: sic & ratione umbellæ, in cujus medio aliquando macula purpurea, subnigráve, aliquando crocea: folijs etiam, aliquantum latioribus, in altera multò tenuioribus: quare Thalius illam, Daucum 3. Dodonæi, hanc verò Daucum 3. tenuifolium nominat.

II. Pastinaca tenuifolia syl. umbella majore.
Pastinaca sylv. daucoides Apula, Col.

Umbellâ est majore, obscure purpurascente, quæ non in totum, ut in priore, conglobatur.

III. Pastinaca sylv. hirsuta echinato fructu.
an Daucus angulosus, Cordi hist.
Daucus λασιόκαυλος. id est, hirsuto caule, Thal.

IV. Pastinaca syl. angustifol. fructu echinato.
Pastinaca echinophora Apula, Colum.

Hanc ad D. Columna accepimus.

V. Pastin. tenuif. sativa radice lutea, vel alba.
Staphylin. sativus & Daucus domesticus, Gal.
Staphylinus 1. & 2. Trag. luteus, Dod. gal.
Sifer, Lac. alterum, Matth. Tab.
Carota crocea malè Sifer, Guil.
Pastinaca sativa 1. Fuch. sativa flava, Lon.
Pastinaca sativa 1. & 2. Tab.
Pastinaca radicibus luteis, vel albis, Ges. hor.
Pastinaca sativa Diosc. Lob. Cord. in Diosc.
Pastinaca tenuifolia sativa, Dod. Ger.
Carotta vulgaris radice flava, Ad.
Carota radice buxei coloris, Cæs. ex albo flavescens, Cast. nostra lutea, Cam.
Pastinaca 3. Daucus Staphylinus altilis & hortensis, vulgo Carotta, Cam. hor.

Variat solùm radicis colore, quæ vel alba, vel pallidè lutea, vel lutea est.

VI. Pastinaca tenuifolia sativa, radice atrorubente.
Staphylinus sativus Dioscoridi.
Daucus radice nigra, Theophrasti.
Pastinaca sativa, Plinij.
Staphylinus 3. Trag. niger, Dod. gal.
Carota, Matth. altera, Lugd. radice sanguinei coloris, Cæs. radice rubra, Cast.
Pastinaca sativa altera, Fuch. prima, Tur. sativa rubens, Dod. Tab. atrorubens, Lob.
Daucus niger Theoph. Carotta vulgaris, Ad.
Pastinaca radicibus purpureis, Ges. hor.
Been rubrum & album, an Daucus sativus & sylv. Galeni, Ang.
Carota Italis radice rubra & alba, Been rubri & albi ἀντιβαλλόμενα esse volunt aliqui, non malè, Camer.

GINGIDIUM.

Γιγγίδιον Dioscorides lib. 2. cap. 167. herbam sylvestri Staphylino similem dicit: & Plin. lib. 20. cap. 5. Gingidium simillimum Staphylino.

I. Gingidium folio fœniculi.
Gingidium Dioscoridis, Ravv. Lugd. ap.
Gingidium Syriacum, Cam.

II. Gingidium umbella oblonga.
Seseli, Trag. ico.
Visnaga, Matth. Ad. Lob. Lugd. Cast. & Pastin. sylv. major.
Gingidium, Ang. Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Clus. hist. cui & Bisnaga.
Seseli Massiliense, Fuch. Dod. gal. ico.
Dauci genus tertium, Fuch. ico.
Gumini sativi alterum genus, Cæs.
Gingidium alterum, Dod. tertium, Tab.
Gingidium Hispanicum, Ger.

III. Gingidium folijs Chærefolij.
Gingidium, Matth. Lugd. Cast. primum, Tab.

IV. Gingidium folijs Pastinacæ latifoliæ.
Gingidium folijs Bauciæ Syriacum, Lob. Lugd.
Gingidium primum, Dod. secundum, Tab. (& latifolium) Ger.

CHÆROPHYLLUM.

CHærophyllum Columella habet: an Plinij l.19.c.8. sit Cærephyllum, quod Pæderota Græci vocitent, propter brevitatem asserere non licet: & potius ejusdem Anthriscus, lib. & cap. 22. forte Theophr. 7. hist. 7. σέλασινον, Enthusicum Gaza vertit. Ὀρεοσέλινον Dioscoridis quibusdam videtur.

I. Chærophyllum sativum.
Cherefolium, Brunf. Dod. sativum, Trag.
Cerefolium, Matth. Cast. Lugd. vulgare, Ger.
Cerefolium, Ang. Dod. gal. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Gingidij species) Cæsf. Cam. Tab.
Oreoselinum, Ang. & Cæsf. putant.
Gingidium, Fuch. Tur. Lac.
II. Chærophyllum sylvestre.
Dauci sylv. genus, Gesf. ap.
Daucus sepiarius, Gesf. col.
Anthriscus Plinij, Lugd.
Cerefolium sylv. Tab. Apium sylv. Ger. ico.
III. Cærophyllo nonnihil similis.
Perchepier (i.e. Saxifraga) Anglorum, Ad. Lob.
Scandix minor, Tab. (Lugd.
Alchimilla montana minima, Col.

SCANDIX.

ΣΚάνδιξ Dioscoridi lib. 2. cap. 168. sylvestre olus est, quod Gingidio subjungit: Theophrast. 7. hist. 8. Plinio lib. & cap. 22.

I. Scandix umbella ex apicibus coagmentata.
Scandix, Lugd.
II. Scandix semine rostrato vulgaris.
Pecten Veneris, Matth. Ang. Gesf. hor. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cam. Ger.
Scand. Dod. Lac. Cord. in Diosf. Gesf. h. Cæsf. Tab.
Pecten Veneris, ἀγρεοκαύτζινα vulgo dicitur, Hon. Belli ep. 1. ad Clusf.
III. Scandix Cretica major: quæ 4. in Phytopin. prima in Prod.
IV. Scandix Cretica minor: quæ 3. & 5. in Phytopin. at. 2. in Prod.
Anthriscus Plinij, Clusf. hist.
Antriscus vulgo τζιλιμονίδια, quod vulvæ purgamentum significat, cum Venerem excitet, Hon. Belli ep. 1. ad Clusf.
an Scandix legitima quæ καύτζινα ἢ σκανδινὶ quæ comeditur, Eid. l. 1.
Anisomarathrum Apulum, Colum. & Clusf. histor. ap. alt.
an Apium sylv. Dalech. Lugd.
Duplex est odora & inodora.

CAUCALIS.

ΚΑυκαλὶς apud Dioscorid. lib. 2. c. 169. Scandicem sequitur, quam aliqui Daucum sylv. nominent. Plin. lib. 21. c. 15. secutus Dioscoridem, inter Olera recensuit.

I. Caucalis maxima Sphondilij aculeato semine.
Caucalis major, Clusf. hist.
II. Caucalis lato apij folio.
Caucalis, Matth. Lac. Cast. Lugd.
an Caucalis, Cord. in Diosc.
Daucoides majus, Cord. hist. Thal.
Caucalis vulgatior, Ad.
Caucalis flore rubro folio latiore, Lob.
Caucalis rubello flore, Clusf. hist.
Gingidium, Cæsf.
III. Caucalis arvensis echinata latifolia.
Echinophora major platyphyllos purpurea, Colum.
an Caucalis saturè rubente flore, Clusf. hist.
IV. Caucalis arvensis echinata magno flore.
Lappa agrestis, Trag.
Lappula canaria Plinij, Ang.
Caucal. Dod. (& Daucus syl.) Gesf. hor. Tab. Ey.
Caucalis alia vulgaris, Lugd.
Caucalis albis flor. vulgaris, Lob. Ger. albo flore proximè ad Dioscoridis accedens, Clusf. hist.
Caucalis coronata umbella, Cam.
Tribulus sylv. & Lappa campestris, Lon.
Myrrhis lappa Dalechampij, Lugd.
Dauci genus arvense, Gesf. cat.
Daucus ἀκανθόκαρπος seu ἐχινόκαρπος, sive ξανθόκαρπος minor, Thal.
Echinophora πυρηνόκαρπος, an Gingidium Dioscor. Col.
V. Caucalis arvensis echinata parvo flore & fructu.
Caucalis flore minuto, Cam.
an Echinophora 3. leptophyllon purpurea, Col.
VI. Cau-

VI. Caucalis Monſpeliaca echinato magno fructu.
Lappa boaria Plinij, Lugd.
Caucalis ſecunda, Tab.
Daucus ἐχινόκαρπος, aut ξανθόκαρπος major, Thal.
Echinophora alt. aſperior πλατύκαρπος, Col.
VII. Caucalis ſemine aſpero floſculis rubentibus.
Daucoides minor, Cord. hiſt. Thal.
VIII. Caucalis nodoſo echinato ſemine: quod.7. in Phytopin. at.1. in Prod. & in Matth. noſtro depictum.
Scandix, Colum.
IX. Caucalis peregrina ſemine rugoſo.
Caucalis Hiſpanica, Cam. Cluſ. hiſt.
Gingidio congener, Cæſ.
X. Caucalis tenuifolia montana: quæ 2. in Prodr.
XI. Caucalis pumila maritima.
Caucalis pumila, Cluſ. cur. poſt.
XII. Caucalis folio peucedani.
Caucalis, Anguil. Ad. Lob. tertia, Tab.
Caucalis Anglica, Eid.
Caucalis Penæ, Lugd.

APIUM.

Σέλινον Dioſcorides l.3. capitibus ſex 74. & ſeq. propoſuit; hortenſe, ἐλαιοσέλινον, in humidis: ὀρεοσέλινον in montoſis: πετροσέλινον in Macedonia: ἱπποσέλινον: tandem σμύρνιον in Cilicia proveniens. Theoph.1. hiſt.4. de Selino egit, cujus plura eſſe genera 6. cauſ.22. ſcribit: hæc 7. hiſt.4. inter ſe cùm folijs, tùm caulibus differunt: aliud enim folio ſpiſſo, criſpo, denſoq́; aliud rariore, latioreq́; cauleq́; majore: horum iterum aliud candidi caulis, aliud purpurei, aut verſicoloris. Plinius lib.20. cap.11. de Apio, Hippoſelino, Eleoſelino, & Oreoſelino: & cap. ſeq. de petroſelino & buſelino egit.

I. Apium hortenſe, ſeu Petroſelinum vulgo.
Selinon ſeu Apium, Theoph. & Dioſc. Apium mas, Plinij.
Petroſelinum, Brunf. Trag. Cord. in Dioſcor. Anguil.
Petroſelinum vulgare ſeu ſativum; Lon.
Petroſelinum ſylv. Fuch. ico. vulgo Apium veterum, Geſ. hort.
Oreoſelinum, Fuch.
Apium hortenſe, Matth. Lac. Dod. Ad. Lobel. Caſtor. Ger. (hor.
Apium commune, non rectè Petroſelinum, Geſ.
Petroſelinon vulgi, petroſelinum verum priſcorum, Guil.
Apium domeſticum, Cæſ. ſativum, Tab.
Apium ſativum vulgare ſive Petroſelinum, Col.
II. Apium vel Petroſelinum criſpum.
Petroſelinum criſpum, Cam.
Apium hortenſ. criſpatum, Ad. Lugd.
Apium criſpum vel multifolium, Tab. Ger.
Apium ſativum Sardum, Col.
III. Petroſelinum Creticum.
Agriopaſtinaca vulgo in Creta, Belli ep.5.
Duplex eſt, colore corticis radicum tantum differens: nam unius rufus, alterius niger conſpicitur.
Buſelinon fortè Plinij l.20. c.12.
IV. Apium hortenſe latifolium.
an Apium verum, Ang.
an Apium ſativum Anglicanum, Col.
Hoc in Phytopinace, Matth. & Prodr. deſcripſimus.
V. Apium montanum folio tenuiore.
Petroſelinum Dalechampij, Lugd.
an Petroſelini ſuccedaneum, quod in Apulia Anethum ſylv. dicitur, Col.
VI. Apium montanum folio ampliore.
Oreoſelinum ſive Veelgutta, id eſt, multibona, Dodon.
Oreoſelinum, Ad. Lobel. (ſive Petroſelinum) Cluſ. hiſt. Ger.
Oreoſelinum primum, Tab.
Apium montanum, Caſt. Lugd.
Variat ratione loci, nam folijs tenuius diviſis, in noſtris pratis udis Michelfeldæ reperitur.
VII. Apium ſylv. lacteo ſucco turgens.
Apium ſylv. Dod. Lugd.
Daucus paluſtris, Geſn. hort.
Olſenichium, Cord. hiſt. Thal.
Thyſſelinum Plinij, Lob.
VIII. Apium montanum nigrum.
Oreoſelinum Pariſienſium, Lugd.
IX. Apium peregrinum folijs ſubrotundis.
Selinum peregrinum 1. Cluſ. hiſp. & hiſt.
Saxifraga tertium, Cæſ.
Daucus tertium Dioſc. 2. Plinij, Col.
X. Apium peregrinum cicutæ folio.
Selinum peregrinum 2. Cluſ. hiſp. & hiſt.

Oreoselinum aliud, Lugd.
XI. Apium palustre & Apium Officinarum.
Apium, Brunf. Fuch. Lon. vulgare, Trag.
Apium palustre, Matth. Fuch. ico. Gef. hor. Lac. Cast. Lugd.
Apium sativum & palustre, sola cultura differens, Cord. in Diosc. & hist.
Eleoselinum, Tur. Dod. Lob. Ger. spontan. Col.
Paludapium, Ad. Tab.
Apij aliud genus, Cæs.
XII. Apium Macedonicum.
Petroselinum Macedonicum, Matth. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Apij alterum genus peregrinum, Cæs.
Daucus secundus Dioscoridis, Col.
XIII. Hipposelinum Theophr. vel Smyrnium, Dioscor.
Petroselinum Alexandr. Trag. Macedonicum verum, Ger.
Smyrnium, Matth. Cord. in Dios. Ges. hor. Cast. Lugd. Cam. Col. qui Dioscoridis vult.
Hipposelinum, Ang. Dod. Fuch. Lac. Cord. hist. Ges. hor. Ad. (sive Olusatrum) Lob. Tab.
Alexander, Tur.
Olusatrum, Cord. in Diosc. Ges. hort. (quibusdam Petroselinum Macedonicum) Lon. Cæs. & Macerone vulgi.
XIV. Smyrnium peregrinum rotundo folio.
Smyrnium Creticum, Matth. Cast. Lugdun. Camer. Ger.
Smyrnium Creticum putatum, Col. cui Hipposelinum aliud Diosc.
Smyrnium, Dod. gal. Ad. Lob. Tab. verum, Ges. hort. Lugd.
Smyrnium Amani montis, Dod.
Olusatri alterum genus peregrinum, Cæs.
Perfoliata altera, Lugd.
XV. Smyrnium peregrinum folio oblongo: hoc in Prodromo descripsimus.
Pingit Columna sub titulo an Hipposelinon.

S I S O N.

Σίσων Dioscoridi lib.3.cap.64.

Sison, quod Amomum Officinis nostris.
Amomum Germanicum, Trag.
Amomum Officin. falsò dictum, Ges. hort.
Sison, Ang. Tur. Ges. hort. Lugd. Tab. Cam.
Sinon sive Sison, Cord. in Diosc. & hist.
Petroselinum Macedonicum, Fuchsij, Dodon. Lon.
Ammi parvum, Ges. hort.

S I O N.

Σίον Diosc. lib.2. cap.154. ἀπὸ τῦ σείειν, quod in aquis vacillando, ab aquis præterlabentibus succutiatur: vel potius ab excutiendis calculis. Plinio l.& c.22. Sion fortè ejusdem l.26. c.8. Laver.

I. Sion sive Apium palustre folijs oblongis.
Sion odoratum, Trag.
Sium, Cord. hist. Ges. hort. Dod. primum minus, Taber.
Sium verum, Matth. Thal. Lugd. cui & Sium Cratevæ majus.
Sij primum genus quod Laver, Fuch.
Laver, Dod. gal. Tur.
Apium palustre, Fuch. ico. Ges. col. Lon. Lugd.
Silaum Plinij, Ang.
Sium sive Laver Diosc. Olusatri folio, sive aquatica pastinaca, Ad. Lob.
Crescione vulgo, Cæs.
II. Sium latifolium.
Sium majus latifolium vel 3. & Sium medium, vel 2. Taber.
Sium majus, Ger.
III. Sium erucæ folio.
Sium alterum, Dod. Olusatri facie, Lob.
Sium alterum erucæ folio, Lugd.
Sium majus angustifolium, Tab.
Cicuta maxima quorundam, Eyst.
an Crescionis alterum genus, Cæs.

SECTIO QUINTA.

PASTINACA LATIFOLIA; SISARUM; ANGELICA; IMPERATORIA; LASERPITIUM; PANAX; SPONDYLIUM; LIBANOTIS; CARVI; CORIANDRUM; ANISUM; AMMI; PIMpinella; Myrrhis; Cicuta & Cicutaria; Seseli; Ligusticum; Bulbocastanum; Oenanthe & Filipendula; Pedicularis seu Fistularia, & Barba Capræ.

PASTINACA LATIFOLIA.

Ἐλαφόβοσκον Dioscoridi, lib.3. cap. 80. & Plinio, lib. & cap. 22. id est, pabulum cervi, hoc enim pabulo cervos serpentibus resistere fama est, Diosc. & Plinio auctoribus.

I. Pastinaca sativa latifolia.
Pastin. sativa, Trag. Lac. ico. Lug. Ges. hor. Cam.
Pastinaca vulgaris, Dod. gal. Cæs.
Pastinaca domestica, Matth. Ang. Cast. Ad. Lob.
Pastinaca latifolia sativa Dod. latifolia syl. Ger.
Sisarum sativum magnum, Fuch. Tur.
Siser Dioscoridis, Col.
Elaphobosum sativum, Tab.

II. Pastinaca sylv. latifolia.
Pastinaca, Brunf. sylv. Trag. Ang. Cord. Gesn. hort. Thal. Cam. sponte nata, Cæs.
Siser sylv. Fuch. Tur.
Elaphobosum, Matth. Dod. gal. Cast. syl. Lac.
Baucia, Pastinaca syl. Arabum, an Elaphob. Ad.
Elaphosum erraticum, Tab.
Pastinaca sylv. gallica, Cord. in Diosc.
Pastinaca latifolia sylv. Dod.
Spondylium, Ger.

SISARUM.

Σίσαρον Diosc. l.2.c.139. vulgo cognitum, cujus radix elixa, ori grata est. Siser Plinio. l.19.c.5. quod olim in Germania cibi causa ferebatur, quare eam quotannis à Germanis Tib. Cæsar, Plinio scribente, flagitavit.

I. Sisarum Germanorum.
Siser, Brunf. Matth. Cord. in Dios. Ges. hor Lon. Cam.
Siser alterum, Lac.
Siser sativum, Fuch. minus, Tur.
Sisarum, Trag. (& Rapunculus hortensis) Dod. Ang. Ad. Lob. Tab. Ger. majus, Lugd.
Siser Germanicum, Cæsalp. cui Elaphobosum Diosc. & Plinij.
Elaphobosum Dioscoridis, Col.

II. Sisarum Syriacum.
Secacul Arabum & Maurorum sive Pastinaca Syriaca, Rauvv. Lugd. ap.

ANGELICA.

Angelica, quam aliqui ad Smyrnium, alij ad Laserp sive Silphium Cyrenaicum referunt: etiam S. Spiritus radix dicitur, vel a radicis suavissimo odore, vel à facultate singulari, qua contra venena valet.

I. Angelica sativa.
Angelica, Brunf. Ang. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Tab.
Angelica major, Dod.
Angelica sativa, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Angelica odorata, Gesn. col Cam.
Smyrnium, Cord. in Diosc. & hist.
Laserpitium, Lac.

Variat radice; nostra enim crassior, Bohemica minor & nigricans: illa citius, hæc tardius corrumpitur.

Huc referenda est Angelica Scandiacæ, sive Archangelica Tabernæmontani, quæ umbella est flava, semine rotundiore, & ex Norvegia ac Pomerania adfertur.

II. Angelica sylvestris major.
Angelica sylv. Trag. Matth. Fuch. Dod. Lon. Ad. Lob. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.

In locis humidioribus, folijs est tenuioribus.

III. Angelica syl. minor sive erratica.
Pycnocomos, Brunf.
Angelicæ vitium (& Osteritium sylv.) Trag. Lon. Herba Gerardi, Dod. Ger.

Elaphobosco similis, Cord. in Diosc.
Corchorus quibusdam, Gesn. hort.
Podagraria, Ad. Lob. Cast.
Angelica erratica, Thal. sylv. communis, Cam.
Ægopodium, Tab.
Foliorum incisuris mirè variat.
IV. Angelica sylvest. hirsuta inodora: in Prodr. descripta.
Herba Podagrariæ cognata, Franco.

V. Angelica sylv. montana.
Archangelica, Clus. pan.
Angelica, Cæs. Huc etiam referenda Angelica minor montana, Tab.
VI. Angelica aquatica.
Archangelica, Lob. Dod. Clus. pan. & hist. Cast. Lugd. Cam.
Angelica aquatica, Gesn. hort. & col.
Angelica altera, Cæs.

IMPERATORIA.

Imperatoria, quæ ob raras & præstantes facultates, sic nominata fuit, inter Laserpitium & Panacem media videtur.

I. Imperatoria major.
Astrantia, Brunf. Ges. hor. & col. Dod. Clus. hist.
Smyrnion hortense, Trag. Gesn. hort.
Laserpitium Germanicum, Fuch.
Laser sive Laserpitium, Tur.
Struthion, Cord. hist.
Ostrutium, Dod. gal. Lon.

Imperatoria, Matth. Gesn. hort. & fra. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Ligusticum, Ang.
Herba rena vulgi, Cæs.
Magistrantia, Cam.
II. Imperatoria minor.
Imperatoria vel Astrantia alpina, Cam. ep.

LASERPITIVM.

Laserpitium, Σίλφιον Dioscoridi, lib. 3. cap. 94. cujus caulis ferulaceus μάσπετον appellatur, folia sunt apio similia, semen verò latum: ex cujus caulibus & radice incisis, ὀπὸς, i. e. succus colligitur: quibusdam caulis σίλφιον: radix, μαγύδαρις, & folium μάσπετα dicuntur: sic Theoph. 6. hist. 3 Silphium cujus folium maspetum vocant: Et Plin. lib. 19. cap. 3. Laserpitium, quod Græci Silphion vocant, in Cyrenaica provincia repertum, cujus succum Laser vocant: Avicenna planta Laserifera Altiht dicitur, interpretum aliqui Asam reddunt, fortè voce ex Laser corrupta.

I. Laserpitium veterum.
Silphion, Dioscoridis & Theophrasti.
Laserpitium, Plinio.
Altiht Avic. Asa quibusdam.

II. Laserpitium Gallicum.
Laserpitium, Ad. Lob. (sive Silphium) Lugd.
Laserpitium Massilioticum, Tab.

PANAX.

Πάναξ, quasi πᾶσιν ἄκος, omnibus remedium adferens, cujus Theoph. 9. hist. 10. genera quatuor: 1. Syriacum: 2. Chironium: 3. Aesculapicum: 4. Herculanum: Chironium, folio rumici simili: Aesculapium, folio Thapsiæ: Herculanum, folio magno & amplo, ut quoquoversus tres palmos perficiat. Dioscoridi, lib. 3. cap. 55. 56, 57. tria genera sunt: πάνακες ἡράκλειον, ex quo Opopanax colligitur, foliis ficulneis, quinquepartitis: πάνακες ἀσκληπιεῖον, foliis fœniculi: πάνακες χειρώνιον, folio amaraci.

I. Panax Pastinacæ folio, an Syriac. Theoph. Sagapenum existimatum, Gesn. hort.
Panaces peregrinum, Dod.
Panax altera recentiorum Olusatri aut Pastinacæ folio, Ad. Lob.
Panax Chironium, Lugd. Herculeum 2. Tab.
Panax herculeum majus, Ger.
an Panacis heraclei alterum genus, Cæs.
Σαγάπηνον Sagapenum & Serapinum in Officinis, an hujus forte lachryma, cum sit plantæ ferulaceæ in Media provenientis, medio inter succum Silphij & Galbanum colore, Dioscor. lib. 3. cap. 95.
II. Panax costinum.
Costus, Matth. Lon. vulgaris, Cam. ep.
Costus spurius, Matthioli, Lob. ob. Cam.
Pseudocostus, Matth. Lugd.
Herba costa, Cæsalp.
Panax Chironium Theoph. Cam.
Panaces costinum & Costus Illyricus, Tab.

III. Panax sphondylij folio sive Heracleum.
Panaces Heracleum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Cast. Lugd.
Panax Heraclium Herculea, sive Heraclia fronde pastinacæ, Ad.
Panax Heracleum, Lob. Dod. Ger.
Panax Herculeum, Cæs. primum, Tab.
Sphondylium alterum, Dod. 8.
Floribus est albis, luteis dicit Diosc. tales se vidisse, Lobelius testatur.

IV. Panaci Heracleo similis Ungarica.
Tataria Ungarica, Clus. hist. (bari. an Baltracan in Tartaria nascens, Josephi Bar-
Hujus radice, Ungari Agriæ vicini, alterius panis penuria vescuntur: & Tartari, foliorum in aqua decoctum refrigeratum, Vini instar bibunt.

SPHONDYLIUM.

Σφονδύλιον folia habet platano similia ad Panacis foliorum effigiem accedentia, Dioscoridi lib. 3. cap. 90. Spondylion Plinio, lib. 12. cap. 26 & l. 24. c. 6. sic dictum fortasse ob odoris gravitatem, a Spondyle insecti genere, odoris gravis, ut Pena tradidit.

I. Sphondylium vulgare hirsutum.
Branca ursina, Brunf. Trag. Cord. in Diosc. (cui & Bupleuron Nicandri) Germanica, Dod gal.
Acanthus vulgaris sive Germanica, Fuch.
Sphondylium, Matth. Lac. Gesn. hort. Lon. Cast. Cæs. Tab. vulgare, Dod. 8.
Spondylium, Ad. Lob. Dod.
Variat ratione loci, prout in montosis & planis provenit, hinc duæ apud Tabern. icones: aliquando ita ludit, ut in caulis summo, folia sint breviora quidem, attamen in ternas & quaternas lacinias divisa. Floribus est communiter albis: Sed & purpureis, licet rarius, reperitur.

II. Sphondylium hirsutum folijs angustioribus: hoc in Prod. primo loco descriptum est.

III. Sphondylium alpinum parvum: quod 2. loco in Prodr. describitur.

IV. Sphondylium alpinum glabrum: quod in Phytopinace sub. 2. in Prodr. sub. 3. proponitur.

LIBANOTIS.

Λιβανωτὶς, quod radix ὄζει λιβάνου, thus redoleat, duplex est, latifolia & ferulæ folio: latifoliæ Theoph. l. 9. c. 12. genera duo fecit, alterum sterile, alterum fertile, & alterum tam fructu, quàm folio utile, alterum tantùm radice: fructiferum, folium palustri apio simile, sed majus, habet: sterile, folio lactucæ amaræ constat. Plin. l. 19. c. 12. de Libanotide confuse egit, sicut & l. 20. c. 16. cum Conyza miscuit.

I. Libanotis latifolia major.
Rosmarinus Theoph. Ang.
an Ligusticum alterum, Matth. Cast.
Libanotis Theoph. major, Lob. Lugd. Ger.
Libanotis alba major, Tab.
Elaphoboscum album, Lon.
Seseli æthiopicum 2. Clus. pan. & hist.

II. Libanotis latifolia altera sive vulgatior.
Seseli primum, Trag. æthiopicum, Matth. ico. Fuch. ico Tur. Lac. Gesn. hor. Lon. Lugd. Clus. pan. & hist.
Dauci alterum genus, Fuch. Tur. Lugd.
Libanotis alba, Gesn hort. Tab.
Libanotis tertia Dodonæi, Lugd.
Libanotis Theoph. Dodonæo gal. Ad. Lobel. altera, Thal.
Libanotis minor, Ger.
Seseli æthiophicum herba, Dod.

III. Libanotis latifolia minor semine crispo: hæc 2. in Prodromo.

IV. Libanotis minor apij folio.
Daucus angulofo caule, Cord. hist.
Libanotis Theoph. minor, Lob.
Libanotis alba minor, Thal.
Libanotis panacea, Tab.

V. Libanotis apij folio semine aspero.
Rosmarinus folijs Selino similibus, quæ Libanotis legitima Theoph. perperam Siler Creticum, Hon. Belli ep. 1 ad Clus.

VI. Libanotis latifolia aquilegiæ folio, quæ 1. est in Prodromo.
Seseli æthiopicum alterum, Cam.

VII. Ligusticum vulgare: an Libanotis fertilis Theophrasti?
Levisticum, Brunf. Lob. & Laserpitium Germanicum, vulgare, Matth. Dod. Ad. Cæs.

Ligusticum, Brunf. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Tab. sativum, Trag. Cord. hist. vulgare, Dod. gal. Cam.
Libysticum vulgare, Fuch. ico.
Laserpitium, Ang. Ger.
Smyrnium, Lac. Fuch.
Hipposelinum, Lugd.

LIBANOTIS FERULÆ FOLIO & Panax Asclepias.

Λιβανωτὶς Dioscoridi, l. 3. c. 87. duum est generum: unum fœcundum, cujus semen rotundum, angulosum, acre, linguam exurens, & κάχρυς vocatur, folijs fœniculi; cui alterum consimile, semine lato, minimè exurente. Sterile illorum similitudinem refert, sed neque caulem, neque florem, neque semen promit.

I. Libanotis ferulæ folio semine anguloso.
Libanotis seu Rosmarinum, Matth. Lac. Lugd.
Rosmarinum 1. Ang. Cast.
Libanotis 1. Dod. vel cachryfera, Cam.
Rosmarinum ferulaceum, fertile, Diosc. cujus semen Cachris dicitur, Ad.
Cachrys verior Libanotis Galeno, Lob.
Libanotis candida, Cæs.
II. Libanotis ferulæ folio & semine.
Panax Asclepium ferulæ facie, Ad. Lob.
Panaces Asclepium, Dod. Cæs. Tab.
III. Libanotis fœniculi folio semine foliaceo.
Rosmar. alt. ferulaceum Dioscoridis, Lob. ob Panax Asclepium, Ang. Cam.
Libanotis 2. Dod. Tab.
Libanotis nigra, Cæs.
IV. Libanotidi secundæ similis seu Panax Asclepium primum.
Panaces Asclepium, Matth. Lac. Cast. Lugd.
V. Panax Asclepium umbella lutea.
Panax Asclepium alterum, Lugd.
VI. Panax Asclepium semine folioso.
Panax Asclepium Apulum, Col.
VII. Libanotis minor umbella candida.
Libanotis Septentrionalium herbariorum, Ad.
Libanotis minima, Lugd. (minor.
VIII. Libanotis tenuif. German. major & Libanotis κεφαλωτὰς major & minor, Thal.

CARUI.

Κάρος Dioscoridi, lib. 3. cap. 66. κάρον, Aëtio, καρωχάδιον Simeoni Sethi, lib. de alim. Careum Plin. lib. 19. cap 8. à Caria regione in qua laudatissimum nascitur.

I. Cuminum pratense, Carui Officinarum.
Caros, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesf. hor.
Careum, Fuch.
Carum, Tur. Cord. in Diosc. Matth. Lac. Ang. Lob. Dod. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Carui, Lon. Ad. Cæs. Thal.
II. Carui alpinum: in Prodromo descript.
III. Caruifolia.
Cyminum equinum & syl. Trag.
Fœniculum erraticum alterum, Lon.
Peucedanum, Eid. ico.
Hippomarathrum, Bot. Franc.
Fœniculum sylv. Loniceri, Lugd.
Alia latioribus, alia angustioribus folijs est.
IV. Podi farina seu flosculus quo flatus ventris exigunt: pat. 4. Ind. Orient. 7.

CORIANDRUM.

Κόριον ἢ κορίαννον Diosc. lib. 3. cap. 71. dictum putant, quod folia & caules cimices redoleant. Κορίαννον, Theoph. 7. hist. 1. & 4. caus. 3. cujus genera plura esse 4. hist. 7. dicit. Coriandrum Plinio, lib. & cap. 20. quod inter sylvestria non inveniatur.

I. Coriandrum majus.
Coriandrum, Brunf. Trag. Fuch. Matth. Ang. Cord. hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Coriandrum, quod recens frigidum, exsiccatum verò calefacit, Guil.
Coriander, Tur.
Semina in calidiorib. regionib. majora sunt.
II. Coriandrum minus testiculatum.
Coriandrum alt. minus odorum, Lob. Lug. sub Coriandri alterius icone, Dod.
Coriandrum 2. inodorum, Tab.
III. Coriandrum sylvestre fœtidissimum.
Coriandrum sylv. Myconi, Lugd.

ANI-

A N I S U M.

ANnon Diosc. lib.3. cap.65. Anisum, quidam auctore Plinio, lib.20. cap.17. quasi ἀνίκητον vocavere, quia appetentiam cibi præstaret, & forsan sic dictum, ὅτι ἀνίησι τὰς ἐμπνευματώσεις, quod tensiones flatulentas internas & externas remittat & laxet.

I. Anisum herbarijs.
Absinthium dulce, Roëſ.
Majore eſt ſemine & minore, hocque apud Bohemos habetur.
II. Aniſum peregrinum.
Aniſum Philippinarum Inſularum, Cluſ. hiſt.

A M M I.

AMmi Dioscorid. lib.3. cap.70. quod κύμινον αἰθιοπικὸν καὶ βασιλικὸν vocitant. Plinio lib.20. cap.15. Ammi quod Græci vocant, Cumino eſt ſimillimum: quidam Cuminum Aethiopicum eſſe exiſtimant. Hippocrates regium appellat.

I. Ammi majus.
Ammi, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſ. hort. Lon. Lugd.
Ammi commune ſive vulgare, Dod. Cam. Ger.
Ammi vulgatius, Lob.
Ammioſelinum, Tab.
Quibuſd. Bubon. Hipp. alijs Bupleuron Plin.
Variat fol. plurim. inciſis & nonnihil criſpis.
II. Ammi alterum ſemine apij.
Ammi majoribus & ſerratis folijs ſemine apij, Geſn. hort.
Ammi Creticum aromaticum, Ad. Lob.
Ammi tertium Creticum, Tab.
III. Ammi parvum folijs fœniculi.
Ammi, Matth. Ang. Lac. Caſt. Cæſ. Lugd. Cam.
Ammi verum, Geſ. hort.
Ammi parvum, Dodon. gal. alterum parvum, Eidem f.
Ammi perpuſillum, Lob.
Ammium primum Alexandriacum, Tab.
IV. Ammoides.
Ammi puſillum, Cæſ.

P I M P I N E L L A.

PImpinella & Bipinella à recentioribus, à foliorum binis ordinibus, pennatim ſive plumatim digeſtis, nominata, veterib. indicta exiſtimantur: quæ etiam Bipennula & Pampinella vocantur. Hæc duplex eſt, Pimpinella ſaxifraga, ſeu ſaxifragia, à facultate calculorum à renib. expellendorum: altera Pimpinella Sanguiſorba, vel Sorbaſtrella, quòd ſanguineos fluxus ſiſtat: quæ πιμπινέλλα Myrepſio, & quibuſd. Sideritis 2. Dioſ. cenſetur.

I. Pimpinella ſaxifraga maj. umbellâ candidâ.
Pimpinella, Brunf. Cord. in Dioſc. Lon. Trag. Fuch. Tur. Geſ. hor. Lob. Caſt.
Pimpinella noſtras communis major, Thal.
Bipinella, Saxifraga major, Ad.
Pimpinella ſaxifraga, Matth. Ger. major, Cam.
Bipennula, Lac.
Saxifragia major, Dod. gal. Saxifraga 1. Cæſ.
Saxifraga, Cord. hiſt. magna, Dod. hircina major, Geſ. hor. vulgaris major, Cluſ. pan.
Tragoſelinum majus, Tab.
Folia in una atrovirentia, ſplendentia: in altera minime: invenitur & in lacinias diviſa. Ad hujus radicem quibuſdam in locis, grana reperiuntur, quorum medulla in colorem rubeum mutatur, cujus ad tincturam carmeſini uſus eſt, monentibus Lacuna & Anguillara, & Coccus radicum quibuſdam dicitur.
Fragoſius l.3. c.15. videtur Cocchenillam exiſtimaſſe: Cocchinilla, inquit, quædam grani ſpecies adfertur ex Peru, quod naſcitur in certis plantis parvis Pimpinellæ vulgari ſimilibus, cujus radicibus adhæret, ſimilitudine uvarum ſylveſtrium: quidam putarunt falsò, eſſe Coccognidium verum: alij eſſe Chermes Arabum, à Cocco Baphico Græcorum differens, quod manifeſtè falſum eſt, hæc ille. At Oviedus, ex arbore colligi vult, ut ſuo loco dicetur.
II. Pimpinella ſaxifraga major altera.
Pimpinella ſecunda ſpecies, Trag.
Tragoſelinum minus, Tab.
Bipinella ſive ſaxifraga minor, Ger.
Cauliculi & foliorum venæ, interdum purpuraſcunt: hæc fervore & acrimonia primum genus ſuperat.
III. Pimpin. ſaxifraga major umbellâ rubente.
Saxifraga major in alpib. flore rubente, Geſ. h.
Pimpinella major umbellis purpureis, Geſ. fra.

IV. Pim-

IV. Pimpinella saxifraga minor.
Pimpinellæ 3. species, Trag.
Pimpinella minor, Fuch. Tur. Cam. ep.
Pimpinella saxifraga minor, Lugd. Cam.
Pimpinella nostras communis minor, Thal.
Bipinella, Saxifraga hircina, Ad.
Pimpinella, Saxifraga hircina minor, Lob.
Saxifragia minor alt. Dod. gal. Saxifrag. 2. Cæs.
Saxifraga hircina minor, Ges. hort. Cam.
Saxifraga parva, Dod.
Saxifraga vulgaris minor, Clus. pan.
Saxifraga pimpinella Germanica minor, Clus. histor.
Daucus Selinoides, Cord. hist.
Dauci 3. genus, Lugd.
Tragoselinum petræum, Tab.
Tragium Dioscoridis, Col.

Folia interdum laciniata, interdum incisuris angustioribus & oblongis divisa: aliquando folijs petroselini.

V. Pimpinella saxifraga tenuifolia: in Prodromo descripta.

VI. Pimpinella Sanguisorba major.
Pimpinellæ Italicæ 2. genus, Trag.
Pimpinella seu Sanguisorba major, Matt. Cast. Lugd. Cam.
Pimpinella major, Dod. gal. sylv. Dod.
Pimpinella Italica major, Clus. hist. Thal.
Sanguisorba major, Fuch. Cord. hist. Tab.
Sangui. altera major, Ad. (sive Pimpinella) Lob.
Pimpinella sylv. Ger.
Sideritis secunda Diosc. major, Col.

VII. Pimpinella Sanguisorba minor hirsuta.
Pimpinella Italica, Trag. Lon. minor, Thal.
Pimpinella, Ad. Lob. Cæs. minor. Dod. gal. Lug.
Pimpinella sylv. hirsuta, Ges. hor.
Pimpinella sanguisorba, Dod. minor, Matth. Cast. Cam.
Pimpinella hortensis, Ger.
Sanguisorba minor, Fuch. Cord. hist. Tab.
Sideritis 2. Ang. Guil. quæ Pimpinella Italis.
Sideritis 2. Diosc. minor, Col.
an Sideritis altera Diosc. l. 4. c. 34. & Sisitieteris Plinij l. 4. c. 17.

Hæc apud Monspelienses minor & valdè pilosa reperitur.

VIII. Pimpinella sanguisorba minor levis.
Pimpinella sativa lævis, Ges. hor.

Culturâ solùm à priore differre videtur, cùm in usum acetariorum ab Italis in hortos feratur.

IX. Pimpinella sanguisorba inodora: in Prod. descripta.

MYRRHIS.

Μύῤῥις, sive μυῤῥα Dioscoridi lib. 4. cap. 116. Myrrhis, quæ alijs Smyrrhiza, alijs Myrrha dicitur, Plinio lib. 24. cap. 16.

I. Myrrhis major, vel Cicutaria odorata.
Myrrhis, Matth. Cord. in Diosc. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. sativa, Cam.
Seseli Peloponense, Ang.
Cicutaria tertia, Cæs.
Cerefolium Hispanicum, Tab.
Cerefolium magnum & Cicutaria tenuif. Ger.

II. Myrrhis minor.
Myrrhis altera, Ad. parva, Lob. Lugd.
Cicutaria secunda, Cæs.
Myrrhis sativa minor, Cam.
Myrrhis montana, Tab.

III. Myrrhis sylv. seminibus lævibus.
Myrrhis, Fuch. Dod. gal. Tur. Lugd. sylv. Cam.
Cicutaria, Ges. hor. Lon.

IV. Myrrhis sylv. seminibus asperis.
Myrrhis sylv. nova Æquicolorum, Col.

V. Myrrhis Broccenbergensis, Thal. quid?

CICUTA ET CICUTARIA.

Κώνειον Theoph. 1. hist. 8. & 6. ejusd. 2. Diosc. l. 4. c. 79. Etymologicus ita nominatum tradit, διὰ τὸν γινόμενον εἰλιγμὸν, ἢ σκότον τοῖς πίνουσι. Quare Gal. lib. quòd animi mores 3. quòd cicuta epota stultitiam pariat, κώνειον dicta, desumpto nomine ab eo affectu, quia corpus ipsum torquetur. Plin. l. 25. c. 13. Cicuta, cujus caulem viridem à plerisq; edi scribit: verùm qui sapiunt, ab hujus esu, Socrateo exemplo moniti, abstineant.

I. Cicuta major.
Cicuta, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Cicuta major, Cord. hist. Cam. vera, Ges. h. Thal.
Cicutaria vulgaris, Clus. hist.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando tenuioribus.

II. Cicuta minor petroselino similis.

Petro-

Petroſelini vitium, Trag.
Cicuta minor, Cord. hiſt. Cam.
Apij comes vitium, Geſ. hort.
Dauci inutilis genus, Geſ. col.
Siſon, Lon.
Apium cicutarium, Thal.
Cicutaria fatua, Ad. (quæ minus fœtida) Lob.
Petroſelinum caninum, Tab.
III. Cicutaria latifolia fœtida.
Seſeli Peloponenſe, Matth. Geſ. hor. Lac. Caſt. Lon. Lugd.
Cicutaria latifolia fœtidiſsima, Lob. Lugd.
Cicutaria, ſive Cicutaria Myrrhis, Thal.
Cicutaria, Caſt. ico. fœtida, Tab.
Cicuta latifolia fœtidiſsima, Ger.
IV. Cicutaria latifolia tertia.
Cicutaria maxima Brancionis, Lob.
V. Cicutaria paluſtris latifolia alba.
Cicutaria alba, Lugd.
Cicutaria paluſtris fl. candido, Cam.
an Meum Sileſianum, Ejuſd.
VI. Cicutaria paluſtris latifolia rubra.
Cicutaria rubra, Lugd.
Cicutaria paluſtris fl. purpureo, Cam.
VII. Cicutaria paluſtris tenuifolia.
Ligiſticum ſylv. Trag.
Fœniculum ſylv. Eid.
Cicuta paluſtris, Cord. in Dioſcorid. aquatica, Geſ. hort. Thal.
Cicutaria paluſtris, Lob. Tab. Ger.
Cicutaria paluſtris alia, Cam.
Phellandryum, Dod. Lugd.
Silaus Plinij, Cæſ.
Phellandrion eſt Plin. l. 28. c. 12. alijs Silaum l. 27. c. 8.
VIII. Cicutaria bulboſa.
Cicutaria pannonica, Cluſ. pan. & hiſt.
Bulbocaſtanum coniophyllon, Cam.
Myrrhis cicutaria, Tab.

S E S E L I.

Σέσελι Dioſcor. l. 3. c. 60. quatuor generum, μασσαλεωτικὸν, folijs fœniculi: αἰθιοπικὸν, folijs hederæ: πελοποννησιακὸν, folijs cicutæ latioribus: κρητικὸν ſive τορδύλιον: Plin. l. 8. c. 32. ex Ariſtotele l. 9. hiſt. Cervas ante partum, purgari herba quadam quæ Seſelis dicatur, ſcribit: & l. 25. c. 8. Seſeli cervæ enixæ à partu monſtravere: & l. 20. c. 22. Tordylion, eſt ſemen ex Seſeli.

I. Seſeli montanum Cicutæ folio glabrum: an Peloponneſiacum Dioſc.
Liguſticum alterum Belgarum, Lob. Lugd.
Liguſticum 2. herbariorum, Tab.
Seſeli mont. 1. vel alpinum, Cluſ. pan. & hiſt.
Latioribus folijs ex horto Cl. Contareni habemus.
II. Seſeli mont. Cicutæ folio ſubhirſutum: quod in Prodromo deſcriptum eſt.
III. Seſeli Creticum majus.
Tordilion ſive Seſeli Cretic. majus, Lob. Lugd.
Pimpinellæ Romanæ alterum genus ſyl. Cæſ.
Seſeli Creticum majus, Cam. 2. Tab.
IV. Seſeli Creticum minus.
Ordilion Nicandri & Tordylion Dioſc. Ang.
Seſeli Cretici ſpecies, Eid.
Caucalis, Bellonio, Geſ. hor. Belli ep. 1. ad Cluſ.
Tordylion & Gordilion, Dod. gal. Geſn. hort. Lugdun.
Seſeli Creticum, Lac. Ad. Lob. Dod. Caſt. Tabern. Ger.
Seſeli Creticum minus, Cam.
Pimpinella Romana vulgo, Cæſ.
Tordilium Creticum, Eyſt.
V. Seſeli Creticum fructu majore.
Tordylium majus alt. luteum λαίνοχρος, Col.
VI. Seſeli Creticum minimum.
Tordylium minimum Apulum, Col.
VII. Seſeli Æthiopicum ſalicis folio.
Seſeli Æthiopicum alterum, Matth. Geſ. hort.
Seſeli Æthiopicum, Ang. Ad. Lob. Caſt. Tab. verum, Lugd. Cam.
Seſeli Æthiopicum frutex, Dod. Ger.
Herba quæ pro Seſeli Æthiopico oſtenditur, Cæſalp.
VIII. Seſeli Maſsilienſe ferulæ folio.
Seſeli Maſsilienſe ferulæ aut Dauci Cretici facie, Lob. ob.
Seſeli Maſsilienſe, Matth. Lac. Geſn. hort. Lon. Caſt. Lugd. Tab. nuperorum, Lob. ico.
Siler montanum Officin. Ger.
IX. Seſeli Maſsilienſe fœniculi folio, quod Dioſcoridis cenſetur.
Seſeli Maſsil. Ang. Dod. Lugd. Cæſ. Seſeli Maſsilienſe fortè, Cluſ. hiſp. nonnullorum. Cam.
Seſeli Maſsilienſe folio fœniculi craſsiore, Ad. Lobel.
Seſeli Maſsilienſe Dioſcoridis, Cluſ. hiſt.
Fœniculum tortuoſum, Lugd.
Fœniculum petræum, Tab.

IV. Pimpinella saxifraga minor.
Pimpinellæ 3. species, Trag.
Pimpinella minor, Fuch. Tur. Cam. ep.
Pimpinella saxifraga minor, Lugd. Cam.
Pimpinella nostras communis minor, Thal.
Bipinella, Saxifraga hircina, Ad.
Pimpinella, Saxifraga hircina minor, Lob.
Saxifragia minor alt. Dod. gal. Saxifrag. 2. Cæs.
Saxifraga hircina minor, Gesſ. hort. Cam.
Saxifraga parva, Dod.
Saxifraga vulgaris minor, Cluſ. pan.
Saxifraga pimpinella Germanica minor, Cluſ. histor.
Daucus Selinoides, Cord. hist.
Dauci 3. genus, Lugd.
Tragoselinum petræum, Tab.
Tragium Dioscoridis, Col.

Folia interdum laciniata, interdum incisuris angustioribus & oblongis divisa: aliquando folijs petroselini.

V. Pimpinella saxifraga tenuifolia: in Prodromo descripta.

VI. Pimpinella Sanguisorba major.
Pimpinellæ Italicæ 2. genus, Trag.
Pimpinella seu Sanguisorba major, Matt. Cast. Lugd. Cam.
Pimpinella major, Dod. gal. sylv. Dod.
Pimpinella Italica major, Cluſ. hist. Thal.
Sanguisorba major, Fuch. Cord. hist. Tab.
Sangui. altera major, Ad. (sive Pimpinella) Lob.
Pimpinella sylv. Ger.
Sideritis secunda Diosc. major, Col.

VII. Pimpinella Sanguisorba minor hirsuta.
Pimpinella Italica, Trag. Lon. minor, Thal.
Pimpinella, Ad. Lob. Cæs. minor. Dod. gal. Lug.
Pimpinella sylv. hirsuta, Gesſ. hor.
Pimpinella sanguisorba, Dod. minor, Matth. Cast. Cam.
Pimpinella hortensis, Ger.
Sanguisorba minor, Fuch. Cord. hist. Tab.
Sideritis 2. Ang. Guil. quæ Pimpinella Italis.
Sideritis 2. Diosc. minor, Col.
an Sideritis altera Diosc. l. 4. c. 34. & Sissitieteris Plinij l. 4. c. 17.

Hæc apud Monspelienses minor & valdè pilosa reperitur.

VIII. Pimpinella sanguisorba minor levis.
Pimpinella sativa lævis, Gesſ. hor.

Culturâ solùm à priore differre videtur, cùm in usum acetariorum ab Italis in hortos feratur.

IX. Pimpinella sanguisorba inodora: in Prod. descripta.

MYRRHIS.

Μύῤῥις, sive μύῤῥα Dioscoridi lib. 4. cap. 116. Myrrhis, quæ alijs Smyrrhiza, alijs Myrrha dicitur, Plinio lib. 24. cap. 16.

I. Myrrhis major, vel Cicutaria odorata.
Myrrhis, Matth. Cord. in Diosſ. Gesſ. hor. Lac. Ad. Lob. Dod. Cast. Lugd. sativa, Cam.
Seseli Peloponense, Ang.
Cicutaria tertia, Cæs.
Cerefolium Hispanicum, Tab.
Cerefolium magnum & Cicutaria tenuif. Ger.

II. Myrrhis minor.
Myrrhis altera, Ad. parva, Lob. Lugd.
Cicutaria secunda, Cæs.
Myrrhis sativa minor, Cam.
Myrrhis montana, Tab.

III. Myrrhis sylv. seminibus lævibus.
Myrrhis, Fuch. Dod. gal. Tur. Lugd. sylv. Cam.
Cicutaria, Gesſ. hor. Lon.

IV. Myrrhis sylv. seminibus asperis.
Myrrhis sylv. nova Æquicolorum, Col.

V. Myrrhis Broccenbergensis, Thal. quid?

CICUTA ET CICUTARIA.

Κώνειον Theoph. 1. hist. 8. & 6. ejusd. 2. Diosc. l. 4. c. 79. Etymologicus ita nominatum tradit, διὰ τὸν γινόμενον εἰλιγμὸν, ἢ σκότον τοῖς πίνουσι. Quare Gal. lib. quòd animi mores 3. quòd cicuta epota stultitiam pariat, κώνειον dicta, desumpto nomine ab eo affectu, quia corpus ipsum torquetur. Plin. l. 25. c. 13. Cicuta, cujus caulem viridem à plerisq; edi scribit: verùm qui sapiunt, ab hujus esu, Socrateo exemplo moniti, abstineant.

I. Cicuta major.
Cicuta, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. Tur. Lac. Ad. Lob. Lon. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Cicuta major, Cord. hist. Cam. vera, Gesſ. h. Thal.
Cicutaria vulgaris, Cluſ. hist.

Variat folijs aliquando latioribus, aliquando tenuioribus.

II. Cicuta minor petroselino similis.

Petro-

Petroſelini vitium, Trag.
Cicuta minor, Cord.hiſt. Cam.
Apij comes vitium, Geſ. hort.
Dauci inutilis genus, Geſ. col.
Siſon, Lon.
Apium cicutarium, Thal.
Cicutaria fatua, Ad. (quæ minus fœtida) Lob.
Petroſelinum caninum, Tab.
III. Cicutaria latifolia fœtida.
Seſeli Peloponenſe, Matth. Geſ. hor. Lac. Caſt. Lon. Lugd.
Cicutaria latifolia fœtidiſsima, Lob. Lugd.
Cicutaria, ſive Cicutaria Myrrhis, Thal.
Cicutaria, Caſt. ico. fœtida, Tab.
Cicuta latifolia fœtidiſsima, Ger.
IV. Cicutaria latifolia tertia.
Cicutaria maxima Brancionis, Lob.
V. Cicutaria paluſtris latifolia alba.
Cicutaria alba, Lugd.
Cicutaria paluſtris fl. candido, Cam.
an Meum Sileſianum, Ejuſd.
VI. Cicutaria paluſtris latifolia rubra.
Cicutaria rubra, Lugd.
Cicutaria paluſtris fl. purpureo, Cam.
VII. Cicutaria paluſtris tenuifolia.
Ligiſticum ſylv. Trag.
Fœniculum ſylv. Eid.
Cicuta paluſtris, Cord. in Dioſcorid. aquatica, Geſ. hort. Thal.
Cicutaria paluſtris, Lob. Tab. Ger.
Cicutaria paluſtris alia, Cam.
Phellandryum, Dod. Lugd.
Silaus Plinij, Cæſ.
Phellandrion eſt Plin. l.28. c.12. alijs Silaum l.27. c.8.
VIII. Cicutaria bulboſa.
Cicutaria pannonica, Cluſ. pan. & hiſt.
Bulbocaſtanum coniophyllon, Cam.
Myrrhis cicutaria, Tab.

SESELI.

ΣΕ'σελι Dioſcor. l.3. c.60. quatuor generum, μασσαλιωτικὸν, folijs fœniculi: αἰθιοπικὸν, folijs hederæ: πελοποννησιακὸν, folijs cicutæ latioribus: κρητικὸν ſive τορδύλιον: Plin. l.8. c.32. ex Ariſtotelis l.9. hiſt. Cervas ante partum, purgari herba quadam quæ Seſelis dicatur, ſcribit: & l.25. c.8. Seſeli cervæ enixæ à partu monſtravere: & l.20. c.22. Tordylion, eſt ſemen ex Seſeli.

I. Seſeli montanum Cicutæ folio glabrum: an Peloponneſiacum Dioſc.
Liguſticum alterum Belgarum, Lob. Lugd.
Liguſticum 2. herbariorum, Tab.
Seſeli mont. 1. vel alpinum, Cluſ. pan. & hiſt.
Latioribus folijs ex horto Cl. Contareni habemus.
II. Seſeli mont. Cicutæ folio ſubhirſutum: quod in Prodromo deſcriptum eſt.
III. Seſeli Creticum majus.
Tordilion ſive Seſeli Cretic. majus, Lob. Lugd.
Pimpinellæ Romanæ alterum genus ſyl. Cæſ.
Seſeli Creticum majus, Cam. 2. Tab.
IV. Seſeli Creticum minus.
Ordilion Nicandri & Tordylion Dioſc. Ang.
Seſeli Cretici ſpecies, Eid.
Caucalis, Bellonio, Geſ. hor. Belli ep.1. ad Cluſ.
Tordylion & Gordilion, Dod. gal. Geſn. hort. Lugdun.
Seſeli Creticum, Lac. Ad. Lob. Dod. Caſt. Tabern. Ger.
Seſeli Creticum minus, Cam.
Pimpinella Romana vulgo, Cæſ.
Tordilium Creticum, Eyſt.
V. Seſeli Creticum fructu majore.
Tordylium majus alt. luteum λαόκαρπος, Col.
VI. Seſeli Creticum minimum.
Tordylium minimum Apulum, Col.
VII. Seſeli Æthiopicum ſalicis folio.
Seſeli Æthiopicum alterum, Matth. Geſ. hort.
Seſeli Æthiopicum, Ang. Ad. Lob. Caſt. Tab. verum, Lugd. Cam.
Seſeli Æthiopicum frutex, Dod. Ger.
Herba quæ pro Seſeli Æthiopico oſtenditur, Cæſalp.
VIII. Seſeli Maſsilienſe ferulæ folio.
Seſeli Maſsilienſe ferulæ aut Dauci Cretici facie, Lob. ob.
Seſeli Maſsilienſe, Matth. Lac. Geſn. hort. Lon. Caſt. Lugd. Tab. nuperorum, Lob. ico.
Siler montanum Officin. Ger.
IX. Seſeli Maſsilienſe fœniculi folio, quod Dioſcoridis cenſetur.
Seſeli Maſsil. Ang. Dod. Lugd. Cæſ. Seſeli Maſsilienſe fortè, Cluſ. hiſp. nonnullorum. Cam.
Seſeli Maſsilienſe folio fœniculi craſsiore, Ad. Lobel.
Seſeli Maſsilienſe Dioſcoridis, Cluſ. hiſt.
Fœniculum tortuoſum, Lugd.
Fœniculum petræum, Tab.

Variat in foliorum craſſitie, tenuitate, longitudine, brevitate & diviſura: in omnib. tamen glauca ſunt. Aliàs nomine Seſeleos Maſſ. habemus, de quib. cum adhuc dubitemus, ut & alijs umbelliferis, de ijs in Theatro, ſi Deus volet.

X. Seſeli montanum fœniculi folio.
Seſeli mont. 3. vel mont. anguſtifol. Cluſ. pan. & hiſt. qui vult à Libanotide Dioſc. altera fructifera, non multùm differre.

XI. Seſeli paluſtre lacteſcens.
Seſeli paluſtre, Cam.

XII. Seſeli pratenſe, Silaus forte Plinio lib. 26. cap. 8.
Liguſticum Matthioli cenſet, Geſ. hor.
Paſtinaca pratenſis Theoph. Cord. in Dioſc.
Paſtinaca nigra ſylv. Cord. hiſt.
Seſeli prat. Monſpelienſ. Ad. Lob. Lugd. Cam.
Siler alterum pratenſe, Dod.
Hippomarathrum primum Tab. ſub Fœniculo dulci, Ger. ico.

XIII. Seſeli prat. tenuif. ſive Daucus pratenſis tenuifolius; pro 2. in Prodr. deſcriptus.

LIGUSTICUM.

*Λιγυστικὸν (Galeno λιβυστικὸν) ut plurimum in Liguria naſcitur, quare à λιγυσ*ꝗ *nomen traxit, in monte ſcil. Apenino dicto: incolis πανάκες dicitur. Dioſc. l. 3. c. 85. Liguſticum ſylveſtre eſt, in Liguriæ ſuæ montibus: panacem aliqui vocant. Plin. l. 19. c. 8. & l. 20. c. 15. Siler nunc appellant nomine à Sile deducto, quia pro Seſeli ſemine utuntur, at Veteres ipſum Seſeli, etiam Sili & Seli vocabant.*

I. Liguſticum quod Seſeli Officinarum.
Siler montan. Trag. Guil. Ad. Lob. Dod. Cluſ. h.
Liguſtic. Matt. Lac. Caſt. Lugd. verum, Dod. gal. Geſ. hor. Tab. ſub Leviſtico vulgari, Ger. ico.
Seſeli Maſſilioticum, Cord. in Dioſc.
Seſeli, vulgò Siler montanum, cum nullo Seſeli conveniens, Geſ. hort.
Seſeli Italicum, Caſt.
Ser montanum, Seſeli peloponenſe, Cæſ.
Semine latiore & breviore variat.

II. Liguſticum folijs cicutæ.
Siler Creticum, Cam.

III. Liguſticum ſive Siler montanum anguſtifolium: in Prodromo deſcriptum.

BULBOCASTANUM.

Βολβοκαστανόν, cujus Trallianus l. 7. c. 2. meminit, à radicis figura bulboſa, & ſapore caſtaneæ exprimente, nomen habet. Βύνιον Dioſc. l. 4. c. 124. aliqui cenſent, cui ψευδοβύνιον, ſeq. cap. ſubjungit.

I. Bulbocaſtanum majus folio apij.
Oenanthe prima, Matth. Caſt. Lugd.
Bunium, Dod. gal. Lac. Geſ. hor.
Apios, Tur.
Bulbocaſtanum, Geſ. hor. Dod. Caſt. Tab. Ger.
Bulbocaſtanum grandius, Lugd.
Bulbocaſtanum mas Tralliani, Lugd.
Nucula terreſtris Septentrionalium, Ad. Lob.
Pancaſeolus vulgo, Cæſ.

II. Bulbocaſtanum minus.
Ornithogali ſpecies, Lon.
Bulbocaſtanum alterum, Cam.
Hoc ratione loci, folior. inciſuris variat: quod ex Angl. ex Pyren. & monte Calcaris habemus.

OENANTHE ET FILIPENDULA.

Οἰνάνθη Dioſc. l. 3. c. 135. quaſi flos vinoſus quòd odore & quadantenus colore, non ſint vitis diſſimiles: vel potius, quod cum vite floreat: & λευκάνθεμον, a florum candore, quos producit: cujus radix magna, in multa rotunda capitula extuberans. Plinio l. 21. c. 23. Oenanthe radice magna numeroſa, &c. Recentiorum Oenanthes ſubjungamus, ut & Filipendulas, quæ cum Oenanthe viribus aliquantum conveniunt; Filipendula à numeroſis illis & rotundis in radice capitibus, quæ velut ex filo quodam pendere videntur, nomen habet.

I. Oenanthe apij folio.
Oenanthe ſecunda, Matth. Lugd.
Oenanthe anguſtifolia, Lob. ſpecies, Lugd.
Filipendula, Caſt. ico. 2. vel tenuifolia, Tab.
Filipendula anguſtifolia, Ger.
Cyminum bulboſum Plinij, Col.

II. Oenanthe paſtinacæ ſyl. fol. ſemine atriplicis.
Oenanthe ſpecies altera, Lugd.

III. Oenanthe chærephylli folijs.
Oenanthe tertia, Matth. Lugd.
Oenanthe cicutæ facie, Ad. Lob. Lugd.
Filipendulæ altera ſpecies, Geſ. hor.
Filipendula 3. Oenanthe ſelinophyllos, Tab.

IV. Oenanthe aquatica.

Oenan-

Oenanthe 4. Matth. Lugd.
Oenanthe aquatica, Lob. aquat. repens, Cam.
Laver minus, Lon.
Bulbocastanum fœmina, Lugd.
Siser palustre, Lugd.
Petroselinum sylv. vulgo, Cæs.
Filipendula aquatica vel palustris, Tab. Ger.
Juncus odoratus aquatilis, Dod.

Differentiæ ratione magnitudinis & parvitatis, multæ reperiuntur: sic aliquando bulbulis carens, quemadmodum Dod. pingit, & Lobel. duas alias icones subjungit: sic apud Monspelienses, capitulo est majore, per omnia hispidiore: apud nos minore, nec hispido.

V. Oenanthe hederæ folijs.
Oenanthe Myconi, Lugd.

VI. Oenanthe prolifera Apula.
Oenanthe Cretica, Ponæ in Bal. ital.

VII. Filipendula vulgaris, an Molon Plin. lib. 26. cap. 7.
Filipendula, Trag. Dod. Matth. Cord. hist. Ang. Gesn. hort. Lon. Thal. Cast. Lugd. Tab. (cui & Saxifraga rubra) Ger.
Oenanthe, Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lob.
Oenanthe vulgaris, Ad.
Filipendula vulgaris, Eyst.

VIII. Filipendula minor: in Prod. descripta.

IX. Filipendula montana fl. pediculariæ.
Filipendula mont. Dod. Tab. Ger.
Oenanthe sive Filip. alt. mont. Ad. Lob. Lugd.
Alectorolophos 1. vel alp. major, Cluf. pan. & h.
Oenanthe alia Myconi, Lugd.
Crista quædam in alpibus, Cæs.

X. Filipendula montana altera.
Alectorolophos alpinus 2. Cluf. pan. & hist.
Floribus est modò pallidis, modò purpureis.

PEDICULARIS SEU FISTULARIA.

Pedicularis, ab effectu nomen habens: si enim, à pecoribus inter cætera pabula devorata fuerit, pediculorum ingentem copiam procreat. A' λεκτορόλοφος seu Crista apud Plin. l. 27. c. 5. censetur, cui folia similia gallinacea cristæ tribuit. Imò ob florum congeriem, multiplicis & densæ Gallinacei cristæ modo fastigiatam, sic posteriores dici putant: aliqui Fistulariam nominant, quod ad fistulas & sinuosa ulcera utilis esse credatur.

I. Pedicularis alpina lutea.
Filipendula alpina, Lugd.
an Oenanthe, Cæs.

II. Pedicularis alpina filicis folio major.
Pedicularis major alpina, Lugd.
In hac varietas occurrit.

III. Pedicularis alpina filicis folio minor.
Alectorolophus alpin. minor, Cluf. pan. & hist.

IV. Pedicularis alpina folio ceterach.
Herba folijs asplenо persimilis, Gesn. fra.

V. Pedicularis pratensis purpurea.
Pedicularis campestris prior, Trag.
Alectorolophus, Dod. gal. Thal.
Pedicularis, Lob Cast. Tab, altera, Lon.
Fistularia, Dod.
Alectorolophi 3. genus, Cluf. pan. & hist.
Crista galli altera, sive Phthirion, Lugd.
Ruta pedicularis, Tab.
Floris color vel purpur. vel carn. vel candid.

VI. Pedicularis prat. lutea, vel Crista galli.
Pedicularis campestris 2. Trag.
Alectorolophos, Ang.
Crista gallinacea, Dod. gal. Lugd. Cluf. hist.
Crista galli, Lob. Dod. Thal. simplici caule, Cæs.
Pedicularia lutea, Tab.
Mimulus Plinij quibusdam: mimmuli herba in prato pessima l. 18 c. 28. quamvis alij Numulum legant, Nummulariam dictam censentes.

Variat magnitudine & foliorum latitudine, caulium numero: floribus luteis, rarius candidis: semine nigro, aut subluteo.

VII. Crista galli umbellata.

VIII. Crista galli angustifolia montana: illa pro 1. hæc pro 2. in Prodromo descripta.

BARBA CAPRÆ.

Barba capræ, à florum figura, quæ barbam caprinam aliquo modo refert, nomen obtinuit: & prima Melandryon Plinij. l. 26. c. 7. censetur, cujus descriptio talis: Melandryon nascens in segete ac pratis flore albo, odorato. Altera ejusdem l. 24. c. 19 Rhodora: herba, inquit, quam Galli Rhodoram vocant, caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ, in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum.

I. Barba capræ floribus oblongis.
Barbula capræ & barba caprina sylv. Trag.
Barba capri, Fuch. Dodon. gal. ico. capræ, Lugdun. Eystett.
Barba caprina, Gesn. hort. altera, Lon.
Potentilla 2. Ang.

Drymopogon 1. Tab.
II. Barba capræ floribus compactis.
Barbula caprina prior, Trag.
Barba capri, Dod. gal. desc.
Potentilla 1. Ang.
Medesusium (à Ger. Medisüß) Cord. hist.
Barba caprina 1. Lon.
Barbi capra, Ad. Lob.
Regina prati, Dod. Ger.
Ulmaria (à foliorum forma) Gesn. cat. Clus. pan. & hist. Lugd. Cam. Tab.
Argentilla major, Thal.

SECTIO SEXTA.

VALERIANA; NARDUS.

Valeriana Dioscoridi, l. 1. c. 10. φῦ ἢ νάρδος ἀγρία, eo quòd radices cum quadam odoris gravitate Nardum æmulentur: imò & viribus Nardo similes, Galeno & Aegineta auctoribus. Plinio, l. 12. c. 12. Nardum Creticum, aliqui agriam vocant, alij phu folio olusatri, &c. & l. 21. c. 20. Nardus quod Phu appellavimus, Officinis & herbariis Valeriana, à multis quibus valet facultatibus: quare & Theriacaria dicitur.

Genera duo, una descriptione Dioscorides proposuisse videtur: folia namque olusatri, majori Valerianæ; folia Elaphobosci, mediæ: radices priori, floris color, mediæ convenit.

I. Valeriana hortensis: Phu folio Olusatri Dioscorid.
Valeriana vera, seu Nardus agrestis, Trag.
Phu magnum, Fuch. Matth. Tur. Lac. Lon. Lug.
Phu majus, Matth. Cord. hist.
Phu verum, Cord. in Diosc. Fuch. hortense, Gesn. hort.
Phu ponticum, Tab.
Valeriana major, Ang. Ad. Lob. Cam. Eyst.
Valeriana optima, Cæs. hortensis, Dod. Ger.
Carpesium, Cast.

II. Valeriana folijs Calcitrapæ.
Valeriana annua seu æstiva, Clus. hist.

III. Valeriana peregrina purpurea albáve.
Valeriana Indica, Clus. hist.
Valeriana peregrina ocimi folio, Col.
In Phytopinace, sub 4. in Prod. sub 6. & in Matth. figurâ additâ, descripsimus.

IV. Valeriana sylv. major.
Phu similitudine Elaphobosci, Dioscoridi.
Valeriana, Brunf. Gesn. hort. altera, Cæs.
Valeriana vulgaris, Trag. Cord. in Diosc. Lac.
Valeriana sylv. Ad. Lob. Dod. Cam. Eyst. prima, Clus. hist.
Valeriana major, Dod. gal. Lugd. Thal.
Phu Dioscoridis, Brunf. Colum. vulgare, Fuch. Tur. Tab.
Phu Germanicum, Fuch.
Phu majus commune, Gesn. hort.
Phu parvum, Matth. Lac. Cast.
Valeriana major, Tab. major sylv. Ger.

V. Valeriana sylv. major montana.
Valeriana 3. Trag.
Valeriana montana & 3. Tab.

VI. Valeriana palustris major: quæ 1. in Prod.

VII. Valeriana cærulea.
Phu græcum, Dod. gal. Lugdun. peregrinum, Gesn. hort.
Valeriana peregrina, Ad. Lob. Cam.
Valeriana græca, Dod. Tab. Ger.
Pseudovaleriana dici potest, nam præter foliorum similitudinem, nil cum Valeriana commune habet: flore est communiter cæruleo, aliquando albo.
Valeriana Græca fl. cæruleo &
Valeriana Græca fl. albo, Eyst.

VIII. Valeriana palustris minor.
Valeriana exigua vel 4. Trag.
Valeriana min. sive pal. Thal. Ger. minor, Ad.
Valeriana minor syl. Lob. Lugd. minima, Dod. sylv. sive palustris min. Cam.
Phu parvum, Dod. gal. minus, Gesn. hort. Lon. Tab. minimum, Matth. Cast. Lugd. Cam. ep.

IX. Valeriana palust. media parum laciniata: quæ 2. in Prod.

X. Valeriana alpina prima: quæ pro 4. in Phytop. pro 3. in Prodr. describitur.

XI. Valeriana alpina altera.
Phu saxatile seu petræum, Gesn. hort.
Valeriana sylv. alpina 1. latifolia. Clus. hist.

XII. Valeriana alpina scrophulariæ folio: quæ 6. in Phytop. 4. in Prodromo.

an Vale-

an Valeriana inodora 1. Cæſ.

XIII. Valeriana montana ſubrotundo folio.
Valeriana montana, Lugd.

XIV. Valeriana montana inodora.
Valeriana inodora altera, Cæſ.
Valeriana annua ex Ilva, Cam.

XV. Valeriana alpina Nardo celticæ ſimilis.
Valeriana ſylv. alpina 2. ſaxatilis, Cluſ. hiſt.

XVI. Valeriana alpina minor: quæ 5. in Prodr.

XVII. Valeriana rubra.
Polemonij altera ſpecies, Dod. gal. Geſn. hort.
Limonium Monſpelienſium, Geſn. hort.
Ocymaſtrum Valerianthos, Ad. Lob.
Valeriana rubra, Dod. Tab. Cam. Ger. Eyſt.
Valeriana inodora 3. Cæſ.
Phu peregrinum, Cam. ep.

Sunt qui Narciſſum Virgilij & Columellæ in hortis: alij Behen rubrum: alij Struthium: alij Condurdum Plinij, l. 26. c. 5. velint.

XVIII. Valeriana rubra anguſtifolia: quæ 7. in Prodr.

XIX. Valeriana campeſtris inodora major.
Bupleuron Hipp. apud Plin. l. & c. 22. videtur.
Locuſta quibuſdam, Geſn. hort.
Phu minimum alterum, Lob. Lugd.
Album olus, Dod.
Polypremon Caſſiani: Chalceum Plinij, l. 26. c. 7. à foliorum colore, Lugd.
Valeriana campeſtris, Cam.
Lactuca agnina, Tab. Ger.
Bupleuron, Cæſ.
an Valerianella altera nudo umbilicato & brevi ſemine, Col.

Variat magnitudine, folijs anguſtioribus, latioribus & integris: quare figuræ duæ apud Tab. & Ger. reperiuntur, & abortiva, floris explicatione ab inſectis prohibita.

XX. Valerianella echinata.
Valerianella cornucopoides echinata, Col.

XXI. Valerianella ſemine ſtellato.
Phu minus petræum, Tab.
Valeriana petræa, Ger.
Valerianella altera tenuifolia ſemine Scabioſæ ſtellato, Col.

XXII. Valeriana ſylv. folijs tenuiſſ. diviſis.
Phu minimum, Ad. Lob. Lugd.

NARDUS MONTANA ET CELTICA.

Nardus montana, νάρδος ὀρεινὴ & θυλακῖτις, Dioſc. l. 1. c. 7. at Celtica, quæ Spica Celtica, vel Romana Officinis, Eid. cap. 8. κελτικὴ νάρδος, ἀλιοῦγγια ſive Saliunca, & l. 6. c. 19. ὀρεινὴ dicitur. Saliunca Plinio l. 21. c. 7. & 20. & Nardus Gallica, l. & c. 12. & l. 21. c. 20.

I. Nardus montana radice olivari.
Nardus montana, Matth. Ang. Ad. Lob. Lugd. Cluſ. hiſt. Cæſ. Cam. Tab.

Radices binas, ternas & quaternas aſphodeli modo, habet.

II. Nardus montana radice oblonga.
Nardus mont. longius radicata, Cam. ep.

III. Nardus Cretica filipendulæ radice.
Nardus Cretica Valerianæ ſimillima, Hon. Belli ep. 4.
Nardus Cretica Belli, Pon.

IV. Nardus Celtica Dioſcoridis.
Nardus Celtica, Matth. Cord. hiſt. Geſn. hort. Tur. Guil. (cui & Saliunca) Ad. Lac. Lob. Caſt. Cam. Tab. Ger.
Nardus alpina ſeu celtica, Cluſ. pan. & hiſt.
Nardum gallicum, Cæſ.
Spica Celtica, Lugd.

V. Nardus Celtica altera.
Spica celtica, faſtigiato floſculorum ordine, Cam. ep.
Spica celtica, Tab.
Nardus celtica repens, Ger.

VI. Nardus ex Apulia.
Saliunca Neapolitana, Lugd.
Phu minus Apulum, Tab.

VII. Nardo celticæ ſimilis inodora: in Prodromo deſcripta.

VIII. Nardo Celticæ ſimilis hirculus.
Hirculus, Ad. Lob. Cam. ep. Cæſ. Tab. Ger.
Hirculus veterum, Cluſ. in Gar. Lugd.
Hirculus & Nardus Samphoritica, Ang.

CASPARI BAVHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER QVINTVS.

SECTIO PRIMA.

SOLANVM; MANDRAGORA; HYOSCYAMVS; NICOTIANA; PAPAVER; HYPECOON; ARGEMONE.

SOLANUM.

Solanum, στρύχνον Græci vocant, quod vitem, vel acinum, aut tale quid signat. Theoph. 9. hist. 12. 14. & 21. duo genera habet, ubi Gaza Vesicariam reddidit: ad Diosc. l. 4. c. 71. genera 4. recensuit: 1. στρύχνον κηπαῖον, Solanum hortense: 2. ἁλικάκαβον ἢ φυσαλίδα, halicacabum, aut Vesicarium: 3. ὑπνωτικόν, somniferum: 4. μανικόν, manicum. Plin. l. 27. c. 13. Solanum, inquit, Græci Strychnon vocant: & l. 21. c. 31. Strychni genera 4. enumerat.

Solanum bacciferum.

I. Solanum Officinarum.
Solanum, Brunf. vulgare, Trag. minus, Cæs.
Solanum, Lon. hort. Matth. Fuch. Ang. Dod. Gesn. hort. Lob. Lugd. Cam. Ger. sativum, Tab.
Solanum nigrum, Cord. in Diosc. & hist. quod edendo est.
Cuculus & Cacubalum Plinij, Ang.
Solanum hort. Circeæ aut Phaseoli folio, Ad.
Variat foliis magis laciniatis, ut Fuch. figura: alia halicacabi, ut Lob. exprimit: acinis nigricantibus & fuscis: puniceis, quod Solanum puniceum Cord. hist. rubris, luteis, quod Solanum luteum Gesn. hort. Sic in arenosis Michelfeldæ vix palmam excedens, reperitur.

II. Solanum vesicarium, quod folliculi vesicæ inflatæ similes: vel ut Plin. l. 21. c. 31. quoniam vesicæ & calculis prosit.
Saxifraga rubra & 4. Brunf.
Solan. halicac. Trag. Matth. Lac. Ad. Lob. Lugd.
Halicacabum, Ang. Cast. vulg. Fuch. Tur. Eyst.
Halicacabum, vesicarium, Cam.
Vesicaria, Cord. in Diosc. Gesn. hort. Cæs.
Vesicaria vulgaris, Dod. gal. prima, Cast.
Solanum vesicarium, Gesn. hort. Dod.
Halicacab. sive vesicaria, Cord. hist. Gesn. hort.
Alkekengi, Lon.

III. Solanum vesicarium Indicum.
Halicacabum sive Solanum Indic. Cam. Eyst.

IV. Solanum μελανόσπερμος.
Solanum hortense nigrum, Trag.
Mandragora, Theoph. Dod. gal. Ang. Guil. morion, Fuch. ico. Lon. tertia species. Cord. in Diosc.
Solanum majus, Matth. Cast. Cæs. Cam.
Solanum somniferum, Fuch. Tur. Ad. Lob. Lug.
Solanum lethale, Dod. Clus. hist.
Solanum sylvat. Ges. hor. syl. sive lethale, Thal.
Belladonna, Clus. pan.
Duum est generum: 1. foliis amplioribus & flore majore: 2. foliis & floribus minoribus.

V. Solanum somniferum bacciferum.
Solan. somnifer. alt. Matth. Ges. hor. Lug. Cam.
Solani lethalis aliud genus, Dod.
Solanum somniferum, Lon.
Solanum de Hiericho, Cast.

VI. an Solanum manicum ex Guinea.
Fructus minor 8. Paludani, Clus. ex l. 2. c. 20.

VII. Solanum somniferum verticillatum.
Solan. somnifer. Matth. Guil. Ges. hor. Lac. Cl. hisp. & hist. Dod. Ad. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Cam.
Acini in folliculis hirsutis, per maturitatem nunc rubri, nunc ex rubro crocei sunt.

VIII. Herba à militib. ad civitatem Philippi evulsa & gustata, eos prope ad furorem & insaniam redegit, qui tamen affectus paulo post mitior redditus: par 9. Ind. occid. addit. quid est?

IX. Solanum fruticosum bacciferum.
Strychnodendron, Gesn. hort. Ad. Lob. ob. Eyst.
Amonum, Gesn. hort. Lob. ico. Plinij, Ger.
Solanum arborescens, Cast. Cæs. Cam.
Solanum fruticosum, Gesn. hort. Tab.
Solanum Americanum, Lugd.

Pseudo-

Pseudocapsicum, Dod.
X. Solanum quadrifolium bacciferum.
Aster sed non Atticus, Trag.
Herba paris, Matth. Ang Dod. Cast. Cæs. Lugd. Thal. Ger.
Paris herba, Lon. Cam.
Aconium Pardalianches, Fuch. Tur.
Aconitum sive Pardalianches monococcon, Cord. in Diosc. & hist.
Solanum tetraphyllon, Gesf. hor. Ad. Lob.
Aconitum salutiferum, Tab.
Folia habet communiter quatuor, aliquando tria, quinque, & sex.
XI. Solanum triphyllon Brasilianum: 3. loco in Prodromo describitur.
XII. Solanum scandens seu Dulcamara.
Dulcis amara, Trag. Dulcamara, Dod. Lugd.
Amarum dulce, Cord. in Diosc.
Amara dulcis, Gesf. hor. Ang Lob. ic. Lon. Tab.
Vitis sylv. Matth. Lac. Cast. Cam. (Ger.
Solanum γλυκύπικρον, Thal.
Salicastrum Plinij, Guil. the. Cæs.
Circæa Monspeliensium, Ad. Lob. ob. Cam.
Videtur quibusdam ἀμπελος ἀγρία Diof. l. 4. c. 183. sed muscosum florem suæ Viti tribuit. Salicastrum Plinij lib. 22. c. 1. Alijs Cyclaminus altera Diosc. & Melotron Theophrasti.
Floris color communiter cæruleus, rarius albus est.
Dulcis amara flore pleno, &
Dulcis amara flore cæruleo vulgatior, Eyst.
XIII. Solanum tuberosum esculentum, sub 19 in Phitop. sub 1. in Prod. & Matth. descriptum.
Picnocomus Dioscoridis, Cortuso.
Papas radix ex qua edulium Chunno dictum conficitur: Joseph. Acosta l. 4. c. 17. imò panis loco utuntur, quem Chunno vocant: Eid. l. 3. c. 20. an Pape radicis genus tuberum specie, sed exigui saporis: part. 6. Ind. Occid. c. 20.
Arachidna Theoph. Papas Peruvian. Clus. hist.
Papas Peruanorum, Eyst.
Hujus aliud genus in calidioribus fundis, ex quo fercula Locro appellata parant: Joseph. Acosta l. 4. c. 17.
XIV. Solanum racemosum cerasorum forma; pro 2. in Prod. descriptum.

Solanum pomiferum.

I. Solanum pomiferum fructu rotundo striato molli.
Lycopersicon Galeni, Ang. [illegible]

Poma amoris, Dodon. gal. Ad. Lobel. Cam. ep. Tab. Ger.
Pomum amoris, Lugd. Cam.
Malum & pomum aureum, Gesf. hor.
Aurea mala, Dod. Cast.
Solani pomiferi genus aliud, Gesf. hor.
Tumatle Americanorum, Guil. pap.
Mala insana, Cæs.
Aliqui ad Solan. furiosum referunt: alijs Glaucium Dioscorid. est. Vide de Lycopersico, Dod.
Fructus communiter lutei, auricolores, aliquando pulchre rubentes: rarius albi: est & surrectis cubitalib. cauliculis, quod per omnia minus est.
Poma amoris fructu luteo, &
Poma amoris fructu rubro, & Mala Peruv. Eyst.
II. Solanum pomiferum fructu rotundo striato duro.
Solanum pomiferum, Lob. Lug. Tab. Ger. Eyst.
Mala Æthiopica, Dod. Lugd. Ger.
Capsicum rotundum Dalechampij, Lugd.
Folia magis minúsve sinuosa: in caule aliquando ut & in folijs, modo infernè, modo supernè, parvi aculei.
III. Solanum peregrinum fructu rotundo.
Hyoscyamus peregrinus Dalechampij, Lugd.
I. Solanum pomiferum fructu oblongo.
Mala insana, Trag. Fuc. Dod. Lac. Lon. Tab. Ger.
Malum insanum, Gesf. hor.
Melongena, Matth. Cord. hist. Ad. Lobel. Cast. Lugd. Cam. & Verengena Toletanorum.
Solanum hortense & Pyra insana, Cæs.
Melanzana fructu pallido, Eyst.
Videtur Strychnon hort. Dioscoridis, urbanum Theophr. Esculentum Galeni, & tertium genus Plinij.
Variat flore purpureo, albo: fructu, albo, purpureo, luteo: figura quandoque oblonga, aliquando instar mali rotunda.
V. Solanum pomiferum fructu incurvo.
Melantzana, Arabum Melongena & Bedengian, Rauvv. Lugd.
Variat colore fructus, qui flavus, cinereus, & purpureus.

Solanum pomiferum fructu spinoso.

I. Solanum pomiferum fructu nigro spinoso.
Melantzana nigra, Bathlschain, Æthiopica, Rauvv. Lugd.
Fructu est longo, rotundo: atro, subnigro.
II. Solanum spinosum fructu rotundo.

Pomum

Pomum Hiericonticum, Imper.

III. Solanum pomiferum folio rotundo tenui.
Cachos Indorum Monardi, Lugd.

IV. Solanum pomo spinoso rotundo, longo flore.
Stramonia sive pomum spinosum, Trag.
Nux metella, Matth. Cast. Acost. Cam.
Nux methel Avicennæ, Ang. Fuch. Gesf. hor.
Hyoscyamus Peruvianus, Cord. hist.
Tatula Turcarum, Guiland. pap.
Paracoccalon sive barycoccalon, Græcis recentior. Melospinus Venetis: Malus Peruviana Gallis: corona regia quibusdam: Solanum Romanum Monspel. Guiland. l. c.
Stramonia, Fuch. Dod. Gesf. hor. Lac. Lugd. Dodon. Cam. Eyst.
Stramonium peregrinum, Ad. (an Solanum manicum) Lob. Ger.
Hippomanes Cratevæ, Ang. Gesf. hort.
Solani pomiferi genus 3. Gesf. hor.
Solanum spinosum, Tab.
Solani pomiferi genus 3. Cæs.
Malum spinosum, Cæs.

V. Solanum fœtidum pomo spinoso oblong. an Manicum Diosc. ex hoc Muslac fieri ajunt.
Tatoula, quæ Nux methel Arabum: Græcis, Solanum somniferum, Bellon.
Datura, Garziæ, Acost. Cast. Lugd. prima, Cast.
Nuci metellę congener, Cam. ep. Tatula, Ei. hor.
Solanum manicum, Col.
Stramonium spinosum, Ger.
Datura Turcarum, Eyst.
Dutroa, Linsc. part. 2. Ind. Or. c. 33. part. 3. c. 1. & part. 4. c. 17.
Dutroa, Hispanis, Burlatoria: Arabibus: Marana: Persis & Turcis, Datula, Palud. in Linsc.
Variat floris colore: est vulgari flos albus magnus: alterius flavus: tertij, Hyosciami floribus accedit: quare tres Daturæ, Costæo: nunc & purpureo habetur.

VI. Solanum fœtidum pomo spinoso rotundo semine pallido.
Datura Ægyptiaca flore pleno, Pon. Ital.
Stramonia Ægyptiaca flore gemino altero alteri innato, C. Bauhini, du Bry.
Communiter duo flores alteri innascuntur.

VII. Solanum Ægyptiacum flore pleno.
Stramonia Ægyptiaca flore pleno extrinsecus purpurascente, intrinsecus albicante C. Bauhini, du Bry.

Solanifolia.

I. Solanifolia Circæa dicta major.
Lappa sylv. Trag.
Ocimastrum verrucarium, Gesf. hort.
Circæa Lutetiana, Lob. Dalech. Lugd. Ger.
Helxine sylvestris, sive fluviatilis, Thal.
Herba D. Stephani, Tab.
Circæa, Eystet.

II. Solanifolia Circæa alpina.
Circæa minima, Col.

III. Solanum Mexiocanum flore magno.
Magnæ admirationis herba Peruviana, Lobel. Castor.
Marabillas, del Peru & Hachal Indi, Clus. pan.
Admirabilis Peruviana, Eid. hist.
Gelseminum rubrum & Mandragora Theoph. Cæsalp.
Gelseminum sive Jasminum Indicum, Cam.
Jasminum rubrum Dalechampij, Lugd.
Viola Peruviana, Tab.
Mirabilia Peruviana, Ger.
Jasminum Indicum seu flos mirabilis Peruanus, Eystet.
Jasminum Indicum flore rubro & variegato, Eidem.
Flores purpurei seu Kermesini coloris, lateritcei, flavi aut pallentes, obsoletè rubentes, exalbidi, binis coloribus ex purpureo & luteo mixtis: sic ex rubro, luteo, albo, in uno flore magna varietas: nonnunquam albo & purpureo simul dimidiatim in eodem flore tingitur: sive inæqualibus vel latis, vel minutis maculis purpureis tam punctatim, quàm virgatim album colorem intercurrentibus, quandoq; radijs flavis per longitudinem flores distinguentibus.

IV. Solanum Mexiocanum flore parvo: sub Solano 4. in Prodromo describitur.

V. Solanum Indicum hirsutum corymbiferum.
Solani Indici genus, Clus. exot. l. 4.

MANDRAGORA.

Μανδραγόρας, ἀντίμηλον, ἢ κιρκαία Dioscor. l. 4. c. 76. Mandragora, quod ad mandras pecorum, aliasq; speluncas proveniat. Circæa, nomine à Circe deducto, quoniam radix ad amatoria conducere videatur.

Genera

Genera Diosc. nigra fœmina, quæ θριδακίας, & candida mas, νόρειον vocitata: tertium μώριον, quod mari quidem simile, sed omnibus partibus minus est. Plinio l.29.c.13. Mandragora alia candida mas, alia nigra fœmina. At Theophr.6.hist.2: 9.hist.9. & 6. caus.4. Mandragora, à prædictis diversa est.

I. Mandragora fructu rotundo.
Mandragora mas, Trag. Fuch. Matth. Dod.gal. Lac.Cord.in Diosc.Ad.Lob.Lugd.Cam.masculus, Tur.
Mandragora, Ang. Mandragoras, Ges.hor.Cæs.
Mandragoras albus seu masculus, Cord.hist.
Mandragora mas vel alba, Cam.

II. Mandragora fructu pyri.
Mandragoras fœmina, Trag. Matth. Cordo in Diosc.Lac.Ad.Lob Dod.Lugd.Cæs.Cam.
Mandragor. niger seu fœmina, Cord.hist.Cam.

III. Mandrag.flore subcæruleo purpurascente.
Mandragora fœmina, Clu.hisp.&hist.Cast.Eyst.
Mandragora, Lon. altera, Cæs.

HYOSCYAMUS.

Ὑοσκύαμος Dioscorid. lib.4.cap.69. id est, faba suilla, vel porcina, quod apri ejus pastu resolvantur & convellantur, præsenti mortis periculo, nisi aqua copiosa, statim se foris & intus polluerent, ut Aelianus prodidit. Dioscorides differentias tres proposuit: unam semine nigro, floribus penè purpureis: alteram semine subflavo, floribus luteis: tertiam mitissimam, candidi floris & seminis. At Plin. lib.25.c.4. Apollinaris genera plura sunt: unum semine nigro: alterum candidius: tertium Irionis semini simile: quartum candidi seminis in maritimis: item rufi seminis.

I. Hyoscyamus vulgaris vel niger.
Hyoscyamus, Brunf.Tur.Matth.Lac.Lug.Cæs.
Hyoscyamus vulgaris, Ges.hort.Thal.Eyst.
Hyoscyam.1.Ang.Tab.secundus Galeni, Trag.
Hyoscyam. niger, Dod.Lon.Ad.Lob.Cast.Ger.
Hyoscyamus flavus, Fuch.niger vulg.Clus.hist.
Apollinaris, Cord.in Diosc.
Folia integra, dissecta, in lacinias acutas divisa.

II. Hyoscyamus albus major, vel 3.Dioscor. & 4.Plinij.
Hyoscyamus candidus, Trag.
Hyoscyamus albus, Matth.Dod.Ges.hort.Tur. Lac.Ad. Lob. Lon. Cast. Lugd.Cam.Ger.Eyst. secundus, Tab.
Hyoscyami alterum genus in maritimis, Cæs.
Apollinaris 3. Cord. in Diosc.

III. Hyoscyamus albus minor.
Hyoscyamus alter, Ang.
Hyoscyamus albus minor, Lob.ico. alb.vulgaris, Clus. hist.

IV. Hyoscyamus Creticus luteus minor.
Hyoscyamus 4. vel albus Creticus, Clus.hist.

V. Hyoscyamus Cretic.lut.major: hic sub 5. in Phytopinace, in Prod. etiam & Matthiolo descriptus & pictus.
Hyoscyamus Creticus alter, Clus.hist.

VI. Hyoscamus rubello flore.
Hyoscyamus peregrin. rubello flore, Clus. pan.
Hyoscyamus Syriacus, Cam.
Alterum Camerarius addit, Hyoscyami peculiaris nomine, qui sola foliorum latitudine à prædicto differt.

VII. Hyoscyamus cauliculis spinosissimis. Ægptiacus.
Hyoscyamus Ægyptiacus, Clus. hist.

NICOTIANA.

Nicotiana à Jo. Nicotio Regis Galliæ consiliario dicta, cujus opera, Anno 1560. Gallijs innotuit, quam Ulyssipona, dum legati munere fungeretur, à Belga è Florida Insula allatam, accepit.

I. Nicotiana major latifolia.
Hyoscyami tertia species, Ges.hor.
Sana Sancta Indorum, Ad. Lob.Ger.
Tabacum (ab ejus nominis Insula) Monar.Fra.
Tabacum latifolium, Cam.Eyst.
Petum, Theu. latifolium, Clus.ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus, Dod.Cam.ep.
Nicotiana, Lon. Lugd. major, Tab.
Perebecenuc, Oviedo, Lugd.
Tornabona, qui à Tornabonio missa, Cæs.
Herba S. Crucis fœmina, Cast.
Tubac & Tubacka: par.5. Ind.Or.& par.6.& 8.
Tabacum, Tabaco & Tabacca: par.8.& 9.Ind. Occid.

Y Uppó-

Uppóvvoc, Virgineæ indigenis: desc. Virgin.
Petum Brasilianis, Stadio, l.2.c.13.
Arbustum cujus folia exsiccant & accensorum fumo inebriantur, Benzon. l.1.c.26.
Lerius asserit Nicotianum licet apud nos Petum nominetur, attamen verum Petum Brasilianorum non esse, seque ne quidem in hortis Galliæ vidisse, & apud nos ob cœli inclementiam ægrè adolescere posse credat.

Ex hujus herbæ fumo, octo aut novem dierum famem tollerare posse, in par.3. Amer. ep.1. scribitur: at Lerio per triduū aut quadriduum.

II. Nicotiana major angustifolia: & Eyst.
Herba Sancta sive Tabacum minus, Lob.ob.
Tabacum sive herba Sancta minor, Lob.ico.
Petum angustifolium, Clus.ad Monar.
Hyoscyamus Peruvianus alter, Dod.
Herba Sanctæ Crucis mas. Cast.
Tabacum angustif.Cam.alterum minus, Lugd.

III. Nicotiana minor: & Eyst.
Hyoscyamus niger vel 3. Matth.Cast.Lugd.
Hyoscyamus luteus, Dod. Ges.hort. Lon.Cam. Ger. multum cum 2. Diosc. convenit, Ang.
Hyoscyamus dubius luteolus Solanifolius, Ad. Lobel.
Hyoscyamus Peruvianus, Tab.
Priapeja, à forma fructus, Ges.hor.
Petum quartum, Clus. ad Monar.
Tornabonæ congener, Cæs.
Nicotiana minor seu Hyoscyamus luteus, Eyst.

IV. Nicotiana minima.
Tabacum sive sana Sancta minima, Lob.Lugd.
Tabacum minimum, Cam.
Petum tertium, Clus.ad Monar.

V. An Nicotianæ species in Insula Mambonit, pyratæ herbam quandam comedunt, quâ inebriati & dementati, omnia pericula postponunt: par.7.Ind. Or.20.

VI. Casfina herba è cujus succo potionem conficiunt in Florida, quam bibunt ubi in locum periculosum se conferunt, quo famem & sitim per horas 24. tollunt: part.2. Amer.navig.4.

P A P A V E R.

Μήκων à μὴ κονεῖν, non ministrando, quod vescentes suis munijs fungi non possint. Latinis Papaver, Dioscorid. lib.4. cap.64.65. & 66. quinque genera proposuit: I. Μήκων ῥοιάς, papaver erraticum, à flore protinus deciduo, qui puniceus, interdum albus. II. Μήκων ἥμερος papaver sativum, quod semine candido, quod θυλακῖτις. III. Sylvestre duplex, unum nigro semine, quod πιθῖτις & quibusdam ῥοιάς, quòd è scapo succus lacteus emanet: alterum majus sylvestre & ad medicinas valentius. IV. Μήκων κερατῖτις, οἱ δὲ παράλιον papaver corniculatum, à calyculo in corniculorum modum inflexo, aut marinum. V. Μήκων ἀφρώδης papaver spumeum, quia herbula tota est spumea, quibusdam ἡράκλεια Heracleum. Theophrastus sativi 8.hist.15. & 9.hist.8. meminit: Sylvestris verò genera 9. hist.13. plura notavit: ut corniculatum: nigrum: erraticum flore russo: Herculanum folio Struthij. Plinius l.20. c.18. sativum album & nigrum proposuit, & ex hujus scapo inciso, opium colligi monet: at cap.19. inter sativa & sylvestria medium genus, Rhœas sive erraticum constituit. Sylvestrium unum genus Ceratitis, quod aliqui glaucion, alij paralion vocant: alterum est heracleon, ab alijs aphron: tertium genus est tithymalon, mecona vocant, alij paralion.

I. Papaver hortense semine albo: sativum Diosc. album, Plinio.
Papaver, Brunf. Ang Lon.
Papaver sativum, Matth.Dod.gal.Lugd.Tab.
Papaver sativum purpureum, Tur.
Papaver album, Trag.Dod.candidum, Ad.Cæs.
Papaver album sativum, Gesn.hort. Lob. Cast. Gerard.
Papaver sativum semine candido, Fuch.

Flos candidus, vel leviter purpureus: aliquando flore est cinereo, ungue purpureo: vel candido, rubris maculis infecto & semine flavo; & hoc
Papaver tertium & luteum est, Trago.

II. Papaver hort. nigro semine: sylv. Dioscoridi: nigrum, Plinio.
Papaver nigrum, Brunf.Cast.minus, Ges.hort.
Papaver sativum alterum vulgo nigrum, Cord. in Dioscor.
Papaver sativum semine atro, Fuch.
Papaver nigrum sativ. Dod. flore malvæ hortensis aut Pœoniæ, Ad Lob.Lugd.

III. Papaver vulgare cujus capitula foraminibus hiant, semine incano, πιθῖτις, Dioscoridi.
Papaver vulgare & 1. Trag.
Papaver tertium, Dod. descr.
Papaver patulum, Ad.

Papa-

Papaver spontaneum sylv. Lob.
IV. Papaver flore rubro semine fusco.
Papaver rubrum, Trag. Gesn. hort.
Papaver sylv. Dod. gal. Lugd.
Papaver nigrum, vel 2. Dod.
V. Papaver cristatum floribus & semine album.
Papaver candidum alterum, vel 6. Trag.
Papaveris sat. species folijs dissectis, Dod. gal.
Papaveris albi altera species florum folijs crenatis, Gesn. hort.
Papaver Memphiticum, floribus multifidis, Gesn. ap.
Papaver sativum 4. Dod.
Papaver fimbriatum aut cristatum album, Ad. Lob. Lugd.
Papaver flore fimbriato, Cæs. flore niveo, Tab.
Papaver sativum nigrum, Ger.
VI. Papaver cristatum floribus rubris, semine nigro.
Papaver rubrum alterum, vel 7. Trag.
Papaveris rubri species folijs florum crenatis, Gesn. hort.
Papaver sativum nigrum cristatum, Ad.
Papaver fimbriatum aut cristatum nigrũ, Lob.
Papaver 2. folijs dissectis, Dod.
Papaver sativum rubrum fimbriatum, Lugd.
Hæ duæ species floris colore variant, subinde albus, frequenter rubeus, quandoque ex utroque mistus: & qui rubet, aliquando colore purpuræ, aliquando dilutius rubet: hinc
Papaver flore pleno rubeum.
Papaver flore multiplici incarnato.
Papaver flore multiplici purpurascente.
Papaver flore miniato pleno.
Papaver flore pleno argentei coloris.
Papaver multiplex album oris rubicundis, ex hort. Eyst.
VII. Papaver pleno flore album.
Papaver flore multiplici, Gesn. hort. Cam. ep.
Papaver polyanthos, Tab.
Papaver alb. polyanthon seu multifl. Lob. Ger.
Papaver flore multiplici numero denso, Cæs.
Est majus & minus: floris colore purpureo, rubro, rubeo saturato, albo, violaceo & mixto: hinc septem figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum habentur.
VIII. Papaver pleno flore nigrum.
Papaver nigrum polyanthon, Lob. Ger.
IX. Papaver laciniatis floribus.
Papaver laciniatum rubrum, aliud unguibus purpureis, aliud unguibus albis, Eyst.
X. Papaver errat. majus: ῥοιὰς Dioscoridi, Theoph. Plinio.
Papaver rubrum, Brunf. erraticum, Eid.
Papaver erraticum, Matth. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Lon. Dod. Cast. Cæs. Thal. Tab. rubrum, Eyst.
Papaver erraticum primum, Fuch.
Papaver Rhœas, Lob. Ger. prius, Lugd. alterum, Dod. gal.
Papaver rhœas sive caduco flore puniceo, Ad. Lob. ico.
Flore est puniceo, rarissimè albo.
XI. Papaver erraticum pleno flore.
Argemone multiplex, Trag.
Papaver rhœas flore pleno, Cam.
XII. Papaver errat. Pyrenaicum flore flavo: quod pro primo in Prodromo describitur.
XIII. Papaver erraticum minus.
Argemone exigua, & 2. Trag. Lugd.
Argemone, Lac. Lon.
Papaver rhœas, Dod. gal. rhœas minus, Lugd.
Papaver erraticum alterum, Fuch. Dod.
Papaver erraticum minus, Tab.
XIV. Papaver corniculatum luteum: κεράτιτις Diosc. Theoph. sylv. ceratitis, Plinio.
Papaver sylv. corniculatum, Trag.
Papaver corniculatum, Matth. Lac. Ad. Lobel. Cast. Cæs.
Papaver corniculatum primum, Tab. majus, Dodon.
Papaver corniculatum luteum, Fuch. Tur. Eyst.
Papaver corniculat. flavo flore, Clus. hist. Eyst.
Papaver cornutum, Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lon. Lugd. Cam.
XV. Papaver cornic. phœniceum hirsutum.
Papaver cornutum rubro flore, Gesn. hort. Ger. flore phœniceo, Ad. Lob. Clus. hist.
Papaver cornutum alterum florib. rubris. Cam.
Papaver corniculatum, rubrum, Dod.
Papaver corniculatum alterum, Lugd. Tab.
Flos interdum intensè rubens, interdum languidus, aliquando pallidus.
XVI. Papaver corniculatum phœniceum glabrum.
Papaver corniculat. phœniceum alterum, Lob. ico. phœniceo pallescente flore, Clus. hist.
XVII. Papaver spinosum: quod sub 15. in Phytopinace, sub 2. in Prodr. & in Matthiolo

 descri-

descriptum & pictum: quo etiam nomine postea Clus. in sua hist. & Eyst. proposuere.
Ficus infernalis Italorum.
an Glaucium Dioscoridis: γλαύκιον succus est herbæ folijs ferè papaveris corniculati, quæ crocei coloris succo copioso prædita sunt Dioscorid. lib.3. cap.100. Et hujus papaveris folia, succo flavescente, instar Chelidonij majoris, abundant.

XVIII. Papaver corniculatum violaceum.
Papaver cornutum flore violaceo, Gesn. hort Ger.
Papaver corniculatum violaceum, Lob. Dod. Lugd. Cast. violaceo flore, Clus. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Adverf.
Anemone major corniculata Penæ, Lugd.
Flores cærulei, & nigræ violæ æmuli.

HYPECOON.

Ὑπήκοον οἱ δὲ ὑπέριον, papaveri Dioscorides, lib.4. cap.68. subjicit, cum eadem ei sit natura, quæ succo papaveris. Et Plin. lib.27. cap.11.

I. Hypecoum.
Cuminum sylv. alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab. Cam.
Hypecoon, Gesn. hort. Dod. Clus. hisp.
Hypecoon legitimum, Eid. hist.
Cumino siliquoso persimilis, Ad.
Cuminum sylv. alterum Dioscorid. Italorum, Lob. ob.
Cuminum sylv. alterum siliquosum, Eidem icon.
Cuminum corniculatum, Ger.
II. Hypecoi altera species.
Cuminum alterum Diosc. siliquosum, Ad.
Cuminum alterum Dioscor. sylv. siliquosum, Lob. icon.
Cuminum sylv. siliquosum Penæ, Lugd.
Cyminum sylv. 3. & siliquosum minus, Tab.
Cuminum siliquosum, Ger.
A priore differt folijs angustioribus, longioribus, glaucis, siliquis deorsum recurvis.

ARGEMONE.

Ἀργεμώνη in totum papaveri sylv. simile Dioscorid. lib.2. cap.208. radicem rotundam tribuendo, quod nostra non convenit. Sic dicta, quòd ἄργημα oculorum & nubeculas expurget. Plinio, lib.25. cap.9. Argemonia: nostri tria genera faciunt, & id demum probant, cujus radix thus redoleat. Sed videtur Plinius quatuor genera agnoscere, ut lib.21. cap 23. Anemonem, quam Argemonem vocari dixit: 2. genus hoc est: 3. genus, lib. 24. cap. 19. lappam Canariam, cujus radix jucundum odorem, thuri similem spirat, Argemonem nuncupari tradit: 4. genus statui potest, Inguinaria, quam lib.26. cap.9. etiam Argemonem appellari testatur.

I. Argemone capitulo breviore.
Anemone minor, Coriandri folio, flore Pulsatillæ, capitulis hirsutis, Ad.
Argemone capitulo torulis canulato, Lob. Ger.
Argemone minor capitulis brevioribus, Lugd.
Argemone, Cast. prima, Tab.
Anemone minor Penæ, Lugd.
II. Argemone capitulo longiore.
an Argemone, Cord. hist.
Anemone Narbonensis major corniculata, Ad.
Argemone capitulo longiore. Lob. Lugd. Ger.
Papaver erraticum alterum, Cæs.
Argemone 2. Tab.
III. Argemone alpina folijs Scandicis lutea: in Prodr. descripta.
IV. Argemone alpina Coriandri folio.
Argemone lutea, Ponæ Ital. qui in Baldo collectam transmisit.

SECTIO

SECTIO SECUNDA.

ANEMONE; PULSATILLA; ADONIS.

ANEMONE.

Ἀνεμώνη Dioscoridi, lib. 2. cap. 207. Anemone, Plinio. l. 21. c. 23. ἀπὸ τῦ ἀνέμυ, à vento, quòd flos tantum vento flante aperiatur, unde & Herba venti quibusdam.

Genera duo Diosc. & Plinio, sylvestre & sativum: hujus, inquiunt, multæ species, phœniceo flore, altera candicante, aut lacteo, aut purpureo.

Anemone latifolia simplici flore.

I. Anem. Cyclamini seu malvæ folio lutea.
Anemone latif. Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Anem. hort. latifol. 1. simpl. flavo flore, Clus. hist.

Flos 10. aut pluribus folijs constans, externè flavus, internè aureus.

II. Anem. Geranei rotundo fol. purpurascens.
Anemone latifol. altera, Clus. hisp.
Anemone hort. latifol. simpl. flore 3. Eid. hist.
Anemone 1. Dod. Cæs.
Anem. tuberosa bulbocastani radice, Lob. Ger.
Anemone papaveracea, Tab. Ger.
Anemone stellata purpurea & alba, Eid.
Geranium 1. quorundam Dalech. Lugd.

Flos ex 12. aut 15. folijs, foris cineraceis hirsutis, interius rubedine purpurea nitentibus componitur: quare in dilutiore purpura rubet: aliàs interius intensiore, exterius remissiore: rarius totus albet.

III. Anemone Geranei rotundo folio dilutè purpurascens.
Anemone hort. latifolia 4. simpl. flore, Clus. hist.

Flos externè exalbidi obsoleti coloris, internè ex purpura dilutiore albicat.

IV. Anem. Geranei rot. folio dilutè rubens.
Anemone hort. latifol. 5. simpl. flore, Clus. hist.

Floris folia octona foris obsoletè rubent, lanugine pubescunt: interius dilutiore rubore & ad carneum tendente nitent, unguib. albicant.

V. Anemone latifol. simplici carneo flore.
Anemone hort. latifol. 6. simpl flore, Clus. hist.

Flos 10. aut 12. foliorum purpurei ferè coloris, unguibus albicantibus.

VI. Anemone latifolia flore purpurosaturo.
Anemone hort. latifol. 8. simpl. flore, Clus. hist.

Flos 8. foliorum, coloris purpurosaturi, exterius splendentis unguibus magnis & ad pediculum purpureis.

VII. Anemone latif. purpuroviolaceo flore.
Anemone hort. latif. 12. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octo folijs constans, externè dilutè purpurascens splendet; internè violaceus, unguibus magnis & argentei coloris.

VIII. Anemone latifolia flore purpuroviolaceo altera.
Anemone hort. latifol. 13. simpl. flore, Clus. hist.

Flos qui ex 12 folijs constat: foris ex purpureo albescit & splendet: interius ex violaceo purpureo splendet, unguibus albis.

IX. Anemone latifolia violaceo flore.
Anemone hort. latif. 9. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octo vel plurium foliorum, externè subpurpureus & splendens, internè ex purpura violaceus, unguibus rubescentibus, orbe albicante cinctis.

X. Anemone latif. fl. violaceo saturo colore.
Anemone hort. latifol. 11. simpl. flore, Clus. hist.

Flos sex folijs præditus, violacei saturatioris coloris, unguibus majorib. magisq; candidis.

XI. Anemone latifolia flore variegato.
Anemone hort. latifolia 7. simpl. flore, Clus. hist.

Flos qui octifolius, foris ex purpureo saturatius rubet, interius ad ungues usque albus saturata purpura & quasi Kermesina nitet: oris coccineis, in quæ radij purpurascentes sparguntur: ungues magnos & albos habet.

XII. Anemone latifolia punctato flore.
Anemone hort. latifol. 10. simpl. flore, Clus. hist.

Flos octifolius violaceus, interna parte maculis albis aspersis.

XIII. Anemone latifolia flore carneo.
Anemone hort. latifol. 14. simpl. flore, Clus. hist.

Floris modò majoris, modò minoris, octo folia extrinsecus nonnihil purpurascunt, intrinsecus ferè carnei, vel saturatioris, vel dilutioris, unguibus albis.

XIV. Anemone latifolia Saniculæ folio.
Anem. simplex latif. dilutè purpurascens, Eyst.

XV. Anemone latif. flore orangei coloris.
Anemone hort. latif. 15. simpl. flore, Clus. hist.
Floris octo vel novem folia, externè carnei coloris, unguibus saturatè purpurascentibus, internè carnei diluti: Habetur major & minor.
XVI. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone latifolia coccineo flore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 16. simpl. flore, Clus. hist.
Floris octo folia, internè elegantissimo coccineo nitent, ungues orbis pallescens ambit, externè quadam lanugine pubescunt: huc pertinet Anemone latifolia fl. coccineo simplici, Eyst.
Flos coccinei coloris, medium è fusco nigricans & capitulum multis folijs staminulis pallidè virentibus septum.
XVII. Anemone latif. flore magno coccineo.
Anemone hort. latif. 17. simpl. flore, Clus. hist.
Floris octo folia internè elegantissimo coccineo colore fulgent, nullis unguibus apparentibus, externè color dilutior; & lanuginosa.
XVIII. Anemone latifolia flore coccineo phœniceo.
Anem. latif. Byzantina coccin. colore, Clus. pan.
Anemone hort. latif. 18. simpl. flore, Eid. hist.
Flos amplus octifolius, coloris ex coccineo phœnicei, ut in Rhœade, unguibus parvis subpallidis.

Anemone tenuifolia simplici flore.

I. Anemone Geranei Ropertiani folio cærulea: an Dioscoridis?
Anemone tenuifolia tertia, Clus. hisp.
Anemone hortensis tenuifolia simplici flore 1. Eid. hist.
Anemone 2. Dod. Lugd.
Anemone tuberosa Geranifolia, Lob.
Anemone montana, Cæs.
Anemone Ropertiana, Tab. geranij folia, Ger.
Flos ex 14. aut 15. foliolis mucronatis compositus, coloris est cærulei, vel rubri, vel ex utroq; mixti: est externa parte subcærulei, interna albi: sic flore nunc cæruleo, nunc rubro, nunc albo reperitur: quare Tabern. tres species, alba, cærulea & rubra.
II. Anemone tenuifolia flore multifido dilutè purpurascente.
Anemone hort. tenuif. 9. simpl. flore. Clus. hist.
Flos ex 14. & plurib. foliolis dilutè purpureis, & quasi carneis, nullis unguiũ vestigijs constat.
III. Anemone œnanthes folijs flore violaceo hexaphyllo.
Anemone tenuifolia altera, Clus. hisp.
Anemone hort. tenuif. simpl. flore 2. Eid. hist.
Anemone tertia, Dod. Lugd.
Anemone bulbosa radice, Ad.
Anemone tuberosa radice, Lob. ob. Ger.
Anemone, Cast. angustifolia, Tabern. tenuifol. Cam. at. 1. in epist.
an Anemone altera, Cæs.
Anemone tenuifol. fl. purpureo violaceo, Eyst.
Flos, qui ex 6. interdum 7. & 8. folijs compositus est, communiter est purpureus seu violaceus, externa parte lanuginosus: est ruber seu phœniceus, vel ex purpura rubens: est & albus: quare apud Tabernæmontanum.
Anemone corallina violacea & alba: & Anemone angustifolia, & 4. & apud Gerard. figurâ tres.
IV. Anemone tenuifol. fl. pallidè coccineo.
Anemone hort. tenuif. 16. simpl. flore, Clus. hist.
Flos hexaphyllus, foris tenui lanugine pubescens, coloris dilutè rubescentis, internè coccinei valdè diluti, unguibus amplis albis.
V. Anemone tenuif. coccineo fl. hexaphyllo.
Anemone hort. tenuif. 3. simpl. flore, Clus. hist.
an Anemone alterum genus, Cæs.
Flos floridi coccinei coloris, unguibus magnis, ex pallido, fusco & albo mixtis.
VI. Anem. tenuif. coccineo flore octophyllo.
Anemone hort. tenuif. 4. simpl. flore, Clus. hist.
Flos internè coccineus, unguibus albis, & externè coccineus, tenui lanugine pubescens & splendens.
VII. Anemone tenuifolia flore magno coccineo hexaphyllo.
Anemone tenuif. coccineo flore simp. Clus. pan.
Anemone hort. tenuif. 5. simpl. flore, Eid. hist.
Flos intus elegantissimus coccineo colore nitet, foris lanugine pubescit: ungues albi sunt.
VIII. Anem. tenuif. flore coccineo sanguineo.
Anemone hort. tenuif. 7. simp. flore, Clus. hist.
Flos 5. 6. interdum 7. foliorum, coloris coccinei, ad sanguineum vergentis, unguib. magnis exalbidis, purpureis venis distinctis: aliquando flos ad cocti lateris colorem accedit, nec splendet.
IX. Anem. tenuif. flore sanguineo coccineo.
Anemone hort. tenuif. 8. simplici flore, Clus. hist.
Floris sex folia, externè lanugine obducta, coloris sunt sanguinei saturatioris & splendentis, internè sanguinei coccinei permixti.

X. Ane-

X. Anemone tenuifolia flore ſanguineo coccineo altera.
Anemone hort.tenuifol.20.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos major hexaphyllus, ſanguineo colore, vel inter coccineum & cochinelleum medio, unguibus minoribus, & albicantibus.

XI. Anemone tenuifolia flore ex ſanguineo & coccineo medio.
Anemone hort.tenuifol.19 ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ex ſanguineo & coccineo medij, diluti, ei prorſus ſimilis quem vulgus cochinelleum appellat: ungues magni, albi & quaſi argentei.

XII. Anemone tenuifolia flore amplo ſanguineo hexaphyllo.
Anemone hort.tenuifol.ſimp.flore 6.Cluſ.hiſt.
Flos coloris ſanguinei elegantiſsimi, unguibus magnis albis.

XIII. Anemone tenuifolia flore amplo atrorubente.
Anemone hortenſis tenuifolia 17.ſimplici flore, Cluſ. hiſt.
Flos hexaphyllus, coloris ſanguinei ex atrorubentis & quaſi ſericei panni villoſi Kermeſino colore præditi, cærulei.

XIV. Anemone tenuifolia fl. rubro ſaturo.
Anemone hort.tenuifol.16.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, ruber, ſeu potius ſanguineus, unguibus magis ſaturis, venis albicantibus diſtinctis.

XV. Anemone tenuifolia flore niveo.
Anemone hort.tenuifol.13.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus niveus, cujus unguibus carnei quid aſperſum: apicibus ex obſcura purpura nigricantibus.

XVI. Anemone tenuif. flore amplo candido.
Anemone hort.tenuifol.12.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllus, prorſus candidus, unguibus externè vireſcentibus, apicibus nigris.

XVII. Anemone tenuifolia Cretica flore magno albo: quæ in Prodr. ſub 1. deſcripta eſt.

XVIII. Anemone tenuifolia fl. albicante.
Anemone hort.tenuifol.15. ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flore eſt hexaphyllo candicante, ſtaminibus albis, apicibus ſubcæruleis.

XIX. Anemone tenuifolia flore exalbido majore.
Anemone hort.tenuifol.10. flore ſimp. Cluſ.hiſt.
Anemone tenuifolia carneo flore, Cluſ.pan.
Flos magnus, hexaphyllus, coloris primum exalbidi vireſcentis, dein ad carneum tendentis, unguibus externè vireſcentibus, internè albis, ſtaminibus carnei coloris.

XX. Anemone tenifol. fl. exalbido minore.
Anemone hort.tenuifol.11.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos minor ex 6. 8. & pluribus foliolis compoſitus, coloris extrinſecus carnei albo mixti: intrinſecus verò prorſus ferè albi: unguibus & venis ex albo paululum vireſcentibus.

XXI. Anemone tenuif. flore furvo albicante.
Anemone hortenſis tenuifolia 21. ſimplici flore, Cluſ. cur. poſt.
Flos ex cineraceo ſive furvo, albicans, & tenui velut rubedine perfuſus, ut ferè eſt Capuccinorum pannus.

XXII. Anemone tenif. flore carneo ſtriato.
Anemone hort.tenuifol.14.ſimp.flore,Cluſ.hiſt.
Flos hexaphyllos externè carneus, oris albicantibus: internè exalbidus, venis carneis ad medium folium ſparſis, ſtaminibus purpuraſcentibus, apicibus nigricantibus.

XXIII. Anemone tenuifolia flore magno ſuaverubente, unguibus albis.
Anemone tenuifolia flore ſuaverubente Caccini: ad Cluſ.cur. poſt.
Has varietates, ſatione fieri credibile eſt, cum in alijs quibuſdam plantis etiam contingere obſervatum ſit. Nam natura, in florum Anemones coloribus, non minus quàm in Tulipis & Iridibus ludit: ita ut pluſquàm triginta diſcrimina in colore, aut unguium varietate, aut foliorum numero obſervata fuerint.

Anemone Matthioli.

Omnes Anemones ſingulares caules, interdum duos aut tres, vel pures, nullis ramis præditos proferre obſervatum fuit, niſi fortè id naturæ luſu contingat, uno alteróve ramulo inter ſuperna folia ſummum caulem amplectentia, enato. Quare, quid Matthiolus ſuis Anemonibus quatuor propoſitis velit, non aſſequimur: omittere tamen noluimus.

I. Anemone prima, Matth. Lugd.

II. Anemone ſecunda, Matth. Lugd. an Ranunculus flore globoſo.

III. Anemone quarta, Matth. (at in edit. ſecunda, 1.) Caſt. Lugd.
Anemone, Lac. Anemon. ramoſa purpurea, Tab.

IV. Anemone quinta, Matth. (at in edit. ſecunda Anemone altera) Caſt. Lugd.
Anemone altera, Lac.

Anemo-

Anemone ramosa lutea, Tab.

V. Anemonia varia radice fibrosa peregrina.

Anemones genera varia, floris rosei, lutei, purpurei varietate distincta, aspectu pulchra: vario floris colore, aliàs rubro, aliàs purpureo, nonnunquam luteo, observavit Rauvvolfius in suo Itinere Hierosolymam versus, & obiter Lugd. herb. attigit.

Anemone flore pleno.

I. Anemone latifolia maxima versicolor.
Anemone latifolia flore multiplici, Cluf. hisp. & pan. Lugd.
Anemone hort. latifol. pleno flore 1. Eid. hist.
Anem. max. polyanthos Chalcedon. Lob. Ger.
Anemone Chalcedonica major, Tab.

Folia florum externa & majora dena aut duodena, viridia sunt, eorum mucronibus coccineo colore leviter & virgatim infectis: interna minora & angustiora, dilutiore purpura ex rubro nitent.

Aliquando, ex prædicto flore uncialis pediculus, minorem florem ex octo latiorum foliorum partim viridium, partim coccineorũ compositum, sustinet, quam pro quarta posuimus.

II. Anemone latifolia flore coccineo.
Anemone hort. latifol. pleno flore 2. Cluf. hist.

Differt à priore, quod in hac floris umbellicum glomerata & reflexa folia non occupant.

III. Anemone latifolia coccineo flore duplo vel etiam triplo densiore & pleno, quam prior sit, Cluf. cur. post.

IV. Anemone latifolia Pavo dicta major 1.
Anemone hort. latifol. Pavo major 1. Cluf. hist.

Flos unicus 20. 30. aut pluribus folijs constans, eleganti, saturato splendidoque coccineo colore præditis, unguibus sanguineis, orbe pallido cinctis.

V. Anemone latifolia Pavo dicta major prolifera.
Anemone pavota latifolia multiplex flore miniato, Bry.

VI. Anemone latif. Pavo minus polyphylla.
Anemone hort. latifol. Pavo major 2. Cluf. hist.
Anemone hort. fl. pleno coccineo variegata latifolia, Eyst.

Hæc flores minus plenos profert, interdum simplici, octo, novem, aut decem foliorum serie constantem.

VII. Anemone latifolia flava.
Anem. hor. latif. duplo flore flavo, Clu. hist. Eyst.
an Anemone multifido & lanuginoso folio, quod in Apulia luteo flore reperiatur, Ang.

VIII. Anemone tenuifolia multiplex rubra.
Anemone multiplex rubra, Cluf. hisp.
Anem. flore polyphyllo tenuifolia, Eid. pan.
Anem. hort. tenuifolia pleno flore, Eid. hist.
Anemone 4. Dod.
Anemone flore multiplicato coccineo, Lob. colore tenuifolia, Eyst.
Anemone coccinea multiplex, Ger.

Flore est rubro, cæruleo, albo.

IX. Anemone tenuifol. multiplex purpurea.
Anemone tenuifolia pleno purpureo flore Caccini, Cluf. cur. post.

Est etiam quę purpurocæruleum florem, alia quæ sua verubentem & nitidum profert.

X. Anem. tenuif. multip. atropurpurascens.
Anemone tenuifolia pleno flore ex atropurpurascente, Cluf. cur. post.

XI. Anemone Geranei rotundi folio plena.
Anem. latif. purpurorubescens plena, Eyst. desc.
ab Anemone hort. latifolia 3. Clusij sola multiplici foliorum serie differt.

Anemone sylvestris.

I. Anemone sylvestris alba major.
Anemone 3. Matth. Cast. Lugd. flore albo, Lob.
Anemone alpina, Gef. fra.
Anemone pannonica, Dod.
Anem. sylv. 1. Cluf. pan. & hist. Lob. ad. par. 2.
Anem. syl. flore candido, Thal. syl. fl. albo, Eyst.
Anemone major alba, Tab.
Ranunculi 11. species, Cord. hist.
Aconito cognata videtur, Gef. hor.

II. Anem. syl alba minor: pro 1. in Prod. desc.
III. Anem. alpina alba major: quæ 2. in Prod.
IV. Anem. alpina alba minor: quæ 3. in Prod.
V. Anemone nemorosa flore majore.
an Anemone λειμώνια, Theoph.
Sanicula minor quibusdam, Brunf.
Ranunculus candidus, Trag.
Ranunculi 4. species, Fuch. Cord. hist. Lugd.
Ranunculus 6. Tur. 8. Lon.
Ranunculus parvus, Dod. gal.
Ranunculus phragmitis, Gef. hor.
Ranunculus nemorosus, Ad. Lob. Tab.
Eneaphyllon, Ang.
Ranunculus sylvarum, Cluf. hist.
Anemone 5. Dod. sylv. vulgaris, Cluf. pan. montana, Cæs.
Anem. nemorum alba, purpurea, coccinea: Ger.

Ranun-

Ranunculi 3. tertium & quartum genus, Thal.

Flore est candido, aut ex purpura rubente, modo dilutiore, modo intensiore colore, subcæruleo, carneo, roseo: hinc Taber. tres figuras habet, Ranunculi albi, purpurei, & ex rubro purpurei nomine. & Thalius tertio generi quod flore est candido, species tres tribuit, folijs & floribus majoribus, minoribus & medio modo donatis: quartum è candido rubet, & ratione foliorum majus & minus est.

VI. Anemone nemorosa flore minore: hæc in Prodromo 1. est.
an Ranunculi tertij generis species min. Thal.

VII. Anemone nemorosa sterilis folijs punctatis.
Ranunculi tertij quintum genus, Thal.
Ranunculi nemorosi vitium πλήθυσμα, Cat. Altorff.

VIII. Anemone nemorosa flore pleno albo.
Anemone limonia pleno albo flore, vel
Ranunc. sylvar. pleno albo flore, Clus. hist. Eyst.

IX. Anemone nemorosa flore pleno purpur.
Anemone limonia pleno purpureo flore, vel
Ranunculus sylvar. pleno flore purpurascente, Clus. hist.
Ranunculus nemorosus flore pleno, Eyst.

X. Anemone nemorosæ affinis peregrina 1. candido aut purpurascente flore.
Anemone λειμώνια peregrina 1. Clus. hist.

XI. Anemone nemorosæ affinis peregrina 2. flore herbacei coloris.
Anemone λειμώνια peregrina 2. Clus. hist.

PULSATILLA.

Anemones alterum genus quæ Limonia vocatur, Plin. l. 21. c. 11. ex Theoph. 6. hist. 7. Anemone genus (Gaza Fremium vertit: Plin. l. 21. c. 23. Phemion habet) quod Leimonion vocant: hanc sunt qui Pulsatillam esse velint. Pulsatilla nominatur, quod seminum tremuli pappi levissimo flatu, huc atq; illuc agitentur, unde & Herba venti dicitur, quare ἀνεμώνη dici potest.

I. Pulsatilla folio crassiore & majore flore.
Küchenschell / Brunf.
Herba venti, Trag. Lon.
Pulsatilla Matthiol. Gesn. hort. Cast. Dod. Ad. Lugd. Tab.
Pulsatilla vulgaris, Lob. Ger. recentiorum, Cæsalp. communis, Cam.
Pulsatilla vulgaris dilutior, Clus. pan. & hist.
Herba Sardoa, Dod. gal.
Anemone sylv. Fuch. communis, Tur. montana, Gesn. hort.
Anemone species, Ges. hor. Thal.
Anemone 10. vel leptophyllon, Cord. hist.
Anemone limonia & Samolus Plinij, Dalech. in Plin.
Ranunculus 2. Lac. Diosc. 2. species, Ges. hor.

Colore ut plurimum violæ nigræ purpureo, & obsoletiore intensiore & remissiore pro loci ratione: in umbrosis dilutiore, in apricis coloratiore: pleno etiam flore reperiri significatum.

II. Pulsatilla folio tenuius inciso & flore minore, sive palustris: hæc in Prodromo primo loco describitur.

III. Pulsatilla flore minore nigricante.
Pulsatilla altera, Dod. Lugd.
Pulsatilla flore clauso, Lob. ico.
Pulsat. vulg. saturatiore flore, Clus. pan. & hist.

IV. Pulsatilla apij folio vernalis flore majore: quæ 2. in Prodromo.

V. Pulsatilla apij folio vernalis flore minore: quæ 3. in Prodr.

VI. Pulsatilla apij folio autumnalis: quæ 4. in Prodr.

VII. Pulsatilla folio Anemones secundæ, sive subrotundo: quæ 5. in Prodromo.

VIII. Pulsatilla flore rubro obtuso.
Pulsatilla rubra, Dod. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger.
an Anemone 4. Cam. ep.

IX. Pulsatilla flore albo.
Anemone alpina, Gesn. fra.
Anem. syl. 2. Clus. pan. & hist. Lob. ad. part. 2.
Pulsatilla alba, Lob. Lugd. Tab. Ger. flore candido, Dod.

Flos intus lacteus, exterius nonnihil purpurascens.

X. Pulsatilla lutea apij hortensis folio.
Pulsatilla secunda alpina, Lugd.

XI. Pulsatilla lutea pastinacæ sylv. folio.
Pulsatilla lutea, Ges. hor. Ad. Cam. ep.
Pulsatilla tertia alpina, Lugd.
Anemone sylv. tertia, Clus. hist.

XII. Pulsatilla lutea alpina hispidior.
Pulsatilla prima alpina, Lugd.
an Anemone lutea, Ang.

ADONIS.

Adonidis floris meminit Ovidius 10. Metamorph. qui Anemone esse a multis creditur: alij huic sequenti tribuunt. Verum quia ratione capituli cum Ranunculis conveniat, inter Anemones & Ranunculos repositimus: Quibus dum φλὸξ Theoph. à floris flammeo igneo 33 colore: & 6.hist.6. inter vernos flores recenset.

I. Adonis hortensis.
Anemone hort. Trag. Lugd. Anemone, Lon.
Argemone tertia, Tab.

II. Adonis flore majore.
Anthemis eranthemos Dalechampij, Lugd.

III. Adonis hort. flore minore atrorubente.
Adonis recentiorum, aut Adonium Poëtarum, species Anemone, Ad.
Adonis recentiorum, Lob.ob. flos Adonis. Eid. ico. Cam. Ger.
Flos Adonis vulgo, Clus. hist.
Eranthemum, Dod.
Adonium, Tab.
Flos habetur miniati, lutei coloris: hinc
Adonium & Adonium luteum, Tab.

IV. Adonis syl. fl. phœniceo ejusq; fol. longiorib.
Anemone agrestis, Trag.
Anemone tenuifolia, Cord. in Diosc. Ges. hist.
Anemone tenuifolia, Cord. hist.
Adonis, Matth. Lugd.
Chamæmelum eranthemum vel purpureum, Dod. gal. rubrum, Ges. hort.
Aculeata, Lon.
Ranunculus arvensis flore rubicundo, Cæs.
Chamæmelum purpureum, Tab.

Variat floris colore phœniceo, luteo, pallido & albo; hinc
Anemone tenuifol. alt. flore pallido, Cord. hist.
Adonis flore pallido, Cam. ep. Lugd. Tab.
Adonis 2. & 3. inter segetes, Tab.
Eranthemum flore flammeo, &
Eranthemum folio rubro, Eyst.

SECTIO TERTIA.

RANUNCULUS EJUSQUE SPECIES.

Βατράχιον Dioscorid. l.2.c.206. καὶ σέλινον ἄγριον, Ranunculus & Apium agreste. Ranunculus, quod ranarum more humidis limitibus & opacis marginibus latetur: aut quod ranæ, inter ejus frutices frequenter inveniantur. Apium, quod folijs apium æmuletur.

Genera complura Dioscoridi: 1. Coriandri folijs (& ad malvæ latitudinem accedentibus, Plinio) flore luteo, interdum purpureo: 2. lanuginosius (foliosius Plinius) quod syl. apium appellant: 3. minimum flore aureo: 4. huic simile flore lacteo. Idem habet Plin. l.25.c. ultimo.

Ranunculus nemorosus.

I. Ranunculus nemorosus luteus.
Ranunculi sylv. alterum genus, Trag.
Ranun. 3. species, Cord. hist. tertij genus 2. Thal.
Ranunc. 4. species lutea, Fuch. Dod. gal. Lugd.
Ranunculus phragmites luteo flore, Gesn. hort.
nemorosus luteus, Lob ico. Tab.
Ranunculus 7. Tur. 9. Lon.
Ranunculus nemorosus flore luteo, Ad. Eyst.
Anemone 6. Dod. Lug. mont. colore luteo, Cæs.
Anemone nemorum lutea, Ger.
Major est & minor, Thal. Flore communiter unico, aliquando duobus & tribus.

II. Ran. nemorosus vel sylvat. folio rotundo.
Ranunculus dulcis, sub sylv. descrip. Trag.
Ranunculus 1. species, Fuch. Tur. Lon. Lugd.
Ranuncul. auricomus, Dod gal. Lob. ico. Thal
Ranunc. nemorosus, Ger. dulcis nemor, Tab.
Polyanthemum, Ang.

III. Ranunculus nemorosus Thalictri folio.
Ranunculus Thalictri folio, Clus. pan. Cam
Ranunculus præcox 2. Thalictri folio, Eid. hist.
Aquilegia minor Dalechampij, Lugd.

IV. Ranunc. nemorosus Muscatellina dictus.
Aristol. rotundæ concavę similis herbula, Trag.
Aristol. vulg. alt. radice oblonga, Ges. hor.
Capnos Plinij Tur.
Moschatella, Cord. hist. Thal. Cam.
Ranunculus minimus Septentionalium herbido muscoso flore, Ad. Lob. ico.
Denticulata, à radicis forma, Lugd.
Fumaria bulbosa tuberosa minima, Tab.
Radix cava minima, Ger. ico.

Ranunculus pratensis & arvensis.

I. Ranunculus pratensis erectus acris.
Ranunculus luteus, Trag.
Ranunculus pratensis surrectis cauliculis, Lob.
Ranunculus hortensis 2. Dod, Lugd,

Ranunculus sylvestris, & 2. Tab.
Ranunculus lævis, Cæs.
Ranunculus batrachoides, Ger.
Ranunculus polyanthemus maculatus, Thal.

In folij medio sæpè macula reperitur, & hic Ranunculi alter. species maculis notata, Trag. quâ communiter destituitur. Hic magis minúsve hirsutus occurrit.

II. Ranunculus pratensis erectus dulcis.
Ranunculus pratensis, vel 1. Trag.
Chrysanthemum simplex, Fuch.
Polyanthemum simplex, Dod. gal. Lugd.
Ranunculus 7. Lon dulcis, Tab.
Ranunculus surrectis cauliculis, Ger.
Ranunculus hortensis erectus flore simplici luteo, Eyst.

Hic cum latioribus quoque folijs reperiatur, idcirco apud Tab. & altera figura Ranunculi holeracei majoris nomine: & apud Ger. sub titulo Ranunculi auricomi.

III. Ranunculus pratensis repens hirsutus.
Ranunculi 8. species, Cord. hist.
Ranunculus pratensis reptante cauliculo, Lob.
Ranunculus polyanthemos 1. Dod. Thal.
Ranunculus hortensis 1. Dod. Lugd.
Ranunculus vinealis, Tab.
Ranunculus pratensis etiamque hortensis, Ger.

Variat magnitudine, nam in hortis, quibus præ cæteris spontè tamen proveniens, familiarior, latioribus multo quam in pratis folijs reperitur. & nonnunquam veluti quædam maculæ inalbicant.

IV. Ranunculus pratensis radice verticilli modo rotunda.
Crus galli, Brunf. Coronopus parvus, Eid. 4.
Ranunculus exiguus, & 1. Trag.
Ranunculus 5. Matth. Tur. Lac. Lon. Lugd.
Batrachion Apuleij, Dod. gal.
Ranunculus minor vel 3. Fuch. vel 9. Cord. hist. minor, Tab.
Ranunculus flammula dictus, Gesn. hort.
Ranunc. bulbosus, Ad. Lob. Cam. Thal. Ger.
Ranunculus tuberosus, Dod. Lugd.
Ranunculus lanuginosus 1. Cæs.

Magnitudine variat, nam in saxosis, vix duarum triúmve unciarum reperitur: contrà in hortorum areolis spontè nascens, cubitum excedit: in pratis mediæ altitudinis reperitur.

V. Ranunculus arvensis parvus folio trifido.
Ranunculus minimus Apulus, Col.

Ranunculus hortensis flore pleno.

I. Ranunculus hortensis erectus flore pleno.
Ranunculus luteus, vel 3. flore multiplici, Trag.
Ranunc. multiplex, Fuch. tertius, Tur. quartus, Lon.
Ranunculi 7. species coronaria, Cord. hist.
Ranunculus sylv. 2. Dod. Lugd.
Ranunc. polyanthemos, Ad. Lob. polyanth. 5. erectus, Cam. at. 2. epit.
Ranunc. erectus hortensis fl. pleno luteo, Eyst.

Major & minor habetur: & ille dicitur
Ranunculus multiflorus maximus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

Flores, Bellidum plenarum orbiculos imitantur, sæpius geminatim combinantur, ad quandoque sobolem aliam ex se emittunt.

II. Ranunculus hortensis inclinans.
Ranunculus hort. reptante cauliculo, Lob.
Ranunc. repens flore multiplici luteo, Ges. hor.
Ranunculus polyanthos luteus repens, Cam.
Ranunculus hort. flore pleno, Eyst. cui major & minor est.

III. Ranunculus dulcis flore pleno.
Ranunculus pratensis cultura multiplex, Trag.
Polyanthemum multiplex, Dod. gal Lugd.
Ranunculus dulcis multiflorus, Tab.
Ranunculus maximus multiplex, Ger.

IV. Ranunculus bulbosus flore pleno.
Pes corvi flore pleno, Brunf. Coronopus, Eid.
Coronopus quorundam multiplici luteo flore, Gesn. hort.
Ranunculus radice bulbosa flore pleno, Cam.
Ranunculus bulbosus major, Eyst.

V. Ran. radice tuberosa fl. pleno & prolifero.
Ranunculus tuberosus flore multiplici, Dod.
Ran. magnus Anglicus polyanthos, Lob. ico.
Ranunculus 3. Cam. ep.
Ranunculus tuberosus Anglicus, vel 25. Tab.

Sæpius ex uno flore, unus & alter prodit.

VI. Ran. folio aconiti flore albo multiplici.
Ran. mont. magnus flore multiplici, Gesn. hort.
Ranunculus niveus polyanthos, Lob. Lugd.
Ranunculus pleno flore albo, Clus. hist. Eyst.
Ranunculus albus multiflorus, Tab. Ger.
Ranunculus leucanthemos flore pleno, Cam.

Ranunculus echinatus.

I. Ranunculus arvensis echinatus.
Ranunculus albus sive echinatus, Dod. gal.
Ranunc. sativus, Tur. arvensis, Gesn. hort. Tab.
Ranunculus arvorum, Lob. ico, Ger.

Ranunculus hortenſis ſimpl. 1. ſpecies, Fuch. Lugd. altera ſpecies, Fuch. ico. quinta ſpecies vel ſegetalis, Cord. hiſt.
Ranunculus ſylv. tertius, Dod. Lob. ob.
Folio eſt aliquando latiore, aliquando anguſtiore, pro ratione ſoli pinguioris: hinc Ranunculus arvenſis latifol. & anguſtif. Tab.
II. Ranunculus ſtellatus echinatus Creticus.
Ranunculus echinatus Creticus, Pon. Ital.
III. Ranunc. rotundifol. repens echinatus.
IV. Ranunculus paluſtris echinatus: ille ſub 2. hic ſub 3. in Prod. deſcriptus.
Ranunculus Apuleij quibuſdam, Cluſ. hiſt.

Ranunculus paluſtris & aquaticus.

I. Ranunculus paluſtris apij folio lævis.
Ranunculus & Sardonia, Dioſc.
Ranunculus, ſtrumea & apiaſtrum, Plin.
Scelerata, Apuleio.
Apium aquaticum, Trag.
Apiaſtrum, Cord. in Dioſc.
Ranunculus 1. Matth. Geſn. hort. Lac. Caſt. Lugd. 4. Tur. 3. Lon.
Ranunc. aquaticus, Fuch. ico. paluſtris, Cord. hiſt. Dod. f. Lugd. Thal. Cam. Tab. Ger.
Herba Sardoa, Guiland.
Ranuncul. paluſtris rotundiore folio, Ad. Lob.
Ranunc. alter hirſuto ſemine folijs apij, Cæſ.
Folijs & caulibus eſt alibi majoribus, alibi minoribus, floribus luteopallidis; at Cordus, & purpureis obſervavit.
II. Ranunc. paluſtris apij folio lanuginoſus.
Ranunculi 2. ſpecies, vel Sardous Ranunculus, Cord. hiſt.
Ranunculus Sardonicus, Ang.
Ranunculus 2. Matth. Lugd.
Differt à priore, quod lanuginoſus, pluribus foliorum inciſuris ſpectetur.
III. Ranunc. aquaticus hederaceus luteus.
Ranunculus hederaceus Dalechampij, Lugd.
IV. Ranunc. aquaticus cotyledonis folio.
Cotyledon aquatica, Dod. gal. paluſtris, Eid. f.
Herba rotundo folio, aliquibus Acetabulum, Cord. in Dioſc.
Cotyledon aquat. acris Septentrionalium, Lob.
Ranunculus aquaticus umbilicato folio, Col.
V. Ranunculus aquaticus, folio rotundo & capillaceo.
Polyanthenum paluſtre aut aquatic. Dod. gal.
Ranunculus 3. Geſn. hort. (Lob.
Ran. aquatilis, Dod. Ger. aquat. hepaticæ facie, Ran. in aquis naſcens folio parum ſciſſo, Cæſ.
Ranunculus fluviatilis, Tab.
Hepatica aquatica, Lugd. paluſtris, Thal.
In noſtro duplicia folia obſervantur, quæ ſub aqua multifida, capillacea; quæ extra aquam rotunda & crenata: quare Cæſ. folia alteri parum ſciſſa, alteri in capillaceam tenuitatem fiſſa tribuit: addens, ſe vidiſſe quoddam utrumque genus foliorum habens, initio integrum, procedente tempore capillaceum: at in noſtro foliorum diverſitas ſimul conſpicitur.
VI. Ranunculus aquaticus capillaceus.
Ranunculus in aquis folijs in capillaceam tenuitatem ſciſsis, Cæſ.
Ran. trichophyllon aquaticus mediolut. Col.

Ranunculus folio longo tàm paluſtris quàm montanus.

I. Ranunculus longifolius paluſtris major.
Ranunculus inſectus 1. Cæſ.
Lingua Plinij, Lugd.
Ranunculus πλατυφυλλος, Thal.
Ranunculus lanceolatus major, Tab. flammeus major, Ger.
Folia prima aliquando ſubrotunda ſunt, ad Chelidoniæ minoris, aut Cochleariæ formam accedentia: quemadmodum Ranunculi latifolij nomine, hiſt. Lugd. exprimere videtur.
II. Ranunculus longifolius paluſtris minor.
Ranunculus 1. Ang. 12. Cord. hiſt.
Ran. flammeus aquatilis anguſt. Ad. Lob. Lug.
Flammula ranunculus, Dod.
Ranun. aquaticus ἀγριογλωσσόφυλλος major, Thal.
Ranunculus lanceatus minor, Tab. flammeus minor, Ger.
Ægolethron Plinij, l. 21. c. 13. quibuſdam: alijs Enneaphyllon, Ejuſdem, l. 27. c. 9.
III. Ranunculus paluſtris ſerratus.
Flammula, Dod. gal. aquatica, Lugd.
Flammula ranonculus folio ſerrato, Dod.
Ranunculus alter, Geſn. hort.
Ranunc. aquatilis anguſtifolius ſerratus, Lob.
Ran. lanceatus ſerratus; Tab. flamm. ſerrat. Ger.
IV. Ranunculus mont. folijs plantaginis.
Ranunculus Pyrenæus albo fl. Cluſ. hiſp. ap. 2. an Ranunculus phœniceus Myconi, ob ſimilitudinem cum palmæ folijs, Lugd.
V. Ranunculus montanus folio gramineo.
Ranunc. pumilus gramineis folijs, Ad. Lob. ico.
Ranunculus gramineus, Tab. Ger.
Hydropiper lanceolatum, Lugd.

VI. Ran. mont. folio gramineo multiplex.
Ranunculus folio graminis, Dod.
Ranunculus gramineus 2. multiplex, Tab.
VII. Ranunculus gramineo folio bulbosus.
Ranunculus leptomacrophyllon bulbosus, vel Ranunculus bulbosus gramineus mont Col.

Ranunculus grumosa vel etiam Asphodeli radice.

I. Ranunculus lanuginosus angustifolius grumosa radice major.
Ranunculus Illyricus major, Clus. hist.
II. Ranun. lanug. angustif. grum. rad. minor.
Ranunculus Pannonicus, Clus. hisp.
Ranunculus grumosa radice 4. Eid. hist.
Ran. Illyricus, Dod. Lob. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Ranunculus peregrinus alter, Cæs.
III. Ranunculus lanugin. apij folio asphodeli radice.
Ran. alter saxatilis mont. asphodeli radice, Col.
IV. Ranunculus grumosa radice folio ranunculi bulbosi: hic 4. est in Prodromo.
V. Ranunculus grumosa radice flore phœniceo minimo simplici.
Ranunc. Tripolitanus phœniceo fl. Clus. pan.
Ranunc. Asiaticus grumosa radice 1. Eid. hist.
Floris foliola 5. aut 6. rariùs 3. aut 4. foris phœnicei, internè miniati coloris staminib. rubris.
VI. Ranunculus grumosa radice ramosus.
Ranunculus Asiaticus πολύανθος sive grumosa radice 2. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore phœniceo ruberrimo, Eyst.
VII. Ranunc. grumosa radice fl. flavo vario.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore flavo rubris venis distincto, Clus. cur. post. Eyst.
VIII. Ranunculus grumosa radice fl. albo.
Ranunc. peregrinus grumosa radice 1. Clus. hist.
Flos quinquefolius albus suaviter rubente colore per oras mixto.
IX. Ranunculus grumosa radice flore albo, leviter crenato.
Ranunculus peregr. grumosa radice 2. Clus. hist.
X. Ranunculus grumosa radice flore niveo.
Ranunculus peregr. grumosa radice 3. Clus. hist.
Ranunculus Creticus grumosa radice flore niveo, Eid. hist. ap. alt. & Eyst.
XI. Ranunculus asphodeli radice Creticus.
Ranunculus Creticus latifolius, Clus. hist.
XII. Ranunculus latifolius bullatus asphodeli radice.
Clusius in hist. duas habet figuras, magno & parvo flore, nulla in descriptione facta mentione: ille vocatur
Ranunculus grumosa radice 1. Clus. hist.
Ranunculus Lusitanicus Clusij, Lob. ico, Ger.
Ranunculus Lusitanicus 2. Tab. hic verò
Ranunculus autumnalis, Clus. hisp. Ger.
Ranunc. grumosa radice 1. species 2. Clus. hist.
Ranunc. Lusitanicus autumnalis, Lob. ob.
Ranunc. Lusitanicus, Dod. Lugd. primus, Tab.
XIII. Ranunculus cherophyllos asphodeli radice.
Ranunculus montanus leptophyllos Asphod. radice, Colum.

Ranunculus grumosa radice flore pleno.

I. Ranun. asphodeli radice flore sanguineo.
Ranunculus Constantinopolitanus, Clus. hisp. Dod. Lugd. Cam.
Ranunc. polyphyllos flore coccineo, Clus. pan.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore, Eid. hist.
Ranunculus sanguineus multiplex, Lob. Ger.
Ranunculus Turcicus sive sanguineus, Tab.
an Ranunculus primi generis purpurei floris apud Dioscor. quem simplici flore etiam nasci verisimile est.
II. Ranunculus asphodeli radice flore subphœniceo rubente.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 2. Clus. hist.
Ranunculus pleno flore ruberrimo, Eyst.
Flos ex centum & triginta folijs, foris subphœnicei, dein miniati, interius elegantis rubri miniati ad coccineum tendentis.
III. Ranunculus asphodeli radice prolifer miniatus.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice pleno flore 3. Clus. hist.
Ranunculus Asiaticus grumosa radice flore pleno sanguineo prolifero, Eyst.

Ranunculus montanus.

I. Ranunc. rutaceo folio flore suaverubente.
Ranunculus præcox 1. rutæ folio, Clus. hist.
Ranunculus alpinus Coriandri folio, Pon.
II. Ranunculus alpinus humilis rotundifolius flore minore.
Ranunculi montani primi species 1. Clus. pan. & histor.
III. Ran. alp. humilis rotundif. flore majore.
Ranunculus montanus minimus, Gesn. hort.
Ranunculi mont. primi species 2. Cl. pan. & h.

Ranunculus montanus, Dod. ed. belg.
Flos interdum duplici foliorum serie constat.
IV. Ranunculus mont. hirsutus albus altior.
Ranunculus alpinus albo flore, Clus. pan.
Ranunc. mont. 2. vel secundi species 1. Eid. hist.
V. Ranunculus montanus hirsutus humilior Narcissi flore.
Ranunculi 2. alterum genus, Clus. pan.
Ran. montani secundi species altera, Eid. hist.
VI. Ranunculus montanus hirsutus purpurascente flore.
Ranunculus montanus 3. Clus. pan. & hist.
Aconitum candidum ἄκαυλον Dalech. Lugd.
Multum convenit cum Caryophyllata alpina quinquefolia majore: verum Caryophyllata radice est odora, flore pallidè luteo in pappum abeunte.
VII. Ranunculus montanus Aconiti folio albus flore majore.
Ranunculus 4. Matth. Lac. Ges. hor. (dentur.
Aconiti 5. nomine Matth. & Lug. exprimere vi-
Ran. albus major, Ges. fr. syl. simp. fl. Ges. hor. ap.
Ranunculus maximus leucanthemon Thal. leucanth. folio aconiti, Cam.
Ranunc. montanus 3. Cæs. 4. Clus. pan. & hist.
VIII. Ranunculus montanus Aconiti folio albo flore majore.
Ranunc. flore albo, vel Ranun. 4. externus, Dod.
Ranunc. albus flore simplici, Lob. albus, Tab.
Ranunc. mont. albus, Lugd. alpinus albus, Ger.
Ran. montani quarti species alt. Cl. pan. & hist.
Aconitum batrachoides, Ad. Lob. ico.
Ranunculus 4. Diosc. esset, nisi magnitudo obstaret, Dod.
IX. Ran. mont. Aconiti folio flore globoso.
Ranunculus sextus, Matth. Lugd.
Aconitum 3. Matth. Lac. Thal. Tab. cui & 5.
Aconitum lycoctonum 3. Lugd.
Anemone montana quædam, Gesn. hort.
Trollius flos, Gesn. fr. Clus. pan.
Ran. flore globoso, Dod. fr. Lug. Eyst. glomerato flore, Cl. hist. globosus, Ger. sive montan. Cam.
Ranun. mont. alp. glomeratus Lob. mont. alter.
Ranunculus alpinus luteus, Tab. (Cæs.
Major ampliore fl. & quasi aureo: alter humilior, fl. minore, colore ex viridi pallescente albo reperiri scribit Tab.
Ranunculum alpinum album nominans.
X. Ranunc. mont. fol. Aconiti magno flore.
Ranunculus mont. major flore luteo, Eyst.
XI. Ran. geranij tuberosi fol. qui 5. in Prod.
XII. Ranun. mont. latissimo folio hirsutus.
Ranunc. platyphyllos flore luteo, Clus. pan.
Ranunculus montanus 5. Eid. hist.
XIII. Ran. mont. subhirsutus geranij folio.
XIV. Ran. mont. lanug. folijs ranunc. prat. repentis: ille pro 6. hic pro 7. in Prod. describitur.

Ranunculus saxatilis.

I. Ranunculus saxatilis magno flore.
II. Ranunculus saxatilis folijs subrotundis: ille pro 8. hic pro 9. in Prodromo describitur.
III. Ranunc. saxatilis minimus hirsutus.
IV. Ranunc. villosissimus Monspeliacus: ille pro 10. hic pro 11. in Prodromo describitur.

❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

SECTIO QUARTA.

ACONITUM; DORONICUM; HELLEBORUS NIGER; HELLEBORUS ALBUS, ET HELLEBORINE.

ACONITUM.

Ἀκόνιτον Diosc l.4.c.77.& 78. Aconitum Plinio, l.27.c.3. dictum, quoniam in nudis cautibus, quas aconas nominant, nascatur. Alij hanc nominis rationem attulêre, quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferri aciem deterendam, statimq; admota velocitas sentiretur. At Theoph. 9. hist. 16. ἀκόνιτον appellatum ab Aconis, pago quodam Mariandynorum, quoniam ibi præcipuè proveniat.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Cyclamini, aut Cucumeris, quod παρδαλιαγχὲς, οἱ δὲ κάμμαρον, οἱ δὲ θηλυφόνον, οἱ δὲ μυοκτόνον, οἱ δὲ θηρεφόνον vocent. Alterū folijs effigie Platani, crebris divisuris, quod κυνοκτόνον, alij λυκοκτόνον appellent: cujus tria genera: unum quo venatores utuntur: alia duo, quæ Medici in suum usum vertêre, è quibus tertium Ponticum nominatur. Theoph. l.c. Aconiti unius folio intubaceo, (forsan pro κιχοριώδες, legendum βατραχιῶδες) meminit. Plin. l.27. c.2. & 3. de Aconito egit: describit folijs cyclamini aut cucumeris: cammaron dici, propter radicem cammaro marino similem (fortè rectius κάμμορον, quasi κακόμορον perniciosum, ut est apud Homerum) alijs thelyphonon: aliquibus scorpion, quia radix scorpionum modo incurvetur: quibusdam myoctonon, quoniam mures odore necet.

I. Aconi-

I. Aconitum unifolium luteum bulbosum.
Bulbosus unifolius aut bifolius batrachoides, elleboracea herbula, Ad.
Bulbus parvus unifolius, aut bifolius batrachoides, Lugd.
Aconitum lycoctonum lut. min. Dod. Lugd.
Aconitum hyemale Belgarum, Lob.
Aconitum 3. & hyemale, Cam. ep.
Acon. hyemale & Ranun. monophyllos, Cam.
Aconitum aliud Dalechampij, Lugd.
Elleborine. Cæsalp.
Aconitum hyemale Ponticum, Eyst.

II. Aconitum lycoctonum luteum.
Luparia, Trag
Aconitum secundum, Matth. Lac. Lugd. Tab.
Aconitum lycoctonon, Cord. in Diosc.
Aconitum 2. vel lycoctoni species 1. Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum, Lon. luteum, Fuch. Tur Cam Thal. Eyst. majus, Dod. Lugd. lycoctonum Ponticum, Dod. gal.
Aconitum lycoctonum vulgatius, Clus. hist.
Acon. luteum, Gesf. fr. Pontic. Ad. Lob. Tab Ger.
Napelli primum genus, Cæs.

In montibus ampliore caule & folijs, alibi humiliore ac folijs minoribus: flos ex pallido luteus, interdum etiam pallidior.

III. Aconitum lycoct. albis pallidisve florib.
Aconitum secundum flore albo, Gesf. hor.
Aconitum sextum, Cam. ep.
an Aconitum sextum, Matth. Lugd. Tab.

Matthiolo. flos purpureus: Camerario, albus quibusdam pallidus, venulis livescens.

IV. Aconitum lycoctonum folijs serratis siliquis oblongis.
Aconitum lycocton. ex Cod. Cæs Dod. Lugd.

V. Aconitum cæruleum hirsutum flore consolidæ regalis.
Aconitum cæruleum aliud, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum primum, Clus. pan.
Aconit. lycoct. fl. delphinij 1. Eid. hist Cam. Eyst.

VI. Acon. cærul. glabrum fl. consolidæ regalis.
Aconiti genus floribus cæruleis, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum fl. Delphinij, Dod. Lob.
Aconitum secundum, Clus. hist.
Aconitum lycoctonum cæruleum 1. fl. Delphinij, Lugd. an Aconitum 4 Matth. Lac. Lugd.
Matt. florem aureum; Cam. cæruleum tribuit.

VII. Aconitum cæruleum napelli flore.
Aconitum lycocton. cæruleum secundum, Dod.
Acon. lycoct. 7. vel autumnale, Clus. pan. & hist.

VIII. Aconit. coma inflexa folijs angustiorib.
Aconitum 7. Matth. Lugd.
Acon. lycoct. 4. vel Lyncæanũ, Clus. pan. & hist.

IX. Aconitum inflexa coma maximum.
Aconitum 9. Matth. Lugd.
Aconitum licocton. coma nutante 5. Clus. pan. octavum, Eid. hist.

X. Aconitum cæruleum seu Napellus 1.
Ysenhütlein/ Brunf. Trag.
Napellus, Matth. Lon. Dod. Cast. Lugd. Cam. arboreus, Eyst.
Napellus verus cæruleus. Ad. Lob.
Napellus major latifol. & angustifol. Tab.
Napellus reticulatus, Cæs.
Aconitum lycoctonum cæruleum, Dod. gal.
Aconit. 2. vel lycoctoni species altera, Gesf. hor.
Aconitum lycoctonum 6. Clus. hist.
Aconitum cæruleum, Gesf. col. Thal.

Folijs est latiorib. angustioribus, flore communiter cæruleo, aliquando purpureo, roseo, albo, & è cæruleo & albo colore variegatus, qui Napellus flore variegato, Eyst.

XI Acon. violaceum seu Napellus secundus.
Acon. lycoct. 2. vel præcox Tauricum, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 4. Tauricum, Eid. hist.

XII. Aconitum purpureum seu Napellus 3.
Aconit. lycocton. 3. vel Neubergense, Clus. pan.
Aconitum lycocton. 5. Neubergense, Eid. hist.

XIII. Aconitum cæruleo purpur. flore maximo, sive Napellus 4.
Aconit. lycoct. 6. vel Judenbergense, Clus. pan.
Aconitum Judenbergense, Eid. hist.
Aconit. flore cæruleo, Napellus serotinus, Cam.
an Lycoctonum sativũ pentacarpon. Cord. hist.

XIV. Acon. cærul. minus, sive Napellus minor.
Aconitum lycocton. cærul. parvum, Dod. Lugd. facie Napelli, Lob.
Aconitum lycoctonum 10. Clus. hist.
Thora Italica. Eid pan. Cam.

In editioribus locis exilius provenit.

XV. Aconitum ramosum parvo flore.
Aconitum octavum, Matth. Lugd.

Floribus est luteis: Matth. purpurascentibus nitet; at Camerario rubescentibus.

XVI. Aconitum racemosum: an Actæa Plinio l. 27. c. 7. Christophoriana, Gesf. hor. Dod. Ad. Lob. Clus. hist. Tab. Cam. Ger. Eyst. & Costus niger quorundam.
Barba capri quibusdam, Cæs.
Napellus racemosus, Lugd.

XVII. Aco-

XVII. Aconitum ſalutiferum, ſeu Anthora.
Anthora dicta quaſi ἀντιφθόρα, quòd Thoræ Alexipharmacum ſit. Avicen. Napellus Moyſis & herba Napello ſimilis, ejuſq; veneno repugnās.
Antora, Matth. Geſ. hor. Lon. Cæſ. Caſt. Cam.
Anthora, Ad. Lob. Dod. Taber. Ger. vulgaris, Cluſ. hiſt.
Aconitum ſalutiferum, Geſ. hor.

Flore eſt luteo: Tab. ſecundæ meminit, quæ ſolo floris colore cæruleo à priore differt: habet & tertiam ex Pandectario, folijs aſari crenatis, radice rotunda amara: ſed quid eſt?

ACONITUM PARDALIANCHES.

I. Aconitum pardalianch. 1. ſeu Thora major.
Pſeudoaconitum pardalianches, Matth.
Aconitum 1. ſeu pardalianches majus, Geſ. hor.
Aconitum Ghini, Ang.
Limeum Plinij, Ang. Lugd.
Herba thora, limeū vocari falſo creditur, Guil. (pap.
Tora venenata, Geſ. lun.
Pthora Valdenſium, Ad. Lob. ico. Cluſ. hiſt.
Thora Valdenſis, Cluſ. pan. Caſt. Lugd. Cam. mas & fœmina. Tab. Ger.
Tora major, Cam. ep.

Foliorum exortu, ſitu & numero variat: enaſcitur enim uno folio, duobus, idq; vel ſtatim à radice, vel nullo à radice, ſed in caule duobus majuſculis, vel tribus, vel quatuor, vel quinq; ad ſummum: hinc Taber. fœminam quatuor, marem duobus folijs magnis pingit.

II. Acon. pardalianches alter. ſive Thora min.
Aconitum primum minus, Geſ. hor.
Thora minor, Geſ. de acon. Cam. ep.
Thora Valdenſis, Dod. (Ger.
Thora Sabaudica & Thora montis Baldi, Tab.
Limeum pardal. genus uno folio, Lugd.
Ranunculus grumoſa radice 3. Cluſ. hiſt.

Hujus folia breviora ſupernè latiora & magis inciſa, quàm Thoræ Valdenſis, vel è monte Baldo: hujus flos, Cluſio quinis folijs, illorum, quaternis dundaxat folijs exprimitur.

III. Aconitum pardalianches Dioſcoridis creditum Matthiolo.
Aconitum pardalianches, Matth. Lac. Dod. gal. Caſt. Lugd. Tab.
Aconitum Matthioli, an in rerum natura ſit dubitat, Geſ. hor. & lun.

In Lugd. hiſt. primum Matthioli figura exhibetur: dein in append. iconi prius propoſitæ, ramulus floribus onuſtus adpingitur. Quod aliqui commentitium exiſtimant: Lug. hiſtoriæ author, plantam in Allobrogibus naſci ſcribit: quid ſit ignoramus.

Herbæ venenatæ & earum antidota.

I. Ourari.	I. Turara.
II. Aparaepo.	II. Wape.
III. Coraſsi.	III. Cuturapama.
IV. Parapara.	IV. Macatto.

Hæ ſolo nomine, part. 8. Ind. Occid. proponuntur, ſed quid?

DORONICUM.

Doronici vox ab Arabibus petita, qui Doronigi ſive Durungi dicunt: hoc aliqui inter Aconita referunt, eò quòd illo canes interficiantur: aliqui ab Aconito ſeparant, ſiquidem ſine noxa uſi ſint: & licet canes interficiat, dantur & alia quæ brutis, non tamen hominibus obſunt; ut vulpes, Aloë ſaluberrima & Amygdalis amaris necari, Plutarchus auctor eſt.

I. Doronicum radice dulci.
Acon. pardalianches Theophr. Matt. Lug. Tab.
Doronicum Auſtriac. alterum, Cluſ. pan. Cam.
Doronicum 3. Auſtriacum 2. Cluſ. hiſt.
Doronicum 2. longifolium, Tab. minus, Ger.
Doronicum radice repente, Eid.

II. Doronicum radice ſcorpij brachiatâ.
Aconitum pardalianches Plinij, Matt. Dod. gal. Lugd. Tab. alterum, Dod.
Doronicum brachiata radice, Lob. Lugd. Ger.
an Doronicum radice nigra, Col.

III. Doronicum radice ſcorpij.
Aconitum pardalianches minus, Matth. Lugd. Caſt. primum, Dod.
Doronic. Ang. Cord. hiſt. Geſ. hor. Lon. Cæſ. Eyſt.
Doronicum Romanum, Geſ. hor. Lugd.
Doronicum alterum, Ad.
Doronicum primum, Tab. minus, Cam.
Doronicum majus, Ger.
Doronicum latifolium, Cluſ. pan. & hiſt.
Doronici tertij varietas, Ad. Lob.

Ob triplicem hanc Aconiti pardalianchis differentiam, triplicem eſſe Doronici varietatem, non ſine cauſa ſuſpicari licet.

IV. Doronicum plantaginis folio.
Doronicum primum, Ad.
Doronicum minus officinarum, Lob. Lugd.
Doronicum anguſtifolium, Cluſ. hiſt.

V. Do-

V. Doronicum plantaginis folio alterum.
Alisma, Matth. Cast. Cam. Eyst. alpinum, Gesn. hort. Thal.
Caltha alpina, Ges. hort. Tab.
Calendula alpina, Ger.
Nardus Celtica altera, Ad. Lob. Lugd.
Chrysanthemum latifolium, Dod. Lugd. Ger.
Doronicum quintum Germanicum & 6. Pannonicum, Clus. hist.
Damasonium sive Alisma, Lugd.
Ptarmica montana. Lugd.
Damasonium primum Diosc. Tab.

Alij glabris, alij hirsutis folijs pingunt: hactenùs magis minúsve hirsutis, licet diversis locis natum observavimus: sic floris color albus est Matthiolo, ex pallido albicans, Cast. alijs luteus, & rectè: in Styriæ pratis floribus cæruleis reperitur.

VI. Doronic. longifolium hirsutie asperum.
Doronicum primum vel minus, Clus. pan.
Doronic. 2. Austriacum minus sive 1. Eid. hist.

VII. Doronicum latifolium flore magno.
Doronicum Austriacum 3. Clus. pan.
Doronicum 4. Stiriacum, Eid. hist.

VIII. Doronicum maximum folijs caulem amplexantibus.
Doron. Austriacum 5. sive maximum, Clus. pan.
Doronicum 7. sive Austriacum 3. Eid. hist.

IX. Doronicum Helveticum incanum.

X. Doronicum Helveticum humile, crassis folijs: illud pro 1. hoc pro 2. in Prodromo describitur.

HELLEBORUS.

Ἐλλέβορος secundum Etymologicum dicitur, παρὰ τὸ ἐλεῖν τῇ βορᾷ quod esu perimat. Genera duo sunt Dioscoridi l. 4. c. 150 & 151. albus, folijs plantaginis, aut betæ sylvestris: niger qui & μελαμπόδιον (quoniam Melampus caprarum pastor, furentes in se Præti filias, hoc primus purgasse & sanasse fertur) folijs platani, Theoph. 9. h. 11. Elleborus niger & candidus æquivocè dicitur, cùm alij facie similes, sed radicis colore candido & nigro inter se differre censeant. Alij folium nigri laureum; candidi, porraceum reddiderunt, radices autem similes, colore excepto. Niger ubique nascitur, sed optimus Helicone: at candidus locis paucissimis exit: optimi verò & usitatissimi quatuor sunt, Oetum, Ponticum, Eleaticum, Massalioticum. Et quámvis formâ conveniant, vires tamen proprias sortiuntur: nigrum, ab eo qui comperit & primo succidit, Melampodium quidam appellant; hæc Theophrastus. Plinio l. 25. c. 5. Genera prima duo sunt, candidum & nigrum: hoc de radicibus tantùm intelligi tradunt plerique: alij folia nigri, platano similia, sed minora nigrioraque & pluribus divisuris scissa: albi, betæ incipientis, &c. Latinis Veratrum quod mentem vertat.

HELLEBORUS NIGER.

I. Helleborus niger fœtidus.
Enneaphyllon Plinij l. 27. c. 9. quod longa folia novena habere videtur.
Pedicularia fœtida 3. Trag.
Elleborus niger sylv. adulterinus, Trag. Fuch. Lugdun.
Lycoctonum primum, Dod. gal.
Consiligo, Ruel. Ges. hor. Lon. Ger.
Consiligo sylvestris, Tur.
Pulmonaria Vegetij, Ges. hort.
Helleborus niger alter, vel Helleborine major, Cord. hist.
Veratrum nigrum tertium, Dod. Clus. hist.
Sesamoides magnum Cordi, Lob.
Helleboraster, Ad. maximus, Lob. Ger.
Helleborastrum magnum, Tab.
Enneaphyllon Plinij, Cæs.

Magnitudine variat: hinc Helleborastrum magnum & minus, Tab. at Ger. sub Consiligine Ruellij & Helleboro maximo proponit.

II. Helleborus niger hort. flore viridi.
Consiligo Plinij l. 26. c. 7. videtur.
Helleborus niger, Brunf.
Elleborus niger adulterinus domesticus, Trag.
Elleborus niger adulterinus hortensis, Fuch.
Elleborus niger alter, Matth.
Elleborus niger vulgaris, Ges. hor. Cæs.
Pseudohelleborus niger, Dod. gal.
Consiligo, Tur. minor, Lugd.
Helleborus niger nostras, Cord. hist.
Veratrum nigrum, Cord. in Diosc. secundum, Lac. Dod. Clus. pan. & hist. Tab.
Elleborus niger tertius Dodonæi & Matthioli, Lugdun.
Helleboraster alter, Ad.
Helleborastrum, Lob. Ger.

Hujus radice multi in Medicina utuntur.

III. Helleborus niger hortensis alter.
Veratrum nigrum 4. peregrinum, Clus. hist.

Hujus folia atriora, florum oræ ex purpura nigricant.

IV. Helleborus niger flore roseo.
Elleborum nigrum, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Planta leonis, Dod. gal.
Elleborus niger fl. magno purpureo, Gef. hor.
Helleborus niger, Ad. Lob. niger 2. Dodonæi, Lugdun.
Veratrum nigrum, Dod. legitimum, Cluf. pan. Stiriacum, Tab.
Ellebori nigri alterum genus, Cæf.
Elleborus niger annuus, Ang. niger legitimus, Cluf. hist. niger verus, Ger.

Flore est purpureo, candido: sic flos initio albidus, dein purpurascens, postremo virens; & qui albo flore marcescens purpurascit: flos albescit cum aliqua diluta rubedine.

V. Helleborus niger Saniculæ folio major.
Ostericium montanum, Trag.
Sanicula fœmina adulterina, Eid.
Sanicula fœm. Fuch. Gef. hor. Lugd. Cluf. hist.
Veratrum nigrum Dioscoridis, Dod. Lac. Eyst. nigrum 2. Cluf. pan.
Astrantia nigra, Gef. hor. Ad. Lob. Ger.
Imperatoria nigra, Tab.
Elleborus niger Dodonæi, Lug. verus Dioscoridis Dodonæo, sed fallitur, Gef. hort.

VI. Helleborine Saniculæ folio minor, in Prodromo describitur.

VII. Helleborine Saniculæ facie.
Epipactis, Matth. Lac.
Elleborine, Matth. Lugd. Tab.
Helleborine Matthioli commentitia, Ad.
Elleborine alpina Saniculæ & Ellebori nigri facie, Lob.

VIII. an Elleborinæ nigræ species.
Polyrrhizos Plinij Dalechampij, Lugd.

IX. Helleborus niger tenuifolius Buphthalmi flore.
Elleborus niger verus, Trag. Lon.
Pseudoelleborum, Matth. Lugd.
Buphthalmum, Ang. Dodon. Cluf. pan. & hist. Lugd. Cam.
Helleborine tenuifolia, Cord. hist.
Elleborastrum nigrum, Gef. hor. Cam.
Helleborus ferulaceus, Ad.
Helleborus niger ferulaceus Theoph. Ad. Lob.
Elleborum alterum, Cast.
Helleborus Hippocratis, Tab.
Sesamoides minus, Cord. in Diosc. Gef. hor.
Ellebori nigri species quibusdam, Gef. hor.

HELLEBORUS ALBUS.

I. Helleborus albus flore subviridi.
Elleborus albus, Brunf. Trag. Fuch. Cord. hist. Gef. hort. Ang. Lon. Lugd. Cam. Cluf. hist. fl. herbaceo, Eyst.
Helleborum album, Matth. Ad. Lobel. Cæsalp. Castor.
Veratrum album, Dod. gal. Tur. Lac. Cord. in Dioscorid.
Helleborus candidus Græcorum, est Consiligo Vegetij, Absyrti, Columel. & Plinij, Guil.

Flore est in viridi albescente Taber. qui iconem sequentis habet: dein flore pallidè flavescente, & alterum eodem colore, nisi quod flos racemi instar coactus sit, quem
Elleborum album fœminam.
Helleborum album præcocem Ger. nominat.
Mas durior, fœmina mollior.

II. Helleborus albus flore atrorubente.
Helleborum album floribus atrorubentibus præcox, Lob.
Helleborus albus alter fl. nigricantibus, Dod. flore ex purpura nigricante, Cluf. hist.
Ellebori albi alterum genus, Cæf.
Hellebor. albus, Ger. flore atrorubescens, Eyst. mas, Tab. ico.

Ex radicibus Ellebori albi, Hispani venenum conficiunt, de Balestéra & de Jerva vocatum, quod idem quod Pharicum dictum, aut parum omnino ab eo differens. Et Limeum herbam à Gallis appellatam, ab Elleboro non discrepare, suspicari possumus. Guil. pap.

HELLEBORINE.

I. Helleborine latifolia montana.
Satyrium octavum, Trag.
Helleborine, Dod. Ad. Lob. Lugd. Ger. 1. Tab. recentiorum 2. Cluf. hist.
Damasonium Calliphyllon, Cord. hist.
Epipactis sive Elleborine, Cam. ep.
Sigillum Salomonis, Cæf.
Epipactis latifolia, Eyst.

Foliorum amplitudine (& quod altera folijs oblongis acutis, altera verò subrotundis est) & floris colore variat.

II. Helleborine altera atrorubente flore.
Alisma botryodes seu racemosum, Thal.

Variat foliorum amplitudine: florum colore atrorubente, rarius candido.

III. Helle-

III. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis.
Elleborine 2. Clus. pan. recentiorum 3. Eid. hist.
IV. Helleborine flore carneo.
Elleborine 3 Clus. pan. 4. Eid. hist.
Sigillum S. Mariæ alterum, Cæs.
V. Helleborine flore albo, vel Damasonium montanum latifolium.
Alisma quorundam, Cord. hist.
Alisma cymbalianthemon, Thal.
Helleborine albo flore, Tab. Ger.
Epipactis angustis folijs, Eyst.
VI. Helleborine montana angustifolia spicata.
Elleborine 4. Clus. pan. 5. Eid. hist.
VII. Helleborine montana angustifolia purpurascens.
Damasonium tenuifolium, Cord. hist.
Elleborine 5. Clus. pan. 6. Eid. hist.
Alisma tenuifolium, Thal.
Damasonium alpinum, Lugd.
Sigillum S. Mariæ 3. Cæs.
Helleborine angustifolia, Tab. Ger.
Flore luteo reperiri Lugd. auctor est.
VIII. Elleborine 7. Clus. hist.
IX. Helleborine fl. rotundo, sive Calceolus.
Alismatis species flore ferrugineo, Gesn. hort.
Lonchitis prior, Dalech. in Diosc. Ama.
Damasonium nothum, Dod. gal.
Calceolus Marianus, Dod.
Pseudodamasonium, Clus. pan.
Calceolus Mariæ, Ad. Lob. Eyst.
Elleborine recentiorum 1. Clus. hist.
Elleborine ferruginea Dalechampij, Lugd.
Alisma ὀρόδιμον aut πολυάνθεμον, Thal.
Flore est luteo, sed folia adjuncta ferruginea: reperitur & albo & utriculo purpureo: apud Helvetios flore est duplo majore, quam apud Noricos.
X. Helleborine Indica floribus candidis.
Elleborines fortè genus, Clus. exot. l. 4. c. 20.

SECTIO QUINTA.
GENTIANA; PLANTAGO; HOLOSTIUM; CORONOPUS; PSYLLIUM.

GENTIANA.

Γεντιάνη Dioscoridi, l. 3. c. 3. quæ ab inventore Gentio Illyriorum rege, qui primus in bello ejus vires reperit, denominata. Diosc. est folijs juglandi, plantagini sive similibus: at Plinio, l. 25. c. 7. folijs fraxini.

Verùm Gentianæ aliæ sunt radice perenni, aliæ fugaci: illæ, flore & semine prolato, interire non solent, sed singulis annis ex eadem radice, nova germina producunt: hæ verò, flore emarcido, & semine disperso, hyeme intereunt, & ex semine renascuntur.

Gentiana alpina major.

I. Gentiana major lutea.
Gent. Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Dod. Cord. in Diosc. & hist. Gesh Lon. Cæs. Cast. Lug.
Gentiana major, Matth Gesn. hort. ap. Ad. Lob. flore luteo, Cam.
Gentiana veterum, Clus. hist.
Gentianæ 1. species, Trag.
Reperitur quoque florib. flavis, imò & albis, punctis carentibus campanulæ forma, in Pyrenæis.
II. Gentiana major purpurea.
Gentianæ 2. species, Trag. Dod. gal.
Gent. punicea, Gesn. fr. purpureis floribus, Lob.
Gentiana major alia, Cam. ep. (ob.
Gent. major fl. purpureo, & 1. Clus. pan. & hist.
III. Gentiana major flore punctato.
Gent. major pallida punctis distincta, Clus. pan. & hist.
Variat floris colore pallido: reperitur & cæruleo, quæ
Gentiana major cæruleo flore, Clus. hist.
IV. Gentiana asclepiadis folio.
Gentiana 3. Trag. Dod. gal.
Gentiana folijs hirundinariæ, Gesn. hort. sive Asclepiadis, Clus. pan.
Gentiana 2. cæruleo flore, Clus. hist. Tab.
Gentiana minor altera, Dod.
Vincetoxicum 1. Cæs.
Flore est cæruleo saturato, nunc purpureo, nunc delicatiore & velut cinerei coloris.

Gentiana alpina minor sive Gentianella.

I. Gentianella alpina latifolia magno flore, quæ in Prodromo descripta est.
II. Gentianella alpina angustif. magno flore,
Gentiana 4. Trag.
Gentianella alpina, Ges. hort. pumila, Ges. cat.

Gentianella campanulæ flore purpureo, Ad.
Gentiana 5. & Gentianella verna major, Cluf. pan. & hift.
Gentianella Helvetica, Lob. ico.
Gentianella minima latifolia, Lugd.
Helleborine Dalechampio ad Diofc.

III. Gentianella alpina verna major.
Hippion, id eft, Viola equina, Cord. ob. Gefn.
Calathiana verna, Gefn. hort. (hort.
Gentianella verna minor, Cluf. hifp. & hift.
Gentiana 6. Cluf. pan.
Gentianella alpina, Lob. Bavarica, Cam. hort.
Gentianella anguftifolia, Lugd.
Gentianella minima verna fl. cæruleo, Eyft.
Vincetoxici fpecies pufilla, Cæf.

Flos plerifque cæruleus, quibufdam candicans.

IV. Gentianella alpina verna minor.
Gentianella minor, Cam. hort.
an Gentianella purpurea minima, Col.

V. Gentianella alpina æftiva centaureæ minoris folijs.
Gentiana fugax 5. feu Gentiana 11. Cluf. pan. & hift.
Gentiana minor, Tab.
Calathiana verna Dalechampij, Lugd.

VI. Gentianella brevi folio.
Gentiana minima, Ad. Lob. Caft.
Gentiana fugax 4. vel Gent. 10. Cluf. pan. & hift.
Vulneraria herba, Caft. ico.

VII. Gentianella cærulea oris pilofis.
Gentianella cærulea fimbriata anguftifolia autumnalis, Col.

VIII. Gentianella omnium minima: in Prodromo defcripta.

Gentiana pratenfis.

I. Gentiana cruciata.
Herba fullonum, Brunf.
Cruciata, Trag. Fuch. (cui & Gentianæ fpecies) Dod. Ang. Gef. hort. Lac. Lon. Lugd. Eyft.
Gentiana cruciata, Gefn. hort.
Gentiana minor, Matth. Ad. Lobel. Caft. Tab. media, Cam.
Gentiana 3. quæ duplex, Cluf. pan. & hift.
Cruciata gentianella, Thal.
Vincetoxicum alterum, Cæf.

Altera eft procumbens & minor: altera erecta & major: alterius flores intensè cærulei: eft & tertia radice non pertufa.

II. Gentiana autumnalis ramofa.
Gentiana fugax five annua 1. vel Gentiana 7. Cluf. pan. & hift.
Gentiana 7. Tab.
Viola calathiana altera, five polyanthemos, Thal.
Gentianella multiflora autumnalis è cæruleo purpurafcens, Eyft.

Flore eft cæruleo purpurafcente, rarius candido.

III. Gentiana pratenfis flore lanuginofo.
Gentiana fugax altera five Gentiana 8. Cluf. pan. & hift.

IV. Gent. pratenfis flore breviore & majore.
Gentiana fugax 3. five Gentiana 9. Cluf. pan. & hift.

V. Gentiana utriculis ventricofis.
Gentianella cærulea cordata, Col.

VI. Gent. anguftifolia autumnalis major.
Pneumonanthe, Lob.
Calathiana viola autumnalis minor, Gefn. hor.
Calathiana autumnalis, Gefn. cat.
Campanula autumnalis, Dod. Eyft.
Gentiana 4. five anguftifol. 2. Cluf. pan. & hift.

Flore eft cæruleo dilutiore: eft nigro: rarius albo.

VII. Gentiana anguftifolia autumnalis minor, floribus ad latera pilofis.
Pneumonanthe, Cord. hift. defc. Ad.
Viola calathiana autumnalis prima, Thal.
Gentionella autumnalis folijs centaureæ minoris flore cæruleo, Eyft.

Gentiana paluftris.

I. Gentiana paluftris anguftifolia.
Gentiana minima, Matth. Caft. defc.
Calathiana viola in pratis udis, Dod. gal. Lug.
Calathiana viola autumnalis, Gefn. hort.
Pneumonanthe (in humentib. ericetis) Lob. ob. Tab. Ger.
Gentiana anguftifolia, vel 4. Cluf. pan. & hift.
Cruciata five Gentiana minima, Lugd.
Campanula pratenfis, Lugd.

Floris color cæruleus, violaceus, purpureus.

II. Gentiana paluftris latifolia flore punctato.
Gentiana 12. & punctata, Cluf. pan. & hift.
Alifma folio glabro, in Phytopinace.

Floribus eft fubcæruleis, purpureis, violaceis, punctis afperfis.

PLAN-

PLANTAGO.

Plantago ἀρνόγλωσσον Diosc. lib. 2. cap. 153. à forma, id est, lingua agnina dicitur: alijs πολύνευρος multinervia & ἑπτάπλευρος septinervia. Latinis, plantago, à planta ducto nomine.

Plantago latifolia.

I. Plantago latifolia glabra: quæ 1. in Prod.

II. Plantago latifolia sinuata.
Plant. rubra, Brunf. Trag. (vel major & 1.) Lon.
Plantago major, Matth. Fuch. Tur. Gesn. hort. Dod. Cast. Tab. Cam. major latifolia, Ang.
Plantago latifolia, Cord. in Diosc. Ger. latif. lævis, Ad. Lob. ico. vulgaris latifol. Eid. obs. Lugd.
Plantago & Centinervia, Cæs.
Plantago πολύνευρος major sive rubra, Thal.

III. Plantago latifolia incana.
Plantago major, Brunf. Matth. Lon. Lug. Cam.
Plantago latifolia, vel media & 2. Trag.
Plantago media, Fuch. Dod. Gesn. hort. Thal.
Plantago major incana, Ad. Lob. Clus. hist.
Plantago minor, Tur. minor Dioscoridis, Tab.
Plantago incana, Ger.
Cynoglossa quorundam, Lugd.

IV. Plantago latifolia rosea, flore expanso.
Plantago rosea, Cam. Ad. Lob. ico. Eyst.
Plantagini majori florem addidit, Camer. in Matth.
Plantago rosea exotica, Ger.

V. Plantago latifolia rosea, floribus quasi in spica dispositis.
Plantago rosea, Ad. Lugd.
Plantago multiplex, Tab.
Plantago rosea spicata, Ger. Eyst.
Hujus spicam, Cam. in Matth. Plantagini majori, & Lob. in icon. Plantagini roseæ adjecit. Unam esse, & differentiam in florendi solum tempore consistere, censemus.

VI. Plant. latifolia spica multiplici sparsa.
Plantago major altera, Dod. gal.
Plantago major spica multiplici, Dod.
Plantago paniculâ sparsâ Sarothrodes & Coromatophora, sive Scoparia, Gemmæ, Lob.
Plantago rosea Lobelij, Lugd.

VII. Plantago Indica.
Payco, herba ex Peru, Monar. Lugd.

VIII. Plantago peregrina sinuosa.
Plantago umbilicata, latifolia & convoluta, Lob. ad. par. 2.

IX. Plantago latifolia incana spicis varijs.
Plantago peregrina latifolia Gareti, Clus. hist.
Capitula varia: quædam rosam æmulantur, quædam spicam: quædam ex media rosa brevem spicam producunt: in alijs ex spicæ parte infima, alia capitula dependent.

X. Plantago villosa, seu incana lanuginosa.
Plantago Salmaticensis, Cynoglossum fortè Diosc. Clus. hisp. & hist.

XI. Plantagini Hispanicæ similis.
Planta quæ Alexipharmacum est: in Epist. ad. Monard.

XII. Plantago latifolia glabra minor.
Plantago latifolia minor, Tab. Ger.

XIII. Plantago latifolia hirsuta minor.
Plantaginis mediæ genus minimum, Thal.

Plantago angustifolia.

I. Plantago angustifolia major.
Plantago minor, Brunf. Fuch. Dod. Gesn. hort. Lac. Lon. Lugd. media, Cast.
Plantago lanceolata, Trag. Ang. Tab.
Plantago longa, Matth. Lugd.
Plantago quinquenervia, Ad. Lob. Ger. πεντάνευρος, Thal.
Lanceola major, Cæs.
Variat: spicis aliquando bifidis: aliquando loco spicarum sunt capitula, mirè variantia.

II. Plantago angustifolia major, caulium summitate foliosâ.
Plantago quinquenervia rosea, Ger.

III. Plantago angustifolia prolifera.
Plant. angustifol. Gazetti, vel exotica, Clus. hist.

IV. Plant. angustifolia serrata Hispalensis.
Plantago angustifolia altera, Clus. cur. post.

V. Plant. angustif. fruticans, Clus. cur. post.

VI. Plantago angustifolia minor, Tab. Ger.
Plantago pentaneuros minor, Thal.
Lanceola minor, Cæs.

VII. Plantago pilosa bulbosa.
Plantago Apula laciniata bulbosa, Col.

VIII. Plantago angustifolia paniculis lagopi, quæ 4. in Prod.
an Planta peregrina plantagini acutæ similis, quæ Græcis κατανάγκη dicitur, Rauvv. Lugd.
Variat, modo paniculis lagopi est: modo capitulis rotundis, hirsutis, albis.

IX. Plantago trinervia fol. angustissimo: 3. in Prod.

X. Plantago trinervia montana.
Plantago altera minima trinervia montana incana, Col.

Plantago aquatica.

I. Plantago aquatica latifolia.
Plantago aquatica, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Cast. Thal. Cæs. Lugd. Tab. Ger.
Limonium, Ang.
An huc referendum
Alisma sive Damasoniū, quę Fistula pastoris & Plant. aquatica Germanis, Cord. in Dios. Lon?
II. Plantago aquatica angustifolia.
Plant. aquat. humilis angust. & longifolia, Lob.
Plantago aquatica minor, Cæs. Tab.
Plantago aquatica humilis, Ger.
III. Plantago aquatica stellata.
Alisma pusillum angustifoliū muricatum, Lob.
Plant. aquatica minor altera, Lob. ico. (ob.
Damasonium stellatum, Lugd.
IV. Plantaginella palustris.
Plantago aquatica minima, Clus. hist.

HOLOSTEUM.

Ὀλόστεον Dioscorides, lib. 4. cap. 11. descripsit: & Plinius, lib. 27. cap. 10. inquit, Holosteum sine duritia est herba ex adverso à Græcis appellata, sicuti fel dulce.

I. Holosteum hirsutum albicans majus.
Holosteum Salmaticum prius, Clus. hisp. majus, Eid. hist. Lob.
Holost. Salmaticense Clusij, Lugd. Cam. Ger.
Holosteum majus, Tab.
Holosteum quorundam, Cam. in Matth.
Plantago angustifolia albida, Dod.
II. Holosteum hirsutum albicans minus.
Holosteum Salmanticense minus, Clus. hist.
Holost. parvum Monspeliense, Ad. Lob. Ger.
Holosteum Monspelianum, Tab.
III. Holosteum hirsutum nigricans.
Holosteum quorundam, Lugd.
an Lanceola montana, Gesn.
IV. Holost. sive Leontopodium Creticum: in Phyt. & Prod. descriptum
Leontopodium Creticum, Clus. hist.
Leontopodium legitimum, quod Catanance creditum, Imperato.
Leontopodium, Catanance non est, Belli ep. 1. ad Clus.
V. Holosteum Creticum alterum.
Leontopodium Creticum aliud, Clus. hist.
Habbures, Cam.
Gotne albi catartici nomine Alpinus misit.
an Planta Plantagini similis, Lugd. ap.
VI. Holosteum strictissimo folio majus.
Coronopus sive Serpentina, Matth.
Coronop. syl. Matth. Ges. h. Lob. Lug. Cast. Tab.
Serpentina, Dod. Ad.
Plantago marina, Cam.
Coronopus, Ger. ico. montanus, Cæs.
VII. Holosteum strictissimo folio minus.
Serpentaria omnium minima, Lob. Dod. Lugd.
Coronopus altera, Cæs. minor, Tab.
Coronopus sive Serpentina minima Ger.
VIII. Holosteum Massiliense.
Coronopi & Sedi montani media planta Massiliensium, Ad. Lob.
Coronopus Massiliensium, Lugd. Tab.
Coronopus sive Serpentaria minor, Ger.
IX. Holosteo affinis, Cauda muris.
Coronopus sylvestris, Trag.
Myosuros, Dod. gal. Lob ic. quorundam, Thal.
Cauda muris, Dod. Ad. Lob. Lug. Tab. Cam. Ger
Holosteon, Lon. Lugd. Cam. Thal.

CORONOPUS.

Κορωνόπους Dioscoridi, lib. 2. cap. 158. & Theophrasto 7. hist. 9. ubi Gaza Silaginem vertit: Plinio, lib. 21. c. 16. & l. 22. c. 19. Coronopus dicitur. Latinis, pes cornicis à foliorum forma: & cornu cervi, nominatur.

I. Coronopus hortensis.
Coronopus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Tab. Eyst.
Coronopus sativus, Cord. hist. Cast. Cæs. Cam. verus, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pseudocoronopus, Dod. gal.
Cornu cervinum, Lob. Ger.
Herba stella, sive cornu cervinum, Dod.
II. Coronopus sylvestris, hirsutior.
Coronopus sylvestris, Cæs.
Coronopus Prochytæ, Col.
III. Coronopus maritima major.
Plantago marina, Dod gal Ad. Lob. Tab. Ger.
Plantago maritima, Gesn. hort. Lugd.

Planta-

Plantago angustifolia, Dod.
Bibinella, Cæs.
Coronopus marinus, Cam.
IV. Coronopus maritimus tenuifol. lævis.
Coronopus minimus tenuifolius maritimus, Colum.
V. Coronopus maritimus minimus hirsutus: in Prod. descriptus.

PSYLLIUM.

Ψύλλιον Dioscorides lib. 4. c. 70. folijs Cornopo non dissimilibus scribit, hisutu, longioribus: sic dictum quod ψύλλας, id est, pulices, si virens domum importetur, in ea gigni non sinat: vel ut Dioscoridi & Plinio, à semine pulici simili. Theophrasto 7. hist. 8. κυνώψ dicitur: oculum canis & canariam Gaza vertit, Plinium fortè imitatus, qui l. 25. c. 11. Psyllium & Cyncides nominavit, Latinis pulicaria.

I. Psyllium Dioscoridis, vel Indicum crenatis folijs: pro 1. in Prod. descriptum.
Psyllium primum, Ang.
II. Psyllium majus supinum.
Psyllium alterum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Psyllium perenne, Ges. hist. an Cam.
Psyllium Plinianum fortè, majus radice perenni supinum, Ad. Lob.
Psyllium tertium, Ang. majus, Cæs.
Psyllium semper virens, Ger.
III. Psyllium majus erectum.
Psyllium, Trag. Matt. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. descr. Dod. Ges. hor. Ad. Lob. Cast. Ger.
Cynops Theophrasti, Ges. hort.
Pulicaris herba, Lugd.
Psyll. minus, Cæs. secundum, Ang. primũ, Tab.
IV. Psyllium minus, quod Gottne rubri & Botrio rubro nomine accepimus, & pro 2. in Prodr. descr.
an Kaly 3. Alpini, minus rectè pictum.

SECTIO SEXTA.

PYROLA; BISTORTA; LIMONIUM; POTAMOGETON; NYMPHÆA; TRIBULUS AQUATICUS; SAGITTA; DRACONTIUM; Arum; Arisarum; Asarum; Tussilago; Petasites; Cacalia & Lappa.

PYROLA.

Pyrola, nomen à folio, quod pyri folium referat, accepit: quam aliqui Limonium, alij Britannicam volunt.

I. Pyrola rotundifolia major.
Pyrola Brunf. Matth. Ang. Dod. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger Eyst.
Pyrola vulgatior, Clus. hist.
Limonium Fuch. Tur. sylvestre, Trag.
Limonium & Pyrola, Lon.
Beta sylvestris, Cord. in Diosc.
Pyrola major sive Beta sylv. Thal.
Pyrola alia in campestribus, Cæs.
Hæc folio est vel ampliore molliq; vel minore & duriore.
II. Pyrola rotundifolia minor.
Pyrola quarta minima, Clus. pan. & hist.
Pyrola minima, Eyst.
III. Pyrola folio mucronato serrato.
Ambrosia, Dalech. in Diosc. montana, Lugd.
Pyrola 2. & tenerior, Clus. pan. & hist.
Pyrola minor, Thal.
Pyrola pannonica 2. Cam.
IV. Pyrola alsines flore Europæa.
Herba trientalis, Cord. ob. Franc.
Alsinanthemos, Thal.
Alsine alpina, Svvenck.
Major est & minor, ut & sequens.
V. Pyrola alsines flore Brasiliana: in Prod. descr.
VI. Pyrola frutescens arbuti folio.
Pyrola 3. vel frutescens, Clus. pan. & hist.

BISTOR-

BISTORTA.

Bistorta dicitur, quod radice in se contorta & convoluta constet: quam alij Limonij, alij Britannicæ, alij Behen rubri speciem faciunt. Hujus Plinius l.24. c.16. & l.25. c.11. inter Dracontia meminisse videtur: forte ejusdem l.25. c.13. Molybdana, id est, Plumbago, quod plumbum, oculi vitium tollat.

I. Bistorta major radice minus intorta.
Colubrina & Dracunculus major, Brunf.
Bistorta fœmina, Eidem.
Bistorta major, Trag. Dod. gal. Ang. Gesf. col. Ad. Thal. Tab. Ger. Clus. hist.
Bistorta, Cord in Dioscor. & hist. Matth. Dod. Cæs. Cast. Lugd.
Bistorta Britannica, Lob.
Serpentaria fœmina & Colubrina, Fuch.
Colubrina, Lon.
Limonium, Gesf. hort.
Bulapathum seu Bistorta, Fracast.
II. Bistorta major radice magis intorta.
Colubrina & Dracunculus minor, Brunf.
Bistorta mas, Eidem.
Colubrina minor, Trag.
Serpentaria mas seu Bistorta, Fuch.
Bistorta, Lon. minor, Dod. gal. Gesf. ho. Lac. Tab.
Bistorta media, Ang.
Bistorta latifolia, Ger.
Bistorta major, Eyst.
In folijs & radice differentiæ: folia alteri majora & rugosa: alteri minora & lævia: & hujus radix magis intorta: illius major, minusque complicata.
III. Bistorta alpina maxima: in Prod. desc. & Schvvenck.
IV. Bistorta alpina media.
Limonij species minor, Gesf. hort.
Bistorta minor, Ad.
Bistorta minor seu alpina, Camerar. in Matthiolo.
V. Bistorta alpina minor.
Bistorta minor, Ang. Clus. pan. Ger.
Bistorta alpina minor, Clus. hist.
Bistorta minima alpina alia, Cam.

LIMONIUM.

Λειμώνιον ἢ νευροειδὲς Dioscoridi l.4. c.16. quod ἐν λειμῶσι in pratis (quamvis & in palustribus) proveniat, Plinio l.20. c.8. Beta sylvestris, quam Limonium vocant, alij neuroides.

I. Limonium maritimum majus.
Limonium, Matth. Lac. (cui & Been rubrum) Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Ger.
Been rubrum, Limonio seu Bistortæ cognata, Gesn. hort.
Behen rubrum officinarum, Guil.
Valerianæ rubræ similis, Dod.
Limonium primum, Tab. Cam.
II. Limonium alterum, Matth. Lugd. Tab. cui & Pyrola: quid est?
Limonium Matthioli secundum, Ad.
III. Limon. maritimum minus oleæ folio.
Limonium parvum Narbonense oleæ folium, Ad. Lob. ico. Tab.
Limonium parvum Narbonense, Lugd. Cam.
Limonium alterum exiguum, Cæs.
Limonium parvum, Ger.
In hoc magna varietas occurrit.
IV. Limon. parvum bellidis minoris folio.
Limonium pumilum, Clus. hist.
V. Limonium maritim. minus foliolis cordatis: quod 1. in Prod.
VI. Limonium maritim. minimum: quod 2. in Prodr.
VII. Limonium peregrinum folijs Asplenij.
Limonij elegans genus, Rauvv. & Lugd. ap.
Limonium peregrinum, Clus. cur. post.
Limonium Syriacum, Eyst.
Cichorium globulare, Imper.
VIII. Limonium peregrinum folijs forma flore Aristolochiæ.
Limonio congener, Clus. hist.

POTAMOGETON.

Ποταμογείτων, quasi fluminibus vicina, quod palustribus & aquosis nascatur, Diosc. l.4. c.101. & Aeliano, l.6. anim. c.46. quo herinaceum interfici scribit, Σταχυῖτις, quasi spicata, ob caulem, quem floribus & semine spicatum ex se mittit. Plinio, l.26. c.8. Potamogeton folijs Betæ &c. subjungit: Castorem hanc aliter novisse tenui folio veluti equinis setis, thyrso longo & levi, in aquosis nascentem: hoc Myriophyllon aquaticum videtur:

I. Pota-

I. Potamogeton rotundifolium.
Potamogeton, Trag. Matt. Fuch. Ang. Lac. Lon. Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Potamogeiton, Dod. gal. latifolium, Ger.
Potamogeton, λειόφυλλον, Thal.
Potamogetoni similis rotundiore folio, Cord. in Diosc.
II. Potamogeton, Salicis folio.
Phyllitis lacustris, Cord. hist.
Potamogeiton Dod.
Potamogeton, sive fontalis & spicata, Ad. Lobel. ic.
Potamogeton 2. Dalechampij, Lugd.
Potamogeton στενόφυλλον, Thal.
Potamogeton angustifolium, Tab. Ger.
III. Potamogeton longo serrato folio.
Lapathi genus sylvestre, Gef. hort.
Oxylapathum aquaticum, Lugd.
IV. Potamogeton folijs latis splendentibus.
Potamogeton altera, Dod.
Potamogeton μακρανθόφυλλον, Thal.
Habetur major & minor species.
V. Potamogeton folijs angustis splendentibus.
Potamogeton alterum, Dod. ed. belg. & post.
VI. Potamogeton folijs crispis, sive Lactuca ranarum.
Alga secunda, Trag.
Fontilapathum pusillum Ad Lob. ico.
Tribulus aquaticus minor, Clus. pan. & hist.
Potamogeton ὁ λόφυλλον seu crispum, seu fimbriatum, Thal.
an Alga Hydrolapathi folio, Gef. col.
Hæc duplex: altera sarmentis planis, altera rotundis, & hæc brevioribus, mucronatis & minime in ambitu serratis: utriusque Clusius meminit.
VII. Potamogeton ramosum angustifolium.
Tribuli aquatici minimi nomine, D. Francus misit: quod 1. in Prodr.
VIII. Potamogeton gramineum ramosum.
Fontilapathi graminei nomine, a D. Bursero ex Austria: quod 2. in Prodr.
IX. Potamogeton minimum capillaceo folio: quod 3. in Prod.
X. Potamogeton capillaceum capitulis ad alas trifidis: hoc 4. est in Prod.

N Y M P H Æ A.

Νυμφαία Theophrasto 9. hist. 13. Dioscoridi l. 3. c. 148. cui sic dicta, quoniam aquosa amet. At Plinius l. 25. c. 7. natam tradit ex Nympha Zelotypia erga Herculem, unde quibusdam Heracleon dicatur. Officinis Nenuphar. Genera duo Dioscoridi & Plinio: altera flore albo, radice nigra: altera flore luteo, radice alba.

Nymphæa alba.

I. Nymphæa alba major.
Nenuphar album, Brunf.
Nymphæa alba, Brunf. Matth. Ang. Dodon. Cord. hist. Lon. Ad. Lobel. Taber. Thal. Ger. Clus. hist.
Nymphæa candida, Trag. Fuch. Tur. Cæs.
Nymphæa major alba, Lugd. Cast. Eyst.
Lotus Ægyptia, Alpini.
Nymphææ folia D. Sigfridus Helmstadio ad me misit, quæ latissima, tenuissima, pallidè virentia: an talia sint prima Nymphææ folia, & quæ sub aqua latitant, quæ dein extra aquam duriora & crassiora redduntur, ut cum mariti... considerandum.
Adjicit Eystet. aliam quæ nulla tenus primi sit ... s, nisi quod omnia minora habeat.
Nymphæa alba minor, Eyst.
II. Nymphæa alba minor.
Nymphæa parva, Matth.
Nymphæa altera lutea minor, Lugd. ico.
Nymphæa alba minor, Ad. Tab. Ger.
III. Nymphæa alba minima.
Morsus ranæ, Dod. Ad. Lob. ico. Cast. ap. Tab.
Nymphæa minor alba, Lugd.
Nymphæa parva, Cæs.
Florem ex tribus foliolis subrotundis & glabris observavimus: at hist. Lugdun. florem ex quinque foliolis oblongis & subhirsutis compositum, pingit.
IV. Galum radix aquatica in Sunda valde refrigerans: par. 4. Ind. Ord. 8. quid?

Nymphæa lutea.

I. Nymphæa lutea major.
Nenuphar luteum, Brunf.
Nymphæa lutea, Trag. Matth. Fuch. Ang. Tur. Dod. Lon. Lob. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Nymphæa lutea major, Lugd. Clus. hist.
Nymphæa altera, Cord. in Diosc. flore ex toto luteo. Cæs.
Nymphæa citrina, Cord. hist.
II. Nymphæa lutea minor magno flore.

Nymphæa lutea minor, Lug Ger. Dod. ed. belg.	Nymphæa altera lutea, Lugd.
Nymphæa secunda, Tab.	an Nymphæa parva alia, Cam. in M...
III. Nymphæa lutea minor parvo flore.	IV. Nymphæa lutea minor flore ...
Nymph. lutea minor Septentrion. Ad. Lob. ico.	Nymphæa alia minor, Lugd.

TRIBULUS AQUATICUS.

Τρίβολος ἐνυδρος Dioscoridi l.4.c.15. Theophrasto 4 hist.11. (id est Tribulus aquaticus) a triplici cu... ad similitudinem machinularum ferrearum, quæ forma trigona sunt, dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophr.6. hist.5. alter terrestris folijs effigie portulacæ, vel ut Theop... folio: alter palustris vel aquaticus. Plinio l.22.c.10. Tribuli unum genus in hortis, alterum in flumi... tum: qui l.21.c.16. scribit Tribulum non nisi in palustribus nasci folio ad Ulmi effigiem: at in reliquo o... genera duo, uni Cicerculæ folia, alteri aculeata esse.

Tribulus aquaticus: & Trag. Matth. Dod Ang. Lac. Cord. in Diosc. Gesf. hort. Lon. Ad. Lob. Cæsalp. Cast. Lugd.	Butomos Damocratis, Ang. Tribulus lacustris, Cord. hist. Tribulus aquaticus major, Clus. pan.

SAGITTA.

Sagitta, à foliorum forma tricuspidi, supernè in unam, infernè in duas desinentium. ... Phleum Theophrasti 4. histor. 9. & 11. esse volunt: Notandum tamen apud Theophrastum ... Phleos differre: nam Phleum genere neutro, palustris planta est: at Phleos & Stæbe 6. h... & forte Poterium erit. Plinio lib. 21. cap. 17. Magopistanam dicit a Græcis vocari, quam ... gittam vocamus.

I. Sagitta aquatica major.	Sagitta minor, Matth. Dod. Ad. Lob. ...gd. Castor. Tab.
Sagitta major, Matth. Dod. Cast. Tab.	Pistana Plinij, Ang.
Pistana Magonis sive Sagittaria aquatica Plinij, Ad. (cui an Stæbe fœmina) Lob.	Sagitta & Sagittalis, Cord. hist.
Phleos mas latifolia, Lugd.	Sagittaria minor, Lob. ico. Ger.
Barba sylvana recentioribus, Cæs.	III. Sagitta aquatica min... angu...folia.
Sagittaria major, Ger.	Phleos sive Stæbe Theop... angu...lia, L...
II. Sagitta aquatica minor latifolia.	Sagitta minor angustifolia, Tab. Ger.

DRACUNTIUM.

Δρακόντιον Dioscoridi lib.2. cap.196. à maculis purpureis, quæ in caule visuntur, ita ut anguem p... Diosc. loquitur, referat: sic & Theophr.7. hist.11. & 9 ejusd.22. At Plinius lib.24. cap. 6. de D... & Dracuntio egit.

Genera: in quibusdam vetustis Dioscoridis codicibus majoris minoris ... Dra... di...is ...putibus adnotata, reperitur: Major quidem folijs rumicis sibi invicem implicitis, caule bi... ve... sicoloribus, draconum maculis notato, purpureis tamen eminentibus. Minor verò, fo... hederaceo ma... candidis notis insignito, caule versicolore anguis effigie, maculis purpureis respersio. Verum Galenus ... Serapio, ... simplicium materia Dioscoridem secuti sunt, unius tantum meminere, quare prius caput ... ut suppo... rum removerent. Plinius tria fecit: primum, folijs Betæ Aro simili. alterum ... tertium, folio majore quam cornus radice arundinacea nodis geniculata: at lib.25. cap.3. a... lum, versicolor... viperarum maculis notatum proponit: de quo sic Theophr. sunt qui genus quodd... cunculi Arum vocent, quod ejus caulis varietatem quandam habeat.

I. Dracunculus bistortæ folio.	Dracontium majus, Tab. Ger. Eyst.
Dracunculus major, Matth. Dod. gal. Cast.	Serpentaria major, Lugd.

[illegible] D[illegible] a [illegible], & [illegible] [illegible] invenīri negant. [illegible] doctior [illegible] scribit.

II. [illegible]us polyphyllus.

D[illegible]s, [illegible] Dod. Ger. Eyst.

Dra[illegible], [illegible]uch. Tur. Gesn. hort. Cæs.

D[illegible] major, Trag. Lac. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Lon. C[illegible]m.

[illegible], Matth. C[illegible]st. Tab.

Dracunculus po[illegible]hyllos, Cord. hist.

Ser[illegible] Dracunculus m[illegible]r verus, Ang.

A[illegible] [illegible]racontia, Ad. & Serpentaria colu[illegible] Lob.

Dracunculus five Serpentaria major, Lugd. [illegible] & Serpentaria [illegible] Matthioli.

III. Dracunculus five Serpentaria triphylla Brasiliana, in Prod. descripta.

IV. Dracunculus paluſtris, five radice arundinacea, Plinij.

Dracunculus Plinij 3. Fuch.

Hydropiper rubeum, Eid. ico.

Dracunculus aquaticus, Matth. Dod. [illegible], Cast. Cam. Ger. Eyst. ſylv. Tur.

Dracunculus paluſtris, Dod. gal. Lugd. [illegible], Lon.

Aron paluſtre, Geſn. hort.

Anguina aquatica ſive Dracunculus, Ad. Lob.

Dracontij genus in paluſtrib. Germaniæ, [illegible]

A R U M.

A[illegible] [illegible] yros λεύρα vo[illegible]atum, fol[illegible] est Dracunculi Dioſcoridi, lib. 2. cap. 197. Aron cui folium cum [illegible]ar[illegible]dine cavum atque cucumeracinum (de vulgo dicta Colocaſia intelligendus) Theophraſto 7. hist. 12. [illegible] Plinius, lib. 24. cap. 16. ſcribit, quoſdam Aron eandem cum Dracontio dixiſſe. Glaucias ſatu di[illegible], Dra[illegible] [illegible]lveſtre Arum pronunciando: aliqui radicem, Aron appellaverunt [illegible]aulem vero Dra[illegible]. Aron [illegible]æminam in cibis prætulerunt, quoniam mas durior ſit, & in coquendo lentior. At lib. 19. cap. 5. [illegible] genera eſſe ait, quod in Aegypto Aron vocent Scill[illegible] proximum, amplitudine folij lapathi & [illegible] radice molliori natura, [illegible] [illegible]atur & cruda. Obſervavimus Aron vulgatum communiter nullu[illegible] [illegible]tum aliquando lituris nigricantibus vel purpureis ſignatum. Sic aliud folio majore & a[illegible] [illegible] rotu[illegible]diore, duriore, per totam æſtatem virente. Illius folia aliquando maculis albis aſperguntur, a[illegible] foliorum venæ omnes albicant. Et piſtillus colore variat, alteri purpureus, alteri ex albo lutei coloris eſt.

I. Arum venis albis.

Ari[illegible]rum, Matth. Dod. gal. Ad. Cast. majus, Geſ. hort. prius Matthioli, Lon. Lugd.

A[illegible]rum latifolium Matthioli, Tab. Ger.

D[illegible]unculus alter, ſeu hemicophyllos, Cord. hi[illegible]. deſcript.

Dracunculus minor, Geſn. ap. Lac.

Dracontium minus, Dod.

Arum maculatum, Cord. ſchol.

Aron aliud folio maculato, Thal.

Arum majus Veronenſe, Lob.

Callæ primum genus Plinij, Dalech. in Plin.

II. Arum maculatum, maculis candidis, vel nigris.

Ari [illegible]um genus, Trag.

A[illegible] [illegible]antibus lituris ſignatum, Dod.

[illegible] Lugd. Eyſtett. majus folijs albis ma[illegible] [illegible]atis, Cast.

Ar[illegible] offic. Lob. quoad ico.

A[illegible]maculatum, Tab.

Gi[illegible] [illegible]m vulgo folijs maculoſis, ma[illegible] ca[illegible] vel nigris, Cæſalp.

III. Arum vulgare non maculatum.

Aron, Brunf. Geſn. col. Eyſt.

Ari primum genus, Trag.

Arum, Fuch. Tur. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Lac. Lon. Thal. Tab. vulgare, Cam.

Arum Dioſcoridis, Ang.

Arum majus, Ger.

IV. Arum minus, Matthiol. Caſt. Lugdun. Tab. Ger.

V. Arum Byzantinum, Cluſ. hiſt.

Variat folijs quibuſdam, maculis nig[illegible] exilibus diſtinctis, alijs minimè: flo[illegible] colore variat: nam quod folijs eſt maculatis, penicillum folliculo incluſum habet, al[illegible] candicantem.

VI. Aron maximum Ægyptiacum, quod vulgo Colocaſia.

Arum Ægyptium, Matth. Geſn. hort. Dod. Lob. Caſt. Lugd. Camer. (qui vult hodie Ægyptijs Colocaſiam dici) Col.

Colocaſia, Geſn. hort. Tur. Lugd. Cluſ. hiſp. & hiſt. Eyſt.

Faba Ægyptia, Bellonio, cui & Lotus & Faba Ægyptia.
Colocasia quæ faba Ægyptia non est, Ang.
Colocasia, an Aron Ægyptium putatum, Ad.
Culcas, Faba Ægyptia, Alpi.
Aron magnum, Colocasia vulgo. Pampina Paradysi, Cæs.
Talasse, Javanensibus: Lolade, Malayce: Colcaz par. 4. Ind. Orient. c. 6. fig. 15.

Nec fructum nec florem ferre Bellonius asserit: at Lugd. ex Mycone cum flore pingit, qui imaginarius potius, ut rectè Doctiss. Columna: Hotti Pisani olim præfectus Casaubonus florem observavit, qui odoratissimus fuit, cum aliarum Aaronis specierum flores fœteant.

VII. Colocasia, sive Faba Ægyptia veterum, Diosc. l. 2. c. 128. Κύαμος αἰγύπτιος Faba Ægyptia, quam aliqui ponticam vocant, folium habet amplum instar petasi florem roseum: radix harundinis radice crassior, quæ κολοκασία vocatur, &c.

Et Theophrastus 4. hist. 10. inter cætera scribit, fabam Ægyptiam in paludibus, caput super caulem esse favo orbiculato vesparum non absimile, inque singulis cellis singulas fabas contineri, paulo super id eminentes, multitudine plurimum terdenas: radicem habere validam spinis subhortentem, &c. Et Plinius, l. 21. c. 15. in Ægypto nobilissima est Colocasia, quam cyamon aliqui vocant. Hanc à Nilo metunt, &c. folijs latissimis, etiam si arboreis comparentur, ad similitudinem eorum, quæ Personata in nostris amnibus vocamus: adeoque Nili suis dotibus gaudent, ut implexis Colocasiæ folijs in variam speciem vasorum, potare gratissimum habeant.

Ex his liquet, Fabæ Ægyptiacæ radicem Colocasiam veteribus dictam fuisse, & minimè à Faba hac Colocasiam separandam: deinde radicem non fuisse bulbosam, qualis est Colocasia recentiorum, sed arundinaceam & asperam. Quare rectè Doctiss. Columna, Aron Ægyptium (sive Colocasia recentiorum) non esse Colocasia, seu Faba Ægyptia veterum: Et Cordus in Diosc. rectè, dum Fabæ Ægyptiacæ radicem Colocasiam dicit. At dum Anguillara, Colocasiam, Fabam Ægyptiam non esse asserit, de Colocasia recentiorum intelligendus est. Verum Matthiolus ne videretur (ut recte Columna) Fabam Ægyptiam ignorasse, quam aliis restituit, ab Aro Ægyptio diversam fecit, ex idæa assabre depictam iconem historiæ accomodatam proposuit, non animadvertens vesparum favum minimè rectè fuisse expressum, ut Ciborium [illegible] βώριον ἢ κιβώριον quasi loculamentum Dioscoridi exprimeret, quod etiam genus vasculi & poculi esse apud antiquos, Athenæus refert. Hunc secuti sunt Lac. Lugd. Cast. Durantes, Fabam Ægyptiam vocantes & pingentes. Lonicerus item & Durantes, sed Colocasiam nominantes. Et Guilandinus vult Matthiolum pro Faba Ægyptia Ari genus, quod in multis Italiæ locis frequens, perperam proposuisse.

VIII. Fabæ Ægyptiacæ Dioscoridis affinis. Fructus peregr. an Faba Ægyptia, Diosc. Clus. exot. lib. 2. cap. 13.

Fabæ Ægyptiacæ fructum peregrinum Clusij belle respondet, Colum.

ARISARUM.

Ἀρίσαρον Dioscoridi, lib. 2. cap. 198. exigua herbula est, cujus radix olivæ magnitudinem implet majoremque quam Aron acrimoniæ. Plinio, lib. 24. cap. 16. Arisarum similis Aro, minor tantum, minoribus folijs & utique radice, quæ tamen olivæ grandis magnitudinem implet.

Genera duo Plinio: alba, inquit, geminum caulem: altera unum tantum emittit: utraque medetur ulceribus manantibus, &c.

I. Arisarum latifolium majus.
Arisarum latifolium alterum, Clus. hisp. & hist.

II. Arisarum latifolium alterum.
Arisarum alterum, Ang.
Arisarum Narbonense, Ad. an idem sit cum latifolio Clusij, dubitat Lob.
Arisarum latifol. Clus. hisp. Dod. Lob. Tab. Ger.
Arisarum primum, Clus. hist. (ejusdem. Arisari alt. genus, Cæs. an potius Aron parvum Callæ alterum genus Plinij, Dalech.

III. Arisarum, Thal. in sua Hercynia recenset, quod ab alijs Arisari speciebus a Matthiolo exhibitis, diversum sit; quid sit ignoramus.

IV. Arisarum angustifolium, Dioscoridis, fortè.
Arisarum, Gesn. ap. Lac. Cæs.
Arisarum primum, Ang. alterum, Matth. Dod. gal. Lon. Lugd.

Arisarum

Asarum [illegible] folium, Ad. Cluf. hisp. & hist. | Variat folijs latioribus aliquando: communi-
[illegible] Lugd. Tab. Ger. | lo vero purpurascente, aliquando viridi, vel ex
Asarum [illegible] folium, Cam. | purpureo virescente.
Pseudoasarum, Cast.

ASARUM.

Asarum Dioscoridi l. 1. c. [illegible] quod in coronas non addatur Plinio, l. 21. c. 6. monente: [illegible] Nardus sylvestris, eo quod odore Nardum æmuletur: vel, ut Plinius, quod Nardi vim habeat.

I. Asarum.
Asarum Brunf. Trag. Matth. Fuch Dod. ut. Perpensa, Vulgago Lac. Cord. in Diosc. & hist. Tur Ges. Lon. Cæs. Cast. Lug. Thal Tab. Ger. Eyst.
Asarum baccaris sive Baccares, Ad. Lob. ico.
Species quandam majorem reperiri ajunt, nescio quam verum, Gesn. hort. & Camerario;
Asarium aliud multo majus usitato & odoratius zu Einsidlen/ Gesnero teste.
II. Asarina folijs asari.
Asarina, Matth. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Tussilaginem alpinam, Cluf. in hist. suspicatur.

TUSSILAGO.

Bechion Dioscoridi l. 3. cap 121. quod tussi medeatur: unde Latinis Tussilago dicitur. Plinio, l. 26. c. 6. [illegible]
[illegible] folijs majusculis quam ederæ, quinque aut septem subalbidis à terra, superne [illegible] flore [illegible] sine semine, radice tenui: quidam eandem esse Bechion & alio nomine Cha[illegible] putant &c. Altera a quibusdam Salvia appellatur, similis verbasco. Sunt qui Plinium posteriorem [illegible] alij Orminum, alij Sphacelum, intelligere existiment.

I. Tussilago vulgaris.
Ungula caballina, Brunf. Trag.
Ungula caballina & [illegible] ustularia Germanorum, Enicio Cord.
Tussilago, Matth. Angu[illegible] Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. (& Farfarella) Lac. Gesn. hort. Lon. Dodon. Ad. Lobel. (& Farfara) Cæsalp. Cast. Lugd. (& Tiphium Theoph. quibusdam) vulgaris, Cam.
B[illegible] Dod. gal Cord. hist.
II. Tussilago alpina rotundifolia glabra.
Tussilago alpina 2. Cl. pā. an Asarina Mat. Cl. h.
Tussilago montana minima, Lob. (qui hanc & sequentem sub uno titulo pinxit) Lugd.
III. Tussilago alpina rotundifolia canescens.
Tussilago, Gesn. frac.
Tussilago alpina 1. desc. 2. ico. Cluf. pan.
Tussilago alpina 1. flore aperto, Cluf. hist.
Tussilago alpina 1. flore candido, Eid.
Tussilago altera alpina Clusij, Lugd.
IV. Tussilago alpina folio oblongo: in Phytopinace & Prod. descripta.

PETASITES.

Πετασίτης Dioscoridi. l. 4. c. 10[illegible]. à forma folij, quod πετασῶδες, galeri modo amplum. Plin. l. 24. c. [illegible] Chamæleucen appellasse videtur [illegible] verbis: Chamæleucen apud nos farranum, sive farfugium vocant: Nascitur secus fluvios folio populi, sed ampliore: At l. 26. c. 6. asserit, quosdam putare Bechion alio nomine Chamæleucen dici.

I. Petasites major & vulgaris.
Petasites (costi genus, Galerita) Trag Fuch. Ang. Tur. Dod. Cord. hist. Gesn. hort. Lac. Ad Lob. Lob. (cui an Personata & Persolata Plinij) Cæs. Lugd. Tab. Ger. Cluf hist.
Petasites flore punicante, Thal. m[illegible]s, Cam.
Tussilago major, Matth. Cast.
II. Petasites minor.
Petasites flore albo, Cam. ep. Cluf. hist. candido, Thal.
Petasites odoratus, Lugd.
Petasites fœmina & Leucanthemos, Cam.

CACALIA.

Κακαλία quæ & Λεοντική Dioscor. l. 4. c. 123. folia profert candida & prægrandia, florem [illegible] floret, grana [illegible] nascuntur. Et Plinio l. 25. c. 11. Cacalia sive Leontice, inter [illegible] semen [illegible] simile depen[illegible] l. 26. c. 15. Cacaliæ, grana [illegible] tribus [illegible] candida, [illegible] montibus [illegible] competant. quia tamen nostræ flores in [illegible]

in quo semen quod non margaritis simile, sed oblongum, latet num de nostra intelligendi si t, d... velimus assentiri Dalechampio, qui in florum umbilico. granum rotundum niveum, margaritæ ... nere (cui rectè Plinius comparârit) quod excusso flore nudum nitidumq; dependeat, scribit.

I. Cacalia tomentosa: in Phytop. & Prod. descripta.

II. Cacalia folijs crassis hirsutis.
Cacalia Ghini, in desc. Pilati, Lugd. du Choul.
Cacalia 1 & vulg. incano folio, Clus. pan. & hist.
Cacalia, Ang. Cæs. Lugd.

III. Cacalia folijs cutaneis acutioribus ...
Cacalia, Dalech. in Diosc. Ad. Lob. (...)
Cacalia 2. vel Cacalia glabro folio, Clus. h...
Tussilago alpina, sive montana, Dalech. Lu...
cujus flores luteos dicit. (...)

IV. Cacaliæ congener planta, Cl. pan. & hist.

LAPPA SIVE ARCIUM.

A'ρκειον sive προσωπὶς aut προσώπιον (id est Personata, quasi Larva) folia habet cucurbitæ majora ... nien, duriora, nigriora, & hirsuta, &c. Dioscoridi, l.4.c.107. Personata Græci Arcium vocant, folia ha... majora cucurbitinis hirsutiora, nigriora & crassiora, &c. Plin. l.25.c.9. Genera duo Galeno 6. simp. primũ v... erbasco simile, quod Diosc. l.4.c.106. Ἄρκτιον ἢ Ἀρκτοῦρον vocat; & Plin. l.27.c.5. Arction: Alterum fol... cucurbitæ quod Dioscoridis est Ἄρκειον & Plinij Persolata, & etiam Personata, cui folio nullũ sit latius, & grandes lap... fert. At vulgo alia est major, quæ & Arciũ & Arctiũ est Diosc. alia minor, quæ Diosc. l.4.c.138. Ξάνθιον (qu... vos capillos reddat) dicitur, & χοιραδόλεθρον, quasi strumarũ pernicies: hinc quibusdã Strumaria nomina...

I. Lappa major, Arcium Diosc.
Lappa major, Brunf. Trag. Tur. Cæs.
Personata, Lac. Lon. Ad Lob. Lugd.
Personata major, Matth. Cast.
Personatia, Fuch. Fracast.
Bardana sive Lappa major, Dod. desc.
Arcium, Ang. Dod gal. Cord. in Diosc.
Arction personata, Thal.

II. Lappa rosea: in Prod. descripta.

III. Lappa major montana, capitulis tomentosis, sive Arctium Dioscoridis.
Personata seu Lappa major altera, Matth. Lug.
Bardana sive Lappa major, Dod. ico.
Arction montanum, an Persolata Plinii Ad.
Arctium mont. & Lappa minor Galeni, Lob.
Arctium, Cæsalp.

IV. Lappa montana altera lanuginosa.
Arctium quorundam, Lugd.

V. Arctium ex cod. Cæs. Dod. Lugd. qu...?

VI. Lappa minor, Xanthium Dioscoridis.
Lappa minor, Brunf. Trag. Ericio Cordo.
Xanthium, Matth. Ang. Dod. ut: Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lo... Thal. Cæs. Cast. Tab. Lugd.
Xanthium sive Strumaria, Ad. Lob.
Bardana minor, Ger.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SEXTVS.

SECTIO PRIMA.

VIOLA; LEUCOIUM; HESPERIS; LYCHNIS ET SAPONARIA.

VIOLA MARTIA.

Viola, ἴον Diosc. l.4.c.122. alijs, ἴον πορφυροῦν, Viola purpurea, à floris colore. Theoph. 1. hist. 15. ἴον, & 1. hist. 2... ἴον μέλαν ἢ μέλανον, nigram violam, à florum colore nigricantis purpuræ, vocat. Plin. l.21.c.6. Ex Viol... quæ sponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnoso exeunt, solæq; Græco nomine a cæteris discernuntur, appellatæ Ja, ut ab his Janthina vestis. Ἴον Græcis vocatum in Geoponicis Ni... cander credidit, Hermolao referente, quod Nympha quædam Joniæ, florem eum Jovi primum muner... ded... rint. Alij ἴον volunt dici, quod cum Jupiter puellam Jo adamatam in vaccam convertisset, terra florem hu... pabulo ejus produxerit, qui propter ipsam factus, ab ipsa nomen acceperit. Hinc Latinis Viola, ... uasi vitu...

Genera

... purpurei, lutei, albi: fed de purpureu primum: quarum nonum genus apud Dioscoridem ... m.

Viola Martia rotundifolia.

I. Viola martia purpurea flore simplici odoro.
Viola ... Brunf.
Viola Martia ... nigra ... purpurea. Trag
Viola ... Fuch. Matt. ... Ad. ... Caes. Cast. Lug
Viola nigra, Dod. Card. in Diosc. Ger. Cluf. hist.
Viola ... & Viola nigra Gef. hort.
Viola Martia purpur. Tab. praecox purpur. Lob.

Flos communiter coloris in caeruleo subnigro ... qui ... ura grandior ... quan- ... Cal. haec ... quae
Viola ... purpureo, Eyst.

II. Viola Martia inodora sylvestris.
Viola sylv. Brunf. Ang. inodora, Dod.
Viola purpurea sylv., sive canina, Trag.
Viola ... species, Ges. hor.
Viola canina, Lon. Tab. sylv. Ger. desc.
Viola ... caerulea inodora sylv. serotina, Lob ic.
Viola Martia sylv. Thal. Martia canina, Eyst.

Flos caeruleus, aliquando pallidus: duplex est, altera major folijs majoribus & rotundioribus, altera minor, folijs mucronatis oblongis ... & Gesnerus in monte fracto ... solum folijs minoribus & solidioribus a vulgari differat: est &
Viola Martia flore rubro purpurascente, Eyst.

III. Viola Martia alba.
Viola alb. Brunf. candida, Dod Caes. fl. albo, Ger.
Viola Martia candida, Trag. alba, Tab. Eyst.
Viola sylv. albo flore. Gel. hort.
Viola Martia alba hort & camp. odora, Lob. ico.

Haec ... aliquando nullo aut languido odore, & haec ... gracilioribus

IV. Viola Martia multiplici flore.
Viola nigra flore pleno, Dod. g...
Viola dasypodion, dasyphyll. malim, Ger. hor
Viola Martia purpurea Lob. ico.
Viola purp. & alba multiplex, Tab. Ger. Eyst.
Viola flore multiplici, Dod. fl. pleno, Cast. Cam
Viola caerul fl. numerosis folijs constantb. Caes

Variat floris colore purpureo, rubello, candido ... purpureo & albo variegato hinc Viola Martia alba flore ... albo: flos albus, exterius purpurascens ... Viola variegata ... Eyst. est & bi... ora. Violae species By- ... Martiae similis, ... folijs ... & Rosam Damascenam aequante ... magnitudine, sed & odore, ... nostrates superante Costaeus in Mesue, & Cam.

V. Viola alpina folio in plures partes diffecto.
an Viola montana laciniato folio, Cluf. hist.

VI. Viola alpina purpurea exiguis foliis.
Viola montana 2. Cluf. pan. & hist. (Lun.
an Viola Martia folio minore & solidiore, Ges. de

VII. Viola alpina rotundifolia lutea.
Viola luteola minore flore. Ges. hort.
Viola montana fl. luteis, Lob. obs.
Viola montana. 1. Cluf. pan. & hist.
Viola lutea, Lob. ico. Caes. Cast.
Viola Martia lutea inodora alpina, Cam.
Gramen Parnassi aliud, Lugd.

Viola Martia folijs oblongis.

I. Viola montana pumila angustifolia flore niveo inodoro.
Viola montana pumila, Cluf. cur. post.

II. Viola Martia arborescens purpurea.
Viola arboresc. Matt. Cast. Tab. vel potius recta,
Viola fruticosa, Ges. hort. (Cam.
Mater Violarum, Dalech. Lugd.
Viola elatior, Cluf. hist.
Viola erecta flore caeruleo, &
Viola erecta flore albo, Eyst.

Flore est ex caeruleo purpurascente, vel ex cyaneo albescenre.

III. Viola tricolor erecta, an Jovis flos Theophrast 6. hist. 6.
Viola assurgens tricolor, Dod. Ger.
Violae purpureae varietas, Ad.
Viola martia ... rectis cauliculis, Lob.

IV. Viola montana tricolor odoratissima.
Viola montana 3. sive tricolor Cluf. pan. & hist.
Viola flamm. major violaceo colore mixta, Eyst.

V. Viola tricolor hort. repens. an φλὸξ ἢ φλόγινον, Theoph. 6. hist. 6.
Herba Trinitatis, Brunf. Fuc. Lon. sativa, Trag.
Jacea sive flos Trinitatis, Matth.
Jacea major sive Viola tricolor, Cam.
Viola flammea, Dod. gal. Caes.
Violae nigrae persimilis, flos Trinit. vel heptachrum, Ges. hort.
Viola tricolor, Dod. Cluf. Ger.
Viola flammea, coloria, calida, Ad. Lob.
Viola flammea seu tricolor major, Lugd.
Viola Trinitatis 1. Tab.

Flos colore & magnitudine variat. est ... purpureo & caeruleo, albo & luteo; cum pallido cae-

do cæruleo, purpureus & luteus etiam permiſcetur: quandoque lituris quibuſdam notatur: rarò flore penitus albo reperitur, quæ eſt
Viola trinitatis 2. Tab.

Datur quæ duplo majore flore eſt coloris unius, nigræ purpuræ, & inſtar holoſerici nitente, vel pallido, hinc
Flos trinitatis major violaceus, &
Flos trinitatis pallidus major, Eyſt.

VI. Viola bicolor arvenſis.
Herba Trinitatis ſylv. Trag.
Jacea altera, Matth.
Jacea minor, Caſt.
Violæ nigræ ſimilis arvenſis minor, Geſ. hor.
Viola ſylveſtris, Lob. ico.
Viola flammea minor, Lugd.
Viola trinitatis minor petræa, Tab.
Viola tricolor petræa, Ger.

Hactenus trium colorum non obſervavimus, ſed candido & luteo, cæruleo & luteo, cæruleo & candido: aliquando tamen vel totus luteus, vel totus albus occurrit: Alia eſt valde parva, Auguſto florens.

VII. Viola montana lutea grandiflora, & Camer.
Violæ nigræ perſimilis mont. lutea, Geſ. hor.
Violæ mont. 3. aliud genus, Cluſ. pan. & hiſt.
Viola flammea lutea, Lugd.
Viola Martia arboreſcens lutea, Tab.
Viola flamea major pallido colore mixta, Eyſt.

Flore eſt luteo, ſed magna ex parte lineis purpureis intermiſtis: aliquando ſine lituris: rarius flore albo reperitur.

VIII. Viola montana lutea folijs non crenatis.
Viola ſylv. longifolia, Tab.
Viola martia lutea, Ger. deſc.

LEUCOIUM NON BULBOSUM.

Λευκόιον Dioſcoridi l. 3. c. 138. id eſt, Viola alba, non ratione florum, ſed potius à canitie cinericeove oliorum colore: quámvis differentiam in floribus oſtendat, ſiquidem aut cærulei, aut albi, aut purpurei, aut lutei reperiantur. Plin. l. 21. c. 6. Violas luteas & albas agnoſcit.

Leucoium incano folio hortenſe.

I. Leucoium incanum majus.
Viola candida, Trag.
Leucoium album, Matt. Lob. ob. Lug. Tab. Ger.
Leucoion, Dod. gal. Geſ. hor. Ad.
Viola matronalis alba, Fuch. Tur.
Viola domeſtica, Ang.
Leucoium candidum majus, Dod.
Viola alba, Lob. ico.
Viola alba, quæ & matronalis, Cæſ.
Leucoium album hortenſe fruticoſum, Cam.
Leucoium flore albo ſimplici, Eyſt.

Flore eſt albo, vel cinericeo.

II Leucoium purpureum vel rubrum.
Viola purpurea, Trag. Lob.
Viola matronalis purpurea, Fuch. Tur.
Leucoium purpureum, Mat. Dod. gal. Lug. Tab.
Leucoium rubrum & purpureum, Cam.
Viola matronalis floribus rubentibus, aut ad purpuram inclinantibus, Cæſ.
Leucoium flore rubro ſimplici, Bry. Eyſt.

Flore eſt rubente, ex purpura puniceo, violaceo, ex cæruleo purpureo, in ſumma ob colorem dilutiorem & ſaturatiorem differentiæ aliquot ſunt: hinc
Viola matronalis purpurea, alia punicea, Fuch. Tur. Lugd.
Leucoium purpureũ, & aliud violaceum Tab.

At cærulei coloris in hoc genere hactenus non vidimus, licet Dioſcorides author ſit, niſi fortè id verbum ſuperfluum fuerit.

III. Leucoium incanum minus.
Viola alſioſa & minor, Trag.
Leucoium candidum minus & annuum, Dod.

Floribus eſt candidis, rubentibus, punicantibus, à prioribus magnitudine differentibus, & quod hoc annuum ſit.

IV. Leucoium incanum majus multiplex.
Leucoion duplis floribus, Ad.
Leucoium ſive Viola purpurea, fl. pleno, Lob. ic.
Leucoium multiplici flore, Dod.

Flos eſt vel ſaturatioris, vel dilutioris purpuræ, vel purpuroviolacei, vel albi. hinc
1. Leucoium flore rubro pleno, Eyſt.
2. Leucoium flore purpureo pleno, Eyſt.
3. Leucoium ſive Keyri purpuroviolaceum pleno flore, Svvert.
4. Leucoium flore albo pleno, Bry. Eyſt.

V. Leucoium incanum majus variegatum ſimplici flore.

Hoc varium eſt & permixtum maculis in albo rubris, vel purpureis, aut quaſi ſtrijs inæqualibus notatum: hinc
1. Leucoi. varieg. alb. rubris maculis, Bry Eyſt.

2. Leu-

2. Leucoium varieg. purpureis maculis, Eyst.

VI. Lecoium incanum majus variegatum pleno flore.
Leucoium sive Keyri viola purp. variegata, Svv.
Et hoc varium est:
1. Leucoium purpureum variegatum sanguineis maculis signatum, Bry.
Leucoium purpureū variegat. flore pleno, Eyst.
2. Leucoium sive Keyri violaceo purpureum pleno flore, lineis viridibus distinctum, Svver.
3. Leucoium pleno flore album, sanguineis maculis signatum, Eyst.
4. Leucoium pleno flore album purpureis maculis signatum, Eyst.

VII. Leucoium lividè rubente colore.
Leucoium melancholico colore, Eyst.

Leucoium incanum maritimum.

I. Leucoium maritimum latifolium.
Tripolium, Ang.
Leucoium marinum alterum latifol. Lob. Lug.
Leucoium marinum cæruleo purpureum, Tab.
Leucoium marinum latifolium, Ger. marinum aliud, Cam.
an Leucoium maritim. minus, Hesperis quorundam, Lugd.

II. Loucoium maritimum sinuato folio.
Leucoium marinum purpureum, Gesf.hor. Ger.
Leucoium maritimum majus, Ad. Lob. ic. Clus. hisp. & hist. desc. Lugd. Cam.
Leucoium marinum majus purpureum, Tab.
Flos dilutioris purpuræ, ad vini rubri fæcem tendente.

III. Leucoium maritimum angustifolium.
Leucoium marinum minus, Clus. hisp. & hist. Ad. Cam. Tab. Ger.
Leucoium angustifolium, Lob.
Leucoium sylv. angustifolium, Dod.
Flores sunt dilutè purpurei, quandoq; rubri: & luteos reperiri Lob. & Tab. scribunt: hinc Leucoium marinum minus luteum, Tab.
Leucoium marinum minus, Ger.

IV. Leucoium maritimum repens.
Viola marina repens, Eyst. ico.
An ex semine prioris in horto natum: cum in hortis satum longioribus quidem sit cauliculis, sed in terram reflexis, folio latiore, flore purpureo, totaque æstate floreat.

V. Leucoium maritimum candidum.
Keiri marinum flore candido, Lob. ico.
Leucoium marinum majus, Clus. hist. ico.

VI. Leucoium maritimum minimum, quod 6. est in Prodr.

VII. Leucoium saxatile thymi folio hirsutum cæruleo-purpureum.
Lithoreoleucoion minimum supinum, Col.

Leucoium Creticum.

I. Leucoium Creticum thlaspifolium.
Leucoium marinum Creticum 1. Clus. hist.
Flos rubet mox ex cæruleo purpurascit.

II. Leucoium Cretic. folijs oblongis crenatis.
Leucoium marinum Creticum 3. Clus. hist.

III. Leucoium Creticum floribus minoribus.
Leucoium marinum Creticum 2. Clus. hist.
In hoc flores prioris dimidio minores, prorsus albi, paulatim purpureum contrahentes.

IV. Leucoium Creticum spinosum incanum luteum.
Leucoium Creticum spinosum, Clus. hist.
Glastivida Cretensium, Belli, ep. 3. & 4. ad Clus. Clus. hist. ap. alt. ad.
Glastivida prima Cretica, Ponæ.

V. Leucoium Creticum minimum folio subrotundo.
an Leucoium Creticum, Ponæ Ital.
Hæc quinto loco in Prod. describitur.

Leucoium luteum folio hirsuto.

I. Leucoium alyssoides clypeatum majus.
Lunaria aspera, Ges.
Alysson Dioscoridis, Dod. Cam. Lugd. cui & Alyssum Dalechampij fig. duplici.
Alysson Diosc. putatum, Lob.
Alyssos, Gesf. hort. & Lunariæ Græcæ similis.
Lunaria Græca tertia, Cæs.
Leucoium montanum lunatum, Col.
Minoris & congeneris plantæ Columna meminit.

II. Leucoium alyssoides clypeatum minus.
Leucoium peltatum Romanum minus, Col.

III. Leucoium incanum siliquis rotundis.
Eruca peregrina, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Leucoium marinum Patavinum, Lob.
Leucoium marinum luteum majus, Tab. Ger

IV. Leucoium luteum erucæ folio.
Leucoium terrestre majus, Col.

V. Leucoium luteum sylv. hieracifolium, quod 3. in Prodromo.
Leucoij lutei sylv. species, Thal.
Leucoium syl. inodor. fl. parvo pallidiore Eyst.

VI. Leucoium luteum montan. serrato folio.
Leucoium luteum montanum, Ponæ Ital.

Leucoium folio viridi.

I. Leucoium album odoratissimum folio viridi: quarto loco in Prod. descriptum.
Leucoium rarius flore albo odorato, Cam.
Leucoium fruticosum fol. viridi, flore albo odorato Camerarij, Eyst.

II. Leucoium luteum maxim. folijs tuberculis obsitis.
Flos Cheyri Eystettensis maximus, Eyst.
Flores amplitudine thalerum Philippicum superant.

III. Leucoium luteum magno flore 1. loco in Prodr. desc.
Flos Cheyri simplex medius, Eyst.

IV. Leucoium luteum serrato folio fl. grandiore: 2. in Prodr.

V. Leucoium luteum vulgare.
Leucoium Brunf. Cord. in Diosc. Lac.
Viola lutea, Trag. Fuch. Dod. gal. Cæs. Ger.
Viola petræa lutea, Tab.
Leucoium aureum, Matth. Lugd.
Leucoium luteum, Fuch. ico. Dod. Ad. Lob. Castor. Camer.
Leucoium sativum luteum, Clus.
Keiri vel Cheiri, Ges. hor. Lon.
Flos Cheiri simplex minor, Eyst.

Quibusdam φλόγιον Theophr. quod totus flos flammei, id est, lutei coloris sit: luteum enim colorem flammeum dici, ex Plin. lib. 22. cap. 8. colligunt.

VI. Leucoium luteum pleno flore majus.
Viola lutea multiplex, Lugd. Ger.
Leucoium flore luteo pleno majus, Eyst.

VII. Leucoium pleno flore minus.
Leucoium sive Keiri duplici flore, Ad. Lob. ic.
Leucoium luteum flore multiplici, Dod.
Viola petræa lutea multiplex, Tab.
Leucoium flore luteo pleno minus, Bry. Eyst.

VIII. Leucoium luteum syl. angustifolium.
Viola lutea sylv. Trag.
Leucoium sylv. minus, Ges. hort.
Leucoium sylv. Clus. pan. & histor. Cam. Taber. Ger.
Leucoium sylv. flore luteo, Bry.

IX. Leucoium palustre flore subcæruleo.
Gladiolus palustris, Clus. cur. post.

VIOLA MATRONALIS SEU HESPERIS.

Viola Matronalis, quod à Matronis in hortis colatur dicta, apud Plinium l. 21. c. 7. Hesperis censetur, cum hæc Viola noctu magis oleat, quod sua Plinius tribuit, addens, inde nomen invenisse.

I. Hesperis hortensis.
Viola alba, persica Hermolai, Trag.
Leucoium & Viola purpurea, Fuch.
Leucoium Diosc. album, purpureum, Fuch. ico.
Viola alba, Tur.
Viola matronalis, Ges. hor. Dod.
Viola purpurea & alba, Lugd.
Viola matronalis sive Damascena, Ad. Lob.
Viola sylv. alba & purpurea, Cæs.
Hesperis 3. Clus. hist. ico. nostra, Cam.
Viola Damascena flore purpureo, Swert.

Variat colore floris, candido, dilute purpureo, rubro: habetur & tota minor floribus albis & suavissimi odoris: hinc

1. Viola hyemalis flore purpureo, Tab. Ger.
Viola matronalis flore purpureo, Eyst.

2. Viola hyemalis alba, Tab. Ger.
Viola matronalis flore albo, Eyst.

II. Hesperis hort. flore viridi: hæc magnitudine, quoad omnes sui partes, à vulgata differt, flore est viridi & inodoro.

III. Hesperis montana pallida odoratissima.
Hesperis prima & montana, Clus. pan. & hist.
Violæ sylv. species, Cæs.
Hesperis pannonica, Cam.

Variat ex semine nata, nonnulli flores maternum colorem retinent, alij aut dilutius pallescunt, aut magis obsoletum acquirunt, crebris venis ex atro purpurascentibus discurrentibus.

IV. Hesperis sylv. inodora.
Hesperis 2. vel altera pannonica, Clus. pan.
Hesperis tertia, Eid. hist. desc.

V. Hesperis sylv. flore parvo: 1. in Prod.

VI. Hesperis peregrina siliquis articulatis.
Hesperis Syriaca, Cam. Clus. hist.
Leucoium Syriacum, Cam.
Leucoium melancholicum quibusdam.
Hesperis Syriaca Rauwolffij, ab hac non videtur aliter differre, quam quod strigosior sit, quod fortè loci ratione contingit.

VII. Hesperis siliqua corniculata fl. obsoleto.
Leucoium corniculatum saxatile, Col.

VIII. Hesperis villosa flore obsoleto siliqua brevi.

IX. Hesperis sylvestris hirsuta folijs Hieracij: 2. in Prodr.

VIOLA LUNARIA.

Viola ratione florum, Lunaria verò à siliquarum forma dicitur, quæ latæ, planæ & propemodum rotundæ sunt, & Lunam non falcatam, sed prope completam referunt: vel à siliquarum splendore, quæ per siccitatem nitent.

I. Viola Lunaria major siliqua rotunda.
Viola latifolia, Dod. Clus. pan. Lugd.
Bulbosa folliata, Officinarum Bolbanac, Ad.
Lunaria Græca, Lon. Cæs. Lob. Cast. rotunda, Gesn. h.
Lunaria major, Cam.
Bulbonach (à radicibus bulbosis) Gesn. hort.
Viola lunaris 1. Tab. Ger.
Thlaspi montanum, Gesn. hort.
Lunaria Græca annua, Eyst.
Thlaspi alterum Cratevæ quibusdam.

Variat florum colore & odore: colore purpureo, subcæruleo: odore, uni flores odorati, alteri inodori sunt.

II. Viola Lunaria major altera: & Cam.
Viola latifolia altera, Dod. Lugd.
Præcedente minor & flore albo est.

III. Viola Lunaria major siliqua oblonga.
Lunaria Græca siliquis longis, Ges. hor. Thal.
Lunaria Græca siliquis oblongioribus, Thal.
Lunaria odorata, alijs Lunaria Græca major, Gesn. hort.
Lunaria Raphanitis, sive Bolbonac, radice rediviva, Lob. ico.
Lunaria Græca altera, Cæs.
Viola latifolia, Clus. hist.
Viola lunaris 2. Tab. longioribus siliquis, Ger.
Lunaria Græca perennis, Eyst.

Flores ex albo subcærulei siliquæ longiores, laminosæ, ita ut aliquando tres membranulæ separatæ suis seminib. annexæ divelli possint.

LYCHNIDES.

Λυχνὶς, id est, Lucernula. Dioscoridi, l. 3. c. 114. & 115. duæ species, altera λυχνὶς στεφανωματική, Lychnis coronaria: altera λυχνὶς ἀγρία. Lychnis sylvestris dicitur. Primam, Lychnidem coronariam à recentioribus nominatam, videtur Theoph. 6. hist. 7. Lychnidem vocasse: & Plinij, l. 21. c. 4. Lychnis & Rosa Græca censetur; cujus Lychnis agria, Antirrhinum est. Recentiores, Lychnidis nomen plurimis imposuere, de quibus ordine.

Lychnis flore coccineo.

I. Lychnis hirsuta flore coccineo major.
Ocymoides peregr. Gesn. hort. vel flos Hierosolymitanus, alijs Creticus: vel Croceus, Eid. ap.
Flos Constantinopolitanus, Dod. Lugd. miniatus, Eyst.
Lychnis Chalcedonica sive Constantinopolitana miniata, Ad. Lob.
Lychnis fortè aliquorum coccineo colore splendens, Cæs.
an Flos Scarlati, Lon.
Lychnis Chalcedonica, Tab. Ger.
Lychnis Constantinopolitana, Cast. ap. Cam.
Lychnis byzantina minuto flore, Clus. hist.

Colore variat, communiter coccineo colore splendet: vel croceo est floris Calendulæ colore, vel lilij purpurei, subinde candidi: etiam incarnatus: hinc
Flos Constantinopolitanus albus, &
Flos Constantinopolitanus incarnatus, Eyst.
Aliquando variegato: rarius flore pleno. Alia est flore ex puniceo purpurascente, folijs lævibus ac mollibus: est & miniato, quæ
Lychn. Chalcedonica colore orengiaca, Swert.
Flos Constantinopolitanus miniatus, Eyst.

Hæc quibusdam veterum est λυχνὶς: alijs φλὸξ Theoph. 6. hist. 6. Alijs πόθος apud Theoph. 6. hist. ult. cujus duo genera: unum cui flos hyacintho similis: alterum decolor, album. Idem & Plin. lib. 21. cap. 6. habet: sunt etiam qui Rosam Græcam Plinij velint.

II. Lychnis flore coccineo minor.
Ocymoidis peregrini species minor, Gesn. hor.
Flos Constantinopolitanus minor, Dod.
Flos coccineus, Lugd.

Lychnis coronaria.

I. Lychnis coronaria Diosc. sativa.
Rosa mariana sativa, Trag.
Lychnis, Matth. Lac. Cam.
Verbascum montanum, Cord. in Diosc.
Lychnis sativa, vel coronaria, Dod. gal. Ges. h.
Lychn. coronaria, Lon. Ad. Lob. Dod. Cæs. Lug.
Flamma vel Flammula Jovis, Gesn. hort.
Jovis flos Theoph. Eidem.

Flos colore variat: est rubro veluti flammeo fulgens, est dilutè rubente: habetur & albo: item floribus albis, lineis vel punctis rubris variegatis: & incarnatis punctatis: hinc

1. Lychnis candida, Lob. ico.
Lychnis coronaria alba, Tab. Ger.

Lychnis coronaria fl. albo simplici, Eyst.

2. Lychnis coronaria rubra, Tab. Ger.

Lychnis coronaria flore rubro simplici, Eyst.

Lychnis rubra, Lob. ico.

3. Lychnis coronaria flore incarnato punctato, Eyst.

4. Lychnis coronaria flore incarnato non punctato, Eyst.

II. Lychnis coronaria sativa multiplex.

Lychn. altera rubra, Lob. ico. flore pleno, Cam.

Lychnis coronaria floris foliolis multiplicatis, Dod.

Lychnis flore rubro pleno, Bry.

Lychnis, Svvert.

Lychnis coronaria flore rubro pleno, Eyst.

Solum eam quæ flore rubro est multiplicem notavimus.

III. Lychnis coronaria sylvestris.

Lychnis sylvestris, Matth.

Lychnis coronaria ruri nata, Ad.

Lychnis sylv. urbanæ similis, Cast.

Jovis florem sylv. reperiri ait Matth. Ges. hort.

Hanc in Rhætiæ alpibus, flore hortensi odoratiore inveniri, Gesn. hort. meminit.

IV. Lychnis sylvestris alba simplex.

Rosæ marianæ similis tertia, Trag.

Ocymastrum seu ocymoides, Matth. Lac. Tab.

Ocimoides, Gesn. hort. (Cast.

Ocimoides majus, Cæs. Lugd.

Lychnis sylv. alba, Dod. gal. Cam.

Lychnis sylv. altera, Ad.

Struthio similis Walckenkraut/ Lon.

Basilicum sylvestre, Cast. ap.

V. Lychnis alba multiplex.

Lychnis sylv. multiflora, Ad.

Lychnis multiflora Anglica, Penæ, Lugd.

Lychnis alba sylv. Lob. ico.

Ocymastrum multiflorum, Ger. Tab.

Lychnis flore albo. Bry & Svvert.

Lychnis sylv. flore pleno albo, Eyst.

VI. Lychnis prolifera flore viridi.

Lychnis agrestis abortiva, multiplici viridi flore, Lob. ico.

Ocymastrum fl. pleno viridi, Cam. ep. Matth.

VII. Lychnis syl. sive aquatica purp. simplex.

Rosæ marianæ similis quarta, Trag.

Ocimoides purpureum, Ges. hor. rubrum, Thal.

Ocymastrum rubrum, Tab.

Lychnis syl. purpurea, Dod. Lugd. rubra, Cam.

Lychnis sylv. rubello flore, Ad. Lob.

Melandryum Plinij genuinum, Clus. hist.

Lychnis sylvestris, Eyst.

Mas in hoc genere, cui apices è medio flore prominent: fœmina cui nulli, idque in utroque colore: nam & mas albus purpureusque reperitur, & fœmina similiter, Gesn. hort.

VIII. Lychnis purpurea multiplex.

Lychnis sylv. in hortis plantata flore pleno, Dod. & Gesn. in Ocimoide.

Lychnis agrestis multiflora, Ad. Lob. ico.

Ocymoides flore pleno, Cam. ep. Matth. & hort.

Lychnis flore rubro pleno, Svvert.

Lychnis sylv. flore pleno rubro, Eyst.

Lychnis segetum.

I. Lychnis segetum major.

Nigella, Brunf. vulgaris, Lac.

Githago Rosæ marianæ 6. genus, Trag.

Lolium, Fuch.

Lolium quibusdam flore parvæ rosæ, Cord. in Diosc.

Anthemon, Dod. gal.

Pseudomelanthium, Matth. Lac. Lon. Ad. Lob. Cast. Lugd. Thal. Ger.

Nigellastrum, Dod.

Lychnis alia inter triticum, Cæs.

Lychnis arvensis, Tab.

Flore est communiter rubescente, rarissimè albo: hinc

Pseudomelanthium flore rubescente, &

Pseudomelanthium flore albo, Eyst.

Nec Lolium, nec Melanthium est: quibusdam ἀνθεμον φυλλῶδες Theoph. 7. hist. 9.

II. Lychnis segetum minor.

Alsine corniculata, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.

III. Lychnis segetum rubra folijs perfoliatæ.

Polygonaton sive Lydweich/ Trag. ico.

Thamecnemon, Cord. hist.

Vaccaria, Dod Gesn. hort. Ger.

Lychnis quibusdam, nonnullis perfoliata rubra, Gesn. hort.

Glastum, Ang.

Glasto similis inter segetes, Cæs.

Isatis sylv. Vaccaria dicta, Ad. Lob. Lugd.

Vaccaria rubra major & minor, Lugd.

Myagrum, Vaccaria quorundam, Tab.

Condurdum Plinij quibusdam, l. 26. c. 5.

Variat magnitudine: folijs item latioribus & angustioribus: floris colore rubro, pallido: hinc tres figuræ apud Lugdunenses.

Lychnis

Lychnis sylvestris.

I. Lychnis sylv. quæ Been album vulgo.
Lupinus & Smilax hortensis, Brunf. ico.
Polygonaton & Rosa mariana 5. Trag.
Polemonium, Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Thal.
Polemonia, Cæs.
Polemonium pratense nostrum, Gesn. hort.
Been album, Gesn. hort. Dod. Ger.
Lychnis sylv. Lon. Eyst. ico.
Papaver spumeum (propter asperginem sputo similem) Ad. Lob. (cui & Ocymastrum alterum,) Cam.
Herba articularis, Tab.
Melandrium Plinij quorundam, Clus. hist.
Duum generum: 1. in pratis albicante flore: 2. in montibus, flore ex viridi purpurascente. Est etiam alia folijs latioribus, alia angustioribus & acutioribus.
II. Lychnis syl. latif. caliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. 3. Clus. pan. at 2. in hist.
Lychnis syl. 3. cauliculis striatis, Lob. Lug. Tab.
Lychnis cauliculis striatis, Ger.
III. Lychnis sylv. angustifol. cauliculis turgidis striatis.
Lychnis sylv. altera incana cauliculis striatis, Lob. Lugd.
IV. Lychnis flore obsoleto autumnalis caliculis turgidis.
V. Lychnis frutescens myrtifolia, Been albo similis.
Ocimoides fruticosum, Cam.
Lychnis sylv. semper virens, sive Ocymoides arboreum semper virens, Clus. hist.
VI. Lychnis noctiflora.
Ocimoides noctiflorum, Cam. quod noctu tantum florem odorum explicet per æstatem: autumno verò inodorum.
Ocimastrum noctiflorum, flore albo, Eyst.
VII. Lychnis syl. pluribus folijs simul junctis.
Lychnis sylv. prima, Clus. hisp. Lobel. Lugd. Tab. Ger.
Lychnis sylv. octava, Clus. hist.
VIII. Lychnis maritima repens.
Lychn. marina Anglica, Ad. Lob Lug. Tab. Ger.

Lychnis viscosa.

I. Lychnis montana viscosa alba latifolia.
Floris cuculi syl. genus, Trag.
Hober-steinrech / id est, Saxifraga elatior, Lon.
Polemonium petræum, Gesn.
Lychnis sylv. 2. vel albo flore. 1. Clus. pan. at sylv. 9. in hist.
Lychnis syl. Tab. flore albo, Eyst.
Ocymoides minus sive album, Lugd.
Ἰσόκαυλον album, Thal.
Odontis quorundam flore candido, Cam.
II. Lychnis viscosa alba angustifolia major.
Caryophyllus minimus humilis alter exoticus, flore candido amœno, Lob. ico.
Lychnis sylv. 3. vel albo flore 2. Clus. pan. at sylv. 10. in hist.
III Lychnis viscosa alba angustifolia minor.
Lychnidis sylv. tertiæ secunda species, Clus. pan. vel 10. alba species, Eid. hist.
IV. Lychnis syl. viscosa rubra angustifolia.
Lychnis sylv. 1. vel flore rubro, Clus. pan. sylv. 4. Eid. hist.
Lychnis sylv. purpurea, Tab.
Ἰσόκαυλον Hesperis quorundam, Thal.
Lychnis viscosa sylv. flore incarnato, Eyst.
V. Lychnis sylv. viscosa rubra altera.
Muscipula, Adv. Lobel. cui & Silene Theoph. Aldroandro.
Lychnis sylv. 4. Clus. hisp Lugd. Tab.
Lychnis sylv. 3. Clus. hist.
Viscaria, Cast.
Viscago major, Cam.
Lychnis sylv. incana, Ger. ico.
VI. Lychnis viscosa purpurea latifolia lævis: an Flos Constantinopolitan' alter minor, Ges.
Armerius flos 3. Dod. 8. at in folio 4.
Lychnis sylv. 2. Clus. hisp. Lugd.
Lychnis sylv. 1. Clus. hist.
Muscipula, sive Armoraria altera, Lob. Lugd.
Alsine purpurea, Lugd.
Lychnidis fortè antiquorum 3. genus, Cæs.
Muscipula, Cam.
Viscaria sativa, Tab.
Alijs Been rubrum: alijs Centaurium minus purpureum viscosum: rectè ad Lychnidem refertur, cum Diosc. lib. 3. cap. 9. Centaurium dicat flore Lychnidis.
Variat floris colore, communiter est purpureo, rarius albo reperitur: hinc
Muscipula flore rubro, &
Muscipula flore albo, Eyst.
VII. Lychnis viscosa folijs brevi lanugine (aspersis.
Lychnis syl. 1. ex semine nata, Clus. hist.
VIII. Lychnis viscosa floribus foris purpurascentibus, intus albis.

Lychnis sylv. 2 ex semine nata, Clus. hist.

IX. Lychn. viscosa fol. lanuginosis, fl. carneis.
Lychnis sylv. 3. ex semine nata, Clus. hist.

X. Lychnis viscosa flore muscoso. (Ad.
Muscipula sive Viscaria altera flore muscoso,
Muscipula altera flore muscoso, Lob. Lugd.
Muscipula sive Armoria altera, Lob. ico.
Sesamoides magnum Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Tab. Cam. Ger.
Κρανγέριλον, Thal.
Viscago, Cæs. major, Cam.
Otites, Lychnidis sylv. genus, Tab.

Eodem semine duæ nascuntur: 1. flore majusculo, quæ sterilis: 2. seminifera, minore flore.

XI. Lychinidi præcedenti affinis folijs lini.
Sesamoides Salmanticum parvum, Eyst.
an Sesamoidis Salmantici secundum genus, quod Behen floris parvi appellatione accepit, Clus. hist.

XII. Lychnis plumaria Tab. quid? an Muscipula flore muscoso.

XIII. Lychnis auriculæ Ursi facie: 1. in Prod.
Lychnis sylv. latifolia, Clus. hist.

Lychnis hirsuta.

I. Lychnis sylv. campanulæ flore.
Lychnis sylv. species Myconi, Lugd.

II. Lychnis sylv. lanuginosa major.
Lychnis sylv. 5. Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Lychnis sylv. hirta, Lob. Ger.

III. Lychnis hirta angustifolia Cretica.
Lychnis sylv. 7. Clus. hist.
Ocimoides minus flore rubro Candiæ à Casabona.

IV. Lychnis sylv. lanuginosa minor.
Lychnis sylv. 6. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Lychnis sylv. hirta minima, Lob. Ger.
Lychnis sylv. minima, Tab.

V. Lychnis sylv. minima exiguo flore: pro 2. in Prod. describitur.

VI. Lychnis incana repens.
Ocymoides Lychnitis, Col.

Lychnis alpina.

I. Lychn. vel Ocimoides repens montanum.
Cneoron, Matth. cui & Cneoron album.
Cneoron aliud Theoph. Matth. Lugd.
Myuros Aëtij, Ang.
Ocimoides alpinum, Gesn. hort.
Ocimoides repens, Cam. polygoni folio, Adv. Lob. Lugd.
Ocymoides alterum genus parvum, Cæs.
Saponaria minor, Dalech. Lugd.

II. & III. Ocimoidis angustifolij flore rubello: & alterius flore suaverubente, ex monte Arba meminit Cam. sed quid?

IV. Lychn. alpina pumila folio gramineo, sive Muscus alpinus Lychnidis flore.
Muscus floridus, Gesn. epist. & Fracto.
Caryophyllus pumilio alpinus, vel 7. Clus. pan. at in hist. sylv. 9.
Ocimoides muscosus, Ponæ.

Flos colore variat, est carnei sive rubri dilutioris: reperitur & totus niveus.

SAPONARIA.

Saponaria dicta, quod Saponis vicem præbeat ad pannos purgandos: Quibusdam Struthium Diosc. l. 2. c. 193. qui vulgo notum scribit, quo fullones purgandis lanis utantur. Plin. l. 19. c. 3. Radicula lavandis lanis succum habet, mirum quantum conferens candore mollitieq́; : addit Struthion Græcos vocare, florere æstate, gratam aspectu: verum sine odore, spinosam, & caule lanuginoso: semen ei nullum esse (cui Columellæ versus repugnat: à Syrioq́; venit quæ semine radix) radicem magnam, quæ concidatur ad dictum usum. Et l. 24. c. 11. tingentibus & Radicula ramos præparas, quam Struthium vocari diximus à Græcis. Hæc Saponariæ quartæ convenirent, nisi spinosam diceret. Nonnulli Urceolaris Plinij, l. 22. c. 16. Sunt qui Alisma Diosc. l. 3. c. 169. censeant, cum multas Alismatis notas habeat.

I. Saponaria major lævis.
Saponaria, Trag. Lac. Gesn. hort. Dod. Ad. Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Viola agrestis, Trag.
Struthium, Fuch. Lon. Thal. Lug. sativũ, Fuch. (ico.
Saponaria major, Lugd.

Floris color communiter dilute purpureus, aliquando ex roseo rubet: nonnunquam candidus est: interdum pro floribus sunt copiosiores ramuli foliacei, paucis floribus intermixtis.

II. Saponaria concava Anglica: in Prod. descripta.
Gentiana concava, Ger.

III. Saponaria frutescens oleæ folio.
Saponaria altera fruticosior ex Sicilia, Cæs.
an Saponaria Apula, Claudino.

IV. Saponaria Lychnidis folio flosculis albis, an Condisi Arabum.
Struthion Diosc. sive Radicula & Lanaria vulgo Neapoli, quia succo foliorũ & radicũ ad lanas purgandas utuntur, Imperato, qui ad nos misit.

SECTIO SECUNDA.

DE CARYOPHYLLEIS FLORIBUS SIVE ARMERIIS.

Caryophylleum florem ab odore Caryophyllorum, recentiores nominarunt: Hunc alij Cantabricam Plinij l. 25. c. 8. quæ in Hispania à Cantabris Divi Augusti tempore reperta fuit, esse volunt. Alijs est Vetonica sive Betonica altera, inter notha Dioscoridis: nec fortè ineptè. Alijs herba tunica; quibusdam Iphium Theoph. 6. hist. 2. & 7. ejusd. 12. sed malè. Quidam inter Saxifragias numerant, præsertim sylvestre genus, quam Gal. 5. tuend. sanit. Sarxiphagon appellasse videtur: nam & sylvestris nostra calculum frangit & educit, quod Galenus de Cestri seu Betonica in Gallia proveniente, testatur, Hermolao notante. Fortè & Theoph. 6. hist. 1. & 6. per Jovis florem, inter coronarios frutices minutis folijs conditum, cujus flos sine odore tantum in coronarum usu, sylvestrem Caryophylleam intellexit. Armerij flores dicuntur, à Gallico nomine Armoires & Armoiries.

Genera summa duo sunt: Altilis & Sylvestris. Altilis species multæ, magnitudine, colore & foliorum numero differentes: flores namq; sunt vel minores vel medij, vel majores, vel maximi: vel multiplici, vel simplici florum textura, majoribus vel minoribus foliolis constantes. Sunt colore nivei, dilutâ purpurâ candicantes, croceo rutilantes, miniati: aut versicolores, ut candidi & crocei, candidi & rubei, candidi rubris punctulis aspersi, rubentes aut violaceo admixto purpurei, aut rubei lacteis notis aspersis, sicq; guttati, aut rosæ sylvestr. colore. Sic ex uno caule duo florum genera, partim candidi, rubrisq; maculis aspersi, partim crocei: sæpè etiam uno pediculo flores diversi colores videas: aliquando unus ex alio medius excrescere conspicitur: aliquando in una planta flores trium colorum: in summa mangonio & arte in his floribus magna varietas fit. Sylvestrium quoq; magna diversitas existit, & in magnitudine, & coloris, & floris, & calycis figura, pleriq; tamen simplici flore sunt.

Caryophyllus pleno flore.

I. Caryophyllus maximus ruber.
Caryophyll. maximus plenus flore rubro, Eyst.

II. Caryophyllus maximus variegatus.
Caryophyllus major rub. & albicans flore pleno, Lob. ico.
Caryophyllus multiplex maximus, Tab. Ger.
Caryophylli, Cast. ap.
Caryoph. multiplex max. variegatus, Eyst.

In hoc varietates:

1. Caryophyll. maxim. & plenissimus, colore mixto carneo, quibusdam cornicul. lacteis, Bry.

2. Caryophyllus maxim. & plenissim. colore vario in diversis folijs, Scarlatino, dilutius rubente, albo, Bry.

3. Caryoph. max. & pleniss. colore rubro saturatiore, staminulis tribus niveis in medio, Bry.

III. Caryophyllus altilis major.
Garyophyllæa, Trag.
Betonica altilis, Fuch. Gesf. col. coronaria, Lac.
Veronica altilis, Dod. gal. coronaria, Gesf. hor.
Viola flammea Scaligero, Gesf. hor.
Cantabrica, Tur.
Caryophyllus domesticus, Matth. Cam. Cast.
Flos garyophyllorum, Lon.
Caryophylli nostrates, an Cantabrica Plin. Ad.
Caryophyll. Lob. multiplex, Lob. ico. Tab. Ger.
Caryophyllus altilis, Lugd.
Flos Gariofilus, alijs Viola Damascena, Cæs.
Caryophyllus flore majore, Eyst.
Caryophylli flores etiam in Senarum regione, sed non ita odore grati, Garz.
Herba tunica quibusdam.

Varietas multiplex.

1. Caryophyllus multiplex flore albo, etiam rubro & carneo, Eyst. & apud Swert.
Caryophyllus totus albus.
Caryophyllus rubeus & sanguineus.
Caryophyllus incarnatus.

2. Caryophyllus pleno flore coloris albi, mista & sparsa rubedine, Bry.
Caryoph. albus lineis & notulis rubris distinctus, Swert.

3. Caryoph. alb. flammulis ruberrimis, Swe.

4. Caryophyll. albus lineis rubris subtilissimè distinctus, Swert.

5. Caryoph. multiplex flore ex purpura rubescente, Eyst.

6. Caryophyll. flore majore partim carneus partim albus, rubris strijs ac punctulis variegatus, Eystet.

7. Caryoph. multiplex singulis florum folijs è rubro & albo colore dimidiatim divisis & punctatis, Eyst. qui.

Caryo-

Caryoph. hortorum multiplex major, Lob.ico.

8. Caryoph. plenus colore umbilicotenus rubescens instar florum Persici mali, folijs latioribus, Eyst.

9. Caryoph. plenus purpurascens, punctatis folijs, Eyst.

10. Caryoph. purpureus punctulis intensè purpurei coloris, Svver.

10. Caryophyllus subviridi flore, Svver.

IV. Caryophyllus altilis medius.

1. Caryoph. albus lineis cremesini coloris, & Caryophyl. minor albus lineis purpuroviolaceis distinctus, Svver.

2. Caryoph. miniatus medio albescens, Eyst.

3. Caryoph. pleno flore colore violaceo, Bry.

V. Caryoph. pleno flore mali arantij colore.
Caryoph. pleno fl. Silesiacus miniatus, Cl. hist.
Caryoph. plenus miniato colore, Eyst.

Varietas.

1. Caryophyllus dimidia parte arantij colore, altera candida & permista, Bry.

2. Ex semine libenter provenit, sed alij flores nativum eumque saturatiorem aut dilutiorem retinent: alij albi, alij rubri fiunt: nonnulli simplici quoq; foliorum serie constant, Cl. hist.

VI. Caryophyllus pleno flore minor.
Caryoph. hortorum multiplex minor, Lob. ico.
Caryophyl. pleno flore species exigua, coloris carnei, Bry.

VII. Caryophyllus supinus flore pleno rubro argenteis micis aspersis.
Caryophyllus 7. pleno flore, Clus. hist.
Caryophyllus flore minore pleno rubescens punctus, Eyst.

VIII. Caryophyllus multiplex laciniatus.
Caryophyllus purpureus flore multiplici profundè laciniato, Lob. ico.

Varietas.

1. Caryophyl. multiplici laciniat. flore incarnato, Eystet.

2. Caryoph. purpureo flore multiplici profundè laciniato, Eyst.

3. Caryoph. purpureo flore multiplici laciniato, Eystet.
Caryoph. purpur. flore multiplici, Bry & Svver.

Caryophyllus hortensis simplex.

I. Caryophyllus hortensis simplex flore majore.
Caryoph. sylv. major vulgatior, Lob. ico.
Caryophyllæi flos simplex, Dod.
Caryophyllus simplici flore, Svvert.

Varietas magna in colore: est enim simplex miniatus, est pallidè purpurascens, vel incarnatus: est versicolor, ob guttarum & rubrarum macularum asperginem: est variegatus, cujus folia albescentia stigmatibus rubris aspersa sunt: duo posteriores in Eyst. proponuntur, nomine Caryophylli simplicis hortensis versicoloris, & Caryophylli majoris sylv. variegati.

II. Caryophyl. arborescens Cret. 1. in Prod. descriptus.

III. Caryophyllus simp. fl. minore pallidè rubente.
Caryophyllus sylv. 3. flore pallido suaverubente, Lob. ico.
Caryophyllus hortulanus, Tab.
Caryoph. syl. simplex suaverubens, Ger.

IV. Caryoph. simp. minor flore punctato.
Caryoph. alter minimus, flore simplici micis aureis asperso, Lob. ico.

Habetur & repens flore parvo punctato.

V. Caryoph. simplex supinus latifolius.
Caryophyll. minimus pulchellus supinus, maculis aureis argenteisve aspersus, Lob. ico.
Caryophyllus sylv. 7. Clus. hist.

VI. Caryoph. simp. supinus angustifolius.
Caryophyllus virgineus, Tab. Ger.

Caryophyllus barbatus & prolifer.

I. Caryophyllus barbatus flore multiplici.
Armeria alba & rubra multiplex, Lob. ico. Bry. Svvert.
Armerius pleno flore, Clus. pan. & hist.
Caryophyllus Carthusianorum 3. Tab.
Armeria rubra latifolia, Ger.
Armerius pleno rubro flore, Eyst.

Duplex est: vulgatior rubro flore, rarior albo: Hujus præter rubrum & album adhuc differentia apud Svvertium, quæ Armeria alba multiflora.

II. Caryophyllus barbatus flore roseo.
Armeria multis & separatim positis floribus duplicibus & magnis, coloreque ruberrimis, Svvert.

III. Caryophyl. barbatus hortensis latifolius.
Lychnis monachorum, Ges. hort.
Armeria altera, multis in latum orbiculum congestis floribus, Lob. ico.
Viola barbata latifolia, Lugd.
Caryophyllus Carthusianorum 1. Tab.
Armeria suaverubens, Ger.

an

an Lychnis fortè antiquorum altera, Cæs.
Flos Scarleti, Lon. Ges. ap.

Flore est communiter rubro, habetur albo maculis lactei coloris notato: est & diversicolor, ex albo rubro & medio: hinc

1. Armeria simplex flore rubro, Bry, & Svver.
Flos armerius ruber, Eyst.

2. Armeria flore albo, Bry, Svver.
Flos armerius albus, Eyst.

3. Flos armerius variegatus, Eyst.

IV. Caryoph. barbatus hortens. angustifolius.
Armeria altera suaverubente flore, Lob. ico.
Armerius flos alter, Dod.
Armerius simplici flore pannonicus, Clus. hist.
Caryophyllus Carthusianorum 2. Tab.
Armeria rubra, Ger.

Hujus differentiæ quinq;: 1. eleganti est flore, eoq; aut planè rubro, aut lactei candoris maculis asperso, aut niveo, oris carnei coloris: 2. omninò niveo: 3. flores pauciores dilutius rubentes & carnei coloris: 4. flos purpurascens, oris albis: 5. flores die primo & secundo quo aperti sunt, lactei prorsus candoris, sequentibus paulatim albedine evanescente, tandem omninò purpurascunt, sic ut in eadem umbella flores lacteos, alios exalbidos, & media ex parte purpurascentes, alios omnino purpureos conspicere liceat.

V. Caryophyllus barbatus sylvestris.
Armeria sylv. altera, Lob. ico.
Viola barbata angustifolia, Lugd.
Caryophyllæa sylv. prima, Thal.
Flos Gariofilus syl. minimi floris saturatæ purpuræ, Cæs.

VI. Caryophyllus sylv. prolifer: & Eyst.
Caryophyllæa sylv. quarta, Thal.
Armeria prolifera, Lob. ico.
Armerius flos proliferus, Cam.
Caryophyllus sylv. minimus, Tab.
Viscaria, Ger. ico.

Huic ex capitulo, sæpè septem, octo, aliquando novem flores prorumpunt.

VII. Caryophyllo prolifero affinis, unico ex quolibet capitulo flore.
Caryophyllææ syl. quartæ, alia species, Thal.

Caryophyllus sylvestris.

I. Caryophyllus sylv. vulgaris latifolius.
Dondernaegelin, Brunf.
Caryophyllæa sylv. Trag.
Caryophyllæa sylv. Matth. Lugd. Cast.
Betonica sylv. prima, Fuch.
Veronica, Dod. gal.
Cantabrica sylv. Tur.
Tunica sylv. Lon.
Caryophyllææ sylv. 3. Thal.
Armerius flos primus, Dod. Lugd.
Armeria sive Caryophyllus minor sylv. minùs odorus folijs latioribus, Ad. Lob.
Flos gariofilus sylv. Cæs.
Caryophyllus montanus primus, Tab.
Armeria alba, Ger. ico.
Caryoph. minor sylv. flore simplici, Eyst.

Flore est odoro & inodoro purpureo: simplici & pleno: hinc
Caryophyllus minor sylv. flore pleno, Eyst.
Caryophyllus montanus multiflorus, Tab.
Caryophyllus montanus purpureus, Ger.

II. Caryophyllus syl. vulgaris angustifolius.
Caryophyllus montanus albus, Tab. Ger.

III. Caryophyll. sylv. biflorus: 3. in Prod.

IV. Caryoph. pumilus latifolius: 4. in Prod.

V. Caryoph. syl. flore magno inodoro hirsuto.
Caryophyllus sylv. 2 Clus. pan. & hist.

VI. Caryophyllus sylv. humilis flore unico.
Armerius flos tertius, Dod.
Caryophyllus repens humilis minimus vulgatissimus rubellus, Lob. ico.
Caryophylli sylv. Cast. ico.
Caryophyllus sylv. 1. Clus. pan. & hist.

Singuli cauliculi unicum florem, diluta purpura rubentem odorum sustinent.

VII. Caryophyll. albus parvus repens, Cam.
Osteocallon Ab.yrti Italis, Eidem.

VIII. Caryoph. cæruleus Monspeliensium.
Aphyllanthes Monspeliensium, Ad. Lob. ico.
Caryophyllus cæruleus Tab. Ger.

Rarius flore niveo reperitur.

IX. Caryophyll. sylv. repens multiflorus: 2. in Prodr.

X. Caryophyllus sylv. Carinthiacus ruber.
Caryoph. syl. 4. vel Tauricus, Clus. pan. & hist.

XI. Caryoph. alpinus calyce oblongo hirsuto.
Caryophyllæus pumilio Tauricus, sive 8. Clus. pan. sylv. 7. Eid. hist.
Caryophyllus montanus tertius, Tab.
Caryophyll. mont. Clusij, Ger.

Caryophyllus simplex laciniatus.

I. Caryophyllus flore tenuissimè dissecto.
Superba, Trag. Lon. Thal. Cam.
Diosanthos Theophrasti, Ang.

Vetonica altilis minor, Dod. gal.
Vetonica sylv. tertia, Gesf. hort.
Betonica sylv. altera, Fuch.
Caryophyllatæ genus, Gesf. col.
Caryophyllæus minor, Dod.
Superba recentiorum, Ad.
Superba alba media corolla purpuro violacea, Bry: obsoleta cincta, Lob. ico.
Armeria, Vetonica coronaria, Lugd.
Caryophylli sylv. 5. species 3. Clus. pan. & hist.
Caryophyllus plumarius albus, Tab. Ger.
Caryophyllus sylv. flore albo picto, Eyst.
Superba alba, corollâ purpureo rubrâ, Svver.

Flos nunc alb. nunc dilurius rubens & carne°.

II. Caryoph. syl. flore laciniato albo inodoro.
Superba major flore albo, Lob. ico. Svvert.
Caryophyllus sylv. plumarius albus, Tab. Ger.

III. Caryop. syl. alter fl. laciniato odoratissimo.
Armerius flos quartus, Dod.
Caryophyllus minor alter, Eid.
Caryophyllus sextus, Clus. pan. & hist.
Superba Austriaca, Lob. ico.
Carioph. sylv. flore laciniato carneo, Eyst.
Caryoph. species altera flore carneo, Bry.
Carioph. sylv. flore purpurascente, & alter flore incarnato, Eyst.

Flos aut candidus, aut purpurascens, suavis odoris.

IV. Caryoph. syl. tertius flore laciniato, staminuls corniculatis odoratis.
Caryophyllus 5. vel sylv. 1. al. o f. ore, Clus. pan. sylv. 5. Eid. hist. (odoro.

V. Caryoph. syl. fl. laciniato, sine corniculis,
Caryophyllæus syl. 3. fl. rubro, Clus. pan. & hist.
Caryop. syl. fl. simplici, laciniato rubro, Lob. ic.

VI. Caryop. syl floribus lanuginosis hirsutis.
Superba altera & suaverubens, Lob. ico.
Caryophyllei syl. 5. species alt. Clus. pan. & hist.
Caryoph. plumarius purpuro cærul. Tab. Ger.
Caryophyllus sylv. flore albo, Eyst.

Flos candidus est: alterius flores purpurascente lanugine hirsuti.

VII. Cariophyllus pratensis flore laciniato simplici, sive Flos cuculi.
Flos cuculi prat. Trag. Flos cuculi, Lon Gesf. col.
Vetonica sylv. Dod. gal. (Tab.
Odontitis Plinij, Gesf. hor. quorundam, Cam.
Odontitis simplici flore, Clus. hist.
Armerius sylv. Dod.
Armeria prat. sylv. Lob. 2. sylv. Lugd.
Armoraria sylv. pratensis, Ad.
Cariophyllus pratensis, Tab.
Armeria pratensis mas & fœmina, Ger.
Ἰσόπυρον altera, Thal.

Flore est rubello, rarius albo.

VIII. Caryophyllus pratensis flore pleno.
Odontitis flore pleno, Cam. Clus. hist.
an Caryophyllus mont. multiflorus, Tab.
Odontitis Plinij, Eyst.

Caryophyllus holostius arvensis.

I. Caryophyllus arvensis hirsutus fl. majore.
Caryophyllus holostius, Lob. ico. Ger.
Holostium caryophyllæum, Tab.

II. Caryophyllus holostius tomentosus latifolius: qui 9. in Prodr.

III Caryophyllus holostius tomentosus angustifol. hic 10. in Prod.

IV. Caryop. arvensis umbellatus folio glabro:
Holostæum caryophyllæum arvense, Tab.
Caryophyllus holostius arvensis, Ger.
Alsine verna Dalechampij, Lugd.

Caulis aliquando rubet, aliquando viret, ramulis aliquot erectis, aliquot verò cum floribus reflexis: communiter flos albus, aliquando subpurpurascens.

V. Caryophyll. arvensis glaber flore majore:
Euphrasia gramen, Trag.
Craræogonum fortè, Dod. gal.
Gramen, Fuch. Lac. leucanthemon, Dod. Thal. Lugd. Ger.
Gramen alterum, Matth.
Holosteum Diosc. fl. albis vel ὀλόστεον Æginet. Ad.
Holostium Ruellij, Lob.
Euphrasia major, Lon.
Gramen floridum, Cam. in Matth. majus, Tab.

VI. Caryophyllus arvensis glaber fl. minore
Holostij Ruellij diversitas, Lob. ico.
Gramen floridum minus, Thal. Tab.
Gramen leucanthemum alterum, Ger.
Quandoq; è medio florũ staminula rubra exeũt.

VII. Caryophyllus arvensis glaber minimus: hic 11. est in Prodr.

Caryophyllus holostius alpinus.

I. Caryoph. holost. alpinus latifol. 5. in Prod.

II. Caryophyll. holostius alpinus angustifolius purpurascens: 6. in Prodr.

III. Caryoph. holost. alpinus gramineus: 7. in Prodromo.

IV. Caryophyllus holostius montanus angustifolius alter: 8. in Prodr.

Caryophyllus montanus.

I. Caryophyll. mont. major flore globoso.
Gramen polyanthemum majus, Dod.
Gramen marinum majus, Clus. pan. Tab.
Caryophyllo marino similis, Ad.
Caryophyllus mont. Lob. mediterraneus, Ger.
Statice, à sistendo sanguine, Lugd. Cam. cui videtur Britannica, Ang.
Armerius mont. tenuifol. major, Clus. hist.

II. Caryophyllus montanus minor.
Pseudomoly, Dod. gal. Gesn. hort. Lugd.
Gramen polyanthemon minus, Dod.
Gramen marinum minus, Clus. pan. Tab.
Caryophyllus marinus minimus, Ad. Lob. Ger.
Armerius mont. tenuifol. minor, Clus. hist.

Hic caule est aliquando prolifero.

Caryophyllus saxatilis.

I. Caryophyllus saxatilis folijs gramineis, umbellatis corymbis.
Symphytum petræum, sive Gypsophyton majus, Thalio.

II. Caryoph. saxatilis folijs gramineis minor.
Symphytum petræum sive Gypsophyton minus, Thalio.

III. Caryophyllus saxatilis siliquosus: qui Caryophyllus 14. in Prod.
Gypsophyti siliquosi nomine à D. Fürrero accepimus.

IV. Caryopyhllus saxifragus.
Saxifraga magna, Matth. Lob. Lugd. Cam.
Saxifraga 5. Cast.
an Saxifraga Bavarica, Cam. Ponæ.

V. Caryophyllus saxifragus strigosior, vel Caryophyll. sylv. flore minimo.
Saxifragia sive Saxifraga antiquorum, Ad. Lob. (ico.

VI. Caryophyllus saxatilis Ericæfolius umbellatis corymbis: 12. in Prod.

VII. Caryophyllus saxatilis Ericæfolius ramosus repens: 13. in Prod.

VIII. Caryophyllus saxatilis floribus rubris: 15. altera species in Prod.

IX. Caroophyllus minimus muralis.
Tunica minima, Lugd.

SECTIO TERTIA.

ANTIRRHINUM; LINARIA; LINUM; POLYGALA; ONOBRYCHIS; GLAUX; STOECHAS; LAVENDULA; ROSMARINUS.

ANTIRRHINUM.

Lychnidem agriam Plin. l.25. c.10. ipsum Antirrhinum ex Galeno (cui λυχνὶς ἀγρία & βουκράνιον) vocavit, quia flore sit Leucoij, minore tamen ut Diosc. l.4. cap.133. loquitur. Quare post Lychnides & Caryophyllaeos flores, Antirrhinum (cum & ipsum flore placeat) subjungere voluimus.

Ἀντίῤῥινον ἢ ἀνάῤῥινον Dioscoridi, l.4. c.133. dictum, quod fructu sit vituli narium simili. Theophrasto 9. hist.21. ἀντίῤῥινον, fructum tanquam nares vituli parit. Plinio loco citato Antirrhinon sive Anarrhinon, sive Lychnis agria. Sunt qui velint ab eodem, l.30. c.2. Cynocephalium herbam dici, id est, canis caput, quod seminis conceptaculum canis calvam, cute & carne exutam representet. Veteres unius tantum meminisse videntur, at recentioribus plures sunt differentiæ.

I. Antirrhinum majus rotundiore folio.
Cynocephalus Plinij, Lugd.
Antirrhinum majus flore roseo, Cam. hort.

II. Antirrhinum majus alter. folio longiore.
Antirrhinum 2. Matth. Lugd. (Cam.
Antirrhinum magnum, Dod. gal. Lugd. majus,
Antirrhinum, Gesn. h. Dod. Ad. (vulgo caput canis & caput vituli) Lob. Tab. cui Antirrhinũ & Antirrhinum album: at Ger. purpureum & album.
Os leonis vulgo, Cæs.
Antirrhinum flore rubro & flore albo, Eyst.

Flore habetur roseo, rubente, aliquando maculato, ex candido dilutè purpurascente: candido: an hoc, quod flore est albo, sit Antirrhinum 4. Matth. Lugd.

Est & flore albo, oris tantum rubris, vel rubenribus, vel luteis, & dicitur
Antirrhinum flore albo oris rubentibus, &
Antirrhinum flore albo oris rubris.
Antirrhinum flore albo oris luteis, Eyst.

Folijs quoq; variat latioribus & angustioribus.

III. Antirrhinum luteo flore.
Antirrhinum flore luteo, Gesn. hort. Ad. Lob. ico. subluteo, Dod luteo grandi, Cam.
Anrirrhinum luteum, Tab. Ger.

Hoc à priore & floris colore & folio variat: quod verò flore est albo non item.

IV. Antirrhinum folio dissecto: hoc inter

plantas siccas Monspelluli collectas apud fratrem Joh. Bauhinum p. m. vidimus.

V. Antirrhinum arvense majus.
Antirrhinum, Eric. Cord. (cui & Rhinoceros) Tur. Lac. Lon.
Antirrhinum 1. Matth. 4. Lugd. Cam. ep. Matth.
Orontium, Dod. gal.
Antirrhinum Cynocephalæa & Bucranion, Cord. in Diosc.
Antirrhinum minus, Gesn. hort. (vel folijs hyssopi. Eid. col.) Tab. Ger.
Antirrhin. minimum, Ad. (forsan Archigenis Orontium, vel Aurantium) Lob. medium, Cam.
Antirrhinum parvum, sive caput Simiæ, Lugd.
Antirrhinum sylv. (sive Phyteuma) Dod. Eyst.
Phyteuma *χαονικὸν* Cydoniæ, Belli ep. 12. ad. Clus.
Os leonis alterum, Cæs.
Antirrhinon rubrum arvense, Thal.

Hoc quibusdam Phyteuma Dioscoridis, l. 3. c. 130. alijs Orontium Archigenis, quasi Aurantium, quod auriginem morbum levet: quod aliquando procerius, aliquando brevius pro ratione soli reperitur.

VI. Antirrhinum arvense minus.
Antirrhinum 3. Matth. Lugd.
Antirrhinum arvense, Gesn. col.
Antirrhinum minimum, Thal. Cam.
Antirrhinum alterum minimum repens, Lob. icon.
Antirrhinum sylv. Cast.
Os leonis in vineis, Cæs.

VII. Antirrhinum saxatile, folijs serpylli: quod in Prodr. describitur.

LINARIA EJUSQUE SPECIES.

Cum linaria quibusdam Antirrhini species videatur, & an Antirrhinum Plinij sit quidam dubitent, hic proponemus. Quibusdam Osyris censetur, ex qua, Galeni seculo, ut & nunc in Italia, scopæ conficiebantur. Ὄσυρις folijs est lini initio nigris, dein rubescentibus, &c. Dioscorid. l. 4. c. 143. & Plin. l. 27. c. 12. Osyris folijs est nigris ceu lini, semine initio nigro, dein rubescente, &c. Linaria latinis, quod folijs lini sit.

Linaria erecta latifolia.

I. Linaria latifolia Dalmatica magno flore: quæ 1. in Prod.

II. Linaria Americana, parvo flore luteo: quæ 2. in Prod.

III. Linaria latifolia triphylla major: 3. in Prodr.
Linaria Cretica latifolia, Clus. hist.

IV. Linaria triphylla minor lutea.
Linaria Valentina, Clus. hisp. Dod. Lob.
Linaria Hispanica 1. Clus. hist.

V. Linaria triphylla cærulea.
Linaria cærulea Apula, Col.

VI. Linaria tenuifolia, æruginei coloris.
Linaria Hispanica 2. Clus. hist.

VII. Linaria bellidis folio.
Linaria odorata, Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd.
Linaria purpurea, Ad. odorata, Lob. Ger.
Osyris odorata purpurea, Tab.

Linaria erecta angustifolia.

I. Linaria scoparia.
Belle videre, Gesn. hort.
Scoparia, Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Ger.
Osyris, Ang. Dod. Cast. Cam.
Linaria magna, Lugd.
Herba studiosorum, Tab.

Osyris græcorum quibusdam: alijs id negantibus, quamvis hodie in Græcia *ἀσόρι* nominetur: alij an Chamæcyparissus Plinij sit dubitant.

II. Osyris frutescens baccifera.
Casia poëtica Monspeliensium, Ad. Lob. Cam. (ep.
Casia quorundam, Clus. hisp. & hist. Tab.
Cassia lignea, Cæs.
Cassia lignea maritima, Lugd. (Plin.
Polygonum 4. Plinij quibusdam, Dalech. in

Variat: communiter atrovirens, aliquando tota rubet & ramis & folijs, ideo quidam Genistam rubeam vocant, Cæs.

Osyris Plinij, lib. 27. cap. 12. videtur, quæ ut habet ramulos fert nigros, tenues, lentos, & in ijs folia nigra ceu Lini, semenque in ramulis nigrum initio, dein colore mutato, rubescens: smegmata mulieribus faciunt ex his: Galenus 8. simpl. ex Osyride *κορήματα* fieri tradit, quæ alij interpretantur smegmata, ut Plinius, alij scopas, alij *κόσμηθρα ἢ καλλωπίσματα*.

III. Linaria vulgaris lutea flore majore.
Linaria (& Pseudolin.) Brunf. Ger. 1. Dod. Lon.
Linaria vulgaris, Trag. Cam. Eyst. vulgo, Gesn. hort. Cæs.
Osyris, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast. major, Tab.

Floris

Floris color luteus, luteopallidus, rarius albus: flore minore etiam, in agris reperiri Tragus asserit.

IV. Linaria lutea montana Genistæ tinctoriæ folio: hæc ad montem S. Bernhardi, floribus aureis, mediæ magnitudinis, reperitur.

V. Linaria lutea flore minimo: hæc in agris Provinciæ Galliæ, brevibus & angustis folijs & minutissimis flosculis luteis, occurrit.

VI. Linaria folioso capitulo luteo major.
Linaria 3. & Heliochrysos, Trag. quarta, Lon.
Linaria aurea Tragi, Lobel. Lugdun. Tab. Ger. Eystett.
Linaria Austriaca, Cam.
Osyris Austriaca, Clus. pan. & hist.
Chrysocome Diosc. & Plinij, Guil. Col.
Linosyris nuperorum, Lobel. recentiorum, Lugd.

VII. Linaria folioso capitulo luteo minor.
Linaria aurea minor, Tab.
Osyris purpuro cærulea, Ger. ico.

VIII. Linaria flore pallido rictu aureo.
Linaria pannonica 1. Clus. pan. & hist. Tab.
Linaria purpurea altera, Ger. ico.
an Osyris alba, Lob ico.

IX. Linaria flore pallido rictu purpureo.
Linaria flore albicante inodoro, Cam.
Linaria flore albicante, Eyst.

X. Linaria purpurea major odorata.
Osyris altera, Dod. gal.
Linaria altera purpurea, Dod.
Linariæ purpureæ varietas, Lob.
Linaria cærulea, Cast. Lugd. Cam.
Linaria purpurea elatior, Eyst.

Variat flosculis purpureis, purpuroviolaceis albis & cæruleis: folijs etiam magis minúsve angustis.

XI. Linaria capillaceo folio odora, quæ 4 in Prod.
Linaria caryophyllata, Cam.

Flore est albicante: ex cæruleo & albo mixtis, rictu linea flavescente distincto.

XII. Linaria capillaceo folio altera.
Linaria tenuifolia. Lugd.

Flos priusquam hiet, rubet; cum apertus est ex rubro albicat: est & coloris varij ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

XIII. Linaria folijs angustis ex viridi canescentibus.
Linaria Hispanica 3. Clus. hist.

Flos utcunque odoratus externè exalbidus, internè purpureus, rictu ex flavo albicante, labio purpureo.

XIV. Linaria arvensis cærulea: 5. in Prodromo.

Flore est cæruleo, est & violaceo.

XV. Linaria montana flosculis albicantibus.
Anonymos tenuifolia, Clus. pan. & hist.
Anthyllis montana, Lugd.
Linaria montana sive sylvatica, Thal.
Linaria adulterina, Tab.
Linosyris nuperorum, Ger. ico.

XVI. Linaria quadrifolia exiguis flosculis cinereis.
Linaria Cretica angustifolia, Clus. hist.

XVII. Linaria quadrifolia lutea.
Linaria tetraphylla lutea minor, Col.

XVIII. Linariæ aureæ affinis: quæ 6. in Prod.

Linaria pumila seu repens.

I. Linaria pumila supina lutea.
Linaria pumila, Clus. hisp.
Linaria Hispanica 5. Clus. hist.
Osyris flava sylv. Lob. ico.
Osyris minor, Tab.
Linaria Valentina, Ger. ico.

II. Linaria pumila foliolis carnosis, flosculis minimis flavis.
Linaria 2. Moravica 1 Clus. hist.

III. Linaria folijs carnosis cinereis.
Linaria Hispanica 4. Clus. hist.

Flos cærulei dilutioris ad cineraceum tendentis, rictu flavo.

IV. Linaria cærulea repens.
Osyris purpurocærulea repens, Ad. Lob. ico.
Linaria altera floribus purpurascentibus, Cæs.
Linaria minor Dalechampij, Lugd.
Linaria parvo flore cæruleo, Cam.
Linaria 4. Moravica 2. Clus. hist.

Floris color cæruleus, ex violaceo purpurascens.

V. Linaria quadrifolia supina.
Linaria alpina, Gesn. hort. & ep.
Linaria pannonica 2. Clus. pan.
Linaria alpina pumila, Tab.
Linaria 3. Styriaca, Clus. hist.
Linaria [illegible]yriaca repens, Eyst.

LINUM EJUSQUE SPECIES.

Λίνον Dioſcoridi, lib.2.cap.125. Theoph. 8. hiſt. 7. qui 3. cauſ. 21. in Lolium mutari ſcribit. Linum Plinio, lib.19. cap.1. cujus genera ratione loci natalitij recenſet.

Linum latifolium.

I. Linum ſativum.
Linum, Brunf. Matth. Fuch. Cord. in Dioſcor. Tur. Lac. Lon. Cæſ. Lugd. Caſt.
Linum ſativ. Trag. Dod.
Linum vulgare cæruleum, Ad. Lob.

II. Linum arvenſe.
Linum ſylveſtre, Trag. Tur.
Caulibus & folliculis craſsioribus à priore differt, & inter avenam reperitur.

III. Linum ſyl. latifol. hirſutum cæruleum.
Linum ſylv. 1. Cluſ. pan. Dod.
Linum ſylv. latifol. Lob. ico. Cluſ. hiſt.
Flos cæruleus, aut vegetior, aut dilutior.

IV. Linum ſylv. latifol. hirſut. candidum, purpureis venis diſtinctum.
Linum ſylv. latifol. 1. Cluſ. hiſp. at 2. in hiſt.
Linum ſylv. latifol. folijs hirſutis Tithymali helioſcopij, Lugd.

V. Linum fruticoſum niveum.
Linum ſylv. fruticoſum, vel 3. Cluſ. hiſp. at in hiſt. 7. fruticoſum.
Linum ſylv. 2. flore albo, Lugd.

VI. Linum ſylv. latif. caule viſcoſo flore rubro: ex montibus Bononienſibus & Sumano habemus, quod & circa Ingolſtadium reperitur.

VII. Linum ſylv. cæruleum flore aureo: quod 2. in Prod.

VIII. Linum ſylv. latifolium luteum.
Linum ſylv. 2. Cluſ. pan. at 3. in hiſt.
Linum ſylv. pannonicum, Tab.
Linum ſativum, Ger. ico.

IX. Linum ſylv. luteum folijs ſubrotundis.
Campanula lutea linifolia, Ad. Lob. Lugd.

X. Linum luteum ad ſingula genicula floridum.
Linum luteum ſylv. latifolium, Col.

XI. Linum fruticoſum ſubflavum: quod 1. eſt in Prod.

XII. Linum maritimum luteum.
Linum ſylv. Matth. Dod. Cæſ. Caſt. Lugd. Cam.
Linum marinum luteum, Adv. Narbonenſe, Lobel.

XIII. Linum Virginianum.
Linum ſponte prodit, ab Anglico caule & folijs diverſum, materia tamen perinde bona: in deſc. Virgin.

Linum ſylv. anguſtifolium.

I. Linum ſylv. anguſtifolium flore magno.
Linum ſylv. 4. Cluſ. pan. ſylv. 5. anguſtifol. 2. Eid. hiſt.
Linum ſylv. 3. Dod. Tab. Cam. ep.
Linum ſylv. floribus albis, Lob. Ger.
Linum ſylv. 2. floribus albis, Lugd.
Linum ſylv. tenuifolium, Cam.
Flore eſt cæruleo intenſo, violaceo, albo, albo lineis purpureis diſtincto. Reperitur colore cæruleo in candidum langueſcente & veluti cinereo, capitulis etiam longè amplioribus, quod Lini ſylv. anguſtifol. albi aliud genus, Cluſ. pan. & hiſt.

II. Linum ſylv. anguſtifol. floribus dilutè purpuraſcentibus, vel carneis.
Linum ſylv. anguſtifol. vel 2. Cluſ. hiſp. Dod.
Lini ſylv. 4. ſpecies 3. Cluſ. pan. at 6. in hiſt.

III. Linum ſylv. anguſtis & denſioribus folijs flore minore.
Linaria, 4. Trag.
Linum ſylv. 3. Cluſ. pan. Lugd.
Linum ſylv. tenuifolium, Lob. Tab. Ger.
Linum ſylv. cæruleo flore, Cam. ep. Eyſt.
Linum ſylv. 4. anguſtifol. 1. Cluſ. hiſt.
Flos ex diluta purpura albicat, & quaſi carneus.

IV. Linum ſyl. anguſtifol. folijs rarioribus.
Linum ſylv. 2. Tab. ſylv. tenuifolium, Ger.
Flore eſt cæruleo; reperitur & albo.

V. Linum ſylv. minus.
Linum ſylv. 5. Cluſ. pan. at 8. in hiſt.
Chamælinum, Lob. Lugd. cæruleum, Tab.
Chamælinum perpuſillum, Ger.
Linum puſillum candicantibus floribus, Cam.
Flore eſt candido, vidimus & luteo.

VI. Linum minimum ſtellatum: quod 3. in Prodromo, & quibuſdam dicitur.
Paſſerina minor ſaxatilis.

VII. Linum pratenſe floſculis exiguis.
Linum ſylv. puſillum candicantibus floribus, (Cam.
Linocarpos, Thal.
Linum ſylv. exiguum, Cam. ad Thal.

POLYGALA EJUSQUE SPECIES.

Πολύγαλον frutex brevis est, palmi altitudinem petens, folijs Lenticulæ, gustu subacerbo (astricto Plinio) potus lactis abundantiam facere creditur (facit Plin.) unde nomen habet, Dioscoridi, l.4.c.142. Plinio l.27.c.12. Sunt qui nostram intellexisse velint, cum nostra potius ad Onobrychidem Diosc. referenda videatur.

I. Polygala major.
Polygala vulgaris major, Clus. pan. & hist.
Polygala major, Tab.
Variat flore, qui modo dilutioris purpuræ, modo cæruleus, modo albus; hinc tres figuræ
Polygala major alba: cærulea: purpurea, Tab.
Polygala purp. flore cæruleo: rubris florib. Ger.
II. Polygala vulgaris.
Polygalon, Trag.
an Thesion, Ang.
Polygala, Dod. gal. Tur. Lon. Thal. Cam. Tab. Ges.
Polygala recentiorum, Ad. Lob.
Onobrychis vera Dioscoridis, Eid.
Flos ambervalis, Dod.
Amarella, Gesn. ep.
Crucis flos, Eid. col.
Polygala vulgaris minor, Clus. hist.
Floribus est cæruleis, violaceis, dilutioris purpuræ seu rubris, vel bersilici, vel sanguinei coloris: rarius niveis albisve: hinc tres figuræ
Polygala recent. rubris floribus: albis floribus, Lobel.
Polygala cærulea: purpurea: alba, Tab.
Polygala obsoleto flore: albis floribus, Ger.
Polygalon flore rubro purpurascente: & flore cæruleo, Eyst.
Est & alia foliolis circa radicem rotundioribus, flore cæruleo, sapore admodum amaro, qui in cæteris nō ita insign. animadvertitur, Thal.
III. Polygala acutioribus folijs Monspeliaca.
Onobrychis 3. Lugd.
IV. Polygala lutea.
Polygala, Ang. Cam.
V. Polygala repens nivea.
Polygala Cast. repens, Lob. Lugd. Tab. Ger.
VI. Polygalæ affinis.
Chamæmyrsine quorundam, Lugd.

ONOBRICHIS.

Ὀνοβρυχὶς folia habet Lentis ferè longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem exiguam, Dioscoridi, l.3.c.170. Alij Polygalæ vulgatæ, non adeò malè: alij Capiti gallinaceo, de quo inter Vitia agetur: alij sequentibus tribuunt, & ab asini ruditu nomen habere volunt.

I. Onobrychis 4. lutea, Dalech. Lugd. quid?
II. Onobrychis arvensis: vel Campanula arvensis erecta.
Onobrychis, Dod. gal. prima, Lugd.
Avicularia Sylvij, Ges. col.
Viola anonymos inodora, Eid.
Campanula parva tertia, Dod. 8.
Campanula arvensis minima, Dod.
Onobrychis altera Belgarum, Lob. Eyst.
Elatine, Cæsal.
Speculum Veneris, Ger.
Folijs ludit, superioribus latioribus caulem amplexantibus, inferioribus longioribus, nullis crenatis, sed quibusdam crispatis: hinc apud Tab. duæ figuræ, nomine
Violæ arvensis, & Violæ pentagoniæ.

GLAUX.

Γλαὺξ folijs Cytiso aut Lenticulæ similis est, supernè virens, inversa candicans: ramulis quinis senisve à terra, tenuibus, a radice dodrantalibus: flores violæ albæ, purpurei exeunt, at minores: nascitur juxta mare: in sorbitione lactis ubertatem intermissam restituit, Dioscorides lib.4. cap.141. Plinius lib.27. cap.9. cui Glaux antiquitus eugalacton. Fortè γλαὺξ quasi γάλαξ lac. Glaucis nomen, Tragus Polygalæ flore rubro tribuit: at eam quæ flore est albo, Polygalam Dioscorid. facit. Sunt qui Glaucis nomen cuidam leguminosæ, de qua suo loco, tribuant.

I. Glaux maritima.
Glaux, Dod. gal. Lugd. Cam.
Glaux exigua maritima, Ad. Lob. Ger.
Glaux marina minor, Tab.
II. Glaux latiore folio Thuringiaca.
Glaux, Cord. in Diosc. altera, Cam.

Varie-

Varietas in hac: alia enim major, foliis modo latioribus, modo angustioribus: alia minor densis cespitibus, cauliculo inferius ob folia delapsa, ceu geniculato: qualis circa Egram locis nitrosis provenit: Similem ex Scotia habemus.

STOECHAS ARABICA.

Στοιχάς, ab Insulis ejusdem nominis, è regione Massiliæ, ubi nascitur, cognomentum accepit, teste Dioscoride l.3.c.32. Plin. l.28.c.12. Sunt qui rectius Stachyn, quasi spicam, dici existiment.

I. Stœchas purpurea.
Stœchas, Trag. Matth. Gesf. hor. Lac. Ad. Lobel. Lon. Cast. desc. Lugd.
Stichas, Fuch. Dod. gal. Tur.
Stichas Arabica, Cord. in Diosc. & hist.
Stœchas Arabica, Camer.
Spica Italica sylv. Cæs.
Stœchas brevioribus ligulis, Clus. hist.
Variat: nam ea, quæ ex Arabia adfertur, densioribus est ramulis.
II. Stœchas cauliculis non foliatis.
Stœchas, Cast. ico. Dod. 8. in Belgio nata, Eid. fol.
Stœchas nudis cauliculis summis, Lob.
Stœchas capitulis foliatis, Lugd.
Stœchas longioribus ligulis, Clus. hist.
III. Stœchas latifolia flore albo.
Folijs est Lavendulæ flore magno albo: in Murena Castiliæ D. Albinus legit.
IV. Stœchas folio serrato: & Dod. Ger.
Stœchas prima, Clus. hisp.
Stœchas folio serrato & crispo, Lob.
Stœchas serrata, Tab.
Stœchas crispo folio, Clus. hisp.
Succudus Avicennæ Myconi, Lugd.
Ex horto Clarissimi Contareni accepimus.
V. Stœchadi serrati affinis.
Tragium alterum Dioscor. Secudus & Sucudus Avicennæ, Rauvvolff. & Lugd. ap.

LAVANDULA.

Lavandula, quod lavacris expetatur, huc refertur, & propter formam & propter nomen, cum Stœchas Arabica à Mesuæo dicatur. Pseudonardus Plinij l.& c.12. censetur. Alij Stœchadi veterum cognatum faciunt: alij Cneorum, sive Casiam albam Theophrasti volunt: quidam Iphium Plinij suspicatur.

I. Lavandula latifolia.
Spica Nardus Germanica, Trag.
Nardus Italica, Matth. Lob. Germanica, Lon.
Lavandula, Ang. (cui & Cneorum Theophr. Gesf. hort. Dod. Ad. fœmina, Dod. gal.
Lavandula major, Cord. in Diosc. & hist.
Pseudonardus, Matth. Cast. mas, Fuch. at in ico. fœmina.
Lavandula mas, Lugd. latioribus folijs, Cam.
Lavandula altera longiore folio & spica, Clus. histor.
Casia alba Theophrasti, Dalech. in Plin.
Flore est cæruleo: habetur & albo, & purpureo: hinc figuræ duæ apud Tab. Ger. & Eyst. sub Lavandula 1. & spica hortulana flore albo, Tab.
Lavandula flore cæruleo: & Stœchas sive Spica hortulana, Ger.
Lavandula flore cæruleo: & Lavandula flore albo, Eyst.
Quæ flore est albo, folia vulgari paulo latiora habet.
II. Lavandula angustifolia.
Lavendula, Trago. (cui & Casia Germanica) Matth. Lac. Lon. vulgaris, Cord. in Diosc.
Lavendula minor, Cord. h. fœmina, Lugd.
Pseudonardus fœmina, Matth. Fuch. (at in ico. mas) Cast.
Stachys, Ang.
Nardus vulgo dicta, Gesf. hor.
Lavandula mas, Dod. gal. altera, Eid.
Spica, Ad. Lavendula, Lob.
Spica Italica & domestica, Cæs.
Spica Nardi, Cam.
Lavandula breviore folio & spica, Clus. hist.
Flore est cæruleo: habetur & albo: huic duæ figuræ apud Lob. Tab. Ger.
Spica lavendula, & Lavendula alba, Lob. ico.
Lavendula alba, & Spica alba, Tab.
Lavendula flore albo, & Lavandula hort. minima, Ger.
Spica vulgaris flore cæruleo & flore albo, Eyst.
III. Lavandula folio dissecto.
Lavendula multifido folio, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Lavandula secunda, Tab.
Stœchas multifida, Ger.

R O S M A R I N U S.

Λιβανωτὶς Dioscoridi l.3.c.89. ab odore Thuris nomen habet, Galeno 7. sim:pl. λιβανωτὶς στεφανωματικὴ, id est, Libanotis coronaria, quod ea οἱ στεφανοπλόκοι coronarij, ad corollas utantur.

Genera tria fecit Dioscorides & Galenus: umbelliferi genera duo, unum fœcundum, alterum sterile: tertium non umbelliferum à coronarijs expetitum. Theoph.9.hist.12. duo genera proposuit, fructiferum folio helioselini, semine & radice candidis: & sterilem folio Lactucæ. Plinio lib.24.c.11. genera duo: alterum sterile: alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod Cachrys vocatur: folijs odor thuris. At lib.19. cap.12. Rosmarinum coronarium, cum alijs speciebus confundit.

Hic de coronario agimus (de alijs inter umbelliferas dictum fuit) quem aliqui Cneoron nigrum Theoph. & Casiam Hygini volunt.

I. Rosmarinus hortensis angustiore folio.
Rosmarinus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Lon.
Rosmarinum coronarium, Matth. Ang. (cui & Cneorum Theophr. & Casia Latinorum) Dod. gal. Lac. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Eyst.
Libanotis coronaria, Cord. in Diosc. Ges. hor.
Rosmarinus minor sive tenuifolius, Ges. hort.
Casia nigra Theophrasti, Dalech. in Plin.
Hyssopus Hebræorum quibusdam.
Florib. est cōmuniter subcæruleis, rarius albis.

II. Rosmarinus spontaneus latiore folio.
Rosmarinus sylv. seu major, Cord. hist.
Rosmarinus alter ignobilior, Ges. hor.
Rosmarinum sylv. Cæs.
Hic sponte Monspelsuli cum Epirosmarino reperitur.
Est & alius Rosmarinus sylv. de quo inter Ledi genera.

❁❁

SECTIO QUARTA.

HYSSOPUS; SATUREIA SIVE THYMBRA; THYMUS; EPITHYMUS; CUSCUTA; SERPILLUM; POLIUM; AGERATUM; PUlegium; Dictamnus; Origanum; Tragoriganum; Sampsuchus sive Amaracus; Marum sive Majorana; Clinopodium & Acinos; Erinus; Ocimum sive Basilicum.

H Y S S O P U S.

Ὕσσωπος Dioscoridi l.3.c.30. sic dici volunt quasi ὑόπωπον (pro χαόνωπον ἐπὶ τὸν ὦπα quia super vultus effundatur: quam Dioscorides inter umbelliferas stirpes retulit: communis verò spicata est.

Genera duo Dioscoridi, ὀρεινὴ montana: & κηπευτὴ hortensis: Verum Græcorum Hyssopus, ab Arabum & Officinarum Hyssopo differt, qui a nonnullis Symphytum petræum Diosc. l.4.c.9. esse videtur: alijs verùm Hyssopus Dioscoridis est. Plinius Hyssopi lib.26.cap.8. vires proposuit: & l.14.c.16. Hyssopi ex Cilicia, ad vini confectionem, meminit, multis plantæ notis additis.

I. Hyssopus officinarum cærulea, sive spicata.
Hyssopus, Brunf. Trag. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Tab. Cam. flore cæruleo, Eyst.
Hyssopum, Matth. Cæs. Cast.
Hyssopus hort. Fuch. communis, Ang. Dod. gal.
Hyssopus vulgaris, Ges. hor. Dod. Clus. hist.
Hyssopus sativa, Cord. hist. Lugd.
Hyssopus Arabum, Ad. Lob. Ger.
Floret aliquando ex una, aliquando ex utraque parte, quæ
Hyssopus utrinque florifera, Dod.
Alia odore moschum redolente à priore differt, quæ facilè in vulgatam degenerat.
Hyssopus moschata vel de Cilissa, Ges. hort.
Meminit Gesn. & Crispæ: habetur & folijs dissectis: item communiter est folijs atrovirentibus: est & pallidè luteis: spica quoq; brevi & rotunda à priore variat: circa vulgatum & Epihyssopus reperitur.

II. Hyssopus rubro flore.
Hyssopus Arabum flore rubro, Lob. Lugd. Cam. Ger. Eyst.
Hyssopus Arabum, Tab.
Flores sæpius uno tantum, aliquando utroq; ordine digesti: satione quoq; in colorem cæruleum degenerare solet.

III. Hyssopus vulgaris alba.
Hyssopus albis florib. utrinq; digestis, Lob. ico.
Hyssopus flore albo, Lugd. Cam. Eyst.
IV. Hyssopus Anglica.
Hyssopus ab una parte alba, altera viridis, Ad. Lugd. Tab.
V. Hyssopus minor angustifolia.
Hyssopus alter, Dod. ut:
Hyssopus parva angustis folijs, Lob. ico.
an Hyssopus Hispanicus minor, Clus. hist.
VI. Hyssopus hirsuta: in Prodr.
VII. Hyssopus umbellata.
Hyssopus vulgaris comosus, Clus. hist.
VIII. Hyssopus latifolia, in Prod. descripta.
IX. Hyssopus rotundif. spicata, fortè Dioscor.
Hyssopus folio Origani Dalechampij, Lugd.
X. Hyssopus latifolia coma rotunda confert.
Hyssopus ex codice Cæsar. Dod. Lugd. Col.
XI. Hyssopus angustifolia spicata.
Hyssopus angustifolius spicato flore, Clus. hist.
XII. Hyssopus angustifolia montana aspera.
an Hyssopus sylv. & montana, Trag.
Hyssopus montana, Matth. Lugd. Cast.
an Hyssopus montana odora, Cam.
XIII. Hyssopifolia.
Grase poley, Cord. ob.
Gratiola minor, Ges. col.
Hyssopoides, Cam.
Est major latioribus folijs, minor angustioribus: floribus est cæruleis minoribus, rarissimè albis: at ex Hispania habemus, floribus oblongis, saturatioris cærulei coloris.

SATUREIA.

Θύμβρα Dioscoridi l.3.c.25. θύμβρον Theoph.7.hist.1. (fortè ἀπὸ τῦ θύειν ob fragrantiam) dicitur ipsa Satureia. At Satureia, alijs a saturando dicta, quod cibu loco condimenti addatur: alij à Satyris nomen traxisse putant, eò quod coitus marcescentes stimulet.

Genera duo Dioscoridi: sylvestris & sativa. Theoph.7.hist.6. sylvestris urbanæ aspectu vicina: at 6. hist. plura ejus Genera esse monet. Plinio l.19.c.8. Thymbra, quæ Cunila, quæ & Satureia dicta in condimentario genere: & l.20.c.16. Cunilæ præter sativam, plura sunt in medicina genera: est qua bubula appellatur, alia gallinacea, qua Origanum Heracleoticum, &c.

I. Satureia hort. sive Cunila sativa, Plinij.
Hyssopus agrestis, Brunf.
Satureia, Trag. Lac. Lon. Dod. Lob. Cæs. (cui & Cunila & Thymbra agrestis) Tab. Cam.
Satureia altera, Matth. vulgaris, Dod. gal.
Thymbræ secunda species, Ang.
Satureia sativa, Fuch. Tur. hortensis, Ges. hort. Ad. Lob. ico.
Thymbra vera, Ges. hort.
Satureia sive Thymbra sativa, Cord. in Diosc. & histor.
Satureia vulgaris hortensis, Lugd.
Satureia sylv. altera, Cast.
Satureia hortensis æstiva, Ger.
Satureia domestica, Eyst.
Flosculis est candidis, aut dilutè purpureis: aliquando caule & folijs subcæruleis. Addit Tabern.
Satureiam Romanam 2. quam sub Hyssopo albo flore, Ger. pinxit, quid est?
II. Satureia montana.
Thymbra, Dod. Cord. in Diosc. & hist. Lugd. Tab. Eyst.
Thymbra sylv. Ang. agrestis. Ges. hor.
Satureia altera, Lac.
Satureia hortensis, Lob. ob. Cæs.
Satureia sive Thymbra altera, Ad. Lob. ico.
Saxifraga secunda, Cam. ep. Matth.
an Satureia perennis, Cam.
Flosculis est purpureis, aut candidis: in hortis folijs est latioribus, ut Lob. in sylvestribus angustioribus, ut Dod. & Lug. pingunt; utramque Camer. in Matth. expressit. Huic Cuscuta etiam innascitur, quam
Epithymbrum sive Cuscutam thymbræ adnatam, Cord. in Diosc.
Epithymbrum Æginetæ. Cord. hist.
Epithymbron, Cast: vocat.
III. Satureia spicata.
Saxifraga prima, Matth.
Thymbra S. Juliani, sive Satureia vera, Ad. Lobel. ico.
Saxifragia vera, Diosc. Lugd.
Clinopodium, Cæsal.
Thymbra vera, Lugd. Tab.
Satureia S. Juliani, Ger.
Duplex est: quæ in monte S. Juliani, folijs est angustissimis: quæ verò Romæ & Neapoli in tectis & parietibus provenit, folijs est latiorib.
IV. Satureia Cretica,

Thym-

Thymbra Cretensis, Alpi.
Thymbra legitima, Clus.hist.
Thymbram Bellonij, antiquorum legitimam censet Belli ep. ad Clusium.
Satureia legitima Dioscoridis, Ponæ.
Hanc Thymbræ legitimæ nomine, & quæ vulgo τρίβι & θύμβρι dicatur, ab Honorio Belli ex Creta accepimus.
V. Satureia thymi folio.
Satureia Dioscoridis, Matth.Cast Lugd.
Polium fœminam recentiorum esse volunt, Ad.
Thymũ vulgatiorem folio tenuiore, dicit Eyst.
Hanc ex horto Clarissimi Contareni Thymbræ nomine habemus.

THYMUS.

Θύμος Dioscoridi l.3.c.44. & Theoph. 4. hist.7. & 6.ejusd. 2. & 1.caus.5. ἀπὸ τοῦ θυμοῦ, quod ijs qui animi deliquium patiuntur adhibeatur; alij ἀπὸ τῆς θυμιάσεως, ἢ τοῦ θύειν deducunt, quod hoc veteres in sacris, quæ igne accenso fiebant, primum usi sint, ut apud Rhodiginum l.3.c.23. legere est.

Genera: Dioscorides l.cit. capitatum descripsit: at l.4.c.179. Thymi durioris meminit. Ex Theoph.6. hist.2. duo genera, Plinius l.21. c.10. & 21. candidum & nigricans, proposuit.

I. Thymus vulgaris folio tenuiore: & Eyst.
Thymus, Brunf. Trag. Fuch. Tur. Cord.hist. Lon.durior, Cam.
Thymus nostrâs, Cord. in Dioscor. vulgaris, Gesn. hort.
Thymum durius, Dod.gal.
Serpillum hortense, Dod.ico.
Pepolina, Cæs.
Foliorum colore variat: alteri virentia & suaveodora: alteri candida & graveolentia, qui rarior est.
II. Thymus vulgaris folio latiore.
Thymum durius, Dod.Lob.ico.Clus.hisp.Ger.
Thymum vulgare, Lugd.
Thymus niger, Tab.
Thymus alter durior, Cam.
Flore est purpureo, nunc albicante.
III. Thymus capitatus, qui Dioscoridis.
Thymum, Matth. Ad. Lob.Creticum, Cord.in Diosc. Dod. gal. Lugd. Cæs. legitimum. Clus. hisp. & hist.
Thymum cephaloton, Dod.
Thymus, Ang.Lac.Cast.2.Alp.
Thymus capitatus, Cord.hist.
Thymus verus capitatus sive Creticus, Cam.
IV. Thymum inodorum, in Prod. desc.

EPITHYMUM ET CUSCUTA.

Ἐπίθυμον Dioscoridi l.4.c.179. & Plinio l.26.c.8. flos est è Thymo duriore, Satureiæ simili. Verum non solum Thymo, sed & Thymbra, Polio, Dictamno, Chamædri, Hyssopo, Serpillo, Majerana, Origano, Stœbe, Ebulo alijsq; Cuscutæ modo circumnasci observavimus.

Cuscuta, recentioribus Græcis κασσύθα, quam aliqui Androsacen Dioscoridis l.3.c.150. alioqui Cadytam Theoph. 2. caus.3. & Plinij l.16. c.44. esse volunt. Sed ad Orobanchen Theoph.5. caus.22. referri potest. Nonnullis podagra lini, quod linum amplectatur: λινόδεσμον, Gesnero.

I. Epithymum sive Cuscuta minor.
Epithymum, Matth. Lac. Ad. Cast. Lugd. (qui & Matth. & Lob. figuram habet) Cæsalp. (qui Thymo Italico innasci scribit) Alp. Tab.
Epithymum Græcorum & Arabum, Lob.
Cassutha minor, Dod.
Epithymum vulgare, si ex Thymo simili ablatum, verum Dioscoridis Epithymum est, Col.
II. Epithymum capitulis Platani crinitis.
Epithymus, peculiaris planta à Thymo & Cuscuta, quæ in Sclavonia provenit folijs Thymbræ hirsutis, in cauliculorum summis capitula hirsuta rotunda, Platani pilulis similia, ex cujus flosculis capillamenta rufescentia prodeunt: radicem habet crassam, nigram, intus albam, quæ exiccata non secus quam capillamenta purgat: & apud Sclavonios Verduun Xeglie, id est, Herba coleram purgans: hæc Anguil. Sed qui est?
III. Cuscuta major.
Adrosaces, vulgo Cuscuta, Trag.
Adrosace Dioscoridis, si legatur ἄφυλλον, id est, sine folijs, Ang.
Cuscuta, Matth.Ang. (cui & Casuta) Lac. Lon. Cast. Cæs. Clus.pan.& hist.Ger.
Cassytha, Dodon. gal. Gesn. hort. Adv. Lobel. Tabern.
Cassutha, Fuch.Tur.Dod.Lugd.Thal.
Hæc passim herbis & fruticibus adnascitur, potissimum Urticæ majori, lino, trifolio corniculato, lupulo, rubo & vepribus: colore vel albo vel rufo.

SERPYLLUM.

Ἕρπυλλος Dioscoridi, lib.3. cap.46. ἀπὸ τοῦ ἕρπειν à serpendo dictum: quia aliqua ejus particula terram tangente, ab ea radices demittantur: Sic & Plinio, lib.20. cap.22.

Genera duo Dioscoridi sunt: primum hortense, odore Sampsuchi: alterum sylvestre Zygis dictum, quod non serpat, sed in altitudinem excrescat. Theophrastus 6. hist.7. duo genera agnovisse videtur, cum dicat Serpylli sylvestre quoque genus esse. Plinius & sativi & sylvestris meminit, & hoc serpere tradit: quod non intelligendum de eo Serpyllo, quod lib.16. cap.44. arboribus se circumdare scribit.

I. Serpyllum majus latifolium.
Thymum latifolium, Lob.ico.

II. Serpyllum latifolium hirsutum: quod 1. in Prod.

III. Serpyllum sativum.
Serpyllum, Matth. Lac. Lugd. Tab.
Serpyllum domesticum, Cast.
Serpyllum folijs amaraci, Ger.

IV. Serpillum vulgare majus.
Serpyllum majus flore purpureo, & aliud candido, Cam. Ger.
Serpyllum album 1. & 2. Tab.
Flore est albo, est & purpureo.

V. Serpyllum folijs citri odore.
Serpyllum alterum citratum, Matthiol. citrum olens, Gesn.hort. Thal. citratum, Tab. Eyst.
Serpyllum sylv. 1. citratum, Cast.
Serpyllum referens planta, odore citri, Cæs.
Serpyllum pannonicum 1. Clus.pan.& hist.
Thymum latifolium, Ger.ico.

VI. Serpyllum vulgare minus.
Serpyllum, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Gesn.hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lugd.
Serpyllum vulg. Dod. Ger. & vulgare flore albo.
Serpyllum sylv. Matth. Cord. in Diosc. sylv. alterum, Cast.
Serpyllum minus flore albo, & flore purpureo, Tab.
Serpyllum vulgare repens, Clus.hist.

Aliud folijs est rotundis, aliud acuminatis & angustioribus: flos subpurpureus, roseus, candidus: pro cœli & loci diversitate odorem mutat, & inodorum reperitur: aliquando Thymum durius in Serpyllum degenerat: sic Theoph. 5. caus.8. Ocymum in Serpyllum transire scribit.

Hoc quandoque cum capitulis lanuginosis occurrit.

VII. Serpyllum angustifolium glabrum.
Serpyllum pannonicum 2. Clus.pan.& hist.

Aliquando inodorum est: aliquando odorem foliorum Nucis refert.

VIII. Serpyllum angustifolium hirsutum vel montanum repens hirsutum.
Serpyllum pannonicum 3. Clus.pan.& hist.

IX. Serpyllum folio Thymi.
Serpillum alterum, Dod.
Serpillum Narbonense folijs & facie perpusilli angustifolij Thymi, Lob. Lugd.
Serpyllum sylvest. Zygis Dioscoridis, Clus. histor.
Serpillum Creticum, Tab. Ger.

POLIUM.

Πόλιον Dioscoridi, lib.3. cap.124. sic dictum propter caniciem, quæ in capitulis, secundum Dioscoridem, at secundum Plinium, in folijs apparet: πολιὸς namque canitiem & canum significat.

Genera duo Dioscorides agnovit, πόλιον montanum, alterum fruticosius: Galenus 8. simpl. majus & minus. Plinius, lib.21. cap.7. campestre majus, & sylvestre minus proposuit.

Polium montanum.

I. Polium Lavandulæ folio.
Polium alt. Matth Gesn.hort. Lac. Lugd. Cam.
Polium majus, Cord.hist. campestre, Lon.
Polium recentiorum fœmina Lavandulæ folio, Adv. Lob.
Polium pannonicum 1. vel majus, Clus. pan.
Polium 7. flore albo, Clus.hist.
Polium folijs & facie Lavendulæ, Eyst.

Variat folijs latioribus & angustioribus; hinc Polium fœmina, & Polium campestre, Tab. Hujus speciem per omnia majorem, cana lanugine candicantem, magis odoratam & aromaticam, Cordus in sua historia notavit, Polium minus nominans.

II. Polium montanum luteum.
Polium, Tur. Dod ico. at 5. desc.
Polium luteum. Ad. Lob. Lugd. Clus. pan.
Polium 3. Clus.hisp. montanum 1. Eid.hist.
Polium montanum luteum, Tab. Ger.

Flos modo luteus, modo pallidus, interius pallescens & foris exalbidus: interdum ex luteo vire-

virescens: Ex hujus semine natum, flore ex albo purpurascente, quod
Polium 4. Clus.hist.

III. Polium montanum album.
Polium montanum, Ang. Lob. Tab.Ger.
Polium minus & mediterraneum, Adv.
Polium alterum seu parvum, Dod.gal.
Polium tenuius & 2. Dod.
Polium montanum, 1. Clus.hisp.& hist.
Polium montanum alterum, Cæs.
an Polium minus, Cord.in Diosc.& hist.

Est duplex: alterum cauliculis humi sparsis, folijs incanis & denticulis vix conspicuis: alterum cauliculis erectis, folijs angustioribus, capitulis longioribus, quod
Polium montanum 2.flore albo, Clus.hist.

IV. Polium montanum repens.
Polium 4. & repens, Dod.
Polium 6. Clus. hisp. montanum 8. Eid. hist.& pannonicum minus, Eid.pan.
Polium mont. supinum minimum, Lob.Lugd.
Polium montanum 3.Cæs.
Polium montanum minimum, Tab.Ger.

Polium maritimum.

I. Polium latifolium incanum Creticum: in Prod.descr.

II. Polium angustifolium Creticum.
Polium erectum Creticum & forte frutescens Diosc. Ponæ.

III. Polium maritimum erectum Monspeliacum.
Polium 1. Matth.desc.at 2.ico.Clus.hisp.
Polium, Lac.Matthioli, Lugd.
Polium 1.sive montanum Diosc. Gesn.hort.
Origani 3.species Dioscoridis, Quadramio.

Hoc & locis maritimis, & diversis collibus, & arenosis littoribus, ut ad Cetium montem, & Magalonam insulam Narbonensis Galliæ fruticat, ita ut & maritimum & montanum dici possit: in quo Epipolium notavimus.

IV. Polium maritimum supinum Venetum.
Polium 1. Dod.gal.
Polium repens 3.Dod.ico. at 4. desc.
Polium Venetum, Ad.
Polium 4.Clus.hisp.Lugd.
Polium montanum, Cast.Cæs.
Polium montanum purpureum, Lob.Tab.Ger.
5.purpureum, Clus.hist.
Origanum 3.genuinum Dioscoridis, Quad.
Hyssopus Apolus Diosc.& Serapionis, Col.

Illud erectum est, & omnibus partibus crassius: hoc vero repit, tenuius & candidius est: utrumque loco natali legimus.

V. Polium montanum supinum alterum.
Polium 5.Clus.hisp.6.albo flore, Eid.hist.

Sola teneritate & floris colore à priore differt.

VI. Polio affinis Guacatane.
Guacatane plantula Polio montano haud absimilis, sed inodorum, Monard.& ex eo, Lugd. Castor.

Guacatane pilosellæ comparare possumus, Frag.

AGERATUM.

A'γήρατον Dioscoridi, lib.4.cap.59. cui nomen inditum, διὰ τὸ ἐπὶ πολὺ τὸ ἄνθος ὁμοειδὲς φυλάττεσθαι, *quoniam flos in sua coloris specie diutissimè conservetur: quasi dicas senectutis expers, quod* ἀγήρατος *dicitur: vel ut Plinius, lib.27.cap.4. quoniam diutissimè non marcescat.*

I Ageratum folijs serratis.
Eupatorium Mesuæ, Trag. Gesn. hort. Matth. Lon.
Ageratum, Matth.Gesn.hort.Lac.Cast.descrip. Lugd.Cam.Tab.Col.Eyst.
Ageratum Septentrionalium, Ad. Lob.Eyst.
Mentha corymbifera minor, Cord.hist.
Costus minor hortensis, Gesn.
Herba Julia, Ang Gesn.coll.
Balsamita minor, Dod.
Balsamita fœmina, Ger.
Camphorata, Cæs.

Floribus est luteis: rarius candidis, & hoc
Ageratum florib.candidis, Ad.Lob.Tab.Cam.
Ageratum 2. Matth.Lugd.

Hoc etiam majus est & minus: nam quod in Hetruria provenit multò minus est, quod
Ageratum minus.Cam.in Matth.

Circa Monspelium etiam Corymbis longioribus & magis compactis reperitur.

II. Ageratum folijs non serratis.
Ageratum 3.Matth.Lugd.
Ageratum minus, Lob.Cam.Tab.

III. Ageratum serratum alpinum.
Ageratum purpureum & Moschatella cærulea Germanis quibusdam, Lugd.

PULEGIUM.

Γλήχων Dioscoridi lib.3.cap.36. cui & βλήχων, à βληχῇ balatu, quoniam dum floret, gustatum à pecoribus βληχᾶσθαι ὑποπιμπλάμενα balatum concitet: quod & Plinius lib.20.cap.14. notavit. Pulegium latinis, quod ejus flos recens incensus, pulices interficiat.

Genera duo Plinius fecit, sativum & sylvestre: illud marem & fœminam: mas candidum, fœmina purpureum florem habet, quo solo inter se differunt: sylvestre, quibusdam Dictamnus dicitur.

I. Pulegium latifolium.
Pulegium, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. & hist. Dod. Lon. Cæs. Cast. Cam.
Pulegium vulgatum, Ang.
Pulegium fœmina, Fuch. in ico.
Pulegium aquaticum, Gesn. hort.
Pulegium regium, Ad. Lob. Lugd. Eyst.
Floribus est cæruleis ex roseo albicantibus, rarissimè albis.
II. Pulegium latifolium alterum.
Pulegium, Cast. mas Plinij, Lob. ico.
III. Pulegium folijs Nummulariæ: in Prod describitur.
IV. Pulegium angustifolium.
Pulegium cervinum, Ges. hor. Lugd. Cam. Eyst.
Pulegium alterum folijs oblongis, Dod.
Pulegium angustifol. sive cervinum, Ad. Lob.
In folijs aliqua notatur differentia; hinc Puleg. Cret. & Pulegium Massilioticum, Tab.
Pulegium mas & Pulegium regium, Ger.

DICTAMNUS.

Δικτάμνου Dioscorides lib.3. cap 37. meminit, & aliquibus γλήχων ἀγρία Pulegium sylvestre dici. Videtur Δικτάμνου vox, ἀπὸ τοῦ τίκτειν deduci, eò quod, ut Dioscorides & Theoph. ἐξωτόκιον εἶναι: cum non modo potum, sed appositum quoque partus defunctos ejiciat. Δίκταμνον Theoph 9. hist.16.

Genera tria Dioscorids & Theoph. Creticum, pulegio simile at majoribus & lanuginosioribus folijs: Pseudodictamum, minus illo acre, & ut Theoph. minus, & viribus longè inferius: & Dictamnum Creticum alterum folio Sisymbrij, floribus origani sylvestris: quod Theoph. veluti æquivocè sic appellatum scribit, nec enim speciem, nec vim eandem habere. Idem Plinius l.25. c.8. Officinæ Dictamnum album etiam habent.

I. Dictamnus Creticus.
Dictamnus, Brunf. Dictamnus, Ang. Tur.
Dictamnum, Matth. Lac. Ad. Lob. Cast.
Dictamnum Creticum, Matt. Cæs. verum, Dod.
Dictamnus vera, Cord. in Diosc. Ges. hor. (Lug.
Dictamnus Creticus, Trag Dod. gal. Lon. Cam.
Qui ex Creta adfertur, crassioribus & villosioribus folijs: qui ex hortis Italiæ majoribus, minusque incanis: monet Clus. hist. ap. in Sardinia minoribus, candidioribus & odoratissimis folijs reperiri.
II. Pseudodictamnus verticillatus inodorus.
Pseudodictamnũ, Mat. Dod. gal. Lac. Cast. Cam. Lugd. qui & Matth. & Dod figuram proponit.
Pseudodictamnum florib. verticillatis, Ad. Lob (Eyst.
Καλαμινθεία, Ang.
Pseudodictamni nomine ex Creta, Cæs.
Gnaphalium Dioscoridis, Ponæ.
III. Pseudodictamnus alter odoratus, quid?
Dictamni 2. genus, sive Dict. non Cret. Dod. gal.
Pseudodictamnum, Eid. in ico.
IV. Pseudodictamnus acetabulis Moluccæ.
Pseudodictamnus Cydoniæ, sive Dictamnus 2. Theoph. Ponæ.
Ex horto Clarissimi Contareni.

V. Dictamnus albus vulgo, sive Fraxinella: quia vulgo Dictamnus dicitur, huc retulimus, alias rectius in aliam classem referretur.
Dictamus putatus, Brunf. (Lon.
Dictamnus vulgaris, Trag. Ges. hor. Cam. Offic.
Pæonia mascula, Eidem.
Dictamnum album, nonnulli pumila fraxinus, Matth Lac. Cæs. Cast.
Tragium, Dod. gal. Ges. hor. (qui tamen negat) primum Dioscoridis, Ad.
Tragium Creticum, Guil. the.
Dictamnus nostra, Cord. in dis.
Fraxinella, Cord. hist Dod. Lug. Cl. pan. & hist.
Natrix Plinij, Ang. (Ger. Eyst.
Diptamum album, Belli ep.3. ad. Clus.
Polemonium, Tab.
Plinio l.27. c.12. Natrix vocatur herba, cujus radix evulsa virus hirci redolet. Tragium Diosc. l.4. c.49. in Creta tantũ nascitur habẽs folia Lentisco similia & ramos & fructus, minora tamen omnia. Tragiũ negat Belli, quia hisci odorẽ non spiret, sed gravem, neq; in tota Creta inveniri.
Duplex est 1. elatius, oblongiore spica saturatiore, folijs nigricantibus: 2. humilius læviore spica, floribus & folijs dilutioribus.

ORIGANUM.

ΟΡίγανος Dioscoridi l.3.c.32. διὰ τὸ χαίρειν ὄρεσιν dicitur, Eustachio volente, qui ab ὄρος ἢ γάνος derivat: alij παρὰ τὸ ὁρᾶν ἢ γανοῦν, quia visus claritati conducat, deducunt.

Genera quatuor Dioscoridi: ἡρακλεωτικὸν: ὀνῖτις, quasi asinis pabulo gratum sit: ἀγριορίγανος, ἢ τραγορίγανος: Theophr.6.hist.2. duorum tantùm meminit: nigri sterilis, & candidi fructuosi. Plin.l.20.c.16. Origanum Heracleoticum Græcorum, quod Cunilam gallinaceam Romani appellent, refert: at c.17. Onitidis, quod prasion appellent Hyssopo non dissimile, & Tragorigani Heraclij, cujus tria sint genera (Dioscoridis utrumq, Tragoriganum intelligens) Cretici, Smyrnei, tandem Heracleotici, quod Oniten vocent, historiam sed confusiorem tradit.

I. Origanum sylv. Cunila bubula, Plinij.
Origanum, Brunf. Ang. Tur.
Origanum vulgare, Trag. Matt. Lon. Lug. Eyst.
Origanum sylv. Dod. Cord. in Diosc. Fuch. Ges. horr. Lac. Tab. Cam.
Origanum onitis majus, Ad.
Agrioriganum sive Onitis major, Lob.
Origanum Italicum, Cæs. Anglicum, Ger.
Folijs longiorib. rotundiorib. variat: florib. ex candido rubentibus, phœniceis, sanguineis.
Tragoriganum Dioscoridis quibusdam.
II. Origanum sylv. album.
Origanum sylv. Cam.
Origanum album, Tab. Ger. desc.
III. Origanum syl. humile: in Prod. descrip.
IV. Origanum Heracleoticum: Cunila gallinacea Plinij.
Origanum peregrinum 1. vel 6. Trag.
Origanum Heracleoticum, Matt. Ges. hor. Lac. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cam. Ger. 1. & 2. Tab.
Origanum Græcum, Ang.
Origanum alterum, Cæs.
Est flosculis ex albo purpurascentibus: est & candidis.
V. Origanum Creticum.
Origanum Heracleoticum in Creta, Cord. in Dioscorid.
Origanum Creticum, Ges. hor. Cæs. Cam.
Origanum Anglicanum, Dod.
Hyssopus Dioscoridis, Ang.
Origanum Syriacum sylvestre, Ad.
VI. Origanum Onites: & Matth. Ges. hor. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Origanum Heracleoticum, Ruel.
Marum quibusdam, Dod gal. Lac. Lugd.
Hyssopus genuina Græcorum, Ad. Lob.
Hyssopus legitimus & Mesuæi, scarsapepe Hetruscis, Cæs.
Majorana major Anglica, Tab. Ger.
Origanum syl. potius quam majorana, Col.
VII. Origanum Onites fl. albicantibus.
Origanum Onites, aliud à Matthioli, Cam. hor.
Origanum Onites dictum, Eyst.
VIII. Origanum folio subrotundo.
Origanum Onitis Galloprovinciæ minus, Ad.
Origanum Monspeliacum, Cam. ep. Matth. & hort. Tab.
IX. Origano cognata Zatarendi: quid?
Zatarendi, Alpino, quod siccatum, instar Origani pro obsonio comedunt.

TRAGORIGANUM.

ΤΡαγορίγανος Dioscor. l.3.c.35. (origani 4. genus eidem, quod aliqui hircinum interpretantur, cum sic dictum videatur, quasi capris gratum sit) quod pro locorum ratione variat: quoddam speciosius latioribus folijs: alterum gracilius, folijs exilioribus, quod aliqui πράσιον vocant. Plinio l.20.c.17. Tragoriganum similius est Serpyllo syl. Is Tragorigani differentias à Dioscoride propositas, sub Origano Heracleo recenset.

I. Tragoriganum Serpyllifolium.
Tragoriganum, Matt. Lac. Cast. Lug. Ger. 1. Tab.
II. Tragoriganum latifolium.
Marum, Matth. Cast. Lugd. Tab.
Tragoriganum, Dod. Lugd.
Tragoriganum alterum, Ges. hor. Ad. Lob.
Thymum Creticum, Ger. ico.
III. Tragoriganum angustifolium.
Tragoriganum 2. Clus. hisp. & hist. Dod Lugd. Cam. ep. Tab.
Tragoriganum flore albo, Lob.
IV. Tragoriganum Creticum.
Tragorigan. Cretense apud Venetos, Ad. Lob.
Tragorigani 2. altera species, Clus. hisp.
Tragoriganum Hispanicum 3. Eid. hist.
Thymum magnum, Alp.

SAMPSU-

SAMPSUCHUM, SIVE AMARACUS; MARUM SIVE MAJORANA.

Σάμψυχον in Cyzico & Cypro laudatissimum, secundum locum sibi vendicat Aegyptium: vocatur à Cyzicenis & Siculis ἀμάρακον, Dioscorides l.3.c.47. Et Theoph.1. hist.15. 6.hist.1 & 7. Amaracum (vel ut Gaza reddit Samsucum vel Sampsuchum) suffrutex est & coronaria herba minutis folijs condita ut Serpillum, &c. Amaracum, Diocles medicus & Sicula gens appellavere, quod Aegyptus & Syria Sampsuchum. Plinius l.21.c.11. & 12. Sampsuchum sive Amaracum in Cypro laudatissimum & odoratissimum, ex quo oleum, quod Sampsuchinum & Amaracinum, &c. Μάρον ὑσσώπον Dioscoridis l.3.c.49. Majoranam esse volunt.

Genera duo Plinio l.12.c.24. Maron in Aegypto nascitur pejus quam Lydium, majoribus folijs ac varijs: illa brevia ac minuta & odorata.

I. Sampsuchus sive Marum, Mastichen redolens.
Clinopodium, Dod.gal. Ges. hor. (cui & herba Sampsucho cognata) Cam. (Ang.
Helenium, Theoph. fortè Tragoriganum Dios.
Marum, Ges.hor.Cast.Tab.Ger. peregrin. Eyst.
Marum, Mastic Gallorum & Anglorum, Ad.
Marum, an Helenium odorum Theoph. Lob.
Marum verum, vulgo Mastic, Lugd.
Marum vulgare sive Clinopodium, Dod.
Tragoriganum 1. Clus. hisp. & Tragoriganum Hispanicum 1. cujus semen Ambræ dulcis nomine missum, Eid.hist.
Ludit folijs nunc longioribus, nunc rotundioribus, modò angulosis & hederaceis.
II. Marum repens verticillatum.
Sampsuchus Diosc. sive Amaracus serpens, Ad.
Marum supinum, Lob.
Marum ex Sicilia allatum, Sampsuch. Dios. Cæs.
Marum repens, Tab.
Pulegium angustifolium, Ger. ico.
III. Majorana Syriaca vel Cretica.
Marum Syriacum, Ad.Lob. Lugd. Tab.Ger.
Marum Cretense, Alp.
IV. Majorana tenuifolia.
Majorana nobilis, Brun.Ang.sativa, Trag Lon.
Majorana gentilis, Tur.tenuifolia, Tab.Ger.
Amaracus sive Major. tenuif. Matt. Cast.Lugd.
Amaracus, Sampsuchum, Ges.hor.
Majorana tenuior & minor, Dod.
Amarac. tenuior, Ad.Lob. tenuif.urbana, Cam.
Hæc apud nos in Majoranam vulgarem degenerat: & huic Cuscuta circumnascitur, quæ Epimajorana, Tab.Ger.
V. Majorana vulgaris.
Majorana, Brunf.Dod.
Amaracus, Matth. Fuch. Lugd. qui Matth. & Fuch. iconem proponit.
Sampsuchus sive Amaracus, Latinis Majorana, Cord. in Diosc.& hist.
Amar.vulgatior, Ad.Lob.ico.Eyst. major, Cast.
Amaracus, Majorana, Sampsuchum, Ges.col.
Sampsuchus, Lac. Lob.
Majorana vulgo, Maron, Diosc. Cæs.
Majorana sive Amarac. major, Ges.h. Tab.Ger.
Amaracus sylv. annua, Cam.
Hanc latis admodum folijs & capitulis rotundioribus sub Majorana latifolia Eyst. proponit.
VI. Majorana sylv. perennis: & Cam.
Majorana sylv. Trag. Ges.hor.
Origano cognata majorana major, Eid.
Hanc Londino folijs subluteis accepimus.
VII. Majorana sylv. latifolia.
Amaracus sylv. folijs latioribus, Cam.
Majorana sylv. Eid.
Hanc ex horto Sprengeri Heidelb. habemus.

CLINOPODIUM ET ACINOS.

Κλινοπόδιον Dioscoridi l.3.c.109. quod flores habeat ὡς κλίνης ποσὶν ὅμοια: Et Plinio l.24.c.15. quod orbiculato florum ambitu speciem pedum lecti prabeat, ex intervallis Marrubij modo dispositis: quod sanè Clinopodio primo pulchro convenit. Verum ab alijs Ocymoides nominari monet. & Serpyllo similem surculosam palma altitudine: quæ de secundo dici rectè possunt, propter foliorum formam cum Serpyllo & odorem cum Ocimo. Ἄκινος ἢ ἄκονος herba coronaria ocimo similis, sed hirsutior atq; odorata, Diosc. l.3.c.50.

I. Clinopodium Origano simile.
Origanum quartum & minus, Trag.
Clinopodiũ, Cord.in Dios.Ges.h.Lac.Cast.Tab
Clinopodium vulgare, Matth, majus, Cam.

Betoni-

Clinopodium alterum Manardi, Gui.
Pulegium montanum, Lon.
Origanum sylv. Fed. verticillatum, Thal.
Calamintha tertia, Tur.
Acynos sive ocellis, Ad.
Acinos Turn. Ger.
Acinos, sive Clinopodium sylv. Lugd.
Clinopodium primum, Matth. Cluf. pan. Lugd.
Herba Origano vulgari similis, Cæs.

Duplex est: elatius majore folio: humilius minore, minore flore communiter purpurascente, rarius albo.

II. Clinopodium arvense Ocimi facie.
Basilicum tertium, Trag.
Calaminthum montanum, Lod.
Pseudoclinopodium & Clinop. alterum, Matt.
Acinos. Dod. gal. Fuch. ico. Lac.
Ocymastrum, Fuch. Lugd.
Pulegium petræum, Gel. hort.
Ocimum parvum, Lon.
Ocimum sylv. sive Acinos, Dod. Ger.
Clinopodium, Ang. Tur. Cæs. majus, Thal.

Clinopodium alterum Manardi, Lugd. Tab.
Clinopodium aut Lectipes, Ad.
Clinopodium vulgare, Lob. Cluf. hist.

Foliis est modo hirsutius, modo angustioribus, ratione loci modo crassius, modo repens aliquando hirsutissima, aliquando pene lævis: floribus cæruleis, rarius albis.

Hanc Matth. ut ex ejus descriptione patet, Manardum secutus, & hist. Lugd. Acinos nomine exhibuere.

III. Clinopodium Ocimi facie alterum.
Acinos Anglicum, Cluf. pan.
Acinos Dioscoridis forte, Eid. hist.

IV. Clinopodium montanum.
Clinopodium Austriacum, Cluf. pan. & hist.

Flore est purpureo intenso seu violaceo: rarius albo.

V. Clinopodium alpinum hirsutum.
Clinopodium alpinum, Ponæ.

VI. Acinos latifolia.
Acinos, Urtichella olitoribus, Col.
Acinos Dioscor. nomine ab Imperato accepim⁹.

E R I N U S.

Erinos Dioscoridi l. 4. c. 29. folia ex Ocimi minoribus, & lacteo succo turget, &c. Plinio l. 23. c. 7. Herba quam Græci Erinon vocant, &c.

Erini nomine quatuor a recentioribus plantæ proponuntur.

1. Erini seu Ocimi aquatici nomine à Matth. quem sequuntur, Lac. Lon. & Lugd. hist. Basilicum aquaticum, Cast. cujus folia incisuris carent: pro hac Hieracium Sabaudum latifolium, Guilandinus nobis ostendit.

2. Erinus Dalechampij, in hist. Lug. sed quid?

3. Erinus Cæs. & Columnæ: est Rapunculi minimi species.

4. Erinos vel Caprificus, Nicandro & Plinio, forte Esula dulcis, Tragi: vel altera Esula sylv. eiusdem, Adversar.

O C I M U M.

Ocimum Dioscoridi l. 2. c. 171. Theophr. l. 7. c. 3. cui ut & Varroni & Plinio l. 19. c. 7. à celeritate proveniendi dicitur. Recentioribus in Græcia Βασιλικόν, id est regale. unde ab Aetio ὤκιμον βασιλικόν appellatur.

Genera plura recentioribus, quæ potissimum differunt magnitudine foliorum quæ latiora, angustiora, plana vel crispa: colore eorundem quæ viridia, nigricantia, maculata: florum qui candidi, vel purpurascentes: & odore cum in aliquibus caryophyllos, in aliis citrum redolent.

I. Ocimum latifol. maculatum vel crispum.
Ocimum latifolium, Cæs.
Basilicum Indicum, vel potius Hispanicum, Cam.
Ocimum aut Basilicum crispum exoticum aut Hispanicum, Cam. ep. Matth.
Ocimum crispum Hispanicum, Tab.
Ocimum Indicum, Cluf. hist.
Basilicum Indicum maculatum, Eyst.

Est majus & ... .

II. Ocimum viride foliis bullatis.
Ocimum Indicum viride majus, foliis protuberantibus, Eyst.

III. Ocimum foliis fimbriatis viridibus.
Ocimum crispum viride, Eyst.

Odore est inter Camphoram & Citrum confuso.

IV. Ocimum caryophyllatum maximum.

Ocymum in viridarijs Alexandriæ, Alp.
Ocimum latifolium magnum, Eyst.
Folijs est oblongis colore rubro suffusis eximiè odoratis.
V. Ocimum caryophllyatum majus.
Basilica major, Trag. Lon.
Ocim. maj. Matt. Fuch. Dod. gal. Lac. magn. Tur.
Ocimum maximum, Dod. Lugd.
Ocimum nigrum, Cord. in Diosc. & hist.
Ocimum maximum caryophyllatum, Ad. Lob.
Ocimum caryophyllatum, Gesf. hort.
Hoccum magis minúsve hirsutum sit, ab alijs hirsutum, ab alijs læve pingitur: color tam foliorum, quam florum, in alio alb. in alio niger est.
VI. Ocimum citri odore.
Ocimum citratum, Gesf. hor. Cæs. Eyst.
Ocimum maximum citratum, Lob.
Ocimum medium sive citratum, Ad. Tab. Ger.
VII. Ocimum vulgatius.
Basilicum sive Ocimum, Brunf.
Ocimum medium vulgatius, Ad. Eyst.
Basilica minor, & Baccharis Germanica, Trag.
Ocimum medium, Matth. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
lat. Ocimum Nab[illegible], Cord. in hist.
Ocimum mediocre, Fuch. 3. & medium, Cæs.
Ocim. sive Basilicum medium vulgatius, Lob.
Ocimum magnum, Tab. Ger.
VIII. Ocim. minus angustifol. folijs serratis.
Ocimum minus angustifolium flore albo, Eyst.
IX. Ocimum anisi odore.
Ocimum anisatum, Eyst.
Medio vulgatiori, figurâ respōdet odore Anisi.
X. Ocimum minimum.
Ocimum crispum, Brunf. Lon.
Ocimum garyophyllatum, vel minus, Matth.
Ocimum exiguum Fuch. minus, Dod. gal. Tur.
Basilicum minus, Cast.
Ocimum minus garyophyllatum, Cord. in Dioscor. Tab. Ger.
Ocimum minimum Amaraci figura garyophyllatum, Lob. Eyst.
Ocimum parvum, & Ocimum garyophyllatum, Lugd. duæ figuræ.
Ocimum alterum tenuifolium, Cæs.
XI. Ocimo affinis.
Albahaca herba, quæ odoris gratia in nova Hispania excolitur, Joseph. Acosta l. 4. c. 27.

SECTIO QUINTA.

MENTHA; MENTHA SYLVESTRIS SIVE MENTASTRUM; MENTHA AQUATICA, SEU SISYMBRIUM; MENTHA CATARIA; Calamintha; Melissa; Marrubium; Galeopsis sive Lamium & Urtica mortua; Ur[illegible] Alysson; Sideritis; Euphrasia; Melampyron & Cratæogonon; Betonica, Serratula, Scrophularia & Ruta canina, Stachys.

MENTHA.

Mentha veteribus Græcis, Plin. l. 19 c. 8. auctore, μίνθα dicebatur: at odoris suavitas nomen apud Græcos mutavit. [illegible] ἡδύοσμον ab ἡδὺς & ὀσμὴ, i.e. suavis odor, vocatur. qua voce Dioscor. l. 3 c. 4[illegible]. usus est [illegible] Theoph. 7. h. [illegible] ubi Gaza Mentastrum convertit: at Mentæ (fortè Mentastrum intelligens) 6. h[illegible] meminit. Genera Dioscoridi sativa est & sylvestris, quam Mentastrum d[illegible], volunt interpretes. [illegible] Galeno 6. simpl. Mentha est odorata, quæ Dioscoridi sativa est, & altera inodora, quam Calamintham v[illegible]tent. Et Plin. l. c. & l. 20. c. 14. Mentæ genus ejus sylvestre Mentastrum est. Sic l. 20. c. 14. Nepetæ mentionem facit, ex qua ut & Mentastro, Origano, Cunila, Serpillo, Marrubio vinum confici, l. 14. c. 16. ostendit.

Mentha sativa.
I. Mentha hortensis corymbifera.
Balsamita, Brunf. major, Dod. gal.
Alisma, Trag.
Mentha Sarracenica, Nicolao in Martiat. Ang. Cord. in Dioscor. (qui Chrysocome cognatam vult) Lac. Lon. Cam. Eyst.
Mentha Græca, Matth. Gesf. hort. Cast.
Mentha Romana, Lac.
Mentha corymbifera major, Cord. hist.
Costus hortorum, Gesf. hor. Ad. Lob. Lugd.
Ovaria, Gesn. hort.
Herba S. Mariæ vulgo, Cæs.
Hæc quibusdam Lepidium Dioscoridis: at Cæsal-

Cæsalpino Mentha ... Dio. (Plinij & ...

II. Mentha ... angustifolia.
Mentha ... alter ... Myosot ... Lugd.
an Mentha ... species sylv. in sylva ...
Mentha ... Cæs.
III. Mentha hortensis verticillata ocimi o-dore.
Mentha ... 4 Fuch. Tur.
Mentha sativa 4 Dod. Lugd.
Mentha ... Gesn hort. 4 Lon.
... Romana angustifolia, Ad. Lob.
... Cam.
... Tab.
Ocymum ... Gesn ...
IV. Mentha crispa verticillata ... Eyst.
Mentha ... Fuch. Dod. gal. Lac.
Mentha sativa, Trag. sativa crispa, Lugd.
Mentha vulgaris serpens rotundiore folio, pu-legij ... Ad. Lob.
Mentha ... Lob ico. titulo transposito.
Mentha altera, Cam. ep. Matth.
V. Mentha rotundifolia crispa spicata.
Mentha sativa seu crispa, Trag. Cord. in Diosc.
Mentha sativa altera Matt Fuch Dod Tur Lac.
Mentha crispa Lon. Cam. sive Balsamita.
Mentha rotundifolia altera flore spicato, sive ... Mentha Lob. (transp.
Mentha vulgata, sive fusca sacra, Lob. ico. tit.
Mentha hort. rotundifolia, seu Romana, Cæs.
Mentha sativa minor, Cast. (exhibet.
Menthæ spicatæ quinq; varietates Lobelius
VI. Mentha rotundifolia spicata altera.
an Mentha ... Trag. Lon.
Sisymbrium Ang. ... Matth Lac. Cast. Lug.
Mentha ... Gesn. hort.
Sisymbrium mentha agrestis, Lob.
VII. Mentha angustifolia spicata.
Mentha, Brunf. Ang.
an Nepeta aquatica, vel Mentha agrest. 3. Trag.
Mentha 1 Matth. ... hortensis 1. Gesn. hort.
Mentha sativa, vel hortensis 3. Dod. Fuch. Tur.
... altera species, Cord. in Diosc.
Mentha ... Lon. acuta, Tab. Cã. in Mat.

Mentha Romana ... præstantior angustifolia, Ad. Lob.
Mentha sativa, Lugd. ... alta, Ger.
Mentha hortensis oblongo folio Cæs.
Mentha odorata angustifolia, Cam.
Latioribus aliam, aliam angustissimis & lon-gissimis folijs in hortis ... animus.
VIII. Mentha spicata folio ... angato.
Mentastrum alterum, Dod.
Mentastr. Anglicum cinereum & ..., Ad.
Mentastr. niveum Anglicum, Lob. Lugd. Eyst. cujus folium nomen apud Tabernæm ...
Interdum in eodem ramo folia quædam ... vei coloris, quædam partim nivei partim ... viridis, in quibusdam nihil nivei.

Mentha sylvestris sive Mentastrum.

I. Mentha syl. rotundiore folio. & Gesf. hor.
Mentastrum, Cord. in Diosc. Tab.
Mentastrum folijs orbiculatis, Gesn ap.
Mentha aquatica, Ger.
II. Mentha sylv. longiore folio. & Gesf. hor.
Mentha equina, Brunf.
Mentastrum, Trag. ... vel ... (ra) Matth. Fuch. Dod. ... Cam. Clus. hist. ... o.
Menthastrum syl. Eyst. vulgare Lugd.
Sisymbrium campestre, Ang.
Mentha sylv. Tur. Lon. sylv. altera, Cæs.
III. Mentha sylv. longioribus nigrioribus & minus incanis folijs.
Mentastrum aliud, Lob.
Mentastrum Campestre, Lugd.
IV. Mentha sylv. angustifolia.
Pulegium aquaticum, seu palustre spicat. Eyst.
V. Mentha montana ...
Menthastrum montanum, & ... Clus. pan.
Menthastrum montanum pannonic. Eyst. ...
Menthastrum pannonicum, Cam.
VI. Menthastrum cæruleum, Cam. ...
VII. Mentha tuberosa radice. (C...
Menthastrum tuberosa radice, Clus. pan. ...
VIII. Mentha radice geniculata ... in Diod.

MENTHA AQUATICA SIVE SISYMBRIUM.

Σισύμβριον, ... Sisymbrium, alij Serpillum sylv. vocant, Menthæ ... sed ... folijs atque odorat. Diosc. l. 2 c. ...

... alterum Mentha ... alterum quod Cardamine dicitur ... a quibusdam thymi ... appellatum, ... non amp... nascitur ... l. 19. c. 8. Sisymbrium ... nascitur in ... lagnis.

I. Mentha rotundif. palustris, seu aquatica ... Menta rubra, Brunf.

Balsa-

Balsamina agrestis & Nepeta 3. Trag.
Sisymbrium sylv. Matth. Lugd.
Sisymbrium, Fuch. Dod. primum, Thal.
Sisymbrij 1. species prima, Cord. in Diosc.
Calamentum 3. Ang.
Calamintha aquatica, Gesn. col. Tab.
Sisymbrium agreste aquaticum, Gesn. hort.
Menta sylv. altera, & Menta aquatica, Lon.
Menta sylv. 1. Cæs.
Aquatica, sive Sisymbria mentha, Ad. Lob.
Sisymbria mentha, Ger.
Balsamita officinarum, Eyst.

Hæc aliquando tota rubet: magis minúsve hirsuta existit.

II. Mentha rotundifolia palustris minor, sive flore globoso: pro 5. in Prodromo descripta.

III. Mentha palustris folio oblongo.
Mentastrifolia aquatica hirsuta, Ad. Lob. Lug.
Calamintha 3. Dioscoridis, Lob. ico.
Mentastrum minus spicatum, Lugd.
Mentastrum aliud hirsuto folio, Cam.

Menta cataria.

I. Mentha cataria vulgaris & major.
Menta non odorifera, Brunf.
Napeta vulgaris, Trag.
Nepeta fruticosa, Cord. in Diosc.
Herba gattaria, Matth. Cast.
Calaminthæ 1. genus, Fuch. 3. genus, Dod. gal. Tur. Thal.
Calaminthæ species quibusdam, Gesn. hort.
Calamintha montana, Lon.
Balsamita major, Lac.
Cattaria herba, Dod.
Cattaria, sive Mentha catti, Ad.
Mentha cataria, Lob.
Gattaria vulgò, Calamintha 3. Diosc. Cæs.
Herba felis, Lugd.
Mentha felina, Tab. Ger. Eyst.
Nepeta Germanica, Cam.

Alij Calaminthæ, alij Melissæ, alij Nepetæ, alij Urticæ, quæ Herculanea Plinio, speciem faciunt: alij inter Calamintham & Melissam mediam volunt.

II. Mentha cataria minor.
Cararia minor, Clus. pan.
Cattaria tenuifolia Hispanica, Eid. hist.
Nepeta minor, Cam.

III. Mentha cataria minor alpina: pro 4. in Prodromo descripta.
Nepetella, Eyst.

IV. Mentha cataria latifolia.
Mentha cataria peregrina latifolia, Lob. Lugd.
Menta felina sativa latifolia, Tab.
Menta cattaria altera, Ger.
Nepeta peregrina, Eyst.

V. Mentha cararia angustifolia major.
Mentha cataria peregrina angustifol. Lob. Lug.
Cattaria folio longiore, Dod.
Mentha felina sativa angustifolia, Tab.
Salvia Romana, Ger. ico.

VI. Mentha cataria angustifolia minor: sub 3. in Prodromo descripta.

CALAMINTA.

Καλαμίνθη, quasi bona & utilis mentha, nidore enim suo, ut habet Aristophanes, serpentes, vel accensa, vel substrata, aut Dioscoridis, l. 3. c. 43. fugare solet.

Genera tria Dioscoridi: 1. folijs Ocimi, montibus familiaris: 2. pulegio similis, sed major, quam ἄγριον γλήχωνα pulegium sylv. Romani νηπέταν vocant (& Plinius. l. 20. c. 14. Nepetæ obiter meminit) 3. Menthæ sylvestri cognata est, folijs oblongis, caule & ramis, quam superiora majoribus, sed viribus inefficacior.

I. Calamintha incana ocimi folijs.
Calamintha 2. incana, Lob Lugd.
Calamintha Cretica, Cam.
Calamintha montana incana minor, Tab.
Calamintha montana vulgaris, Ger.

II. Calamintha pulegij odore, sive Nepeta.
Calamintha altera, Matth Lugd. (fortè pulegium Diosc) Lac. ico. Lug. (duplici figura) Cam.
Nepeta agrestis, Cord. in Diosc.
Calamintha Italica pulegij odore, Gesn. hort.
Calamintha altera odore gravi Pulegij, folijs maculatis, Ad. Lob.
Pulegium sylv. sive Calamintha altera, Dod.
Calaminthum, quod vulgo Nepeta, Cæs.
Calamintha arvensis 2. Tab.
Calamintha montana præstantior, Ger. ico.
Calamintha angustis folijs, Eyst.

III. Calamintha vulgaris, vel officinarum Germaniæ.
Calamintha, Matth. 2. Thal. vulgaris, Cam.
Calamintha montana, Gesn. hort. Lac. Dod. Cast. Lugd.
Calamintha montana vulgaris, Lobel. Tab. Eystett.

... montana, Cord. in Diosc.
Calamintha ... Dioscoridis Dalechampio, Lug.
M... 4, Ger. ico.
IV. Calamintha magno flore.
Calamintha montana præstantior, Adv. Lob.
L... Tab. Eyst.
Cal... 1. Ang.
Calam... montanum, Cæs.
S... nia sive Salvia agrestis, Ger. ico.
V. Calamintha vulgaris exiguo flore: quæ in Prodromo describitur.
VI. Calamintha arvensis verticillata.
M... Brunf.
Nepeta agrestis, vel 4. Trag. Lugd.
Mentha aquatica ex ..., & Pulegium sylv. Eidem, & floris colore ... differt.
Calamintha aquatica, Matth. Lugd.
Calamintha aquatica Be... an Polycnemon, quasi multitibia, Ad. Lob.
Calamintha altera, Dod. gal. Fuch. Tur.
Calamintha arvensis, Gesn. hort. Tab.
Nepeta, Lon.
Polycnemon Lobelij, Lugd.
VII. Polycnemon Dalechampij, Lug. quid?

MELISSA.

Melissa ... id est, Apiastrum, quod hac ... apes delectentur, Dioscoridi, lib. ... cap. ... lib. 21. cap. 2. Meli... phyllon sive Melittis: & prius, lib. 21. cap. 9. Melissophyllon quod Ap... Melissa ab apibus, quæ etiam μέλισσαι dicuntur.

I. Melissa hortensis: & Lon.
Meli... Brunf. Ang. Dod. Cæs. Ger. officin. Eyst.
Melissa domestica, vel 1. Trag. descript. nostras, Cam.
Melissoph. Matth. Gesn. hort. Cast. Lugd. Tab.
Melissoph. vulgare vel adulterinum, Fuch.
Apiastrum, Matth. Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Ad. Lob.
C... Gesn. hort.
Hanc in montibus sponte nasci Matth. asserit, quam Melissophylli sylv. genus Matthioli, Gesf. hort. nominat.
II. Melissa peregrina folio oblongo.
Melissa Moldavica, Matth. Cast. Lugd.
Melissa vel Cedronella, id est, Citrago Turcica, ... hort.
M... Turcicum, Ad. Lob.
M... genus ex Oriente, Cæs.
Melissa Turcica Dalechampij, Lugd. Camer. Tab. Ger.
V... magnitudine: hinc duæ figuræ in L... hist. colore quoque flores, qui cæruleus, ... cæruleus, & albus.
Melissa Moldavica flore cæruleo, & flore albo, ...
III. Melissa Moluccana odorata.
Melissa Constantinopolitana, Matth.
Cardiaca Melica, sive Moluca Syriaca, Ad.
Moluca lævis, Dod. Ger.
Cardiaca melica, sive Moluca minus aspera, Lobel.
Moluca sive Melissa Constantinopolitana, Cam. 1. Cast.
Molucha 1. Cæs.
Moluca sive Melissa Turcica Dalechampij, (Lugd.
Melissophyllum Constantinopolitanum, Eid.
Cardica Syriaca, Tab.
Moluca odorata spinosa, Cast. Eyst.
Alteram lævem, alteram aculeatam Matth. dicit: aculeis carentem nullam vidimus.
IV. Melissa Moluccana fœtida.
Melica, vel Moluca asperior, Ad. Cam.
Moluca asperior Syriaca, & Maseluc Turcorum, Lob.
Molucca spinosa, Dod. Lugd. Ger.
Molucha altera, Cæs.
Molucca, vel Melissa Constantinopolitana 2. (Cast.
Cardiaca Syriaca aspera, Tab.
Molucca lævis inodora, Eyst.
Utramque Moluccam A... Galeni congenerem, ut & Dioscoridis & Plinij Cæsalpinus voluit.

MARRUBIUM.

Πράσιον Dioscorides. lib. 3. c. 119. id quod Marrubium album dicitur, nominat: at quod nigrum, ... lib. 3. cap. 117. vocat. Plinius lib. 20. cap. 22. Marrubium, quod Græci ... vocant ... ci, alio nomine Melamprasion Græci vocant.
... 6. hist. 1, & 2. proposuit: al... folio herbido, incisuris profundioribus ... unguens arij

 usum ...

utuntur: alterum rotundius squallens, incisuras habens obscuriores (Prasium innuere videtur.) Et Plin. l.2[illegible]. c.22. duo genera, ex Castoris sententia, nigrum, & quod magis probat candidum.

Marrubium nigrum.

I. Marrubium Cardiaca dictum, fortè primum Theophrasti.
Marrubium mas, Brunf.
Melissa sylv. Trag.
Cardiaca, Matth. Dod. gal. (& Sideritis 1.) Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Lycopsis, branca lupina, Ang.
Cardiaca, vel Lycopus. Fuch.
Alysson Galeni & Aëtij esse, Cæsalp. censet.

II. Marrubium palustre glabrum.
Marrubium aquat. Trag. Ad. Lob. Dod. Thal.
Marrubium palustre, Dod gal. Lon. (Lugd.
Sideritis 1. Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lugd.
Cast. Cam. 2. Lon.
Lancea Christi, Gesn. hort.
Verbenæ alterum genus, Cæs.

III. Marrubium palustre hirsutum: quod 1. in Prodromo.

IV. Marrubium nigrum fœtidum, Ballote Dioscoridis. (Lon.
Marrubium majus, vel 1. Trag. nigrum, Gesn. h.
Ballote, Matth. Fuch. Tur. Cord. in Diosc. Lac. Dod. Lob. Cæs. Cast. Lugd.
Marrubium nigrum fœtidum, Ad.
Marrubiastrum, Tab.
Marrubium aquaticum, Ger.
Variat folijs majoribus & minoribus.

V. Marrubium nigrum rotundifolium.
Ocimastrum Valentinum, Clus. hisp. & histor Lugd.
Marrubium Hispanici odore Stœchados, Lob.
Marrubium Hispanicum, Tab. Ger.

VI. Marrubium nigrum longifolium.
Herba venti Monspel. Gesn. hort. Lob Lugd.
Sideritis Monspeliensium, Lugd.
Parietariam Monspeliensium à Cordo vocari, Lob. & Lugd. asserunt.

Marrubium album.

I. Marrubium album vulgare.
Marrubium fœmina, Brunf. candidum, Trag.
Marrubium, Matth. Cord. in Diosc. Fuch. Dod. Tur. Lac. Cæs. Cast. vulgare, Clus. hist. Eyst.
Marrubium album odorum, Ad.
Marrubium, Gesn. hort. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Prasium, Ang.

II. Marrubium album villosum. an Prasium Dioscoridis: quod 2. in Prodromo.

III. Marrubium album crispum: quod 3. in Prodr. (num

IV. Marrubium album latifolium peregri-
Marrubium candidum, Dod. Ger. Hispanicum, Tab.
Marrubium candidum alterum Hispanicum, Lob. (hist.
Marrubium alterum pannonicum, Clus. pan. &
Marrubium Creticum, Cam. (grinum.

V. Marrubium album angustifolium pere-
Marrubium Creticum angustiore folio, Adv. Lob. Eystett.
Marrubium Creticum, Dod. Ger. Tab. Lugd. qui à priore non distinguit.
Marrubium Creticum aliud, Cam.

VI. Marrubium album peregrinum brevibus, & obtusis folijs.
Marrubium Creticum angustis folijs inodorum, Eystett.

GALEOPSIS SIVE LAMIUM VEL URTICA MORTUA.

Γαλίοψις = γαλεόβδολον tota frutice, cum caule & folijs Urticam refert at folia leviora & tri[illegible] olent flores tenues sunt ac purpurascentes Dioscoridi, l.4.c.95. Et Plinio, l.27.c.9. Galeopsis aut Galeobdolon, &c. Urtica mortua & iners, quod folijs innoxia sit, quam Plinius, l.21.c.15. inter Urticas recen[illegible] Lamium vocavit eam quæ innoxia sit & morsu careat: & l.22.c.14. addit album habere in medio folio [illegible]

I. Lamium purpureum fœtidum, folio subrotundo, sive Galeopsis Dioscoridis.
Urtica labeo mas, Brunf.
Lamium, Trag. (vel Urtica 8.9.10.) Fuch. Dod. gal. Lugd.
Galeopsis Ericio Cord. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. 2. Tab.
Galeopsis vulgaris fœtens purpurea, Adv. sive Urtica non mordax, Lob.
Galeopsis purpurea, Lugd. Cast.
Urtica mortua, Gesn. hort.
Urtica iners altera, Dod.
Urtica non mordax vulgaris fœtens purpurea, Lob. ico.
Lamium, sive Urtica non mordax vulg. & fœtida, Clus. pan.

Habe-

[illegible] & minore flore niveo, purpura-[illegible] [illegible] allo, luteo, & [illegible] [illegible] magis humi procumbens.

II. Lamium purpureum vel album non fœ-[illegible] [illegible].o.

[illegible] fœmina Brunf.

Gal[illegible] l.5.6. Urtica Matth. Lac.

[illegible]

[illegible] five Archangelica fl. alb Ad. Lob. Lug.

[illegible] Lamium 1. Dod.

[illegible] verticillato, Thal

[illegible], Cæf.

[illegible] & album, Tab. rubr. Ger.

[illegible] vera Dioscoridis Clus. hist.

[illegible] tantum differentes: est pur-[illegible] rubra [illegible] purascente, label-[illegible] ve[illegible]tatis: albo, luteo & croceo.

III. Lamium folio oblongo luteum.

[illegible] flore croceo, vel Urtica 6. Trag.

Urtica iners 3. five Lamium flore luteo, Dod.

Lamium luteum Ad. Lob. ico. Tab. Ger.

Leucas montana, Cæf.

Galeopsis flore luteo, vel Urtica labeo, Cam.

Flore ma[illegible] ex parte & nonnihil rubicun-di & ca[illegible] colo[illegible] quæ [illegible]

Urtica [illegible], five Lamium πολυμεγεθες, [illegible] Thal.

IV. Lamium m[illegible]latum.

Urtica fatua λ[illegible], Thal.

Galeopsis prima, Tab.

Lamium album, Ger.

Urtica mortua [illegible] lis albis refertæ, Col.

V. Lamium alba linea notatum.

[illegible] M[illegible]

Lamium [illegible] A[illegible] Cam.

M[illegible] cas Dioscor. forte Cæf.

[illegible] m Plini montan. Campoclarense, Col.

Huic linea semper per medium folij decur-[illegible] cujus altera species foliis brevioribus, pro-[illegible] s incisis & linea angustiore, &

[illegible] Col. dicitur.

VI. [illegible] um folijs caulem ambientib. majus.

[illegible] vel peregrinum, Clus. pan.

[illegible] annonicum 3. Clus. hist.

Ball[illegible] crispa major, Lugd.

[illegible] Thal.

Al[illegible] Tab.

Al[illegible] altera, Ger.

VII. Lamium folio caulem ambiente minus.

Morsus gallinæ folio hederulæ alterum, Lob. ic.

Leucas quarta, Cæf.

Ballote crispa minor, Lugd.

VIII. Lamium maximum sylvaticum fœ-tidum.

Heraclea vel Urtica 11. Trag.

Urtica sylvana, [illegible]n.

Urtica fœtida maxima πορφυρανθεμον, Thal.

Urtica Heraclea, Lugd. herculea, Tab.

Sideritis alia, Lugd.

Galeopsis legitima vel vera Dioscoridis Clus. histor.

Huic simile aliud, folijs non ita amplis, sed inferius incanis & lanuginosis (Lamium in-[illegible]num dici poterit) Thal.

IX. Lamium maximum sylvaticum alterum.

Galeopsis maxima pannonica Clus. pan. & hist.

X. Lamium montanum Melissæ folio.

Melissa prima Trag. ico. sylv. L[illegible]

Melissophylli species D[illegible]

Melissophyllum ve[illegible] C[illegible] obs.

Melissophyllum Fuch[illegible] Gesn. hor. Lob. (& Her-ba sacra Agrippæ) Lugd.

Melissa Fuchsij. Lob. ico. Cam. Eyst.

Herba sacra quorundam Dalechampij, Lugd.

Melissa altera, Cæf.

Variat floribus communiter pallidè purpu-rascentibus: reperitur & albis & versicolori-bus, hinc

Lamium pannonicum 1. versicolore flore, &

Lamium pan[illegible] 1. albo flore, Clus. hist.

Est & altera caulibus infirmioribus & fre-frequentiorib. & folijs paulo angustioribus, & Lamij pannonici 1. species altera, Eid. dicitur.

X. Lamium peregrinum, sive Scutellaria in Prodromo descripta.

Betonica sylv. Pauli, Quadramio.

Scutellaria, Cortuso.

Cassida, Colum.

Scordotis secunda Plinij, Ponæ.

Floribus est purpureis, rarius albis.

URTICA.

A[illegible] [illegible] l. 4. c. 94. & Theo. h[illegible] b[illegible] 7. παρα [illegible] [illegible] [illegible] undo f[illegible], [illegible] Ak[illegible] dicitur [illegible] quasi prurigi[illegible]osa, [illegible], quod pun[illegible] & pro morsu [illegible] [illegible] pustul[illegible] exci[illegible]tet, [illegible]

Genera

Genera duo Dioscoridi: una agrestior, altera non aque aspera, &c. at Plinio l. 21. c. 15. plures sunt differentiæ: sylvestris, quam fœminam vocant, mitior: & in sylvestri quæ dicitur Cania, acrior: quæ vero odorem fundit, Herculanea: quæ innoxia morsu carens, Lamium vocatur Vide etiam l. 22. c. 13. & 14. Distinguimus in pungentes & non pungentes: pungentes in majorem & minorem: non pungentes, in fœtidas & non fœtidas & has in maculatas, & non maculatas quæ floris colore purpureo albo, luteo variant.

Urtica urens.

I. Urtica urens maxima.
Urtica major, Brunf. Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Tabes.
Urtica vulgaris urens 1. Trag.
Urtica secunda, Matth. Lac. Cæs. Lugd. Cast.
Urtica, Cord. in Diosc. urens, Ger. urens altera, Dodon.
Urtica sylv. major, Gesf. hor. sylv. asperior, Lob.
Urtica communis. sive major & fœmina, Ad.
Hujus & caulis & radix aliquando parum rubent, & dicitur
Urtica rubra, Tab. Ger.
II. Urtica urens altera.
Urtica vulgaris urens altera, Trag.
Urtica oligophyllos (à folior. paucitate) Lug.
III. Urtica urens minor.
Urtica minor, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Lon. Thal. Tab. Ger. sylv. minor, Gesf. hor.
Urtica tertia, Trag. Matth. Lac. Lugd. Cast.
Urtica exigua. Cæs. urens minima, Dod.
Urtica minor sive Cania Plinij acrior, Ad.
Urtica minor acrior. Lob.
IV. Urtica urens pillulas ferens: 1. Dioscoridis semine lini.
Urtica, Ang legitima, Clus. hist.
Urtica Romana, Trag. Fuch. (& vera) Tur. Gesf. horr. Eyst.
Urtica syl. sive Rom na offic. semine Lini, Ad.
Urtica Rom. vel mascula, Lob. Cam. Tab. Ger.
Urtica prima, Matth. Lac. Cæs. Cast Lugd.
Urtica quæ in Alexandria Angiar dicitur, Alp.
Urtica sylvestris, Dod. gal.
Urtica urens prior Dod.

Urtica fatua aculeata.

I. Urtica aculeata folijs serratis.
Cannabis sylv. Trag. Lugd. spuria, Ger.
Cannabis sylv. spuria altera, Lob. ico.
Cannabina alba, Tab.
Floribus communiter purpureis: rarius candidis.
II. Urtica aculeata folijs serratis altera.
Cannabis sylv. spuria tertia, Lob. ico.
an Sideritis Cordi, Thal.
Alyssum arvense album, Tab.
Urtica mortua quarta, Dod. post.
III. Urtica aculeata folijs non serratis.
Sideritis altera Matthioli, ipsi Lugd.
Cannabis spuria facie Urticæ, Lob. ico.
Urtica fatua sylv. aculeata, Thal.

ALYSSON.

Ἄλυσσον Galen. 2. de Antidotis, herba est Marrubio similis, orbes habens in surculorum summitatibus, asperiores & magis spinosos: flores ad cæruleum vergentes: sic dicta eidem, 6. simpl. quod demorsos à cane rabido mirificè juvet. Sed hac a Diosc. l. 3 c. 105. quæ folijs est rotundis, & fructu duplicium scutulorum effigie, plane diversa: ut & Pl. l. 24. c. 11. licet eandem nominis ratione assignet, cui & alia est, & ad Rubiam lavem referre[illegible]

I. Alyssum verticillatum folijs profundè incisis.
Alysson Galeni, Clus. hisp. & hist. Dod. Lobel. Cast. Ger.
Alysson Galeni aliud, Cam.
Alyssum Galeni Hispanicum, Tab.
Moluccam spinosam Clusium pro Alysso pingere suspicatur, Lugdun.
Planta Hispanica Marrubio similis, Col.
Ex horto clarissimi Contareni.
II. Alysson verticillatum folijs crenatis.
Sideritis Alysson, & Sideritis Heraclea Dioscoridis, Alysson Antonij Coi ex Galeno, Col.

SIDERITIS.

Σιδηρῖτις (ἀπὸ σιδήρου ferro, ob vim vulnera glutinantem) Dioscoridi l. 4 c. 33.

Genera: Dioscoridi triplex est: 1. aliquibus Heraclea folijs Marrubij 2. folia longis pediculis hærentia, ceu filicis, utrinq, numerosa: quæ Heraclea Crateva, folijs Coriandro similibus. Plin. l. 25. c. 5. sub Achillea [illegible] differentias recensuit: prima Achillea, quæ & Dioscor. altera est Myriophyllon Diosc. tertia est Sideritis Heraclea 1. Diosc. quarta & quinta Sideritis Heraclea Crateva & tertia Diosc. sexta est Sideritis secunda Diosc. [illegible]

Siderit-

Sideritis hirsuta.

I. Sideritis folijs hirsutis profundè crenatis.
Sideritis herbariorum 5. Tab.
Sideritis Monspeliaca Scordioides, Ad. floribus luteis, Lob. Lugd.
Tragoriganum Prassaoides, Peninij.
II. Sideritis hirsuta procumbens.
Sideritis Heraclea, Clus. hisp. at 3. in hist.
Tetrahit herbariorum, Lob. Lugd.
Herba Judaica, Dod.
Sideritis Herculea Dioscoridis, Cæs.
Sideritis prima Herculea, Cam.
Sideritis herbariorum 4. Tab.
III. Sideritis hirsuta procumbens altera minimum crenata.
Sideritis quarta & quinta, Clus. hist.
IV. Sideritis vulgaris hirsuta erecta.
Sideritis prima, Fuch. Tur. Cord. in Dios. Gesn. hort. Thal.
Sideritis vulgaris, Cam. in Matt. vel 2. Clus. hist.
Sideritis quarta, Lon.
Sideritis Heraclea, Cord. hist. Tab.
Sideritis sive ferruminatrix, Ad. Lob. ico.
Sideritis Herculea altera in vineis, Cæs.
Herba Judaica, Ges. col.
Tetrahit, Lugdun.
V. Sideritis hirsuta vulgaris humilior.
Sideritis secunda, Clus. pan. & hist.
Illius flos candidus, rictu sanguineis notis aspersо: hujus flos amplior, albus luteo pallescens paucis rubris punctis aspersis.
VI. Sidertis hirsuta pallido flore.
Sideritis pannonica 3. Clus. pan. at 6. in hist.
VII. Sideritis montana parvo varióq; flore.
Siderit. mont. parvo flore nigro purpureo, Col.
Caput purpureo nigrescit, umbilico luteo & collo candicante, à D. Columna accepimus.
VIII. Sideritis alpina Hyssopifolia.
Sideritis montana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Sideritis herbariorum 6. Tab.
Sideritis septima, Clus. hist.
Variat folijs quandoq; angustioribus, quandoq; latioribus & in summitate crenatis, qualem ex Pyrenæis habemus.
IX. Sideritis querno folio, Dalech. Lugd.
Huic similem Britannicæ nomine, ann. 1578. in horto Patavio legimus.
X. Sideritis alsine Trixaginis folio: quæ 2. in Prodromo.

Sideritis glabra.

I. Sideritis arvensis latifolia glabra.
Sideritis 2. Matth. quamvis hist. Lugd. velit esse Cannabinam spuriam Lobelij: alij Marrubium pannonicum Clusij.
Sideritis Heraclea altera, Cæs.
Sideritis arvensis flore pallido, Cam.
Sideritis prima arvensis species altera, Thal.
Alyssum majus, Tab.
Alyssum Germanicum, Ger.
II. Sideritis glabra oblongo splendente folio: quæ 1. in Prod.
III. Sideritis arvensis angustifolia rubra.
Sideritis alia in vineis flore purpureo, Cæs.
Sideritis arvensis flore rubro, Cam.
Sideritidi 1. congener secunda, Thal.
Ladanum segetum Plinij, & Tetrahit angustifolium alijs, Lugd.
Alyssum Galeni flore purpureo, Tab.
Plinius lib. 26. cap. 8. inquit, Ladano sistitur alvus utroque quod in segetibus nascitur contuso & cribrato: hæc ille. Flore est purpureo, rarius albo.

E U P H R A S I A.

Euphrasiam olim Εὐφροσύνη dictam aliqui volunt, eò quod oculos, eorum caliginem discutiendo, delectet: hinc nonnullis Ophthalmica & Ocularia: quæ cum paulò supra ducentos annos inventa fuerit, veteribus indicta videtur. Fortè hæc vox à Buglossa mutuata, quæ etiam εὐφροσύνη dicitur: quod eo modo quo Buglossa in vinum conjecta, animi lætitiam faciat; sic & Euphrasia, quam primo loco proponimus, oculos juvet: hinc Germanis, oculorum solatium.

I. Euphrasia officinarum.
Eufragia alba, Brunf. vulgaris, Col.
Eufragia, Matth. Ang. Cæs. Cast. desc. altera major, Thal.
Euphrasia & Eufrasia, Fuch. Dod. Lac. Ges. Ad. Lob. Lugd. Tab. Ger. vulgaris, Lon.
Euphrasia Argentinensium, vel 2. & 6. Trag.
Ophthalmica sive Ocularia, Eric. Cord.
Altera major est & ramosior, folijs minoribus: altera minor folijs latioribus, & in montibus ferè semper unicaulis, quandoq; in alpibus Helvetiorum parva, luteis floribus: floris

colore variat, communiter ex luteo albicat, aliquando eleganter ex cæruleo purpurascit: hinc Euphrasia ramosa pratensis flore albo, & Euphrasia minus ramosa, flore ex cæruleo purpurascente, Eyst.

II. Euphrasia folijs lini angustioribus.
Eufragia linifolia, Col. par. 2.
Hæc flore, fructu, semine ac sapore congener & dodrantem non excedit.

III. Euphrasia pratensis rubra.
Eufrasia altera, Dod. Lob. Lugd. Col.
Sideritis pratensis rubra, Lugd.
Ericoides rubrum, Thal.
Cristæ alterius generis prima, Cæs.
Odontites, Tab.
Cratæogonon Euphrosyne, Ger.
Habetur brevis & palmaris.

IV. Euphrasia pratensis Italica latifolia.
Eufragia 3. non scripta, sive media, Col.
Brunellæ Italicæ nomine in Phytopinace: ac in Prod. sub Euphrasia purpurea minore descripta: quæ floris colore purpureo, vel candido variat.

V. Euphrasia Italica latifolia altera.
Eufragia major sylv. purpurea latifolia, Col.

VI. Euphrasia pratensis lutea.
Sideritis pratensis lutea, Lugd.
Ericoides luteum, Thal.
Cristæ alterius generis altera, Cæs.
Odontites secunda flore luteo, Tab.
Eufragia sylv. major lutea angustifolia, Col.

VII. Euphrasia lutea alsinefolia, radice squammata: pro 1. in Prod. descripta.
Anonyma radice dentariæ, Col. par. 2.

MELAMPYRUM.

Μελάμπυρον, id est, Triticum nigrum, Galeni 1. aliment. ult. quod ex tritici mutatione generari censetur: & Theophrasto 8. hist. 5. de nostro 1. & 2. intelligere oportet: quod quibusdam Plinij l. 21. cap. 17. Stelephuros, alijs ejusdem Alopecuros, cui nomen à spica molli & lanugine densa, vulpium caudis non dissimili, cui proxima Stelephuros, nisi quod illa particulatim floreat: hæc Plinius. An fortè Aera Plinij l. 18. c. 17. Triticum simili modo enecat aera: quamvis hoc nomen & jam Lolio tribuatur.

I. Melampyrum purpurascente coma.
Trifolium majus, Brunf. ico.
Triticum vaccinum, Trag. Dod. Lon. Lugd.
Melampyr. Dod. gal. Ad Lob. Cam. Tab. 5. Thal.
Parietaria sylv. tertia, Clus. pan. & hist.
Variat floris colore: flore est infernè supernéq; puniceo, medio candido, folijs laciniatis: sic infernè puniceo, supernè luteo, folijs minorib. flore luteo in summo albicante: infernè candido supernè luteo: sic ex albo viridiq; mixto.

II. Melampyrum cærulea coma.
Parietaria Lipsensium, Trag.
Parietaria sylv. Cam. sylv. 1. Clus. pan. & hist.
Coma, coloris est, modo violacei, modo purpurei, nunc dilutioris, nunc saturatioris: modo candidi.

III. Melampyrum lanuginosum Boeticum.
Parietaria montana Boetica, Clus. cur post.

IV. Melampyrum luteum latifolium.
Parietaria sylv. 2. Clus. pan. & hist. sylv. Eyst.
Cratæogonon, Ad. Lob. Lugd. rubrum & album, Ger.
Satureia lutea Dalechampij, Lugd.
Hyssopus nemorensis & lutea, Lugd.
Melampyrum primum, Thal.
Crista prima, Cæs.
Milium sylvaticum primum & secundum (solo colore floris differunt) Tab.
Κραταιόγονον Dioscorides l. 3. c. 139. folijs Melampyro similibus describit, & c quæ notæ huic conveniunt. At Plinio l. 7. cap. 8 Cratæogonon duplex, alterum Dioscoridis respondens, alterum fortè Persicaria erit.

V. Melampyrum luteum angustifolium: quod sub Melampyro 4. in Phytopinace, & pro Melampyro luteo linariæ folio, in Prod. descr. an Melampyrum sextum, Thal.

VI. Melampyrum luteum minimum.
Melampyr. perpusillū luteum, Ad. Lob. ic. Lug.
Melampyrum luteum, Tab.

BETONICA.

Κέστρον à remediorum copia & varietate: ψυχότροφον, quod frigidis locis inveniatur: Romanis Bettonicà Dioscoridi l. 4. cap. 1. Vetonica quæ dicitur in Gallia, in Italia Serratula, à Græcis Cestron, aut Psychotrophon, Plinio lib. 25. cap. 8.

I. Beto-

I. Betonica purpurea.
Betonica, Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch. (purpurea, Eid. ico.) Dod. Gesn. hort. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Thal. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Betonica vulgaris, Clus. hist.
Vetonica, Cord. in Diosc. & hist.

Duplex est: altera spica breviore, altera lõgiore, molliore, serius florente, & altius excrescẽte.

II. Betonica alba.
Betonica alba, Brunf. Tab.
Betonica albo flore, Dod. Clus. pan. & hist. Cam.
Betonica candida, Trag. Lob.
Vetonica alba, Cord. hist.

III. Betonicæ folia capitulo Alopecuri.
Alopecuri genus, sive Alopecuros montana, Lugd.

SERRATULA.

Serratula à folijs minutim serratis nomen accepit.

Serratula, Matth. Dod. Adv. Lobel. Clus. histor. Lugd. Cast. Cam. Ger.
Serratula tinctoria, Tab. tinctoris, Eyst.
Cerretta sive Serretta, Cæs.
Centauroídes, vel Centaurium majus syl. German. Th. qui vult Schartam seu Tinctoriũ florem à Trago nominari: quod ego, sed malè, aliàs credidi.
Solidago Serracenica 4. Lon. ico.

Differentia in folijs ratione incisuræ quadruplex est, ut rectè Thalius:

1. Folijs omnibus serratis, sed incisura carentibus, etiam flore candido, quæ
Serratula tinctoria 1. Tab.
Serratula purpurea, Ger.

2. Folijs ad radicem integris, reliquis profundè incisis, quæ
Serratula 2. Tab.
Serratula flore albo, Ger.

3. Primum folium ad radicem integrum habet, reliqua omnia dissecta, quemadmodum Lobelius 1. figurâ pinxit.

4. Folia utroque latere omnia similibus divisionibus divulsa sunt, quæ
Serratula 3. Tab. Ger. & 2. apud Lob.
Serratula tinctoris, Eyst.
Majorem & minorem Cæsalpinus agnoscit.

BEHEN ALBUM ET RUBRUM.

Serratulæ affinis capitulo squammoso luteo, ut & flore.

Behmen abiad Arabum: id est Behen album, nam rubrum Behmen Ackmar incolæ appellanr, Rauvvolff. & Lugd. ap.

Behen Arabibus, ut Serapioni sunt radices pastinacæ radicibus similes: quare Haliabbas scribit Behen & Pastinacæ sylv. radices, nullum inter se discrimen habere. Equidem in officinis radices duæ nomine albi & rubri ostenduntur, sed quid sint controvertitur: Album aliqui Polemoniæ sive Lychnidis, quæ Papaver spumeum & Behen album Monspeliensibus dicitur speciem esse existimant: Ben verò rubrum, alij Limonij maritimi, alij Valerianæ rubræ, alij Bistortæ esse autumant: aliqui verò, Garzia & monente & reprehendente, Zerumbeth esse statuunt. Quare aliqui in descriptionibus Arabum, substituunt Eryngium, alij Tormentillam, alij Angelicam, alij denique Caryophyllatam. Licet Actuarius & Myrepsius Behen Hermodactylos esse velint.

SCROPHULARIA.

Scrophularia & à radice nodosa & ab effectu, quod ad Scrophulas prodesse credatur, nomen accepit. Alia tamen radice est nodosa, alia fibrosa nodis carens.

I. Scrophularia nodosa fœtida.
Scrophularia major, Brunf. Gesn. hort. Tur. Lon. Adv. Lobel. Cæs. Thal. Lugd. Camer. Tab. Ger.
Scrophularia, Matth. Lac. Dod. Cast.
Ocimastrum alterum, Trag.
Galeopsis, Dod. gal. Fuch. cui minor, in ico.
Clymenum mas, Gesn. hort.

Sunt qui Galeopsin: alij Clymenum Plinij l. 25. c. 7. cui hederæ folia tribuit: alij Chrysipeam ejusdem l. 26. c. 9. (cujus tamen notas nullas addidit) velint. Alijs Millemorbia, Ficaria, Ferraria, sive Castrangula.

II. Scrophularia palustris non fœtida, seu aquatica minor.
Scrophularia fœmina, Cam. ep. Matth.
Betonicæ aquaticæ septentrionalium species minor, Lob. obs.

III. Scrophularia aquatica major.
Ocimastum majus, Trag.

Galeopsis 2. Dod. gal.
Scrophulariæ majoris altera species, Gesf. hor.
Clymenon fœmina, Eid.
Clymenon, sive Betonica aquatica, Tur.
Betonica aquatica, Dod. Ad. Lob. Lugd. Taber. Ger.
Scrophularia major aquatica, Thal.

IV. Scrophularia folio Urticæ.
Galeopsis, Ang.
Scrophularia peregrina, Cam.
an Scrophularia Cretica 2. Clus. hist.

V. Scrophularia flore luteo.
Lamium pannonicum, 2. Clus. pan. alterum sive exoticum, Eid. hist.
Scrophularia montana maxima, Col.

In Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.

VI. Scrophularia folijs laciniatis: quæ 2. in Prod.

VII. Scrophularia folijs filicis modo laciniatis, vel Ruta Canina latifolia.
Scrophularia Cretica 1. Clus. hist.

VIII. Scrophularia, Ruta canina dicta vulgaris, Sideritis 3. Matth. Cam. qui addit forte à pictore non rectè expressam.
Sideritis altera Diosc. Lac. Cast. Tab. prima, Lon.
Galeopsis 3. Dod. gal.
Ruta canina, Ad. Lob. Lugd. Tab. Clus. hist.
Scrofulariæ similis planta major: Sideritis 2. Dioscoridis, Cæs.

In Matthioli figura folia inferiora cum Tanacetum referant, aliqui Tanacetum inodorum esse suspicantur: at Rutam caninam ipsum exprimere voluisse non dubitamus, cum à Nobiliss. Cortuso Sideritidis 3. nomine, Rutam hanc accepetimus, qui eam Matthiolo communicaverat.

STACHYS.

Στάχυς frutex est Marrubio similis, sed longior, folijs subhirsutis, duris, odoratis, candidis, Dioscoridi lib. 3. cap. 120. At Plinio lib. 24. cap. 15. Stachys porri similitudinem habet, longioribus & pluribus folijs, odoris jucundi, coloris in luteum inclinati. Stachys id est spica.

I. Stachys major Germanica.
Marrubium agreste, vel 3. Trag.
Stachys, Matth. ed. prim. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lac. Lon. Ad. Cast Lugd. Tab. Ger. Dioscoridis, Lob.
Sphacelus alijs Stachys, Guil.
Stachys Germanica, Gesn. ap. minor, Cam.
Pseudostachys, Matth. Lugd.
Salvia sylvestris, Cæs.
Marrubium montanum alterum, Thal.
Sideritis, Heraclea, Col.

Floribus est purpurascentibus, rarius albis.

II. Stachys Cretica: pro Pseudostachyde 1. in Prodromo describitur.

III. Pseudostachys alpina.
Marrubium montanum 1. Thal.
Alpenkraut/ fortè Sphacelus Theophrasti, Lon.
Salvia sylv. nigrior, Cæs.
Salvia alpina, Tab. Ger.

Hujus altera species gravi odore carens: utraque sub Pseudostachyde 2. in Prodromo descripta.

IV. Stachys minor Italica.
Stachys, Matth. Dod. Lugd. Taber. Ger. minor, Cam.
Stachys floribus gratioris odoris, Gesn. ap.
Stachys spuria Flandrorum, Ad. Lob. ob.
Stachys lychnitis, Eid. ico.
Salvia sylvestris 3. Cæs.

V. Stachys Lusitanica, Lob. Lugd.

VI. Stachys spinosa Cretica.
Stachys spinosa & Gaiderthymo, id est, Asininum Thymum, Clus. ap. 1.
Gaiderothymum Creticum, Hon. Belli ep. 3. ad Clus. Ponæ Ital.

VII. Stachys palustris fœtida.
Stachys palustris Gesneri, Cam.
Betonica fœtida, Gesn. col.
an Herbæ Judaicæ cognata, Eid.
Sideritis 1. gravis odoris, Thal.
Clymenon minus Lugd.
Tertiola, quod tertianas sanet, Cæs.
Marrubium aquaticum acutum, Ger.
Lysimachia galericulata adulterina, Eyst.

SECTIO SEXTA.

SALVIA; HORMINUM; VERBASCUM; BLATTARIA; ÆTHIOPIS; VERBASCULUM SIVE PRIMULA VERIS; Sanicula Alpina vel Auricula Ursi; Pinguicula; Digitalis; Ephemeron.

SALVIA.

Salvia, quod ad multa, præsertim ad fœcunditatem, salutaris sit: cum steriles, hujus usu frequenti gravidæ reddantur: quare Agrippa sacram herbam vocavit, Aëtio auctore. Ἐλελίσφακον Dioscoridi l.3.c.40. (quasi in tabem redacta, cum herba ipsa semper retorrida & exucca videatur: id enim σφακὸς & σφάκελος significat: folia enim attritis vestibus comparantur) & ἐλαφόβοσκον & σφαγνὸν dicitur. Plinius l.22.c.25. Lenti sylvestri annumerat, putans Elelisphacon à Lente dictum, ab alijs Phacon. Est, inquit, & sylvestris Elelisphacos à Græcis dicta, ab alijs Phacos: Est ea sativa lente levior & folio minore atque ficciore & odoratiore (quibus Sphacelum Theophrasti innuit.) Est & alterum genus ejus sylvestris, odore gravi: hac mitior: folia habet Cotonei mali effigie, sed minora & candida) hæc est apud Dioscoridem historia Salviæ, quam cum Phaco & Aphaca confundit) subjungit: nostri, qui nunc sunt herbarij, Elelisphacon Græcè, Latinè Salviam vocant, mentæ similem, canam, odoratam (majorem haud dubiè intelligit.) At l.26.c.6. Salviæ meminit: an verò de hac, vel Stachy, vel Sphacelo Theophrasti, vel Hormino vulgari, vel Aethiopide loquatur, ambigitur.

Genera: Dioscorides unius meminit: quæ major vulgaris est: at Theoph.6.hist.1. Salviæ plura sunt genera: subjungens Sphacelum & Salviam inter se distare, quasi alterum urbanum alterum sylvestre genus dixerit.

I. Salvia major, an Sphacelus Theophrasti?
Salvia latifolia, Brunf.desc.Trag.Gesf.hor.Lon.Clus.hist.Cam.
Salvia major, Matth.Fuch.Dod.Tur.Lac.Lugd.Cast.Tab.Ger.
Salvia hortulana, Eric. Cord.
Salvia, Ang.Cord.in Diosc.domestica, Cæs.
Salvia major scabrior Dioscoridis, Ad.Lob.
Salvia major latifolia flore cæruleo, Eyst.

Varietas in folijs & floribus: folijs est viridibus, ijsque crispis & non crispis, purpurascentibus, versicoloribus: sic vel totis, vel partim albidis: floribus communiter cæruleis, rarius candidis.

II. Salvia nigra.
Salvia major alba, Dod.

Foliorum pediculi, ac nervi, & recens enata folia atrorubent.

III. Salvia minor aurita & non aurita.
Salvia nobilis, Brunf.Gesn.hort.
Salvia angustifolia & minor, Trag.
Salvia minor, Matth. Fuch. Dod.gal. Cord. in Diosc.Lac.Tur.Lob.Cæs.Tab.Ger.pinnata, Ad.Eyst.
Salvia acuta, Lon.
Salvia angustifolia, Clus.hist.
Salvia tenuifolia auriculata, Cam.
Sphacelus verus Theophrasti, Lugd.

Variat folijs auritis, vel pinnatis, & non auritis: folijs aliquando Lavandulæ concoloribus, sed latioribus, & gravioris odoris: rarius luteolis: flore cæruleo, rarius albo.

IV. Salvia minor altera: hæc odore & sapore est Absinthij, floreque rubente: quam primum Basileæ in horto Pharmacopæi Johannis Heitzmanni: dein in horto Montebelgardiaco, legitimus.

V. Salvia folio tenuiore.
Salvia Hispanica odoratissima, Cam.
Salvia Indica, Tab.Ger.
Salvia Hispanica flore albo, Eyst.

VI. Salvia latifolia serrata: quæ 1. est in Prodromo.

VII. Salvia angustifolia serrata.
Salvia Cretica angustifolia, Clus.hist.

VIII. Salvia angustifolia lanuginosa: quæ 3. in Prodromo.

IX. Salvia baccifera.
Salvia fructum instar gallæ ferens, Matth.
Salvia Græca, quæ hodie φλασκουμηλιά, Ang.
Salvia Cretica, Dod.Tab.
Salvia coccifera sive baccata Cretensis, Ad.
Salvia Cretica baccifera, Lob.ico. Lugd.Cam.ep. Matth.

Hujus folia aliquando aurita, nonnunquam

appendicibus carentia: subinde quædam cauliculorum pars inter genicula in crassitudinem extuberant ut gallarum (sunt excrescentiæ quædam) magnitudinem & similitudinem, seu baccarum & pomorum orbiculatorum, in Creta assequantur. At in regionibus frigidis nulla profert: hinc duæ figuræ apud Clus. hist. Salvia Cretica pomifera, & non pomifera.

X. Salvia folio subrotundo: quæ 2. in Prodromo.

HORMINUM.

Ὅρμινον herba est folijs Marrubio similis, caule quadrangulo, &c. Dioscoridi l.3. c.145. dictum videtur ἀπὸ τοῦ ὁρμᾶν, quod περὶ τὴν συνουσίαν παρορμᾶν, ad Venerem stimulet, ut Dioscorides loquitur. Theophrastus Hormini (Gaza Geminalem vertit) inter fruges meminit 8. hist 1. & 7. Galeno 8. simpl: ὅρμινον: Aegineta ὅρμινον & ὅρμινον dicitur. Plinius l.18. c.7. Horminum à Græcis dictum, Cumino simile scribit.

Genera duo Dioscoridi: sativum & sylvestre: in sylvestri semen rotundum ac fuscum, in altero nigrum & oblongum reperitur. Et Plinio l.22. c.25. Horminum Cumino simile, &c. duorum generum, alteri semen nigrius & oblongum, alteri candidius & rotundius: qui vires à Dioscoride prius propositas subjungit.

I. Horminum sativum.
Horminum, Matth. Ang. Lac. Dod. Adv. Lob. Cæsalp. Lugd. Taber. Cast. sativum, Dod. gal. Cæsalp. Cam.
Orminum verum, Gesn. hort. minus, Lon.
Horminum sylv. folijs purpureis, Ger.

II. Horminum Syriacum: & Eyst. in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descriptum.
Bisermas, Cam. Aman quibusdam.

III. Horminum Sclarea dictum.
Gallitricum sativum, Trag.
Gallitricum, Dod. gal. Lugd. Cam. Ger.
Sclarea, Matth. Cast. Cam. Tab. vulgo & Centrum galli, Guil. pap.
Sclarea hortensis, Gesn. ap.
Sclarea Æthiopis, Ang.
Orminum sativum, Fuch. Tur. Cord. in Diosc.
Horminum & Orminum minus, Gesn. hort.
Scarlea, Ad. Lob.
Sideritis Heraclea, Frac. cui & Alysson Galeni.
Scordium alterum Plinij, Dalech. in Plin.
Orvala, Dod. Cast.
Horminum sylv. 1. Clus. hist.
Horminum hortense, Eyst.
Matrisalvia major, Col.

Quibusdam scopa regia Plinij, inter Sideritides lib. 25. cap. 5. & Tussilago altera, quæ quibusdam Salvia, Plinij lib. 26. cap. 6. cum qua in multis convenit: alijs Phorbion Galeni: alijs Baccharis Dioscoridis l. 3. cap. 51. alijs Scordium alterum Plinij l. 25. cap. 6. quibusdam Alectrolophos Plinij lib. 27. cap. 5. in cujus descriptione seminis forma & usus, cum Sclareæ semine convenit; alijs Horminum sativum Dioscoridis.

IV. Horminum luteum glutinosum.
Orvala 3. Dod.
Colus Jovis, Ad. Lob. Clus. pan. Lug. Cam. Eyst.
Melinum, Cæs.
Galeopsis lutea Dalechampij, Lugd.
Horminum sylv. 2. Clus. hist.
Camphorata quibusdam, quia summitas Camphoram redoleat: Sphacelus alijs, quod ejus succus in ulceribus malignis valeat. Stachys Plin. quibusdam.

V. Horminum syl. latifolium verticillatum.
Horminum sylv. 1. vel sylv. latifolium alterum, Clus. pan.
Horminum sylv. 3. Eid. hist.

VI. Horminum pratense folijs serratis.
Salvia agrestis, Brunf. flore purpureo, Eyst.
Salvia sylv. vera, Trag. sylv. Gesn. hort.
Horminum sylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. Lugd. Camer. majus, Thal.
Horminum sylv. 2. vel sylv. 4. flore violaceo, Clus. pan.
Hormini quarti species 1. Eid. hist.
Orvalæ sylv. species 4. Dod.
Sideritidis Heracleæ species, Fracast.
Gallitricum vulgo, Cæs.
Sclarea sylv. Tab.
Colus Jovis, Ger. ico. Eyst.
Quibusdam Verbenacæ rectæ genus: alijs Alectorolophos Plinij.

Hujus differentiæ plures, florum colore non nihil differentes: ut flore cæruleo, violaceo, rubicundo: Sic Camerarius absque ullo flore per æstatem, sed hyeme cæruleo, lupuli odore, observavit.

VII. Horminum pratense niveum folijs incanis.

Hor-

Horminum ſyl. quartum niveo flore, Cluſ.pan.
Hormini ſylv. quarti altera ſpecies, Cluſ.hiſt.
Horminum ſylv. Ger.
Sclarea ſylv. flore albo, Tab.
Salvia agreſtis flore albo, Eyſt.

VIII. Horminum ſylv. majus folijs profundius inciſis.
Hormini ſyl. 4. altera ſpecies, vel dilutiore flore, Cluſ.pan. ſyl. 4. ſpecies 3. Eid.hiſt.

Pars externa non purpuraſcit, ſed vireſcit: folia inferiora quaſi laciniata: flos dilutioris coloris, aliquando quaſi cinereus. Hoc etiam flore eſt minore & rubro, quod
Hormini ſylv. quarti ſpecies 4. Cluſ. hiſt.

IX. Horminum ſylv. Lavandulæ flore.
Hormini ſylv. ſecundi ſpecies 5. Cluſ. pan. 4. ſpecies 5. Eid. hiſt.
Sclarea Hiſpanica, Tab.
Gallitricum alterum, Ger.

X. Horminum ſylv. ſalvifolium majus, vel maculatum.
Horminum ſylv. Matth. Cæſ. Caſt. Lugd.
Verbaſcum ſalvifolium, Lob. ico.
Verbaſcum nigrũ ſalvifolium, Ad. Lob. ob. Lugd.
Orvala altera, Dod.
Hormini ſylv. tertij altera ſpecies, Cluſ.pan.
Hormini ſylv. quinti altera ſpecies, Eid.hiſt.

XI. Horminum ſylv. ſalvifolium minus.
Horminum ſylv. 3. vel Horminum ſylv. 5. ſalvifolio, Cluſ.pan.
Hormini ſylv. quinti ſpecies prior, Eid.hiſt.

Flos ex cæruleo purpuraſcens & quaſi violaceus, interdum colore dilutiore, nonnunquam quaſi cineraceo.

XII. Horminum minus ſupinum.
Horminum ſylv. ſextum ſive minus ſupinum Creticum, Cluſ.hiſt.

XIII. Horminum anguſtifolium laciniatum: quod 2. eſt in Prodromo.

Folia inferiora aliquando in profundas lacinias dividuntur: aliquando Scolopendriæ folia referunt.

XIV. Horminum minus album Betonicæ facie: quod 3. in Prodromo.

XV. Horminum tenuifolium anguſtis folijs Erythrodani ſylveſtris longiorib⁹, Thal. quid?

VERBASCUM.

Verbaſcum φλόμος Dioſcoridi lib 4. cap.104. ἀ φλέγω uro, quaſi φλόγος flamma, quia hujus pro elychnijs uſus eſt.

Genera ſumma duo Dioſcoridi: album & nigrum: in albi genere mas & fœmina: mas folijs albis, oblongis, anguſtis: fœmina folia braſsicæ latiora, candida, flores candidi aut ex luteo palleſcentes. Nigrum folijs eſt albo latioribus & nigrioribus. Eſt ſylveſtre folijs Salviæ, flore verticillato luteo. Sunt & Phlomides duæ hirſutæ, humiles, rotundis folijs. Tertia præter has eſt quæ Lychnitis & Thryallis, folijs craſsis ad lucernarum elychnia aptis. Et Plinio lib.25.cap.10. Verbaſcum Græci Phlomon, genera habet prima duo: album in quo mas: alterum nigrum, in quo fœmina, tertium, non niſi in ſylvis reperitur, ſunt folia braſsicæ latiora piloſa, &c. Silveſtris folia Eleliſphaci alba, ramis lignoſis. Sunt & Phlomides duæ hirſutæ, rotundis folijs humiles. Tertia Lychnites vocatur, ab alijs Thryallis, folijs ad lucernarum lumina aptis.

I. Verbaſcum mas latifolium luteum.
Verbaſcum 1. Matth. Cord. in Dioſ. Lugd. Cæſ. Thal.
Verbaſcum mas, Ang. Ad. Caſt. Tab.
Verbaſcum candid. mas, Lac. Lon. album mas,
Verbaſcum latius, Dod. latifolium mas, Eyſt.
Verbaſcum mas & Candela regia, Lob.
Verbaſcum aut Phlomos vulgaris mas, Lob.
Thapſus barbatus, Ger.

II. Verbaſcum mas anguſtioribus folijs floribus pallidis.
Verbaſcum ſecundum, Matth. Lac. Caſt. Lugd.
Verbaſcum ſylv. majus, Lon.

III. Verbaſcum fœmina flore luteo magno.
Verbaſcum ſive candela regia, Trag.
Verbaſcum nigrum, Fuch. Lon.
Verbaſcum album fœmina luteo flore, Dod.gal. Lugdun.
Vebaſcum album mas, Ang.
Varbaſcum maximum albũ fœmina flore ſubpallido, Lob.ico.
Verbaſcum alterum flore aureo, Cæſ.
Verbaſcum luteum, Tab.
Verbaſcum lychnite minus, Ger.

IV. Verbaſcum fœmina flore albo.
Verbaſcum ſylveſtre, Trag.
Verbaſcum candidum mas, Fuch. Dod. gal. Tur. Geſ. hort.
Verbaſcum tertium flore candido, Cæſ.

Verbascum album fœmina, Ang. Lon.
Verbascum angustius, Dod.
Verbascum flore albo, Tab.
Thapsus barbatus maximus odoratus Septentrionalium, Ad. fœmina flore albo, Lob. ico.
Thapsus barbatus flore albo, Ger.
Varietas in folijs observatur, quam notarunt nomine
Verbasci albi secundi, Tab.
Verbasci albi, Ger.
V. Verbascum Lychniris flore albo parvo.
Verbascum primum, Brunf.
Verbascum lychnite, Matth. Lac. Tab. Ger.
Verbascum candidum fœmina, Fuch. Ges. hor.
Verbasc. album fœmina, albo flor. Dod. gal. Lug.
Verbascum fœmina, Ad. Lob. obs. Lugd.
Verbascum quartum, Cæs. Eyst.
Phlomos mas alter, Lob. ico.
Phlomos lychniris, Lugd.
Verbasci tertia altera species, Cast.
VI. Verbascum nigrum folio papaveris corniculati & Cam.
Verbascum aliud, Matth.
Verbascum laciniatum, Lugd.
Verbascum sylv. tertium, Dod.
Verbascum syl. Salvifolium, fruticosum, lignosum, Ad. ubi legendum Verbascum purpureum Erucæfolium.
Verbascũ syl. Salviflorum laciniatum, Lob. ob.
Verbascum Intubaceum, Tab.
VII. Verbascum nigrum flore ex luteo purpurascente.
Verbasc. nigrum, Trag. Dod. Lob. ico. Tab. Ger.
Verbascum tertium, Matth. Lac. Cast. Lugd.
Verbasc. syl. Fuch. Tur. Ges. hor. syl. minus, Lon.
Verbascum nigrum Salvifolium purpureo flore, Ad. Lob.
Verbascum nigrum latifolium, Thal.
Blattaria Plinij, seu Verbascum nigrum, Eyst.
Flore variat: alterius ex citrino purpurascit: alteri' ex flavo candid': alibi flore prorsus cãdido.
VIII. Verbascum folijs subrorundis flore Blattariæ: in Phytopinace & Prodromo describitur.
IX. Verbascum humile Creticum laciniatum.
Arcturus Creticus, Belli ep. 1. ad Clus. Ponæ.
Verbascum Brassicæ folio, Col.
Verbascum fruticosum auriculatum, Ponæ Ital.
Variat: nam illud folijs est latiorib. capitulis rotundis: est & alterum, longiorib. & angustioribus folijs, capitulis oblongiusculis, & hoc est Arcturi secunda species, Ponæ Ital.

Verbascum Salvifolium.

I. Verbascum latis Salviæ folijs.
Verbascum syl. Matth. Ang. Lac. Ges. hor. Lugd. Clus. hisp. & hist. Cast.
Verbascum sylv. alterum, Dod.
Verbascum syl. Salvifolium fruticosum lignosum, Ad.
Verbascum salvifol. fruticosum, luteo flor. Lob.
Verbascum sylv. folijs Salviæ, Cam.
Verbascum quartum, Lob. ico. 7. Cæs.
II. Verbascum angustis Salviæ folijs.
Verbascum sylv. Dod. Ges. hort. Lugd. Cæs.
Verbascum sylv. Salvitenuifolium Narbonensium, Ad.
Verbascum sylv. folijs Salviæ tenuifoliæ, Lob.
Phlomis lychnitis, Clus. hisp. & hist. Lugd. duplici figurâ.
Salvia sylv. Monspeliensium, Ges. hor.
Hæc Angarathi aliquibus dicitur.
III. Verbascum acuto salviæ folio.
Phlomos lychnitis altera Syriaca, Lob.
Verbascum syl. folio Salviæ tenuifoliæ, Lugd.
IV. Verbascum subrotundo Salviæ folio.
Verbascum syl. Salvifoliũ exoticum, Lob. Lug.
Hoc Verbasci cistioidis nomine ex horto clarissimi Contareni habemus.

BLATTARIA.

Blattariam Plinius l. 25. c. 9. sic expressit: Est similis Verbasco herba, quæ sæpe fallit pro ea capta, folijs minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo. Hæc abjecta blattas in se contrahit, ideoq; Romæ Blattariam vocant, hæc ille. Hoc Dioscorides l. 4. c. 104. Verbasco sylvestri cui flos est aureus tribuit.

I. Blattaria lutea folio longo laciniato.
Blattaria, Trag. Matt. Ang. Fuch. Dod. Ges. h. (& Verbasci nigri species) Lon. Lug. Cast. Tab. Ger.
Chrysogonom, an potius Blattaria Plinij, Ad.
Blattaria, Lob. Plinij, Eid. ico.
Blattaria flore luteo, Eyst.
Verbascum leptophyllum, Cord. hist.
Verbascum nonum, Cæs.
Duplex est: altera quatuor cubitorum, tria, quatuor, quinq; & plura vascula conjuncta habens: altera humilior, singula vascula proferens, folijs multò viridioribus.

II. Blattaria alba.
Blattaria flore albo, Lob.ico. Cam.Eyst.
an Verbascum quintum, Cæs.
Ad Verbascum lychnitis referri potest. Variat flore parvo, eoq; albo vel viridi, vel viridi purpurascente & magno flore, quare hæc
Blattaria altera: illa verò
Blattaria flore viridi.
Blattaria flore ex viridi purpurascente dicitur, Lobel. icon.

III. Blattaria magno flore: & Lob.ico.
IV. Blattaria purpurea.
Blattaria flore purpureo, Ges.hor.Lob.ico.Lug. Cam. Ger.
Blattaria phœnicea, Tab.
an Verbascum octavum, Cæs.
Folijs est nigrioribus non laciniatis, parumque serratis: flos modo dilutè rubet, obsoleto colore purpurascit: quandoq; nigræ violæ colore eleganti nitet.

ÆTHIOPIS.

Æthiopis Dioscoridi lib.4.cap.105. folia Verbasco similia, per quam hirsuta habet, &c. Et Plinio lib.27. cap.4. Aethiopis folia habet Phlomo similia, magna, multa & hirsuta, &c. a loco natali forte nomen habet, quæ Plinio l.c. ex Aethiopia eximia venit: hac, inquit lib.26. cap.4. clausa omnia tactu aperiri. At lib.24. cap.17. Aethiopida in Meroë nascitur, ob id Meroidum appellarunt folio Lactucæ, &c. hic sanè aliam quàm Dioscorides intelligit.

I. Æthiopis folijs sinuosis.
Æthiopis, Matth Ang. Lac. Dod. Ges. hor. Lon. Cæs. Lugd. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Æthiopis sive Phlomitis, Ad. Lob.
An potius Verbascum lychnites Dioscoridis: cùm hujus Æthiopidis vascula, non solùm bina semina nec ervi magnitudine contineant, nec radicem viscidam habeat, neque in exsiccatâ cornu duritiem sentiatur, quæ à Dioscoride suæ tribuuntur.
II. Æthiopis folijs in profundas lacinias divisis: quæ in Prodromo describitur.

VERBASCULUM SEU PRIMULA VERIS.

Primula veris, quod primo Vere floreant, Dioscoridis lib.4. cap.104. φλομίδες & Plinij lib.25. cap.10. Phlomides censentur. Alijs verò Plinij lib.25. cap.4. & lib.26. cap.11. Dodecatheon, cui sunt folia septem, Lactucæ similima, à lutea radice exeuntia. Verum apud Plinium lib.25. cap.10. alterum genus Alismatis in sylvis, nigrius, majoribus folijs, videtur.

Verbasculum flore simplici.
I. Verbasculum pratense odoratum.
Herba Paralysis, Brunf. Cast. desc.
Herba Paralysis vulgaris, Trag. altera, Cæs.
Dodecantheon, Ang.
Primula veris, Matth. Lugd. Taber. hortensis, Thalio.
Primula veris major fl. luteis odoratis, Dod.
Primula pratensis, odora lutea, Ad. Ger.
Primula veris flore luteo, Eyst.
Primula pratensis, Lob.
Primula veris flavo flore elatior, Clus. hist.
Verbasculum odoratum, Fuch. Dod. gal.
Arthritica, Ges. hor. simplex luteo flore, Cam.
Alisma pratorum, Col.
II. Verbasculum pratense vel sylvaticum inodorum.
Herba Paralysis alba, Brunf. sylv. Trag.
Primula veris altera, Matth. Lugd.
Verbasculum non odoratum, Fuch.
Verbasculum album, Dod. gal.
Primula veris maj. (fl. albidis inodor.) Dod. Ger
Primula pratensis pallida, Ad.
Primula pratensis inodora luteopallida, Lob.
Primula veris, Paralysis sylv. Thal.
Primula sylv. tertia, Tab.
Primula veris pallido flore elatior, Clus. hist.
III. Verbasculum sylv. majus singulari flore.
Verbasculum minus, Dod gal.
Primula veris minor, Eid. Lugd. Ger.
Primula sylvarum, Ad Lob. Lugd.
Arthriticæ species flore singulari, Ges. hor.
Herba Paralysis, Cæs.
Primula veris pallido flore humilis, Clus. hist.
Alisma sylvarum, Col.
Primula sylv. secunda, Tab.
Primula veris sylv. flore pallido, Eyst.
Arthritica caule exiguo vel nullo, Cam.
Flore est pallido, reperitur etiam niveo, quæ Sylvarum primula alba, Ad.
IV. Primula veris montana incana lutea.
Paralytica rotundifolia montana, Col.

Verbasculum flore multiplici.

I. Verbasculum hortense multiplex.
Arthriticæ genus dasypodium, sive densifolium, Gesn. hort.
Arthritica pleno flore, Cam.
Primula hortensis Anglica flore pleno, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Primulæ veris flos multiplex, Dod. multiflora, Tab.
Primula veris Anglicana flore pleno, Eyst.

II. Verbasculum sylv. magno plenoq; flore.
Primula veris sylvarum flore pleno specioso, Ad. Lob. ico. Eyst.
Primula veris sylvarum flore multiplici, Lugd.
Primula veris multiflora sylv. Tab. veris flore pleno, Ger.

III. Verbasculum syl. minus singulari flore.
Primula sylvarum flore obscurè virentibus fimbriatis, Ad. Lob. Lugd.
Primulæ veris minoris altera species, Dod.
Primula sylv. flore viridi, Tab. Ger.

IV. Verbasculum proliferum.
Primula veris flore gemino altero alteri innato, Lob. Lugd.
Primula veris prolifera, Tab.
Primula veris flore geminato, Ger. Eyst.

Verbasculum alpinum.

I. Verbasculum umbellatum alpinum minus.
Majele, Cord. obs.
Berchenblümlein/ Gesnero, monente, Cam.
Verbasculus alpinus sive cæruleus, Lugd.
Sanicula alpina minor sive media, Lob. Lugd.
Primula veris flore rubro, Clus. pan. & hist. Ger.
Arthritica flore purpureo, Cam.
Primula alpina media, Tab.
Primula veris angustifolia rubra & alba, Eyst.

Flore est subcæruleo, aut carnei coloris, aut dilutiore purpurâ nitente, interdum saturatius rubente: rarò candido & exalbido, omnes tamen circa umbelicum luteoli sunt.

II. Verbasculum alpinum umbellatum majus.
Ruyserlin/ Simlero de alpibus.
Paralitica alpina, Sanicula angustifolia major, Lob. Lugd.
Primula veris albo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Primula alpina angustifolia, Tab.

Variat floris colore: est albo: rubro: rubore & candore confuso.

SANICULA ALPINA VEL AURICULA URSI.

Sanicula à sanandis vulneribus: Auricula Ursi à forma foliorum dicitur: an Ἄλισμα sive Δαμασώνιον folijs Plantaginis sed angustioribus. & interram convexis, &c. Dioscoridis l. 3. c. 169. Et Pliny l. 25. c. 10. Alisma sive Damasonion folijs Plantaginis, sed angustioribus, magisq; laciniosis, convexuq; in terram, &c.

Sanicula alpina folijs serratis.

I. Sanicula alpina lutea.
Sanicula sive Auricula Ursi, Matth.
Arthriticæ genus alpinum, & Sanicula alpina, Gesn. hort.
Lunaria arthritica, Eid. de lun. & fracto.
Auricula ursi, Dod. Cast.
Auricula ursi prima vel luteo flore, Clus. pan. & hist. Ger.
Paralytica alpina, Sanicula sive auricula ursi, Lob. flore luteo, Ad.
Auricula ursi seu lupi, Cæs.
Primula veris pachyphyllos, Lugd.
Auricula ursi floribus luteis, Cam. Tab. Eyst.
Alisma sive Damasonium Dioscoridis, Col.

Variat folijs & floribus: folijs lævibus & viridibus, interdum incanis vel canescentib. densioribus, tenuioribus: majorib. & minoribus: floribus pallidis, luteis, aureis, rarissimè candidis vel cæruleis, ijsq; modò majorib. modò minoribus, modò denis, vicenis, tricenis, hinc
Auricula ursi floribus pallidis & candidis.
Auricula ursi floribus luteis.
Auricula ursi floribus aureis & cæruleis, Tab.

II. Sanicula alpina purpurea.
Britannica, Ang.
Arthriticæ species flore purpureo, Ges. hor.
Paralytica alpina, Sanicula flore purpureo, Ad. Auricula ursi, Castor. icon. flore purpureo, Lobel. icon.
Auricula ursi suaverubens, Ger.
Auricula ursi 2. Clus. pan. & hist.
Primula alpina latifolia, Tab.
Sanicula alpina rubra, Eid.

Flore est purpurascente, rubescente sanguinis modo, & atro colore.

III. Sanicula alpina folijs rotundis.
Auricula ursi quinta, Clus. hist.

Hæc etiam minoribus folijs reperitur, quæ Auriculæ ursi quintæ similis, Clus. ap. alt. auct.

IV. Sanicula alpina flore variegato.
Auricula ursi tertia, Clus. pan. & hist.

Auri-

Auricula ursi floribus guttatis, Tab.
Floribus est rubris, albis maculis aspersis.
V. Sanicula alpina angustifolia.
Auricula ursi 5. Clus. pan. 7. in histor. at 8. in cur. post.
Auricula ursi 8. Tab. flore purpureo, Ger. Eyst.
Flores dilutè rubent: huic similis brevioribus tamen folijs, cujus Clus. in cur. post. meminit.
VI. Sanicula alpina folijs quasi farinâ asper-(sis.
Auricula ursi 7. Clus. cur. post.
Flores exalbidi carneo colore perfusi.
VII. Sanicula alpina minima carnea.
Arthritica cæruleis flosculis, Gesn. hort.
Sanicula alpina minima, Lob. Lugd. Tab.
Auricula ursi 6. Clus. pan. 8. Eid. hist. 10. cur. post.
Auricula minima, Ger.
VIII. Sanicula alpina minima nivea.
Auricula ursi minima flore niveo, Clus. pan. & hist. Tab. Ger.
an Auricula ursi flore albo, Eyst.
Folia pallescunt & flos omnino niveus, cum illius viridia folia & flos dilutè rubens sive carneus.
IX. Sanicula alpina folijs borraginis villosa.
Auricula ursi Myconi, Lugd.
Auricula ursi ex Pyrenæis, Clus. hist. ap. alt. auct.
Auricula ursi 9. Eid. cur. post.

Sanicula folijs non serratis.

I. Sanicula alpina rubescens, folio non serra-(to.
Auricula ursi 4. Clus. pan. & hist. 7. Tab.
Auricula ursi rubescens, Ger.
II. Sanicula alpina alba folijs non crenatis.
Auricula ursi 6. Clus. hist.
Similis flore pallido, quæ
Auricula ursi pallido flore, Clus. cur. post.
III. Sanicula alpina minima pilosa: quæ pro 2. in Prodromo descripta.

Sanicula rotundifolia.

I. Sanicula montana latifolia laciniata.
Cortusa, Matth. Cast. Lugd. Cam.
Caryophyllata Veronensium fl. Saniculæ ursinæ, Ad. Lob.
Sanicula montana, Clus. hist. altera, Eid. pan.
Sanicula alpina, Tab. Ger.
Duplex figura apud Clusium, Tab. & Ger.
1. Sanicula montana, Clus. hist.
Sanicula alpina Clusij, Tab. Ger.
2. Cortusa Matthioli, Clus. hist. & cur. post.
Saniculæ alpinæ icon verior, Tab.
Cortusæ rarior icon, Ger.
In figura Saniculæ Clusij malè aversa parte puncta aspersa sunt.
Flore est eleganter rubro, & ad purpureum tendente: habetur & violaceis, rariùs albis floribus.
II. Sanicula montana rotundifolia major.
Sanicula alpina alia, Gesn. hort.
Caryophyllata, sive Geum alpinum recentiorum folio hederaceo, Ad. Lob. ico. I. ugd.
Sanicula montana 1. Clus. pan. altera, Eid. hist. Eystett.
Sanicula alpina, Cam. ep. guttata, Eid. hort.
Cotyledon 3 Dalechampij. Lugd.
III. Sanicula montana rotundifolia minor.
Sanicula montana minor, Clus. pan.
Saniculæ montanæ alterius species 2. Eid. hist.
IV. Sanicula montana longifolia serrata.
V. Sanicula montana flore calcari donato.
Pinguicula (vel Liparis) Gesn. Cl. pan. & hist.
Cucullata, quibusdam Criâs Apuleij. Lugd.
Pinguicula vel λίπαγερ, Viola humida aut palustris: Dodecatheon Plinij, Gesnero, Cam.
Variat floris colore, qui albus, purpureus & cæruleus.

DIGITALIS.

Digitalis, quod flores digitale referant, nomen habet. Sunt qui ad Verbascum, alij ad Alismatis genus alterum Plinij referant. At Doctiss. Fabius Columna, Ephemerum Dioscoridis lib. 4. cap. 85. censet.

Digitalis folio Verbasci.

I. Digitalis purpurea folio aspero.
Campanula sylv. Trag.
Digitalis rubra, Dod. gal. purpurea, Fuch. Ang. Gesn. hort. & ap. Lon. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Aralda Bononiensibus, Gesn. hort.
Verbascum digitale, Costæo.
Virga regia major flore purpureo, Cæs.
Ephemeri alia species major, Col.
Flos purpureus, nigris punctulis insignitus, ruber, incarnatus, sive ex purpureo candidus, intus punctatus: aliquando flores in rotundam spicam in gyrum coli effigie in summo dispositi rufescunt ex luteo, intus guttis purpureis asperis, hinc

Digitalis flore rubro, & flore incarnato, Eyst.

II. Digitalis alba folio aspero.
Digitalis 2. Dod. alba, Lob. Lugd. Eyst.
Virga regia major flore pallido, Cæs.
Ephemeri altera species major candida, Col.

Flos nivei candoris, intus nigris punctis intercursantibus.

Digitalis folio vurescente.

I. Digitalis lutea magno flore.
Campanula sylv. flore luteo, Trag.
Digitalis lutea, Fuch. Anguil. Lon. Thal. Lugd. Cam Tab. Ger. flore luteo, Eyst.
Digitalis minor, Ges. hor. flore minore, Eid. col.
Digitalis lutea flore amplo, Ponæ.
Digitalis 3. Dod.
Calathiana viola Plinij, Dalech. in Plin.
Ephemeron Dioscoridis, Col.

Flore est luteo pallido, rarissimè albo: & intus vario.

II. Digitalis major lutea vel pallida, parvo flore.
Digitalis major, Ges. hor. 4. Dod.
Digitalis flore minore albidiore, Gesn. col.
Digitalis lutea, Ad. parva, Lob. ico. sub ramo minore exprimitur.
Virga regia: Alisma & Damasonium Dioscoridis, & Fistula pastoris Avicennæ, Cæs.

III. Digitalis minor luteo parvo flore: in Prodromo descripta.

IV. Digitalis angustifolia lutea.
Digitalis lutea parva, Lob. ico.

V. Digitalis angustifolia flore ferrugineo.
Digitalis gilvo flore, alias ferrugineo, Lob.

EPHEMERON.

Cum doctissimus Fabius Columna, Digitalem censeat esse Ephemeron Dioscoridis, pauca aspergamus. Ἐφήμερον sive ἴρις ἀγρία caulem & folia lilij habet sed hæc tenuiora: flores candidos, amaros, semen molle, radicem unam digitali crassitudine, longam astringentem, odoratam, &c. Diosc. l. 4. c. 85. Ephemeron folia habet lilij, sed minora, caulem parem, florem cæruleum, semen super vacuum, radicem unam digitali crassitudine, Plinio l. 25. c. 13. Subjiciamus & Matthioli & Lobelij Ephemeron utrumque nobis incognitum.

I. Ephemeron quod aliqui sylvestrem Irin appellant, Matth. Lacunæ, Cast. desc.
Ephemerum non lethale Matthioli, Lug. Tab.
Ephemerum Matthioli, ex spurijs appositis plantis esse videtur, Colum.

II. Ephemerum Matthioli, vel potius Ephemerum spurium, Lob. Dod.

Has duas easdem esse vix credimus: cum illi folia lilij & radix unica digitalis crassitudine tribuatur: huic verò folia & radix Isatidis adscribatur: imò figurarum nulla est similitudo. & Lobelij potius Lysimachiam aliquam referat.

CASPARI BAUHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER SEPTIMUS.

SECTIO PRIMA.

LYSIMACHIA; VERONICA; TEUCRIUM; SCORDIUM; CHAMÆDRYS; CHAMÆPYTIS; ALSINE; SPERGULA; ANAGALLIS; ELATINE.

LYSIMACHIA.

Λυσιμάχιον ἢ λύθρον Dioscoridi l. 4. c. 3. caules emittit cubitales fruticosos, folia salignis similia, flos flavus aureúsve, &c. Sic dicta à Rege Lysimacho Agathoclis filio ejus inventore: folia habet Salicis viridia, florem purpureum (aureum habet vetus) fruticosa, &c. Plinius l. 25. c. 7. addit tantam ei vim esse, ut jumentis discordantibus jugo imposita, asperitatem cohibeat. Unde videtur innuere, παρὰ τὸ λύειν μάχας λύειν dictam esse. Salicaria etiam, à foliorum cum salicis folijs similitudine vocatur. Hujus species est siliquosa, quæ à siliqua to fœtu præcoci qui auctu & incremento florum eruptioni antevertit, quasi proles parente prior, Filius ante patrem vocitatur.

Lysima-

Lysimachia lutea.

I. Lysimachia lutea major: quæ Dioscoridis.
Centaurium majus quibusdam, Hermol. Manard. Ruel.
Lysimachia lutea, Trag. Fuch. Tur. Ang. Adv Lob. Cæs. Tab. Cam. Ger. Eyst. lutea communis, Clus. hist.
Lysimachia, Matth. Lac. Lugd. 1. Lon.
Lysimachia vera, Cord. in Diosc. falsa, Cast.
Lysimachium verum, Dod. gal. legitimum, Eid.
Lysimachium luteum, Gesn. hort. Thal.
Salicaria, Gesn. hort.

Folijs nunc ternis, nunc quaternis, nunc binis reperitur.

II. Lysimachia lutea minor, folijs nigris punctis notatis.
Lysimachia lutea in alis foliorum florens, Cæs.
Lysimachia lutea altera, Clus. pan. & hist.
Lysimachia flore luteo majore, Cam.
Lysimachia lutea Pannonica major, Eyst.

Folijs est quaternis, etiam ternis.

III. Lysimachia trifolia lutea spicata.
Lysimachia lutea altera ἰσχρῶ Col.

IV. Lysimachia bifolia flore globoso luteo.
Lysimachia lutea altera, Lob Clus. hist.
Lysimachium aquatile, Dod. belg.

Addit Clusius Lysimachiam luteam 3. sive minorem, quæ à priore solùm radice & caule, quæ melius exprimuntur, differt.

V. Lysimachia lutea corniculata.
Lysimachiæ Virgineæ nomine ipsum semen Patavio missum quod anno 1619. in horto eleganter crevit & ex semine deciduo se facilè hactenus propagavit.

Lysimachia siliquosa.

I Lysimachia siliquosa hirsuta magno flore.
Lysimachia seu Salicaria altera, Trag.
Lysimachia purpurea, Fuch. (Tur.
Lysimachiæ purpureæ primum genus. Eid. ico.
Lysimachium purpureum 1. Dod. gal. Lugd.
Antoniana major hirsuta, Gesn. hort.
Epilobij 4. species. Gesn ad Cord.
Lysimachia siliquosa, Ger. 1. Tab.
Lysimachia 2. & 3. fl. purpureo vel rubro. Lon.
Lysimachij majoris purpurei 1. species, Thal.
Onagra campestris hirsuta, Cæs.

Flore est majore violaceo, purpureo.

II. Lysimachia siliquosa hirsuta parvo flore.
Lysimachia siliquosa 2. Tab.

Major est & minor, utraq; in Prod. descripta.

III. Lysimachia siliquosa glabra major.
S. Antonij herba 3. Ges. ad Cord. cui & filius ante patrem. (hist.
Lysimachia siliquosa, Ad. Lob. Cast. major, Cl.
Pseudolysimachium purpureum 1 Dod.
Onagræ genus alterum, Cæs.
Lysimachia siliquosa flore albo, Tab.
Lysimachia campestris, Ger.
Lysimachij majoris purpurei 2. species, Thal.

Flore est parvo pallidè rubente, rarius albo: quibusdam Delphinium Dioscoridis censetur.

IV. Lysimachia siliquosa glabra minor.
Filius ante patrem minor, Gesn. col.
Lysimachiæ siliquosæ varietas, Ad.
Lysimachiæ medium genus, Thal.
Lysimachia minor, & 3. Tab.

Flosculi rubicundiores: alij ex rubicundo pallidiores: alij prorsus candidi.

V. Lysimachia siliquosa glabra angustifolia.
Lysimachiæ mediæ altera species, Thal.
Lysimachia siliquosa minor, & 7. Tab.
Chamænerion, Ger. ico.

VI. Lysimachia Chamænerion dicta latifolia.
Antoniana, sive S. Antonij herba maxima, Ges. hort. ap.
Chamænerion & Epilobion, Gesn. ad Cord. Eyst Thal. cui &
Lysimachia omnium maxima.
Filius ante patrem maximus, Gesn. col.
Onagra, Lugd. Cæs.
Lysimachia vulgo altera, Cam.

Sub Chamædaphne malè in Matth. meo Typographi errore posita, cum ad Onagræ caput p. 816. reponi debuisset, ut ex synonymijs, quilibet tantillùm in plantis versatus colligere potest. Onagra Dioscoridis l 4 c. 118. & Oenothera Plinij l. 26. c. 11. & 14. censetur: flore est cæruleo, rarius albo, ut & subsequens. (stifolia.

VII Lysimachia Chamænerion dicta angu-
Epilobium (id est ἐπὶ λοβῷ ἴον viola super siliquâ) sextum, Gesn. ad Cord.
Pseudolysimachium purpureum minus, Dod.
Lysimachiæ siliquosæ varietas altera, Ad.
Chamænerion Gesneri, seu Delphinium buccinum, Diosc. Lob.
Lysimachia siliquosa alia, Lugd. 3. Clus. hist.
Lysimachiæ species in uliginosis, Thal.
Linaria rubra, Lugd.

VIII. Lysimachia Chamænerion dicta alpina: quæ in Prodromo describitur.

Lysimachia spicata.

I. Lysimachia spicata purpurea, fortè Plinij.
Solidaginis Sarracenicæ alia species, Trag.
Lysimachia altera, Matth. Lac. Lugd. Cast. Eyst.
Lysimachium purpureum, Gesn. hort. Thal.
Lysimachium purpureum alterum, Dod gal.
Lysimachia 3. Tur.
Lysimachia fortè Pliniana, Ad.
Lysimachia purpurea, Lob. Cæs. Cam. Tab.
Lysimachia flore purpurascente, Ang.
Pseudolysimachium purpureum alterum, Dod.
Lysimachia purpurea communis major, Clus. histor.
Lysimachia purpurea spicata, Ger.

Folia bina communiter, aliquando terna: rarius quaterna, simul caulem ambiunt.

II. Lysimachia spicata cærulea.
Lysimachium cæruleum, Dod. gal.
Lysimachij 3. genus, Dod. Gesn. hort.
Pseudolysimachium cæruleum, Dod.
Lysimachia cærulea hortensis, Ad. Lob. Lugd.
Lysimachia cæruleo flore, Clus. hist.
Veronica recta cærulea, Eyst.

Lysimachia non spicata.

I. Lysimachia rubra non siliquosa.
Lysimachia 2. vel minor rubro flore, Clus. pan.
Lysimachia purpurea 2. sive minor, Eid. hist.

II. Lysimachia linifolia purpurocærulea.
Lysimachia rubra minima, Clus. hist.

III. Lysimachia cærulea galericulata, vel Gratiola cærulea.
Lysimachia galericulata, Lob. Lugd. Clus. hist.
Lysimachia flore cæruleo galericulato, Cam.
Sideritis cærulea, Thal.
Gratia Dei, Cæs.
Tertianaria, Tab.
Herba Judaica altera, Dod. belg.

Hæc in Anglia flore albo quoque reperitur.

EXOTICA.

I. Poutiou ex Malacca ad febres abigendas: par. 4. Ind. Orient. 8.

II. Sary flos seu pollen, quo corpus inungentes contra ventorum vim se tutos afferunt, l.c.

III. Sodouvaya in Java oblinendo corpori idonea, l.c.

IV. Surahan, vili pretio venditur, l.c.

VERONICA.

Veronica, apud recentiores herba est celebratissima, Græcis & Latinis scriptoribus fortè incognita, quamvis Dodonæus velit esse Betonicam Pauli lib. 7. Cæsalpinus verò ad Myosotidem Dioscoridis lib. 2. cap. 214. at Columna ad Alysson Dioscoridis lib. 3. cap. 105. referendam censet. Germanis Ehrenpreiß *&* Grundheil *ob mirificam facultatem ulcera ac vulnera sanandi.*

I. Veronica mas erecta.
Veronica mas, Matth. Ang. Lugd. Cast.
Veronica assurgens, Dod.
Veronica recta mas, Lob. vulgaris recta, Clus. hist.

Duplex est: major & minor: illa latiore folio & longiore spica: hæc angustiore folio & breviore spica.

II. Veronica mas supina & vulgatissima.
Teucrium, Trag.
Veronica mas, Fuch. Lon. Lugd. Thal.
Veronica mas serpens, Dod.
Betonica Pauli, Dod. gal.
Veronica vulgo dicta, Gesn. hort.
Veronica vera & major, Ad.
Veronica major septentrionalium, Lob.
Veronica, Tab. vera & major, Lob. ico. Cam. Ger.
Veronica vulgaris supina, Clus. hist.
Veronica humicaulis & supina, Col.
Auricula muris 3. Cæs.

Floribus est subcæruleis, rarius candidis, reperitur nonnunquam folijs vulgatæ forma quidem similibus, sed triplo minoribus.

III. Veronica spicata latifolia.
Veronica prima, vel major latifolia, Clus. pan.
Veronica erectior latifolia, Eid. hist.

Alia est folijs atrovirentibus & splendentibus: in altera nec splendent, nec adeò atra sunt: spica etiam in alia oblongior.

IV. Veronica spicata angustifolia.
Veronica recta herbariorum, Lob. Lugd.
Veronica recta vulgaris major, Clus. hist.
Auricula muris 4. Cæs.
Veronica recta 1. & 2. Tab. assurgens, Ger.
Veronica spicata cærulea, Cam.

Variat folijs latiorib⁹ & paulò angustioribus: spica flosculorum cæruleorũ, & spica dilutiore.

Addit Clusius in hist.alterius figuram, quam à priore non distinguo, nomine Veronicæ secundæ erectioris angustifoliæ.

V. Veronica spicata minor.

Veronica recta minima, Lobel. Lugdun. Ger. Clus. histor.

Veronica recta minor, Clus. pan. Tab,

Flore est cæruleo, rarius albo.

VI. Veronica pratensis sepillifolia.

Eufragia, & Eufragia nobilis, Brunf.

Teucrium alterum, Trag.

Veronica fœmina, Dod. gal. Lugd. Thal.

Betonica Pauli, Turn. Gesn. hort. quorundam, Camer.

Veronica pratensis, Dod.

Veronica minor serpillifolia, Ad. Lob.

Auricula muris prima in pratis, Cæs.

Folijs est communiter integris, rarissimè crenatis: floribus cæruleis, frequentius pallidis & dilutis: hinc

Veronica minor, Tab. Ger.

Veronica minor fœmina flore candido, Tabernæmont. sub

Veronica mare, apud Ger.

VII. Veronica alpina frutescens.

Veronica tertia fruticans, Clus. pan. & hist.

Veronica alpina serpillifolia, Ponæ.

VIII. Veronica alpina bellidis folio hirsuta, in Prodr. descripta: quæ duplex est major & minor.

TEUCRIUM.

Τεύκριον Dioscoridi l.3.c.111. (eò quod Teucer ejus inventor existimetur, Plinio l.25.c.5. auctore) & χαμαίδρυς ex aliorum sententia. Plinio l.c. & l.26.c.8. Teucrium.

I. Teucrium.

Teucrium secundum, Matth. Lugd. 1. Tab.

Teucrium, Fuch. Ang. Dod gal. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. verum, Gesner. hort. Eyst.

Chamædris altera seu assurgens, Dod.

Teucrium vulgare fruticans, sive 1. Clus. hist.

Teucrium latifolium, Ger.

II. Teucrium folijs Scorodoniæ.

Teucrium verum, Cam.

III. Teucrium Creticum incanum.

Teucriem Creticum, Clus. hist.

IV. Teucrium peregrinum folio sinuoso.

an Pæderota, Pausaniæ?

Teucrium Boeticum, Clus. hisp. Lugd. Tab. Ger.

Teucrium fruticans Boeticum, Clus. hist.

Camerarius, Teucrij Boetici, quod à Clusij diversum sit & Teucrij Belgici solo nomine meminit: sed quid utrumq; ?

V. Teucrium alpinum inodorum magno flore: in Prodromo descriptum.

VI. Teucrium alpinum coma purpurocærulea.

Clinopodium alpinum, Ponæ.

VII. Teucrio affinis, Chamærops.

Chamærops, Plinij l.26.c.7. Lugd.

SCORDIUM.

Σκόρδιον Dioscoridi l.3.c.125. quod Allium aliquantum redoleat: at Galenus 8. simpl. propter acrimoniam Scorodo, id est. Allio adsimilem, nomen sortitum putat: quibusdam, Crateva auctore, μιθριδάτιον, ab inventore dicitur: Plinio l.25.c.6. Scorodotis sive Scordion.

Genera: Græci unius meminêre: at Plinius l.c. duplex habet: alterum folijs lanuginosis, quernæ similitudine. Est & alterius generis latioribus folijs mentastro similibus, &c.

I. Scordium.

Scordium, Trag. Matth Dodon. Lac. Tur. Lon. Ad. (cui & Trixago palustris) Lob. Cast. Lugd. Cam. Eyst.

Scordium verum, Ges. hort.

Scordium commune, Ang.

Scordium, Tab. minus, Ger.

Magnitudine variat: hinc figuræ tres apud Tabernæmontanum, Scordij majoris & medij nomine.

Scordium majus & minus, Ger.

II. Scordium lanuginosum.

Scordium Creticum lanuginosum. Cam.

III. Scordium alterum, sive Salvia sylvestris.

Salvia sylv. Trag. (& Nepeta altera) Lon. Tab.

Sphacelus sylv. Dod. gal.

Scorodonia, Cord. in hist. Thal. Ger.

Salvia

Salvia montana & Ambrosia quibusdam, Gesner. hort.
Scordium majus Plinij, Eid.
Scordium alterum Plinij, Ad Lob Cam.
Salvia agrestis sive Sphacelus, Dod. Lugd.
Melinum alterum brevius, Cæs.

Scordium 2. folijs amplis instar Melissæ, vel Calaminthæ primæ, in Samnitibus ad ripas Piscaræ nasci, Anguillara scribit: idemq; in Græcia reperiri, quod odore & qualitate à primo dissimile non sit.

IV. Scordium alterum lanuginosius verticillatum.
Scordotis Plinij, Hon. Belli, epistola quinta ad Clus.
Scordotis legitimum Plinij, Ponæ.

V. Scordio affinis, Elephas ob florem.
Elephas Campoclarensium, Col.

C H A M Æ D R Y S.

Χαμαίδρυς Dioscoridi l. 3. c. 112. quasi humilis quercus, quod folia Quercus habeat, & hujus respectu quasi humi repat: cui & χαμαίδρωψ: & quibusdam τεύκριον, propter similitudinem cum Teucrio. Trissaginem Gaza vertit apud Theoph. 9. hist. 10. Sic Plinio l. 24. cap. 15. Chamædrys quæ latinè Trissago, quam aliqui Chamædropem alij Teucrion appellavere. Sic alijs Serrata, à folijs serratis, à qua serram inventam dixêre, & Quercula minor.

Unius solùm apud Dioscoridem & veteres mentio fit.

I. Chamædrys arborea Ægyptiaca.
Chamædrys arborea in Insula Cocyræ, Alp.

Ad cubitos duos exurgit, folijs duplo aut triplo, quàm in Italica majoribus.

II. Chamædrys major repens.
Trissago, seu Chamædrys, Matth. Lugd.
Trissago, Lac. Trixago, Cast.
Chamædrys, Ang. Ad. Lob. Cæs. major primus, Clus. pan.
Chamædrys major repens, Dod.
Chamædrys mas, Cam.
Chamædrys major 1. & 2. Tab.
Chamædrys major, & Chamædr. latifolia, Ger.

Folio majore & minore variat: floribus item albis ac rubellis in eadem planta.

III. Chamædrys minor repens.
Chamæpitys, Brunf.
Chamædrys, Dod. gal. Cord. hist. Gesn. hor. Tabern. Eyst.
Chamædrys vera, Trag. Tur Cord. in Diosc.
Chamædrys vera mas, Fuch.
Chamædrys vulgaris mas, Lon.
Chamædrys major, Lob. ico. Lugd. minor, Ger.
Chamædrys repens minor, Dod.
Chamædrys major, vel 2. Clus. pan.
Chamædrys vulgaris, vel 2. Eid. hist.

Flore est purpurascente, rarius niveo.

IV. Chamædrys spinosa: in Phytop. Matthiolo & Prodromo descripta.

V. Chamædrys alpina Cisti flore.
Cervaria, Gesn. hort.
Herba cervi quibusdam, Eid. fracto.
Chamædrys montana frutescens durior, Ad. Lobel.
Chamædrys 3. sive montana, Clus. pan. & hist.
Chamædrys montana, Lugd. Tab.
Chamædrys alpina Simleri, Cam.
Argentina Mompelliaca, Tab.
Teucrium alpinum Cisti flore, Ger.

VI. Chamædrys alpina saxatilis.
Teucrium 3. Clus. pan. 6. pumilum, Eid. hist.
Veronica petræa semper virens, Ponæ.

VII. Chamædrys alpina minima hirsuta, quarto loco in Prodromo descripta.
an Teucrium minimum, Clus. hist.

VIII. Chamædrys unicaulis spicata.
Trixago Apula unicaulis, Col. cui fortè Verbena recta Dioscoridis.

IX. Chamædrys Austriaca folijs tenuissimè laciniatis: quæ 2. in Prodromo.

X. Chamædrys Hispanica folijs tenuissimè divisis: 3. in Prodromo.

XI. Chamædrys spuria major latifolia.
Veronica maxima, Lugd.
an Chamædrys mas altera, Cam.

XII. Chamædrys spuria major altera, sive frutescens.
Teucrium 1. vel Teucrium majus pannonicum latifolium, Clus. pan. at in hist.
Teucrium quartum.

Hujus duæ species: altera virgis erectis caulibus quadrangulis, nonnunquam rotundis, magis minusq; hirsutis lignescentib⁹, & ex una ala communiter cauliculis 4. prodeuntib. folijs latiori-

coloribus: altera virgis humi diffusis, frequentibus, ut interdum magnos cespites latè tegant, folijs minoribus & flore dilutiore: & hæc est Teucrij quarti species secunda, Clus. hist.

XIII. Chamædrys spuria hederacea repens, sive Scutellata repens.
Chamædrys hederacea, in Cat. Altorff.

XIV. Chamædrys spuria major angustifolia.
Chamædrys altera, Trag.
Teucrium primum, Matth. Lugd. 2. Tab.
Chamædrys vulgaris mas, Fuch. Tur. Lugd.
Hierobotane fœmina, Dod. gal. Lugd.
Pseudochamædrys, Ges. hort.
Chamædrys sylv. Dod.
Veronica supina facie Teucrij pratensis, Lob. ic.
Auricula muris quinta, Cæs.
Teucrij quarti species tertia, Clus. hist.

XV. Chamædrys spuria minor rotundifolia.
Chamædrys, Brunf. falsa, aliquibus Teucrium, Gesn. hort.
Chamædrys vulgaris fœmina, Fuch. Tur. Lon. Lugdun.
Hierobotane mas, vel Verbenaca supina mas, Dodon. gal. Lugd.
Teucrij species quam Chamædryn vocant, Cord. in Diosc.
Teucrium pratense, Ad. Lob. & Teucrium spurium Chamædryoides, Lob. ico.
Pseudochamædrys, Thal.
Auricula muris sexta, Cæs.
Teucrium tertium minus, Tab.
Chamædrys sylv. Ger. Clus. hist.

Alia caulibus altioribus, folijs rotundioribus, amplioribus, flore cæruleo: alia folio rotundiore, sed minore, hispidiore, dentato.

XVI. Chamædrys spuria minor latifolia.
Teucrium secundum, vel Teucrium pannonicum minus, Clus. pan. at. 5. Eid. hist.
Teucrium pannonicum, Tab. Ger.

Flos aut cærulei saturati coloris aut dilutioris & quasi cinerei: sic ex carneo candicantis.

XVII. Chamædrys spuria latifolia minima.
Veronica tetragona mont. recta minima, Col.

XVIII. Chamædrys spuria minor angustifolia: pro quinta in Prodrom. descripta: quam Treucrij quarti speciem 3. Clus. hist. secundum descriptionem diceremus, nisi figura ejus aliam ostenderet.

XIX. Chamædry spuriæ affinis rotundifolia scutellata.
Alyssum Dioscoridis montanum, Col.

CHAMÆPITYS.

X Αμαιπίτυς Dioscoridi lib. 3. c. 175. & 176. quasi humilis picea, quòd folia Piceam oleant. Plinio l. 24. c. 6, Chamæpitys, Latinis Ajuga appellatur, diciturq; propter abortus, ab alijs Thus terræ.

Genera tria Dioscor. 1. herba est quæ humi serpit incurvæ similis, folijs sempervivi minoribus: at multò tenuioribus pinguioribusq; & hirsutis: floribus luteis, vel candidis: 2. cubitalibus ramis in anchoræ speciem incurvatis flore candido: 3. mas est, herbula lævis, foliolis tenuibus, albis, pilosis: caule scabro, candido: pusillis floribus luteis, &c. Plin. l. c. cubitalibus ramis flore pinus & odore: altera brevior & incurvæ similis: tertia eodem odore, & ideò nomine quoq;, parvulo cauliculo, crassitudine digitali, folijs scabris, exilib. albis, in petris nascens.

I. Chamæpitys incana exiguo folio.
Chamæpitys prima, Fuch. Ang. Lon. (qui flores purpureos tribuit.)
Chamæpitys tertia, Dod. Matth. Ital. Lac.
Ajuga 1. Tur. sive Chamæpitys altera, Matth.
Chamæpitys 1. Dioscoridis odoratior, Ad. Lob.
Chamæpitys tertia, sive altera, Matth. Lugd.

Folijs est incanis, hirsutis flosculis luteis distincta ab Echio scorpioide, Chamæpityde vermiculata, & Anthylloide, Thalij.

II. Chamæpitys moschata, folijs serratis: an prima Dioscoridis?
Chamæpitys species Monspelij, Ges. hor.
Iva moschata Monspeliensium, Ad. Tab. Ger.
Anthyllis altera, Clus. hisp. & hist. Cast. Lugd.
Anthyllis Chamæpitides minor, Lob.
Chamæpitys spuria prior, sive Anthyllis altera, Dodon.
Chamæpitys altera & major, Cæs.

III. Chamæpitys lutea vulgaris, sive folio trifido.
Chamæpitys tertia, Trag. Fuch. Ang.
Chamæpitys secunda, Tur. Lon.
Chamæpitys 1. Matt. Dod. Lac. Cord. hist. Lugd.
Chamæpitys, Ges. hor. Cæs. vera, Cord. in Diosc.
Chamæpitys major, Tab. mas, Ger. Eyst.
Ajuga sive Chamæpitys mas Dioscoridis, Ad. Lobel.

Ajuga, Cast. tertia, Tur.
Ajuga luteo flore, Clus. pan. & hist.
Peristerona Cratevæ, Ang.
Flore est luteo: at Clusius in hist. meminit Ajugæ multifidis folijs flore rubescente, quod Fuchsio & Dod. tertium sit.
IV. Chamæpitys cærula Austriaca.
Chamæpitys Austriaca, Clusius pan. & histor. Eystett.
Chamæpitys cærulea, Cam.
Flore est communiter cæruleo: rarius purpureo.
V. Chamæpitys spuria multifido folio, Lamij flore.
Ajuga adulterina, Clus. hisp. Lugd.
Chamæpitys spuria altera, Dod. qui duplicem figuram habet, quem Lugd. historia imitatur.
Chamæpitys adulterina, Lob.
Chamæpitys alia. Cam. ep.
Pseudochamæpitys, Clus. hist.

A L S I N E

A 'Λσίνη Dioscoridi l.4.c.87. quòd lucos, quos ἄλση nominant & umbrosa loca amet: & Μυὸς ὦτ, id est, muris auricula, quòd musculorum auribus folia similia habet. Sic Plinio l.27.c.4. Alsine quam quidam Myosoten appellant, nascitur in lucis, unde & Alsine dicta. Unus uterq; meminit.

I. Alsine hederulæ folio.
Alsine quartum genus, Fuch. ico.
Elatine, Dod. gal. Lac. Thal. prior, Lugd.
Lappago Plinij, Ang.
Alsine mas, Ges. hor. species in vinetis, Eid. col.
Alsine spuria prior, Dod.
Morsus gallinæ folio hederulæ, Ad. Lob.
Centunculus hirsutior, Cæs.
Alsine hirsuta, Cam.
Alsine hederacea, Tab. Ger.
Variat foliorum magnitudine: flore purpurascente, aut dilutè purpurascente: rarius lacteo.
II. Alsine Veronicæ folijs flosculis cauliculis adhærentibus.
Elatine polyschides, Lugd.
Alsine folio Veronicæ, Tab. Ger.
Alysson, Col, in phytobas.
III. Alsine Chamædrifolia flosculis pediculis oblongis insidentibus.
Morsus gallinæ tertiæ, Trag.
Alsine media, Fuch. Lugd. Cam.
Alsine, Tur. alterum genus, Fuch. ico.
Elatine altera, Dod. gal. Lugd.
Alsine altera folijs serratis, Ges. col.
Alsine folijs Trissaginis, Lob. ico. Tab. Ger.
Alsine spuria altera, Dod.
Antirrhinon Dioscoridis, Cæs.
IV. Alsine triphyllos cærulea.
Hendelkraut/ cæruleis flosculis, Trag.
Alsine parva recta, Lob. ico. Cam.
Elatine triphyllos, Lugd.
Dactiliobotanon cæruleo flore, Thal.
Alsine recta, Tab. Ger.
Altera majoribus & crassioribus folijs: altera minoribus.
V. Alsine Symphyti petræi capitulis.
Alsine alia, Clus. hisp. Boëtica, Eid. hist.
VI. Alsine scandens baccifera.
Cyclaminus altera Dioscoridis, Ghini.
Recentiorum planta, Alsines majoris facie baccis Solani, an Cucubalum Plinij, Ad.
Alsine repens, Clus. hisp. & hist. ap. alt. Lob. Dodon. Cast. Cam.
Alsine major, Clus. hist. maxima, Thal.
Cucubalus Plinij, Lugd.
VII. Alsine bacciferæ similis suis acinis.
Herbæ adversus hæmorrhoides admirabilis acini, Clus. hist. app. alt. ad lib. 6.
VIII. Alsine altissima nemorum.
Morsus gallinæ majus, Brunf.
Morsus gallinæ 2. genus, Trag.
Alsine major, Dod. Cam. Tab. Ger.
Alsine major, & Alsine genuina Diosc. Lugd.
Alsine maxima, Lob. ico. media, Thal.
Centunculus viticulis cubitalibus, Cæs.
IX. Alsine angustifolia.
Alsine maxima, Lugd.
X. Alsine major.
Alsine marina, Dod. Tab. Ger.
Alsine sive Hippia major, Lob. ico.
Centunculus, Cæs.
XI. Alsine media.
Morsus gallinæ primum genus, Trag.
Alsine, Math. Ang. Lac. Lon. Lob. Lugd. Cast.
Alsine major, Fuch. 1. genus, Eid. ico.
Alsine media, Dod. gal. Tab. cui & Alsine, Ger.
Hippia minor, Cord. hist.
Alsine minor, Dod. Ad. Lob. ico. Thal.
Alsine morsus gallinæ fœmina, Ges. hor.
XII. Alsine minor multicaulis.

Morſus gallinæ minor, Brunf.
Morſus gallinæ ſpecies 4. Trag.
Alſine, Turn. minor, Fuch. Dod. gal. Lon. Thal. Lugd. Tab.
Alſines 3. genus, Fuch. ico.
Alſine minima, Dod Ad. Lob. Cam. Ger.
Centunculus minutiſsimis cauliculis, Cæſ.

XIII. Alſine minor lini capitulis.
Alſine minima ſuffruticis inſtar, Thal.
Alſine petræa minima, Tab. petræa, Ger.

Variat: alia ſuffrutici ſimilis, rigidis cauliculis: alia cauliculis tenerioribus: tertia medio modo ſe habet cauliculis non adeò implexis: & hujus, ut & prioris, plures differentiæ notantur, foliorum longitudine, tenuitate, hirſutie differentes.

XIV. Alſine minor folijs rotundis.
Alſines minoris alia ſpecies, Thal.

Variat: alteri enim folia ſunt latiora, rotundiora: alteri ſubrotundiuſcula & mucronata: alterius, medio modo ſe habent.

XV. Alſine verna Androſaces capitulis: ſub 6. in Prodromo deſcripta.

XVI. Alſine affinis Androſace dicta major.
Androſace altera, Matth. Lugdun. Cluſ. pan. & hiſt. Cam. Tab.
Androſace annnua ſpuria, Ger.
Morſus gallinæ, vel Alſines ſpecies non ex Syria, ſed ex quadam antiqua macerie, Ad.

XVII. Alſine affinis Androſace dicta minor: ſub 5. in Prodromo deſcripta.

XVIII. Alſine nodoſa gallica.
Alſine nodoſa, Lugd.

Alſine Spergula dicta.

I. Alſine Spergula dicta major.
Spergula, Dod. Lugd.
Sagina Spergula, Ad. Lob.
Alſine tenuifolia altera, vel terreſtris altera τειχόφυλλ☉, Col.

II. Alſine Spergulæ facie media.
Spergula marina, Lugd.
Anthylloides, Thal.

III. Alſine Spergulæ facie minor: ſive Spergula minor floſculo ſubcæruleo: quæ ſub Alſine 9. in Prodromo deſcribitur.
an Aſterias ſive Stellaria, Lugd.

Alſine paluſtris.

I. Alſine aquatica major.
Alſine paluſtris, Tab. Ger.

II. Alſine aquatica media.
Alſine fontana, Tab. Ger.

III. Alſine aquatica minor & fluitans.
Alſine fluviatilis, Tab. Ger.

IV. Alſine paluſtris minor, folio oblongo: quæ 2. in Prodromo, &
Portulacæ aquaticæ nomine miſſa.

V. Alſine paluſtris minor ſerpillifolia: quæ 1. in Prodromo.

VI. Alſine littoralis folijs Portulacæ.
Alſines genus pelagicum, Cluſ. hiſt.

VII. Alſine maritima flore rubente.
Alſine maritima Neapolitana, Col.

VIII. Alſine minor Androſaces alterius Matthioli facie: quæ 5. in Prodromo.

IV. Alſine nodoſa Germanica: quæ 8. in Prodromo.

X. Alſine tenuifolia muſcoſa.
Alſine muſcoſa, Lugd.

Alſine alpina.

I. Alſine alpina glabra: in Phytopinace ſub 21. at in Prodromo ſub 3. deſcripta.

II. Alſine alpina junceo folio: ſub 22. in Phytop. at ſub 4. in Prodromo propoſita.

III. Alſine montana capillaceo folio.
Alſine ſaxifraga anguſtifolia minima montana, Col.

IV. Alſine alpina cauliculis nudis prolifera.
an Saxifragia 3. Col.

V. Alſine alpina minima glabra: quæ 7. in Prodromo.

VI. Alſine montana latifolia flore laciniato
Alſine montana hederacea maxima, Col.

Alſine hirſuta arvenſis.

I. Alſine hirſuta magno flore.
Auricula muris quibuſdam, Dod. gal.
Alſine ſpuria 3. Eid. lat.
Alſine myoſotis, Ad.
Alſine hiſpida 1. Thal.

Hæc duplex eſt: alterius folia minore hirſutie donantur: alterius piloſiora ſunt.

II. Alſine hirſuta altera viſcoſa.
Auricula muris 3. Dod. gal.
Alſine ſpecies glutinoſa, Geſ. col.
Alſine ſpuria 4. Dod.
Alſine viſcaria, Cam.

III. Alſine hirſuta minor.
Alſine hiſpida minuta, Thal.

A N A G A L L I S.

Ἀναγαλλὶς Dioscoridi lib. 2. cap. 209. Anagallida, aliqui Corchorum vocant, Plinio lib. 25. cap. 13. Genera duo Dioscoridi & Plinio flore tantùm distantia: quæ cæruleo est flore, fœmina: quæ phœniceo mas iisdem dicitur.

Anagallis terrestris.

I. Anagallis phœniceo flore.
Anagallis, Cord. in Diosc. Gesf. hort. mas, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac. Lon. Lugd. Cast. Ger.
Anagallis rubro flore vel purpureo, Gesn. col.
Anagallis phœnicea mas, Ad. Lob.
Anagallis phœnicea, Tab. punicea, Cæs.
Anagallis phœniceo flore, Cam. mas, Clus. hist.
Anagallis terrestris mas, Thal.
Corcorus Cratevæ, Theoph. & Nicandri, Ang.
Hæc Dioscoridis mas est: aliquibus Corallina Æginetæ: alijs Corcorus Plinij: alijs Molochia Serapionis. Variat floris colore: phœniceo est communiter: est & purpurascente sive obsoletè purpureo, cui phœniceum quidpiam permistum conspicitur, monente Clus. hisp. & hist.

II. Anagallis cæruleo flore.
Anagallis fœmina, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. Tur. Lac Lon. Cast. Lugd. Ger.
Anagallis cærulea fœmina, Ad Lob Clus. hist.
Anagallis cęrulea, Cęs. Tab. cęruleo flore, Cam.
Anagallis terrestris fœmina, Thal.
Flore est cæruleo, rarius albo.

III. Anagallis cærulea, folijs binis ternísve ex adverso nascentibus.
Anagallis tenuifolia Monnelli, Clus. hist. ap. alt.

IV. Anagallis lutea nemorum.
Numularia sylvatica vel mas, Gesn. hort.
Anagallis lutea, Ad. Lob. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Anagallis luteo flavóve flore, Cam. Clus. pan. & hist.
Alsine lutea, Lugd.
Folio aliquando ampliore reperiri, auctor est Clus. hist. ap. alt.

Anagallis aquatica.

I. Anagallis aquatica major folio subrotundo.
Anagallis aquatica, folio maximo, Thal.
Berula sive Anagallis aquatica, Tab.
Anagallis sive Beccabunga, Ger.

II. Anagallis aquatica minor folio subrotundo.
Sion, Brunf. non odoratum 1. Trag.
Sium, Ang. Eric. Cord. Fuch. Lon. non odoratum quibusdam, Gesn. hort.
Sij alterum genus, Fuch. ico.
Cepæa, Tur. Dod. gal.
Anagallis aquatica, (sive Becabunga Germanorum) Ad. Lob Dod. Lugd. Thal. Cæs.
Anagallis aquatica minor 1. Tab.
Anagallis aquatica minor flore pallido, Ger.
Quibusdam Sium Dioscoridis lib. 2. cap. 154. sed folia olusatri desunt & inodora sunt: alijs Cepæa Dioscoridis lib. 3. cap. 168. sed folia Portulacæ hæc non habet.

III. Anagallis aquatica major folio oblongo.
Berula major, Tab.
Anagallis aquatica, Ger. major, Gesn. col.

IV. Anagallis aquatica minor folio oblongo.
Anagallis aquatica minor 2. Tab.
Anagallis aquatica minor, Ger.

V. Anagallis aquatica folijs pulegij serpillive.
Sium alterum & Anagallis aquatica, Trag.

VI. Anagallis aquatica folio rotundo non crenato.
Anagallis aquatica altera, Lob. Lugd.
Anagallis aquatica 3. Lob. ico.
Guilandinus modò Alisma, modò Cochleariam nobis nominavit: & alij Samolum Plinij lib. 25. cap. 11. faciunt.

VII. Anagallis aquatica angustifolia.
Anagallis aquatica 4. Lob. ico.

VIII. Anagallis aquatica angustifolia scutellata: hæc in Prodromo, & pro 9. in Phytopynace descripta.

E L A T I N E

Ἐλατίνη folia habet Helxinæ, at minora & rotundiora pilosa, &c. in segetibus, Dioscoridi lib. 4. cap. 40. Idem Plinius lib 27. cap. 9. Elatine nomine.

I. Elatine folio subrotundo.
Veronica fœmina, Matth. Fuch. Gesn. hort. Tur. Dod. Lon. Cæs. Cast. Lugd. (qui Matthioli & Fuchsij figuram exhibet) Cam. Ger.

Elatine

Elatine Dioscoridis, Ad. Lob.
Verbasculum quorundam, Lugd.
Elatine 1. Tab. altera folio rotundo, Thal.

Reperitur folijs latioribus oblongis: dein folijs decuplo minoribus, rotundis Numulariæ forma, quam Elatines alteram speciem Thalius facit.

II. Elatine folio acuminato in basi auriculato, flore luteo.
Elatine, Matth. Cast. Lugd. recta, Lob.
Elatine altera, Dod Lob. ico. Tab. Ger.
Elatine folio acuminato, Thal.
Linaria hederulæ folio, Col.

In agris hirsutior & minor: in hortis glabrior & lætius virens.

III. Elatine folio acuminato flore cæruleo.

Differt à priore folijs rotundioribus, ad basin minus auriculatis: ac floribus, qui subcærulei, vel cærulei sunt: & Monspessuli in loco Gramuntio, & hinc inde circa vias reperitur.

❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋

SECTIO SECUNDA.

HELIOTROPIUM; AURICULA MURIS; ECHIUM; ONOSMA; ANCHUSA; LYCOPSIS; BUGLOSSA ET BORRAGO; Cynoglossum; Cerinthe; Lithospermum; Symphytum; Pulmonaria; Consolida media; Brunella; Bellis.

HELIOTROPIUM.

Ἡλιοτρόπιον Dioscoridi lib. 4. cap. 193. quod τὰ φύλλα τῷ ἡλίῳ συμπεριστρέφεται, quòd folia cum Sole circumagat: & σκορπίουρος, quod ramuli cum floribus, Scorpionum caudæ modo inflectantur. Theophrasto 7. hist. 3. & 9. Solaris herba Gaza vertente. Plinio lib. 22. cap. 21. Heliotropium quod cum Sole se circumagat, etiam nubilo die, tantus sideris amor est, noctu velut desiderio contrahitur cæruleus flos.

Genera duo Dioscoridi: majus flore candido, aut subfulvo: minus, semine verrucarum (hinc Verrucaria) pensili. Plinio, tricoccum & Heliostrophium: parvum & magnum intelligens.

I. Heliotropium majus Dioscoridi.
Heliotropium majus, Matth. Ang. Dod. Gesn. hort. (& Scorpioides album) Lac. Adv. Lobel. Cæs. Lugd. (& Verrucaria) Cast. Taber. Camer. Ger. Clus. hist.
Herba cancri majus, Lon.

II. Heliotropium minus supinum.
Heliotropium supinum, Dod. Clus. hisp. & hist. Ger. desc.
Heliotropium humi sparsum, Lugd.
Heliotropium minus 1. Tab.

III. Heliotropium supinum alterum.
Heliotropium minus folio ocimi, Gesn. col.
Heliotropium minus, Lob. ico. Ger. repens, Ad.
Heliotropium minus 2. Tab.
Verrucaria altera minor, Lugd.

IV. Heliotropium tricoccum.
Heliotropium minus, Matth. Lac. Cast. Lugd. Dod. Cam. ep. & hort. cui & herba Clytiæ.
Heliotropium minus tricoccum, Gesn. hort. Clus. hisp. & hist.
Heliotropium vulgare Tornesol Gallorum, sive Plinij tricoccon, Ad.
Helitropium parvum Dioscoridis, Lob.
Heliotropium tricoccum, Cæs. Lugd. Tab. Ger.

V. Heliotropium alterum, Matth. Lug. quid?

AURICULA MURIS SIVE ECHIUM SCORPIOIDES.

Μυὸς ὦτα sive μυὸς ὠτίδα, id est, muris auricula, quam Myosotida vocant, Dioscoridi lib. 2. cap. 214. Myosota sive Myosotis, Plinio lib. 27. cap. 12.

Echium scorpioides: Echium, propter foliorum formam: Scorpioides, eò quod ramulos floribus onustos caudarum Scorpionum instar contorqueant, vocamus: & cum alij Myosotida, alij Heliotropium faciant, Heliotropium sequi, & Echium præcedere voluimus.

I. Echium Scorpioides arvense.
Auricula muris minor 3. Trag.
Euphrasia 4. & Pilosella sylvestris, Eid.
Scorpioides mas, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, Gesn. hort.
Scorpioides 3. Dod.
Myosotis hirsuta reptans, Adv. Lob.
Alsine myosotis, sive Auricula muris, Lobel. icon.
Heliotropium minus alterum, Cæs. tertium, Taber.
Echij palustris altera species, Thal.
Auricula muris cærulea, Tab.
Pilosella flore cæruleo, Ger.
Heliotropium erectum, Eid.
Echium minimum vel Buglossum, Col.
Scorpioides tertium minus Dodonæi, Eyst.

Variat magnitudine, aliquando vulgata quadruplo major est & hispidior.

II. Echium Scorpioides minus flosculis luteis: in Prodromo descriptum.

III. Echium Scorpioides palustre.
Cynoglossa minor, Brunf.
Euphrasia cærulea, Trag. Tab. Ger.
Scorpioides fœmina, Dod. in ico.
Scorpioides aquaticum, vel palustre, vel cæruleum, Gesn. hort.
Heliotropij species altera, Eid.
Leontopodium, Lon. Lugd.
Myosotis Scorpioides partim repens, partim erecta, Lob. ico.
Heliotropium minus in palustribus, Cæs.
Echium palustre, Cordo, Thal.
Scorpioides tertium majus Dodonæi, Eyst.
an Auricula muris, Matth. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd.

Est glabrum, aliquando leviter hirsutum: flore est cæruleo, rarius niveo.

E C H I U M.

Ἔχιον, ἢ ἀλκιβιάδιον Dioscoridi lib. 4. cap. 27. Echium dictum volunt quòd contra viperarum ictus valeat: alij quòd florescat capitulis viperæ similibus: sed Dioscoridi, quòd semina κεφαλῇ ἔχεως ὅμοια, capiti viperino similia habeat.

Genera: Plinio lib. 25. cap. 9. Echyos utriusque generis, pulegio similis folijs coronata: Item altera, quæ lanugine distinguitur spinosa, cui & capitula viperæ similia sunt. Verùm Dioscoridis Echium, à Plinio lib. 22. cap. 20. Pseudoanchusam dici putant, quam à quibusdam Enchusam, aut Dorion, & multis alijs nominibus appellatum scribit.

I. Echium majus & asperius flore albo.
Echium flore albo, Cam. ep. Matth. & hort.

II. Echium vulgare.
Echium, Matth. Ang. Lac. Gesn. hort Dod. Lob. ico. Cast. Lugd. vulgare, Clus. pan. & hist.
Echium, sive Alcibiacum, Dod. gal.
Lycopsis, Cord. in Diosc.
Buglossum sylv. Lon.
Echium, Buglossum agreste. Ad.
Echium floribus purpurantibus rubellis, Lob.
Anchusa major, Cæs.
Anchusa sylv. Thal.

Flos communiter cæruleus est: aliquando ex purpura ruber, vel subcinereus est. Caulis aliquando duorum triúmve digitorum latus, quemadmodum in Beta, Digitali purpurea, Cucurbita, Tithymalo cyparissia & alijs observavimus.

III. Echium Creticum latifolium rubrum.
Echium 3. vel Echium Creticum 1. Clus. hist.

IV. Echium Creticum angustifol. rubrum.
Echium 4. vel Echium Creticum 2. Clus. hist.

V. Echium sylv. lanuginosum.
Echium 1. & Echium pullo flore, Clus. pan. & histor.

VI. Echium sylv. hirsutum maculatum.
Echium 2. vel rubro flore, Clus. pan. & hist.

Flos nunc saturatè rubente, modo dilutiore colore præditus est.

VII. Echium alpinum luteum.
Echium montanum Dalechampij, Lugd.
Trachelium *hypericoides*, Clus. pan.

VIII. Echium pumilum flore luteo.
Echium flavo flore, Clus. cur. post.

IX. Echium luteum minimum.
Echioides lutea minima Apula campestris, Col.

X. Echium pumilum album.
Echioides parva alba Amphibia, Col.

XI. Echium Hispanicum flore calcari donato: quod 1. est in Prodromo.

ONOSMA.

Ὄνοσμα Dioscoridi l.3.c.147. folijs Anchusæ sine caule, semine & flore: & Plinio l.27.c.12. cui Onosma. Onosma, Matth. Lac. Lon. Cast. Lugd. Tab. Ger. Hactenus plantam non vidimus: esse autem Lycopsidi cognatam & in Anchusis habendam, figura ostendit: & Adversariorum authores, id velle videntur.

ANCHUSA.

Ἄγχουσα Dioscoridi l.4.c.23. παρὰ τὸ ἄγχειν quòd vim suffocatoriam habeat, dicta videtur: alijs verò à florido radicis colore, siquidem ἀγχούζειν erat fuco illinire: hinc Galenus in Oratione suasor. ad artes 6. Anchusa pictas dicit. Anchusa etenim ab Echio, Lycopsides & Buglossa, radicis sanguineo succo, quo manus inficiuntur, Dioscoride monente, differt.

Genera tria Dioscoridi: 1. quæ ὀνόκλεια, folijs Lactucæ hirsutis: 2. quæ Ἀλκιβιάδιον ἢ Ὀνοχειλὲς, quæ priore minor: 3. secundæ non dissimilis, semine puniceo. Plinius lib.22.c.20. primam Dioscoridis nomine Anchusæ, & l.27.c.5. secundam sub Alcibio proposuit: & l.22.c.21. Onochiles habetur.

I. Anchusa Echij folijs & floribus.
Anchusa, Ad.

II. Anchusa lutea major.
Anchusa tertia, Matth. Ang. Lac. Cam.
Anchusæ prima species fortè, Cord. in Diosc.
Buglossa rubra, vel Anchusa tertia, Lon.
Anchusa lutea, Ad. Lob. ico.
Anchusa quarta seu Pseudoanchusa, Dod.
Anchusa flore exalbido, Clus. pan & hist.
Flos luteus, rarius albus: aliquando ex albo pallescens.

III. Anchusa lutea minor.
Anchusa Echioides lutea, Col.

IV. Anchusa puniceis floribus.
Anchusa, Ges. hor. secunda, Matt. Ang. Lac. Lug.
Buglossa rubra, vel Anchusa 2 Lon.
Anchusa minor seu Alcibiadion, vel Onochiles, Ad.
Anchusa parva, Lob. ico.
Anchusæ alterum genus Onochiles dictum, Clus. histor.

V. Anchusa minor Patavina.
Anchusa tertia, Cam. ep.

VI. Anchusa angustifolia.
Anchusa lignosior angustifolia, Ad. Lob. icon. Lugd. Clus. hist.
Tragoriganum nothum Dalechampij, Lugd.
Lithospermum minus repens in Phytopynace; at in Matthiolo
Lithospermum fruticosum angustifolium.

LYCOPSIS.

Λύκοψις, quibusdam Ἄγχουσα, quia radice etiam rubra est Dioscoridi l.4.c.6. Lycopsis, Plinio l.27.c.11. Sic dicta fortè à caulis, foliorum & florum impexa hirsutie pedem lupinum imitante.

I. Lycopsis.
Cynoglossum, Matth. Lac. Lugd.
Cynoglossa vera, Cast.
Buglossum vulgare, Lon. ico.
Echij altera species, Dod.
Lycopsis, vel Lycapsis degener Anchusa, Æginetæ, Ad.
Lycopsis altera Anglica, Lob. Lugd.
Echion, Cæs.
Aliquando caule caret: Monspeliaca flore est dilutè purpureo: Anglica saturatioris est purpuræ.

II. Lycopsis Ægyptiaca.
Lycopsis Dioscoridis, Cynoglossi genus, Rauvvolff. Lugd. ap.

BUGLOSSA ET BORRAGO.

Βούγλωσσον, Dioscoridi libr.4.cap.28. quod linguas bubulas imitetur. Dicitur & Εὐφρόσυνον, quod in vinum conjecta animi voluptates augeat, Dioscoridi & Plinio libr. 25.cap.8. cui Buglossos, boum lingua similis.

Borrago verò officinis, ad imitationem Marcelli dicta, Buglossa vera veterum censetur, & ab officinarum Buglossa diversa est, quam aliqui Buglossam veterum, alij eorundem Lycopsin, alij Cirsium, nescio quàm rectè, dicunt. Utrumq; pro Buglossa agnoscimus, ipsâm Borraginem officinarum, Buglossam latifoliam: & Buglossam officinarum, Buglossam angustifoliam nominantes. At Guilandinus, Buglossum officinarum, Buglossum antiquorum esse asserit: Boraginem verò à Dioscoride Echion vocari suspicatur.

Buglossum sativum.

I. Buglossum latifolium, Borrago.
Borrago, Brunf. Trag. Fuch. ico. Ang. Gesf. hort. Dod. Lon. Lugd. Cæs. Cam.
Buglossum, Matth. Fuch. Tur. Lac. Ad. Cast.
Buglossum verum, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Borrago flore cæruleo: & albo, Eyst.
Buglossum latifolium, Lob. vulgare, Clus. hisp.
Buglossa urbana, Clus. hist.
Borrago floribus albis, Tab, hortensis, Ger.

Flore est communiter cæruleo: aliquando candido, vel ex pallescente roseo: interdum Autumno suaverubente. Et Taber. proponit Borraginem sylv. floribus albis, quæ Borrago flore albo, Ger. & Borraginem tenuifoliam, quæ Lycopsis Anglica, Ger.

II. Buglossum latifolium semper virens.
Buglossum semper virens, Ad. Lob. ico. Lugd. Camer.
Buglossum Hispanicum, Cæs. Tab.
Borrago semper virens, Ger. Hispan. latifolium, Eystett.

III. Buglossum angustifolium majus.
Buglossa, Brunf. Cæs. Italica, Trag. Lon.
Buglossa longifolia, Cord. hist.
Buglossum vulgare, Matth. Lac. Cast. Lugd. Taber. Ger.
Cirsium Italicum, Fuch.
Lycopsia, Ang. Lycopsis, Dod. gal.
Cirsium, Cord. in Diosc.
Echium Italicum spinosum, Fuch. ico.
Anchusa, Tur. Anchusa Alcibiadion, Dod.
Buglossus Italica, vel Gallica major, vel vera, Gesf. hort.
Buglossum angustifolium, Ad. Lob.
Buglossum Italicum, vel Hispanicum grande, Camer.
Buglossum Italicum flore cæruleo: flore albo, Eystett.

Floris color cæruleus, albus, rubeus, interdum variegatus: folia modo latiora, modo angustiora sunt: hinc figuræ tres apud Tab. & Ger. apud illum Buglossa vulgaris Italica mas, & Italica fœmina: apud hunc, Buglossa vulgaris, Anchusa Alcibiadion & Anchusa lutea, ico.

Aliquando folijs est latioribus, sinuosis, flore albo, qui cum ramo instar Scorpioidis incurvatur, eoq; à priore differt, quod Buglossum folijs sinuosis nominavimus.

IV. Buglossum vulgare, asperitate & proceritate discrepans.
Buglossum vulgare violaceo & albo colore, Eystett.

V. Buglossum angustifolium minus.
Buglossa minor, Trag.
Cirsium Germanicum, Fuch. Loniceri, Lugd.
Echium lanuginosum primum, Fuch. ico.
Anchusæ genus, Dod. gal. 3. Eid. lat.
Buglossus minor, Gesf. hor.
Cirsium minus, Lon.
Echij facie Buglossum minimum, Lob.
Buglossum minus sativum, Lugd.

Buglossum sylvestre.

I. Buglossum sylvestre majus nigrum.
Buglossum alterum flore nigro, Matth.
Buglossum sylv. Matthioli, Lugd.
Buglossum sylv. majus, Cast.
Buglossa sylv. nigra, Thal.

Flore nigro, rarissimè albo.

II. Buglossum sylv. minus.
Buglossum sylv. Brunf. Dod.
Borrago sylv. Trago.
Echium, Fuch. Germanicum spinosum, Eid. ico.
Echium alterum, Cord. in Diosc.
Lycopsis sylv. Dod. gal.
Buglossa sylv. Dod. sylv. altera: Lon.
Buglossum erraticum asperum echioides, Ad.
Echium Fuchsij, Lugd. Cam.

III. Buglossum sylvestre minus alterum & asperius.
Buglossa sylv. Trag.
Anchusa minor, Cord. hist.
Lycopsis, Lon. Lugd.
Buglossum sylv. minus, Cast. Lugd.

Flos ex cæruleo purpurascit, rarius candidus est.

IV. Buglossum sylv. tertium.

Cyno-

Cynogloſſum, Trag. Tur. officin. Fuch. falſum, Lon.
Lycopſis, Fuch. icon.
Cynogloſſos altera Plinij, Dod. gal.
Anchuſa aſpera, Cord. in Dioſc.
Hoc prædicto ſimile, ſed non idem.
V. Bugloſſum ſyl. caulibus procumbentibus.
Alyſſum Germanicum Echioides, Lobel. Lugdunen.
Bugloſſæ ſylv. ſpecies, Thal.
Aparine major Plinij, Tab. Ger.
Crucialis quædam, Cæſ.
Aſperugo ſpuria, Dod. belg.
Borrago minor ſylv. Col.

CYNOGLOSSUM.

Κυνόγλωσσον Dioſcoridi lib. 4. cap. 129. id eſt, Lingua canina, à foliorum forma quæ Plantagini latifoliæ ſimilia, at anguſtiora, minora & lanuginoſa Dioſcoridi. Plinio lib. 25. cap. 8. Cynogloſſos caninas imitans linguas, topiarijs operibus gratiſſima: eſt & alia ſimilis ei, & quæ ferat lappas minutas. Neutrum Dioſcoridis eſſe cenſemus.

I. Cynogloſſum maximum Belgicum.
Cynogloſſum maximum, Lob. obſ.
Hoc folijs, floribus & ſeminibus vulgato duplo majus eſt.
II. Cynogloſſum majus vulgare.
Cynogloſſa major, Brunf.
Cynogloſſum vulgare, Matth. Lob. Thal. Caſt. Lugd. Cluſ. hiſt. Eyſt.
Cynogloſſum, Dod. Ad. Tab. Ger. officinarum, Lon.
Cynogloſſus vulgaris, Geſ. hor.
Cynogloſſa, Cæſ. major, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſa vulgaris major, Col.
Lycopſis, Lac.
Hoc ſæpe ſine caule reperitur, quod tamen à caulifero diverſum non eſt: hinc duæ figuræ apud Matthiolum, Lob. Dod. Rarius flore albo occurrit.
III. Cynogloſſum ſylvaticum rubente caule.
Cynogloſſum ſylvaticum Harcynicum, Thal.
an Cynogloſſum montanum, Cæſ.
an Cynogloſſa montana maxima frigidarum regionum, Col.
IV. Cynogloſſum ſempervirens: in Phytopynace & Prodromo deſcriptum.
an Cynogloſſa media altera virente folio, Col.
V. Cynogloſſum globoſo flore.
Cynogloſſa media montana incana anguſtifolia altera, Col.
VI. Cynogloſſum fructu umbilicato.
Cynogloſſa altera media fructu κοτυλώδης ſive λυχνιώδης, Col.
VII. Cynogloſſum medium.
Cynogloſſo ſimilis planta Plinij.
Cynogloſſa minor, Cord. in Dioſc.
Cynogloſſum puſillum Narbonenſe, Ad. Lob. ico Lugd.
Cynogloſſum parvum, Cæſ. Italicum. Cam.
Cynogloſſum pumilum, Cluſ. pan. ſive Auſtriacum alterum, Eid.
Cynogloſſum Narbonenſe, Eyſt.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinij, Col.
VIII. Cynogloſſum Creticum argenteo anguſto folio.
Cynogloſſum parvum cinereum Creticum, Camerar.
Cynogloſſum Creticum primum, Cluſ. hiſt.
an Cynogloſſa media argentea Apula campeſtris, Colum.
IX. Cynogloſſum Creticum latifolium fœtidnm.
Cynogloſſum Creticum ſecundum, Cluſ. hiſt.
X. Cynogloſſum minus.
Elatine, Trag. Lon.
Lappula ruſticorum, Lugd.
Cynogloſſa minor montana ſerotina altera Plinij, Col.
Hæc magnitudine variat, cum vix ſemipalmaris in Anglia reperiatur.

CERINTHE SIVE CYNOGLOSSUM MONTANUM.

Cerinthe Plinio lib. 21. cap. 12. eſt folio candido incano, cubitalis, capite concavo, mellis ſuccum habente: floris avidiſſimæ ſunt apes.

I. Cerinthe ſeu Cynogloſſum montanum majus.
Cerinthe, Geſn. hort. Caſt. quorundam, Cluſ. hiſp.
Cynogloſſa montana, Geſn. hort.
Cerinthe major, Lob. Lugd. Cam. Cluſ. hiſt. Tabern. Ger.
Telephium Dioſcoridis quibuſdam, Eid.
Telephium maculoſum, Cam.
Maru herba, Dod.
Pulmonaria Romana, Cæſ.
Variat flore luteo, purpureo luteo, purpureo & verſicolore.

II. Cerinthe flore ex rubro purpuraſcente.
Cerinthe tertia, Cluſ. hiſt.
III. Cerinthe flore flavo aſperior.
Cerinthe quorundam major flavo flore, Cluſ. hiſtor.
IV. Cerinthe minor.
Cerinthe Plinij, Ad. Lob. ico. Lugd.
Cerinthe minor, Lob. Cam. Tab. Ger.
Cerinthe ſecunda, Cluſ. hiſp. minor ſeu quarta, Eid. hiſt.
Maru herba minor, Dod.
V. Cerinthe folio non maculato viridi.
Cerinthes quintum genus, Cluſ. hiſt. ap. al.

LITHOSPERMUM.

Λιθόσπερμον recenſuit Dioſcorides lib 3 cap. 158. quod à ſeminis duritie nomen accepit: folijs oleæ longioribus, latioribus & mollioribus, &c. Semen lapidea duritie, rotundum candicans, ervi parvi magnitudine. Plinius lib. 27. cap. 11. Lithoſpermo inter omnes herbas nihil eſt mirabilius, &c. lapillos gerit candore & rotunditate margaritarum, magnitudine ciceris, duritia vero lapidea: & qua pediculis adhærent cavernulas habent & intus ſemen, &c.

I. Lithoſpermum arundinaceum, fortè Dioſcor. & Plinij.
an Coix Theophraſti, 1. hiſt. 16.
Lachryma Chriſti, Trag. Geſner. hort. cui & Jodoci.
Lithoſpermum majus, Trag. Geſ. hor. cui & fruticoſum.
Arundo lithoſpermos, Geſ. hor.
Lithoſpermon primum, Lacun. arundinaceum, Lugd.
Lachryma Jobi, Ad. Cluſ. hiſp. & hiſt. Dod. Lob. Cam. Caſt. Eyſt.
Lachryma vulgo, Cæſ.
II. Lithoſpermum majus, Matth. Lac. Caſt. Lugd. quid?
III. Lithoſpermum majus erectum.
Saxifraga tertia, Brunf.
Lithoſpermum, Brunf. Fuch. Cord. in Dioſc. & hiſt. Tur. Lon. Ad. primum, Anguil. commune, Geſn. hort.
Milium Solis ſativum, Trag.
Lithoſpermum minus, Matthiol. Dod. Geſ. hor. Lac. Lob. Caſt. Lug. Ger. vulgare minus, Cam.
Lithoſpermum ſativum, Fuch. ico.
Lithoſpermum legitimum, Cluſ. hiſt.
Lithoſpermum alterum fruticoſum, Thal.
Lithoſpermum arvenſe, Tab.
Anchuſæ tertiæ ſimilis altera, Cæſ.
Milium Soler Mauritanis, quod in montibus Soler frequenter naſcatur: hinc vulgo milium Solis ineptè dicitur.
Hujus ſpecies minima palmum alta, Lini foliolis anguſtis, granulis puſillis, rotundis, cujus Adverſaria meminere.
IV. Lithoſpermum minus erectum.
Lithoſpermum Anchuſæ facie, Lob. Lugd.
V. Lithoſpermum minus repens latifolium.
Lithoſpermum alterum, Ang.
Lithoſpermum majus, Dod. Ad. Lob. Lugd.
Lithoſpermum vulgare majus, Cam.
Lithoſpermum repens majus, Cluſ. pan. & hiſt.
Lithoſpermum, Cæſ. virgatum, Thal.
Pulmonaria minor Dalechampij, Lugd.
Hoc ad Echium, vel Anchuſas referri poteſt, quod aliqui Lithoſpermum Dioſcor. & Plinij cenſent.
VI. Lithoſpermum anguſtifolium umbellatum: in Prodromo deſcriptum.
VII. Lithoſpermum arvenſe radice rubra.
Lithoſpermum ſylv. Trag. Fuch. Dod gal. Camer. epiſt.
Echium minus herba Lithoſpermo congener, Geſn. ap.
Anchuſa degener facie Milij Solis, Lob. ico.
Anchuſa tertia Lithoſpermo ſimilis, Cæſ.
Anchuſa arvenſis alba, Thal.
Anchuſa arvenſis minor facie Milij Solis, Tab.
Lithoſpermum tertium Dod. nigrum, Lugd.

Ad Anchuſam, vel Echium, aliqui referunt.

VIII. Lithoſpermum Linariæ folio Germanicum.

Paſſerina, Trag. Cam.

Lithoſpermum ſylv. minus, Dod. gal.

Lithoſpermum quartum exiguum, Dod. lat.

Lithoſpermum minus, Lon.

Paſſerina herbariorum unicaulis, Ad.

Lingua paſſerina, Tab.

Paſſerina linaria, Ger.

Linaria altera botryodes montana, Col.

IX. Lithoſpermum linariæ folio Monſpeliacum.

Paſſerina linariæ folio, Lob. Lugd.

SYMPHYTUM.

Σύμφυτον Dioſcorides lib.4. cap.9. & 10. propoſuit: ſic dictum à facultate conglutinandi, quâ pollet: nam & carnes dum coquuntur conglutinat additum, eodem auctore. Et Plinio lib.27. cap.6. unde & Græci (ait) nomen impoſuêre: hinc Latinis Conſolida dicitur.

Genera: Dioſcoridi duplex eſt, πετραῖον petræum, quod in petris naſcatur, ramulis origano ſimilibus, folijs tenuibus, & capitulis thymi: Alterum, quod aliqui πηκτὸν pecton vocant: caule cubitali, folijs hirſutis ad Buglosſi foliorum ſimilitudinem: floribus luteis, &c. Plinius lib. 27. cap. 6. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum, ſimilis cunilæ bubulæ, folijs parvis cacuminibus thymi, &c.

I. Symphytum Conſolida major.

Symphytum quidam Inulam ruſticam, quidam Alum Gallicum vocant, Scribon. c.21.

Conſolida major, Brunf. Trag. Cam. Thal. Ger.

Symphytum, Tur. Lon. majus, Matth. Cord. hiſt. Cam. Caſt. Tab.

Symphytum magnum, Fuch. Dod. ut: Lugd.

Symphytum alterum, Ang. Cord. in Dioſcorid. Lac.

Symphytum Alum, ſeu Alus, Ad Lob.

Conſolida vulgo, Cæſ.

Marem faciunt & fœminam, floris colore potiſsimum differentes: mas, flore eſt purpureo, vel purpurocæruleo: fœmina, flore albo, vel pallidè luteo: rarius luteo: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum: tres apud Eyſtett.

Symphytum majus flore albo, & flore purpureo, Tab.

Conſolida major flore albo & flore purpureo, Ger.

Symphytum majus flore purpureo: flore rubro: flore pallido, Eyſt.

II. Symphytum majus tuberoſa radice.

Symphytum tuberoſum, Lob. Dod Lugd.

Symphytum tuberoſum majus, Cluſ. hiſt.

Symphytum majus flore ſubluteo, tuberoſa radice, Cam.

Symphytum radice tuberoſa, Cam. ep.

Symphytum alterum folio Borraginis, Ang.

Conſolida altera minor, Cæſ.

Conſolida tuberoſa vel nodoſa, Cam.

III. Symphytum minus tuberoſa radice.

Symphytum tuberoſum, Cluſ. pan. tuberoſum minus, Eid. hiſt.

Floribus eſt pallidis, vel ſubluteis.

IV. Conſolida major amplexicaulis flore purpureo, Thal. quid?

V. Symphytum minus Borraginis facie.

Symphytum pumilum repens Borraginis facie, Lob.

Borrago minima herbariorum, Lugd.

an Aſarum muri, Eid.

VI. Symphyto viribus affinis.

Biſa radix quæ ex Bengala & Patane montibus adfertur, Acoſta cap. de Datura: ſed quid?

SYMPHYTUM MACULOSUM, SIVE PULMONARIA.

Pulmonaria dicta, quod hujus folijs ut plurimum maculæ albæ latæ aſperſæ ſint, & quod Pulmonum affectibus medeatur: quibuſdam Callæ alterum genus apud Plinium lib.27. cap.8. cui Calla duorum generum eſt: una, ſimilis Aro, &c. Alterum genus ejus, quidam Anchuſam vocant. folia Lactucæ longiora, plumoſa, radice rubra, &c. Illam Ariſarum, hanc Pulmonariam volunt. At Fracaſtorius Pulmonariam ex genere Bugloſſæ eſſe cenſet.

I. Symphytum maculoſum, ſive Pulmonaria latifolia.

Pulmonaria altera, Matth. Caſt.

Pulmonaria & Pulmonalis, Dod. gal.

Pulmonaria Plinij, Gesn. hort.
Pulmonaria, Cæs. maculosa, Ad. Lob. Clus. pan. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Symphytum maculosum, Dod.
Pulmonaria major, Lugd.
Pulmonaria vulgaris maculoso folio, Clus. hist.

Folijs variat, quæ aliquando albis punctis notantur, aliquando ijs carent: & hæc Pulmonaria folio non maculoso, sive 2. Clus. histor.

Floribus est communiter cæruleo rubentibus: rarius albis. Marem & fœminam, nomine Pulmonariæ Plinij Taber. exhibuit, quem Gerardus imitatur.

II. Pulmonaria angustifolia rubente cæruleo flore.
Consolida major sylv. Trag.
Symphytum sylv. Cord. histor. & Pulmonaria Plinij, Schol.
Pulmonaria folijs Echij, Lob. ico Ger.
Pulmonariæ tertiæ species altera, Clus. pan. 5.
Pannonica, Eid. hist.
Pulmonaria quarta Plinij angustifolia, Tab.

Variat floribus, alteri flores initio rubent, dein cæruleum colorem saturatiorem contrahunt: alteri flores pulcherrimè rubentes: illa Pulmonaria 5. hæc verò 4. Clus. in hist.

III. Symphytum maculosum, sive Pulmonaria angustifolia cærulea.
Pulmonaria 2. vel angustifolia cæruleo flore, Clus. pan. tertia Austriaca, Eid. hist.
Pumonaria prima angustifolia, Taber. 2. angustifolia, Ger.
Pulmonaria Austriaca secunda, Cam.

CONSOLIDA MEDIA.

Consolida media, quibusdam Chamæcissos spicata Plinij lib. 24. cap. 15. Alijs Anonymos Plinij lib. 27. cap. 4. (Anonymos inquit, non inveniendo nomen invenit) fortè quia vulneribus sanandis efficacissima sit.

I. Consolida media pratensis cærulea.
Consolida media, Brunf. Matth. Fuch. Taber. Eystett.
Consolida media, & Herba Laurentiana, Cast.
Prunella cærulea, Trag.
Bugula, Dod. ut: Clus. pan. & hist. Lugd. Ger.
Bugula, & Prunella quibusdam, Ad. Lob.
Arthetica Pandectarij, Ang.
Symphytum medium, Lon.
Consolida media major, Thal.
Consolida media prima, Tab.
Chamæcissus quorundam, Lugd.
Chamæcissi alterum genus, Cæs.

Flore est cæruleo: rarius cinereo vel albo: folijs latioribus & angustioribus, leviter incisis vel sinuatis.

II. Consolida media pratensis purpurea.
Prunella purpurea vel quarta, Trag.
Consolida media purpurea, Fuch. secunda, Taber.
Consolida media minor, Thal.
Bugula carnei coloris flore, Clus. pan. & hist.
Bugula flore albo, Ger.

Hæc repit & folijs priore est rotundioribus, non laciniatis, aliquando etiam non crenatis: flores, rubicundioris diluti coloris sunt.

III. Consolida media flore luteo: hæc cæteris multò minor est, folijs rotundis, crenatis, flore luteo: quam ex Anglia habemus.

IV. Consolida media cærulea alpina, in Prodr. descripta.

BRUNELLA.

Brunella, quæ ex Consolidæ speciebus est, ab effectu nomen accepit, eò quod faucium & linguæ affectibus, seu potius malo Castrensi, Germanis die Brüne *dicto, medeatur: quod malum ab Aegineta lib. 3. Erysipelas Cerebri dictum videtur. Quibusdam Symphytum petræum: alijs Polycnemon Dioscoridis lib. 3. cap. 108.*

I. Brunella major folio non dissecto.
Brunella, Brunf. Dod. ut: Lob.
Prunella vulgaris, & 6. Trag.
Consolida minor, Matth. minima, Cam.
Prunella, Fuch. Ang. Adv. Cæs. Lugd. Camer. Taber. Ger.
Symphytum petræum, Lobel. ico. an & Cord. in Diosc.

Prunella, aut potius Brunella officinarum, Eyst.

Flore est purpureo, vel cæruleo punicante: aliquando ex diluto cęruleo albicante, rarius albo: folijs integris nonnunquam leviter crenatis.

II. Brunella folio laciniato.
Symphytum petræum, Lob.
Brunella altera, Dod.
Prunella secunda, Clus. pan. & hist. tertia, Tab.
Prunella altera hirsutior, Cæs.
Prunella Lobelij, Ger.

Flore est purpurei vel carnei coloris, vel cinerei, vel nivei: folijs aliquando solùm superioribus, aliquando simul etiã inferiorib⁹ laciniatis.

III. Brunella Hyssopifolia: in Phytop. sub 2. descripta.

an Prunella secunda, Tab.
an Prunella flore albo, Ger.

IV. Brunella cæruleo magno flore.
Prunella cærulea altera, vel 3. Trag.
Prunella prima & major, Clus. pan. & hist.
Prunella grandiflora, Cam.
Brunella cærulea magno flore, Eyst.

Folijs est integris: reperitur & laciniatis: flore saturatius purpurascente, nonnunquam & dilutioris & exalbidi, rarius albi coloris.

V. Brunella minor alba laciniata.
Prunella candida altera, vel septima, vel fœmina, Trag.

Hæc semipalmaris est, aliquando trium quatuorve unciarum.

BELLIS.

Bellidem etiam ad Consolidam mediam, vel minorem, referunt, quam licet aliqui apud Theophrastum 7. hist. 9. Anthemidis foliacei speciem (Nigellam foliosam Gaza vertit) velint; Græcis tamen indicta videtur. Plinio lib. 26. cap. 5. Bellis in pratis nascitur, flore albo aliquatenus rubente. Et lib. 21. c. 8. luteus & Bellio pastillicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur.

I. Bellis sylv. caule folioso major.
Oculus bovis, Brunf.
Buphthalmum, Eid. majus, Lon.
Bellis major, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cæs. Cast. Cam. Ger. Lugd. (cum figura Matth. & Fuchsij) Adv. Lob. (cui & Consolida media vulnerariorum) Eyst.
Bellis sylv. Tur. major sylv. Fuch. ico. Gesn. hor.
Bellium majus, Tab.

Folio acutiore est, vel rotundiore: caule & hirsuto & glabro: flore nonnunquam gemino, etiam pleno, sed rarissimè reperitur.

II. Bellis alpina major rigido folio: quæ 1. in Prodromo.
an Bellis alpina, Cam.

III. Bellis alpina alba minor: quæ 2. in Prodromo.

IV. Bellis montana major folio acuto: quæ 3. in Prodromo.

V. Bellis montana folio obtuso crenato: quæ 4. in Prodromo.

VI. Bellis sylv. media caule carens.
Bellis media, Matth. Ad. Lugd. Tab. Clus. hist.
Bellis minor, Cast.
Bellis sylv. media, Gesn. hort. Ger.
Bellis sylv. Dod. major sylv. Lob.

VII. Bellis sylv. minor.
Solidago Consolidæ species, Brunf.
Primula veris, Eid. Cæs.
Bellis minor, Matth.
Bellis minor sylv. Fuch. Dod. gal. Tur. Gesf. hor. Lugd Tab. Ger.
Bellis pratensis minor, Ad.

Flos colore variat: discum enim luteum ambiunt foliola, vel alba, vel ex candido rubra: alia ex albo & rubro mixta: alia intus rubra, in ambitu alba: aliquando in viridem colorem degenerant: reperitur vix uncias duas alta.
Bellis sylv. minor flore mixto. &
Bellis sylv. minor flore pleno rubro, Eyst.

VIII. Bellis maritima folijs Agerati: quæ 5. in Prodromo.

Bellis hortensis.

I. Bellis hortensis flore pleno, eoque magno, vel parvo.
Primula veris. Trag. Gesn. hort.
Bellis, Lon. minor, Matth. Lugd. minima, Cast.
Bellis minor hortensis, Fuch. Dod. gal. Gesf. hor. Lac. Tab.
Consolida minor officinarum, an Bellis Pliniana, Ad.
Bellis hortensis multiplici flore, Lob. Tab. Ger.
Bellis minor fl. multiplici albo & rubro, Eyst.
Primula veris multiplici foliorum ordine, Cęs.

Floris colore variat, albo, incarnato, rubro, vario, scilicet candido & rubro: est & fusco: hinc duæ figuræ, apud Lob. & Ger. tres apud Tabernæmontanum.

II. Bellis hortensis prolifera.
Primula veris, cujus flores si non citius carpantur, ex se alios generant, ac sæpe ex uno quatuor aut quinque erumpunt, Trag.
Bellis hortensis sua verubens, viridisque prolifera, Lob.ico.
Bellis prolifera, Cam.variegata, Eyst.
III. Bellis hortensis pediculo folioso: quæ 7. in Prodromo.

Bellis cærulea.

I. Bellis cærulea caule nudo.
Aphyllantes 3 Lugd.
II. Bellis cæruleo caule folioso.
Aphyllanthes, id est frondiflora, Ang.Cam.
Bellis cærulea, Globularia Monspeliensium, Ad. Lob.Tab.Ger.
Bellis montana, Cæs.
Scabiosæ pumilum genus, Clus.hist.
Bellis minor flore cæruleo, Eyst.
Globularia cærulea, Col.
Variat magnitudine, foliorum latitudine, & caulium altitudine: hinc tres apud Tab.Ger. icones: Bellidis cæruleæ, Apulæ, & Monspeliacæ nomine.
III. Bellis cærulea spinosa: quæ pro 6. in Prodromo describitur.
IV. Bellis cærulea montana frutescens.
Bellis montana fruticosa in Ilva, Cæs.
Scabiosa quinta, vel Scabiosa montana repens, Clus. pan.
Scabiosa repens montana, Cam.
Scabiosa odorata, Tab.
Scabiosa montana minor repens, sive 10. Clus. histor.

Bellis lutea.

I. Bellis lutea folijs profundè incisis major.
Bellis major lutea, Trag.
Chrysanthemum, Dod.Cam.ep.Cast.
Chrysanthemum folio virentiore, Cam.
Chrysanth. segetum folio multiscisso, Adv.
Chrysanthemum segetum, Lob.
Chrysanthemum arvense, Tab.
Chrysanthemi species 4. Cæs.
II. Bellis lutea folijs profundè incisis minor.
Chrysanthemum minus, Cam.ep.
III. Bellis lutea folijs subrotundis.
Chrysanthemum 3. Cæs.
Chrysanthemum Myconi, Lugd.
an Chrysanthemum folio minus dissecto, Camerar.
IV. Bellis spinosa folijs Agetati.
Bellis spinosa elatior, Lob.ad par.alr.
V. Bellis montana globoso luteo flore.
Globularia lutea montana, Col.

SECTIO TERTIA.

PILOSELLA; GNAPHALIUM; LEONTOPODIUM; HELICHRYSUM; STOECHAS CITRINA; CONYZA; ASTER; TRIPOLIUM; ALISMA; ET VIRGA AUREA.

PILOSELLA.

Pilosella à copiosis pilis quibus vestitur, nomen sortita est, quam aliqui ad Myosotidem, alij ad Holostium referunt: sunt qui Intybi minimam speciem faciant.

I. Pilosella major repens hirsuta.
Auricula muris, Brunf. Ericio Cord. alia, Cord. in Diosc.
Auricula muris minor, Trag.Lon.
Pilosella, Matth. Ang.Ad. Lob.Cast.Tab.
Pilosella major, Fuch.Dod.ut: Lug.media, Th.
Pilosella quibusdam Holostium, Lac.
Pilosella repens, Ger.
II. Pilosella major repens minus hirsuta.
Auricula muris minor secunda, Trag.
Pilosella vulgo, Cæs.
Pilosella major, Cam.ep.
Lactucella sylv.repens, Cam.hort.
III. Pilosella major erecta.
Pilosella major, Ger.altera, Tab.
IV. Pilosella major erecta altera.
Pilosella major prima, Tab.
Pilosella major latifolia, Ger.ico.
V. Pilosella montana hispida parvo flore.
Pilosella major umbellifera μακρόκαυλος montana & pratensis, Col.
VI. Pilosella Syriaca.

Pilo-

Piloſella maxima Syriaca, Lob. Lugd. Tab.
VII. Piloſella incana ſaxatilis lutea.
Auricula muris altera incana ſaxatilis frigidarum regionum, Col.

GNAPHALIUM.

Γναφάλιον Dioſcoridi lib. 3. c. 132. quod foliis ἀντὶ γναφάλου pro tomento utantur: Et Plinio lib. 27. c. 10. cui Gnaphalion, quod alii Chamæzelon vocant. Verùm apud Plinium l. 24. c. 19. habetur herba, Impia, incana, vocata roſmarini aſpectu, thyrſi modo veſtita atq; capitata, unde alii ramuli aſſurgunt ſua capitella gerentes, ob id Impiam appellatam, quoniam liberi ſupra parentem excellant, alii potius ita appellatam, quod nullum animal eam attingat, exiſtimavêre: hæc Plinius. Sunt qui Gnaphalium vulgare eſſe velint, & eſſe quoq; Centunculum ejuſdem: Sic autem Plinius l. 24. c. 15. Itali Centunculum vocant, roſtratis foliis ad ſimilitudinem capitis penularum, jacentem in arvis, Græci autem Clematidem.

I. Gnaphalium maritimum.
Gnaphalium, Matth. Lobel. Lugd. legitimum, Cluſ. hiſtor.
Gnaphal. marinum, Geſ. hor. Ad. Lob. ico. (Cottonaria vulgi ſive Bombax humilis) Tab. Ger.
Gnaphalium marinum tomentoſum, Lugd.
II. Gnaphalium latifolium Americanum.
Gnaphalium Americanum ἀργυροειδὲς, Cluſ. pan. & hiſt.
Gnaphalium latifolium peregrinum, Eyſt.
Centunculi Americani nomine ex America accepimus, apud quos uti & in Braſilia, apud Toupinambaultios frequens eſt.
III. Gnaphalium vulgare majus.
Heliochryſos ſylv. Trag.
Gnaphalium, Fuch. Geſ. hor. Tur. Lac. Caſt.
Gnaphalium vulgare, Matt. Ad. Lob. Lug. Tab.
Filago, Dod. ut: Ger.
Centunculus, Tur.
Tomentum, Cord. hiſt. Lon.
Impia Plinii, Ang. (& Cartafilago) Geſ. hor.
Herba Impia, Cæſ.
Gnaphalium vulgare minus, Thal.
IV. Gnaphalium medium.
Filago 4. Dod. gal. minor, Dod. lat. Lob. ico.
Gnaphalium medium, Tab. vulgare, Ger.
V. Gnaphalium minus latioribus foliis.
Gnaphalium Plateau tertium, Cluſ. hiſt.
VI. Gnaphalium minus repens.
Gnaphalium minimum, Lob. ico. minus, Tab.
Filago minor. Ger.
Hoc etiam duarum ſolùm unciarum reperitur.
VII. Gnaphalium roſeum ſylveſtre.
VIII. Gnaphalium roſeum hortenſe: utrumque in Prodromo deſcriptum.
IX. Gnaphalium majus lato oblongo folio.
Gnaphalium ſecundum Plateau, Cluſ. hiſt.
X. Gnaphal. majus anguſto oblongo folio.
Heliochryſos ſylveſtris, Trag. ico. alt.
Filaginis altera ſpecies, Dod. ut:
Filago Germanica altera ſecundum folia florida, Ad. Lob. ico.
Gnaphalium vulgare majus, Thal.
XI. Gnaphalium majus anguſto oblongo folio alterum.
Pſeudoleontopodium Matthioli, Lugd.
Gnaphalium Anglicum, vel Belgicum folio longiore, Ad Lob. ico.
Chryſocome Germanica, Lob. obſ.
Chryſocome lanuginoſa, an Impiæ ſpecies, Lug.
Gnaphalium majus, Tab. Anglicum, Ger.
Gnaphalii genus, Cluſ. hiſt.
Leontopodium alterum vulgare, Matth. Cam.
an Herba Impia in montibus, Cæſ.
an Chryſocome & Chryſitis, Caſt.
Hoc cum à priore parum differat, qui voluerit, idem dicat.

Gnaphalium montanum.

I. Gnaphalium montanum flore rotundiore.
Lagopus ſecundus, Trag.
Auricula muris, Lon. quarta, Trag.
Piloſella minor, Fuch. Dod. gal. Lugd. Thal.
Lagopiron Hippocratis, Geſ. animal.
Gnaphalii genus, Geſ. col.
Gnaphalium montanum purpureum & album, Ad Lob. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum ſuaverubens, &
Gnaphalium montanum variegatum, Eyſt.
Variat floribus candidis, ſubpurpureis, roſeis, ex candido & rubro mixtis.
II. Gnaphalium montanum longiore & folio & flore.
Gnaphalium montanum purpureum, & ſuaverubens, Lob. ico. Tab. Ger.
Gnaphalium montanum Dalechampii, Lugd.
Piloſella minor, Dod. Cluſ. hiſt.
Variat ut prior floris colore; hinc duæ icones apud Lob. Tab. Gerard.

III. Gna-

III. Gnaphalio montano affinis Ægyptiaca.
Baccharis Rauvvolffij, Lugd. ap. Cluſ. hiſt.

IV. Gnaphalium alpinum magno flore, folio oblongo.
an Leontopodium Dioſcoridis?
Leontopodium verum, Matth.
Leontopodium Matthioli, Lugd. Tab.
Leontopodium, Dod. Caſt.
Leontopodium ſive pes leoninus, Ad.
Gnaphalium alpinũ, Ger. deſ. Cluſ. pan. & hiſt.

V. Gnaphalium alpinum magno flore folio brevi.
Leontopodium ſive pes leonin', Lob. Tab. Ger.
Idem cum priore cenſet Lug. at cùm illud radicem habeat magnam, quaſi ſquammoſam, folia oblonga: hoc verò radicem tenuem, foliaque brevia, differre ſtatuimus.

VI. Gnaphalium alpinum minus.
Leontopodium parvũ, Lob. Lugd. Tab. Ger. deſ.
Piloſella minor altera.

LEONTOPODIUM.

Λεοντοπόδιον Dioſcorides l. 4. c. 131. duorum dicit generum & ad amatoria valere, &c. Plinius lib. 26. c. 8. Leontopodij quidem meminit, ſed à Dioſcoridis diverſum cenſemus: Dioſcorides fortè de Gnaphalio alpino intelligendus: quod Gnaphalium à Plinio l. 27. c. 8. Cemos appellari nonnulli exiſtimant.

HELICHRYSUM.

Ἑλίχρυσον aut Χρυσάνθεμον ἢ Ἀμάραντον Dioſcor. l. 4 c. 57. ubi folia Abrotano ſimilia & umbellam auream tribuit. At Theophr. l. 9. c. 21. Ἑλειόχρυσος, id eſt, aureum colorem habens, (Aureliam Gaza vertit) alijs Coma aurea. Plin. l. 21. c. 25. Heliochryſum, quod alijs Chryſanthemum, & quæ Dioſcorides habet.

I. Elichryſon folijs Abrotani.
Helichryſum, Matth. deſ. Caſt.
Helichryſum Creticum, Matth. ep. ico.
an Helichryſon quod vulgo in Creta, Lagochimithia, quod leporibus cubilia grata præbeat, appellare ſolent, Bellon.
Elichryſon, Ang. Lac. Dod. Lob. Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam.
Heliochryſon, Ad.
Helichryſum 1. & Helich. 1. altera icon. Tab.
Coma aurea & Helichryſon, Ger.
Varietas in folijs advertitur: hinc duæ figuræ apud Taber. & Gerardum.

II. Elichryſum folijs oblongis Stœchadi citrinæ ſimilis, Dod.
Helichryſum, Cam. ep. ico.
Chryſocome peregrina, Eyſt.

III. Elichryſum folijs oblongis paucis Stœchadi citrinæ anguſtioribus.
Helychryſum Cretic. Matth. deſ. Lug. Cam. ep.

IV. Elichryſum ſeu Stœchas citrina anguſtif.
Amaranth. luteus, Fuch. Lac. Lon. citrinus, Tur.
Stœchas citrina, Matth. Lac. Geſ. hor. Dod. Caſt. Lugd. officinarum, Tab. deſc.
Ageratum Aurelia, Dod. gal.
Heliochryſum, Cord. in Dioſc.
Helichryſum, & Amaranthus Galeni, Cæſ.
Chryſocome aureáve coma, Ad. Lob.
Chryſocome prima vulgaris, Cluſ. hiſt.
Coma aurea, Lob. ico.

V. Elichryſum Orientale.
an Chryſocome Dioſcoridis l 4. c. 55. & Plinij, cui & Chryſitis l. 21. c. 5. in Phytopynace, Matthiolo & Prodromo deſcriptum.
Stœchas citrina comis grandioribus, Cam. ep.
Eliochryſum, Belli ep. 1. ad Cluſium.
Helichryſum Creticum, Eyſt.

VI. Elychryſum Creticum.
Chryſocome 5. vel Cretica, Cluſ. hiſt.

VII. Elichryſon ſive Stœchas citrina latifolia.
Amaranthus & Heliochryſos primus, Trag.
Amaranthus luteus primus, Tab.
Chryſocome ſive Amaranthus luteus, Ger.
Variat latioribus & oblongioribus folijs: hinc tres icones.
Amarant. lutei 1. 2. & 3. apud Tab. & apud Ger. ſub Chryſocome, Amarantho Galeni & Heliochryſo ſylveſtri.

VIII. Elychryſum ſylv. latifolium capitulis conglobatis.
Chryſocome & Helichryſos ſylv. Lob. ico.
Chryſocome montana, Cæſ.
Chryſocome altera, Cluſ. hiſp. tertia, peregrina ſecunda, Eid. hiſt.
Chryſocome, Tabern. Ger.

IX. Elychryſon ſyl. anguſtifolium capitulis conglobatis.
Stœchas citrina altera, Ad. Lob. ico. Lugd.
Ageratum aliud quorundam, Lugd.
Chryſocome, Cæſ. altera, peregrina 1. Cluſ. hiſt.

Elichrysum Creticum, Cam.
Stœchas citrina, sive Chrysocome Monspeliaca, Taber.
X. Elichrysum sylv. flore oblongo.
Stœchas citrina altera inodora, Ad. Lob. ic. Lug.
Gnaphalium marinum Dalechampij, Lugd.
Chrysocome la-ioribus folijs, Cæs.
Chrysocome quarta, peregrina 3. Clus. hist.
XI. Elichryso syl. flore oblongo similis: in Phytopynace & Prodromo describitur.
XII. Stœchas viridis capitulo oblongo.
Stœchas viridis Dalechampij, Lugd.

C O N Y Z A.

Κόνυζα Dioscoridi l. 3. c. 136. sic forte dicta, quòd κώνωπας, seu culices, suo lentore capiat: apud Theophrastum 6. hist. 1. & 2. Pulicariam Gaza vertit, Plinio l. 21. c. 10. Conyza.

Genera tria Dioscoridi: parva, quæ odore præstantior: major, gravi odore: tertium genus medium inter illas, injucundioris odoris, &c. Theophrasto plura genera, mas & fœmina: hæc minor, illa major, Plinio genera duo mas & fœmina, in folio differentia, &c.

I. Conyza mas Theophrasti major Dioscoridis.
Conisa magna, Tur.
Conyza major, Clus. hisp. Dod. Cæsalp. Cast. Camer.
Conyza magna, Lugd.
Conyza major vera, Ad. Lob. ico.
II. Conyza major altera.
Conyza major Dioscoridis Rauvvolffij, Clus. histor.
Conyza Syriæ, Lugd. append.
III. Conyza fœmina Theoph. minor Dioscoridis.
Conyza minor vera, Ges. ap. Ad. Lob. ico. Lugd.
Conyza minor, Clus. hisp. & hist. Cæs. Cast.
Conyza minor, & Eupatorium Mesues, Col.
Conyza minor altera, Dod.
IV. Conyza minor exotica.
Conyza minor Boëtica, Clus. cur. post.
V. Conyza Salviæ odorem spirans.
Planta Banranica, Clus. exot. l. 4. c. 23.
VI. Conyza major vulgaris.
Conyza major, Trag. Matth. Dod. gal. Ges. hor. Lac. Lon. Cast. Lugd.
Conyza major alrera, Dod.
Conyza Heleniris, Cord. hist. Thal.
Baccharis, Matth. Lac. Lon. Tab.
Baccharis Monspeliensium, Ges. hort. Ad. Lob. Lugd. Cam. Ger.
VII. Conyza pannonica lanuginosa.
Conyza rertia Pannonica, Clus. pan.
Conyza tertia Austriaca, legitima fortè Diosc. Eid. hist.
VIII. Conyza cærulea acris.
Tinctorius flos alrer, Trag.
Erigeron tertium, Dod. gal. quartum, Eid. lat.
Dentelaria, Ges. hort.
Conyza muralis, Eid. col.
Conyzoides cærulea, Ges. corol. Cord.
Conyza odorata, Lugd.
Conyzæ genus tenuifolium, Thal.
Conyza cærulea, Tab.
Amellus montanus, Col.
Variat folijs, in altera brevioribus & latioribus: in alrera longioribus & angustioribus: est & altera erecta, alrera repens: flore cæruleo, qui in pappum vel album, vel rufescenrem abit.

Conyza montana.

I. Conyza cærulea alpina major: quæ 1. in Prodromo.
II. Conyza cærulea alpina minor: quæ 2. in Prodromo.
III. Conyza alpina pilosissima.
Conyza Helenitis pilosa, Lob. ico.
IV. Conyza incana.
Conyza Helenitis mellita incana, Lob. ico.
V. Conyza montana folijs glutinosis pilosis.
Conyza montana Myconi, Lugd.
VI. Conyza montana lutea, folijs oblongis.
Hæc duplex à Thalyo proponitur, nomine Conyzæ majoris montanæ, & Conyzæ majoris alterius: hujus posterioris figura à Camerario in suo horto exhibetur.
VII. Conyzis affinis.
Britannica Gesneri & Lugd. Ad. Lob. ico.
Britannica vera Dalechampij, Lugd.
Bellis lutea Dalech. Lugd.

Conyza palustris.

I. Conyza media Asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis.

LI Cala-

Calaminthæ tertium genus, Fuch.
Conyza, Cord. in Diosc Tab. altera, Tur.
Conyza media, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Lon. Lob. Lugd. Eyst.
Conyza 3. Matt. ep. Ang. Cast. 3. aquatica, Gesh.
Conyza 3. vulgaris, Clus. pan. media vulgaris, Eid. hist.
Conyza aquatica, Thal.
Conyza major, Ger.
Mentha lutea, Lon.
Asteri Attico similis altera quæ Cunilago, Cæs.
Cunilæ 3. genus, quæ Cunilago Plin. l. 20. c. 16.
II. Conyza major flore globoso.
Conyza minor, Trag. Matth. Dod. gal. Lac. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Conyza prima, Ang. minor seu fœmina, Lon.
Conyza minima, Ad. (sive Pulicaria) Lob. Dod. Lugd. Thal.
Psyllium, Cord. hist. ico. Conyza, Eid.
Major est & minor.
III. Conyza aquatica laciniata.
Conyza Helenitis folijs laciniatis, Lob. ico.
Conyza Helenitis, Dod. belg.
IV. Conyza palustris serratifolia.
Conyza aquatica, & aquatica folijs serratis, Ges. hort. & col.
Conyza maxima serratifolia, Thal.
Lingua major Dalechampij, Lugd.
Conyza quarta, Cam. ep.
Consolida palustris, Tab.
Solidago Sarracenica, Ger.
V. Conyza aquatica, Asteris flore aureo: quæ 3 in Prodromo.
VI Conyzæ affinis Germanica.
Solidago Sarracenica tertia, Trag. Lon.
Herba vulneraria ad fluvium Pfrim, Trag.
Consolida Satracenica tertia, Tragi, Lugd.
Conyzæ nomine posita in Cordi historia.

ASTER ATTICUS.

A'στὴρ ἀττικὸς Dioscoridi l. 4. c. 120. florem habet in cacumine purpureum, aut luteum, per ambitum anthemidis capituli modo divisum, foliolis stellæ modo radiatu. Plinio l. 27. c. 5. Aster, ab aliquibus Bubonium appellatur, quoniam Inguinum (sc. inflammationi) præsentaneum remedium est: in cacumine capitula stellæ modo (hinc Asteris nomen) radiata, &c.

Aster Atticus luteus.
I. Aster luteus foliolis ad florem rigidis.
Aster Atticus alter, Matth. Lugd.
Aster Atticus verus, Ang. Ges. hor.
Aster, sive Stella Attica Monspeliensium aureo flore, Ad.
Aster Atticus, Lob (cui & Inguinaria) Ger. luteus, Cam.
Aster Atticus primus flore luteo, Clus. hisp. vel Aster atticus legimus, Clus. hist.
Aster atticus, Cæs.
Aster luteus alter, oculus Christi minor, Lugd.
Oculus Christi, Eid.
Aster atticus Massilioticus, Tab.
Est latifolius: est & angustifolius.
II. Aster atticus folijs circa florem mollibus.
Aster cetnuus, Col.
Baccharis vel Carpesium Alpini, quo nomine accepimus.
III. Aster luteus radice odora.
Incensaria, Cæs.
Asteris altera species Apula, an Baccharis, Col.
Baccharis vera Dioscoridis, Malocho, hoc nomine accepimus.
an Aster luteo flore, Cam. ep.
IV. Aster luteu major folijs succisæ.
Aster primus, vel pannonicus major, Clusius pannon.
Aster tertius sive Austricatus t. Eid hist.
V. Aster luteus hirsuto Salicis folio.
Aster pannonicus tertius, Clus. pan. at quintus, in histor.
Aster flore luteo, Tab.
Aster hirsutus, Ger. ico.
VI. Aster montanus luteus Salicis glabro folio.
Aster atticus secundus, Clus. pan. at quartus sive Austriacus secundus, Eid. hist.
Bellis lutea, Lugd.
Bubonium luteum, Tab.
Aster Italorum, Ger.
VII. Aster luteus folio glabro & crenato.
Aster Italorum, Ad. Lob.
Aster atticus, Dod. atticus Italorum, Clus. pan.
Aster octavus Italorum, Eid. hist. ico.
VIII. Aster luteus angustifolius.
Aster conyzoides Gesneri, Lob. Lugd.
Aster atticus tertius, Cæs.

IX. Aster

IX. Aster luteus linariæ rigido glabro folio.
Aster atticus quartus, Cluſ.pan.deſc.
Aster ſextus, Auſtriacus 4.Eid.deſc.
X. Aster montanus luteo magno flore.
Aster montanus, Ad.Lob.ico.Ger.
Aster montanus luteus mas, Tab.
Aster acticus alpinus foliolis luteis, Cæſ.
XI. Aster atticus luteus montanus villoſus magno flore.
Aster montanus hirſutus, Ad.Lob.ico.Lugd.
Aster luteus ſive oculus Chriſti minor, Eid.
Aster montanus luteus fœmina, Tab.
XII. Aster luteus ſupinus.
Aster atticus ſupinus, Cluſ. hiſp. (at in hiſt. ſecundus) Dod. Lob.Lugd.
Aster atticus repens, Cam.

Aster Atticus cæruleus.

I. Aster atticus cæruleus vulgaris.
Tinctorius flos primus, Trag.
Aster atticus, Matth. (cui & Amellus,) Fuch. Dod.gal.Cord. in Dioſc.& hiſt.deſc.Geſn.hort. Lac.Lon.Cluſ.pan.Caſt.Lugd.
Aster Atticus, Amellus non eſt, Guil.
Aster atticus purpureus, Fuch.ico.
Aster atticus 1.Dod.cæruleus, Thal.Cam.
Aster Italorum purpuraſcens, Lob.
Aster cæruleus Italicus, ſive 8 Cluſ.hiſt.
Aster atticus minor flore cæruleo, Eyſt.
Hujus differentiæ duæ: eſt latifolius & anguſtifolius, & hujus pumilum genus: Sic qui maturius floret, minùs altè aſſurgit, quàm qui ſeriùs: communiter cæruleis, aliquando purpureis foliolis orbis luteus cingitur: rariſſimè totus albus reperitur. Aliquando caulibus eſt altioribus & folijs latioribus, qui dicitur
Aster atticus major flore cæruleo, Eyſt.
II. Aster hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore, folijs ſubrotundis: in Prodromo deſcriptus.
III. Aster montanus cæruleus magno flore, folijs oblongis.
Aster atticus quintus, ſive Amellus alpinus, qui Virgiliano reſpondere videtur, Cluſ.pan.
Aster ſeptimus ſive Auſtriacus 5. vel Aster alpinus cæruleo flore, vel 7.Eid.hiſt.
Aster purpureus montanus, Lugd.
an Anthyllidi ſecundæ ſimilis, Cæſ.
Magnitudine variat: nam in monte Jura, duarum triúmve unciarum reperitur, cum alias palmam ſuperet.
IV. Aster atticus alpinus alter.
Aster atticus cæruleus alpinus, Cam. ep.
Eſt omnino minor vulgari, & interdum globuli tumentes villoſi foliolis ad radicem adnaſcuntur.
V. Aster Tripolij flore.
Aster minor Narbonenſium Tripolij flore, Linariæ folio medio purpureus, Ad.Lob.ico.
Aster Linariæ folijs Narbonenſis, Lob.
an Anthyllis altera, Cæſ.

TRIPOLIUM.

Τριπόλιον (quaſi dicas ter canum ſeu caneſcens) Dioſcorid. l.4.c.135. cujus flores (ut tradunt, inquit) colorem ter die mutent, manè candidi, meridie purpurei, ſerò punicei conſpiciuntur.

I. Tripolium majus cæruleum.
Tripolium, Dod.ur: Lugd.Cam.
Tripolium littorum, Ad.
Tripolium vulgare, Lob.Lugd.Eyſt.
Amelli ſpecies paluſtris, Col.
Flos purpureus, medio luteus aut croceus: aliquando in eodem medio & luteus & puniceus, ambitu purpureo, qui colores in omni flore ſeneſcente conſpiciuntur. Luteis etiam floribus Lobel. obſervavit: Folijs quoq; in ſummitate profundè in aliquot ſerras diviſis notavimus.
II. Tripolium minus: & Lob.& Lugd.
Magnitudine ſolùm à priore differre videtur.
III. Tripolium minus alterum.
Anthyllis minor, Cord.obſ.
Tripolium minus, Cam.

ALISMA SIVE DAMASSONIUM.

Ἄλισμα ſive Δαμασώνιον Dioſcorides l.3. c.169. folijs dicit plantaginis ſed anguſtioribus, &c. quem Plinius imitatus l.25.c.10. cui duplex, alterum laciniosis anguſtis, alterum majoribus folijs in ſylvis, &c. Quid verò ſit, magna inter authores controverſia, alijs Plantaginem, alijs Calceolum Mariæ, alijs Digitalem, alijs Mentham græcam, alijs aliam ſtatuentibus. Verùm cogitandum, an non Dioſcoridis & Plinij primum Aliſma, ſit Sanicula alpina, quæ Auricula Urſi dicitur: quemadmodum Plinij ſecundum, ipſum Verbaſculum. In Phytopynace duplex Aliſma propoſuimus: primum ſub Aliſmate folio glabro, quod nunc ad Gentianas retulimus: alterum folio hirſuto, de quo inter Doronici ſpecies egimus.

VIRGA AUREA.

Virga aurea, quæ à forma & floris colore luteo nomen habet, ab alijs propter vires & Solidago & Consolida vocatur. Quibusdam Panax Chironium Theophrasti 9. hist. 10. & Plinij l. 25. c. 4. Panax Pharnacium & Phanax Chironium folio Lapathij, censetur: alijs Cunilago Plinij, Panaces dictum: & quia folia aliquando maculata observantur, sunt qui Leucographin Plinij, l. 27. c. 11. autument.

I. Virga aurea major, vel Doria.
Doria, fortè Panaces Chironium, Gesn. hort.
Dorea Narbonensis, quasi Aurea, Ad. Eyst.
Herba Doria, Lob. Cæs.
Dorea sive herba aurea, Lugd.
Limonium aliud, Lugd.
Panax Chironium Theophrasti, Tab.
Herba aurea Penæ & Lobelij, Lugd.

Variat folijs, ijsque integris non serratis, qualia sunt cum primum erumpunt, & cum in hortis colitur: vel serratis, aculeo folij summitati insidente, quemadmodum Monspessuli observavimus: hinc duæ figuræ in Lobelij iconibus & in Lugdunensi historia.

II. Virga aurea latifolia serrata.
Virga aurea, Cam. ep. Thal. Villanovani, Ger.
Virga aurea vulgo dicta, Cæs. serratis fol. Tab.
Virga aurea altera serrato folio, Lob.
Virga aurea margine crenato, Dod.
Virga aurea altera, Lugd.
Virga aurea minor laciniatis folijs, Cam.
an Consolida Sarracenica major, Lugd.

Variat folijs longioribus, latioribus, brevioribus, serratis tamen: & quandoque folia lineis albis notantur.

III. Virga aurea angustifolia serrata.
Solidago, Ang.
Solidago Sarracenica, Trag. Fuch. Dodon. ut: Lon. Ad. Lob. Lugd.
Virga aurea, Gesn. hort.
Consolida Sarracenica, Thal. Eyst.
Consolida aurea, Tab.
Herba Doria, Ger. ico.

Est latioribus & angustioribus folijs: ex Anglia habemus folio niveo & bicolore.

IV. Virga aurea angustifolia minus serrata.
Virga aurea, Matth. Dod. ut: Lon. Lugd. (qui & Matth. & Dodonæi figuram exhibet) Cast. Ger. Eyst.
Virga aurea Villanovani, Ad. Lob.
Virga aurea folijs non serratis, Cam. ep.
Virga aurea Broccenbergensis, Thal.
Virga aurea major angustifolia, Cam.
Virgæ aureæ alterum genus, Cæs.
Leucographis Plinij, Ang.
Symphytum petræum 3. Tab.

Variat folijs, quæ sæpè sine crenis, aliquando saltem minus conspicuis serrata sunt: sic folijs oblongis, aliquando subrotundis & flore luteo, rarius albo: hinc tres figuræ apud Tabernæm. Symphyti petræi 1. 2. & 3. nomine.

V. Virga aurea magno flore.
Consolida aurea nemorum, Limonij folio, Ad. Lob. ico.

VI. Virga aurea montana serrata magno flore, quam Plantaginis alpinæ nomine in summitate montis Calcaris circa tuguriola collectam, habemus.

❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊

SECTIO QUARTA.

VERBENA; SUCCISA; SCABIOSA; JACEA; STOEBE; CYANUS; TRAGOPOGON; SCORZONERA; CALTHA; HELENIUM; FLOS SOLIS.

VERBENA.

Ἱερὰ βοτάνη sive περιστερεὼν ὀρθὸς (apud Pausaniam δεξιστερεὼν) folia habet quernis similia, sed angustiora minoraq́, colore aliquatenus glauco, &c. Sacra herba dicta, quod in expiationibus ad amuleta sit perutilis, Dioscorid. lib. 4. cap. 61. Sic verò Plinius lib. 25. cap. 9. Nulla Romanæ nobilitatis plus habet, quàm Hierobotane: aliqui peristereón, nostri Verbenacam vocant: hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus: hac Jovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturq́.

Genera ejus duo sunt Plinio l.c. foliosa, quam fœminam putant: mas rarioribus folijs, &c. folia minora quàm quercus colos glaucus, &c. quidam unum omnino genus faciunt, quoniam utraq; eosdem effectus habeat, &c.

I. Verbena communis cæruleo flore.
Verbena mascula, Brunf.
Hierobotane mas, Eid.
Columbaris, Herm. Barbaro.
Verbena, Gesn. hort. Lon. recta, Trag.
Verbenaca, Matth. Lac. Cast. vulgaris, Lugd.
Verbenaca supina (& fœmina) Fuch. Cord. in Diosc.
Verbena sive Verbenaca, Guil. pap.
Verbenaca recta, Dod. ut: Lugd. Tab.
Verbena communis & sacra recta, Ad. Lob.
Verbenaca fœmina, Cæs. Cam. vulgaris, Cl. hist.
Herba sacra, Ang. Tur.
Floribus est cæruleis, quandoque albidis.
II. Verbena tenuifolia.
Verbenaca supina, Clus. hisp. Dod. Lugd. Tab.
Sacra Verbena Hispanica minor, Lob.
Verbena supina, Clus. hist.
III. Verbena Peruana, quæ Hispanicæ similis, ex Monardi, Lugdunensis refert.
IV. Verbena nodiflora, in Phytopinace, Matthiolo & Prodromo descripta.
erbenaca nodiflora, Imperato.

SUCCISA SEU MORSUS DIABOLI.

Succisa dicitur, quod ejus radices circumrosæ sint: vulgus enim credit, Dæmonem cum tanta efficacia radicem hominibus invideat: eam statim ubi succreverit, undique circumrodere: quare Morsus diaboli dicitur. Sunt qui Geum veterum censent: at Columnæ videtur Pycnocomon Dioscoridis lib. 4. cap. 176. alijs Nigina Plinij lib. 27. cap. 12. Herba, inquit, quæ vocatur nigina, tribus est folijs longis intubaceis: Alij ad Scabiosas: alij ad Jaceas referunt.

I. Succisa glabra.
Jacea nigra, Brunf.
Morsus diaboli, Eid. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Lon. Lugd. Cam. Tab. Ger.
Succisa, Matth Fuch. Dod. Cast.
Scabiosa folio integro, Cæs.
Pycnocomon, Col.
Folijs est glabris & integris, rarius laciniatis: floribus cæruleis, rarius purpureis, vel incarnatis, rarissimè albis: est etiam major & minor.
II. Succisa hirsuta, quæ à priore sola hirsutie differt.
Morsus diaboli hirsuta rarior, Gesn. hort.

S C A B I O S A.

Scabiosa, alijs à scabro herbæ habitu (quod vulgatæ convenit;) alijs quòd scabiei medeatur, quod vox Psora prætendere videtur: quare Ψώραν Aetij aliqui censent: Sunt qui ad Stæben Dioscoridis l. 4. c. 12. referant.

Scabiosa pratensis & arvensis.
I. Scabiosa pratensis hirsuta, quę officinarum.
Scabiosæ primum genus, Trag.
Scabiosa, Lac. desc. Lon. vulgaris, Fuch. communis, Dod. gal.
Scabiosa altera campestris seu segetum, Lob. ico. Ger.
Scabiosa major, Cast. arvensis, Tab. vulgaris, Eyst.
Scabiosa folio scisso, Cæs.
Scabiosa major flore ex cæruleo purpureo, Tab.
Huc referenda est
Scabiosa major satorum vulgarior, Ad. Lob.
Scabiosa vulgaris major, Dod. Lugd.
Scabiosa dissectifolia major, Thal.
Variat folijs modo crassius, modo tenuius utrinque divisis: flore ex cæruleo, purpureo, vel bresilico colore tincto: hinc duæ apud Tab. & Gerardum figuræ.
Scabiosa major, flore ex cæruleo purpureo, Tab.
II. Scabiosa major squammatis capitulis.
Scabiosa, Brunf quinta, Trag.
Scabiosa major, Matth. Lugd. Cam. Clus. hist.
Jacea nigra major laciniosa, Ad.
Scabiosa major flore purpureo, Tab Ger.
Cyanus sylv major arvensis, Thal.
Floribus est ex purpura subrubentibus: reperitur floribus paucioribus, minoribus, fl. candido: folijs alicra larioribus, altera angustiorib⁹.
III. Scabiosa major altera, squammatis capitulis, sive Jacea rubra latifolia laciniata.
Jacea tertia, Tab.
Jacea major, Ger.
IV. Scabiosa fruticans latifolia alba.
Scabiosa nona sive æstivalis, Clus. hist.
Flos vel candidus, vel cæruleis staminibus ornatur, vel livet, vel ad cæruleum inclinat.

V. Scabiosa fruticans angustifolia alba.
Scabiosa montana calidarum regionum, Adv. Lob. Lugd.
Scabiosa quarta & major Pannonica, Clus. pan.
Scabiosa major Pannonica albo flore, vel 8. Eidem hist.
Scabiosa maxima leucanthemos, Cam.
Scabiosa montana, Tab.

VI. Scabiosa angustifolia alba altera.
Scabiosa major alba, Tab.
Scabiosa montana, Ger. ico.

VII. Scabiosa multifido folio flore flavescente.
Scabiosa tertia, Clus. pan.
Scabiosa septima vel ὠχρανθινῷ flore, Eid. hist.
Scabiosa tenuifolia, sive major, sive 7. Thal.
Scabiosa lutea è Thuringia, Cam.
Scabiosa Pannonica flore albo, Eyst.

VIII. Scabiosa flore globoso niveo.
Scabiosa alba in hortis Belgij, Clus. hist.
Scabiosa Belgica flore albo, Eyst.

IX. Scabiosa alba gemino capite.
Scabiosa alba gemino tergeminóve capite, Clus. hist.

Flore purpurascente, vel incarnato, huic non absimilem, in Bavaria Camerarius observavit.

X. Scabiosa prolifera folio latiore.
Scabiosa prolifera, Lob. ico. Tab. prolifero flore, Clus. hist.

XI. Scabiosa prolifera folijs Gingidij: quæ 3. in Prodromo.

XII. Scabiosa tenuifolia prolifera minor.
Scabiosa tenuifolia minima prior, Eyst.

XIII. Scabiosa folio Sinapi sylv. quæ 2. in Prodromo.

Scabiosa montana.

I. Scabiosa alpina folijs Centaurij majoris.
Scabiosa alpina maxima, Ad. Lob. ico. Tab.
Centaurium nothum Dalechampij, Lugd.
Scabiosa alpina Centauroides, Cam. Eyst.

II. Scabiosa montana glabra, folijs Scabiosæ vulgaris.
Scabiosa secunda vel alpina, Clus. pan.
Scabiosa quinta sive montana, Eid. hist. desc.

III. Scabiosa montana Dentis leonis folio: quæ 4. in Prodromo.

IV. Scabiosa montana latifolia non laciniata rubra & prima.
Scabiosa latifolia purpurascente flore, Clus. pan. sive 4. Eid. hist.

V. Scabiosa latifolia rubra non laciniata secunda.
Scabiosa prima, vel latifolia rubro flore, Clus. pan.
Scabiosa rubra Austriaca, Lob. ico.
Scabiosa integrifolia prima, Thal.
Scabiosa tertia vel latifolia Pannonica rubro flore, Clus. hist.
Scabiosa Succisæ similis, Cæs.
Scabiosa latifolia septima, Tab.

VI. Scabiosa Virgæ pastoris folio.
Scabiosa latifolia peregrina, Tab.

VII. Scabiosa argentea angustifolia: quæ 6. in Prodromo.
an Scabiosa gramminea folio argenteo flore purpureo, Cam.

VIII. Scabiosa montana minor capitulo squammoso.
Scabiosa montana omnium minima, Adv. Lob. ico. Lugd.
Scabiosa æstiva minor, Lob.
Scabiosa montana minor septima, Tab.

Scabiosa capitulo globoso.

I. Scabiosa peregrina rubra capitulo oblongo: quæ 1. in Prodromo.
Scabiosa Indica sive sexta, Clus. hist.
Scabiosa Indica flore saturatè rubro, &
Scabiosa Indica flore dilutè rubro, Eyst.

Hanc folijs in tenuiores lacinias divisis, floreque minore & rubro, nomine Scabiosæ nigræ odore Zibethi, ex horto Patavino habemus.

II. Scabiosa capitulo globoso major.
Scabiosa quinta & sexta, Trag.
Scabiosa minor, Matth. Lob. (cui & Columbaria) Lugd. Cast.
Scabiosa minor lævis, Gesn. hort.
Scabiosa media, Dod.
Scabiosa media serrato angustifolio, flore globulariæ, Ad.
Scabiosa 20. fœmina herbariorum, Tab.
Scabiosa folijs bellidis sylvestris majoris, major, Thal.
Scabiosa quinta sive montana, Clus. hist. ico.
Phyteuma Dioscoridis, Col.

III. Scabiosa capitulo globoso minor.
Scabiosæ folijs bellidis species minor, Thal.
Scabiosa minor, 1. 2. 3. 5. Tab.
Scabiosa media, minima, minor & major, Ger. ico.
Scabiosa angustifolia flore subcæruleo, Eyst.

Folio-

Foliorum diſſectionibus variant, cum alteri ad medium nervum tenuiſsimè diſſecta ſint, alteri non item: tertia folia inferiora penitus diſſecta non habet.

IV. Scabioſa capitulo globoſo folijs in tenuiſsimas lacinias diviſis
Scabioſæ tenuifoliæ ſpecies altera, Thal.
an Scabioſa tenuifolia flore cæruleo, Eyſt.

V. Scabioſa minor capitulo globoſo odoro,
Phyteuma minus, Col.

Scabioſa ſtellata.

I. Scabioſa ſtellata folio laciniato major.
Scabioſa Hiſpanica major, Cluſ. hiſp. & hiſtor.
Lob. Lugd Tab Ger.
Scabioſa peregrina, Dod. Cæſ.
Scabioſa Hiſpanica, Cam. Eyſt.

II. Scabioſa ſtellata folio laciniato minor, ſive maritima.
Scabioſa Hiſpanica minor, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Scabioſa Hiſpanica minor, vel altera, Lugd.
Scabioſæ peregrinæ alteræ ſpecies, Dod.
Hæc ſi in hortis colatur pedalem altitudinem excedit.

III. Scabioſa ſtellata minima: quæ 5. in Prod.

IV. Scabioſa ſtellata folio non diſſecto.
Scabioſa peregrina, Lob. Lugd. Ger.
Scabioſa arboreſcens, Cæſ.
Scabioſa peregrina folijs non diſſectis, Tab.
Scabioſa arborea Cretica, Ponæ.
Habet Camerarius Scabioſam Gallicam folio oblongo, tenui, nigricante, nitido: ſed noſtræ folia incana ſunt.

J A C E A.

Jacea adeo Scabioſæ ſimilis eſt, ut eam Scabioſam nominare ſoleant: ſunt tamen qui velint Hyoſiridem eſſe Plinij l. 27. c. 11. quam Intubo ſimilem ſed minorem, & tactu aſperiorem, ſcribit.

Jacea non laciniata.

I. Jacea nigra pratenſis latifolia.
Scabioſa vulgaris pratenſis vel 4. Trag.
Centaurij pratenſis ſpecies Geſ. hort.
Gethia nigra Scaligeri, Eid.
Jacea nigra, Eid. Tab. Ger. flore purpureo, Eyſt.
Cyanus ſylv. anguſtifolius, Thal.
Jacea alia nigra, Lugd.
an Solid. go Sarracenica altera, Lon.
Hujus folia inferiora quãdoq; laciniata ſunt: quæ & floribus albis pingitur in hort. Eyſt.

II. Jacea nigra anguſtifolia, vel Lithoſpermi arvenſis folijs: quæ 1. in Prodromo.
Variat: alia caule lævi, eoq; cum folijs virente: alia caule aſpero ruſeſcente, vel molli tomento veſtito, folijſq; incanis.

III. Jacea fruticans pini folio.
Stœbe capitata roſmarini folio, Ponæ.
Chamæpitys fruticoſa Cretica Belli, Eid.
Chamæpitys Berthiolo.

IV. Jacea integrifolia humilis: quæ 2. in Prodromo.

V. Jacea nigra ſquammoſo capite major.
Jacea Auſtriaca prima, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana prima, Eid. hiſtor.

VI. Jacea nigra ſquammoſo capite minor.
Jaceæ Auſtriacæ primæ aliud genus, vel Jacea montana ſquammoſo capite minor, Cluſ. pan.
Jacea ſquammato capite montana 2. Eid. hiſt.

VII. Jacea latifolia capite hirſuto.
Jacea Auſtriaca ſecunda, vel Jacea montana villoſo capite elatior, Cluſ. pan.
Jacea Auſtriaca villoſo capite, ſive 4. elatior, Eid. hiſt.
Jacea pannonica capitulo criſpo, Camerar. in Thal.
Cyanus ſylv. montanus integrifolius, &
Cyanus ſylv. κυανηλωατεφυλλος, Thal.

VIII. Jacea anguſtifolia capite hirſuto.
Jacea montana villoſo capite humilior, Cluſ. pan. vel quinta, Eid. hiſt.

IX. Jacea alba hirſuto capite.
Jaceæ Auſtriacæ majoris villoſo capite flore albo, nomine, D. Furerus Northuſa miſit.

Jacea laciniata.

I. Jacea nigra laciniata.
Jacea nigra, Dod. ut: Lugdunenſ. vulgaris, Ad. Lobel.
Hyoſiris Plinij, Ang.
Jacea Auſtriaca tertia, Cluſ. pan. at ſexta in hiſt.
Jacea pannonica Cluſij hirſuto capite. Cam.

II. Jacea humilis alba Hieracij folio.
Jacea pumila, Ad. Lob. ico.
Jacea humilis Hieracij folio, Lugd.
Flore eſt albo: aliquando ex cæruleo obſoleto purpuraſcit: Eſt major & minor.

III. Jacea laciniata ſquammata.

Jacea squammato capite tertia Cretica, Clusij histor.

IV. Jacea laciniata lutea.

Jacea montana minima tenuifolia, Col.

V. Jacea latissimo laciniato folio: sub Jacea Babylonica in Prodromo descripta.

Jacea laciniata capite spinoso.

I. Jacea capite longis aculeis spinoso: quæ 3. in Prodromo.

II. Jacea lutea spinosa Centaurioides.

Jacea lævis maxima centaurioides Apula, Col.

III. Jacea lutea capite spinoso.

Jacea major lutea, Ad. Lob. ico. Lugdun. Tab. Ger. Eyst.

Jacea lutea, Clus. hisp. & hist. Lugd. desc.

Spina solstitialis altera, Dod.

Carduus stellatus capitulis spinosis, Lob.

Carduus eriocephalus Dodonæi, Lugd. ico.

IV. Jacea Cyanoides echinato capite.

Jacea major folio multum lacinioso, Ad.

Jacea major, Lob. Lugd.

Cyanoides flos, Dod.

Cyanoides major, Tab.

Jacea montana echinato capite, Clus. pan. & hist. sive 7.

Stœbe Salmantica secunda, Clus. hist. ico.

Flos purpurascens, rarius albus: rarissimè luteus.

V. Jacea folijs Seridis candicantibus, purpurea.

Jacea altera, Clus. hisp.

Jacea purpurea Valentina muricato capite, Clus. hist.

VI. Jacea laciniato Sonchi folio, sive Jacea latifolia purpurea capitulo spinoso: quæ 4. in Prodromo.

VII. Jacea minor folijs aculeatis: Cyani majoris nomine missa.

Jacea laciniata incana.

I. Jacea tomentosa capitulo spinoso: quæ 8. in Prodromo.

II. Jacea montana incana mollis capitulis hispidis: quæ 6. in Prodromo.

III. Jacea montana incana aspera capitulis hispidis: quæ 5. in Prodromo, qui volet has duas conjungat.

IV. Jacea montana candidissima Stœbes folijs, quæ in Phytopinace & Matthiolo sub Jacea incana laciniata: at in Prodromo sub 7. describitur.

V. Jacea montana incana capite pini.

Chamæleon non aculeatus, Advers. Lobel. icon.

Jacea montana, acanophora, Lugd.

Jacea alia pumila sive varia, Cam.

VI. Jacea montana incana odora.

Jacea montana Narbonensis, Lob.

Jacea muscata & quinta, Tab.

Jacea montana, Ger.

Jacea oleæ folio.

I. Jacea incana Cyani capitulis.

Jacea incana altera Cyani aut Jaceæ capitulis, Advers.

Stœbe incana altera, Lob. ico.

Jacea incana, Lugd.

Cyano similis quædam, Cæs.

II. Jacea oleæ folio capitulis simplicibus.

Ptarmica altera, Matth. Lugd.

Ptarmica, Lac. Cyano similis, Cæs.

Ptarmica Austriaca, Lob. Clus. pan. & hist. Dod. Cam. Ger.

III. Jacea oleæ folio minore flore.

Ptarmicæ Austriacæ species, Clus. cur. post.

IV. Jacea oleæ folio capitulis compactis.

Jacea pusilla incana altera folio oleæ, Lob.

Jacea incana folio oleæ, Lugd.

V. Jaceæ oleæ folio affinis.

Doricnyum Dioscoridis fortè, Ponnæ Ital.

Lagochimicæ nomine, semine ab Honorio Belli ex Creta misso, in horto Anno 1600. crevit.

STOEBE.

Stœbe vulgaris est notitia, Dioscoridi libr. 4. cap. 12. Plinio libr. 22. cap. 11. Stœbe quam aliqui Phleon. At libr. 21. cap. 15. quadam spinam in folio habet & in caule, ut Phleos quod aliqui Stœben appellavere: ob quam utriusque brevitatem quid statuendum sit, dubium sanè: nihilominus tamen recentiorum aliqui, subsequentibus plantis id nominis tribuunt, quod extrema folia utcunque aculeata sint, quas tamen alij ad Cyanos, alij ad Centauria propter amorem referunt, ad confusionem vitandam, Stœbes nomen servabimus.

Stœbe folijs laciniatis.

I. Stœbe major folijs Cichoraceis, mollibus, lanuginosis.
Stœbe Salmantica prima, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Stœbe Salmantica major, Lob.
Aphyllanthes prima, Dod.
Scabioſa, ſeu Stœbe Salmantica prior, Lugd.
Stœbe major, Tab.
Stœbe argentea minor, Ger.
Stœbe Hiſpanica, Cam.
II. Stœbe major folijs Erucæ mollibus lanuginoſis.
Stœbe Salmanticæ primæ altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica ſecunda, Cluſ. hiſt.
an Stœbe argentea incana Aldroandi, Lob.
Aphyllanthes tertia, Dod.
III. Stœbe major calyculis non ſplendentibus.
Centaurium majus in muris, Geſ. hor.
Stœbe Salmanticæ alterius altera ſpecies, Cluſ. hiſp. Lugd.
Jacea, ſive Stœbe gallica, Cluſ. pan.
Stœbe Gallica & Auſtriaca elatior, Eid. hiſt.
Cyanus ſylv. tenuifolius, Thal.
Jacea alba, Lugd.
IV. Stœbe viridis calyculis argenteis: in Prodromo.
V. Stœbe calyculis argenteis.
Stœbe Salmantica altera, Cluſ. hiſp. Lugd.
Stœbe Salmantica tertia, Cluſ. hiſt.
Stœbe argentea Salmantica minor, Lob.
Aphyllanthes quarta, Dod.
Stœbe minor, Tab.
Stœbe argentea major, Tab.
an Stœbe, Ang.
an Papaver ſpumeum, Cæſ.
VI. Stœbe calyculis argenteis minor.
Jacea alba, Tab.
Jacea flore albo, Ger.
VII. Stœbe incana Cyano ſimilis tenuifolia.
Centaurij majoris ſpecies minor, Geſ. col.
Cyano minori ſimilis, Cluſ. pan.
Stœbe Auſtriaca humilis, Eid. hiſt.
an Papaver ſpumeum aliud in ſaxoſis, Cæſ.
VIII. Stœbe rubra Monſpeliaca parvis Cyani capitulis: vel Jacea rubra anguſtifolia laciniata.
Jacea rubra major laciniosa, Lugd.
IX. Stœbe ſquammis aſperis.
Aphyllanthes ſecunda, Dod.

Stœbe non laciniata.

I. Stœbe ſpinoſa maritima.
Stœbe ex Cod. Cæſareo, Dod.
Stœbe peregrina, Cluſ. hiſt. ap. alt. auct.
Cyanus ſpinoſus Creticus, Ponæ Ital.
II. Sphœritis ex Codice Cæſareo, Dodon. quid?

CYANUS.

Cyanus, à floris cyaneo ſeu cæruleo colore, nomen accepit. Plinius libr. 21. cap. 8. de veſtium æmulatione cum floribus agens, ait, in nomine eſt & Cyani color: & cap. 11. Roſam Cyanus excipit, Cyanum Amaranthus. At Hermolaus, Leucoium Dioſcoridis cenſuit: & Cæſalpino, Struthium apud Theophraſtum ex hoc genere videtur: verum Columna, Papaver Heracleum Theophraſti & Dioſcoridis ſtatuit: Lobelius num Chondrillæ ſpecies ſit dubitat.

I. Cyanus montanus latifolius: vel Verbaſculum Cyanoides.
Verbaſculum, Trag.
Cyanus major, Matth. Dod. ut: Lob. Lugd. Caſtor. Cam. Ger. Eyſt.
Cyanus major hortenſis, Ad.
Cyanus montanus, Geſ. hor. Tab.
Cyanus ſylv. Lon. flore grandi, Cæſ.
Flore eſt magno cæruleo, aliquando umbilico purpureo: rarius flore albo eſt.
II. Cyanus ſegetum.
Lychnis agria, & Flos frumenti, Brunf.
Baptiſecula, Trag.
Cyanus, Dod. gal. Turn. Geſn. hort. Lon. Cæſ. flos, Dod.
Cyanus major, Matth. Lugd. Caſt. Cam.
Cyanus ſylv. Fuch.
Cyanus vulgaris, Ad. Lob. Oer.
Cyanus cæruleus, Tab. arvenſis cæruleus, Thal. Eyſtett.
Papaver Heracleum. Col.
Flos communiter cæruleus, rarius albus.
III. Cyanus hortenſis flore ſimplici.
Floris colore variat, cæruleo, purpureo, hicq; aliàs dilutè rubro & incarnato, aliàs ad puniceum inclinante, aliàs vario, violaceo, albo, & ex his

his coloribus mixto: hinc figuræ quatuor apud Tabernæmontanum & Gerardum.

1. Cyanus cæruleus sativus, Tab. sub Cyano variegato apud Ger.

2. Cyanus purpureus, Tab. Ger.

3. Cyanus albus, Tab. Ger.

4. Cyanus ex albo violaceus, Taber. Cyanus violaceus, Ger.

Sic apud Eyst. flore purpureo, incarnato, rubro, albo, albo fundo purpureo, variegato.

IV. Cyanus hortensis flore pleno.
Cyanus flore multiplici, Lob. ico.
Cyanus multiflorus, Tab. Ger.

Variat floris colore purpureo, albo, medio purpureo: hinc duæ figuræ apud Lob. & Ger. tres apud Taber.

1. Cyanus fl. purpureo multiplici, Lob. ico.
Cyanus purpureus multiflorus, Tab. Ger.

2. Cyanus flore albo multiplici medio purpureus, Lob. ico.
Cyanus albus multiflorus medio purpureus, Tabern.

3. Cyanus cæruleus multiflorus, Tab.

V. Cyanus repens latifolius.
Cyanus peramarus supinus capitulis squarrosis Sesamoidis parvi, Ad. Lob.
Cyanus repens, Lob. ico. supinus, Lugd.
Cyanoides minor altera, Tab.

VI. Cyanus repens angustifolius.
Cyanus repens alter, Lob. repens, Lugd.
Cyanus minimus, Ad. repens, Lob. ico.
Cyanoides minor, Tab.

TRAGOPOGON.

Τραγοπώγων ἢ τιλγοπώγων, ἤδὲ κόμη, à prolixa lanugine, quæ è summo erumpit, sibi nomen ascivit, Dioscorides libr. 2. cap. 173. Tragopogon Theophrasto 7. hist. 7. At Plinio lib. 21. cap. 15. Come, ab aliis Tragopogon, foliis Croco similibus. Et lib. 28. cap. 13. Est & Tragopogon quem alij Comen vocant, &c. Latinis Barbula hirci.

Tragopogon luteo flore.

I. Tragopogon pratense luteum majus.
Barbula hirci, Trag. Matth. Lac. Cast.
Tragopogon, Matth. Fuch. Ang. Gesn. hor. Tur. Dod. Lon. Cæs. flore luteo, Eyst.
Tragopogon luteum, Lob. Tab. Ger.
Tragopogon luteus communis, Thal.
Barba hirci, Cord. in Diosc. & hist. Dod. gal. Gesn. hort. Lugd. flore luteo, Cam.
Gerontopogon flore luteo, Gesn. col. & Barba senis.

II. Tragopogon folio oblongo sinuato: primo loco in Prodromo descriptum.

III. Tragopogon spicatum luteum.
Tragopogon spicatus, Lugd.

IV. Tragopogon laciniatum luteum.
Acorus Theophrasti, Ang.
Tragopogon laciniatis folijs, Col.

Folia prima graminea sunt, integra nec laciniata.

V. Tragopogon tenuissimè laciniatum: quod 2. in Prodromo.
an Chondrillæ τραγοπωγωνοειδοῦς alia species, Thalio.

VI. Tragopogon Coronopi folio.
Chondrilla τραγοπωγωνοειδὴς major, Thal.

Duplex est: major, minor quæ sola magnitudine à priori differt.

VII. Tragopogon hirsutum.
Tragopogon Apulum hirsutum humile, Col.

VIII. Tragopogon hirsutum venenatum.
Tragopogon ex Sicilia venenatum, Cæs. quid?

IX. Tragopogon gramineo folio radice villosa.
Barbula hirci minor, Tab.
Tragopogon minus, Ger.

X. Tragopogon parvum ex luteo purpurascens.
Tragopogon parvum flore Chondrillæ purpurocæruleæ, Lob. ob.
an Barbula hirci minor ex Ilva, Cam.

Tragopogon purpureo flore.

I. Tragopogon purpurocæruleum porri folio, quod Artifi vulgo.
Tragopogon alterum, Matth. Lugd.
Tragopogon, Dod. Lob. puniceum, Gesn. hort. purpureum, Ger. Eyst.
Tragopogon sylv. flore purpureo, Cæs.
Barbula hirci altera, Matth. Cast. purpurocærulea, Taber.
Barba hirci flore purpureo, Cam.
Gerontopogon flore puniceo. Ges. col.
Gerontopogon sive Sassifica Italorum, Lugd.

Flore est purpuro cæruleo, nigro purpureo, cæruleo: albo in Apennino Camerarius notavit.

II. Tragopogon purpurocæruleum crocifolium.
Tragopogon crocifolium montanum, flore nigro purpureo, Col.

III. Tragopogon gramineis folijs hirsutis.
Tragopogon alter gramineo folio suaverubente flore, Col.

SCORZONERA.

Scorzonera nomen est Hispanicum, à scorzo vipera, vel à serpente scorzone: quare idem est ac Viperina aut Serpentaria, quod contra viperarum & serpentum venena efficax sit. Sunt qui ad Chondrillam Dioscoridis referant, sed magis ad Tragopogonis genus reducenda.

Scorzonera latifolia.

I. Scorzonera latifolia sinuata.
Scorzonera Hispanica, Matth. Lugd. Cast. Tab.
Scorzonera, Dod. Lob. Lon. Cæs. Cam. latifolia, Thal.
Scorzonera major Hispanica prima, Clus. hist.
Scorzonera Germanica, Tab.
Tragopogon peregrinus vel Hispanicus, Gesn. hort.
Viperaria Hispanica humilis, Ger. ico.

Ratione saporis radicis duplex: communiter est subdulcis, ita ut à Tragopogone nihil ferè distet: altera radice est amara Gentianæ instar, & hoc γεροντοπώγωνα veterum, Thalius censet. Floribus simplicibus & plenis Camerarius notavit.

II. Scorzonera latifolia altera.
Scorzonera Boëmica, Matth. Lob. Lugd.
Scorzonera major, vel pannonica prima, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Germanica, Tab. latifolia German. Eystett.

III. Scorzonera folijs nervosis.
Scorsonera altera, Lob. ico.
Scorzonera Germanica angustifolia, Tab.
Viperaria humilis, Ger. ico.

IV. Scorzonera latifolia humilis nervosa.
Scorsonera humilis latifolia sive secunda, Clus. pan. Pannonica 2. Eid. hist.
Scorzonera Pannonica, Tab.
Viperaria Hispanica, Ger. ico.

Scorzonera angustifolia.

I. Scorzonera angustifolia prima.
Scorsonera humilis angustifolia & Pannonica tertia, Clus. pan. & hist.
Scorzonera Pannonica angustifolia, Tab.
Viperaria Pannonica angustifolia, Ger.

II. Scorzonera angustifolia altera.
Scorsonera Pannonica 4. vel Scorsonera humilis fibrosa radice, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia prima, Thal.
Hieracium septimum Clus. hist.

Hæc radice est dulciuscula, aut amara.

III. Scorzonera angustifolia subcærulea.
Scorsonera Pannonica 5. vel major angustifolia, Clus. pan.
Scorzonera tenuifolia altera, Thal.
Scorzonera angustifolia elatior Pannonica 4. Clus. hist.

Variat folijs angustioribus, calyculis brevioribus, semine crassiore & breviore.

CALTHA.

Caltham Poëtarum banc esse volunt, quam aliqui ab aureo colore floris, Chrysanthemum nominant, & quidem Dioscoridis lib. 4. cap. 58. At Columna in Phytobas. Clymenum Dioscoridis lib. 4. cap. 13. censet. Alij ad Caltham Plinij lib. 21. cap. 6. alij ad Gromphænam ejusdem, lib. 26. cap. 7. referunt. Dalechampius à cereo ipsius flore Cerinthen putat.

I. Caltha vulgaris.
Calendula, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Gesn. hort. Cæs. Cam sativa, Tab.
Caltha, Matth. Fuch. Tur. Lon. Lugd. Cast.
Caltha Poëtarum & Chrysanthemon oculatum verius Dioscoridis, Ad.
Chrysanthemum, Lob.
Calendula simplici flore, Ger. Eyst.
Clymenon Dioscoridis, Col.

Flore est pallido, citrino, russo: quæ Calendula lutea medioruffa, Eyst. aliquando reflorescit & fruticosa evadit.

II. Caltha polyanthos maxima.
Calendula multiflora maxima, Tab. Ger.

III. Caltha polyanthos major.
Calendula lutea, flore pleno, Eyst.

Variat flore majore, minore, ejusque colore aureo, vel melino: hinc tres figuræ apud Tab. & Ger.
Calendula major polyanthos flore aureo.
Calendula polyanthos flore aureo.
Calendula sativa polyanthos melina.
IV. Caltha floribus reflexis.
Chrysanthemum sive Caltha reflexis floribus, Lob. ico.
Calendula multiflora orbiculata, Tab. Ger.
V. Caltha prolifera majoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum, Lob. ico.
Calendula prolifera, Cam. Tab. Ger. Eyst.
VI. Caltha prolifera minoribus floribus.
Chrysanthemum proliferum alterum, Lob. ico
Calendula prolifera 2. Taber. major prolifera, Ger.
VII. Caltha arvensis.
Calendula circa Monspelium sponte, Ges. hor.
Calendula sylv. minor, Cæs.
Calendula arvensis, Tab. Ger.
Folijs crenatis circa Monspelium reperimus.
VIII. Caltha humilis & minima: in Phytopinace descripta.
IX. Caltha palustris flore simplici.
Caltha Virgilij, Trag.
Tussilago altera, Matth.
Dotterblumen/ Dod. gal.
Chamæleuce, Ang. Tur.
Chelidonia palustris, Cord. hist.
Caltha palustris, Gesn. hort. (Ferraris quibusdam, forte à forma folij ferream soleam referentis,) Dod. Adv. Lob. Lugd. (& Malacocissus major) Cam. Ger.
Caltha palustris vulgaris, Clus. hist.
Chrysanthemum Lon.
Epimedium Dodonæi. Thal.
Amellus Virgilij putatus, Eid.
Farfugium, Cast.
Populago, Tab.
Est flore majore & minore: hinc apud Tab. & Ger. nomine
Populaginis majoris & minoris, Tab.
Calthæ palustris majoris & minoris, Ger.
Marem & fœminam facit Ges. l. de col. Stirp. illam ramulis rubentioribus, flore magis tincto: hanc minorem, albioribus ramulis, & flore minus tincto scribit.
X. Caltha palustris flore pleno: & Cam. & Clus. hist.
Caltha palustris floribus densis, Gesn. hort.
Populago multiflora, Tab.
Caltha palust. multiplex, Ger. fl. multip. Eyst.
In Anglia sponte & plenis & odoratis floribus reperitur, Camerario autore: nobis hortensis est.

HELENIUM ET FLOS SOLIS.

E Nνιον Dioscoridi lib. 1. cap. 27. Helenium Plinio lib. 21. cap. 10. quod è lacrymis Helenæ natum dicatur, & ideo in Insula Helena laudatissimum esse: quo loci Plinius Aegyptiacum Dioscoridis proponit. Panax Chironium Theophrasti 9. hist. 10. quibusdam censetur.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Verbasci, quod nostrum vulgatum est, ac à Plinio lib. 19. cap. 5. & lib. 20. c. 5. Inula dicitur: Alterum Aegyptiacum, quod Helianthe est flore albo, de quo inter Cisti genera.

I. Helenium vulgare.
Enula campana, Brunf. Cam.
Elenion, Trag.
Enula, Tur. Lon. Cæs.
Helenium, Brunf. Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Gesn. hort. Ad. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Helenium 1. Dioscoridis, Ang.
Inula, vulgo Enula campana, quod, quę in campis provenit, hortensi præferatur, Gesn. hort.
Panax Chironium Theophrasti, Ang. Cord.
II. Helenio similis peregrina.
Faalum, Theveti: hujus iconem ex Theveti Cosmag. Lugd. habet: quid est?
III. Helenium Indicum maximum.
Planta maxima, Cortuso in epist. ad Matt. edit. Ital. præfixa, Cast. cui & Bellis Pliniana.
Solis flos Peruvianus, Lob.
Chrysanthemum Peruvianum, Dod. Lugd.
Helianthemum Peruvianum, Cam. ep.
Herba Solis, Monardi.
Sol Indianus, Lon.
Helenium Indicum, Cæs.
Corona Solis, Tab.
Flos Solis gigantea, corona regia, crater Jovis, amoris tuba, rosa Hiericontis, Frag.

Flos Solis major, Ger.Eyst.
Flos à Sole dictus: Joseph.Acostæ l.4. c. 27.
an Planta prægrandis flore Calendulæ forma, ex cujus semine panem & pultes in Virginia conficiunt: in desc. Virginiæ.

Variat magnitudine foliorum & florum, caulis altitudine: adolescit enim in Hispania ad 24. pedes. Flos (cujus folia in aliquibus longiora) aliquando tantæ magnitudinis, ut 2362. semina inventa fuerint: quem aliqui album viderunt.

IV. Helenium Indicum ramosum.
Chrysanthemum Peruvianum alterum, Dod.
Helianthemum Peruvianum proliferum, Cam. (ep.
Flos Solis ramosus, Cam.
Corona Solis 2. Tab.
Flos Solis minor, Ger.
Flos Solis prolifer, Eyst.

In Italia viginti quatuor flores in una planta, plures in Hispania, sæpi' conspiciuntur: in Germania etiam decem & plures observavimus.

V. Helenium Indicum medium laciniato folio.
Solis flos minor, Lob.Lugd.Cam.

VI. Helenium Indicum minus.
Corona Solis minor fœmina, Tab.
Flos Solis minor fœmina, Ger.

Ambo enim marem & fœminam exhibent.

VII. Helianthemum Indicum tuberosum.
Flos Solis Farnesianus, sive Aster Peruvianus tuberosus, Col.
Chrysanthemum latifolium Brasilianum, in Prodromo.
Chrysanthemum è Canada quibusdam.
Canada & Artischoki sub terra, alijs: Gigantea, Burgundis.

SECTIO QUINTA.

PERFOLIATA; BUPLEURUM; CENTAURIUM MINUS; GRATIOLA; HYPERICUM; CORIS; SYMPHYTUM PETRÆUM; POLYGONUM; ANTHYLLIS; SEDUM; COTYLEDON; ALOE.

PERFOLIALA.

Perfoliata dicta, quod singula folia caulis penetret: quam alij Cacaliam Dioscoridis lib. 4. cap. 123. suspicantur: alij Cotyledonem ejusdem lib. 4. cap. 92. pronunciarent, ni radix obstaret. Alij Seseli Aethiopicum ejusdem lib. 4. cap. 61. censent.

I. Perfoliata vulgatissima, sive arvensis.
Perfoliata, Brunf.Matth.Fuch.Eric.Cord.Dod. ut: Ang. Gesn. hort. Lon.Cord.hist.Lugdun. Tab. Eyst.
Perfoliata vera, Thal.vulgaris, Ger.
Perfoliata major, Trag.
Cacalia, Lac.
Perfoliatum vulgatius flore luteo folio umbilicato, Ad.Lob.
Seseli Æthiopicum Dioscoridis, Cæs.

II. Perfoliata flore multiplici.
Perfoliata crispa ceu muscosa, Cam.

III. Perfoliata montana latifolia.
Perfoliata montana, Gesn.Lugd.Cam.

IV. Perfoliata montana flosculis parvis.

V. Perfoliata alpina latifolia minor: hæc 1. in Prodromo.

VI. Perfoliata alpina angustifolia major, sive folio anguloso; hæc 2. in Prodromo.

VII. Perfoliata alpina angustifolia media: quæ 3. in Prodromo.
an Perfoliata largifolia Dalechampij, Lugd.

VIII. Perfoliata alpina angustifolia minor: quæ 4. in Prodromo.

IX. Perfoliata alpina gramineo folio, sive Bupleuron angustifolium alpinum.
Sedum petræum Bupleuri folio, vel Bupleuron petræum gramineo folio, Ponæ.

X. Perfoliata minor angustif. bupleuri folio.
Odontitis lutea, Lugd.
Perfoliatum angustifolium montanum, Col.

XI. Perfoliata alpina angustifolia minima: vel Bupleuron angustifolium Pyrenaicum: 5. loco in Prodr. describitur.
an Seseli Æthiopicum parvum folijs gramineis, Cæs.

XII. Perfoliata minor ramis inflexis: quæ 6. in Prodromo.

BUPLEURON.

Boὸς πλευρὸν Hippocrati & Nicandro in Theriacis. Plinius lib. & cap. 22. Bupleurium meminit, ubi aliqui Ammi vulgatius intelligendum censent: licet Bupleuron Plinij, rectius Valerianæ campestri, quæ etiam Lactuca agnina dicitur, tribui videatur. Quare alijs hoc nostrum Bupleuron, βούπρηστις dicitur, cujus Theophrastus 7. hist. 8. inter olera mentionem facit: Et Buprestis Plinio lib. & cap. 22. Sunt qui ad Panaces Chironium Dioscoridis, alij ad Elaphoboscum referunt.

I. Bupleuron folio rigido.
Beupleurum, Ang. majus, Gesn. hort.
Elaphoboscum & Gratia Dei Gallis, Eid.
Bupleurum alterum latifolium, Ad. Lob. Dod. Lugd.
Bupleurum latifolium, Tab. Monspeliensium, Ger.
Panaces Chironium quorundam, Lugd.

II. Bupleuron folio subrotundo, sive vulgatissimum.
Herba vulneraria, Trag.
Isophyllon, Cord. hist.
Beupleurum, Dod. gal. Gesn. hort. Ad. Lugd.
Auricula leporis Monspeliensium, Gesn. histor. anim.
Panax Chironium Dioscoridis, Lon.
Bupleurum angustifolium, Dod. Tab.
Bupleurum angustifol. Monspeliensium, Ger.
Bupleurum angustifolium herbariorum, Lob.
Sanamunda quibusdam.

Folia inferiora subrotunda, quæ in caule longa & angusta sunt.

II. Bupleuron angustissimo folio.
Bupleuron minimum, Col.

CENTAURIUM MINUS.

Centaurium duplex est: majus de quo supra capite de Lapatho: minus aliud, quod κεντάυριον τὸ μικρὸν ἢ λιμναῖον, quoniam loca rigua amet Dioscoridi lib. 3. cap. 9. At Theophrasto 9. hist. 4. πάναξ λεπτόφυλλον Panax tenuifolium dicitur. Plinio lib. 25. cap. 6. Centaurium alterum cognomine lepton, quod aliqui Libadion vocant, quoniam secundum fontes nascatur: Fel terræ propter amaritudinem summam dictum. Galli Exacon (ἀπὸ τοῦ ἀκεῖσθαι à medendo) quoniam omnia mala medicamenta potum è corpore exigat per alvum: Tertia est Centaurii cognomine triorchis, &c. hæc Plinius.

I. Centaurium minus.
Centaurea, Brunf. Cæs. minor, Brunf.
Centaureum minus, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Tur. Cord. in Diosc. Gesn. Lac. Lon. Cam. Thal. Lugd. Cast. Tab.
Centaureum minus flore rubro, Eyst. quod & flore albo pingit.
Centaureum parvum, Ad. Lob. Ger.

Flos communiter è puniceo colore in purpura rubet: aliquando albus est: rarius ferruginei coloris. Variat etiam ratione foli, Theophrasto 4. hist. 5. monente; in humidis enim, altius excrescit: in aridis, vix duas aut tres uncias æquat.

II. Centaurium minus spicatum album: in Phytop. Matth. & Prodromo descriptum.

III. Centaurium luteum perfoliatum.
Perfoliata Achillæa, Gesn. hort.
Centaureum luteum, Adv. Clus. hispan. prius, Lugd. Eyst.
Centaurium floribus luteis sive citreis pallidis Mesuæi, Lob.
Centaurium luteum perfoliatum, Cam. ep.
Achilleos, Cæs.
Centaurium parvum flavo flore, Clus. histor. luteum, Ger.
Centaurium minus luteo fl. perfoliatum, Tab.

Hoc videtur Achilleon vera Plinij l. 25. c. 5. quam scribit esse scapo cæruleo pedali, sine ramis, ex omni parte singulis folijs rotundis eleganter vestitam: vulneribusque mederi. Et Mesuæo, lib. 2. purg. 10. Centaurium floribus citreis pallidis.

Duplex est: alterum folijs angustioribus & non perfoliatis: alterum latioribus & caulem ambientibus: caule ramoso & non ramoso, & hoc est
Centaurium luteum alterum, Lugd.

IV. Centaurium luteum pusillum.
Centaurium luteum novum, Col.

GRATIOLA.

Gratiola sive Gratia Dei nomen, recentior ætas tribuit, propter singulares vires, tam per superiora, quam per inferiora humores expurgandi, & recentia vulnera consolidandi: Hæc veteribus indicta videtur, quamvis

quamvis aliqui Papaver spumeum Dioscoridis l.4.c.67. alij Eupatorium Mesues esse velint. Centaurida alij faciunt, nec malè cum Centaurij minoris species esse videatur: & inter spurias Centaurij minoris appellationes, Helleborines & Multiradicis appellationes exstant, quæ Gratiolæ competere videntur, cum Hellebori modo purget, & radicibus complurimis firmetur. Sunt qui Persicariam minorem apud Sylvaticum credant.

Gratiola centauroides.
Gratiola, Matth. Dod. ut: Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cam. Tab. Ger.
Gratia Dei, Lac. altera, Cæs.
Gratia Dei, cujus semen Gelbenech, papaver spumeum fortè, Ang.
Limnesium sive Centauroides, Cord. hist.
Eupatorium Mesue, Cord. schol.
Gratiola sive Centaurium aquaticum, fortè Polemonium palustre amarum Hippocrati veterinario, Gesf. col.
Gratiola vulgo dicta, quæ quibusdam verius Hyssopum vulgare censetur, Col.
Gratiola flore albo & Gratia Dei, Eyst.
Flos communiter purpurascens, aliquando albus, rarius luteus: folia minus magisve crenata.

HYPERICUM.

Ὑπερικὸν οἱ δὲ Ἀνδρόσαιμον, οἱ δὲ κόριον, οἱ δὲ χαμαιπίτυς, quoniam semen odore pineam resinam imitetur, Dioscoridi l.3.c.171. Et Plinio l.26.c.8. Hypericon quod alij Chamæpityn, alij Corion appellant. Perforata vulgo, quod folia Soli objecta innumeris foraminibus scatere videatur: hinc & porosa quibusdam.

Genera: Dioscorides, præter vulgatum Hypericum & alterum sequenti capite exhibet, quod Ἄσκυρον, οἱ ἀσκυροειδὲς, οἱ ἀνδρόσαιμον dicatur, hyperici genus esse magnitudine distans, cum majus & fruticosius sit: & Androsæmon dici, quod fructus, qui resinosi odoris est, attritu digiti veluti cruententur. Et sequenti capite Ἀνδρόσαιμον, οἱ Διονυσιάδα, οἱ δὲ Ἄσκυρον, ab Hyperico & Ascyro differt, &c. Plinio l.c. & l.26.c.15. duplex est Hypericum: aliud oleraceo frutice tenui, cubitali, rubente, &c. Aliud quod Corin appellant folio Tamaricis, &c. Eid. l.27.c.5. Ascyrum sive Ascyroides Hyperici genus est, cujus coma trita velut cruentant: qua de causa quidam hanc Androsæmon vocavere, Idem c.4.

I. Hypericum vulgare.
Hypericum, Brunf. Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab. Ger. Eyst.
Herba perforata, & Hypericum vulgare, Trag.
Ascyron, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Androsæmon minus, Gesf. col.
Apud Dioscoridem inter Rutas sylvestres (cum ipsius species credatur) hujus descriptio etiam legitur.
Folijs modo latioribus, modo angustis variat, quod Tragus duabus figuris expressit: caules quoq; ejus, quod in humentibus provenit, quadrari sunt, alibi verò rotundi. Hujus etiam minor species caule quadrangulo, folijs non perforatis.
II. Hypericum numulariæ folio: quod in Prodromo describitur.
III. Hypericum folio breviore.
Hypericum Syriacum & Alexandrinum, Lob.
Hypericum Syriacum, Lugd. Ger.
Hypericum Alexandrinum, Tab.
IV. Hypericum minus erectum.
Hypericum pulchrum vel quartum, Trag.
Androsæmum, Lon.
an Hyperici minor species, Thal.
Hoc cum utriculis circa caulem reperitur.
V. Hypericum minus supinum, vel supinum glabrum.
Hypericum exiguum & primum, Trag.
Hypericum minus, Gesf. col. Dod.
Hypericum minimum supinum Septentrionale, Lob.
Hypericum supinum 3. minimum, Clus. hist.
Ascyro adpinxit, Cam. ep.
Hoc interdum exiguum est, aliquando magno cespite serpit: hoc Lobelius in obser. illud in iconibus expressit.
VI. Hypericum supinum tomentosum majus, vel Hispanicum.
Hypericum supinum, Clus. hisp. tomentosum Hispanicum, Eid. hist.
Hypericum minimum supinum Septentrionalium, Lob. obs. ico.
Hypericum humi stratum, Lugd.
Ruta sylvestris Dioscoridis, Johanni Placæ, quæ à Ruellio inter notha rejecta.
VII. Hypericum supinum tomentosum minus, vel Monspeliacum.
Hypericum supinum, Dod.

Hyperi-

Hypericum alterum tomentosum, Ad.
Hypericum tomentosum, Lob. Lugd. Tab. Ger.
Hypericum tomentosum secundum, Clus. hist.
Androsæmum album Dalechampij, Lugd.
Lobelius cum priore idem dicit: at Clusius negat idem esse.

Hypericum Ascyron dictum.

I. Ascyrum supinum villosum palustre.
Ascyrum supinum ἑλῶδες, Clus. histor. ap. alt. auctario.

II. Ascyrum, sive Hypericum bifolium glabrum non perforatum.
Hypericum in dumetis nascens primum, Trag.
Ascyrum, Matth. ep.
Androsæmon, Matth. fol. Fuch. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Cast. Ges. col. (& Ascyroides) Cast.
Hypericum aliud, Dod. gal.
Androsæmon Campoclarense, Col.

III. Ascyrum magno flore: in Prod. describitur.

IV. Androsæmon hirsutum.
Hypericum in dumetis nascens 2. Trag.
Androsæmon, Matth. ep.
Ascyrum, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Ges. col. Dod. Ad. Lob. Lugd. Cast. Thal. Cam. Cæs.
Hypericum, Dod. gal.
Androsæmon alterum hirsutum, Col.

V. Androsæmon alterum folijs Hyperici, quod aliquibus Hypericoides.
Androsæmum magnum, Ad.
Androsæmon, Lob.
Ruta sylv. Hypericoides, Dod.

VI. Androsæm. perfoliatum & perforatum.
Androsæmon alterum Apulum, Col.

VII. Androsæmon maximum frutescens.
Androsæmum, Dod. ut: Gesn. hort. Lugd. Cæs. majus, Cam.
Androsæmum aliud, Lugd.
Clymenum, Ang. Ges. hort. Cast. ico.
Clymenum Italorum, Ad. Lob. Ger.
Siciliana. Ges. hort. Col. Eyst.
Herba Siciliana, Tab.
Androsæmon Diosc. Galeni & Plin. & Centeria Theophrasti, Cæsalpino.
Clymenon Plinij l. 25. c. 7. Anguillaræ, quod potius Periclymenum Dioscoridis est.

VIII. Androsæmum fœtidum, capitulis longissimis filamentis donatis.
Tragium Creticum, Bellon.
Tragium, Belli ep. 3. ad Clus. legitimum, Ponæ.
Androsæmum minus, Cam.
Ascyrum legitimum, vulgo ἀγύδαρο, Belli ep. 1. ad Clusium.
Androsæmum fœtidum seu tragodes, Eyst.

C O R I S.

Κόρις quod aliqui Hypericum vocant, Dioscoridi l. 3. c. 174. frutex est folio Ericæ. Et Plinio l. 26. c. 8. est aliud Hypericum, quod alij Corin appellant, folio tamaricis.

I. Coris lutea.
Coris, Matth. Gesn. hort. Lac. Lob. Lon. Cæs. Lugd. Cast. Cam. Tab.
Coris Matthioli, Ad.
Coris legitima Ericæ similis, Belli ep. 1. ad Clus.
Coris legitima Dioscoridis, Ponæ.

II. Coris cærulea maritima.
Coris Monspeliaca, Ad. Lob. Cam. Tab.
Coris quorundam, Clus. hisp. & hist.
Flore est cæruleo, rarissimè rubro.

S Y M P H Y T U M   P E T R Æ U M.

Σύμφυτον πετραῖον in petris nascitur, ramulis Origano similibus, folijs Thymi, &c. Dioscoridi lib. 4. c. 1. Alum nos vocamus, Græci Symphytum petræum: nascitur in petris, ideo petræum cognominatum, &c. Plinius lib. 27. cap. 6.

Symphytum petræum folijs Thymi.
Symphytum petræum, Mat. Lac. Lon. Lug. Tab.
Symphytum petræum Matthiolo creditur, Ad.
Symphytum petræum Matthioli, ad Coridem Gallicam plurimum accedere videtur, Cl. hist.
Hoc ex agro Goritensi, ubi & Matthiolus notavit, à Doct. Agerio accepimus: quod a Coride Monspeliaca diversum est.

P O L Y G O N U M.

Πολύγονον Dioscoridi l. 4. c. 4. à copiosis geniculis, quibus caules cinguntur, dictum. Plinio l. 27. c. 12. Polygonon Græci vocant, quam nos Sanguinariam.

Genera

Genera duo Dioscoridi, mas & fœmina, de qua inter Equiseti species: mas, à feminibus sub singulis folijs turgescentibus, flos ei candidus, aut puniceus. Plinius l.c. qui plura genera Polygoni faciunt, hanc marem intelligi volunt, appellariq; à multitudine seminis, aut densitate fruticu Calligonon. Alij Polygonaton, à frequentia geniculorum, &c. ubi quatuor genera recensentur: primum est Polygonum vulgare: alterum Herniaria: tertium Polygonum fœmina Dioscoridis: quartum quibusdam Casia lignea Monspeliensium videtur: sed rectius tribuitur ei planta, quam Polygoni nomine Clusius proposuit.

Polygonum majus.

I. Polygonum latifolium.
Herba proserpinaca (à serpendo) Apulejo.
Centumnodia, Brunf.
Polygonon, sive Polygonaton & Corrigiola, Eric. Cord.
Polygonum masculum. Trag. Lac.
Polygonum mas, Matt. Fuch. Dod. ut: Ang Cor. in Diosc. & Sanguinalis mascula à cohibendo sanguine) Gesf. hor. Cæs. Thal. Lugd. Cast.
Polygonum primum, Tur. vulgare, Cam.
Polygonum mas vulgare (Sanguinaria, Centumnodia) Ad. Lob. Ger.
Polygonum majus, Lon. Tab.
Aliud flore est candido, aliud ex purpura candicante, vel rubente.

II. Polygonum oblongo augusto folio.
Polygonum tertium, Tab.

III. Polygonum brevi angustoque folio.
Polygonum secundum, Tab.
Polygonum mas minus, Ger.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

IV. Polygonum saxatile: quod primum in Prodromo.

V. Polygonum maritimum latifolium.
Polygonum marinum maximum, Ad. Lob. ico.
Polygonum marinum, Lob. ob. Cam. ep. & hor.
Polygonum marinum prius Dalechampij, Lug.
Polygonum tertium in maritimis, Cæs.
Flosculis est purpurascentibus, est & albis.

VI. Polygonum maritimum angustifolium.
Polygonum marinum alterum Dalech. Lugd.

Polygonum minus.

I. Polygonum cocciferum: & Cam. ep.
Radicibus coccum adnascitur elegantissimo colore commendatum.

II. Polygonum angustissimo & acuto vel gramineo folio minus repens.
Polygonum, Germanis Knawel/ Trag.
Polygonon 3. Dod. gal. exiguum, Eid. fol.
Saxifraga Anglica, Ad. Lob. ico. Lugd.
Polygonum minus seu fœmina, Lon.
Polycarpon à seminis copia, Lugd.
Polygonum minus polycarpon, Tab.
Polygonum selinoides sive Knavvel, Ger.
Varietas magna in hac planta observatur.

III. Polygonum gramineo folio majus erectum.
Polygonum minus alterum, Tab.
Anthyllis Valentina Clusij, Ger. ico.

IV. Polygono angustissimo folio affinis.
Hęmorrhoidalis, quę ad Caryophylleorum syl. classem referri debet, Clus. hist. ap. alt. ad l. 6.
Hæmorrhoidalis Aldroandi nomine, quę à sanguine sistendo nomen habeat, ex Italia, circa Ravennam natam (etiam ex Valesia) accepimus.

V. Polygonum minus candicans.
Polygonum montanum minimum niveum & sericeum, Ad. Lugd.
Polygonum montan. niveum minimum, Lob.
Paronychia Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Polygoni Hispanici genus, Lugd.
Polygonum montanum, Tab. Ger.
an Herba Turca montana, Cæs.
Variat ratione ætatis, nam adulta paleaceas membranulas niveas habet, quemadmodum Adv. & Lugdun. pingunt: planta novella non item, sicut Clus. & Lob. proposuêre: Sic in Belgio nata multum de candore suo remittit.

VI. Polygonum montanum vermiculatæ folijs.
Vermiculata montana nova, Col.

VII. Polygonum Creticum Thymi folio: quod 2. in Prodromo.

VIII. Polygonum littoreum minus flosculis spadiceo albicantibus: quod 3. in Prodrom.

IX. Polygonum minus tenuifolium: quod 4. in Prodromo.

X. Polygonum maritimum minus foliolis Serpilli.
Polygonum alterum pusillo vermiculato Serpilli folio, Ad. Lob. ico.
Polygonum alterum Serpilli folio, Lugd.

XI. Polygon. minus, seu Millegrana major.
Empetrum, Trag. Lon.
Polygonum minus, Matth. Cast.

Epipactis, Ang.
Millegrana, Cord. hist.
Herba cancri minor, Cord. sch.
Herniaria, Gesf. hor. col. Dod. Lugd. (cui & Lithontribon ab effectu) Thal. Cam. Tab. Ger.
Herniaria multigrana serpillifolia, Ad.
Herba Turca, Lob. Cæs.
Polygoni genus Herniaria appellata, Clus. hist.

Hoc duplex est : aliud glabrum, aliud hirsutum. Est etiam Herniaria fruticosa viticulis lignosis, foliolis oblongiusculis, brevis, densissima.

XII. Polygonum minus lentifolium : quod 4. in Prodromo.

XIII. Polygonum minimum, sive Millegrana minima.
Millegrana minima, Lob. ico.
Herniaria altera, Thal.

XIV. Herba ad rupturas utilis Monardis ; & ex eo Lugdunensis historiæ, quid est?

A N T H Y L L I S.

Ἀνθυλλὶς Dioscoridi lib. 3. cap. 153. duplex est : altera folijs lenti similibus, mollibus : altera folijs Ajuga, de qua inter Chamæpityd es actum. Plinius lib. 26. cap. 8. illam Anthyllion vocat.

I. Anthyllis maritima Chamæsycæ similis.
Anthyllis marina Narbonensium altera, Chamæsyces facie, Ad. Lob. ico. Lugd.

Huic similis aut eadem est.
Anthyllis Valentina, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Peplion sive Peplis, Dod.
Chamæsyce Dalechampij, Lugd.

II. Anthyllis maritima lentifolia.
Anthyllis prior lentifolia maritima Peplios effigie, Ad Lob. ico.
Anthyllis prima, Cast.
Anthyllis Portlandiæ lentifolia Penæ, Lugd.

III. Anthyllis maritima Alsinefolia.
Paronychia altera, Matth. Lugd.
Paronychia, Ang. Tab.
Gramen secundum Plinij, Ang.
Anthyllis marina incana alsinefolia Narbonensium, Ad. Lob. ico. Lugd.
Centumgrana, Cæs.
Παρωνυχία Dioscoridis l. 4. c. 54. & Gramen secundum Plinij l. 24. c. 19. Anguillara credidit.

Variat folijs modò subrotundis, modò oblongis.

IV. Anthyllis Chamæpityides frutescens.
Anthyllis altera Chamæpity similis, Cord. in Diosc.
an Chamæpitys vermiculata, Ad. Lob. ico.
an Chamæpitys prima Dioscoridis Penæ, Lug.
an Anthylloides minor, Thal.

S E D U M.

Ἀείζωον Dioscoridi lib. 4. cap. 89. διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων, quia folia perpetuò vireant : quare Ἀείζων nomen apud Theophrastum 1. hist. 16. Semperviram Gaza vertit : cui hoc à natura ut semper humidum, virideq; durare valeat, eidem Theophrasto 7. hist. 14.

Genera Dioscoridi tria sunt : magnum, parvum, & tertium, quod aliqui Ἀνδράχνην ἀγρίαν, ὃ τηλέφιον, Romani ἰλλεκέβραν Illecebram vocant : quorum priora duo refrigerant, tertio vis est excalfactoria. Plinio l. 25. c. 13. Aizoi duo genera : majus, quod aliqui Buphthalmum vocant, alij Zoophthalmon, alij Stergethron, quod amatorijs conveniat : alij Hypogeson, quoniam in subgrundijs ferè nascitur. Itali, Sedum magnum aut oculus, aut digitellus. Alterum minusculum, quod Erithales vocant, alij Trithales, quia ter floreat, alij Chrysothales aliqui Isoetes : Sed alij Itali Sedum. alij Aizoum utrumque, quoniam semper vireat : aliqui Sempervivum, &c. Huic similis quam Græci Andrachnen agriam vocant : Itali Illecebram : hactenus Plinius secutus Diosc. Sedum, inquit Festus, alij Sadum appellant, herbam quam Opilius Aurelius Sesuvium vocari ait, eamq; in tegulis seri : hoc fortè factum, quod nonnullis locis plebis animos invaserit opinio, non feriri fulmine domum, in cujus tegulis Sedum vireat.

Sedum majus.

I. Sedum majus arborescens flosculis candidis.
Aizoon magnum Dioscoridis, si caulis altitudo & foliorum longitudo spectetur.
Sempervivum arborescens, Matth. Cast.
Sedum majus verum, Gesn. hort.
Sempervivum majus, Ang.
Sempervivũ sive Sedũ arborescens majus, Dod.
Sedum arborescens Græcúm, Illyricum & Anglicum, sive maritimum, Ad.
Sedũ arborescens majus Græcũ, Lob. ico. Eyst.
Sempervivi majoris alterum genus, Cæs.
Sedum majus, Clus. hisp. legitimum, Eid. hist.
Aizoon arborescens, Lugd. Cam.

II. Sem-

II. Sempervivum arborescens alterum, Matth.Cast.Lugd. An diversum à priore?

III. Sedum majus vulgare.
Aizoon magnum Dioscoridis, quoad postrema Dioscoridis verba.
Sempervivum majus,Brunf Matth.Ger.
Umbilici Veneris species altera,Ang.
Sedum majus, Fuch.Cord.in Diosc. (& Vitalis major) Lac. Tab.magnum,Tur.
Sedum seu Sempervivum vulgare majus,Gesh.
Sempervivum primum, Lon. majus primum, Cæsalp.
Sempervivum majus,Dod.gal.Lob.Cast.
Sempervivum majus alterum sive Jovis barba, Dodon.
Sempervivum, sive Sedum majus crenatum Myrthifolium,Adv.
Aizoon majus,Lugd.Cam.
Cotyledon altera prima,sive Sedum majus vulgare, Clus.hist.
Sedum vulgare, Eyst.

IV. Sedum majus montanum dentatis folijs.
Cotyledon altera montana, Clus.pan.
Cotyledon altera secunda,Eid.hist.
Aizoon sive Sempervivum majus,Thal.

V. Sedum majus montanum dentatis folijs alterum.
Cotyledon altera montana minor,Clus.pan.
Cotyledonis alterius altera species,Eid.hist.

VI. Sedum majus montanum folijs non dentatis,floribus rubentibus.
Cotyledon altera Taurica,Clus.pan.
Cotyledon altera tertia, Eid.hist.
Sedum minus flore rubente,Eyst.

VII. Sedum Nicotianæ flore.
Sedum Malagascaricum, Clus.exot.quid?

Sedum minus.

I. Sedum minus teretifolium album.
Sempervivum minus album,Brunf.
Sempervivum fœmina,Eid.
Sedum minus primum, Trag. Clus.hist.alterum,Gesn.hort.
Sempervivum minus,Matth.Ang.Cast.Cæs.
Sedum minus, Lac. offic. Ger. minus fœmina, Fuch.
Sedum fœmina,Tur.
Crassula minor, Dod. gal.
Sempervivum quartum,Lon.
Tragus herba,Cord.in Diosc.
Vermicularis & Illecebra major,Ad.Lob.Lug.
Vermicularis flore albo,Cam.
Aizoon minus fœmina,Lugd.
Aizoi minoris species, Thal.
Sedum minus hæmatodes secundum,Tab.

II. Sedum minus teretifolium alterum.
Sempervivum tertium, Lon.
Aizoon minus Matthioli, Lugd.
Sedum medium teretifolium,Ad.Lob.ico.
Sempervivum parvum,Lob.
Sedum minus alterum, Clus.hist.

III. Sedum minus teretifolium luteum
Sedi minoris 2.species,Trag.
Sempervivum minus æstivum,Lob.Lugd.
Aizoon medium,Thal.

IV. Sedum minus folio circinato.
Aizoon dasyphyllum,id est densifolium,Lugd.
Sedum minimum frigidum,Clus.hisp.
Sedum minus septimum,Clus.hist.

V. Sedum minus luteum folio acuto.
Sedum minus, Turn.mas, Fuch.hæmatodes, Tab.Ger.
Sempervivum minus, Dod. gal.primũ,Eid.fol.
Aizoon hæmatoides, Lob.ico.
Aizoon minus, Lugd.
Sedum minus quintum,Clus.hist.

VI. Sedum minus luteum ramulis reflexis.
Aizoon Scorpioides,Lob.ico.
Aizoon minus flore luteo inflexo,Cam.
Sedum minus quartum,vel Sedum minus Dioscoridis primum,Clus.hist.

VII. Sedum arvense flore rubente: quod 9. in Prodromo.

VIII. Sempervivum minus vermiculatum acre.
Aizoon tertium, Dioscoridis.
Portulaca tertia,Brunf.
Sedum minus tertium & Vermicularis,Trag.
Sempervivum minimum sive 3.Matth.Cast.
Gramen 3.Plinij & Sempervivum 3.Ang.
Illecebra sive Sempervivum 3.Dod.ut:
Sedi tertium genus,Fuch.Lac.Tur.
Aizoon minus, quod malè pro Vermiculari accipitur,Cord.in Diosc.
Aizoon acre,Cord.hist.
Sedum tertium Dioscoridis,Gesn.hort.
Sempervivum tertium,desc.at 2.ico.Lon.
Sedum minimum, Illecebra, Sedi tertium genus non sempervirens, Adv.
Sempervivum minimum sive Illecebra,Lob.
Sempervivum tertium minimum alterum,Cæs.

Aizoon minus fervidi gustus, Thal.
Aizoon minimum repens, tertium Diosc. Lug.
Sedum minimum, Tab.
Vermicularis sive Illecebra, Ger.
Sedum minus octavum causticum, Clus. hist.
Sedum minus seu minimum causticum, Eyst.
Aizoi facie planta quæ Dactylon 2. vel 3. Col.

IX. Sempervivum minus vermiculatum insipidum.
Aizoon minimum, Cord. hist.
Sempervivum tertium minimum, Cæs.
Aizoon minus & Vermicularis insipida, Thal.
Sedum minus, seu Vermicularis insipida, Eyst.

A priore non solùm gustu differt, sed etiam foliolis magis teretibus & tenuibus: floribus est utraque luteis, rarius albis.

X. Sedum minus fruticosum.
Sedum minimum arborescens vermiculatum, Lob. Lugd.
an Polygonum masculum fruticosum, Thal.

XI. Sedum minus fruticosum alterum.
Vermiculatæ fruticis varietas major, Lob.
Vermiculatus frutex major, Lugd.
Cassiæ ligneæ similis frutex tertius, Cæs.

An sit Chamæpitys altera Diosc. dubitant, Lob. & Lugd. hist. Selaginem Plinij Cæsalp. suspicatur, & quibusdam Sempervivum maritimum, aut Vermiculariam arborescentem dici.

XII. Sedum Portlandicum, Ad. Lob. ico. quid?

Sedum saxatile & alpinum.

I. Sedum alpinum Saxifragæ albæ flore, vel grandiflorum.
Sedum minimum tertium, Lob. Lugd.
Sedum serratum, Dod. quoad ico.
an Sedum alpinum quartum, Col. part. 2.

II. Sedum alpinum album foliolis compactis.
Sedi aut Phylli genus flosculis albis, Gesn. fra.
Sedum alpinum tertium, Clus. pan.
Sedum minus nonum, sive alpinum tertium, Eid. hist.

III. Sedum alpinum hirsutum lacteo flore.
Sedum alpinum quartum, Clus. pan.
Sedum minus decimum, sive alpinum quartũ, Eid. hist.
Alsine montana, Lugd.

IV. Sedum alpinum gramineo folio lacteo fl.
Sedum alpinum quintum, Clus. pan.
Sedum minus undecimum, alpinum 5. Eid. hist.

V. Sedum alpinum flore pallido.
Sedum alpinum primum, Clus. pan.
Sedum minus sextum, sive alpinum primum, Eid. hist.

VI Sedum alpinum angustissimo folio, flore carneo.
Sedum alpinum secundum, Col. part. 2.

VII. Sedum alpinum exiguis folijs.
Sedum alpinum primum, Col. part. 2.

VIII Sedum saxatile hirsutum purpureum: quod 5. in Prodromo.

IX. Sedum saxatile atrorubentibus floribus: quod 6. in Prodromo.

X. Sedum saxatile variegato flore: quod 7. in Prodromo.

XI. Sedum alpinum hirsutum luteum.
Sedum saxatile folijs margine piloso, Gesf. hor.
Phyllon thelygonon, Dalech. in Diosc.
Phyllon arrhenogonon Dalechampij, Lugd.
Sedum petræum montanum, Ad. Lob. ico.
Sedum alpinum sextum, Clus. pan.
Sedum minus duodecimum, alpinum 6. Cl. hist.
Leucoion luteum aizoides montanum, Col. p. 2.

XII. Sedum alpinum folijs crenatis asperis: quod 8. in Prodromo.
an Sedum cujus folia marginibus asperis branchias piscium referunt, Gesn. hort.

XIII. Sedum alpinum floribus luteis maculosis.
Sedi minoris genus flosculis luteis vel croceis maculosis, Gesn. fra.

XIV. Sedum alpinum rubro magno flore.
Aizoon montanum, Lugd.

XV. Sedum montanum tomentosum.
Sempervivum rubrum montanum γναφαλῶδες, Colum.

XVI. Sedum alpinum ericoides purpurascens: quod 3. in Prodromo.

XVII. Sedum alpinum ericoides cæruleum: quod 4. in Prodromo.

Sedum folijs laciniatis.

I. Sedum alpinum trifido folio.
Sedum septimum, vel alpinum Ajugæ folio, Clus. pan.
Sedum minus decimum tertium, Eid. hist.

II. Sedum tridactylites alpinum majus albũ.
Alsine tridactylites alpina, in Phytop.
Saxifraga alba petræa, Ponæ.

III. Sedum tridactylites alpinum pallidè luteum.

IV. Sedum tridactylites alpinũ caule folioso: hæc tria in Prodromo sub Sedo 1. describuntur.

V. Sedum tridactylites alpinum minus: quod 2. in Prodromo.

Sedo

Sedo alpino tertio similis altera, Colum. part. 2.

VI. Sedum tridactylites tectorum.
Händelkraut/ Trag.
Paronychia altera, Dod. rutaceo folio, Adv. Lob. Lugd Ger.
Umbilici species quibusdam. Cæs.
Dactyliobotanon alterum, Thal.
Alsine petræa rubra, & Paronychia tertia, Tabern.
Paronychia laciniata, Ger.

Sedum palustre.

I. Sedum palustre subhirsutum purpureum.
Sedi minoris quarta species, Trag.
Sedum palustre secundum, Clus. pan.
Sedum minus tertium, sive palustre, Eid. hist.
Aizoon palustre, Cam.
Sedum palustre flore incarnato, Eyst.

Hujus species est altera major & candidior: altera minor & rubicundior, seu mas & fœmina: flos purpurascens aut carnei coloris.

COTYLEDON SEU UMBILICUS VENERIS.

Κοτυληδὼν Dioscorides lib. 4. cap. 92. Sedo subjungit, quod ipsi & σκυτάλιον & κυμβάλιον dicitur: quod a figura folij Acetabulo simili nomen accepit: hinc Latinis, Acetabulum & Umbilicus Veneris. Plinio lib. 25. cap. 13. Cotyledon.

Genera duo sunt Dioscoridi: alterum folio acetabuli instar orbiculato & concavo, ita tamen ut cavum id aciem prope fugiat: alterum latioribus folijs, ijsq; pinguibus, ac ceu lingulas referentibus, densis & confertis circa radicem, & velut oculum in medio constituentibus, &c. Et Plinio, alterum folio est pingui & concavo, ut coxendices: aliud sordidis folijs, latioribus, densioribusq; circa radicem, velut oculum cingentibus, &c.

I. Cotyledon major.
Umbilicus Veneris, Matth. Lac. Tur. Lob. ico. Cæs. Cast. Lugd. Tab Ger major, Lon.
Umbilici Veneris species prima, Ang.
Cotyledon, Dod. ut: Ad. Lob.
Cotyledon sive Umbilicus Veneris, Clus. hisp. & hist.

II. Cotyledon media folijs subrotundis.
Umbilicus Veneris alter, Matth. Lac.
Cotyledon altera, Dod. ut: Clus. pan. Lugd.
Cotyledon altera quarta, Clus. hist.
Phyllum thelegonum Dalechampij, Lugd. sive Lichen primum Plinij & sempervivum montanum.

III. Cotyledon media folijs oblongis serratis.
Ombobletum Hippocratis, Ang.
Aizoum serratum, Cord. histor. Thal. cui & Crassula serrata.
Cotyledon minus sedi folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris, Lob. ico. minor, Lon. Tab. Ger.
Phyllon primum, Cæs.
Palmaria, Tabern. talis antequam caulem producat.
Cotyledon minus, Eyst.

IV. Cotyledon media subhirsuta floribus punctatis.
Sedum folijs minoribus albicantibus serratis, Gesn. hort.
Cotyledon minus montanum alterum, Lob. ic.
Cotyledon altera Etscheriana, Clus. pan.
Cotyledon altera quinta, Clus. hist.

V. Cotyledon minor folijs subrotundis serratis: in Prodromo describitur.

VI. Cotyledon stellata.
Aizoon peregrinum, Cam.
Sempervivum tertium, Col.

A L O E.

Ἀλόη Græci, Latini & officinæ pariter, Aloën tum herbam ipsam, tum & ejus succum densatum appellant, dicitur & stirps Ἀμφίβιον quod non modo in terra, sed & extra eam vivat. Aloë autem dicta videtur, quia maritimis gaudet. A recentioribus Sempervivum & Sempervivum marinum, quod Sempervivi modo diu duret, appellatur: Sedum amarum Columellæ: & quia ejus succus amarus est, idcirco & Gentianam, quæ amarissima est, Aloën Gallicam Apulejus nominavit. De Aloe Dioscorides lib. 3. cap. 25. quod folium habeat Scillæ similitudine, crassum, pingue, in rotunditate modice latum, retrorsum pandum: utrinque spinulis raris & brevibus, &c. & Plinius lib. 27. cap. 4.

I. Aloë vulgaris.
Aloë, Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. Lac. Tur. Gesn. hort. Lon. Ranvvolff. (quæ in Rama Judeæ copiosa) Ad. Lob. Cæs. Cast. Garz. Clus. hist. Eyst.
Aloë communis, Cam.
Aloë Dioscoridis, Col.
Aloë in insula Socotra, part. 2. Ind. Or. c. 6.
Aloë sive Sempervivum, Arab. Sebar, Area, Catecomor, Linsc. part. 4 Ind. Or. c. 38. & fig. 19.
Azauar sive Sempervivum, quo campi pleni, part. 4. Ind Or.
II. Aloë folio in oblongum aculeum abeunte.
Aloë Americana, Dod. Clus. hisp. & hist. Cast Cam. Lugd. Tab. Eyst.
Aloë in Pisano vireto, Ad.
Aloë folio mucronato, Lob. Ger.
Aloë, Acostæ.
Aloë alterum genus, Cæs.
Allagucy Indis, Fil y agulla, id est filum & acus Hispanis, cujus spinæ venenatæ, Frag.
Aloë spinosa sive Americana, Cam.
America planta Aloës facie, Col.
Manguey Mexiocanum, alio nomine Metl, Linsc. part. 4. Ind. Or. fig. 19.
Manguey arbor, ex qua parantur aquæ, vina, oleum, acetum, mel, syrupi, fila, acus, & res aliæ infinitæ, in nova Hispania, quarum plerumque unam domibus suis, ad vitæ sustentationem consitam, colunt, &c. part. 9. Ind. Oc. lib. 4. cap. 23.
Ex folijs succus dulcis elicitur: & ijsdem contusis & maceratis linum extrahitur, ex quo Indi lintea candidissima texunt.
III. Aloë monstrosa Avinioni nata: de qua in Prodromo, & ad Clus. cur. post.
IV. Aloë palustris.
Stratiotes potamios, Dod. gal.
Planta folijs Aloës, quæ Stratiotes non est, Anguil.
Sedum aquatile, Dod. fol.
Stratiotes sive Militaris aizoides, Ad. Lob.
Stratiotes aquatica, Lugd.

SECTIO SEXTA.

RADIX RHODIA; TELEPHIUM; SCORPIOIDES; PORTULACA; CEPÆA; CRITHMUM; KALI; TRAgum; Tithymalus; Pityusa sive Esula; Apios sive Tithymalus tuberosus; Peplus sive Esula rotunda; Peplis; Chamæsyce; Lathyris; Hipophaës.

RADIX RHODIA.

Ῥοδία ῥίζα Dioscoridi libr. 4. caput. 45. sic dicta, quod contrita rosas redoleat: hinc quibusdam Rosea radix.

Rhodia radix, Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort Lac. Clus. pan. & histor. Lugd. Cast. Cam. Cer.
Rhodia sive rosea radix, Fuch Adv. Lob.
Rosea radix, Lon. Tab.
Flos nûc pallescẽtis, nunc rubescentis coloris est.

TELEPHIUM.

Τηλέφιον Dioscoridi lib. 2. cap. 217. Portulacæ simile, alas binas in singulis foliorum geniculis habens, folijs ceruleis crassis, lentis atque carnosis refertum, flore luteo aut candido, &c. Et Plinio lib. 27. cap. 13. Telephion & caule & folijs Portulacæ simile. Sic dictum volunt, quod ulceribus malignis ac deploratis, quibus Telephus Mysiæ rex ab Achille vulneratus consenuit, (quæ eam ob rem etiam Telephia vocantur) auxilietur. Vulgo Fabaria, à foliorum cum faba similitudine: officinis Crassula major. Verum Cotyledonis alterius descriptio Fabariæ potius quàm Telephio convenire, Cæsalpino videtur: & sanè Telephium Dioscoridis non esse, cum ad folia alæ non sint, censemus.

I. Tele-

I. Telephium vulgare.
Scrophularia media, vel tertia, Brunf.
Fabaria, Matth. Guil. Lugd.
Telephium, Matt. Gef. hor. Lob. Tab. Caft. Cam.
Telephium album, Fuch.
Acetabulum alterum, Cord. in Diofcor. album, Fuch. ico.
Craffula major, Dod. gal. Cæf. Thal.
Anacampferos, Gef. hor.
Faba inverfa, Eid. Ad. Lob. ico.
Telephium alterum, five Craffula, Dod.
Telephium vulgare, five fecundum, Cluf. hift.
Craffula five Faba inverfa, Ger.
Cotyledon alterum Diofcoridis, Col.

Alij folijs crenatis & fubrotundis, ut apud nos provenit, pingunt: alij oblongis & integris, ut Lob. Dod. & Clufius. Flore eft communiter albo, eft & luteo: reperitur etiam flore purpurafcente & folijs rarioribus, & eft
Telephium tertium purpurafcente flore, Cluf. hiftor.

Huc referendum id quod folo folio glauco cæruleóve à vulgato differt, quod
Telephium glaucum verius, Lob. ob.

II. Telephium purpureum majus.
Scrophularia feu Portulaca major, Trag.
Telephium purpurafcens, Fuch. Lugd.
Acetabulum purpureum alterum, Eid. ico.
Telephium floribus purpureis, Lob. ico. Lugd. Cam ep. Tab. Ger.
Telephium quintum purpureo flore, Cluf. hift.
Fabaria, Lon.
Craffula montana, Cæf.
Rapuntium umbellatum, Colum. part. 2.

Hoc folijs eft longioribus & profundius crenatis: napis aliquando paucioribus, aliquando pluribus, quod pofterius
Telephium quartum eft, Cluf. hift.

III. Telephium purpureum minus: in Prodromo defcriptum.

IV. Telephium latifolium peregrinum.
Telephium Hifpanicum, Cluf. hifp. Lug. Tab.
Telephium primum, Dod. 1. five Hifpanicum, Cluf. hift.
Telephium feu Craffula major Hifpanica, Lob.
Craffula major Hifpanica, Ger.

Floribus eft albis, etiam rubris.

Huic fimile, modo idem non fit,
Telephium Auftriacum, Cluf. hifp. & hift.

V. Telephium repens folio deciduo.
Telephium minus repens fempervirens, Lob. Lugd. Cam.
Cepæa Pancij, Cluf. hift. & hift. Cam.
Telephium tertium, Dod. fextum, Cluf. hiftor. fortè Diofcoridis.
Telephium minus, Tab.
Telephium fempervirens, Ger.

VI. Telephium repens folio non deciduo.
Telephium Imperati in fua hift, Cam.
Telephium feptimum five legitimum Imperati Cluf. hift.

VII. Telephium Diofcoridis, feu Scorpioides, ob filiquarum fimilitudinem.
Scorpioides, Matt. Ang. Lac. Caft. Ad. Lob. Lon.
Scorpioides Matthioli, Dod. ut: Gef. hor. Lugd. Camer.
Lunaria buriffa a liquibus, Ang. Gef. hor.
Telephyllon Cratevæ, Ang.
Telephium veterum verum, Guil.
Telephium, herba amoris, Cæf.

SCORPIOIDES.

ΣΚορπιοειδὲς Diofcoridi l. 4. c. 195. quod femen habeat ad fimilitudinem caudæ Scorpionis, & quod Scorpionum ictibus præfentaneo fit auxilio: & Plinio l. 22. c. 15. cui Scorpius dicitur: quod Clymenum Diofcoridis effe, Cæfalpinus & Columna volunt.

I. Scorpioides Bupleuri folio.
Scorpioides, Dodon. gal. Gef. hort. Lugd. prior, Dod. fol.
Scorpioides repens bupleuri folio; Ad. Lob.
Scorpioides bupleuri folio, Cam. Tab. Ger.
Leporis auricula vulgo, Cæf.
Catanancæ quorundam, Cam.
Clymenos Diofcoridis, Colum.

II. Scorpioides Portulacæ folio.

III. Scorpioides montanum, Lugd. quid?

PORTULACA.

Ἀνδράχνη dicitur ipfa Portulaca Diofcoridi lib. 2. cap. 150. cui genera duo, Andrachne, & Andrachne fylveftris, quæ folijs eft priori craffioribus atque denfis, in petrofis nafcitur: aliquando in hortis folijs

folijs oleæ, sed minoribus multò, verum pluribus & teneris: cauliculis rubicundis, frequentibus, in terram inclinatis, &c. At Theophrastus Ἀνδράχνην herbam 1. caus. plant. 10. & 4. ejusdem 3. exhibet: dein Ἀνδράχλην arborem 1. hist. 8. & 15. 4. hist. 4. Portulacam Gaza reddit. Verum Plinius lib. & cap. 20. scribit, Portulacam quam Peplion vocant, non multùm sativa efficaciorem esse: ubi Portulacam cum Peplio herba diversissima confundit: causa erroris quod aliqui Peplion, portulacam agrestem vocarint: confundit quin etiam vires sylvestris cum sativæ Portulacæ viribus.

I. Portulaca latifolia, seu sativa.
Portulaca hortensis, Brunf. des. Trag. Fuch. Dodon. gal.
Portulaca domestica, Matth. Ad. Lob. Cast. Taber. Ger.
Portulaca, Tur. Cord. in Diosc. Lon. sativa, Ang. (γλιστρίδα in Græcia) Cord. hist. Dod. gal. Lugd. Eystett.
Portulaca major, Cam. hortensis, Ges. hort.
Portulaca latioribus folijs, Cæs.
II. Portulaca angustifolia sive sylvestris.
Portulaca sylvestris, Trag. Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Ad. Lob. Lugd. Cast. Ger.
Portulaca, Lac. arvensis, Tab.
Portulaca sponte nascens, Cord. hist.
Portulaca minor, Ges. hort. Cam.
Portulaca angustioribus folijs, Cæs.
Cepæa, Cord. in Diosc. Lon. desc.
III. Portulaca arvensis.
Portulaca exigua, Cam.
IV. Portulaca aquatica, Thalij, quid?
V. Portulaca marina, Tab. Ger. quid?

C E P Æ A.

Κηπαία Dioscoridi lib. 3. cap. 168. Portulacæ similis est.

Cepæa, Matth. Ang. Lac. Lon. ico. Ad. Lob. Matthiol. Cast. Cæs. Tab. Clus. hist.

Flosculis est albis, ex purpureo candicantibus, vel luteis.

C R I T H M U M.

Κρίθμον sive κρήταμον Dioscoridi lib. 2. cap. 157. folijs pinguibus, albicantibus, portulacam referentibus, sed crassioribus, longioribus, salsoq; gustu, floribus candidis, &c. in muria servatur, cruda & cocta editur. Plinius lib. 21. cap. 15. Batin appellasse videtur, Batin marinam, & Batin hortensianam, quam aliqui Asparagum Gallicum vocant, sine ullis notis proponens: Batis etiam lib. 21. cap. 27. meminit, quæ alvum mollias, nec plura habet.

I. Crithmum, sive Fœniculum maritimum majus, odore Apij.
Baticulæ alterum genus ex Sicilia, Cæs.
II. Crithmum, sive Fœniculum maritimum minus.
Crithmum primum, Matth.
Crithmum, Ang. (& herba S. Petri) Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lac. Tur. Lugd. Cast. Tab.
Crithmus, vulgo Creta seu Salsa marina, Ges. ap.
Crethamum marinum, Cord. hist.
Crithmum marinum, Ges. hor Dod. Ger.
Fœniculum marinum, videtur verum Empetron, Rond. cap. de mem. læsa.
Fœniculum marinum, sive Empetrum, Ad. aut Calcifraga, Lob.
Batis, Ges. hort.
Baticula quasi parva Batis, Cæs.
Creta marina, Lon.
III. Crithmum maritim. flore Asteris Attici.
Crithmum tertium, Matth. Lugd. Cam.
an Anthillis major, Cord. ob. sylv.
Anthillis prima, Dioscoridis, Cæs.
Crithmum Chrysanthemum, Dod. (Aster Atticus marinus quibusdam) Lugd. Tab. Ger.
Chrysanthemum littoreum, Ad Lob.
IV. Crithmum maritimum spinosum.
Crithmum secundum, Matth. Cast.
Secacul, Ang.
Crithmum spinosum, Dod. Tab. Ger.
Crithmum syl. Eryngium folijs Apij Plinij, Cæs.
Pastinaca marina, Ad. Lob. Lugd.
Tribulus marinus quorundam, Lugd.
Cachry marinum, Cam.
Corymbi alij colore candido, alij subrubente, aut violaceo: in hortis cultum, lætius ac minus spinosum redditur.

K A L I.

Kali Mauritanorum, aliqui ad Anthyllidem alterum Dioscoridis: alij ad ejusdem Tragon (cum tamen sapore non sit acerbo, nec acinis constet) referunt. Plinius lib.8. cap.22. ad Halymum retulisse videtur, dum inquit, alij olum maritimum salsum, & inde nomen, &c.

I. Kali majus cochleato semine.
Kali, Matth. (qui & hoc & Salicorniam unâ figurâ expressit) Dod. Cast.
Kali magnum, Sedi medij folijs semine cochleato, Ad.
Kali magnum, Lob. Lugd. & Kali Dalechamp.
Soda, Lob. ico.
Kali cocheatum majus, Cam.
Anthillis altera falsa, Cam.
Salsolæ genus in hortis, Isgarum vulgo, Cæs.
II. Kali minus album semine splendente.
Anthillis altera, Borda quibusdam, Dod. gal. Lugdun.
Alcali minus, Gesn. hort.
Kali album, Dod.
Kali minus, Ad. Lob. ico. Lugd. Eyst.
Kali alterum seu minus, Cam.
Salsola quædam in maritimis, Cæs.
III. Kali minus alterum.
Kali parvum folijs oblongis, Cam.
Anthilloides, Thal.
Est majus & minus.
Huc referri debent,
Anthillis minor tertia, quinta & sexta, apud Cord. in obs. sylv.
IV. Kali minus villosum: quod primum in Prodromo.
V. Kali gramineo folio: quod 2. in Prod.
Salsolæ congener semine Polygoni, Cæs.
VI. Kali Arabum primum genus, Rauvvolf. Lugd. ap.
VII. Kali Crassulæ minoris folijs.
Kalli 2. species, Anthillis quibusdam, Alp.
Kali floridum repens, Aizoides Neapolitarum, Col. part. 2.
VIII. Kali Ægyptiacum folijs valde longis hirsutis.
Kalli tertia species, Alp.
IX. Kali geniculatum majus.
Kali, Matthiol. Ang. geniculatum, Lugd. Cam. Tabern.
Salicornia, Dod. ut: Lugd.
Anthillis constans veluti tritici granis, Cord. ob. sylv.
Alcali, Gesn. hort. Lon.
Kali geniculatum vermiculatum, Ad.
Kali sive Sedum marinum, Lemnio.
Kali tertium, Cam. ep.
Kalli primum, Kellu Ægyptijs, Alp.
Salsolæ genus aliud, Cæs.
Differentię duæ, unum simplicius & brevius, dodrantali altitudine, rectum & annuum: alterum multis ramulis fruticās, lignosum & grandius, perpetuum. Habetur & rubrum & viride.
X. Kali geniculatum alterum, vel minus.
Kali Arabum 2. genus, Rauvvolf. Lugd. ap.

T R A G U M.

Τράγος, sive Σκορπίον, aut Τράγανος à Dioscoride l.4. c.51. & à Plinio l.28. c.13. Tragi & Scorpij nomine proponitur. folijs carere scribunt: & l.22. c.15. Scorpius alter.

I. Kali spinosum cochleatum.
Drypis Theophr. Tab.
Kali sive Alkali, Dod. belg.
an Hipophæston Dalechampij, Lugd.
Sunt qui Tragos esse velint.
II. Kali spinoso affinis.
Tragum, Matth. Lac. Cast. des. Lon. Tab.
Tragus & Kali secundum genus, Dod. gal.
Tragon non est sed Drypis, Guil.
Tragon improbus, Matth. Ad.
Tragon Matthioli, Lob. Lugd. Ger.
an Tragos, Cæs.
Cum Dioscorides Trago folia non tribuat, idcirco videntur Matthiolus & Tabernæmontanus sine folijs pinxisse: at Lobeli⁹ & ex eo Lugdunensis historia, folia adpinxêre, & quidem rectè, ut in Lio Venetorum observavimus. Non desunt qui utramq; hic propositam plantam eandem faciant, & forsan non ita malè: quámvis posterior longioribus & latioribus sit folijs.

TITHYMALUS.

Tithymalus Dioscoridi l. 4. c. 165. Theophrasto [illegible] *cap. 8. Tithymalus, quem nostri herbam lactariam vocant,* [illegible] *mella: at Celsus marinam vocavit: officinæ Esulam dicunt. Lactaria* [illegible] *ob la*[illegible] *cum hac leviter secta, vel folio abrupto l*[illegible] *effluat.*

Genera Dioscorides septem rece[illegible] *1. mas* [illegible] *quem* [illegible] *nominat. 3.* [illegible] *5.* [illegible] *6.* [illegible] *7.* [illegible]*, Theophrasto* [illegible] *Tithymallor*[illegible] *nera, maritimus, masculus oleæ folio: myrtarius candidus, Myrti folio. P*[illegible] *genera eius* [illegible] *racias, qui & masculus existimatur: 2. Myrsiniten vocant, alij Caryten* [illegible] *3. Paral*[illegible] *sive Tithymalus folio rotundo: 4. He*[illegible]*tropium appellant, folijs Portulacæ, sic* [illegible] *Sole* [illegible] *5. Cyparissium vocant, propter foliorum similitudinem: 6. pl*[illegible] *alij amygdalinen a similitudine: 7. dendroides, alijs cobion, a*[illegible] *leprophyllon.*

Tithymalus Characias, id est, vallaris, sive amygdaloides, a foliorum aliqua forma.

I. Tithymalus Characias amygdaloides.
Tithymallus masculus, Theoph.
Alcebra magnum, Mesuæo.
Tithymalus characias, Ang. 1. sive mas, Dod. ut: Lugd. Cæs.
Tithymalus characias 2. Clus. hisp. Cam.
Tithymalus characias amygdaloides, Lob.
Tithymali characiæ species, Thal.
Tithymalus amygdaloides, & amygdaloides latifolius, Tab.

II. Tithymalus chatacias rubens peregrinus.
Tithymalus characias, Matth. Lac. Lon. Lugd. Cast. Tab.
Tithymalus chatacias legitimus 1. Clus. hisp. & hist.
Tithymalus characias alter, Dod. Cæs.
Tithymalus platyphyllon, Ad.
Tithymalus characias Monspeliensium, Lob.

III. Tithymalus characias folio lanuginoso.
Tithymalo characiæ primo similis, Clus. hisp.
Tithymalus characias alter Eid. hist.

IV. Tithymalus characias rubens Germanicus.
Tithymalus pentaclonos, Cord hist.
T[illegible]malus characias quartus. Dod.
[illegible] characias Pannon[illegible]us, Clus. pan.
[illegible]alus characias tertius Austriacus, Eid. [illegible]
[illegible] fruticosus alius stipitibus rubris, [illegible]er.
[illegible] Tithymalus [illegible] lter Cæs.

V. T[illegible] angustifolius.
[illegible] Lob. Lugd.

Tithymalus myrsinites angustiori[illegible] Cæsalp.
Tithymalus myrsinites tertius angust[illegible] Taber.

VI. Tithymalus characias [illegible]
Tithymalus characias quintus, D[illegible]
Tithymalus serratus Monspel[illegible] ico. Dalech. Lugd. cui & myrsi[illegible]
Tithymalus myrtites Valentinu[illegible]

VII. Tithymalus sylvaticu[illegible]
Tithymalus platyphyllos, A[illegible]
an Tithymalus dendroides C[illegible]
Tithymalus in montibus, Cæs.
Tithymalus lunato flore, C[illegible]

Tithymalus myrsinites, sive [illegible]

I. Tithymalus myrti[illegible] arb[illegible]
Tithymalus dend[illegible]ides, Ma[illegible] Ad. Lob. Lug[illegible] Cast.
Tithymalus characias tertius, Dod.
Tithymalus arboreus myrtifol us Lob. ic[illegible]
Tithymalus arborescens, Cæs.
an Tithymalus petræus, Ang. Cam.

II. Tithymalus dendroides ex C[illegible] reo, Dod. Lugd.

III. Tith[illegible]lus myrsin[illegible]tes [illegible]
Tithym[illegible]lus myrsinites, Matth. A[illegible] G[illegible]ap. Lac. Lon. Lob. C[illegible]
Tithymalus myrsinites [illegible] repens Diosc. Ad.
Tithymal[illegible] myrs[illegible]tes [illegible]
Tithym[illegible]lus m[illegible]

IV. Tithym[illegible]
Tithymalus myrsinites D[illegible] A[illegible] Icon.
Tithym[illegible]
Tithym[illegible]

V. Tithy-

V. Tithymalus myrsinites fructu verrucæ simili.
Esula multicaulis & quarta, Trag.
Tithymalus helioscopius, Dodonæi in ico. & Lugd.
Tithymalus verrucosus Dalechampij Lugd.
Alypum Guilandinus vocare solebat.

Tithymalus maritimus.

I. Tithymalus maritimus.
Tithymalus paralius, Matth. Ang. Dod. ut: Lac. Gesn. hort. Ad. Clus. hisp. Lob. Lon. Cast. Lugd. qui tres figuras habet, Cam. Tab.
Tithymalus maritimus, Cæs.
Variat, is qui in maritimis natus, ab hortensi, hinc duæ figuræ apud Dodonæum, ejus qui in maritimis & ejus qui in hortis crescit.
II. Tithymalo maritimo affinis linariæ folio.
Esula altera in humidis, Cæs.
Tithymalus linifolius, Cam.
Tithymalus amygdaloides angustifolius, Tab.
Hic antequam floreat, à Linaria solo lacteo succo distinguitur.
III. Tithymalus maritimus spinosus.
Glastivida altera, Belli ep. 4. ad Clus.
Glastivida 2. Cretica, Ponæ Bald. Ital.
IV. Tithymalus maritimus purpurascentibus floribus.
Esula rara è Lio Venetorum insula, Adv. Lob. Lugd.
an Alypum, Ang.
Cum Esulis nihil præter lac commune habet; Pityusæ species Venetis, alijs Turbith nigrum.

Tithymalus latifolius.

I. Tithymalus latifolius Hispanicus.
Tithymalus platyphyllos, Clus. hisp. & hist. Dod. Lugd.
Platyphyllum Hispanicum, Lob.
Tithymalus latifolius, Cæsalp. Hispanicus, Tabern.
II. Tithymalus arvensis latifolius Germanicus.
Tithymalus platyphyllos, Fuch. Tur. Lon.
Pityusa major, Dod. Gal. ico. Thal.
Pityusa sive Esula minor, Dodonæi, Lugd.
Major est, & minor, & hæc folijs leviter hirsutis.

Tithymalus helioscopius.

Tithymalus helioscopius.
Esula, Brunf. vulgaris & tertia, Trag.
Tithymalus helioscopius, Matth. Ang. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Tur. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæs. Lugd. cum icone Matth. & Dod. Thal. Cam. Tab.
Tithymalus dendroides, Dod. in ico. Thal.
Alia est folijs crenatis, sed non usque ad caulem: alia non crenatis & rotundioribus: caule leviter hirsuto.

Tithymalus cyparissias.

I. Tithymalus cyparissias folijs punctis croceis notatis.
Esula scabiosa, Gesn. col.
Tithymalus γναφάλλος, Thal.
Tithymalus arvensis, Cam.
Duplex est, major & minor.
II. Tithymalus cyparissias.
Tithymalus cyparissias, Matthiol. Fuch. Ang. Dod. ut: (& Pityusa minor) Tur. Lac. Gesn. hort. Lon. Ad. Lob. ob. Cast. Thal. Lugd. (qui Matthioli & Dodonæi figuram habet) Taber. Cam.
Tithymalus cupressinus, sive humi pinus, Lobel. icon.
Esula officinarum, Cæs.
Variat: 1. folijs lini virentibus, comâ flavâ, aliquando subrubente: 2. in montibus candidior, foliolis angustis, Esula candidior, Cæsalpino: 3. vix palmam altus, capitulo rubente.
III. Tithymalus sive Esula exigua.
Esula exigua, Trag. Lob minima, Lugd.
Tithymalus leptophyllos, Matthiol. Lugdun. Cam. Thal.
Tithymalus minimus, Tab.
Papaver spumeum, Gesn. hort.
Peplis minor Dalechampij, Lugd.
IV. Tithymalus sive Esula exigua folijs obtusis: 2 loco in Prodromo describitur.
V. Tithymalus exiguus saxatilis: 3. in Prod

PITYUSA SIVE ESULA.

Hæc, a Cyparissia Tithymalo specie differre existimatur, ideóque etiam in Tithymali genere connumeratur: caule est cubito altiore, geniculato, foliolis acutis & tenuibus, pini folia imitantibus: flori

exigui [illegible] instar lenticulæ lato [illegible], cr[illegible] in locis [illegible] grandis invenitur, &c. Dioscorides l. 4. cap.106. [illegible] & Pityusa simili de causa dicetur, quum quidam in Tithymali genera numerant [illegible] parvo purpureo. At Pityusa videtur esse Esula sive Ezula, Ara[illegible] um A[illegible] [illegible] etiam nomen a πιτυοῦσα luxatum esse potest: duabus enim prioribus [illegible] latu, remanet [illegible] nutivum Usula, & vocali prima mutata, Esula.

I. Tithymalus folijs pini, fortè Dioscoridis Pityusa.
Esula vulgaris major & quinta, Trag.
Pityusa Esula vulgo dicta, Gesn.hort.
Pityusa sive pinea, Esula minus offic. Ad. Lob.
Tithymalus pinea, Eid.ico. (ob.
Esula minor, Dod.Lugd.
Esula major, Cæs.
Tithymalus cupressinus 2. Tab.

II. Tithymalus palustris fruticosus.
Esula major & secunda, Trag.
Pityusa major, Dod.gal.desc.Cord.in Diosc.
Pityusa grandis, Thal.
Esula major, Dod.Lugd.
Esula major Germanica, Ad.Lob.Lugd.
Tithymalus palustris, Cæs.
Tithymalus fruticosus German[illegible]
an Tithymalus maximus, Tab.

III. Tithymalus montanus [illegible]
Esula dulcis (vel 7) Trag Gesn.hort.Lon[illegible] ob.Lugd.
Erino cognata herba, Gesn.h[illegible]
Pityusa [illegible] Esula minor [illegible] Lob. Lugd.
Flos colore variat, est viridis, est r[illegible]

IV. Tithymalus incanus hirsutus [illegible] Prodromo.
an Pityusa Anglicana, Cam.

V. Tithymalus folijs brevibus a[illegible]
Pityusa, Matth. Ang. Lac. Lon. Cast. L[illegible]

APIOS SIVE TITHYMALUS TUBEROSUS.

Ἄπιος οἱ δὲ ἰσχιάδα, radice est ad pyri formam accedente, rotundiore tamen, lactei succi ple[illegible] Dioscoridi lib.4.cap.177. At Theophrasto 9. hist.10. Ἰσχὰς ἡ ἄπιος (Gaza reddit car[illegible] seu p[illegible] est rutaceo, brevi, caulibus ternis aut quaternis humi stratis: radice qua al[illegible]ucum, verùm spum[illegible] tur, quod ἰσχάδα, id est, caricam seu ficum aridam radix referat, Dodonæo monente.

I. Tithymalus tuberosa pyriformi radice.
Apios, Matt. Ang. Dod.gal. Lac. Lug. Cast. Tab.
Apios vera, Ad. Lob.
Tithymalus tuberosus Diosc. Lugd. tuberosa radice, Clus.hist.
Duplex est: 1. est radice crassiore & majore, folijs & ramulis minoribus: 2 radice mi[illegible] ramulis longioribus & folijs maj[illegible]ibus.

II. Tithymalus tuberosa oblonga radice.
Ischas alter, Clus.hist.

III. Tithymalus tuberosus Germanicus.
Tithymalus tuberosus alter, Cam.

PEPLUS, SIVE ESULA ROTUNDA.

Πέπλος, οἱ δὲ συκῆ, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη, exiguus frutex lactei succi plenus folio parvo ceu rutæ, at lati[illegible] universa coma ferè dodrantali, rotunda, humi sparsa: semine sub folijs parvo, rotundo, min[illegible] candidi papaveris, radicem habet unicam, &c. Dioscoridi lib. 4. cap. 16[illegible]. Peplos, quem al[illegible]qui [illegible] me[illegible]onion aphrodes vocant, Plinio lib.27. cap.12

I. Peplus sive Esula rotunda.
Peplus, Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc & hist. Turn. Lac. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast desc. Thal. Tab. Ger.
Peplis, Cast.ico.
Esula rotunda, Gesn.collect.

II. Peplios altera species.
Tithymalus Epithymi fructu, Col.

P E P L I S.

Πεπλὶς, οἱ δὲ ἀνδράχνην ἀγρίαν, Hippocrati πέπλιον, frutex est ramulos quoquoversum expanden[illegible] [illegible] plenus, folio hortensis portulacæ rotundo, inferne rubentibus: semine [illegible] rotun[illegible] fervente gustu: radice tenui singulari ac supervacua: in maritimis maxime nascitur &c. [illegible] lib.4. cap.169. At Plinius lib. & cap.22. Peplis meminit, ubi Portulacam sylvestrem e[illegible]m gener[illegible]

cum Portulaca sativa, cum Peplio herba diversissima confundit, ideo quod nonnulli Peplion, agrestem Portulacam vocarunt,

I. Peplis maritima folio obtuso.
Peplis, Matthiol. Turn. Adverf. Cluf. hispan. & histor. Lobel. Lugdun. Cast. descript. Camer. Tab. ic. Ger.
Peplus, Cast. ico. minor, Tab.
Peplium, Cæs.
Peplion Dalechampij, Lugd.
Variat caule rubro, albo.
II. Peplis montana folio Numulariæ.
Peplis altera, Ang.

C H A M Æ S Y C E.

Χαμαισύκη ἡ συκῆ ramos emittit quaternuum digitorum, per terram stratos, teretes, lactei succi plenos: folia lentis figura peplo similia, parva, tenuia ac terræ inhærentia. semen sub folijs rotundum ceu pepli, radiculam tenuem ac supervacuam: sed neque florem neque caulem promit, Dioscoridi lib. 4. cap. 170. Chamæsyce lentis folia habet, in aridis petrosisq; nascens, Plinio lib. 24. cap. 15.

Chamæsyce, Matth. Ang. Gesn. hort. Dod. Adv. Lob. Cluf. hisp. & hist. Cæsalp. Lugd. (qui duplicem figuram habet) Camerar. Tabernæmont. Ger.

L A T H Y R I S.

Λάθυρις quam aliqui Τιθύμαλον vocant, & Tithymalorum numero ascribunt, caule est cubitali digiti crassitudine, inani: in cacumine sunt alæ & folia, in caule oblonga amygdalinis proxima, &c. fructum gerit triplici loculamento distinctum, rotundum ceu capparum, in quo tria sunt minuta semina, intercursantibus tunicculis inter se discreta, ervo majora, quæ decorticata candida sunt, &c. totus frutex lacteo succo turget, Dioscorides lib. 4. cap. 167. Lathyris folia habet multa, lactucæ similia, tenuiora, germina multa, in quibus semen tunicculis continetur ut capparis: quæ cum inaruêre, eximuntur grana piperis magnitudine, candida, dulcia, facilia purgatu. Plinius lib. 27. cap. 11. Granum regium minus, Mesuæo.

I. Lathyris major.
Catapaucia, Brunf. Cæf. minor, Lob. Tab.
Lathyris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Cord. in Diosc. Gef. h. Tur. Lac. Ad. Lon. Lug. Cam. Cast.
Lathyris sive Cataputia minor a. Trag.
Cataputia vulgaris, Tartago Hispanorũ, Eyst.
Ratione ætatis, latiora vel angustiora folia habet: hinc apud Tab.
Lathyridis latif. & angustifoliæ; apud Gerardũ. Lathyridis sive Cataputiæ majoris & minoris nomine, figuræ exhibentur.
II. Lathyris minor conglomerato flore.
Lathyris minor Dalechampij, Lugd.
III. Lathyris minima.
Cataputia pusilla, Cæf.
IV. Lathyridi affinis.
Semen Visa dicta ex Bengala, Lathyridis grano simile, Acostæ Clusij cap. de Manna, quid?

H I P P O P H A E S.

Hippophaës cum sit ex ijs, quæ lacteum succum fundunt, de eo, licet nobis incognitum in præsens. Ἱπποφαὲς frutex est densus, surculosus, folijs longis oleagineis proximus, angustioribus, mollioribus, inter quæ spinæ candicantes, siccæ angulosæ, floribus hederæ corymbos referentibus, racematim cohærentibus, sed minoribus mollibusq; & ex albido partim rubentibus: radice crassa, molli, lactei succi plena, amara, ex qua velute Thapsia liquor excipitur, ad biliosa, aquosa & pituitosa detrahenda &c. Dioscorides lib. 4. cap. 162. Hippophyes in sabulosis maritimisq; nascitur, spinis albis, hederæ modo racemosa est, candidis & ex parte rubentibus acinis, radix succo madet, qui aut per se conditur aut pastillis farina, Plinius lib. 22. cap. 12.

I. Hippophaës quibusdam ἄκανθα καθαρτική, id est, Spina purgatrix, Ang.
Hippophaes ex Codice Cæsareo, Dodon. Lugdun.
II. Planta lactaria, Xabra & Camarronum Rhasis, Rauvvol. & Lugd. quid?
III. Dante radix quædam candida lacticina, Acostæ Clusij cap. de Manna. quid?

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER OCTAVVS.

SECTIO PRIMA.

DE CONVOLVULIS.

SCAMMONEA; CONVOLVULUS SEU SMILAX LÆVIS, SOLDANELLA, SMILAX ASPERA ET SALSAPARILLA; CHINA, BRYONIA, MECOACHA, LUPULUS, VITIS VINIFERA.

SCAMMONEA.

Σκαμμωνία Dioscoridi lib. 4. cap. 171. & Theophrasto 4. hist. 6 & 9. hist. 1. & 10. Latinis Scammonia ... radice succus elicitur, ut lib. 12. sect. 6. ostendemus. Dioscoridis descriptio nostræ plantæ ... sua ramos quadantenus hirsutos folia item hirsuta tribueret: quam hirsutiem (nescio an ... nus non observavimus: & Matthiolus in Dioscoridea descriptione omisit.

I. Scammonia Syriaca.
Scammonia, Matt. Gesf. hor. Lon. Lug. Cast. Cæs.
Scammonea, Dod. gal. Cord. in Diosc. Antiochena, Cam.
Scammoniũ, Cord. hist. Dod. Syriacũ, Ad. Lob.

II. Scammonia Monspeliaca foliis rotundioribus.
Scammonia Monspel. Gesn. hort. Eyst.
Scammonium Monspeliense, Ad. Lob. ico.
Scammonea Valentina, Clus. hisp. Tab. G...
Scammonia maritima Monspeliaca, Lug...
Apocynum 4. latifolium, Clus. hist.

III. Scammoniæ Monsp. affinis, foliis ac...
Periploca prior, Dod.
Scammonii Monspeliaci varietas, Lob.
Apocynum 3. Clus. hisp. 3. latifolium, ...
Scammonii quoddam genus, Cæs.
Volubilis marina, Tab.

CONVOLVULUS SEU SMILAX.

Smilacem duplicem Dioscorides habet: alteram lib. 2. cap. 176. ubi Phaseolum intelligere oportet. Alteram lib. 4. cap. 144. & 145 quam in asperam & levem distinguit: illa, σμίλαξ τραχεῖα, hæc ... dicitur. Utriusque & Plinius lib. 24. cap. 10. meminit. At Theophrastus 3. hist. 16. Smilacem ... Ilici sit similis describit, quam Plinius lib. 16. cap. 6. Ilicis genus facit: qui lib. 16. cap. ... & T... dam Smilacem vocari scribit. Smilax levis, Convolvulus à Plinio lib. 21. cap. 5. dictus videtur quod arbor... scandat & eis se convolvat: quibusdam Jasione ejusdem lib. & cap. 22. censetur.

Smilax levis.

I. Convolvulus major albus.
Volubilis, Brunf. latifolia, Fallop de decor.
Volubilis major, Trag. Lon. Thal. Tab.
Smilax lævis, Matt. Fuch. Gesf. h. Lac. Cast. Lug.
Smilax lævis major, Dod. ut: vel lenis major, Helxine cissampelos, Cord. in Diosc. (Lob. Ger. Malacocissus Democratis, Ang.
Convolvulus major, Gesn. hort. Ad. Cæs.
Campanula alba sylv. Swert.
Convolvulus major flore albo. Eyst.
Semen nigrum est, aliquando rufescens.

II. Cõvolvulus ramosus incan' foliis pilosellæ
Helxine cissampelos ramosa Cretica, Ponæ Ital.

III. Convolvulus minor arvensis.
Volubilis minor, Trag. Lon. Thal.
Helxine cissampelos, Matth. Fuch. Ang. Ge... hort. Lugd. Cast.
Helxine hederacea, Lac.
Helxine in segetibus nascens, Cord. in Di...
Smilax lævis minor, Dod. ut Ger.
Scammonea parva, Ang. Cam.
Orobanche Theophrasti, Ang.
Convolvulus, Tur. minor, Gesf. hor. Cæs. Cl. hi...
Convolvulus minor purpureus, Ad. Lob.
Volubilis arvensis, Tab.

Dioscoridi l. 4. c. 39. ἑλξίνη dicitur, quod f... est hederæ, sed minoribus, &c. interpres Hel... nen cissampelon reddidit: quibusdam Or... che Theophrasti (Ervanga Gaza) 8. h. st. 8. ...
Scammonea tenuis Plinii l. 24. c. 15.

Variat flos colore, qui vel candidus, vel ...

[illegible] purpureo umbilico, vel pu[illegible] asperis, vel purpureus radijs albis [illegible].

IV. Convolvulus minor semine triangulo.
Orobanche seu Cussus altera Serapionis, Trag.
O[illegible]e Ruellij Gesf. hort.
Helxine cissampelos, Dod. gal. Lugd.
Helxine cissampelos altera atriplicis effigie, Ad. Lobel.
Centunculus Plinij, Anguil.
Elatine, Cord. in Diosc.
Convolvulo similis herba, Gesf. hort.
Convolvulus niger, Dod.
Volubilis media sive nigra, Thal.
Volubilis nigra, Tab. Ger.
Fromentone alterum genus, Cæsalp.
Polygonum hederaceum, Colum.

Alijs Malacocissos Constantini Imperatoris: alijs Orobanche: alijs Helxine cissampelos: alijs Elatine: alijs Centunculus Plinij l.24 c.15. qui Græcis Clematis dicatur.

V. Convolvulus cæruleus hederaceo angulosofolio.
Smilax cærulea, Dod gal.
Scammoniæ similis flore cæruleo, Anguil.
Convolvulus peregrinus vel flos noctis, Gesf. ho.
Nil Arabum, Gesf. hort. Eyst.
Convolvulus afureus sive cæruleus hederaceus, Ad. Lob.
Campana cærulea, Dod. Bry.
Volvulus cæruleus, sive campana azura, Lugd.
Convolvulus cæruleus, Cam Cast. Tab. Ger.
Convolvuli alterum genus, quod pro Scammonio ostenditur, Cæs.
Campanula cærulea hederaceo folio, Svvert.

Quibusdam Granum nil Serapionis & Arabum. Ligustrum nigrum Columellæ alijs: alijs Pothos cæruleus Theophrasti: quibusdam Volubilis lanuginosa, Mesuæi.

VI. Convolvulus purpureus folio subrotundo: qui 1. in Prod.
Convolvuli species altera, quæ ad Nil Avicennæ referri potest, Dod.
Campanula azura, Svvert.
Campanula Indica purpureoviolacea, Bry.
Convolvulus Indicus flore violaceo, Eyst.

VII. Convolvulus peregrinus cæruleus, folio oblongo: qui 2. in Prod.
Convolvulus cæruleus minor Bauhini, Bry.
Campanula incognita cæruleo alba, Eid.

VIII. Convolvulus folijs laciniatis, vel quinquefolius: qui 3. in Prodr.
Convolvulus Ægyptiacus Bauhini, Bry.

IX. Convolvulus argenteus Altheæ folio.
Convolvulus folio Altheæ, Clus. hisp. & hist. Lugdun.
Convolvulus peregrinus, Lob. Cast.
Scammonium minus Plinij 2. Tab.
sub Papavere cornuto luteo minore, apud Ger.

Alijs Helxine cissampelos Dioscoridis: quibusdam Scammonium minus Plin. Flos ex purpura candicat: interdum omnino purpurascit.

X. Convolvulus Linariæ folio.
Cantabrica quorundam, Clus. hisp. & hist.
Cantabrica Plinij, Cast.
Convolvulus minimus spicæfolius, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Volubilis terrestris Dalechampij, Lugd.
Scammonium minus Plinij, Taber.
Helxine stans Guilandino, Scammonea Patavina Cortuso dicebatur.

Variat magnitudine, reperitur enim vix duas tresve uncias altus: flore est communiter purpureo, rarius albo.

SOLDANELLA.

Smilacis lævis generibus Soldanella ascribenda venit, quare & Belgis Convolvulus marinus dicitur: quæ duplex est, maritima & alpina. alpinam, huic ob foliorum similitudinem junximus. Soldanella maritima, quæ in officinis habetur. Dioscoridis l.2.c.148. est κράμβη θαλασσία, Brassica marina: si textus corrigatur.

I. Soldanella vel Brassica maritima major.
Brassica [illegible]rinæ genus, Rauvvolf. Lugd ap.
Convolvulus marinus noster, Imperato.

Hujus folia quædam sunt laciniata, quædam non [illegible]ia tamen parte superiore sinuata.

II. Soldanella maritima minor.
Brassica marin. Matt. Dod. gal. Ang. Cor. in Diosf. & hist. Gesf. hor. Lac. Tur. Lon. Lugd. Cast. Cam.
Soldanella, Gesf. h. Dod. Lon. Ad Lob. Cæs. Tab.
Soldanella marina, Ger. Eyst.

III. Soldanella alpina rotundifolia.
Soldanella montana, Ad. Lob. ico.
Soldanella alpina, Cam. ep. Clus. pan.
Soldanella alpina minor, Eid. hist.

Variat

Variat fol[illegible] floribus: folijs, alijs superne viridibus, interne dilutiore virore splendentibus: alijs folijs internè ut Cyclamini rubentibus, quę tertia species est Clusio. Flore est purpureo, nunc saturatiore, nunc dilutiore [illegible]

IV. Soldanella alpina fol[illegible]
Soldanellæ alpinæ aliud ge[illegible]
Soldanella alpina major, Lugd. hist.

SMILAX ASPERA.

Σμίλαξ τραχεῖα, Smilax aspera Dioscoridi l. 4. c. 144. propter sarmenta rubi modo aculeata [illegible] simpliciter Theophrasto 3. hist. 18. ubi Gaza Hederam Ciliciam interpretatur, quia Plinius l. 16. c. 35 [illegible] Smilacem hederæ similem, primum e Cilicia profectam, sed in Græcia frequentiorem, &c. Et l. 24. [illegible] qui nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet.

I. Smilax aspera fructu rubente.
Smilax aspera vera, Trag.
Smilax aspera. Matth. Fuch. Dod. ut: Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Ad. Lob. Lugd. Cast. Cæsalp. Cam.
Smilax aspera fructu rutilo, Clus. hisp. & hist.
Smilax aspera prima & tertia, Tab. Ger.
Volubilis aspera, Lonic.

Folia maculis candidis quandoq; notantur.

II. Smilax aspera minus spinosa, fructu nigro.
Smilax aspera fructu nigro, Clus. hisp. & hist.
Smilax aspera altera facie Salsæparillæ, aut congener, Lob. ico.
Smilax aspera Lusitanica, Tab. Ger.

A priore differt & fructus colore, & folijs, in hac mollioribus minusq; spinosis, quandoque etiam spinis carentibus. folijs quoq; angustissimis in Galloprovincia observatur.

III. Smilax aspera Indiæ Occidentalis.
Buenas noches, fructus exoticus tertius, Clus. exot. l. 2. c. 18.

Salsaparilla.

IV. Smilax aspera Peruviana, sive Salsaparilla.
Zarzaparilla, Matth. Lac. Monar. Garz. Lugd.
Zarzaparilla Peruviana, Dod.
Zarza seu Salsaparilla, Castor.
Sarsaparilla, Lon. Frag. Cæsalp.
Salsaparilla, Ad. Lob. & par. 6. Ind. Or. cap. 41.
Smilax aspera in Zazyntho, Alpino.
Smilax Peruviana, Tab. Gerard.
Zarzaparillia in Puna & ejus usus: Benzon [illegible] 6. Amer. l. 3. c. 119.

Zarzaparilla à similitudine, quam cum Smilace aspera habet, nomen accepit, quæ Hispanis Zarsaparilla, qui Rubus viticula dicitur. Zarza siquidem Hispanis, Lacunâ teste, rubum: parra autem, Matthiolo interprete, vitem, & parilla parvam vitem sive viticulam significa[illegible] aliqui Salsam parillam, Smilacis asperæ [illegible]nicæ radicem censuerunt: cùm tamen Peruana, cœli temperati occasione & ipsius [illegible]nio, longè efficacior sit, quam vel in Hispania, aut etiam Africa nata. Cujus usum primi Hispani ex Peru & novi orbis sive Americæ provincijs ante 50. annos in Europam invexere.

Triplex est, Nicolao Monardo monente. 1. ex Hispania nova, quę candidior, ad pallorem tendens, & gracilior: 2. quæ multò melior, ex provincia Honduras, cinerea, nigrior & crassior: 3. ex provincia Quitto, locis urbi Guayaquil vicinis (unde Zarzaparilla Guayaquilana dicitur) adfertur, quæ colore est ex cinereo nigricante, majoribus crassioribus radicibus constans, quàm quæ ex Honduras adfertur, ijsq; interdum tam longis, ut altitudine humana fodiendum sit, antequam erui possit. Hujus te[illegible] ad fluvium Guayaquil & in Puna Insula n[illegible]tis, Petrus Cieca parte prima Chronici Peruani c. 54. meminit, alteriq; in plerisq; In[illegible] regionibus nascenti præfert. At Cæsalpinus du[illegible]s primas differentias agnoscit.

CHINA.

Cum China suis sarmentis Smilaci asperæ absimilis non sit, Acosta monente, & suis caul[illegible] [illegible] ru, hederæ modo arbores scandere, in historia Lugdunensi referatur, idcirco in hanc classem ret[illegible] [illegible]ur China & Chinaa radix, à China Indiæ regione, in qua copiose nascitur. Est autem duplex [illegible] ex India occidentali, Hispania nimirum nova & Peru, quæ colore magis rufo e[illegible] alia ex India orien[illegible] gione Sinarum (ubi ab indigenis Lampatam vocatur) adfertur. Verùm Grazias & Acosta qui integram [illegible] tam depingit, & ex eo Lugd. hist.) Chinam orientalem aliter describunt, quam Monardes suam oc[illegible] At radix hæc Indiæ primùm Anno Christi 1535. innotuit.

I. China radix: & Lugd. Fragoso.
Cina, alias China, Matthiol.
China, Lac. Lob. ico. Cast. Taber.
Chinna sive Cinna, Cæsalp.

Radix China, Garz. Acost. Lugd. in Florida: part.2. Amer.

Chinæ radix fruticis more excrescit, folijs paucis Aurantiorum forma: in China arbor Lamparon dicitur: & radix quo nigrior eo melior: Linscot. par.4. Ind. Or. c.33.

Orientalis exterius est colore rubente aut subnigro, interius candicante aut subrubente: Occidentalis colore est interius magis ruffo.

Amatus inter Arundines recensuit: at Cæsalpino, China orientalis potius ex genere Iridis, quam Calami videtur. De hujus usu Vesalius librum scripsit.

II. China spuria pyriformis.

China spuria pyriformis, seu turbinata, Lob. icon.

III. China spuria nodosa.

Pseudochina radix ex Virginea, Clus. exot.

B R Y O N I A.

Bryonia, Dioscoridi l.4.c.184. ἄμπελος λευκή, Vitis alba, καὶ βρυωνία ἢ ὀφιοστάφυλος ἢ μήλωθρος ἢ ψίλωθρος, &c. dicitur. Theophrasto 6. hist.1. μήλωθρος. Plinio l.22.c.1. Vitis alba, quæ Græcis Ampeloleuce, alijs Ophiostaphylon, alijs Melothron, alijs Psilothrum, &c.

Genera duo Dioscoridi l.4.c.184. & 185. Vitis alba quæ aliquibus Bryonia, & Vitis nigra, alijs Bryonia nigra, alijs Chironia vitis. Sic & Plinio, qui nigram propriè Bryoniam vocari scribit.

I. Bryonia aspera sive alba baccis rubris.

Bryonia, Trag. Ges. hor. Lon. Tab.

Bryonia alba, Dod. ut: Lugd. Thal. Cæs. Ger.

Vitis alba, Matth. Fuch. Ang. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast.

Vitis alba sylvestris, Ges. hort.

Bryonia baccis rubris, Camer.

II. Bryonia alba baccis nigris.

Bryonia nigra, Dod. ut: Cord. hist.

Vitis nigra, Cord. in Diosc.

Vitis alba baccis nigris, Castor.

Bryonia baccis nigris, Camer.

Differt à priore radicibus & baccarum colore; hujus radix interius buxeo colore pallet: illius, ex albido sublutei coloris est: hujus baccæ maturæ nigricant, illius rubent.

III. Bryonia Cretica maculata: in Phytopinaoe & Prodromo pro 1. descripta.

Bryonia dicoccos, Hon. Belli, ep.1. ad Clus.

Bryonia Cretica, Pon. Italico.

IV. Bryonia lævis, sive nigra racemosa.

Vitis nigra, Matth. Ang. Lac. Cast. Lugd. prima, Tabern.

Vitis sylv. sive Sigillum Mariæ, Dod. utroq;.

Vitis nigra sylv. Ges. hort.

Malacocissum Damocrati, & Tamus, Eidem.

Vitis vel Bryonia nigra, Ad. sylv. Lob.

Tamarum vulgo, Cæs.

Bryonia nigra, Gerard.

Quibusdam Vitis syl. Dioscorid. l.4.c.183. (sed florem capillaceum, muscosum ei tribuit, qui in nostra non observatur) & Theophrasti 9. hist. 14. & 22. Alijs Cyclaminus cissanthemos Dioscorid. l.2. c.195. de quo vide in Periclymeno.

Alijs Uva taminia Plinij l.23. c.1. alijs ejusdem Salicastrum, quod potius Amarędulci conven.c.

Baccæ maturæ aliquando rufescunt, aliquando nigrescunt.

V. Bryonia lævis, sive nigra baccifera: quæ sub Bryonia syl. baccifera in Prod. describitur.

VI. Bryonia Mechoacana alba.

Mechoacan, Monardi, Dod. Lon. Frag. 1. & 2 Tab. Ger.

Bryoniæ similis planta Peruviana Mechoacæ provinciæ, Lob. ob.

Mechoaca Peruviana, Lob. ico. Ger.

Mechoiacan, Lugd hist.

Rhabarbarum Indicum, Castor.

Radix Mechoacan: par.9. Ind. Occid.

Mechoacan, à provincia novæ Hispaniæ in qua reperitur, nomen obtinuit. Alij Rheo assimilant, unde Rhabarbarum Indic. & Rhabarbarum Mechoacanum, Monardi: Germanis Rhabarbarum album. Dodonæus Rheo simile non esse, & cum Bryonia parùm convenire, sed Scammonium quoddam Americanum scribit. Sanè cum Bryonia syl. magnam affinitatem habet.

Duplex habetur ratione loci: prima annis supra septuaginta ex Mechoaca novæ Hispaniæ Insula allata: altera verò ex Continente circa Nicaragua nata, quæ priore longè præstantior est. Refert Fragosus etiam in Aquacathan novæ Galitię nasci. Et Clusius in notis in Monardem, Mechoacan duo seminis genera ex Hispanica accepit: unum lævi cauliculo sine siliqua, semine nigro, quale est Scammonij aut Convolvuli majoris: alterum oblongiore aliquantulum cauliculo & semine rufo, superiore longiore & tenuio-

tenuiore utriusque siliqua parte interiore lanuginosa: ex utriusque semine plantulæ Scammonij aut Convolvuli modo prodiere, &c. De hac quemadmodum & de Nicotiana, Jacobus Gorræus Lutetianus, & Ægidius Everhardus Belga, libellum, ille Gallicè, hic Latinè, scripsit.

VII. Bryonia Mechiocana nigricans, quæ ex India Chelapæ sive Celapæ nomine ante annos duodecim allata: & à Massiliensibus Jalapium, vel Gelapo vocitatur: quæ sub Bryonia 5. in Prodromo exhibetur.

VIII. Bryonia Mechiocana sylvestris.
Mechoaca ex promontorio D. Helenę. Monard.
Mechoacæ sylv. genus, Lugd. hist.

Hæc priore minor est per omnia, cujus radix gravia symptomata excitat, quare Scammonea, Monarde auctore, nuncupatur.

RADIX QUIMBAYA.

Radix Quimbaya: in provincia Quimbaya, cujus metropolis Carthago. radices tenues, digiti crassitudine, inter arbores nascuntur, quarum fragmentum per noctem in aqua maceratum, aquæ partem majorem absumit ex residua unica tres sumpta benignè instar Rhabarbari purgant. Monardes ex Petri Cieca Peruviana historia refert, & ex eo Lugdunensis historia: meminit etiam Fragosus, sed succinctiùs.

LUPULUS.

Lupulum à Plinio l. 21 c. 15 Lupum salictarium nominatum volunt: qui Mesuæ 2. purg. 24. Volubilis foliis asperis dicitur: hodie in Græcia βρυωνία nominatur.

Sativus est & sylvestris magnitudine differentes: sic sylv. florum conos minores, rariores, pauciores habet: aliis Lupulus florens. fructu caret: & contra, fructum ferens, non floret.

I. Lupulus mas.
Lupulus, Brunf. Matth. Tur. Dodon. Clus. hist. Tabern.
Lupulus sativus, & sylv. Trag. Lon. Cast. Lugd.
Lupus salictarius, Fuch. Dodon. gal. Gesn. hort. Lacun. Lobel. (cui & Vitis septentrionalium) Cæsalp.
Lupulus salictarius spontanea. Ad.

II. Lupulus fœmina: & Cam. ep. & hor.

Foliis est rotundioribus, circa radicem sine incisuris tantùm serratis: flosculis subpallidis, qui sine fructu pereuntes, in pollinem luteum abeunt.

III. Lupulus Mechiocanus.
Radix Carlo sancto, Monard Lugd Fragoso.
Indica radix, Monardi, part. alt.
Carolus Sanctus, Castori.

Radix hujus plantæ, quæ Lupulo similis est, ex provincia Mechiocan adfertur, cujus decoctum & pulvis in Catharro, Epilepsia & lue Venerea commendatur.

IV. Sippo, sarmenta longa, Lupuli sarmentis non absimilia, quibus ad religandum Brasiliani utuntur: par. 3. Americ.

VITIS VINIFERA.

De ἀμπέλου οἰνοφόρου historia Dioscorides l. 5 sedecim capitibus egit, Vitem, Labruscam, Uvam, Oenanthen, Omphacium, Vini naturam, differentias & facultates, ex sapore, mixtione, loco natali desumptas, exponens: quemadmodum de Lora, Mulso & similibus. Et Theophrastus sparsim in suis libris de Vite copiosè egit: ut de Vino 9. hist. 20. & 6. caus. pluribus capitibus. Et Plinius l. 14. capitibus novendecim.

Vitem dividimus in sativam & sylvestrem: sativa major est, cujus plurima species, alia minor. Majoris uvæ & colore & magnitudine differunt: alterius namque acini aut virides albicantésve, aut fulvi, aut saturato rubore nigricant, aut cærulei aut subrubentis coloris: alia acinis oblongis magnitudine & forma prunorum, quæ Pergulana dici potest: alia rotundis, ysq; vel magnis vel parvis: alia acinis sunt frequentioribus, alia rarioribus. Sunt quæ granis aut vinaceis carent interdum unicum vel alterum granum habent: Rarius uva barbata reperitur. Minor verò est acinis nigris, rarissimè albidis, aut fulvis, nucleo minimo ac molli. Sapore etiam differunt; ut dulci, acerbo, muscato, quæ Vitis Apiana Plinio.

In foliis quoque differentia, alia majora profundius incisa, ut Italica foliis ad pediculum usque in lacinias acutas divisis: alia minora sunt: Sic alia tenuiora, alia crassiora: alia viridia, alia rubentia, alia maculata: alia ad tactum duriora, molliora, alia lævia; alia denique subhirsuta.

Ratione loci, Vina plurimum variant: apud nos commendantur, ex Germanicis quidem Br[illegible]oica, Alsatica, Ripensia, quæ ex ditione Bernatum habemus, Rheuana, & Necarina, quæ duo posteriora [illegible] habe-

habemus: ex Gallicis, Burgundiaca, & inter ea potissimùm Arbuosiaca, Muscatellina, Frontiniaca, quæ Lugduno advehuntur: ex Italicis, Rhetica, quæ ex Valletelina asportantur: ex Hispanicu, Cimenei: ex Græcis, Malvaticum.

Sic in Aegypto, vinum tenue atque aquosum exsistit, licet calidissima regio sit: cujus rei causam Aphrodiseus lib. 2. prob. inquirit. Et hoc vinum videtur Hesiodus οἶνον βίβλινον *vinum Biblinum vocasse: fortè quia in eadem cum biblo, id est papyro, regione proveniat: licet ipsius interpres Tzetzes velit à Biblo civitate Libano monti proxima, nomen accepisse, siquidem constet ejus loci incolas ferè hydropotas esse. Suidas verò tum à Byblo civitate, tum à Biblia vitis genere, dictum putat. Monet Guil. Hippiam Rheginum vitem quæ Ileus vocatur Bibliam vocare. Sed hæc alterius sunt loci.*

In India insula Baly, Vites bis in anno uvas promunt: Linsc. part. 3. Ind. Orient. cap. 40. & in insulis Azores, super meras rupes crescunt, quæ radices in medios hiatus seu saxorum rimas immittunt, quibus succum sibi necessarium proliciunt: & in istis petræis recessibus, Vites multo lætius se proferunt, quam quæ in planitie sunt, quæ ad frugem pervenire nequeunt: Idem cap. 6. Sed in Hispaniola plantatæ exiguas uvas fundunt, nec admodum jucundi saporis & ferè Februario & Martio vindemiari solent, authore Benzone sive America lib. 4. cap. ult. & ut Josephus Acosta lib. 3. cap. 22. & lib. 4. cap. 32. nec in insulis, nec in firma terra Uva aut vinum nascitur: in nova Hispania, vineæ uvas proferunt, sed nunquam probè maturescunt, ut vinum confici possit: nisi in Peru & Chile approbum vinum nascitur: nam jam vites colere didicere: & vineæ plerumque in convallibus Peruanis nascuntur, juxta quas fossas ad aquam colligendam excavant, quâ vites subinde irrigant.

I. Vitis vinifera, ex cujus Uvis acerbis immaturis succus exprimitur, quem ὀμφάκιον Omphacium Dioscorides lib. 5. cap. 6. vocat: ex quo Syrupus de Agresta in officinis paratur.

II. Uva passa major βούμαστος Græcis.
Uvæ passæ majores, Trag. Gesn. hort. Cast.
Uva passa, Tur. Lon.
Zibebas ferens, Cam.
Uvæ Zibebæ. Tab. Ger.

Non solùm Uvæ, sed etiam acini præter modum ampli, crassi & oblongi sunt, ut non nisi passæ ad nos deferantur: Arabibus, uva Zibibi, Latinis passa, Germanis, Zibeben/Meertreubel/ id est, uva marina.

III. Uvæ passæ Indicæ gigartis carentes.
Uvæ sine vinaceis seu apyrenos, ad Clus. cur. post.

IV. Uvæ passæ minores, vel Passulæ Corinthiacæ.
Passulæ, Trag.
Uvæ passæ minores, Gesn. hort. vel Corinthiacæ, Cast.

Folijs est rotundis, crassis, subtus incanis, in pauciores lacinias obtusas divisis: Uvis partim fulvis, partim subnigris, dulcibus & vinosis.

V. Vitis sylvestris, Labrusca.
Labrusca. Trag. Lugd. & alijs.

Labrusca dicta, quod in marginibus terræ, seu labris quibusdam oriatur. Dioscoridi lib. 5. cap. 2. ἄμπελος ἀγρία, qui genera duo fecit: alterius enim Uva non maturescit, sed florem tantum profert οἰνάνθην nominatum: altera fructum perficit, ex parvis acinis nigris subastringentibus. Plinius Labruscam vocat & Oenanthen, ex alba Labrusca præstantiorem, quam è nigra scribit. Et Gesnerus libr. de hort. racemiferam tum albis, tum nigris acinis refert. Vocatur autem propriè Oenanthe, fructus Vitis sylvestris cum floret, Dioscoridi lib & cap. 5. seu ut Plinius loquitur, Vitis labruscæ uva, quæ cum floret colligitur, quando optimè olet.

Apud Floridenses Labrusca in magna copia crescere, author part. 6. Ind. Occid. scribit.

VI. Vitis sylvestris Americana.
Vites sylvestres vicinas arbores scandentes & uvas edules proferentes in nova Francia habentur: part. 2. Amer.

VII. Vitis sylvestris Virginea.
Vitis duum generum spontè nascuntur: alterum uvis tenuibus acerbis: alterum majoribus & dulcibus: Hariot. desc. Virgin.

VIII. Vitis sylvestris Indica acinis pruni sylvestris.
Arbores multæ in India, quæ uvas quasdam agrestes ferunt, quarum Acini prunorum sylv. speciem referunt, & nigro folliculo vestiuntur, sed quia illis multum ligni, parum pulpæ, ex ijs vinum non faciunt: Benzo l. 1. c. 28.

SECTIO SECUNDA.

CLEMATITIS; LIGNUM COLUBRINUM; CLEMATIS; PERICLYMENUM; APOCYNUM; ASCLEPIAS; POLYGONATUM; Lilium Convallium; Monophyllum; Laurus Alexandrina, quibusdam Hippoglossum.

CLEMATITIS.

Κληματῖτις Dioscoridi lib.4. cap.182. idem est ac Sarmentaria: sic dicta, quoniam κλήματα flagella, vitigineis flagellis similia emittat, ac ut illa arbores scandat. Plinio lib.24. cap.10. Clematida Smilaci similem, per arbores repentem geniculatam & ipsam appellaverunt. A Theophrasto 5.hist.10. Ἀγρα... [illegible] ur, & esse arborem quæ Vitis & Labrusca modo surgat.

I. Clematitis sylv. latifolia.
Vitis sylvestris, Trag.Lugd.
Vitis nigra, Fuch.Tur.Lon.2.Tab.
Vitalba, Dod. ut: Guiland. the. (& Vitis sylv. Dioscoridis) Cæs.
Viburnum Gallorum, Bellon.
Atragene Theophrasti, Ang.Clus.hist.
Vitis sylv. caustica, Gesn.hort.
Clematis 3. Matth. Cast. Thal. 2. Lac.
Clematis altera prima, Cord.in Diosc.
Viorna vulgi, Ad.Lob.Ger.
Clematis sive Viorna vulgi, Lobelij, Eyst.

Clematitis est Dioscoridis, Atragene Theophrasti: quibusdam Vitis sylv. Plinij.

In foliorum divisuris mirè ludit & sarmenta aliquando brachiorum crassitudinis sunt.

II. Clematitis Peruviana.
Bexugo del Peru, ad Atragene sarmenta proximè accedentia, cortice cinereo obducta, gustus lenti, dein acris, denique fauces urentis: drachma purgat & Mechoacæ præfertur, Clusius in notis ad Monardem.

III. Clematitis peregrina folijs pyri incisis.
Clematis altera Bœtica, Clus.hisp.& hist.
Clematis Bœtica, Clusij, Lob.Lugd.Tab.Ger.

IV. Clematis sive Flammula repens.
Clematis altera, Dod.gal.flore albo, Cast.Cam.
Clematis flammula quibusdam, Gesn.hort.
Clematis altera urens, Ad.Lob.
Flammula, Dod.Lugd.hist.
Viticella, Cæs.
Clematis urens, Tab.Ger.

Flammula dicitur, quod contusa applicata, vesicas flammæ instar excitet, cujus folia aliquando Apij modo dividuntur: est etiam simplex vulgaris, alia multiflora, quæ
Clematis urens 2. Tab.
Clematis urens multiflora, Ger.

V. Clematitis maritima repens: quæ 1. in Pr.
Clematites, Ang.

VI. Flammula recta.
Flammula, Matth.Lugd.Clus.pan.& hist.Tab.
Flammula frutex, Cord.in Diosc.
Clematis altera, Turn.
Flammula altera, Dod.altera surrecta, Lob.
Flammula recta, Cam.Eyst.
Flammula Jovis surrecta, Ger.

Duplex est: alterius sarmenta & foliorum pediculi virescunt & serius floret: alterius rubent & maturius floret.

Centella herba, quæ trita tumoribus imposita pustulas excitat, in epist. ad Monardem huc referri potest.

VII. Clematitis alpina Geranifolia: quæ 2. in Prodromo.
Clematis cruciata alpina, Ponæ.

VIII. Clematitis cærulea erecta.
Clematis altera minor longifolia, Clymenum quorundam, Lob.Lugd.
Clematis cærulea Pannonica 2. Clus.pan.
Clematis cærulea 2. Tab.
Clematis major Pannonica, Ger.

Magnitudine variat: hinc duæ figuræ apud Clusium hist.pan.& Tab.sub Clematide cærulea pan.1.(quæ Clematis cærulea pannonica, Eyst) & 2. Et Ger.sub Clematis pan.& Clemat.majore pannonica.

Flore est cæruleo, rarius albo.

IX. Clematitis cærulea vel purpurea repens.
Clematis altera, Matth.Dod.Cast.ap.Clus.hist. flore purpureo, Cam.
Clematidis alterius altera species, Dod.gal.

Clema-

Clematis peregrina cærulea & purpurea, Lob. Tab. qui duas figuras habet, & Ger. ſub cærulea & rubra.
Clematis 3. quæ Flammula, Cæſ.
Pothos cæruleus, Lugd.
Clematis peregr. incarnato ſimpl. flore, &
Clematis peregr. purpurea ſimpl. flore, Eyſt.

Alijs Clematitis Dioſcoridis: quidam πόθος (Deſiderium Gaza vertit) Theophraſti 6. hiſt. ult. faciunt.

X. Clematitis cærulea flore pleno.
Clematis altera fl. pleno, Cam. ep. Cluſ. cur. poſt.
Clematis peregr. purpur. flore pleno, &
Clematis peregr. incarnata plena, Eyſt.

Flore eſt cæruleo, purpurocæruleo, incarnato, ad purpureum colorem ſed admodum dilutum accedente.

XI. Clematitis trifolia flore roſeo clavato.
Granadilla, Monardi, Petro de Cieca in hiſt. Peruana, Lugd. Vide in Americæ pat. 9. l. 4. c. 17. at c. 30: Granadilla inter ligna recenſetur.
Flos paſsionalis ſive Granadille ex India, du Bry.

Granadilla dicitur propter ſemen, quod ut in malis granatis incluſum continetur: Flos paſsionalis, quod in flore aliquæ veluti paſſionis Chriſti figuræ delineatæ conſpiciantur, Monardes.

Hujus folia & flores à Doctiſs. Simpliciſta Joh. Pona Veronâ anno 1621. accepi.

CLEMATITIS INDICA, QUÆ LIGNUM. Colubrinum.

Clematitidem vocamus, quia pleraque ſarmentitia ſunt & per arbores repunt: Pao da Cobra, id eſt Lignum Colubrinum, Luſitani nominant, quia adverſus animalium virus ejaculantium morſus & ictus efficax ſit.

I. Clematitis Indica folijs Lentiſcinis candidis maculis aſperſis.
Ligni colubrini tertium genus, Garz. Frag.

II. Clematitis Indica ſpinoſa folijs luteis.
Ligni colubrini alterum genus, Garziæ, Frag. & Cluſio, qui ligni fruſtum pingit, & Lugd. cui malè titulus Ligni colubrini Acoſtæ inſcriptus eſt.
Lignum colubrinum, Tab.

III. Clematitis Indica folijs perſicæ, fructu Periclymeni.
Ligni Colubrini primum genus, Garziæ, Frag.
Palo del Cebra, id eſt, Lignum ſerpentinum ſeu Colubrinum, Linſcot. 4. par. Ind. Or. c. 31.
Pao de Cebra lignum ſeu radix Luſitanis dicta, omnium venenorum antidotus, in Inſula S. Laurentij, Ind. Or. part. 4. c. 7.

Et hæc tria ligni genera in inſula Zeilan reperiuntur.

IV. Clematitis Malabarenſis folijs Vitis, colore dracunculi.
Lignû colubrinum primum, Acoſtæ, Caſt. Lug.

V. Clematitis Malabarenſis altera radice ſerpente.
Lignum colubrinum alterum, Acoſtæ, Lugd.
Palo della Culebra, Caſt. ap.

VI. Colubrini ligni tertium genus in eadem provincia, vaſtæ arboris magnitudine, Acoſtæ. an Lignum colubrinum quod pingitur à Cluſio notis ad Acoſtam.

VII. Radix quædam in Malaca, quæ adverſus vulnera ſagittis toxico illitis facta, præſentaneum remedium eſt, Garzias.

CLEMATIS DAPHNOIDES.

Quæ Dioſcoridi l. 4. c. 7. Κληματὶς, aut Δαφνοειδὲς, aut σμυρσινοειδὲς, aut πολυγονοειδὲς dicitur, ipſi Plinio l. 24. c. 15. Clematis Aegyptia, quæ ab alijs Daphnoides, ab alijs Polygonoides vocatur. Alijs tamen ejuſdem l. 21. c. 11. Vinca pervinca cenſetur: alijs, an ejuſdem l. 24. c. 15. Centunculus ſit, dubitantibus.

I. Clematis daphnoides minor.
Vinca pervinca, Brunf. Geſn. hort. Lon. Adv. Lugd.
Chamædaphne altera Dioſcoridis, Brunf. 4.
Pervinca (quod ſemper vireat) Trag.
Clematis, Matth. Lac. Cord. in Dioſc. Tur.
Clematis prima Dioſcoridis, Ang.
Clematis daphnoides, Dodon. ut: Fuch. Lob. Thal. Cam. Tab. Cluſ. hiſt.
Clematis Ægyptia ſylv. Geſn. hort.
Provinca vulgo. Cæſ.
Clematis daphnoides minor flore cæruleo: flore albo: flore purpureo: tres fig. Eyſt.

Flores cærulei ſunt: quandoque candidi: rarius rubentes, vel ſubpurpuraſcentes: interdum flos alium florem medium continet.

II. Clematis daphnoides major.
Clematis Ægyptia hortensis flore purpureo, Gesn.hort.
Pervinca major, Adv.Eyst.
Clematis sive Pervinca major, Lob.
Clematis daphnoides major, Dod.Cam.
Provinca altera major, Cæs.
Clematis major, Lugd.prima major, Cast.
Clematis daphnoides latifolia, Clus.hist.
Hanc Clematidem Ægyptiam Plinij: illam ejusdem Vincam pervincam, Cæsalpinus statuit.

III. Clematis flore pleno.
Daphnoides polyflora, Lob.
Clematis flore multiplici, Cam.epit.
Clematis purpurea Austriaca, flore pleno, Camer.hort.
Clematis major flore duplicato, Lugd.
Clematis altera flore pleno, Clus.hist.ap.alt.
Clematis daphnoides fl. purpureo pleno, Eyst.

PERICLYMENUM.

Περικλύμενον à Dioscoride lib.4. cap.14. describitur, quod sit frutex simplex, habens ex intervallis foliola caulem amplectentia, subcandida, hederacea, & inter folia germina nascentia, super quæ fructus hederæ similis: florem candidum fabæ similem subrotundum & quasi in folium procumbentem: semen durum & avulsu difficilem: radicem crassam ac rotundam: Nisi Diosc. radicem rotundam diceret, cum nostra conveniret: at Plinius lib.27. cap.12. radicem præterijt. Quare an nostrum Periclymenum, potius sit κυκλάμινος ἑτέρα, quam κισσάνθεμον aut κισσόφυλλον vocitent, Dioscoridis lib.2.cap.195. & Cyclamenos Plinij lib.25.cap. ambigitur, quod Diosc. scribente, folia fert hederæ, sed minora: caules crassos, geniculatos, quiq; circa vicinas arbores capreolorum modo se volvunt: flores candidi odorati: fructus verò instar acinorum uvæ, similis hederæ, mollis, aliquantulum acris saporis & lentus: radix inutilis. Etsi sint qui velint, Cyclaminum alteram, Vitem sylvestrem & Periclymenum tribus distinctis locis à Dioscoride descriptum, unius plantæ nomina esse. Periclymenum dictum volunt, quod se adminiculis convolvat.

I. Periclymenum non perfoliatum Germanicum.
Caprifolium, Brunf. Gesn.hort. Lon. Germanicum, Dod.
Periclymenum, Trag. Fuch. Dodon. gal. Turn. Cord.in Diosc. Gesn.hort. Cam. Thal. Tab. Ger.
Germanicum, Eyst.
Periclymenum non perfoliatum Septentrionalium, Ad. Lob.
Periclymenum vulgare Septentrionalium, Clus.hist.
Flos candidus, subluteus.

II. Periclymenum perfoliatum.
Periclymenum, Matth Ang Lac.Adv.Cast.
Periclymenum alterum, Dod.gal.
Periclymeni species cujus folia unita, Gesneri hort.
Periclymenum perfoliatum, Lobel. Lugd. (& grandius) Tab. Ger. Eyst.
Periclymenum vulgare alterum, Clus.hist.
Vinciboscum vulgo, Cæs.
Flores ex purpura niveo candore nitent, alicubi luteo aspersi: aut albi, aut subrussi.

III. Periclymenum humile.
Periclymenum 2. & Chamæpericlymenum Prutenicum, Clus.pan.
Periclymenum minus, Tab.
Chamæpericlymenum, Ger. Clus.hist.

IV. Periclymenum humile Norvegicum.
Chamæpericlymenum tenerius aliud, Cl.hist.

APOCYNUM.

Ἀπόκυνον ἢ κυνάγχον, παρδαλιαγχές, κυνόμορον Dioscoridi lib.4. cap.81. Apocynum, Plinio lib.25.cap.11. quod canes, lupos, vulpes & pantheras, Dioscoride auctore, vel ut Plinius, canes & omnes quadrupedes, necet. Dicitur alias περιπλοκὴ quasi circumplectens, eò quòd proxima amplexetur.

I. Apocynum folio subrotundo.
Apocynum, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Adv. Lob. (cui & Periploca Græca folijs latioribus hederaceis) Lugd. Cast.
Apocynum primum latifolium, Clus.hist.
Cynocrambe, Lon.
Apocyni alterum genus, Cam.
Periploca repens, Cæs.

II. Apo-

II. Apocynum folio oblongo.
Apocynum repens, Matth. Lugd. Camer.
Apocynum folijs Oleandri, Anguil.
Apocynum 2 angustifolium, Clus. hisp. & hist.
Periploca, Cæs. altera, Dod.
Periploca serpens angustiore folio, Ad. Lob.
III. Apocynum angusto salicis folio.
Secamone, Scammonij species Ægyptijs. Alpin.
Apocini secundi species altera, Clus. hist. & hist.
IV. Apocynum Ægyptiacum lactescens siliqua Asclepiadis. Beidel-sar Alpini.
Ossar vulgo in Ægypto: fructus vero Beid el ossar, hoc est, ovum ex Ossar: Arabibus Saccharum Alhusar: forte Arbor lanigera, Bellonij l. 2. obs. Hon. Belli ep. 4. & 5. ad Clus.
Apocynum Syriacum, seu Palæstinum, sive Ægyptiacum, Clus. hist.
Esula Indica, quibusdam.

ASCLEPIAS.

Etsi Ἀσκληπιὰς Dioscoridis lib. 3. cap. 106. & Plinij lib. 27. cap 6. Asclepias, à quibusdam nostrum censeatur (dubitat Anguillara, negat Matthiolus) at Apocyno cognata herba videtur.

I. Asclepias albo flore: & Gerard.
Hirundinaria, Brunf. Trag. Ges. hor. Lonic.
Hederalis, Ruellio.
Vincetoxicum, Matth. Dod. Thal. Cast. Lugd. qui Fuchsij & Matthioli figuram exhibet.
Asclepias, Fuch. Dod. gal. Cord. hist. Turn. Lac. Ges. hor Ad. Lob. Cæs. Tab. duplici figura, Cam.
Asclepias vulgi, Apocynum Dioscoridis, Col.
II. Asclepias nigro flore.
Vincetoxici altera species, Dod.
Asclep. altera fl. nigro, Lob. sive Periploca min.
Asclepias nigra, Lugd. flore nigro, Cam. Taber. Clus. hist.
Vincetoxicum flore nigro, Cam. epit.
Apocynum, Colum.
III. Asclepias siliqua bifido mucrone.
Asclepias Cretica, Clus. hist. append. 1.
IV. Asclepias ex Virginea.
Wisauck sive Vincetoxicum Indicum, Gerard.
V. Fructus Asclepiadis siliquæ similis, seminibus planis nigris.
Fructus 3. è navigation. Batau. Clus. ex l. 2. c. 15.

POLYGONATUM.

Πολυγόνατον Dioscoridis lib. 4. cap. 6. quod radix crebro geniculata sit: vulgo Sigillum Salomonis, haud dubiè à vestigijs pluribus, radici sigilli instar impressis.

I. Polygonatum latifolium vulgare.
Sigillum Salomonis, Brunf. Gesn. hor. latifolium, Trag.
Polygonatum, Matth. Lac. Cast. vulgare, Cam. vulgatius, Eyst.
Polygonatum latifolium, Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioscor. & hist. Ges. hor. Lob. Tab. primum, Gerard.
Polygonatum majus, Lon. Ad. Thal.
Polygonatum latifolium vulgare, Clus. hist.
Frassinella, Ang. Cæs.
Vulgares herbarij Germ. cum Dictamno albo & Elleboro albo confundunt: alij malè Secacul Arabum faciunt. Variat baccis rubētib' purpureis, quandoq; nigris, ut Cam. in epit. monet.
II. Polygonatum latifolium maximum.
Polygonatum majus, Clus. pan. Eyst.
Polygonatum latifolium primum, Eid. hist.
Polygonatum Pannonicum, Cam.
III. Polygonatum latifol. Ellebori albi folijs.
Polygonatum πλατύφυλλον, vel 2. Clus. pan.
Polygonatum 3. latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum latifolium, Dod. post.
IV. Polygonatum latifol. flore majore odore.
Polygonatum flore odore, vel 1. Clus. pan.
Polygonatum secundum latiore folio, Eid. hist.
Polygonatum, Ger. latifolium minus, Tab.
an Polygonatum angulosum, Cord. hist.
V. Polygonatum latifolium minus flore majore: 1. in Prodromo.
VI. Polygonatum latifolium perfoliatum Brasilianum: 2. in Prodromo.
VII. Polygonatum latifolium ramosum.
Laurus Alexandrina, Matth. Dod. gal. Cam.
Hippoglossum, Lugd.
Rusco affinis tertia, Cæs.
Polygonat. 3 Clu. pan. latif. 4. ramosum, Eid. hist.
Polygonato affinis planta, Lob. ob.
Polygonatum latifolium 3. & 4. Tab.
Polygonatum ramosum & acutum, Ger.
VIII. Polygonatum angustif. non ramosum.
Sigillum Salomonis angustifolium, Trag.
Polygonatum angustifol. Fuch. Dod. gal. Tur. Eyst. Lugd, Clus. pan. vel 5. hist. primum, Tab.

Poly-

Polygonatum tenuifolium, Cord. in hist. Cam.
Polygonatum tenuifolium majus, Thal.
Polygonatum erectum, Gesf. hort.
Polygonatum minus, Lon. Ger. folijs rubiæ, Ad. Lob.
Polygonatum alterum, Dod.
Polygonato similis in alpibus, Cæs.
Quibusdam Chamædaphne Dioscoridis l. 4. c. 149. alijs Ephemeron ejusdem l. 4. c. 85. & Plinij lib. 25. c. 13. qui florem cæruleum tribuit.

IX. Polygonatum angustifolium ramosum.
Polygon. 4. angustifolium ramosum, Clus. pa.
Polygonatum angustifolium secundum, Tab. angustifolium, Ger.
Polygonatum 6. sive angustifolium 2. Clus. h.
Polygonatum tenuifolium minus, Thal.

LILIUM CONVALLIUM.

Lilium, quod à loco natali convallium appellatur, à quibusdam Lilium vernum Theophrasti 6. hist. 7 censetur: alij Oenanthen ejusdem l. 6. c. 7. & Oenanthen Athenæi volunt.

I. Lilium convallium latifolium: in Prodromo describitur.

II. Lilium convallium album.
Lilium convallis, vel sylv. Brunf.
Lilium convallium, Trag. Matth. Gesf. hor. Dod. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab. Ger. Clus. hist.
Lilium Theophrasti, Dod. gal.
Ephemerum non lethale, Fuch.
Callyonimus vel Chamæcitinus, Gesf. hor.
Cacalia, Lonic.
Lilium convall. vel vernum Theophr. Ad. Lob.

III. Lilium convallium alpinum.
Lilium convallium alterum alpinum flore majore, & odoratiore, Cam.
Lilium convallium flore albo, Eyst.

IV. Lilium convallium flore rubente.
Lilium convallium floribus suaverubentibus, Lob. icon.
Lilium conval. rubrum, Tab. fl. subrubro, Cam.
Lilium convallium flore incarnato, Eyst.
Flore est minore, candore & rubore confusè mixto, & odore minus valet.

MONOPHYLLUM.

Μονόφυλλον, unifolium dictum, qud cum prodit unico fit folio, nam cùm cauliculum acquirit, folia bina habet, rarius tria, & quidem in alpibus: propter similitudinem cum Lilio convallium, minus appellare lubet: sunt qui Cyclaminum tertium Plinij l. 25. c. 9. velint.

Lilium convallium minus.
Unifolium, Brunf. Dod. ut: Lug Cam. Tab. Eyst.
Cotyledon syl. & Unifolium, Trag.
Gram. Parnassi, Mat. Lug Cast. Tab. majus, Ger.
Henophyllum vel Monophyllum, Gesf. hor.
Cyclaminum unico folio, Dalech. in Diosc.
Monophyllon, Ad. Lob. Thal. Gerard.
Bifolium primum, Lonic.

LAURUS ALEXANDRINA QUIBUSdam Hyppoglossum.

Ἱππόγλωσσον Dioscoridis l. 4. c. 132. & Hippoglottion Plinij l. 15. c. 30. ubi Laurum Alexandrinam vocat, ab alijs Idæam dictam, sunt qui idem censeant cum Lauro Alexandrina Theophrasti 3. hist 17. Alijs ἰδαία ..., Idæa radix Dioscoridis l. 4. c. 44. Alijs δάφνη ἀλεξάνδρεια, aut ἰδαία, aut ὑπόγλωττον, Laurus Alexandrina Dioscoridis l. 4. c. 147. Alijs χαμαιδάφνη, qua & ἀλεξάνδρεια Dioscoridis l. 4. c. 149. & Laurus taxa Plinij l. ... cap. ult. & Chamædaphne ejusdem l. 24. c. 15. Deniq; sunt qui radicem Idæam, Hippoglossum, Laurum Alexandrinam & Chamædaphnen apud Dioscoridem idem esse velint.

I. Laurus Alexandrina fructu pediculo insidente.
Uvularia, Brunf. (qui marem & fœminam pingit, sicut & Tabernæmontanus & Gerar.) Lon.
Laurus Alexandrina, Brunf. Trag. Fuch. Ang. Gesf. hort. Eyst.
Hippoglossum, Matth. Dod. ut; Turn, Lac. Ad. Lob. Cast.
Hippoglossum mas & fœmina, Ger.
Uvularia mas, sive Laurus Alexandrina, Tab. icon.
Uvularia fœmina, sive Hippoglossum, Tab. ic.
Hippoglossum, quod à Lauro Alexandrina differt, Guil.
Hippoglossus, Gesn. hort.
Daphne Alexandrina, Fuch.

Bonifacia & Bislingua, Anguil.
Laurus taxa Plinij, Lugd.
Rusco affinis prima, Cæs.
Bislingua, Clus. panon.
Radix Idæa Dioscoridis, Colum.
Laurus Alexandrina Theophrasti, 2. Clus. hist.

II. Laurus Alexandr. fructu folio insidente.
Laurus Alexandrina altera, Matth. Taber.
Laurus Alexandrina & Chamædaphne, Guil.
Laurus Alexandrina, Lac. Lob. ad part. alt. Col. cui & Chamædaphne.
Laurus Alexandrina vera, Lugd. Clus. hist.
Rusco affinis altera, Cæs.
Hippoglossum Matthioli, Ger.

Hæc folio est rotundiore, baccis in medio foliorum impressis, nec ulla epiglottide tectis: illa folio est longiore, glossarijs sive ligulis donata, baccis ex oblongis petiolis dependentib.

❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

SECTIO TERTIA.

HEDERA; HEDERA TERRESTRIS; CYMBALARIA; NASTURTIUM INDICUM; BALSAMINA; NOLI ME TANGERE; ARIstolochia; Cyclamen; Gramen Parnassi; Saxifraga; Chelidonia minor; Numularia.

HEDERA.

Hedera Κισσὸς Dioscorid. lib. 2. cap. 210. κιττὸς Theophrasto 3. hist. 18.

Differentias multas in specie sortitur, summas autem genere tres: nam quædam candida est, altera nigra, tertia helix: candida fructum fert candidum: nigra nigrum, aut croci æmulum, quam vulgus Dionysiam vocat: Helix fructum non gignit, &c. Dioscorides. Sic Theophr. l. c. multigena hedera est, quædam enim humi repens: quædam in excelsum se attollens: & excelsarum genera plura, sed tria summa patescunt, candida, nigra, tertiaq; clavicula, &c. Plinius l. 16. c. 34. Hederæ duo prima genera fecit, marem & fœminam (per marem Cistum intelligere oportet, confundit enim Cistum cum Cisso, id est, Hedera) subjungit: species tres esse, candidam, nigram, helicem: quæ species in alias etiam dividuntur, &c. quæ ex Theophrasto sumpsit.

I. Hedera arborea.
Hedera, Brunf. Trag. Ang. Cord. in Diosc. Dod. Cæsalp.
Hedera arborea, Matth Ges. hort. Lugd.
Hedera nigra, Fuch Dod. gal. Lac. Lonic.
Hedera corymbosa communis, Ad. Lob. Taber. Gerard.
Hedera major, Castor.

Variat: cultu enim arborescit, & cum ad eam ætatem pervenit, in qua fructum ferre potest, totam faciem mutat, nam per se erigitur, nullum adminiculum quærens, & hanc Orthocissum antiqui dicunt, quæ
Hedera arborea recta, Ad.

Folia mutat, ut quæ prius in plures angulos desinebant, angulis obliteratis, excepto eo qui in summo est, rotundantur, maculis albis, aliquando sub rubentibus, infernè distinguuntur. Baccæ maturitate nigræ, rarò flavæ.

II. Hedera poëtica.
Hedera Dionysias, & Chrysocarpos, Dalech. Lugd.

Dionysias aut Bacchica, quod ex ea poëtarum coronæ consuerentur: Chrysocarpos, à fructus colore aureo: hinc folium minimè angulosum est.

III. Hedera major sterilis.
Hedera Helix, Brunf. Matth. (& minor) Fuch. Dod. ut: Lac. Lon. Lugd. Cæs. Cam. Tab. Ger.
Hedera sterilis, Anguil.
Hederæ arboreæ sylvestre genus, Ges. hort.
Helix sive provoluta sterilis hedera, Ad. Lob.
Hedera minor, quæ Helix, Castor.
Hederæ species tertia helix vocata, Thal.

Hæc diversa ne sit ab arborea, Theophrastus ambigit: Plinius concedit: at recentiorum aliqui negant, fieri enim ut alicubi non arborescat ob imperfectionem quandam Individui non speciei.

IV. Hedera humi repens.
Hederula, Trag.
Hedera minor ἐπίγειος κισσὸς, Dodon.

V. Hederaceis folijs planta.
Cyclaminos altera hederaceis folijs, Lob. Lug.

HEDERA TERRESTRIS.

Edera terrestris, χαμαικισσὸς Dioscoridi lib. 4. cap. 126. si in descriptione pro ... legatur: a Plinio videtur intelligi, sub Hedera a terra se non attollente: quibusdam Malacocissos, quasi mollis hedera, in Geoponicis: alijs Chamaclena, quasi Clematis humilis repens.

I. Hedera terrestris vulgaris.
Hedera terrestris, Brunf. Matth. Dod. Lug. Cæs. Thal Tab Gerard.
Elatine, Brunf. 4.
Chamæcissos, Trag. Fuch. Dod. gal. Lac. Cam.
Chamæclema, Cord. hist.
Humilis hedera, Ad. corona terræ, Lob.
Malacocissos, Lugd.
Duplex est: major, quæ vulgata: minor elegantior, cauliculis erectioribus, brevioribus ut & folijs: floribus magis cæruleis, quæ locis ... midioribus circa arbores antiquas reperitur.
II. Hedera terrestris montana.
Hederæ terrestris species montana, Cam. epit.
Priore hirsutior est, folijs majoribus & ... bus, qui purpurascunt.
III. Hedera saxatilis magno flore.
Asarina sterilis, Lob. ob.
Asarina sive saxatilis hederula, Ad. Lob. icon.
Asarina Lobelij, Lugd.

CYMBALARIA.

Cymbalaria à cymbalo nomen duxisse videtur: quibusdam Umbilicus Veneris alter censetur: at Hermolaus Barbarus, Capnon primam Plinij lib. 25. cap. 13. esse credidit.

Cymbalaria, Matth. Lugd. Cæs. Cast. vulgaris, Lac.
Cymbalaria Italica hederaceo folio, Ad. Lob.
Umbilicus Veneris officinarum, Lonic.
Linaria hederæ folio, Col.
Cymbalaria folijs hederaceis fl. cæruleo, Eyst.

NASTURTIUM INDICUM.

Nasturtium dictum ob saporem, Indicum à loco natali.

I. Nasturtium Indicum majus.
Nasturtium Indicum, Dodon. Lob. Lugd. Cam. Cast Eyst.
Nasturtium peregrinum, quod Peruvian. Lugd
Flos sanguineus Monardi, Lugd.
II. Nasturtium Indicum minus.
Nasturtium Peruanum, Monardi.
Folia habet rotunda Lenticulę paulo ma...ra.

BALSAMINA.

Balsamina dicitur, quod ex pomis ipsius maris immaturis oleo injectis, insolatione oleum fit Balsamum, ut Chirurgi vocant, ad vulnera consolidanda præstantissimum conficiatur.

I. Balsamina rotundifolia repens, sive mas.
Balsamina, sive pomum mirabile, Trag.
Balsamina, Matth. Lac. Lugd. Cæs. alba, Gesn. hort.
Balsamine prima, Fuch Anguil.
Balsamina pomifera, Ges. collect.
Charantia, Dod. ut: Lonic.
Cucumis puniceus, Cord. hist.
Balsamina cucumerina punicea, Ad. Lob. Tab.
Balsamina mas, Cam. Gerard.
Momordica, Castor.
Quibusdam Plinij l. 20. c. 3 Cucurbita Somphos a Græcis appellata.
Fructus maturus colore variat, modo puniceo, modo luteo rubescente.
Balsamina mas fructu puniceo, & Momordica fructu luteo rubescente, Eyst.
II. Balsamina fœmina.
Balsamine altera, Trag. Matth. Fuch Ang. Gesn. hort. Cast.
Balsaminum, Dod. gal. Lon. & Charantia fœmina.
Balsamina, Dod. Lugdun. cum Matth. & Fuch. figura.
Balsamella, Cord. hist.
Balsamina amygdaloides Ges. ad Cordum.
Balsamina fœmina, Cam. Tab. Ger. Eyst.
Balsamina fœmina persicifolia, Ad. Lob.
Catanance, Cæsalp.
III. Balsamina lutea, sive Noli me tangere.
Mercurialis sylv. altera, Trag.

Esula,

Esula, Eid. & Lugd.
Tithymalus sylv. Lon.
Noli me tangere, Gesn.hort.& frac.(cui & Milium caprearum) Cam.Tab.Eyst.
Persicaria siliquosa, Ad.Lob.Lugd.Cam.Thal.
Impatiens herba, Dod.
Catanance altera, Cæs.
Chrysæa, Lugd.
Balsamita altera, Col.

Noli me tangere & Impatiens herba dicta, propter siliquas, quæ ubi maturæ levissimo contactu dissiliunt: aliqui Æschinomene Plinij suspicantur: quibusdam Pseudoapocynon. Flore est luteo, est & pallido.

ARISTOLOCHIA.

Ἀριστολοχία Dioscoridi l.3. c.4. quod existimetur optimè puerperis, seu partus doloribus opitulari: hinc forte Nicandri scholiastes refert, Aristotelem herbæ hujus inventionem mulieri tribuere. Et Plinio l.25. c.8. Aristolochiæ nomen gravidæ dedisse videntur, quoniam esset ἄριστη λεχώυσαις: nostri Malum terræ vocant.

Genera tria Dioscorides agnovit, στρογγύλην, μακρὰν, κληματῖτιν. Plinio genera quatuor: unum tuberibus radicum rotundis: alterum radice longa: tertium longissimæ tenuitatis, quæ Clematis, ab alijs Cretica vocata: quarta quæ Pistolochia, tenuiori proxima, quam quidam Polyrrhizon cognominant, &c.

I Aristolochia rotunda, flore ex purpura nigro.
Aristolochia rotunda vera, Trag.Lon.Cam.
Aristolochia rotunda, Matth. Dod.ut: Anguil. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Tur. Lac. Adv. Lob. Cast.Lugd.Eyst.
Aristolochia rotunda 1 Clus.hisp.& hist.
Aristolochia fœmina, Lugd.
Aristolochia prima, Cæs.

II. Aristolochia rotunda flore ex albo purpurascente.
Aristolochia rotunda altera, Clus.hisp.& hist.

Anguillara plures species inveniri scribit: verùm hæc non solùm colore floris, sed & folijs & fructu à priore differt.

III. Aristolochia longa vera: & Ang. Cam.
Aristolochia longa, Dod.ut: Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Ad.Lob.ico.Clus.hisp.& hist.Lugd. cum Clusij & Fuchsij figura.
Aristolochia altera radice pollicis crassitudine, Cæs.

IV. Aristolochia longa Hispanica.
Aristolochia longa altera, Clus hisp.& hist.

V. Aristolochia Clematitis recta.
Aristolochia, Brunf. longa, Trag. Matth. Fuch. Tur. Lac Lon.Cast.Lugd.
Aristolochia longa altera, quæ Clematitis veteribus, Cord.in Diosc.
Aristolochia longa vulgaris, Ang. Cam.epit.& hort. Eyst.
Aristolochia Clematitis, Dod. gal. Ang. Gesn. hort.Adv.Lob.Tab.Ger.
Aristolochia Sarracenica, Dod.Lugd.
Aristolochia Clematitis 1. Clus.hisp.clematitis vulgatior, Eid.hist.
Aristolochia altera radice tenui, Cæs.

VI. Aristolochia Clematitis serpens.
Aristolochia clematitis, Dod. Lugd. Cast.desc. Belli epist.1. ad Clus.vel
Aristolochia Cretica.
Aristolochia clematitis altera, Clus.hisp.vel Beotica, Eid.hist.
Aristolochia Clematitis altera Hispanica, Lob.

Flos luteus, aut ex purpura nigricans.

VII. Aristolochia Pistolochia dicta.
Pistolochia, Dod ut: Gesn. hort. Clus. hisp. & hist. Cam.epit.Cast.Lugd.cum Clus.& Dodon. figura.
Aristolochia polyrrhizon, sive Pistolochia Plinij, Ad.Lob.
Aristolochia altera plures radices spargens, Cæsalp.

Flos aliquando niger, aliquando ex herbido luteus.

VIII. Pistolochia Cretica.
Pistolochia altera sempervirens, Clus.hist.ap.1.

IX. Aristolochia Maurorum.
Rhasut & Rumigi à Mauris nominata, Rauvvolff. Lugd.append.
Aristolochia peregrina Rauvvolfij, Clus.hist.

CYCLAMEN.

Κυκλάμινος Dioscoridi lib.2. cap.194. folijs est hederæ purpureis, varijs, supra infraq; albicantibus maculis, &c. Theophrasto 9.hist.10. Gaza tuber terræ reddidit, imitatus Plinium, cui lib.25. cap.9. Cyclaminus, nostris Tuber terræ dicitur.

Differentiæ: alius vere, alius autumno floret: qui [illegible] odoratus [illegible] albo, [illegible], tum qui autumno floret & odoratus est. Petri [illegible] Sphæra [illegible] Aetij Bononienses, Camerario notante, credunt.

I. Cyclamen orbiculato folio inferne purpurascente.
Cyclaminus minor & Umbilicus terræ, Trag.
Cyclaminus, Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Dioscor. & histor. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Tabern.
Cyclaminus major, Cast.
Cyclaminus rotunda, Fuch.
Cyclaminus orbicularis rotundifolius, Dod.
Cyclamen vulgare, Eystett. officinarum orbiculato folio, Panis porcinus, & Arthanita, Lobel. ico.
Cyclaminus flore odorato, Clus. pan. & hist.
Cyclaminus vulgaris, & Cyclam. prior, cum icone Matth. & Lobelij, Lugd.
Cyclaminus æstivus vulgaris, Cam.
Cyclamen orbiculato folio, Ger.
Flos nunc dilutius, nunc saturatius purpurascit: albo flore rarius reperitur. Radice est aliquando maxima, & ejus species quædam, radice instar capitis arietis, Gesn. hort.

II. Cyclamen orbiculato folio infernè ex viridi pallente.
Cyclamini odorati altera species, Clus. pan.
Cyclamen odorato flore 2. Eid. hist.

III. Cyclamen radice maxima folijs infernè rubentibus.
Cyclamen Romanum, Eyst.
an Cyclamen à Mutono, Clus. hist.

IV. Cyclamen folio anguloso.
Cyclamen folijs angulosis, Gesn. hort.
Cyclamen vernum, Lob. ico. Cam.
Cyclamini orbiculati tertia species, Dod.
Cyclaminus verno tempore florens, Clus. pan. & histor.
Cyclamen vernum, Eyst.
Folio est rotundiore rarius oblongiore, floribus intensius quam in vulgari rubentibus, vel omnino albescentibus.

V. Cyclamen odoratum æstivo solstitio florens folio maculato.
Cyclamini odorati duplex varietas, Clus. hist.
Prima folijs aliquantum angulosis, albis maculis obscurè aversa parte notatis: flos saturatè purpurascens. Alterius folia aversa parte viridia, adversa maculis albis manifestis, flos dilutius purpurascit, vel omnino albescit.

VI. Cyclamen hederæ folio. & A[illegible] L[illegible]
Clus. pan.
Cyclamini alia species, Dod. gal.
Cyclaminus orbicularis, Dod. alter [illegible] is Lugd.
Cyclaminus inodoro purpurascente [illegible] Clus. hist.
Cyclaminus æstivus folio hederaceo, C[illegible]
Cyclamen serotinum folijs hederaceis [illegible]

VII. Cyclamen folio hederaceo [illegible]
Cyclaminus Byzantinus alter, tube[illegible] ris latitudinis πολυανθής: tulit flores [illegible] Clus. hist.

VIII. Cyclamen radice castaneæ [illegible] dinis.
Cyclaminum Constantinopolitanum, [illegible] zantinum, Clus. pan. & hist.
Folia prona purpurascentibus supina ca[illegible] cantibus maculis notantur.

IX. Cyclamen radice exigua.
Hermodactylus quorundam, Trag.
Cyclaminus exigua, Eidem.
Cyclaminus montis Juliani, cujus M[illegible] minit, Aug.
Cyclamini exiguæ veræ species, Lugd.
Cyclaminus radice avellanæ Clus. pan.
Cyclaminus æstivus, Eid. hist.
Cyclaminus minor, Cast.

X. Cyclamen oblonga radice.
Cyclaminus radice oblonga malo in fine a[illegible] xo, Gesn. hort.
Cyclaminus oblongum, Eid. append.
Cyclaminus μακρόῤῥιζος, Cam. epit. longius radicatus, Eyst.
Cyclaminus cujus radix digitalem crassitiem non superat, & cubitalis est longitudinis Clus. pan.
Cyclamen odoratum μακρόῤῥιζος, Clus. hist.

XI. Cyclamen vernum luteum.
Cyclamen luteo flore, Ang. Ad. Lugd.

XII. Cyclamen vernum album.
Cyclamen vernum flore albo Lob. adv. p[illegible]
Clus. hist. ap. alt. auct. quod folijs circin[illegible] tunditatis, Eid. cur. post.

XIII. Cyclamen folijs Violariæ [illegible] cordis effigie.
Cyclamen vernum spurium, C[illegible]

GRAMEN PARNASSI.

GRamini quod in Parnasso monte provenit, folium hederaceum, florem candidum, &c. Dioscorides l. 4. c. 32. tribuit: ubi & alterius in Cilicia nati meminit, quod incolæ Κιννον appellent, cujus virentis esu boves inflammentur: quid velit non assequimur.

I Gramen Parnassi albo simplici flore.
Gramen Parnasſi, Dod. ut: Geſn. hort. Lobel. icon. Eyſtett.
Hepatica alba, Cord. hiſt.
Enneadynamis Polonorum, Geſn. hort.
Unifolium paluſtre, Geſn. collect.
Gramen Parnasſi hederaceum recentiorum, Adv. Lob. ob.
Gramen hederaceum, flos hepaticus, Tab.
Gramen Parnasſi minus, Ger.
II. Gramen Parnasſi albo pleno flore.
Gramen Parnasſi duplicato flore, Lob. Lugd.

SAXIFRAGA.

SAxifraga ab effectu dicta, cum ejus ſtillatitia, ut & decoctum, lapides renales & frangere & pellere dicatur; ut & farina granorum ad radicem, ex decocto ſumpta.

I. Saxifraga rotundifolia alba.
Saxifragia, Brunf. major, Eid. 4. Fuch. Lac.
Saxifraga alba, Trag. Dod. ut: Fuch. icon. Geſn. hort. Lugd. Thal. Cam. Tab.
Saxifragia quarta, Matth. Caſt.
Saxifraga, Lon. alba chelidonides, Ad. Lob.
Theligono affinis herba, Cæſ.
Saxifraga alba tuberoſa radice, Cluſ. hiſt.
Hæc nonnullis locis folijs eſt majoribus, altiusq́ue exurgit: frequentius tamen minoribus eſt & humilior.
II Saxifraga ad folia bulbos gerens.
Saxifraga bulboſa altera bulbifera montana, Colum.
III. Saxifraga rotundifolia aurea.
Saxifraga aurea, Dod. ut: Geſn. hor. Thal. Cam. Ger. Lugd. cum. Dod. & Lobelij figura.
Saxifraga aurea lichenis facie, & natalitijs, Ad. Lobel.
Chryſoſplenium, Tab.
Hepatica paluſtris, Eyſt.
Eryſimi ſpecies Aldroando dicebatur: In hiſtoria Lugd. Saxifragæ alpinæ figura jungitur, quam cum priore eandem ſuſpicor.

CHELIDONIA MINOR.

CHelidonia duplex habetur, major de qua ſupra: minor, de qua nunc, quam Dioscorides lib. 2. cap. 212. χελιδόνιον τὸ μικρὸν, aut πυρὸν ἄγριον nominat, cujus deſcriptio, præter vires, noſtræ convenit: an forſan ratione ſoli diverſitas obvenit? Plin. lib. 25. cap. 13. Strumea cenſetur, quo loci de Ranunculis agit.

I. Chelidonia rotundifolia major: in Prodromo deſcripta.
II. Chelidonia rotundifolia minor.
Teſticulus ſacerdotis, Sylvatico.
Ficaria & ſcrophularia minor, vel 2 Brunf.
Hæmorrhoidum herba, Hier. Brunſvvic.
Chelidonium minus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. Tur. Lac. Lon. Guil. (an Amellus ſit dubitat) Adv. Lob. Lugd. Caſt. Thal. Tab. Ger. Eyſt.
Malacociſſus minor, Fuch. ico.
an Ranunculus latifolius, Lugd.
Favagello, Cæſ.
Hujus folia aliquando macula purpurea notantur: flore eſt luteo ſimplici: rarius pleno, Camerario monente.

NUMULARIA.

NUmularia à folijs nummi ſpeciem referentibus dicta: alijs Centummorbia, à mirifica in vulneribus medendis facultate: alijs Hirudinaria, quod hirudinis inſtar paſsim terræ affixa hæreat. Sunt qui Numulum Plinij lib. 18. cap. 28. cenſeant, ubi falsò Mimmulus legatur: an fortè apud Theophraſtum lib. 9. cap. 14. ἐρυθρόδανον, Rubiam Gaza vertit.

I. Nummularia major lutea.
Serpentaria 3. & Centummorbium, Brunf.
Nummularia, Trag. Matth. (& Lunaria minor) Fuch. Dod. ut: Geſn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Caſt. Cæſ. Cam. Tab. Ger. Eyſt.
Centimorbia, Geſn. Turn.
Hirudinaria minor, Tab.
Ratione ſoli variat: hortenſis per omnia major, ſylveſtris contrà: hinc duę icones apud Tab. Hirudinariæ majoris & minoris: & apud Ger.

Numulariæ, & Numulariæ minoris, nomine.

II. Nummularia minor purpurascente flore, quæ in Prodromo describitur.

SECTIO QUARTA.

CUCUMIS; MELO; PEPO; MELOPEPO; ANGURIA; CUCURBITA; COLOCYNTHIS; CUCUMIS ASININUS.

CUCUMIS.

ETsi Σίκυος nomen apud Græcos (quemadmodum Cucumeris apud Latinos) generale sit omnium ... riorum fructuum videlicet Peponum, Melonum, Cucumerum, Anguriarum & cæterorum e... ru, ut Guilandinus quoque notavit: attamen Σίκυς ἥμερος Dioscoridis l. 2. c. 163. Theophrasti ... σικύον, & κικυον. Cucumer Plinio l. 19. c. 5. Cucumis Varroni a curvore, quasi Curvimer dicitur.

Genera duo Dioscoridi & Theophrasto, sativa & sylvestris: sativæ, inquit Theophrastus, partim ... esse existimant, ut & Cucurbitæ, partim negant: sed in uno eodemq; genere, alias meliores, al... affirmant. Cucumeris tria genera notant, Laconicum, Scytalium, Bœoticum. Plinius l. c. de Cucumeri... Melones, Cucumeres & Angurias complectitur: admonens, ea forma qua cogantur crescere, si flore ... demisso, mira longitudine nasci: subjungens, Græcos Cucumerum tria genera fecisse Laconicum, ... & Bœticum: sic de sylvestri l. 20. c. 1. & de anguino sive erratico l. 20. c. 2. egit.

I. Cucumis sativus vulgaris.
Cucumis sativus, Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Lon. Cast.
Cucumis, Trag. Ang. Tur. Lac. Fracast. Tab.
Cucumis vulgaris, Dod. Ger.
Cucumer sativum, Cord. in Diosc.
Cucumis sativus & esculentus, Ad. Lob. Lugd.
Citreolus vulgo, Cæs.

Cucumeres virides, albi, longi, recurvi: læves, asperi: Alijs Sycios Galeni, alijs ejusdem Melopepon. Fructus maturus subluteus est: habetur & totus albus.

V. Cucumis sativus major.
Cucumis Turcicus, Fuch. Tab. Ger.
Cucumis ex Hispanico semine natus, Tab. Ger.

III. Cucumis flexuosus.
Cucumis longus, Matth. Lugd. oblongus, Dod.
Cucumis anguinus & tortilis, Lac.
Cucumis anguinus, Ang. Gesn. col. Lugd. anguina, Tab. Ger.
Cucumis flexuosus, sive anguinus, Adv. Lob.
Cucumis sativus 2. Cast.
Citreolus alter forma anguis, Cæs.

Hujus species habetur fructu cubitali. Sic in regno Congiano insignis magnitudinis & suavitatis habentur: part. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

IV. Cucumis pyriformis.
Cucumer minor pyriformis, Tab. Ger.

V. Cucumis Ægyptius rotundifolius.
Chate Ægyptijs, cucumerum genus, Alpin.

MELO.

CUcumerum genera censentur Pepones & Melopepones, potissimum figura & quantitate di... majores enim & oblongi, Pepones: mali effigiem referentes, Melopepones, nomine ex Melone & ...e composito dicuntur. Hoc genus Palladius Melones, quasi μήλωνας, id est pomeos, à malorum figura ap... quod nomen adhuc in usu est. Sicq; tria Cucumeris genera statui possunt, Cucumer, Melo & Pepo. At ... Theophrasto Sycion; Plinio, Cucumis mali cotonei effigie, Melopepo Galeni: forte Cucumis antiquorum.

I. Melo vulgaris.
Melo, Brunf. Trag. (& Melopepo) Lac. Tab. Gerard.
Pepo, Matth. ico. Fuch. Lugd. Cast.
Pepo, grandis Melo, Cord. hist.
Cucumis Galeni & antiquorum, Dod. gal.
Melo vulgaris, Melopepo in Græcia, Guil.
Melo sive Melopepo vulgi, Cucumis Gal. Dod.
Melo vulgi, sive Cucumis antiquorum, Melopepo Dioscoridis, Ad. Lob.
Melon vulgo & Pepon, Sycion Theophrasti, Melopepon Galeni, Cæs.
Melopepo, Gesn. hort. Lon. Lugd.

Variat fructu, nunc oblongo, aliis com... ctiore rotundioris figuræ, alias modice de... & sessili. Subinde majore, scilicet

Melo

Melo [illegible] Tab. & Ger. quandoq; minore.
Cortex alijs asper, rugosus & tuberosus: & hic est Pepo strumosus, Ad.
Alijs lævis: nunc viridis, nunc cinereus, nunc pallidus, nunc varius. Pulpa, alijs rufa, alijs candida & virens: eaque quibusdam suavior, quibusdam moschi odore, qualium Cordus & Dodonæus meminere. Aliqui æstivi, aliqui hyberni ad hyemem perdurantes. Habentur, Camerario monente, Americi & alij Italici, Patavini, item Zatti dicti: tum Neapolitani, quorum semina adeo tenui crustula teguntur, ut excorticata videantur, Gymnospermi appellati: denique [illegible].

II. Melo rotundus parvus.
Melo [illegible] caratus, Lob. ic. saccharinus, Tab. Ger.
[illegible] ntur aurei, parvi, in modum pomorum Aurantiorum, Cam. vel ut Cæs. mali rosei magnitudine. Meminit & Garzias Melonis genus in Hispania, quod Budiecas vocent.

III. Melo pyriformis moschatus.
Melo Saccharinus variegatus, Eyst.

IV. Melo pyriformis.
Pyromelo, Tab. Gerard.

V. Melo Ægyptius.
Abdellavi Ægyptiorum, Melones à nostratibus diversi, Alpin.

VI. Melonis Ægyptij alterum genus.
Chajar, Melonum genus apud Ægyptios, Alp.

VII. Melo Indicus fructu oblongo.
Batie Indi, sive Indicus Melo, Garziæ.
Patecas, Anguria, sive Melo Indicus. Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 10.
Melones aquatici in Java, Batiec in universa India: par. 4. Ind. Or. c. 6. & fig. 20.
an Comolanga, Lud. Romani, Clus. in Garz. Scalig. Lugd.

VIII. Melones Peruani.
Melones in valle Peruana tanta felicitate proveniunt, ut radix caudicis cassitudinem assequatur & viva aliquot annis in solo vigeat, quæ quotannis Melones profert, cujus luxuries non secus ac cæterarum arborum amputatur: Joseph. Acosta l. 4. c. 19.

IX. Fructus Melonum similis, cortice duro vestitus, in Java, Linscot. par. 3. Ind. Or. c. 10.

P E P O.

Πέπων Dioscoridi l. 2. c. 164. Theophrastus 1. hist. 22. & Plinius l. 2. c. 2. de Peponibus, quæ Dioscorides refert: qui l. 19. c. 5. scribit, Cucumeres cum magnitudine excesserunt, Pepones vocari. Dictum volunt ἀπὸ τοῦ πεπαίνεσθαι maturescere, eo quod maturitate flavescant.

I. Pepo oblongus.
Pepo, Brunf. Lon. Cast. Camer.
Pepo magnus, Dod. gal. Gesl. hort.
Pepo major oblon. Dod. max. oblong. Tab. Ger.
Cucumis Pepóve oblongus, sive ovalis vulgatissimus, Ad.
Pepo oblongus, Lob.
Melo seu Pepo oblongus, Cæs.
Variat magnitudine: hinc apud Tab. duæ figuræ, Peponis maximi oblongi, & Peponis Indici minoris oblongi: & apud Ger. qui posteriorem Peponem minorem sylv. vocat.

II. Pepo compressus major.
Pepo maximus Indicus compressus, Lob.
Pepo rotundus major, Dodon.
Melon sive Pep. modicè depressa & sessilis, Cæs.
Corticis colore & substantia variat: qui enim albido est colore, substantia est molliore: qui obscure virente duriore.

III. Pepo compressus minor.
Cucumis seu Zucco marinus, Trag.
Cucumer marinus, Fuch. Tur. Lonic.
Pepo rotund. Dod. gal. Ges. h. rotund. min. Dod.
an Cucurbita rotunda Italica, Lugd.
Corticis colore variat, qui est croceus, luteus, citrinus, niger.

IV. Pepo rotundus Melonis effigie.
Pepo oblongus, rotundus, luteus, viridis, Trag.
Pepo sylv. Dodon.
Pepo rotundus compressus Melonis effigie, Ad. Lob. Lugd.
Pepo Indicus minor rotundus, Tab. Gerard.

V. Pepo rotundus Arantij forma.
Cucurbita Arantij forma, Eyst.

VI. Pepo minor clypeatus.
Pepo Indicus minor clypeatus, Taber.
Pepo Indicus fungiformis, Ger.

VII. Pepo minor angulosus.
Pepo Indicus minor angulosus, Tab. Ger.
Huc & Pepo minor Indicus 4. Tab. referendus.

VIII. Pepo Virginianus.
Macócqwer, peponib. melonibus & cucurbitis valde similis: cujus unum genus menstrui: alterum bimestri spatio maturescit: descr. Virgin.
Macaqwer Virginensium, Clus. ex. l. 2. c. 2. & part. 1. Ind. Occid.

MELOPEPO.

I. Melopepo clypeiformis.
Pepo latus, Dod.gal. latioris fructus, Eid. Gesſ.h.
Cucumis Pepove latior clypeiformis, Ad.
Melopepo latior clypeiformis, Lob.icon.
Cucurbita laciniata Dalech. Lugd.
Cucurbita ſeſsilis, Geſ.append.
Melopepo clypeatus, Taber.
Pepo maximus clypeatus, Ger[illegible].

II. Melopepo compreſſus.
Melopepo, Anguil.
Melopepo compreſſus alter, Lob. ico. co[illegible]ſus, Tabern.
Pepo maximus compreſſus, Gerard.

III. Melopepo teres: & Lob. & Tab.
Pepo maximus rotundus, Gerard.

A N G U R I A.

ANguria voce, primum Aetium uſum eſſe volunt: aliàs Citrullus, à citreo colore dicitur. [illegible]pon[illegible] Dioſcoridis, Galeni & Plinij, & Arabum Battecha eſſe volunt.

I. Anguria Citrullus dicta.
Citrullus, Trag. Geſ.hor. Lon. Tab. officinarum, Ad. Lob. Ger.
Anguria, Matth. Ang. Lac. Geſ.col. Dod. Lugd. Caſt. Camer.
Cucumer vel Cucumis citrullus, Fuch. Dod. ut: Geſ.hor. Turn.
Cucumer vulgò, Cæſ.
Corticis colore variat, qui alijs viret, alijs ſubcandidis maſculis aſperſus: caro alijs, rubens & dulcior, alijs candida. Semina colore nigro, rubro, fulvo: rarius ſemine caret, ut Cæſ. notavit.

II. Anguria carne lignoſa.
Cucumeris vulgo dicti genus quoddam [illegible]ſtre, carne intus lignoſa, atq; adeo dur[illegible] modo reſiliat, nec frangatur projectu[illegible], C[illegible].

III. Anguria Ægyptiaca.
Anguriæ noſtratibus majores, cortice[illegible]re, quæ intus ſemina tantum & aquam d[illegible]mam continent, Alpin.
an Dullaha Arabum, Cæſ.

IV. Anguria Braſsiliana.
Citrullæ rotundæ, Maurongaus nomine: Le[illegible]rio cap.12.

C U C U R B I T A.

KΟλόκυνθα ἐδώδιμος Dioſcoridi l.2. c.162. dicitur, ad differentiam κολοκυνθίδος, de qua l.4. c.[illegible] meminit: & Theophraſtus 1.hiſt.18. Latinis, Cucurbita à concurvatu, quod facile ſiquid ob[illegible]erit, q[illegible]o n[illegible] extendatur, incurveſcat.

Genera duo prima Cucurbitæ Plinio l.19.c.5. Camerarium & Plebeium quod humi repit [illegible]reſcit q[illegible]a[illegible]ogitur forma, libertate vero penſili conceſſa, jam viſa eſt novem pedum long[illegible]ud[illegible]. Se[illegible]a quæ proxima [illegible]ollo fuerint, proceras pariunt: quæ in medio, rotundas: quæ in lateribus, craſſas brevioresq;.

Calabaſsi ſeu Cucurbitæ in India ad miraculum uſq; augeſcunt, quæ in hac ſola provincia Chile naſ[illegible]untur & Capallos nuncupantur: Cucurbitarum ſpecies propè infinitæ ſunt, quædam immenſa mole monſtr[illegible]a ſunt, quæ diſſecta & reſiccatæ excavantur & ex ijs varia vaſa effinguntur: ex minoribus pocula, aut pate[illegible] ingenioſè calatas concinnant: Joſeph. Acoſta l.4.c.9.

Sic Braſiliani ex Cucurbitis liquidam pultem, Mingau vocatum, ſorbent: Stad.deſ. Braſil. l.2. c.1[illegible].

I. Cucurbica major ſeſsilis, flore albo.
Cucurbita cujus fructus in orbem collectus intumeſcit, Trag.
Cucurbita ſeſsilis, Matth. epit.
Cucurbita major, Fuch. Tur. latior, Dod.
Zuccha ro[illegible]nda, Anguil.
Cucurbita Cameraria major, Dod.gal. Lugd.
Cucurbita ſeſsili fructu, Cord. in Dioſc.
Variat magnitudine, colore corticis, viridi, flavo, candido, maculoſo: aliquando ſulcis diſtinguitur: quædam tuberoſa eſt.

II. Cucur. major rotunda fl. luteo folio aſpero.
Cucurbita Indica, Matth. Caſt.
Zuccha major rotunda, Cord.hiſt.
Cucurb. quam Zuccá marin. Itali vocant; Geſ.h
Cucurbita rotunda, Cæſalp.
Cucurbita Indica rotunda, Lugd.
Cucurbita Indica major & minor, Tab.
Citrullus major, & Pepo major ſyl Ger.ic[illegible]n.
Varia hujus genera, magnitudine, facie, & colore differentia: earum namq; quoddam ge[illegible] eſt, quod utriſq; ulnis vix amplecti poteſt, & [illegible] inſula S. Laurentij, ejuſmodi colore rubro [illegible]avo, albo & ſaporis longè gratioris atq; no[illegible]tes, ubertim proveniunt. Palu[illegible] in n[illegible] a[illegible]ſcot. [illegible]c par.2. Ind. Or. c.5.

III. Cucurbita lagenaria fl. albo, folio molli.
Cucurbita, Brunf. prior, Dodon.
Cucurbita minor, Fuch. Dod. gal. Turn.
Cucurcita plebeja, Gef. hort.
Cucurbita lagenaria, Lob. Caft. Gerard.
Cucurbita lagenaria major & minor, Ad. Tab.
Cucurbita Cameraria minor, Lugd.

Variat fructus, quandoq; lagenarum forma, aliquando ventricofa abfque collo pyri turbinati figura.

IV. Cucurbita lagenaria Americana.

Cucurbitularum ex quibus Americani lagenulas conficiunt, Americus Vefputius navig. 2. meminit, quas viri de collo fufpendunt, quarum una herbâ plena eft quam mandunt: altera farinâ, quam bacillo madefacto, herbæ afpergunt.
an Lagenulæ Americanæ è fructu è mari Auftrali, Cluf. ex. l. 2. c. 8.

Sic in regno Congo, in Cucurbitis aquam adferunt: par. 1. Ind. Or. l. 2. c. 1.

V. Cucurbita oblonga flore albo, folio molli.
Cucurbita fructu oblongo, Trag. Cord. in Diof.
Cucurbita oblonga, Fuch. longa, Tur. Lon. Caft. Tab. Cam. longior, Dodon.
Cucurbita anguina, Dod. gal. Gerard.
Zuccha longa, Anguil.
Cucurbita, Gef. hort. fativa longa, Cæf.
Cucurbita five Zuccha, Ad. omnium maxima anguina, Lob.
Cucurbita Cameraria longa, Lugd.

Falcata figura fæpe crefcit, quædam cervicem tantum recurvam habent: quædam rectitudine fervata bicubitalem, etiam tricubitalem longitudinem acquirunt.

VI. Cucurbita capitata.
Cucurbita quædam fefsilis alba lata, ab altera parte compreffa, Gef. hort.
Cucurbita capitata, Taber.
Cucurbita fungiformis, Gerard.
Cucurbita ftellata five fefsilis, Camer.

VII. Cucurbita verrucofa: & Lugd.

VIII. Cucurbitæ parvum genus, fructu pugni magnitudine, cortice rubro, maculis afperfo, & femine rubro, Joh. Bauhino.

IX. Cucurbitacei generis femen fpadiceum. Fructus alicujus fem. 19. Gareti, Cluf. ex. l. 2. c. 16.

X. Cucurbitis non abfimilis fructus Brafilianus.
Fructus in fylvis cucurbitæ forma non abfimilis, fed longè amplior, quos fruftatim concidunt, in aquam conjiciunt, baculo fpumam excitant, qua pro fapone utuntur, Lerio defc. Brafiliæ fivo par. 3. Ind. Occid. c. 17.

COLOCYNTHIS.

Κολοκυνθὶς aut κολόκυνθα ἀγρία, aut σικύα πικρὰ, aut κολόκυνθα Ἀλεξανδρινὴ, Diofcoridi l. 4. c. 178. Cucurbita fylveftris, Colocynthis dicta, qua minor fativa, Plinio l. 20. c. 3.

Genera varia habentur: alia minor fungofa & levis, quæ officinarum eft: alia major, oblonga ac flava; alia candida: alia rotunda varia: alia fefsilis, nigra, maculata, magna inftar Cucurbitæ: & alia ab hac differens etiam fefsilis, fed minor, alia deniq; turbinata.

I. Colocynthis fructu rotundo major.
Cucurbita agreftis, Brunf.
Colocynthis vera, Trag.
Colocynthis, Matth. Ang. Cord. in Diof. (& Cucurbita deferti) Gef. hort. (& Cucurbita fylv.) Lac Lon. Ad. Lob. (& Cucurbitula amara) Lug. Caft. Gam. Gerard.
Colocynthis prima, Dod. gal. mas, Taber.

Colore eft viridi, magnitudine utramq; manum replente.

II. Colocynthis fructu rotundo minor.
Colocynthis fungofa & levis, Cord. hift.
Colocynthis minor, Gef. append.
Cucurbita fylv. fructu rotundo minor, Cæf.

Colore eft flavo, hujufq; medullâ aridâ officinæ utuntur.

III. Colocynthis oblonga.
Colocynthis grandis oblonga, Cord. hift.
Colocynthis grandis candida folo colore ab oblonga differens, Eid.

Variat colore: alia enim primùm viridem colorem in cortice oftendit poftea maculis candicantibus confpergitur, poftremo totus in luteo pallet, fitque durus & lignofus: alia principio viret quidem, fed mox albicantibus maculis afpergitur, at in maturitate totus albicat. Cordus in fua hiftoria differentias fex propofuit, & ex eo Lugd. hiftor.

IV. Colocynthis pyriformis, feu Pepo amarus.
Colocynthis Germanica, Trag.
Colocynthis 2. Dod. gal. fœmina, Taber.
Colocynthis turbinata, Cord. hift.

Colocynthis pyriformis, Ad.Lob.Lugd Ger.
Colocynthis nigra pyriformis, Cam.
Cucurbita sylv. Dod. figura pyri. Cæs.
Pseudocolocynthis pyriforma, Eyst.

Cucurbita syl. Sompl os Pl[illegible]
V. Colocynthis pomiformis cortice ma[illegible]
Colocynthis exactè sphærica, Ad.
Pseudocolocynthis pomiformis, Eyst.

CUCUMIS ASININUS.

Σικυς ἄγριος Dioscoridi l.4.c.154. Theophrasto 7.hist.6.& 9.hist.10. Cucumus sylvestris Plinio l.2[illegible]

Cucumis sylvestris asininus dictus.
Cucumis agrestis, Brunf.Cord.in Diosc.Lugd.
Cucumis sylv. Trag.Matth.Ang.Fuch.Dod.ut: Lac.Lon.Cæs.Cast.
Cucumis anguinus, Tur.Cord.hist.
Cucumis erraticus vel asininus, Ges.hort.

Cucumer Elaterij sylv. Ad. Lob.
Cucumis asininus, Tab.Ger.Eyst.
Ex hujus succo exiccato & in pastillos conformato fit ἐλατήριον dictum Dioscoridi l.4. c.155. & Theophrasti 9 hist.10. Gaza agitatorium vertit, ut infra lib.12. sect.6. ostenditur.

SECTIO QUINTA.

MALVA; ALTHÆA; ALCEA; CORCHORUS; GERANIUM; SANICULA; PES LEONIS; CANNABIS; EUPATORIUM; POTENtilla; Herba Molucana; Caryophyllata; Dentaria; Epimedium; Pæonia; Leontopetalon; Chrysogonum; Staphis agria.

M A L V A.

Malva μαλάχη Dioscoridi l.2.c.144. & Theophrasto 1. hist.5. à μαλάσσειν ab emolliendo ventre nomen habet, etiam Plinio l.20.c.21. monente: idq; propter naturalem lentorem suum, ut Pa[illegible] de a Martiali l.16. Mollis vocatur. Latinis Malva & Varroni quasi Molva, quod alvum molliat [illegible] acetariis [illegible] Lactuca ad alvum subducendam utebantur.

Duplex est Dioscoridi & Plinio, sativa & sylvestris: subjungit Plinius, duo esse genera q[illegible] amplitudine discernantur, majorem Græcos Malopen vocare in sativis: alteram Malachen: e [illegible] grande folium & radices albæ, Althæa vocatur, &c. Theophrastus duplicem exprimere videtur, dum 1.h[illegible] & [illegible]4. Malvam in arborem transire scribit, Malvam roseam intelligens: dum vero [illegible] ait. Malvam coqui [illegible] idoneam esse, vulgatam Malvam innuit. Antiquitus in Malvarum folijs scriptitatum, Cinna antiquus poeta [illegible] dicat: cujus [illegible] ab Isidoro referuntur: quare suspicari licet huc respexisse Pythagoram, qui ut Aelianus au[illegible] μαλάχης, id est, malvæ folium sanctissimum esse dicebat.

I. Malva sylv. folio rotundo.
Malva, Brunf.Matth. Lac.Cast.
Malva vulgaris, Lugd. vulgatissima, Trag.
Malva sylv. pumila, Fuch Dod.ut: Tur.Thal.
Malva sylv. repens pumila, Lob.Lugd Ger.
Malva sylv Ang. Ad. sylv. supina, Cord.hist.
Malva agrestis minor, Ges hort.
Malva minor, Lon. sylv. minor, Tab. vulgaris minor, Cam.
Malva flore candido, Cæ[illegible]
Var[illegible] rotundioribus & latioribus.
II. Malva sylvestris, folio sinuato.

Malva erratica 2. vel Malva equina, Br[illegible]
Malvæ vulgaris altera species, Trag.
Malva sylv. elatior, Fuch Dod.gal.
Malva sylv. Tur.Ger. sylv. recta, C[illegible] hist.
Malva sylv. vulgaris, Cord. in Diosc. sylv. procerior, Dod. Ad.
Malva sylv. major, Ges.hort. L[illegible]
Malva vulgaris procerior, L[illegible]
Malva vulgaris major Cam.
Malva [illegible] C[illegible]
A[illegible]
III. Malva Americana: q[illegible] 3. in Pr[illegible]

IV. Mal-

IV. Malva hederaceo folio.
Malva quarta, Matth.
Malva hederacea sive montana, Eid.ep.Cast
Malva major tertia, Lugd.

V. Malva folijs crispis.
Malvæ species sinuosa, Cord.in Diosc.
Malva sativa laciniosa, Eid.hist.
Althæa crispa & major, Gesn.hort.
Malva crispa, Gesn.hort.Dodon.Camer.Taber. Ger.Eyst.
Malva crispatis oris, Lob.
Flos est albicans, modò roseus.

VI. Malva folio vario.
Malva trimestris vel pumila, Clus.hist.

VII. Malva rosea folio subrotundo.
Malva sativa antiquorum: quæ cultu arborescit, Theoph. Malope, Plinij.
an Anadendromalache, Galeni.
Malva hortulana, Brunf.
Malva sativa major, Eid.4.
Malva hortensis, Trag.Fuch.Tur.Dodon.Lon. Gerard.
Malva sativa, Dod. gal.Ang.
Malva major Matth. arborea, Eid. 4. sive hortensis, Tab.
Malva Romana, Gesn.hort.
Hastula regia, Eid.
Malva major unicaulis, Matth.Cast.
Malva rosea fruticosa, Adv.Lob. rosea simplici flore, Lugd.
Malvæ alterum genus, Cæs.
Flores candidi, rubentes, modò saturatiùs, modò dilutiùs, aliàs purpuræ modo relucentes: & ex rubro nigricantes: quare Malva hortensis flore simplici albo: flore simplici incarnato: flore simplici rubro, pingitur ab Eyst.

VIII. Malva rosea folio subrotundo, flore pleno.
Malva Romana multiplex, Trag.Gesn.hort.
Malva rosea multiplex, Lob.Lugd.Tab.
Malva hortensis multiplici flore, Dod.
Malva major unicaulis multiplex, Cast.
Flos colore variat, albo, incarnato, rubro, puniceo, nigricante, hinc tres figuræ apud Tab. & Gerardum, & in horto Eyst. quatuor.
Malva arborea multiflora, Tab.
Malva hortensis multiplici flore, Gerard.
Malva arborea flore nigro multiplici, Tab. & Gerard.
Malva rosea multiplex, Tab.
Malva purpurea multiplex, Ger.
Malva rosea multiplex flore albo: flore incarnato: flore pleno atrorubente: flore pleno rubro, Eyst.

IX. Malva rosea folio ficus.
Malva rosea simplex peregrina, Tab.Ger.

X. Malva folio ficus altera: quæ prima in Prodromo.

XI. Malva arborea Veneta dicta parvo flore.
Malva major altera, Matth.Lugd.
Malva arborea, Matth. epit.icon.Cast.& major unicaulis, Matth.epit.desc.
Malva arborescens, Gesn. hort.Dodon.Camer. Cæs.Eyst.
an Malva arborea sylv.Adv.
Flos est cæruleus, nec multo major quàm Malvæ equinæ flos sit: Malva arbor Plinio.

XII. Malva Syriaca.
Cobes Malvæ species, Cam.

A L T H Æ A.

Althæa, alij ἰβίσκος, quæ in sylvestrium malvarum genere est: Dioscoridi lib.3.cap.163. sic dicta ab ἄλθος quod remedium, vel ἀλθαίνειν medendo, quod hujus multiplex usus sit: hinc Dioscoridi, quod inter primas utilis sit. & πολύχρηστος, pluribus remedijs polleat: & Plinio lib.20.cap.21. ab effectus excellentia nominata, quæ à quibusdam Aristalthæa dicatur.

Genera: unius solum meminere, ut & Theophrastus 9.hist.15. ubi Gaza Hibiscum reddidit: at 9.hist.19. florem melinum tribuit.

I. Althæa Dioscoridis & Plinij.
Althæa, Brunf.Trag.Matth.Fuch.Dodon. ut: Turn.Lac.Cord.in Diosc.& hist. (& Malva palustris) Gesn.hort.Lon.Adv.Lob. (& Ibiscus) Lugd.Cast.Tab. (& Bismalva) Ger.
Althæa sive Malvaviscus, Ang.
Malvæ agrestis genus, Gesn.hort.
Malva sylv. prima, Cæs.
Althea vulgaris, Camerar. Thal. Clus.histor. Eystett.

Flores candidi, aut ex albido dilutè purpurascentes.

II. Althæa flore majore.
Althæa pannonica secunda, Clus.pan.& tertia, in hist.
Althæa Thuringiaca Cam.Eyst.

III. Althæa laciniato folio.
Althæa tertia, Clus.pan.Pannonica quarta, Eidem hist.

IV. Althæa frutescens folio rotundiore incano.
Althæa frutex, Clus. hisp. Lob. Gerard. prima, Clus. hist.
Althæa arborescens Clusij, Tab.
Althæa lignosa Dalechampij, Lugd.
Malva altera ad Malopen accedens, Cæs.
Althæa fruticans Hispanica, Eyst.
Gallica majore est quàm Hispanica flore.

V. Althæa frutescens folio acuto parvo flore.
Althæa arborea Olbiæ in Galloprovincia, Ad. Lob.ico.
Althæa arborescens, Cam.Tab.Ger.
Hæc cum quarta eadem non est, licet Lobelius vetit, sed distinguenda, ut rectè Clusius fecit.

VI. Althæa frutescens Bryoniæ folio in Prodromo describitur.

VII. Althæa palustris: & Lugd. Tab Ger.
Althæa palustris cytini flore, Ad. Lob.
Althæa hortensis sive peregrina Dod.
Sida vulgo, Camer. Sida Theophrasti 4. hist. 11 censetur.
Flore est albo & subrubeo.

VIII. Althæa Theophrasti flore luteo.
Althæa altera, sive Abutilon Avicennæ Mat.
Ibiscus Theophrasti, Dod.gal.
Althæa Theophrasti, Gesn.hort.Cæs.Lugd.&
Althæa altera, Eid.
Althæa peregrina, Gesn.hort.
Althæa luteis floribus, Ad Lob.Ger.
Abutilon, Ang.Dod.Castor.Camer.Avicennæ, Eystett.
Malva Theophrasti, Tab.

IX. Althæa Theophrasti similis.
Abutilon Indicum, Cam.
Flos magnitudine rosæ sylv. albicans, interius luteus.

A L C E A.

A*λκέα Dioscoridi libr. 3. cap. 164. fortè sic dicta ab ἀλκή, auxilio vel remedio, cum eius radices Dysentericis & ruptis auxilio sint. Plinio libr. 27. cap. 4. Alcea. Generi sylvestrium Malvarum Dioscorides, qui unius meminit, adscripsit.*

I. Alcea vulgaris major.
Alcea & herba Simeonis, Brunf.
Alcea, malvæ roseæ sylv. genus, Trag.
Alcea, Matth. Fuch. Dod.gal.Cord.in Dioscor. Gesn. hort. Lac.Lon.Lugd.qui duas figuras habet, Cæs.Tab.
Cannabis sylv.& Herba Ungarica, Ang.
Alcea vulgaris, Dod. Adv. Lob. Lugdun.Cam. Clus. hist.Eyst.
Malvæ agrestis genus, Gesn.hort.
Malva verbenaca, Ger.
Alcea est Dioscoridis & Plinij: quibusdam Cannabis sylv. Dioscoridis lib.3. cap.166. alijs Malva Theophrasti.
Folijs variat, acutioribus, rotundioribus, hirsutioribus, lævioribus: flore est ex rubro roseo, vel candidiore.

II. Alcea vulgaris minor.
Dens leonis & Malva querna, Lon.
Alcea minor Dalechampij.
Folijs est in longas lacinias divisis.

III. Alcea folio rotundo laciniato.
Alcea peregrina, Clus.hist.
Malva montana, sive Alcea rotundifolia laciniata, Col.
an Alcea tenuifolia Cordi, Thal.

IV. Alcea Pannonica & Alcea tenuifolia, Cam. quid?

V. Alcea cannabina.
Alcea, Ang.
Alcea fruticosior, Adv. Lob. pentaphylla sive cannabis sylv. Dioscoridis, Eid.ico.
Alcea fruticosa cannabino folio, Clus.hist.
Alcea altera, Cæs.
Alcea cannabina, Cam.
Alcea fruticans, Eyst.
Hæc κάνναβις ἀγρία, Cannabis sylv. Dioscoridis lib.3. cap.166. videtur.

VI. Alcea arborescens Syriaca.
Alcea arborescens, Rauvv.Cam.
Althæa frutex 2. Clus.hist.
Ketmia Syrorum quibusdam.

Alcea Syriaca, Eyst.

Hujus flores è rubro purpurascunt, at vetustate ad cæruleum colorem vergunt: habetur etiam flore candido, quæ

Alcea Syriaca flore candido, Eyst.

Hujus & altera species minore flore, quæ

Althæa frutex tertia, Clus. hist.

VII. Alcea vesicaria.

Alcea Veneta, Trag. Dod. gal. Lugd. Eyst.

Alcea Bononiensis, Gesn. hort.

Hypecoum, Matth. (malè sic dicitur Guil. monente) Lac. Lugd Cæs. Cast.

Hypecoum alterum spurium, Gesn. hort.

Alcea peregrina, Gesn. hort. Tab. Ger. solisequa, Adv. Lob.

Alcea vesicaria, Dod.

Malva Venera, Gesn. hort. Lon.

Herba Ungarica, Lon.

VIII. Alcea hirsuta.

Alcea villosa Dalechamp. Lugd.

an Alcea minor in sylvis folijs Geranij, Cæs.

IX. Alcea Indica magno flore.

Sabdariffa, Lob. Dod. Lugd. Camer. Tab. Ger. Eystett.

Alcea Americana, Clus. hist.

Folijs ludit, prima aliquando integra, communiter in tres lacinias divisa: aliquando instar foliorum Elleborastri in septenas profundas lacinias secta observavimus.

X. Alcea Indica parvo flore.

Exotica malvacea, Bamia Eben quibusdam, Advers.

Trionum Theophrasti, Rauvv. Lugd. ap.

Sabdariffa alia, Lugd.

Bamia, Alp. Cam. Belli ep. 5. ad Clus.

Bamia Alexandrina, Cæs. Cast. ap.

Alcea Ægyptia, Clus. hist.

XI. Alceæ Ægyptiacæ affinis.

Fructus 18. e navigat. Batau. Clus. ex l. 2. c. 15.

XII. Alcea Indica parvo flore altera.

Bamia Ægyptiaca siliqua decagona, cum in alijs pentagona duntaxat, Clus. hist. ap. alt. ad lib. 4.

XIII. Alcea Ægyptiaca villosa.

Abelmosch Ægyptiorum, sive Abutilon Avicennæ, Ponæ ital.

Belmuscus Ægyptiorum nomine ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

CORCHORUS.

Corchori duplicis Plinius meminit: alterius lib. 25. cap. 13. Anagallidem intelligens: alterius lib. 21. cap. 15. inter herbas sponte nascentes & in cibo usitatas: & libr. 21. cap. 32. Alexandrinorum cibus, convolutis folijs ad similitudinem mori, &c. Et Alpino, facultate similis est Althea & Aegyptijs in cibo nil familiarius, aut gratius. Et Judæi cocta folia cum carne edunt, quæ sapore acetosa prædita sunt, annotante Rauvvolfio in suo Hodeporico.

Corchoros Plinij, Lob. Lugd.

Olus Judaicum Avicennæ, quibusdam & Moluchi Arabum, Rauvvolff.

Corcorus sive Melochia, Cam.

Melochia, Alpini.

GERANIUM.

Γεράνιον Dioscoridi lib. 3. cap. 131. à gruini capitis imagine, in summo ejus cacumine visenda, nomen habet: at recentiores, à ciconiæ rostri effigie, Rostrum ciconiæ nominant. Geranium, & aliquibus Myrrhis, alijs Merthryda (rectius Myrrhida) Plinio lib. 26. cap. 11.

Genera duo Dioscoridi: alterum folijs Anemones, alterum folijs Malvæ. Plinio tria sunt: primum similis cicutæ, folijs minoribus, saporis & odoris jucundi: subjungit ex Græcorum sententia, alterum folijs Malvæ, & tertium Anemones.

Geranium Anemones folio rotundo.

I. Geranium batrachiodes folio Aconiti.

Geranij species tertia, Gesn. hort.

Geranij majoris species prima, Eid. ap.

Geranium 2. vel batrachoides alterum, Clus. pan. & hist.

Geranium sive batrachium cæruleum, Tab.

Geranium batrachioides, Ger.

Variat flore cæruleo, albo, albo lineis cæruleis variegato: est & flore cæruleo duplici, sed duplo majore, & dicitur

Geranium batrachioides cæruleum, &

Geranium batrachioides flore albo, Eyst.

II. Geranium batrachiodes hirſutum, flore atrorubente.
an Geranij majoris ſpecies 2. Geſn.ap.
Geranium primum pullo flore, Cluſ. pan. & hiſtor.
III. Geranium batrachiodes odoratum.
Geranium montanum, Geſn.col.
Geranium batrachioides alterum, Dod.
Geranium batrachioides longius radicatum, Lob. Lugd.
Geranium macrorhizon, Cam.Eyſt.
Pes columbinus in ſylvis naſcens alter, Cæſ.
IV. Geranium ſanguineum maximo flore.
Sanguinaria radix, & Geranium 3. Trag.
Geranium alterum majus, Geſn.hort.
Geranium hæmatodes, Dod. gal. Lugd. Cluſ. pan. Thal. Cam.
Geranium ſextum, Fuch. Tur. Lac. Lon.
Geranium gruinum ſanguinale hæmatodes ſupinum radice reptrice, Lob.ico.
Geranium 7. hæmatodes, Cluſ.hiſt.
Geranium ſanguinarium, Eyſt.
V. Geranium batrachiodes, Gratia Dei Germanorum, Lob.
Geranium quartum (ſanguinariæ radicis ſpecies) Matth. Lugd. Caſt.
Geranium 5. Fuch. Lac. Lon. ſextum, Tur.
Geranium batrachiodes, Dodon. Camer. Thal. Lugdun.
Geranium batrachiodes ſive magnum cæruleum, Adv.
Geranium batrachiodes primum, Cluſ.pan.
Geranium ſanguinarium, Tab. majus, Eyſt.
Geranium tertium batrachiodes majus, Cluſ. hiſtor.
Duplex eſt: grandius floribus cæruleis aut albis, & quidem eodem loco: minus, rubris.
VI. Geranium batrachiodes flore variegato.
Geranium Anglicum variegatum, Eyſt.
XII. Geranium batrachiodes, Collum gruis Germanorum.
Geranium quartum, Fuch.
Gruinalis, Dod. Lugd.
VIII. Geranium montanum fuſcum.
Geranium montanum, Dod.
Geranium fuſcum, Lob. Lugd. Eyſt.
Geranium maculatum, Tab. ſive fuſcum, Ger.
IX. Geranium tuberoſum majus.
Geranium primum, Matth. Ang. Lugd. Caſt.
Geranium bulboſum Matthioli, Tab.
Geranium ſubrotunda radice Dioſcoridis, Geſn. hort.
Geranium tuberoſum, Dod. Lugd. vel 10 Tab.
Geranium tuberoſum majus, Cam.
Geranium bulboſum, Dioſcoridis, [illegible] Adv. Lob.
X. Geranium tuberoſum minus.
Geranium tuberoſum minimum, Cam.
XI. Geranium radice grumoſa.
Geranium tertium, vel bulboſum Pennæi, Cluſ pan.
Geranium 4. vel bulboſum, Eid.hiſt.
XII. Geranium nodoſum.
Geranium quintum nodoſum Plateau, Cluſ.hiſt.
Geranium ſextum tuberoſum Plateau, [illegible]
an Geranium ſive batrachium cæruleum, Tab.
an Geranium batrachioides, Ger.
XIII. Geranium parvum foliis ra[illegible].
Geranium 8. vel Salmaticenſe roſtratum, Cluſ. hiſtor.
XIV. Geranium argenteum alpinum.
Geranium alpinum longius radicatum, Ponæ.
XV. Geranium lucidum ſaxatile.
Geranium ſaxatile [illegible], Thal.
Geranium ſaxatile, Cam.Eyſt.
Geranium alterum montanum ſaxatile rotundifolium, Colum.

Geranium Malvæ folio.

I. Geranium folio Malvæ rotundo.
Geranium alterum, Hermolai, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dodon. gal. Turn. Lac. Lon. Caſt. Thal.
Geranij vulgaris ſpecies, Geſn.hort.
Pes columbinus, Dodon. Adv. (ſeu Geranium alterum Dioſcoridis) Lob. Cæſ.
Geranium aliud, Lugd.
Geranium columbinum, Tab. Ger.
Geranium malvaceum ſive Balſaminum, Cam.
Duplex eſt majus & minus. majori caules majores & folia paulo molliora: minori omnia minora & folia aſperiora. Sic folia modo in profundiores, modo breviores & latas lacinias diviſa ſunt: floris magnitudine [illegible] differunt: flore triplo majore & cærulei elegantioris coloris ex horto Dei habemus.
II. Geranium columbinum tenuis lacin[illegible] arum: quod 2. in Prodromo.
III. Geranium folio Althææ.
Geranium ſext[illegible] Matth. Lug[illegible] C[illegible]
Geranium a ca[illegible]

Geranium malacoides. Ad. Lob. Ger.
Geranium altheodes, Cam.
Geranium Monspeliacum, Tab.
Pes columbinus tertius, Cæs.

Sub Geranio 2. etiam hoc intelligit Dioscorides, dum gruum rostra tribuit. Geranium folijs candidioribus malvæ, Plinio.

IV. Geranium malacoides minus: quod 1. in Prodromo.

Geranium folio Cicutæ vel Myrrhidis.

I. Geranium Cicutæ folio acu longissima: quod 3. in Prodromo.

II. Geranium Cicutæ folio moschatum: & inodorum.
Acus moschata, Eric. Cord. Cæs. Col.
Herba moschata, Ang.
Geranium, Trag.
Geranium 1. Matth. edit. 1. Fuch. Dod. gal. Tur. Lac. Lon. Cast.
Geranium tertium, Matth. edit. post. Lugd.
Geranium supinum, Dod. majus, Cord. hist.
Geranium πανδιπέταλον, Thal.
Myrrhida Plinij, rostrum Ciconiæ, Ad. Lob.
Geranium moscatum, Cam. Ger. Eyst.
Geranium myrrhinum, Tab.

Hoc vel odoratum moschum redolens, vel inodorum est.

III. Geranium Coriandri folio odorum.
Geranium Apulum Coriandri folio alterum odorum, Colum.

IV. Geran. cicutæ folio minus, & supinum.
Herba Roperti & Geranium quartum, Brunf.
Geranium minus & primum, Trag.
Myrrhida Plinij & Rostrum ciconiæ inodorum vulgatum, Lob. ico.

Geranium 7. sive Geranium gruinum, Dod.
Geranium minus vel arvense, Tab.
Geranium moschatum inodorum, Ger. Eyst.

Flos communiter bresilici coloris: aliquando albus est: hinc duæ figuræ,

1. Geranium minus, Tab.
Geranium moschatum inodorum, Ger.

2. Geranium arvense album, Tab.
Geranium inodorum album, Ger.

V. Geranium Robertianum primum.
Geranium tertium, Brunf. Matt. Fuch. Tur. Lac. Lon. Thal.
Gratia Dei, vel Geranium quibusdam, Trag.
Sideritis tertia, Dod. gal. Ang. Gesn. col. Lac. Lonic.
Panax Herculeum, Ang.
Geranium Robertianum, Ad. (Sideritis Achilleadon, aut congener) Lob. Dod. Cam. Tab.
Rupertiana vulgo. Cæs.
Herba Ruperti & Geranium secundum Dioscoridis, Lugd.

Duplex est: alia omnino viridis, quam fœminam faciunt: alia rubens, quæ præfertur: triplex differenria in Advers.

VI. Geranium Robertianum alterum.
Geranium quartum, Fuch. Tur. Lac. Lon. quintum, Matth.
Geranium gruinale, Dod. gal. Lugd.
Geranei Robertiani altera species, Ad.
Geranium violaceum (vel 12.) Tab. Ger.

VII. Geranium latifolium longissima acu.
Geranium Creticum annuum hæmatodes, Lobelio.
Geranium Creticum, Camer. Tabern. Gerard. Clus. hist.

SANICULA.

Sanicula à sanandis vulneribus nomen traxisse videtur: Doctissimus Columna sub Sideritide tertia Dioscoridis pingit & describit.

Sanicula officinarum.
Diapensia Brunf. Matth. Cast. cui & Pentaphylli quinta species.
Sanicula, Brunf. Trag. Dodon. ut: Anguil. Gesn. hort. Lac. Lon. Cæs. Camer. Thal. Tabern. (cui & Consolida quinquefolia) Eystett.
Sanicula mas, Fuch. Lugd.
Sanicula & Diapensia, Ad. Lob. Ger.
Sideritis tertia Dioscoridis, Col.

PES LEONIS.

Pes Leonis a forma foliorum. Vulgo Alchimilla, quod Alchimistarum præconijs celebrata sit.

I. Alchimilla vulgaris.
Pes leonis Brunsuic. Brunf. Fuch. Lon.
Leontopodium, Brunf.
Alchimilla, Trag. Dodon. ut: Lac. Anguil. Adv. Lob. Cæs. Thal. Tabern. Gerar. Eystett. vulgaris, Clus. hist. Cam.

Stella-

Stellaria, Matth. Cast. Lugd.
Drosera & Drosium, sive ὑγρόδροσον, à rore folijs insidente, Cord. in hist.
Stella herba Italis, Gesn. hort.

Flosculi communiter colore pallido et badio bacei: rarius albi.

II. Alchimilla alpina quinquefolia, in Prodromo descripta.

CANNABIS.

K*άνναβις Dioscoridi libr. 3. cap. 165. & Plinio libr. 20. cap. 23. Cannabis quæ in sylvis primum nata est. Est autem sativa & sylvestris: Sativa, mas & fœmina. Sic quæ floret fructum non fert, quæ fructum fert, non floret.*

I. Cannabis sativa.
Cannabis, Brunf. Matth. Ang. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Tab. Ger.
Cannabis major, Trag.
Cannabis sativa, Fuch. Cord. in Diosc. fœcunda, Dodon.
Cannabis mas, Dod. gal.

II. Cannabis Virginiana.
Cannabis in Virginea spontè prodit à nostra caule & folijs diversa, materia tamen perinde bona: in desc. Virgin.

III. Cannabis erratica.
Cannabis fœmina, Trag. Dod. gal. Lugd.
Cannabis erratica paludosa sylvestris, Ad. Lob.
Cannabis sterilis, Dod. Cam. sylv. Cast.

IV. Cannabi similis exotica.
Bangue, Garziæ, Acostæ, Monard. Frag. Cast. Lugdun.
Bangue cum Maslac Turcorum affinitatem habet, Clus. in Acost.
Bangue arbor cannabi similis ad omnia ferè utilis ceu Amfion (sive Opium) Linscot. part. 4. Ind. Or. c. 35.
Bangue crebri apud Ægyptios & Turcas usus, quod triplici modo parant, & primum Asis: alterum, Bosa: tertium, Bernavi, quod verum & genuinum Bangue est, Palud. notis in Linsc.

Cum folia cum cannabi similitudinem habeant, & cortex in fila diduci possit, huc referimus.

Herbæ exoticæ quæ in fila instar Cannabis diducuntur.

I. Herba de Bengala.
In Bengala ex herba quam ad colum instar lini nent, telam texunt, quæ subtilitate sericum antecellit: ex folijs linteamina elaborant, pingentes nunc flosculos, nunc historias vario colore, quæ lectulis insternuntur: Linsc. par. 2. Ind. Oriental. 18. & in Madegascar & in Bat... part. 3. c. 11.

II. Tokaun folia oblonga & acuta ex quibus fila detrahunt, & reticula piscatoria inde contexunt: Stad. in Brasil. l. 2. c. 8.

III. Herba in cujus folijs sericum instar tenuis pellicula nascitur, cujus folia duos pedes longa, unum lata, & ad binos pedes cum semisse in Virginia & Persia adolescit: desc. Virgin.

IV. Radix filamentosa sericea.
Tit planta in sylvis nascens sine fructu radice geminorum compressorum pugnorum magnitudine, coma flavescente mollissimum sericum referente, quo pro plumis utuntur ad lectisternia: Linscot. par. 3. Ind. Or. 6.

EUPATORIUM.

E*ὐπατόριον Dioscoridi lib. 4. cap. 41. ἡ πατόριον Oribasio in collect. & ἡ πατῖτις, id est, Hepatica, quod hepati medeatur. Plinio lib. 25. c. 6. Eupatoria regiam auctoritatem habet. Sunt qui velint nomen ab inventore Mithridate cognomento Eupatore habere.*

I. Eupatorium cannabinum.
Salvia, Brunf. ico.
Herba S. Kunigundis, Trag. prima, Tab.
Eupatorium vulgare, Matth. Tur. Dodon. Lugdun. Cast.
Eupatorium adulterinum, Fuch.
Pseudohepatorium mas, Dod. gal. Thal.
Eupatorium Avicennæ creditum, Ang. Gesn. h. Lac. Lon. Cam.
Eupatorium aquaticum, Gesn. col.
Trifolium cervinum aquaticum, Gesn. hor.
Cannabina aquatica mas, Ad. Lob. (sive Eupatorium mas) Colum.
Eupatorium, Cæs.

II Can...

II. Cannabina aquatica folio tripartito diviſo.
Verbena ſupina vel tertia, Trag.
Verbena recta, Cord. in Dioſc.
Verbeſina, Geſn. ap.
Forbeſina Bononienſium, Geſ. hor.
Pſeudohepatorium fœmina, Dod. gal. Thal.
Hepatorium aquatile, Dod.
Hydropiper, Lugd.
Bidens folio tripartito diviſo, Cæſ.

Folia communiter in tres partes, aliquando quinque & ſex digitorum inſtar diviſa ſunt.

III. Cannabina aquatica folio non diviſo.
Eupatorium cannabinum fœmina Septentrionalium, Ad. Lob. ico.
Hydropiper aliud Dalechampij, Lugd.
Bidens folio non diſſecto, Cæſ.
Eupatorium cannabinum chryſanthemum, Tab. Ger.
Conyza paluſtris, Eyſt.
Cannabinæ aquaticæ ſimilis capitulis nutantibus: in Prodromo.

IV. Eupatorium veterum ſive Agrimonia.
Agrimonia, Brunf. Dod. Lon. Cæſ.
Eupatorium vulgare, Trag.
Eupatorium, Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Dioſ. & hiſt. Lac. Tur. Caſt. Tab. verum, Lugd.
Eupatorium Græcorum, Ad.
Eupatorium Dioſcoridis & aliorum Græcorum, Geſ. hort. Lob. Thal.
Eupatorium Dioſcoridis & Avicennæ, Anguil Colum.

Hoc Eupatorium eſt Græcorum & Avicenæ, & Eupatoria Plinij: quibuſdam ejuſdem Plinij Agrimonia in arvis naſcens.

V. Eupatorium odoratum.
Agrimonia odorata, Cam.
Eupatorium Dioſcoridis odoratum, Caſt.
Eupatorium alterum odoratum & aromaticum, Colum.

VI. Agrimoniæ ſimilis.
Agrimonoides, Colum. à quo accepimus: & poſtmodum etiam ex Italia ſemẽ, nomine Pimpinellæ folio Agrimoniæ miſſum fuit.

POTENTILLA.

Potentilla ab eximijs viribus nomen obtinuit: alijs Argentina, à foliorum argenteo ſplendore. Sunt qui Stephanomelidem Plinij l.26.c.13. cenſeant: alij ad Argemonem referunt.

Potentilla, Brunf. Matt. Fuch. Lon. Cæſ. Lug. (& Argentina ſylveſtris) Caſt. Thal.
Tanacetum agreſte, Brunf. 4.
Anſerina, Trag. Tab.
Argentina, Dod. ut: Ad. Lob. Ger.
Argemone altera, Fuch. ico. Geſ. hort.

HERBA MOLUCANA.

Herba Molucana, Acoſta, & ex eo Lugd. vulgo remedium pauperum & deſtructio Chirurgorum, quia inſignis vulneraria eſt: in Maluco abundè naſcitur.

CARYOPHYLLATA.

Caryophyllata, ab odore radicis ſic dicta, quod vernali tempore eruta, Caryophyllum aromaticum odore referat: vulgus ab inſigni ejus efficacia Herbam Benedictam & Sanamundam appellat. Sunt qui ad Lagopum Dioſcoridis lib.4. cap.17. referant: alij rectius ad Geum Plinij lib.26. cap.7. alij ad ejuſdem lib.25. c.9. Argemoniam cujus radix thus redoleat.

I. Caryophyllata vulgaris.
Garyophyllata, Brunf. Trag. Dod. gal. Geſ. hor. Lonic.
Garyophyllata altera, Ang.
Herba benedicta, Brunf. 4.
Benedicta, Geſn. hort.
Caryophyllata, Matth. Lac. Lugd. Thal. Caſt. Tab. Ger. vulgaris, Ad. Lob. Cam. Cluſ. hiſt.
Caryophyllata hortenſis, Fuch.
Geum, Tur. urbanum, Geſ. hort.
Gariofilata vulgo, Cæſ.

II. Caryophyllata vulgaris majore flore.
Caryophyllata ſylveſtris, Fuch.
Caryophyllata montana vulgari ſimilis, Cam

III. Caryophyllata folijs hederæ terreſtris.
Caryophyllata ſylv. vel quarta, Tab.

IV. Caryophyllata aquatica nutante flore.
Benedicta ſylv. Trag.

[illegible], G[illegible].
Caryophyllata Septentrionalium rotundifolia papposo flore, Ad. Lob.
Caryophyllata montana Dalechampij, Lugd. Eyst[illegible].
Caryophyllata montana 1. Clus. pan. & hist.
Caryophyllata major seu purpurea, Thal.
Caryophyllata aquatica, Cam. ep. palustris, Camer. Tabern.

V. Caryophyllata aquatica altera.
Caryophyllata montana tertia, Clu. pan. & hist.
Variat flore simplici & multiplici.

VI. Caryophyllata alpina lutea.
Caryophyllata montana, Matth. Lugd. 1. montana, Anguil.
Geum alpinum & quartum, Gesf. hort.
Caryophyllata major rotundifolia, Lob.
Caryophyllata montana, Dod. Tab. Ger.
Caryophyl. montana secunda, Clus. pan. & hist.
Caryophyllata alpina, Cam.
[illegible] alterum genus [illegible] Ca[illegible].
[illegible]: rarius [illegible].

VII. Caryophyllata alpina [illegible] & Pro[illegible].
Caryophyllata alpina [illegible].
Caryophyllata alpina [illegible] Eid. Ital.

VIII. Caryophyllata alpina [illegible].
Caryophyllata alpina [illegible] Italic.

IX. Caryophyllata alpina [illegible].
Caryophyllata alpina pen[illegible] ico Gerard.
Caryophyllata montana, Cast.
Caryophyllata alpina quinquefolia, Ta[illegible] an Polyrrhizos latifolia, Lugd.
Variat folijs latioribus, angustioribus.

D E N T A R I A.

Dentaria a radicis forma & colore nominatur, quae candidis [illegible] ex pluribus [illegible] componitur: quibusdam a colore Coralloides & Alabastrites. Sunt qui [illegible] Viola re[illegible] [illegible] & Symphyta: alij inter Saxifragias: alij inter Saniculas recensent an Ceratia [illegible].

I. Dentaria heptaphyllos.
Saxifragae montanae alia species, Gesf. hor.
Coralloides altera, Cord. hist.
Viola dentaria altera, Dod.
Alabastrites altera, Lob.
Dentellaria altera, Lugd.
Aconiti lycoctoni genus alterum Dalech. Lugd.
Dentaria major, Caes. altera, Tab.
Dentaria ἐπτάφυλλος, Clus. pan. & hist. Ger.

II. Dentaria pentaphyllos: & Cam. & Ger.
Dentaria minor, Matth. Lugd. altera, Caes. Tab.
Coralloides, Cord. hist. ico.
P[illegible] quibusdam, sive Sanicula alba, Gesf. hort.
Saxifraga montana quinis folijs, Eid.
Viola dentaria prima, Dod.
N[illegible] alpina herbariorum alabastrites, A[illegible].
D[illegible] rubra Dalech. Lugd.
Co[illegible] Cordi, Th[illegible] & Rhizocorallium.
Dentaria sexta [illegible] aphyllos prima, Clus. hist.
[illegible] altera, Tab.
[illegible] & tactu asperis [illegible] altera [illegible] tibus neq[illegible] adeo satura viriditate pr[illegible]tis: [illegible] jus enim magis est dentata, [illegible] plurimis crassis squamis ex[illegible] sper[illegible].
Dentaria sexta [illegible] hae[illegible].
Dentaria septima [illegible] hist[illegible] nominatur.

III. Dentaria hepta[illegible].
Coralloides, Cord. hist. descr.
Coralloidis alia species, Cord. histor. icone vitiosissima.
Dentaria bulbifera, Lob. Cam. Ger.
Dentaria baccifera, Clus. pan. & hist.
Dentaria minor, Caes.
Dentaria septifolia, Ger.
Haec heptaphyllos, rarissime pe[illegible] flos albus aut ex candido leviter pu[illegible].

IV. Dentaria baccifera foli[illegible].
Dentaria angustifol. baccifera peculiaris, E[illegible].

V. Dentaria triphyllos.
Dentaria coralloide radice 2. Clus. pan. [illegible].
Dentaria enneaphyllos, Lob.
Dentaria, C[illegible] trifolia, T[illegible].
Dentaria [illegible] [illegible] Clus. [illegible].
Ceratia Pl[illegible] C[illegible].

EPIMEDIUM.

Epimedion Dioscoridi lib. 4. cap. 19. caulis est non magnus, hederæ foliis denis aut duodenis, neque semen, neque florem proferens: radicibus tenuibus, nigris, gravis odoris, gustu insipido. Idem habet Plinius lib 27. cap 9. ubi alii qui Epimedium, alij Epimeudinum legunt. Quibusdam Epipetron ejusdem lib. 21. cap. 15. de qua nisi quod nunquam floreat, imitatus Theoph. 7. hist. 8. cui Epimetrum penitus flore caret.

Epimedium Anguil. (cui & Lunaria quorundam) Adv. Dodon. Lobel. Lugdun. Tabern. Camerar.

Planta altera in montibus Liguriæ, Cæs.

PÆONIA

Παιωνία ἡ γλυκυσίδη, quibusdam πεντόβορον cujus radicem aliqui ἰδαίους δακτύλους vocant, Dioscoridi lib. 3. cap. 1,7. Παιωνία ἡ γλυκυσίδη (casta, aliis dulcisida Gaza reddente) Theophrasto 9. hist. 9. Et Plinio lib. 27. cap. 1 Glycisidæ, quam aliqui Pæoniam aut Pentorobon appellant. Eidem lib. 25. cap. 4. Pæonia vetustissima inventu est, nomenque authoris retinet, quam quidam Pentorobon appellant, alij Glycysiden Dicta Pæonia, a Medico Pæone, qui ea Plutonem ab Hercule vulneratum, Homero Odyss. 5. figente, curasse perhibetur.

Genera duo Dioscoridi: mas, folia juglandis habet, in fœmina Smyrnij modo dividuntur: mari radix digitali crassitudine, alba: fœminæ radicibus ceu glandes circiter septem aut octo adhærent, ut in Asphodelo. Plinio lib. cit. duo genera: fœmina. cujus radicibus balani longiores circiter octo aut sex adhærent: mas plures habet, quoniam non una radice nixus est, palmi altitudine & candida. addit semen in siliquis, aliud grano rubente, aliud nigro.

I. Pæonia folio nigricante splendido, quæ mas.
Pæonia nobilior, vel 2. Trag.
Pæonia mas, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Adv. Lob. Dod. Cæs. Lugd. cum duplici figura, Tabern. Ger. Eyst.
Pæonia mas folijs nucis, Gesn. hort.

Variat floris colore purpureo, incarnato: & hujus herbæ folia latiora segmenta habet, quæ subtus exalbida; hinc Eyst.
Pæonia mas flore purpureo.
Pæonia mas flore incarnato.
Pæonia mas major.
Pæonia mas major flore incarnato, Eyst.

Floris amplitudine reliquas superat: & herbæ folia in latiores & pauciores virescentes particulas dividuntur.

II. Pæonia communis vel fœmina.
Pæonia, Trag. Turn. Lon.
Pæonia fœmina, Brunf. Fuch. Anguil. Dodon. gal. Cord. in Dioscor. & histor. Gesn. hort. Adv. Lob. Cam.
Pæonia fœmina altera, Dod. Lugd.
Pæonia vulgaris fœmina, Clus. hist.
Pæonia rubra flore simplici, Eyst.
Aglaophotis Æliani censetur.

III Pæonia fœmina altera.
Pæonia fœmina, Matth. Lac. Cast. Cam.
Pæonia fœmina prior, Dod.
Pæonia promiscua seu neutra, Adv. Lob.
Pæonia altera vel fœmina Dioscoridis, Cæs.

IV. Pæonia tenuis laciniata subtus pubescens flore purpureo.
Pæonia Hispanico semine nata, sive secunda, Clus. hist.
Pæonia Hispanica sive pumila, Cam.
Pæonia pumila fœmina, Lob. ico.
Pæonia pumilis, Eyst.
an Pæonia minor, Gesn. hort.

V. Pæonia folio subtus incano, flore albo vel pallido.
Pæonia albo flore, Lob.
Pæonia leucanthemos, Psiphedila Bellonij, Camerar.
Pæonia Cretica, Clus. hist.
Pæonia alba quæ promiscua est, & [illegible] vocatur, Hon. Belli epist. 1.

Huc referri potest ea, quę flore est pallescente.
Pæonia ochranthemos Chamerarij. quamvis & illa, flore non solum sit albo, &
Pæonia simplex niveo flore, Cl. hist. sed etiam flore candicante aliquid rubri dilutioris aspersum habente.
Pæonia mas flore albo, Eyst.

VI. Pæonia aquilinæ folijs.
Pæonia quarta folijs supernè virentibus, infernè pubescentibus Clus. hist.

VII. Pæonia pomi arantij colore.
Pæonia tertia folijs per oras crispis, inferne cinericei coloris, flore carnei dilutioris, Cl. hist.

Pæonia peregrina flore coccineo, Eyſt.

VIII. Pæonia flore variegato.
Pæonia quinta, Cluſ. hiſt.

Flos interdum carneus, aut ruber, aliquando media ex parte ruber, alijs carneus, vel utroque colore radiatim diſtinctus.

IX. Pæonia peregrina flore ſaturè rubente.
Pæonia Byzantina prior, Cluſ. hiſt.
Pæonia Byzantina major, Eyſt.

X. Pæonia peregrina flore dilutè rubente.
Pæonia Byzantina altera, Cluſ. hiſt.
an Pæonia Byzantina minor, Eyſt.

Flos illo paulo major, dilutioris coloris, ſiliquæ breviores, ſemina rotundiora minuſque nigra ſunt.

Pæonia flore pleno.

I. Pæonia fœmina flore pleno rubro majore.
Pæonia fœmina multiplici flore, Geſn. hort. Dod. Tab. Ger.
Pæonia [illegible], L[illegible]
Pæonia [illegible], [illegible]
Pæonia polyanthos flore rubro, Eyſt.

Flos hujus aliquando [illegible] natur [illegible] ex hujus ſemine tr[illegible] æ. 1. flore ſimplici ſex foliorum [illegible] plici octo foliorum [illegible], colore [illegible] rubro. 3. flore pleno [illegible] major.

II. Pæonia flore pleno rubro minore.
Pæonia pleno rubro flore minor, [illegible]
Pæonia altera flore pleno [illegible] Camer.

III. Pœonia fœmina flore albo [illegible]
Pæonia fœmina polianthos flore albo, [illegible] Gerard.

IV. Pæonia flore ex albido pleno [illegible] minor.
Pæonia ſexta, ſive exalbida plena, Cl[illegible]
Pæonia flore pleno incarnato, [illegible]

L E O N T O P E T A L O N

Λεοντοπέταλον Dioſcoridi lib. 3. cap. 110. Leontopetalon, quod alij Rhapejon, Plinio lib. [illegible] ridi flos punicei coloris Anemone ſimilis: cujus Plinius non meminit. at luteum ſolum [illegible].

Leonropetalon (id eſt, leoninum folium) Adverſ.
Leontopetalum, Matth. Ang. Geſn. [illegible] Lob. Dod. Lon. Lugd. Cæſ. Caſt. [illegible]

C H R Y S O G O N U M.

Χρυσόγονον Dioſcorides lib. 4. cap. 56. meminit, quod aliqui Jacobæam mar[illegible] cenſent, cum tamen ſui generis planta ſit.

Leontopetalo affinis folijs quernis. append. Caſtor. Ponæ Ital.
Chryſogonum Dioſcoridis, Rauvvolf. & Lugd.

S T A P H I S A G R I A.

Σταφὶς ἀγρία Dioſcoridi lib. 4. cap. 156. Aſtaphis agria, ſive Staphis, Plinio lib. 23. ca[illegible] herba pedicularis, ab effectu, unde & Phthiroctonon dici poteſt, cum nunc in Græcia [illegible] granum pedicularium nominetur.

Staphis agria, Trag. Matth. Fuch. Dod. utr. Geſn. hort. Turn. Adv. Lob. (ſive Vitifolia) Lugd. Cæſalp. Caſtor Camer.
Pedicularis, Cord. in Dioſc.

SECTIO SEXTA.

QUINQUEFOLIUM; HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA; FRAGARIA; TRIFOLIUM; MEDICA; LOTUS, MELILOTUS.

QUINQUEFOLIUM.

Πεντάφυλλον (quod nomen à numero foliorum habet) Dioscorides lib. 4. cap. 42. proposuit, cui folia sint Menthæ, quina singulis pediculis, raro plura, in ambitu serrata, flores ex candido pallescentes, auriculos: radice subrubra, oblonga, &c. Sic & Theophrasto 9. hist. 14. πεντάφυλλον, ubi Gaza Quinquefoliam & Quinqueperam vertit. Et Plinius lib. 25. cap. 9. Quinquefolium nulli ignotum est, Græci vocant Pentapetes sive Chamæzelon, sive Pentaphyllon.

Quinquefolium flore albo.

I. Quinquefolium album majus caulescens: quod 1. in Prodromo.

II. Quinquefolium album majus alterum.
Pentaphyllum verum ac nobile, Trag.
Quinquefolium majus candidum, Fuch.
Pentaphyllũ albũ, Matt. Ad. majus fl. albo, Eyst.
Quinquefolium 1. Tur. album, Dod. gal. Gesn. ap. Lugd.
Quinquefol. sive Pentaphyll. 1. Clus. pan. & hist.
Quinquefolium sylvaticum, Tab. Ger.

III. Quinquefolium album minus: quod 2. in Prodromo.

IV. Quinquefolium album minus alterum.
Quinquefolij albi species quædam, Gesn. ap.
Quinquefolium 2. minus albo flore, Clus. pan. & histor.

Quinquefolium flore luteo.

I. Quinquefolium majus repens.
Pentaphyllum minus, Brunf. vulgare, Trag.
Pentaphyllon, Gesf. hor. Cast. Dioscoridis, Tab.
Pentaphyllon majus, Thal. luteum majus, Dodon. gal. Lugd.
Pentaphyllon 1. & 2. Lon. repens, Cam.
Quinquefolium, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Adv. Lob. (sive Pentaphyllum vulgare) Cæs. secundum, Tur.
Quinquefolium majus, Dod. Ger. luteum majus, Fuch.

II. Quinquefolium minus repens aureum.
Quinquefolij quarti secunda species, Clus. pan. & histor.

III. Quinquefolium minus repens luteum.
Quinquefolij minimum genus, vel 1. Trag.
Pentaphyllum minus luteum, Adv.

IV. Quinquefolium minus repens lanuginosum luteum.
Quinquefolij quarti prima species, Clus. pan. & hist.
Pentaphyllũ sive Quinquefolium minus, Tab.
Incana pentaphyllæa, Ger.
an Pentaphyllon Bavaricum, Cam.

V. Quinquefolium minus repens alpinum aureum.
Quinquefolium tertium, Clus. pan. & hist.

VI. Quinquefolio similis Enneaphyllos: 4. in Prodromo.

Quinquefolium erectum.

I. Quinquefolium folio argenteo.
Pentaphyllon exiguum alterum, Trag.
Pentaphyllon album, Matth. canum, Thal.
Pentaphyllon luteum minus, Dod. gal. rectum minus, Cam.
Pentaphyllon tertium, Lon.
Quinquefolium luteum minus, Fuch. Tur. Lug.
Quinquefolium petræum majus, Tab.
Quinquefolium Tormentillæ facie, Ger.

II. Quinquefolium rectum luteum.
Pentaphyllon majus, Brunf. Lob. obs. Eystett. rectum majus, Cam.
Pentaphyllum aliud album, Adv.
Quinquefolium luteum rectum, Gesn. ap.
Quinquefolium vulgare, Lob. ico. Ger. alterum vulgare, Dod.
Quinquefolium Theophrasti majus, Tab.
Heptaphyllon Hermolai, Cæs.
Pentaphyllon flore albo, Lugd.
Folia terna, quina, sena, ut plurimum septena, in eadem planta observantur: flores sublutei, albi, rubri. Hinc figuræ duæ
Quinquefolij & Pentaphylli albi & rubri, Lob.
Quinquefolij Theophrasti majoris & albi, vel majoris 1. & 2. Tab.
Quinquefolij vulgaris & Pentaphylli purpurei, Ger.

III. Quinquefolium montanum erectum hirsutum, luteum: quod 3. in Prodromo.

IV. Quinquefolium fragiferum ...
Fragaria quarta, Trag.
Quinquefolium 5. Clus. pan. quintum fragiferum, Eid. hist.
Quinquefolium fragiferum sextum, Tab.

V. Quinquefolio frag... affinis.
Pentaphyllum supinum Tormentillæ facie, Lob. Lugd.
Pentaphyllum supinum Potentillæ facie, Clus. pan. & hist.
Quinquefolium tertium serpens, Lob.
Quinquefolium fragiferum repens, Tab.
Fragaria vesca, Ger.

VI. Quinquefolium palustre rubrum.
Pentaphyllum rubrum, Dod. ...
palustre, Lob. ico. Thal. Ger.
Pentaphyllon palustre Cor. ...
Quinquefolium quartum, Dod.
Quinquefolium palustre, Gesn. ...
Quinquefolium rubrum, Lugd.
Folijs quinq; & sex variat, unde ... heptaphyllum dicitur.

VII. Quinquefolium ...
Pentaphyllon ... Thal.

VIII. Quinquefolium ...
Pentaphyllum Indicum, Clus. ex ...

HEPTAPHYLLON SIVE TORMENTILLA.

Tormentilla, quod radicis pulvis cum aluminis & pyrethri momento, cavis dentium ... tormentum sive cruciatum sedet: quam alij Pentaphyllis, alij Bistortæ adnumerant ... Dioscoridis suspicantur. Heptaphyllon, id est, Septifolium a quibusdam, a ... orum ...

I. Tormentilla sylvestris.
Tormentilla, Brunf. Trag. Matt. Dod ut: Cord. in Diosc. & hist. Ang. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lug. Thal. Cast. Tab. (& Consolida rubra) Ger. Eyst.
Heptaphyllum, Fuch. Turn. Gesn. hort.
Hujus folia aliquando aversa parte candida sunt: aliquando quina, sæpissimè septena.

II. Tormentilla alpina vulgaris major.
Tormentilla alpina, Cam.
Radix odoratior, rubicundior ac major vulgari.

III. Tormentilla alpina folio sericeo.
Argentaria petræa, Gesn. hort. alpina, Eid. col.
Pentaphyllum argenteum, Ang.
Pentaphyllum alpinum petræum ... minimum, Adv. Lob. ico Ger.
Heptaphyllon, Clus. hisp. & hist.
Stellaria argentea, Cam. ep.
Alchimillæ alterum genus, Cæs.
Tormentilla candida Dalechampij, Lugd.
Argentea heptaphyllos montana, Cam.
Quinquefolium alpinum, Tab.
Pentaphyllum petræum minus, Eid. quod supinum, Ger.

IV. Herba Wiapassa in Guiana ... radicem habet Gingiberi, ... dissimilem, & ad diarrhœam sedandam utilis, part. 8. Ind. Occid.

F R A G A R I A.

Fragaria à fragro, id est odorem reddo, dicta videtur: Κόμαρον Apulei censetur ... inter Pentaphylla ... albo. Dioscoridem intellexisse volunt: & quia Mora terrestria Servio dicta fuere, ... batum referant. Plinio lib. 25. cap. 9. Fraga. Rubus Idæus non spinosus quibusdam.

Genera, alia montana & sylvestria, in montibus & sylvis nata: alia sativa, quæ in hortis ... magnitudine, figura oblonga, rotunda, & colore variat.

I. Fragaria vulgaris.
Fragaria, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gesn. hort. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Ger.
Trifolium alijs Fragaria, Brunf.
Fragula Cord. hist.
Rubus Idæa minor, Lac.
Fragum & Trifolium fragiferum, Tab.
Fragaria major, Thal.
Fraga fructu rubro, Eyst.
Fructus magnitudine & colore variat: quædam rubra, quædam inter album & ... dij, quædam sanguinei coloris: ... duplo majore vulgari, herbaceo, ... & candore confusis: imo & ...
Fraga major subalba, Lob. ... albo, Eyst.
Fraga alba, Dod.
Fraga æque magna ac in Anglia ... crescunt.

II. Fragaria fructu albo.
Fraga candida, Trag.

Fragaria minor fructu nigra, Thal.
Fragum album, Tab.
Fragaria, Ger.
Fructu est aliquando toto candido, minus granoso, dulciore: aliquando parte superiore rubicundiore, at inferiore candidiore.
III. Fragaria fructu parvi Pruni magnitudine.
Fragaria fructu magno, Eyst.
IV. Fragaria folijs hispidis.
Fragariæ tertium genus, Trag.
Fragariæ species minor, Haarbeer/ Gesf. hort.
Fragum tertium, Tab.
Partim rubra, partim candida sunt, vel subpurpurea.

V. Fragaria baccifructum ferens.
Fragariæ genus in alpibus, Cæs.
Fructus forma compressa, striata, Rubi idæi sapore: vere & autumno maturat.
VI. Fragaria flore luteo.
Fragaria parva luteo flore, Gesf. hor.
VII. Fragaria sterilis.
Fragaria sterilis, Gesf. hort. marem dixeris, Eid. col.
Fragaria syl. minimè vesca sive sterilis, Lob. ico.
VIII. Fragariæ affinis sericea incana, in Prodromo descripta.
Incana Pentaphylli effigie, an Leucas Dioscoridis, Ad.

TRIFOLIUM.

Triphyllon Trifolium Dioscoridi l.3. c.123. sic dictum, quod singulis germinationibus, terna exeant folia. Genera: Dioscorides solum bituminosum proposuit, quod ἀσφαλτίτην ... : quòd bitumen oleat, dicatur. At Plinius l.21. c.9. Trifolij tria genera enumerat: Minyanthes ait, vocant Græci, alij asphaltion majore folio: alterum acuto, oxytriphyllon: tertium ex omnibus odoratissimum.

I. Trifolium bitumen redolens.
Trifolium asphaltæum, Matth. Gesf. hort. Fracast. Ad. Lob. Lugd.
Trifolium, Dod. gal. Cord. in Diosc. Gesf. h. Lon.
Trifolium bituminosum, Ang. Dod. Cæs. Cast. Cam. Tab. Ger.
Oxytriphyllum, Gesn. hort.
Folia inferiora, antequam caulem proferat, rotunda sunt, cùm verò caulescit, acuta: hinc duæ figuræ in hist. Lugd. altera rotundis, altera longioribus folijs. Semen Italicum in Germania terræ mandatum, profert plantam odore bituminoso: at semen plantæ in Germania educatæ, rursus satum, plantam sapore & odore deficientem producit: hinc duæ figuræ in horto Eyst.
Trifolium bituminosum odoratum, &
Trifolium bituminosum inodorum, Eyst.
II. Trifolium palustre.
Limonium, Cord. in Diosc. pratense, Trag.
Isopyrum, Dod. gal. Gesf. hort.
Trifolium palustre, Cord. hist. Dod. Thal. Eyst.
Lotus palustris, Gesf. hort.
Trifol. paludosum, Ad. Lob. majus & min. Ger.
Menyanthes palustre, Lugd. duplici figura.
Trifolium majus & fibrinum, Tab.
Varietate ratione loci, majus datur & minus, rotundiore & acutiore folio: quare Taber. & Ger. figuras duas exhibent.
III. Trifolium Americum.
Trifolium Americ. Lob. Dod. Lugd. Tab. Cam.
Loti syl. genus latifolium ex Armenia, Cæs.

Trifolium pratense.
I. Trifolium pratense purpureum.
Trifolium majus, Brunf. desf.
Trifolium pratense purpureum, Trag. Fuch. Ad.
Trifolium pratense rubrum, Cam. Thal.
Trifolium pratense, Matth. Dod. ut: Tur. Lac. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger. alterum, Cast.
Hujus differentiæ multæ sunt ratione magnitudinis, tam foliorum, quam caulium & fructus: folia communissimè rotunda, quibusdam oblonga, rarius in extremo sinuata: nonnunquam unum alterúmve folium in binas, ternas, etiam quaternas lacinias dividitur: rariùs cauliculo, foliorum minimorum velut fasciculus in umbellæ modum insidet: quibusdam in folio macula est, vel nigra, vel alba, lunæ falcatæ figurâ: floris color alijs purpureus, & modò saturatior, modo pallidior.
III. Trifolium pratense album.
Trifolium pratense alterum, Trag. Matth. Lac.
Trifolium pratense primum, Cast.
Trifolium pratense album, Fuch. Dod. gal. Tur. Ad. Cam.
Trifolium acutum, Lon.
Trifolium majus primum, Clus. pan. & hist.
Trifolium pratense vulgare fl. candido, Thal.
III. Quadrifolium hortense album.
Quadrifolium phæum fuscum, Ad. Lob. Lugd.
Lotus quadrifolia, Tab.
Folijs quaternis, quinis, aliquando septenis donatur.

IV. Tri-

IV. Trifolium pratense luteum capitulo breviore.
Melilotum minus Brunf. 4.
Meliloti exigua species [illegible] vel minor, Trag.
Trifolium pratense luteum, Fuch. Tur. Lugd. Cam. pratense tertium, Cast.
Lotus sylvestris, Lon. syl. minor, Dod. gal Lug.
Trifolij genus medicæ simile Gesf. hort.
Trifolium luteum 1. capitulo breviore, Thal.
an Trifolium luteum minimum, Ad.
Trifolium arvense, Tab.
Trifolium Burgundiacum, Ger.

V. Trifolium pratense luteum capitulo lupuli, vel agrarium.
Melilotus 8. vel Lotus campestris, Trag.
Trifolium agrarium, Dod.
Trifolium luteum minimum, Lob. Lugd.
Trifolium luteum alterum lupulinum, vulgo lupulus sylvaticus, Thal.

Illud flore est minore, semen fert, & quibusdam mas: hoc verò flore est majore & speciosiore, sterile & fœmina dicitur.

VI. Trifolium pratense minus flosculis purpureis.
Lotus pratensis purpurea, Lugd.

Folia modò terna, modò quaterna habet.

Trifolium montanum.

I. Trifolium montanum purpureum majus.
Trifolij altera species & major, Gesf. hort.
Trifolium majus 2. Clus. pan. & hist.
Trifolium aliud montanum majus, Thal.

II. Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato: quod 1. in Prodromo.

III. Trifolium montanum purpurascens folio obtuso crenato: quod 2. in Prodr.

IV. Trifolium montan. purpureum minus.
Trifolium montanum aliud minus, Thal.

Variat flore, qui purpureus, reperitur & albus.

V. Trifolium montanum album.
Trifolium majus albo flore, Clus. pan. majus, primum, Fid. hist.

VI. Trifolium montanum lupulinum: quod 3. in Prodromo.

Trifolium alpinum.

I. Trifolium alpinum flore magno, radice dulci: quod 42. in Phytopinace: 20. in Prod.
Trifolium angustifolium alpinum, Ponæ.
Glyzyrrhiza astragaloides quibusdam.

II. Trifolium alpin. argenteum Persici flore.
Trifolium argenteum alpinum, Ponæ Ital.

III. Trifolium [illegible] quod 41. in Phytopinace: 19 in Prodromo.

Trifolium spicatum.

I. Trifolium spica subrotunda rubra.
Lagopus maximus folio & [illegible] tensis Ad. Lob.
Lagopus major folio trifolij, Dod. [illegible] rubro, Cam.
Lagopus maximus Lobel. Clus pan. [illegible]
Lagopus peregrina, Eyst.

II. Trifolium spica [illegible]
Trifolium majus tertium, Clus. pan. [illegible]

III. Trifolium montanum spica [illegible] mâ rubente.
Cytisus, Trag. Lugd. (& Pes muli [illegible]
Cytisus Columellæ, Lon.
Lagopus altera folio pinnato, Lob. [illegible]
Lagopus major, Eyst. alter, Dod.
Trifolij majoris tertij, altera species, [illegible] & hist.
Trifolium spicatum, Thal.

Folia in calidioribus regionibus [illegible] tia, nitore, lævore ac strijs elegantissimis avium pennas imitantur.

IV. Trifolium mont. angustissimum [illegible]
Lagopus altera angustifolia, Ad. Lob. [illegible]
an Lagopus minor, Cæs.

Folijs latioribus in montibus Euganeis, & angustioribus circa Monspelium [illegible] aliquando etiam omnibus partibus [illegible] semipalmaris est, &
Alopecuros graminea Dalech. Lugd. [illegible]

V. Trifolium Hispanicum angustifolium, spica dilutè rubente.
Lagopus angustifolius Hispanicus, Clus. hist.

VI. Trifolium arvense humile spicatum, sive Lagopus.
Lagopus & Lotus campestris, Trag.
Lagopus sive pes leporinus, Matth. [illegible] D. [illegible] ut: Lac. Lon.
Lagopus & Lagopyron, Ad.
Leporinus pes, Cord. in Diosco.
Lagopus major, Cæs. minor, Cam.
Lagopus vulgaris, Lug. cum [illegible]
Lagopodium, Tab. Ger.
Λαγώπους Dioscorid. l. 4. c. 17. [illegible]
Lagopus, Plinio lib. 26. cap. 8.

Spica colore variat, lutea, [illegible] tia, aut albescente, [illegible] major [illegible] rotundioribus, longioribus [illegible]

angustioribus. Cretici Lagopi nomine habemus foliis latioribus & brevioribus, spicaque breviore & flavescente.
Trifolium capitulo stellat. folliculato, globoso.

I. Trifolium stellatum: quod 16. in Prodromo.

II. Trifolium pratense folliculatum.
Trifolium pratense Salmanticum, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd.
Trifolium Hispanicū, Tab. Salmanticum, Ger.

III. Trifolium globosum, sive capitulo Lagopi rotundiore: quod 17. in Prodromo.

IV. Trifolium globosum repens: quod 18. in Prodr.

V. Trifolium capitulo spumoso lævi: quod 4. in Prodr.

VI. Trifolium capitulo spumoso aspero majus: quod 5. in Prodr.

VII. Trifolium capitulo spumoso aspero minus: quod 6 in Prodromo.

VIII. Trifolium fragiferum Frisicum, Clus. cur. post.

Aliud floribus dilutè rubentibus in globulū, rubi idæi fructum forma & colore æmulantib. collectis: alia species capitulo saturati violacei coloris, ad Rubi vulgaris fructum accedente.

IX. Trifolium capitulis Thymi: quod 7. in Prodromo.

X. Trifolium album angustifolium, floribus velut in capitulum congestis.
Dorycnium falso dictum, Gesf. hor.
Dorycnium Monspeliensium, Ad. Lugd. Cam.
Dorycnium, Lob. Hispanicum, Clus. hisp. & histor. Tab. Ger.

Folia terna, quaterna, aliquando quina junguntur: quæ modò latiora, modò angustiora.

XI. Trifolium capitulo oblongo aspero: quod 8. in Prodromo.

Trifolium peltatum, scutellatum, cochleatum & turbinatum.

I. Trifolium peltatum Creticum: quod 14. in Prodromo.

II. Trifol. cochleatum vel scutellatum fructu latiore, folio minuto obtuso: quod 9. in Prod.

III. Trifolium cochleatum fructu latiore.
Medica minor, Trifolium tortuosum, Gesf. hor.
Trifolium cochleatum primum, Dod. Ger.
Medicæ species 3. filiqua glomerata, Ad. species 3. Lobel.
Medica, Tur. Anglica, Tab.
Trifolium filiquam habens cochleæ modo implexam, Cæs.
Medica platycarpos, Cam.
Medica sylv. prior, Lugd.

IV. Trifolium cochleatum fructu magis tortili: quod μαστιχία Cydoniæ, κοχλίδια Retimi nomine, ex Creta Honor. Belli misit.

V. Trifolium cochleatum turbinatum, sive fructu compresso oblongo.
Medicæ species secunda, Ad.
Medica sylv. altera, Lugd.
Medica rotundo semine, Cam.

Hoc, sed fructu minore, Loti aut Trifolij nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

VI. Trifolium cochleatum polycarpon: quod 10. in Prodromo.

Duplex est: aliud folio obtuso non crenato: aliud folio acuto crenato: illud Italicum, hoc Gallicum est.

VII. Trifolium cochleatum maritimum tomentosum.
Trifolium maritimum, Gesf. hort.
Medica marina, Ad. Lobel. ico. Clus. hisp & hist. Tab. Cam.
Trifolij quoddam genus in maritimis, Cæs.
Anthyllis altera, Lugd. ico.
Trifolium cochleatum marinum, Ger.

Trifolium cochleatum hispidum, echinatum & spinosum.

I. Trifolium cochleatum fructu nigro hispido.
Trifolium cochleatum alterum, Dod.
Medica folliculo spinoso, Lob. Lugd.
Medica semine minuto hirsuto, Cam.
Medica, Cast. ico.

II. Trifol. cochleatum folio cordato maculato, an Trifolij species nigris maculis, quod hemoroidum cognominant, Gesf. hort.
Medica Arabica, Cam.

III. Trifolium folio obtuso folliculis cordatis: quod 13. in Prodromo.

IV. Trifol. fructu compresso spinis horrido.
Medica filiqua spinosa, Ad.
Medicæ species, Lob. ico.

V. Trifolium cochleatum echinatum minus: quod 12. in Prodromo.

VI. Trifolium echinatum arvense.
Tribulus terrestris minor repens, Lugd.
Medica pusilla, Cam.

Pilulas habet quaternas, quinas simul junctas: subsequens verò binas, ad summum ternas.

VII. Trifolium echinatum arvense fructu minore.
Tribulus minor rectus Dalech. Lugd.

VIII. Trifolium spinosum Creticum: in Phytopinace Matthiolo, & Prodromo sub 5. descriptum.
Trifolium spinosum Creticum, ὀρθότριχον, Belli, Clus. hist.

Trifolium siliqua cornuta & falcata.

Dioscorides μηδικὴν, lib. 2. cap. 177. folijs & caule Trifolij pratensis, siliquis corniculorum modo intortis descripsit: Μηδικὴ, Theophrasto 8. hist 8 & 2. caus. 20. Et Plinio lib. 18 cap. 16. Medica a Medis advecta per bella Persarum, &c.

I. Trifolium siliqua cornuta, sive Medica.
Medica, Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Cæs. Cam. Cast. descr.
Medica vera, Ges. hor. sativa, Lugd.
Medica flore purpureo, Ang herba, Lon. des.
Medica legitima, Clus. hist.
Fœnum Burgundiacum, Ad. Lob.

Medicam veterum & Alfasafat Avicennę volunt: quæ floris colore variat, communiter cæruleo, violaceo, luteo: ex utrisq; mixto.

II. Trifolium syl. luteum siliqua cornuto, vel Medica frutescens.
Meliloti majoris species tertia, Trag.
Trifolij genus Medicæ similis, Ges.
Medica flavo flore, Clus. pan. & hist.
Lotus major repens, Tab.

Apud nos flore est luteo: at circa Nemausum in Gallia Narbonensi, in arvis reperitur flore luteo albo, viridi, cæruleo, purpureo, nigro, vario, ex cæruleo viridi composito.

III. Trifolium siliqua falcata.
Lunaria radiata Italorum, Lob.
Medica sylv. altera lunata, Lugd. cum duplici figura.
Trifolij genus siliqua lata & falcata, Cæs.
Medica lunata, Cast. ap.

IV. Trifolium siliqua falcata alterum.
Trifolium falcatum, Clus. histor. append. alt. & cur. post.

Trifolium acetosum.

[illegible] quibusdam ab acido sapore, & forma [illegible] s Plinio l. 27. cap. 12. folia terna habet.

I. Trifolium acetosum vulgare.
Tr[illegible] B[illegible]nf. Matth. Dod. Lugd. Th[illegible], Eyst.

Panis cuculi, Brunf. 4.
Oxytriphyllon, Trag. Lac.
Oxys, Fuch. Dod. gal. Tur. Cor[illegible] Ger. Tab.
Oxys quorundam, Ang. Plini[illegible] Ges[illegible] Ad. Lob.
Alleluja Lac. Lon.
Lujula, Fracast.
Trifolium acetosum, Calabris Juliola [illegible] barbari corrupêre in Alleluja, Scalig in [illegible] de caus.

Floris colore variat. communiter la[illegible] rarius purpurascens, vel subcæruleus [illegible]

II. Trifolium acetosum corni[illegible]
Oxys flore luteo vel flavo, Clus. hispan. [illegible] Dod. Tab.
Oxys, Cæs. Ger. lutea corniculata re[illegible] Lob Lugdun.
Lotus urbana, Tur. ico.
Trifolium acetosum flore luteo, Ca[illegible] E[illegible]

Trifolium hepaticum.

I. Trifolium hepaticum flore simplici.
Hepatica, Brunf. Dod. gal. aurea, Bru[illegible] Ges. hor. Tab. Thal. quibusdam Anthera.
Trifolium magnum seu aureum, Trag.
Triada & Taura, Hermolao.
Trinitas, Matth. Ang. Cord. hist. ([illegible] e Ep[illegible] um) Ges. ap. Cæs. Cast.
Herba Trinitatis, Ges. hort. Lugd.
Trifolium aureum, Dodo[illegible] L[illegible], aureum magnum, Cast.
Hepaticum trifolium Ad. Lob Cam. Ger.
Hepatica terrestris, Gesn. col Hepatica trifolia, Clus. hist.

Folijs ludit, aliquando majoribus & [illegible] lis variegatis: floribus communiter cæ[illegible] vel violaceis, subpurpureis, [illegible]bris albi[illegible] maculis purpureis aspersis. hinc figu[illegible] apud Lobel. & Gerard.
Hepatici trifolij & rubri:
Hepaticæ aureæ flore cæruleo & rubro Ta[illegible]
Hepatici trifolij cærulei & rubri apud C[illegible] apud Eyst. fl. albo, rubro, & cæru[illegible]

II. Trifolium hepaticum flore pleno.
Hepatica trifolia polyanthos, L[illegible] L[illegible]
Hepatica trifolia cæruleo pleno flore, [illegible] ap. alt.
Hepatica multiflora, Gerard. aurea [illegible] Tabern.
Hepatica a[illegible]ea fl[illegible] Eyst.

LOTUS

LOTUS ET MELILOTUS.

Λωτὸς Lotus herba (de arbore enim hic sermo non est) Dioscoridi l.4.c.111. triplex est: sativa, quam aliqui τριφυλλον vocant, quæ in hortis nascitur: sylvestris, quam aliqui Λίβυον, Libyum a loco natali appellant, caule bicubitali, aut etiam majore, aliis multis, foliis Loti trifoliæ pratensis, semine fœnugræci, at multo minore, gustu medicato: tertia est Lotus Aegyptia, de qua supra. Theophrasto 7. hist. 9. Lotus herba in caule tantum foliata est. & c.14. licet, inquit, nomen unum habeat, tamen plura ejus genera sunt, ut ferme æquivoca sint folio, caule, flore, fructuq; discreta: Sic de Loto Aegyptia egit 4. hist.10. Plin. l.13.c.17. de Loto arbore differens, subjungit: est autem eodem nomine & herba (Lotum urbanam Dioscoridis intelligens) & in Aegypto caulis in palustrium genere: de hac posteriori egit l.22.c.21. Lotometram vocans. Idem l.22.c.21. ait, Homerum inter herbas subnascentes Deorum voluptati Loton primam nominasse: haud dubie Lotum sativam Dioscoridis intellexit.

De Meliloto autem Plinius lib.21. cap.9. inquit, in coronamenta venit Melilotum, quod Sertulam Campanam vocamus: est enim in Campania Italiæ laudatissima: coronas ex hac antiquitus factitatas, indicio est nomen Sertulæ, quod occupavit: odor ejus croco vicinus est, & flos, ipsa cana: placet maximè foliis brevissimis atque pinguissimis. Et c.11. Melilotos ubique nascitur, laudatissima tamen in Attica: ubicunque verò recens nec candicans & croco quam simillima: quanquam in Italia odoratior & candida.

I. Melilotus officinarum Germaniæ.
Melilotum majus, Brunf. Melilotus, Lac. Lon.
Melilotus vera, Gesn. hort.
Melilotus major vulgaris, Trag.
Melilotus vulgaris, Lugd. (Lugd.
Lotus urbana, Matth. sativa, Cast. sativa altera,
Saxifraga lutea, Fuch. Sax. altera, Lac.
Lotus sylvestris, Fuch. ico. Cæs. Tab.
Loti sive Trifolij species, Cord. in Diosc.
Melilotus Germanica, Dod. gal. Ad. Lob. Cam.
Gerard. flore luteo, Eyst.
Trifolium odoratum 1. & 2. Dod. Tab.

Flore est communiter luteo, aliquando albo, quæ Melilotus major candida, Trag. hinc duæ apud Tab. figuræ:
Loti sylvestris: & fl. albo. Et apud Gerardum: Meliloti Germanicæ, & Meliloti coronatæ nomine.

Dodonæus hujus differentias quinque recensuit: 1. flore luteo: 2. flore candido: 3. peregrina flore purpurocæruleo inodoro: 4. flore luteo longioribus siliquis: 5. flore luteo foliis per circumferentiam non crenatis.

II. Melilotus corniculis reflexis major.
Melilotus major, vel 3. species, Trag.
Melilotus Italica, Fuch. Dod. gal. Gesn. h. Ad. Lob.
Meliloti quartum genus, Fuch. ico.
Melilotus sive Sertula campana, Matt. Cord. in
Lotus sylvestris, Gesn. hort. (Diosc.
Trifolium corniculatum 2 Dod. Thal.
Melilotus alia, Cæs.
Sertula campana, Cast.

Aliam figuram habet Lobelius, nomine Meliloti Syriacæ odoræ & Sertulæ campanæ.
Melilotus Syriaca, Adv.

Hæc Patavij sata, corniculis exit minus falcatis & ignaviore odore. Huc referatur
Melilotus altera pusilla Londinensis, Adv.

III. Melilotus corniculis reflexis minor, vel repens.
Melilotus Ægyptia, Alchimelech, Alpino.

IV. Melilotus Italica folliculis rotundis.
Melilotus, Ang. Italica, Cam.

In quibusdam folliculis duo, in reliquis unum granum continetur.

V. Melilotus angustifolia repens, folliculis rotundis: quod sub Trifolio 23. in Pr. describ.

VI. Lotus hortensis odora.
Trifolium Dioscoridis, Trag.
Lotus sylvestris, Matth. Ang. Cast. altera, Lugd.
Lotus sativa, Fuch. ico. Dod gal. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Cam.
Lotus urbana, Lac. Tur. desc. Eyst.
Trifolium odoratum, Fuch. Tur. Lon.
Trifolium odoratum alterum, Dod. Lugd.
Trifolium caballinum, Gesn. hort.
Lotus hortorum odora, Ad. Lob.
Melilotus vera, Tab. singularis Alpini, Ponæ.

Quibusdam μέλι οἷτων Theophrasti 7 hist. 14. Mel frugum Gaza vertit: Lotus urbana sive sativa Dioscoridis: Septies in die odorem mutare fertur, unde nomen Germanicum Siebengezeit: nostris Schabzigerkraut / quia Helvetij suis peculiaribus caseis, quos Schabziger vocant, miscere solent.

VII. Lotus sativa Græca maculato folio.
Lotus sativa, & cum folium modo macula rufa modo nigra notatum sit, & caligini oculorum medeatur, à quibusdam τριφυλλον ματῶ, id est, Trifolium oculatum vocatur, Ang.

Lotus pentaphyllos siliqua recta.

I. Lotus sive Melilotus pentaphyllos minor glabra.
Lagopus primus, Trag.
Meliloti exigui species altera, vel 7 & nobilis, Eid.
Melilotus Germanica, Fuch. Lon.
Meliloti tertium genus, Fuch. ico.
Lotus sylvestris, Dod. gal.
Trifolij species, Cord. in Diosc.
Lotus pentaphyllos, Gesn. hort.
Trifolium corniculatum primum, Dod. Thal.
Melilotus coronata, Ad Lob.
Lotus sativa Matthioli edit. prima, Lugd.
Melilotum vulgo, Cæs.
Pseudomelilotus, Cam.
Trifolium siliquosum minus, Tab. Ger.

Flos lutei coloris, aliquando ad aureum vergens, nonnunquam subviridis.

II. Lotus pentaphyllos minor hirsutus, siliqua angustissima: sub Trifolio 21. sive corniculat... flore piloso, in Prodromo descriptus.

III. Lotus pentaphyllos flore majore luteo splendente.
Meliloti majoris quarta species, Trag.
Trifolium corniculatum tertium, Dod.

IV. Lotus pentaphyllos major hirsutie candicans.
Melilotus vulgaris alter sylv. Cæs.

V. Lotus pentaphyllos major alter.
Lotus pentaphyllos major & erectus, Ges. hor.

Hic & glaber & leviter hirsutus apud nos reperitur.

VI. Lotus pentaphyllos frutescens tenuissimis glabris folijs: sub Trifolio 22 vel Corniculato frutescente in Prodromo descriptus.

VII. Lotus Hispanica folijs maculatis: sub Trifolio 24. vel Meliloto Hispanico maculato describitur.

VIII. Lotus pentaphyllos incanus.
Glaux, Ang. quo nomine & Alpinus donabat.
Cytisus Columellæ, Cam. Eyst.
Dorycnium 2. & non descriptum, alijs.
an idem cum
Dorycnio congenere planta, Cl. hisp. & hist. &
Dorycnij species, Tab. (Lugd.
Dorycnium Monspeliense, Ger.

Cl... enim ... res colore viridi: Anguil. & Camer. purpureos, vel ex albo purpurascentes adscribit.

IX. Lotus pentaphyllos siliquosus villosus.
Oxytriphyllum alterum Scribonij, Ad. Lob. ic.
Oxytriphyllon Scribonij, Lob. ...
an Trifolium alterum folio ... Plinij?
an Lotus sylvestris ex Cod Cæsareo, Dod. ...

Flos est albo, est & purpurascens.

X. Lotus siliquosus gl...
Lotus Lybica Dalech. ...
an Oxytriphy... genus, Clus. hisp.

Hoc duplex Clusio: unum ... ramis & albo radice; alterum ... ex albo purpurascentibus, in ... bentibus.

XI. Lotus fruticosus incanus ...
Lotus asperior fruticosa, vel Nar... na, Lob. Lugd.

XII. Lotus pratensis siliquosus ...
Lotus trifolia pratensis siliquosa ... lium, Adv. Lob. ico.
Lotus siliquosus luteo flore, C...
Lotus pratensis siliquosus, Eid. ...
Lotus trifolia siliquosa, Tab.
Lotus trifolia corniculata, Ger.

Duplex est: major & durior: minor & mollior.

XIII. Lotus ruber siliqua an...
Lotus siliquosus rubro flore, C...
Lotus pulcherrima tetragonoloba ... Eyst.
Scandalida Cretica Italorum.

Lotus pentaphyllos siliqua convexa.

I. Lotus pentaphyllos siliqua ...
Lotopisos sive Hierauzuni Can... Pon...
Lotus *ἡμερος*, ... semi... ex ... nos misit: & ... Cæs.

II. Lotus siliq... Ornithopodij.
Lotus peculiari siliqua, Cam.
Lotus sylvestris Dioscoridis, Ponæ.

III. Lotus pentaphyllos siliquis ... pedes corvinos referentibus.
Coronopus ex Cod Cæsareo, Dod. ...?

IV. Lotus pentaphyllos vesicaria.
Dorycnio similis, Ang.
Trifolium vesicarium, Clus. pan.
Trifolium Halicacabum sive vesicarium, Cam.

Loto affinis.

I. Loto affinis Ægyptiaca.
Ab... us, Alpini.

II. Loto affinis Vulneraria pratensis.
Anthyllis prior, Dod gal. Lac Lugd.
Anthyll. leguminosa, Lob Cl. pan. & ... Cam.
Anthyllis lenti similis, Dod.
Vulneraria rustica, Gesn hort

Lagopodium, Tab.
Arthritica Saxorum, Thal.

Flore communiter est luteo, rarius albo: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.

1. Lagopodium flore albo, Tab.
Lagopum maximum, Ger.

2. Lagopodium flore luteo, Tab.
Anthyllis leguminosa, Ger.

III. Loto affinis siliqua hirsuta flore subrubente.
Anthyllis leguminosa purpurascente flore, Clus.pan.& hist.
Lotus latifolia Dalechampij, Lugd.

Aliquando tota incana est, qualem ex Hispania habemus.

IV. Loto affinis siliquis hirsutis circinatis:
Auricula muris, Cam.

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI

LIBER NONVS.

SECTIO PRIMA.

RUBIA; APARINE; ASPERGULA; MOLLUGO; GALLION; CRUCIATA.

RUBIA.

Ἐρυθρόδανον (ab ἐρυθρὸς, id est ruber) ἢ ἐρευθέδανον, aliquibus τεύθριον, radix est rubra tingendo idonea, Dioscoridi l.3.c.160. ἐρευθέδανον, Theoph.6.hist.1. Rubia (a radicis colore) Plinio l.19.c.3. ac l.24.c.11. Erythrodanum, aliqui Ereuthodanum vocant; nos Rubiam, qua lanæ tinguntur.

Genera duplex est, una sylvestris, sativa altera, cui caules quadranguli, longi, asperi, quales Aparinæ folijs in orbem per intervalla, circa singula geniculla stellæ modo decussatim radiatis, &c. Dioscorides l.c. At Theoph. l.c. plura sunt genera (Dodonæo Rubiæ propriè species nullæ sunt) & 7. hist.9. radices rubicundas: verùm 9. hist.14. folia hederæ sed rotundiora tribuit. Plinio l.19.c.3. Rubiæ spinosus caulis geniculatus, quinis circa articulos in orbem folijs. Hic Plin. licenter asperum caulem spinosum vocat, cum Theoph.6.hist.1. spinis Erythrodanum carere apertè scribat. Laudatissimum, ait Plinius, Italica & maximè suburbana & omnes penè provinciæ scatent, &c.

I. Rubia tinctorum sativa.
Rubia sativa, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Frac. Lugd. Cast.
Rubia, Cord. in Diosc. Ang. Dod. Cæs. major, Adv. Lob. Clus. hist.
Thapsia Asclepiadis, Ang.

Seritur non paucis Germaniæ, præsertim apud Silesios, Belgij, Galliæ, Italiæ & Hispaniæ locis, in usum enim tinctorum agri conseruntur: quemadmodum apud Dioscoridem, in Thebana Galliæ, & Ravenna Italiæ, nec non in Caria inter oleas serebatur.

II. Rubia syl. aspera, quæ sylvestris Dioscoridi.
Rubia erratica, Trag.
Rubia sylv. vera, Cord. ob.
Rubia maxima, Lob. ob.
Rubia sylvestris, Cæs.

Quibusdam locis sponte in sepibus provenit, sativæ per omnia similis, radice tamen multo majore, & folijs atrovirentibus.

III. Rubia sylvestris lævis.
Rubia sylvestris. Brunf. Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Lob. Lugd. Cam. Cast. Thal. Tab. Ger.
Rubia sylv. minor, Adv. Lob. ob.
Lappago Plinij, Cæs.
Alyssum Plinij l.24. c.11. (quod folijs tantùm & ramis minoribus, ab Erythrodano distare scribit) quibusdam: alijs Lappago ejusdem l.26. c.10.

IV. Rubia pratensis lævis acuto folio: quæ Rubia 2. in Prodromo. (Prod.

V. Rubia montana angustifolia: quæ 1. in Rubia sylvatica longioribus & angustioribus folijs, Gesn. hort.

VI. Rubia cynanchica.
Aspergula herba repens, Gesn. col.
Synanchica, quod ad anginas sumpta & admota valeat, Lugd.
Saxifraga altera, Cæs.
Galiũ tetraphyllõ montanum cruciatum, Col.

VII. Rubia cynanchica saxatilis: quæ 8. in
VIII. Rubia linifolia aspera. (Prod.

Iuncaria Salmaticensis, Cluf. hisp. & hist. Lob. Ger.
Iuncaria, Tab.
Synanchicæ species, Lugd.

IX. Rubia maritima.
Rubia marina Norbonensium, Adv. Lob. Dod. Cluf. hisp. & hist. Tab.
Erythrodanum marinum, Lugd.
Crucialis maritima, Cæs.

X. Rubia quadrifolia vel latifolia lævis.
Rubia lævis Taurinensium, Lob. Lugd.

XI. Rubia quadrifolia, vel rotundifolia lævis: sub Rubia 3. in Prodromo.

XII. Rubia latifolia spicata.
Rubia spicata, Imperato: Cretica, Cluf. hist.

XIII. Rubia angustifolia spicata: quæ 4. in Prodromo.

XIV. Rubia Virginea.
Chappavvr, radices tenues quibus a[illegible] utuntur in desc. Virgin.

Rubeola.

I. Rubeola arvensis repens cærulea: quæ [illegible] in Prodromo.
Rubeola arvensis, Cam.

II. Rubeola repens lutea folijs spinosis.
Rubia minima, Lob. Lugd.

III. Rubeola laxatilis: quæ 6. in Prodromo: an Rubia saxatilis, Cam.

IV. Rubeola echinata saxatilis.
Cruciata muralis, Col.
an Crucialis minima in maritimis, Cæs.

V. Rubeola maritima aspera: quæ 7. in Prodromo.

APARINE SIVE ASPERUGO.

Ἀπαρίνη, ἀμπελόκαρπον, ὀμφαλόκαρπον, φιλάνθρωπον ramis quadrangulis, asperis, folia, ceu & rubiæ ramulos in orbem per intervalla cingunt, &c. Dioscoridi lib. 3. cap. 104. Lappam [illegible] apud Theophrastum 7. hist. 8. & 14. vertit. Aparinem (scribit Plinius lib. 27. cap. 5.) aliqui Omphalocarpon, aliqui Philanthropon vocant, ab asperitate vestium tenaci, &c. Eidem lib. 26. cap. 10. Asperugo inter [illegible] dicitur ab asperioribus folijs, ad quod nomen vulgare alludit.

I. Aparine vulgaris.
Aparine, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscor. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cæsalp. Castor.
Aparine aspera, Thal.

II. Aparine purpureis floribus.

ASPERULA.

I. Asperula, sive Rubeola montana odora.
Caprifolium vel Stellaria, Brunf.
Hepatica tertia, Eid. 4.
Matrisylva, Trag. Cord. in Diosc. Lon. Thal.
Asperula, Dod. gal. Frac. Lob. Lugd. Ger.
Asperula odorata, Dod. Cast. Cluf. hist.
Aspergula odora nostras, Adv.
Aparine sylvestris quædam, Cord. in Diosc.
Alyssos, Gesn. hort. Lac.
Alyssum Plinij minus, Gesn. collect.
Rubia sylv. alia minor, Gesn. append.
Hepatica stellata, Tab.

II. Asperula cærulea arvensis.
Alisson, Turn.
Asperula cærulea, Dod. Lob. Cam. Lugd.
Alyssum Galeni quibusdam, sed perperam.

III. Asperula hexaphyllos purpurea.
Myagrum alterum minus Dalechampij, Lugd.

IV. Asperula verticillata luteola.
Asperula verticillata muralis minima, Col.

MOLLUGO.

Mollugini Plinius lib. 26. cap. 10. his verbis meminit: Et Lappago similis anagallidi (forte [illegible] Galio) nisi esset ramosior, ac pluribus folijs aspera, rugosa, asperioris succi, gravis odoris [illegible] (forte mollis legendum) est, Mollugo vocatur: similis sed asperioribus folijs, Asperugo.

I. Mollugo montana latifolia ramosa.
Matrisylva secunda, Trago.
Rubia sylvatica altera, Gesf. hor. major, Eid. ap.
Alysson Plinij majus, Gesn. col.
Mollugo montana, Dod. Lugd. Thal. Tab.
Mollugo, Cluf. pan. & hist. Belgarum, Lob.
Gallium sive Mollugo montana, Ger.

II. Mollugo montana angustifolia, vel Gallium album latifolium.
Gallion tertium, Trag. album, Adv. Cam. Tab.
Galion candido flore, Cord. in Dioscorid. Cæsalpin.
Mollugo prima, Dod. Lugd. Tab.
Mollugo vulgatior herbariorum, Lob.

GAL-

G A L L I U M.

ΓΑ'λλιον, γαλλίεσιν, γαλάτιον, nomen ex eo traxit, quod coaguli vice γάλα lac cogat & coagulet: ramulum foliumq; habet Aparinæ simillimum, rectum. florem in cacumine luteum, &c. sic Dioscorid. l.4.c.96.

I. Gallium luteum.
Gallij primum genus, Trag.
Galium, Matth. Lac. Cast. luteum, Cord. in Diosc.
Lob. Lugd. Cam. Ger.
Gallium, Fuch. Dod. ut: Ang. Lon.
Gallium luteum, Ad. Thal. primum, Tab.

II. Gallium rubrum.
Gallium rubro flore, Clus. hist.

III. Gallium nigropurpureum montanum tenuifolium, Colum.

IV. Gallium palustre album.
Gallion palustre, Dodon.
Galion flore candido in palustribus, Cæsalp.
Castor.
Aparine lævis palustris, Thalio.
Gallium album, Lon. Tab. Ger.

V. Gallium album minus.
Gallium album minus, Tab. rubrum, Ger. ico.
Folia bina plerunque, nonnunquam terna habet.

C R U C I A T A.

CRuciata ac Crucialis, à foliorum in crucis formam situ nominatur, licet ad Rubiæ & Aparines similitudinem aliquomodo accedat.

I. Cruciata hirsuta.
Gallij secundum genus, Trago.
Galion, Turner.
Crucialis, Hermol. Cæs.
Cruciata, Dod. ut: Gesf. hor. quæ Gallio cognata, Cam. Cast. ico.
Cruciata minor, Ad. Lobel. (& Asperula aurea) Lugdun.
Cruciata herniaria, Thalio.
Alysson Plinij, Cæsalp. Inguinaria Plinij lib. 26. cap. 9. quibusdam (Inguinaria passim in vepribus nascens, ut prosit inguinibus in manu tantum habenda est: plura non habet) fortè quia in herniosis, rupturis solidandis, admodum præstans habetur.
Eadem in montibus longè exilior.

II. Cruciata glabra: hæc sub Gallio latifolio glabro in Prodromo describitur.

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

SECTIO SECUNDA.

RVTA: THALICTRVM.

R U T A.

ΠΗ'γανον Dioscoridi libr. 3. cap. 52. Theophrasto 1. hist. 10. ita dicitur quòd caliditate sua πήγνυσι τὴν γονὴν (semen coagmentet) ut Nicandri schol. tradit. Ruta Plinio libr. 19. cap. 8. ubi serendi modum recenset. Ruta fortè dicta à Græco ῥύτη: Scribit enim Jolaus in rebus Peloponesiacis, πήγανον in Peloponeso ῥυτὴν vocari.

Genera: Dioscoridi l. c. alia sativa & hortensis: alia montana & sylvestris: & hæc eidem duplex: sic ait, Ruta montana & sylvestris, sativâ & hortensi acrior est, & in cibis damnata: est autem in hortensi genere esui aptior quæ juxta ficus provenit: sylvestris sativæ quodammodo similis est &c. 33. Vocant etiamnum sylvestrem rutam, quod in Cappadocia & Galatia Asiatica, Moly dicitur. Frutex folijs longioribus flore candido, &c. Sunt qui rutam hanc Harmala vocent, Syri Besasa, Cappadoces Moly, &c. Theophrasto, Ruta caudice uno constat & arboris quasi naturam adipiscitur: & 2. hist. 1. ex palmite exit & avulsione: & 7. hist. 4. plura sunt ejus genera: & 7 hist. 6. sylvestris aspectu vicina urbanæ est, præterquam folijs minoribus, &c. & 1. hist. 16. Rutula folia carnosa habet, sed caro in latitudinem distenditur, non in rotunditatem crassatur. Plin. l. 20. c. 13. Sativæ folia latiora, rami fruticosiores: sylvestris horrida ad effectum est & ad omnia acrior, &c. addit Pythagoram, in hac marem, minoribus herbaceiq; coloris folijs, à fœmina discrevisse: eam latioribus folijs & colore.

I. Ruta

I. Ruta hortensis latifolia.
Ruta, Brun. Matth. Ang. Frac. Tur. Lac. Cæs. Castor.
Ruta domestica, Trag. hortensis, Fuch. Dod. gal. Gesf. hor. Lob. Cam. Gerard.
Ruta sativa, Cord. in Dioscorid. Lugd. major, Gesn. hort.
Ruta major & hortensis, Ad.
Ruta graveolens hortensis, Dod.
Ruta latifolia, Tab.

Hæc in hortis ita colitur, ut sæpè tres, etiam quatuor cubitos superet: hanc arbusculæ similem cultura evasisse in horto Stutgardiano observavimus.

II. Ruta hortensis altera.
Ruta hortensis minor, Trago.
Ruta sativa tenuifolia, Cord. in hist.
Ruta hortensis nobilitate præstans, Gesf. hor.
Ruta tenuifolia, Tab.
Ruta sylvestris graveolens, Ger. ico.

Illa vulgatior est & per omnia major & cæsij coloris: hæc verò minor, præstantior & nigricantior.

III. Ruta sylvestris major.
Ruta sylv. Matth. Dod. gal. Ad. Lon. Lugd.
Ruta sylv. prima, Lac. Cast. graveolens, Dod.
Ruta sylvestris majoribus folijs, Gesf. hort.
Ruta montana, Tab. Ger. sylv. montana, [illegible]

IV. Ruta sylvestris minor.
Ruta sylvestris minoribus folijs, Gesf. hort.
Peganion Narbonensium sive Rutula, Ad.
Ruta sylvestris, Dalechampio in Diosc. [illegible]
Lugd. Cam. epit. qui priori adjungit.
Ruta sylvestris minima, Dod. Ger.
Ruta montana & sylvestris, Clus. hisp. & [illegible]
Ruta sylv. tenuifolia, Cam. sylv m[illegible], Tab.
Ruta montana legitima. Clus. [illegible] p. alt. [illegible] ram exhibet, priorem minus eleg[illegible] riam dicens.

Huc referenda
Ruta sylv. Cretica, Clus. hist. quæ prior[illegible] tior & magis luxurians, quia in cul[illegible] folijs valde leniter incisis, & gr[illegible]

V. Ruta sylvestris flore magno a[illegible]
Ruta sylvestris, Ang. Cord. in Diosc. G[illegible]
Ruta sylvestris Harmala, Matth. C[illegible] hist. Lugd.
Ruta sylvestris secunda, Cast. Ca[illegible].
Harmel, Gesf. hor Constantino p[illegible], C[illegible]
Harmala. Dod. Clus. hisp. Tab. Cas.
Harmala Syriaca, Ad. Lobel.

Huc referri debet
Ruta triangulo pericarpio, Ad.

THALICTRUM SIVE RUTA
Pratensis.

Θάλικτρον folia Coriandri habet at pinguiora: cauliculum rutæ crassitudine, in quo [illegible] Diosc. [illegible] 4. cap. 98. Sic dictum fortè à θάλλω vireo, eò quod dum germina prot[illegible]udit eleganter vireat. [illegible] andr[illegible] Plinij aliqui suspicantur.

I. Thalictrum majus siliqua angulosa aut striata.
Thalictrum, Cord. in Dioscor. nigrum, Eid. histor. Thal.
Piganum, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis, Gesn. hort. herbariorum, Ad. Lobel.
Saxifraga lutea, Gesf. hort.
Barba caprina minor, Gesf. hort.
Thalictrum quorundam, Gesf. hort.
Thalictrum secundum sive Germanicum latifolium, Cam.
Thalietrum magnum, nonnullis Pseudorhabarbarum, ob radicis luteum colorem, Dod.
Thalietrum pratense 1. vel 5. Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris, Cæs.

Florum muscosa stamina è pallido ca[illegible]cant, rarius purpurascunt hinc
Thalictrum flore incarnato, &
Thalictrum flore albo, Eyst.

II. Thalictrum majus non striatum.
Thalietrum magnum secundum, Dod.
Ruta pratensis major secunda, Tab.

III. Thalictrum majus flavum staminibus luteis, vel glauco folio.
an Pes Milvi, Anguil.
Thalietrum majus tertium, Dod.
Thalietrum primum vel Hispanicum, Clus. pan. & hist.
Thalictrum primum Italicum, Cam.
Thalietrum in Hetruria vulgo Verd[illegible] Cæsalp.

B b[illegible]

Ruta pratensis major quarta, Tab.
Thalietrum sive Thalictrum majus, Ger.

IV. Thalictrum majus florum staminibus purpurascentibus.
Thalietrum majus quartum, Dod.
Thalietrum quartum vel montanum tertium, Clus. pan. & hist.
Thalictrum quintum flore purpureo, Cam.
Ruta pratensis major tertia, Tab.

Florum stamina dilutam violæ nigræ purpuram referunt.

V. Thalictrum montanum album.
Thalietrum 2. & 3. vel montanum 1. & 2. Clus. pan. & hist.
Thalictrum sextum flore albo, Camer.

Duplex est, unum altius excrescit, flore candido admodum gravis odoris: alterum flore albo etiam, sed paulo humilius, minus ingrati odoris.

VI. Thalictrum pratense angustifolium.
Thalietrum pratense 2. vel 6. Clus. pan. & hist.
Thalictrum tertium angustifolium, Cam.
Ruta pratensis major quinta, Tab.

VII. Thalictrum pratense angustissimo folio: quod 1. in Prodromo.

VIII. Thalictrum minus.
Hypecoum forte, Dod. gal. Lugd.
Ruta pratensis tenuifolia, Ad.
Thalictrum tenuifolium, Cord. hist. Lob.
Thalietrum minus, Dodon. Gerard. parvum, Camer.
Thalietrum septimum, Clus. pan. & hist.
Ruta sylvestris altera, Cæs.
Ruta pratensis minor, Tab.

Stamina florum quandoque pallidi coloris sunt, quandoq; ex luteo languescunt, & è violaceo purpurascunt.

IX. Thalictrum minimum fœtidissimum: quod 2. in Prodromo.

Simile, sed caule ex puniceo colore purpurascente Thalictri maritimi nomine, D. Gillenius misit.

SECTIO TERTIA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOlis Donatis.

Legumina dicta putat Varro à legendo, quoniam ea non secantur, sed vellendo leguntur. Græci ὄσπρια vocant, at Theophrastus χέδροπα.

FABA; SMILAX HORTENSIS, SIVE DOLICHUS, SIVE PHASEOLUS; PISUM; OCHRUS, SIVE ERVILIA; LATHYRUS sive Cicercula; Vicia & Aphaca; Arachus sive Cracca; Arachidna, & Lentes.

F A B A.

Acturi de Leguminibus, primo de Faba sermo erit, quia inter legumina maximus honos fabæ: quippe ex qua tentatus etiam sit panis, cujus farina Lomentum appellatur, ut Plinius l.18.c.12. loquitur: ita hodie ejus farinam quidam Secale miscent, & panem conficiunt solidum ac multi nutrimenti: Sic & Phrisij etiam hodie magna ex parte fabarum farinâ, hordei farina aut avena admixta, panes faciunt.

Græcis κύαμος à feracitate dicta: vel παρὰ τὸ κύειν αἷμα, ut Eustachius vult: quemadmodum κυαμὼν locus fabis consitus, seu fabetum apud Theophrastum 4.hist.10. Fabulum Gellio & Festo.

Duplex Dioscoridi lib.2.cap.127. & 128. altera κύαμος ἑλληνικὸς, altera αἰγύπτιος: illa Græca, quæ eadem cum vulgari videtur & ad differentiam Ægyptiacæ Græca dicta: hæc Ægyptia nominata. At Theophrastus 7.hist.3. de communi faba egit, quemadmodum de Græca 4. hist. 2. & de Aegyptia, 4.ejusdem 10. Plinius Fabæ communis descriptionem sparsim, lib.18. cap.7. exhibuit, eam seri, ait folia habere multiplicia rotunda, ut & magna leguminum pars, solam ex leguminibus unicaulem esse (inter legumina sola potissimum erecto caule constat Theophr.8. hist.3.) quadraginta diebus florere & alterius lateribus siliquari: at lib.18.cap.12. nasci tamen & sua sponte plerisq; in locis sicut Septentrionalis Oceani Insulis, quas ob id Fabarias (idem Plin.4.hist.13.)

appellari: item in Mauritania passim sylvestrem esse: meminit & Aegyptiæ spinosa cau... papaveri simile, colore rosco, &c.

I. Faba, Brunf. Matth. Ang. Fuch. Tur. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Cast. Cam. sativa, Lugd.
Faba vulgaris, Trag, Fuch. Cord hist.
Phaselus sativus, Dod. gal. qui secutus Ericium Cordum, Fabam esse negat.
Bona sive Phaselus major, Dod.
Faba major vulgaris, Ad.
Faba major recentiorum, Lob. hortensis, Ger.

Variat flore & fructu: floris colore, qui vel ex purpura nigrescit: vel candidus, lituris nigris conspicuus, quas literas lugubres dicunt, ideò aliqui ijs non vescuntur: & harum esus à Pythagora prohibitus, vel quia animæ mortuorum in ea sint: vel quia existimant sensus hebetare & insomnia facere. Fructus magnitudine, figura & colore differunt: sunt magnæ & inter legumina maximæ censentur, & quo majores eò magis in longitudinem depressæ: sunt minores quæ rotundiores: in qualibet siliqua utplurimum ternæ, ad summum quinæ. Colore plurimum candidæ, vel in candido pallentes, ex rubicundo colore purpurascentes, nigræ aut in nigro purpurascentes: & has Fabas nigras vocat, majores & minores facit, Cord. hist.

Fabæ duorum aut trium generum in Insula Madagascar reperiuntur: part. 4. Ind. Orient. cap 1. Sic in Guinea varij generis, inprimis a... delicatulæ & molles: part. 6. Ind. Orient. cap. 12. varia quoque genera in Anabonæ: par. 8. Ind. Orient.

II. Faba minor sive equina.
Bona sive Phaselus minor, Dod.
Faba minor Ad. Lugd.

... est teretis quodammodo figuræ, ac in ... oblongus, colore subalbicans aut ... avus, alias nigro, umbilicum supernè par... um ac nigrum habens; medium quoddam ge... s inter majorem ac sylvestrem fabam: majo... enim minor & rotundior, sylvestribus ... major ac longior. Ex hac apud zelandos & ... panes fabaceos veterinis dant, & hæc ... (hinc Bonam equinam vocant) jumentorum, pabulum seritur, Dodon. At Sebusiani rustici non alio pane vescuntur, quam confecto ex paululo tritici, secale & rotunda minuta faba, Lugdun.

III. Faba sylvestris fructu ...
Faba sylvestris, Matth. Ad. Cast... Lugd. ... Camer.
Phaselus sylv. & niger, Dod. gal (quæ forte ... ba est) Gesn. hort. (cui Phaselus forte ...) Lugdun.
Bona sylvestris, Dod.
Faba Græcorum sylvestris, Lob.
Pisa nigra. Camer.
Aracus, Fuchsij vulgo Vitia Romana, Cam.
Cucophicos Cretensium nom... ta, ab Honorio Belli accepimus, q... duo semine facilè regerminat.

IV. Faba Indica purgatrix.
Faba purgatrix, Monardi, Fr. g. L... descriptionem.
Phaselus Peruanus, Petri de Osm... ad ...
Fructus peregrinus undecimus, ... colore Maconnæ similis, Clus. exot. l. 2. c. 30.

V. Faba purgatrix latissima, ex Insula D. Thomæ.
Phaseolus major Clus. ad Monard.
Cor Divi Thomæ, a forma & quod in Insula D. Thomæ nascatur, ...
Lobus crassus ex Insula S. Thom. Clus. ex. l. 3. ...
Phaseolus novi orbis, Lob.
Phaseolus Americanus ... Tab. Ger.
Faba purgatrix Lugd. ...co.

VI. Faba Indica prælonga.
Fructus 11. peregrinus, vel P... ex spadiceo nigricans, Clus. exot. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 11. tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VII. Faba arborescens: ... 6 in Prodromo proposuimus, quas Fabæ ... rescentis Anglicæ ... Amst... Jacobo Guilelmi Hoofr acce...

1. Faba arborescens ... sinu ... circulari uncias quatuor lon... tres ...
2. Faba arborescens media, umbilico ... circulari, cortice nigro striato.
3. Faba arborescens minor ... go, cortice nigro.
an Faba arborescens Tilemanni, Clus. ... lib. 3. cap. 6.
4. Faba arborescens umbilico ... diceo cortice.
an Phaseolus peregrinus primus, Clus. e... lib. ...

lib. 3. cap. 7. qui & secundum priore minorem exhibet.

5. Faba arborescens scapulæ os referens, spadiceo cortice.

6. Faba arborescens unguis magnitudine nigro cortice.

an Phaseolus peregrinus quintus, Clus.

VIII. Fabæ Brasilianæ.

Fabæ genus pollicis crassitudine à Barbaris Commanda-ouasou appellata: Lerio descript. Brasil. c. 12. Habent & alias fabas crassas & minutas: par. 3. Amer. ep. alt. de Brasil.

SMILAX HORTENSIS SIVE DOLICHUS, sive Phasiolus.

Σμίλαξ κηπαία foliis est hederæ sed mollioribus, cauliculis claviculárum instar propinquis fruticibus sese implicans ut operi topiario inserviat, cujus fructus λοβία (quasi siliquulas dicas) semina continet renibus similia, non æquali colore, sed ex parte russescentia, &c. Dioscorids lib. 2. cap. 176. Hæc ab Hippocrate, Diocle, Theoph. & plerisque aliis δόλιχος vocatur: à nonnullis à siliquarum magnitudine λοβὸς & λόβιον: ab aliis φασίολος (à φάσηλος ut aliqui volunt differens) Galeno 1. aliment. scribente. Dolichus Theoph. 8. hist. 3. Et Aëtius Smilacem hortensem Dolichos esse & Phaseoli genus, & ab omnibus Lobos nominari, apertè docet. Φασίολος apud Dioscoridem lib. 2. cap. 130. sed sine ullis notis habetur. Sunt tamen qui Smilacem hortensem à Phasiolis, solum siliquis & semine differre censeant, quæ in Smilace majora sint, ut Matthiolus voluit, qui pro Phasiolo & pro Smilace hortensi eandem pingere videtur, nisi quod pictura una recta, altera inflexa est: At Anguillara, phasiolum & phaselum non distinguit: auctor hist. Lugd. asserit Galeno vocem Phasiolum quatuor syllabis prolatam, à Phaselo tribus syllabis pronunciato, diversam esse, & de hoc cum Ervilijs simul tractasse. Plinius lib. 18. cap. 7. Faseolis folia venosa tribuit.

Duplicem facimus, vulgarem alium, alium peregrinum: vulgarem, alium majorem, fructu longiore & renis formam melius referente, qui communiter candidus: alium minorem siliqua angustiore: distant etiam crassitie & tenuitate. Hic variat floris & seminis colore: flores plerunque candidi, pallidi, flavescentes, purpurascentes sive amethystini, & ut Cordus in sua historia censuit, floris colorem fructus sequuntur. Verum in semine fructúve major est coloris varietas, sunt nivei, flavi, ex flavo obsoleti, purpurei, rubri, laterícei fere coloris, amethystini, violacei, atroviolacei, nigri, initio purpurei deinde atri: vel albi nigris venis & lituris distincti: Item carnei & cinerei similibus venis insignes: Item albi purpurascentes, orbibus albis variegati, vel spadicei nigris maculis aspersis: nonnulli incani, atro colore, vel ab una parte, vel utrinque notati.

Smilax hortensis sive Phaseolus vulgaris.

I. Smilax hortensis sive Phasiolus major.
Phaselus, Brunf.
Phaseolus, Dod. gal. Camer. vulgaris (vel Faba Turcica multicolor) Adv. Lob. Clus. pan. & hist. albus, Ger.
Smilax hortensis, Brunf. quoad descript. Trag. (cui & Siliqua Theoph.) Matth. (& Phaseolus hortensis) Fuch. Tur. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lugd. Tab. (qui, ut & Gerardus, fructus duodecim generum pingit) Cam.
Smilax sativa sive lenis, vel Dolichus, Cord. histor.
Dolichos Theophrasti, Ang.
Dolichus (sive Phaseolus) Dod. Lon.
Phaseoli genus peregrinum, quos Phaseolos Turcicos vocant, Cæs.

II. Smilax hortensis minor.
Dolichus alter, an Phaseolus minor sive Alexandrinus Tralliani, Dod.
an Phaseolus, Tur.
Sola magnitudine à priori differt.

III. Smilax siliqua sursum rigente: vel Phaseolus parvus Italicus.
Phaseolus, Matth. albus, Lugd.
Phaseolus, Phaselus, Ang. Cord. in Dioscorid. & histor.
Phasilus, Cæs.

Flore est majore candido papilioni simili, foris in viridi colore pallescente: folijs nullam asperitatem habentibus: sunt majores & minores: sunt albi, subnigri, illi macula nigra, hi alba notati: est & minor albidus, cum orbita rubente aut nigricante.

Phaseolus peregrinus.

Non minor sanè varietas est in Phasiolis ex America, Africa atque alijs regionibus, pro-

cul ab orbe nostro remotis, quàm in his quæ in Europa nascuntur: Sunt enim majores, minores, mira colorum varietate inter se discreti. Illorum nonnulli, aut prorsus candidi, aut flavi, aut cinericei, aut fusci, aut atri, aut rubri, aut amethystini, aut varijs coloribus non uno modo distincti: interdū albo & nigro, rubro & nigro flavo & nigro: sic alius ex flavo & spadiceo simul mixti coloris, at circa hilum candidus: alius roseus, in quo rubri nonnihil elucet, &c.

I. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, semine lato albo, multis nigris venis striato.
Phaseolus 1. sive Africanus, Clus. pan.
Phaseoli peregrini primi genus alterum, Clus. histor.
Phaseoli magni lati albi, Lob. ico.
Phaseolus Africanus, Cam.
an Okindiger in Virginea, fabis Anglicanis similes, planiores tamen & diversorum colorum, nitidæ & maculosæ: in desc. Virgin.
Okindiger in Virginea, par. 1. Ind. Occid.

Ex Africa primum allatus.

Variat: ex nigro varius, prorsus niger, coloris tegularum, strijs per longitudinem nigris.

II. Phaseolus peregrinus primo similis, fructu lato, albo striato.
Phaseolus peregrinus 9. Clus. hist.

III. Phaseolus peregrinus hortensi affinis, fructu tumidiore minore niveo.
Phaseolus peregrinus 2. sive Phaseolus de Guatimela, Clus. pan. (at icon habetur sub Phaseolo Purkircheriano 2.) & hist.
an Phaseoli parvi pallido albi ex America delati, Lob. ico.

IV. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis, ex nigro subvirescens.
Phaseolus Ægyptiacus 5. Clus. pan. desc. at figura habetur sub 3.
Phaseolus peregrinus 5. Clus. hist.
Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. desc.
an Dolichus, Bellonio.

V. Phaseolus peregrinus Anagyridis fructui similis colore rubescente.
Phaseolus peregrinus 3. qui cum sequenti Lobi Indici nomine ex Hispania missus, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.

VI. Phaseolus peregrinus minore fructu, albo nigra macula insignito.
Phaseolus peregrinus 4. Alubias de Indias, Clus. pan. quoad descriptionem: & hist.
Phase[illegible]lus albus, Lugd.
Phaseoli pumiliones, albi & [illegible], C[illegible]m.

Variat colore: est alius n[illegible] nigra [illegible]cula notatus: alius in lateribus nigr[illegible]s m[illegible]lis signatus.

VII. Phaseolus peregrinus angusti[illegible] an [illegible]dem cum Smilace hortensi minore.
Phaseolus peregrinus, Dod. sextus, C[illegible]

Fructu est vulgari minore & pla[illegible] [illegible]ris subrubri: ex Hispania Frizoles G[illegible] mine missus.

VIII. Phaseolus peregrinus ang[illegible] alter, fructu ex albo & nigro vari[illegible].
Phaseolus peregrinus septimus, Cl[illegible]

Variat: nam in fructu striæ nun[illegible]tudinem extenduntur: nunc m[illegible] majores vel minores, confuso or[illegible] vel exiguæ albæ maculæ in lobo [illegible] parte media conspiciuntur.

IX. Phaseolus peregrinus fol[illegible] fructu exalbido, nonnunquam vari[illegible]o.
Phaseolus peregrinus octavus, Cl[illegible]

Fructus, colore est ex albido: ali[illegible] nigricantibus virgulis secundum [illegible]nem, vel confusè notatur: interdu[illegible]nè nigricat.

X. Phaseolus peregrinus lo[illegible]o & fru[illegible]
Phaseolus peregrinus 10. Cl[illegible]s. hist.

XI. Phaseolus peregrinus fructu variegat[illegible]
Phaseolus peregrinus 11. Clus. hi[illegible]

Fructus planu[illegible] dil[illegible] r[illegible]ns, nigr[illegible] [illegible] per longitudinem excu[illegible]: [illegible]iqua[illegible] maculæ magnæ vel exiguæ confuse asperg[illegible]tur: interdum altera solum parte nigricat, [illegible]vis rubris ma[illegible]ulis variegatus.

XII. Phaseolus peregrinus fructu [illegible]bente nigris strijs v[illegible]iegato alter.
Phaseolus peregrinus 12. Cl[illegible] hist.

Aliquando pl[illegible]rimæ striæ totum fer[illegible] a [illegible] reddunt

XIII. Phaseolus peregrinus exalb[illegible] columbini ferè figura, fuliginosa macula [illegible]signitus.
Phaseolus tertius peregrinus, Cl[illegible]

XIV. Phaseolus peregrinus nige[illegible] m[illegible] subalba notatus.
Phaseolus quartus peregrinus C[illegible]s. ex[illegible]. l. c.

Phas[illegible]lus Aethiopi[illegible]us vel [illegible]er.

I. Phaseolus Æt[illegible] lobi[illegible] asperis, f[illegible] splendente.

Phaseol. peregrinus 13. vel Æthiopicus, Cl. hist.

II. Phaseolus Æthiopicus lobis flavescentibus fructu nigro.

Phaseolus peregrinus 14. Clus. hist.

III. Phaseolus Æthiopicus lobo saturo purpureo, fructu atro.

Phaseolus peregrinus 15. Clus. hist.

Phaseolus Guinensis.

I. Phaseolus Guinensis fructu fusco spadiceo.

Phaseolus peregrinus 16. Clus. hist.

Sunt majores, sunt & minores.

II. Phaseolus Guinensis lobo cortice nigro tecto & in cuspidem longam & acuminatam desinente.

Phaseolus peregrinus Nigritarum, Clus. exot. lib. 2. cap. 11.

III. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo fructu nigro.

Phaseolus Nigritarum 2. Clus. lib. cit.

IV. Phaseolus Guinensis lobo ex fusco cineraceo, fructu spadiceo superiore majore.

Phaseolus Nigritarum 3. Clus. exot. lib. cit.

V. Phaseol. Guinensis siliqua ulnę lõgitudine.

Fabæ magnę in siliquis, quarum aliç ex arboribus pendent ad ulnæ unius longitudinem & palmi latitudinẽ, partim versicolores ex rubro & nigro, quales Turcicæ vocatæ, sed majores: partim albæ & rotundæ, quarum singulæ suis siliquis insunt, veluti Ciceres: par. 2. Ind. or. c. 4.

Phaseolus Aegyptiacus sive Lablab.

I. Phaseolus Ægyptiacus nigro semine.

Phaseoli genus Leplap sive Lablab, Clus. pan.

Phaseolus peregrinus Leblab, Clus. hist.

Phaseolus niger Lablab vocatus, Alpin.

Est & niger & spadiceus, hilo albo.

II. Phaseolus Ægyptiacus semine rufo.

Lablab alterum rufum Alpini, Clus. hist.

Phaseolus Indicus.

I. Phaseolus Indicus major bicolor.

Phaseolus peregrinus Indicus, Clus. pan. & hist.

Phaseolus 5. sive Ægyptiacus, Clus. pan. ico.

Phaseolus Ægyptiacus, Tab. Ger. ico.

Fructus est nuce pontica paulo minor, parte superiore niger, inferiore aureus.

II. Phaseolus Indicus minor: est rubens, variegatus, fuscus, maculatus.

III. Phaseolus Indicus minor alter.

Mates, Clus. in Garz. & pan.

Phaseolus Indicus alter, Mates, Clus. hist.

Fructus peregrinus 10. Clus. exot. lib. 2. cap. 30.

Fructu est purpureo, aut albis purpureisque maculis distincto.

IV. Phaseolus Indicus ruber.

Phaseoli rubri Indiani durissimi, Lob. ico.

Est ruber, ex phœniceo croceus, ex rubro spadiceus splendens.

V. Phaseolus Peruvianus ruber subrotundus.

Phaseoli peregrini variorum generum, Clus. exot. lib. 2. cap. 13.

Hujus differentię aliquot: alius major, coloris ex atro rubentis, qua parte lobo adhæserat longiore vestigio nigro præditus: alter minor, satis crassus, coloris rubri corallij æmuli: vel alter forma similis, coloris magis saturo & ad puniceum quodammodo vergente: tertius elegantissimus magis orbicularis, qui major & minor, color in utroque bifariam divisus, media ex parte corallij instar rubet, altera ater, lævis & splendens est: & hic Anacok dicitur.

VI Phaseol. pereg. ex rubro & nigro distinct⁹. Anacok, Clus. exot. lib. 2. cap. 11. & lib 3 cap. 13.

VII. Phaseolus peregrinus bifidus duplex: alter orbicularis cineracei coloris, tenui atra membrana: alter durus nigricans, tenui membrana alba tectus.

Phaseoli alij peregrini, Clus. exot. l. 3. c. 14. qui & tertium addit, lævem, spadiceum, durum & solidum, Capotillo del Aldana nomine missum.

VIII. Phaseolus Indicus ovatus: hic varius est colore: est niger, spadiceus umbilico albo eoq; majore vel breviore: sanguineus, hilo nigro.

IX. Phaseolus orbicularis niger Americanus.

Parapar, Clus. exot. lib. 2. cap. 21.

Phaseolus Americanus, vel Brasilianus.

I. Phaseolus Brasilianus folijs molli lanugine obsitis, fructu magno.

Phaseolus Brasilianus Macouna dictus, Clus. ad Monard.

Phaseol. Brasilian. Lob. Cam. Ger. tertius, Tab.

Phaseolo Nigritarum similis ex Pernambuco Americæ, spadicei coloris Macouna appellatione insignitus, Clus. exot. lib. 2. cap. 6.

Et hic variat colore fructus: alius rufescit, alius dilutioris coloris, alius totus niger, alius punctatus.

Similes ex cinereo candicantes ex Africæ Mauritania adferuntur: quo solo a Brasiliano differunt, Clus. Lugd. (magnitudine.

II. Phaseolus Brasilian. alter fructu nigro pisi

Phaseol. Brasilian. alter, Cl. ad Monad. Lob. Tab.

Phaseolus alter Indicus, Lugd.

III. Phaseolus Brasilianus vulgari similis, sed major & latior.

Phaseoli genus e Brasilia, novi orbis provincia, Clus. ad Monardem.

Hic modo flavus, modo omnino niveus, modo dilutiore colore, modo ater, aut purpureus, aut albis purpureisque maculis distinctus.

IV. Phaseolus Brasilianus spadicei coloris & circa hilum fusci candicantis.

Phaseolus Brasilianus, Clus. exot. l. 3. c. 12.

V. Phaseolus Brasilianus minor.

Phaseoli parvi ex America, Lob. Lugd.

Phaseolus Brasilianus primus, Tab.

Hujus magna varietas, quare fructus [illegible] cim genera, Tab. & Gerardus pingunt.

VI. Siliquulam angustam, vix un[illegible] cui grana aliquot exigua, subviridia, c[illegible] lo albo in medio, ut in Phaseolis, ex [illegible] cum quibusdam aliis, Reverendus D. T[illegible] tius cum sequenti inscriptione mi[illegible] quula, ut & semen huic chartulæ [illegible] est herbæ Anil, nec est species Glasti, [illegible] gumen.

P I S U M.

Pisum, Græcis ὁ πίσος & τὸ πίσον vocatur, quod a πτίσσω derivatum videtur, quod decorticare [illegible] plerique etiam λάθυρον dici putant, sed impropriè: nam ex farina leguminum pul[illegible] dici a Græcis, Galenus in lib. de cibis boni & mali succi testatur. Pisum verò, à Pisa, loco in quo ol[illegible] nascebatur, nominatum dicunt. Hujus Dioscorides non meminit, nisi forte cum Phaseolis con[illegible] Hippocrates, Theophrastus, Galenus, Aegineta. Nam Theoph. 8 hist. 3. leguminum alia [illegible] ut Faba. alia oblongius ut Pisum, & hoc caulem humi procumbentem habet: & 8. hist. 5. [illegible] clusa, non interseptа, sed quasi invicem contingentia, consistunt: & 3. caus. 27. vermes in [illegible] alimenti caliq; intemperiem, eum plus minúsve alimenti prabetur, aut aër immodicè humidus [illegible] etiam cum non tempestivè humescit. Plinius lib. 18. cap. 7. & 12. Pisi obiter meminit.

Genera duo sunt: est majus & minus: majoris semina resiccata angulosa sunt, inaquales angulos ha[illegible] colore alias candido, alias sordido: Minus similiter duplex, aliud quod in hortis seritur, quod [illegible] sustentetur, majus est, alias exiguum fructum eumq; serius reddit. & illud est quod in agris [illegible] ut plurimum candidos, aliquando tamen ex purpura obscuros fructus colore ut plurimum luteo [illegible] Græcis, a luteo ochra colore, quem ipsius fructus medulla interior refert, dicitur, subinde viret [illegible]

I. Pisum majus quadratum.

Phaseoli primum genus, Trago.

Pisorum prima species, Dod. gal.

Pisum majus, Dod. Gerard.

Pisum angulosum hortorũ quadratũ Plinij, Ad.

Pisum quadratum Plinij, Lob. ico. Tab.

Pisa Italica grandia, Cam.

Pisum magnum peregrinum, Eyst.

Fructus dum virent, rotundi sunt: exsiccati angulosi & cinerei fiunt: imò & candida & subflava, Lugd.

II. Pisum umbellatum: & Ger.

Pisorum primum genus, Trag.

Pisum proliferum, Tab.

III. Pisum hortense majus.

Cicer arietinum & Pisorum alterum genus, Trag. Dod. gal.

Pisum majus, Matth. Fuch. Ang. Lon. Cast.

Pisum minus, Dod.

Pisum vulgarius majus, Ad. Lob. ico.

Pisum ramulare, Lugd.

Piseolus vulgo, qui & Piseoli viridis meminit, Cæs.

Flore est purpureo, aliquando albo & vari[illegible], partim albo & partim ex purpura [illegible]scaro, Fructu est rotundo albo est & [illegible] rubro variegato.

Pisa quoque alba in Brasilia habe[illegible]tur, quæ Commanda-miri nuncupant: Ler. descrip. Brasil. cap. 12.

IV. Pisa Virginiana.

Wikonzóvvr, nos Pisa appellamus, sapore & bonitate Anglicana superant: desc. Virgin.

V. Pisa Virginiana sylvestria.

Pisa syl. Anglicanis minora, esui apta. de[illegible]

VI. Pisum arvense.

Pisum, Brunf. Dod. gal. Tur.

Pisum agreste, seu 3. genus, Trago.

Pisorum 3. species & minor quæ & Ervilia, Dod. gal.

Pisum minus, Matth. Lon. Dod. Cast.

Pisum minus ex luteo virescens, Ad. Lob.

Pisum in arvis humi serpens, Lugd.

Ervilia sive Ochrus, Eid.

Pisa vulgaria, Cam.

Pisum minus 1. & 2. Tab.

Flore

Flore est candido, vel diluti rosei coloris: fructu rotundo, albo, viridi, ex luteo virente, cinericeo, cæruleo: nigra habet Gesnerus, quæ sapore, odore à communibus nil differunt, quæ Pisa nigra Tabern. nominat.

VII. Pisa sine cortice duriore.
Pisa leptoloba, quæ simul cum folliculis comeduntur, Camer.

VIII. Pisum exoticum ochræ colore.
Pisum ochræ colore, Clus. exot. l.3. c.15.

IX. Pisum sylvestre perenne.
Pisum sylvestre, Adv. Cl. pan. & hist. Thal. Tab. (qui majus & minus pingit,) Ger.
Pisum sylvestre Pannonicum, Cam.
Phaseolus sylvestris, Lugd.

X. Pisum vesicarium fructu nigro, alba macula notato.
Vesicaria nigra sive peregrina, Trag. Dod. gal.
Vesicaria sive Halicacabum repens, Matth.
Halicacabum peregrinum, Fuch. Dod. Ges. hor. Lugd. qui & Fuchsij & Matthioli figuram exhibet, Tab. (& Cardispermon) Cam. Ger.
Dorycnium & granum cordis, Cord. in Diosc. & hist.
Solanum peregrinnm, Lac.
Caput monachi, Ges. hor. & collect.
Pisum cordatum, Ad. & cor Indum, Lob. Eyst.
Faba inversa recentiorum, Cæs.
Vesicaria altera, Cast.

Pisum Indicum.

I. Pisum Indicum majus.
Variat fructus colore nigro, subfusco, variegato, umbilico eminente.

II. Pisum Indicum minus coccineum.
Pisa rubra ex novo orbe, Ges. hor.
Pisum coccineum Americum, Lob.
Pisum Americanum, Lugd.
Phaseolus ruber Abrus vocatus, Alpin.
Phaseolus ex Ieme, Hon. Belli epist. 5. ad Clus.
Phaseolus Indicus, vulgò falsò Pœonia Indica: nomine Ginge & Abrus mittitur, Cam.
an Sandali rubri femina, Cæs.
Vicia Africana, Clus. exot. l.4. c.15.
Fabarum genus quod Ægyptijs Abrus, part.2. Ind. Or. cap.4.
Et hic major coccineus compressus: & minor coccineus nigra macula notatus, reperitur.

III. Pisum virulentum Chinense.
Fabarum genus quod Abrus Latinis, Conduri Malays, Saga Javanis, quibus pro solis ponderibus utuntur, Linscot. par.4. Ind. Or. cap.8. & par.3. cap.29.
Sic Fabis rubris & nigris pro ponderibus in Guinea utuntur: par.2. Ind. Or. c.18.

OCHRUS SIVE ERVILIA.

Quæ Theophrasto 4. caus. plant. 2. ὦχρος à luteo Ochræ colore quem medulla referat nominatur, & Gaza Ciceræ reddit, Plinio l.18. c.7. & alijs Latinis Ervilia dicitur.
Duplex est Sativa, quæ Pisum est minus, & Sylvestris, de qua nunc.

Ochrus folio integro capreolos emittente.
Aracus, Matth. (cui & Aracus niger) Cast. (addita Aphace figura) Cam.
Ervilia, Ang. sylvestris, Dod. ut: Ochrus syl. sive Ervilia, Ad. Lob.
Cicer ervinum quorundam, Lugd.
Isopyron, Cæsalp.
Papulles Creticæ nomine, semen ab Honorio Belli missum: facilè germinat. Semina colore sunt subluteo alij pullo, etiam atro observarũt.

LATHYRUS SIVE CICERCULA.

Legumen quod Græci Λάθυρον appellant, à Columella & Palladio Cicercula dicitur, de quo Theophr. 8 hist. Plutarch. in probl. Rom. scribit Pythagoricos aversatos esse fabas καὶ τὸν λάθυρον, καὶ τὸν ἐρέβινθον, ὡς παρωνύμους τῶ ἐρέβους καὶ τῆς λήθης, ad etymon alludens. Verum λαθυρὶς herba ab hac diversa est, de qua inter Tithymalos.
Duplex est: nam vel seritur vel sponte provenit. Et in sylvestri differentia magna est, in foliorum latitudine & angustia: florum colore rubro, purpurascente, albo, flavescente: siliquarum longitudine, brevitate, hirsutie, & levitate.

I. Lathyrus sativus flore fructuq; albo.
Pisum Græcorum sativum, Trago.
Ervum album Sativum, Fuch.
Lathyrus, Cicercula, Dod. gal.
Phaseolus minor, aliquibus Ervum angulosum, Cord. in Diosc.
Ervum, Lacun.
Cicercula, Ang. Lon. Cæs. Castor.

Aracus alter sive Lathyrus minor, Dod.
Lathyris angustiore gramineo folio, Ad. Lob.
Lathyris leguminosa angustifolia, Tab.
Lathyrus sativus angustifolius, Lugd.
Lathyrus alter flore albo, Camer.

II. Lathyrus sativus flore purpureo.
Aracus sive Cicera, Dodon.
Lathyrus flore purpureo, Cam.

Flores habet ex rubra purpura in puniceum inclinantes: grana angulosa, alia obsoleta, nigroque proxima.

III. Lathyrus sylvestris major.
Pisum Græcorum sylv. Trag.
Ervum sylvestre, Fuch.
Cicercula, Turner.
Lathyrus sylvestris, Dod.ut: Clus.hist.Lug.ico.
Mochi in Hetruria, Cæs.
Lathyris sylvestris, Eyst.

Variat flore albo: nonnihil ex luteo pallescente: est & rubente.

IV. Lathyrus major sylvestris alter.

V. Lathyrus sylvestris minor.
Catanance, Dod.gal.Ges.hort.Lugd.
Ervum sylvestre, Dod.herbariorum, Ad.Lob.

VI. Lathyrus latifolius.
Clymenum, Matth.Cast descr.Clus.pan.
Ervum sativum, Cord.
Lathyrus sylvestris latifolius, Cam.
Lathyris Narbonensis latiore folio, Ad. Lobel.
Eystett.
Lathyrus sylv. major, sive purpureus, Thal.
Ervilium, Cæs.
Cicercula sylvestris, Taber.

VII. Lathyrus angustifolius siliqua hirsuta.
Flore est cæruleo penè violaceo.

VIII. Lathyrus angu[illegible]
Aracus Hispanicus sive Lathyrus Ægy[illegible]
Camer.
Cicercula Ægyptiaca, Clus.hist.
an Aracus, Ad Lob. & Cicera, Lugd.

IX. Lathyrus angustissimo folio A[illegible]
nus variegatus.
Orobi Americani nomine in horto m[illegible]
Lathyrus peregrinus è cæruleo purpura[illegible]
flore: & suaviter rubescens, Eyst.

X. Lathyrus angustifolius humi[illegible]
Ervum Monspeliensium.

XI. Lathyrus sylvestris major an[illegible]
folio: in Prodromo descriptus.

XII. Lathyrus peregrinus foliis Vic[illegible]re subcæruleo, pallidéve purpurascente: in [illegible]to meo crevit.

XIII. Lathyrus sylvest. luteus foliis [illegible]
an Aracus flore luteo, Adver.
Legumen terræ glandibus simile, Dod.
Glandibus terrestribus congener [illegible],
Clus. pan.
Lathyrus sylvestris floribus luteis, Thal.
Vicia, Taber.

XIV. Lathyrus arvensis repens tuber[illegible]
Apios, Trag.Fuch.Lugd.
Pseudoapios, Matthiol.
Chamæbalanus, Dod gal. Taber.
Ornithogalum purpureum, Cord. in Diosc.
Astragalus, Tur.Penæ, Lugd.
Panis porcinus, Lonic.
Astragalus arvensis, Thal.
Terræ glandes, Dod. Ad. Lob. Gerard.
Glandes terrestres, Clus. pan. & hist.
Arachidna, Theophrasti, Colum.

VICIA ET APHACA.

Galenus 2. aliment. scribit ab Asianis βικίον dici legumen, eoq; solo nomine id vocari: Atti[illegible] [illegible]κιον aut νύκιον. Latinis Vicia nominatur à vinciendo, ut Varroni placet, quod item capreo[illegible] ut vitis, quibus sursum versus serpit ad scapum Lupini, aliúmve calamum, ad quem ut adhæreat, eum [illegible] solet. Et hæc duplex est. Sativa & sylvestris.

Aphacam legumen Dioscorides l.2. c.178. ἀφάκη nominat, quæ in arvis nascatur, lente altior, siliquis [illegible]tium majoribus, in quibus semina terna, quaternáve, nigra lente minora. Theophrasto Aphaca duplex, a[illegible] olus est, de qua inter Intubacea: altera legumen, quod cum Lente & Piso in leguminum genere 8. hist. 5. [illegible] & Plinius l.27. c. 5. Theophrastum secutus est: Galenus cum Vicia conjunxit.

I. Vicia sativa vulgaris semine nigro.
Ervum, Brunfels.
Orobus sativus & Vicia major & 1. Trag.
Vicia, Anguil. Lonic.
Vicia, Græcorum Aphace, Cord. in Diosc.

Semina alia nigricant, alia cinereum col[illegible] obtinent.

II. Vicia sativa alba.
Ervum candidum, vel Faba veterum, Trag.
Vicia alba, Anguil.

V[illegible]

Vulgari pilo minus compressum & coloris pallidi.

III. Vicia maxima dumetorum.
Vicia sylvestris altera, vel 5. Aphace Dioscorid.
Osmunda Latinorum, Trag.
Cracca major, Taber.

IV. Vicia sepium folio rotundiore acuto.
Orobus sylvestris sive Vicia major syl. & 2. Trag.
Aphaca Matth. Ang. Ges. hort. Cast.
Aphace, Fuchs.
Vicia, Dod. ut: Ad. Lob. Clus. hist. Cæs.
Vicia sylvestris, Lonic.

Semen nigrum aut macularum, crassitie, rotunditate & amaritudine differt.

V. Vicia vulgaris acutiore folio, semine parvo nigro.
Vicia, Matthioli, Lac. Cast.
Aphaca vera, Lugd.

VI. Vicia multiflora.
Galega altera, vel sylvestris, aut German. Dod.
Galega sylvestris Dodonæi, Thal.
Aracus, Taber.

VII. Vicia Onobrychidis flore in Prodromo descripta.

VIII. Vicia sylvestris spicata.
Vicia sylvestris spicato flore, Clus. pan.
Vicia sylvestris secunda, Clus. hist.

IX. Vicia sylvestris hirsuta incana.
Vicia sylvestris flore albo, Clus. pan. & hist.

X. Vicia sylvestris lutea siliqua hirsura non dum descripta Monspelij collecta, & Norimberga à Doct. Doldio Ciceris aut Pisi nomine missa.

XI. Vicia lutea folijs convolvuli minoris.
Aphace Dioscoridis, Gal. Plinij, non Theophr. Dod. ut:
Pirine Theophrasti, Ang. Cam.
Aphaca, Ad. Lob. Cæs. Camer.
Orobanche leguminum, Lugd.
Elatine tertia, Taber.

ARACHUS SIVE CRACCA.

Frumentorum vitium quoq; est, quod Græci Ἄραχον Theoph. 8. hist. 10. (rem scabram & duram dicit, quæ in lente nascatur) nominant. Ruellius Craccam appellari refert. Differt ab Aphaca & Vicia potissimum semine: nam Craccæ semina exquisite rotunda, nigra: & ut Galenus inquit, 1. alim. facult. c. xxvij. Ervo minora. Aphaces verò & Viciæ semina, non rotunda, sed aliquanto latiora, veluti Lentium, teste Galeno 1. alim. facult. c. xxxvj.

I. Vicia semine rotundo nigro.
Vicia minor vel 3. Trag.
Arachus, Dod. gal. Ges. hort.
Craccæ primum genus, Dodon.
Aracus, Araca & Cracca major, Ad. Lob.
Arachi primum genus Dodonæi, Thal.

Flores parvi & purpurei.

II. Vicia segetum cum siliquis plurimis hirsutis.
Vicia minima vel quarta, Trago.
Arachus altera, Dod. gal. Thal.
Aracus sive Cracca minima, Ad. Lob.
Craccæ alterum genus, Arachis potius, quàm Arachus, Dodon.
Arachus, Lugdun.
Cracca minor, Taber.

Flosculi in parvis spicis candiduli, semina incana ac subalbida.

III. Vicia segetum singularibus siliquis glabris.

Flosculi parvi candiduli, singuli singulis pedicillis insidentes.

IV. Viciola flore luteo semine nigro.
Aracus, Cæsalp.

ARACHYDNA.

Quandam scribit Theophrastus 1. hist. 11. ex radicibus plures differentias præter prædictas sortiuntur folia τῆς ἀραχίδνης ἢ τὸ ὅμοιον τῷ ἀράκῳ, h. e. ceu Arachidnæ radix ejusq; quod simile est Araco: ambæ namq; fructum non minorem superno afferunt &c. neutrum aut folium, aut folio simile quicquam gignit, ... pe tius velut ἀμφίκαρπον est, h. e. infra supraq; terram fructum edit. Plinio l. 21. c. 1... Aracidna & Aracos (potius Arachoides) &c. Vox hæc Ἀραχίδνα composita videtur ... ἄρακος enim Cicerculæ species est, quam hæc folijs & fructu refert: ὕδνον verò tuber significat, cujusmodi similitudinem quandam radices habent.

I. Viciæ similis supra infraque terram fructum edens.
Arachidna Cretica, Bellius quo nomine totam plantam transmisit.
Arachidna Cretica an potius Aracoydes Theophrasti, Ponæ.

Araco δμενν Theophrasti an? Clus.ex.l.4.c.16.

Variat semen in siliquis ad radicem, in alijs nigerrimum, in alijs Orobo simile, in alijs variegatum.

II. Junsa, planta quae in Angra ... menti seritur, ad cujus radices gr... pisi magnitudine, pistaciorum ... pore. L... part.8. Ind. Orient. c.6.

L E N S.

Lens & Lenticula, φακὸς Dioscor. l.2.c.129. Theoph. & φακὴ dicitur, et si aliqu... φακὴ verò & lentem & lentem coctam, & ipsum ex lente pulmentum ... Dictum ... gico quasi φακελὴ, ut sit ἡ τὰ φάη κατάξασα: oculorum enim aciem hebetare Dioscoride ... utre qui fuit ἄσκος, metathesi & mutatione unius elementi. Latinis Lens quasi lenis dicta ... c.12. ea vescentibus, aequanimitatem ... apud auctores se ... r.

Genera: duplex est, arvensis & palustris. hic de arvensi tantum, cujus plura genera Theo... c. duo sunt lentis genera in Aegypto alterum rotundius nigriusq, alterum sua figura. unde vari... fit in lenticulas nomen. Recentioribus colore & magnitudine differunt: sunt enim albae ma... ex luteo pallidae, cinereae, russae, minores & deteriores. sic flores albi, candidi, cinerei, purpur...

I. Lens vulgaris.
Lens, Brunf. Fuch. Dod. gal. Cord. in Diosc. Lon. Ad. Taber.
Lens vulgaris sive agrestis, & Lenticulae primum genus, Trago.
Lens minor, Lob. Dod. Lugd. Cam. epit. Ger.

Flos in candido purpurascit: grana alia subrussa, alia ex luteo pallida, nonnulla ex cano albove fusca & nigricantia.

II. Lens major.
Lens sativus & Lenticulae alterum genus Trag.
Lens, Matth. Ang. Lob. Cast. Cast.
Lens major, Gesf. hor. Tab. Ger.
Lens Italica, Camer.

Hoc candidius & majus priore: ... tamen album minus est; & quod ... re, orbe paulo majore est.

III. Frisoles & Palaros pecul... genus nuncupant, quas eo fere lo... nos Pisa, Lentes & Fabas: Josep. Ac... l. 4 c. ...

SECTIO QUARTA.

DE LEGUMINIBUS CAPREOLIS CARENTIBUS. OROBUS SIVE ERVUM; CICER; LUPINUS; Foenumgraecum.

OROBUS SIVE ERVUM.

Ὄροβος Graecis, Ervum Latinis: Graecorum vocem quidam deducunt παρὰ τὸ ἐρέπτεσθαι ... τῶν ... boves eo vescantur & saginentur. Dioscoridi l.2.c.131 frutex est exiguus, ... angusto, tenuu... parva gerens semina: & ut Theophrastus 9.hist.22. fructu rotundo modo piperis. Plinius l. ... c. cum Vicia conjunxit.

Genera duo, sativum & sylvestre. illud duum generum, candidum & rufum: Galenus tertium a... nempe pallidum, inter priora medium: est & quartum Creticum, quod semine minore est.

I. Orobus siliquis articulatis semine majore.
Orobus sive Ervum, Matth. Gesf. hor. Ang. Cord. in Diosc. Lugd.
Cicer sativum, Dod. gal.
Ervum, Gesf. hor. Guil. (sive Mochus) Cast. Tab.
Ervum, Camer.
Mochus sive Cicer sativum, Dodon.
Cr... usreceptus herbariorum, Adversf. Lobel. Gerard.

Flores subpurpurascentes, aliquando candicantes.

II. Orobus semine minore.
Orobus Creticus, Matth. Lugd.

III. Orobus semine obtuse triangulo.
Cicer orobaeum Theophrasti, Ad. Lob. Lugd.

Semen est Orobo duplo majus ... lente aut subfulvo, & ab Orobo nigre... tissimum ... lans.

CICER

C I C E R.

Cieris, qui ἐρέβινθος Græcis, genera duo Dioscoridi lib.2.cap.126. sativum & sylvestre: sativi genus alterum κριὸς (arietinum reddunt, quia κριὸς arietem significat) appellatur Theophrasto 8. hist.5. Cicer & magnitudine & sapore, & colore, & forma plerasque differentias ostendit, οἷον κριὸς ὀροβιαῖος, καὶ οἱ ἀνὰ μέσον: ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα: h.e. veluti Arietinum, Orobæum sive ervinum, & inter hæc medium: præter hæc omnia sunt alba dulcissima. Galeno 6. simpl. duplex, Arietinum & Orobæum. Plinio lib.18. cap 12. e l arietinum quod album est & nigrum (in arietino candidum esse, Dalechampius in Plinium negat: ... columbinum, quod & venereum dicitur, & est candidum · est & dulcissimum quod Ervo simillimum est. At Matthiolo, est Columbinum, quod candidum: est Venereum, quod rubrum: est Arietinum, quod nigrum & cæteris majus est. Anguillara tres sunt species, albi, rufi, arietini: albi duplices sunt arietini & ervini arietini capiti arietino similes, ervini leves ervi semini similes: ex Galeno 9. de compos. medic. secundum loca. Rubei similiter duplices, arietini & ervini. Nigri simplices sunt solo colore ab alijs differentes.

I. Cicer sativum.
Cicer, Brunf. Matth. (cui & domesticum) Tur. Cord. in Diosc. Lac. Cæs. Cast. Tab.
Ciceris altera species, Trago.
Cicer nigrum, Fuch. seu arietinum, Cord. hist.
Cicer arietinum, Dod. ut:
Cicer rubrum & album, Lon.
Cicer sativum, Lugd. Ger. sive arietinum, Gesn. hort. Adv. Lob.

Flores candidi, aut ex purpura rubescentes: semina alba, vel ex candido pallescentia: purpurea vel rubra, ruffáve: nigra vel ex saturo rubente purpura nigra.

II. Cicer exoticum.
Cicer Nigritarum, Clus. exot. l.3.c.16.

Semen vel album, vel nigrum, vel rubens, vel ex albo & rubro variè distinctum.

Cicer sylvestre.

I. Cicer sylvestre, folijs oblongis hispidis majus.
Cicer sylvestre, Matth. Ang. Dod. gal. Lugdun. Cast. Cam. Ger.
Cicer sylv. herbariorum, Adv. Lob.
Cicer sylv. primum, Dod. Lugd. Tab.
Cicer sylv. majus, Thal. qui & medium habet.

Semen parvum flavescens: at in hist. Lugd. parvum nigrum compressum.

II. Cicer folijs oblongis hispidis minus.
Cicer sylv. minus, Thal.

III. Ciceri sylv. minoris affinis si non idem
Glaux, Clus. hisp. Lob. Lugd. Tab. Dioscoridis, Gerard.
Glaux Hispanica, Clus. hist.
Anthyllis altera lutei similis, Dod.

Illius flores lutei, hujus purpurascentes vel cærulei.

IV. Cicer montanum lanuginosum erectum.

V. Cicer montanum ἄκαυλον: utrumque in Prodromo describitur.

VI. Cicer sylv. latifolium triphyllon.
Cicer sylvestre, Gesn. hort. Penæ, Lugd. latifolium, Ger.
Cicer sylv. alterum, Dod. Tab. Lugd.
Cicer sylv. verius, Adv. Lob.

Et Ciceris sylvestris tertij ramosi meminit Dodonæus, quod cum priore si non idem, certè ab eo parùm differt.

L U P I N U S.

Lupinus θέρμος Dioscoridi lib.2. cap.132. Theophrasto pluribus in locis & Græcis cæteris. Lupinorum appellatio non aliunde ducta videtur, quàm quod sicut lupus terram appetit, & in fame terra vescitur ita Lupinus tellurem, ut Plinius lib.18. cap.14. ait, adeo amat, ut quamvis frutectoso solo conjectum, inter folia vepresq;, ad terram tamen radice perveniat. Vel ita dictus videri potest, velut lupis expositus & relictus, ex eo quod (ut idem Plinius) impune jaceat, vel derelictus, si non protinus imbres secuti obruant, ab omnibus animalibus amaritudine sua tutus.

Genera duo Dioscoridi, Galeno & Plinio: sativus & sylvestris.

I. Lupinus sativus flore albo.
Lupinus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Lac. Cord. in Diosc. Lon. Cæs. Tab. communis, Gesn. hort.
Lupinus albus, Fuch. Turn. Camer. albo flore, Clus. histor. vulgaris, Eyst.
Lupinus sativus, Ang. Dod. ut: Cord. hist. Adv. Lob. (cui & Faba ficulnea Germanis à folio) Cast. Lugd. Ger.

II. Lupinus sylv. flore cæruleo.
Lupinus sylv. Matth. Ang. Dod. ut: Lugd.
Lupinus sylv. segetum flore purpureo, Ad. Lob.
Lupinum flore cæruleo, Cluf. hist. Ger. sylvestris flore cæruleo, Gesn. hort. Cam.
Lupinus sylv. flosculis è cæruleo purpureis, Cam. epit.
Lupinus minor, Tab.
Lupinus sylv. angustifolius flore cæruleo, Eyst.
Flos ex purpura cæruleus, aut subrubens, vel roseo colore russescens.

III. Lupinus sylvestris flore luteo.
Lupinus sylv. luteus. Dod. gal. odoratus, Eyst.
Lupinus Hispanicus flore luteo Gesn. hort.
Lupinus flore luteo, Lob. Cam. in Matth. Ger.
Lupinus luteus, Tab. Cam.
Lupinus flavo flore, Cluf. hist.

IV. Lupinus peregrinus major vel villosus cæruleus major, in Prodromo de[illegible]
Lupini Indici, etiam Cretici nomine [illegible] pinus.
An Lupinus ille maximus [illegible] antequam aperiatur subcæruleus, [illegible] an Lupini genus [illegible] Clus. hist.
Lupinus sativus [illegible], & Lupinus [illegible] cus quorundam, Eyst.
Huc referatur
Lupinus exoticus flore albo, colore [illegible] tum ab illo varians, Eyst.

V. Lupinus peregrinus pen[illegible]
Lupinus Arabicus sive pentaphy[illegible] num, Ponæ ital.

VI. Lupinus peregrinus minor [illegible] stissimo folio.
Lupini Africani nomine ac [illegible] Lupino minimo in Prodromo de[illegible]

FOENUM GRÆCUM.

Foenumgræcum, τῆλις Dioscoridi l. 2. c. 124. Theoph. 3. hist. 17. cui & βούκερας [illegible] Græcis, quarum appellationum major pars a siliquarum similitudine desumpta est [illegible] ut, cerates, à cornu: ægoceros, a caprini: bouceros a bubuli cornu similitudine: quare [illegible] simpliciter siliquam, Varro Siliculam, Plinius l. 8. c. 16. Siliciam, & l. 25. c. ult. Fœnigræcum [illegible].

Genera. unius veteres meminere. recentiores sativum & sylvestre faciunt.

I. Fœnumgræcum sativum.
Fœnumgræcum, Trag. Matth. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Dod. Cast. Cæs. Cam. Alpin.
Fœnumgræcum sativum, Ang. Lugd.
Fœnogræcum, Dod. gal. Fuch. Cord. in Diosc. & histor.
Siliqua vel Fœnogræcum ex quo farinam, item vinum mulsi sapore conficiunt: par. 7. Ind. Oc. cap. 8. & 11.

II. Fœnumgræcum sylvestre.
an Fœnumgræcum alterum, q[illegible] tur, Ang.
Fœnumgræcum sylv. Dalecham. Lugd.

III. Fœnumgræcum sylv. a[illegible] ratione.
Fœnumgræcum sylvestre, Lob. [illegible]
Fœnumgræcum sylv. alterum Dod. Lugd.
Hedysarum minimum, Lugd.

❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

SECTIO QUINTA.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA; FERRUM EQUINUM; POLYGALA; ORNITHOPODIUM ET TRIBULUS TERRESTRIS.

HEDYSARUM SIVE SECURIDACA.

Hedysaron & πελεκῖνον Græci vocant, quam Latini Securidacam (vel ut Turne[illegible] ritatam) a seminis figura. πέλεκυς enim securim significat: Sic enim Dioscorides [illegible] [illegible] u[illegible] xentar, Pelecinum, semen rufum in siliquis corniculorum modo adu[illegible] u, [illegible] [illegible] r, unde nomen accepit. Apud Theophrastum 8. hist. 10. Gaza Securinam [illegible] [illegible] Plinius l. 18. c. 17. Securidaca, quam Græci a similitudine Pelecinum vocant.

Genera Dioscorides unius meminit, at recentioribus aliquot differentiæ sunt.

I. Securidaca lutea major.
Securidaca major, Matth. Castor
Securidaca, Ang. Cæs. vera Clus. hist.
Securidaca secunda, Dod. gal.

Pel... Gesn.hort.
Hedysarum, Gesn. hort. Lac. Lon. sive Securidaca major, Adv. Lob.
Hedysarum majus, Lugd. (qui sub 1. & 3. Dodonæi quoque exhibet) Cam.
Hedysarum 1. Dod legitimum, Clus.pan.
Floribus est luteis: Matthiolo flores dilutè purpurascunt.
II Securidaca lutea minor corniculis recurvis.
Securidaca minor, Matth. Adv. Lob. Cast. Cam.
Hedysarum alterum, Dod. Lugd.
Hedysarum minus, Lugd.
Securidacæ similis quædam, Cæs.
Astragalus Monspeliacus, Clus. hisp. & hist. ico.
III. Securidaca siliquis planis utrinque dentatis.
Securidaca peregrina, Clus hist.
Scolopendria leguminosa, Cortuso.
IV. Securidaca dumetorum major flore vario siliquis articulatis.
Melilotus quinta, Trag.
Vogelwicken/ Lonicer.
Ornithopodium 2. vel quoddam majus, Dod.
Securidaca altera, vel alterius prima species, Clus. pan. & hist.
Hedysarum purpureum, Tab.
Loto enneaphyllo non dissimilis, Lugd.
Hedysarum scorpiuron, Cam.
Securidacæ alterum genus, Cæs.
Hedysarum majus, Ger.
Variat flore: aliquando floris folia superiora dilutè rubent, laterum alæ niveæ sunt, rostrum purpureum: aliquando totus candidus est, vel exalbescit, vel intensius purpurascit.
V. Securidaca dumetorum minor pallidè cærulea.
Securidacæ secundæ altera species, Clus. pan. & histor.
Securidaca Dioscoridis Penæi, Eidem.

FERRUM EQUINUM.

A Siliquarum figura, planta hac Solea vel Ferrum equinum nominatur: aliquibus verò ab effectu, quod equi qui diu plantam hanc virentem calcaverint, ferreus soleu exuantur; Sunt qui ad Securidacam, alij ad Lunariam, alij ad Medicam referant.

I. Ferrum equinum siliqua singulari.
Ferrum equinum, Matth. (cui & Securidaca montana) Gesn. hort Lob. Ger.
Medicæ species, Gesn. hort.
Sferro cavallo. Adv. Cæs. Cam.
Lunaria minor, Cast.
Solea equinea, Lugd. cum duplici figura.
Hedysarum sive ferrum equinum, Tab.
Ferrum equinum vulgare ἀπλοκέρατον, Col.
II. Ferrum equinum siliqua multiplici.
Ferrum equinum alterum πολυκέρατον, Col.
III. Ferrum equinum Germanicum, siliquis in summitate.
Sferra cavallo sylv. Germanicum, Cam.
Hedysarum minus, Tab.
Hedysarum glyzyrrhizata, Ger.
Ferrū equinum capitatum sive comosum, Col.
IV. Ferrum equinum Gallicum, siliquis in summitate.
Lotus enneaphyllos, Lugd.
Hoc priore per omnia minus est, siliquis est paucioribus & minoribus.
V. Ferro equino Gallico affinis.
Astragalo persimilis palmaria pusilla planta, Adv. Lob.
Floribus est luteis, aliquando albis.

POLYGALA.

Πολύγαλον Dioscorides lib. 4. cap. 142. frutex brevis, palmum altus, folijs lenticulæ, gustu subacerbus: potus lactis abundantiam facere creditur. Et Plinio lib. 27. cap. 12. Polygala, &c.

I. Polygala major Massiliotica.
Polygala, Matth. Lugd. Tab.
Astragaloides herbariorum Lob.
Astragalus fortè Matthioli, vel jam demum Polygala ejusdem, Eidem.
Polygala Valentina 2. Clus. hisp. & histor. qui & 3. exhibet.
II. Polygala altera.
Polygala Valentina prima, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tabern.
Coronilla sive Colutea minima, Lob.
Colutea sive Polygala Valentina, Ger.
an Polygala, Ang.

ORNITHOPODIUM.

Ornithopodium id est avis pes a similitudine, quam siliquæ aduncæ cum pedibus parvæ aviculæ habent, dicitur: quod veteribus incognitum, nisi forte ad Polygalon Dioscoridis l.4. c.142. referatur.

I. Ornithopodium majus.
Ornithopodium, Dod. ut: Gesn hort. Adv. Lob. Lugd. minus, Cam.
Polygala, Gesn. hort.

II. Ornithopodium minus.
Ornithopodium perpusillum, Adv. Lob. Lugd.

III. Ornithopodium radice tuberculis nodosa.
Ornithopodium tuberosum Dalechampii, Lug.

IV. Ornithopodio affinis hirsuta Scorpioides.
Scorpioides leguminosa, Adv. Lob. Lugd.

V. Ornithopodio affinis hirsuta, fructu stellato.
Atturo, Cortuso.
Stella leguminosa, Lob. Lugd. Cast. Tab.
Vicia sesamacea Apula, Col.

TRIBULUS.

Τρίβολος tribulus Latinis dicitur, quod siliqua plantæ, muricata sit & ut Theophrastus 6. [illegible] Tribulo peculiare est, quod integumentum fructus aculeatum gignit.
Genera duo sunt Dioscoridi l.4. c.15. alterum terrestre, alterum aquis familiare [illegible] terrestris Tribuli genera duo, unum foliumi ciceris habet, nullis spinis aculeatum, alterum folijs est spinosis. At Plinius [illegible] Tribuli unum genus in hortis, alterum in fluminibus: & l.21. c.16. Tribulo uni cicerculæ folia, alteri [illegible]

Tribulus terrestris Ciceris folio fructu aculeato.
Tribulus terrestris, Matth. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Turn. Dod. Adv. Clus. [illegible] hist. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Cam.
Tribulus Theophrasti, Ang.

SECTIO SEXTA.

ONOBRYCHIS; ASTRAGALUS; OROBUS SYLVATICUS; GALEGA; GLYZYRRHIZA.

ONOBRYCHIS.

Ονοβρυχις ab asini ruditu nomen obtinuit: Latinis similiter Onobrychis dicitur. Dioscorides l.3. c.152. & Plinius l.24. c.16. folia lentis paulo longiora, caulem dodrantalem, florem puniceum, radicem parvam tribuunt. Ad Onobrychidis classem subsequentes plantas, tanquam illi quodammodo affines authores referunt.

I. Onobrychis folijs Viciæ fructu echinato major.
Viciæ sylv. alterius secunda species, Dod. gal.
Onobrychis, Lac. Dod. Clus. pan. & hist. Thal. Tab. Ger.
Glaux vel Onobrychis, Gesn. hort.
Polygalon Rhæticum, Gesn. hort ap.
Caput gallinaceum Belgarum, Adv. Lob.
Lupinus sylv. rusticis, Cæs.
Polygala multorum, Lugd.
Onobrychis Dodonæi flore rubro, Eyst.
Flores communiter dilutè rubent, aliquando eleganter rubent: reperiuntur & albi coloris.

II. Onobrychis fructu echinato minor: sub Capite gallinaceo minore in Prodromo describitur.

III. Onobrych. semine clypeato aspero major.
Onobrychis altera, Dod.
Hedysarum alterum clypeatum, Lob. Lugd.
Securidaca clypeata, Cam.
Hedysarum clypeatum flore suaviter rubente, Eystett.

IV. Onobrychis semine clypeato aspero minor: in Prodromo sub 1. describitur

V. Onobrychis semine clypeato lævi: sub 2. in Prodromo exhibetur.

VI. Onobrychis incana folijs longioribus [illegible] vel 3. in Prodromo.

VII. Onobrychis incana folijs rotundis,
Onobrychis quorundam, Clus. hisp.

VIII. Onobrychis spicata flore purpureo.
Onobrychis prima, Clus. pan. & hist. Tab.

IX. Onobrychis spicata floribus pallidis, nigris radijs notatis.

Onobry-

Onobrychis 3. Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

X. Onobrychis floribus Viciæ dilutè cæruleis.

Onobrychis 2. Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.

Flores dilutè cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcentes.

XI. Onobrychis floribus Viciæ majoribus cærulæo purpuraſcentibus: vel folijs Tragacanthæ.

Onobrychis quarta, Cluſ.pan. & hiſt.Tab.

Onobrychis montana 4. Ger.

XII. Onobrychis tragacanthæ folijs floribus in globum congeſtis.

Onobrychis quinta, Cluſ.pan.& hiſt.

XIII. Onobrychis montana ſiliquis oblongis nigris Viciæ ſimilibus.

Onobrychis, Cæſalp.

Duplex eſt, altera anguſtioribus folijs flore rubente coralli modo: altera latioribus flore purpureo: utraq; ſiliquis nigris longis.

A S T R A G A ´L U S.

Ἀστράγαλος Latine etiam Aſtragalus Dioſcoridi l.4.c.57. frutex parvus eſt, & folijs & ramis Ciceri ſimilibus, flores purpurei parvi: radix rotunda raphani modo grandis, &c. Plinio lib.26.c.8. Aſtragalus folia habet longa, inciſuris multis obliquis circa radicem: caules tres aut quatuor foliorum plenos: florem hyacinthi: radices villoſas, implicatas, rubras, praduras.

I. Aſtragalus Syriacus hirſutus.

Aſtragalus Syriacus, Lob.Lugd.Tab.Ger.

an Aſtragalus, Ang.Cæſalp.

an Aſtragalus Dioſcoridis, vulgo Chriſtianæ radix, Rauvvol. & Lugd.

Flos cæruleo purpureus, Ang. flores magni & rubri, Lob. flos ſanguineus, ſiliquæ corniculis ſimiles rubentes, Cæſ. flos purpureo, fuſco & cæruleo diſtinguitur, folliculi coluteæ modo flatu diſtenti ſemen continent, Rauvvolf.

II. Aſtragalus Bœticus lanuginoſus radice ampliſsima.

Aſtragalus forte primus, Cluſ.hiſp. Lugd.

Aſtragalus Luſitanicus Cluſij, Lob.Tab.Ger.

Aſtragalus Bœticus, Cluſ.hiſt.& cur.poſt.

Phaſeolus peregrinus Belli, Cluſ.cur.poſt.

Phaſioli novum genus, Belli in epiſt.5.ad Cluſ.

an Apocynum Amati Luſitani.

III. Aſtragalus alpinus Helveticus.

Aſtragalus alpinus & 2.Cluſ.hiſp.& hiſt.

Polygala, Camer. epit.

Cicer aſtragaloides Ponæ.

IV. Aſtragalus alpinus magno flore.

Anthyllis claviculata, Lugd.

Flos in noſtra eſt ex cæruleo purpuraſcens: at Lugd.hiſt. ſuæ flores luteos aſcribit.

V. Aſtragalus villoſus floribus globoſis.

Aſtragalus purpureus, Lugd.

Aſtragalus tertius, Cluſ.hiſp. & hiſt.

Huic affinis ſi non idem

Aſtragalus Monſpelienſium, Cluſ.hiſp.& hiſt.

VI. Aſtragalus ſylvaticus folijs oblongis glabris.

Aſtragalus, Cord.in Dioſc.& hiſt.

Aſtragalus ſylvaticus Thal.

Cicer montanum, Cordi ſchol.& Cam.ad Thal.

VII. Aſtragalum Matthiolus in editione ſecunda propoſuit, in ultimis verò retractavit: eandem figuram Lacuna, Lonic. & Lugd. propoſuere: an forte ejuſdem Pſeudoapios.

O R O B U S S Y L V A T I C U S.

I. Orobus alpinus latifolius in Prod. deſcr.

II. Orobus ſylvaticus purpureus vernus.

Phaſeolus ſylvarum, Lugd.

Orobus pannonicus primus, Cluſ. pan. & hiſt.

pannonicus, Eyſt.

Orobus ſylveſtris vernus, Thal.

Aſtragalus, Colum.

Arachus latifolius alter, Dod. helg.

Flos coloris purpurei elegantiſsimi: at ubi evaneſcere incipit, coloris cærulei eſt.

III. Orobus ſylvaticus pallido flore.

Arachus latifolius, Ddon.

Galega montana, Lugd.

Orobus pannonicus 4. Cluſ.pan.& hiſt.

IV. Orobus latifolius parvo flore purpureo.

Orobus Venetus, Cluſ.pan. & hiſt.

Duplex eſt: alteri folia dilutè virentia, flores purpurei: alteri folia ex viridi palleſcentia, flores prorſus albi, utriuſq; ſemen albicantis coloris oblongiuſculum.

V. Orobus ſylveſtris anguſtifolius aſphodeli radice.

Orobus pannonicus tertius, Cluſ.pan.& hiſt.

Semen nigrum interdum maculoſum.

VI. Oro-

VI. Orobus sylvaticus Viciæ folijs.
Astragaloides, Dod. altera herbariorum, Lob.
Orobus pannonicus 2. Clus. pan. & hist.
an L... ...us sylvestris, Cæs.

Flos p... ...rascens, qui ve... ...e in ...um commutatur.

GALEGA.

Galega ab herbarijs cur dicatur ignoramus: a quibusdam tamen Ruta nomen indutum, ...ribus non verò odore. Quidam Onobrychin, alij Glaucem, nonnulli Polemonium, alij ... ...ege judicant, quibus Dioscoridis descriptiones contradicunt.

I. Galega vulgaris.
Galega sive Ruta capraria, Matth. Ges. hor. Lac. Cast. Cam.
Ruta capraria, Ges. hor. Tab.
Galega quibusdam fœnumgræcum sylv. Dod. gallic.
Galega, Ad. Lob. Dod. Lon. Lugd. Ger. vulgaris, Clus. pan.
Onobrychis & herba gallica, Fracastorio.
Caprago vulgò, Cæs.
Galega flore cinereo, flore albo, Eyst.

Floribus est cæruleis, ex cæruleo purpureis: penitus candicantibus.

II. Galega Ægyptiaca siliquis articulatis.
Seban sive Sesban Indicum, Cam.
Sesban, Alpin. & Clus. ad Garz. cujus semen Anij nomine ex Alexandria accepit.
Seysban, Honor. Belli epist. 4. ad Clus.

III. Galegæ affinis Sophera dicta.
Hoxocoquomaclit, Cam. Clus. cur. post.
Sophera Galegæ proxima, Alpin.
Sofera Lentisci folijs, Honor. Belli e... ...ad Clusium.

Honorio Belli videtur, suam ... ...ipsius Alpini differre, quod e... ...icone colligere sit: equidem Alpini ...sa, duplici potissimum nom... ...in costę extremitate m... ...imparitatem facit: dein quod ... ...dentes pinxerit, cum omne... ...ceæ sursum spectent. Non tamen ...cio, cum & ab Honorio Belli ... ...ex Creta, & à Prospero Alpino ... ...plantæ enatæ) acceperim, in utra... ...rentiam in folijs notavi, q... ...tiora & atrovirentia sunt. Sic & e... ...rarij ramum habeo, in quo ... ...quod in illius alarum ca... ...latior extremitas ca... ...parvæ rubentes innatæ qua... ...liquorem candidum pellucidum exud... ...etiam Camerarius in suo horto ...

GLYCYRRHIZA.

Γλυκύῤῥιζα, id est, radix dulcis à Latinis Glyzyrrhiza & Dulcis radix, & a Seplasiarijs ... ...nomine Liquiritia appellatur. Dioscoridi lib. 3. c. 7. frutex est exiguus, ramis ... in cubitorum, circa quos folia ... densa, pinguia, tactuq; glutinosa: flos est hyacinthi: fructus pilularum Platani magnitudine, ... qui siliquas habet lentium modo russas & parvas: radices longæ, buxei coloris, subacerba & dulces ... succus ... modo elicitur. Plinio lib. 22. c. 11. Glyzyrrhiza, qui eadem scribit quæ Dioscorides, eo ex... echinata tribuit pro ..., id est, lentiscio echinum legens. Theophrasto 9. hist. 13. γλυκεῖα ... Scythica radix, quam aliqui ἀδυψον vocitent.

I. Glyzyrrhiza capite echinato.
Glyzyrrhiza, Matth. Dodon. gal. Lac. Cast. altera, Anguil.
Glyzyrrhiza Italica, Ges. hort. vera Dioscorid. Dodon.
Glyzyrrhiza echinata Dioscoridis, Ad. Lob. Lugd. (qui & Matthioli & Dodon. figuram habet) Tab. qui similiter duas figuras sub vulgari & echinata proposuit, Ger.

II. Glyzyrrhiza siliquosa vel Germanica.
Liquiritia, Brunf.
Dulcis radix, Trag. Tur. Ges. hort.
Glyzyrrhiza, Fuch. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hort. Cam.
Glyzyrrhiza Germanica, Dod. gal.
Glyzyrrhiza Dioscoridis, Anguil.
Glyzyrrhiza altera, Matth. vulgaris, Dod... Camer. ep.
Glyzyrrhiza lævis, Lac. non echinata, L...
Glyzyrrhiza siliquosa, Ad. Lob.

III. Glyzyrrhiza sylvestris ... pallescentibus.

Flo...

Fœnugræcum sylvestre, Trag. Clus. pan. 1. Dod.
Polygalon, Cord. in Diosc. & hist. Thal.
Glyzyrrhiza sylvestris, Gesf. hor. Lugd. Cam.
Glaux, Tur. vulgaris, Ad. Lob Clus. hist.

IV. Glyzyrrhiza sylvestris altera floribus puniceis, folijs Arachi.

Glauca, vel Glaux, quædam leguminosa herbariorum, Advers.

Flores communiter ex pallido flavent, rarius punicant.

Glyzyrrhiza sylvestris, Thal. alia, Cam.

V. Glyzyrrhiza sylvestris primæ similis: hæc sub Glauce leguminosa in Prodr. describitur, cujus semen Araci Bœtici nomine accepimus.

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER DECIMUS.
SECTIO PRIMA.
DE PLANTIS CAPILLARIBUS.

PHYLLITIS, HEMIONITIS; OPHIOGLOSSUM; ASPLENIUM SIVE CETERACH; LUNARIA MINOR; ADIANTHUM SIVE Capillus Veneris; Trichomanes sive Polytrichum; Ruta muraria sive Salvia vitæ; Polytrichum aureum; & Ros Solis.

P H Y L L I T I S.

Quæ Græcis φυλλῖτις, quasi foliosam dicas, cum nihil nisi foliosus cespes appareat. Latini quoq; Græcum asservaverunt nomen: officinis Lingua cervina. Diosc. l. 3. c. 121. folia fert rumici similia, sed oblongiora magisq; virentia, sena septenave, recta, quæ parte anteriore lævia, posteriore tenues quasi vermiculos annexos ostendunt, neq; caulem neq; semen, neq; florem profert. Theoph. fortè l. 9. c. 19. σκολοπένδριον, Gaza Linguam cervinam vertit.

I. Lingua cervina officinarum.
Scolopendrium, Brunf.
Scolopendria vulgaris, Trag.
Phyllitis, Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Tur. Cord. ut: Gesf. hort. Ad. Lob. Thal.
Phyllitis vulgaris, Cam. Clus. hist.
Hemionitis, Leon. Manar. Ruel. Fuch.
Lingua cervina, Ericio Cord Lonic. Cæs.
Phyllitis sive lingua cervina, Tab. emacul.

Est & latifolia & angustifolia: sæpe etiam in fontibus exigua reperitur.

II. Lingua cervina multifido folio.
Phyllitis laciniata, Dodon. Clus. hisp. & hist. Lugdun.
Phyllitis folijs laciniatis, Tab.
Phyllitis multifido folio, Lob. multifida, Ger.
Phyllitis, Cast. ap. mucronata, Cam.

Duobus, tribus, etiam pluribus mucronibus in summo folij donatur: aliquando folia ad utrumq; latus inæqualiter discissa sunt.

H E M I O N I T I S.

Ἡμιονῖτις seu ἄσπληνον Græcis, Latinis similiter, quasi Mulariam dicas & Splenium, nominatur, quòd ejus folia sicut & Phyllitidis, Medicorum splenia, nimirum oblongas plagulas forma imitentur: quid si potius ab eorum usu, quòd spleni medeantur, siquidem ex aceto pota lienem absumant, Dioscorid. authore l. 3. c. 152. cui, folium emittit simile dracunculi curvata in cornua lunæ modo sinuatum. radices habet multas easq; tenues: sed neq; caulem, neq; semen, neq; florem profert. Ἡμιόνιον Theophrasto l. 9. c. 19. Mulam Gaza vertit, quam folio Linguæ cervinæ constare, & radice numerosa & tenui esse, asserit.

I. Hemionitis vulgaris.
Hemionitis, Matth. Dodon. ut: Ang. Gesf. hort. Lac. Lon. Cæs. Lugdun.
Hemionitis vera, Clus. hist.

Hemionitis sive sterilis, Lob.
II. Hemionitis minùs vulgaris.
Hemionitis peregrina, Dod. Clus. hisp. & hist. Lugdun.
Hemionitis, Cast. altera peregrina, Lob.
III. Hemionitis minor.
Hemionitis sive sterilis, Ad. Lob.
Hemionitis minor, Penæ, Lugd.

IV. Hemionitis multi[illegible].
Hemionitis altera Dalecham[illegible], Lugd.
Lingua cervina ramosa, Col[illegible]m.
Agleofotis seu Marmorite, seu Phyl[illegible]
Scolope[illegible]driæ nomine, à Cortus[illegible] acce[illegible]
Et hujus quemadmodum & præc[illegible] lia, parte aversa, sub flavo pulvisculo [illegible] teguntur, qui in alijs id genus plantis c[illegible]

OPHIOGLOSSUM.

Quam recentiores Ὀφιόγλωσσον Græci vocant, Latinè Lingua serpentis dicitur: quam alij [illegible] ctam, quidam Ceratiam Plinij lib. 26. c. 8. esse volunt unico tantum folio assurgentem, [illegible] magna: quidam Linguam Plinij l. 24. c. 19. quam circa fontes nasci, solum [illegible] tribu[illegible] sive Lingu[illegible] quæ circa fontes nascatur, censent: quidam inter Dracunculi species referunt.

I. Ophioglossum vulgatum.
Serpentaria secunda, Brunf.
Ophioglossum, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Gesn. hor. Lon. Thal. Cast. Cam. Tab. Eyst.
Ophioglossum sive Eneaphyllum, Ad. Lob.
Unifolium, Amato.
Lingula vulneraria, Cord. hist. Cam.
Lancea Christi, vel Luciola, Gesn. hort.
Lingua serpentina, Cæs. Cast.

Variat: aliquando folio est sinuato [illegible] communiter simplex est, aliquand[illegible] etiam triplex, quemadmodum Came[illegible] cepit Matth. ping[illegible]: est & aborti[illegible] pictum, quas differentias, una figura [illegible] Matthiolo emaculato exhibuimus.
II. Ophioglossum angulofo folio.
III. Ophioglossum minus f[illegible] utrumq; in Prodromo describitur.

ASPLENIUM SIVE SCOLOPENDRIA.

Ἄσπλενον καὶ σπλήνιον quod splenem juvet: alijs [illegible] a foliorum forma [illegible] Dioscorides lib. 3. cap. 151. folijs est Scolopendræ animali similibus, pluribus ab una radi[illegible] sparsis. nec caulem, nec florem, nec semen habet: folia polypodij modo incisa, subtus flavescentia hirsuta [illegible] ne vero viridia. Plinio lib. 27. cap. 6. Asplenum sunt qui Hemionion vocant, &c. Alex. Trall. [illegible] [illegible] ab Aspleno in varijs medicamentis separat.

Ceterach officinarum.
Scolopendria, Ang. vera, Trag. Tab. emac.
Ceterach, Eric. Cord. Cæs.
Scolopendrium, Cord. hist. verum, Lob.

Asplenum, Matth. Dod. gal. Gesn. hor. Lac. Tur. Ad. Cast. Lugd. Cam.
Asplenium, Cordo, in Dioscoride, Dodonæo, Lobel.

LUNARIA.

Lunaria recentioribus dicta à folijs lunæ crescentis modo falcatis. An veteribus cognita ambigitur [illegible] Ceration Plinij censent: quidam Tragium secundum Dioscoridis l. 4. c. 50. quod in monti[illegible] [illegible] pendrij radice tenui & candida nasci scribit: nonnulli [illegible], quia al[illegible] Hemio[illegible] Lunariam majorem, hanc vero minorem & botryticen a plurimis racemulis utrinq; thyrsulo hærentibus & foliorum numerum æquantibus. Epipactis quibusdam. An [illegible] quod Diosc. l. 4. c. 19. ca[illegible] hederæ folijs, denis aut duodenis, neq; semen neq; flores proferens. radicibus [illegible] fatuo. Idem Plin. l. 27. c. 9 sub Epimedio quod fortè Theophr. 7. hist. 8. Epimet[illegible].

I. Lunaria racemosa minor vel vulgaris.
Lunaria minor, Matth. Fuch. Dod. gal. Gesn. hor. Lon. Lugd. Cæs. Ger.
Lunaria, Trag. Dod. racemosa, Ad. Lob.
Lunaria petræa, Taura pastoribus, quod vaccæ hac degustata taurum requirant, Gesn. de Lunar.

Lunaria botryitis, Thal. Cam. [illegible] Eyst.
Lunaria major, Cast.
Lunaria botryitis minor, Clus. hist.
Lunaria vulgaris minor, Clus. histor. ap[illegible] ad libr. 5.
Ruta lunaria vel jecoraria, Tab.

Epimedium Dioscoridis, Col.

Folijs est denis, duodenis: novemdecim in Baldo notavimus: quare putant aliqui totidem folia habere, quot luna dies, unde nomē habeat.

II. Lunaria racemosa ramosa major.
Lunariæ rarior species, Cam. ep.
Lunaria minor ramosa Camerarij, Clus. hist. & in ap. alt ad lib. 5.

III. Lunaria racemosa multifido folio.
Lunaria ramosa Silesiaca, Cam.
Lunaria botryitis πολύφυλλος, Thal.
Lunaria minor ramosa, Clus. pan. & hist.

IV. Lunaria minor rutaceo folio.
Lunaria botryitis πηγανόφυλλος, Junger. in cat. Altorff.

V. Lunaria Magorum Arabum, Lob qu. d.

ADIANTUM SIVE CAPILLUS VENERIS officinarum.

Ἀδίαντον & πολύτριχον Dioscoridi l. 4. c. 136 ἀδίαντον Theophrasto 7. hist. 13. dicitur, quod ὁ Αδίαντα, quod in aquis non madescat, nec quicquam humoris adhæsisse constet: velut Nicander in Theriacis, quod imbris e cœlo descendentis stillicidia, folijs ejus non insideant. πολύτριχον autem quasi multicomam, quod capillos multos ac densos faciat, eorumq; defluvia expleat. Callitrichon vero Apulejo, quasi pulchricomum, quod capillos tingat, pulchrioresq; reddat. Nec alia ratione Capillus Veneris hac herba dicta est, quam a speciosis reddendis capillis, nec alio nomine Veneris vox adjecta est, quam quòd hac pulcherrima pingatur. Plinio l. 22 c. 21. Adiantum quidam Callitrichon, alij Polytrichon vocant, utrumq; ab effectu, tingit enim capillum &c. crispum densumq; facit & defluere prohibet. Latinis Cincinalis, terræ capillus, supercilium terræ, crinita. Dioscoridi folia gerit pusilla coriandri similia, in extremo incisuris divisa: virgulas è quibus ea prodeunt, nigro colore nitentes, prætenues, palmum altas, neq; caulem, neq; florem, neq; semen profert: radix supervacua est.

Genera duo sunt, candidum atque nigrum, Theophrasto l. c. Plinio l. c. duo, candidius & nigrum breviusq;: id quod majus est Polytrichon: aliud Trichomanes vocant, utrique ramuli nigro colore nitent. folijs filicis &c. ubi Plinius Trichomanes, alterum Adianti genus sc. candidum facit: cum Theophrasto Trichomanes Adianti genus non sit, sed sui generis planta. Verùm Adiantum album & nigrum, nihil differunt, nisi quod Adianto nigro, cauliculi politiore nitore nigricant, foliaq; saturatius virent: alba minus.

I. Adiantum folijs coriandri.
Adiantum magnum, Trag.
Adiantum, Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Lac. Ad. (sive Capillus Veneris verus) Lob. Cast. Lugd.
Adiantum Lugdunense, Cam.
Adiantum nigrum, Cord. in Diosc. & histor. Fracast. Tab.
Capillus veneris vulgo, Adiantum album Plinij, Cæsalp.
Capillus Veneris verus, Ger.

Hoc variat magnitudine & foliorum crassitie: quare majus & crassioribus folijs.
Adiantum Syriacum, Tab.
Capillum Veneris Syriacum, Ger. vocat.

II. Adiantum folijs longioribus pulverulentis pediculo nigro.
Adiantum pulchrum Lugdunensi simile, Thal.
Onopteris nigra, Dod. ut: Lugd.
Adiantum nigrum Plinij. Adv. Lob.
Adianti nigri aliud genus, Cæs.
Onopteris major, Tab. mas, Ger.

III. Adiantum folijs minutim in oblongum scissis, pediculo viridi.

IV. Adiantum fruticosum Brasilianum: quod in Prodromo descriptum est.

V. Adiantum mas, Tab.
Onopteris fœmina, Ger.
Quid sit nondum assequor.

TRICHOMANES SIVE POLYTRICHUM officinarum.

Τριχομανὲς, quod etiam nonnulli ἀδίαντον vocant, Dioscoridi lib. 4. cap. 137. Latinis etiam Trichomanes dicitur: officinis Polytrichum, quod nomen, secundum veteres, Adianti est. Dicitur Trichomanes a vi sua, quod rara cute fluentem capillum expleat & subnasci faciat: μανὸν enim illi rarum vocant & τρίχα capillum: hinc Latinis capillaris dicitur. Hoc Dioscoridi l. c. folio est Filici simili at longè exilius: folijs tenuibus, ordine utrinque dispositis lenticulæ similibus, adversis inter se; in virgulis itidem tenuibus, splendentibus nigricantibus, ijsq; acerbis.

I. Tri-

I. Trichomanes sive Polytrichum officinarum.
Saxifraga minor prima, Brunf.
Trichomanes, Trag. Matth. Fuch. Anguil. Dod. ut: Cord. hist. Gesn. hort. Turn. Lac. Adv. Lob. Cast. Cam.
Trichomanes nigrum, communiter Saxifragia rubra, Thal.
Trichomanes mas, Tab.
Adiantum rubrum, Lon.
Polytrichum vulgo, Cæs.
Magnitudine variat hinc & altera figura
Trichomanis maris majoris, Tab.
Trichomanis maris, Ger.
II. Trichomanes minus & tenerius.
Trichomanes candidum, Thal.
Trichomanes minor mas, Tab.
III. Trichomanes ramosum majus & minus.
Trichomanes fœmina, Tab. Ger.
Trichomanes minor fœmina, Tab.

RUTA MURARIA SIVE SALVIA VITÆ.

Ruta dicitur, ob quandam foliorum cum Ruta similitudinem, qua, ubi Adiantum verum, ut Trichomanes desunt, aut vetusta sunt, uti licet: aliqui ob natales Empetron, alij ab effectu [illegible] recensent: & hac sumenda quando Medici recentiores Adiantum recipiunt a Capillo veneris diversum.

Ruta muraria.
Capillus Veneris, Brunf. Trag.
Saxifraga major 2. Brunf.
Saxifraga seu Empetron, Fuch.
Paronychia, Matth. Lac. Cast.
Ruta muraria, Dod. ut: Gesn. hort. Ger.
Adiantum candidum, Cord in Diosc. [illegible]
Adiantum album, Lon. Cam. Tab. [illegible] Thal.
Adiantum nigrum, Gesn. hort. Cæs.
Salvia vitæ, Adv. Lob. Lugd.

POLYTRICHUM AUREUM.

πολύτριχον, a ramulis qui capillorum instar tenues sunt, aureum vero a colore dicitur

I. Polytrichum aureum majus
Polytrichum majus, Trag.
Polytrichum Apuleij majus, Fuch.
Polytrichum aureum, Dod gal. majus, Lugd.
Muscus saxatilis aut sylvestris, Trag.
Muscus 1. terrestris Tragi, Lugd.
Adiantum ἄρυλλον majus, Thal.
Adiantum aureum, Tab.
Muscus capillaris, Ger.
Hoc cubitalis sæpè longitudinis instar cirrorum inflexum ex Morravia adfertur, & à circulatoribus inter radices & Theriacas suas venale circumfertur, de hoc aureos montes pollicentibus.
II. Polytrichum aureum medium.
Polytrichum nobile vel primum, Trago.
Polytrichum Apuleij aureum vel 2. Lon.
Muscus capillaris, Dod. minor. Ger.
Adiantum ἄρυλλον medium, Thal.
Adiantum aureum minus, Tab.
Herbula gramini similis in parietibus major & minor, Cæs.
III. Polytrichum aureum minus.
Capillus Veneris, Brunf.
Polytrichum minus, Trag. Apulei minus, Fuch.
Polytrichum aureum minus, Dod. gal. Lugd.
Polytrichum aureum tertium, Lon.
Musci capillaris altera species, Dod.
Muscus quidam in parietibus & tegulis, Cæs.
Adiantum ἄρυλλον minus. Thal.
Huius speciem Polytrichi nigri Bronnsvigici nomine a D. Furero accepimus.

ROS SOLIS.

Ros solis & Rorella, quæ veluti stella alicuius iubare sub Sole fulget, a mirabili natura [illegible] nam quo tenuius diu sol fervidus æstate eam illustret, eius tamen folia semper rore [illegible] dent eorumq; lanugo guttulis aspersa manet: & quod admiratione dignum, quod huius [illegible] acetabulu contentum, ubi extremis digitis leviter attingitur, dum adhuc natali suo solo [illegible] fim inde evulsa Solis radios experitur, mox velut in exigua filamenta [illegible] confestim concreta, ita postea semper perdurant. Hæc ob magnam eum capillaribus affinitatem [illegible] fuit. Recentiorum aliqui [illegible] sed ab Alchimilla diversum nominant, ἄρο[illegible] enim rorem significat.

I. Ros

I. Ros Solis folio rotundo.
Polytricho minori figuram sine descriptione addit Tragus.
Ros Solis, Dod. ut: Lon. Cast. Camer. (cui & Solaria) major, Ger.
Ros Solis vulgo, Cajo Britanno.
Rorida sive Ros Solis major, Lob.
Solsirora seu Sponsa Solis, Thal.
Rorella minor prima, Tab.
Rorella sive Ros Solis, Eyst.

Mas & fœmina, inter Musci albicantis & subrubentis genera crescunt.

II. Ros Solis folio oblongo.
Rorella sive Salsirora, Cord. hist.
Ros Solis, lunaria quibusdam & Artemilla, Gesn. de lun.
Ros Solis alia, Dod. Lugd. minor, Ger.
Polytrichum Apuleij album, Lon.
Rorida sive Solis ros, Adv. Lob.
Rorella minor 2. Tab.

✽✽

SECTIO SECUNDA.

FILIX; DRYOPTERIS; LONCHITIS; POLYPODIUM; HERBA VIVA; ET HERBA MIMOSA.

FILIX ET DRYOPTERIS.

Filix, πτέρις & πτέριον Græcis dicta, ab alis avium, quarum speciem ejus folia in ramulis disposita referunt, cum folijs pennatis sit Filix: & ut Plinius, folia lateribus pennata, unde nomen Græci imposuere.

Duplex est, Græcis & Plinio: mas & fœmina. Mas πτέρις simpliciter dicta Theoph. 9. hist. 20. at Diosc. l. 4. c. 186. πτέρις & βλῆχνον & πολύρριζον dicitur, cui folia sine caule, sine flore sine semine, eaq; ex uno pediculo cubitali ferme longitudine exeunt, incisa & pennarum modo utrinque expansa, subgravi odore: radicem habet per summa cespitum nigram, quadantenus longam, multas propagines fundentem & subastringentis gustus. Vel ut Plinius l. 27. c. 9. Filicis duo genera: pterin Græci vocant, alij blechon quam marem existimant, ex una radice quam plures exeunt filices bina etiam cubita excedentes longitudine, non graves odore. Theoph. 1. hist. 16. Filicis figura multifida, & quasi serrata sicut Abietis.

Fœmina θηλυπτερὶς & νυμφαία πτέρις Diosc. l. c. θηλυπτερὶς Theoph. 9. hist. 20. Plinio l. c. alterum genus thelypterim Græci vocant, alij nymphæam pterin: folijs est Dioscoridi filicis, quæ tamen non singulari, ut illa pediculo hærent, sed e numerosis altioribusq; propaginibus exeunt: radices longæ, obliquæ, numerosæ, ex nigro flavescentes, aliquæ etiam rubræ: vel ut Plinius, est singularis, atq; non fruticosa, brevior, molliorq; & densior, folijs ad radicem canaliculata: radices utriq; longæ, in obliquum nigræ præcipue cum inaruere. Theoph. l. c. differt fœmina Filix a masculа, quod folium unico artu porrectum hæc habeat, & radicem crassam & longam & nigram.

Δρυοπτερὶς seu Filix querna: hæc a foliorum figura & loco natali nomen obtinuit: quæ Dioscoridi l. 4. c. 189. filici similis, at multo tenuiore foliorum incisura radicibus inter se implicitis, hirsutis, gustu astringentibus & ad dulcedinem vergentibus: & Plinio l. 27. c. 9. Dryopteris filici similis in arboribus nascitur, tenui foliorum subdulcium incisura, radice hirsuta.

Filix ramosa.

I. Filix ramosa major pinnulis obtusis non dentatis.
Filix sylvestris, Brunf.
Filicis majoris primum genus, Trag.
Filix fœmina, Matth. Fuch. Dod. Lac. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Thelypteris filix fœmina, Cord. in Diosc.
Filix mas, Gesn. hort.
Filix fœmina prima, Thal.
Filix Cæs.
Filix mas major sive fœmina credita vulgo, Clus. pan.

Hujus folia communiter per ambitum non sunt dentata vel serrata, aliquando tamen folia inferiora, ad formam foliorum scabiosæ divisa reperiuntur.

II. Filix ramosa major pinnulis acutissimis non dentatis.

III. Filix ramosa non dentata florida.
Filicis majoris alterum genus, Trag. Lugd.
Filix aquatica. Dod gal. Lugd.
Sideritis fortè Ruellio.
Filix mas, Ang.
Filix latifolia, Cord. hist.
Filix palustris, Gesn. ap. Dod.

Filicis genus rarius, Gesn.hort.
Lunaria major seu filix lunaria & Filicastrum, Gesn.de lunar.
Osmunda, Adv.Lob.
an Filix palustris, Cæs.
Hujus species tenuiter dentata reperitur.
IV. Filix ramosa minor pinnulis dentatis.
Pteridion masculum, Cord.hist.
Filix fœmina altera tenuifolia, Thal.
Filicula petræa fœmina 4. Tab.ico.
Filix querna seu Dryopteris, Ger.

Filix non ramosa.

I. Filix palustris maxima dentata: in Prodromo describitur.
II. Filix palustris altera subfusco pulvere hirsuta.
Struthiopteris, Cord.hist.Thal.
III. Filix non ramosa dentata.
Filix, Brunf.vulgaris, Trag.
Filix mas, Matth Fuch.Dod.ut: Tur.Lac.Lon. Adv.Lob.Cast.Lugd.Tab.Ger.
Filix fœmina, Ang.Gesn.hort.Cæs.
Filix mascula, Cord.in Diosc.& hist.
Filix mas altera, Thal.
Dryopteris, Matth in epit.& Lugd.
Duplex est: altera cui pinnulæ in ambitu sunt dentatæ, altera cui non sunt serratæ: illa Filix mas altera: hæc Filix mas prima, Thalio dicitur.
IV. Filix non ramosa petiolis tenuissimis & tenuissimè dentatis.
Filicula petræa prima, Tab.
Filicula montana mas, Ger.
V. Filix querna.
Dryopteris, Brunf. Matth.fol.Cord.in Dioscor. Gesn.hort. Adv.Lob.Cam.ep.
Filix arborea sive Dryopteris, Trag.Lugd.
Dryopteris Tragi & Pteridion fœmina Cordi, Thal.
Filix querna, Osmundula, Lon.
Filicis genus parvum alterum in montibus, Cæsalp.
Filicula petræa fœmina 2. Tab.
VI. Dryopteris Dalechampij apud Lugd. quid?

Filix saxatilis.

I. Filix saxatilis folijs non serratis.
Filicula petræa fœmina tertia, Tab.
Filicis genus parvum primum in mon[illegible] Cæsalp.
II. Filix saxatilis ramosa nigris ma[illegible] punctata.
Filix pumila saxatilis prima vel mas, [illegible] pan. & hist.
an Filicula candida & minor, Gesn.ap.
III. Filix saxatilis non ramosa nigr[illegible] maculis punctata.
Filix pumila saxatilis altera, vel fœ[illegible]ina, Clus. pan. & hist.
an Filicula saxatilis, Cam.
Huic similis quam Gesn. in hortor. ap[illegible] Chlarostiction vocat, cujus folia supina, [illegible]s ad luteum viridemque & album colo[illegible]tis tendentibus notantur.
IV. Filicula alpina crispa.
Filicula saxatilis crispa, Pon.
an Pteriadion, Cord.hist.& Thal.
V. Filix saxatilis corniculata.
Filix nuda sive saxatilis, Trag.Lugd.
Filix petræa, Lon.
Holostium alterum, Adv. Lob.
Holostium petræum, Tab.Ger.
Muscus corniculatus, Tab.Ger.
Adiantum ἀκρόσχιστον seu furcatu[illegible], Thal.

Filicula fontana.

I. Filicula fontana major, sive Adi[illegible]m album filicis folio.
Dryopteris candida, Dod ut: Lugd.
Adiantum album Plinij, Adv. Lob.
II. Filicula fontana minor.
Filicula fontana, Tab.
Filicula fontana fœmina, Ger.
III. Filicula maritima ex insulis Stœchadibus.
Chamæfilix marina Anglica, Lob. Lugd.

Filix aculeata.

I. Filix aculeata major.
II. Filix aculeata minor: utraque in Prodromo descripta est.

L O N C H I T I S.

Λογχῖτις Dioscoridi l.3.c.161. duplex est, altera folijs porri, quam & Plinius l.25.c.11. Lonchitidem vo[illegible] alia est quam λογχῖτιν τραχεῖαν dicunt: hæc fortè à λόγχη lancea dicitur, eò quod folia instar [illegible] in acu[illegible]

acutum desinant. Hæc secundum Dioscoridem folia profert Scolopendry, sed asperiora majoraq́, at multo magis divisa, de qua in præsens.

I. Lonchitis aspera.
Lonchitis aspera major, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis altera, Ang Lac. Cast Lon. cui & Spicam Germanorum, forte à radice, Indicam spicam referente.
Lonchitis altera, quibusdam aspera, Cord. in Diosc. Gesf. hor. app.
Lonchitis altera mas, Taber.
Lonchitis Maranthæ, Ger. ico.
II. Lonchitis minor.
Asplenum sylvestre, Trag. Lugd.
Lonchitis aspera minor, Matth. Lugd. Cam.
Lonchitis aspera, Dod. ut: Lugd. Thal. Ger.
Struthiopteris, Cord. hist. icon. Thal.
Lonchitis altera Dioscoridis, Gesf. frac. Ad. Lob.
Scolopendrium majus, Lon.
Lonchitis altera fœmina, Tab.
Lonchitis altera Neotericorum, Clus. pa. & hist.
III. Lonchitis folio Ceterach.
Pseudolonchitis aspera, Matth. Lugd. ubi titulus transpositus.
Lonchitis secunda Dalmatica, Ang.
Lonchitis Maranthæ, Lob. altera Maranthæ, Clus. histor.
Lonchitis aspera Maranthæ, Cam. ep.
Lonchitis aspera Ilvensis, Lugd.
Ceterach genus in Ilva nascens, Cæs.
Lonchitis adulterina, Tab.
Filicis genus quæ Lonchitis altera, Clus. pan.
Polypodium Ilvense, Lugd.
Filicula petræa mas, Ger. ico.
Magnitudine variat: hinc 2. figuræ apud Lug.
Lonchitidis asperæ minoris:
Lonchitidis asperæ Ilvensis.

POLYPODIUM.

Πολυπόδιον Dioscoridi l. 4. c. 188. Theophrasto 9. hist. 14. Filiculam Gaza vertit: officinæ Græcum nomen retinuere ratio nominis ex Dioscoridis descriptione colligitur. nascitur palmi altitudine, filici simile, subhirsutum & incisum, at non perinde tenui divisura: radix subjacet pilosa, cirros habens ceu polyporum, crassitudine minimi digiti: hæc derasa coloris intus herbacei comperitur: & Plin. l. 26. c. 8. Polypodium quam nostri filiculam vocant, similis enim est filici: radix pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine minimi digiti, acetabulis cavernosa ceu polyporum cirri, subdulcis: in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.

I. Polypodium vulgare.
Polypodium Brunf. Trag. Matth. Ang. Fuch Dod. gal. Cor. in Diosc. & hist. Gesf. hor. Tur Lon. Ad. Lob. cui & herba radioli Apuleji, Cæs. Cast. Cam. Tab. Gerard.
Polypodium majus, Dod.
Polypodium primum, Lugd.
Laudatur quod in quercu nascitur: reperitur in fago, corylo: in antiquis & cæduis saltubus, gustu amarior provenit, quæ sylvatica censetur: in ruderibus saxosis.
II. Polypodium minus.
Polypodium alterum, Matth. Lac. Lugd. primum, Tab.
Polypodium minus, Dod.
Polypodium quercinum, Ger.
III. Polypodium exoticum folijs quercus.
Polypodium Indicum, Clus. exot. l. 4. c. 17.
Hoc sub incognita Americana, à Jo. Pona Verona accepimus.

HERBA VIVA FOLIIS POLYPODII.

Herba Viva dicitur, eo quod si eam quis apprehendere cupiat, folia illicò contrahat & sub tenues ramulos recondat; si vero quis apprehendat subito licet, adeo marcida conspiciatur, ut exsiccata existimetur: attamen si quis manum retrahat illicò nitorem recuperat: & toties marcescit, aut revirescit, quoties comprehenditur, aut manus ab ea retrahitur.

Anonymos in Malavar, Garziæ, Cast.
Planta in Peru nascens, Fran. Lopez de Gomar.
Herba Sentiola, id est, Sensitica Lusitanis, Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 17.
Herba viva, Guiland. pap. Acostæ, Clus. Lugd. cui & herba amoris.
an Æschynomine Apollodori, Scalig. Lugd.
an Planta per terram diffusa, quam si quis attingat statim contrahitur, ut Brassica Murciana, ex India Occid. missa Monardi, Lugd.

HERBA

HERBA MIMOSA FOLIIS FOENU-graeci sylvestris.

Herba Mimosa nuncupatur, quoniam manu admota senescit & marcescit, manu verò remota ... virorem recipit, sed non adeo celeriter ut prior. colore & sapore est Glyzyrrhicæ & multum ... Fœnugræco sylvestri Tragi, Clusio monente, convenit.

Herba molle & herba delicata vulgo, Acostæ.
Herba mimosa, Lug. eadem figura quæ Acostæ.

Clusius notis suis in Acostam diversa ... figurâ proposuit, herbam mimosam no...

SECTIO TERTIA.

MUSCUS; LICHEN; LENTICULA PALUSTRIS.

MUSCUS.

Muscus βρύον καὶ σπλάγχνον Græcis appellatur, ut Dioscor. l. 1. c. 20. Atticis Sphagnum & Hypnon ... lib. 12. c. 23. Bryon & Sphagnon: l. 24. c. 7. Sphagnos sive Sphacos sive Bryon vocat. Mu... omnis villosa substantia, caudicibus annosis, aut saxis madidis, aut aquis palustribus, aut mari ad na...

Differentiæ: multiplex est: arboreus, de quo Dioscorides l. 1. c. 20. Plinius l. 12. c. 23. terrestris saxa... ritimus, de quo Plinius lib. 4. cap. 99.

MUSCUS TERRESTRIS.

Muscus terrestris repens.

I. Muscus vulgatissimus.
Muscus hortensis, Trag.
Muscus terrestris vulgaris, Dod. Lob. ico.
II. Muscus vulgaris pennatus major.
III. Muscus vulgaris pennatus minor.
Hi duo sub 1. Musco in Prodr. describuntur.
IV. Muscus filicinus major.
Muscus filicinus, Tab. Ger.
In hoc triplex varietas observatur.
V. Muscus filicinus minor floridus: in Prodromo sub. 2. descriptus.
VI. Muscus abietis facie: qui 3. in Prodromo.
VII. Muscus denticulatus major.
Muscus terrestris denticulatus, Lob. Lugd.
Muscus terrestris minor, Dod.
Muscus tertius, Tab.
Muscus minor denticulatus, Ger.
VIII. Muscus denticulatus minor.
Muscus terrestris repens, Clus. hisp.
Muscus terrestris minor alter, Dod.
Muscus terrestris denticulatus alter, Lob. Lugd.
Muscus terrestris Lusitanicus, Clus. hist.
Muscus denticulatus, Ger.
Muscus secundus, Tab.
IX. Musco denticulato similis.
Muscus montanus, Taber.
Muscus terrestris vulgaris, Ger. ico.
X. Muscus terrestris clavatus.
Weinkraut / Brunf. qui vinum pend... restituit.
Muscus terrestris, Trag. Matth. Lac. Dod. Cast.
Muscus ursinus vel pes ursinus, Ges. Trag.
Lycopodium, id est, pes lupi, Dod. gal. Tab.
Chamæpeuce, Cord hist. ico. Gesf. Tur.
Permonaria sive Pulmonaria, qua pro spica Celtica usi sunt, Ang.
Muscus clavatus, & Pes leoninus Lob Ger.
Muscus terrestris 2. & alius terrestris, Lugd.
Musci genus, quod pro spica vendebatur, Cæs.
Selaginis species altera, Thal.
XI. Muscus clavatus folijs cupressi.
Savina sylvestris, Trag. Gesf. hor. Lon.
Muscus terrestris tertius, Lugd.
Chamæcyparissus, Tur. Tab. Ger.
Savina Tragi sylvestris, seu Silaginis Plinii ... prima species, Thal.
Plinius l. 25. c. 11. hæc habet: Similis herbæ Sabinæ est Selago appellata.
XII. Herbæ Musco similes, quas Ter... censes in fasciculum collectas & funiculo satis longo colligatas in mare abjiciunt, ad pisces ... piendas: par. 3. Ind. Or.
XIII. Toucon herba apud Brasilianos qua ad piscandum utuntur, spinas in hamor... modum componunt, lineamq; herba illa conficiunt: Lerius descr. Brasil. c. 11.

Muscus terrestris ramosus.

I. Muscus erectus ramosus saturat...

Selago tertia, Thal.

Hæc inter foliola aliquando granula habet.

II. Muſcus erectus ramoſus pallidus.
Muſcus ſcoparius, Lob. Lugd.
Muſcus terreſtris, Tab.
Muſcus terreſtris ſcoparius, Ger.

Hic claviculo vulgaris modo non infigit.

III. Muſcus terreſtris candidus ramoſus.

IV. Muſcus ramoſus repens ſpicatus.

V. Muſcus ramoſus repens apicibus candicantibus.

VI. Muſcus ramoſus erectus major.

VII. Muſcus ramoſus erectus minor.

VIII. Muſcus ceranoides major & minor,

IX. Muſcus cupreſſiformis ramoſus.

Septem poſteriores in Prodr. deſcribuntur.

X. Muſcus polytrichoides triplex: in Prodromo deſcriptus.

XI. Muſcus parvus ſtellaris.
Muſcus in ericetis proveniens, Lob. belg.

XII. Muſcus ſtellaris roſeus: in Prodromo deſcribitur.

XIII. Muſcus pyxiodes terreſtris.
Muſcus terreſtris pyxiditatas alabaſtricolos imitatus, Lob. belg.

XIV. Muſcus pyxiodes ſaxatilis, in Prodromo deſcriptus.

Muſcus terreſtris coralloides.

I. Muſcus terreſtris coralloid. erectus incanus.

II. Muſcus terreſtris coralloides erectus cornibus ruffeſcentibus: in Prodromo uterq; ſub 11. & 12. deſcriptus.

III. Muſcus coralloides ſive cornutus montanus.
Muſcus corallinus ſive Corallina montana, Tab. Gerard.

IV. Muſcus coralloides ſaxatilis, cervi cornua referens.
Lythobryon coralloides, Colum.

Variat: major colore virente: minor colore cinereo.

Muſcus arboreus.

I. Muſcus arboreus: Uſnea officinarum.
Muſcus arboreus, Trag. Matth. Ang Dod. Lug. Caſt. Thal.
Muſcus, Dod. gal. Cord. in Dioſc. arborum, Lon. Tabern.
Muſcus quernus, Lob. Ger.
Muſci genus, quod privatim Splachnon vocant, Cæſ.

Unus tenuior, craſsior alter, brevior, alius prolixior: omnes candeſcentes, pauci rutilantes, quandoq; nigri.

Reperitur potiſsimum in quercu, populo, ulmo, betula, pomo, pyro, pinu, picea, piceaſtro, abiete, cedro, larice & alijs complurimis. Verùm primæ nobilitatis & odorati ſunt, Cedrinus, lariceus, piceus, pineus & abietinus: Secundum locum tenet populneus, ſed candidus præſtat, nigricans improbatur: rutilans medium tenet: viliſsimus quernus.

II. Muſcus capillaceus longiſsimus.
Muſcus capillaceus cinerei coloris, è ramis Ilicis dependens, Cluſ. hiſt.
an Luſcus ex præaltis arboribus ad terram uſq: demiſſus, coloris viridis in cæruleum tendētis, qua Regina in Florida cingitur, tenuib. ſtaminibus catenularum inſtar invicem cohærentibus: par. 2. Amer. fig. 39. quemadmodum Rex ſedem ſuam Muſco lentiſcino tegit: par. 2. Ame. narr. 4.

III. Muſcus arboreus cum orbiculis.
Muſcus fœniculaceus, Lugd.
Muſcus ramoſus & muſcus ramoſus floridus, Taber. Ger.
Muſcus quernus fruticoſus τριχόφυλλος, Col.

Potiſſimùm in Quercu & Fago varians umbellis majorib. & minorib. planiorib. & radijs multo diametro longiorib. ramoſis ac hirſutis.

IV. Muſcus arboreus capitulis cavis.
Muſcus alter πλατυπυκνοδασύφυλλον, Col.

V. Muſcus arboreus coralloides.
Muſcus alter quernus coralloides ἄφυλλον, Col.

VI. Muſcus arboreus nodoſus.
Dendrobryon geniculatum, Col.

VII. Muſcus pulmonarius.
Pulmonaria, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Geſn. hor. Lac. Lon. Tab.
Pulmonaria prima, Caſt. tertia, Cluſ. pan.
Pulmonaria fungoſa, Lugd. vulgaris, Thal.
Muſcus pulmonarius, Lob.
Pulmonaria, Lichenis quoddam genus, Cæſ.
Hepatica terreſtris, Ger. ico.

Variat lacinijs latioribus & anguſtioribus & hæc Lichen arboreum, Tab. & Ger. dicitur. Arboribus præſertim Quercui, Sorbo aucupariæ & alijs adnaſcitur: petris quoque, ſed hoc candidius eſt.

VIII. Muſcus cruſtæ modo arboribus adnaſcens.
Lichen Dioſcoridis & Plinij alterum, Col.

Procura Valesianorum.

In arborum caudicibus, in petris, tophis & tectorum tegulis veluti patella adhæret: colore varians, viridante, flavescente & ... æstate petris adhæret. arborum ... scens crusta & major observatur

MUSCUS SAXATILIS VEL LICHEN.

Λειχὴν Græcis, Latinis similiter Lichen sic dicitur Galeno, quia l... ridi l.4.c 53. λειχὴν, quæ petris innascitur & aliqui βρύον appellant, ... rens. At Plinio duplex est l.26.c.4. Lichen herba in Lichenis remedijs omnibus præfertur, ... nascitur in saxosis folio uno, ad radicem lato: caule uno parvo, longis folijs dependentibus ... genus, petris tantum inhærens ut Muscus: qui & ipse illinitur.

I. Lichen petræus latifolius sive Hepatica fontana.
Hepatica, Brunf. Lon. prima, Tab.
Jecoraria seu Hepatica fontana, Trag.
Lichen, Matt. Fuch. Ang. Dod. ut: Cord. in Dioscor. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Thal.
Lichen primus, Lob. petræa, Ger.

II. Lichen petræus stellatus.
Lichen secundus, Lob. Lugd.
Hepatica secunda, Tab. Ger.

III. Lichen petræus umbellatus.
Lichen tertius, Lob. Lugd.
Hepatica tertia, Tab.

IV. Lichen petræus muscosus racemosus, in Prodromo sub 15. descriptus.

V. Lichen petræus caulculo pileolum ... stinente.
Lichen Plinij primus pilea... C...

VI. Lichen petræus caul... ca...
Lichen alter minor caule ...

VII. Lichen petræus m...
Lichen alter acaulis ... Col.

VIII. Muscus saxatilis er... in Prodromo.

IX. Muscus saxatilis repens com... sparsa.

Duplex est latiore folio in aquis, qui ... est 14. in Prodromo: angustiore ex... supra lapides Harcyniæ reperitur.

LENTICULA PALUSTRIS.

Lens sive Lenticula palustris, Dioscoridi l.4. c.88. Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων dicitur (quòd ... lenticulæ forma) quæ in aquis pigris stagnantibus reperitur, muscus scilicet lenticulæ ...

I. Lenticula palustris vulgaris.
Lenticula aquatica, Brunf. Thal.
Lenticula palustris, Trag. Cæs. Tab.
Lens palustris, Matth. Dod gal. Ang. Cord. in Diosc. Tur. Lac. Lob. Lugd. Ger.
Lenticula, Ad.
Lens palustris, Dod.

II. Lenticula palustris bifolia fructu tetragono.
Callitriche Plinij, Colum.

III. Lenticula aquatica trisulca.
Hederula aquatica, Lob. belg. Ger.
Hederula palustris, Tab.

IV. Lenticula palustris quadrifolia.
Lens palustris altera, Matth. Lac. Lug. Cast. ap.
Lenticula palustris secunda, Tab.
an Lenticulæ alterum genus, Cæs.
Lemna Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 4. hist. 11. λέμνα quod vocatur, altius mergitur in aqua.

V. Lenticula palustris latifolia punctata.
Stratiotes aquatica Dioscoridis, Cæs.

VI. Lenticula palustris Ægyptiaca sive Stratiotes aquatica folijs Sedo majore latioribus.
Hayhalem elmaoin, quasi dicas aq... dum, Stratiotes Dioscoridis, Alp.

Dioscoridi lib.4. cap.102. στρατιώτης ... ὁ στρατιώτης, ex eo cognomentum ... aquis supernatet, & sine radice viv... habet Aizoo simile, at majus. Plinio lib.24. ... 18. Stratiotis in Ægypto tantum & in ... ne Nili nascitur, Aizoo similis, ni ... haberet folia.

VII. Quadrifolium aquaticum ... incognitum.
Tetraphyllum, Lugd.

SECTIO QUARTA.

MUSCUS MARITIMUS; FUCUS SIVE ALGA; CORALLINA, CORALLUM; PORUS; ANDROSACE; ALCYONIUM, SPONGIA, URTICA MARITIMA.

MUSCUS ET FUCUS MARINUS.

Muscus Marinus βρύον θαλάσσιον Dioscoridi lib. 4. cap. 99. in saxis testisq; ad mare nascitur, capillaceus, gracilis sine caule.

Fucus Marinus φῦκος θαλάσσιον lib. 4. cap. 100. quoddam latum: alterum oblongum & quadantenus puniceum. tertium candidum. quod in Creta nascitur juxta terram, pulchrè floridum, neque corruptioni obnoxium. Et Theophrasto 4. hist. 7. Φῦκος plura sunt genera: quoddam folio lato, colore herbido, quod Porrum quidam appellant, alij cingulum radice hirta, extrinsecus squammata: intrinsecus longa admodum crassaq;, &c. Aliud folio crinito terræ ipsi adhærens, sæpeq; à mari tantum alluitur. Alterum altius degit, in mari extero circa Herculis columnas nascitur, mira magnitudine & latitudine, & ut ferunt, amplius quàm ut manu comprehendi possit, &c. Alga verò proveniens in alto, quam Spongiarij pelagicum deferunt, in Creta insula juxta terram, super saxa plurima optimaq; provenit, qua non solùm vittas, sed etiam lanas vestesq; inficiunt, &c. Sunt alia Graminibus proxima, quippe folio simili, radice geniculata, longa, obliquè adhærente modo graminis, & caule calamaceo ut gramen, magnitudine Algæ minore. Est aliud βρύον dictum, folio coloris herbidi, amplo, nec Lactucæ dissimili, rugosiore tamen & veluti contracto: caret caule: sed ab uno initio plura folia ejusmodi exeunt & rursus ab alio: nascitur super tegulas fictiliaq; juxta terram. His verbis Theophrastus Fuci marini quinque genera proposuit: Zostera sive Prason: capillaceum sive fœniculaceum: tinctorium spongiariorum sive pelagicum: gramineum: lactuceum. Plinio qui βρύον & φῦκος confundit lib. 27. cap. 8. Bryon marina herba sine dubitatione est, lactucæ folijs similis, rugosa veluti contracta sine caule, ab ima radice exeuntibus folijs: nascitur in scopulis maximè testisq; terra comprehensis. Idem lib. 13. cap. 25. (de Phucis sive Algis agens) Non habet lingua alia nomen, quod Greci Phycos vocant: quoniam Alga herbarum magis vocabulum intelligitur. Folia lata, colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alij Zosteram. Alterum genus ejusdem capillaceo folio simile fœniculo, in saxis nascitur, superius in vadis haud procul littore. Verno utrunque & interit autumno. Circa Cretam insulam nato in petris purpuras quoque inficiunt: laudatissimo à parte Aquilonis unà cum spongijs. Tertium gramini simile, radice geniculata, & caule qualiter calami. Aliud genus Phycorum, Bryon vocatur folio Lactuca, rugosiore tantum, jam hoc interius nascens.

Muscus maritimus.

I. Muscus capillaceus multifido folio albidus.
Muscus marinus vulgatissimus, Lob. Lugd.
Muscus marinus 2. Dod. at primus, Eid. belg.
Muscus marinus 3. Tab. marinus, Ger.
Muscus marinus herbaceus mollior, Cæs.
Muscus albus marinus, Imper.

II. Muscus capillaceus multifidus niger.
Fuci marini nigri repentis nomine ex mare Balthico accepimus.

III. Muscus maritimus viridis multifido folio.
Palmula marina, Imper.
Muscus marinus, Clus. hist.
Hujus diversæ sunt species.

IV. Muscus maritimus tenuissimè dissectus ruber.
an Fucus sive Alga tinctoria, Lugd.

V. Muscus pennæ similis.
Penna marina, Imper.

VI. Muscus maritimus filicis folio.
Myrophillum pelagium Cortusi, Clus. hist.

VII. Muscus maritimus Adianto affinis.
Pennaria marina, Imper.

VIII. Muscus maritimus Adianto similis alter.
Polypodium marinum, Imper.

IX. Muscus maritimus Gossypio similis.
Gossypium muscus, Imper.

X. Alga bombycina, in Prodromo descripta.

Muscus Coralloides.

I. Muscus maritimus sive Corallina officinarum.
Muscus marinus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Lac. Tur. Cast. Lugd. Cæs. Tab.
Corallina, Lob. Lon. Lem.

Fucus capillaceus, Lugd.

II. Muscus coralloides squammulis loricatus.
Bryon thalassion, Tur.
Muscus marinus 3. Dod. vel 2. Eid. belg.
Muscus candidus coralloides squammatus, Lobel.
Muscus marinus candidus coralloides, Lugd.
Corallina altera, Tab.

III. Muscus coralloides latifolius.
Muscus coralliformis, Lob. belg.

IV. Musc. foliolis latiusculis ambitu dissectis.
Muscus marinus 3. Dod. belg.

Fuci subrotundi.

I. Fucus folio rotundo.
Sertolaria, Imper.
Corallina latifolia & Opuntia marina, Cortus.
Lichen marinus, Clus. hist.

II. Lichen maritimus, Lob. belg. Tab.

III. Fucus umbilicus marinus dictus.
Umbilicus marinus, Imper.

IV. Fucus fungis affinis.
Fucus fungularis, Imper.
Est major & minor.

V. Fucus cavus.
Herba cava, Imper.

Fucus sive Alga latifolia.

I. Muscus marinus Lactucæ folio.
Fucus marinus 1. Dioscoridis, Theoph.
Bryon Lactucæ folijs Plin. & Lob.
Muscus marinus alter, Matth. Cast.
Muscus marinus Theophrasti, Dod. gal. Lugd.
Therapidion Cratevæ, Ang.
Bryon thalassion, Tur.
Fucus marinus prior, Dod.
Muscus marinus virens latifolius, Dod. belg.
Lactuca marina, Tab.

II. Muscus lactucæ marinæ similis.
Fucus linza dictus, Imper.

III. Alga intybacea diversa à Musco primo.
Fucus sive Alga intybacea, Lugd.

IV. Alga longissimo lato tenuique folio.
Sub Fuco 4. in Prodromo describitur.

V. Alga longissimo lato crassoque folio.
Fucus 3. in Prodromo.

VI. Alga latifolia chartæ similis costa carens.
Folium grande ex Algæ genere, quod ex Madera advehitur cum Saccharo, Cæsalp. cap. de Alga & de Musa.

VII. Alga latifolia coriacea.
Palmifolium giganteum sive Fucus giganteus Imper.
an Urack Normanorum, Lob.

VIII. Alga membranacea ceranoides.
Fucus 6. in Prodromo.

IX. Alga maritima gallopavonis plumas referens.
Fucus 7. in Prodromo.

Fucus sive Alga angustifolia.

I. Fucus arboreus polyschides edulis: 2. in Prodromo.

II. Fucus alatus sive phasganoides: 1. in Prodromo.

III. Fucus longo angusto crassoque folio: 5. in Prodromo.
an Fucus Zoster, Lugd.
Fuci maritimi 2. species, Dod belg.

IV. Fucus angustifolius ligulas referens.
Fucus marinus alter, Dod. belg.

V. Alga angustifolia vitrariorum.
Fucus marinus primus, Ang.
Fucus marinus, Lac. alter, Dod.
Alga, Cæs. Imper. marina, Lob. ico.
Fucus sive Alga marina graminea, Lugd. cum duplici figura.
Hæc duplex: folijs alia latioribus, alia angustioribus, utriusque folia initio virent, deinde cum exiccantur albescunt: verum etiam angustifolia candidissima reperitur.

VI. Alga cornu cervi divisura.
Herba Cretica quæ tinctoribus Rubella, hoc nomine Imperatus misit.

VII. Alga gramineo folio.
Algæ minimum genus, Cæs.

Fucus sive Alga capillaceo folio.

I. Alga viridis capillaceo folio.
an Conferva Plinij Ang.
Conferva Plinij, Lob. Lugd. Imper.
Linum marinum, Imper. qui hoc nomine misit.
Duplex est: alia in maritimis quæ Muscus tomentosus, sive Conferva; alia in aquis stagnantibus, quæ Linum aquaticum Imper. dicitur.

II. Alga nigro capillaceo folio.
Filum maritimum Germanicum in Prod.

III. Alga fontalis trichodes.
Conferva trichodes, vel Trichomanes aquaticum, Lugd.

IV. Alga in tubulis aquam fontanam ducentibus.

FUCI

FUCI ARBORIBUS, FRUTICIBUS.
vel etiam herbis asſimilati.

NAſcuntur etiam in mari Fuci qui fruticibus arboribusve aſsimulantur · quare Theophraſtus 4. hiſt.7. ſcribit naſci Quercus & Abietes ſuper lapides ſictiliaq;, radicibus carentes, ſed patellarum nudo adhærentes, &c. [illegible] & Palmæ Pelag[illegible] meminit. Et Plinius lib. 13. cap. 25. in alto vero Abies & Quercus cubitali altitudine, ramis earum adhærent conchæ: Quercu etiam tingi lanas tradunt. Glandem etiam quaſdam ferre in alto, &c. Vitis paſsim naſcitur, ſed Ficus ſine folijs rubro cortice & palma fruticum generis: extra Herculis Columnas, porri fronde naſcitur frutex & alius lauri & thymi, &c.

Fuci folliculacei.

I. Fucus maritimus nodoſus.
Fucus maritimus 3. Dod belg.
II. Fucus maritimus alter tuberculis paucisſimis.
Fucus marinus 4. Dod.belg.
III. Fucus maritimus, vel Quercus maritima veſiculas habens.
Quercus marina, Lobel. Cluſ.hiſp. Tabern. at 1. E d. hiſtor.
Fucus marinus primus, Dod.belg.
an Alga vulgaris ramoſa, Lem.occul.
IV. Fucus maritimus vel quercus maritima, foliorum extremis tumidis, quam aliqui glandiferam vocant.
Quercus marina altera, Cluſ.hiſt.
Hæc cum priore una figura à Lobelio, Tab. & Cluſ.in hiſt.exprimitur.
V. Fucus maritimus folijs tumidis barbatis: in Prodr. ſub Quercu maritima 3.deſcribitur.
VI. Fucus folliculaceus fœniculi folio longiore.
Phucus marinus folio fœniculi, Ang.
Fucus ferulaceus, Lob.Lugd.
an Algæ ſpecies 2.Lem.occul.
VII. Fucus folliculaceus folijs fœniculi brevioribus.
Muſcus marinus virens tenuifolius, Dod belg.
VIII. Fucus folliculaceus folijs Abrotani.
Fucus marinus folijs Abrotani maris, Lob.
Fucus marinus tenuifolius, Tab.
Muſcus marinus folijs abrotani, Lugd.
Gongularis marina ſeu Abies marina, Theoph. Imper.
IX. Fucus racemoſus vel racemus marinus.
Acinaria marina prima, Imper.
X. Fucus folliculaceus ſerrato folio.
Lenticula marina ſerratis folijs, Lob. Lugdun. Tabern.
Sargazo Acoſtæ, Lugdun. Linſc. part. 3. Orient. cap. 4. 5. 8. & part. 4. fig. 10.
Vitis marina Theoph. Alga prima, Lem.occul.
Acinariæ marinæ 3.ſpecies, Imper.
an Klaptmutſeu herba magna copia fluctuans: part.5. Ind. Orient.
XI. Fucus maritimus bacciferus.
Herba mari innatans folijs rutaceis, baccis Juniperinis ſimilibus: mare ita herbidum efficiens ut pratum referret: Lerio deſc.Braſil.c.20.
XII. Fucus folliculaceus linariæ folio.
Lenticula marina Serapionis & Uva marina quorundam, Lob.Lugd.
Lenticula marina Serapionis, Tab.
Acinariæ marinæ altera ſpecies, Imper.
XIII. Abieti ſimilis maritima.
Muſcus coralloides alter, Lob.Lugd.
Abies marina belgica, Cluſ.hiſp.& hiſt.
XIV. Tamariſco ſimilis maritima.
Myrica marina Batavica, Cluſ.hiſt.
an Tamariciola Fucus, Imper.
XV. Fucus cupreſſo ſimilis.
Fucus cupreſsinus, Imper.
XVI. Salix maritima.
Salix marina teſtis oſtrearum & ſaxis innaſcens, Lugd.
XVII. Ericæ ſimilis maritima.
Frutex marinus Ericæ facie, Cluſ.exot.l.6.c.5.
XVIII. Reſedæ ſimilis maritima.
Planta marina reſedæ facie, Cluſ.exot.l.6.c.6.
XIX. Equiſeto ſimilis ſaxea.
Hippuris ſaxea, Cluſ.exot.l.6.c.8.
XX. Abrotano ſimilis ſaxea.
Planta ſaxea ἀβροτονώδης, Cluſ. exot. l.6. c.7.

Fuci diverſi ex Imperato: qui cum nobis incogniti, in certas claſſes reponi non potuere.

I. Fucus marinus Roccella tinctorum.
II. Fucus capillaceus Roccella.
an Fucus 3. Ang.
III. Fucus verrucoſus tinctorius Roccella.
IV. Fucus lumbricalis, aliquibus Corallina.

V. Fucus [illegible] lanuta.
VI. Fucus radicellà five Vermicularis.
VII. Fucus terzola, Vermicularis species.
VIII. Fucus forcellata lumbricalis species.
IX. Fucus tremula.
X. Fucus scoparia, Pennachio marinus.
XI. Fucus vermicularis laqueus dictus.
XII. Fuci cri[illegible]ati sc Q[illegible] & Il[illegible] marina.
XIII. Fucus vermicularis du[illegible] R[illegible] & Sempia.
XIV. Muscus marinus trifolia.
XV. Muscus marinus Alghetta.
XVI. Fucus axu[illegible]g[illegible]a.
XVII. Fucus aliquibus palma mar[illegible] plex vel cortice rugoso vel lævi.

C O R A L L I N A.

I. Corallina fruticosa recta alba.
Juncus petrosus, Ang.
Lithophyton marinum albicans, Gesn. foss.
Quercus marina Theoph. Clus. hisp. & exot.
Corallina alba, Lob. Tab.
Corallium album, Lugd.
Muscus marinus fruticosus, Cast.
Corallij similes frutices, Cæs.
Ligno intus durissimo & nigro cui crusta obducitur, alijs candida, alijs cinerea, alijs rubens, testacea substantia.
II. Corallina lutea punctata.
III. Corallina fruticosa purpurea.
Lithophyton marinum rubri seu purpurei coloris, Gesn.
Corallina rubens Antiphatis facie, Lob.
Corallina rubra, Tab.
Quercus marina Theophr. Clus. exot. libr. 6. cap. 4.
Quercus marina cum sua basi, Eid. curis post.
IV. Corallina nigra veluti spinis exasperata.
V. Corallina nigra setacea hirsuta.
Antiphates 2. species, Ponæ.
VI. Corallina nigra setacea.
Antiphates sive Corallina 3. Ponæ ital.
VII. Corallina nigra setacea circumvoluta.
Antiphatis sive Corallinæ 3. altera species, Ponæ ital.
VIII. Eschara coralloides, Clus. exot. l. [illegible] c. 9
IX. Corallinæ affinis Nodularia.
Nodularia, Imper.
Variat colore albo, pullo, puniceo.
X. Corallinæ facie grumoso cortice.
Arbuscula marina coralloides, Clus. exot. l. 6. c. 1.
XI. Corallina alba nodosa: quæ 1. in Prod.
XII. Corallina cinerea rugosa, 2. in Prod. quæ duplex est.
XIII. Corallina cortice reticulato maculoso purpurascente.
Frutex marinus elegantissimus, ad Palmæ marinæ genus Theoph. accedens, Cl. exot. l. 6. c. 12.
XIV. Corallina reticulato cortice altera.
Planta marina retiformis, Clus. exot. l. 6. c. 3.
XV. Corallina pallidè flavescens cortice lævi: quæ 3. in Prodromo.

C O R A L L U M.

I. Corallum rubrum.
Corallium, Gesn. Lob. Lugd. Cæs.
Corallum rubrum, Imper.
Variat: coloris vel intense, vel dilutè rubri est, vel subflavescentis, vel fusci.
II. Corallum nigrum.
Corallium nigrum, Gesn. Cæs.
Antiphates sive Corallium nigrum, Lob. Lugd.
III. Corallium extra rubens intus nigrum, Cæsalp.
IV. Corallium album: & Lob.
Corallium album, cujus nec apud Græcos, nec Latinos mentio fit, Cæs.
In hoc varietas est: asperum est & str[illegible]tum.
V. Corallum album ramosum.
Corallum album fistulosum, Imper.
VI. Corallum album ramosum alterum.
Coralloides seu Coralli albi varietas, Lob. Lug.
VII. Corallum album verrucosum punctatum.
Corallum album punctatum, Imper.
VIII. Corallum album stellatum.
Corallum stellatum, Imper.
Est majus & minus.
IX. Corallum album articulatum.
Corallum articulatum ex Majorica, Imper.

K[illegible]

... Dioscorides l. 5. c. 139. aliqui ... arunt, marina planta est, qua a ... mari exempta durescit statim atq; emergit, quasi a circumfuso nobis aere lapidescat concrescatve. Probatur imum rubens colore Sandarachæ, aut Sandycis saturatæ, ut quod in lapidis duritiem ... scabrosum, fistulosum seu ... cavum præterea inane seu spongiosum, vitiosum existimatur. Quod αντιπαθες vocatur corallium quoq; est, sed specie ... colore nigro, arboris & ipsum figura, at magis ramosum. Plinio l. 32. c. 2 Coralio forma est fruticis coloris viridis: bacca ejus candidæ sub aqua & molles, exemptæ confestim durantur & rubescunt qualis Corni sativæ specie atq; magnitudine: ajunt tactu protinus lapidescere, si vivat: itaq; ... evelli, retibus aut acri ferramento præcidi. hac de causa Curalium vocitatum interpretantur (ὅτι ἐν ἁλὶ ... quoniam in mari tondetur.) Probatissimum quam maxime rubens & quam ramosissimum, nec scabrosum aut lapideum, vel rursus inane aut concavum. authoritas baccarum ejus non minus in Indorum viris quoq; pretiosa est, quam fœminis nostris uniones Indici (sed putavit Plinius baccarum formam artificio paratam, sponte nasci.) Aut. phatu verò l. 7. c. 10. inter gemmas meminit, quæ nigra fit & non translucens. Hujus volunt etiam meminisse lib. 3. cap. ult. his verbis: Isidos plocamon, corallio similis sine folijs: præcisum mutato colore in nigrum durescere cum cadat frangi: item alium qui vocetur charitoblepharon efficacem in amatorijs. hac Plinius. Hoc posterius nigrum esse corallium, hinc quidam arbitrantur, quod olim in supercilys fœminarum, color niger pulcherrimus & venustissimus haberetur. Refert Linscottus par. 3. Ind. Orient. cap. 1. ad caput Bonæ Spei copulos esse, qui magna ex parte Corallio, eoq; acutissimo, asperrimoq; & omnifary coloris, ut nigri, albi, æruginosi seu viridis, constant.

PORI CORALLO AFFINES.

PLinius l. 36. c. 17. Pori lapidis servandis corporibus idonei meminit: Pario similis candore & duritie, minus tamen ponderosus, qui Porus vocatur. Cùm Plinius ita brevis sit, an de his locutus ignoramus: Equidem lapides substantia sunt Corallys proximi, & potissimum porositate, unde nomen habent à Corallys differunt.

I. Corallo affinis Porus magnus.
Porus magnus, Imper.
II. Corallo albo affinis Porus ramosus.
Porus ramosus, Imper.
III. Milepora, Imper.
IV. Corallis affinis Madrepora stellata.
Madrepora, Imper.
V. Corallis affinis Madrepora ramosa.
Madrepora ramosa, Imper.
In eadem planta varietas & in substantia & colore pro partium diversitate reperitur.
VI. Porus facie Sabinæ, Imper.
VII. Porus cervinus, Imper.
VIII. Porus reticulatus & Eschara marina, Imper.
IX. Frondipora, Imper.
X. Porus tabularius, Imper.
XI. Porus anguinus, Imper.
XII. Corallijs affine Alcyonium rubrum Tabularia purpurea, Imper.

ANDROSACE.

ANdrosace Dioscoridi l. 3. c. 150. herba est alba tenuibus cirris sine folys, folliculum habens in cacumine, quo semen continetur: in maritimis Syriæ nascitur. Idem Plinius l. 26. c. 4. Androsaces dicitur, quod Hydropicorum aquas ducat, vel Hydrosaces, quia non nisi in aquis crescat.

I. Androsaces petræ innascens vel major.
Androsaces, Matth. Lon. Cast. Lugd.
Musci marini genus, Guil.
Hanc ex Istria habemus, & à sequenti cirris longioribus, folliculis sive clypeolis (sed semine carentibus) in cacumine minoribus, differt.
II. Androsaces Chamæ conchæ innascens, vel minor.
Androsaces, Cotyledon foliosum marinum, Ad. Lobel. icon.
Androsaces, Lobel. Lugd. (& Umbilicus marinus Monspel.) Cam. ep. utramque una figura exhibet.
Fungus marinus minimus, Cæs.
Androsace Matthioli, Tab. Ger.
Hanc communiter conchæ, rarius petræ innascentem in stagnis circa Magalonam & Frontignanum observavimus.

ALCYONIUM.

Ἀλκυόνιον Dioscoridi l.5.c.136. cujus quinq; genera facit: unum spissum est, acerbi saporis, [illegible] insuperq; virosum, grave ac piscem olens: alterum oculorum pterygio aut spongiæ simil[illegible], lev[illegible] cavum, odore fere algæ: tertium vermiculi forma & colore pene purpureum est, quod Milesium qui[illegible]m [illegible] quartum succidis velleribus non admodum di[illegible]simile, multis inanitatibus hians ac leve: quintum [illegible] inodorum, intus quidem asperum, quodammodo pumicosum, foris verò leve, acre. Plinius l.32. [illegible].8. fit [illegible] Halcyoneum appellatum, ex nidu ut aliqui existimant, halcyonum & ceycum: ut alij, e sordibus spum[illegible]rum [illegible] ses[illegible]entibus: alij e limo, vel quadam maris lanugine. Quatuor ejus genera: cinereum spissum, odo[illegible] [illegible]rum molle lenius odore fere alga: tertium candidioris vermiculi[illegible] quartum pumicosius spongiæq; p[illegible] pene purpureum, quod optimum: hoc & Milesium vocatur[illegible] quo candidius autem hoc minus p[illegible]obab[illegible]e[illegible]

I. Alcyonium durum sive 1. Diosc. Imper.
II. Favago Australis, Alcyonium 2. Dioscor. quod duplex existit, Imper.
III. Alcyonium vermiculare, Imper. Alcyonium 3. Diosc. Cæs.
Hoc non solùm purpureum, sed & candidum ac flavescens reperitur.
IV. Alcyonum molle vel 4. Diosc. Imp.
V. Alcyonium stupposum, vel 4. Diosc. Imp.
VI. Acyonium foraminosum vel quintum Diosc. Imper.
VII. Alcyon. forma fructus alicujus ficus. Alcyonium tuberosum vel 5. Diosc. Imp.
VIII. Alcyonium ingens & 3. quod ad 5. Diosc. referri potest, Clus. exot.
IX. Alcyonium cervi cornua cum cranij parte referens.
Alcyonium monstrosum sive 1. Clus. ex. l. 6. c.[illegible]
X. Alcyonium chirothecæ facie
Alcyonium alterum, Clus. l.c.
Cum secundo Dioscoridis nonnullam a[illegible]tatem habet.
XI. Fungus auricularis, Cæs.
Muscus saxatilis, aliquibus Alcyonium qu[illegible]tum Diosc. Imp.
XII. Bursa marina & Alcyonij genus 4. C[illegible]
XIII. Rosa marina ad quintum Alcyonij speciem referenda, Cæs.
XIV. Pila marina, Cæs.
XV. Pila marina velut ex ampullis constans ad spumæ similitudinem.
Spuma maris, Cæs.
Variat colore modò candido, modò rubro, a[illegible]liquando flavescente.

ZOOPHYTA.

Ζωόφυτα sunt quæ nec animalium, nec plantarum, sed tertiam ex utroq; naturam habent, & ut Arist[illegible]teles loquitur, τὰ ἐπαμφοτερίζοντα φυτῷ καὶ ζώῳ, quæ ambigunt inter plantam & animal, quæ Plant[illegible]malia dici possunt: talia sunt Spongiæ, Urticæ marina.

SPONGIÆ.

Σπόγγος Græcis, Spongia: Etymologicus sic dici scribit παρὰ τὸ σπᾶν τὰ ὑγρά, quod humorem attrahat [illegible] combibat. Dioscoridi lib.5. cap.138. è spongiis alias nonnulli mares appellavere, quæ tenuibus sunt f[illegible] spissæ densæve, è quibus rursus duriores τράγους nominaverunt: alias vero fœminas, quæ contrario ac a[illegible]d[illegible] modo se habent. Et Plinio lib.9. cap.45. Spongiarum tria genera accepimus: spissum ac pradurum & a[illegible] c[illegible] tragos id (ab odore gravi) vocatur: minus spissum & mollius, manon: tenue densumq; ex quo penicill[illegible] turundæ sinuosis & cavis ulceribus immittuntur) parantur. Hæ sane ζωόφυτα ἢ ζωόδενδρα dicunt[illegible]r [illegible] habet Plinius l.c. neq; fruticum neq; animalium, sed tertiam quandam ex utroq; naturam habent[illegible] e[illegible] o[illegible] inquit idem, sunt Urticæ & Spongiæ.

I. Spongia globosa, Imper.
II. Spongia compressa, Imper.
III. Spongia compressa magna.
Spongia marina alba & flava, Tab. Ger.
Spongia compressa latissima, Imper.
IV. Spongia hircina, Imper.
V. Spongia velaris, Imper.
VI. Spongia ramosa.
Confervæ marinæ genus, Lob. Lugd.
Corallina Britannica Penæ, Lugd.
an Isidos plocamon c[illegible]rallio simi[illegible]s Pl[illegible] l.[illegible]
VII. Spongia ramosa fistulosa.
VIII. Spong[illegible]

VIII. Spongiosus fucus, Imper.
Hujus diversæ species: una barbæ similis: altera arbusculæ in ramos divisæ: alia instar manus humanæ: aliæ figuræ turbinatæ instar pini.
IX. Spongia forma infundibuli.
Spongia elegans, Clus. exot. l.6. c.11.

URTICA MARINA, ET ALIA.

Urtica dicta, quòd admota contrectantis manum pungat. Sic Plinius lib.9. cap 45. Urticæ noctu vagantur, noctuq; mutantur: carnosa frondis his natura & carne vescuntur: vis pruritu mordax eademq; quæ terrestris urticæ, &c. Verùm Bellonius, inter pisces molles: Rondeletius, inter animalia imperfecta & quidem genere mollia refert.

Genus duplex Aristotelis 5. hist.16. At Rondeletio species sex sunt. Plinio lib.9. c.43. alterum earum quæ soluta sunt, quas vagari scribit Plinius: alterum earum genus saxis affixum semper hæret.

I. Urtica 5. & 6. Rond. (& ex eo Aldroan. Urtica soluta 1. & 2. Tab.
II. Urtica explicata & contracta, Bello. Italis Cunnus marinus: & Tab. de his vide Gesn. Bellon. Rondelet. & Aldroandum, qui formas diversas pingit.
III. Pulmo marinus, Matth. Tab. Aldroan.
IV. Holothuria, Aristot. Plin. Rondel. (qui duas species habet) & Aldroan.
V. Tethya, Aristot. Plin. Rond. Bellon. Gesf. Aldroando, cui sex species.
VI. Mentula marina, Rond. cui duplex est. Genitale marinum, Bellon. Epipetron Gesneri, cum hac convenire videtur, Aldroan.
VII. Penna marina, Rond. Gesf. quæ Mentula alata piscatoribus, Aldro. cui duplex est.
VIII. Manus marina, Gesf. ex eo Aldroan.
IX. Arantia marina.
X. Malum granatum, Aldro.
XI. Malum insanum marinum, Rond. ex eo Aldroan.
XII. Pyrum marinum, Aldr.
XIII. Cucumer marinus, Plin. Rond. ex eo Aldroan.
XIV. Uva marina, Plin. Rondelet. ex eo Aldroan.
XV. Fungus marinus, Aldroando.

SECTIO QUINTA

FVNGI ET TVBERA.

FUNGI.

Fungi Græcis μύκητες dicuntur: de quibus Theophrastus 1. hist.8. & 9. Fungus pediculum longè majorem æqualem quam Gladiolus habet & radice penitus caret: & 3. hist. 9. verum è radicibus arboris & juxta radices erumpit: & 4 hi 8. cum autem aquæ plures inceßerint fungi juxta mare rubrum quodam in loco erumpunt, qui Sole tacti in lapidem mutantur. Horum origo Plin. l.22. c 23. ex pituita arborum. Nam Fungi sicut & Tubera, neq; plantæ, neq; radices, neq; flores, neq; semina sunt, sed nihil aliud quam terræ, arborum, lignorum putridorum, aliarumq; putrilaginum humiditates superflua: id quod inde colligi potest, quod omnes Fungi & Tubera, maxime ea quæ edendo sunt, à tonitrubus & pluvioso cæli statu frequentius nasci soleant.

Differentia duplex Dioscor. l.4. c.83. aut enim edules sunt, aut exitiosi: hi multis de causis tales evadunt: aut qui juxta clavos rubiginosos, aut pannos putridos, aut serpentum latibula gignuntur, aut arboribus privatim fructus noxios ferentib. adnascuntur. Habent verò qui tales sunt intra se lentorem quendam concretum & frigmenti modo viscosum, & terra eruti si reponantur, celeriter corrupti computrescunt. At Pli. l.c. Fungorum numerosa genera: tutißimi qui rubent callo (forte carne) minus diluto rubore quã boleti: mox candidi, velut apice flaminis insignib. pediculis: tertium genus suilli, venenis accommod atißimi. Quidam discrevere arborũ generib. fico, ferula (potius betula) & gummi ferentibus: nos item fago, aut robore, aut cupresso: omnium color lividus.

Verum alij ex terra nascuntur: alij veterum arborum caudicibus subinde & eorum ramis (vix enim ulla arbor senescens in qua non conspiciantur) adnascuntur: alij saxis, tectis stramineis, putridis lignis insident, & quandoq; supra fimum reperiuntur. Gutlan, com. de pap. μύκη[illegible] alterum genus sive Cerma alterum dicit.

I. Fungus porosus.
Fungorum primum genus, Trag. Lon.
Fungorum præcipuum genus, Ges. col.
Spongiola nonnullis, Dod. Imper. Neapolitanorum, Ponæ.
Fungi, favaginosi, sive Fungi rugosi favis mellis similes, Lob. belg.
Fungus spongiosus Dalechampij, Lugd.
Fungi rugosi, Cast.
Fungi esculenti primum genus, Clus. hist.
Fungi præcoces, Dod. belg.

Hujus quatuor sunt species: nam primus fungus parvus est, rugosus albicans, quasi fuligine infestus: 2. radicem Aristolochiæ rotundæ exiccatam refert, coloris ex ruffo fusci: 3. duplo amplior plerunq, orbicularis: 4. in longitudinem metæ instar excrescit.

II. Fungus apice pyramidali & angusto.
Fungi esculenti alterum genus, Clus.

III. Fungus in metam fastigiatus albus fusco tinctus.
Fungi esculenti quartum genus, Clus.

Hic triplex est: primus & secundus parvus & mediocris, ambo coloris albicantis fusco tincti: tertius major magis fuscus, interdum notis d stinctus.

IV. Fungus orbicularis exalbidus pratensis.
Fungi esculenti tertium genus, vel S. Georgij, Clus.

V. Fungus angulosus pediculo exiguo.
Fungi esculenti quintum genus, Clus.

Triplex est: 1. angulosus: 2. magis orbicularis: 3. major, in tres lacinias divisus: ad arborum radices.

VI. Fungus radice carens dimidium fungum & orbem referens.
Fungi pezizæ esculenti, Colum.

Ad Fagorum radices Agarici modo crescit.

VII. Fungi umbilicum exprimentes plures simul alti.
Fungus in populo alba, Matth.
Populnei αιγειρῖται, Dod.
Fungi esculenti sextum genus, Clus.

Ad arborum radices, sola magnitudine differens observatur, ex ætate proveniens.
Fungorum sub Populo nasc ntium, qui Turini vocantur, subrubentium, pedicu'o candido, qui in ibis minimè probantur, Cæs. auctore.
H c referendi Calucci vulgo dicti apud Portam, qui bini aut tres ab uno pediculo prodeunt velut galli cristæ, acri odore, coma v[illegible].

VIII. Fungus umbilicum referens variegatus.
Fungi esculenti decimum tertium genus, Clus.

Variat: nam in primo superne color ex cæruleo, viridi & fusco commixtus conspicitur, infernè ex albo sublute[illegible]s: 2. supernè color fl[illegible]scens veluti fuligine infectus, infernè albus f[illegible]scis strijs distinctus: 3. supernè ex albo v[illegible], infernè candicans & striatus: 4. supernè ex purpureo & saturatè rubro, raris albis maculis [illegible]tatus; infernè candicans fuscis strijs asperioris dilute purpurascentibus: 5. asperior [illegible]quis, supernè coloris ex albo fusci, inferius candicans, fuscis strijs discurrentibus.

IX. Fungus orbicularis sulcatus albus fusco permixto.
Fungi esculenti septimum genus, Clus.

Duplex est: alter tumens, coloris vel albi fusco permisti, vel maculis quibusdam aspersis: alter orbicularis candicans.

X. Fungus pileolo lato orbiculari candicante.
Fungi orbiculati, vel Fungorum tertium genus, Trag.
Fungi boleti, Cord. in Diosc. Lon.
Fungi nemorum, Lob. Belg.
Fungi esculenti octavum genus, Clus.

Triplex est: 1. minor candicans: 2. major albicans maculis fuscis & flavescentibus aspersis; 3. amplior adhuc ex fusco subrubens.

XI. Fungus pileolo lato orbiculari flavescente.
Fungi quartum genus, Trag.
Capreolini, Tabern.
Fungi esculenti duodecimum genus, Clus.

XII. Fungi pileolo lato & rotundo.
Fungi esculenti nonum genus, Clus.

Hujus quatuor sunt differentiæ: 1. supina parte candicans, infernè magis fuscus evidentibus strijs donatus: 2. supernè albicans crassis strijs insignitus: 3. supernè in albedine magis fuscus, pediculo crassiore nigricante: 4. rufescit & pediculo est albo.

XIII. Fungus pileolo lato & rotundo livido.
Fungi vulgares Amanitæ vel Boleti, Trag.
Fungi, Matth. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd.
Fungi vulgatissimi esculenti. Lob. ico.

Hic ad præcedentem r fer i potest.

XIV. Fungus pileolo in plano orbiculari villoso.
Fungi esculenti decimum genus, Clus.

Dif[illegible]

Duplex est: alter colore puniceo dilutiore: alter coloris ex rufo fusci.

XV. Fungus pileolo magno plano orbiculato venis exasperato.

Fungi esculenti vigesimum genus, Clus.

Triplex est: 1. supernè dilutè rubens, aut latericei coloris venis exasperatus: infernè pallescens, strijs fuscis insignitus: 2. supernè extuberat, coloris ex albo pallido & fusco mixti: infernè candicans, strijs fuliginosis distinctus: 3. major supernè coloris ex albo, pallido, rufo & fuliginoso mixtis: infernè rubescens, strijs ex atro purpurascentibus notatus.

XVI. Fungus pileolo plano subfusco oris lateris.

Fungi esculenti undecimum genus, Clus.

XVII. Fungus pileolo lato puniceo, lacteum & dulcem succum fundens.

Fung. sextus, quē aliqui crudum devorāt, Trag.

XVIII. Fungus candidus odoratissimus orbe magno.

Fungus Richione, quasi magnum fungorum regem dicas, Portæ.

Esui tam suavis ut crudus edatur & ægris innoxiè præbeatur, Eid.

XIX. Fungus latus sanguinei coloris.

Linguæ in caudicibus castanearum, Cæs.

An ij quos Plinius scribit tutissimos, qui collo rubent, minus diluto rubore, quam Boleti.

XX. Fungus angulosus & velut in lacinias sectus.

Fungi genus magnum à figura auriculi leporinis, Gesn. coll.

Arborum fungi auriculæ Judæ facie, Lob. belg.

Gallinacei, Cæs.

Fungi esculenti decimum quartum genus, vel Fungus leporinus, Clus.

Duplex est: 1. supernè pallidus, flavis maculis variegatus: infernè flavescens, fuscis strijs distinctus: 2. duplo major, supernè flavus: infernè strijs distinctus, croceoq; colore infectus.

an Fungus leporinus quem 7. facit Tragus, qui formam interaneorum vituli repræsentat, qui incanus & plumbei coloris.

XXI. Fungus orbicularis oris intrò reflexis.

Fungi esculenti genus, sive suilli, Clus.

Duplex est: 1. utrinq; subalbidus veluti fuligine infectus: at supernè aliquot maculæ albæ asperguntur: infernè strijs crassis nigricantibus notatur: 2. major cujus pars superior coloris est purpurei rubro saturno commixti: secundum oras maculis albis aspersis: inferior ex albo fuscus, strijs tenuioribus excurrentibus.

Suillos vulgo porcinos dictos, Boletis crassiores, supernè subfulvos, infernè cinereos, interne candidos, habet Cæs.

XXII. Fungus Augusti mensis.

an Fungi octavum genus, Trag. 6. & 7. gen. Lon.

Fungi esculenti decimum sextum genus, Clus.

Triplex est: 1. superius colore est candicante subfusco, inferius albus strijs carens: pediculus coloris ex cæruleo, viridi & fusco mixti: 2. utrinque ex flavo rubescit: 3. supernè ex fusco rufescit: infernè æqualis albus.

XXIII. Fungus planus orbicularis aureus.

Volva Plinij, Elvela, Ciceroni, Boleti, Ang.

Boleti Cæs.

Fungi esculenti decimum septimum genus, Cl.

Differentia notatur, quæ ratione ætatis contingit: nam cum primum erumpit, ovum candore & figura refert, at alba cute quam volvum vocant, lacerato, paulatim in planam orbicularem formam se explicat: supernè aureus est, infernè flavus, strijs distinctus: hic omnium præstantissimus censetur.

XXIV. Fungus pileolo lato, longissimo pediculo variegato.

Fungi esculenti decimum octavum genus, Cl.

an Fūg. Neapolitanis Conocielle vocat[9], Portę.

an Fungus pratensis, quem quidam Scarogias vocant, Cæs.

XXV. Fung. bulbosus fuscus duplici pileolo.

Fungus quercinus dipsacoides, Col.

XXVI. Fungus lariceus aurei coloris.

Fungus in larice præter Agaricum nascens triginta librarum, aureum per ambitum dissectus, in cibis gratissimus, Matth.

XXVII. Fungus albus acris.

an Fungus piperis sapore, Cord. in Diosc.

Fungus piperitis, quia instar piperis linguam vellicat, Portæ.

XXVIII. Fungus minimus odoratus capitulo donatus cinereus.

Prunuli vulgo, Cæs.

XXIX. Fungus ramosus: & Imper.

Fungi esculenti decimum nonum genus, Clus.

Formæ est ab alijs diversæ, qui in tres spécies, colore inter se differentes, nonnihil etiā forma, dividi potest: nam parte superna vel flavus, vel dilutè rubescens, vel pallidus albo admixto.

XXX. Fungus digitatus major.
Digitelli genus ſpectabili magnitudine, ut unus ſufficiat, qui in caſtaneis reperitur, Cæſ.

Pliniusforte hunc intellexit, cum inquit, mox candidi veluti apice flaminis inſignibus pediculis: quos Galenus Amanitas vocat, ſecundo loco inter innoxios. Lacinia Hermolao dicitur

XXXI. Fungus candidus digitatus minor.
Digitelli (vel Fungi 5. genus) Trag. Lon.
Digitelli ſive Manninæ vulgo, Cæſ.

Hic veluti in parvos digitos fiſſus eſt.

XXXII. Fungus maximus Ungaricus; multis lacinijs ſquammatim incumbentibus.
Fungi eſculenti genus 21. monſtroſum, Cluſ.

Tanta molis, ut ternos, aut quaternos paſcere poſsit: ſunt qui dicant, nonnunquam tanta amplitudine excreſcere, ut bigam facile impleat. Variat colore ex rufo nigricante, vel ex albo nigro, aut multis maculis nigris in albo conſperſis notatur. an Gallinaceja Neapolitanorum, Portæ: quæ mirabilis formæ & ad eam amplitudinem excreſcit, ut brachijs diductis homo vix amplecti poſsit, pondere ſexaginta librarum, ut integro univerſa familia veſci poſsit.

XXXIII. Fungus in ſaxis proveniens.
Fungi è lapidibus, Matth.
Fungorum poſtremum genus è ſaxis, Portæ.
Fungus in lapide fungoſo Neapoli, Cam. in Matth. ger. Cæſ.
Fungus petroſus, Imper.

Ex hoc fungi toto anno enaſcuntur, ſi aqua irrigetur etiam domi aſſervatus, creſcit induratis, Cæſ. Præciditur ad eſum, alius ſubnaſcitur ſemperq; novos producit, ſeptem diebus perficitur: ſexies anno demetitur: terra dodrante operitur. Aſſeruntur lapides ex Veſuvio, ex Fageto, ex Pattenio. ex Gargano & celſioribus montium partibus, Joh. Bapt. Porta.

XXXIV. Fungi circa Babyloniam.
Fungi boni ſaporis, quos etiam crudo Æthiop. comedunt, præter quos nihil aliud circa Babyloniam, quàmvis bona & pinguis terra ſit. creſcit. part.3 Ind. Orient. c 5. ſed quales?

Fungi noxij.

I. Fungus membranaceus auriculam referens, ſive Sambucinus.
Fungus ad Sambucum, Trag.
Auriculæ Judæ vulgo.
an Fungus auricularis, Imper.
Fungorum pernicioſorum 1. genus, Cluſ.

II. Fungus putridus arborum ramis inhærens, plurimis ſimul cohærentibus.
Fungorum noxiorum genus 24. Cluſ.

Triplex eſt: 1. & 2. interdum ſimplex, interdum plures: ille ruber, hic egregie rubet & floridus eſt: 3. corpore rugoſo, bini, plerumq; terni, elegantiore auri colore prædıti.

III. Fungus in caudicibus naſcens unguis equini figura.
Fungi igniarij, Trag.
Igniarij vulgo Eſca, Cæſ.

Hi attritu ſilicis ignem excipiunt.

IV. Fungus ad cutim extergendam aptus.
Fungi igniarij ſpecies, qua in tonſtrinis pro ſtrigili utuntur, Cæſ.
Fungus furfures capitis depellens, Imper.

V. Fungus acetabulorum modo cavus radice carens.
Fungi Pezicæ Plinij, Col.

VI. Fungus Hepaticæ ſaxatilis forma.
Fungi Pezicæ altera ſpecies, Col.
An hi duo poſteriores pernicioſi ſint, dubium.

VII. Fungus ſaliginus lichenis forma variegatus.
Fungorum noxiorum 4. genus, Cluſ.

VIII. Fungus ceraſorum imbricatim alter alteri innatus variegatus.
Fungorum noxiorum 5. genus Cluſ.

IX. Fungus pannis laceris ſimilis igneus.
Fungus quem ignem ſylveſtrem vocant, Cæſ.

X. Fungi ex eodem pede ſed non conſpicuo numeroſi.
an Prunuli, Trag.
Fungorum pernicioſorum 2. genus, Cluſ.

Varij ſunt magnitudine & forma, omnes coloris ex albo pallido & fuſco commixti: ſub pruno naſcentes.

XI. Fungus fimetarius in plano orbicularis candidus.
Fungorum noxiorum tertium genus, Cluſ.
an Prateolis ſimilis, Cæſ.

XII. Fungus pileo infernè ſubrufo aut nigricante, quem aliqui, nec ſine periculo c[illegible] dunt, Cæſalp.

XIII. Fungus coryleus orbicularis.
Fungorum noxiorum 6. genus, Cluſ.

XIV. Fungus bulbonius orbiculatus.
Fungorum noxiorum ſeptimum genus, Cluſ.

Triplex eſt: 1. in metam faſtigiatus [illegible]

fuligine infectus, in summo flavescens: parte cava fuscus, nigris striis distinctus: 2. magis orbiculatus, superne modò fuscus ex albo pallescens, modo flavus fuligine infectus, maculis albis & nigris asperlis, rubetæ colorem refert: inferne albus, striis subfuscis levibus distinctus: 3. major in plano orbicularis, superius albus, rubore admixto & maculis pallescentibus aspersis: inferne pallidus, fuliginosis striis distinctus.

XV. Fungus fatuus candidus pileolo in metam assurgente.

Fungorum noxiorum undecimum genus, Clus.

XVI. Fungus betulaceus orbiculatus albus.

Fungus ad betulam, Trag.

Fungorum noxiorum octavum genus, Clus.

XVII. Fungus orbicularis ex atro rufescens.

Fungorum noxiorum nonum genus, Clus.

XVIII. Fungus minimus flavescens infundibuli forma.

Fungorum noxiorum decimum genus, Clus.

XIX. Fungus muscas interficiens.

Fungi muscarij, Trag Cord. in Diosc. Lon. Tab.

Fungorum noxiorum 12. genus, Clus.

Hujus quinque species: 1. orbicularis, cui supernè color vel pallescens, rubedine & fuligine admixtis: vel lividus & fuligine infectus, maculis albicantibus atro permixtis inspersis: infernè albus, fuscis striis variegatus. 2. orbicularis, supernè coloribus ex purpura dilutiore & saturatiore, rufo, pallido & albo variè mixtis: infernè pallido, nigris striis sulcato. 3. ætate variat: emergens Ari radicem imitatur, coloris lateritij, maculis albicantibus aspersis: adultior, orbicularem figuram acquirit, interdum per latera fissus, coloris prona parte rubri, albis maculis infecti: supina albi, cum striis levi fuligine infectis. 4 junior, minore est orbe, rubro colore saturo, instar concreti sanguinis tincto, maculis plurimis exalbidis aspersis: adultior multo latior, rubro colore remissiore tinctus & præter exalbidas maculas veluti intercursantibus undis, distinctus 5. junior coloris ex rufo fusci & velut fuligine infecti: adultior, latior in metæ formam assurgens, oris valde laceris, coloris superne ex albo rufo, pallido, fusco mixti & id vel radiatim, vel maculis inspersis: inferiore fuliginosis nigris striis intersecantibus.

XX. Fungus latus orbicularis candidus.

Fungorum noxiorum 13. genus, Clus.

XXI. Fungus latus orbicularis oris intus conversis.

Fungorum noxiorum 14. genus, Clus.

Duæ sunt species: magnitudine & supinæ partis colore inter se differentes.

XXII. Fungus pediculo in bulbi formam excrescente.

Fungorum noxiorum 15. genus, Clus.

Duplex est: supernè pallidus, maculis dilutè nigricantibus distinctus & oris deorsum reflexis: internè multis striis expallido fuscis distinctus: 2. tetri coloris est, radicis potius fragmentum, quam fungus videtur, quod utraque manu vix comprehendi potest.

XXIII. Fungus clypeiformis major.

Fungus alter venenatus clypeiformis olidus, Lobel. belg.

Fungus alius clypeiformis perniciosus, Cl. ad.

XXIV. Fungus clypeiformis minor.

Fungorum alterius generis alter, Dod.

Fungus clypeiformis lethalis, Lob. belg.

Fungus perniciosus vulgaris, Clus. ad.

Alij albi, aut cinereis fuscisve maculis notati, in cavitate nigri: nunc & plani ut acetabula: nonnulli etiam parmis similes.

XXV. Fungus latus oris laceris.

Fungorum noxiorum 17. genus, Clus.

Duplex est: colore superna parte rufo ad nigredinem tendente in medio flavescente: infernè pallido, striis fuliginosis distincto: 2. colore supernè ex pallescente fuliginosus, venis ex albidis maculosis: pars infima ut & fungi substantia, omnia atra, crassis nigris striis obscurè apparentibus.

XXVI. Fungus oris laceris & in lacinias divisis.

Fungorum noxiorum 16 genus, Clus.

In hoc triplex differentia occurrit.

XXVII. Fungus parvus, parvi galeri formam exprimens, rufus.

Fungorum noxiorum 18. genus, Clus.

XXVIII. Fungus parvus galericulatus alter flavus.

Fungorum alterius generis primus, Dod.

Fung[9] parvus lethalis galericulatus, Lob. belg.

Fungus exilis perniciosus vulgaris, Clus. ad.

XXIX. Fungus orbicularis secundum vias & in querceetis Autumno nascens.

Fungorum noxiorum 19. genus, Clus.

Hujus sex species sunt.

1. Supernè coloris ex flavo, rufo, fuliginoso commixti: infernè ex pallido fusci, multis striis exarato.

exarato. 2. amplior est, supernè coloris vel rufi, raris maculis conspersi, vel fusci & fuliginosi: inferius pallidi, fuscis maculis aspersis, vel ex fusco omnino pallidi. 3. ex cineraceo fusci coloris, notis quibusdam distincto, lacer & hians. 4. supernè, ex atro rufescens: infernè flavus, maculis parvis aspersis: vel fusco supernè & scissuris quibusdam albis lacero: infernè ex flavo tantum pallescente. 5. supernè tumens & laterícei, infernè cinericei coloris, & hic Fungi perniciosi generis 19. species dubia, Clus.

XXX. Fungus tuberis figura.
Fungorum noxiorum 19. species 5. Clus.

Hic ætate variat: junior supernè coloris fusci, infernè rubri saturi & nigricantis, oris flavis: dultior orbicularis, supernè fusci coloris, diluto rubore permixto: infernè ex rubro atro & obscuro: ipsum verò corpus confractum cærulei, virescente intercepti est coloris.

XXXI. Fungus cyclamini radicem colore & forma referens.
Fungorum noxiorum 19. generis species 7. Clus.

XXXII. Fung. omnium ampliss. purpureus.
Fungorum noxiorum 19 generis species 3. Clus.

XXXIII. Fung. crassus in metam surrectus.
Fungorum perniciosorum 20. genus, Clus.

Hic quadruplex est:
1. supernè cineraceus, infernè ex flavo pallens. 2. supernè, vel ex pallido fuscus, vel fuliginosus, infernè ochræ colore. 3. rufus: infernè ochræ colore fuligine perfusa. 4. ex rufo & fuliginoso commixti infernè subrufo colore multis strijs fuliginosis intersecantibus.

XXXIV. Fungus abietinus oris reflexis substantia rubra.
Fungorum noxiorum 21. genus, Clus.

XXXV. Fungi dumetorum ex uno pede prodeuntium.
Fungorum noxiorum 22. genus, Clus.

Quadruplex est:
1. seni aut septeni orbiculati sed fornicati flavi, macula nigra distincti. 2. octo aut novem coloris flavi, rufo suffusi: infernè flavi, macula nigra distincti. 3. majore est orbe, quindecim aut pluribus ex eodem pede nascentibus, supernè vel rufi, vel ex rufo dilutè albescentes: infernè subalbidi, crassis fuscis strijs distincti: quinta species, Clus. 4. turbinato corpore seni aut plures, supernè cineracei ex rufo coloris aut fusci: infernè crassis nigris strijs distincti.

XXXVI. Fungus truncis humi [illegible] innatus, pluribus ex uno pede prodeuntibus.
Fungorum noxiorum generis 22. species 3. & 4. Clus.

Hic præcedente multo minor: & duplex: 1. viceni & plures ex eodem pede supernè ru[illegible] infernè fuscis strijs exarati. 2. triceni & plures colore inter se varij, vel flavo rufo perfusi, vel omnino rufi & fusci, infernè nigricantibus strijs notati.

XXXVII. Fungus orbicularis in palustribus.
Fungorum noxiorum generis 23. species quatuor, Clus.

1. orbe tumido eleganter rubro infernè albicans fuscis strijs exaratus. 2. paulo amplior, supernè coloris rufi & ad lateritium tendentis: infernè dilutioris & strijs frequentioribus distinctus. 3. coloris ex albo, rufo & fusco variè commixti. 4. orbe est inæquali, supernè ex cineraceo candicans: infernè etiam, sed fuscis strijs ad extremas oras productis.

XXXVIII. Fungus fœtidus penis imaginem referens.
Phallus, Hadr. Junio.
Phallus Batavicus, Lugd.
Phallus Holandicus, Satyrion trifolium Matthiolo, Ponæ Ital.
Fungus virilis penis arrecti facie, Lob. belg.
Fungus marinus, Dod. belg.
Fungi perniciosi 23. generis species 5. Clus.

XXXIX. Fungus minimus ligneis tabellis areolarum hortorum adnascens.
Fungus minimus ἀνώνυμος, Clus.

XL. Fungus ramosus candidus.
Fungorum noxiorum 25. genus, Clus. at figura habetur hist. ap. alt.

XLI. Fungus ramosus coriaceus.
Fungus borsaro, Imper.

Hujus ad ignem concipiendum apud Neapolitanos usus est.

XLII. Fungus rotundus orbicularis.
Fungorum noxiorum generis 26. species 3. Clus.
Fungus ovatus, crepitus lupi, Trag. Lon.
Fungus orbicularis, Dod.
Fungus glomeratæ rotunditatis, Lob. belg
Lupi crepitus, Cast. Col.

Triplex est magnitudine, nonnihil etiá forma differens. 1. initio eximij candoris, dein pallescens tanquam fuligine suffunditur, maturus confractus pulverulentum fumum effundit

Peræ

Pezicæ Plinij in pratis quem esculentum dicit, Cæs.
Fungus vesicarius, alijs ovum lupinum, Imper.
Fungorum pernicios. generis 26. species 1. Clus.
2. Capitis pueri magnitudine, cute cineracei coloris tectus, quæ lacera substantiam spongiosam fuliginosam ostendit, quæ compressa pulverem effundit.
an Fungus villosus, Imper.
3. Sola magnitudine à secunda differt.
an Pezicæ genus in sylvestris aliquando humani capitis, quod sine periculo esitatur, Cæs.
XLIII. Fungus rotundus cancellatus.
Fungus coralloides cancellatus, Clus. hist. ap. alt. auct.
Fungus lupi crepitus vulgi efflorescens, Col. Clus. cur. post.

Hunc à priore distinguere non oportet: a quo tamen differt (quem & Clus. & Colum. peculiari figura expressere) quod huic sint radices in fibras divisę, & quod per medium disrupto veluti florescens speciosum reticulum, vel marsupium reticulatum rubri coloris emittit.
XLIV. Fungus niger culicis figuram referens.
Fungus semiorbicularis niger, Dod. belg.

Fungi lapidei.

I. Fungus lapideus major in Nilo natus.
Fungus saxeus Nili major, Clus. exot.
II. Fungus lapideus minor.
Fungus saxeus minor, Clus. exot.
III. Fungus lapideus forma bubulæ linguæ,

AGARICUM FUNGUS.

Ἀγαρικὸν forte ab Agaria nomen sibi adscivit gentile; nam ut Dioscorides, in Sarmatia regione qua Agaria dicitur, gignitur. vel ab Agaro, quem & urbem & amnem in Sarmatia vocari tradit Ptolomæus: & ut Dioscorides l. 3. c. 1. radix fertur Silphy similis, non tamen densa summa facie veluti Silphium, sed tota rarior: sunt qui plantæ radicem esse affirmant: alij ut Fungos ex putredine nasci in arborum caudicibus. Plinio l. 16. c. 8. Galliarum glandiferæ (imò Larices) maximè arbores Agaricum ferunt: est autem Fungus candidus, odoratus, in summis arboribus nascens, noctu lucens (fabulosum hoc) signum hoc ejus quo in tenebris decerpitur. Et l. 25. c. 9. Agaricum ut Fungus nascitur in arboribus circa Bosphorum colore candido.

Genera sunt duo Diosc l. c. mas & fœmina: mas rotundus est & undiq; sui similis: fœmina præfertur, quæ quidem rectas intus habet pectinum modo venas & quasi divisuras. At in præfatione l. 6. Agarici nigri lethalem vim habentis meminit. Sic Plin. l. 25. c. 9. mas crispior amariorq;: fœmina solutior, initio dulcis, mox in amaritudinem transit. Mesues fœminam eligit, quia masculus malus sit, præcipuè qui longus existit & niger & gravis: debet autem esse album, leve, velociter friabile, porosum & valde rarum: primū dulce, dein amarum & astringens.

I. Agaricus sive Fungus laricis.
Agaricus & Agaricum, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac Lob. Cast. Cæs. Lugd. Tab.
Agaricum larignum, Ad.
Fungus hic Abieti, Piceæ sylv. Tædæ & Larici adnascitur, sed solum Larignus intra corpus usurpatur.
II. Agarico similis fungus diversarum arborum caudicibus adhærens.
III. Agaricus qui in speluncis montium Helveticarum reperitur.
Agaricus saxatilis, vel Fungus, petræus Laclunæ incolis à substantia alba & spumosa, Gesn. in fracto.
Lac lunare, Eid. lib. de fig. lapid. c. 2.
Margæ friabilis genus cuidam, ut idem.

TUBERA.

Tubera, quæ radicibus, ut Galenus voluit, adnumeranda vocantur ὕδνα ab imbribus, & οἴδνα à tumore, ab οἰδεῖν tumeo. Dioscoridi l. 3. c. 175. ὕδνον radix est orbiculata sine folijs sive caule, flavescens, vere effoditur, ac seu cruda seu cocta esui apta est. Theophrasto 1. hist. 9. Tubera radice penitus carent. Plinio l. 19. c. 2. Tubera undiq; terra circumdata, nullisq; fibris nixa, aut saltem capillamentis, &c. cortice includuntur, ut plane nec terram esse possimus dicere, nec aliud quam terræ callum.

Genera duo eorum (Plinio l. 2.) harenosa dentibus inimica & altera syncera: distinguuntur & colore rufo nigroq; & intus candido, &c. Sane Tuberum genera duo sunt, quæ magnitudine & colore differunt: majus & minus majus cute quidem nigra, sed alteri pulpa candida, alteri pulla (subflava alij notarunt) subest: minus colore rufo insipidum & gustu injucundum.

I. Tube-

I. Tubera Matth. Ang. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Dod. Cast. Lugd. Tab. Cæs.
Tuqera terræ, Tab. Ger.
II. Tubera cervina: & Lob. belg.
Fungus cervinus, sive Cervi boletus, Matt. Lon.
Fungi cervini Boleti officin. Cord. in Diosc.
Boleti cervini orbiculati, Thal.
Sic dicta quia reperiuntur ijs in locis ubi cervi libidinem suam exercent: quamvis Co[illegible] invenerit etiam in præruptissimis mo[illegible] sylvis, quo ne damæ & rupicapræ qu[illegible] [illegible]venire possunt, ne dum cervi.
III. Tuberibus similis fructus Ind[illegible]
Fructus sub terra nascens, Monardi & Lu[illegible]
an Mamci Brasilianorum, apud Lerium p[illegible] Ind. Occid. c. 12.

SECTIO SEXTA.

CARDUUS; CIRSIUM; CNICUS ET ATTRACTILIS; ACAR[illegible] CHAMÆLEON SIVE CARLINA; ACANUS; CARDUUS LACTE[illegible] Carduus Sphærocephalus; Carduus totentosus; Acantha sive Branca Ursina; Scolymus sive Cinara; Carduus Spinosissimus; Dypsacus; Eryngium; Carduus Stellatus; Euphorbium & Anteuphorbium; Tragacantha; Poterium, Drypis; Amonis sive Resta Bovis.

CARDUUS.

Plantarum spinosarum divisionem universè à Theophrasto, part. 1. hist. 16. part. 6. hist. 3. & 4. sic ex[illegible] A'κανθώδη, id est, spinosa, sive aculeata alia in totum spinósa, alia non in totum: in totum spino[illegible], ut C[illegible]ruda, Scorpius: non in totum spinosa φυλλάκανθα, id est, quæ folia omni ex parte sic in spinas divisa ha[illegible] [illegible] taugenti præter spinas undiq; nihil occurrat, ut acorna, drypis, acanacea. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι ἢ παραγινομ[illegible] [illegible] est, mucronantur & habent latera angulosè dissecta, ut Smilax, Ilex. Alia εἰς ὀξὺ προήκουσι ἢ μὴ παραγινομ[illegible] ut Ruscus. Alia sunt ἀκανθώδη ἐν τῷ ἄκρῳ, ἢ πελοριώδη ἢ σύστοιχα, mucronata & insecta pectinum modo, ut a[illegible] es, pinus, picea cedrus, juniperus. Alia παρακανθίζοντα ἐν τῷ ἄκρῳ ἢ πλαγίων, id est, quæ spina folijs adnata. & mucrone pungunt & lateribus, ut ilex phellodrys. Alia παρὰ τὴν ἄκανθαν φύλλον ἔχοντα, id est præter fol[illegible] min[illegible] spinosum horrentia, ut rhamnus, tribulus, ononis, stæbe. Alia ἐν τῶν καυλῶν ἄκανθαν ἔχοντα ἢ φύλλον ἐπακανθ[illegible] id est, spinas caulibus enascentes habentia, foliumq; insuper aculeatum, ut capparis Aegyptia. quædam ὀρ[illegible]κανθα, id est, arrectis spinis muricata, ut smilax quædam παμπολάκανθα, id est, uncinatis arcuatisq; spinis armata. At Plinius l. 21. c. 15. sic expressit. Spinosarum multæ species: in totum spina est asparagus, scorpio. nullum enim folium habent. Quædam spinosa foliata sunt, ut carduus, eryngium, glycyrrhizon, urtica: ijs enim omnibus folijs inest aculeata mordacitas: Aliqua & secundum spinam habent folium, ut tribulus, ononis, phleos quod aliqui Stæben appellavere: hipophaes spinis angulosis. Quædam in folio habent & in caule, ut Capparis. Tribulo proprietas, quod & fructum spinosum habet. Hæc Plinio.

Verùm hic non de omnibus spinosis agemus, sed potissimùm de Carduis & Acanaceis: de cæteris inter [illegible]bores & frutices.

CARDUUS.

Quemadmodum ἄκανθος ἢ ἄκανθα generaliter omnem spinam denotat; sic & Σκόλυμον Græcorum, [illegible]tini Carduum generatim interpretantur. Similiter ἄκανος, et si herba quædam sit spinosa Theophrasto 6. hist. tamen eidem l. 6. c. 4. sic etiam dicitur illud quod in Carduorum genere, velut malum extuberat. Unde q[illegible] dicas Acanaceus, spinam Acani genere est. Sic etiam Theoph. 6. hist. 3. illorum quæ folio constant acu[illegible]to g[illegible] magna ex parte acanaceum est: acanaceum inquam, quoniam conceptus & id cui flos inhæret, aut etiam [illegible]ctus, spina vel spinaceum quidpiam fit.

Carduus in pratis humidis vineis & avena.

I. Carduus pratensis latifolius.
Carduus pratensis, Trag. Gesn. hor. Ad. Lob. ico.
Carduus, limonia forte Theophrasti (conjectura ex natalibus sumpta) Gesn. hor.
Brassica pratensis, Lon.
Acanthus sylv. Lugd.
Theophr. 6. hist. 3. λειμωνία (Gaza malè B[illegible] sylvestrem vertit) in genere carduorum [illegible]leatis folijs constat.
II. Carduus pratensis folijs tenuib. [illegible]

E[illegible], Ang. Lugd.

Plin. l.[illegible] c.13. Erisithales est flore luteo, folijs acanthi.

III. Carduus pratensis Asphodeli radice latifolius.
Leucacantha, Ang.
Carduus bulbosus Monspeliensium, Ad Lob. ic.
Cirsio quinto congener, Clus. hist.

Hujus alteram speciem multis spinis donatam Lobelius notavit.

IV. Carduus pratensis Asphodeli radice, folijs profundè & tenuiter laciniatis.
Acanthus sylv. alter Dalechampij, Lugd.
Jacea aculeata seu tuberosa, vel 4. Tab.
Jacea tuberosa, Ger.

V. Carduus pratensis polycephalus, sub Carduo 6. in Prodr. descriptus.

VI. Carduus palustris, in Prodromo sub 5. descriptus.

VII. Carduus vinearum repens folio Sonchi.
Ceanothus, Theoph. Ang. Lugd. Col.
Theophrast. l. 4. histor. 11. Hujusmodi verò est etiam spina κιναρώδης verùm non arundinosa, neq; geniculata radix hujus.

VIII. Carduus in avena proveniens
Carduus sylv. in avena, Trag.
Carduus avenarius, Thal.
Carduus arvensis, Tab.
Carduus muscatus, Ger.

Alius procerior alius humilior: floribus ussis roseis, candidis.

Carduus mollis.

I. Carduus mollis folijs Helenij.
Carduus montanus folijs Helenij non spinosus, Camer.
Carduus mollis, Camerarij, Clus. pan. & hist.

II. Carduus mollis latifolius, lappæ capitulis, qui 1. in Prodromo.

III. Carduus mollis lapathi folijs.
Carduus mollis vel mollior 2. Clus. pan & hist.

IV. Carduus mollis folio oblongo Cirsij capitulo.
Carduus mollis 3. Clus. pan. & hist.

V. Carduus mollis laciniato folio.
Carduus mollis primus, Clus. pan. & hist.
Carduus mollis tenuifolius, Cam.

Flos cæruleus, quandoque albus, interdum purpureus.

CARDUUS CIRSIUM DICTUS.

Kίρσιον, quòd dolores κιρσῶν, id est, varicum sedet. Dioscoridi l. 4. c. 119. quod his verbis descripsit: caule est tenero, duum fermè cubitorum, triangulari, ab imo folijs rosæ pusillis circumdato, quæ quidem angulos habent ex intervallis spinosos, sed molles: folijs buglosso similibus, modicè hirsutis, longioribus, subcandidis & per extremitates aculeatis: est autem pars summa caulis rotunda & hirsuta, illiq; insident capitula in summo purpurea, quæ in pappos seu lanugines solvuntur. Cirsion Plinio l. 27. c. 8. qui eodem ferè modo descripsit.

I. Cirsium maximum Asphodeli radice.
Cirsium maximum montanum incano folio, vel 5. Clus. pan. & hist.

II. Cirsium latissimum.
Cirsium, Dod gal. Lugd.

III. Cirsium majus singulari capitulo magno.
Cirsium majus, Lob.
Cirsium tertium, Dod. Clus. pan. & hist.
an Cirsium tertium, Cæs.

Variat flore, staminibus purpureis aliquando niveis: folijs quæ in eadem planta alia integra sunt, alia profundius dissecta.

IV. Cirsium majus singulari capitulo magno: vel incanum variè dissectum.
Cirsium Anglicum, Lob. Lugd.

V. Cirsium singulari capitulo squammato: vel incanum alterum.
Circium secundum vel Britannicum, Clus. pan. Anglicum secundum, Eid. hist.

VI. Cirsium singularibus capitulis parvis.
Cirsium, Dod. alterum, Ad. Lob. an. & Cæs.
Cirsium tertium & montanum primum, Clus. pan. & hist.
Cirsium aliud Dodonæi, Lugd.

VII. Cirsium folijs non hirsutis floribus compactis.
Cirsium, Matth. Gesn. hort. Lac. Ad. Lob. Cast. Lugd. Eyst.
Cirsium secundum, Dod. quartum, vel montanum secundum, Clus. pan. & hist.
Cirsium agri Pisani, Cæs.

III. Cirsium angustifolium non laciniatum.
Cirsium Pannonicum primum pratense, Clus. pan. & hist.

IV. Cirsium angustifolium, in Prodromo sub Carduo 2. descriptum.

CNICUS ET ATRACTILIS.

Κνῆκος Dioscoridi l.4.c.196. Theophr. κνῆκος 1. hist.12. & κνῆκος 6. [illegible] *4. Cnicon,* [illegible] *& Cnecus. Dicitur autem Cnicus, ἀπὸ τοῦ κνίζειν, quod mordere* [illegible] *ere* [illegible] *quo pungendo pruriginem excitet, quod de sylvestri rectius quam de* [illegible] *cum κνῆκος exponatur croceus, rutilus. Dioscorides sic de* [illegible] *asperis, aculeatis: caulis cubitalibus, & in eorum cacumine capitulis olivæ magnitudine* [illegible] *candido, aut ruffo, oblongo, anguloso. Ex his duo Cnici genera tradi colligitur, candidum* [illegible] *Theophr.6.hist.4. in sylvestrem, urbanumq; divisit. Sic enim sparsim de Cnico inquit: fructum acu*[illegible] *veluti retorridum fert: florem una cum staminibus ipsis edit: folijs* [illegible] *Struthio & Soncho: quamvis enim natura spinosa sint, seminis tamen conceptum non* [illegible] *multis caulibus constat & ramos fundit. sylvestri urbanoq; d*[illegible]*cernitur. sylvestris gen*[illegible] *duo not*[illegible] *rum urbano admodum simile, rectius altius tamen. quamobrem ex eo mulierum priscarum nonnullæ* [illegible] *bantur: fructum nigrum, majusculum amarumq; parit. Verum Dioscorides, per Cnicum ruffum vide*[illegible] *ligere genus syl. quod ex foliorum descriptione significatur, quod fortè apud Theophrast. etiam At*[illegible] *tur. Sic dum Theophr. dicit seminis conceptum non spinosum habere, de urbano intelligendus videtur.* [illegible] *Plinio l.21.c.15. colligitur. Cnici, inquit, differentia prima sylvestris & sativæ: sylvestrium du*[illegible]*es* [illegible] *tior est simili caule, tamen rigido: itaq; & colu antiquæ mulieres utebantur, ex illa, quare quidam At*[illegible] *vocant: semen ejus candidum & grande, amarum (quibus verbis Plinius potius domesticum quam* [illegible] *monstrat, & quia mitius, & quia semen candidum. Altera hirsutior, perosiore caule, & qui pene* [illegible] *minuto semine: aculeatarum generis hæc est. Dicitur hodie Carthamum, voce a Mauritanis mutuata* [illegible] *Karten vocant. vel ἀπὸ τοῦ καθαίρειν quod est purgare: & Mesuei, domesticum & sylvestre se*[illegible]

Ἀτρακτυλὶς dicitur, quoniam eo ἄτρακτοι, id est, fusi antiquitus conficiebantur. Dioscorid.l.[illegible]*c.*[illegible] *est Cnico similis sed quæ in summis virgultis folia multo longiora proferat: major autem par*[illegible] *nuda e*[illegible] *ta quæ etiam fœminæ pro colu utuntur: capitula etiam geri in cacumine aculeata, floremq; pallidum* [illegible] *tenuis est & supervacua. Theophr.6.hist.3.& 4. Atractylis (fusum agrestem Gaza vertit) spinosa est* [illegible] *Cnico Acarnaq; candidior est: habetq; peculiare quod in folijs evenit, decepta enim carniq; allata suc*[illegible] *um san*[illegible]*e- um effundunt quæ de causa φόνος id est, cruor, a quibusdam spina hæc est nominata &c. Et* [illegible] *gui*[illegible] *est spinæ quam Atractylin vocant. At Plinio l.21.c.15. Atractylis idem est quod Cnicus* [illegible] *Atractylis sanguineum succum fun*[illegible]*is, qua de causa phonos vocatur a quibusdam.* [illegible] *ubi Dalechampius* [illegible]*, Plinium* [illegible] *hoc* [illegible] *c.15. inepte cum Cnico Atractylidem confundere.*

I. Cnicus sativus, sive Cartharum officinarum.
Cnicus urbana & sativa, Theoph. & Plinij.
Cartamus, Brunf. Trag. Fuch. Lon. flore croceo, Cămer.
Cnicus, Matth. Dod. ut: Lac. Ad. Cast. sativus, Cæs. [illegible] & Crocus Sarracenicus) Eyst.
Cnicus [illegible] Crocus sylv. Ang.
Cnicus. Tur. vel Cnicus, Gesf. hor.
Cnicus sativus, Theoph. Cord. in Diosc. & hist. Lob. Lugd.
Cnicus vulgaris, Clus. hist.
flore [illegible] croceo, rarius albido.
II. Cnicus cæruleus asperior.
Cnicus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd.
Cnicus flore cæruleo, Lobel. Eystet. cæruleus, Tabern.
Carthamum sive Cnicus flore cæruleo, Cam.
Carthamus sive Cnicus, Ger.

III. Cnicus purpureus folijs non spinosis.
Atractylis purpurea, Cæs.
IV. Cnicus sylv. hirsutior, sive Carduus benedictus.
Carduus benedictus, Brunf. desc. Trag. [illegible] & Acanthus Germanicus) Matt. Lac. Gesf. hor. Ad. Lob. Lugd. Cast. Tab. Cam. Ger. Eyst.
Atractylis hirsutior, Fuch. Dod. gal.
Atractylis sive Cnicus sylv. 2. Ang.
Acanthium, Cord. in Diosc. Lon.
Cnicus sylv. alter Theophrasti, Cord. in Diosc. Fracast. Cæs. Lugd. Cam.
Cnicus supinus, Cord. hist.
Cnicus vel Atractylis sylv. Gesf. hort.
Carduus benedictus & Atractylis altera species, Dodon.
Carduus sanctus, Atractylis Dioscoridis, Cæs.
V. Cnicus sylv. spinosior.
Carduus & Dipsacus minor, Brun.

Atracty-

Atractylis sive Cartamus sylv. Trag.
Carduus vulgaris, Matth. Lugd.
Atractylis vulgaris mitior, Fuch.
Carlina sylv. Dod. ut: vulgaris, Clus. hist.
Colus rustica, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Cnicus sylv. 1. Theoph. Atractylis Diosc. Cord. in Diosc.
Atractylis media, Gesn. hort.
Cirsium luteum Sequanorum, Lob.
Carduus vulgatissimus viarum, Eid.
Cartamus sylvestris, Lon. Cæs. cui & Cnicum rufum Dioscoridis.
Cnicus sylv. prior, Lugd. Atractylis, Eidem.
Atractylis, sive Cnicus sylv. procerior, Thal.
Carduus sylv. & Scolymus Plinij, Dodon. qui flosculos purpureos tribuit.
Acarna, Lugd. quoad 2. ico.
Carduus & Scolymus sylv. Cam ep.
Heracantha, Tab. Eyst.
Carlina sylv. major, Ger.

an Acarna Theophrasti, Acorna Plinij, Col.
Vulgaris procerior est: altera quæ rarior & pumila locis montanis reperitur.
VI. Cnicus sylv. spinosior polycephalos.
VII. Carduus monstrosus figura Cornucopiæ, Imper.

Atractylis.

I. Atractylis lutea.
Atractylis, Matth. Dod. ut: Lac. Adv. Lob. Cast. Cam. Tab. Ger. vulgaris, Ang.
Atractylis quorundam, Lugd.
Atractylis Theophrasti & Dioscor. sanguineo succo, Col.
II. Atractylis purpurea.
Atractylis cypria, Ang. Lugd.
Atractylis flore purpureo, Dod. Adv. Lugd.
Hæc aliquando non pubescit: at Cretica valde lanuginosa est.
III. Atractylidi & Cnico sylvestri similis.
Calochierni, Belli ep. 5. ad Clus.

ACARNA SIVE ACORNA.

Ἄκαρνα Theophrasto 6. hist. 4. aspectu Cnico urbano similis est, colore flavicans, succo pinguis. Et Plinio l. 21. c. 16. Acorna colore tantum ruffo distinguitur (scilicet à Scolymo) & pinguiore succo.

I. Acarna flore luteo patulo.
Eryngium Archigenis, Ang.
Carlina sylv. minor, Dod. Ger.
Carlina syl. minor Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Acarnæ sive Sequanorum Cirsij, Carlinæve varietas, Lob.
Acarnæ similis Carlina sylv. minor, Lugd.
Acorna, Cæs.
Carlina sylvestris, Tab.
II. Acarna flore purpurorubente patulo.
Acanthioides parva Apula, Col.
III. Acarna capitulis parvis luteis in umbella.
Acarna sive Acorna altera Apula, Col.
IV. Acarna capitulis globosis.
Carlinæ sylv. aliud genus, Clus. cur. post.
V. Acarna humilis caule folioso.

Picnomos Creticæ Salonensis Galloprovinciæ, Adv Lob. Lugd.
Chamæleon niger, Tab. Ger.
Eandem suspicor cum sequente
Acarna Valerandi altera, Lob. Lugd. Tab. Ger.
VI. Acarna major caule folioso.
Chamæleon niger Salmaticensis, Clus. hisp. & hist Dod. Ger.
Chamæleon Salmaticensis, Lob. Lugd.
Chamæleon Hispanicus, Tab.
VII. Acarna major caule non folioso.
Acarna Theophrasti, Ang. Lob. Lugd. Tab. Ger.
VIII. Acarna minor caule non folioso.
Leo, Carduus ferox, Dod.
Phœnix, Leo, Carduus ferox, Lob.
Carduus ferox, Lugd. Tab. Ger.

CHAMÆLEON SIVE CARLINA.

Χαμαιλέων à foliorum varietate dicitur, Dioscoride & Plinio testibus: at ille de nigro, hic verò de utroque testatur: eo quod cũ terra colorẽ mutet: hic enim viridia, illic albicantia, alicubi cærulea, nonnunquam [illegible] inveniuntur, Dioscoridi. At Plinio hic niger, illic viridis, alibi cyaneus, alibi croceus atq; alijs coloribus.

Duplex est Dioscoridi l. 3. c. 10. & 11. albus & niger. albus ideo ἰξίας dicitur, quod quibusdam locis [illegible] ad ipsius radices inveniatur: At Plinio l. 22. c. 18. Chamæleonem ixiam vocant (de utroque intelligens [illegible] genera eius, candidior, &c. & sub alis foliorum gigni asserit, quo mulieres etiam pro masliche utuntur, utroq; monente. At Guiland. Chamæleonem & Ixiam Dioscoridis lib. 6. qui inter venena recenset, plantas diversas facit.

Et Theophrasto 9. hist. 13. una candida, altera nigra. Verum ... cum Gaza reddit. Dioscorid... non promit, verum ex medio spinam echino marino aut ... erigit, floribus p... Plinio serpit in terra, echini modo spinas erigens. Et Theophrasto capite est magno Acano sim... Acanum vocarunt. At niger caulem habet dodrantalem qui umbellam gerit, flor... cinthi amulo & versicoloribus. Verum Plinio duplex e... ex nigris, scribit, a... purpureus esset, & fœminam cui violaceus ... una nascuntur ... Italia, &c. Carlina ... credatur hanc herbam Carolo magno ab Angelo demonstratam ... tanquam ... pestem ab exercitu suo propulsandam.

I. Carlina acaulos magno flore.
Eberwurtz/ id est apri radix, Brunf.
Carduus panis seu pacis. Ericio Cord.
Chamæleon albus, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Cast. Lugd.
Ixine Theophrasti, Ang.
Helxine Pliniana, Eid.
Spina arabica, Dod. gal.
Cardopatium caule nullo, Gesn. hort.
Carlina herbariorum, Adv. Lob. ob.
Chamæleon albus Dioscoridis, Guil pap. Lob. ico. Clus. hist.
Carlina humilis (vel altera) Dod. Col.
Carlina vulgo, Cæs.
Carlina sessili flore, Cam.
Flore est albo: est & purpureo.
II. Carlina caulescens magno flore.
Chamæleon niger vulgaris, Trag. Eyst.
Chamæleon niger alter, Matth Lugd.
Chamæleon, Lon. niger, Lac.
Chamæleon albus Fuch.
Leucacantha, Dod. gal.
Cardopatium flore albo caulem habens, Gesn. hort.
Carlina sive Leucacantha, Dod.
Chamæleon albus caule donatus Lob.
Crocodilium, Carlina caulem habens. Lugd.
Carlina major, Clus. pan elatior Eid. hist.
Carlinæ alterum genus, Cæs.
Carlina caulescens, Cam. ep. & hort.
Carlina vulgaris caulem emittens, C...
Flos albicans, rarius ... rubens.
Hanc aliqui a priore nihil differre ... nisi quod caulem proferat: alii ne... priori congener est.
III. Carlina acaulis gummife...
Chamæleon albus gummi, ut mastic... Belli ep. 1. ad Clus.
Chamæleon albus Apulus purpureo flore ... mifer, Col.
IV. Carlina acaulos minore purpureo flore.
Chamæleon albus seu exiguus, Trag.
Chamæleon parvus, Lon. exiguus. Lugd.
Carduus acaulis septentrionalium & Chamæleon albus Cordi, Lob.
Carlina minor purpureo flore, Clus. hist.
Chamæleon Septentrionalium exiguus ... latus, Col.
V. Carlina polycephalos alb... ad ... lem altitudinem excrescit, cujus folia superne candida sunt: apud Helvetios in pascuis provenit.
VI. Chamæleon niger umbellatus flore cæruleo hyacinthino.
Chamæleon niger, Matth. Cast. Lugd.
Chamæleon niger Dioscoridis, Ang. Maranthæ, Adv. Lob. Cam. Col.
Chamæleon niger Cortusi, Dod. verus Dalechamp. Lugd.
Crocodilion, Tab.

ACANUS.

De Acano apud antiquos pauca reperiuntur, fortasse quia vulgatissima planta, omnibus ... notas describere superfluum visum fuit: à qua reliqua spinarum genera Acanacea ... Apud Theophrastum 1. hist. 6. Ἄκανος inter φυλλάκανθα recensetur: & 6. hist. 1. alia ... constant, ut ἄκανος, ἠρύγγιον, κνῆκος, &c. Guiland. in pap. Ixina à Theophr. ... quam vocem ... Carduum pineam Gaza exposuit. Plinius lib. 22. cap. 9. Sunt qui ... ascribant, spinosam brevem, ac latam herbam, spinisq; latioribus.

Carduus latifolius echinos obsoletæ purpuræ ferens.
Acanus, Anguil. Lugdun.
Aga vanus Cretensium, fortè Acanus Theophrasti, Honor. Belli epistol. ... ad Clus. & Ponæ Ital.

SILYBUM SIVE CARDUUS LACTEUS.

Σ... Dioscoridi lib. 4. cap. 11. spina est lata folijs Chamæleontis albo similis. Plinio lib. 22. cap. 22. ... Chamæleonti albo similis ... æque spinosum.

I. Carduus albis maculis notatus vulgaris.
Carduus albus & Chamæleon, Brunf.
Carduus Mariæ, Trag Fuch. ico Gesn. hor. Lon.
Cast. Ger. vulgaris, Cam.
Carduus lacteus, Matth. Lugd.
Spina alba, Dod. gal. Lac. hortensis, Fuch.
Silybum Ang. A... Lob.
Carduus Marianus, Cord. in Diosc. Tab.
Leucacanthos, Lac. Cornaro.
Carduus leucographus, Dod.
Leucographis Plinij, Lugd.
Cardui sylv. aliud genus & Acanon Theophrasti, Cæsalp.

II. Carduus albis maculis notatus exoticus.
Carduus lacteus Syriacus, Cam.
Carduus lacteus vel Bedeguar Arabum, Rauvvolff.
Aga Cretensium nomine, semen accepimus.

CARDUUS SPHÆROCEPHALUS.

I. Carduus Sphærocephalus latifolius vulgaris.
Chamæleon verus, Trag. niger, Fuch.
Spina alba altera, Matth. (at in prima edit. & ep. Spina alba) Spina alba putata, Cam. ep.
Spina incognita, Fuch. ico.
Spina peregrina, Dod. gal.
Carduus Sphærocephalus, Cord. hist. Dodon. Tab. Eyst.
Echinopus, Gesn. hort.
Crocodilium, Lac. Adv. Lob. ob.
Ritro sive Rutro Theoph. Lob. ico.
Chalceios, Lugd.
Tetralix spinosa, Lugd.
Silybum, Lugd. desc.
Spina alba: item Arabica, Lugd.
Ruthrum alterum, Eid.
Sphærocephalus annuus, Cam.
Carduus globosus, Ger.

Fructu est pilæ modo rotundo, flore candido vel cæruleo, vel staminibus in medio cæruleis. Κροκοδείλιον Dioscoridi lib 3 c. 12. Chamæleontis nigri figuram habet: nascitur in sylvis, radice longa, levi, aliquantulum lata, odore ut nasturtij acri. Idem Plinio l. 27. c. 8. qui radicem scribit longam, æqualiter crassam, odoris asperi. Χαλκειος (Ærariam Gaza vertit) apud Theophrastum & Plinium esse volunt, cum tamen eius historia apud neutrum extet: Sic Theoph. 6. hist. 3. inter natura spinosas Chalceios, quæ cum ... non aculeatis folijs constat: Et Plinius l. 21. c. 16. Item acarna, leucacanthos, chalceos, & c. in folijs non habent aculeos. Τετραλιξ (quam cum reliquis aculeatis plantis enumerat Theoph. 6. hist. 3.) inquit, à quibusdam vocata æstate floret: Et Plinius l. 21. c. 16. quædam æstate florent ut Tetralix. Sed non est confundenda cum Erica, quam Athenienses Tetralicen vocant, eodem l. 11. c. 16. authore. Ἀκανθα λευκη sive Spina alba, folia fert Chamæleontis albi, sed angustiora & candidiora, aliquantulum hirsuta & aculeata: caulis bicubitalis candicans, &c. in cacumine capitulum spinosum, echini marini æmulum, at minus & oblongum: flores purpurei, in quibus semen seu Cnici, sed rotundius. Dioscorides lib 3. c. 14. & Plinius l. 25. c. 12. cui Spina alba dicitur. Ἀκανθα ἀραβικη, Spina Arabica, natura spinæ albæ similis esse creditur, Diosc. l. 3. c. 15. & Plinius l. 25. c. 12 Spinæ Arabicæ vires recenset. Ῥύθρον: Theophrastus 6. hist. 3. hæc solum habet: alia supernè cacumine tantum ramos spargunt, quemadmodum Ruthrum. Sunt tamen qui velint mendosè pro ἠρυγγιον apud Theophrastum legi, quod ex Pliniana l. 21. c. 16. loci illius Theophrasti interpretatione colligitur, cum ibi non Ruthrum sed Eryngium legatur.

Hæc lubuit aspergere cum huic & sequentibus, hæc nomina à quibusdam tribuantur: at verborum brevitas obstat quo minus certi quid statui possit.

II. Carduus Sphærocephalus cæruleus minor. an Ritrum sive Rutrum Theoph. Ang.
Ritro floribus cæruleis, Adv. Lob.
Carduus sphærocephalus 3 Dod. Lugd.
Crocodilium Monspeliensium Dalech. Lugd.
Ruthrum Theophrasti, Eid.
Spina alba putata flore cæruleo, Cam. ep.

III. Carduus sphærocephalus capitulo longis spinis armato.
Spina alba, Ang. Adv. Lob.
Cardus sphærocephalus acutus, Dod. Lugd.
an Sphærocephalus maximus, Cam.
Hujus major & minor species sive 2. & 3. Dodon. & Lugd.
IV. Carduus sphærocephalus minimus acutissimis folijs.
Carduus Sphærocephalus 4. Dod. Lugd.
V. Carduus capite rotundo tomentoso.
Carduus eriocephalus, Dod. Clus. ...
Cam. Lugd. desc.
Carduus tomentosus & corona fratrum, L...
Acanthium montanum Dalech. Lugd
Jacea lutea, Clusij, Lugd. ico.
Onopordon, Lugd.
Spina alba, Cæs.
Flore est purpureo, interdum albo.
Onopordon Plinius lib.27. cap.12. si com... asini, crepitus reddere dicunt: de hoc id... statur Dalechampius.

CARDUUS TOMENTOSUS CAPITULO LATIORE.

I. Carduus tomentosus capitulo majore.
an Spina Arabica, Ang.
Carduus tomentosus, Adv. Lob. ico.
Spina Arabica Dioscoridis & Plinij, Matthiol. emend. & Cæs.
II. Carduus tomentosus capitulo minore.
Spina alba, Matth. Cast. altera, Matth. Lugd.
Carduus sphærocephalus quintus, Dod.
Spina alba altera, Cæs.
Hujus folia aliquando maculis albis ...tantur.
III. Carduus tomentosus capitulis min... aculeatis.
Carduus aræophyllos Dalechampij, Lugd.
IV. Carduus tomentosus capitulis ec...
Leucacantha Monspeliensium Dalech. Lug...

A C A N T H I O N.

A'κάνθιον Dioscoridi l.3.c.18. folia gerit spinæ albæ similia, in summo verò eminentias aculeatas aran... lanugine obductas, è qua collecta textaq; vestes bombycinis similes fieri ajunt. Plinius l.25.c.12. Spinæ albæ similis est spina illa, quam Græci Acanthion vocant, minoribus multo folijs, aculeatis per extremitat... araneosa lanugine obductis, qua collecta etiam vestes bombycinis similes fiunt in Oriente.

Carduus tomentosus latifolius.

I. Spina alba tomentosa latifolia sylvestris.
Spina alba 3. Trag.
Spina alba sylv. Fuch Lon.
Acanthium, Matth. Dod. ut; Ad. Lob. Cast. Cam. Lugd. qui Matth. & Fuch. figuram exhibet.
Onopordon Athenæi, Ang. Gesn. hort.
Onogyros Nicandri, Eidem.
Acanthium vulgare, Tabern. flore albo & flore purpureo.
Acanthium album, Ger.
Silybum sive Leucacantha Loniceri, Lugd. ico.
Carduus sylvestris, Cæs.
Floribus communiter purpureis, aliquando albis: hinc duæ figuræ apud Tabernæmont. & Gerardum.
Hæc duplex: altera folijs latioribus densa lanugine: altera angustioribus, tenuiore lanugine obsitis, & in hac capitula majora & innocentioribus spinis horrentia: hinc apud Dodonæum figuræ duæ, altera Lobelij, altera Fuchsij.
II. Spina tomentosa altera spinosior.
Acanos forte Bellonij.
Onopordon, Dod. Cam. Tab. cui 1. & 2.
Acanthium Illyricum, Adv. Lob.
Onopyxus 3. Dalechampij, Lugd.
Carduus viarum, & Card. viarum fl. albo, Ger.
Acanthium sylv. flore albo, Eyst.
Floris color ut prior variat: hinc duæ figuræ apud Tabernæmontanum & Gerardum.
III. Acanthium peregrinum, Tab. quid?
Solstitialis lutea peregrina, Ger.

ACANTHA SIVE BRANCA URSINA.

A'κανθα ἡ ἑρπάκανθα (quasi serpens spina) Dioscoridi l.3.c.19. folia habet lactucæ latiora mu... giora, erucæ divisura, nigricantia, pinguia ac levia: caulem levem, binum cubitorum, d... ...ud..., prope verticem ex intervallis foliolis quibusdam ceu alveolis circumdatum oblongis hyaci...

quibus flos prodit ... semen oblongum ac luteum: caput vero sbyrsi specie: radices subjacent viscosa, mucosa, rufa ac longa. Plin. l.22.c.22. Acanthos est topiaria & urbana herba, elato longoq, folio crepidines marginum ... ensiumq, pulvinorum soros vestiens. An hac sit Acantha apud Theoph.4.hi.11. inter herbas, quam Ga... ver. it. de qua inquit: pari modo & spina qua Ceanothos (...) appellatur, ut Cyperus ge... verum hujus radix non harundinosa neq, geniculata est: & utrum ea qua pro Acantho exhibetur, sit Dio... Acanthus aliqui dubitant, qua de re suo loco.

Genera duo sunt, est sativa & sylvestris: de hac Dioscorides l.3.c.20. est & sylvestris Acantha, carduo simi..., aculeata brevior sativa: & Plinius l.c. duo genera ejus sunt, aculeatum & crispum, quod brevius: alterum la..e, quod ali qui Paderota vocant, aly Melanphyllum.

I. Acanthus sativus vel mollis Vergilij.
Acanthus, Matth. Cord. in Diosc. Lac. Lon. Cast. Cæs. Lævis, Eyst.
Acanthus verus, Trag. (cui & Branca ursina Italica vera) Fuch. Cam. (Ger.
Acanth. sativ. Dod. ut: Gesf.h. Ad. Lob. Lug. Tab.
Branca ursina Italorum, Guil. epist.
Et plantæ succo glutinoso & quasi mucoso quidam gummi Tragacanthę æmulum faciunt.

II. Acanthus aculeatus.
Acanthus sylvestris, Dodon. spinosus, Eyst.
Acanth. syl. Scolymo similis aculeat⁹, Diosc. Lob.
Chamæleonta Monspelienſium, Lob ico.
Branca ursina aculeata, Lugd.

SCOLYMUS SIVE CINARA.

Σκόλυμος *Dioscoridi l.3.c.16. folia habet Chamaleonis & Leucacantha, at nigriora & crassiora. caulem edit longum, folijs obsitum, in quo capitulum est spinosum: radix crassa nigra. Plinio l.19.c.7. Carduus dicitur, ubi & ma... quastus esse testatur, & serendi modum describit.* Ἀ'γίνάρα*, Tralliano.* Κινάρα*, Galeno de alimentis. Cinara (a cinere quo stercorari amat) Columella & Palladio.*

Genera: sativus est qui folys est spinosis & non spinosis: est & sylvestris, qui videtur esse apud Theophr.6. hist.4. Κάκτος *nuncupatus. Cactus, inquit, statim a radice caules repentes in terram mittit, folio lato arq, spinoso: caules hos Cassos appellant, desquamati cibo idonei: ut fructus in quo semen spinata specie e... l, &c. Est Plinio l.21.c.16. Cactos in Sicilia tantum crescit, sua proprietatis & ipsa, cujus in terra serpuns caules a radice emissi, lato folio & spinoso. caules vocant cactos, &c.*

I. Cinara hortensis folijs non aculeatis.
Cardui alterum genus, Trag,
Carduus non aculeatus, Matth.
Cinara, Dod gal. I acun. Eyst.
Scolymus non aculeatus, Ang. Tab.
Carduus hortensis Gesf. hort.
Carduus aut Scolymus non aculeatus, Lon.
Cinara non aculeata. Matthioli & Dod. Lugd.
Carduus sativus, Gesf.
Cinara seu Artischochi vulgatior, Eyst.
Carduus hortensis non spinosus, Cast.

II. Cinara hortensis aculeata.
Scolymus, Trag. Fuch. Cord. ut: Gesf. hort. Ad. Lobel.
Carduus hortensis folijs spinosis, Gesf hor. Cast.
Cynaræ aliud genus, Dod. gal.
Carduus, Lac. Tur. sive Scolymus, Lon.
Carduus altilis, Lugd.
Scolymus Dioscoridis, Clus. hist.

Utramq; qui eandem fecerit non repugnabimus: quia folijs est aliquãdo aculeatis, aliquando mitibus: Sic caput nonnunquam in gracilescentem metam erigitur: nonnunquam in compressiorem & rotundiorem globum extuberat, laminis interdum sponte sese recludentibus, interdum arctius compactis: capitum squammæ nunc virides, nunc pallentes, nunc subrubentes in aculeum desinentes, nunc brevem nunc robustum, nunc infirmum, eumq; in alijs sursum erectum in alijs deorsum inclinatum, nunc prope nullum. Est quædam capite maximo, quæ dicitur & pingitur sub

III. Cinara maxima Anglica, Lob. ico. Ger.
Scolymo majore, Taber.
Scolymus seu Cinara maxima, Eyst.

Additur in horto Eystettensi
Cinara major Boloniensis quod è Polonia allatum, folijs est minus aculeatis. Item
Cinara Genuensium, squamis circa latera inæqualibus & aculeo infirmo.

IV. Cinara spinosa cujus pediculi editantur.
Carduus aculeatus, Matth.
Cinara spinosissima, Scolymus Dioscoridis, & Cactos Theophrasti, Ang.
Cactus Matthioli, Lugd.
Cardones, Cæsalp.
Scolymus aculeatus, Tabern.
Carduus hortensis, quem Cardum vulgo, Cam.

Folio-

Foliorum pediculi terra obruti candidi, à cute emundati, hyeme cr di cum sale & pipere in cibos veniunt: & licet capitulis sint spinosissimis, longissimis aculeis armatis & vix vescis, colitur tamen, ut stolones teneri gulę arrideant.

V. Cinara sylvestris latifolia.
Scolymus sylvestris, Ad. Lob.
Scolymus Dioscoridis, Lugd.

VI. Cinara sylv. Cretica.
Agriocinari Belli ep.2. ad Clus.
Agrioancinara Cretica, Ponæ Ital.
an Cynara sylv. Bœtica, Clus. cur. post.

Echini licet spinosissimi antequam aperiantur & crudi & elixi esitantur.

CARDUI ALIQUOT EXOTICI.

I. Melocactus Indiæ occidentalis.
Echinomelocactos, Ad. Lob. ico. Clus. ex. lib.4. cap.24.
Melocarduus echinatus Penæ, Lugd. Tab. Ger.
Melocactos, Eyst.
Ex melone, pepone & carduo coaluisse videtur.

II. Carduus Guyavensis.
Spina ex Guyava ex cardui capite detracta, Clus. exot. l.2. c.6.

III. Carduus spinosissimus brachiatis ex Hispaniola.
Pithaja, Card. de variet. Ges. hort.
Carduus pithaya Oviedi, Lugd.
Hujus fructus esitatus, urinas sanguini similes non secus quam Ficus Indicæ fructus causat.

IV. Carduus Insulæ Madagascar.
Cardui cujusdam elegantissimi caput sub fructu 15. Clus. exot. l 2. c.15.

V. Carduus Brasilianus folijs Aloës.
Nanas Theveti, Lugd. Clus. Garz. & par.3. Americ. epist. 1. de Brasil.
Strobylus sive nux pinea, Monardi.
Ananas Acostæ, Lugd. ap. Cast. & par. 4. Ind. Occ. cap.5. fig.14.
Ananas, Ananasa: Brasilianis, Nana: Hispaniola, Jajama: Hispanis, Pinas, cujus duo genera, mas & fœmina, par.6. Ind. Or. c.38.
Pineæ nuces in America, Joseph. Acostæ lib. 4. cap.19.
Pineæ in arbusculis, Benzoni lib.1. c.28. vel par. 4. Ind. Occid.
Ananas optimus Americæ fructus, qui Panacous Brasilianis, Lerio cap.12.
Aizoi majoris ortu persimilis exotica planta, Lob. icon.
Aberas nomine fructus Francofurti venalis fuit.
Species hujus tres secundum Oviedum: prior Jajama: altera Bonjama: tertia Jajaguadica dicitur.

VI. Carduus Brasilianus sylvestris.
Ananas sylvestris, Acostæ, Lugd. Cast.

VII. Carduo Ananæ similis.
Hoyriri, Theveto.

SCOLYMUS THEOPHRASTI.

ΣΚόλυμ☉ Theophrasto 6. histor. 4. (Carduus à Gaza vertitur) sive Limonia inter Acanacea, folijs constat aculeatis: pulchre diu floret, &c. radix lacteum succum emittit: floris quoq; proventus peculiaris videtur: etenim circa solstitium incipit: carnosam ciboq; idoneam partem crassescentem sortitur: ortus autem ejus non spinosus, sed oblongus fieri assolet, &c. Plinio lib.21. cap.16. Scolymus floret sero & diu, Carduorum generis, ab ijs distat, quod radix ejus vescendo est, decocta: mirumq; quod sine intervallo tota æstate aliud florem in eo genere, aliud concipit.

Scolymus chrysanthemos.
Eryngium Vegetij. Ang. Cam.
Ascolimbros, Bellonio.
Scolymus Thophrasti, Clus. hisp. Ad. (& Eryngium luteum Monsp.) Lob. Cæs. Lugd. Taber. Camer.
Carduus chrysanthemus, Dod. Ger.
Atractylis marina, Lugd.

Variat ratione loci: qui circa Monspelium provenit magis luxuriat, ramis latius sparsis & longioribus: cujus folia lacteis maculis notata sunt: florib' est paucioribus, quam in ea planta quam Hispania profert: hinc duæ icones à Dodonæo & Clusio in sua historia proponuntur: illa quidem nomine
Scolymi Theophrasti Narbonensis, Clus.
Cardui chrysanthemi alterius figura, Dod. hæc
Scolymi Theophrasti Hispanici, Clus.
Cardui chrysanthemi, Dod.

CARDUUS SPINOSISSIMUS.

Ονόπυξος à Theophrasto 6. hist.3. & à Plinio l.21.c.16. inter spinosas stirpes numeratur (natura, inquit Theophrast. spinosus est) Buxum asininum Gaza vertit, quod sit carduus asinis in cibo gratissimus.

I. Carduus spinosissimus latifolius sphærocephalus vulgaris.
Scolymus, Dod. gal.
Carduus asininus, Gesf.col.
Carduus sylvestris primus, Dod.
Onopyxus Dodonæi, Lugd.
II. Carduus spinosissimus sphærocephalus rigidis aculeis armatus.
Cujus semen Cardui Arabici nomine missum fuit: excrevit caule crispo cubitum superante, folijs latis, longitudine palmum excedentibus per caulem rarioribus: capite est rotundo supernè æquali, spinis oblongis atrociter pungentibus armato: flore albo odorato: in cujus lanuginoso capitulo semen continetur striatũ & transversim canaliculatum, caucalidis Hispanic. ferè modo sed rudius & crassi⁹. Hortis facile assuescit.
III. Card. spinosissimus angustif. vulgaris.
Agriacantha, Ruellio.
Carduus sylv. tertius, Dod. ut:
Aculeosa Gazæ, Ad.
Carduus spinosissimus vulgaris, Lob.
Polyacanthos Theophrasti, Lugd. Tab.
Onopordon, Gerard.
IV. Carduus spinosissimus capitulis parum aculeatus.
Onopyxos alter, Lugd.
V. Carduus spinosissimus segetibus frequens.
Carduus avenarius, Lonic.
Drypis, Lugdun.
Capitulis est ut in Scolymo echinatis, flore alias purpureo, alias candicante, alias puniceo.
VI. Carduus lanceatus latifolius.
Carduus lanceolatus, Tab. Ger.
II. Carduus lanceatus angustifolius: qui pro 4. in Prodromo describitur.
VIII. Carduus vertice corticoso.
Carduus chondrilloides Dalechamp. Lugd.

DIPSACUS SIVE CARDUUS FULLONUM.

Δίψακος, id est, sitibundus, nomen à contrario invenit: quoniam ut Dioscorid. l.3.c.13. monet, alarum sinu concavo rorem vel imbrem recipiat, quo velut ad sitis injurias abigendas abutitur. Latinis, Labrum Veneris, à foliorum carinato habitu, quæ se ambage anfractuosa sinuantia pelvis speciem constituunt, & intra se humorem continent. Caulem habet, inquit Dioscorides, altum, spinis horridum, & folia caulem amplectentia lactucæ foliorum æmula, bina in singulis geniculis aculeata, &c. in cacumine caulis, singulis surculis, singula capita insunt echino similia, oblonga aculeata, quæ divisa in medulla vermiculos ostendunt, &c. Plinius l.26.c. ult. Labri Veneris meminit, at non descripsit: quare dubium an Dipsacum intellexerit. At l.27.c.11. Galedragon Xenocratis vocasse videtur, sic describens: leucacanthæ similis, palustris & spinosa, caule ferulaceo, alto, cui summo caput inhæret simile ovo: in hoc crescente ætate vermiculos nasci tradunt, &c.
Genera: duplex est, Sativus & sylvestris: hic major & minor:

I. Dipsacus sativus.
Carduus fullonum sativus, Trag.
Labrum Veneris, Matth. Cord. in Dioscor, flore candido, Cæs.
Dipsacus hortensis albus, Fuch.
Galedragon Xenocratis, Anguil.
Dipsacus sativus, Dod. ut: Cord. hist. Gesf. hort. Gerard.
Dipsacus sativus fullonum, Ad.
Carduus fullonum, Lob. & an Spina Selenitis Theophrasti, Guiland.
Dipsacus sive Labrum Veneris, Lugd.
II. Dipsacus folio laciniato.
Dipsacus secundus, Tab. syl. Ger.
III. Dipsacus syl. aut Virga pastoris major.
Carduus fullonum, Brunf.
Carduus fullonius erraticus, Trag.
Labrum Veneris alterum, Matth.
Dipsacus Lac. Lon. Tab. purpureus, Fuch.
Dipsacus sylv. Dod. ut: Tur. Cord. hist. Gesf. hor. Thal.
Labrum Veneris, Cord. in Dioscorid. Ad. Lob. sylv. Cast.
Labrum Veneris flore purpureo, Cæs.
Dipsacus sativ. alter, & Dipsacus syl. major, Lug.
IV. Dipsacus syl. capitulo minore, vel Virga pastoris minor.
Cardui fullonij tertium genus, Trag.

Virga pastoris, Matth. Ad. Lob.
Dipsacus 3. & Galedragon Plinij, Dod. ut:
Dipsacus minor, Ges. hor. Thal. syl. minor, Lug.
Virga pastoris & Dipsacus fatuus, Cam.
Molybdena Plinij, vulgo Dipsacus secundus capite rotundo, Dalech. in Plin.

ERYNGIUM SIVE IRINGUS OFFICINAR.

Ἐρύγγιον ἢ ἠρύγγη Græci Philosophi Eryngium, quasi ἐρύγην, id est, ructum, dictum putant, quòd capræ quæ morsu surculum Eryngij præciderint, vel deglutiverint, cunctum gregem pone sequentem quasi stupore attonitum sistunt, donec Eryngium ructu rejecerint. Eryngio Diosc. l. 3. c. 24. folia lata sunt & extremo ambitu aspera, & ubi augescunt circa complures caulium eminentias in spinas aculeantur, in quorum summitatib. globosa sunt capitula, spinarum acutissimarum durarumq; ambitu stellatim circumvallata: radix oblonga, &c. Plin. l. 22. c. 7. Erynge & Eryngion, dura fruticosa, spinosis folijs, caule geniculato, cubitali & majore aliquando, alia albicans, alia nigra, radice odorata: & c. seq. ex his candidam nostri centum capita vocant. Sunt qui velint apud Theophrastum 6. hist. 3. φύλλον mendosè pro ἠρύγγιον exaratum esse, quod ex Plinio colligatur.

Genera: Dioscorides unius quidem meminit: sed capitulorum colorem alias viridem, nunc pallidum, alias album, interdum cæruleum inveniri scribit: & Plinio sativum est: est & sponte nascens in asperis: & in litoribus maris durior nigriorq; folio apij.

I. Eryngium maritimum: & Ges. hor.
Eryngium marinum, Matth. Dod ut: Ang. Tur. Ad. Lob. (cui & Acanos Plinij) Cast. Lugd. Cæs. (cui & Crocodilium Dioscoridis & Plinij) Camer. Clus. hist. Eyst.
Glyzyrrhiza spinosa, Lacun.
Eryngium rotundo folio, Colum.

II. Eryngium vulgare: & Cam.
Eryngium primum, Trag. Lon.
Eryngium montanum sive campestre, Matth. Cast. Lugd.
Eryngium, Fuch. Ang. Lac. Cord. in Diosc. Cæs. Tab. vulgare, Dod. gal.
Eryngium mediterraneum, Turn. Gesn. hort. Gerard.
Eryngium campestre, Dod. Cast. vulgare, Clus. histor.
Eryngium campestre mediterraneum, Ad. Lob.

III. Eryngium montanum amethistinum.
Eryngium caule & flore cæruleo, Ang.
Eryngium aliud in montibus, Cæs.
Eryngium totum cæruleum, Cam. hort. Eyst.
Eryngium montanum cæruleum, Ad. Col.

Interdum tota planta est coloris saturate cærulei, aliquando solum pars superior: cujus etiam pumila species, Camerario monente.

IV. Eryngium montanum pumilum.
Eryngium pumilum, Clus. hisp. & hist. Dodon. Lugd. Tab. Ger.

V. Eryngium montanum minimum, capitulo magno.
Carduncellus montis Lupi, Ad. Lob. ico.
Carduncellus Penæ, sive Cardui minimi species, Lugdun.

VI. Eryngium alpinum cæruleum, capitulis dipsaci.
Eryngium alpinum, Ges. ho. cæruleum, Eid. col.
Eryngium magnis latisq; capitulis, Ges. hor. ap.
Eryngium alpinum cæruleum, Ad. Lob. ic. Tab.
Eryngium montanum tenuifolium ambitu profunde sinuatum, Lob.
Eryngium planum Matthioli, Dod. ico.
Eryngium aliud montanum Dalechamp. Lug.
Spina alba Dalechampij, Eid.
Herba peregrina folijs acanthi, Cæs.
Eryngium capite dipsaci, nobile dictum Gesnero, Cam.
Eryngium spurium primum, Ger. ico.

VII. Eryngium latifolium planum.
Eryngium planum, Matth. Cast. Lugd.
Eryngium spurium primum, Dod.
Eryngium pannonicum latifolium, Eyst. Clus. pan. latifolium primum, Eid. hist.
Eryngium cæruleum, Ger. 1. & 2. Tab.

Flore est cæruleo: est & albo: caulis in illo purpurascens, in hoc ex viridi pallescens: à priore differt potissimum capitulis, quę in illo oblonga lata: in hoc rotunda sunt.

VIII. Eryngium planum minus.
Eryngium pusillum planum Mutoni, Lob. Lug. Clus. hist.

IX. Eryngium arvense folijs serræ similibus.
Crythamus agrestis, Trag.
Crithmum quartum, Matth. Cast. Tab. Cam. an ἀγριόνιον Tralliano.
Eryngium quartum, Dod.
Eryng. mont. recentiorum, Ad. Lob. Lugd. Ger.
Ammi quorundam Dalechampij, Lugd.

CAR-

CARDUUS STELLATUS.

I. Carduus ſtellatus latifolius acaulos.
ὀφθαλμορήκτα, ſive findens oculos, Caſt. quid?
II. Carduus ſtellatus latifolius caulefcens.
Carduus ſtellatus Dalech. Lugd.
III. Carduus ſtellatus folijs papaveris erratici.
Eryngium, Brunf. alterum, Trag. Lon.
Calcatreppola, Matthiol. cap. de Eryngio: & Cæſalpino, quaſi caccotribulus, id eſt, infeſtus tribulus: qui Stœbe Theophraſti putat.
Carduus ſtellatus, Dod. ut: Adv. (ſive Calcitrapa) Lob. Cam. Ger.
Carduus ſtellatorius ſive ſtellario, Geſn. hort.
Polyacantha, Cord. hiſt.
Myacanthos Theophraſti Dalechampio, Lug.
Spinaſtella, & Spinaſtella alba, Tab.
Hippophæſtum vel Hippophaës Dioſcoridis, Colum.
Carduus muricatus, Cluſ. hiſt.
Variat florum colore, communiter ſubrubeus, aliquando albus: hinc duæ figuræ apud Tab. & Ger.
IV. Carduus ſtellatus luteus folijs cyani.
Spina citrina vel lutea, Geſn. hort.
Spina ſolſtitialis, Eid. Dod. Ad. Lob. ico. Cam.
Leucacantha quorundam, Lugd.
Calcatreppola altera, Cæſ.
Carduus ſolſtitialis, Cam.
Spina ſolſtitialis mitior Apula, ſive Carduus ſtellatus minor, Col.
V. Carduus caule ſtellato Peruanus.
Carduus, Monardi.
Arundinacea pinnata & ſpinoſa exotica planta, Adv. Lob. icō.
Palmacea ſeu arundinacea pinnata ſpinoſa I. Lugd. deſc. at ipſa figura ſub titulo Nerei faciei I. habetur.
Calamus Peruianus aſteroides, Tab.
Calamus Peruianus ſpinoſus, Ger.
Λευκάκανθα Dioſcoridi l. 3. c. 22. radice eſt cyperi amara & calida: Idem Plinius l. 22. c. 16. Apud Theophraſtum 6. hiſt. 4. (ſpina candida Gazæ) ſpinoſa eſt, ſed non aculeatis folijs conſtat. Alij ἄκανθαν βασιλικὴν ſpinam regiam Theophraſti volunt, de qua I. cauſ. 10. Spina regia aculeis conſtat, & radix in caput excreſcit, ceu nepa. Utriuſque deſcriptio brevior, quam ut quid ſtatui poſsit.

EUPHORBIUM ET ANTEUPHORBIUM.

Εὐφόρβιον auctore Dioſcoride l. 3. c. 96. Juba in Libya regnante primo inventum eſt: & ut Plinius l. 25. c. 7. Invenit rex Juba quam appellavit Euphorbiam, medici ſui nomine & fratris Muſæ, à quo Divus Auguſtus conſervatus fuit. Dioſcoridi Libyca arbor eſt ferulæ ſpeciem habens, quæ in Atlante Mauritaniæ monte naſcitur, acerrimo liquore referta, quem propter eximium fervorem non citra metum incolæ colligunt: ventres ovillos lotos arbori circumligant & è longinquo caudicem contis vulnerant, unde ſtatim copioſus liquor effluit. Plinius ſcribit folijs acanthinis ſpectari, & colligendi & adulterandi modum ex Dioſcoride ſubjungit, qui herbam Euphorbiam, ſuccum vero Euphorbium vocavit. Leo Africanus inter Africæ plantas deſcribit: herba, inquit, eſt ex toto aculeata, quæ caput cardui ſylv. æmulatur: inter ejus ramos ab radice exeunt fructus cubitales & ampliores, craßitudine citruli, virides, granuloſis quibuſdam tuberculis diſtincti ut Citrulus, veluti caudices viginti & triginta ex eodem ceſpite. Ruſtici hos gladijs pungunt, cum ad maturitatem pervenerint: effluit autem humor lacti ſimilis, qui paulo mox denſatur & tandem ſiccatur utribus collectus. Vide infra l. 12. ſect. 6.

Plantam ipſam primus Dodonaus expreßit, quæ Bruxellis Anno 1570. eſt nata: quam ex Anglia unà cum Anteuphorbio, a Lobelio accepimus.

I. Euphorbium à Dodon. Lob. Lugd. Lon. Tabernæm. Gerard. pingitur: de ipſius ſucco plures egere, ut Matth. Cord. Lac. Cæſalp. Lugd. & alij.
Euphorbia, Cord. hiſt.
II. Anteuphorbium, Dodon. Lob. Lugdun: Caſtor. Tabern. Gerard.
Sic dictum à contrarijs Euphorbio facultatibus, hoc enim adverſus Euphorbij acrimoniam, indigenis remedio eſſe fertur. Dodonæus hanc herbam ad Telephium referri poſſe cenſet.

TRAGACANTHA.

Τραγάκανθα, quam Gaza Hircispinam vertit, & de herba & de ejus lacryma dicitur. Diosc. l.3.c.23. radice est lata & lignosa, ac supra terram eminente: a qua surculi humiles robusti latissime fusi. & in ipsis foliola numerosa, tenuia, inter quæ aculei sese proferunt, quos ipsa occulunt, candidi, firmi recti, Theoph. 9. hist. 1. lachrymam gignit: & 8. hist. 9. & succus sponte consistit spissaturq; lacrimæ modo: & 9 hist. 15. large in Arcadia nascitur, nec deterior Cretica existimatur, sed etiã visu pulchrior. Plin. l.13.c.21. Creta gignit & Tragacanthe spinæ albæ radice multum prælatum apud Medos aut in Achaja nascenti. Sed de lacryma vide infra l.12 sect.6.

I. Tragacantha.
Tragacantha, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob Lugd. Clus. cur. post.
Tragacantha prima, Tab.
Tragacantha sive Hircispina, Clus. in corol. ad Dodon. gal. & Dodon. Gerard.

II. Tragacantha humilior luteis floribus.
Tragacanthæ alterum genus, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Addit & tertium florib. purpureis & speciosis.

POTERIUM.

Ποτήριον secundum aliquos dictum, quia potrix herba paludosum riguumq; solum amat: & νευράς, quod nervis amica sit. Dioscorides l.3.c.17. Poterium Jones Neurada vocant, frutex grandis est, ramulis longis, mollibus, lori modo lentis ac flexilibus, tenuibus, tragacanthæ proximis: folijs verò parvis & rotundis totus autem frutex tenui lanosa lanugine obducitur, estq; spinis horridus: flores sunt parvi & candidi: radices binum ternúmve cubitorum firmæ ac nervosæ, quæ proximè terram recisæ lacrymam fundunt gummi similem. Plinio l.27.c.12. Poterion aut Phrynion aut neurada, qui eodem fere modo descripsit, nisi quod florem dicat longum herbacei coloris: at l.25.c.10. flores parvos tribuit.

I. Tragacanthæ affinis lanuginosa, sive Poterium.
Poterium, Matth. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Tragacantha altera forte Poterium, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab. fortè & Bellonio.
Tragacanthæ primum genus, Rauvvolff. & Lugdun. ap.
Spina hirci minor, Ger.

II. Poterio affinis folijs Pimpinellæ spinosa.
Chalcios sive Ereria, Ang.
Chalceion Anguillaræ, Lugd. Clus. hist.
Poterion, Adv. Lob. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Pimpinella spinosa, Clus. hisp. Cam.
Bellan, Rauvvolff. & Lugd. ap.
Stœbe legitima Dioscoridis & στοιβάδα in Græcia, Honor. Belli ep. 2. ad Clus.

DRYPIS.

Δρυπὶς Theophrastus 1. hist. 16. semel tantum meminit scribens, Acornam, Drypida, Acanum in genere spinoso esse, loco enim folij spina oritur. Sic dicitur ἀπὸ τοῦ δρύπτειν id est σπαράττειν, νύττειν, ξύειν à lancinando, pungendo, vellicando, quod aculeis suis attrectantes & colligere volentes vulneret.

Spina umbella folijs vidua. (Tab.
Drypis Theophrasti, Ang. & ex eo Lob. Lugd.

Drypis ab Anguillara descripta, fortè Cennothus, Col.

ANONIS SIVE RESTA BOVIS.

Ἄνωνις Dioscoridi, & ὄνωνος Theophrasto. Anonis dicta videtur à non juvando quòd nullam utilitatem præbeat, cum aratoribus (hinc Remora aratri dicitur) inimica sit: nisi quis ex adverso nomen impositum censuerit. Ἄνωνις quidam deducunt ἀπὸ τοῦ ὄνου & ὄνησις, quasi dicas asini oblectationem: nam ex Græcis quidam affirmant, asinos in ea se volutare, & dorsum sub aculeis ejus herbæ libenter exterere. Dioscorides l.3.c.21. Anonis quam aliqui Ononida vocant ramos habet dodrantales, etiam majores & fruticosos, frequentibus geniculis cinctos, multis alarum cavis præditos & capitulis rotundis: foliolis pusillis, tenuibus ceu lenticulæ, ad rutæ aut lini pratensis folia accedentibus, subhirsutis, odoratu: ramuli spinis acutioribus horrent: radix candida est. Ac Theophrasto 6. hist. 4. Ὄνωνις juxta folium aculeata est, altero quoque folio conditur: & c.5. verum ramis aculeigerum est: folio rutæ similis, sed per totum apposito caulem, ut veluti coronam ex intervallis totam speciem repræsentet: florem minutum & in siliqua non undique septum edit. Plinio l.21. c.15. Ononis secundum spinam habet folium: & c.16. in ramis spinas habet apposito folio rutæ simili, toto caule foliatum in modum coronæ: & l.27.c.4. Anonin quidam Ononida malunt vocare, ramosam, similem fœnugræco, nisi fruticosior hirsutiorq; esset, odore jucundo: post Ver spinosa.

I. Ano-

I. Anonis ſpinoſa flore purpureo.
Reſta bovis, Trag. Lon.
Ægypiron Cratevæ, Ang.
Anonis ſive Ononis, Matth. Lac. Tab.
Anonis, Fuch. Dod. ut: Tur. Caſt. ſpinoſa, Eyſt.
Ononis, Cord. in Dioſc. (cui & Acutella,) Geſn hort. Adv. Lob. Lugd. Thal. Cæſ.
Anonis ſive reſta bovis, Ger.
Flore eſt communiter coloris dilutioris purpuræ, raro albidi, quæ
Anonis flore albo, Tab. Ger. rariſsimè luteo.
II. Anonis ſpinoſa lutea major.
Ononis montana lutea, Geſn. hort.
III. Anonis ſpinoſa lutea minor.
Ononis lutea ſylv. minima, Col.
IV. Anonis ſpinis carens purpurea.
Ononis perpetuo lævis, Geſn. hort.
Anonis non ſpinoſa, Cluſ. pan. Eyſt. purpuracea, Tab. Ger.
Anonis ſive Ononis ſine ſpinis, Cam.
Anonis mitior prima, Cluſ. hiſt.
Hæc & candidis floribus reperitur, quæ
Ononis candidis floribus, Adv.
V. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea major.
Natrix Plinij herbariorum, Adv. Lob.
Anonis mitis flore luteo, Cluſ. pan.
Ononis lutea montana, Cam. ep.
Anonis flore luteo, Eid. hort.
Anonis non ſpinoſa lutea, Caſt. Tab. Ger.
Ononis mitis luteo flore, Eyſt.
VI. Anonis non ſpinoſa flore luteo variegato.
Ononis lutea non ſpinoſa: alijs Melilotus major, vel ſylv. pinguis, Lugd.
Ononis flore luteo variegato, mitis, Eyſt.
A priori differt floris colore, qui luteus, ſed pallidior, eſt & lineis ſubrubris variegatus.
VII. Anonis viſcoſa ſpinis carens lutea minor, vel Anonis viſcoſa minor flore pendulo: in Prodromo deſcribitur.
VIII. Anonis non ſpinoſa capreolis donata.
Ononis Senenſis, Spigelio. Sed quid?

CASPARI BAUHINI
PINACIS THEATRI BOTANICI
LIBER UNDECIMUS.
SECTIO PRIMA.

CYTISUS; ANAGYRIS; LABURNUM; ACACIA; ASPALATHUS; SANTALUM; ARBOR BRASILIA; AGALLOCHUM; ſive Xyloaloës; Geniſta-Spartium; Geniſta ſpinoſa ſive Scorpius; Geniſta non ſpinoſa; Chamægeniſta; Spartium; Colutea; Senna & Jovis barba.

C Y T I S U S.

Frutices & Arbores propoſituri, à Cytiſo ordiri lubet, qui κύτισος Græcis dicitur, Latinis Cytiſus, à Cythino inſula, in qua, Plinio l.13.c.24. auctore, inventus eſt, unde in omnes Cycladas, mox in urbes Græciæ magno caſei proventu, tranſlatus: Eſt autem Dioſcoridi l.4.c.113. Cytiſus frutex totus albus, uti Rhamnus, ramos ſpargens cubitales etiam majores, in quibus folia ſimilia Fœnugræci aut Loti trifolia, ſed minora & dorſum prominentiorem habentia. Theophraſto 1. hiſt.9.& 5.cauſ.6. Cytiſus medullam duram, ſpiſſam & nigram habet: & 4. hiſt. 5. fruticoſa eſt veluti Hebenus. Plinio l. c. Cytiſus frutex eſt canus aſpectu, breviterq; ſi quis exprimere ſimilitudinem velit, anguſtioris trifolij frutex. Columellæ l.9.c.4. Sativum eſt & ſua ſponte.

Cytiſus incanus vel hirſutus.
I. Cytiſus incanus, ſiliquis falcatis.
Cytiſus Maranthæ, Matth. Lob. Lugd.
Cytiſus ut exiſtimatur, Dod.

Cytisus, Cæsalp. Galeni, Cam.
Cytisus tertius cornutus, Tabern. septimus cornutus, Ger.
Cytisus Galeni Maranthæ cornutus, Eyst.
Lignum Rhodium, sive Cytisus verus, Honor. Belli epist. 4. ad Clus. qui hujus ut & sequentis ramum ad nos misit.

II. Cytisus incanus Creticus.
Barba Jovis altera, Ang.
Cytisus Creticus ἀρχενδέξυλον, id est, nobile lignum, Hon. Belli epist. 1. ad Clus.
Ebenus Cretica, Eid. epist. 4. ad Clus. & Ponæ.

III. Cytisus incanus folio oblongo Austriacus.
Cytisus 2. Clus. pan. quintus, Eid. hist. Eyst.
Cytisus sextus, Tab. ico. alias undecimus.
Cytisus incanus, Ger.
Pseudocytisus 2. Dod. belg.
Hujus altera species angustis folijs, ijsque velut in aculeum desinentibus, quemadmodum in Italia reperitur, qui
Cytisus acuminatis folijs dici posset.

IV. Cytisus incanus siliqua longiore.
Cytisus, Adv. Lob. ico. Cast.
Cytisus prior Penæ, Lugd.
Cytisus quartus, Tab. octavus, Ger.
Cytisi sylv. species prima, Cæs.
In hortos translata canitiem amittit.

V. Cytisus albicans, folio trifolij vulgaris.
Cytisus albus sylvestris, Cord. in hist.
an Cytisus alpinus Dalech. Lugd.

VI. Cytisus folijs subrufa lanugine hirsutis.
an Cytisus, Tur.
Cytisus 4. Clus. hisp. tertius, Eid. hist.
Cytisus quartus Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus 12. Hispanicus 4. Tabernæm. ico. alias decimus.
Pseudocytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus sylv. alter, Cæs.

VII. Cytisus hirsutus major folijs pinnatis.
Cytisi secundi species altera, Clus. pan. 5. species altera, Eid. hist.
Cytisus septimus, Tab. ico. alias duodecimus.
Cytisus pinnatus, Ger.

VIII Cytisus incanus folio medio longiore.
Cytisus 3. Clus. hisp. sextus, Eid. hist.
Cytisus tertius Hispanicus Clusij, Lob. Lugd.
Cytisus undecimus Hispanicus 3. Tabernæm. ico. alias nonus.
Cytisus sempervirens, Gerard. icon.

IX. Cytisus hirsutus flore luteo purpurascente.
Cytisus magnus flore luteo purpurascente, Ponæ Ital.

X. Cytisus supinus folijs incana lanugine inferne pubescentibus.
Cytisus tertius, Clus. pan. septimus, Eid. hist.
Cytisus 8. Tab. ico. alias sextus.
Cytisus hirsutus, Ger.
an Cytisus supinus, Cam.

XI. Cytisus supinus folijs inferne & siliquis molli hirsutie pubescentibus.
Cytisi septimi species altera, Clus. hist.
Cytisus septimus, Eyst.

XII. Cytisus minoribus folijs ramulis tenellis villosis.
Cytisus primus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus Hispanicus primus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus prior, Dod. Ger.
Cytisus nonus: Hispanicus 1. Tabern. ico. alias septimus.

XIII. Pseudocytisus flore Leucoij luteo.
Cytisi facie Alysson fruticans quorundam, Lobel. Lugd.
Cytisus adulterinus, Tab. Ger.

Cytisus glaber.

I. Cytisus glabris folijs subrotundis, pediculis brevissimis.
an Cytisus primus, Ang.
Cytisus alter minor, Adv. Lob. ico. Lugd.
Cytisus quintus rotundifolius, Tab.
Cytisus, Ger.
Trifolium arborescens, Eyst.

II. Cytisus glaber viridis.
Cytisus secundus, Tab.
Cytisus siliquosus, Ger.
Trifolium fruticans Guilandinus nominabat.

III. Cytisus glaber nigricans.
Pseudocytisus sive niger, Cord. hist.
Cytisus, Lac. Ger. & apud Cordum pingitur.
Cytisus Gesneri, Lugd.
Cytisus & Cytisus minor, Gesn. hort.
Cytisus primus, Clus. pan. Tab.
Cytisus quartus, Clus. hist.
Cytisus niger sive major, Cam.
Pseudocytisus primus, Dod. Belg.
Cytisus 1. Tab. spicatus, Eyst.

IV. Cytisus folijs incanis angustis quasi complicatis.

Cytisus secundus, Clus. hisp. & hist.
Cytisus secundus Hispanicus, Lob. Lugd.
Pseudocytisus alter, Dod. Ger.
Cytisus decimus: Hispanicus secundus, Tab. icon. alias octavus.
Hic circa Monspelium folijs est viridibus, in Hispania prorsus incanis.
V. Cytisus foliolis glabris siliquis Ornithopodij hirsutis, in Prodromo descriptus.
VI. Cytisi in Thraciæ & Macedoniæ pratis, quam neq; Gallia neq; Italia alat: bis solùm verbis meminit Bellon. l. 1. obs. c. 56. 60. 63. Sed quid?

ANAGYRIS ET LABURNUM.

Ανάγυρις sive ἀνάγυρον, alys ἄκοπον Dioscoridi l. 3. c. 167. fructus est arboris instar, folijs & virgis Vitici assimilis, perquam gravis odoris: flore brassicæ simili: semen in longis corniculis renum figura, versicolore ac solido, quod uva maturescente durescit: Et Plinio l. 27. c. 4. Anagyros, quam aliqui Acopon vocant, fruticosa est: gravis odoris: flore oleris: semen in corniculis non brevibus gignit, simile renibus, quod durescit per messes.

Laburnum Plinio lib. 1. cap. 18. alpina arbor est, nec vulgo nota, dura ac candida materie, cujus flos cubitali longitudine: apes non attingunt.

I. Anagyris fœtida.
Anagyris, Dod. utr. Ang. Cord. in Diosc. & hist. Tur. Lon. Ad. Cæs. Lug. qui & Colyteam Theophrast. suspicatur.
Anagyris prope Arelatum, Ges. hor. Lugd. Clus. histor.
Anagyris folio fœtido, Ges. hor. fœtida, Ger.
Anagyris fœtida arborescens, Lob.
Anagyris vera, Clus. hisp. Lugd.
Anagyris prima, Cam. Tab.
Semina superficie glabra quidem sunt, sed colore inter se diversa; quædam enim purpureo, quædam livente, quædam in cinereo pallido.
II. Anagyris fœtida altera, rotundo folio.
Anagyris Cretica, à Clusij diversa, Hon Bell. ep. 2. ad Clus.
Anagyris, Anagyros vulgo in Creta circa Idam montem, Bellon. obs.
III. Anagyris non fœtida major, vel Alpina.
Anagyris prima & major, Matth. Cast.
Egano, forte Ebeni 2. species, Theoph. Ang.
Trifolia arbor, Cord. hist. Bellon. de cult.
Laburnum, Dod. gal. Bellon. de cult. Lugd. Camer. Cæsalp.
Anagyris latifolia, Eystett.
Trifolia quidem communiter est, attamen sæpe quatuor, etiam quinq; folia uni pediculo adhærent, ut ei qui antea non observârit, diversa ab altera videatur.
In horto Lugduno Batavo habetur folio longiore angustiore, solidiore & atrovirente, quod Laburnum latifolium nominant.
IV. Anagyris non fœtens minor.
Faba inversa, Trag. Lon.
Anagyris altera, Matth. Lac. Cam. Tab. minor, Castor.
Anagyris alia species, Ges. hort.
Eghelo, Dodon.
Anagyris minus fœtens, Ad. Lob.
Laburnum alterum, Lugd.
Anagyris fœtens, Ger. ico.
Anagyris angustifolia, Eystett.

A C A C I A.

Acacia, ἀκακία Dioscoridi & Græcis, ab ἀκάζω, id est, acuo, unde Acacia quasi acuta: quam Theophrast l. 4. hist. 3. Ἄκανθαν, id est, Spinam, sive Ἄκανθαν αἰγυπτίαν spinam Aegyptiam 9. hist 1. esse volunt: & Dioscoridi l. 1. c. 133. spina est arborescens fruticosa in rectum non assurgens, florem habens album, fructum verò instar Lupini siliquis inclusum: ex hac succus exprimitur & gummi ex ea spina manat: de hoc succo Plin l. 24. c. 12. Est, inquit, & Acaciæ spinæ succus: fit in Aegypto, alba nigraq; arbore, &c. Et Theophr. Spina ex eo nomen accepit, quòd tota arbos aculeis horret excepto caudice: nam & super germina, foliaq; aculeos gerit, magnitudine excellit, materies quippe duodenorum cubitorum, tectis idonea caditur: ejus duo genera, quædam candida imbecillis facileq; putrescens: quædam nigra, quæ robustior & incorrupta, &c. fructus in siliqua modo leguminum, flos pulcher aspectu ut coronas ex eo facerent, &c. Eadem ferè Plinius l. 13. c. 9. nomine Spinæ Aegyptiacæ. Et Diosc. duplex est: altera longè minor humilis ac tenerior, aculeis vallorum in modum obsita, folia rutæ similia habens. semen in folliculis connexis, ternum quaternúmve capacibus, lenticula minus.

I. Acacia folijs Scorpioidis leguminosæ.
Acantha & Acantha Ægyptiaca, Hippoc.
Acacia Ægyptia, Dod.gal.Lugd.Cam. Alexandrina, Cam.
Acacia prima, Ang.Lac.
Acanthus Theophrasti, Ang.
Acacia, Bellon.(quæ Akakia in offic.Constantinop.) Dod.Cam.ep. Alp.vera, Cluſ.ad Garz.
Spina Acaciæ Dioſcoridis, Ad.Lob.
Acacia, Arabibus Schamuth, Schack, Halepi, Rauvvolf.
Acaciam 1. à Matth. & Lugd. propoſitam quam Acaciam majorem Durantes vocat, Arborem Judæ cui aculei adpicti ſunt, multi exiſtimant.

II. Acacia trifolia.
Acacia altera, Matth.Dod.ut: Lac.Bellon.Rauvvolf. Lugd.
Acacia, Lon.altera Dioſcoridis, Ad.Lob.Tab.
Aſpalathus, Cæſ.ſive Acacia 2.Matthioli, Geſn. hort. Cam.
Aſpalathus 2. Dioſcoridis, Guil. epiſt. & Hon. Belli ep.1. ad Cluſ. (quo nomine & Græcis indigenis hodie donatur) Ponæ Ital.
Acacia Dioſcoridis, Ger.

ASPALATHUS.

Aspalathus, Ἀσπάλαθος alijs Eryſiſceptrum, frutex eſt lignoſus, ſpinis crebris aculeatus: duplex eſt, alter detracto cortice rubens aut purpuraſcens, alterum genus candidum eſt Dioſcoridi l.1.c.19. At Plinius non eadem omnino tradit l.22.c.24. in eodem tractu Aſpalathus, inquit, naſcitur ſpina candida, magnitudine arboris modicæ, flore roſæ, radix unguentis expetitur: quidam Eryſiſceptrum, alij Sceptrum vocant, &c. & l.24. c.13. Orientalem, alium à Rhodio facit.

I Aſpalathus cortice cinereo, ligno purpureo.
Aſpalathi prima ſpecies Dioſcoridis, Ponæ Ital. à quo portionem accepimus.

II. Aſpalathus colore buxi.
Aſpalathi primum genus, Ad.& Lugd.
Lignum Americ. buxei coloris, Lerio de Braſil.
an Lignum aureum & flavum in Terzera inſula, Linſcot. 3. part. Ind. Or. c.6.

III. Aſpalathus albicans torulo citreo.
Rhodium lignum, quibuſdam Agallochum, Olea æthiopica videtur, Cord. in Dioſc.
Agallochum fortè, id eſt, Xyloaloë ſolida, quibuſdam lignum rhodium, rhodiſium & aſpalathum, aliis Oleaſtrum lignum, Cord. hiſt.
Aſpalathi tertium genus, Ad.& Lugd.
Aſpalathus Rhodius, Lob. ico.
Lignum roſei odoris in Braſilia, Lerius deſcr. Braſ. vel par.3. Ind. Occid. c.12.

IV. Aſpalathus rubeus.
Rhodium lignum rubeſcens & purpuraſcens Ruellij, Cord. in Dioſc.
Aſpalathi ſecundum genus, Penæ & Lugd.
Aſpalathus roſeus, Ad.Lob.ico.
Lignum Americanum rubrum diverſi à Braſilio generis, è quibus claves ſuas barbari conficiunt, Lerio l.c.
an Lignum Sanguinho dictum, totum rubrum & cruentulum in Terzera inſula, Linſcotto l.c.

V. Lignum Americanum album.
Lignum album ut charta, Lerio l.c.
Lignum cretæ candore nivium, Linſcot. l.c.

VI. Lignum Americanum violaceum, quæ ligna ſolius naturæ miraculo diſtincta, terra illa profert, Lerio l.c.

VII. Lignum Feixo, & varij generis ligna præſtantiſsima, inſula Pico promit, Linſc. l.c.

SANTALUM.

Cum multi Santalum pro Aſpalatho vero ſumpſerint: & aliqui Agallochum, lignum rhodium, crediderint, utrumque ſubjungemus.

Santalum veteribus Græcis indictum videtur, & Sandal Avicennæ, Serapioni & Mauritanis: Indis verò Sarcanda, Garzia auctore, dicitur: quod folijs eſt Lentiſci æmulis, flore ex cæruleo nigricante, fructu ceraſi magnitudine nigro, inſipido: trium generum, rubum album pallidum, quæ uno in loco non proveniunt: eadem Acoſta & Lugdunenſis hiſtoria habent. Santali cinericei quoque, in regni Congiani deſcriptione mentio fit.

I. Santalum album, Matth. Lac. Lon. Cord. hiſt. Caſt. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linſcot. part.4. Ind. Or. 30.
Lignum odoratum candidum, Cæſ.

II. Santalum pallidum, Matt. Lac. Garz. Lug. Santalum citrinum, Cord. hiſt. Lon. Caſt. Linſcot. l. c.
Santalum flavum, Tab. Cæſ. cui flavum quod hodie habetur, candidi medulla eſt & citrinum Serapioni dicitur.

III. San-

III. Santalum rubrum, Matt. Lac. Lon. Cast. Garz. Lugd. Tab. Ger. Linscot. l. c.
Lotus veterum, Sandalus rubea officinarum, Cord. in Diosc.
Sandalum rubeum, Cord. hist.
Lignum odoratum rubrum, Cæs.
Santali rubri, quod in officinis Lignum aquilinum dicatur, & quo in regno Congiano febres curentur, Pigafetta in desc. regni Congianei c. 7. meminit.
IV. Santal. cinericeum, quo Scabiem Gallic. sanant, tanti apud eos precij, ut vel parva ejus particula servo robusto comutetur, id. proponit.
V. Pseudosantalum rubr. sive arbor Brasilia.
Arbor Brasilia Theveti, Lugd.
Bersilicum, Lon.
Persilium rubrum & citrinum, Cord. hist.
Bresiliensis arbor in Guajana: par. 8. Ind Occid.
Brasilia arbor, barbaris Araboutau, quercum proceritate & ramorum copia adæquat, folijs buxeis persimilibus: fructum non ferens: harum quędam, quam vix trium: altera, quam vix octo: & altera quam vix sedecim hominum ulnæ amplecterentur, Leri. in desc. Brasil.
VI. Arbori Brasilianæ affinis: in regno Guineæ, in Insula Caisco, arbores sunt, quæ vel Brasilienses rubedine superant, quarum lignum instar politissimi speculi nitet, tantæ duritiei, ut vix ingenti labore inflecti possit, ut habetur in 6. parte Indiæ Orientalis cap. 55.

an Lignum Brasilianum quod flammei coloris est, & tincturis adhibetur, Joseph. Acostæ l. 4. c. 29. meminit.
VII. Arbores pigmentiferæ.
Arborum peculiaria genera ex quibus rubrum, nigrum, flavum & purpureum colorem extrahunt, in Insula Madegascar seu Laur. p. 4. Ind. or.
VIII. Ligno Brasiliano simile.
Lignum Sapou Janis tingendis percommodum, Linsc. par. 2. Ind. Or. c. 24.
IV. Pseudosantalum Creticum.
Ἀβελίκια, Abelicea folijs Alaterni, fructu piperis, ligno rubro, cujus pulvis Santalum imitatur, Hon. Belli epist. 2. ad Clus. Ponæ Ital.
X. Pseudosantalum album.
Lign. Sambarane Santalo albo persimile. Garz.
Sambarane, Acostæ.
XI. Lignum ex freto Magellanico medulla flavescente.
Lignum exoticum alterum, Clus. exot. l. 1. c. 7.
Fructum fert nigrum myrtillis similem.
XII. Lignum Moluccense folijs malvæ, fructu avellanâ minore, cortice molliore & nigricante, Pavana incolis, Lugd.
Lignum Molucense, Acostæ.
Lignum Pavanum, Tab.
XIII. Ligna pretiosissima ex Havana & Insula Cuba in Hispaniam vehuntur, cujus generis sunt Ebanos, Caovana, Granadillos, Cedrus & similia: Joseph. Acosta l. 4. c. 30.

AGALLOCHUM.

Ἀγάλλοχον veteribus, at recentioribus etiam ξυλαλόη: Agallochum & Lignum aloës. Dioscoridi l. 1. c. 21. lignum est quod ex India & Arabia deportatur, Thyyæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu adstringens, cum quadam amaritudine, cute verius quàm cortice vestitur, aliquantum versicolore. At Garziæ arbor est oleæ instar, interdum minor, quæ non nisi in Indiâ nascitur. Tarum Plinij l. 12. c. 20. aliqui existimant, quod Agallochum syl. esse, Dalechampius, notis in Plinium, suspicatur: sed brevior est Plinius, quàm ut quid pronunciare liceat. Agalagen & Xyloaloës, Avicennæ.

Hujus plura genera Serapio l. simp. c. 197. enumerat, Indum Mondunum, Seificum, Alcumericum: & Ruell. l. 1. c. 36. quatuor Agallochi genera recenset. Lud. Romano triplex genus ejus arboris: 1. quod Calampart vocetur: duo alia in Insula Taprobana, quorum 1. Lubam, alterum Bochor nominat, quæ duo genera ad nos convehantur.

I. Agallochum præstantissimum.
Agallochum primum quod Calampart vocatur, & solùm inter Reges Indiæ distribuitur, Lud. Romano.
Lignum Calamba, quod syncerum cum auro argentóve persæpè deponderatur, Linsc. part. 2. Ind. Or. c. 24.
Lign. Aloës Calamba dictũ, Ei. p. 4. Ind or. c. 32.
Lignum Calambes sive Aloës, par. 8. Ind. Or.

II. Agallochum officinarum.
Agalloc. esse Lignum aloës, multi credunt, Ang.
Aloë & Aloa, Vartomano.
Agallochum, lignum aloë, vel paradysi, vel S. Crucis, Cornaro.
Agallochus sive Xyloaloës, Cord. in Diosc. Ad. Lob. Cast Garz. Lugd.
Tarum, id est, Xyloaloë fissilis, levis & aromatica, Cord. hist. & Tarum crispum, Eidem.

Lignum aloës, Lon. Frag. Tabern. Cæsalp. qui Tarum Aëtij facit: at Cornarus Xyloaloën Aëtij dicit.
Lignum aloës quod Palo d'Agula dicitur, Linscot. par. 2. Ind. Or. c. 24. sive Palo d'Aguilla, Eid. par. 4. Ind. Or. c. 32.
III. Agallochum sylvestre.
Lignum aloës sylv. Garziæ, Frag.
Xyloaloë sylv. Lugd.
Aquilla brava sive sylvestre, Malaice Garo, Linsc. l. c.
Ex illo, sed ex hoc frequentius, sphærulæ precatoriæ odoris jucunditate & precij magnitudine commendabiles conficiuntur, fiunt etiam ex alio ligni genere, quod Agallochum æmulatur, sed inodorum est.

GENISTASPARTIUM.

I. Genistaspartium spinosum majus primum flore luteo.
Aspalathus alter primus, Clus. hisp. & hist.
Aspalathus, Cast. primus Monspel. Lugd.
Acacia altera, Ang.
Aspalathus secunda Monspel. Lob.
Genistaspartium spinosum majus, Ad. Lob. ico.
Scorpius primus, Tab.
Genista spinosa minor, Ger.
II. Genistaspartium spinosum majus secundum flore pallido.
Aspalathus alter secundus, Clus. hisp. & hist.
III. Genistaspartium spinosum majus tertium hirsutum.
Aspalathus alter tertius, Clus. hisp. & hist.
IV. Genistaspartium spinosum minus.
Scorpius secundus, Clus. hisp. & hist. Cast.
Genistaspartium spinosum alterum, Lob.
Genistæ spinosæ altera icon. Dod.
Aspalathus alter Hispanicus, Lugd.
Scorpius tertius, Tab.
Spina Christi, Cæsalp.
Genista spinosa major, Ger.
V. Genistaspartium spinosum folijs polygoni.
Alhagi Maurorum in cujus fronde, præcipue apud Persas, Manna colligitur, Rauvvolf.
Planta spinosa Maurorum Alhagi, Lugdunensi app.
VI. Genistaspartium spinosum folijs lenticulæ, floribus ex cæruleo purpurascentibus.
Spartum aphyllon fruticosum junceis aculeis lanatis capitulis, Ad. Lob. Lugd.
Erinacea, Clus. hisp. & hist. Lugd. Belli.
Genistæ rotundæ alterum genus, Cæs.
Scorpius quartus, Taber.
Spartium aculeatum aphyllon, Eid.
Genista spinosa humilis, Ger.
VII. Genistaspartium spinosum aphyllon alterum, tribus aculeis semper junctis, floribus luteis.
Achinopoda Cretensium, Bellonio.
Echinopoda Cretica. }
Chenopoda Plinij l. 11. c. 8. } Hon. Belli, epist. 2. ad Clus.
Echinopoda Plutarchi & Athenæi, }
an idem sit cum quarta, dubitat Clusius.

GENISTA SPINOSA
sive Scorpius.

Scorpius, Theophrasto 6. hist. 1. (Nepam Gaza vertit) spinosa planta, tota spinis constat ut Corruda. sic hæc adulta nullo modo foliosa est, sed spinas tantum pro folijs habet: præterea radice singulari brevique constat, ante æstatem non germinat, germinationem in autumnum prorogat: floret etiam post æquinoctium Autumni florem lucarne extuberante, sub extrema aculei profert.

I. Genista spinosa major brevibus aculeis.
Scorpius sive Nepa, Anguil.
Nepa Theophrasti, Ad. Lobel. Tabern. Camer. Rauvvolf.
Scorpius Theophrasti, Lugdun.
Genista aculeata minor, sive Nepa Theop. Ger.
II. Genista spinosa major longioribus aculeis.
Ulex Plinij quibusdam l. 32. c. 4. qui nullas notas addidit.
Genista spinosa, Dod. ut.
Scorpius primus, Clus. hisp. & hist.

Scorpius

Scorpius alter, sive Genista spinosa, Lugd.
Scorpius secundus, Tab.
Genista spinosa flore albo, Ger.

Floribus est luteis, at in regionibus calidioribus ruffo colore, ut rubere videantur, nitent: & ratione loci variat magnitudine & aculeorum multitudine, paucitatéve.

III. Genista spinosa minor Germanica.
Genistella, Trag. Fuch. Dod ut: Lugd. Tab.
Genista vel Genistella spinosa, Gesn. hort.
Genistella aculeata, Ad. Lob. Tab. spinosa, Cam.
Genista minor vel aculeata, Lon.
Genista minor, vel Genistella, Cast.
Genistæ species spinis & aculeis horrens, Clus. histor.
Coroneolæ similis suffrutex, Cæs.

IV. Genista spinosa minor Hispanica villosissima.
Genistella Monspeliaca spinosa in Prodromo.

V. Genista minor aspalathioides, vel Genista spinosa Anglica in Prodromo descripta.

GENISTA NON SPINOSA.

I. Genista angulosa & scoparia.
Genista, Brunf. Trag. Fuch. Dodon. ut: Cord. in Dioscor. Cam. ep. Tabernæm. Ger. vulgaris, Bellon. Clus. hist.
Genista angulosa, Cord. hist. descr. (ubi malè Chamæspartij icon additur) Lugd.
Genista minor seu non aculeata, Lon.
Genista scoparia vulgi, Lob Eyst.
Genista quadrato junco 1. Cæs.
Spartium, Turn. Adv.

Flos communiter luteus, rarius albus, hinc duæ figuræ apud Tab. Genistæ & Genistæ albæ: & apud Gerardum Genistæ & Genistæ tenuifoliæ nomine: hujus flores nondum apertos, vicini nostri in Brisgoja muria condiunt & Capparum loco utuntur. Radici quinetiam sæpè Orobanche adnascitur, & Rapum Genistæ vocant. Genistellam Taber. pingit, quam Chamægenistam Anglicam Ger. nominat, quæ sola magnitudine à priore differre videtur.

Hujus generis exiguum in alpibus lato cespite, palmaribus juncis, mollibus, sine folijs crescere, Cæsalpinus scribit.

II. Genista tinctoria frutescens folijs incanis.
Genista tinctoria Hispanica, Clus. hisp. & hist.
Genistæ tinctoriæ altera icon, Dod.
Genistella infectoria, Lob. Ger.
Genista tinctoria Clusij, Oricella Theveti, Lug.
Genista infectoria Hispanica, Tab.

Sub hac, quo tempore floret, Hæmodori quoddam genus elegans, brachialis interdum longitudinis, floribus magnis & luteis crescit, Clusio monente.

Meminit Dodonæus Genistæ hirsutæ Hispanicæ, quam tertiam facit, cujus Calphurnius meminit: hanc non novi.

III. Genista tinctoria Germanica.
Luteam herbam Plinij l. 33. c. 5. aliqui volunt.
Flos tinctorum, Brunf. tinctorius, Fuch. Lon. Castor.
Ferula, Trag.
Lysimachia, Leoniceno.
Coroneola, Ang. Cæs.
Genista humilis, Dod. gal. Gesn. hort. Lugdun. Thal.
Genista tinctoria, Dod. vulgaris, Clus. hist.
Genistella infectoria vulgi, Adv. Lob.
Genistella tinctoria, Tab. Ger. Eyst.
Chamæleuce, Cord. hist. quoad iconem, nam Hederam terrestrem describit.

Variat folijs latioribus angustioribus, ramulis modò erectis, modò procumbentibus: quinetiam magnitudine, quare Florem tinctorium minorem Lonicerus addit.

IV. Genista ramosa folijs hyperici.
Genista minima, Lugd.

Hæc variat: eam non longè Friburgo, & ad Petram pertusam frutescentem, & Monspelij humilem collegimus.

V. Genista Arabica quæ à nostra diversa, planities ad montem Sinai obsiti sunt: quæ etiam in Arabiæ solitudinibus nascitur, Bellon. ob. sed quid?

CHAMÆGENISTA.

I. Chamægenista folijs Genistæ vulgaris.
Chamegenista prima, Clus. hist. seu Pannonica, Ger.
Genistella pannonica, Tab.

II. Chamægenista sagittalis.
Chamæspartium, Trag. Lon. Lugd. Tab.
Genista angulosa, Cord. hist. quoad iconem.

Genista minima, Gesn. hort.
Genistella graminea montana, Adv.
Genistella montana, Lob.
Chamægenista altera, Clus. pan. & hist.
Genista sagittalis pannonica, Cam.
Genistella lagopoides, Ger.
Variat magnitudine, hinc
Chamæspartium 1. & 2. Tab.
Genistella lagopoides major & minor, Ger.
III. Chamægenista caule foliato.
Genista humilis, Dod. pumila, Cam.
Chamægenista peregrina, Cl. hisp. & hist. Lug.
Genistella pinnata altera Hispanica, Lob.
Genistella pinnata, Ger.
Chamæspartium tertium, Tab.
IV. Chamægenista folio articulato.
Chamæspartium Narbonense, Tab.
Genistella globulata, Ger.
V. Chamægenista Cretica, in Prodromo descripta.
VI. Chamægenista montana hispida.
Genistæ minoris species, Thalio.

S P A R T I U M.

Σπάρτιον frutex est proferens virgas longas, sine folijs, firmas, fractu contumaces, quibus vites alligantur fert lobos ceu Phaseolus, in quibus semina parva lenticulæ similia, florem luteum instar Leucoij, Diosc. lib. 4. cap. 158. quod nusquam in Europa gigni Guiland. scribit. Et Theoph. 1. hist 8. λινόσπαρτον. Linogenistam Gaza vertit, cujus cortex multiplex tunicis cadit. At Plinio lib. 24. cap. 9. Genista est, cui easdem vires, quas Dioscorides Spartio ascribit.

I. Spartium arborescens seminibus lenti similibus.
Genista, Matt. Tur. Italica, Dod. Hispanica, Ger.
Genista major, Cast.
Spartium, Matth. Lon. Lugd. alterum, Lac.
Spartum, Fuch. Dod. gal. Tur.
Genista σπαρτὶς Græcis, Ang. Guiland. pap.
Genista juncea, Cord. hist. Gesn. hort.
Spartus vel Spartium, Gesn. hort.
Spartium Dioscoridis, Genista Plinij sive Hispanica, sive Africana, Clus. hist. Lugd.
Spartium Dioscorideum Narbonense & Hispanicum, Adv. Lob.
Genista altera junco rotundo, Cæs.
Genista transalpina, Cam.
Spartium Hispanicum, Eyst. 1. 2. & 3. Tab.
Pseudospartum Hispanicum, Ger.
II. Spartium alterum monospermon semine reni simili.
Spartum frutex majus, Dod.
Spartium primum, Clus. hisp. at in hist. Spartium 2. Hisp.
Spartium Hispanicum alterum flore luteo, Lob.
Spartium Hispanicum alterum, Lugd.
Spartium Hispanicum 4. Tab.
Pseudospartium Hispanicum ἄφυλλον, Ger.
III. Spartium tertium flore albo.
Spartium 2. Clus. hisp. at in hist. 3. Hispanicum.
Spartum frutex minus, Dod.
Spartium 2. flore albo, Lob.
Spartium aliud Hispanicum Clusij, Lugd.
Spartium Hispanicum quintum, Tab.
Pseudospartum album ἄφυλλον, Ger.
IV. Sparto primo affinis.
Genistæ Hispanicæ affinis, in Prodromo.
V. Spartum triphyllon.
Genista Ilvensis, Lugd.
Genistæ rotundæ genus in Ilva, Cæs.
Cassia Latinorum, Guilandino.
an Spartum minimum montanum triphyllum, Colum.
VI. Spartum sterile.
Sparti genus, in Hispania & Africa, juncus propriè aridi soli, quod neque folium, neque florem, neque semen fert, quo ad varia utuntur, Guiland. pap.

C O L U T E A.

Κολουτέα Colutea, Liparia peculiaris, inquit Theophrastus 3. hist. 17. arbor procera, fructum fert in siliqua, magnitudine lentis, folium mittit fœnograeco non absimile, &c.

I. Colutea vesicaria.
Colutea, Theophrasti, Trag. (cui vulgo Sena) Dod. gal. (cui & Cytisus Latinorum) Gesn. hor. Lob. Clus. hist. Tab. Ger.
Colutea F ch. Matth. Lac. Lon. Dod. Ad. Cast.
Sena Mauritanorum, Ruellio.
Sena, Cord. hist.
Senna sylv. quibusdam malè, Gesn. hort.
Colutea, Sennæ genus non est, cùm nullas facultates cum Senna communes habeat, Bellon.
Colutea vesicaria, Lugd. (cum duplici figura) Cam. Eystett.

Emeri

Emeri alterum genus, Cæsalp.
II. Colutea siliquosa sive scorpioides major.
Colutea scorpioides, Ad. Lob. Lugd. Cã. ep. Ger.
Colutea scorpioides prima, Clus. pan. Tab.
Colutea scorpioides prima elatior, Clus. hist.
Emerus vulgo, Cæsalp.
III. Colutea siliquosa minor.
Colutea scorpioides humilior, Clus. pan. Ger.
Colutea scorpioides 1. humilior, Clus. hist.
Colutea scorpioides 2. Tab.
IV. Colutea siliquosa minor coronata.
Colutea scorpioides altera, Clus. pan. & hist.
Colutea scorpioides tertia, Tab.
Colutea scorpioides montana, Ger.
V. Colutea scorpioides maritima glauco folio: in Prodromo descripta.
VI. Siliqua oblonga cinericea granis Coluteæ.
Fructus minor 12. Paludani, Clus. exot. libr. 2. cap. 20.

SENNA.

Sennam, quidam Dioscoridis Delphinium, alij Pelecinum, alij Peplium, alij Empetron, alij Alypon: alij Theophrasti Cercidem sive Coluteam tertiam, alij Colyteam primam esse putant: at rem novam veteribus Græcis & Latinis Scriptoribus indictam, & à Mauritanis primò propositam à Serapione sub Sene, à Mesue, qui domesticam & sylvestrem facit, sub Senna, censemus: cujus, ex Græcis solus Actuarius meminit.

I. Senna Alexandrina, sive folijs acutis.
Sena Alexandrina, Trag. Gesn. hort. Cam. epit. & hort.
Sena Orientalis, Ang. Bellon. Ad. Cæs. Tab. Ger.
Senna Ægyptia sive Alexandrina & Syriaca, quæ præstantissima, Lugd.
II. Senna Italica sive folijs obtusis.
Senna, Hermolao.
Sena Italica, Trag. Tabernæm. Adv. Gerard. Cam. ep. & hort.
Sena, Matth. Fuch. Dod. ut: Lac. Cord. histor. Lon. Lob. Cast. Lugd.
Sena altera, Ang. forte Androsace.
Sena altera media dicta, Bellon.
Sena communis & vilior, Ges. hort.
Sena nostras, Cæsalp.

BARBA JOVIS.

Plinius lib. 16. cap. 18. inter arbores, inquit, odit aquas & quæ Jovis Barba appellatur, in opere topiario tonsilis: & in rotunditatem spissa, argenteo folio. Hujus Anguillara species duas facit, alteram de qua inter Cytisos egimus: alteram de qua in præsens.

Barbæ Jovis prima species, Ang.
Barba Jovis, Cæs. Cam.
Jovis barba, Lugd. Clus. hist.

SECTIO SECUNDA.

JASMINUM; SYRINGA; LENTISCUS; MOLLE; THURIFERA ARBOR; TEREBINTHUS; BALSAMUM; PISTACIA; STAPHYLODENDRON; Glans Unguentaria; Ceratia sive Siliqua; Cassia nigra sive Fistula; Tamarindus; Lobi & Fructus exotici.

JASMINUM.

Jasminum Arabes Zambach & Sambach Serapione auctore appellant, & Græcos imitari volentes, Jesemin, à Jasme Græca voce. Jasme autem dicta fuit, quasi medicatus odor, aut immutatâ literâ Josme, quasi violæ odor.

Genera tria Serapio tradit: unum cui flos albus, alterum cui luteus, tertium cui cæruleus: etiam rubro flore in Asiaticis hortis reperiri, Clusius refert: Dalechampius puniceum addit.

I. Jasminum vulgatius flore albo.
Gelseminum vel Jasminum, Matth. Cast. Cam.
Gesminum, Anguil.
Jasminum, Dod. ut: cui & Apiaria, Cord. in Dios.
Jasme & Sambac, Gesn. hort.
Gelseminum vulgatius, Adv. Lob. Cæsalp. cui Smilax lævis Dioscoridis.
Jasminum album, Lugd. Tab. Ger. fl. albo, Eyst.
II. Jasminum humiles luteum.
Gelseminum luteum, Adv.

Jaſminum luteum, Lob. in ico. Tab. Ger. flore luteo, Eyſt.
Gelſeminum humilius alterum fl. luteo, Cæſ.
III. Jaſminum humilius magno flore.
Geſmini 3. ſpecies, Ang.
Chamægelſeminum grandiflorum, Lob.
Gelſeminum humilius primum, Cluſ.
Jaſminum puniceum, Dalech. Lugd.
Gelſeminum Catalonicum, Cam. ep. (ſive Hiſpanicum) Eyſt.
Jaſminum candiflorum, Tab. majus, Ger.
Flos candidus eſt averſa parte rubens.
IV. Jaſminum cæruleum, Serapioni.
Jaſminum cæruleum, Tab. Ger.
In hoc genere cæruleum nondum vidimus: an Arabes Liguſtrum Orientale, quod alias Syringa cęrulea dicitur intellexerint, Cæſalpinus dubitat: alij Clematidem cęruleam eſſe volunt.
V. Jaſm. luteum vulgo dictum, bacciferum.
Polemonium Monſpelienſium, Geſn. Ad. Lob. Lugd. Cam. Eyſt.
Ruta capraria Gallorum Monſpel. Geſn.
Trifolium fruticans, Dod. Tab.
Ruta baccifera ſive trifolia, Tab.
Jaſmini ſpecies trifolia non videtur a Polemonium accedere, Colum.
Folijs ludit: nam licet communiter, præſertim ſi in hortis colatur, trifolium ſit, attamen circa Monſpelium aliquando unico folio reperitur.
VI. Jaſminum millefolij folio.
Gelſeminum alterum rubrum, Cæſ.
Quamoclit, Cam.
Gelſeminum Indianum pennatum flore ſanguineo, Ponæ Ital.
Convolvulus pennatus exoticus, Col.
Quamoclit ſive Jaſminum Americanum, Cluſ. cur. poſt.

S Y R I N G A.

Syringa licet Africum vocabulum videatur, aliquibus tamen à virgarum rectarum longitudine & inferioris medulla fungoſa copia dicitur: vel potius quod ramuli exempta medulla fiſtuloſi ſint.

I. Syringa cærulea.
Lilac, Matthiol. (qui glandem unguentariam exiſtimat) Adv.
Lillach, Dod.
Cauda vulpina Turcarum, Bellon.
Syringa cærulea Luſitanica, Lob. Eyſt.
Syringa flore cæruleo, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd. Cam. Ger.
Syringa Luſitanica, Tab.
Liguſtrum Orientale, forte Jaſminum cæruleum Mauritanorum, Cæſ.
Oſtryam Theoph. 3. hiſt. 10. eſſe aliqui volunt, auctore Lugd. hiſtoriæ monente: eſt Oſtrys, inquit, quam nonnulli Oſtryam vocant, unica ſpecies Oxyæ (Plin. l. 13. c. 21. τῇ μελίᾳ, id eſt fraxino, legit) tum ſatu, tum cortice ſimilis: folio pyrorum, multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & craſſis, à medio dorſi in modum coſtarum recta ſecundum magnam fibram porrectis, in fibris ipſis rugato & in ambitu leviter ſerrato, materie dura, decolore albida: fructu parvo, oblongo, hordeo ſimili, flavo: radices ſublimes habet. Idem ferè Plinius.
Variat floris colore, qui communiter cæruleus: aliquando cinereus & quaſi argenteus: hinc figuræ duæ apud Eyſt. nomine Syringæ flore lacteo & flore cæruleo.
II. Syringa Arabica folijs mali arantij.
Sambac Arabum ſive Gelſeminum Arabicum, Alpini.
Jaſminum Arabicum ſive Syringa Arabica, Cluſ. cur. poſt.
III. Syringa alba ſive Philadelphus Athenæi.
Syringa, Dod. Cæſ. alba, Tab. Ger.
Syringa flore albo, Cluſ. hiſp. Lugdun. (quam Oſtryn Theophr. volunt, quod Cluſius negat) odorato, Cam.
Syringa Italica, Lob. Eyſt.
Frutex coronarius, Cluſ. hiſt.
Flore communiter eſt ſimplici, rarius pleno, quare Syringa Italica flore albo pleno, & Syringa flore albo ſimplici, apud Eyſt.
IV. Syringæ albæ affinis.
Fructus miſcellaneus undecimus, Cluſ. exot. lib. 2. cap. 21.

L E N T I S C U S E T M O L L E

Lentiſcus fortaſſe dicta, quod folia lentore quodam lenteſcant: σχῖνος Dioſcoridi l. 1. c. 89. quaſi σχινὸς fiſſilis, quod facile & frequenter in dentiſcalpia findatur: quod & Dioſc. tempore factitatum, qui arborem ut notam non deſcribit, ſed ejus reſinam quam μαςίχην nominari ait: de qua inter Reſinas. Hujus baccas Hippoc. de nat. mulieb. σχινίδας (non ἰξινίδας) appellat.

I. Len-

I. Lentiscus vulgaris.
Lentiscus, Matth. Ang. Dod. ut: Bell. Lac. Lon. Ad. Clus. Lob. Cæs. Lugd. Cast. Rauvvolf.
Lentisci in Chio similes sunt ijs qui in Gallia Narbonensi & Italia nascuntur: solæ tamen quę in Chio Mastichen præbent, Bellon. obs.

II. Lentiscus Peruana.
Molle, Clus. in Monardem, Lob. & lib. de Bals. Cam. Ger. Colum. addens, quod si in Creta nasceretur, pro Tragio supponi posset.
Mollis, Cast. arbor, Tab.
Molle arbor, Lugd. & hist. Ind. Occid. p. 9. lib. 4. c. 30. quæ in Moxu vocatur arbor ex Peru, quod hinc primum alio translata sit.
Moly, molle & muelle, Frag.
Variat folijs, quæ in tenella dissecta: in adultâ nec incisa, nec crenata sunt, quemadmodum ramus adultioris arboris in Matthiolo nostro, & Clus. cur. post. exhibetur. Uvæ quoddam genus producit, unde Indi vinum premunt, Ind. Occid. l. c.

III. Arbor exotica folijs alatis.
Juvvb apud Amazones nascens, Clus. exot. l. 4. cap. 14.

IV. Arbor exotica Lentisci folijs.
Moringa, Acostæ, Cast. Lugd.
Fructus raphani crassitie, radix unicornu vices supplet, & ejus in Theriaca usus est.

V. Arbor exotica spinosa folijs lentisci.
Bonduch Indorum, Ponæ Ital.
Fructus peregrinus primus, Clus. l. 2. exot. c. 30.
Lobus ἐχινωτὸς, Clus. exot. l. 3. c. 15.
Mates Indorum cineticei coloris, id est, Legumen Indicum, Eid. & Ponæ.
Fructus peregrinus prior, Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.
Hujus fructum Milij Indici primum, dein Bonduch nomine à Pona, Veronâ accepimus, qui Avellanæ magnitudine, durissimus, splendens & cinericei coloris.
Ex Brasilia, Java, & Virginea etiam Pisorum nudorum nomine multi adferuntur.

VI. Lobus orbicularis fuscus spinosis tuberculis obsitus, binos phaseolos nigros continens.
Fructus quartus qui Indis Samparantam, ex navigation. Batau. Clus. exot. l. 2. c. 15.
Lobus echinatus Molucensis, Ponæ Ital.
an Samparanton radix valida & amara quæ in Sunda nascitur, in Ind. Or. par. 4. c. 8. hujus arboris radix est?

VII. Arbor Malabarensium fructu Lentisci.
Pauate, Acostæ, Lugd. Cast. ap.
Arbor erysipelas curans, Lusitanis.

THURIFERA ARBOR.

Thurifera arbor, Græcis λίβανος ἢ δενδρολίβανος: quemadmodum lachryma λίβανωτὸς, quæ Hippocrati λιβανώτα καρπὸς dicitur: λίβανος à λείβω stillo: licet Græci fabulentur à juvene Assyrio hujus nominis, quod Deos studiosissime coleret, ab invidis occiso & in hunc fruticem converso dici. hinc Dys thure gratius nihil esse. Lovan Arabibus; de qua sic Theophrast. 9. hist. 4. arborem nonnunquam quæ quinis fere cubitis attollatur & ramosam ferunt, folio pyri sed multo minore, coloris herbacei ut Ruta, cortice levi Lauri modo: 4. hist. 6. in Arabia, Syria, India nascitur: 9. hist. 2. sub cane & ferventissimis diebus incidi referunt: 9 hist. 3. & tam sponte quam incisura thus prodire posse. Idem 9. hist. 4. alij thuris arborem lentisco similem prodidere, & fructum quoque lentisci folium subrutilum: Idem folia lauri & levia tribuit. At Garzia, arbor est humilis, folia lentisco similia habens, & Arabiæ peculiaris: Theveto pinus resiniferis similis. Non solum ipsius lachryma in usu fuit, sed & cortex arboris apud Diosc. l. 1. c. 82. & μάννα, manna thuris c. 83. & αἰθάλη fuligo c. 84. Vide inter Resinas.

Duplex est: alia montana, alia in planis nascens Garzia, Fragoso.

Arbor thurifera Theveto, Lugd.
Thuris limpidi folium, Ad. Lob. ico. Lug. Tab. pingunt: & Taber. arboris caudicem cum Stagonia thure adpingit.

TEREBINTHUS.

Terebinthus, Græcis Τερέβινθος nominatur, quam Dioscorides l. 1. c. 9. velut arborem cognitam non descripsit. Theophrasto 3. hist. 15. alia mascula est, alia fœmina: & mascula quidem sine fructu: fœminarum altera fructum statim rubentem edit, lentis magnitudine, qui coqui nequit: altera viridem (ὤχλωρον Plinius pallidum l. 13. c. 6. vertit) deinde rubentem & cum vite maturescentem, tandem nigrum fabæ magnitudine, resinosum, odore jucundiore, &c. flos oleæ similis, rubens: folia in uno pediculo multa, Laurinis similia, bina

veluti

veluti Sorbo, in summis ramusculorum partibus imparia, nisi quod minus angulosa quàm Sorbo, & ambitu laurinis similiora, pinguia cum toto fructu: fert & illa folliculos quosdam cavos ut Ulmus, in quibus animalcula culicibus similia nascuntur. Et 4. hist. 5. Terebinthi Indicæ meminit. Plinius l. c. sed brevius de ea egit. Resina terebinthina ex hac colligitur, de qua cap. de Resinis.

I. Terebinthus vulgaris.
Terebinthus fœmina altera Theophrasti.
Terebinthus, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. & hist. Turn. Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Terebinth. minor in Lombar. & Hetruria, Ang.
Terebinthus lentiscifolia minor, Ad.
Terebinthus vulgaris, Rauvvolf.

II. Terebinthus peregrina fructu majore Pistacijs simili, eduli.
Terebinthus major cujus fructum Arabes Botn quibir appellant, Rauvvolf.
Terebint. nostras Juglandes æquans, Bell. cult.
Terebinthus major pistaciæ folio, Ad. Lob.
Terebinthus Indica major Theophr. ex Rauvvolf. Lugd. ap.
Terebinthus latifolia, Tab. Ger.
Terebinthi majus genus ad Terebinth. Indicam Theophr. & Fael Serap. Avicen. & Rhasis referri potest, Clus. hist.

Folijs oblongiusculis à Pistacijs, quæ rotundiora habet, & fructu sive nuce breviore & rotundiore differt, quo inquilini, perinde ut nos Avellanis vescuntur.

Gallarum genus quoddam nucis ponticæ magnitudine, Terebinthi arbores in Thracia & Macedonia producunt, quarum apud Turcas usus est, tenuissimis sericeis pannis inficiendis, Bellon. obs.

III. Terebinthus peregrina fructu minore & cæruleo, eduli.
Terebinthus Syriaca, Theoph.
Terebinthus in Cilicia & Syria Bellon. obs.
Terebinthi peregrini alterum genus, Clus. notis in Bellon.
Terebinthus minor, qui Arabibus Botn sougier dicitur, Rauvvolf.
Terebinthus in Mesopotamia & Armenia, Eid.
Terebinthus minor, qui ad Bel Arabum referri potest, Clus. hist.

Et hujus fructus, qui cum suo cortice Piso majori æqualis est, perinde ut nos Pineos nucleos comedunt: quo & Persæ plus quam bis mille annis ante panis usum vitam sustentarunt, & etiamnum totius Syriæ incolæ ijs cum pane vescuntur: & propter colorem inter viridem & cæruleum medium, Arabes veteres, Granum viride, Bellonio attestante, appellarunt.

BALSAMUM.

Balsamum, βάλσαμον Dioscoridi l. 1. c. 18. arbor Lycij seu Pyracanthæ magnitudine conspicitur: folia habet Rutæ proxima, sed candidiora multò & perpetuò magis virentia, &c. qui & ὀποβάλσαμον, ξυλοβάλσαμον & καρπὸν, sive succum, lignum & fructum commendat: & vim efficacissimam balsami liquori tribuit: proximum fructui, minimum vero ligno. Et Theophrasto 9. hist. 6. arboris magnitudo, quæ malo punicæ magnæ, rami multi, folium rutæ simili, candidum tamen, perpetuò virens, fructus similis terebintho tam magnitudine, quam colore, valde odoratus & lacrymâ ipsâ odoratior, &c. Plinius lib. 12. cap. 25. quædam alia scribit, alia ex utroque mutuatus videtur.

I. Balsamum Syriacum rutæ folio.
Balsamum, Matt. Lac. Ad. Col. Cast. Cæs. Alpino, Hon. Belli ep. 5. ad Clus. Liquor ejus Opobalsamum & Balsamælæon, de quo & Cord. hist.
Balsamum lentisci folio Ægyptiacum, Bellonius obs.
Carpobalsamum veterum flavum.
Carpobalsamum & Cassamum verum, Cord. in Diosc. & hist. Cæs.
Lignum Xylobalsamum, Cæs. sunt aliquando festucæ tenues, quæ cum Carpobalsamo adferuntur.

At Terebinthus geminus, omnibus partibus, liquori, ligno & semini succedaneum esse potest.

Fontem esse in Sumatra Insula, qui Balsami pretiosissimi oleo scaturiat, Linscot. par. 2. Ind. Or. 21. scribit.

II. Carpobalsamum nigrum Alexandrinum
Semen Hyperico simile, quod, à Petra Palestinæ oppido etiam Dioscorid. tempore adferebatur.
Carpobalsamum non legitimum, Matth.
Carpobalsamum offic. Cord. in Diosc. (qui addit, aliquando inter ea reperiri adulterinis grana majora, odoris & saporis suavissimi) Tab.

Balſami veri fructus, Alpino.

III. Xylobalſamum officinarum.

Myrtum potius quam Balſamum refert, Matth.

Alterius fruticis ſurculi, quámvis aliquando inter eos mirum in modum odoris & ſaporis gratia commendabiles reperiantur, Cord. in Dioſc. & hiſt.

Xylobalſam. vulgo nuncupatum, quod ex felici Arabia defertur cum Ægyptio convenit. Bel. ob.

Lignum Balſami ex Arabia felici, Linſcot. par. 2. Ind. Orient 7.

IV. Balſamum Indicum, ex arbore Punicâ malo majore Xylo dicta, folijs Urticæ.

Balſamum Indicum novum, Matth.

Balſamum ex nova Hiſpania Lacun.

Balſamum ex Occidentali India, Monard. Lug. & Ind. Occid. p. 9. l. 4. c. 28.

Balſami genus novum, Cæſ. Frag.

Hujus genus limpidum, quod pura eſt exſtillans lacryma, opobalſamum vocant: aliud imperfectius, quod ex ligno, cortice & folijs expreſſum eſt, aut ignis vi prolicitur, quod Xylobalſamum appellatur, Ind. Occ. l. c.

V. Balſamum fructu racemoſo ex Hiſpaniola.

Balſamum novum ex Hiſpaniola, Auctori hiſt. gener. Indiæ, Lugd.

Ex planta ſponte naſcente arboris magnitudine folijs amplis (quale Lug. hiſt. exhibet) ſex digitos longis, 4. cum dimidio latis, elicitur.

VI. Balſamum Americanum.

Balſamum aliud ex Americæ continente, Lug.

Ex arbore vaſta, ramoſa fructu piſi magnitudine ſiliqua digitum longa incluſa, quæ pingitur nomine Fructus balſami Monardis, Lugd.

Lobus oblongus aromaticus, Cluſ. exot. l. 3. c. 18.

Balſami Peruani fructus, Ponæ, Cluſ. cur. poſt.

Balſamum quod ex India occidentali adfertur primum in Hiſpaniola invenrum: arbor unde eliciturGoaconaz ab indigenis vocatur, Ovied. hiſt. Ind. l. 10. c. 13.

Balſamum ex Nicaraguæ, Benzoni, Ind. Occid. part 5. cap. 15.

an Balſamum ex Gueana, Ind Occid. p 8.

VII. Balſamum Tolutanum folijs Ceratiæ ſimilibus, quod cand dum eſt.

Balſamum de Tolu, Monardi, ex Inſulis Tolu, Ind. Occid. q. 9. l. 4. c 28.

Balſamum Toluranum ex arboribus pumilibus pinis ſimilibus, Lugd. ap.

an Balſam. album Curcas vocatum, Ind. occ. p. 8.

VIII. Frutex Indiæ Orient. Lavendulæ folio.

Arbor Lavendulæ folio, Cluſ. exot. l. 1. c. 5.

PISTACIA.

Πιςάκια Dioſcor l. 1. c. 177. in Syria gignuntur pineis nucibus ſimilia. Theoph. 4 hiſt. 5. ferunt & in India Terebinthum eſſe arborem alteri terebintho ſimilem, cujus folia, rami & reliqua omnia, terebintho ſimilia: fructus autē diverſus. ſimilis enim amygdalæ, non magnus ſed aſpectu ſimilis & ſuavitate amygdalis præſtantior.

I. Piſtacia peregrina fructu racemoſo, ſive Terebinthus Indica, Theoph.

Piſtacia, Matth. Ang. Tur. Lac. Cord. in Dioſc. & hiſt. Lon. Dod. Lob. Cæſalp. Caſt. Cam. Tab. Ger. Eyſt.

Piſtacium, Geſ. hort.

Terebinthus Indica Theophraſti, Ad.

Piſtachia, incolis Fiſtuc, Rauvvolf.

Piſtaciarum arbor, Dod gal. Lugd.

Fructus dicuntur πιςάκια: Nicandro ψιτάκια: Poſsidonio, monente Athenæo, βιςάκια: Latinis Piſtacia: officinis & barbaris Fiſtici.

II. Arbor exotica fructu racemoſo, Charamais dicta.

Charamais & Ambela, Acoſtæ, Lugd. Caſt.

Duo genera, unum pyrifolio, alterum malo minore, fructu avellanæ acido.

III. Piſtacia ſylveſtris.

Staphylodendron Plinij, lib. & c. 16. eſt & trans alpes arbor ſimilima aceri, alba materia, quæ vocarur Staphylodendron: fert ſiliquas & in ijs nucleos ſapore nucis avellanæ.

Nux veſicaria, Trag. Dod. Ger.

Staphylodendron, Matth. Bellon. Ad. Lob. Lug. Cam. Tab. Plinij, Dod. gal. Geſ. hort. Eyſt.

Arbor vitis & Lacryma Joppi, Ang.

Piſtaciorum ſpecies, Scaligero in Ariſtot.

Piſtacia Germanica, Lon. ſylveſtris, Caſt.

Coulcoul & Hebulben Turcarum, Matth. epiſt.

Ar Bellonio obſ. Hebulben ſemina ſunt in officinis Turcarum venalia, quæ nobis in uſu non ſunt: quemadmodum nec Nux quædam gemini pungi magnitudine, parvis granis eſui aptis, avellanæ inſtar dulcib⁹, plena, quam Coulcoul, hoc eſt, nucem de Coulcoul nominant.

Ex fructu ſphærulæ precatoriæ fiunt.

GLANS UNGUENTARIA.

Glans unguentaria, βάλανος μυρεψική Dioscoridi l.4.c.154. fructus est arboris Myricæ similis, magnitudine nucis Avellanæ, cujus interior pars expressa, veluti amygdala amara humorem emittit, quo ad preciosa unguenta pro oleo utuntur: at Theoph.4.hist.1 βάλανος simpliciter: Balano, inquit, à fructu nomen inditum: folium ejus Myrto simile est, sed oblongius. fructus magnitudine & aspectu capparis fructui similis, cujus corticibus contusis unguentarij utuntur, &c. Hæc unguentaria nomine à cæteris glandibus distinguitur, quod ea unguentarij plurimum utantur. Plinio libr.12.cap.21. Myrobalanus Troglodytis nascens unguento, ut ipso nomine apparet, fructus magnitudine avellanæ nucis, &c. Arabes Habel, Ben & Granum ben nominant: inter quos Mesues qui duplex facit, aliud Ben magnum ut Avellana, quod Monardes Avellanas purgatrices esse vult: aliud parvum Ciceris magnitudine: ex quo Monarde monente, Itali oleum de Ben conficiunt.

Glans unguentaria, Matt.Lac.Cord.in Dios. Clus.in corol.Dodonæi, Lugd. Cæs.
Granum ben, Lon.
Balanus myrepsica, Pharagon incolis ad montem Sinai, Bellon.
Macalep album, Rauvvolf.
Glans unguentaria cathartica siliquata, Adv. Lob.icon.
Balanus myrepsica, Cord.hist.Tab.Ger.Pon.
Ben parvum, Monardi.

CERATIA SIVE SILIQUA.

Κεράτια, id est, siliqua, a corniculorum similitudine, à Dioscoride l.1.c.158. qui eam non descripsit: a Galeno & Aegineta verò κερατωνία, quasi cornuta siliqua, hæc arbor appellatur: a recentioribus Græcis ξylocerata: Arabibus Charnub: à Plinio l.15.c.24. Siliqua (quia semen fert in siliqua leguminum modo) de qua hæc: haud procul abesse videntur & prædulces Siliquæ, nisi quod Cortex in ijs manditur: digitorum hominis longitudo illis, interim falcatis pollicari latitudine, &c.

I. Siliqua edulis.
Siliqua, Matt.Ang.Tur.des.Cord. in Dios.Ges. hor. Lac Lon.Rauvv.Cast.Cam.arbor, Cæs.cui & Ceronia Theophr.
Siliqua sive Ceratia, Bellon.
Siliqua dulcis Alpino.
Ceratonia, Dod.ut: Ges.hor.Lugd.Frag.
Cerata vel siliqua, Ad Lob.Tab.Ger.Clus.hisp. siliqua κεράτια, Eid. hist.
Ceraunia siliqua Theoph.4. hist 2. & Plin. l.13. c.8. Dalech.in Plinium: at hist Lugd.auctor diversam facit.
Fructus κεράτιον, siliqua, vulgo Carobe nominatur: cujus semen sex grana pendens, ponderi illi auri quod Karat dicitur, nomen dedit.

II. Siliqua purgatrix.
Caroba sive Sili.ex Guinea purgatrix, Pon.Ital.

III. Siliqua sylvestris rotundifolia.
Arbor Judæ, Bellon. (quæ Græcis vulgo Couccouchias) Ges.hor.Dod.Ad.Lob.Rauvv.Lugd. Tab.Cam.Ger.Eyst.
Fabago sive siliquastrum, Bellon.Ges.hor.
Ceratia agrestis, Eid.
Siliqua syl.Bellon.Clus.hisp.& hist.Cam.ep.& hor.Cæs.cui Cercis Theophr.
Siliquastrum & Siliqua sylv. & fatua, & arbos amoris, Cast.

Quibusdam Cercis siliquata Theophr.1.hist. 18.alijs Colytea tertia Theophr. 3. hist. 14. quibusdam Laburnum vel ejus species.
Acacia vera Matth. quibusdam videtur, quam spinis horridam pingit, quas commentitias suspicantur.

Flores eleganter purpurei, quandoque albi & cortice candicante.

IV. Siliqua sylv. rotundifolia Indica.
Semen nummi instar rotundum planum denarij magnitudine, crassiusculum, rufum, à Rev. D.Terentio ex India accepi, cum hac inscriptione: Semen numulariæ est arboris Judæ Indicæ, cujus flos magnus elegans & odorus est.

V. Siliqua sylv. spinosa arbor Indica.
Coral arbor, ob flores colore Corallij æmulos, Clus. append.1. hist plant. & append. altera ad appendicem primam.
an Acacia prima, Matthiol. & Lugd.
an Acacia major, Cast.

VI. Siliquæ sylv. similis.
Acacalis, vel Syriacè Kismisen sive Sisime, Cam.
Acacalis Kesmesen, Bellon.
an Acacia Dioscoridis, Rauvvolf.
Semen hoc Cairine & Kismisen nomine à Doct.Paludano ex Syria reduce an.1579. Patavij accepimus: an Dioscoridis Acacalis? cum hæc nostra

nostra folijs rotundis enata sit. Dioscoridi verò l.1.c.118. & ex eo Æginetæ ἀκάκαλις, fructus sit fruticis in Ægypto nascentis, myricæ fructui quadantenus similis. Valer. Cordus in Diosc. non cognosci scribit, nisi aliquis ex Myrobalanis Emblicis sive Belliricis hunc esse existimet.

CASSIA NIGRA SEU FISTULOSA.

CAssia Fistula ab Arabibus inventa est, & à recentioribus Græcis, ut Actuario, κασία μέλαινα nominatur. Fabam Indicam veterum, ut Aristobuli, Valerius Cordus credidit. Siliquam Aegyptiam Theophrasti 1. hist.18. nonnulli censent.

I. Cassia fistula Alexandrina.
Cassia solutiva sive Ægyptia siliqua, Matth.
Cassia fistula, Dod. gal. Lac. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Cast. Alpino, Frag. Tabern. Ger. Pigafette desc. regni Congiani & Ind. or. p.1. & 4.
Cassia fistula laxativa, Lon.
Cassia solutiva, Bellon. Monard. Garziæ, Linscot. p.4. Ind. or. fig.17.
Cassia stercoraria, Guiland. pap.
Cassia nigra, Dod.
Siliqua Ind. veterum, Cord. hist. Inda, Gesn. hor.
Canna fistula seu fistularis, Linsc. p.4. Ind or. c.37.
Cassiam quæ hujus arboris fructus est, Ægyptij Chaja-ar-xambar vocitant, Paludanus in Linsc.
Siliqua aut Cassia purgatrix Arabum, Ad. Lob.
Siliqua sive Cassia cathartica, Lugd.
Cassia, siliqua Ægyptia Theoph. videtur, Cæs.
Cassia Ægyptia sive purgans, Cam.
Canna fistula, Acostæ.
Canna fistula sive Cassia: Joseph. Acostæ, lib.3. cap.22. quæ in Hispaniola copiosissima: Idem lib.4. cap.29.

Eligenda fistula insignis, plena, gravis & recens, & quæ concussa, inclusis seminibus minimè constrepat, splendens, foris ac etiam in pulpa pinguis: pulpam (quæ non ante usum extrahi debet) florem Cassiæ & Cassiam extractam vocant.

II. Cassia fistula Brasiliana.
Cassia siliqua Brasiliana purgatrix compressa, Lob. in pharm. Rondel.

Hæc ex Brasilia advehi cepit, cujus pulpæ uncia una, plus quam unciæ duæ alterius Ægyptiacæ, purgat.

III. Siliqua Arabica, quæ Tamarindus.

Arabicam vocamus, eò quod ex Arabia in Indiam aliasque regiones deferatur: à quibus Tamarindus nominata, quasi dicas Dactylos Indos, sive Palmulas Indicas: Tamar enim illis Dactylum significat: licet arbor Palmæ similis non sit, nec ex Palmarum generibus, nisi ad fructus effigiem, quæ dactylum sive digitum inflexum refert, respexerint. Sunt qui velint Plinium lib.12. cap 6 de hac intelligendum esse, cum inquit: est & alia similis huic (Palæ scilicet) dulcior pomo, sed interaneorum valetudini infesta.

Tamarindi, dactyli Indici, Palmæ syl. Indicæ fructus } Mesuæo, Lac. qui à Palmulis Thebaicis non differe vult.
Tamar[illegible] Serapioni, Cæs.
Tamarin[illegible] Matth. Bellon. Garz. Acostæ, Frag. Lob. qui addit perperam Oxyphœnicum appellari, Lugdun. qui in ap. & alteram figuram Acostæ exhibet.
Thamarindus, id est, Acacia Indica, Cord. hist.
Palmæ sylv. fructus Oxyphœnica, Lonic. Cast. cum ficta figura.
Thamarindi, Cam. ep.
Tamarindus Derelside appellata, Alpin.
Tamarinio, Puly & Ambisy Indis, Linscotto Ind. or. p.4. c.37.
Assa sive Tamarindus: par.4. Ind. or. fig.15.

Folliculi recentes, cum melle aut Sacchäro in India condiuntur: ex substantia intinctum (Caryl vocant) parant, cum cibis utendum.

IV. Tamarindis simile semen spadiceum dentatum.
Fructus alicujus semen num.20. à Gareto, Clusio exot. lib.2. cap.16.

V. Tamarindo similis frutex.
Queillos frutex folij Tamarindi, fructu ut fabæ Romanæ subduplo longiore, quo in cibis utuntur: par.4. Ind. or.8.

DE LOBIS.

ETsi Dioscorides Smilacis hortensis fructum λόβια, quasi siliquulas dicas, vocarit, eamque ob causam de Lobis post Phaseolos dicendum videretur, tamen cum alij sint Lobi, qui arborum fructus sunt, de alijs verò non satis constet, placuit de omnibus hic agere, usque dum certius quid cognoverimus.

I. Arbor siliquosa Juglandis folio Brasiliana, lobo longissimo Acaciæ siliquæ instar distincto.
Lobus Brasilianus ingens, Clus. exot. l.3.c.1.
Lobus cineraceus binos pedes Romanos cum triente longus, quatuor uncias latus: semina ex albo russescentia pene orbicularia, nuci vomicæ non admodum dissimilia.
II. Arbor siliquosa Brasiliana lobo latissimo.
Lobus Brasilianus alter, Clus. exot. l.3.c.2.
Hic Lobus, duplex est: major ex fuscocineraceus, octo uncias longus, quatuor cum semisse latus, semine quasi quadrangulo: alter minor, ex fusco rubescens, semine citrij mali semini non valdè dissimili.
III. Arbor siliquosa ex Virginea lobo fusco scabro.
Lobus ex Wingandecaovv, Clus. exot. l.3.c.3.
In hoc ossicula verius, quam Phaseoli, nigra, dura, Avellanæ magnitudine.
Hic duplex est: alius ex Virginea fuscus, quinque vel etiam sex uncias longus, duas vel duas cum semisse latus, unam crassus. Alius ex insula Hayti sive Isabellæ vicina, spadicei coloris, septem uncias longus, tres cũ semisse latus.
IV. Arbor siliquosa ex qua gummi Anime elicitur.
Lobo ex Wingandecaovv similis, Clus. l.c.
an Guama Oviedi horum duorum alteruter.
V. Arbor siliquosa lobo quadrangulo fusco.
Lobus peregrinus quadrangularis, Clus. exot. lib.3.cap.5.
Lobus sulcis distinctus, septem uncias longus, binas latus.
VI. Arbor siliquosa Africana, folijs fere pyri semine fabaceo.
Phaseolus quintus peregrinus, sive Phaseolus Coles, Clus. exot. l.3 c.7.
Siliquæ candidæ, phaseolis longiores & majores: semina albo putamine ablato minij colorem habent & siccata in binas partes spontè finduntur.
VII. Fructus oblongus cineraceus rugosus & gibbosus.
Fructus ex Bengala ad Coles accedens, Clus. exot. l.2. c.14.
VIII. Fructus compressus quadrangulus venis candicantibus & nigricantibus, ut Coles fructus distinctus.
Fructus 6. Parduyni, Clus. exot. l.2. c.12.
IX. Lobus orbicularis fuscus spinosis tuberculis obsitus, binos phaseolos nigros continens.
X. Arbor siliquosa Guinensis lobo spadiceo, fusco.
Lobus ex Guinea, Clus. exot. l.3.c.4.
Lobus decem uncias longus, tres latus, grana dura ex spadiceo fusca, medulla tetri odoris.
XI. Arbor siliquosa Guinensis, fructu fabaceo, lobo longissimo.
Lobus fabæ arborescentis, Clus. exot. l.3.c.6.
Lobus nigricans & fuliginosus, uncias novendecim, vel viginti longus, tres latus, phaseolos septem, binas uncias cum semisse longos, semunciam latos, planos, ex spadiceo nigricantes & splendentes continens.
an Arbor fabas majores proferens, par.6. Ind. Orient. tab.14. lit.H.
XII. Lobus cortice cartilagineo, rugoso, fusco, duplici crista sinuosa donatus.
Lobus primus cartilagineus ex insula Mauritij 3. Clus. exot. l.3.c.9. & 10.
Hic vel uncias quatuor cum semisse, vel tres longus, binas latus; ille tres, hic duos phaseolos orbiculatos ex puniceo nigros, veluti annulo cinctos, eosque duros continet.
XIII. Fructus subrotundus durus eleganter rubens.
Fructus peregrinus 10. Mates nomine acceptus, Clus. exot. l.2.c.30. & tab.3. Lugd.
XIV. Lobus cortice membranaceo, atro tumido.
Lobus niger primus turgidus, Clus. exot. lib.3. cap.18.
Hic uncias binas longus, unam latus, semina nigra, plana, Acaciæ fructu similia continet.
XV. Lobus membranaceus atrospadiceus, planus Guinensis.
Lobus niger 2. planus, Clus. l.c.
XVI. Lobus quadrangularis, Clus. exot. lib.3. cap.17.
Hic ex fusco fuliginosus, grana quadrangula, in binas partes dividua continet.
XVII. Lobus aromaticus subfuscus Terebinthi corniculis similis.
Lobus oblongus aromaticus, Clus. exot. lib.3. cap. 18.
Hic sex, septem, etiam octo uncias longus, vix semunciam latus, tenuem pollinem nigrum tenacem, Benzoini ferè odore, continet.

FRU-

FRUCTUS EXOTICI.

Fructus exoticos plurimos Clusius proposuit, plurimos etiam à D. Jacobo Guillelmi Hooft Amstelredamo ante octennium accepimus: quos quantum licuit in aliquem ordinem digessimus, aliquos ad arbores quibus consimiles sunt, vel saltem fructu, retulimus: alios verò ratione formæ distributos, hic recensemus.

Fructus rotundi & orbiculares.

I. Fructus magnus ex rotunditate compressus, cortice rugoso fusco.
Fructus crassus peregrinus, Clus. exot. l. 2. c. 7.

II. Fructus rotundus cortice fungoso subpurpurascente.
Fructus 1. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

III. Fructus orbicularis spadiceus lævis.
Fructus miscellaneus 3. Clus. exot. l. 2. c. 25.

IV. Fructus orbicularis fuscus, nucleo cineraceo.
Fructus miscellaneus 4. Clus. exot. l. 2. c. 25.

V. Fructus orbicularis flavus maculâ subfusca notatus.
Fructus peregrinus 6. Clus. exot. l. 2. c. 29. Lugd. Tab. Ger.

VI. Fructus orbicularis spadiceus nucleo duro.
Fructus exoticus 4. Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis ex russo nigricans.
Fructus peregrinus 3. Clus. exot. l. 2. c. 30. & in tab altera, Lugd. Tab Ger.

VIII. Fructus orbicularis fuliginosus.
Fructus 15. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IX. Fructus orbicularis ater & acidus.
Fructus peregrinus acidi saporis, Cl. ex. l. 2. c. 13.

X. Fructus orbicularis cinericeus ut Chamæriphes nucleus.
Fructus 12. navigat Botau. Clus. exot. l. 2. c. 15.

XI. Fructus orbicularis Arantij forma cineraceus.
Fructus minor 7. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

XII. Fructus rotundus parvus putamine spadiceo flavescente, nucleo subacido.
Fructus 7. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

XIII. Fructus orbicularis compressus cineraceus.
Fructus minor 1. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

Fructus orbiculares sulcis nervisque distincti.

I. Fructus orbicularis major fuscus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 1. Clus. ex. l. 2. c. 9

II. Fructus orbicularis minor cineraceus striatus.
Fructus orbicularis peregrinus 2. Clus. ex. l. 2. c. 9

III. Fructus orbicularis subniger & splendens sulcis distinctus.
Fructus 1. è Walachria, Clus. exot. l. 2. c. 22.

IV. Fructus alter splendens quatuor sulcis distinctus.
Fructus 9. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

V. Fructus orbicularis in summo lineâ trigonâ distinctus.
Fructus 10. à Gareto, Clus. exot. l. 2. l. 16.

VI. Fructus orbicularis Arantium siccum referens, quatuor venis distinctus.
Fructus 2. Jacobi Plateau, Clus. exot. l. 2. c. 19.

VII. Fructus orbicularis fuscus senis nervis distinctus ex Guinea.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Cl. ex. l. c. c. 10.

VIII. Fructus orbicularis spadiceus novem venis distinctus major.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 1. Clus. exot. l. 2. c. 10.

IX. Fructus orbicularis minor novem venis, ut & semen, distinctus.
Fructus peregrinus orbicularis nervis distinctus 2. Clus. exot. l. 2. c. 10.

Fructus figura oblonga ovali.

I. Fructus ovi anserini magnitudine fusco cinereus.
Fructus peregrini pulpa, Clus. exot. l. 2. c. 13.

II. Fructus ovi anserini forma.
Fructus orbicularis peregrinus 3. Clus. ex. l. 3. c. 9

III. Fructus ovalis fuscus nucleo avellanæ simili.
Fructus 2. à Gareto, Clus. exot. l. 2. c. 16.

IV. Fructus ovalis putamine crasso fibroso.
Fructus 3. à Gareto, Clus. l. c.

V. Fructus ovalis fuscus.
Fructus miscellaneus 1. Clus. exot. l. 2. c. 25.

VI. Fructus ovalis lapidi Judaico similis ex russo nigricans.
Fructus peregrinus alter, Clus. exot. l. 2. c. 3. & in tab. 2. Lugd. Tab. Ger.

VII. Fructus olivæ ossiculum referens.
Fructus minor 5. Paludani, Clus. exot. l. 2. c. 20.

VIII. Fructus ovalis spadiceus.
Nux peregrina 2. Clus. exot. l. 2. c. 13.

IX. Fructus oblongus fuscus striatus.

Fructus exoticus 3. Clus. ex l. 2. c. 24.

X. Fructus oblongus arcuatus fuscus.
Fructus 1. è navigat. Batav. Clus. ex l. 2. c. 15.

XI. Fructus oblongus fuscus splendens.
Fructus 1. Simonis Tovar Coxco cypote, id est nux sive ossiculum Cypote, Clus. ex. l. 2. c. 18.

XII. Fructus oblongus cineraceus nervis crassis.
Fructus 3. Parduyni, Clus. ex. l. 2. c 22.

XIII. Fructus oblongus cineraceus acidulus.
Fructus 12. & Oregioella, ex quo Cacao potionem conficiunt, Clus. ex. l. 2. c. 16.

XIV. Fruct. oblongus cortice flavo spadiceo.
Fructus 13 à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

XV. Fructus oblongus lobum referens niger.
Fructus 15. Gareti, Clus. l. c.

Fructus pyriformes.

I. Fructus pyriformis major rugosus niger, binis cellulis distinctus.
Fructus exoticus 1. Clus. ex. l. 2. c. 24.

II. Fructus pyrifor. minor spadiceo cinereus.
Fructus exoticus 2. Clus. ex. l. 2. c. 24.

Fructus orbiculares & rotundi: & ovales tuberculis obsiti.

I. Fructus orbicularis fuscus tuberculis obsitus.
Fructus 2. Parduyni è Guinea, Clus. ex. l. 2. c. 22.

II. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus.
Fructus 8 à Gareto, Clus. ex. l 2. c. 16.

III. Fructus rotundus flavus tuberculis obsitus, linea eminentiore transversa.
Fructus peregrinus 4. Clus. ex. l. 2. c. 30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

IV. Fruct. rotundus flavus tuberculis obsitus.
Fructus peregrinus 5. Clus. ex. l. 2. c. 30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

V. Fructus ovalis ex fusco subrubens tuberculis mucronatis obsitus.
Fructus 5. è navigat. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

VI. Fructus olivæ ossiculum referens tuberculis obsitus.
Fructus minor 6. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

VII. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exasperatus.
Fructus 1. Plateau, Clus. ex. l. 2. c. 19.

VIII. Fructus cordis formam referens, fuscus tuberculis inæqualis.
Fructus minor 2. Paludani, Clus. ex. l. 2. c 20.

IX. Fructus subrotundus rugosus, ater.
Nux peregrina 1. Clus. ex. l. 2. c. 13.

X. Fructus Frago similis.
Garnitre fructus parvus & subtilis fragi similitudine, qui globulorum vicem supplet, Linsc. p. 3. Ind. or. 21.

Fructus angulis donati.

I. Fructus orbicularis fuscus trifidus granis refertus.
Fructus miscellaneus 5. Clus. ex. l. 2. c. 25.

II. Fruct. rotund. inæqualis cineraceus saxeus.
Fructus 6. Camiri Indis, ex navig. Batav. Clus. ex. lib. 2. cap. 15.
Fructus peregrinus 2. Eid. l. 2. c. 29.
Nucis est magnitudine, putamine saxea duritie, nucleo albo amygdalino.

III. Fructus Brasilianus inæqualis semine fusco fervido.
Fruct. 1. à Gareto Aratucon dictus, Cl ex. l. 2. c. 17.

IV. Fruct. angulosus cineraceus cortice fibroso.
Fructus miscellaneus 2. Clus. ex. l. 2. c. 25.

V. Fructus in gibbum extuberans cortice reticulato villoso.
Fructus peregrinus reticulato corio ex Guinea, Clus. ex. l. 2. c. 11.

VI. Fructus niger in duas partes separabilis acidiusculus.
Fructus 10. à Gareto, Clus. ex. l. 2. c. 16.

VII. Fructus avellanæ magnitudine putamine velut in duas partes diviso.
Fructus peregrinus 4. Clus. ex. l. 2. c. 29. Lugdun. Tabern. Ger.

VIII. Fructus subrotundus cineraceus duplici angulo.
Fructus 9. è navig. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

IX. Fructus triangularis fuscus.
Fructus minor 4. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

X. Fruct. pentagonus tuberibus inanis obsitus.
Fructus minor 9. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

XI. Fructus oblongus pentagonus fuscus.
Fructus 2. è navigat. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

XII. Fructus cristatus spadicei coloris.
Fructus 11. è navig. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

Fructus diversarum figurarum.

I. Fructus in orbem convolutus fuscus.
Fructus minor 11. Paludani, Clus. ex. l. 2. c. 20.

II. Fructus est quatuor membranaceis folijs compositus nucleo orbiculari.
Fructus 17. navigat. Batav. Clus. ex. l. 2. c. 15.

III. Fruct. è multis fibris contextus spadiceus.
Fructus miscellaneus 6. Clus. ex. l. 2. 25.

IV. Fructus metæ figuram referens cineraceus

Fructus mior 3. Paludani, ad quem pro Balsami Peruani fructu missus, Clus. ex. l.2. c.20.

V. Fructus juli figuram quasi exprimens cineraceus, grana spadicea continens.

Fructus miscellaneus 8. Clus. ex. l.2. c.25.

VI. Fructus Brasil. ex fusco cinereus acidus.

Fructus secundus Gareti, Clus. ex. l.2. c.17.

VII. Fructus Quittensis.

Fructus ad Dysenteriam, Monardi, Lugd.

Fructus varij.

I. Fructus in Bali Insula, sub terra juglandis magnitudine sed durior & oleaginosior, quo ad cibos condiendos utuntur: Linsc. p.3 Ind. or. c.39.

II. Fructus purpureus alij sapore: par 6. Ind. Orient. c. 54.

III. Cautior fructus frequenter cibis adhiberi solitus, uberrimè in Guinea provenit: par. 4. Ind. Or. 8.

IV. Gato Gambar, fuctus olivis aut Arecæ similis in Cambaja, qui dentium dolori medetur, par. 4. Ind. Or. 8.

V. Jalave Malays, arboris fructus glandis magnitudine, quē infirmi potiunculis miscent, l.c.

VI. Javanos fructus in Bantan: part. 3. Ind. Orient. 35.

VII. Indiamas fructus in Guinea: part. 6. Ind. Or. 19.

VIII. Lucumas fructus in India, quem nihil aliud quam lignum esse dissimulatum ajunt: Joseph. Acosta l.4. c.26.

IX. Madian, Main, Corassani, ex civitate Dachen importantur, ad acuendam gulam & ebrietatem facilius ciendam: par. 4. Ind. Or. 8.

X. Tianco, fructus copiosè in Malacca, quem tusum cum liquore bibunt, quoties malè habent: l.c.

SECTIO TERTIA.

AROMATA.

NUX MYRISTICA; MACIS ET MACER; CASSIA SIVE CANELLA; CINAMOMUM; TAMALABATRUM SIVE FOLIUM; BETHRE sive Tembul; Caryophylli Aromatici; Piper; Cubebæ; Fagara; Mango; Amomum & Amomis; Grana Paradisi & Cardamomum.

NUX MOSCHATA.

Nux Moschata, quæ veteribus Græcis cum sua Maci incognita fuit at recentioribus μοσχοκάρυον vel καρύον ἀρωματικὸν dicitur: forte Nux Indica, in suffimento moscato Aëtij.

I. Nux moschata fructu rotundo.

Chrysobalanos Galeni quibusdam.

Comacum Theophrasti & Cinnamum Caryopon Plinij, Guilandino.

Nux Bandensis, Jausibant Arab. Avicennæ.

Mux myristica. Matth. Cast. Lugd. qui & Acostæ figuram in appen habet, Clus. ex.

Nux muscata, Lac. Lon. Ad. Lob. ico. Frag.

Nux moschata, Cord. hist. Lob. (cui & odorata & aromatica) Cæs. Tab. Acostæ.

Nux aromatites, quæ incolis Palla & lapatri, Garz. Linsc. Ind. Orient. p.4. c.22.

Arbor in Insula Banda quæ nucem & macim profert, Pyri magnitudine, folijs laurinis, latioribus brevioribus: fructus cortice denso, ut in nostris Nucibus tegitur, cui alter tenuior reticulatus, rubescens subest, qui Macis dicitur. Fructus cum utroq; cortice muria conditus adfertur: quem & Saccharo condiunt & externum corticem in capitis affectib. commendant. In Java majore, ex nucib. Conservas & confectiones, & tam ex nucib. quam folijs, oleum conficiunt.

Sic aliam in planis, quę ad nos adfertur, aliam in montanis provenire scribunt, à cujus fructu cum vix maturescat, saltem Macis adimitur.

II. Nux moschata fructu rotundo parvo.

Nux moschata humilis & fructu pusillo in Moluccis, Acostæ.

Nux aromatites infructifera in Moluccis & Zeilan, Garziæ.

III. Nux moschata fructu oblongo.

Nux moschata mascula vel major, Cord. hist.

Nux moschata mas oblongior, Lob.

Nux myristica mas, Clus. exot.

IV. Macis Officinarum.

Macis dicitur cortex alter tenuis rubescens, à Maceris Græcorum similitudine, qui aëri expositus paulatim flavescit.

Macer,

Fructus exoticus 3. Clus. ex l.2.c.24.

X. Fructus oblongus arcuatus fuscus.

Fructus 1. è navigat. Batav. Clus. ex l.2.c.15.

XI. Fructus oblongus fuscus splendens.

Fructus 1. Simonis Tovar Coxco cypore, id est nux sive osiculum Cypote, Clus. ex.l.2.c.18.

XII. Fructus oblongus cineraceus nervis crassis.

Fructus 3. Parduyni, Clus. ex. l.2.c.22.

XIII. Fructus oblongus cineraceus acidulus.

Fructus 12. & Oregioella, ex quo Cacao potionem conficiunt, Clus. ex. l.2.c.16.

XIV. Fruct. oblongus cortice flavo spadiceo.

Fructus 13 à Gareto, Clus. ex. l.2.c.16.

XV. Fructus oblongus lobum referens niger.

Fructus 13. Gareti, Clus. l.c.

Fructus pyriformes.

I. Fructus pyriformis major rugosus niger, binis cellulis distinctus.

Fructus exoticus 1. Clus. ex. l.2.c.24.

II. Fructus pyrifor. minor spadiceo cinereus.

Fructus exoticus 2. Clus. ex. l.2.c.24.

Fructus orbiculares & rotundi: & ovales tuberculis obsiti.

I. Fructus orbicularis fuscus tuberculis obsitus.

Fructus 2. Parduyni è Guinea, Clus. ex. l.2.c.22.

II. Fructus orbicularis cineraceus tribus foraminibus donatus.

Fructus 8 à Gareto, Clus. ex. l.2.c.16.

III. Fructus rotundus flavus tuberculis obsitus, linea eminentiore transversa.

Fructus peregrinus 4. Clus. ex. l.2.c.30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

IV. Fruct. rotundus flavus tuberculis obsitus.

Fructus peregrinus 5. Clus. ex. l.2.c.30. & tab. alt. Lugd. Tab. Ger.

V. Fructus ovalis ex fusco subrubens tuberculis mucronatis obsitus.

Fructus 5. è navigat. Batav. Clus. ex. l.2.c.15.

VI. Fructus olivæ osiculum referens tuberculis obsitus.

Fructus minor 6. Paludani, Clus. ex. l.2.c.20.

VII. Fructus oblongus cineraceus durus tuberculis exasperatus.

Fructus 1. Plateau, Clus. ex. l.2.c.19.

VIII. Fructus cordis formam referens, fuscus tuberculis inæqualis.

Fructus minor 2. Paludani, Clus. ex. l.2.c 20.

IX. Fructus subrotundus rugosus, ater.

Nux peregrina 1. Clus. ex. l.2.c.13.

X. Fructus Frago similis.

Garnitre fructus parvus & subtilis fragi similitudine, qui globulorum vicem supplet, Linsc. p.3. Ind. or. 21.

Fructus angulis donati.

I. Fructus orbicularis fuscus trifidus granis refertus.

Fructus miscellaneus 5. Clus. ex. l.2.c.25.

II. Fruct. rotund. inæqualis cineraceus saxeus.

Fructus 6. Camiri Indis, ex navig. Batav. Clus. ex. lib.2. cap.15.

Fructus peregrinus 2. Eid. l.2.c.29.

Nucis est magnitudine, putamine saxea duritie, nucleo albo amygdalino.

III. Fructus Brasilianus inæqualis semine fusco fervido.

Fruct. 1. à Gareto Aratucon dictus, Cl. ex. l.2.c.17.

IV. Fruct. angulosus cineraceus cortice fibroso.

Fructus miscellaneus 2. Clus. ex. l.2.c.25.

V. Fructus in gibbum extuberans cortice reticulato villoso.

Fructus peregrinus reticulato corio ex Guinea, Clus. ex. l.2.c.11.

VI. Fructus niger in duas partes separabilis acidiusculus.

Fructus 10. à Gareto, Clus. ex. l.2.c.16.

VII. Fructus avellanæ magnitudine putamine velut in duas partes diviso.

Fructus peregrinus 4. Clus. ex. l.2.c.29. Lugdun. Tabern. Ger.

VIII. Fructus subrotundus cineraceus duplici angulo.

Fructus 9. è navig. Batav. Clus. ex. l.2.c.15.

IX. Fructus triangularis fuscus.

Fructus minor 4. Paludani, Clus. ex. l.2.c.20.

X. Fruct. pentagonus tuberibus inanis obsitus

Fructus minor 9. Paludani, Clus. ex. l.2.c.20.

XI. Fructus oblongus pentagonus fuscus.

Fructus 2. è navigat. Batav. Clus. ex. l.2.c.15.

XII. Fructus cristatus spadicei coloris.

Fructus 11. è navig. Batav. Clus. ex. l.2.c.15.

Fructus diversarum figurarum.

I. Fructus in orbem convolutus fuscus.

Fructus minor 11. Paludani, Clus. ex. l.2.c.20.

II. Fructus est quatuor membranaceis folijs compositus nucleo orbiculari.

Fructus 17. navigat. Batav. Clus. ex. l.2.c.15.

III. Fruct. è multis fibris contextus spadiceus.

Fructus miscellaneus 6. Clus. ex. l.2.25.

IV. Fructus metæ figuram referens cineraceus

Fructus

Fructus mior; Paludani, ad quem pro Balsami Peruani fructu missus, Clus. ex. l.2. c.20.

V. Fructus juli figuram quasi exprimens cineraceus, grana spadicea continens.

Fructus miscellaneus 8. Clus. ex. l.2. c.25.

VI. Fructus Brasil. ex fusco cinereus acidus.

Fructus secundus Gareti, Clus. ex. l.2. c.17.

VII. Fructus Quittensis.

Fructus ad Dysenteriam, Monardi, Lugd.

Fructus varij.

I. Fructus in Bali Insula, sub terra juglandis magnitudine sed durior & oleaginosior quo ad cibos condiendos utuntur: Lins. p.3 Ind. or. c.39.

II. Fructus purpureus alij sapore: par 6. Ind. Orient. c. 54.

III. Cautior fructus frequenter cibis adhiberi solitus, uberrimè in Guinea provenit: par. 4. Ind. Or. 8.

IV. Gato Gambar, fuctus olivis aut Arecæ similis in Cambaja, qui dentium dolori medetur, par. 4. Ind. Or. 8.

V. Jalave Malays, arboris fructus glandis magnitudine, quē infirmi potiunculis miscent, l.c.

VI. Javanos fructus in Bantan: part. 3. Ind. Orient. 35.

VII. Indiamas fructus in Guinea: part. 6. Ind. Or. 19.

VIII. Lucumas fructus in India, quem nihil aliud quam lignum esse dissimulatum ajunt: Joseph. Acosta l. 4. c. 26.

IX. Madian, Main, Corassani, ex civitate Dachen importantur, ad acuendam gulam & ebrietatem facilius ciendam: par. 4. Ind. Or. 8.

X. Tianco, fructus copiosè in Malacca, quem tusum cum liquore bibunt, quoties malè habent: l.c.

SECTIO TERTIA.

AROMATA.

NUX MYRISTICA; MACIS ET MACER; CASSIA SIVE CANELLA; CINAMOMUM; TAMALABATRUM SIVE FOLIUM; BETHRE sive Tembul; Caryophylli Aromatici; Piper; Cubebæ; Fagara; Mungo; Amomum & Amomis; Grana Paradisi & Cardamomum.

NUX MOSCHATA.

Nux Moschata, quæ veteribus Græcis cum sua Maci incognita fuit at recentioribus μοσχοκάρυον vel κάρυον ἀρωματικὸν dicitur: forte Nux Indica, in suffimento moscato Aetij.

I. Nux moschata fructu rotundo.

Chrysobalanos Galeni quibusdam.

Comacum Theophrasti & Cinnamum Caryopon Plinij, Guilandino.

Nux Bandensis, Jausibant Arab. Avicennæ.

Mux myristica, Matth. Cast. Lugd. qui & Acostæ figuram in appen. habet, Clus. ex.

Nux muscata, Lac. Lon. Ad. Lob. ico. Frag.

Nux moschata, Cord. hist. Lob. (cui & odorata & aromatica) Cæs. Tab. Acostæ.

Nux aromatites, quæ incolis Palla & lapatri, Garz. Linsc. Ind. Orient. p.4. c.22.

Arbor in Insula Banda quæ nucem & macim profert, Pyri magnitudine, folijs laurinis, latioribus brevioribus: fructus cortice denso, ut in nostris Nucibus tegitur, cui alter tenuior reticulatus, rubescens subest, qui Macis dicitur. Fructus cum utroq; cortice muria conditus adfertur: quem & Saccharo condiunt & externum corticem in capitis affectib. commendant. In Java majore, ex nucib. Conservas & confectiones, & tam ex nucib. quam folijs, oleum conficiunt.

Sic aliam in planis, quę ad nos adfertur, aliam in montanis provenire scribunt, à cujus fructu cum vix maturescat, saltem Macis adimitur.

II. Nux moschata fructu rotundo parvo.

Nux moschata humilis & fructu pusillo in Moluccis, Acostæ.

Nux aromatites infructifera in Moluccis & Zeilan, Garziæ.

III. Nux moschata fructu oblongo.

Nux moschata mascula vel major, Cord. hist.

Nux moschata mas oblongior, Lob.

Nux myristica mas, Clus. exot.

IV. Macis Officinarum.

Macis dicitur cortex alter tenuis rubescens, à Maceris Græcorum similitudine, qui aëri expositus paulatim flavescit.

Macer,

Macer, officinarum Macis, Cord. in Dioſc.
Macis, veterum Macer ſeu medius nucis moſch. cortex, Cord. hiſt.
Macis, Ad. Garziæ, Acoſtæ, Frag.
Macer, Tab. qui cum fructu pingit.
Bunapalla & Jaifol incolis, Garziæ, Linſc. Ind. Oriental. part. 4. cap. 22.
Macis Javanenſibus Maſſa & Fœlien, Linſcot. Ind. Orient. part. 2. c. 22.
Beſhaſe Arab. Avicennæ cui odoratæ nucis involucrum eſt.
Nucum myriſticarum flos, 4. par. Ind. Or. c. 21.

MACER VETERUM.

Macer Veterum, cortex eſt arboris ſui nominis, res à Maci recentiorum planè diverſa: de quo ſic Dioſcor. l.1.c.110. μακὶρ, cortex eſt è Barbaria advehi ſolitus, ſubflavus, craſſus & guſtu per quam aſtringens: & Plinius lib.12.c.8. Macir ex India (Galenum ſe. utus) advehitur, cortex rubens, radicis magnæ, nomine arboris ſuæ. Arbor Ulmo multò major in India Orien. ali. præſertim in Provincia Malabar. Acoſta.

Macer & Macir, Taliſafar radicis cortex, Avic.
Macer, arbor dyſenteriæ, à radicis corticis uſu & arbor ſancta, Acoſtæ, Lugd in ap.
Cortex Xylocaſsiæ facie, Ad. Lob. ico.
Macer veterum, C uſ. exot. l.4. c.4.
Macer Græcorum verum, ignotum putat Garz.
Macer veterum, Macir officinarum cenſent, Cord. in Dioſc. & hiſt.
Macer veterum eſt alter cortex craſsior nucis moſchatæ, Cæſalp.
An idem.
Cortex ad alvi profluvia in novo orbe, Monar.
Arbor contra fluxum, Caſt.
Cortex ad dyſenteriam, Lugd.
Anonymos arbor in novo orbe folijs cordis figura, Frag.

CASSIA SIVE CANELLA ET CINAMOMUM.

Κασία ſive κασία, παρὰ τὸ κάσαι, quaſi κοσμῆσαι, διὰ τῆς εὐοσμίας τὰς αἰσθήσεις. Κασίας Dioſcoridi l.1.c.12. complura ſunt genera, quæ circa aromatiferam Arabiam gignitur: habet autem ſarmentum craſsi corticis, folia verò piperis: primum locum habet γίζιρ roſarum odorem ſpirans: 2. ἄχυ indigenis, mercatoribus Alexandrinis daphnitis, odore vinoſo: 3. μοσυλῖτις βλαστὸς, moſyleticus germen: reliqua viles habentur, ut quæ ἀσυφήμων, nigra injucunda: & ea quæ κιττὼ ἢ δάφνη vocatur: eſt & quædam ψευδοκασία illi ſimillima, quæ neq; acris neq; aromatica, & corticem medulla cohærentem habet, &c.

Κινναμώμου plura genera Dioſc. l.1. c.13. regionum in quibus naſcuntur nominibus deſignata: excellit quod μόσυλον dicunt, quod ſimilitudinem aliquam habet cum Moſylitide caſsia, & quæ recens colore nigrum ex vinoſo in cinereum vergens, nodoſum, colore rutæ, aut cardamomo proximum eſt, hujus genera quinq; recenſet.

Fabuloſa varia & incerta, de Caſsia & Cinamomo à veteribus Græcis & Latinis, ob longas & difficiles navigationes ſcripta ſunt. Hinc Dioſ. ſcribit Caſsiam eſſe virgulta craſsi corticis, piperis folijs: Cinamomi verò deſcriptionem prorſus omittit. At Theoph. Caſsiam & Cinamomum, magnitudine Viticis, multos ramos lignoſos habere. Plin. l.12. c.19. Cinamomum dixit fruticem eſſe duorum cubitorum altitudine amplisſimum, palmiq; minimum: Caſsiam fruticem eſſe trium cubitorum amplitudine. Galenus 1. Antid. arcam Romam delatam è Barbarorum regione tradit, longitudine cubitorum quatuor cum dimidio: & licet Caſsiam & Cinamomum diverſas arbores eſſe ſtatuat, ſcribit tamen Caſsiam ſæpe in Cinamomum tranſmutari: ſic Cinamomi ſurculos, Caſsiæ prorſus perſimiles. Genera Caſsiæ eadem Galenus quæ Dioſcor. recenſet: item Cinamomi ſex à Dioſcor. etiam declarata. Theophr. 6. hiſt. 2. & Plinio Caſsiæ duo duntaxat genera ſunt, candidum & nigrum. Recentiores, qui judicio valent, Cinamomum officinarum vulgo Canella dictum, legitimam antiquorum Caſsiam dicunt: cujus genera a Dioſcor. & Galeno tradita, apud Mercatores qui magnam copiam habent internoſci poſſunt. Et in compoſitionibus Græcorum Xylocaſsiam, id eſt Caſsiam ligneam ſive Caſsiam odoratam poſtulantibus, Canella noſtra adhibenda: in Mauritanorum enim Medicamentis, Caſsia fiſtula purgatrix intelligenda.

I. Cinamomum ſive Canella Zeilanica.
Caſsia, Cinam. & Canella orientalis, Monard.
Cinamomum, i.e. lignum odoratum quaſi Amomũ ex Sina, Canella & Caſsia idem ſunt, Garz.
Darſini Avicennæ & Arabibus, quod Perſis Lignum Sinenſe ſonat.
Canella legitima, Matth. Lugd. Acoſtæ.
Caſsia, Ang. Lob.

Cinamo-

Cinamomum, Lac.
Cinamomum & Caſsia unius plantæ cortices, Guil. the.
Cinamomum & Caſsia Græcorum, Ad.
Cinamomum Seylenſe, Linſcotto Ind. Orient. part. 2. c. 16. & par. 4. c. 19.

Arbor in Zeilan frequens oleæ magnitudine, folijs forma ad Citri folia accedentibus, fructu rotundo exiguis olivis ſimili. Canella eſt ſecundus & interior arboris cortex, in tubulos convolutus, qui ſingulo triennio adimitur, & ab exteriore cinerea pellicula, qua obductus eſt, repurgatur: In Canarijs etiam Inſulis Cinamomi nulla eſt penuria, 3. part. Ind. Or. c. 5.

II. Cinamomum ſive Canella Malavarica & Javanenſis.
Canella ignobilior, Garziæ.
Caſsia veterum forte, Cluſ. ex.
Canella in ſylvis Malabar, Acoſtæ.
Cinamomum Malabaricum, Canella de Mato, ſeu ſylv. cinamomum, Linſc. Ind. Orien. par. 4. c. 19. & figura 17.
Cinamomum ſylv. Canella de mare, 2. par. Ind. Orient. c. 13.

Cortice eſt enodi cinereo in Malavar & Java: & ut Acoſta, fructus oleæ baccis par oſsiculum continens, qui fructus ſeſsili parte, parvo calice præditus eſt.

III. Cinamomum ſive Canella Peruana.
Canella in America, quæ calices & glandes Suberis modo fert, quam ſui generis arborem, non Canellam eſſe, Garzias ſcribit.
Canella Peruana quam Gomara, Auguſt. Cararate, Petrus Cieca, & ex his Cluſ. notis in Garziam proponit.

Canella novi orbis Monardi, cui Caſsia, Cinamomum & Caſsia lignea, unius arboris cortices ſunt, & ſola loci varietate, altera alteram præſtantiorem facit: itaque Caſsiam & Cinamomum ſolis nominibus differre aſſerit.

Hujus fructum, qui parvo pileo ſimilis, ſua latitudine Taleri Germanici amplitudine æquat, in uſu eſſe ſcribit.

IV. Cinamomum ſive Canella tubis minoribus alba.
Canella alba quorundam, Cluſ. ex.

Duplex eſt: altera majoribus, longioribus & craſsioribus tubis: altera tubis tenuioribus & minoribus: Idem habet,
Canellam albam è radice: &
Canellam albam ex arbore.
Lignum aromaticum Monardi, Lugdun. Caſt. Frag. Cluſ. ex.
an Aſcopo, arbor lauro ſimilis, cujus cortex calidus & acris eſt, in Inſul. Virgin. deſcript. vel Ind. Occid. par. 1.

V. Cinamomum craſsiore cortice.
Xylocaſsia, Ad. Lobel. qui an Pſeudocinamomum Dioſcoridis ſit, dubitat, Lugd.

VI. Caſsia lignea fuſca aromatica.
Xylocaſsia ſubnigra, Lob. belg. & ico.
an Caſsia Syringitis, vel Syringis Cinamomo cognata, Cord. in Dioſc.
an Caſsię genus, quod Galeno referente, junior Andromachus, Caſsiam fiſtulam nominavit, quia inanis & cava & craſsi corticis, cujuſmodi in vulgari Cinamomo frequentiſsimè conſpicitur.

VII. Cinamomum ſeu Caſsia craſsior, quæ præter odorem & ſaporem in officinis occurrit, Pſeudocaſsiam eſſe non temerè quis dixerit.

VIII. Cortex cinereus acri ſapore.
Cortex eriophorus, Cluſ. ex. l. 4. c. 5.

Cinamomum veterum.

Cinamomum veterum, à Caſsia ſive Canella diverſum eſſe volunt, cujus ſe tres ſurculos vidiſſe Cluſius aſſerit, qui recti, ſed non enodes, cortice tenui, ſubcinerei coloris, jucundi & ſuavis guſtus, acrimonia linguam vellicante: lignum verò inodorum & inſipidum.

Galenus primus de Antidot. Caſsiam quæ Zizir cognominatur, adeo Cinamomo ſimilem ſcribit, ut ejus loco divendita fuerit: & pro qualibet Cinamomi parte, duas Caſsiæ adhiberi poſſe.

TAMALAPATRUM SIVE FOLIUM.

Μαλάβαθρον ἢ φύλλον, Latinis ſimiliter Malabathrum & Folium ſimpliciter, & Folium Indicum dicitur, Dioſ. l. 1. c. 11. μαλάβαθρον, inquit, nonnulli Nardi Indicæ folium eſſe arbitrantur, odoris quadam cognatione decepti: peculiare genus eſt, quod in paludibus Indicis gignitur: folium, id eſt, quod lentis paluſtris modo aquæ innatat, radicem non habens, &c. Et Plin. l. 12. c. 26. dat & Malabathron Syria arborem folio convoluto, arido colore: mox ſubjungit: in paludib. Indiæ gigni tradunt, lentis modo oderatius croco, nigricans ſcabrumq;

quodam salis gustu: minus probatur candidum. Quibus verbis Plinius diversa Malabathri genera proposuisse videtur: at Dioscorides unicum. Sed quid velint, non assequimur: nostrum enim non innatat aquis, sed in procera arbore, procul ab aquis in Cambaya nascitur, secundum Garziam: at Linsc.4.par. Ind.Or.c.39. arbor est mediocris magnitudinis, quæ non nisi ad fluminum ripas aut lacus enascitur, in omni quidem India vulgaris, præcipue tamen in Cambaya: folij odor qui Caryophyllorum, quare aliqui malè Caryophyll. folium esse putant.

Cadegi Indi, id est, folium indum, Arabib.
Folium Indi Seplasiariorum, Trag.
Malabathr Mat.(cui & Folium) Lac.Lob.Tab.
Cassiæ folium, Cord.in Diosc.
Cassia aromatica folium malè, nec Cinamomi folium, nec Malabathrum, Cord.hist.
Malabathrum, Folium, & folium barbaricum, res differentes sunt, Ang.
Malabathrum & Folium, medicamenta duo sunt, Guil.the.
Tamalapatra, ex qua voce corrupta Malabathrum, Garz Clus.Lugd.
Folium nostrate, Malabathrum est, Ad.
Folium Indicum Acostæ, Cast.Frag.
Folium Indum vocatum, Tembul Avicen.Cæs.
Folium Indum, incolis Tamalapatra.
Figuræ: fructus glandis exiguæ effigie adpingitur à Clus.Lobel. & Lugd. quem Fructum Canellæ quorundam, alijs Tembul convolvuli in India nomine à Cortuso, Clusius, uti in notis in Garziam monet, accepit: qui tamen Malabathri nostri fructum esse suspicatur.
Huc referantur
Folia saporem Garyophyllorum referentia, in Insula St.Maria, ad littus Madegascar: part.3. Ind.Orient. c.12.

BETRE SIVE TEMBUL.

Betre Mallaccensium volubilis modo arbores scandens, fructu lacertæ caudam æmulante.

I. Tembul pro Tambul, Avicennæ.
Betre.Garz.Frag.Lugd qui in append. figuram Clusij habet.
Betre sive Betle, Aloys.Cadamusto, Clus.ad Gar.
Bere'l, Lud. Romano, Odovardo Barbosa.
Betel, Cast Betele, Acost.
Betle vel Betre, Tab.
Betelle sive Betre, Linsc.4.par.Ind.Orient. c.16. & figura 14.
Sunt qui Folium Indum putant, ut Barbosa: & Amatus utrumq. confundit, cum Betre folio acutiore & teneriore sit.
Hoc Indi Orientales perpetuò mandunt, apud quos in maritimis regionibus provenit: at in Malaca Vitis modo seritur, & additis pedamentis, Hederæ modo se sustinet.
II. Kaate, ex hujus arboris ligno pastillos concinnatos cũ Betelle comedunt: Linf.p.4.I O.16.

CARYOPHYLLUS AROMATICUS.

Fructus qui καρυόφυλλον sive καρυόφυλλος, (i.e. si verbum verbo reddas, Nucifolium, cum quo tamen similitudinem nullam habet) Latinis Caryophyllum & Caryophyllus dicitur: a Germanis & Gallis, Clavus nominatur, quod clavi modo capitatus sit. Hujus, nec Diosc or. nec Galenus meminisse videntur, licet Serapio Galenum falsò citet, forsan rectius Aeginetam, vel Sethi nominaturus. Apud Pl l.12.c.7. hæc leguntur: est etiamnum in India Piperis grano simile, quod vocatur Garyophyllon grandius fragiliusq. Verùm hunc Plinij, aliqui κώμακον Theoph.9.hist. esse putant: Comacum, inquit ex India & Arabia deportatur, ad unguenta idoneum est.

I. Caryophyllus aromaticus fructu oblongo.
Caryophyllon, ipse frutex. Ægin.Sethi.
Charunfel, Arabibus.
Caryophylli Matth.Lac.Ludov.Romano, Maximiliano Transylvano de Moluc. Tab. qui & Matthioli & Clusij figuram (à Clusio tamen improbatam) exhibet.
Caryophyllus Cord.hist.Ad.Cast.Cæs.qui Carpesium Q Medici suspicatur.
Caryophyllon sive Garyophyllon, Arabibus & plerisq; Indis, Calafur, in Maluccis Chanque, Garz.
Chamke in Maluco Insulis, in quibus solis nascuntur, Linsc.4.par. Ind.Orient.c.12.
Caryophylla arbor quæ Arabibus Siger: fructus, Carnuful, Acostæ.
Caryophylli, Lob.Linscot.l.c.
Caryophylli aromatici, Lugd. cui etiam in append. Caryophyllus Acostæ.
Caryophyllus florens & Caryophylli veri, Ger. cum utraq; Tabern. figura.

Arbor

Arbor est, nostris Malis, aut Pyris non minor, folijs venosis: & ut Linscottus, Lauri similibus, (mea verò ad Pyri folia accedunt) non ita angustis & oblongis, ut Lobelius, Tabernæmontanus, Gerardus ex Clusij editione prima pinxere, & Lugd. suæ figuræ, ex Matthiolo desumptæ, folium adposuit: sic fructus non sparsim ramis inhæret, ut Acosta, & ex eo Lugd. in append. pinxere, sed extrema parte bacillis oblongis insident, ut Clusius in notis postremis ad Garziam, Acostam, & exot. lib. 1. pinxit: qui demum in Auctario ad exot. lib. Caryophyllorum ramulum cum fructus rudimento, florem nondum expletum sustinente, & eo qui primum formari incipit, exhibet. In Maluccis ut etiam Makian & Tidore fructifera: in Zeilan, infructifera gignitur: & in Ambona insula summa diligentia nunc colitur, ut ad curas posteriores Clusij plenius habetur. Hos rectè siccatos subflavescere, & ut nigriores evadant infumari, & ex recentibus aquam destillatione elici, & cum Sacchara Electuarium confici, Linscottus l. c. scribit. Fructus qui in arbore remanentes crassiores fiunt, & quos Javanenses magis expetunt, dicuntur

Caryophylli mares, Avicennæ.

Caryophylli maturi seu majores, Cord. hist.

Antophylli, Lob. Lon. Tab. Ger. Linscot.

Antophylli apud Nicolaum, Cæs.

Sic fructus qui ab arbore decutiuntur & maximè expetuntur, aliqui

Flores Caryophyllorum vocant, cùm fructus rudimentum sint:

Caryophyllus immaturus aut minor, Cord. histor. Ita pediculi oblongi, à quibus flores dependent, festucæ Cordo, alijs Fusti, Lusitanis Bastan, dicuntur.

II. Caryophyllus albus spurius.

Clusius in auctario ad lib. exotic. Solani Beladonnæ, aut ei congeneris flores suspicatur: hoc Caryophylli quoque nomine à J. Pona Veronâ accepimus.

III. Caryophylli odore fructus exoticus.

Fructus caryophyllum olens avellanæ magnitudine, Garziæ, Fragoso.

Fructus avellanæ nucis magnitudine, cujus folia Garyophyllos odore referunt, in Baya: par. 3. Ind. or. 15.

IV. Caryophyllus aromaticus fructu rotundo.

Garyophyllon, Plinij.

Amomum quorundam, Clus. exot. l. 1. c. 17.

V. Fructus fuscus formâ caryophylli aromatici majoris.

Fructus 7. ex navigat. Batavor. Clus. ex. l. 2. c. 15.

P I P E R.

Piper, πέπερι Græcis, Arabibus Fulfel & Fulful dicitur. Dioscoridi lib. 2. cap. 182. arbor brevis, quæ fructum oblongum instar siliquæ profert, &c. & Plinio lib. 12. cap. 7. Piperis arbores Juniperis nostris similes sunt, & semina à Junipero distant parvis siliquis.

Genera: Dioscorides (& cum eo Galenus) eandem arborem & longum & candidum & nigrum proferre, & sola maturatione differre credidit: quæ pleraque & Plinius habet: quæ cùm falsa sint, hic non adscribemus. At Theoph. 9. hist. 22. piperis genera duo: unum rotundum Ervi modo, cute carneq; constans sicuti lauri bacca, subrubrum: alterum oblongum, nigrum semina parva papaveris continens, quod altero longè validius. Verum Piper ad arbores, potissimum Fausel seritur, quas circumvolvendo conscendit, folijs latis non serratis, Betre similibus, fructum habens racemosum, semper virentem, donec perfectè maturuerit: alia tamen est quæ Piper album, alia quæ nigrum fert, tam parva inter arbores differentia, quanta inter Vites, quæ uvam nigram vel albam profert, quamvis Ludovic. Romanus arborem quæ album profert proceriorem, crassiore caudice, majoribus folijs esse dicat. & Piper longum, non plus cum illis similitudinis habet, quam faba cum ovo.

I. Piper rotundum nigrum.

Piper nigrum, Matth. Lac. Cast. Garz. Frag. Clus. exot. Lugd. qui in Append. Acostæ fig. habet, & insuper, Arborem piperiferam ex Theveto, Tabern. Linscotto in Arabia, Filfil; in Java, Sahang. 4. part. Ind. or. c. 18. & fig. 15.

Piper rotundum nigrum, Cord. hist. Adv. Cæs.

Piper nigrum in Calecut, Ludov. Romano.

Piper rotundum Hippocratis, Garz.

Grana perpetuo virent, at Decembri & Januario, ubi maturari incipiunt, sensim nigrescunt: & hoc vulgatissimum est, cùm albi proventus rarior sit: cùm viride est, ab indigenis sale & aceto conditur.

Quid sibi velit Matthiolus cum sua figura, quam & Cast. Lug. Tab. & Ger. habent, non assequimur. de qua figura sic Guilandinus scribit: Si frutex ille Piper est, vel etiam Amomum, ut

alij

alij somniant, parum aberit, quin vulgare Ribes, vel Piper, vel Amomum esse possit.

II. Piper rotundum album.

Piper album, Matth. Lac. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. Cast. Lugd. Tab. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Piper rotundum album, Cord. hist. Adv.

Piperis alterum genus, quod in Taprobana Molaga vocant, Lud Romano.

Piper alterum candidum, Cæs.

Sabanh pute seu piper album, reliquis paulo exilius, in Sunda: part. 4. Ind. or. c. 8.

Hoc crassiore est grano, nequaquam rugoso & acriore.

III. Piper longum orientale.

Piper longum, Matth. Lac. Cord. hist. Adv. Lob. Garz. Frag. Clus. ad Garz. & exot. lib. 1. cap. 20. Linscotto & Javanensibus Pepileni.

Piper longum Orientale, Cast.

Macropiper minus, Tab.

Hujus arboris facies longè alia existit, Linscoto, non autem Clusio.

IV. Piper longum Occidentale dimidij pedis longitudine.

Piper, Monardi.

Piper longum Occidentale, Cast.

Piperis longi genus in India occidentali, Cæs.

Macropiper majus, Tab.

Piperis longi genus ex Carthagine, Frag.

Piper longum incolis Chiabe dictum, Linsc. 4. part. Ind. Orient. fig. 20.

Hoc priore longius, acrius & veluti ex multis granulis compositum.

V. Piper longum angustissimum ex Florida.

Piper longum, Felfel, Alpino.

Plantula peregrina, Clus. ex. l. 4. c. 11.

VI. Piper oblongum nigrum.

an Piper longum, Diosc.

Habzeli & Piper Nigrorum, Serapioni.

Piper Æthiopicum, Matth. Lob. Cast. Lug. Tab. Crone & Granum Anescen Avicennæ, Ang.

Carpesium, Cord. hist.

Piperis aliud genus Æthiopicum, Frag.

Amomum officinarum nonnullarum & longa vita, Lob. ico.

VII. Piperi similis fructus striatus.

Haernia Serapionis.

Fructus cap. de Mungo additus, forte Negundo, Clus. ad Garz.

Mungo similis fructus, Lugd.

Caryophyllus Plinianus sive Negundo, Imper.

Negunpo, Garziæ, Acostæ, Fragoso: mas procul aspicienti Sambuco similis: fœmina folijs populi albæ similibus: fructus utriusque piperi similis & acris.

VIII. Lobus Æthiopico piperi similis, Clus. ex. l. 3. c. 16.

IX. Piper abortivum.

Dioscor. l. 2. c. 182. reperitur etiam quoddam in genere nigri, nutrimenti defectu, cassum seu inane & leve, quod βρέχμα vocant.

Bresma sive Brasma, Cord. hist.

An exoticus fructus 4. ex Valachia, Clus. exot. lib. 2. cap. 22.

X. Piper inane.

Piper quod lingua Malavarica à Canara nomen sumpsit, Garz.

Piper Canarynum, Frag. Lugd. Linscot. 4. part. Ind. orient. c. 18.

Hoc cæruleum est, intus cavum, in cujus spacio granula quædam continentur, quod pauperculæ plebis usibus cedit: quare Canarynum, i. e. rusticanum vocari solet; & propter vilitatem, ad exteros non effertur.

XI. Piper racemosum caudatum ex Guinea.

Amomum, Ang.

Piper caudatum, Adv. quod pimenta del rabo Lusitanis, Clus. ad Garz. Frag Lugd.

Piperis nova species, Imperato.

Pimento del Rabo, Linsc. 4. part. Ind. or. fig. 15.

CUBEBÆ; FAGARAS; MUNGO.

Quas Cubebas officina vocant, Actuarius καρπησιον. Arabes Cubebe & Quabebe nominant: cujus arbor folijs est Piperis sed angustioribus, simili modo in altum repens, cujus fructus & forma & magnitudine piper referunt.

I. Cubebæ vulgares, nec Arabum Cubebæ, nec Galeni Carpesium, Matth.

Cubebæ, Lac. Cord. hist. Garz. Acostæ, Frag. Lugd. Cast. Tab. Linsc. 4. par. Ind. or. c. 29.

Cubebæ Græcorum καρπήσιον, Lon.

Cubebæ officin. Piper rotundum, Theop. Piper simpliciter Hippocrati cui & Myrtidanum, Guiland.

Cubebæ officinarum, Adv.

Cubebæ vulgo, Amomi fructum putarim, Cæs.

Hæ à Javanensibus, nunquam nisi prius aqua decoctę vendũtur, ne apud exteros quoq; plantentur.

II. Cubebis affinis Fagara major.

Fagaras

Fagaras Avicennæ, Clus.in Garz.Lob.
Fagara, Cast.Tab.Lugd.Linscot.4.part.Ind.or. c.7. & fig.18.
Fagara major, Imperato.
III. Cubebis affinis Fagara minor.
Fagara minor, Imperato.
IV. Fructus niger Coriandro similis.
Mungo, Garziæ.
Messe Avicennæ pro Mex.
Mens, Bellunensi.

AMOMUM ET AMONIS.

Amomum, Græcis ἄμωμον, & Arabibus Hamana sive Hamanus, & Constantinopoli in mercatorum officinis Amama nominatur. Dioscoridi l.1.c.14. parvus frutex est, in uvæ modum suopte ligno in seipsum convolutus: florem habet parvum ceu Leucoium: folia verò Bryoniæ similia. Differentias verò facit ratione loci, Armeniacum præstantissimum: Medicum infirmius: Ponticum racemosum, fructu plenum & odore nares feriens. Et Plinio l.12.c.13. Amomi uva in usu est Indica vite labrusca, uti alij existimavère, frutice myrtuoso palmi altitudine, carpitur q; cum radice &c. addit: est & quæ vocetur Amomis, minus venosa atque durior, ac minus odorata: quo apparet aut aliud esse, aut immaturum colligi. At sic Dioscorides: Sunt qui Amomum, herba simili quæ ἀμωμὶς dicitur, adulterent, sed quæ & modica sit & fructu careat. Theoph.9.hist.7. Amomum alij ex Media alij ex India cum Nardo advehi narrant. Verum aly Rosam Hiericunticam: alij Cubebas: alij Piper racemosum: alij Piper Aethiopicum: alij quid aliud esse volunt. Vide & Adversar. auctores.

I. Amomum racemosum, quod verum credimus Amomum, Martinelli & Ponæ, de quo Nicol. Marogna Medicus Veronensis librum Latinè scripsit, quem Doct. Franciscus Pona Italicum dedit.
Amomum spurium, Clus.exot.auctario.
Fructus 5. è Walachria, Clus.exot.l.2.c.22.
Amomum verum Ponæ, Clus.cur.post. & ibidem sub Amomo.
II. Amomum spurium foliosum.
Amomum, Clus.ad Garz.Lugd.Tab.
III. Amom.arborē, folijs bryoniæ florib.violæ pingit CastorDurantes, sed quid sit ignoramus.
IV. Amomis, Clus.ad Garz.Lugd.Tab.

GRANA PARADISI ET CARDAMOMUM.

Cardamomum, Græcis καρδάμωμον (quasi Nasturtium suave) Arabibus Cordumeni nominatur. quod Diosc.l.1.c.5. non descripsit, sed solum quibus in locis optimum nascatur, his verbis expressit: Cardamomum optimum est. quod ex Comagine, Armenia, Bosphoroq; devehitur: in India quoque & Arabia provenit: eligitur, quod est frangenti contumax, plenum, occlusum & caput odore tentans. gustu acre & subamarum. Plinio l.12.c.13. Simile his (Amomo & Amomidi) & nomine & frutice Cardamomum, semine oblongo. &c. Et licet Dioscorides, Galenus & cæteri Græci, unius tantum meminerint, Plinius tamen quatuor genera fecit: viridissimum ac pingue, acutu angulis: proximum è ruso candicans: tertium brevius atque nigrius: pejus tamen varium, odorisq; parvi. Est autem Cardamomum aroma Indorum culinis familiare, carnem quam elixant condientes, quod frumenti modo provenit, & ocymi plantam ferè æmulatur.

I. Grana paradysi officin. cujus folia (quæ ut & Nucis moschatæ à D. Clutio Amstelrodamo accepimus) sub Melegueta in Prodromo descripsimus.
Cardamomum majus, Matth. Lon. Lac. (cui etiam Cardamomum hortense) Cast.Lugd.
Grana paradysi, Cord.in Diosc.
Mellegetta seu Cardamomum piperatum, Eid. histor.
Milleguetta, Adv.Lob.
Malaguetta Garziæ (cui & Combazbange, Avicen.) & ad Clus.cur.post.
Cardamomum primum, Cam.ep.alterum, Cæs.
Cardamomum Arabum majus, Tab.
Grana paradysi seu Meligettas, Lins.par.3.c.14.
Hoc Cardamomi minoris loco aliqui utuntur & Melegeta dicitur. propter similitudinem, quam cum Melicæ semine habet.
II. Granis paradysi sive Mellegetæ affinis fructus.
Fructus 14. sive Melegueta spuria, Clus. exot. lib.2 cap.15.
III. Cardamomum majus officinarum.
Saccolaa Arabum, aut Sacoule Avicennæ, Elachi Mauritanis.
Cardamomum medium, Matth. Lonic. Castor. Lugdun.
Cardamomum majus, Cord. in Dioscor. (cui

Heyl Arabum) & hist. Cluſ. ad Dod. Linſcot. 4. part. Ind. orient. c. 25.
Cardamomum majus vulgare, Adv. Lob. Cluſ. in Garz. Tab.
Cardamomum, Garz. Frag. ſecundum. Cam. ep.
Avicennæ duum generum, alterum Saccolaa quebir, id eſt, magnum: alterum Saccolaa ceguer, id eſt minus.
IV. Cardamomum medium: Adv. & Lob. Tabernæm.
Cardamomum mediocre, Cord. hiſt.
V. Cardamomum ſimpliciter in officinis dictum.
Cardamomum minus, Matth. Lac. Lonic. Adv. Lugd. Tab. Linſcot. l. c.
Cardamomum verum, Ang.
Cardamomum minus, Cord. in Dioſc. & hiſt. cui & Helbane Arabum.
Cardamomum minus vulgare, Lob. Cl. in Garz.
Cardamomum primum, Cæſ. tertium, Cam. ep.
VI. Cardamomum minimum: & Lob. Tab.
Cardamomum quartum, Cam. ep.

SECTIO QUARTA.

RHUS; COCCONILEA SIVE COGGYGRIA; SORBUS; AZEDARAETH; FRAXINUS; NUX JUGLANS; NUX AVELlana, ſive Corylus; Caſtanea; Fagus; Quercus; Robur; Quercus excrementa; Viſcum; Phellodrys; Suber; Smilax Arcadum & Ilex.

RHUS.

Ῥοῦς & Hippocrati ῥόος, à coccineo acinorum colore dicitur: ῥοῦς enim ἐρυθρὸν interpretantur, unde ruſſus vox Latina: Rhus, inquit Dioſc. lib. 1. cap. 147. quam aliqui Erythron, id eſt rubrum vocant, fructus eſt (ῥοῦς βυρσοδεψική) rhois coriaria, ſic vocata, quòd coriarij eâ utantur ad coria ſpiſſanda: eſt verò arbuſcula binûm cubitorum, in qua folia oblonga ſubrubentia, per ambitum Ilicis modo ſerrata: fructus autem racemulis ſimilis, denſus, terebinthini magnitudine, quadantenus latus, cujus corticoſa tunica ambiens perutilis eſt. At Plinio lib. 24. cap. 11. Rhus qua Erythros appellatur, frutex eſt, & hujus ſemen aſpergitur pro ſale obſonijs. Verùm Plinius malè à Rhoë coriariorum diſtinguit: de Theophraſti Rhoë vide in Viburno.

I. Rhus folio Ulmi.
Rhus, Matth. Ang. Cord. in Dioſc. Lac. Lugd. Tabernæm.
Rhus coriaria, Dod. ut: Ger. & deſc. Virgin.
Rhus, Rhus veterum, coriaria, obſoniorum & Sumac, Bellon.
Rhus obſoniorum, Ad. Lob. Cæſ. Cam. Cluſ. hiſt. Sumach Arabum, Lon. Caſt. Rauvvolff.
Rhus obſoniorum, ſive rubrum, ſive culinarium, ſive coriariorum, idem ſunt: cujus ſeminis tunica externa, quæ ſapore acido eſt, vice ſalis condimentis aſpergebatur.
II. Rhus anguſtifolium, ſub Sumach anguſtifolio in Prodromo deſcribitur.
III. Rhus myrtifolia Monſpeliaca.
Rhus Plinij exiſtimatus Monſpelij, Geſn. hort.
Rhus Plinij myrtifolia Monſpelienſium, Adv. Lob. ico.
Rhus ſylveſtris Plinij, Lob. Dod. Lugd.
Rhus myrtifolius, Tab. Cam. Cæſalp.
Rhus Plinij nonnullorum, alij Driophanon ejuſdem lib. 27. cap. 9. arbitrantur.
IV. Rhus myrtifolia Belgica.
an Myrtus nemoralis & Dryophanon Plinij, Ruell.
Elæagnus lacus Orcomenij Theophraſt. Bellon. cult.
Rhus ſylv. Plinij, Dod. gal.
Chamælæagnus Dod. ſed melior figura in editione Belgica.
Gagel Germanorum & Myrtus Brabantica quibuſdam, Adv. Lob. vel Belgarum, Eid. Adv. parte altera.
Elæagnus Cordij, Lob. ico.
Rhus ſylv. altera, Lugd.
Rhus herba Plinij, Cluſ. hiſt.
Plinius l. 24. c. 11. nec Rhus inquit, Latinum nomen habet, cum in pluribus modis veniat: nam

nam & herba est sylvestris, folijs myrti, cauliculis brevibus, quæ venena & tinea pellit, & frutex coriarius appellatur, subrutilus, &c.
Variat folijs aliquando latioribus, aliquando longè angustioribus: aliquando foliorum Arbuti instar crenatis, ut Rostochio, nomine Rosmarini Septentrionalium, seu Myrti nostratis, à Doct. Backmeistero accepimus.

COCCONILEA SIVE COGGYGRIA.

Κοκκονιλέα apud Theophrastum 3. hist. 16. habetur. ubi plerique κοκκυμηλέα legunt, & Gaza, Prunum transtulit: de qua, ubi de κομάρῳ καὶ ἀνδράχνῃ (Arbutum & Portulacam Gaza reddit) egisset, subjungit: his folio similis arbor parva, quæ hoc proprium habet, quod fructus in lanuginem abeat: hoc enim de nulla alia arbore audivimus: Plin. l. 13. c. 22. Coggygriam legit: nam cum Andrachnen delineasset, subjicit: similis & Coggygria folio, magnitudine minor, proprietatem habet fructum amittendi lanugine, pappum vocant, quod nulli alij arborum evenit (imo Salici, Populo & Nerio similiter contingit) Verum & Plinij Cotinum lib. 16. c. 18. esse volunt, de qua sic: est in Apennino frutex, qui vocatur Cotinus ad lineamenta, modo Conchilij colore insignis. Sane Allobroges Rhu vocant, & cortice (sicut & Austriaci circa Viennam) coria spissant: etiam ad pannos luteo colore tingendos utuntur: imò è radicibus pannos rubro colore inficiunt, Anguillara notante.

Cotinus, Mart. Ang. Gesf. hor. Cast. Cam. Tab.
Cotinus coriaria, Dod. Eystet. coriarius Plinij, Ger. Rhus, Turn.
Coccigria, forte Barba Jovis Plinij, Gesf. hor.
Cotinus Plinij, Rauvvolf.
Coccigria Theophrasti, Ad. Lob.
Coggygria Plinij, Clus. pan. & hist. Tab. Ger. uterq; bis pingit sub Coccygria & Cotino Plinij.
Coggygria Theophrasti, Cotinus Plinij, Lugd.
Scotanum vulgo, Cæsalp.

S O R B U S.

Sorbus arbor ὂα ἢ ὂυ nominatur Dioscor. l. 1. c. 137. qui non descripsit: at Theoph. 3. hist. 12. Sorbi folium totum prolixo nervaceoque pediculo constat, pinnis similia e lateribus exeunt perinde ac si id unicum folium sit ad nervosum usque pediculum, tanquam in lacinias divisum: omnibus in postremo pediculi folium impar prominet, ambitu serrata, nec in extremum tam acutè mucronata, sed rotundiora: florem racemosum habet ex una veluti clava ex multis parvis & albis constantem: fructus quoque, cum magnus ejus proventus est, racematim coit, &c.

Sorborum genera (eidem) duo sunt, fœmina fructifera, mas sterilis (& 3. hist. 3. sylvestris maturior urbanâ est) fructu differt, quod alia orbiculatum, alia ovatum ferant: distans & succis: nam orbiculati magna ex parte odoratiores sunt & dulciores: ovati, sæpè acidi & minus odorati. At Plinio l. 15. c. 21. Sorbis quadruplex differentia: alijs enim rotunditas Mali, alijs turbinata pyri, alijs ovata species, ceu malorum aliquibus: odore & suavitate rotunda præcellunt: cæteris vini sapor: quartum genus torminale appellant.

I. Sorbus sativa.
Sorbus, Brunf. Trag. Dod. ut: Ang. Lac. Cord. in Diosc. Gesf. hor. Lon. Lugd. Tab. Ger.
Sorbus domestica, Matt. Ad. Lob. (qui Ostriam Theoph. l. 3. c. 10. suspicatur) Cast.
Sorbum ovatum, Fuch. Tur.
Sorbus legitima, Clus. pan. & hist.
Sorbus esculenta, Cam.
II. Sorbus sylv. folijs domesticæ similis.
Fraxinea arbor, Trag.
Grosser Mehlbaum/ Eid. Lon.
Sorbus sylvestris, Matth. Lugdun. Cast. Taber. Gerard.
Fraxinus bubula, Dod. gal.
Fraxinus aucuparia, Gesf. col.
Ornus, Ruell. Gesf. frac. Dod. Portæ.
Sorbi prima species, Tur.
Sorbi 5. genus aucuparium, Cord. in Diosc.
Sorbus sylv. alpina, Ad. Lob. Cæs.
Sorbus aucuparia, Bello. Clus. pan. & hist. Thal. aucupalis, Cam.
Sorbus torminalis, Lugd.

A Z E D A R A E T H.

Azedaraeth Avicen. l. 2. c. 17. arbor est nota, habens fructū similem Nabach (i. e. Loto) & nominant eam in Recbi, arborē Myrobalanor. & est ex magnis arborib. Hanc esse eam quam subjecimus plures existimant.

Arbor fraxini folio flore cæruleo.
Pseudosycomorus, Matth. Cast. Tab. Eyst.
Sycomorus Italorum male, Cord. in Diosc. Gesf. h.
Perlaro, falso Sycomorus Italorum, Bellon. cult.
Azedaracht Avicennę, Gesf. hor Rauvvolf. cui & Astergir Rhasis, incolis Zenselacht.

Azeda-

Azedarach, Dod.
Azedarac, Lotus alba Pelicerio, Cluſ. hiſp. & hiſt. Camer.
Laurus Græca Plinij & Myxus alba, Geſ. hor.
Zizypha candida Monſpel. Lob. Ger.
Zizyphus alba Matthioli, Lugd.
Tuber, Zizypha Columellæ videtur forte & Plinij, Cæſ.

Plinio lib. 15. cap. 14. de Malorum generibus agenti Tuberum duo genera: candidum & à colore ſericum dictum: penè peregrina ſunt, in uno Italiæ agro Veronenſi naſcentia, quæ lanata appellantur: lanugo ea obducit, &c. ex his Plinij verbis quid colligas?

Ex nucleis precatorios globulos Monachi conficiunt, hinc arbor de gli patre noſtro, Italis: Gallis verò, arbor Sancta dicitur.

Variat folijs, quæ in Italica laciniata, in Gallica ſolum crenata ſunt, quod herbarij Lugd. auctor, duplici figura demōſtrare voluiſſe videtur.

F R A X I N U S.

Fraxinus, μελία arbor nota eſt inquit Dioſcor. l. 1. c. 198. Theophraſtus 3. hiſt. 11. deſcripſit, ejusq; genera duo fecit: unum excelſum, procerum, ligno candido, nervoſo, molliore, criſpiore, magis enodi. Alterum humilius, minus augeſcens, ſcabrius, durius & magis flavum. Et Plinius l. 16. c. 13. inquit, Græci fraxini duo genera fecêre, longam, enodem: alteram brevem, duriorem fuſcioremq;, laurinis folijs. Alij ſitu diviſêre: campeſtrem enim criſpam eſſe: montanam verò ſpiſſam.

I. Fraxinus excelſior.
Fraxinus prior & βουμελία (Fraxinus bubula Gazæ) Theophraſto.
Fraxinus bumelia, Plinio & Bellon.
Fraxinus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Geſ. hor. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Tab. Lugd. Caſt.
Fraxinus prima, & major, Anguil.

Theophr. monet Ideos exiſtimaſſe fructu & flore carere: ferre tamen in ſiliqua fructum minutum nucis modo, qualem Amygdalæ, guſtu ſubamarum: ferre & quædam alia οἰβρύα, veluti muſcos, ut Laurus: cæterum denſiores & magis compactos, globoſos, non aliter, quam Platani pilulas. Sane globoſos hos muſcos, unà cum fructu hiſt. Lug. pingit, qui circa Veris initium obſervantur: qui veluti ex muſco glutinoſo impenſius reſiccato concreti videntur: Sic Camer. mas floret nigris racemis ſeu granulis, ſed fructum non fert, qui abſq; fructu, ut juglandiū juli decidunt: quare Thal. alia ſterilis, alia frugifera.

Fructus ipſius ſive ſemen, Ornogloſſum & Lingua avis dicitur, Anguil. alijs fructus Fraxini: alijs lingua paſſeris: alijs anſeris. Avicenna inter medullas computat.

Ex fraxino haſtæ, menſę, vaſa & utenſilia multa fiunt: fiunt & pocula, ex quibus ſi quis aſsidue bibat, lienem extenuari ajunt: cujus nomine & corticis decoctum quidam exhibent: quo etiam aliqui vice ligni Guajaci felici ſucceſſu utuntur, Cæſal. monente: addens ejus corticem internū, aquam, in qua maduerit, cæruleam reddere.

II. Fraxinus humilior, ſive altera Theophr. minore & tenuiore folio.
Fraxinus ſylveſtris, Columellæ.
Ornus, Bellon. cult. (cui & pumila fraxinus & ὀρεομελία) Lugd.

Triplicem Fraxinum facit Thalius: 1. Fraxinum paſsim naſcentem.
2. Fraxinum Fago ſimilem, Buchäſchen.
3. Fraxinum duram ſeu λιθόφλοιον, Steinäſchen.

III. Fraxinus rotundiore folio.
Ornus, Galli Preſſani lib. de re ruſtica.

IV. Lign. peregrin aquam cæruleam reddens.
Lignum ad renum affectiones & urinæ incommoda, Monard.
Lignum ad Nephritidem, Lugd.
Lignum in Nova Hiſpania repertum, Cæſ.
Lignum ex novo mundo Pyro ſimile, Frag.

V. Arbor Indica fraxino ſimilis, oleæ fructu.
Nimbo, Garziæ, Acoſtæ, Caſt. Lugd. Frag.

N U X J U G L A N S.

Nuces juglandes, Dioſcor. l. 1. c. 178. κάρυα βασιλικά, nonnullis περσικὰ dicuntur: & Theoph. 1. hiſt. 18. κάρυα, Nux Juglans, Perſica & Baſilica nuncupatur, quod è Perſide à regibus tranſlata ſit. Juglans verò quaſi Jovis glans: hinc Cloatius, Macrobio referente, Diuglandem primo vocatam ſcribit, quaſi Διὸς βάλανον. Arbor, καρύα: fructus, κάρυον dicitur, quod caput, πέρι τὰ ἄκρα, i. e. τὴν κεφαλὴν odoris gravitate offendat, ut Pl. l. 15. c. 22. habet: imo l. 17. c. 12. juglandis umbra capiti noxia: & l. 23. c. 8. aſſerit nuces juglandes Græcos à capitis gravedine ſic vocare. Genera: Pl. l. 15. c. 22. ſola differentia generum in putamine duro, fragiliore & tenui, craſſo, loculoſo. ac ſimpl. Addamus etiam in magnitudine & parvitate: quare recentiores 5. differentias potiſſimum notarunt.

I. Nux

I. Nux juglans ſive regia vulgaris.
Nux regia, Brunf. Cord. in Dioſc.
Nux juglans, Trago, Matthiol. Lac. Geſ. hor. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæſ. Caſt. Lugd. Tab. Cam.
Nux, Dod. gal.
Juglans, Fuch. Tur.

Has à duo cortice & frangendi mora, Moracias & Moracillas appellari Hermolaus tradit, & Lug. & quæ à putamine vix purgari poſſunt, Surdæ nominantur, Cæſalp.

Nuces regiæ maxima frequentia in Virginea habentur, eaq; duorum generum: unum forma & ſapore parum ab Anglicis differt, putamine craſsiore & duriore: alterum majus cortice ſcabro & duro, nucleo magno, dulci & oleaginoſo, ex quibus contuſis Lac conficiunt cum ſuis cibis miſcentes: harum arborum nonnullę octuaginta pedes longæ, part. 1. Ind. Occid.

II. Nux juglans fructu maximo.
Nuces caballinæ, Lugd.
Ex harũ cuppis, marſupia pueris geſtanda fiunt.

III. Nux juglans fructu tenero & fragili putamine.
Nuces juglandes cortice tenuiſsimo, Geſ. hor.
Molluſca & Perſica, Suevio poëtæ apud Macrobium: cum Tarentina eadem, aut proximæ naturæ, Lugd.

IV. Nux juglans bifera.
Harum & Plinius meminit, & in agro Patavino provenire Hermolaus aſſerit, Lugd.

V. Nux juglans fructu ſerotino.
Nuces S. Johannis, quia ante diem S. Johanni ſacrum, neq; folia, neq; nuces oſtendunt: cum verò id tempus adeſt par reliquis nucib⁹, quoad fructum & folia: harum Tragus meminit: Johan. Bauhinus circa Tigurum, Dalechampius circa Lugdunum obſervavit, Lugd.

VI. Nux juglans folio ſerrato.
Juglandis genus alterum, fructu teneriore & longiore, Cluſ. hiſt.

Arbores Indicæ Juglandi ſimiles.

I. Arbor Indica Mamei dicta.
Mamei arbor juglandis proceritate, folijs paribus, fructu duorum pugnorum, aliquando minore, Oviedo, Lugd.
Mamay, Gomaræ hiſt. Indicæ.
Mamei arbor Caſtaneę forma, fructu etiam maximi cydonij globum ſuperante, Scalig. Lugd.
Mamei arbor mediocris nucis magnitudine, fructu in Hiſpaniola rotundo, in continente longo, & craſsiore, Benzo Americ. lib. 4.
Mamei fructus, par. 6. Ind. Occid.
Mameyen fructus melocotones ſive Perſica æquant ſuperántve, Joſeph. Acoſt. parte 9. Amer. l. 4. c. 24. Alias dulces, alias acidi. Idem.

II. Arbor Indica folijs Juglandis, fructus nucis magnitudine.
Ambare, Garz. Acoſtæ, Frag.
Ambares, Caſt.

III. Fructui prædicto affinis.
Fructus Braſilianus 1. & 2. Cluſ. ex. l. 2. c. 7.

IV. Arbor Braſiliana juglandi ſimilis nucibus carens.
Copau, Ind. Occid. p. 3. c. 12.

V. Hobos, Pacayes ſive Guavas multi pro nuce juglande habuerunt: ſæpius transplantatas, nuces Hiſpanicis ſimiles gignere ajunt: part. 9. Ind. occid. l. 4. c. 26.

NUX AVELLANA.

Nuces avellanæ, κάρυα ποντικὰ ἢ λεπτοκάρυα, Dioſcor. l. 1. c. 169. id eſt, nux Pontica & tenuis dicitur: at Theophraſto 3. hiſt. 15. ἡρακλεωτικὴ κάρυα, nuces Heracleoticæ (quod ex Heraclea Ponti tranſlatæ) alijs Præneſtina & Avellanæ dicuntur. Avellanæ Plinio l. 15. c. 22. quas antea Abellinas, patrio nomine vocabant: in Aſiam Græciamq; è Ponto venère: & ideo Ponticæ nuces vocantur. At arbor Latinis Corylus dicitur. Theoph. 1. hiſt. 16. folia inſecta habet ut Ulmus & Robur: 3. hiſt. 6. quidam florere exiſtimant: 3. hiſt 7. ſed poſtquam fructus decidit, racemoſum quiddam vermis prægrandis magnitudine naſcitur, ex uno pediculo pingui: 3. hiſt. 8. julos nonnulli vocant, quod ex minutis ſquammis innumeris ordine nucũ pineæ conſtat, &c.

Genera: Sylveſtris eſt & urbana: ambæ bino genere conſtant, quædam enim rotundam, quædam oblongam nucem largiuntur: ſed urbanarum fructus candidior eſt, Theoph. 3. hiſt. 15.

I. Corylus ſativa fructu albo minore ſive vulgaris.
Nux avellana rotunda, alba, domeſtica, Brunf.
Nux avellana fructu rotundo, Matth. Lac. Cæſ.
Corylus hortenſis, Dod. gal. ſativa, Lon. Lugd. domeſtica, Cluſ. hiſtor.
Avellana domeſtica, Fuch. Tur.
Avellanæ tertium genus, Cord. in Dioſc.
Corylus domeſtica rotunda alba, Caſt.
Corylus perſimilis alno, Ad. Lob.

Nux avellana sive Pontica, Cam.
Corylus sativa rotundis nucibus, Lugd.
Fructus major est, & suavior sylvestri.

II. Corylus sativa fructu rotundo maximo.
Avellana urbana rotunda circa Lugdunum, Gesn. hort.
Avellana major Lugdunensis, Cam.

III. Corylus sativa fructu oblongo rubente.
Nux avellana domestica oblonga, rubra, Brunf. Matthiol.
Corylus sativa rubris oblongis nucibus, Trag.
Corylus hortensis fructu rubro, quæ nux Pontica veterum, Dod. gal.
Nux avellana urbana cute rubente, Eid.
Avellanæ urbanæ oblongæ rubicundæ Lombardicæ quibusdam, Gesf. hor.
Corylus domestica longa rubra, Cord. domestica oblonga, Clus. hist.
Corylus sativa nuce oblonga, Lugd.
Nux avellana fructu oblongo, Cæs.
Pontica nux hortensis, russa ut plurimum membrana, Cord. in Diosc.
Hæc præstantior, & tardius rotunda maturatur: hanc quæ fructu est oblongo etiam duplicem faciunt, cujus alterius nucleus rubra, alterius alba pellicula integatur.

IV. Corylus nucibus in racemum congestis.
Corylus Macedonica, Cord. in Diosc. Gesf. hor.

V. Corylus sylvestris.
Nux avellana sylvestris, Brunf. Matth. Lac. sive Corylus, Dodon.
Corylus sylvestris, Trag. Matth. Dod. gal. Gesn. hort. Lon. Lob. Cast. Lugd. Clus. hist.
Avellana nux sylv. Fuch.
Pontica nux in Corylo vulgari, Cord. in Diosc.
Corylus avellana, Tur.
Avellana Corylus sylv. Gesf. hor.
Fructu est minore, albidiore & rotundiore, quàm sativa sit.

VI. Avellana peregrina humilis.
Nux barbata Plinij lib. 19. cap. 1.
Avell. pumila Byzantina, Clus. pan. & hist. Ger.
Avellana Byzantina, Tab.
Variat fructu majore & minore.

VII. Avellana purgatrix.
Avellanæ purgatrices, Monar. Lugd. Frag. Clus.
Avellanæ purgativæ, Cæs.
Nuces purgantes, Tab. Ger.
Ben magnum Medicorum vulgo, Monard.
Ex novi orbis Insula S. Dominici adfertur.

VIII. Avellana Indica osculo trifido.
Avellanæ Indicæ 2. Matth. & Lugd. adpinxit.
Mehenbethene, Lob. Clus. ad Garz. (cui Nucis unguentariæ genus) Tab. Lugd.

IX. Avellanæ prædictæ affinis fructu spadiceo, velut in binas partes secto.
Fructus miscellaneus 7. Clus. ex. l. 2. c. 25.

X. Avellana quadrifida.
Avellana purgativa, Oviedo.
Fructus exoticus 6. Clus. ex. l. 2. c. 16.
Hic velut ex quatuor avellanis simul connexis lævibus & spadiceis constat.

XI. Nux purgatrix.
Fructus exoticus, 17. Clus. ex. l. 2. c. 16.

XII. Avellanæ Indicæ 3. genus, Matt. Lugd.
Avellana Indica 2. Clusij, secundum, Lugd.
Fructus exoticus 2. Clusij in Garz.
Fructus peregrinus 1. quem etiam pro Balsamo Peruana accepit, Clus. ex. l. 2. c. 29.
Balsama fructus, Lugd.

C A S T A N E A.

Castanea, Græcis κάστανα ἢ καστάνεια, à Castano Magnesiæ urbe: vel ut Stephanus scribit, Apuliæ, non procul à Tarento, unde advecta sunt. Fructus ejus σαρδιανοὶ βάλανοι, ἢ λόπιμα, ἢ κάρυα, ἢ Διὸς βάλανος, Diosc. l. 1. c. 145. i. e Sardianæ glandes, quod Sardib. eæ primum provenerint: lopima, à cortice crassiore, qui Græcis λέπος dicitur: Theoph. 3. hist. 3. & 4. Διὸς βάλανος, Gaza Nucem castaneam vertit: dicuntur etiam καστανικὰ κάρυα, nuces castanicæ, Diodoro: κάρυα εὐβοϊκὰ, κάρυον καστανικὸν, Διὸς βάλανον, distinctis locis Theophr. nominat.

Genera: antiqui plura fecere, nominibus plerisq; à locis unde importabantur, inditis, ut ex Plin. l. 15. c. 23. colligere est: à quo recensentur, Tarentina, figura plana: Balanitis, quæ rotundior & sponte prosilit: & Salariana plana est: Coralliana laudatior ipsa Tarentina: Metereana rubenti cortice. Sane fructus magnitudine & parvitate: item figurâ, cum quædam in ventrem magis crescant, quædam in longitudinem: & sapore, differunt.

I. Castanea sativa.
Castaneæ domesticæ, Matth. Cæs. Cast.
Castanea sativa grandis, Cord. in Diosc.
Castaneæ crassiores, Bellonio.
Castaneæ majores, Gesf. hort. Lugd.
At sativæ duplices sunt, grandiores quas Maronas vocant, quæ divitum mensas claudunt, quæ cineribus obrutæ igne coquuntur: sunt & minores.

II. Casta-

II. Castanea sylvestris, quæ peculiariter Castanea.
Castaneæ populares & coctivæ, Plinio.
Castanea, Brunf. Trag. Tur. Fuch Ang. Dod. ut: Gesn. hort. Guil. Lac. Lon. Adv. Lob. Tab. Ger.
Castaneæ minores, Matth. Lugd.
Castaneæ sylv. Cord. in Diosc. Cæs. Cast.

Hæ in aqua decoctæ pauperum jejunia saturant: & ex earum farina panis conficitur. Sic in Virginia Castanearũ magna quantitas est, & in Florida, sed Gallicis magis sylvestres: p. 2. Am.

III. Castanea humilis racemosa.
Castanea humilis, Joh. du Choul in hist. montis Pilati, Lugd.

IV. Castanea folio multifido.
Castanea equina, Matth. Dod. Ad Lob. Cast. Cl. pan. & hist. & hist. app. alt. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
an sit Myrobalanus folio heliotropij Plinij l. 12. c. 21. dubitat Cæsalpinus.

Ex Oriente primùm Constantinopolim, hinc Viennam, ubi provenit, delata: & quia equis anhelosis prodest, equina dicitur.

V. Castanea leporino reni similis.
Castanea Peruana, Clus. hist.

VI. Castanea purgatrix.
Castaneæ purgativæ, Monard. Cast.
Fructus cholagogus, Monard. Lugd.

Ex maritimis Nicaragua in Hispaniam delatus.

VII. Castanea ex Bali insula.
Fructus pyri magnitudine, castaneæ forma cortice tenui minus tamen aculeato, albicans, sapore jucundo, Ind. or. par. 3. c. 39.

VIII. Arbor Mexiocana fructu castaneæ coccifera.
Arbor finium regundorum, Scalig. & ex eo Lug. quia in fructu coccos, quo ad picturas utuntur, & in tabellis pictis, cum literas non habeant, agrorum facies, finesque prædiorum servant.
an Daburi, Clus. exot. l. 3. c 19.
Bixa Oviedi, Clus exot. l. 3. c. 20.

IX. Fructus peregrinus Castaneæ similis.
Gor fructus castaneæ similis sed amarus, Scalig. Lugdun.

FAGUS.

Fagus Theoph. 3. hist. 7. ὀξύα (Gaza Scissima vertit, quòd sit in laminas sectilis) cujus fructum 3. hist. 10. describit, lævem, glandeum, in calice echinato placido tamen & lævi non hispido ut Castaneas: illi tamen dulcedine & succo similem. Sed præter glandem etiam baccam parvam gignit, de qua sic Plinius l. 16. c. 16. Fagi glans nucleis similis, triangula cute includitur, &c. media parte folij, plerunque gignens superne parvulam baccam viridem cacumine aculeatam. Theophrasto 3. hist. 10. & 5. hist. 8. duplex est: altera montana candida: altera campestris, nigra: sed campestris minus utilis montanâ, quæ ad multa perutilis.

Fagus, Brunf. Trag. Matth. Anguil. Dod. ut: Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Cæs. Tab. Ger.
Oxya, Bellonio.
Oxya Græcorum, Fragus recentiorum, Gesn. de (lapid.
Ornus, Pandectario.

QUERCUS.

Quercus δρῦς Græcis: licet prisci Græci omne genus arboris δρυὸς nomine intellexerint, à verbo δρύω erumpo: sic Latini Glandis nomine, omnẽ fructũ complexi sunt, ut Jabolinus ait, exẽplo Græci sermonis τοῦ δρυὸς, apud quos omnes arborum species ἀκρόδρυα appellantur, ut παρὰ τοῦ δρυός, fiat dictio ἀκρόδρυα, quo verbo Cajus omnem fructum significari dixit. Quæ etiã glandis appellatione apud scriptores intelliguntur, à Græcis βαλανηφόρα vocantur: sed reverà δρῦς tantùm arborẽ glandiferam denotat, & præsertim Quercum. Glandem verò (ut habet Plin. l. 16. c. 6.) quæ propriè intelligitur, ferunt, Robur, Quercus, Esculus. Cerrus, Ilex, Suber: quámvis Roboris appellatione omnia genera contineri posse, Gaza censuerit: cum tamen Robur una solum species sit, quæ δρυὸς generi subjectæ sunt. Et Theop. 3. hist 9. Quercus genera sunt ἡμερὶς, αἰγίλωψ, πλατύφυλλος, φηγὸς, ἁλίφλοιος: Gaza sic vertit: Roboris genera habentur, placida, cerrus, latifolia, fagus, salsicortex, quam aliqui recticorticẽ vocant.

I. Quercus latif. mas, quæ brevi pediculo est.
πλατύφυλλος Idæorum & Maurorum, Theoph. latifolia, Plinio.
Glandiferarum arborum species tertia, Ang.
Platyphyllos mas, Lugd.

Glande est mediocri, calice tantùm pustulata scabritie asperato: sæpe ternis aut binis simul cohærentibus, raro unica, in summo ramorum prodeunte.

II. Quercus latifolia fœmina.
Platyphyllos fœmina, Lugd.

Hęc per omnia minor, folijs ob densas lacinias veluti crispis: glandib. interdũ senis aut quinis, sæpè ternis aut quaternis, rarò binis, rarissimè singularibus, calici firmiter adnexis. Verùm sępè penè rotundæ imperfectę calyci continuę repeiuntur, quemadmodũ in historia Lugdunẽsi pingitur.

III. Quercus latifolia perpetuo virens.
Quercus ubi Sybaris perſpicua, quæ nunquam folia demittit, Theoph.1.hiſt.15.
Quercus in Thurino agro, ubi Sybaris fluit, Plin.l.16.c 21.
Quercus in Apennino & Andium Gallicæ gentis agro, Lugd.
Folio præcedenti anguſtiore, infernè candicante, glande communiter unica, rarò gemina & aculeo magis pungente: quas Hiſpani ſub cineribus coctas, ſecundis menſis apponunt.
Quercus genus à noſtris diverſum, quod veteribus ignotum arbitramur, cujus glandes minoribus fabis haud ſunt majores: hæc Bellon.

IV. Quercus cum longo pediculo.
Hemeris Idæorum, Etymodrys Macedonum, Hemeris, Plinio; placida, Gazæ. (Theop.
Quercus, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Tur. Lon. Tabernæm.
Quercus vulgaris, Lob. Ger.
Quercus vulgaris, hemeris, Cord. in Dioſc.
Hemeris etymodrys, Lugd.
Huic peculiare, quod glans modo unica, modo gemina longo pediculo affixa dependeat.
Quercus latifoliæ ampliſsimæ circa Viennam Cluſius meminit, cujus omnes glandes è longis pediculis dependentes, quaſi viridi quadam excreſcentia, multis inæqualibus angulis prædita, incluſæ erant, quæ reſiccata gallarum modo firma & dura erat.
Querc. Pannonica latifolia, rectius Cerrus, Cã.
Sic Quercus prætaltæ & vaſtæ in inſula Virginea: & in Guayaquil ſingularis præſtantiæ & longiſsimæ durationis: Joſeph Acoſta l.4.c.30.

V. Quercus parva ſive Phagus Græcorum & Eſculus Plinij.
φηγὸς, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, Latinis ab eſca vel eſu, Eſculus, quòd fructus ejus dulcis ſit, ac ceu Caſtanea edulis, cùm cæterarum Quercuum fructus, ſuibus tantum ſapiat.
Quercus, ſive glandiferarum arborum 1. ſpecies, Ang.
Phegus, Quercus ſpecies, Cord. in Dioſc.
Eſculus veteribus Græcis πλατύφυλλος, Bellon.
Phagus eſculus mas & fœmina, Lugd.
Ilicis genus, quod in Hiſpania Enzinas vocant, Cæſalp.

VI. Quercus calice echinato glande majore.
Αἰγίλωψ Idæorum, Aſpris Maurorum, Latinorum Cerrus.
Cerrus, glandiferarum 2. ſpecies, Ang.
Ægilops ſive Cerris majore glande, Dod.
Quercus Ægilops, ſive præcelſa dicta Cerris Plinij, Adv.
Cerris Plinij majore glande, Lob.
Quercus altera, quæ Cerrus, Cæſ.
Cerris ſive Quercus 4. genus, Lugd.
Cerris Plinij 1. Tab.
Hiſce glandibus ad pannos atro colore inficiendos, gallarum vice utuntur.

VII. Quercus calice hiſpido glande minore.
Ægilops minore glande, Dod.
Cerris Plinij minore glande, Lob.
Cerrus Ægilops Theoph. Cluſ. pan. & hiſt.
Glandifera folio ſinuato deciduo tertia, vel Quercus 3. ſpecies quæ in Etruria Farnia, Cæſalp.
Haliphleos, Cerrus fœmina, ſive Quercus 5. genus, Lugd.
Huc referatur,
Quercus peregrina ſive Mauritanica grandiſsima glande, cujus ex Scaligero, Lugd. meminit.

VIII. Quercus Burgundiaca calyce hiſpido.
Quercus alia Bauhini, ſive Haliphlæos Sequanorum, Lugd. niſi eadem cum priore.

IX. Quercus pedem vix ſuperans.
Robur 5. Cluſ hiſt. hiſp. (at 7. in hiſt.) Tab.
Quercus humilis, Dod. Ger.
Quercus pumila fruticis ſpecie, fronde Ilicis molliore, Lob.

ROBUR SIVE QUERCUS GALLIFERA.

I. Quercus folijs molli lanugine pubeſcentib.
Robur primum, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Hujus altera ſpecies, quæ folio eſt minus amplo, & minore glande. (ne ferens.

II. Querc. gallam exiguæ nucis magnitudi-
Robur 2. Cluſ. hiſp. at 3. Eid. hiſt.
Galla, an Theoph. Fagus, Adv.
Galla major, Lob. & Dod. Galla, Caſt.
an Gallæ magnæ, quas Poma de Coquo nuncupant, Garziæ.

III. Quercus folijs muricatis, non lanuginoſis, gallâ ſuperiori ſimili.
Robur tertium, Cluſ. hiſp. (at quartum in hiſt.)
Galla major altera, Lob. (Tab.
Galla ſive Robur majus, Ger.

IV. Quercus folijs muricatis, minor.
Robur quartum, Cluſ. hiſpan. (at quintum in hiſt.) Tab.
Galla minor, Lob. Dod. Ger.

V. Quer-

V. Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis.

Robur humile, Clus. pan. at sextum, Eid. hist.

Quercus etiam miræ magnitudinis & amplitudinis reperiuntur in Septentrionali plaga Harcyniæ sylvæ, Plin. lib. 16. cap. 2. Quercus quæ Basileæ in D. Petri nemore est, Cardanus lib. 6. var. rer. cap. 23. Bellon. Lugdun. & etiam Gesnerus meminêre.

VI. Glans Virginea.

Fructus exoticus 11. vel glandis calix ex Wingaudecaovv allatus, Clus. exot. l. 2. c. 16.

an Mangummenauck, Virginiæ historiæ, quæ in cibum cum piscibus & carnibus cedit.

VII. Glandium vel baccarum quinque genera, quæ in diversis arboribus nascuntur.

1. Sagatémener. 2. Osamener. 3. Pummuckoner: ex his indigenæ oleũ dulce eliciunt: 4. Sapummener dictum, coctum Castaneæ est sapore, ex hac interdũ panem pinsunt: 5. Magũmenauck, glans est Querc. illius provinciæ: omnibus decoctis in cibis utuntur in Virginea, par. 1. Ind. oc.

VIII. Quercus lapidea.

Lithoxyla sive ligna lapidea Anglica, Ad. Lob.

Ligna lapidea, Lugd.

Lithoxyla ex Cerro, Clus. pan. & hist.

Verùm & Abies, Alnus, Ulmus montana & alia quoque ligna aliquando in lapidem mutantur, monente etiam Gesnero l. de lapidibus. Abietes integræ cum cortice in Elbogane tractu, in lapidem versæ, Agricola.

Fagus altitudine 170. ulnarum cum trunco, ramis, folijs, in saxo cinereo durissimo sub terra in valle Joachimica reperta: & ibidem ex Alno lapis, unde cotes fiant, arte conficere docet, Jo. Kentmannus lib. de fossilibus.

Quercinum lignum sub terra defossum, in cotem lapideam mutatum, manibus suis eruit Langius.

Arbores integræ petrificatæ, stantibus adhuc ramis, cortice, medulla ac radicibus, sæpissimè in Bohemiâ & vicinis locis subterraneis invenias, Agricola authore.

Narrat Porta l. 2. Magiæ natur. alicubi succum abundantem petrificum ab arborib. per radices & trunci poros exsugi: atq; radices ipsas, truncum, ramos, folia & flores in lapidẽ convertere.

Amnes & rivuli sunt in Anglia, ubi pali lignei, ridicce, aut conti, si immergantur, aliquot mensibus lapidescunt, imò ferè ferrescunt, &c. Adversar. quod in Pannonia quoque Clusius notavit. Sic in Tercera fons quoque, qui omnia vel illapsa, vel injecta, in solidissimum lapidem commutat, Linscot. 3. part. Ind. or. 6.

Similiter in Java majore affirmant incolæ, flumen præterlabi, in quod si ligna quæcunq; immergantur, ea in lapides mutari. 2. p. Ind. or. 22.

Et Plinio l. 2. c. 103. in Ciconum flumine & in Piceno lacu lignum dejectum, lapideo cortice obducitur: & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerunque durus adhuc integat cortex: Similiter in flumine Silaro, non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquæ.

QUERCUS EXCREMENTA.

Quercus præter glandem plurima alia gignunt, Theophr. 3. hist. 8. & Plinio lib 16. cap. 7. auctoribus. Galla Græcis κηκὶς dicta, fortè à κηκίω, id est fuligine: quod Gallarum, pannis nigro colore tingendis, magnus usus sit. Et licet Plinius l. 16. cap. 6. voluerit Gallam omnes ferre quæ & Glandem, Quercubus tamen magis peculiaris est, adeo ut Dioscorides lib. 1. cap. 146. Gallam Quercus fructum appellarit: quam Græci duplicem fecere: Dioscoridi altera ὀμφακῖτις, parva, tuberosa, gravis, nullo foramine pervia: altera plana, levis & perforata, quæ major est. Theophr. 3. hist. 6. altera candida & exigua, quarum aliqua non majores fabis evadunt: altera nigra, & magnitudinem mali nonnulla capessunt: & cap. 8. Quercus præter fructum gignit Gallam parvulam, atque alteram resinosam & nigram: & Plin. lib. 24. cap. 4. Gallæ genera facimus, solidam, perforatam: Item albam, nigram: majorem & minorem. Hîc notatu dignum, quod Matthiolus in comment. addit: majores Gallas illud peculiare sibi vendicasse, ut quotannis, aut annonæ fertilitatem, aut sterilitatem, aut pestilentem auram pranuncient: nam si integra rumpantur quæ perforata non sunt, aut musca, aut araneus exit: si musca evolat, futuri belli: si repat vermiculus, annonæ penuriæ: si currat araneus, pestilentium morborum præsagium esse. Gallarum genera, Tabern. & Gerard. quatuordecim proposuere. Tragus scribit, Quercus peculiare genus esse, quod Gallam ferat, nec in Germania provenire.

I. Gallæ maximæ orbiculatæ.

Gallarum 1. & 2. genus, Tab.

Gallæ ex Oriente: & Provinciales, Lugd.

Gallæ orbiculatæ, Gerard.

Harum aliæ sunt Orientales, aliæ Provinciales, & Illyricæ.

III. Quercus latifolia perpetuo virens.
Quercus ubi Sybaris perspicua, quæ nunquam folia demittit, Theoph. 1. hist. 15.
Quercus in Thurino agro, ubi Sybaris fluit, Plin. l. 16. c. 21.
Quercus in Apennino & Andium Gallicæ gentis agro, Lugd.

IV. Quercus cum longo pediculo.
Hemeris Idæorum, Etymodrys Macedonum, Hemeris, Plinio; placida, Gazæ. (Theop.
Quercus, Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Tur. Lon. Tabernæm.
Quercus vulgaris, Lob. Ger.
Quercus vulgaris, hemeris, Cord. in Diosc.
Hemeris etymodrys, Lugd.

Huic peculiare, quod glans modo unica, modo gemina longo pediculo affixa dependeat.
Quercus latifoliæ amplissimæ circa Viennam Clusius meminit, cujus omnes glandes è longis pediculis dependentes, quasi viridi quadam excrescentia, multis inæqualibus angulis prædita, inclusæ erant, quæ resiccata gallarum modo firma & dura erat.
Querc. Pannonica latifolia, rectius Cerrus, Cã.
Sic Quercus præaltæ & vastæ in insula Virginea: & in Guayaquil singularis præstantiæ & longissimæ durationis: Joseph Acosta l. 4. c. 30.

V. Quercus parva sive Phagus Græcorum & Esculus Plinij.
φηγὸς, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, Latinis ab esca vel esu, Esculus, quòd fructus ejus dulcis sit, ac ceu Castanea edulis, cùm cæterarum Quercuum fructus, suibus tantum sapiat.
Quercus, sive glandiferarum arborum 3. species, Ang.
Phegus, Quercus species, Cord. in Diosc.
Esculus veteribus Græcis πλατύφυλλος, Bellon.
Phagus esculus mas & fœmina, Lugd.
Ilicis genus, quod in Hispania Enzinas vocant, Cæsalp.
Folio præcedenti angustiore, infernè candicante, glande communiter unica, rarò gemina & aculeo magis pungente: quas Hispani sub cineribus coctas, secundis mensis apponunt.
Quercus genus à nostris diversum, quod veteribus ignotum arbitramur, cujus glandes minoribus fabis haud sunt majores: hæc Bellon.

VI. Quercus calice echinato glande majore.
Αἰγίλωψ Idæorum, Aspris Maurorum, Latinorum Cerrus.
Cerrus, glandiferarum 2. species, Ang.
Ægilops sive Cerris majore glande, Dod.
Quercus Ægilops, sive præcelsa dicta Cerris Plinij, Adv.
Cerris Plinij majore glande, Lob.
Quercus altera, quæ Cerrus, Cæs.
Cerris sive Quercus 4. genus, Lugd.
Cerris Plinij 1. Tab.
Hisce glandibus ad pannos atro colore inficiendos, gallarum vice utuntur.

VII. Quercus calice hispido glande minore.
Ægilops minore glande, Dod.
Cerris Plinij minore glande, Lob.
Cerrus Ægilops Theoph. Clus. pan. & hist.
Glandifera folio sinuato deciduo tertia, vel Quercus 3. species quæ in Etruria Farnia, Cæsalp.
Haliphleos, Cerrus fœmina, sive Quercus 5. genus, Lugd.
Huc referatur,
Quercus peregrina sive Mauritanica grandissima glande, cujus ex Scaligero, Lugd. meminit.

VIII. Quercus Burgundiaca calyce hispido.
Quercus alia Bauhini, sive Haliphlæos Sequanorum, Lugd. nisi eadem cum priore.

IX. Quercus pedem vix superans.
Robur 5. Clus. hist. hisp. (at 7. in hist.) Tab.
Quercus humilis, Dod. Ger.
Quercus pumila fruticis specie, fronde Ilicis molliore, Lob.

ROBUR SIVE QUERCUS GALLIFERA.

I. Quercus folijs molli lanugine pubescentib.
Robur primum, Clus. hisp. & hist.
Hujus altera species, quæ folio est minus amplo, & minore glande. (ne ferens.

II. Querc. gallam exiguæ nucis magnitudi-
Robur 2. Clus. hisp. at 3. Eid. hist.
Galla, an Theoph. Fagus, Adv.
Galla major, Lob. & Dod. Galla, Cast.
an Gallæ magnæ, quas Poma de Coquo nuncupant, Garziæ.

III. Quercus folijs muricatis, non lanuginosis, gallâ superiori simili.
Robur tertium, Clus. hisp. (at quartum in hist.)
Galla major altera, Lob. (Tab.
Galla sive Robur majus, Ger.

IV. Quercus folijs muricatis, minor.
Robur quartum, Clus. hispan. (at quintum in hist.) Tab.
Galla minor, Lob. Dod. Ger.

V. Quer-

V. Quercus humilis gallis binis, ternis aut pluribus simul junctis.
Robur humile, Clus. pan. at sextum, Eid. hist.
Quercus etiam miræ magnitudinis & amplitudinis reperiuntur in Septentrionali plaga Harcyniæ sylvæ, Plin. lib. 16. cap. 2. Quercus quæ Basileæ in D. Petri nemore est, Cardanus lib. 6. var. rer. cap. 23. Bellon. Lugdun. & etiam Gesnerus meminêre.
VI. Glans Virginea.
Fructus exoticus 21. vel glandis calix ex Wingaudecaovv allatus, Clus. exot. l. 2. c. 16.
an Mangummenauck, Virginiæ historiæ, quæ in cibum cum piscibus & carnibus cedit.
VII. Glandium vel baccarum quinque genera, quæ in diversis arboribus nascuntur.
1. Sagatémener. 2. Osamener. 3. Pummuckoner: ex his indigenæ oleũ dulce eliciunt: 4. Sapummener dictum, coctum Castaneæ est sapore, ex hac interdũ panem pinsunt: 5. Magũmenauck, glans est Querc. illius provinciæ: omnibus decoctis in cibis utuntur in Virginea, par. 1 Ind. oc.
VIII. Quercus lapidea.
Lithoxyla sive ligna lapidea Anglica, Ad. Lob.
Ligna lapidea, Lugd.
Lithoxyla ex Cerro, Clus. pan. & hist.
Verùm & Abies, Alnus, Ulmus montana & alia quoque ligna aliquando in lapidem mutantur, monente etiam Gesnero l. de lapidibus. Abietes integræ cum cortice in Elbogane tractu, in lapidem versæ, Agricola.
Fagus altitudine 170. ulnarum cum trunco, ramis, folijs, in saxo cinereo durissimo sub terra in valle Joachimica reperta: & ibidem ex Alno lapis, unde cotes fiant, arte conficere docet, Jo. Kentmannus lib. de fossilibus.
Quercinum lignum sub terra defossum, in cotem lapideam mutatum, manibus suis eruit Langius.
Arbores integræ petrificatæ, stantibus adhuc ramis, cortice, medulla ac radicibus, sæpissimè in Bohemiâ & vicinis locis subterraneis invenias, Agricola authore.
Narrat Porta l. 2. Magiæ natur. alicubi succum abundantem petrificum ab arborib. per radices & trunci poros exsugi: atq; radices ipsas, truncum, ramos, folia & flores in lapidẽ convertere.
Amnes & rivuli sunt in Anglia, ubi pali lignei, ridicce, aut conti, si immergantur, aliquot mensibus lapidescunt, imò ferè ferrescunt, &c. Adversar. quod in Pannonia quoque Clusius notavit. Sic in Tercera fons quoque, qui omnia vel illapsa, vel injecta, in solidissimum lapidem commutat, Linscot. 3. part. Ind. or. 6.
Similiter in Java majore affirmant incolæ, flumen præterlabi, in quod si ligna quæcunq; immergantur, ea in lapides mutari. 2. p. Ind. or. 22.
Et Plinio l. 2. c. 103. in Ciconum flumine & in Piceno lacu lignum dejectum, lapideo cortice obducitur: & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerunque durus adhuc integat cortex: Similiter in flumine Silaro, non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquæ.

QUERCUS EXCREMENTA.

Quercus præter glandem plurima alia gignunt, Theophr. 3. hist. 8. & Plinio lib. 16. cap. 7. auctoribus. Galla Græcis κηκὶς dicta, fortè à κηκὶς, id est fuligine: quod Gallarum, pannis nigro colore tingendis, magnus usus sit. Et licet Plinius l. 16. cap. 6. voluerit Gallam omnes ferre quæ & Glandem, Quercubus tamen magis peculiaris est, adeo ut Dioscorides lib. 1. cap. 146. Gallam Quercus fructum appellarit: quam Græci duplicem fecere: Dioscoridi altera ὀμφακῖτις, parva, tuberosa, gravis, nullo foramine pervia: altera plana, levis & perforata, quæ major est. Theophr. 3. hist. 6. altera candida & exigua, quarum aliqua non majores fabis evadunt: altera nigra, & magnitudinem mali nonnulla capessunt: & cap. 8. Quercus præter fructum gignit Gallam parvulam, atque alteram resinosam & nigram: & Plin. lib. 24. cap. 4. Gallæ genera facimus, solidam, perforatam: Item albam, nigram: majorem & minorem. Hic notatu dignum, quod Matthiolus in comment. addit: majores Gallas illud peculiare sibi vendicasse, ut quotannis, aut annonæ fertilitatem, aut sterilitatem, aut pestilentem auram prænuncient: nam si integræ rumpantur quæ perforatæ non sunt, aut musca, aut araneus exit: si musca evolat, futuri belli: si repat vermiculus, annonæ penuriæ: si currat araneus, pestilentium morborum præsagium esse. Gallarum genera, Tabern. & Gerard. quatuordecim proposuere. Tragus scribit, Quercus peculiare genus esse, quod Gallam ferat, nec in Germania provenire.

I. Gallæ maximæ orbiculatæ.
Gallarum 1. & 2. genus, Tab.
Gallæ ex Oriente: & Provinciales, Lugd.
Gallæ orbiculatæ, Gerard.
Harum aliæ sunt Orientales, aliæ Provinciales, & Illyricæ.

II. Galla oblonga: & Ger.
Gallæ ex Istria, Lugd.
Gallarum 3.4. & 5.genus, Tab.
III. Galla minor.
Gallarum 6.genus, Tab.
Galla viridis sive omphacicis, Ger.
IV. Galla galericulata: & Ger.
Excrementa duo fungum quodammodo exprimentia, Lugd.
Gallarum genus 12.13. & 14. Tab.
V. Galla angulosa.
Gallarum genus 7.8.9.10. Tab.
Galla viridis sive omphacitis, Ger.
VI. Galla umbilicata.
Excrementum umbilicatum, Lugd.
VII. Galla Brasiliana quinquangula.
Fructus miscellaneus 10. Clus. exot. l.2.c.25.

Alia Quercus Excrementa.

I. Ecrementum moro simile.
Συκαμινώδες Theoph. 3. hist. 8. specie mori, sed durum & fractu admodum difficile: quædam veluti mora fert, Plin. lib.16.c.7.
II. Excrementa pudendi virilis effigie.
Αἰδοιώδες sive colis effigiē repręsentans, Theoph. Veretrum, Lugd. (Lugd.
III. Excrementum tauri caput referens: & Ταυροκέφαλον durum & perforatum & tauri caput quodammodo æmulans, quod præruptum nuclei oleæ speciem intus ostendit, Theoph. Tauri caput imitantia, Plinio.
Gallarum genus undecimum, Tab.
Galla asinina, Ger.
IV. Pilulæ lanatæ: & Lugd.
πῖλον pilum quidam appellant: pilulæ sunt lanuginosę, molles, nucleum duriorem amplexę, quibus ad lucernas utuntur, Theoph. Pilulæ nucibus non absimiles, intus habentes floccos molles, &c. Plin.
V. Pilulæ capillatæ: & Lugd.
Σφαιρίον κόμην ἔχον, pilula comam habens, quæ inutilis Theoph. pilula alia inutilis cum capillo, verno tamen tempore mellei succi, Plin.
Bedeguaris effigie excrementum spongiosum & muscosum, Lob.
VI. Pilulæ in alis ramorum.
Σφαιρίον μασχαλιαῖον, in ramorum alis pilulam aliam gignit, sine pediculo, concavóq; sessilem & versicolorem, &c. Theoph. gignunt & aliæ ramorum pilulas, corpore, non pediculo, adhærentes, candicantes umbilicis, Plin.

Pilulæ sessiles, Lugd.
Capita multis squammis constantia, Clus. in Cerri historia: vide & Thalium in Quercu.
VII. Pilulæ è folijs convolutis.
Σφαιρίον φυλλικόν, pilula è folijs compressa & convoluta, Theoph. è folijs convolutæ pilulę, Plin.
Pilulæ foliosæ, Lugd.
an idem cum κάχρυ Theoph. 3. hist. 7. & Cachry Plinij lib.16. cap.8.
VIII. Pilulæ aquosæ: & Lugd.
Σφαιρίον ὑδατῶδες: super folijs tergo adhęrentem pilulā fert candidam, aquosam dum tenera est, in qua culices, & maturescens in modum parvę Gallæ durescit, Theop. in folio rubente aquosi nuclei, candicantes & translucidi, &c. Plin.
Ὀνονιώδες, Galeno.
Pilulæ asininæ, Trago.
Quercus vulgaris cum suis excrementis fungosis, Lob.
IX. Pumex quercinus.
Λιθάριον pumiceum lapillum quoque gignit, quanquam rarò: Theoph. aliquando & pumices gignit, Plin.
Pumex, Lugd.
X. Quercus excrementum villosum.
Σπλάγχνον, Diosc.
Φάσκον, Theoph. 3. hist. 9.
Panos arentes, muscoso villo canos è ramis dependentes, Plinius l.16. c.8. vocat.
Sphagnos & Bryon, Plin. l.12.c.23.
Splanchnon & Hypnum, Lugd.
Usnea, Arabum.
XI. Foliorum quercus gemmæ foraminulentæ.
XII. Coccus Quercuum.
Coccus cochlearum exilium in similitudine in Ciliciæ Quercubus, Diosc. l.4.c.48.
XIII. Verruca seu nodi Quercus.
XIV. Quercus albumen.
XV. Uva Quercina.
Uva Quercina à me inventa, quâ nihil pręstantius in dysentericis etiam deploratis, Encelius l.3. de lapid. c.51. vide & Schenck.
Uva Quercina in annosarum Quercuum truncis, Thal. in Quercu.
an Hypodrys fungus rubēs, ad Quercus radices: eodem modo quo Hypocistis sub Cisto pullulare solet, Solinander consil. sect.4. cons.24. & 25.
XVI. Boleti Quercus, qui è radicibus & circa radices gignuntur, Plin. l.16.c.8.

XVII. Quer-

XVII. Quercinum Agaricum vel Fungus. de Boletis & Fungo inter Fungos actum est. | XVIII. Quercus excrementum purgans: & Lob. obs.

VISCUM ARBORUM.

Viscum licet multis arboribus adnascatur, quia tamen in Quercubus optimum provenit, unde Jon poëta sudorem Quercus vocavit, idcirco Quercus excrementis illud subjungere lubet. Viscum ὁ ἰξὸς Aristotelis 1. gen. an. 1. dicitur, unde Latinum Viscus fluxit: ἰξία Theoph. 3. hist. 9. & 16. quod nomen commune, at Stelin Euboënsium, Hyphear Arcadum vocabulum esse scribit. Dioscor. l. 3. c. 103. ἰξὸς (sic glutinum quod ex eo fit appellat) è fructu quodam rotundo fruticis in Quercu nascentis, folijs buxo similibus conficitur, ἰξὸς quidam derivari dixerunt ab ἔχω significante κρατῶ, quasi ἰξὸς à futuro ἰξω.

Genera Visci: Plin. l. 16. c. 44. in abiete ac larice (pino Theophr.) Stelin dicit Euboëa, Hyphear Arcadia nasci scribit. Viscum autem in Quercu, Robore, Ilice, Pruno sylv. Terebintho, nec alijs (& alijs Theophr.) arboribus adnasci plerique: vide Theoph. 2. caus. 23. & hist. 16. At Dioscor. l. c. gignitur quoque in malo, pyro & plerisque alijs arboribus atque etiam apud fruticum quarundam radices reperitur. Quare recentiores observârunt in abiete, acere, betula, castanea, cerro, corylo, cotoneo, cynosbato, ilice larice, mespilo, nuce, olea, oxyacantha, oxycedro, pomo, populo nigra, pruno sylv. pyro domestica & sylv. quercu, robore, rosis, salice, subere, sorbo, terebintho & tilia. Veteres arbitrati sunt, Visci acinum a Turdo comestis, quod ad pulpam pertinet, concoqui: quod seminis est, incoctum ab alvo dejici, sistique in arboribus illis, in quibus isti quiescere consueverunt. Sed quasi cornua ex ossibus animalium: sic ex arboribus viscum educi, cum Scaligero exerc. 168. credimus.

I. Viscum baccis albis.
Viscus, Brunf.
Viscum, Trag. Matth. Fuch Dod. ut: Cord. in Diosc. Ang. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. (qui fruticem dicit) Clus. Cast. Tab. Ger.
Lignum Visci quercini & Lignum S. Crucis, Gentilis & Jacobus de partibus, vocant.
Quercinum omnes commendant: quidam & quod Castaneæ adnascitur, probant: quod verò malo ac pyro syl. ac domesticæ, penitus inutile scribunt: & ut Bellonius refert, nulla Quercus est inter montem Athon & urbes Ceres & Tricala, quæ Viscum non alat: & à rusticis Oxo nuncupatur: nam tenacissimum Viscum ex ejus baccis, quemadmodum Rhodienses ex fructu Sebesten conficiunt.
II. Viscum baccis rubris.
Viscum baccis rubris in oleis circa Hierusalem, Bellon. Cast. Lugd.
Viscum baccis purpureis, in olea, Clus. hisp. & hist. qui & Visci oxycedri meminit.
III. Viscum racemosum.
Viscum polycoccon, Cam. ep.
Hoc à vulgari solùm baccarum racematim cohærentium copia differt.
IV. Viscum latifolium fenis circulis utrinque insculptis.
Viscum Indicum, Adv. Lobel. Lugdun. Taber. Gerard.
V. Visci modo arboribus Indicis adnascens.
Peruviana alia Aloës facie, arboribus innascens Visci ritu, Ad. Lob. Lugd.
Planta Peruana Visco similis, Tab.
Viscum Peruvianum, Ger.

PHELLODRYS.

Quam φελλόδρυν Arcades nuncupant, natura est inter Ilicem & Quercum media, atque adeò Ilicem fœminam quidam esse putaverunt, Theoph. 3. hist. 18. auctore. Dicitur Phellodrys quasi Suberiquercus, nomine ex Subere & Quercu facto, quod naturæ utriusque participem esse ostendit. Hæc, Theoph. l. c. Ilice mollior ac subtilior, Quercu durior ac spissior: colore ligni decorticati, candidior Ilice, fulvior Quercu: folio similis ambobus, verùm majori quam Ilex, minori quam Quercus: fructu Ilice minore, at Quercu majore. Plinius l. 16. c. 8. eandem cum Subere existimasse videtur, ut qui Theophrasti de Phellodry verba ad Suber transtulerit.

I. Phellodrys candicans latifolia molliter aculeata.
Phellodrys alba latifolia, Lugd.
an Suberella, Cæsalp.
Phellodrys, Matth. Ad. (& Ilex fœmina) Cast. Lugd. Tab.
sub Subere latifolio ramus serratis folijs apud Lobel. pingitur.
II. Phellodrys candicans angustifolia serrata.
Phellodrys alba angustifolia folio serrato, Lug.
Cerro-

Cerrosugaro Matthioli, Cluf. hift.

III. Phell. nigricans latif. incifuris fpinofis.

Phellodrys nigra latifsimis folijs, Lugd.

IV. Phellodrys nigricans anguftifolia.

Phellodrys nigra mediocribus folijs, Lugd.

V. Phellodrys folijs muricatis.

Phellodrys folijs muricatis calyce glandis echinato, Lugd.

S U B E R.

Suber φελλὸς Græcis à φελλεύω fluctuo, Suberis modo, quòd aquis femper innatet: qua ratione etiam ὕψος, quòd femper altum petat dicitur. Theophr. 3. hift. 16. arbor eft caudicofa, parumq; ramofa, procera tamen, auctuq; infignis, ligno robufto, cortice unico craffo, difrumpiq; folito: folio fraxini, craffo oblongiori & deciduo, fructu glandofo Agriæ fimili: corticem detrahunt, inverfumq; dividendum cenfent: alioqui arborem deteriorem effici volunt: rurfum verò intra triennium repletur. Plin. l. 16. c. 6. Suber inter glandiferas recenfet: & c. 8. corticis ufum in hyberno fœminarum calceatu: quare non infacetè Græcos, corticis arborem appellaffe fcribit.

I. Suber latifolium folio deciduo, & Theop.

Suber, Matth. Lac. Bellon. Cæf.

Phellos five Suber Gazæ, Ang.

Suber Aquitanicum folio deciduo, Cluf. hifp. & hift.

Phellos five Suber in Aquitania, Dod.

Suber folio breviore & latiore, Lugd.

II. Suber latifolium perpetuò virens.

Suberifera latifolia Ilex glandæ echinato, Ad.

Suber Hifpanicum latifolium perpetuo virens, Cluf. hifp. & hift.

Phellos five Suber in Hifpania, Dod.

Suber latifolia, Lob. Caft. latifolium, Tab. Ger.

Videntur hæ duæ fpecies faltem in eo differre, quòd altera, quæ circa Pyrrhenæos montes, folijs hyberno tempore exuatur, quod Theoph. de φελλῷ Pyrrheno fcribit: altera verò perpetua fronde in Italia ac Hifpania vireat.

III. Suber anguftifolium non ferratum.

Suber 2. & anguftifolium, Matt. Caft. Tab. Ger.

Suberifera anguftifolia Ilex, Ad.

Suber folio longiore & anguftiore, Lugd.

Suberis latifoliæ ramus dexter, apud Lob.

Suber alterũ oblongis anguftifq; folijs, Cl. hift.

IV. Suberi affine lignum fomitis vicem præbens.

Lignorum duo genera Brafiliani habent, quorum alterum eft mollifsimum, alterum clarifsimum, quibus ad ignem excitandum utuntur hoc modo: virgam ex prædurí illius ligni, pedali longitudine ab altera parte ad fufi modum excavant, hujus cufpidem in mollis illius ligni frufto defigunt, virgam maxima celeritate volvunt, quafi ligni fuppofiti fruftum perforaturi, ficq; non modò fumus quem Tataton vocant, fed etiam ignis qui illis Tata excitatur, & goffypio, vel folijs ficcis admotis, ignis concipitur, Lerius in hift. Brafiliana c. 17.

an Lignum fomitis vicem præbens, Cluf. exot. lib. 1. cap. 8.

Ligna in Brafilia quæ Urakuciba vocant, quæ exficcant, dein invicem terunt, ex quo attritu pulvis derafus inflammatur. Stadius par. 3. Ind. Occid. c. 6.

V. Lignum leve fungofum è Java majore.

Lignum cotis vicem præbens, Cluf. l. c.

At Gef. lib. de lapide, ubi adeo eft lignum induratur, ut vel Cotes ex eo fiant, aut fieri pofsint.

ILEX ET SMILAX ARCADUM.

Ilex Diofc. l. 1. c. 144. & Theoph. 3. hift. 16. πρῖνος, quia ferra propter duritiem fecanda fit. Eft autem Theoph. l. c. folio Quercus, fed minore aculeatoq; : cortice leviore quam Quercus: arbor magna inftar Quercus affurgit: materies fpiffa & robufta: radix alta admodum atq; multiplex: fructus glandofus, fed glans ipfa pufilla eft: veterem novus occupat, nam fero maturefcit, quamobrem bifera à nonnullis exiftimata: fert præter glandem granum quoddam puniceum, & vifcum atq; hyphear habet, &c. Σμίλακα Arcades vocant arborem Ilici fimilem, folio tamen non aculeato, fed molliori profundiorıq; : nec materia ut illo folida fpiffaq;, fed foluta molliq;, &c. Theophr. l. c. At Plinio l. 16. c. 6. Ilicis duo genera: ex ijs in Italia folio non multum ab oleis diftant, Smilaces à quibufdam Græcis dictæ: in provincijs Aquifolia, &c.

I. Ilex oblongo ferrato folio.

Ilex, Matth. Ang. Lac. Bellon. Cæf. Lugd.

Ilex arborea, Ad.

Ilex anguftifolia, Taber.

Sanè Phellodryn, fi faciem & folia perpendas, Ilicem quampiam dixeris: ipfum autem lignũ, molli' & laxius Ilice, & fruct' major quàm Ilicis

II. Ilex folio angufto non ferrato.

Smilax

Smilax humilis angustifolia, Lugd.

III. Ilex folio rotundiore, molli, modicéq; sinuato, sive Smilax Theophrasti.
Ilex major, Clus. hisp. & hist.
Ilex major glandifera, Dod.
Ilex arbor, Lob.
Ilex, Taber. glandifera, Ger.
Ilex latifolia, Camer. epist.
Ilicis alterum genus, Cæs.
Ilex in Gallia Narbonensi, Lugd.
Smilax Arcadum glandifera, Lugd.

Fructu est majore & longiore Hispanica: at Narbonensis minore & breviore.

Huc referri debet

Ilex Londinensis duplex, quas Clusius in sua historia descripsit: qui etiam in Ilice Monspeliaca, aliquando granum ex puniceo nigricans, & interdum tenuem & capillaceum muscum cinereum, è ramis depẽdentem, non verò Viscum aut hyphear, observavit.

IV. Ilex aculeata cocciglandifera.

Ilex hæc à Diosc. l.4.c.48. κόκκος βαφική, à Theophr.3. hist.16. communi nomine πρῖνος: à Plin. l.16.c.6. Ilex aquifolia, & c.6. Ilex parva Aquifolia: à quibusdam Phellodrys coccifera appellatur. Est autem Diosc. l.c. frutex parvus è cremiorum genere, cui grana ceu lentes adhærent, quæ decerpta reponuntur: hæc ille. Etenim in foliorum supina parte, nonnunquam sed rarius, in surculorum quoq; nodis, granum quoddam rotundum, parvum rubens, sanguineo colore plenum innascitur, quod Diosc. & Theophrast. κόκκον φοινικοῦν: Pausanias, Coccum: Plinius, granum, coccum, quisquilium (cusculium aliqui legunt.) Arabes, Chermes: officinæ granum tinctorium, nam in ipso grano vermiculus nascitur, ex quo Chermesinum conficitur: aliqui Scarlatum vocant: ex hoc quoq; Monspessuli confectio Alkermes conficitur.
Coccum infectorium, Matthiol. Lacun. Bellonio cult.
Coccus infectoria, Cord. in Dioscor. Ad. Lob. Cast. Tab.
Cocci infectorij arbuscula, Lugd.
Granum & coccus Baphica, Ang.
Ilex in quo coccus baphica, Bellon. & Ilex pumila.
Granum tinctorium, Lon. Cæs.
Ilex minor coccigera, Dod.
Ilex coccifera, Rauvvolf. Clus. hispan. & hist. Gerard.
Ilex coccifera, Bellon. Cam. ep. Tab.
Ilex aquifolia, Lugd.
Ilicis species, Fragoso.
Ilicis alterum genus, Quiquerano.

Huc referatur ex Anguillara

Agria quam Plinius Aquifoliam vocitat, quæ folijs est Ilicis aliquantulum spinosis, glande minima, & quæ in agro Patavino provenit.
an Milav sive Acylaca, ilicis species Bellon.

V. Ilex aculeata baccifera folio sinuato.

Hæc Theoph.3. hist.4. ἀγρία (Aquifoliam Gaza vertit) quam perpetuò virere & in montibus nasci scribit: & Plinio l.16.c.21. Aquifolio, folia non decidunt, & montes amat.
Aquifolia, Trag. Dod. gal. quibusdã Ruscus syl.
Aquifolium, Ruel. Matth. Bellon. Ges. hor. (quibusdam Palma aculeata) Lobel. Cast. Lugdun. Thal. Tab.
Agrifolium, Guilan. (fortè Cratægus Theoph.) Dod. Cæs. Cam. Ger.
Aquifolium sive Agrifolium Septentrionis, Ad.
Paliurus secundus, Lacun.
Ilex aquifolia, Lonic.
an sit Hedera rigens Plinij dubitat Cæs. at Plinij l.16.c.34. hæc sunt: est & rigens Edera, quæ sine adminiculo stat, sola omnium generum ob id vocata cissos.

Hæc multis in locis tam pumila, ut ad frutices referenda sit: alijs in locis in justam arborem attollitur: hinc apud Tragum
Aquifolia arbor, & Aquifolia frutex.

Hæc per ætatem redditur folio nequaquam fimbriato, nec pungente, sed solum exrremitate acuminata, & hæc est
Aquifolij alia species levi folio, Ges. hor.
Rustici ex cortice radicibus detracto Viscum parant.

SECTIO QUINTA.

TILIA; ULMUS; OSTRYS SEU OSTRIA; BETULA; ALNUS; EVONYMUS; VIBURNUM; POPULUS; GOSSIPIUM SIVE Xylon; Acer; Platanus; Sassafras & Ricinus.

T I L I A.

Tilia, Theoph.3. hist.10. φιλύρα dicitur, quod in tenues assulas sive philyras discerpatur: & inter corticem & lignum, alia tenues interiores cortices sunt, & velut membranæ, à quib. aliarum quoq; arborum cortices interiores, Tilia & Philyra vocantur: quod ex Plin.l.16.c.14.& l.24.c.8. colligere est. Theophr. l.c. altera mas est, altera fœmina: differunt inter se cum tota forma, tum ligno: & quod mas sterilis est & sine flore: fœmina, florem & fructum gignit, &c. folium figura Hederæ folio simile, verum sensim magis rotundatur, & juxta pediculum, id quod velut in gibbum prominet, à folij medio, longiore tractu, in acutum magis cogitur: per ambitum crispa & serrata folia sunt, &c. & Plin.l.16.c.14. Tilia mas & fœmina, quæ omni modo differunt, &c.

I. Tilia mas folijs Ulmi.
Tilia mas, Brunf. Dod. Lugd. quoad descriptionem, non iconem, quæ Ulmi est.

Hæc cum non semper fructum ferat, à quibusdam sterilis existimatur: interdum siliquas rotundas, compressas, coacervatas, cum fissura in summa parte edit, quarum singulæ & singulis petiolis dependent.

II. Tilia mont. maximo folio: an mas Theoph.
Tilia sylvestris sive montana, Thal.

In monte nostro Muteto provenit, in qua nullum hactenus fructum observavimus.

III. Tilia fœmina folio majore.
Tilia fœmina, Brunf. Matt. Fuch. Ang. Dod. gal. Ges. hor. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Tab.
Tilia, Tur. Lac. Lon. Dod. sativa, Trag.
Philyra Græcis, Tilia Latinis, Guil.
Phillyrea, Cast. ico.

Ex tiliarum cortice funes, & ut Bellonius refert, in monte Athou etiam lagenæ fiunt.

Mirum profectò quod Plinius l.17.c.16. scribit Tiliam juxta Tiburtes conspici omni genere pomorum onustam, alio ramo nucib*, alio baccis, aliunde vite, ficis, pyris, punicis, malorumque generibus, sed cui vita brevis fuit.

A tiliarum antiquarum radices sæpenumerò simile observatur ei, quod ad Quercus radices Uva est, Thalio monente.

IV. Tilia fœmina folio minore.
Tilia sylvestris, Trago.
Tilia minor, Ges. hort.

Hæc per omnia minor est, & fronde nigriore.

U L M U S.

Quæ Latinis Ulmus, πτελέα Diosc.l.1.c.111. & Theoph 3. hist.14. qui genera duo fecit: unum ὀρειπτελέα (montiulmus Gaza, Ulmus montosa, Plinio) alterum πτελέα (Ulmus campestris Plinio) interest quod Ulmus fruticosior est, montiulmus auctior: folium individuum leviter circumserratum, oblongius quàm pyro, scabrum neq; læve: materies flava, robusta, nervosa, deformis, quia tota cor est: sterilis putatur. At Plinio l.16 c.40. semen fert latiusculum, rotundum tenue: qui l.16.c.17. Ulmi quatuor genera fecit. Græci, inquit, duo Ulmi genera novere: montosam, quæ sit amplior: campestrem, quæ fruticosa. Italia Atinia vocat excelsissimas, & ex ijs siccaneas præfert, quæ non sunt rigua: alterum genus Gallicas: tertium nostrates, densiore folio & ab eodem surculo numerosiore: quartum sylvestre. Theop.3.hist.8. Ulmus mas, fert & folliculos quosdam: & 2 hist 8. κώρυκον (φύσκας Dioscoridi) in folliculis gummi gignit & animalia quædam culicibus similia (& ut Dioscorides, humor is dum exsiccatur, in animalcula culicibus similia resolvitur.) Nam si Ulmus verno tempore pluvijs, subitoq; calore Solis infestetur, ipsius folia protinus corrugantur, & vesicæ seu folliculi scroti humani figurâ generantur, quibus humor initio lentus, mox in gummi concrescens includitur, qui dum siccatur in vermiculos, qui cnipes, culices & muliones appellantur, avolant. Addit Theophr. Cachryn (amenta Gaza) etiam edere peculiarem, autumno, multam minutam, nigram. Semen à Plinio Samera vocatur.

I. Ulmus campestris, & Theophr.
Ulmus nostras sive Italica, Plinij.
Ulmus vernacula, Columellæ.
Ulmus, Trag. Matt. Dod. ut: Bellon. Lac. Turn. Cord. in Diosc. & hist. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Clus. hist.

Ulmus

Ulmus in planis proveniens, Ang.
Ulmus 1. Tab. qui & 2. habet, quæ Ulmus, Ger.

Huc referri debet ea, cujus folijs aversa parte folliculi adnascuntur, quæ dicitur
Tilia mas, Matth. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger.
Carpinus nigra, Cast.
Ulmus aut ei similis cum folliculis, quam aliqui pro Tilia mare offerunt, Dod.

Notatu omnino dignum quod Clusius observavit, nempe Ulmorum, juxta Thormim amnem in Hispania nascentium, quasdam radices in tenuissima stamina desinere, quæ cum à præterlabentibus aquis perluuntur, rubescentem colorem contrahere, in quibus exigua quædam animalcula, exiguis locustis similia nascuntur & latitant, quæ piscatores in escam capiendis piscibus colligunt: quæ verò adolescunt ex radiculis emergentia, instar terrestrium locustarum avolare: postea certo tempore in aquas ad suum genus conservandum remeare. Sic Bellonius ex Ulmi cortice lagenas confici scribit.

II. Ulmus montana.
Ulmus latifolia, Trag. Ger.
Ulmus montana, Matth. Ang. Cast.
Ulmi alterum genus, Cord. in Diosc. Cæs.
Ulmus 2. Dod. tertia, Tab.

Ulmo similes arbores.

I. Cortex arboris Ulmo similis ad catarrhos.
Arboris cortex ad rheumatismos, Mon. Lugd.
Arbor vasta Ulmo similis cum amplitudine, tum forma.

II. Pacal Indis arbor jam descripta minor, Monard. Lugd.

OSTRYS SIVE OSTRYA.

Ὄστρυς, quam nonnulli ὀστρύαν vocant, inquit Theoph. 3. hist. 10. est unica species. Oxya (id est Fago, Scissima Gazæ) tum satu tum cortice simile, folio pyri non multo oblongiore, in acutum contractiore & majore, fibris multis & crassis, à medio dorsi in modum costarum rectâ secundum magnam fibram porrectis, in fibris ipsis rugato, & in ambitu leviter serrato: materia dura, decolore, albida: fructu pusillo, oblongo, ordeo simili, flavo: radices sublimes habet. Et Plinio lib. 13. cap. 21. Ostrys quæ & Ostrya, arbor similis Fraxino cortice & ramis, folijs pyri, paulo tamen longioribus, crassioribusq; ac rugosis, incisuris, quæ per tota discurrunt: semine hordeo figura simili & colore.

I. Ostrya Ulmo similis fructu in umbilicis foliaceis.
Ornus, Trag. Lon.
Carpinus, Matth. Dod. Adv. Lob. Tab. Cam.
Carpinus alba, Cast.
Ulmi 3. species, fortè Ulmus syl. Plinij, Dod. gal
Ostrya Cordi, Gesn. de lapid. Bellon. Thal.
Ostrys Theoph. Fagulus herbariorum, Cl. hist.
Fagul sepiaria, Gesn. hort.
Ulmus Atinia, Lugd.
Fago similis altera, Cæsalp.
Betulus, Lob. in ico. Ger. (Cam.
Carpinus, Matth. quæ Ostryā satis repræsentat,

II. Ostrya Ulmo similis fructu racemoso lupulo simili.
Fago similis prima, Cæs.

Hæc Italis, illa Germanis frequens, quam alij ad Ulmum, ad Fagum alij, alij vero ad Carpinum Plinij, quæ Aceris species est: alij ad Ostryn Theophrasti referunt.

BETULA.

Betula vel Betulla, quæ quibusdam sic dicta videtur, quod bitumine scateat: Theophrasto 3. hist. 14. σημύδα folio est Caryæ (forte Oxya) paulo angustiore, cortice versicolore, materia levi, nec nisi ad baculos utili: at Plinio l. 16. c. 18. Betula arbor est Gallica mirabili candore atque tenuitate, terribilis magistratuum virgis, (idcirco arborem sapientiæ appellare consuevimus,) &c. Hujus cortici liber albus subest (qui liber Betulæ) tenuis, candidus, chartæ nostræ modo, cui veteres opera sua, ante chartæ nostræ usum repertum, inscribebant.

Betula, Trag. (qui papyri speciem veterum censet) Matth. Dod. ut: Ang. Bellon. Lon. Adv. Lob. Lugd. Cast. Tab. Ger.
Populo albæ similis in alpibus, Cæs.

Hæc sæpè in arborem altam & crassam assurgit: aliquando pumila reperitur: hinc.
Betula arbor, &
Betula pumila, Thalio.

ALNUS.

Alnus, quod amne alatur: κλήθρα Theoph. 3. hist. 14. sterilis est & unius generis, recta arbor natura, ligno molli, medulla tenera, folio pyri sed ampliore nervosioreq;, cortice scabro, intus rubente, quo coria tingūt:

radice

radice est per summa terra sparsa, nec major quam Laurus: & 3. hist. 4. tum sterilis, tum fructifera florescit. Verùm Theophrastus aliquando eas steriles vocat, qua fructum non conspicuum, aut inutilem ferunt: quidam & cortice & fructu viridi, gallarum vice ad scriptorium atramentum utuntur. Plinius lib. 16. cap. 24. Alno folia crassissima tribuit: & cap. 26. nullum semen aut fructum ferre scribit: fortè Aristotelis auctoritate motus, qui inter natura miracula retulit, quod Alni in sola Creta non sint steriles: sed ne apud nos quidem infructifera sunt.

I. Alnus rotundifolia glutinosa viridis.
Amedanus, Crescentio.
Alnus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Turn. Lon. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Thal. Tab.
Alnus vulgo Schlitro in Creta, Bellon.
Alnus vulgaris, Clus. hist.

Ad hujus radices quandoque excrescentiam ramosam, Uvæ quercinæ similem observavimus. Ex hujus ligno pali in aqua ædificiorum fundamentis subacti lapidescunt, cujus causam Vitruvius refert.

II. Alnus folio oblongo viridi.

III. Alnus folio incano.
Alnus hirsuta, in Matthiolo nostro picta & descripta.
an Alnus altera, Clus. hist. qui figuram ex Lobelij iconibus habet.

IV. Alnus alpina minor.

Hæc cum prima convenit quidem, sed per omnia minor & humilior est, nec folia ita lento humore aspersa sunt: quæ in Alpibus Austriacis provenit.

Alnus baccifera.

I. Alnus nigra baccifera.
Avornus, Crescentio.
Faulbaum/ Trag.
Frangula, Matth. Dod. Lugd.
Alnus nigra, Dod. gal. Adv. Lob. Cam. Thal.
Jovis barbæ species, Bellon. cult.
Alnus nigra baccifera, Lugd.
Alnus baccifera, Tab.
Arbor fœtida, Lon.
Siler Plinij quibusdam monente, Lugd.

Hæc dum pusilla est in locoque pingui folia oblonga & magna fert. Cortice interno multi pro Rhabarbaro utuntur.

Sunt qui & hirsutam notarunt.

II. Alnus nigra pumila Thalij quid?

III. Alnus nigra polycarpos.
Kreutzbeer/ Lonic.

EUONYMUS.

Εὐώνυμος (Theoph. 3. hist. ult.) arbor, nascitur magnitudine mali punici, atque folia ejusdem, majori quam Vinca pervinca: & molli ut punica: flos odore alba viola similis, odore infestus, fructus cum putamine siliqua Sesama proximus, intus solidus, praterquam quod in versus quaternos dividitur.

I. Euonymus vulgaris granis rubentibus.
Fusanus, Crescentio.
Carpinus, Theoph. Trag. Lon.
Euonymus, Matth. Don. ut: Ang. Turn. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Tab.
Auonymos alijs Euonymus, Cord hist.
Siler Plinij, Cæs.
Tetragonia Theophrasti, Lugd.
Theophrasto 3. hist. 6. τετραγωνία (Quadratoria Gaza vertit) serotino germine constant, sicut Thuya & Taxus: hæc Theoph.

Fructu est communiter rubescēte: rarius albo.

II. Euonymus granis nigris.
Euonymus alter, Clus. pan. & hist.
Euonymus pannonicus, Tab. Cam.

III. Euonymus latifolius.
Euonymus Pannonicus prior, Clus. pan.
Euonymus primus sive latifolius, Eid. hist.
Euonymus latifolius, Tab.

IV. Euonymo similis Ægyptiaca, fructu baccis laurisimili.
Bon vel Ban, ex cujus semine Ægyptij potum Caova conficiunt, Alpin. & Palud. notis in Linscot. part. 2. Ind. or. c. 28. sed Choana vocat.
Buncho Avicennæ & Bunca Rhasis ex cujus fructibus Turcæ potionem Chaube parant, Rauvvolff.
Buna ex qua in Alexandria potio fit, Clus. notis in Garz. Lugd. Tab. Belli ep. 4. ad Clus.
Elkane nonnullis, Pancio.

VIBURNUM VULGO.

Etsi Viburnum alicujus singularis planta nomen non sit, sed cujusq; virgulti fruticisve proprium, Stratone & Nemesiano testibus, cum tamen vulgo huic, nomen hoc tribuatur, asservare placuit.

Kleiner

Kleiner Mehlbaum/Trag.Lon.
Viburnum, Matth.Gesn.hort.Cam.Cast.Lugd.
Spiræa Theophrasti Dalechampij, Lugd.
Viurna vulgi Gallorum & Ruellij, Lob.Cast.
Lantana, Gesn. hort. (quod lenti sint rami) Guiland.Dod.Cæs.
Rhus coriariorum Theophrasti & Plinij Cæsalpino videtur.

Rhus (ait Theop.3.h.18. Fluidam Gaza vertit, nomen illi à ῥίω impositum fuisse existimans) alia mascula, alia fœmina, quia alia sterilis, alia fructifera: nec virgas longas gerit, neq; crassas: folium Ulmo simile, nisi quod parum oblongius densumque aliquantulum: ramulorum novellorum folia paribus internodijs conjugatim condita adhærent, & planè à lateribus ordo versus conspicitur: flos candidus racematim enascens: hic ubi defluxit cum labrusca rufescit fiuntque ceu lentes tenues congestæ figura his quoque in modum uvæ, &c. Plinio l.24.c.11. Rhus frutex est coriarius, subrutilus, cubitalis, crassitudine digitali, cujus aridis folijs, ut Malicorio coria perficiuntur, &c. & alibi inter Syriæ arbores, Theoph. describit.

POPULUS.

Populi tria genera Plinius l.16.c.23. fecit, albam, nigram & Lybicam: Theoph.3. hist.4. λεύκη, αἴγειρος ἡ κερκὶς: Gaza sic reddidit: primam quidem simpliciter nomine populi, 4. hist.9. aliquando populi albæ, 3. hist.6. Alteram populi nigræ, 2 hist.3. at 3. hist.1. voces λεύκη ἡ αἴγειρος, reddidit populum tam albam quàm nigram. Tertiam, alpinæ nomine: nam 3. hist.14. ἡ κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, alpina, populo albæ non absimilis: quamvis Gaza 3. hist.6. ubi habetur λεύκη, αἴγειρος, vocem posteriorem non reddiderit. Sic apud Dioscoridem l.1.c.109. & 113. λεύκης ἡ αἴγειρος legitur: ubi interpretes nomen populi addidere.

I. Populus alba (quæ λεύκη ab albedine dicitur) majoribus folijs.
Populus alba, Matth. Dod. ut: Cord. in Diosc. (cui & Farfarus antiquorum) Bellon.Lac.Adv. Lob.Cæs.Cast.Lugd.Tab.Ger.
Populi albæ alia species, Trag.
Populus alba latifolia, Lob.ico.
Populi prima species, Ang.
Populus alba Arabibus Haur, Rauvvolff.

Uvas lanosas quædam fert: quædam sterilis, ut etiam non floreat. Dioscorides σφαιρίων, id est pilularum, prima foliorum germinatione erumpentium meminit. Theoph.2. caus.21. τὴν λεύκην ἐξαιγειροῦσθαι φασί, i.e. populum albam in nigram transire ferunt, tum fronde tum etiam tota specie: & 4. caus. 6. populus alba in totum nigræ dissimilis, fronde formaque tota est, sed in senecta simillima efficitur.

Muscus quandoque etiam adnascitur, quem Populneum muscum Dioscorides & Galenus, unguentis & oleis inferunt.

II. Populus alba folijs minoribus: & Lob. in ic.

III. Populus nigra.
Populus alba, Trag. (cui & 1. sive vulgaris) Lon.
Populus nigra, Matth. Dod ut: Cord. in Diosc. Bellon. Lac. Ad Lob. Cæs. Cast Lugd. Tab. Ger.
Populus secunda, Ang. Tur.

Quædam floret, & fructum non fert: quædam fructum fert, & non floret: flos instar amenti, colore rubente, aut candicante: fructus, racemulus oblongus ex plurimis granis viridibus compositus, in quibus lana candida continetur: nonnunquam etiam ramis nodi quidam duri adnascuntur. Ex gemmarum (oculorum) viscido & flavo humore, Unguentum populeum in Vere paratur. Resina ῥητίνη ex hac colligitur Dioscoridi, qui & δάκρυον, i. e. lachrymam destillatam concrescere & Electrum fieri ex aliorum sententia monet.

IV. Populus tremula.
Populus Lybica Plinio, alpina, Gazæ.
Populus nigra, Trag. Lon.
Populus Lybica, Matth. Dod. ut: Bellon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Populus alpina, Bellon.
Populi 3. species, Ang. Cord. in Dioscor. cui & Tremula Latinorum.
Populo nigræ similis in alpibus, Cæs.
Cercis Theophrasti sive Populus Lybica Plinij, Clus. hist.

Hanc κερκὶν Theophrasti volũt, de qua 3. hist.14. ἡ κερκὶς παρόμοιον τῇ λεύκῃ, sic Gaza, Alpina populo albæ non absimilis est, cum magnitudine, tum verò quod ramis albicantibus spargitur, folio hederæ, sed parte altera sine angulo, altera oblongo, inque angulum acutum exeunte, colore parte resupina, pronaque ferè simili: pediculo prolixo tenuique annexo, quare non erecto sed inflexo, cortice asperiori, quã populus alba, &c. Sunt qui κερκὶν à crepatu, non κερκὶν dicendum censeant.

cenſeant. Aliqui Cratægum Theophraſti volunt, Lobelio monente. Plinio l.16.c.23. populus quæ Lybica appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungiſque enaſcentibus laudatiſsima.

V. Populus rotundifolia Americana.
Populus novi orbis, Adv.Lob.Caſt.
Populus America ſive Peruana, Lugd.
Populus Americana, Tab.Ger.

Populo ſimiles exotica.

I. Arbor populo ſimilis reſinoſa.
Focot Guebit, i.e. lignum expetitum, Frag.
Tocot Guebit, i.e. lignum deſiderij, Cl. in Mon.
Arbor in India occid. ex qua Idola conficiunt: ſub cujus cortice, gummi Thure candidius, cujus loco etiam utuntur.

II. Arbor populo ſimilis reſinoſa altera.
Tacamahaca colligitur in nova Hiſpania ex arbore odorata, magna ut Populus, cujus fructus coloratus ut Pæonia eſt, Monard. Frag. Lugd.
Tacamahaca 9. hiſt. Ind. occid. l.4.c.29.
Gummi Taccamaca ex arbore quæ folijs longis anguſtis, fructu prunorum magnitudine, 4 par. Ind. orient. 7.

GOSSIPIUM SIVE XYLON.

UT Græcè ξύλον & γοσσύπιον, ita Latinis Xylon & Goßipium nominatur. At Theoph 4. hiſt. 9. δένδρον ἐριόφορον dicitur: in Tylo inquit, inſula multæ ſunt arbores lanigeræ, quæ folia vitis habent, verum minora, fructum fert in quo lana continetur mali magnitudine, vere naſcitur occluſum, quod cum maturũ eſt, aperitur & lana excipitur, qua telas texunt. Plinius l.12.c.10. de his arboribus paulò aliter egit: & fortè ſeq. c.11. eædem ſunt arbores, quas Goſſampinos vocari tradit: qui aliâs inter lini genera, l.19.c.1. recenſuit, his verbis: frutex quẽ aliqui Goßipion vocant, plures Xylon & ideo lina inde facta Xylina: parvus eſt, ſimilemq́ barbatæ nucis defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur: nec lina ſunt eis candore mollitiéve præferenda.

I. Goſsipium fruteſcens ſemine albo.
Coto & Bombax, Serapioni.
Xylon ſive Goſsipium, Matth. Guil.
Xylon, Fuch. Dod. gal. Geſn. hort. Lac. Lon.
Goſſypium, Turn. Dod. Rauvvolff. Adv. Lobel. Caſt. Cæſ. Lugd. Cam. Tab.
Bombax Officinarum.
Goſsipium par. 4. Ind. occid. c.15. & p.8.
Algodon, Catoen ſive Goſſypium in arbuſculis tam magnis quàm minoribus naſcitur: aliud denſum & craſſum, aliud molle & tractabile, part. 9. Ind. occid. l.4.c.23.
Goſsipium in ſylvarum humilibus arboribus copioſè, Linſcot. Ind. or. part. 3. c.9.

II. Goſsipium arboreum caule lævi.
Goſsipium perenne & arboreum, ſive Aſiaticum, Bellon.
Goſsipium arboreum, Gotne Mſegiar appellatum, Alpin.

III. Goſsipium arboreum caule ſpinoſo.
Goſsipium Braſilianum, Bellon. & Belli.
Bombax Indica, Ponæ ital.
Xyloa, Stadio in Braſil. part. 3. Ind. occid. c.38.
Xyliferæ arbores, Lerio, part. 3. Ind. occid. c.12.
Hujus ſemina nigra ſunt, in dena vel duodena grana uvæ modo congeſta: cum Aſiaticum ſingula grana ſeparata habeat.

IV. Goſsipium Javanenſe ſalicis folio.
Cylæ, Oviedo.
Lanifera arbor peregrina, Cluſ. exot. l.1.c.14.
an Lanifera arbor, Bellon.

A C E R.

ACer Græcis σφένδαμνος dicitur. Theophraſto 3. hiſt. 11. σφενδάμνου (Acer Gaza vertit) alij bina, alij tria genera faciunt: unum quod communi nomine σφένδαμνον (Acer) vocant: alterum ζυγίαν (Carpinum) tertium verò κλινότροχον (Lectirotariam Gaza) At 3. hiſt. 4. σφένδαμνος quæ in monte ζυγίαν, quæ in planis γλεῖνον (Gallicum Gaza) vocari tradit. Plinio lib.16. cap.16. Aceris plura genera: album, quod præcipui candoris, vocatur Gallicum: alterum genus (Zygias Theoph.) criſpo macularum diſcurſu, qui cum excellentior fuerit, à ſimilitudine caudæ pavonis nomen accepit: è viliori genere craßivenium (clinotrochon Theoph.) Græci ſitu diſcernunt: campeſtre candidum eſſe, nec criſpum, quod glinon vocant: montanum verò, criſpius duriusq́: & tertium Zygiam, &c. quod alij generis proprij eſſe volunt & Latinè carpinum appellant. Verum ſic diſtinguere licet, quod Sphendamnus acer ſit nervoſum & album: Zygias verò, flavum & criſpum: clinotrochos, flavum & non criſpum: glinon, candidum, minus criſpum.

I. Acer montanum candidum.
Platanus, Trag. Lon. Dod. gal.
Aceris ſpecies folio majore, Carpinus videtur,
Sycomorus Ruellij, Geſn. hort.
Aceris prima ſpecies, Ang.
Acer, Cord. in Dioſc. Cæſ.

Aceris

Aceris species Platanus Gallorum, Bellon.
Acer major, Cord. hist. Gesn. hort. Dod. Ad. Lob. Cam. ep. Thal.
Acer, κλινότροχος antiquis, Ad.
Acer latifolia, Clus. pan.
Acer montanum, Ges. hor. sive Gallicum, Lugd.
Hujus turiones lacte scatent, ut Ficus: sic quædam floret, quędam non floret, nec fructum fert.

II. Acer montanum flavum sive crispum.
Acer crispa materia, Acer montana Asphendamnos rusticis Cretensibus, Bellon.
Aceris altera species, quę fortè Zygia Theo. Ad.
Opulus montanus, Lugd.
Acer montanum in marem & fœminam distinguunt: mas colore magis flavo, ligno duriore & venosiore, magisque crispo, citiusq; floret: fœmina tardius, & ligno est pallidiore, minusque crispo. Germani ob flexuosos venarum discursus ad opera lautiora utuntur, lignum nobile vocantes, ex hujus radicibus cochlearia pulchra conficiuntur.

III. Acer montanum tenuissimis & acutis folijs.
Acer acutioribus folijs, Ges. hort.
Acer tenuifolia, Thal.

IV. Acer campestre & minus.
Acer, Trag. Lob. Tab. minus, Ges. hor.
Acer campestre, Dod. gal. & Lugd. cui & Carpinus & Opulum campestris veteribus.
Opulus, Tur. Ges. hort. Cæs.
Acer tenuifolia, Cord. hist.
Acer, Opio cognominatum Romanis, Bell. cult.
Aceris species quæ Sphendamnos Theoph. Ad.
Acer minor, Dod. Clus. pan. Cam.
Platanus, Lon. ico.
Opulus & Rhambolinus, Cordi Schol.
Acer latifolium, Clus. hist. ico.
Alibi frutex, alibi arbor est.

V. Acer trifolia.
Acer Monspessulanum, Lugd.
an Aceris arboris genus à reliquis diversum ad sextum id genus à nobis observatum, Bellon.

PLATANUS.

Platanus πλάτανος Græcis, à latè diffusis ramis nomen sortita est: πλατυὸν enim dilato & speciosum reddo, significat: hujus apud Diosc. l. 1. c. 107. nulla descriptio: at Theoph. 1. hist. 16. platano folia ampla tribuit: & 3. h. 2. semen manifestum producit, eoq; gignitur: quam (1. hist. 15.) in Creta Insula apud fontem stare asseverant, quæ nunquam folia deperdat: & Plin. l. 2. c. 1. de Platano multa habet, ostendens quomodo mero affuso enutriatur: sicq; & arbores vino potare: Aelianus scribit (cum adeo patulis ramis diffundatur) Xerxen adeo ipsius umbra dalectatum, ut in Lydia diem integrum, cum maximo exercitu sub ea consumpserit.

I. Platanus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Bell. Ges. hor. Tur. ico Lac. Ad. Rauvvolf. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist.
Fructus ipsius σφαιρία Dioscorides, pilulas Plinius l. 24. c. 1. vocat.
Ex hujus truncis crassis montis Athon incolę naviculas conficiunt, Bellonio eas describente.

II. Arbor Platani folio fructu peponis magnitudine eduli.
Mamœra ipsa arbor: at fructus Mamaon ab uberum forte similitudine, Lusitanis in America est mas sterilis, fœmina fructifera, Cl. cur. post.

SASSAFRAS.

Arbor ex Florida ficulneo folio.
Pavame Indorum, Monardi, Lugd. Frag.
Sassafras arbor, Monardi, Lugd.
Sassafr. Cast. Capevaccio, cui & Ind. Sassifragia.
Lignum ex India Occid. Sassafras vocant, Cæs.
Sassafras, ab indigenis in Virginea, Winauck appellatum, par. 1. Ind. Occident.
Ex Florida, novi orbis provincia, adfertur: fructum oblongum, rugosum, longissimis pediculis donatum habet. Hujus folia fructumq; Doct. Doldius p. m. unà cum infinitis alijs ad me Norinberga misit.

RICINUS.

Ricinus, Dioscor. l. 4. c. 164. Κίκι ἢ κρότων, à similitudine Crotonis vel Ricini animalis, quod semen ejus refert: quod animal Plinius l. 11. c. 34. & l. 30. c. 10. descripsit. Alijs Pentadactylus & vulgo Palma Christi, à figura foliorum, quæ palmam digitis expansis æmulantur, Mauritanis Cerva. Dioscoridi arbuscula est ut parva ficus, habens folia Platani, at majora, laviora ac nigriora, ramis radicibusq; cavis hai undinis modo: semen in uvis asperis. At Plinio l. 15. c. 7. Cici arbor in Aegypto copiosa, & in Hispania repente provenit, altitudine oleæ, caule ferulaceo, folio vitium, semine uvarum gravidum, &c. meminit & l. 16. c. 22.

I. Rici-

I. Ricinus vulgaris.
Granum regium majus, Mesuæo.
Ricinus, Trag. Matth. Fuch. Dod. ut: Ang. Cord. in Diosc. & hist. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. (Gallis Palma Christi) Cæs. Cast. Lugd. Tab.
Cici, Gesn. hort.
Kikaion S. Jonæ: Alkaroa & Kerua Arabibus:
Mira sole Italis, Guiland. epist.
Ricinus vulgaris, Cam.
Phaselus Romanus Thuscis, Mar. Virgilio.
Ricinus, Kerua Tripoli, Rauvvolf.
Cerva aut Cataputia major, Frag.
Ricinus major, Eystet.

Folijs ludit: quare Theop. 1. hist. 16. Crotonis folia initio cùm proveniunt, rotunda sunt, deinde in angulos formantur tãquam perfectè articulata. Ratione loci magnitudine variat: nam hominis crassitudine in Hispania Clus. & magnas arbores in Creta, Bellon. vidit, ut scalis admotis conscendi debeant: ex quo apud Hispanos oleum conficiunt, quod oleum ficus infernalis nominant, Monar. & Fragoso monentib.

Fit etiam in horto Eystettensi mentio Ricini minoris, qui omni ex parte prædicto magnitudine cedit.

II. Ricinus vulgaris minor.
Ricinus minor, Eystett.

III. Ricinus Americ. major semine nigro.
Ricinus Americus, Curcas incolis, Clus. notis ad Monard. Lugd. Tab.
Ricinus Syriacus, Cam.

IV. Ricinus Americanus minor.
Eravvay: Ricini pusillum genus, Clus. exot. l. 2. cap. 21. &
Ricini semina exigua l. 2. c. 25. sub fructu nono.

V. Ricinus Americanus folio Staphysagriæ.
Ricinus Americanus folio ficus Ponæ.

VI. Ricinus Americanus falso creditus.
Dende Serapionis, & Abelmoluch Mauritanorum, Imperato.
Serapioni species tres sunt, Seni, Sahati & Indi: at Imperatus legit, Chinense, Indianum & Sahatense, quod minus probatur.

VII. Ricino affinis fructus.
Exoticus fructus quartus, Clus. ex. l. 2. c. 24.

VIII. Curcas Malavarensium: Carpata, Cambayensium, Garziæ: fructus est magnitudine Avellanæ cum suo putamine, candidus, gustu quali sunt tubera cocta: forte Habilculcul Serapioni.

❋❋❋

SECTIO SEXTA.

Pomiferæ Arbores.

MALUS; MALUS CYDONIA; CITRIA; LIMONIA; ARANTIA; PUNICA; PYRUS; PERSICA; PERSEA; AMYGDALUS; ARMENIACA; Prunus; Myrobalani; Sebesten; Jujubæ; Cornus; Lotus; Guaiacum; Ebenus; Cerasus; Chamæcerasus; Styrax; Aria & Hamomilis; Cotonaster & Chamæmespilus.

POMUS SIVE MALUM.

Etsi Pomi nomen apud Latinos latius pateat, quàm μῆλον apud Græcos: attamen usus obtinuit, ut Pomus pro Malo arbore, & Pomum pro Mali fructu capiatur: quamvis Plin. l. 15. c. 17. etiam ipsam arborem Pomum appellarit. At Græcis, si nullum Adjectivum addatur. Malus μηλέα, & Malum μῆλον nominatur: derivatur autem μῆλον, à verbo μέλω, quod idem atque φροντίζω, sive curo sollicitusque sum, denotat: quia de ipsis prisci mortales multum solliciti fuerunt, cura, seduloque studio digna judicarunt: & id forte propter insignem usum alimentarium cibariumque. Pomum autem, cujus primus inventor Dionysius ab Athenæa statuitur, forte sic dictum quod eorum plurima etiam sitim tollant, ita ut simul sint cibo & potui.

Genera malorum Diosc. sunt l. 1. c. 159. & seq. vulgaria, cotonea. persica. armeniaca, medica sive citria, quæ Adjectivo addito distinguuntur. At vulgaria eidem sunt, verna, melimela, epirotica, sylvestria. Sic Theop. 6. caus. 24. sunt tam sylvestria quàm urbana: & 4. hist. 16. sunt verna, ex omnibus infirmissima: 1. hist. 19. & 4. hist. 14. malus punica: & 4. hist. 4. malus persica & malus medica. Et Plin. l. 15. c. 14. multa genera enumerat, citria, Zizipha. tuberes, & quæ lanata vocantur: in summa genera 29. recenset. Mala, inquit, habent originem à Martio, Cestioque & Manlio; item Claudio: quin & Cotoneo, insita ab Appio, Appiana cognominata, ideo hic cotoneorum

neorum magnitudo qua Claudianis: sunt & Sceptiana ab inventore Libertino. Cato adjicit Quiriana & qua tradit in doliis condi, Scantiana. sunt parva gratissimi saporis, qua Petisia nominantur: patrias nobilitavère Camerina & Gracula. Cetera è causis traxère nomen: germanitatis cohærentia & Gemella nunquam singula in fœtu, coloris Serica, cognationis Melapia (quod malorum & pyrorum quandam speciem habeant.) Mustea à celeritate mitescendi: qua nunc Melimela dicuntur à sapore melleo. Orbiculata, à figura orbis in rotunditatem circumacti, qua Graci epirotica vocant: Mammarum effigie Orthomastica: à conditione castrati seminis, qua Spadonia appellant Belga. Melofolyi folium unum, aliquando & geminum erumpit e latere medio. Celerrimè in rugas marcescunt Pannucea: stolidè tument Pulmonea: Sunt quibus sanguineus est color, origine ex Mori insitu tracta. Sunt & parva gratia saporis atq; etiam acutiora odore, sylvestria. Datu fermè vilissimis nomen, quanquam primis adventu, decerpiq; properantibus: hac Plin. & Colum. l. 5. c. 10. de malorum generibus egit: sic & Ruell. l. 1. c. 96. & ex eo Lugd. hist. his Plinij diversas species Gallis familiares adjicit. Nam singula regiones plurimas malorum differentias habent: sic Valerius Cordus in sua historia supra triginta genera recenset: Tabernamontanus viginti tres figuras habet: & Joh. Bauhinus frater, in suo de balneo Bollensi l. 60 genera cum suis figuris & descriptionibus exhibet. Nostri, inprimis magnifaciunt ea qua Grunicher, id est, Prasomila (qua duplicia, nobiliora & vulgaria) nominantur, qua colore sunt in viridi pallido, figura oblonga, sapore ex dulci & acido mixto, qua serius cruda comeduntur, quare per totam hyemem durant, agris asservantur, in cibis & medicamentis commendantur, qua fortè Malacria Ruellij & Lugd. Secundum locum tribuunt illis, qua Curtipendula vulgò Gallis dicuntur, & apud ipsos principatum obtinent, (qua hodie prima commendationis ad nobilem Alkermes confectionem, Ad.) Sic in Hetruria præstantissima qua Appiole & Milerose vulgò appellantur, Matthiole notante. Et Scaligero, ut ex eo Gesn. lib. de hortis, Mala apiola Italis dicta, qua dulcia quidem, sed tam jucundè fragrant, ut universas Indias sua suavitate superent. Sed subsisto, quis enim posset in tanta Malorum varietate, nominumq; pro cujuslibet regionis & rustici placito, diversitate, & cum quotidie novo insitionis ingenio, velut nova prodeant, sine errore ea recensere? nec etiam opus est, cum arbores valde similes sint: licet fructus varies, siquidem poma magna sint & exigua: rotunda oblonga: candida, viridia, lutea: quadam rubedinis aliquid, alia multum habeant, & quadam foris tantum, alia & intus, & quidem vel rubris tantum notis, vel lineis oblongis aspersis: sapore quoq; alijs acido, aquoso, austero: alijs dulci: alijs indulci subacido, vel vinoso: alijs inter dulcem & acescentem medio. Sunt deniq; pracocia, media, serotina. Sic malorum quadam genera, ramis & brachijs suis in latitudinem diduci solent, ita ut tecti cujusdam speciem, pedamentis in orbem digestis sustentata, præ se ferant: peculiaria tamen videntur sequentia.

I. Malus pumila, quę potius frutex quā arbor.
Mala præcocia, Trag. Tab.
Malus humilis, cujus fructus pomum Adami, Gesn. hort.
Hæc duplicia rubentia & candida.
II. Malus exigua pallidis floribus.
Malus arbor cujus fructus poma nana, Cam.
III. Malus sine semine interius in fructu, Camer.
IV. Malus non florens, fructificans tamen, Gesf. hor. ap.
V. Malus folio pyri.
VI. Malus flore pleno.
Poma flore multiplici seu pleniflora, Eyst.
VII. Mala sylvestria, quæ & alba & rubra: majora & minora.
Mala sylv. rubentia, Tab.
Malus sylv. rubens, Ger.
Malus sylv. major albus, Tab.
Malus sylv. alba, Ger.
Malus sylv. minor, Tab. Ger.

Arbores pomiferæ exoticæ.
I. Malus Maluccensis nonnihil spinosa.
Mala Indica, Acostæ, Lugd.
Ber, Bor, Garziæ, Frag.
In hujus ramis formicæ alatæ Laccam conficiunt.
II. Mala Goënsia fructu octangulari pomi vulgaris magnitudine.
Carambolas, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. 4. par. Ind. Or. 10.
Carambolas, Camarix, Carabelli, Chamaroch, Bolunbac, Palud. in Linscot.
III. Mala Guianensia.
Pinas, quæ totius mundi poma superat, necubi meliora, quàm in Gujana, par. 8 Ind. Occid.
IV. Mala Americana pyri specie.
Pomi peculiare genus in Micaragua, nulli alteri Indiæ parti concessa, par. 5. Ind Occid. c. 16.
Pomum Nicaraguę Bentzoni, Lugd. Clus. exot. lib. 2. cag. 28.
V. Pomo similis Brasiliana.

Genipat Theveto, Lugd. Lerio.
an Xagua, Oviedi.
Junt Pappaeyma, Letio 3.part.Ind.Occ.37.Clus.ex.l.1.c.11.
Duplex est, alia fructu majore & eduli; alia fructu minore non eduli, & hujus fructus succo totum corpus inficiunt. Theveto, Lerio.

VI. Fructus prædicto affinis.
Fructus Brasilianus 1. & 2. Clus.exot.l.2.c.7.

VII. Pomo similis fructu Castaneæ asperiore.
Duriacon fructus tribus involucris donatus, in Java 4.par. Ind.Orient. c.6.

VIII. Arbor pomifera fructu aculeato melonis magnitudine.
Batan arbor, cujus fructus Dutyaoen, flos Buaa dicitur, Palud. in Linscot.
Darion, Costino, Scalig. Lugd.
Doriones, Garz. Frag.
Duriones, Acostæ, Lugd.
Jaca major, Cast.
Guanabanus, Oviedi, Clus. in Garz. & Lugd. qui fructum pingit.
Guanabanus Oviedi huic fructui valde similis. Frag.
Duryoens ex Malacca, Lint. par.4. Ind. Or.c.13.fig 12.
Fructus cui suavitate in toto orbe similis non reperitur, tantum in Malaca provenient.

IX. Anon, Oviedo, Clus. in Garz. magnam cum Guanabano similitudinem habens.

X. Abavo arbor radice tuberosa.
Baobab, Alpino.
Abavo. Honor. Belli ep.4.& 5. ad Clus.
Baobab sive Abavi, Clus.exot. l.2. c.1.
Fructus Æthiopicus melonis magnitudine, brevi lanugine obductus foliis nunc singularibus, nunc binis, vel ternis, serratis, uni petiolo adhærentibus: modò non serratis, etiam binis aut ternis, aliquando quinis uno pediculo donatis: quæ ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

Anidem cum
Guanabano Scaligeri, Clus. in Garz. L. b. 1. c. 8.
Fructus quidam ex Guinea, Guanabanus forte Scaligeri, Gesn. hort.

XI. Arbor Chinensis fructu Anguriæ magnitudine.
Brutal... Scalig. Figuletta... [illegible]

XII. Arbor ... fructu ... lonis ... pugni magnitudine.
Pepa ... in India ... anica, Linsc.4. part. Ind. Or. ...
Arbor ... magni, laniq... quæ flexilis ... arbor arbori locatæ quasi matrimonio junguntur.

XIII. Arbor Indica fructu Cucurbitæ forma & sapore.
Higuero Oviedo, Clus. in Garz. & ex. l.2.c.1. Lugd.
Fructus Higuero apud Clusium, Lob. Lugd. qui fructum & folium pinxit.
Higuero forte, Taber.
Hujus seminibus Cambales filum trajiciunt, eruribus alligant, & pro tintinabulis utuntur.

XIV. Arbor America foliis pomi fructu triangulo.
Ahovay Theveti, Clus. in Garz. Lob. Tab. Lugd. qui arborem & fructum separatum pinxit.
Aouai lignum teterrimi odoris, cujus nucleus præsentaneum venenum, ex quo crepitacula Brasiliani faciunt. Lerio 3. part. Ind. Occid. c.12.

XV. Fructus capitis magnitudine.
Locos fructus in Insula Magadar in arbore, ramis & ... carente, acumine, pytaniine fibroso nucleo amygdali ... part. 8 Ind. Occident.

XVI. Fructus Indicus tinctoribus expetitus.
Brindones, Garz. Frag.
Brindoyn, Linscot. 4. part. Ind. Or. c. 10.
Ex cortice acetum conficiunt.

XVII. Arbuscula mali similitudine, lacteum succum fundens.
Pipinichi, Monardi. Cast. Lugd. Frag.
Ex ramis incisis lacteus humor emanat cujus tres vel quatuor guttæ potentissime purgant.

MALUS CYDONIA.

Malus Cydonia, Græcis μηλέα κυδωνία, à Cydone Cretæ oppido, unde primum advecta, Plinio l. 15. c. 11. dicitur. Cotoneum malum primus Cato, dein Plinius nominavit. Fructus μῆλον κυδώνιον, Latinis malum cydonium & cotoneum: officinis citonium.

Duum generum Diosc. & Galeno: vera ac germana (ait Dioscorid.) qualia parva & rotunda sunt: alia ... Struthia & magna, quæ minus utilia censentur: Theoph. 2. hist. 3. in genalis κυδώνιον, ex Struthio cotonea degenerat: & Galen. 6. tuend. sau quadam dulciora, majora ac minus acerba, quæ in Asia Struthia vocantur ... Cydonia à Struthijs, quæ etiam Struthiomela nominat. aperte distinguit, Cydonia ... succum minus ... & maxime adstringentem. Columell. l. 5. c. 10. tria genera facit Struthia, Chrysomela, Mustea. Plin. l. c. plura eius genera chrysomela incisuris distincta, colore ad aurum inclinata. quæ candidiora ... sativa cognominata, odoris præstantissimi: est & Neapolitanis suus honor: minora (fort e majora legendum) ex eodem genere Struthea, odoratius vibrant, serotino proventu, præcoci verò Mustea. Struthea autem Cotonea insita fuerunt genus fecere Mulvianum, quæ sola ex ijs vel cruda manduntur. Sunt præterea parva sylvestria e Strutheis odoratissima, in sepib. nascentia. Gallis quoq; & Italis tria genera sunt, & minora Mala, majora Pyra cotonea vocant. Sic Persica arbore in malum Cydoniam insita, Cydonium malum enasci, scribit ex Monardi Ges. hor.

I. Mala cotonea minora.
Malus cotonea, Brunf. Trag. Matth. Ang. (cui & Matthiolo) Duplex fructus) Fuch. Tur. Cast.
Malus cydonia, Gel. hor. Lac. Lon. Ad. Tab. Cam. cui fructus ... generis.
... eus, Cord. hist. & fructus Mala cotonea minora sive ...ea.
Cotonea & cydonia mala. Lob.

Mala rotunda minora, nonnullis χρυσόμηλα ab exterioris cutis colore, Dod.
Poma cotonea in Insula Picco. Ind. Occid. par. 9. addit.
Ex his Genuenses suum delicatissimum Cydoniatum parant.

II. Mala cotonea majora.
Mala cotonea majora, Cord. hist. στρουθία dici, in Dioscorid. monet, & majora malis similia, minora vero, pyri modo turbinata, asserit.

Coto-

Cotonea magna & Pyra cotonea, Gesn. horr.
Mala cotonea oblongiora & majora. Dod.
Pyra cotonea, Cæs. Pyrum cydonium, Ger.
Cotonea majora sive Struthia, Cam. ep.
Struthia & Pyra cotonea, Cast.
III. Mala cotonea media.
Mala cotonea milviana sive notha, quia proveniunt ex Cotoneis quæ Strutheis, vel è contra insita fuêre, Matthiol. Cast. Lugd.
Cydonia milviana, Tab.
Maiores sunt primis: at secundis minores.
IV. Malus cotonea sylvestris: & Cord. in Diosc. & hist.
Hæc sativæ per omnia similis, ramis minoribus & fructu minore, quod sponte sua in Danubij petrosis ripis in collibus proveniat.
V. Cydonia exotica.
Cydonia e Bengala, Garz.
Sersfolia, Fragos.
Marmelos de Bengala, Cast.
Mala cotonea sive Mermelacta ex quo fructus, quem Capotes sive Chicocapores nominant, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 15.
Chicocapores eadem ferè cum Capotes facie in nova Hispania, Idem.
Fructu est cotoneo simili, folijs verò persicæ.
VI. Arbor Indica cydonij facie fructu melonis effigie.
Melo corcopali, Scalig.
Arbor cydoniæ magnitudine & folijs, cujus fructus Corcopal, Theveto & Lugd.

MALUS CITRIA.

Malus Citria, Græcis μηλέα μηδική malus Medica & Assyria dicitur, utroque nomine à regionibus ducto, ut habet Theoph. 4. hist. 4. Etenim Citrus apud Medos & Persas in primis frequens: dein Paladij diligentia in Italiam translata fuit: postea in Hispania in usum devenit, ut nemora & campos occuparit: fructus μῆλα μηδικὰ ἢ κίτρινα, addit Dioscorides l. 1. c. 166. ἢ κεδρόμηλα. Latinis citria, citrea & citromela. Folium habet (Theoph.) simile & penè æquale Adrachne (Portulaca Gaza) aculeos quales pyrus, aut spina acuta, sed tenues & vehementer acutos & validos. Et Plinio lib. 12. cap. 3. Malus assyria quam alij vocant Medicam, folium ejus est Unedonis intercurrentibus spinis: Pomum ipsum (idem & Theoph.) alias non manditur, &c. Malum Dioscoridi, oblongum est, rugosum, aureo colore, cum gravitate odoratum: semen habet pyri. Sanè his pomis olim non vescebantur, sed propter odorem tantum & medicamenta erant in usu, arbore nimirum adhuc inculta, peramaros & acetosos fructus ferente.

I. Malus medica.
Citrum, Brunf. Citria, Trag.
Citrangula, Monardi.
Citrus, Ang. Tab. Cæs. Ind. orient. part. 9. lib. 4. cap. 31. arbor, Cord. hist.
Malus medica, Matth. Tur. Lac. Cord. hist. Dod. Lob. seu Citria, Eyst.
Malus citria, Dod gal. Ges. hor. Lugd. Lon. Cast. Clus. hist. Cam. & Ind. occid. p. 5. & Ind. or. p. 3.
Citria & Mala Medica, Bellon.
Citrones, Rauvvolff.
Mala citrina & poma citria, Ind. occid. p. 8.
Cedrus Theophr. at Diosc. Medica malus, sive Cedromela, Adv.

Fructus magnitudine variant: quædam in molem excrescunt Melopeponibus parem, ita ut ad pondus librarum decem quandoq; perveniant, ut Cardanus & Gesnerus notarunt, quæ nullo ferrè succo sunt, & ex Liguria & Adriatici maris insulis adferuntur: alia minora: alia Limonum magnitudine, aut paulo majora, & a lacu Benaco asportantur, quę potissimum in cibis expetuntur, & Pomcires, quasi Poma citri vocari, Lugd. asserit: sic alia prælonga, alia rotundiora. Etenim hominum industria, translatione, insitione, omni deniq; cultus mangonio, Citria in plures formas digessit, ut remissiore sapore & vehementiore: item dilutiore, saturatioreq; colore differant, non multum tamen naturâ & viribus, veluti Limonia, Arantia, atq; ea quæ Poma Adami vulgo nominantur. Quare Monardes lib. de Arantijs scribit, Citriorum genera multiplicia fuisse insitione: ita ut reperiantur tot genera Limonum & alia, quæ nec Citro, nec Limonibus conveniant: quemadmodum Zamboas Torongas, Limas, Limones, quæ omnia nec prisci cognoverunt.

Sic citrum monstrosum maximum, calceum Turcicum referentem, in horto Stutgardiano natum, J. Bauhinus in suo l. de thermis pingit.

II. Malus medica maxima pulpa plurima.
Ponzires, Cæs. qui à citrijs melopeponis magnitudine distinguit, & Ponzires inter Limonem & Arantium ambigere scribit.

Hæc gustui non ita placent, sed quia pulpæ multò plus habent, officinis expetuntur, saccharo vel melle asservanda.

III. Malus medica fructu ingenti tuberoso.
Melangula quæ alijs Citrangula, Cæs.
Citrij mali genus quoddam in Provincia, humani capitis magnitudine, Cam.

Citranguli nomine volūt Monachi in Mesuen c. de oleo è pomis Citranguli, non solum Citria, sed etiam Arantia & Limonia intelligenda esse.

IV. Malus medica ab Imperatore Carolo V. ex Ungaria in Hispaniam delata, quæ omnium mali Medici generum acidorum suavissimum, ut Clusius in sua hist. refert.

V. Malo Medicæ affinis Javanensis folio rotundiore.
Samaca fructus citri magnitudine, acidus, succulentus, granis nigricantibus, Linscot. part. 4. Ind. or. & fig. 14.

Malus Limonia.

I. Malus Limonia acida.
Malus limonia, Matth. Dod. Lon. Lugd. Cast. Tab. & Ind. occid. par. 3 & orient par. 3.
Limones, Dod. gal. Cord. in Diosc. Bellon. Rauvvolff Tur. Adv. Lob. Cæs. Clus. hist. & Ind. occ. par. 9. l. 4. c. 1.
Limon arbor ex citrij genere, Cord. hist.

Tum facie, tum facultate Citria referunt: cujus plures differentiæ, quædam oblongiores, asperiores, cortice crassiore, Cucumeris aut Melonis effigie, & Limæ Adversar. dicuntur: alij cortice læviore tenuiore, succo acidiore. Cordo quadruplex genus, 1. anserini ovi forma & magnitudine: 2. minus, globosum, utroque capite veluti umbilico insigne: 3. ovi gallinarum figura & quantitate: 4. tertio æquale, globosum superficie æquale.

II. Malus Limonia major dulcis.
Limones dulces, Cæs.
Limones dulces oblongis Limis similes, Clus. histor.

III. Malus Limonia minor dulcis.
Limones pusilli dulcissimi in Zeilan, Scaliger, Lugd.
an Limonis genus in Hispania, vix nucis amplitudine, Cæs.

IV. Malus Limonia folio serrato, fructu oblongo cortice tenuissimo.
Limas primum genus, Clus. hist.

V. Malus Limonia fructu rotundo orbiculato.
Limas alterum genus, Clus. hist.

VI. Limones prægnantes alium fructum minorem in se continentes, Clus. hist.

VII. Limones variatum figurarum toti ferè carnei, Clus. hist.

VIII. Limones citrij mali grandioris magnitudinem æquantes, Clus. hist.

IX. Limonum syl. in Syria provenientium, Scalig. & Lugd. meminêre.
Limones sylvestres non majores ovo columbino, circa Cairum, Bellon.

MALUS ARANTIA.

Aurantia, fortè à corticis colore, qui colore auri relucet, ut Aurea mala verè nominari possint: sive ab Arantia oppido dicta: veteribus ignota, insitione ad nos devenerunt. Citrus enim arbor, in Aurantio inserta ad magnam proceritatem pervenit: Arantius verò in Citro, tam humilis, ut Aurantius unius cubiti magnitudinem non excedat.

I. Malus Arantia major.
Pomum Arantium, Trag. Eyst. sive Nerantium, Rauvvolff.
Aurantia mala Matth. Lac. Cæs. Lon. Castor. Lugd. Tab. Cam.
Aurea & Aurantia mala Bellon. & Ind. or. par. 1.
Aureum malum, Gesn. h. Dod. gal. (cui & malum hespericum) Clus. hist. & Ind. occid. p. 3 & p. 8.
Arangia, Cord in Diosc.
Arangius sive Citrius arbor, Cord. hist.
Arantia. Tur. Lob.
Malus anarantia, Dod.
Aurantia: nonnullis in locis Indiæ integræ sylvæ sunt arborum aurantia ferentium: in part. 9. Ind. or. l. 4. c. 31.

Genera plura sunt ab insitione prodeuntia: hinc pleraque cortice amaro, crasso, aureo: alia subvirente: alia cortice tenuissimo, subrubente, medulla dulci: aliqua & cortice dulci: aliqua in uno pomo duo genera botrorum habent: alia absque semine sunt. Sic & pulpæ sapore differunt, cùm alijs acida, alijs dulcis, alijs vinosa, sive media sit.

Sic in regno Congiano habentur, quæ nec dulcia, nec nimis acria: & in insula Fayel, suavissima & sapidissima: par. 3. Ind. orient c. 7. & in China poma aurea, quæ dulcedine saccharum vincunt, par. 2. Ind. or. c. 25.

Ex floribus aqua elicitur, quam Lansam vocant.

II. Malus Arantia humilis.
Aurea malus pumilio, Clus. hist.
Poma Aurantia Nana dicta, Eyst.

III. Malus Arantia cortice dulci eduli.

A[illegible] Indiæ insula Zeilan, cortice dulci & fativi Scalig.& Lugd.
Aurea malus eduli cortice, Clus.hist.
IV. Malus Arantia unico grano.
Aurea malus μονοσπερμόφορος, Clus.hist.

Malo Arantio similes exotica.

I. Malo Arantio parvis fructibus similis.
Aracinappil Indorum.
II. Arbor peregrina Aurantio simili fructu, Clus.exot.l.1.c.13.
E Nigritarum regione delata, pulpa fungosa, n[illegible]llis granis ut in ficulneis permixtis.
III. Coru folijs mali aureæ, flore luteo, Acosta[illegible] Garzias & Fragosus, & Castor. folia mali persicæ, flores candidos tribuunt, uterque radicis cortices ad ventris profluvia commendat: Lusitanis Herba Malauarna, Castori.
IV Carcapuli, Acostæ, Lugd.append.Cast. fructu malo aureo æmulo.
Carcapuli, Linsc.4. parr.Ind.orient. cui fructus cerasi magnitudine: & fig.17. iconem exhibet.
V. Guyabo pomifera Indica.
Guyabo arbor, at fructus Guyaba dicitur Oviedo.
Guajava, Scalig.Lugd.Clus.hist.app.1.
Guayavas, Monardi, Lugd.app.Frag.
Guayavos, Gomaræ, & parr.4.Ind.occid.c.28.
Alia sativa, alia sylvestris: sic alia pomis longiusculis aut rotundis, luteis aut viridibus: pulpa alijs rubra alijs candida.

Malus Adami.

Adami pomum vulgo dicitur, quia cortex rimis quibusdam exasperatur, ac si dentibus demorsus esset, quare pomum, quod Adamus in Paradiso degustavit, esse existimant.
Pomum Adami, Matth.Cord.in Diosc. Bellon. (qui à Citrijs sive Poncires distinguit) Rauvv. Cast. Lugd.
Citrius altera, Cord.hist.
Malus Assyria, Dod.Tab.
Pomum Assyrium, Adv.Lob.
Poma Adami quæ Gallis Poncires, Clus.hist.
A Limonibus natura & viribus non multum differt, folijs Limonij, floribus Citrij fructu Arantij, sed duplo triplóve majore.

MALUS PUNICA.

Malus punica, Græcis ῥοιά, Dioscoridi l.1.c.151. & Theoph. ῥοά, quo nomine & fructus donatur. Hippocrates l. de nat. mulieb. σίδας appellat. Plinio l.13.c.19. Africa circa Carthaginem punicam malum cognomine sibi vendicat, aliqui Granatum appellant. Communiter malum granatum, ab interiorum granorum multitudine: alij à Granata Hispaniæ regione, quod in ea copiose proveniat. Hanc Theoph.1. hist.3. sic descripsit: radicem habet brevem & per summa terræ adhærentem: 1. hist 5. caudices multos: 1. hist.8. sed tortiores & breves: 1. hist. 14 verum in ramos spargitur & molem superiorem, grandioremq́; gestat: 1. [illegible] 6 folia a[illegible]gusta sunt. 1 hist.17. fructus ex humore & cute constat: 1. hist.18. & acinos habet: 1. hist.22. verum [illegible] fructum ipsum florem insidentem emittit: 1. hist.23. & ex annotinis fructus gignit &c.

G[illegible] Dioscorides dulcia, acida & vinosa recenset: & Theoph.1. hist.19. succus acidus est & 2. hist.3. & 4 in Ægypto acidam in dulcem quodammodo, aut vinolentam converti: in Cilicia omnes sine nucleo [illegible] [illegible] electa vero in sylvestrem transit: 1. caus 15. nonnunquam etiam fructum secundum ostendit 5. caus.16. & [illegible] ea dulces magis putrescunt quam acida &c. Plinius l c divisit in genera, Apyrinon vocando, cui lig[illegible] [illegible] leus adest: sed candidior ei natura & blandiores sunt acini, minusq́; amaris distincti membranis: alia [illegible] structura eorum, ut in favis. Communium & nucleos habentium quinque species, dulcia, acria mista, acida, [illegible] Samia & Aegyptia distinguuntur erythrococci & leucococci: vide & l.23.c.6. Verum cum plures [illegible] hujus in usum medicum veniant, nominibus distincta, de his paucis.

Flores sativæ punicæ κύτινοι dicuntur Diosc.l.1.c.152. & Gal.6. simpl. at Gal.6. κατὰ τόπους, Cytinus fructus rudimentum est, quod deciduo flore primum apparet & formatur: qua Celsus mali punici capitula vocat. & Plinio l. 23 c.6. primus pomi hujus partus florere incipientis, Cytinus vocatur Græcis: & in hoc ipso Cytino flosculi sunt antequam scilicet malum ipsum prodeat, erumpentes, quos Balaustia vocari diximus. Verum Βαλαύστιον, sive mali punicæ flos est Dioscoridi l.1. c.154. cujus complura sunt genera, candidum, rutilum & colore rosaceo: & ex Cytino ac Balaustijs velut ex Hypocistide succus ad eadem efficax elicitur. At officinæ citra distinctionem Balaustia nominant, quibus Cytinorum appellatio de sativis ignota est.

Mali punici putamen, quod tanquam corium sit, cortice durius, nucis involucro tenerius, Malicorium vocant, quod Græcis, nunc σίδιον Diosc. lib.1. cap.153. monente, nunc τὸ τῆς ῥοιᾶς λέμμα ἀπὸ τῆς λεπτοῦ dicitur.

Marcellus medicus, [illegible] pun[i]ci vocat. Plinio l. c. [illegible] ex punicis acerbis [illegible] nescire novi, [illegible] Malicorium appellant Medici: Officinis, Psidion.

I. Malus punica sativa.
Malus punica, Trag. Matth. Dod. ut: Cord hist. G[esn.] h[ort]. Tur. Lon. Lugd. Cam. fl. simplici, Eyst.
M[alus] punica seu granata, Cord. in Dios. Bellon.
Malum punicum, Adv. Lac. Lob. Cast.
Malus granata, Rauvvolff. Tab.
Punica quæ malum granatum fert, Cæs.
Poma sive malus punica, Ind. occid. par. 8.

Di[ff]erunt potissimù in succo, al[i]js acidus, alijs dulcis, alijs mixtus, medio quasi sapore, quem vinosum vocant, & quæ medi[i] saporis, Arabes Muza, voce [illegible] corrupta, appellant. Mala punica majora in regno Congiano habentur.

II. Malus punica sylvestris.
Punica sylvestris, Cord. hist. Rauvvolff.
P[o]m[u]m granatum sylv. cujus flores Balaustia, Anguil.

Sativæ per omnia similis, sed spinis horridior in Syria circa Alepum, Africa & Hispaniæ regno Granatæ.

III. B[a]laustia flore pleno majore.
Malus [g]ranata sylv. flore pleno, Rauvvolff.
Balaustium, Lob. belg. Tab. Ey[s]t.
Balaustium orientale, Cast.

Punica flore adeo multiplici f[o]lio, ut Rosæ videantur centifoliæ, colore saturato.

IV. Balaustia flore pleno minore.
Balaustium [f]lore minore Romanum, Eyst.

Folijs atrovirentibus, calice crassiore, flore minore, tristiore, saturata purpura punicante a priore differt.

V. Malus punica fructu maximo granis aureis.
Malus aurea, Dod. qui Palam Arienam Pl[i]nij suspicatur, quæ tamen potius Musa est, quę nullo est intus nucleo vel semine. Illa vero grana Mali punici majora obtinet. Quid sit ignoro.

P Y R U S.

PYrus, Græcis ἄπιος, & de arbore & de fructu, sed propriè de sativa dicitur: nam ἀχρὰς pyrus agr[est]is est (Pyrastrum Gaza reddit) Diosc. l. 1. c. 167. & 168. & Theoph. pluribus locis: quæ tamen differentia non semper observatur. Ἄπιος autem dicitur Eustathio, quasi non habens πιότητα pinguedinem: alij ab Apia regione deducunt, quod ex ea primum hæc arbor allata fuer[i]t. Sic Pyra multis a fructus figura quod ad pyramidis similitudinem a lato in acutum spectet, & in mucronem turbinetur: & quemadmodum Mala, brevi pediculo annectu[nt]ur sic Pyra longo pediculo pendent. Est autem Pyrus Theoph. 1. hist 5. natura fru[ti]cosa. 1. h[i]st 6. folijs orbiculatis 1. hist. 21. floribus foliatis: 1. hist. 18. seminibus congestis, quæ aliquo putamine & tunica continentur [illegible] caus 23. quæ omnia fere pulpis plenioribus includuntur, quo plus temporis perdurare valeant. [illegible]

Genera pyrorum multa sunt, Diosc. l. 1 c. 177. addit Theoph. 4 h 6. majorem in modum, bonæq; frugis præterqu[am] si quæ [s]erotina. Plinio l. & c. 15. sunt Superba parva sed ocyssima: cunctis autem Cru[st]umina [gr]atissima: proxima ijs Falerna a potu. quoniam tanta vis succi abundat: lactea, a candore vocantur [illegible] alia colore ni[gr]o donavit Syria: reliquarũ nomina aliter in alijs atq; alijs locis appellantur. Sed confessis urbis vocabulis auctores suos nobilitavere Decimana: Dolabelliana longissimi pediculi: Pompejana cognomine mammosa [L]iceriana: Severiana & quæ ex his nata sunt Tyranniana, longitudine pediculi distantia. Favoniana rubra paulo superbis majora. Laterana, Anitiana post Autũnalia acidulo sapore jucunda. Tiberiana, quæ maximè Tiberio pr[inci]pi placuere. Patriæ nomina habent serenissima omnium Amerina, Picentina, Numantina. Alexandrina Numidiana. [G]ræca & Achrade spinosa arbore: & in ijs Tarentina, Signina, quæ al[ii] a [c]ol[o]re Testacea appellant [s]icut On[y]china a colore gemmæ onychis purpura. Ab odore Myrapia, Laurea, Nardina: a [t]empore Hordearia q[uæ] c[ũ] hordeo maturescunt: a collo Ampullacea & Coriolana &c. Multo plura [s]unt hodie, imo infinita in tota Europa Pyrorum genera quæ magnitudine, figura, oblonga, rotunda, orbiculata: odore: sapore, dulcia & succulenta, ar[i]da sic alia sicca, alia pinguia: colore, & tempore quo maturescunt, alia tempestiva, alia serò matura, alia [illegible] per[e]unt, alia servari p[o]ssunt, differũt: & a primis inventoribus, regionibus, alijsq; notis nomina invenere, [illegible] m explicari [illegible] qualibet regio sua habeat. & qualibet urbs peculiaria nomina ijs tr[illegible] os enim quamplurim[æ] [di]fferentiæ oc[c]urrunt ut videre est apud Tragũ. Sic Val. Cordus quin[illegible] [illegible] J. [illegible] l. de baln[illegible] supra quadraginta. Tabernamont. septendecim differentias [illegible] primis magni faciunt ea quæ ab odore & sapore Moschatellina, quæ Superba Plinij videntur dein[illegible] Ovata dicuntur: tum quæ Spreckbiren/ id est. Lardina nominantur tandem Regelß[illegible] Regia & Regulana, Ges.) ex quorum succo Electuarium suavissimum paratur. Sic Gall[illegible] pr[imi]s Bo[n]christiana cognominata [C]arol. [Ste]phano & Lug. ut videre e[st] apud Car. Stephanum, R[illegible] b[illegible] Lugdunensi. Ita [illegible] de quibus Matthiolus & Cæsalpinus.

I. Pyrus

I. Pyrus sativa.
Pyrus, B... Dod.ut: Cord.hist. Gesf.hor.Lon.
...
P... Cord in Diosc.Lac.Ad.Lob.Cast.
II. Py... ad imitationem Plinii l.15.c.14.
...genera recensens, Melofolia nominat... folium unum aliquando geminum erumpit e latere medio.
Pyra e... medio corpore folium exoritur, Dalech. in Plinium, Cam.
III. Pyra, quæ comedia ventrem subducunt,...
IV. Pyrus sylvestris.
...dicitur ... quidem a verbo ... quod acerbitate sua propemodum ... tamen inter ... sunt qui ... Achrades pyri speciem ... ex Dioscoride, ut Cæsalp. ... quæ spinis quidem agrestis modo, ... sed fructu pulcherrimo & optimo: ... spinis armata, omnino sylv. fructu ... necedulis, aliquando mediocris altitudinis, ... humilis arbuscula. Quamvis ... hist. ... de pyro sylv. & ..., Homero etiam de pyro hortensi dicatur. Deducitur ... ab α privativo & χρεία, id est, usu: quod ejus fructus usus nondum esse cœperit ... alimenta humani corporis, nisi forte ex... fame urgente.
... Gazæ, ..., Theophr. 1. hist.3.

Pyra sylvestris, Ang.
Pyra sylvestris major, Tab.
Pyra sylv. & pyra sylv. minima, Tab. Ger.
V. Pyra sylv. Cretica.
Pyra exigua a Cretensibus Achlades nominata, a nostris diversa: apud quos alias pyra sylv. Agasuga appellantur, Bellonio.

Pyro similes exoticæ.

I. Pyro similis ex Guinea.
Lata, fructus exoticus Clus. ex. l.2. c.22.
II. Pyro similis fructus in nova Hispania nucleo magno.
Palto arbor cujus fructus bene maturus pyrum majusculum refert, qui maturus butyrum æmulatur, in Insula S.Dominici: at in Peru grandiores sunt, cute duriuscula: in Mexico minores cute teneriore, par.9.Ind.Occid. l.4. c.24.
Melocotones seu Pyra Indica sunt Mameyen, Guayanen, & Platen, Idem.
III. Pyro similis fructus alter in nova Hisp. Annona sive Guanavano pyri magnitudine, pulpa butyri modo, cui grana plurima nigricantia includuntur. Joseph. Acosta l.4. c.25.
Mangier blanco est Annona sive Guanavana, p.9. Ind.Occid. l.4.c.25.
IV. Pyro similis fructus in Virginea.
Metaguesunaux, fructus pyriformis & magnitudine, impensè foris & intus rubens. part.1. Ind. Occid.
V. Fructus in Insula S.Mariæ pyra majora referens, intus mucculentum par.3. Ind.Or.10.

MALUS PERSICA.

Malus Persica: Græcis ... & Persicus, Palladio: & fructus Persicum malum, ... l...c.64. it Theoph.2 hist.3. ... (Persicum Gaza reddit) Aegypti sterilescit ... loci proximus ... quanquam in Rhodo usq; florem duntaxat devenit: sed distinguere ... ex Theoph.4.h.2. colligere est: & Plin.l.15.c.13. aperte ... distinguit ... falsum est ... Sostrates prodiderit venenatam cum cruciatu in Persis gigni. ... de Persea ... totum alba est, myxis rubentibus similis, nec extra orientem nasci ... & semper autem ... pomis subnascentibus aliis. Et Rauwolffius commemorat, Pe... etiam ... die Persicam a ... distinguere, quamvis etiam a Persicorum esu abstineant. Nimrodi venef... infecta ... esse ... es. Plin.l.15.c.13. in totum quidem Persica peregrina etiam Asia Græcia ... e ex nomine ipso apparet, ... adiecta: & mox: Persicæ arbores sero & cum difficultate transi... et quæ in Rhodo nihil ... ab Aegypto earum fuc... hospitium ... & l.16.c.28. Persicæ arbores in Rhodo florent tantum.

...Plin. o l.1... plurimum pa...na duracius ... nationum ... differentia, ... magnitudine (siquidem alia majora alia minora sint ... simula quadam a latere, quædam in rotunditate oblonga, Cariota co... ... austera, amariuscula. maturationis tempore & ratione ... differunt. ... præcocia alia sapore ... Armeniaci, alia admodum ... magnitudine, ut ungarica alia minora. majora vel alba, vel flava, vel ...

aſperſa ſunt, qua Sole ſpectant, & intus in oſsis contactu vel buxea & quidem pulpa candida, lutea rubea. Sic minora, vel rubra ſunt, vel flava. Ratione oſsis ſic in alys integer & facile a carne recedit: in alys a carne ſeparari nequit, & quidem in aliquibus nucleus diſruptus, in quibuſdam per medium diviſus reperitur. Perſica Perſianis Hel dici, Rauvvolffius monet.

I. Perſica molli carna & vulgaris, viridis & alba.
Perſicus. Brunf.
Perſica arbor & ejus primum genus, Trag.
Perſica, Fuch. Ang. Lac.
Perſica malus, Geſ. hor. Ad. Lob. Lug. Tab. quæ alba, & Ger.
Malus Perſica, Dod ut Turn.
Perſica viridia & alba, Matth Caſt.
Perſicus alba & popularis, Lon.
Perſicæ primum genus, Cæſ. & vulgare, Lugd.

II. Perſica ſucco quaſi ſanguineo.
Perſicæ tertium genus, Trag.
Perſica ſanguineo ſucco madentia, Matth.
Perſica Ungarica ſanguineo ſucco, Geſ. hort.
Perſica in totum ſaturato colore rubentes, Dod.
Perſica Carota, Caſt.
Perſica rubra, Lon. Tab. ſeu ſanguinea, Cam. ep.
Perſica præcocia, Ger. ico.

Hæ duæ ſpecies lanatæ ſunt, carnem ſuccoſam & flaccidam habent, quæ communiter à nucleo tota recedit: & alia ſunt magna, alia parva: quædam prorſus viridia, quædam alba: quædã maculis rubris picta: alia carne alba flaveſcente: alia rubra, ut ſanguinolenta videatur: & hęc nucleo eſt alias foris rubente, alias nigro.

III. Perſica dura, carne candida, aliquando ex albo ſubrubente.
Rhodacina, Ægin. Aëtio.
Perſica duracina, Matth. Ang. Bellon. Geſ. hort. Lon. Caſt. Cæſ.
Perſicorum tertium genus ſive duracina, Lugd.
Duracina alba, Tab.

Duracina ob carnem duriorem ſic nominata, quę Rhodacina dicta, aut ob odoris ſuavitatem, aut quod plerunq; rubro colore alterna ſui parte niteant: aliquando pugni magnitudine, & fructu anguloſo, circa os rubente, quod aliquando per medium diviſum, aliquando in partes diſruptum reperiur, & à noſtris Perſica moſchata dicuntur. Horum ut ſequentium caro dura & nucleo tenaciſsimè adhæret: quæ aliquando etiam intus ſaturatè rubet.

IV. Perſica dura carne buxea.
Perſica cotonea, Matth. Caſt. Lugd.
Perſica Ungarica colore aureo, Geſ. hor.
Perſica buxea à Cotoneis denominata, Cæſ.
Perſica cydoniaria, Tab.
Perſica lutea, Ger.

V. Perſica æſtiva Armeniacis ſimilia, ſive Perſica S. Johannis.
Perſicæ quartum genus, Trag.
Perſica pumila, Cam.
Perſica præcocia, Tab. Perſica rubra, Ger.
an Perſica minima, Cord. hiſt.

Saporem pene ſimilem cum Armeniacis habent, ſed ex eo genere non eſſe, nucleus ſcaber & ſtriatus oſtendit, &c.

VI. Nuciperſica, quod nucum juglandium faciem repræſentet,
Nuciperſica, Matth. Lugd. Caſt.
Perſica nux, quæ Antiperſica Averrois, Ang.
Perſica præcocia, nuciperſica, Cæſ.

Hæc etiam nulla lanugine pubeſcunt, & colore & ſapore Perſica cotonea referunt.

VII. Perſica Amygdaloides.
Perſica amygdala, Matth. Lugd Caſt.
Amygdalus perſico inſitus, Geſ. hor.
Amygdaloperſicus, Cam.

Pulpa Perſicum, nucleus Amygd. dulcem ſapit.

Perſica ſimiles exotica.

I. Perſicæ affinis in Taprobana.
Arbor Gehuph Indis Cobban, Thev. Lugd.

Fructu eſt rotundo, in quo nux Avellanæ par, nucleo amaro: gummi ex arbore utiliſſ. manat.

II. Perſicæ ſimilis putamine villoſo.
Mangas, Garz Caſt. Frag. Acoſtæ, Linſc. par. 4. Ind. Orien. c. 7. fig. 14. item 5. & 8. par. Ind. Orien. Rauvvolf. Manga, Scalig.
Manges, par. 7. Ind. Orient.
Exoticus fructus 4. Mangas, Cluſ. ex. l. 2. c. 16.
an Mangenas fructus: par. 5. Ind. Orient.
Fructus verò Ambo & Amba vocatur.

Genera ejus plura, aliquando ab una arbore colore diverſo prodeunt, ſubvirides, flavi, ex viridi rubentes: ſine nucleo ejus generis reperiri Acoſta ſcribit: biferæ meminit Garzias.

III. Mangus aliud genus.
Mangas Recheadas ſive Mangas in Achar, Linſcot. 4. par. Ind. Orient. 7.

IV. Mangas fructu venenato.
Mangas ſylv. aliud genus, Acoſtæ, Lugd.
Mangas bravos, Palud. in Linſc.

V. Perſici

V. Persici ossiculo fructus Malacensis.
Jambos, Garz. Frag. Acostæ, Lugd. Linsc. par. 4. Ind. Or. c. 9. fig. 13.
Jambeir arbor, fructus Jambos, Lusitanis; Jambali, Malabarensibus, Acostæ.
Jambos, Arabibus: Tupha, Indis: Persis, Tuphat: Turris, Almat, Palud. in Linsc.

Duûm generum: unus obscurè rubet; alter ex candido rubescit, ossiculo ut in Persico, Garziæ: at Paludano, alterius fructus completè rubet & nucleo caret: alter levius purpurascit, & rosam spirat.

VI. Goan arbor & fructus, ex cujus cineribus Tuthia Alexandrina conficitur, Garziæ.

VII. Guajanos in Hispania nova, fructus granis duris, minora poma æquantibus, prægnans: ac in Peru hujus arboris facies diversa. par. 9. Ind. Occid. c. 24.

Persicorum genera omnia in nova Hispania & Peru, ut Melocotones, Albercokia & similes: exceptis Ducasnos, qui è Persicorum genere sunt, par. 9. Ind. Occid. c. 31. Sic in Angra persica copiosissima esse, scribit Linsc. par. 3. Ind Or. c. 6.

VIII. Matos ex classe Guayanorum & parvi albicantes Guaynavilli, naturæ frigidiusculæ: Joseph. Acosta l. 4. c. 24.

P E R S E A.

Arbor Persea περσέα Græcis, quæ à Persica diversa est, licet Theophrastus utramq; πέρσεαν nominet: at Gaza loco priori Persicam, altero Perseam transtulit. Dioscoridi l. 1. c. 187. περσέα arbor est in Aegypto fructum ferens cibo idoneum, quem aliqui prodiderunt in Perside exitiosum esse, translatam verò in Ægyptum naturâ mutata edulem fieri. Et Theophr. 4. hist. 2. est in Aegypto alia arbor Persea vocata, aspectu magna & pulchra, sed maximè similis pyro, & folijs, & floribus, & ramis, sed folio perpetuo, &c. fructus pyri magnitudine, figura oblongus, Amygdali specie, colore herbidus, intus nucem habet quemadmodum prunum, sed multò minorem & molliorem, carnem valdè dulcem, &c. Galenus 2. κατὰ τόπους, fructus est pyri aut mali magnitudine, noxia in Perside, vesca in Aegypto.

Persea, Matth. Lonic. Rauvvolf. cui Sepha Persianis.
Persea America Matthioli, Lugd.
an eadem cum Persea Plinij & Plutarchi?
Persea, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast.
Persea America Clusij, Lug. hic fructum Cuciophoræ adpingit, quod Clus. in hist non probat.
Persea Plinij, Cæs. qui dubitat an Anacardium ejus fructus sit.

Hujus folia à Doct. Jo. Anatolio Privæo, insigni apud Vesuntinos Medico & Botanico, unà cum quibusdam bulbis anno 1622. accepimus.

A M Y G D A L U S.

Amygdalus, Græcis ἀμυγδαλία, & per contractionem ἀμυγδαλῆ vocatur: fructus ἀμυγδάλη & ἀμύγδαλον: Latinis amygdala & amygdalum. Amygdalam ideo Græcis nominari Herodianus ait, παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὥσπερεὶ ἀμυχὰς ἔχειν πολλάς, quod post viride putamen, nucleos scarificatos ostendat & in rimulas dehiscat, quas τὰς ἀμυχὰς vocant, Athenæo lib. 2. teste. Antiqui, nucibus (ob osseum corticem) adnumerant, quas Cato Nuces Græcas vocavit. & Plinius l. 15. c. 22. tertio loco recensuit. Amygdalus Theoph. 7. hist. 12. inter arbores potissimum, vel sola ante folia flores emittit, vel unà cum folijs: 1. hist. 21. flores foliati sunt: 1. hist. 23. & fructum ex surculis annotinis habet: 1. hist. 18. & ei semen protinus post tegmen ambiens subest: sed non nudum, verùm ligno obductum. Idem ostendit, quomodo diminutione ex amaris dulces efficiantur: 2. hist. 8. 1. caus. 21. 3. caus. 23. 5. caus. 24. & Plinius l. 17. c. 17. sic etiam neglecta, ex dulci amara redditur, 2. caus. 20. Et Plinio l. 16. c. 25. floret prima omnium amygdala, mense Januario: Martio verò pomum maturat. Sunt autem duplices, dules & amaræ, ut ex Dioscor. l. 1. c. 176. Theophr. & Plinio locis citatis colligitur: hæ salubriores, illæ suaviores creduntur. Naxia amygdala, à Naxo Insula veteribus Græcis maximè commendabatur: secundas partes Cypria sibi vendicabat, quæ præter cæterorum morem repando cacumine prodit.

I. Amygdalus sativa.
Amygdalus, Brunf. Trag. Dod. ut: Cord. in Diosc. (cui & Nux Græca) Gesn. hort. Lon. Ad. Lugd. Cam. Tab.
Amygdala, Matth. Ang. Tur. Lac. Bellon. Lob. Cæs. Cast. Eystet.
Amygdala sativa, Rauvvolf.

Sunt majores & minores: laudatur majores, quæ lanugine carent, idcirco Pruno inseruntur. Amygdalas minores, tàm amaras quàm dulces, & quidem alijs triplo minores, adhuc putaminibus suis inclusas, ex Asia afferri, testatur Cord.

in sua historia. Sic Gesner. meminit Amygdali nuces rotundas ferentis. Nunc dulces habemus duplices, vel duro, vel molliore putamine.

II. Amygdalus sylvestris.
Amygdalus syl. in sepib. Tripolitanis, Rauvv.

III. Amygdalus Peruana.
Fructus exoticus Hispalensis 2. Cluf. ex. l. 2. c. 18.

IV. Amygdalæ Guyanenses, Cluf. ex. l. 2. c. 6.

V. Amygdalo similis fructus Peruanus fuscus vel spadiceus, linea candida.
Fructus peregrinus 9. sive Pepitas del Peru, id est, acini Peruiani, Cluf. ex. l. 2. c. 30.
Fructus peregrinus 9. in tab. 3. Lugd. Tab. Ger.

VI. Amygdalis similis Guatimalensis.
Avellana Mexiocana, cujus fructum indigenæ Cacao appellant, quæ Palmarum naturam obtinet, Guiland. pap.
Cacavate Benzoni, Lug. In. oc. p. 5. vel l. 2. c. 16. 17.
Cacao. Jos. Acostę, vel Ind. Occid. par. 9. l. 4 c. 22. Cluf. ex. Lugd. Tab.

Fructus siliquis inclusus Amygdalarum speciem refert, cujus integræ naves plenæ ex Guatimala afferuntur: cum hac in nova Hispania mercatores negotiantur, cum ipsis monetæ usum præbeat & eleemosynæ loco pauperibus distribuant: quare per universam Americam multi usus: imò ex eo potum conficiunt quem quem Chocolate nuncupant: Benzoni, Lugd.

VII. Amzgdalis similis cortice spinoso.
Amygdalæ ex Andes: par. 4. Ind. Occ. l. 4. c. 26.

MALUS ARMENIACA.

Malus Armeniaca, μηλέα ἀρμενιακή, & fructus μῆλα ἀρμενιακά. Dioscor. l. 1. c. 156. Perseis subjungit: minora quæ ἀρμενιακά, Romanis πραικόκκια dicuntur: Latinis præcocia, quòd ante alios fugaces fructus maturescant: nominantur & Præcoqua: Galenus inter Persica reposuit, ut & Pl l. 15. c. 12. inquiens: post autumnum (scil. Persica) maturescunt, æstate præcocia, intra triginta annos reperta, & primo denarijs singula venundata. Supernatica è Sabinis veniunt: popularia undiq;: pomum innocuum expetitur ægris. His verbis Plin. duo Præcocium genera indicare, Dalec hamp. voluit: alterum Supernas, amplum & magnum, quod è Sabinorum locis advehebatur, vulgo Armenium majus: alterum vulgare, parvum & frigosum, etiam Armenium dictum.

I. Mala Armeniaca majora.
Armeniaca, Ang. malus, Matth. Lac. Bellonio ab Armenijs dicta.
Armeniaca majora, Cam. Tab. Fyst.
Armeniaca major Baracocca vulgo. Cæs.
Malus Armeniaca major, Matth. ep. Ad. Lugd.
Mala Armeniaca maxima, Gef. hor.

Hæc mole corporis & suavitate præcellunt, & sapore differunt à minoribus, quæ sapore austeriore sunt, quæ sine cultura & insitione exigua sunt.

II. Mala Armeniaca majora, nucleo dulci.
Malus Armeniaca candicantia nucleo oblongo dulci ut in Amygdalis, Gesnero.

III. Malus Armeniaca minor.
Præcocia, Brunf. Ang.
Persica minora, Brunf.
Persicus præcox vel Armenia, Gef. ap.
Persici quartum genus, Lon.
Armeniaca minora, Matth. Cam. Tab.
Malus Armeniaca, Dod. ut: Tur. Cord. in Dioscor Lob.
Malum Armenium vel præcoquum commune, Gesn. hort.
Malus Armeniaca minor, Ad. Lug.
Armeniaca, Cæsalp.

P R U N U S.

Prunus κοκκυμηλέα Diosc. l. 1. c. 174. nota arbor est, cujus fructus esculentus est. Fructus κοκκύμηλα pruna dicuntur. Theoph. 3. h. 16. folia similia habet Arbuto & Andrachne, arbor parva: 1. h. 18. semen habet carne & nucleo interjacente: 1. h. 29 succum dilutum: 1 h. 22. super fructum ipsum florem insidentem emittit: 3. h. 7. radice numerosa. At 4. h. 3. est & alia quædam arbor κοκκυμηλέα magna, fructum ferens similem mespilo, majorem, nucleum habens rotundum, &c. Eidem 9. hist. 1. προύνου (pruno Gaza) humor in lachryma modo gignitur.

Genera: Dioscorides Syriacorum, & eorum quæ Damasci nascuntur, meminit. At Plinio l 15. c. 13. Prunorum ingens turba versicolor, nigra, candicans: hordeacea appellata: alia eodem colore majora asinina cognominata: sunt & nigra, ac laudatiora cerina atq; purpurea: nec non Armeniaca, &c. sic nucibus insita, ab utroq; nucipruna appellata, &c. nuper in Bætica malina appellari cœperunt, malis insita, & alia amygdalina, amygdalis: his intus in ligno nucleus amygdalæ est: in peregrinis arboribus dicta sunt Damascena, &c. & pruna omnia post Catonem cœpisse manifestum est.

Recentio-

Recentioribus, pro diversitate regionum plures sunt differentiæ, & quidem inexplicabiles, vario cultu & studio inserendi (cùm & nuci, & malo, & amygdalo inserantur, quæ faciem parentis, succum adoptionis, ut Plinius dicit, exhibet) inventæ: nam variant magnitudine, figura, colore, sapore: magnitudine, sunt magna, media, parva. Figura, longa, rotunda, acuminata. Colore, alba, viridia, lutea, ceræ coloris, rubra, ex punico rubentia, castanearum coloris, cærulea, ex cæruleo nigricantia. Sapore acida, dulcia, medij saporis, austeriora: sic caro in quibusdam siccior, facilè ab osse separabilis, alijs humidior & pertinacius adhærens. Ita alia alvum solvunt, quæ dulcia: alia eam cohibent, quæ austera & acerba. Sunt carne Pruni & cute subviridi Pruni, sed nucleo Persici quæ Prunopersica, Adv.

I. Prunus, Brunf. Trag. Matth. Dod. ut: Tur. Lon. Cast. Lugd.
Prunus sativa, Fuch. domestica, Lob. Ger.

II. Pruna magna dulcia atrocærulea.
Brabyla, Theocrito.
Pruna Damascena, Trag. Matthiol. Dodon. gal. Cord. in Diosc. Lugd Ger. desc.
Palma datur Damascenis, quæ ex Syria Venetias sicca adferuntur, quæ nucleo sunt longo & plano potius quàm rotundo, Bellonio monente: secunda quæ ex Pannonia (Ungarica quæ etiam Damascena, Cord. in Diosc.) & Transylvania adferuntur, ex Matthiolo Lugd. at Dodonæus ex Thoma Jordano, Moravica magis ad alvum leniendam commendat. Pruna Ungarica & Moravica, Cam. quæ
Pruna Brunensia, Clus. hist.
Pruna Ungarica duplicia, majora & oblongiora, alia minora, rotundiora & dulciora, Matth. Gesn. hort. Lugd.

III. Pruna parva dulcia atrocærulea: hæc nucleum parvum, non multo Ceraso majorem habent, & à nostris Damascenula vocantur.
Pruna Damascena nostratia, Bellon.

IV. Pruna magna crassa subacida.
Pruna Ungarica præstantissima, Damascena fortè, Gesn. hort.
Huc referri possunt Pruna acida in insula S. Claræ, Ind. occid. p. 9. additam.

V. Pruna oblonga cærulea.
Prunidactyla, Trag.
Prunidactyla purpurea & ovata, Lugdun. qui Noberdiana & Juliana addit.
Hæc oblonga sunt, nucleo oblongo, aliquantum incurvo, quæ etiam condita Vesuntio, ubi Dactyli vocantur, adferuntur.

VI. Pruna nigra carne dura.
Pruna Iberica & Pertigona vocata, Trag.
Pruna Hispanica, Dod. gal.
Pruna Perdigona, Lugd.
Pruna pernicona vulgo, Cæsalp. quibus addit Massiniana, ijs grandiora.

VII. Pruna coloris ceræ ex candido in luteum pallescente.
Pruna cerea & Ceriola. Trag. Dod. gal. Lug. Tab.
Pruna cerea, Cord. in Diosc. Gesn. hort.
Pruna amygdalina, Ger. ico.
Hæc duplicia; præcocia, quæ majora, & serotina, quæ minora, Camer. epit. Reperiuntur quoque magnitudine ovi gallinacei, aut etiam anserini, Gesn. hort. sic quæ juxta pediculum in longitudinem extenuantur, ut Damascena & Catelana colore subviridi, Cæs.

VIII. Pruna magna rubra rotunda.
Pruna asinina, Trag. (& Pedicularia) Dod. gal. Lugd.
Pruna asinaria, Cæsalp. quibus addit Gubia ingustabilia.

IX. Pruna rotunda, flava, dulcia, mali amplitudine.
Pruna à malis cognominata, Cæs.

X. Pruna Augusto maturescentia minora & austeriora.
Pruna Augustana & Albanula, Cæs.

XI. Pruna parva præcocia.
Pruna præcociora, à tempore avenacea dicta, Gesn. hort.
Prunus avenaria, Tab.

XII. Pruna parva ex viridi flavescentia.
Pruna parva serotina, cereola, Gesn. hort.
an Pruna viridacia, Gesn. & Verdacea, Cam.

XIII. Pruna amygdalina Plinij.
an Coccimelea, Theoph.
Amygdalina pruna, Lob belg.

XIV. Pruneoli albi, oblongiusculi, acidi.
Pruna Galatensia, sive Perani pruneoli, Clus. pan. & hist.

XV. Pruna ex flavo rufescentia mixti saporis gratissima.
Pruneola quæ Brignolæ in scatulis reposita copiosè reperiuntur, Rauvvolff.
Pruna de Brignioles dicuntur à loco natali in

Gallijs, unde enucleata (nucleo parvo ſunt) & exſiccata adferuntur, & in officinis noſtris habentur, & tam cruda, quàm cocta comeduntur. Verùm & in hortis noſtris habentur.

XVI. Prunus fructu rotundo nigropurpureo dulci.
Prunus cognominata Myrobalanus, Cluſ.pan. & hiſt. Cam.Tab.Ger.
Prunus Myrobalanus rotundus, Eyſt.

Eſt majore & minore fructu, hicque pulpam dulciorem habet.

Pruno ſimiles exoticæ.

I. Pruna Congiana lutea.
Ogegha arbor fructu luteis prunis ſimili, Pigafetta deſc.reg.Congiani: vel Ind.or.par.1.l.2.c.1. an Lanca fructus in Gilolo prunis cereis ſimilis: parr.8. Ind.orient.

II. Prunus Braſiliana.
Hyuourahe Theveto, Cluſ.in Monardem.
Hiuourae Braſilianis, Guajaci ſpecies, Lerio part.3. Ind.occid. c.12.

III. Pruno ſimilis fructus Chinenſis.
Lechyas fructus prunis ſimilis, 2. part. Ind. or. cap. 25.

IV. Pruno ſimilis ovalis, cortice & nucleo cinereo.
Guayavenſis fructus 2.Cluſ.exot.l.2.c.6.

V. Pruno ſimilis oblongus ſpadiceus pulpâ albâ.
Guayavenſis fructus 3.Cluſ.l.c.

VI. Pruno ſimilis fructus ſubfuſcus ex Guynea.
Fructus exoticus 1.à Clutio,Cluſ.exot.l.2.c.23.

VII. Pruni figura fructus Guinenſis.
Fructus exoticus 2.à Clutio,Cluſ.exot.l.2.c.24.

VIII. Pruno cereo ſimilis fructus Africanus.
Ergen arbor folijs myrti,fructu pruni cerei,oſſe amygdali magnitudine lineis binis diſtincto: in Præfat. par.1.Ind.or.

IX. Prunus Hiericonthica folio anguſto ſpinoſo.
Zaccon,quia in planitie Hierichontis non longè ab ædibus Zacchæi creſcit, Caſt.

X. Pruna inſana ſpinoſa.
Nux inſana, ab effectu Prunula inſana nautis Belgis,Cluſ.exot.l.2.c.26.
Fructus prunis noſtratibus minoribus ſimilis, mentem capiens, 4. part. Ind. orient.

XI. Pruno ſimilis ſpinoſa.
Jangomas, Garz. Frag. Lugd. Linſcot. 4. part. Ind.orient.10.
Jangomi, Acoſtæ.
Fructus pruni facie, ſed loco nuclei granulis turget.

XII. Pruno ſimilis folijs, Laccam ferens: alij ex Sorbi vel Meſpili vel Myrti ramis colligi volunt, Garz. Vide inter gummata.

Prunus ſylveſtris.

Prunus ſylveſtris, Græcis κοκκυμηλέα ἀγρία, ſive ἀγριοκοκκυμηλία dicitur, quòd rotunditate & magnitudine Cocci, mala ferat; Virgilio 4. Georgic. Spinum dicitur: fructus Dioſcorid. libr. 1. cap. 174. ἀγριοκοκκύμηλον: & Galenus 2. aliment. teſtatur in Aſia προῦμνον appellari, Latinè Prunum ſylveſtre Prunellum & Prunulum vocant. At Theophraſtum 3. hiſtor. 7. σποδιάδα, vel ut apud Athenæum libr. 2. legitur, σπονδιάδα vocari volunt. Spodias, inquit, velut ſylveſtris prunus habetur. Et Plinio libr. 15. cap. 13. pruna ſylveſt. ubique naſci certum eſt.

I. Prunus ſylveſtris.
Prunus ſylveſtris, Brunf. Matth. Fuch. Dod. ut: Turn. Cord. in Dioſcor. Bellon. (cui & Spino) Geſn. hort. Lonic. Adv. Lobel. Cæſalp. Caſtor. Lugd. Tab.
Prunus ſylveſtris vulgaris, Trag.

Huic peculiare, quod deflorescens, ſimul ac imbres conrigerint, fructus in oblongum & inane corpus convertitur, quos Itali Turcas vocant, Cæſalpino & Camerario monentibus.

Fructus alij ſunt magni, alij exigui, nonnulli rotundi, quidam oblongi: cujus ſuccus pro Acacia uſurpatur, unde ſtirpi Acaciæ Germanicæ nomen factum.

II. Pruna ſylv. præcocia.
Pruni ſylv. altera ſpecies, Trag.

Hæc majora ſunt & Auguſto maturantur, quare Germanis Haberſchlehen/ reliqua Schlehen ſimpliciter nominantur.

In ſylveſtri ſativaque pruno reperitur limus arborum, quem Græci Lichena appellant, Plinius lib.23.cap.7. at Dioſcorides Gummi vocat. Muſcum qui innaſcitur, Chirurgi noſtri magnificiunt.

MYRO-

MYROBALANI.

Myrobalani, qui veteribus Græcis incogniti fuere (quámvis Bellonius Chrysobalanos Galeni velit) ab Arabibus verò inventi, & ex recentioribus Græcis, Actuario cogniti: hos Avicenna, generis nomine Dilegi, & Serapio Hartileg donavit: quorum interpretes, cùm viderent quodammodo ad glandis formam accedere, impropriè Myrobalanos verterunt. Officinis Myrabolani & Myrabulani.

Genera quinque sunt, quæ Actuario μυροβάλανα ξανθά: κέβυλα: ἰνδικὰ ἢ δαμασώνια: ἐμπελετικά: βελλερικὰ dicuntur: & arborum genera quinq; diversa, quæ in regionibus sexaginta aut centum leucis à se distantibus nascuntur, Garzia monente, quæ Pruni magnitudine sunt & omnes sponte nascuntur. Myrobalanos ex Palmarum genere esse, Cæsalpinus censet. At Cordus scribit Arabibus recentioribus tres tantum cognitas fuisse, Indas, Chebulas & Citrinas, quæ ab una eademq; arbore desumantur: Belliricas ex peculiari arbore esse: & Emblicas peculiare genus dicit. Arabes fructibus Sacchari conditis utuntur, & Chebulorum major est gloria: & ad nos duo potissimum genera condita adferuntur, Chepula sive Kebula & Bellerica. At Clus. in Garziam, Chepula varius ad nos adferuntur, & non nisi dura & malè condita: Emblica verò copiosè recentissima & optimè condita. Sed de Myrobalanis inter Indices scriptores consule Garziam, Acostam, Fragosum.

I. Myrobalani maximi oblongi angulosi pituitam purgantes.
Arabibus Quebolia & Quebulgi.
Myrob. Cepula, Mesu. Clus. in cor. Chepulæ, Actuario, Matth. Garz. Adv. Lob. Lugd.
Myrobalani Chebuli, Lac. Cord. histor. Gesn. Lon. Cæs. Cast.
Myrobalani Chebulæ, Tab. Ger.
Myrobalani Chebuli vel Quebuli, Indis Arectan: Linsc. 4. part. Ind. or. 38. qui tab. 16. sub Mirambolan majore, quæ alias Aretca vocitetur, figuram exhibet.
Arboris folia Persicæ similia.

II. Myrobalani teretes citrini bilem purgantes.
Myrob. lutei, Actuar. flavæ, Garz. Lob Lugd. flava, Matth. & lutea, Clus. in cor.
Myrob. citrea, Mesu. citrini, Cord. histor. Lac. Lon. Adv. Cast. Ger.
Arabibus Azafar.
Myrobalani flavæ, citrinæ, luteæ, Tab.
Myrobalani citrini, Bellon. Cæs. an Chrysobalanum Asclepiadis.
Myrobalani citrini, Indis Arare, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.
Arbor Sorbi folio.

III. Myrobalani rotundæ belliricæ.
Arabibus Belleregi: bellileg: bellegu.
Myrobalani belliricæ, Matth. Cord. hist. Clus. in cor. Garz. Adv. Lob. Lugd. Tab. Ger. bellirici, Lon. Cast. belerici, Lac.
Myrob. bellerici Gallæ modo rotundi, Cæs.
Myrobalanus belliricus, Cord. in Diosc. qui an Acacalis sit bellericus, vel emblicus dubitat.
Myrobalani Bellirici, Indis Guti, Linsc. 4. part. Ind. orient. 38.
Arbor est folijs laurinis subcinericeis.

IV. Myrobalani nigræ octangulares.
Arabibus Asuar.
Myrob. nigra, Actuario, Mesuæo, nigri, Adv.
Myrobal. Inda & Damasonia & nigra, Clus. in cor.
Myrobalani Indicæ, Lob. Tab. Ger. seu nigræ, Matth. Lon. Garz. Lugd.
Myrobalani Indi, Cord. hist. Lac. Cast. Cæs. qui addit: nullo intus nucleo (quemadmodum & sequentes) manifesto.
Myrobalani Indici, Indis Resonualle, Linsc. 3. part. Ind. orient. c. 38.
Arbor folijs est Salici similibus, fructus octogono.

V. Myrobalani Emblicæ.
Arabibus Embelgi: Embleg: Ambegi.
Myrob. de Seni, Serapioni: Seniticę Avicennæ.
Myrob. Empelica, Matth. empelitica sive emblica, Clus. in cor.
Myrobalani emblici, Lac. Cord. hist. Lon. Adv. Cast. Cæs. qui addit, figura parvi mali, sed in parva fragmenta dissecti.
Myrobalani emblicæ, Lob. Lugd. (qui inquit potius fragmenta esse, quam integra pruna, quadantenus triangula,) Tab. Ger.
Myrobalani Emblici Indis Amuate, Linsc. 4. part. Ind. orient. 37.
Arbor est palmæ magnitudine, folijs minutim incisis & nonnulli fructu minimo nascũtur.

Duo posteriora genera Phœnicobalanos dici posse Cęsalpinus existimat: siquidem nullo intus ligno spectentur, & cum maturi sunt, nigrescant, ut Plinius l. 12. c. 22. testatur. Qui autem os intus habeant, ad Thebaicos & Arabicos Myrobalanos reducendos: de ijs enim Plinius, in

totum arentes Thebaides & Arabicæ macro corpore, exiles & asſiduo vapore torrentes, cruſtam veriùs quam cutem obducunt.

VI. Myrobalanis flavis ſimilis fructus.
Hovos fructus in nova Hiſpania, Gomara, & Cluſius in Garz. Fragoſo.
Hobus ſive Hovus, Benzoni part. 4. Ind. occid. c. 28. & Oviedo.

Fructus Myrobalano ſimiles.

I. Fructus Myrob. oſsiculo ſimilis niger acerb.
Fructus minor 10. Paludani, Cluſ. exot. l. 2. c. 20.
II. Fructus fuſcus ſerratus Myrobalani forma.
Fructus 11. Gareti, Cluſ. exot. l. 2. c. 16.
III. Fructus Myrobalani nigri oſsiculo ſimilis, nucleo ſubfuſco.
Fructus 10. è navigat. Batav. Cluſ. exot. l. 2. c. 15.

PRUNUS SEBESTEN.

Prunus Sebeſten à Dioſcoride & Galeno prateritur: at Aegineta, Aëtius & Actuarius frequenter meminere. Dicitur μύξος: fructus verò μύξαι, μύξα, μυξάρια à pomi mucoſo lentore: Græci enim mucum μύξαν vocant. Arabibus & officinis Sebeſten. Plinius lib. 15. cap. 13. ſimul dici poſſunt populares eorum Myxa, quæ & ipſæ nunc cæpere Romæ naſci inſitæ Sorbis. & lib. 13. c. 5. pruna in Damaſco monte nata, & Myxa: utrumque jam familiare Italiæ: ex Myxis in Ægypto & vina facta.

I. Sebeſtena domeſtica: an *ὠμομύξις* Athenæo.
Sebeſten, Trag. Lac. Bellon. Rauvvolff. domeſtica, Alpino.
Prunus Sebeſtena, Matth. Lugd.
Myxæ vel Sebaſtæ, Cord. hiſt.
Sebeſtena, Geſn. hort. Caſt.
Myxa, Dod. Adv. Lob. Cæſalp.
Sebeſten, Myxæ ſive Myxaria, Tab. Ger.
Myxos arbor, ſive Sebeſtena noſtra, Lugd.
Differt à ſequenti folijs latioribus & craſsioribus: fructu majore, perfectiore & meliore.
II. Sebeſtena ſylveſtris.
Sebeſten ſylveſtris, Alpino.

ZIZIPHUS SEU JUJUBE.

Arbor, Ziziphus Columellæ l. 9. c. 4. dicitur: fructus verò Græcis recentioribus, ut Actuario & Simeoni Sethi ζίζυφα, ζίζιφα, & ζίτζυφα, Latinis Zizypha: officinis Jujube. Sunt qui σήρικα Galeni 2. alim. eſſe velint, & quidem primus Serapio: at Guiland. in ſuo Theone, Zizypha & Serica diſtinguit. aliqui Tuberum genus, à colore Sericum, cognominatum, Plinij l. 15. c. 14. cum tamen Plinius à Zizyphis diſtinxerit; inquit enim, æque peregrina eſſe Zizipha & Tuberes, quæ & ipſa non pridem venerint in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria: & l. 17. c. 10. & Zizipha grano ſeruntur menſe Aprili: Alijs Paliurus Africanus & Lotus ſecundus Polybij, Lobelio: Paliurus Theoph. ſed non Africanus, forte Paliurus Dioſcoridis & Plinij, Cæſalpino.

I. Jujubæ majores oblongæ.
Jujubæ, Trag. Cord. hiſt. Lon. Adv. Cæſ. Tab.
Jujubæ domeſticæ, quas Lotum Athenæi, Lotum in Pharide Theoph. & Lotum oſſeum Plinij Anguillara ſuſpicatur.
Jujuba Paliurum Africanum Theophraſt. eſſe propemodum certus ſum: Lotus Homeri 9. Odyſſ. Guil. l. c.
Jujubæ Arabum, Lob.
Zizipha, Matth. Lac. Caſt.
Ziziphus, Dod. ut: Geſn. hort. rutila, Bellon. (Græcis vulgo Ziziphia) Cluſ. hiſt. & hiſp.
Ziziphus punicea, Lugd. rubra, Cam. Rauvvolf.
Jujubæ, Zinziphia Cretenſibus, Bellon.
II. Jujuba ſylveſtris.
Jujubæ & Paliurus 2. Theoph. Ang. Adv.
Ziziphus ſylveſtris, Cam.
Zizipha, Caſt. ap.
III. Jujubæ minores rotundæ.
Jujubæ minores, Tuberes Plinio, Cord. hiſt.
IV. Jujuba Indica: folia hujus ſubrotunda, ut vulgaris venoſa, ſeſquiunciam lata, duas longa, per marginem crenis exaſperata, parte averſa molli ruſeſcente lanugine tecta: hæc Boræ nomine, cum ejuſdem ramulo, cui Lacca adnata erat, ex India Reverend. D. Terentius miſit.

CORNUS.

Quæ Latinis Cornus, Dioſcoridi l. 1. c. 172. κρανία arbor fortis, fructum ferens olivæ modo oblongum, primo viridem, maturum verò flavum, aut cereum, eſculentum. Theop. 3. hiſt. 12. & 5. h. 5. κρανεία, quædam, mas,

quadam fœmina, quam θηλυκρανείαν vocant: folium habet Amygdala (alij Mali legunt) nisi quod pinguinus crassiusq; corticem nervosum, & tenuem, caudicem non minus crassum: fœmina virgas parvas, &c. Macedones ambas fructificare asserunt, sed fœminæ fructum ingustabilem esse. &c. Plinio lib. 16. cap. 26. Cornus circa Solstitia, reddit primo candidum, postea sanguineum: ex eo genere fœmina post Autumnum fert baccas acerbas & ingustabiles cunctis animantibus: ligno quoq; fungosa, inutilis, cum mas è fortissimis quoq; sit: tanta differentia ab eodem genere fit: vide & l. 15. c. 24. & 24.

I. Cornus hortensis mas.
Cornus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Lac. Lon. Dod. Ad. Lob. Cæs.
Cornus mas, Dod. gal. Bell. Gesf. hor. Tur. Lugd. Tabern.
Cornus sativa & mas, Cord. in Diosc.
Cornus vulgaris mas, Clus. hist.

Fructus maturus colore variat; nam communiter rubet, & ossiculo longiore est: aliquando ceræ colore: rarius albet: saturatius etiam rubet ossiculumq; habet crassius & brevius, & hoc est Corni maris aliud genus, Clus. hist.

II. Cornus sylvestris mas.
an Cornus fœmina, Cord. hist.
Cornus sylvestris, Cam.
Cornus mas pumilio, Clus. hist.

Hic in sylvestribus Thuringiæ & Austriæ inferiores provenit, solùm frutescit, sed cultura in arborem pulchram exsurgit: fructus dulciores sunt, quàm urbanæ, Hermolao, & plerunq; etiam majores, Camerario monente.

III. Cornus fœmina.
θηλυκρανεία Theophr. quibusdam ψευδοκρανεία, id est, falsa Cornus: Cornus fœmina, Plinio: quibusdam Virga sanguinea ejusdem, l. 24. c. 10. at nullas notas addidit.
Ligustrum, Brunf. ico.
Hartriegel/ Trag.
Virga sanguinea, Matt. Ruel. Gesf. hor. Dod. Cæs.
Cornus fœmina, Dod. gal. & (Opulus Columellæ) Tur. Gesf. hor. Ad. Lob. Thal. Lugd. Tab.
Cornus fœmina veteribus Macedonibus, Sanguineus frutex Gallis, Bellon.
Pseudocrania. Cord. hist. ico.
Sanguen vulgo, Cæs.
Sanguis & lingua sanguinea, Cast.
Ossea, Lon. Cast.
Cornus sylvestris, Lon.

LOTUS.

Lotus arbor triplex est Dalechampio in Plinium: prima quæ λωτὸς δένδρον Dioscoridi l. 1. c. 171. quam dicit stirpem benè magnam fructum ferre pipere majorem, dulcem, edulem, stomacho aptum. Et Theoph. 4. hist. 4. λωτὸς (Celtis Gaza) magnitudine quanta pyrus, aut paulò minore, folium incisuras habet, ut Ilex; cujus genera plura fructibus inter se discreta traduntur, &c. Plinio l. 13. c. 17. arbori Loto quam Celtim vocant, magnitudo quæ pyri folio ilicis, fructu dulci nunc exosse, nunc durum nucleum ambiente, colorem uvæ modo mutante, cùm maturescit. è quo vinum exprimitur. Arbor Syrtica eidem l. 24. c. 2. Altera Διὸς πυρὸς Theophr. l. 3. c. 13. (Jovis flamma Gaza) quam impropriè Loton vocant, ob fructus dulcedinem Ceraso similem, nucleo duro, & Plinio l. 16. c. 30. lotos sive faba Græca, &c. & l. 24. c. 2. Tertia, quæ Theophrasto secunda. quæ Laurocerasus quibusdam: quæ sententia Clusio non placet. Addi potest quarta ipsius Polybij apud Athenæum l. 14. Sunt qui Guajacanam, Tuberum alterum genus Plinij, quorum inter Mala meminit, velint.

I. Lotus fructu Cerasi. (Dod. Cast. Lob. (& Lotus vera Theophrasti) Gesf.
Lotus, Mat. Ang. (& arbor del perlaro) Lac. Lon. Guajacum, Cord. hist. icon. Lon. ico.
Lotus arbor, Bell. (Cacavia Cretensibus) Gesf. hort. Ad. Lob. Cæs. Cam.
Guaicana, Bellon. cult. Eyst. vulgo, Cam.
Ermellinus, Cæs. qui Tuberum alterum genus Plinij suspicatur.
Lotus arbor sive Celtis, Tur.
Lotus Celtis arbor, Lugd.
Lotus domestica, Cast. app.
Bagolarus Tridentinis, Guil.
Diospyros sive Faba Græca latifolia, Lugd.
Pseudolotus Matthioli, Tab.

Variat: nam in fructu Patavij, semina bina aut terna plana & spadicei coloris observavimus: at quæ Viennæ & Bononiæ coluntur, etiam ex semine Italico natæ, fructus semine expertes, sola pulpa constare, Clus. in sua hist. notavit.

II. Lotus Africana latifolia.
Diospyros, Theophrasti.
Lotus sive Faba Græca, Plinio.
Lotus Africana altera, Matth.
Guajacum Patavinum Fallopio, Gesf. hort. Ad.

III Lotus Africana angustifolia sive fœmina.

Pseu-

Pſeudolotus, Matth. Cam. Tab.
Dioſpyros ſive Faba Græca anguſtifolia, Lugd.
Lotus Africana, Tab.
Ziziphus Cappadocica, Ger. ico.

IV. Loti Africanæ ſimilis Indica.
Indiæ Occiduæ palmæ ſanctæ ſimilis arbor, Ad. Lob. ico.
Palmæ ſanctæ ſimilis arbor, Lugd.

LIGNUM GUAJACUM.

GUajacan nomen eſt Indicum, quod nunc Guajaci ſive Gajaci nomine, per univerſum orbem cognitum eſt, quod alij Ebenum eſſe dicunt, à quo ſola ſumma nigredine diſsidere videtur: quæ in Ebeno ſummo ſplendore nigricat: in illo verò albeſcit: alij Buxi ſpeciem: Sed novum eſt arboris genus, quod ex America, ſive India occidentali affertur. Duplex eſt, magna matrice & propemodum ſine matrice: non tamen diverſarum arborum lignum eſſe cenſemus.

I. Guajacum magna matrice.
Guayacan lignum Indicum ex Inſula S. Dominici, Monardi, Lugd. & par. 4. Ind. Occid. 29. ſive lignum ſanctum, par. 9. Ind. Occid. l. 3. c. 22.
Guajaci primum genus, Manardo & Matth.
Guajacum, Bellon. Ad. Cæſ.
Gayco & Gayacan, palus Indiæ Hiſpanis, Frag.

II. Guajacum propemodum ſine matrice.
Guayacan genus alterum, quod lignum ſanctum, illo præſtantius, & ex Inſula S. Johannis de portu divite affertur, quo maximè utuntur, Monard. Lugd.
Guajacum, Lac. Cord. in Dioſc. & hiſt.
Palma aut palus ſanctus Indiæ Occiduæ, Penæ.
Guajaci 3. genus, Monardo & Matth.
Guajaci alterum genus, Cæſ.

Hoc in plura genera ab aliquibus dividitur, eò quod non unũ colorem habeat: quoddam enim nigricat: quoddam etiam ſpadiceo colore flaveſcit: quoddam præterea omnes iſtos colores diſcretos habet: Quare Manardus & ex eo Matthiol. tria genera notarunt, quę licet colore, magnitudine & pondere inter ſe diſcrepent, unius tamen eſſe arboris, contra quàm Fallopius credidit, Matthiol. ſtatuit, & cauſam refert in ligni maturitatem, quò enim maturius, eò nigrius, & quantò minus adoleverit, tantò magis albicare aſſerit: probatur maximè, quod ruffum, ſpadiceũ flavum, lividumq; colores ſimul mixtos habet.

III. Guajacum folijs lentiſci.
Guajacum cujus ramulum cum floribus & fructu pingit Cluſ. notis ad Monardem.
Lignum Ebenum ſive Guajacum in Inſula S. Helenæ, par. 1. Ind. Or. c. 1.

Fructus (quos copioſè cum ſuo gummi, Amſtelrodano à D. Hoft accepimus) variant, nonnulli loculamentis ſunt geminis, quorum alterum plenum, alterum inane: alij tribus, in quibus oſsicula dura, longiuſcula.

IV. Guajacum Orientale.
Palma aut Palum ſanctum, Ad.
Guajacum folijs plantaginis, Cæſ. Frag.
Lignum ſanctum, Caſt.

V. Guajaco viribus ſimilis Indica.
Maggai, Indi morbum Gallicum curant, ejus ſuffimigio ſudores movendo, Fragoſus.

EBENUS.

EBenus, Græcis ἔβενος, duplex Dioſc. l. 1. c. 129. Aethiopica nigra, venarum pectinúmve expers, cornu elaborato levore ſimilis, &c. Altera Indica, lineis candidis & fulvis intercurrentibus, idemq; maculis prædita. Theoph. 4. h. 5. Ebenus Indiæ peculiaris eſt: cujus duo ſunt genera, unum laudata materie pulchrumq;, alterum ignobile, &c. Pl. l. 12. c. 4. Hebenus rara arbor, Neroni principi allata, quam nullam aliam niſi palmarum generis eſſe docuerint, cujus duo genera eſſe ſcribit: & l. 16. c. 40. ſpiſsiſsima ex omni materie, ideo & graviſsima judicatur: quæ neq; cariem neq; vetuſtatem ſentit: quæ ut id. l. 6. c. 30. Aethiopiæ ſylva meridiano cardine maximè virent.

I. Ebenus Theveto in Indiæ Inſula Palmobotere præſtantiſsima & nigra, & in 9. par. Ind. Occid. l. 3. c. 22. in Hiſpaniola.
Ebenus, Matth. Cord. in Dioſc. Cæſ.
Hebenum ſive Xyloaloës officin. Ad.
Ebenus, Lugd. qui vult officinas pro Xyloaloë habere.

Valer. Cordus in Dioſ. ſcribit, quoſdam Guajacum lignum, Ebenum eſſe contendere: & Pena cenſet officin. Ebenum ſpeciem Guayaci eſſe.
Ebenus, Caſtori, qui eandem figuram habet, quam pro Ligno ſancto poſuit.

Ex hac in Italia ſphærulæ precatoriæ conficiuntur.

II. Li-

II. Lignum pice ferè nigrius & polito ebore lævius: arbor crasso cortice vestita, in cujus intimis Ebenus clauditur: ejusdem generis ligna rubentia, & alia ceræ modo flaventia reperiuntur: in Insula Mauritiana, 5. par. Ind. Or.
Ebenum picis modo nigrum, 4. par. Ind. Or.

LIGNA DURISSIMA FERRI DURITIEM ÆMULANTIA.

I. Ebenus Indica.
Lignum de Mangles, ex quo navium malos & antennas, ferri duritiem æmulantes, condunt: part. 9. Ind. Occid. l. 4. c. 30.
an Lignum de Cochi, quod ejusdem cum ferro ponderis, ex quo anchoras conficiunt, & à Lusitanis Paio di ferro, hoc est, lignum ferreum vocatur: par. 7. Ind. Or. c. 44.
II. Lignum Teixo dictum, adeo durum ut ferrum æquet, in Pico Insula, quod valde pretiosum & utile, interius coccinum undulatum expressissimè referens, ex quo instrumenta fiunt, Liscot. part. 3. Ind. Orient. cap. 6.
III. Angelina arbor apud Cachinum, ex cujus continuo trunco naves Tonas vocatas extruunt tam grandes, ut unâ viginti vel 30. dolia aquatica vehi possint, cujus lignum adeo durum ut ferrum atterat, Linsc. par. 4. Ind. Orient. c. 14. & par. 7. c. 27.
An arbor cujus pars ima crassitie 24. orgyarum in Guineæ Insula Formosa: part. 6. Ind. Oriental. cap. 4.
an Angelina arbor, cujus solum nomen apud Acostam, cap. de ligno colubrino.

C E R A S U S.

Cerasus κέρασος Theophr. 3. hist. 13. fructus κεράσια, Dioscoridi l. 1. c. 157. Cerasia & Cerasa. Dicta autem à Cerasunte Pontico municipio: unde Lucullus Romanorum Imperator, Mithridate debellato, primum in Italiam arborem detulit, & fructum gentilitio nomine Cerasium appellavit, Athenæo l. 2. & Plinio l. 15. c. 25. auctoribus. Est autem Theophr. l. c. natura peculiaris arbor, magnitudine excellens, &c. flore candido pyro & mespilo proximo, &c. fructu rubente, fabæ magnitudine, &c.

Genera: Plinio l. c. Cerasorum, Aproniana maximè rubent: nigerrima sunt Actia, ut & Cæciliana rotunda. Julianis gratus sapor: principatus duracinis, quæ Pliniana Campania appellat: in ripis etiam Rheni tertius iis color è nigro ac rubenti viridiq; similis maturescentis semper. Minus quinquennio est, quod prodiere quæ vocant Laurea, non ingratæ amaritudinis, insita in Lauro. Sunt & Macedonica parva arboris, raroq; tria cubita excedentis: & minore etiamnum frutice Chamæcerasi: hæc Plinius. Verùm non solùm apud Gallos & Italos, sed etiam nunc apud nos magna Cerasorum varietas, quæ quotidiè insitione & cultura augetur: nam alia sunt sativa, alia sylvestria. Sativa, fructus forma, colore & sapore variant. Sunt enim pomi figura turbinatiore, longiore, rotundiore, majore, minore, cordis etiam figura: & alia pediculo longiore, alia breviore: singulis, vel pluribus unâ coëuntibus, ita ut ex uno petiolo vel singula, & quidem communiter, vel terna quaterna, quina dependeant: vel in racemi modum coacerventur. Colore albo sed rarius partim rubro, partim candicante, & quædam in maturitate partim ex candido rubent, quædam magis: quædam planè cerea quæ pruno insita sunt: rubro rufescente, nonnunquam in atrum vergente, nigro etiam quædam nigerrimo & succo sanguineo labia & manus inficiente. Sapore dulci, acido, austero, ex dulci & acido admixto: alia amaritudinis quid retinent, non tamen ingrata, Amarina dicta: sic alia nimia sua dulcedine fastidium pariunt: alia ob nimium acorem respuuntur: alia ob aquei succi redundantiam insipida sunt. Similiter quædam carne sunt prædura, alia carne molliore, sive teneriore & aquosa constant: & quibusdam caro pertinaciùs nucleo hæret, quibus in aliis fragilior, & nucleo non insuavi est. Sylvestria etiam variant, quorum quædam, licet in hortis à nostris colantur sylvestria tamen dicantur, quia in nemoribus & sylvis, nonnunquam in dumetis reperiuntur: & quidam in sylvis altissimis, fructu parvo & exigua carne, avium potius quam hominum cibus, ob acerbum simul & amarum gustum. Sed aliquas tantum differentias subjiciemus.

I. Cerasa sativa, rotunda, rubra & acida, quæ nostris, Cerasa sativa.
Cerasa Aproniana, Plinii.
Cerasus acida, Brunf. Matth. Lugd. Tab. & aliis vulgaris, Ger.
Cerasia acida & vulgaria, Trag.
Cerasa quæ Gallis Griottes, cujus arborem Chamæcerasum dici, putat Ruellius.
Cerasa austera & majora, Cord. in Diosc.
Cerasia, Cord. Gesnhor. Lob. Cast.

Cerasus, Ad. tertia, Dod.
Cerasa Agriotta appellata, Cæs. qui Macedonica Plinij suspicatur.

Hæc in mediocri arbore crescunt, brevique pediculo & carne satis dura donantur: colore communiter rubro, aliquando nigricante; quoddam & quasi albidum quod rarius est: at quæ in alia ejusdem generis arbore insita, magna admodum Cerasa, ex brevibus pediculis dependentia, gignunt.

II. Cerasa sativa majora.
Cerasia Hispanica, Lob. Tab. Ger.

III. Cerasa acidissima sanguineo succo.
Cerasiorum primum genus, Trag.
Cerasa austera, Matth. (cui & acidorum tertium genus) Cast. Lugd.

Hæc in altiore arbore proveniunt, & longissimum pediculum habent, ex quibus communiter nostrates (qui Wiechseln vocant) Vinum cerasiorum conficiunt.

IV. Cerasa crassa carne dura.
Cerasa duracina, Plinio.
Cerasa quæ primo maturitatem sentiunt, Ruel.
Cerasor. 4. genus, quæ forte Juliana Plin. Trag.
Cerasa maroba & duracina, Matth.
Cerasus altera Dod.
Cerasa pulpa duriore, Duracina vocata, Cæs.
Cerasia Pliniana, Tab. præcox, Ger.

Nostri Graffion vocant, quæ vel rubent, una tamen parte albidiore, vel nigricant.

V. Cerasa carne tenera & aquosa.
Cerasa Juliana, Plinio.
Cerasa aquea, Matth. Tab. Gasconia, Ger. ico.
Cerasa pulpa aquosa, Cæs.

VI. Cerasa alba dulcia.
Cerasia dulcia, Trag.

VII. Cerasus major ac sylvestris, fructu subdulci, nigro colore inficiente.
Cerasa Actiana, Plinio.
Cerasia nigra, Trag. Tab. Ger.
Cerasa Corbine, quod Corvorum modo nigricent, an Cæciliana Plinij, Matth.
Cerasus prior, Dod.

Hæc nostris sylvestria, & à Cordo in Diosc. Cerasa dulcia dicuntur, & duplicia habentur, rubra & nigra, ex quibus tam viridibus, quam exsiccatis, offas conficiunt. Et in Florida Cerasa sylvestria reperiuntur, an his similia?

VIII. Cerasus paucissimis folijs donatus.
Cerasa sine folijs, Lob. ico.

IX. Cerasus hortensis flore roseo.
Cerasi species major pauciores fructus edens, Lob. icon.
Cerasus multiflora secunda, Tab.
Cerasus flore plenissimo instar parvarum rosarum, Cam.
Cerasus multiflora pauciores fruct9 edens, Ger.

X. Cerasus hortensis pleno flore.
Cerasus vulgaris duplici flore, Lob.
Cerasus multiflora prima, Tab.
Cerasus multiflora fructum edens, Ger.
Cerasus flore pleno, Eyst.

XI. Cerasus folio laurino.
Cerasus Trapezuntina, Bellon Gesn. hor.
Laurocerasus, Eid. cult. Gesn. hort. Clus. pan. & hist. Camer.
Lotus secundus Theophrasti, Lugd.

Variat: nam communiter sub pulpa ossiculum durum continet: at in eo quem Clusius Byzantio, Tarbison curmasi, id est, Trapezuntiæ dactyli nomine accepit, non nucleus, sed semina bina aut terna, plana, spadicei coloris, nullo putamine includuntur.

XII. Cerasus pumila.
an Cerasus Macedonica, Plinij.
Chamæcerasus, Matth. Lob. Dod. cui & Cerasus 4. Lugd. Clus. pan. & hist. Cast. Tab. Ger.
Chamæcerasus sylv. Cord. in Diosc.
Cerasus humilis, Ges. hort. cui & Chamæcerasus, vel Macedonica Cerasus Plinij.
Chamæcerasus urbana, Ges. ad Cordi histor.

In horto Stutgardiano, Cerasum pumilam, sesquicubitalem, fructu acidissimo, folijs quàm in Austriaca à Clusio picta, majoribus & longioribus, observavimus, an hæc
Cerasus Macedonica, Clus. hist.

XIII. Cerasus racemosa hortensis.
Cerasus racemosa, Matth. Lugd.
Cerasi genus quintum, Dod.
Cerasa uno pediculo plura. Lob. Lugd. Ger.
Cerasa uno pediculo binos aut ternos fructus ferens, Cam.
Cerasiæ species 1. pediculo plura producés, Cast.
Cerasia uno pediculo plura, Tab.

Aliquibus ab uno pediculo terna, quaterna, quináve poma dependent; quædam racemarum uvæ modo propendent; hinc duæ figuræ in Lugdunensi historia proponuntur, sub
Ceraso ex uno pediculo plura, &
Ceraso racemosa.

XIV. Ce-

XIV. Cerasus racemosa sylv. fructu non eduli.
Cerasi folijs arbuscula sylv. Gesn. hort.
Pseudoligustrum, à quibusdam Pseudoagnos, (id est Vitex falsa) Dod.
Cerasus racemosa, Adv. Lob.
Cerasus avium racemosa, Lob. ico.
Cerasia racemosa rubra & nigra, Tab. Ger.
Padus Theoph. Lugd.
Cerasus avium, Clus. hist.
Cerasus racemosa sylv. Eyst.
an Cerasus sylv. Cæs.
πάδος (padus) gaudet vehementer umbrosis, Theoph. 4. hist. 1. nec plura habet.
XV. Ceraso affinis.
an Cerasus sylvestris, Trag.
Mahaleb, Matth. Cast. Lugd. Tab. Clus. hist. & append. 2. lib. 1. Cam. qui addit Chamæcerasum petræam, aut Petrocerasum Gesnerum vocare.
Macalep Arabicum, Cerasi sylv. genus, Bellon. cult.
Macholebum, Cord. hist.
Chamæcerasus Dalechampij, Gesn. ad Cordum & hort. cui & Chamæcerasus Syriaca.
Macaleb, Ang. Lob.
Vaccinium Plinij, Lugd.

Aliquibus Theophrasti λακάρα (Lacara Gazæ, aliqui Lacatham legunt) quam 3. hist. 4. in Macedoniæ plana etiam descendere: & 3. ejusdem 7. auctu facilimam esse scribit. Sic & Plinij lib. 16. cap. 18. Vaccinia, quæ scribit in aquosis provenire, Italiæ in aucupijs satam: Galliæ verò etiam purpurea, tingendi causa, ad servitiorum vestes. Verum & Theophr. & Plinius brevior est, quam ut aliquid statui possit.

Fructus ex Syria advehitur, quámvis in Gallia, Bellonius: in Italia Anguillara: in Helvetia Gesnerus (apud nos rarius) observârit.

CHAMÆCERASUS SPURIA.

I. Chamæcerasus alpina fructu rubro gemino, duobus punctis notato.
Chamæcerasus montana, Gesn. ad Cord. hist. & hort.
Periclymenum rectum vel mas, Eid.
Chamæcerasus alpigena, Adv. Lob. Lugd.
Xylosteum alterum, Dod. Eyst.
Periclymenum rectum 3. Clusij hisp. (at 4. in hist.) Lugd. Tab.
Chamæcerasus, Cast.
Idæa ficus nostra, vulgo Frangula, Lugd.
an Corno similis frutex in alpibus, quæ Cornus fœmina Theoph. etiam dici posset, Cæs.

Fructus aliquando geminus in uno longo pediculo rubens, aliquando ex toto coëuntibus seminibus in bipartito conceptaculo, in quolibet duo aut tria sine osse.

Ficum Idæam, *συκῆ περὶ τὴν Ἴδην* Theop. hist. 17. & Plinij lib. 15. cap. 18. historia Lugd. censet.

Xylostium alijs, quasi lignum osseum, ob ligni duritiem dicitur.

II. Chamæcerasus alpina fructu nigro gemino.
Periclymenum rectum 2. Clus. pan. & hist. Lug.
Periclymenum nostrum 2. Sabaudicum, Tab.

III. Chamæcerasus montana, fructu singulari cæruleo.
Periclymenon primum, Clus. pan. rectum 3. Eid. hist.
Periclymenum rectum 4. Tab.

IV. Chamæcerasus dumetorum fructu gemino rubro.
Halimus, Trag. Lon.
Caprifolij tertia species, Dod. gal.
Periclymeno cognatus frutex, Gesn. hort
Xylosteum, Dod. Thal. Cam.
Periclymenum alterum Allobrogum, Cornus fœminæ effigie, Adv.
Periclymenon Allobrogum, Lob.
Peryclimenum rectum fructu rubro, Clus. pan. rectum primum, Eid. hist.
Periclymenum rectum, Tab.
Periclymenum tertium, Lugd.
Xylostium floribus albis vulgatius, Eyst.

Fructus gemelli instar exiguorũ Cerasorum, plerunque æqualis magnitudinis; sæpe altero eorum minore, eo tamen pleno remanente.

V. Chamæcerasus folio aceris.
Chamæcerasus montis Generosi, Ges. hor. Lug.

STYRAX ET NARCAPHTHON.

Σ Τύραξ Diosc. l. 1. c. 79. lacryma est arboris malo cotoneo similis: & Theoph 9. hist. 7. Styrax ad unguenta utilis est: plura non habet: & Plinio l. 12. c. 25. proxima Judea Syria supra Phœnicem Styracem: gignit: arbor est eodem nomine cotoneo malo similis, lacryma &c. sed de lacryma inter resinas.

I. Styrax folio mali cotonei.
Styrax, Matth. Ang. Lac. Bellon. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Tab. Rauvvolff. Cam.
Styrax arbor, Gesn. hort.
Styrax liquida, Cast. ico.
Serapio fructum tribuit candidum avellanæ majorem, & ex interno nucleo oleum exprimi.
II. Styrax folio aceris: in Prodromo describitur.
III. Storax rubra officinarum.
Styrax rubra, Græcis hodie Maurocapno, Bellon.
Nascaphtum, Cord. hist.
Tegname, Italis: Busuri, Siculis, Guil.
Cortex est arboris, quem Thus Judæorum & Thymiama vocant, quo Judæi in suffimigijs frequenter utuntur.
an Νάρκαφθον sive νάρκαφθον Dioscoridis libr. 1. cap. 22. quod ex India defertur corticosum, mori libro simile, quod jucundi odoris gratia suffitur.
Narcaphthon Dioscoridis, Lignum aquilæ Lusitanis dici, Amatus scribit.
Nucis moschatæ extimum corticem, Narcaphthum Diosc. censet, Cæs.
IV. Frutex rotundo argenteo folio Cyani flore.
Pulcherrimus frutex, Honor. Belli ep. 2. ad Clus. à quo ex Creta accepimus.
Cyanus fruticosus Candiæ, Ponæ Ital.

ARIA ET HAMAMELIS.

Aria Theoph. 4. hist. 8. similis ex toto est Lauro: 5. hist. 4. materies durissima est, ut Roboris: 5. hist. 5. & natura perpetua est: 5. hist. 10. carbones optimos ejus spississima materies facit.

I. Alni effigie lanato folio major.
Aria & Metallum Italorum, Ang. Lugd.
Sorbus torminalis Gallorum Alisier, Bellon.
Sorbus alpina vel pilosa, Gesn. hort.
Aria Theoph. effigie Alni, Adv. Lob.
Aria Theophrasti, Tabern. Cam. qui lanatam Cordi vocat.
Sorbus Aria cognominata, Clus. pan. & hist.
Sorbi torminalis alterum genus, Cæs.
II. Alni effigie lanato folio minor.
Ἀμαμηλὶς & ἐπιμηλὶς, Athenæo.
Diospyros quæ Sorbis cognata videtur, Gesn. h.
Pyraster Idæus vel petræus, Eid. append.
Myrtomelis, Eid. in epist.
Codomalo Cretensium, Bellonio.
Amelancher Galloprovinciæ montanæ, Adv.
Amelanchier, Lob.
Vitis Idæa 3. Clus. pan. & hist. 4. Tab.
Hamamelis Athenæi, Lugd.
Bagolæ quasi bacculæ alterum genus, Cæs.
Duplex est, alia folijs obtusis & latioribus: altera acuminatis & angustioribus.

COTONASTER ET CHAMÆMESPILUS.

I. Cotonaster folio oblongo serrato.
an Agriomelea, Bellonij.
Cotonaster forte Gesneri, Clus. pan. & hist.
II. Cotonaster folio rotundo non serrato.
Cotonaster & Cydonago, Gesn. in epist.
Epimelis altera, Lugd.
III. Chamæmespilus Cordi, Thal. Cam.
Chamæmespilum, Gesn. ad histor. Cordi, Adv. Lob. ico.
Chamæmespilus Gesneri, Clus. pan. & hist.
Epimelis, Lugd. qui Dioscoridis vult, & Mespilum Anthedon, Theoph. 3. hist. 12.
Forte eadem cum priore: quamvis illa folijs sit majoribus, nec baccis adeo rotundis.

CASPA-

CASPARI BAVHINI PINACIS THEATRI BOTANICI LIBER DVODECIMVS.

SECTIO PRIMA.

MESPILUS; BERBERIS; GROSSULARIA ET RIBES; SAMBUCUS ET EBULUS; FICUS; SYCOMORUS; MORUS; ARBUtus; Laurus; Tinnus; Laureola; Chamelæa; Thymelæa: Cneoron & Nerion.

MESPILUS.

MEspilus arbor, Græcis μέσπιλος & μεσπίλη: fructus μέσπιλον dicitur. Cujus Dioscorides l.1.c.169. & 170. duo genera facit, alterum quod à nonnullis Ἀρωνία vocatur, spinosa est, folijs similibus ὀξυακάνθῃ: fructum fert exiguo malo similem, suavem, continentem tria oßicula, à quibus nonnulli τρικόκκον appellant. Alterum genus in Italia nascitur, quod nonnulli ἐπιμηλίδα, alij Setanium nominant; arbor est malo similis & folijs, nisi quod minoribus: habet verò fructum rotundum, esculentum, latiore umbilico. At Theoph.3. hist.12. Mespili tria genera, ἀνθηδὼν, σατάνειος, ἀνθηδονοειδὴς (anthedon, satanea, gallica) ut Idæi dividere consuevere. Fert Satanea fructum grandiorem, candidiorem, laxiorem & qui nucleos habet molliores: reliquis minor est fructus, odoratior, &c. flos omnibus Amygdala, sed utcunque pallidus. Anthedon haud procera est arbor, in orbem comosa, folio valde fisso, Apio in extrema parte simili, majoribus incisuris rigido, &c. fructu ex longo ac tenui pedicillo pendulo, qui antequam folia decidant vehementer rubet, &c. Plinio l.15.c.20. Mespilis tria genera, Anthedon, Setania: tertium degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicam vocant, &c.

I. Mespilus Germanica folio laurino non serrato: sive Mespilus sylvestris.
Mespilus Setania sive Satania, Theoph. & Plin.
Mespilus altera quæ Epimelis Dioscoridi, sic dicta, quod ubi sponte provenit semper malum agrestem vicinam habeat.
Mespilus, Brunf. Trag. (qui Cratægum Theop. censet) Tur. Gef. hort. Lon Ad. Lob. Dod. Cæs.
Mespilus altera, Matth. in edit. cum magnis figuris, Dod. gal.
Mespili altera species sponte proveniens, Cord. in Diosc.
Mespilus vulgaris, Clus. hist. Cam. ep.

II. Mespilus folio laurino major.
Mespilus fructu præstantiore, Trag.
Mespilus altera sativa, Cord in Diosc.
Mespilus oxyacantho insita, Dod.
Mespilus domestica, Lob. ico.
Mespilus setanea, majoribus vulgari fructibus, Camer.
Mespilus setanea insitione mitior facta, Lugd.
Hæc insitione in Pyrum sylvestrem, maximè Cynosbatum, sive Oxyacanthum, mitescit, pomum majus edit, nec spinis horret: & singula mala, ut & prioris quinos nucleos complectuntur, nisi fortè interdum præter naturam, aut plures aut pauciores contineat.

III. Mespilus Italica folio laurino serrato.
Mespilus altera, Matth. edit. 2. & ico. Lac.
Mespilus setania, Ang. Lugd.
Mespilus altera, Cast.

IV. Mespilus Virginiana colore rutilo.
Mespilus, qui colore est rutilo ut cerasa & valde dulcis, part. 1. Ind. occid.

V. Mespilus fructu albo.
Mespilus colore albo mali magnitudine, Scalig. Lugd.

VI. Mespilus Apij folio laciniato.
Mespilus Aronia, Dioscoridis.
Anthedon Theoph. & Plinij.
Paliurus Africana, Ruellio.
Mespilus prima, Matth. Lac. Cast.
Mespilus Aronia, Dod. ut & Ang. Bellon. Gesn. hort. Adv. Lob. Lugd. Tab.
Mespilus propriè dicta, quæ tricoccos, Cord. in Dioscorid.

Paliurus Africana vinosa, Gesn.hort.
Azarolus, Cæs.Cast.
an Mespilus Gallica, Cam.

Hæc spinosa est, sed ubi magis domestica, spinis caret, etiam Theophrasto monente.

VII. Mespilus Apij folio sylv. non spinosa, sive Sorbus Torminalis.

Sorbi quartum genus, Trag.Cord.in Diosc.
Sorbus torminalis, Matth. Cord.hist.Gesf.hort. Turn.Dod.Lon.Adv.Thal.Cæs.Tab.Cam.
Sorbus torminalis Plinij, Lob.Clus.hist.
Cratægus Theophrasti, Ang. Lugd. qui duplicem figuram habet, sub eodem titulo.
Mespili Aroniæ sylv. species, Gesn.hort.
Sorbi sylv. altera species, Cast.
Hypomelides Palladij, quibusdam.

κράταιγος ὁ κράταιγον, Theophrasto 3. hist. 15. folium habet Mespili (scilicet Aroniæ) rigidum, sed majus, latius, longius, ejus modo laciniatum: arbor est non admodum procera, nec crassa: lignum varium, solidum, flavum, &c. fructus ejus est magna ex parte rotundus, qui maturescens flavescit & utrumque nigrescit, succo & gustu mespili: quare sylv. Mespilus videri potest. Plinio l.15. c.21. Sorborum 4. genus torminale appellant, remedio tantum probabili, assiduum proventu, minimumque pomo, arbore dissimili, folijs pene Platani: & l.27. c.8. Theophrastus arboris genus intelligi voluit Cratæogonon sive Cratæogona, quam Itali Aquifoliam vocant.

VIII. Mespilus apij folio sylv. spinosa sive Oxyacantha.

ὀξυάκανθα arbor est similis Pyrastro, minor verò & spinosa valdè: fructum fert Myrto similem, plenum, rubrum, fragilem, intus nucleum habentem, radicem multifidam & profundam, Dioscoridi, l.1.c.122.

Mespili 3. genus Plinij videtur: interdum ait, degenerat, tametsi Anthedoni similius est, quod Gallicum vocant. Theophrastus Anthenoidem nominat, quasi speciem Anthedónis.

Cynosbatos Theophrasti, Trag.Lon.
Oxyacantha, Matth. Lac. Tur. Bellon. Ad. Lob. Rauvvolff. Cæs. Lugd. Tab. Cam. Thal.
Oxyacantha Dioscoridis, Dodon. gal. Cord. in Diosc. (& Latinis veteribus simpliciter Spina) Gesn.hort.
Sorbus aculeata, Cord.hist.
Spina acuta quorundam, spina alba vulgo, Ang.
Spina appendix Plinij (& ejusdem Spina simpliciter) Gesn. hort. Clus. hist. cui & Oxyacantha vulgaris.
Mespilus sylvestris, Cast.

In hanc Mespilus optimè inseritur.

IX. Oxyacantha Dioscoridis, sive Spina acuta pyri folio.

Oxyacantha legitima, Ang.
Pyracantha, Adv.Lob.Clus.hist.
Rhamnus tertius Diosc. Lob.ico.
Acuta spina, Cast.
Uva ursi Galeni, Lugd.

X. Mespilo similis fructus venenatus.

Arbusculæ in littore, quarum poma mespilis nostratibus similia, Lerio part.3. Ind.occid.c.12.

XI. Mespilo similis fructus fuscus.

Fructus octavus ex navigat. Batav. Clus. exot. lib.2. cap.15.

BERBERIS.

AN apud Theoph.3.hist.17. arbor circa Idam proveniens, quam Colyteam vocant, genus aliud fruticosum, ramosum, alosum, invenu rarum, folio laurino, ulmeo simili, oblongius tamen: colore parte altera herbido, tergo autem albido, nervosóq, cortice non levi, sed quasi vitiis vestitur: ligno duro spissóq, radices majorem in modum flavæ, &c. Spina appendix est appellata, quoniam bacca puniceo colore in ea appendices vocantur. Plin. lib.24. cap.13.

I. Berberis dumetorum.

Berberis, Brunf.Dod.gal.Turn.Gesn.hort.Lac. Lon. Adv. Lob. Cast. Lugd. Rauvvolff. Cam. cui & Amirbaris Avicennæ.
Berberis vulgaris, Bellon.cult.Clus.hist.
Spina acida, Brunf.4.Dod.
Oxyacantha, Hermolao, Ruel. (cui & Spini vineta) Trag.Fuch.Eyst.
Oxyacantha Galeni, non Dioscoridis, Cord.in Dioscorid. Tabernæm.
Crespinus, Matthiol. Cæsalp. cui & Ribes Serapionis fortè.
Oxyacanthus Galeni, Cam.

II. Berberis sine nucleo.

Berberis ἀπύρηνος, Clus. hist.

III. Berberis alpina Cretica.

Lycium Creticum, Hon. Belli epist. 1. ad Clus. & Ponæ; hoc ab utroque accepi.

GROS-

GROSSULARIA ET RIBES OFFICINARUM.

Theophrastus 3. hist. 17. post Rhamnos, loto (equum Gaza vertit) vel ut alij æsos memorat, his verbis: Aequorum alia candida, alia nigra: & flos fructusq; utriq; pro ratione discriminis, alius candidus, alius niger: nonnulli etiam medij quodammodo sunt, quibus flos in purpura candicans: nec enim fulvus, nec exalbidus est, &c. Ison candidum, nonnulli Uvam crispam existimant: hæc ille. Uvam crispam ab intortis & velutis crispis folijs & acinis quos producit, vocant.

I. Grossularia simplici acino, vel spinosa sylvestris.
Uva crispa. Trag. Dod. ut: Fuch. Ges. hort. Lon. Ad. Lob. (cui Vitis precia Plinij) Tab.
Uva spina, Matth. Lac. Cæs. Cast.
Grossularia, Ruellio, Bellon. Thal. alba, Lugd.
Crispina uva, Cord. in Diosc.
Rocella Cardano l. 6. de var. rerum.
Ceanothus spina, Theoph. 4. hist. 11. vel Ceanothus asper, Ges. hort.
Grossularia vulgaris, Clus. hist.
Fructus maturus flavescit, nonnunquam subrubet.
II. Grossularia spinosa sativa.
Uva crispa fructu Cerasi magnitudine, Ges. hor.
Grossularia majore fructu, Clus. hist.
III. Grossularia spinosa sativa altera folijs latioribus.
Grossul. fructu obscurè purpurascente, Clus. hist.
Est & fructu ex atrocæruleo, frutice leviusculis spinis armato; alia fructu hirsuto.
IV. Grossularia simplici acino cæruleo non spinosa, nunc in hortis habetur.
V. Grossularia multiplici acino sive non spinosa hortensis rubra, sive Ribes officinarum.
Ribes hortense, Trag. vulgaris fructu rubr. Eyst.
Ribes vulgaris domestica, Matth. Cast.
Ribes, Fuch. Lon. Lac. Tab. rubra, Ad.
Ribes vulgo, Ang. Bellon. Cæs.
Uva ursi, Dod. gal.
Ceanothus levis, Ges. hort.
Ribesium fructu rubro, Dod.
Ribes Arabum, Lob.
Grossularia rubra, Lugd.
VI. Grossularia hort. majore fructu rubro.
Ribes rubro flore, folijs & fructu majoribus, Clus. pan. & hist.
Ribes baccis majoribus, Camer.
Ribes major fructu rubro, Eystet.
Cultura aliquando in arbusculam abit, & acinis avellana majoribus acidissimi saporis Florentiæ visam, Gesnerus lib. de hortis refert.
VII. Grossularia distinctis baccis.
Ribes monocarpos, Clus. hist.
VIII. Grossularia hortensis fructu margaritis simili.
Ribes vulgaris fructu albo, Clus. hist.
Ribes fructu albo, Eyst.
IX. Grossularia vulgaris fructu dulci.
Ribes candidioribus folijs, Lob. obs.
Ribes vulgaris fructu dulci, Clus. pan. & hist.
Ribes minor fructu rubro, Eystett.
X. Grossularia sylv. rubra.
Ribes sylv. Matth. Ges. app. Lon. Cast. Cam.
Ceanothi levis genus sylv. Ges. hort.
Grossulariæ rubræ genus sylv. Lugd.
XI. Grossularia non spinosa fructu nigro.
Ribes sylvestre, Trag. Thal.
Ribes nigrum, Dod. gal. nigra, Ad. Lob. icon. Tabern.
Amomum falsum & Pseudoamomum, Ges. hor.
Ribesium fructu nigro, Dod.
Ribes vulgaris nigro fructu, Clus. hist.
Ribes baccis nigris, Cam. fructu nigro, Eyst.
Frutex Ribi similis fructu nigro, an arbor Piperis in Italia Plinij, myrto similis, Cæs.
Grossularia nigra alijs Pipirella, Lugd.
Variat baccis minoribus & majoribus.
XII. Ribes Arabum folijs petasitidis.
Ribes Arabum cum suis capreolis, Rauvvolf. & Lugd. app.
Ribes legitima Arabum, Clus. hist.
Ribes Serapionis, Cam. hort.
An idem cum hac,
Ribes Serapionis folijs oxylapathi, Bellonio de coniferis, Dodon. & Lugd.
XIII. Ribes Rauvvolfij congener planta, Clus. ex. l. 4. c. 21.

SAMBUCUS.

Sambucus, quæ Græcis ἀκτῆ, sic videtur Hermolao, à Sambuca, musico instrumento, quod, alij pectida, alij magadin vocant: & hoc ab auctore cui nomen Sambyx fuerit: Sabucus Q. Sereno.

Genera

Genera duo Dioscoridi l.4.c.174.& 175. unum quod in arborem assurgit,&c. alterum genus χαμαιάκτη vocatur,idq; humile atq; longè brevius,& ad genus herbaceum accedens,&c. Theoph.3.hist.13. Sambucum arborem pluribus verbis describit: verùm utriusq; descriptiones, tanquam arboris notissimæ præterire lubet. Plin. l.24.c.8.utriusq; meminit,addens Sambucum habere alterum genus magis sylv. quod Græci Chamæacten, alij helion (id est, palustrem) vocant multo brevius,&c.

I. Sambucus fructu in umbella nigro.
Sambucus,Brunf.Matth.Fuch.Dod.ut: Cord.in Diosc.Bellon.Gesn.hort. Tur.Lac.Lon.Lob.ico. Cæs.Tab.
Sambucus vulgaris,Trag. Thal.
Sambucus fructu in umbella,Ang.
Sambucus domestica, Cast.
Sambucus campestris sive vulgaris,Cam.
Arbor aliquando,aliquando frutex est.

II. Sambucus fructu in umbella viridi.
Sambuci aliud genus,Trag.
Sambuci altera species,Dod.ut:
Sambucus fructu albo,Lob.ico.
Variat baccis viridibus, in alijs albis, vel ex albo florescentibus.

III. Sambucus racemosa rubra.
Sambucus sylv. Trag.Lon.
Sambucus montana,Matth.Gesn.hor. Cast.Cam.
Sambucus racemosa,Ang.
Sambucus tertia, Tur.4. Dodon.
Sambucus montana racemosa,Ad.Lob.ico.
Sambucus montana seu ἱερόξυλον (?),Thal.
Sambucus sylv. sive montana,Lugd.
Sambucus cervina(quòd hujus folia cervus maximè expetat) Tab.
Sambuci genus aliud minus,Cord. in Diosc.
Sambuci alterum genus, Cæs.
an πεύκη, Theoph. l.3.c.4. montibus autem propria,quę in planis nasci nequeunt,abies,pinus, picea,aquifolia,tilia,carpinus.pygus&c.quam postremam arborem Gaza in sua transl. omisit. an Sambucus montana Plinij, quam in montibus nasci tradit.

IV. Sambucus laciniato folio.
Sambus folijs laciniatis,Lob.Lugd.
Sambus laciniosо folio, Dod.
Sambucus laciniata,Tab.

V. Sambucus humilis sive Ebulus.
Chamæacte,Dioscoridi.
Ebulus,Brunf.Trag. Matt.Fuch. Ang. Tur.Lac. Bellon.Ad.Lob.Cast.Cæs.Lugd.Tab.
Ebulus sive humilis Sambucus,Dod.ut:
Ebulus sive parva Sambucus,Cord.in Diosc.
Ebuli & Sambuci alterum genus, Lon.

VI. Sambucus humilis,sive Ebul.fol.laciniato.
Ebulus laciniata, Ponæ Ital. qui ex horto Nobilis.Contareni ad me misit.

VII. Sambucus aquatica flore simplici.
an θραύπαλον, Theoph.3. hist.7. inter sylvestria radicibus multis constat: & 4.hist.1. & umbrosis locis vehementer gaudet, veluti Taxus.
Opulus,Ruellio.
Aceris species tertia, quæ Platanus aquat. Ang.
Sambucus aquatica,Trag.Matth.Lob.ico.Cast. Lugd.Thal.Tab.Ger.
Sambucus palustris,Dod.ut:Gesn.fœmina,Cam.
Lycostaphylon (id est, uva lupina) fœmina, Cord. hist.
Sambucus palustris, vel aquatica sylv. quibusdam Chamæplatanus,Gesn. hor.

VIII. Sambucus aquat. flore globoso pleno.
Lycostaphylus mascula, Cord.hist.Gesn.hor.
Sambucus palustr.vel aquatica hortensis,Gesn.h.
Sambucus rosea,Ad.Lob.ico.
Sambucus palustris 2. Dod. mas,Cam.
Sambucus aquatica cultu densissima, Lugd.
Sambucus aquatica polyanthos, Tab.
Sambucus rosea, Ger. Eystet.
Floribus est pilæ in modum conglobatis, & communiter albis: rarius purpurei coloris,quę
Sambucus palustris hortens. flor. purpurei coloris,Gesn. hort.
Sambucus rosea fl. purpureo multiplici, Tab.
Sambucus rosea flore purpurante, Ger.

F I C U S.

Ficus arbor, συκῆ Græcis, & fructus σῦκα appellantur. Genera, Dioscoridi lib.1. c.183. & 184. & Galeno l. simpl. duo sunt: alia ficus est sativa: συκῆ ἥμερος: alia sylvestris, συκῆ ἀγρία ἡ ἐρινεός, Plinio lib.13.cap.19. Caprificus. Theophrastus de Ficu, in libris de historia & causis plantarum, plurima habet: qui & Ægyptia & Indica & Cypria (ut & Dioscorid.) & Caprifici meminit: & Plinius,qui lib.15.cap.18. Ficuum genera viginti novem proposuit:vel à figura,vel à gente,vel authore derivata,ficus inter pomorum genera referens: & quædam pyris magnitudine æmula esse scribunt: quæ omnia,cum brevitati studeamus, præterire lubet. Verùm primiciae fructus,

fructus, tam sativæ, quam sylvestris ὄλυνθος, Latinis Grossus nominatur: ut ficus siccata in furno, aut sole exsiccatæ quæ quibusdam passæ dicuntur, ἰσχάδες, Latinè Caricæ, καρικαὶ Aegineta: quamvis Caricæ ficus peculiaris species sit in Syria provenientis, ut ex Plinio colligere est. Sic ipsa grana in fructu, Græci κεγχραμίδας, Cumenta Plinius l.15.c.19. alij ficaria vocant. Hujus & Mori folijs Antiochæ Bombyces ali, & albæ mori arbores & ficus pumiliones ejus nomine coli, Bellonius scribit.

I. Ficus communis.

Ficus, Brunf. Trag. Matth. Ang. Dod. ut: Cord. hist. Bellon. Gesn. hort. Lac. Tur. Lon. Ad. Lob. Rauwolf. Cæs. Cast. Lugd. Tab. Ger.

Ficus sativa, Fuch.

Fructus forma & colore differunt, nonnulli longiores, alij breviores: alij pyri forma, alij sessiles sunt, alij inter hos medij. Colore, albæ, pallidæ, virides, luteæ, purpureæ, subrufæ, ex cæruleo saturatè purpureæ, nigræ, aliæ deniq; vario colore spectantur. Sunt & albæ, quoad pulpam interiorem. Siccarum sive passarum, triplex differentia adfertur, prima in sportheis, magnisq; corbibus: secunda, in cistis & similibus sportis lauri folijs immixtis: tertia, in parvis & turbinatis corbibus è spatto contextis, Massiliensium cognomento, cæteris magnitudine quidem inferiores, saporis verò generositate superiores. Sic in regno Congiano, eximiæ magnitudinis, magnaq; copia: maximæ verò in Insula S. Helenæ. Tria Ficuum genera (ut rectè Scaliger in Theoph. 5. caus. plant. 1.) fert Ficus: unum, valde tempore præcocem, quem idcirco Græci πρόδρομον quasi precursorem vocarunt, atque is edendo est, Bolas Veneti vocant, Galli Florones: Columella, communi voce, priorem fructum: Plinius, præcoces. Aliud genus eorum est, quod postea prodit, cujus duæ species sunt: una quæ maturatur, Ficum dicimus, Græci σῦκον: altera semper cruda est, & prius cadit quam absolvatur: eos Plinius abortus vocat: alio nomine Grossi dicuntur, Græci ὀλύνθους vocant.

Variant etiam Ficus in India pro regionum diversitate: nam in Provincia bonæ spei, fructus perpetuò ferunt (part.8. Ind. Occid.) & in Peru summa earum ubertas (par.9. Ind. Occid. l.4.c.31.) Addit Josephus Acosta l.c. in India Occidentali diversas esse valles, quæ integro anno fructus promant: sed admiratione dignius esse quod in Peru arbores reperiantur, quæ uno semestri ex uno latere, altero ex alio fructus protrudant. Sic in Mala 13. miliariorum intervallo à civitate de Los Reyes, Ficus est, quæ parte dimidia, quà Austrum spectat, frondes & fructus fert, quando in montanis æstas viget: altera verò pars, contrario anni tempore, cum in planis æstas est, idem cap.32.

Ficus arbores Monarde referente, ex Hispania in Peruanas Provincias delatæ, plurimos & optimos fructus gestant: & ut folia isthic non deponant, Deus singulariter voluit, quo semper præsens remedium adesset contra insecta, quæ Araneæ appellantur, quorum ictibus virulentis, lac ex folijs Ficus manans, bis térve in vulnus instillatum, remedio est.

II. Ficus humilis.

Ficus pumila, Matth. Dod.

Chamæficus sive humilis ficus, Lob.

Chamasyce arbor, Lugd.

III. Ficus sylvestris Dioscoridi.

Caprificus vocatur è sylvestri genere Ficus, inquit Plinius libr. 15. cap. 19. nunquam maturescens, sed quod ipsa non habet alijs tribuens, &c.

Caprificus, Ang. Cord. in Diosc. & hist.

IV. Ficuum specie fructus Peruanus.

Papaie fructuum genus ficuum specie, 6. part. Ind. Occid. 18. qui & Ficuum exiguorum Tunne nominatarum meminit.

V. Ficui similis arbor fructu oblongo.

Ficus Nigritarum, Theveto, Lugd.

Est folio Ficus, fructu pedes duos instar Cucurbitæ longo, quem tanquam Melones esitant.

VI. Ficus prædictæ similis fructu magno Meloni par.

Chivef, quod Syriacè Ficum significat, in Insula Zipangu, Thevet. Lugd.

VII. Arbor Malacensis multis radicibus prædita.

Arbor contrarijs prorsus facultatibus donata: nam quæ solem orientem spectat, adversus omnia venena valet: quæ verò occidentem, venenum præsentaneum sunt. Ignatio Francisca-no in itin. novi orbis: ex quo Clus. in Acostam cap 41.

VIII. Ficus Indica folijs Mali cotonei similibus, fructu ficubus simili in Goa.

Ficus Indica Theophr. 4. hist. 5. Indica, ait, regio arborem Ficum vocatam sortitur, quæ è ramis radices demittit singulis annis, non ex novel-

lis, ſed ex anniculis, atq; etiam vetuſtioribus: illæ ſe terræ conjungentes, ceu ſepem circa arborem faciunt, ita ut veluti tabernaculum condatur, quo etiam morari homines ſolent, &c. Plinio l.12.c.5. Ficus Indica exilia poma habet: ipſa ſe ſemper ſerens, vaſtis diffunditur ramis, quorum imi in terram curvantur,&c. & l.7.c 2. ſub una Ficu turmæ conduntur equitum.
Arbor Indica admirabilis, Straboni.
Ficus Indica, Cluſ.ex.Lugd.Tab.
Mangle forte, Oviedi.
an Mangen, Ferd.Lopez.
Arbor de rayz, id eſt, radicoſa, Linſc.part.4.Ind. Orient.14. & fig.12.
Enzada, Pigafettæ, part.1.Ind. Or. c.4.
Arbor Goa ſive Indica, Ger.
Ex cortice veſtes conficiunt.

IX. Ficus Indica folio ſpinoſo fructu majore.

Ficus Indica, Matth. Dod.ut: Cardano, Lac. Geſ.Lob.Caſt. Cæſ.Eyſt.
Carduus Indicus & Ficus Indiç.Cl.cor.ad Dod.
Pala ſive Ficus Indica, Bellonio.
Tuni ficifera Indorum, Ad.
Ficus Indicæ ſpecies, Tune Indorum, Frag.
Anapallus Bellonij, Cam.
Tunes, Oviedo, Card.
Tune, Opuntia, Lon.
Ficus Indica ſpinoſa, Tab.
Tune & Tunas Indorum, Lugd.
Opuntia vulgo habita, Cam.
Tunal in nova Hiſpania, nonnullis locis Cardi: part.9. Ind. Occid. l.4. c.23.
Tunales qui fructus bonos promunt; & magni qui in India æſtimantur, Tunas vocari ſolent, Idem.
Arbor Nepal: fructus, Nucchti in Inſula Cuba, Ferdi, Corteſio, Cardan.

Opuntiam nonnulli credunt, de qua Theoph. 1.hiſt.12. ſic: huic (Ficui Indicæ) ſimilis eſt, vel potius quodammodo mirabilius, ſi qua ex folij radicem mittat, qualem circa Opuntem herbulam eſſe ajunt, quæ & eſu ſuavis eſt. Plinio l.21. cap.17. item circa Opuntem, Opuntia eſt herba etiam homini dulcis, mirumq; è folio ejus radicem fieri, ac ſic eam naſci: Alijs Pala Plinij, & Tala Arriano, Guil.

Colore fructus variat, virides internæ purpurei, cerei, albi variegati.

X. Ficus Indicæ grana.

Cochinillia ſive Grayn vermiculus ſub folio Tunal: par.8. Ind.Occid. l.4.c.13.
Quidam Tunas (id eſt, fructus) nullos gignunt, ſed ſub folijs fructum alium Greyn dictum educunt, vermiculum ſcilicet folijs adhæreſcentem & tenui pellicula obductum, & hæc celebratiſsima Indiæ Cochinillia, qua Grayne colorantur, Idem.
Arbor Cochenille, Claud. Durero.

XI. Ficus Indica ſpinoſa ſylveſtris.

Cardis ſeu Tunades ſylv. fructum nullum protrudentes: ſi verò proferant, meris ſpinis horrent, part 9. Ind. Occid. l.4.

XII. Ficus Indica folio ſpinoſo fructu minore.

Indorum ferruminatrix, Adverſ.
Opuntia oſtocollos, quos artuum fracturis & luxationibus prodeſt: de qua & Author hiſt. generalis Indiarum.
Arbor rupturas conſolidans, Ovied. qui ſuſpicatur Carduum Tunes in hanc arborem transmutari.

XIII. Mippi nonnullis Indis Caiahaba, quæ oſsium fracturis alligata ea ferruminare ſolet, Cluſ.ex. l 4 c.14.

XIV. Cereus Peruanus ſpinoſus fructu rubro nucis magnitudine.

Cardui ſpecies, quem Chriſtiani Cereum appellant, Oviedo.
Euphorbij arbor Cerei effigie, Ad.Lob.ico.
Euphorbium, Caſt.ico.
Cereus ſpinoſus, Lugd.Ger.
Cereus Peruvianus, Tab.
Stipites ſpinoſi haſtæ altitudine, Linſc. 4. part. Ind.Orient. fig 21.

XV. Ficus Indica lævis piloſa: hæc ex Creta miſſa: eaq; duplex, altera folio rotundo, altera folio oblongo.

XVI. Ficus Indica humilis: hanc ex horto Doctoris Saltzmanni Poliatri & Profeſſ. Argentinenſis habeo, quæ pedem vix ſuperat, ramis eſt reflexis & veluti repentibus, flore magno, luteo: de qua in hiſtoria.
Ficus Indica minima, alijs Lichen marinus, vel Opuntia marina, de Bry.

S Y C O M O R U S.

Συκόμορον, aliqui etiam συκάμινον vocant, est arbor magna, fico similis, largo succo abundans, folijs Mori: fructum ter quatérve anno proferens, non è summis ramis, sed è caudice ipso ἐρινεῷ id est, caprifico similem, grossu dulciorem, sine granis interioribus, Diosc.l.1.c.181. At Theoph.1.hist.1.& 23. συκάμινος ἡ αἰγυπτία: peculiaris vel maximè ortus, si quis fructus caudici prosiliat, ut Moro Aegyptiæ: hanc enim ex caudice ferre nonnulli affirmant: alij grandibus ex ramis eam fructificare: & 4.hist.2. & similis quodammodo moro nostrati est, quippe folio magnitudine aspectuq́; proxima: pomum est magnitudine ficus, granis internis carens, &c. Plinio l.23.c.8. Mora in Aegypto & Cypro sui generis, largo succo abundant, summo cortice desquammato &c. & l.13.c.7. eadem fere quæ Theoph. habet, Ficum Aegyptiam vocans.

I. Ficus folio Mori, fructum in caudice ferens.
Sycomorus, Matth. Dod.ut: Lac.Lon.Ad. (sive Morosicus) Lob Cast.Lugd.Tab.Ger.
Sycomorus, Ficus Pharaonis, vocant, Bellon. Gesn.hort.
Sycomorus Giumetz appellata, Alpino.
Pothel Theveti, Lugd.
Sycamine Theoph. Cæs.
Ficus Ægyptia, Rauvvolff.

II. Ficus folio Sycomori, fructum non in caudice gerens.
Συκῆ ἐν κύπρῳ gignitur, arbor specie differens, quippe quæ Ulmus cum sit, folia Sycamini refert: fructum verò gerit prunorum magnitudine, & quàm pruna ipsa dulciorem, Dioscorides, lib.1. cap.182.

Ficui Ægyptiæ similis quadantenus, quæ vocatur Cypria ficus in Creta: nam & illa in caudice ipso fert pomum, & ramis cum in crassitudinem adolevêre: sed hæc germina emittit sine ullis folijs radicis similia, &c. Plin.l.13.c.7.
Ficus Cypria in Sycomori genere, Matth.
Sycomorus in Cypro, Cord.in Diosc.
Ficus cypria, Dioscoridis, Sycomorus Græcorum, Mumeitz Arabum, Rauvvolff. Lugdun. append.

III. Sycomorus folijs minoribus.
Sycomoro similis fructu flavescente sine granis in Mayo insula: 4. part. Ind. or.fig.19.

IV. Ambulon, Scalig.Lugd. Aruchit insula fert arborem, cujus è cortice fructus exit candidus, saccharite specie, & magnitudine coriandri, Ambulon ei nomen est.

M O R U S.

Qua arbor Μορέα ἢ συκαμινέα Latinis Morus, fructus μόρον ἢ συκάμινον Morum dicitur. Diosc. l.1.c.180. arbor est nota: at Theoph. 1. hist. 15. Sycaminos (Morus Gaza) serotina germine esse solet, sed nihilo tardius quam aliæ folia deperdit: 1.hist.19. succus vinosus est: 1. hist.21. flores sunt lanuginei, &c. Plinio l.15. c.24. nec alio modo quam pomi magnitudine differunt mora Ostiensia & Tusculana: & l.16. c.22. arborum dicta sapientissima, quia novissima urbanarum germinat, nec nisi exacto frigore: quare l.18. c.27. cum germinare videris Morum, injuriam postea frigoris timere nolito.

I. Morus fructu nigro.
Morus, Brunf. Trag. Matth Fuch. Dod.ut: Lac. Turn. Lon Rauvvolff. Adv. Cæs. Lugd. Tabern. Ger. vulgaris, Cam.
Morus arbor fructu nigro, Gesn.hort.
Morus nigra, Cord.in Diosc. Bellon. Cast.
Morus rubra, Ang.
Morus celsa officinis, Lob.
Celsa quasi excelsa dicitur, ad differentiã Rubi, cujus fructus etiam Mora, sed bati, dicuntur.

II. Morus fructu albo.
Morus alba, Matth. Ang. Gesn. hort. Lac. Adv. Cast. Lugd. Cam. Tab. Ger. Rauvvolff. cui Tut Tripolitanis.
Morus alba, Gallis perperam Sicomorus. Bell.
Morus candida, Cord in Diosc. Dod. Lob.
Morus primum ex Hispania in Indiam propter bombyces illata: part.9. Ind. occid.l.4.c.32.
Hæc non solum colore & magnitudine, sed etiam sapore à nigris differunt. Folia in hac quando adhuc humilis est, laciniata & altius insecta habet, & non secus in nigra, quæ Chamæmorus augmenti tarditate tantùm à vulgari discrepans, Cam.

ARBUTUS.

Arbutus Dioscoridi l.1.c.175. κόμαρος, arbor est cydonio assimilis, tenui cortice, fructum habens pruni magnitudine, nuclei expertem, quem μιμαίκυλον vocant, qui ubi maturuit subfulvus, aut rubicundus est. Theoph. 3. hist. 16. Comarus, quæ nemecylum cibo idoneum ferat, magnitudine non nimium præstat: corticem tenuem tamarici similem habet: folium inter ilicem & laurum: flores singulari appendice parte postrema racemati cohærent, specie quisque myrto oblongo similis, non foliatus, concavus, tanquam ovum exsculptum ore aperto. &c. Plinio l.15.c.24. pomum duobus nominibus appellant Græci, Comarum & Memecylon, & apud nos alio nomine Arbutus, &c. & l.23.c.8. Arbutus sive Unedo, fructum fert difficilis concoctionis.

I. Arbutus folio serrato.
Arbutus, Matth. Dod. ut: Bellon. Cord. in Dioscorid. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Rauvvolff. Clus. hisp. & hist. Cæsalp. Castor. Lugd. Tabern. Camer. Gerard.
Arbutus Theophrasti, non Dioscoridis, Ang.
Oinarum & Conarum sive Arbutus & Unedo Theoph. Guil. pap.
Arbutus sive Unedo, Adv. (Galeno perperam Epimelis) Lob.

Arbor vastæ magnitudinis in Creta, cum alibi fruticet, Bellonio monente: & in fructu differentia, quidam parvi mali magnitudine, rubore magis nigricante, mollior & suavior in mediterraneis: quidam avellanæ magnitudine, flavior & asperior, in maritimis tractibus, Cæs.

II. Arbutus folio non serrato.
Andrachnes, Bellonio.
Ἀνδράχλα Cretensium, Hon. Belli apud Clusium.
Adrachne Theophrasti, Clus. hist.
Ἀνδράχνη (Portulaca aliquando, potulaca Gazæ) folio Arbuto similis est, magnitudine non nimium præstans, cortice albo circumrumpi solito, fructum arbuto similem parit, Theophrast. 3 hist. 16. Adrachne sylv. arbor est, similis Unedoni, folio tantum minore, & nunquam decidente, cortice non scabro quidem, sed qui circumgelatus videri possit, Plin. l.13.c.22.

Arbuti folio exotica.

I. Jambolones. Garziæ.
Jamboloins, Acostæ, Frag. Lugd.
Jambolyn, Palud. in Linsc. 4. part. Ind. or. 10.
Arbustum simile Myrto, Garz. Frag. folijs Arbuti (folijs oxyacanthæ Paludano) fructu olivæ Cordubensi simili, qui muria conditur.

II. Carandas, Garziæ.
Caranda, Frag.
Auzuba, Oviedo, Frag. at Clusius, Carandæ ferè similem Oviedum describere, ait.

Fructu est exiguo malo persimili, gratissimo uvarum sapore, qui muriâ, etiam aceto, tum in continente, tum in Balagate conditur.

LAURUS.

Daphnem, Ladonis filiam formosissimam fuisse, Poëta fabulantur, quam cum Apollo deperiret, & ut potiretur celeri cursu fugienti instaret, ab eo tandem capta, matrem tellurem precatur, ut in sinum se suum reciperet. Votis ac precibus tellus excitata, confestim arborem edidit. Re conspecta deterritus Apollo, arborem gentili nomine donavit, & vulso ramo sese coronavit. Δάφνη ipsa arbor, & bacca δαφνίδες Dioscoridi lib.1. cap.106. dicuntur, qui aliam folio tenuiore, alteram latiore scribit: & Theoph. (qui hinc inde multa de Lauro habet) 3 hist.12. alia est tenuifolia, figura similis Sorbis: & 3. hist.13. latifolia, folium molle atque oblongum habet, sicut Sambucus: & 3. hist. 8. Laurus uvam producit & fructifera est, quanquam non omnis sed genus quoddam, verum sterilis copiosius, quam masculam nonnulli appellant. Plinius lib.15. cap.13. Lauri genera tradens, meminit ejus quam Mustacen vocat, folio maximo, flaccidoq́; & albicante. Delphica, quæ æquali colore, viridior, maximis baccis è viridi rubentibus. Cypria, quæ folio brevi, nigro, per margines imbricato, crispa. Tinus, quæ aliquibus sylvestris Laurus, cærulea bacca. Regia, quæ amplissima & arbore & folio. Baccalia, quæ vulgatissima est, baccarumq́; fertilissima. Sterilis, quæ triumphalis fit. Affert & alia genera, nomine potius, quam generis societate communicantia.

I. Laurus latifolia πλατυφύλλα Diosc.
Laurus regia amplissima, Plinio.
Laurus latiore folio, Matth. Cast. Lugd.
Laurus latifolia, Cord. in Diosc. Bellon.
Laurus regia folijs ad Malum Medicam accedentibus, Cæsalp.
Laurus latifolia mas (quæ sterilis & fœmina) (Tab.

II. Laurus vulgaris.
Laurus, Brunf. Trag. Dod. gal. Gesn. hort. Lac. Lon. Lob. Eyst.
Laurus tenuifol. Matth. Cord. in Diosc. Lugd. Cast. Cam.

Laurus

Laurus altera ſpecies, Dod.
Laurus vulgatior baccifera, Adv.
Laur. mas (quę ſterilis & fœmina) Tab. & Ger.
Præter has Tabernæmontanus pingit
Laurum tenuifoliam marem.
Laurum tenuifoliam bacciferam, quæ Laurus mas, Gerard.
Laurum anguſtifoliam marem.

Laurus quædam floret tantum flore copioſo racemoſo, uvam Theoph. vocat, & fructum non fert: alia fructum fert, in quo etiam differentia: alterius, in rotundo modicè oblongus eſt: alterius oblõgus, gracilis & utrinq; ovato mucrone turbinatus. Lauros alibi fruteſcentes, in Achon monte ingentes arbores fieri Bellonius ſcribit, qui in Græcia quinque genera notavit. Et in Indiæ occidentalis inſulis Nicaragua, & nova Hiſpania Lauri venuſtæ & editæ exurgunt.

Laurus ſylveſtris.

Laurus ſylveſtris Δάφνη ἀγρία Theoph. 1. hiſt. 15. inter perpetuò virentes è ſylveſtribus: Plinius l. 15. c. 30. hujus inter Lauri genera meminit, inquiens: Tinus, hanc ſylveſtrem Laurum aliqui intelligunt, nonnulli ſui generis arborem, cui cærulea eſt bacca: & M. Cato lib. de re ruſt. 8. Lauri ſylvatici nomine intelligere videtur.

I. Laurus ſyl. Corni fœminæ folijs ſubhirſutis.
Tinus primus, Ang. Cl. hiſp. & hiſt. Cam. Tab.
Laurus ſylv. ſive Tinus, Geſn. hort. Cam.
Laurus tinus cærulea bacca, Adv. Lob. ico.
Tinus, laurus ſylv. Cam. ep.
Laurus tinus Dalechampij, Lugd. (Lob.
Tini aliud genus Corni fœminæ proceritate, Lentago, Cæſalp.

II. Laurus ſylv. folijs venoſis.
Tinus ſecundus Cluſ. hiſp. hiſt. Lugd.
Tinus, Laurus ſylv. Dod.
Tinus Luſitanica Cluſij, Lob. Tab.
Thinnus, Caſt. append.
Laurus tinus Luſitanica, Ger.

III. Laurus ſylv. folio minore.
Laurus ſylvatica, Ang.
Tinus ſive Laurus inodora & Italorum Lentago, Bellon.
Tinus tertius, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Laurus regia, Caſt.
Tinus alter, Tab.
Laurus tinus, Ger.

Lauri folio exotica.

I. Laurifolia Magellanica cortice acri.
Cortex Winteranus, Cluſ. Lugd. Tab.
Lauro ſimilis arbor, cortice piperis modo acri in Pinguinum inſula: 9. part. Ind. occid.
Cortices acerrimi: in 9. part. Ind. occid. addit.
Magellanica aromatica arbor, Cluſ. exot.

II. Laurifolia Americana, pomis capitis magnitudine.
Cohyne in America Theveto, Lugd.
Maraka & Tamaraka fructus, Cl. notis in Garz.
Arbor fructu Struthiocameli ovum adæquante, Lerio par. 3. Ind. occid. c. 7. & 12. arbor Choyne.
Fructus inſtar Cucurbitę, per quē baculũ figunt, & Tamaraka inſtrumentũ fit, Stad. in deſ. Braſil.

Ex fructu non eduli pocula conficiunt: Braſiliani perforato, lapillis aut milio inditis, pro crepitaculo utuntur, quod inſtrumentum Maraca nominare, Lerius cap. 15. refert.

III. Laurifolia Javanenſis.
Mangeſtans folijs laurinis fructu exigui mali aurei ſuaviſsimi, Garzię & Cluſ. qui addit folia mali formam magis referre.
Mangoſtans prunorum ſylv. modo creſcit: 4. part. Ind. or. 6. ſed figura, quæ tab. 15. habetur eſt Liguſtri Ægyptiaci.

IV. Laurifolia Guinenſis.
Arbor peregrina ex Guinea, Cluſ. exot. l. 1. c. 9.
Fructus inſtar mali magni ex flavo ſpadiceus, nigro polline plenus.

V. Laurifolia Guinenſis altera.
Arbor peregrina Laurocераſi folio, an Bravas, Cluſ. exot. l. 1. c. 12.

VI. Laurifolia Terenatenſis.
Beretinus fructus, Cluſ. exot. l. 2. c. 17. Tab.
Beretinus arbor, Lugd.

L A U R E O L A.

Laureola à ſimilitudine cum Lauri folijs dicitur, quæ mas eſt & fœmina, & à Dioſcoride l. 4. c. 148. & 149. ſub Chamædaphne & Daphnoide proponi à multis creditur. Χαμαιδάφνη *virgas promit ſingulari ramulo conſtantes, cubitales, rectas, tenues, ac leves: & huic folia ſimilia Lauro, at leviora multo & tenuiora, & viridiora: fructus verò rotundus rubeus folijs annexus.* Δαφνοειδὲς *fruticulus eſt cubitalis, ramos multos habens à medio ſurſum modo flexiles & folioſos: cortex verò circa virgas viſcoſus valde: folia Lauro ſimilia, at molliora, validiora & fractu contumacia, mordentia & accendentia os & fauces: flores candidi: fructus verò nigri*

 ubi

ubi ematuruit: radix supervacua. Plinio l.15. c.30. est & Chamædaphne sylv. frutex: & l.24. c.15. Chamadaphne unico ramulo est, cubitali ferè folio tenui, lauri similitudine: semen rubens. At Daphnoidem Lauri genus fecit: sic enim l.15. c.30. Daphnoides frutex est ramosus, crassiore ac molliore quàm Laurus folio, cujus gustatu accenditur os atque guttur: baccis è nigro ruffis: & l.23. c.8. Daphnoides sylvestris Laurus est.

I. Laureola semper virens flore viridi, quibusdam Laureola mas.
Thymelæa folijs viridibus, Mesuæo.
Laureola, Brunf. Gesn. hort. Dod.
Thymelæa, Trag.
an Chamædaphne, Matth. Lac Lon. Cast. cui & Laureola minor.
Daphnoides, Dod. gal. Ang. Gesf. hor. Tab. cui & Daphnoides alterum genus.
Daphnoides sive Laureola, Adv. Lob. Lugd.
Daphnoides Dioscoridis, Cæs. cui & Mezereon, Arabum.
Kellerkraut Germanorum, Bellon.
Daphnoides nostrum vulgare, Gesn. hort.
Piper montanum, Ang. Gesn. hort.
Laureola major, Cast.
Thymelæa, Cord. in Diosc.
Daphnis alterum, Lon.
Chamædaphne sive pusilla Laurus, Adv.
Mesereum Germanicum, Lob.
Laurus pusilla, Eid. icon.
Laureola fœmina & Daphnoides crocea, Lugd.

Baccis rubris dicit Matthiolus: nigris in Silesia Camerarius.

Alijs Cneorum album Theoph. alijs ejusdem Daphnoides fructu croci colore: alijs Chamædaphne, id est humilis pumiláve Laurus Dioscoridis videtur: licet Dalechampius Dioscoridi ignotum fuisse censeat.

II. Laureola folio deciduo flore purpureo: officinis Laureola fœmina.
Chamælea sive Mezereon, Trag.
Chamælea Germanica, Dod. ut: Cam. Thal.
Daphnoides, Fuch. Turn. Cam. ep. flore purpureo, Tab.
an Daphnoides, Matth.

Flore est subpurpureo, rarius albo: habetur major & minor, hæcque Piper alpinum minus Gesf. lib. de hortis dicitur, ab hoc Cordus voluit granum Cnidium, quod Coccognidium appellatur, colligi: quæ cum maturuerint rubent, resiccatæ nigricant.

CHAMELÆA.

Χαμελαία, qua Latinis etiam Chamelaa, quasi humilis olea, à similitudine cum Olea, & Oleago, & Oleastella: Mauritanis & hac Thymelaa & pracedens Laureola, Mezereon dicitur. Dioscoridi l.4. c.172. ramos habet dodrantales, frutex est è cremiorum genere, folia habet oleæ similia ac tenuiora & densa & amara, qua gustum mordent, & arteriam abradunt. At Plinio l.15. c.7. Chamelaa frutex surculosus, non altior palmo, folijs Oleastri baccisq;. & l.24. c.15.

I. Chamelæa tricoccos.
Thymelæa folijs magnis & tenuibus, Mesuæo.
Chamelæa latifolia vel alba, Serapioni.
Chamelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Cord. in Diosc. Bellon. Gesn. hort. & app. Lon. Clus. hisp. tricoccos, in hist. Lob. Cæs. Cast. Lug. qui figuram Matthioli & Dodonæi exhibet.
Thymelæa, Ang.
Mezereon Arabum, Ad. Lob. ico. tricoccos, Tab.
Chamelæa vera, Cam.

Flores pallidi, aut lutei: Hispanica candidior & brevior ipsa Gallica.

II. Chamelæa alpina folio infernè incano.
Chamelæa, Cneorō Galeni, Alypias Aëtij. Ang.
Chamelæa alpina incana, Ad. Lob. ico. Lugd.
Chamelæa incana Bononiensium, Lob.
Chamelæa altera, Clus. hisp. & hist.
an Chamelæa altera folio duro, Cæs.

THYMELÆA.

Θυμελαία, qua & Latinis Thymelaa, quasi Tithymelaa, ex Tithymalo & olea mixta facie, quam aliqui Diosc. lib.4. cap.173. scribente, Chamelaam aut Cneoron vocant, ex quo Gnidium granum, quod ipsius semen est colligitur: hac, ut idem, virgas edit speciosas, numerosas, tenues, bicubitales: folijs Chamelaa sed angustioribus & pinguioribus: floribus candidis, ac inter ipsos fructu ceu myrti parvo rotundo, &c. Plinio lib.13. cap.21. & in quo nascitur granum Gnidium, quod aliqui linum vocant: fruticem verò Thymelaam, alij Chamelaam: est similis oleastro, folijs angustioribus, gummosis si mordeantur, myrti magnitudine, semine, colore & specie faris, ad medicina tantum usum.

I. Thy-

I. Thymelæa folijs lini.
Thymelæa folijs parvis, Mesuæ.
Chamelæa tenuifolia & nigra, Serapioni.
Thymelæa, Matth. Dod. ut: Lac. Bellon (cui & coccum gnidium) Lon. Clus. hisp. & hist. Lob. Cæs. Cast. Lugd. qui tres figuras apposuit.
Thymelæa, Matth. ep. quoad folia, non fructum qui Chamelææ est.
Thymelæa vera, Gesn. hort.
Thymelæa grani Gnidij, Ad. Lob. ico.
Thymelæa 1. & 2. Tab. nam Matthioli & Clusij figuram exhibet.
an Thymelæa folijs lini, Cam.
κνέωρος (Casiam Gaza vertit) Theophr. 6. hist. 2. esse, cujus duo genera proposuit, Guilandinus voluit, alterum Chamelæam, alterum Thymelæam.
II. Thymelæa folijs acutis capitulo Succisæ, sive Alypum Monspeliensium.
Alypum montis Ceti, sive herba terribilis Narbonensium, Adv. Lob.
Alypum Penæ, Lugd. Tab.
Empetron phacoides, Lugd.
Hippoglossum Valentinum, Clus. hisp. & hist. Tabernæm.
an Alypum, Matth. Lac. Cam. Lugd. & Alipia, Lon. quia Pena dicit apud Matthiolum picturam corruptam esse.
III. Thymelæa folijs polygalæ glabris.
Sanamunda viridis vel glabra, in Prodromo.
Thymelææ species Myconi, Lugd.
IV. Thymelæa folijs Chamelææ minoribus subhirsutis.
Sanamunda prima, Clus. hisp. & hist. Rauvvolf. Lob. Cast. Tab.
V. Thymelæa folijs Kali lanuginosis salsis.
Empetron, Ang.
Sanamunda 2. Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Tab.
Cneoron, Cæsalp.
Cneoron nigrum Myconi, Lugd.
Sesamoides minus Dalechamp. Lugd.
Phacoides Oribasij quibusdam, Eid.
VI. Thymelæa folijs candicantibus serici instar mollibus.
Tartonraire Galloprovinciæ Massiliensium, Adv. Lob. ico.
Sesamoides majus multorū Dalechampij, Lug.
Sesamoides majus Scaligeri, Tab.
Sunt qui cum sequenti eandem velint.
VII. Thymelæa tomentosa folijs Sedi minoris.
Sanamunda 3. Clus. hisp. & hist. Cast.
Cneoron Pantij.
Erica Alexandrina, Lob. Tab.
Sanamundas vocat Clusius, Granatenses Mauritanos imitatus, quia his ad corpus purgandum frequenter utuntur: & quia Thymelææ facultatibus pollent, huc retulimus.

CNEORON.

Cneorum de multis plantis dici, non modo Plinius lib. 13. c. 21. testis est, qui Thymelæam Cneoron à quibusdam appellari scripsit: & lib. 21. c. 9. Casiam ab Hygino vocari: & mox, Cneori duo genera sunt nigri atq; candidi, hoc & odoratum, ramosa ambo, florent post æquinoctium Autumni: quæ ex Theophr. translata. Sed recentiores alij ad Laureolam, alij ad Chamelæam & Thymelæam: alij ad Rosmarinum, alij ad alios referunt. Theophr. 6. hist. 2. Cneoron (Casiam vertit Gaza) inquit genera duo, unum album, alterum nigrum: albo folium est cutaneum, oblongum, figura oleæ quod immodo simile: nigro, quale tamarice, carnosum. Album supra terram minus se attollit, & parum quid olet: nigrum valde odoratum est: radix utriusq; in profundum descendit magna: rami multi, breves & lignosi, qui à terra, vel paulo supra dividuntur, lenti admodum. &c. Et Guiland. Cneorum utrumq; Chamelæam & Thymelæam esse, ex Aretæi, Dioscoridis, Galeni, Aetij & Plinij traditione statuit.

I. Thymelææ affinis facie externa.
Cneoron, Matthiolo cap. de Cinam.
Cneoron alterum Matthioli } Lugd.
Oleander sylv. Avicen. Myconi } Lugd.
Cneorum Matthioli, Clus. pan. & hist. Cam.
Casia Matthioli, Chamelææ species, Tab.
Thymelæa minor, Cord. hist.
II. Cneoron album folio oleæ argenteo molli.
Cneorum album Dalechampij, Lugd.
Dorycnium, Imperati.
Dorychnium ex Sicilia, Cæs.
Dorycnium verum Plateau, Clus. hist. ap. 1.
Dorycnium quorundam seu potius Convolvulus rectus Creticus, Ponæ Ital.
III. Cneoro albo affinis.
Dorycnium forte Dioscoridis, Ponæ Ital.

NERI-

N E R I O N.

NΗ'ριον ἢ ῥοδόδενδρον Graeci vocant: alij ῥοδοδάφνην, à flore rosa simili & folijs laurinis: quare Apuleio, Rosa laurea. Rhododendros, inquit Plinius l.24.c.11. quia ne nomen quidem apud nos Latinum invenit, Rhododaphnen vocant, aut Nerium. Dioscor.l.4.c.82. frutex est folijs amygdalinis longioribus & crassioribus, flore roseo & siliqua fructui amygdalino proxima, quæ dehiscens lanosa natura, acanthy pappos repræsentante plena reperitur, &c. Plinio l.16.c.20. Nerion sempiterna fronde, rosa similitudine, caulibus fruticosum.

I. Nerion floribus rubescentibus.
Nerion, Trag.Cord.in Diosc.Ad.Lob.Tab.flore rubro, Eyst.
Nerium, Matth.Fuch. Dod.gal.Turn.(qui 1.& 2. habet) Gesn.hort.Lac.Lon.Cast.Lugd.
Oleander flore rubro, Ang.
Oleander, Desle circa Tripolim, Rauvvolf.
Rhododendron, Bellon.Gesf.hor.Dod.
Oleander, Laurus rosea, Lob.ico.
Rhododaphne, Gesf.hort.Cæs.
Nerion sive Rhododaphne, Cam.
In nonnullis Cretæ Insulis ad ædicularum trabes conficiendas aptum est, cum alibi parvum sit, Bellon.

II. Nerion florib.albis:& Lob.Lug.Tab.Cam.
Nerion candidis floribus in montis Idæ convallibus, Bellon.
Oleander flore albo, Ang.
Nerium sive Rhododendron flore albo, Eyst.

III. Nerio similis arbor: & Tab.
Nerij facie arbor, Ad.Lob.Lugd. apud quem titulus transpositus est.

IV. Fructus Nerij siliquæ figura.
Kaye Baka, Clus.exot. l.3.c.19.

S E C T I O S E C U N D A.

CISTUS; CHAMÆCISTUS; LEDUM; LEDUM ALPINUM.

C I S T U S.

Κίσθος, κίσθος καὶ κίσθαρον, Latinis similiter Cistus & Cisthus dicitur, fortasse quod ejus species aliqua κισσῷ, id est, Hederæ, folijs rotundis sit.

Genera duo: Cistus non ladanifer, & Cistus ladanifer, qui Ledum dicitur. Cistus Dioscoridi lib.1.cap.126. frutex est ramosus, foliosus, non altus: folia habens rotunda, nigra, hirsuta: flores masculo, veluti mali punica, fœmina verò albi. Plinius l.24.c.10. sic ait, Græci vicino hederæ vocabulo, Cisthon appellant fruticem majorem Thymo, folijs ocimi. Duo ejus genera, flos masculo rosaceus, fœmina albus. Verum Plinius Cisthum cum Cisso, id est, Hedera, confundit, Theophrasti 6.hist.1. lectione inmendata, ubi κισσὸς pro κίσθυ habetur, deceptus: & Gaza, Hederam pro Cisto reddidit.

Cistus mas.

I. Cistus mas folio rotundo hirsutissimo.
Cistus mas, Matth.ep.Ang.Tur.Lac.Lon.
Cistus, Cæs. mas 4. Clus.hisp.& hist.Lugd.
Cistus mas folio rotundiore Matthioli, Lugd.

II. Cistus mas folio oblongo incano.
Cistus mas, Gesf.hor. Ad.Lob.Cam.
Cistus, Dod.mas 1. Clus.hisp. & hist.Lugd.
Cisti alterum genus, Cæs.
Cistus mas latifolius, Tab.
Flos colore rubro est, eoq; nunc saturatiore, nunc dilutiore.

III. Cistus mas angustifolius.
Cistus mas 2. Clus.hisp.& hist.Lugd.
Cistus mas angustifolius 2. Clusij, Lob.
Cistus mas angustifolius, Tab.

IV. Cistus mas folio breviore.
Cistus mas 3.Clus.hisp.& hist.Lob.Lugd.

V. Cistus mas folijs Chamædrys.
Cistus mas 5. Clus.hisp.& hist.Lob.ico.Lugd.
Cistus mas supinus sinuatis & fimbriatis folijs, Lobel.
Cistus mas tertius, Tab.

Cistus fœmina.

I. Cistus fœmina folio Salviæ.
Cistus, Cord, in Diosc. Cæs.

Cistus

Cistus fœmina, Matth. Dod. ut: Ang. Gesf. hort. Lacun. Turn. Lonic. Adv. Lob. Clus. hisp. & hist. Castor. Camer. & Lugdun. qui & Matthioli & Clusij figuram exhibet, ut & Tabernæmontanus.

Cistus flore albo, Rauvvolf.

Variat: est enim clarior & rectis virgis; est & supinus humi sparsus: in utroq; flos candidus, quandoq; luteus ochræ colore.

II. Cistus folio plantaginis.

Tuberaria major Myconi, Lugd.

Majorem & minorem Lugdunensis pingit.

III. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio, latiore obtuso.

Cistus folio halimi primus, Clus. hisp. & histor. Lugd. Tab.

Cistus fœmina folio portulacæ marinæ, sive Crithmi, Lob.

IV. Cistus fœmina portulacæ marinæ folio angustiore mucronato.

Cistus folio halimi secundus, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab.

V. Cistus folio spicæ.

Cistus folio lavendulæ, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.

Cistus, Tabern.

VI. Cistus folio Sampsuchi incano.

Cistus folio Sampsuci, Clus. hisp. & hist. Lob. Lugdun.

VII. Cistus folio Stœchadis citrinæ.

VIII. Cistus folio Majoranæ.

Cistus folio majoranæ defluxis floribus, Adv. Lob. icon.

Helianthes species Penæ, Lugd.

IX. Cistus folio Thymi: & Clus. hisp. & hist. Lob. Lugd. Tab.

X. Cistus folio Salicis.

Cistus annuus primus, Clus. hisp. & hist. Lugd. an Hydrophyllon herba Athenæi, Clus.

Cistus annuus folio Salicis, Lob.

Cistus annuus, Tab.

Variat: primò folijs amplioribus, floribus majoribus: secundò folijs angustioribus, floribus minoribus.

XI. Cistus flore pallido punicante macula insignito.

Cistus annuus secundus, Clus. hisp. & hist. Lug.

Cistus annuus guttato flore, Penæ.

Helianthemum flore maculoso, Colum.

Variat: est enim flore maculoso, macula ex nigro rufescente, sive puniceo: vel non maculoso.

XII. Cistus Ledi folio.

Cistus annuus folio Ledi, Lob. Tab.

Cistus annuus alter Lobelij, Lugd.

Alyssum trigonum, Eidem.

XIII. Cisti folio arbor exotica.

Arbor exotica Cisti folio, Ad. Lob. ico.

Cisti vel Ledi arbor peregrina Penæ, Lugd.

Arbor cisti folio, Lob.

Cisti folio exotica arbor, Tab.

Cistus exotica, Ger.

HYPOCISTIS.

CUm è Cisti radicibus, veluti germen quoddam expulluleт, id quod Hypocistis dicitur, de eo pauca. Cisti, inquit Diosc. l. c. 127. radicibus adnascitur, quod ὑποκιστὶς dicitur, nonnullis ῥόβυθρον, ἢ κύτινος, & mali punica cytino simile est: quadam rufa: altera herbacea, tertia candida cernitur.

Hypocistis sub Cisto.

Hypocistis, Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Diosc. Lob. Cast. Cæs. Clus. hisp. & hist. Ad. Lob. Lugd. Tab. Gerard.

Limodori genus, quod Hypocistis, Dod.

Succus qui extrahitur, etiam Hypocistis & officinis Hypocistidos, dicitur.

Sub Cisto Hispanico, rubram: sub Cisto folio halimi, luteam: & sub Ledo quem octavo loco recensuimus, varij coloris, pallescente, lineis purpurascentibus & nonnihil virescentibus distincto Clusius notavit: & hanc posteriorem κυνομόριον sive Cynomori genus nuncupat.

CHAMÆCISTUS.

I. Chamæcistus vulgaris flore luteo.

Hyssopus campestris, Trag.

Panax Chironium, sive flos solis, Matth. Cast. Lugdun.

Panax Chironium quorundam, Ang.

Gratia Dei, Dod. gal. Gesn. hort. cui & Hyssopoides.

Helianthemum, Cord. hist. Lob. Thal. flore luteo, Eystet.

Consolida aurea Chirurgis, Cordi schol.

Hyssopus montanus sive sylv. Lon.
Flos solis, Dod. (cui & Cisti & Ledi quædam species) Cast. Cam.
Helianthemum vulgo dictum, Clus. hisp.
Helianthemum Plinij, Clus. pan.
Chamæcistus primus, Clus. hist. qui ad Cisti fœminæ tertiam classem reducit.
Helianthemum Germanicum secundum, Tab.
Helianthemum sive flos solis, Lugd.
Chironia, Cæs.

Hoc quibusdam Panax Chironium Dioscor. creditur. πάνακα χειρώνιον folia habet amaraco similia, flores aureos, radicem tenuem, neq; altam, gustu acrem: sic Dioscorid. lib. 3. cap. 37. Ab alijs Heliantheс Plinij lib. 24. cap. 17. censetur: Helianthen scribit vocari in Themiscyra regione, & Ciliciæ montibus maritimis folio myrti, sed quid in hac brevitate pronunciare licet?

II. Chamæcistus vulgaris flore albo majore.
Helianthemon albis floribus, Lob. ico. Eyst.
Chironia flore candido, Cæs.
Helenium minus Dioscoridis, Lugd.

A priore differt floris colore albo, ejusq; magnitudine, Ladani specie.

III. Chamæcistus Frisicus folijs Nardi Celticæ.
Hirculus Frisicus Dortmanni, qui Chamæcisti genus, Clus. cur. post.

Hunc à Dortmanno quoq; accepimus.

IV. Chamæcistus folijs minoribus & incanis.
Flos solis, Lob. Dod. utriq; quoad iconem.
Cistus humilis primus, Clus. hisp.
Helianthos sive Flos solis, Ad.
Cistus parvus Clusij, Lob.
Chironiæ aliud genus, Cæs.
Chamæcistus quintus, Clus. hist. ico. at 4. descr.
Helianthemum secundum sativum, Tab.
Helianthemum Anglicum luteum, Ger.

V. Chamæcistus folijs Thymi incanis.
Panax chironium minus, Cam. ep.
Chrysanthemis, Erica minima, Ad.
Cistus humilis angustifolius, } Lob.
Erica chrysanthemos minor, }
Cistus humilis secundus, Clus. hisp. Lob. ico.
Chamæcistus quintus, Clus. hist. desc. at quart. icone.
Helianthemum peregrinū angustifolium, Tabern. Ger.

Huc referatur
Helianthemum Germanicum 3. Tab.
Helianthemum album Germanicum, Ger.

VI. Chamæcistus quadrifolia.
Helianthemum Sabaudicum, Tab. Ger.

VII. Chamæcistus folijs myrti minoris incanis.
Chamæcistus secundus, Clus. pan. 3. Eid. hist.
Cistus humilis latifolius, Tab. Ger.

VIII. Chamæcistus angustifolia.
Chamæcistus primus angustifolius, Clus. pan.
Chamæcistus sextus, Eid. hist.
Cistus humilis angustifolia, Tab Ger.

IX. Chamæcistus serpillifolia floribus carneis.
an Rosa alpina altera folijs minimis, Gesf. hor.
Alpina altera, Ad.
Anonymus altera, Clus. pan.
Chamæcistus septimus, Clus. hist.

X. Chamæcistus hirsuta.
Chamæcistus quartus, Clus. pan. 8. Eid. hist.
Cistus humilis Austriaca, Tab. Ger.

XI. Chamæcistus repens serpillifolia lutea.
Chamæcistus tertius, Clus. pan. 2. in hist.
Cistus humilis serpillifolia, Tab. Ger.

XII. Chamæstus ericæ folio luteus.
Cori similimus frutex in maritimis, Cæs.
Erica chrysanthemos, Lugd.
Coris Dioscoridis Guilandino dicebatur.

Hujus duæ species altera brevioribus folijs & humilior, altera quadruplo longioribus & elatior.

CISTUS LEDUM.

Cisti alterum genus, inquit Dioscorides l. 1. c. 128. à nonnullis λάδον appellatum, frutex eodem quo Cistus modo nascens, sed folijs longioribus ac nigrioribus, quæ pingue quidpiam verno tempore contrahunt, ex quo λάδανον conficitur. Plinio l. 12. c. 17. sunt qui herbam in Cypro ex qua Ladanum fiat, Ledon appellent: etenim illi Ledanum vocant, huic pingue insidere, &c. Ladanum esse œsypum hircorum barbis genibusq; villosis inhærens, &c. Ladani colligendi rationem Dioscorides & Plinius l. c. referunt: quomodo verò in Creta colligatur, Bellonius l. 1. observ. c. 7. & ex eo Clusius descripsit.

I. Cistus

I. Ciſtus ladanifera Monſpelienſium.
Ledum, Matth.ep.Lac.Caſt.Lugd.Tab.
Ladanum, Matth.Ang.Cæſ.Tab.
Ciſti ſpecies ſecunda, Dod.gal.
Ciſtus ladanifera, Turn.
Lada & Ladon ciſto ſimilis frutex, Cord. in Dioſc.& hiſt.
Ledon alterum ciſti genus, Geſn.hort.
Laudanum, Lon.
Ladanum latifolium, Rauvvolff.
Ciſtus ledon, latifolium, Adv.deſc.
Ledum latiore folio Italicum, Cam.
Ciſtus ledum Matthioli, Ger.
II. Ciſtus ladanifera Hiſpanica incana.
Ciſtus ledon, Dod.
Ciſtus ledon primum, Cluſ.hiſp.Lob.Lugdun. Gerard.
Ledi ſpecies Bauhini, Lugd.
Ledon Cluſij 1. Tab.
Ciſtus ledon primum anguſtifolium, Cluſ.hiſt.
III. Ciſtus ledon folijs laurinis.
Ciſti ledi 1. altera ſpecies, Cluſ. hiſp. & hiſtor. Lobel.
Ladanum alterum, Cæſ.
an Ciſtus maritimus, Lugd.
IV. Ciſtus ledon folijs populi nigræ major.
Ledon 2.Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Ledon latifolium 2.majus, Cluſ.hiſt.
Ciſtus ledon 2.Cluſij, Lob.Ger.
V. Ciſtus ledon folijs populi nigræ minor.
Ciſti ledi 2.altera ſpecies, Cluſ.hiſp.Lugd.
Ledon 2.latifolium minus, Cluſ.hiſt.
Ciſtus ledon populnea fronde alter, Lob.
Ciſtus ledon 3.populnea fronde, Lugd.
Ciſtus ledon populnea fronde, Tab.Ger.
VI. Ciſtus ledon Cretenſe.
an Ciſtus mas, Matthiol. in magnis figur. & Lugdun.
Ciſtus è qua Ladanum in Creta colligitur, Bellon.
Ledon 3.Cluſ.hiſp.Lob.Lugd.
Ledon 3.Cyprium, Cluſ.hiſt.
Plantæ ex qua Ladanum Cretenſes colligunt folijs & floribus ciſti fœminæ, Alp.
Ledon à Græco diverſum & longè majus in monte Olympo, Bellonius notavit.
VII. Ciſtus ledon folio myrti.
Ciſtus ledon latifolium, Adv.ico.
Ciſtus ledon Ruſci aut Myrti folium, Lobel. icon.
Ciſtus ledon aliud latifolium Penæ, Lugd.
Ciſtus ledon myrtifolium, Tab.Ger.
VIII. Ciſtus ledon hirſutum.
Ledon 4. Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.Tabern. Gerard.
Ledon alterum anguſtiore folio, Cam.
IX. Ciſtus ledon folijs oleæ ſed anguſtioribus.
Ledon 5. Cluſ.hiſp.& hiſt.
Ciſtus ledon, Adv.
Ledon Narbonenſe, Lob.
Ciſtus ledon Narbonenſe, Tab.
Ciſtus ledon Lobelij, Ger.
Ciſtus flore albo, Eyſt.
Huic ſimilem ſub
Ciſto adulterino pingunt, Tab.& Ger.
X. Ciſtus ledon anguſtis folijs.
Ledon 6.Cluſ.hiſp.& hiſtor.Lob.(qui in iconibus hunc cum priore junxit) Lugd.
Ledum quintum, Cluſij, Lugd.Ger.
Ledon Cluſij nonum, Tab.
XI. Ciſtus ledon folijs roriſmarini hiſpidis.
Ledon 7. Cluſ.hiſp. & hiſt. Lob.Lugd.Tabern. Gerard.
XII. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ſubtus incanis.
Ledon octavum, Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.
Ladani ſpecies folijs Roſmarini, Rauvvolff.
Ledum Cluſij quintum, Tab.
Ciſtus ledon ſextum, Cluſij, Ger.
XIII. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ſed non incanis.
Ledon nonum, Cluſ.hiſp.& hiſt.Lob.Lugd.
Ledum Cluſij ſextum, Tab.
XIV. Ciſtus ledon folijs Thymi.
Ledon decimum, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lob.Lugd. Gerard.
Ledum Cluſij octavum, Tab.
XV. Ciſtus ledon folijs roriſmarini ferrugineis.
Roſmarinum ſylv Matth.Caſt.
Chamæpeuce, Cord. in Dioſcor. & hiſtor. deſc. Lugdun.
Ledum folijs roſmarini alterum, Lob.
Ledum Sileſiacum, Cluſ.pan.& hiſt.Tab.Ger.
Ledum roriſmarini folio, Tab.Ger.
Roſmarinum ſylv.ſive Bohemicum Matthioli, Lugdun.

Rosmarinus sylv. Dod. belg.

XVI. Cistus ledon folijs salicis angustifoliæ.

Chamærhododendros montana Allobrogum lentiscifolia, Adv. Lob. ico.

Rosmarinum sylv. minus, Cam. ep.

Rosmarinum sylv. ἄγριον } Clus. pan. & hist.
Cistus Silesiacus

Chamærhododendros alpina angustifolia, Tabernæm.

Chamærhododendros montana, Ger.

XVII. Myrtocistus Pennæi, Clus. pan. & hist. Gerard.

Myrtocistus Clusij, Tab.

Ledum alpinum.

I. Ledum alpinum hirsutum.

Alpigenæ Chamærhododendri varietas, Lob.

Balsamum alpinum Gesneri, Lob. ico. Tabern. Camer.

Ledum alpinum, Clus. pan. & hist. Tab.

Cistus ledon alpinum, Ger.

II. Ledum alpinum folijs ferrea rubigine nigricantibus.

Frutex in alpibus roseo flore, Gesn. ad Cordum cap de Chamænerio.

Rosa alpina, Gesn. hort. & Fracto, potius Ledum alpinum.

Nereum alpinum, Gesn. de lunar.

Chamærhododendros alpigena odora, Ad. Lob.

Ledi alpini genus alterum, Clus. pan. & hist.

Rhododendron alpina quibusdam, Cæs.

Evonymus Theophrasti 3. hist. 18. Lugd.

Chamærhododendros alpina latifolia, Tab.

Chamærhododendros alpigena, Ger.

Hujus ramis tubercula gallarum instar adnascuntur: & floris colore variat, communiter dilutè rubentis: at in Pyrenæis, flore tantum albo reperitur.

SECTIO TERTIA.

MYRTUS; RUSCUS; VITIS ET RADIX IDÆA; BUXUS; OLEA; SALIX; AGNUS CASTUS; SPIRÆA; Ligustrum & Phillyrea.

M Y R T U S.

Myrtus & Murtus Latinis: Græcis μυρσίνη & μυῤῥίνη nominatur, à Myrsine Atheniensi puella, pulchritudine & robore insigni, amica Palladi, quam juvenis ab ea cursu & palæstra superatus interemit, invidia ductus, quod elegantia, cæterisq; naturæ dotibus, reliquis virginibus præstaret: arbuscula in demortuæ locum successit, semper Minervæ, ut olea chara. Græcum ei nomen remanet, ut Plinius lib. 15. cap. 29. scribit, quo peregrinam esse appareat. At quibusdam sic dicta, propter æmulam Myrrhæ quandam odoris gratiam, quæ in ejus baccis recentioribus, observatur. Et Theoph. Myrti pluribus in locis meminit, nulla tamen descriptione addita.

Genera Myrti multa sunt: est sativa & sylvestris: sativa aut nigra aut candida: sylvestris alia levis alia spinosa: illa, quæ sativa opponitur, itidem vel nigra, vel candida. Dioscoridi haud dubiè cognita, ut cui lib. 1. cap. 155. μυρσίνη sativa nigra. medicinæ utilior candida. quæ & Plinius lib. 23. cap. 9. habet. Theophrastus non videtur differentiam agnovisse, siquidem lib. 6. caus. 27. scribat, Myrtum Aegypti odoratam esse, quanquam cætera inodorata sint; verum hoc propter loca fervida evenire. Plinio lib. cit. alia patricia alia plebeia: addens: Catoni tria genera, nigra, candida, conjugalis: nunc & alia distinctio, sativæ aut sylvestris & in utraque latifoliæ: in sylvestri propria oxymyrsine: sativarum genera topiarij faciunt. Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, exoticam densissimo, senis foliorum versibus: ramosa utraque alia: conjugalem existimo nunc nostratem dici: hæc ille. Baccæ μύρτα Græcis, Latinis Myrta & Murta, officinis Myrtilli dicuntur.

I. Myrtus communis Italica.

Myrtus, Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. append. Lon. Cæs. Lugd.

an Myrtus alba, Adv.

Myrtus communis Italica, Cam.

Alia est nigra, colore tantum fructus differens.

II. Myrtus latifolia Romana.

Myrtus nostras cum conjugali eadem, Plinio.

Myrtus

Myrtus Romana, Matth.
Myrtus major, Dod.gal.Adv.
Myrtus altera, Dod.
Myrtus sativa, Cast.
Myrtus laurea maxima, Lob.
Myrtus latifolia, Bellon.Clus.hisp.& hist.
an Myrtus exotica Plinij, Cæs.

Hanc & sterilem & fructiferã Bellonius notat.

III. Myrtus latifolia Bœtica 1. vel folijs laurinis.
Myrtus Bœtica latifolia domestica 2.Clus.hisp. & hist.
Myrtus Bœtica latifolia domestica, sive laurea secunda, Lob.

Variat: hæc enim folijs est minoribus & paulò densioribus: alia majoribus & paulò tenuiorib.

IV. Myrtus latifolia Bœtica 2. vel folijs latis confertim nascentibus.
Myrtus Bœtica latif.exotica, Clus.hisp.& hist.

V. Myrtus latifolia Belgica.
Myrti clasis altera sive latifolia triplex, & Myrtus media, Clus.hist.

Varietates hujus sex Lobelius proponit.

VI. Myrtus angustifolia Bœtica.
Myrtus exotica, Matth.Cast.Lugd.
Myrtus tertia, Dod.
Myrtus Bœtica angustifolia exotica, Clus.hisp. & hist.
Myrtus exotica Plinij pluribus foliorum versibus, Lob.
an Myrr. baccis magnis cinereo cæruleis, Rau-(vvolff.

VII. Myrtus sylvestris folijs acutissimis.
Myrtus sylv.Matth.
Myrti majoris quinta species, Lob.
Myrtus Bœtica sylv. Clus.hisp.& hist.
Myrtus latifolia, Eyst.
sub Myrti ramulo cum flore ac semine pingitur apud Dodonæum.

VIII. Myrtus folijs minimis & mucronatis.
Myrtus albis baccis in Asia, Bellon.
Myrtus domestica fructu albo, Clus.hisp.& hist.
Myrtus prior, Dod.ico.
Myrtus nona angustifolia, Lob.
Myrtus Hispanica angustissimi folij, Cæs.
Myrtus minima angustifolia, Lugd.

Hujus & altera species, folio per omnia teneriore, exiliore & angustiore.

IX. Myrtus minor vulgaris.
Myrtus Tarentina (à Tarento Apuliæ urbe) Matth.Cast.Lugd.Cam.Clus.hist.Eyst.
Myrtus minor, Dod.gal.Adv.
Myrtus minor & Tarentina, Clus.hisp.
Myrtus minor vulgaris, Lobel.qui differentias quatuor facit.
Myrtus, Tab.
Myrtidanum μυρτίδανον Dioscoridi l.1.c.156. est quod Myrto adnascitur, inæquabile, verrucosum & concolor: & perinde quasi manus Myrti caudicem amplectitur. Sed Plinio l.14.c.16. & l.23.c.ult. Myrtidanum est vinum, ex sylvestris Myrti baccis factum.
Myrti coccus.
Myrti excrementum sive granum kermesinum, ejusdem ferè cum Cocco baphica naturæ, Myrti minoribus ramis adnascens, unico animali vivo vesiculæ incluso, Bellon.

X. Pseudomyrtus, frutex myrto admodum similis Bellon. quid?

XI. Myrtus Indica.
Avacari, Garz.Frag.Cast.
In India orientali, in montibus Malavar.

Myrto similes exoticæ.

I. Myrto similis Indica fructu racemoso.
Coca, Ciecæ, Monard.Lugd.Clus.in Garz.
Coca herba, Benzoni part.6. Ind. occid. l.3.c.10. & part.9. l.3.c.20. & l.4.c.22. ubi habetur, Indis hujus folia pro pecunia esse.
Coca occidentalis, Fragoso.
Arbor pumila folijs Myrti, vel ut alij Rhois coriariorum, cujus in tota Peru usus est, folio ore detento, famem & sitim aliquandiu inter peregrinandum levantes.

II. Arbor tristis myrto similis.
Arbor tristis, Garz. Acostæ, Frag. Clus.ad Garz. Lugdun. (qui & Acostæ & Clusij figuram licet diversiss. exhibet) Tab.
Arbor tristis, in Malacca Singady alijs parisatico pul, guart: Turcis. gul: Linscot.part.4. Ind. orient. 15.
Arbore triste de Dia, part.8. Ind.orient.
Arbor folijs Myrti Clusio: pruni alijs: cujus flores singulis noctibus renascuntur, qui albi, pediculo luteo aut rubeo firmati, quo Indi Croci loco utuntur, & ex floribus aquam extillant, quam Aquam de Mogli appellant.

De arbore tristi Garzias & Fragosus agentes, cum ejus flores gratissimi odoris sint, duorum adhuc florum meminêre, & Linscottus peculiare genus exhibet.

I. Mogori priores dicti, mali aureæ floribus odoratiores, quarum stillatitius liquor eundem apud istos usum obtinuit, quem apud Hispanos aqua florum mali aureæ.

II. Champe dicuntur alij flores, quorum etiam magnus apud illos usus est, odore graviori, quam Lilium album, Garz. Frag.

III. Fulle, flosculorum genus apud Indos ex arbore quadam toto anno durans, suavissimi odoris, Linscot. 4. part. Ind. or. 10.

IV. Flos Indicus arboreus liliorum specie.

Floribundio, ex arbore quæ solum flores, fructus nequaquam gignit, Joseph. Acostæ lib. 4. cap. 27.

R U S C U S.

Ruscus Dioscoridi l. 4. c. 146. μυρσίνη ἀγρία, myrtus sylvestris dicitur: alijs ὀξυμυρσίνη, acuta myrtus & Myrtacantha. Plinius l. 23. c. 9. inquit, Castor Oxymyrsinen myrti folijs acutis, ex qua fiunt ruri scope, Ruscum vocavit. Theophrasto 3. hist. 17. κεντρομυρρίνη. Hujus fructum Arabes Cubebas vocant, existimantes Carpesium apud Galenum 7. simpl & 1. de Antidot. esse, quia nihil de Carpesio apud Dioscoridem, ut nec de Rusco apud Galenum inveniatur: sed revera Rusci fructus a Cubebis differt, ut rectè Leonicenus notavit.

Ruscus, Trag. Matth. Cord in Diosc. Gesn. hort. Bellon. Lac. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Castor. Cam. Tab. Eyst. Ger. sive Bruscus.
Ruscus verus, Lon.
Ruscum, Dod. ut.
Centromyrini Theoph. & Oxymyrsine, Ang.
Myrtus sylv. Turn.
Myrtacantha, murina spina, Lob. ico.

V I T I S I D Æ A S I V E M Y R T I L L U S,
& Idæa Radix.

Ἄμπελος παρὰ Ἴδην, sive Vitis ea parte Idæ, quam vocant Phalacras, nascitur: est fruticosa, virgis parvulis & ramulis cubitalibus penè exporrigitur, quibus acini ad latera adhærent, nigri, fabæ magnitudine, dulces, vinaceorum instar aliquid continentes: folium rotundum, individuum, parvum. Idem pene Plinius l. 14. c. 3. Myrtilli autem dicuntur à forma baccarum, quæ Myrti baccis similes sunt.

I. Vitis Idæa folijs oblongis crenatis, fructu nigricante.
Myrtillus, Matth. Lon. Cast.
Vaccinia nigra, Dod. ut: Adv. Lob. Ger.
Radix Idæa fructu nigro, Ang.
Vitis Idæa nigris acinis, Gesn. Fracto.
Myrtillus Germanica, Lugd.
Vitis Idæa vulgaris baccis nigris, Clus. pan. & hist. Theophrasti, Eid. hist.
Vitis Idæa nigra, Cam.
Vitis Idæa 1. Tabern. & Vitis Idæa 2. major, Eid.
Bagolæ 1. genus, Cæs.
Fructus exigui, Gallis Bleuete: part. 2. Amer.

II. Vitis Idæa folijs oblongis albicantibus.
Myrtillus grandis, Trag.
Vitis Idæa nigra major, Thal.
Vitis Idæa 2. Clus. pan. & hist.
Vitis Idæa 3. Tab.
Vaccinia Pannonica, Ger.

III. Vitis Idæa folijs oblongis acuminatis baccis rubris insipidis.
Vitis Idæa rubra Bavarica, Cam.

IV. Vitis Idæa folijs subrotundis non crenatis baccis rubris.
Myrtillus exiguus, Trag.
Vaccinia rubra, Dod gal. Adv. Lob.
Radix Idæa fructu rubro, Ang.
Vitis Idæa species altera acinis rubris, Gesn. hor.
Vitis Idæa rubra sive Vaccinia rubra, Dod.
Rhus Plinij minor, Æmilij, Thal.
Idæa vitis, Lugd.
Vitis Idæa rubra, nonnullis Rhus minor Plinij, Cam. ep.
Vitis Idæa buxeis folijs, Clus. hist.

Folijs est buxi interdum levissimè ceu serratis marginibus.

V. Vitis Idæa folijs subrotundis exalbidis.
Vitis Idæa altera, Clus pan. & hist.
Vitis Idæa Gesneri major, Cam.

VI. Vitis Idæa folijs carnosis & veluti punctatis, sive Idæa radix Dioscoridi.
Uva ursi Galeni, Clus. hisp. & hist. Lob. Tab.
Vaccinia ursi, Ger.

Diosc. l. 4. c. 44. *ἰδαία ῥίζα*, oxymyrsine (id est Rusco) folia similia habet: juxta ipsa verò capreoli

capreoli exigui sunt, ex quibus etiam flos erumpit: radix præclarè adstringit.

Ἀρκτοστάφυλος Galeno 6. de comp. med. κατὰ τόπους 4. in Ponto nascitur planta humilis & fruticosa, folio Memecyli (sive Arbuti) fructum ferens rubrum, rotundum gustu austerum.

Hanc ex Hispania folijs longioribus quidem accepi, apud nos tamen ad montem Crentzacensem provenit.

VII. Vitis Idæa palustris.
Vaccinia palustria, Dod. ut: Ad Lob.
Oxycoccum, Cord. hist. Cl. pan. Cam. Th. Eyst.
Acinaria palustris, Ges. hor. In Rosa alpina.
Serpillum acinarium, Ges. col.
Erica sexta baccifera, Lugd.
Vitis Idæa tertia in paludibus, Clus. hist.

An Samolus Plinij l. 24. c. 11. sit, Dodon. edit. gal. dubitat, Samolum, inquit Plinius, herbam nomina vêre, nascentem in humidis: nullas alias notas addit.

VIII. Frutilla in Chile.
Cerasorum ferè sapore, fructus est non arboris sed plantæ, coloris mori non satis maturi: par. 8. Ind. Occid.

B U X U S.

Buxus & Buxum, Græcis πύξος, διὰ πυκνὸν τῦ ξύλυ, à densitate ligni dicitur, Theoph. 3. hist. 15. Buxus, magnitudine est haud procera, folium ei Myrto simile: locis frigidis & asperis nascitur.

Genera tria Pl. l. & c. 16. Gallicum, quod in metas emittitur, amplitudineq; proceriore, Oleastrum in omni usu damnatũ, gravem præfert odorem. Tertium genus nostrates vocant sylvestre, ut credo mitigatũ satu: diffusius & densitate parietum virens semper ac tonsile. Sic apud nos quædam frutex tantum est, quædã in arborem magnam assurgit: & ex ejus radice ob varias maculas, & intortos linearum discursus, cochlearia, cultellorum manubria, & imaguncula in monte Jura ad S. Claudium conficiuntur: Sunt qui florere negent, sed male.

I. Buxus arborescens.
Buxus, Brunf. Matth Dod. ut: Fuch. Bellon. Ges. hort. Tur. Lon. Ad. Lob. Cæs. Cast. Lugd. Cam. Tab Eyster.
Buxus vulgaris, Trag.

II. Buxus folijs rotundioribus.
Chamæpyxos, Trag. Tabet.
Buxus humilis, Dod.

Hoc ad areolas hortorum muniendas frequenter utuntur.

III. Chamæbuxus flore Coluteæ.
Fruticulus exiguus folijs myrtinis, floribus papilionaceis ferè, diversi coloris, Cord. obs. syl.
Rhus myrtifolius Plinij Gesneri, Cam.
Chamæbuxus, Ges. col.
Anonymos flore Coluteæ, Clus. pan. & hist.
Anonymos Pervincæ folio, Cam.
Pseudochamæbuxus, Eyst.
an Myrtus tenuifolia, Thal.

Variat floris colore & odore: colore, quia flavescunt, vel ex purpura rubescunt: odore, quia inodori majori ex parte, nonnulli odori sunt.

O L E A.

Olea, Græcis ἐλαία dicitur, quod à τὸ λεῖον h. e. læve vel lubricum deducitur: aut à λειῶ, id est, lævigo, lubrico, quod producat id quod lævigat, lubricatq; videlicet oleum, cujus quævis lubricandi vis est. Sic & bacca, arboris nomine ἐλαία, Latinè oliva vocantur: quas cum nigrescere incipiunt Drupas, Græcos Drypetas vocare, Plin. l. 15. c. 1. scribit: & Druppa l. 12. c. 27. Arborem Dioscor. non descripsit: at Theoph. multa hinc inde habet, inter quæ hæc placent: Olea arbor est multifida, 1. hist. 5. medullam parvam & incertam gerit ut buxus, 1. hist. 9. nodosa est, gongros (γόγγρυς) à quibusdam vocatos habet, 1. hist. 13. viret perpetuò, sed non semper eadem durant folia, sed alia proveniunt, alia exarescunt, 1 hist. 15. & angusta sunt, 1. hist. 16. semen carnosum & nucleus interjacet, caro enim in nucleo est, 1. hist. 8. succus pinguis, 1. hist. 19 flores foliati, sed pusilli, 1. hist. 21. & circa fructum ipsum producuntur, & prostrati perforati spectantur, 1. hist. 2. Oliva alia fructum nulla carne, sed oleo refertum producunt: aliæ carnosum sine oleo præstant, 2. caus. 4 Genus alterum, quod Aegyptium appellamus, ubertate ac magnitudine fructus excellit. Tandẽ 4. h. 8. Olea maritima meminit, quæ folia simillima Aria habeat, fructum proximum his olivis, & lachrymam emittere, ex qua Medici medicamentũ sistendi sanguinis componant.

Genera: Dioscorid. Olea sativa & olivarum colymbadum: Olea sylvestris & Olea Aegyptiaca l. 1. c. 137. & seq. meminit. At Virgilio, etiam Plin. l. 15. c. 1. referente, Olivarum tria genera, Orchites, Rhadios & Pausias: nec plura genera Hetruriam agnoscere, inquit Matthiolus. Plin. l. 15. c. 3. prima colligitur Pausia, cui plurimum carnis: mox Orchites, cui olij, post Rhadios: subjungit Liciniam, Cominiam, Contiam, Sergiam, quam Sabini

regiam

regiam vocant: & mox: regiæ ab alijs majorinæ, ab alijs phauliæ, grandißimæ, alioquin minimæ, succo, & in Aegypto carnosißimæ, olei exiguum: Decapoli verò Syriæ perquam parvæ, nec Capparis majores, carne tamen commendantur. Colymbades franguntur, eademq; herbarum viridium succo condiuntur (ut in Gallia Narbonensi, fœniculo.) Sunt & prædulces, per se tamen siccatæ, uvisq; passis dulciores, admodum raræ in Africa & circa Emeritam Lusitaniæ. Sic Columellæ decem genera, Pausia, Licinia, Sergia, Radius, Nevia, Culminia, Orchites, Algiana, Murtea, Circites. Sanè Olearum differentiæ ex fructu magis quam arbore spectantur, scilicet magnitudine, pinguedine, probitate & colore. Et Bellonius de cult. notat, in vallibus Insulæ Corcyræ in Græcia, Oleas esse semper virentes, quæ in Quercus altitudinem excrescant.

I. Olea sativa, ἐλαία ἥμερος.
Olea, Brunf. Trag. Tur. Cord. hist. Ang. Bellon. Gesf. hor Lon. Dod. Ad. Lob. R. uvvol. Cæs. Cam. & Ind. Occid. par. 9. l. 4. c. 32.
Olea sativa, Matth. Dod. gal. Cord. in Dioscor. Lacun. Cast. Tabern. (cui & domestica) Lugd. Clus. hist. Ger.

Nodos qui in caudice sunt, Theoph. 1. hist. 13. γόγγρος vocat: rustici in Hetruria (Cæsalpino auctore) ova olearum vocant, eò quod sata numerosa sobole germinent. Ad nos adferuntur Hispanicæ, Genuenses, Narbonenses sive Massilienses & Comenses.

In Virginia tria baccarum genera inter se differentia habentur, quarum forma glandibus similis, à quibus bonum oleum elicitur, Thomas Hariot in des. Virgin. Ind Oc. p. 1. sed quid sunt?

I. Olivæ maximæ Hispanicæ.
Olivæ Sergianæ regiæ, phauliæ, Plin.
Olivæ magnæ & carnosæ, Clus. hist.
Olivæ superbæ nucis ferè magnitudine, Cæs.

2. Olivæ minor. & Genuens. & ex Provincia.
Olivæ Lusitanicæ, Narbonenses, Bœticæ, Clus. hist. ex quibus plus olei exprimitur.

3. Olivæ oblongę atrovirentes ad lacum Comensem natæ adferuntur, quæ carne dura nec succulenta ossi firmiter hærent.

4. Olivæ albæ.
Pl. l. 23. c. 3. olivarum albar. & nigrarũ meminit.
Oliva alba circa Hisp. & Ulyssiponam, Cl. hist.

In Hetruria habentur:

1. Minores rotundiores, plurimum olei habentes, quæ Olivellę vocantur, Cæs. quas Matt. secundo loco recenset, & eas prægrandes arbores Juglandium modo ferre, quas Olivastræ rura Senensia vocitent.

2. Majusculæ & oblongæ oleum parcius sed dulcissimum reddentes, quæ nomine à radijs desumpto, Raggiariæ dicuntur, Cæs. hæ primæ sunt Matth. quas oleæ minores proferunt, quibus in cibis utuntur.

3. Majores & pulposiores ad condituras tantum quæsitæ, quas Regias Cæsalp. vocat.

4. Sunt quædam, quarum caro ab osse recedit cùm franguntur, virides, quæ conditæ gratissimæ fiunt, quas Colimbades Cæsalpin. censuit.

Colymbades quas κολυμβάδας Diosc. l. 1. c. 139. nominat, aliqui volunt esse olivas muria conditas, ab innatando sic dictas: quamvis Plinio l. 15. c. 3. (quem Cæs. imitatur) distinctum genus fecisse videatur; quarum etiam l. 23. c. 3. meminit. Condiuntur autem plerunq; immaturę per Hispaniam & Galliam Narbonensem: interdum etiam maturæ & nigræ, præsertim in Lusitania.

Olivarum feraces arbores, sed insuavi odore & sapore pejore, in Brasilia, reperiri, Benzo libr. 1. cap. 28. scribit.

II. Olea sylvestris folio duro subtus incano.
Ἀγριελαία ἢ κότινος, ἢ αἰθιοπικὴ ἐλαία Diosc. l. 1. c. 137. & cap. 141. scribit Æthiopicæ oleæ lacrymam Scamonio similem fulvam esse, &c. quod Gummi elemi esse Cæsalpinus suspicatur.
Olea sylvestris, Matth. Lac. Tab. Ger.
Olea sylvestris sive oleaster, Ad. Lob. ico.
Oleaster vel sylv. olea, Cast.
Oleaster, Lon. Cæs. Clus. in hisp. & hist.

Hanc aliqui cum aculeis, alij sine ijs, pingunt: alij in descriptione aculeorum meminere, ut Matth. Dod. alij præteriêre: sane fructu est multo minore & a sativa cultura differt: hinc & sativa si negligatur, in sylvestr. abit: & ut Theoph. 2. hist. 3. ex nucleo oleæ, ἀγριέλαιος nascitur.

III. Olea sylvestris folio molli incano.
Olea Bohemica, Matth.
Elæagnus, Matth. ep. Cam. ep.
Salix Amerina, Amato.
Chalef, Bellunensi.
Ziziphus Cappadocica Plinij, Bell. Dod. Lugd.
Ziziphus alba, Gesf. hor. Clus. hisp. & hist.
Ziziphus alba Columellæ, Bellon. (cui & Oleaster perperam,) Cam.
Oleastri species quibusdam, Gesf. hort.
Olea sylvest. Septentrionalium; sive Eleagnos Theophr. folio Viticis, Lob.

Olivæ

Chry. Bohemica, Lugdun.
Seifefun, Rauvvolf.
Alij Elæagnum Theoph. alij Ziziphum Cappadocicam Plinij, alij eiusdem lib. 6. c. 18. Jovis barbam esse volunt.

Plinius lib. 21. cap. 9. de Coronis agens, duo earum inquit genera, quando aliæ flore constant, aliæ folio: florem dixerim esse Genistas, namque & ijs decerpitur luteus, item Rhododendron, item Zizipha quæ & Cappadocica vocatur, his odoratus, similisque olearum floribus.

S A L I X.

Salix, ἰτέα Græcis, παρὰ τὸ ἰέναι, quòd citò in altum excrescat, inter primas etiam germinans: & Latinis, quod celeritate crescat ut salire videatur, dicitur. ἰτέα arbor est vulgo cognita, Diosc. l. 1. c. 136.

Genera. Theoph. 3. hist. 13: Salix multigena est: nam alia nigra dicta, quod cortice nigro, aut puniceo tegatur: alia candida, quod candido. virgas pulchriores & ad texendum commodiores nigra profert: candida fragiliores. Est tam nigra, quam candida genus quoddam parvum: hanc Arcades non ἰτέαν, sed ἑλίκην vocant, existimantque fructum fœcundum eam parere. At Plinio l. 16. c. 37. Salicis plura genera: nam quædam & in proceritatem magnam emittunt jugis vinearum perticas præbent, pariuntque baltheo corticis vincula: & aliæ virgas sequaces ad vinclurarum lenticiæ. Aliæ pratenues viminibus texendis spectabili subtilitate. Rursus aliæ firmiores corbibus ac plurimæ agricolarum suppellectili: candidiores ablato cortice leves tractatu, mollioribus vasis quàm si coriis fiant, atque etiam supinarum in delicias cathedrarum aptissimæ. Finditur Græca rubens Amerina, ut & candida, haud paulo flexilior, ideo solido ligans nexu. In Asia tria genera observant, nigram utiliorem viminibus: candidam, agricolarum usibus: tertiam quæ tenuissima est Helicem vocant. Apud nos quoque, multi totidem generibus nomina imponunt: vimineam vocant, eandem purpuream: alteram vitellinam a colore, quæ sit tenuior: tertiam Gallicam, quæ tenuissima. Et l. 17. c. 20. perticalis & viminalis meminit: hæc Plinius. Quare veteres Salices distinxêre colore primum, dein usu: colore, albo, nigro seu purpureo, sive phœniceo, sive rubente & vitellino, qui in vertice spectatur. Usu, quod alia sit perticalis, alia viminalis: alia fissilis, alia ex qua vincula fiunt, alia ex qua virgæ fiunt, vel tenues & invalidæ, vel firmiores & crassiores, ad varia opera.

I. Salix vulgaris alba arborescens.
Salix alba Theophr. & Plinio.
Salix ex qua perticæ fiunt, Matth.
Salix perticalis, Cord. in Diosc.
Salix prima vel major, Dod.
Salicis quartum genus, Lon.
Salix, Ad Dioscoridis, Lob.
Salix alba perticalis, Lugd.

Ex hac pali ad vitium pedamenta, & stipites ad sepes firmandas fiunt.

II Salix vulgaris nigricans folio non serrato.
Salicis primum genus, Trag. Fuch. Tur.
Salix Gallica, Cord. in Diosc.
Salix nigra seu punicea, Lon.
Salix nigra seu rubens, Thal.
Salix phœnicophlœos sive phœnicea, Lugd.

III. Salix vulgaris rubens.
Hæc nomine (Salicem Amerinam Gaza vertit) Theophr. l. 6. c. 2. designari aliqui volunt: verùm hæc Salix fructus non habet: cùm in Oeso fructus sit, vel niger, vel candidus.
Salix Amerina nigra & rubens, Plinio.
Salix colore rufescente, quæ Græca vocatur, Matthiol.
Salicis tertium genus, Fuch. Tur. 1. genus, Lon.
Salix viminalis, Amerina & Sabina Columellæ, Dod. gal.
Salix minor, viminalis & Gallica, Dod.
Salix Amerina, Lugd.
Salix Sabina sive Amerina, Thal.

Ex hac vincula quibus in aqua maceratis vites & doliorum circuli vinciuntur: & alteri cortex magis rubet, alteri nigricat.

IV. Salix sativa lutea folio crenato.
Salix tertia, Trag. Cæs.
Salix vitellina, Dod. gal. Cord. in Diosc.
Salicis alterum genus, Fuch. Lon.
Salix angustifolia sylv. Tab.
Salix aquatica, Ger.

V. Salix folio amygdal. utrinq; virente aurito.
Salix μελανόφλοιος, id est, cortice nigro, Theoph. 3. hist. 13.
Salix purpurea, Plinio.
Salix, Matth. in fig. major, Ger.
Salix sylv. latifolia, Tab.
Salix purpurea nigra viminalis, Lugd.

Hæc virgas tenues præbet, ad corbes, sportas, fiscinas, & similia conficienda: huic peculiare, quod singulorum foliorum exortibus alæ duæ adpositæ sint.

VI. Salix [illegible] angustifolia, [illegible]
Elæagnus [illegible] de Patavinorum, Ang.Cal.
Elæagnus Dalec. ampl. & Salicis genus, Lug.
[illegible] nomen, ex [illegible], ex olea & [illegible] compositum [illegible] ut Theop.4.hist.11.
Elæagnus fruticosa planta est Agno similis, folio, figura eid. [illegible], molli, lanuginoso, [illegible] Mali cydoniæ, fl. albæ popul. minore, fructu nullo.
VII. Salix humilis angustifolia.
Salix humilis, Dod.ico.
Salix humilis repens angustifolia, Lob.Lugd.
an Chamæitea, Tab.& Ger.
VIII. Salix oblongo incano, acuto folio: quæ 2. loco in Prodromo describitur.
IX. Salix fragilis.
Salix 2. candido cortice, Trag.
Salix candida vel Græca, Dod.gal.
Salicis tertium genus, & Salix alba. Lon.
Hæc ad ligamenta plane inutilis est: communiter cortice albo, rarius rubro, de qua sub Salice 1. in Prodromo.
Salicis 4. genus, quam vulgo Vitricem vocitent, quòd vitri modo frangatur, Cæs. proponit, sed folia lata subrotunda & hirsuta tribuit.
X. Salix folijs glaucis & per ambitũ hirsutis.
XI. Salix humilis capitulo squammoso.
Salix Helice Theoph.3.hist.13.Lugd.
Salix angustifolia, Cl.pan.Pannonica, Eid.hist.
Sæpè folijs vesicæ subrubentes, & surculis, pilulæ quædam scabræ [illegible]dent.

Salix latifolia.

I. Salix latifolia rotunda.
Siler arbor, Ang.
Salix lato folio, Gesn.hort.
Chaleb Syrorum, Gesf.quia fl. est odoratiss. Cam.
Salix platyphyllos, Adv.alia, Thal.
Salix latifolia, Cam.Clus.hist.
Salix platyphyllos sive leucophlœos & Elæagnos quibusdam, Lugd.
Salix caprea rotundifolia, Tab.Ger.
De Silere Plinius l.16.c.18. hæc habet: non nisi in a[illegible]is proveniunt Salices, alni, populi, siler. [illegible] tessaris utilissima. &c. 21. Sileri folia [illegible] decidere scribit, nulla alia nota addita: [illegible] eius viribus l.24. c.1[illegible] egit.
[illegible]s carbo citissime ignem concipit, quare [illegible] cinere, [illegible] & aphronitro pulvis [illegible]nus [illegible]citur [illegible] carbonibus pi[illegible] opera utuntur.

II. Salix [illegible] ex rotundo [illegible].
Salicis [illegible] genus, Trag Lon.
Salix aquatica, Lob.ico.
Salix platyphyllos, Thal.
Salix caprea latifolia, Tab.Ger.
III. Salix latifolia minor.
Salix platyphyllos [illegible], Thal.
IV. Salix [illegible] argenteo [illegible] quæ 3. in Prodromo.
V. Salix maritima ostrearum testis innascens.
Salix marina, Lugd.

Salix pumila latifolia.

I. Salix humilis latifolia erecta: quæ 4. in Prodromo.
II. Salix latifolia repens.
Salix pumila humilis, seu Salicula repens [illegible].
Salicis pumilæ genus 2. Clus.pan.& hist.
Salix pumila, Tab.humilis.Ger.
Salix pumila, folio latiore, Dod.belg.
Salix leucophlœos palmum alta, Lugd.
III. Salix alpina pumila rotundifolia repens, inferne subcinerea.
Salix pumila latifolia prior, Clus.pan.& hist.
IV. Salix pumila folijs utrinque [illegible] tibus & lanuginosis.
Salix abortiva, Lugd.
V. Salix saxatilis minima, quæ [illegible] in Pro[illegible].

Salix pumila angustifolia.

I. Salix pumila linifolia incana.
Salix pumila angustifolia prior, Cl.pan.& h[illegible].
Salix pumila folio angustiore, Dod.belg.
II. Salix pumila brevi angustoque folio incano.
an Salix humilis repens, Adv. Lob.ico.
Salix pumila angustifolia altera, Cl.pan & [illegible].
Hæc variat: nam paulo latioribus folijs quæ in sabulosis Hollandiæ [illegible] Oceano [illegible]jectis nascitur, Clusio mon[illegible]te.
III. Salix alpina Pyrenaica quæ 6. in Prod.
IV. Salix alpina angustifolia repens, non incana, quæ 5. in Prodromo.

Salix exotica.

I. Salix Syriaca folio oleagineo [illegible]
Zarneb vel Zarnabum, Rh[illegible] cap.3[illegible]. & Avicennæ cap.749.
Zurumbeth Serapioni, cap 26
Elæagnus Theophrasti.
Saffaf Syrorum, Rauvv.& Lugd.app.
Calaf seu Ban, Alpino.
Verum Rauvv. folijs angustioribus, [illegible] Alpino

[illegible] hanc sub nomine arbo- [illegible] insigni Pharmacopæo [illegible] Veronensi [illegible] anno accepimus.

[illegible] incolis [illegible] cordialem elice- [illegible] eadem in Ægypto, [illegible] Alpino monente.

II. Salix Arabica folijs Atriplicis.
Garb Arabum, Avicen. cap. 326. & 68 [illegible]
Salix exotica, Garb incolis, Rauvv.
Garb Maurorum, Lugd. app.
Ex hac apud ipsos A [illegible] trú optimum [illegible] [illegible] pulverem conficien [illegible] Rauvv. [illegible]

AGNUS CASTUS SIVE VITEX.

V[illegible] Dioscoridi lib. 1. cap. 135. ἄγνος, id est Castus, quod ab ijs a quibus [illegible] castitatem conservet, Gal. 6. simplicium auctore: quare matronæ [illegible] id est castitatem custodientes, folia hujus arboris sibi sternebant. [illegible] (quasi vimen) propter invictam fere virgarum flexibilitatem. [illegible] quidam a Piperis similitudine, Piper vocatur. Est Diosc. frutex in arborem [illegible] tactu contumacia & longa: folia verò olivæ, sed teneriora atque majora. Theoph. ἄγνος (Amerinam Gaza vertit) cultura arbor efficitur, cùm frutex sit, 1. hist. 5. verum super fructum ipsum florem [illegible] parvas sicut cornus fœmina suo latere profert & fructuosior est, nodos tamen ge[illegible] invicem [illegible] habet, 1. hist. 21. Plin. lib. 24. cap. 9. non multum, inquit, a Salice vitilium u[illegible] foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset.

[illegible] quæ album florem, cum aliquatenus purpureo mittat, altera purpureum [illegible] major, in arborem Salicis modo assurgit: minor, ramosa, folijs candidioribus, lanugin[illegible] [illegible] florem mittit in purpureo, quæ & candida vocatur: nigra, quæ tantum purpureum.

I. Vitex folijs angustioribus cannabis modo dispositis.
[illegible], Trag. Dod. ut Ang. Cord. in Dioscor. [illegible] Lac. Tur. Lob. [illegible] Lugd. Cam.
Vitex [illegible] Salix Amerina, Matth.
Agnus [illegible] Vitex, Bellon.
Agnus castus, Gesn. hort. Cast.
Elæagnon Theophrasti, Adv. Lob.

II. Vitex latiore folio.
Vitex latiore serrato folio, Lob. Lugd.

III. Vitex trifolia minor.
Agni casti species multo minor cæteris, trifolijs tantum firmis folijs donata, Rauvvolf. Sed quid?

SPIRÆA.

*D*E Spiræa hæc habet Theophrastus 1. hist. 25. plura ex alijs fructum cacumine ferunt, quam ex arboribus [illegible] mentorum quæ efficacem pariunt, & fruticum ἰξίνη καὶ σπειραία, aliqui σπειραία legunt [illegible] ἄγνος, [illegible] ἄλλ' ἄττα: [illegible] spiræa, amerina, ut Gaza vertit qui omittit ἢ ἄλλ' ἄττα, id est, & alia quædam.

[illegible] ex spicatis folijs salignis serratis.
Spiræa Theophrasti forte, Clus. hist.

LIGUSTRUM.

L[illegible] Græcis κύπρος. Cyprus Diosc. lib. 1. cap. 124. arbor est folijs [illegible] virgulta oleæ [illegible] mollioribus [illegible] viridioribus: floribus candidis muscosis, odoratu [illegible] semine nigro [illegible] Plinio lib. 12. cap. 24. Cyprus in Aegypto est arbor Zizyphi folijs, semine coriandri [illegible] odorato: & nos quidam hanc esse dicunt arborem, quæ in Italia Ligustrum vocatur: & lib. [illegible] 4. [illegible] [illegible] or est, quæ in Oriente Cyprus.

I. Ligustrum Germanicum.
Ligustrum, Brunf. Matth. Lacun. Fuch. Cord. in [illegible] Gesn. hort. Turn. Lob. Rauvvol. [illegible] Lugd. Thal. Tab. Ger. Eyst.
[illegible] vulgare, Trag.
Ligustrum majus Lon.
[illegible], Dod. ut. Ang. Gesn. hort.
[illegible] Lac.
Ligustrum Dios. nostras, Adv.
Ligustrum Italicum, Alpino.

Sunt qui Cyprum Dioscoridis volunt, [illegible] Tra[illegible], Matth. Cord. in Diosc. [illegible] & al[illegible] alij, ut Anguillara, [illegible] Lacuna, alij Ph[illegible] & A[illegible]
Flore est albo Tragus & [illegible] & Ligustri aliam speciem nominat. & [illegible] majus & minus facit.

II. Ligustrum myrtifolium Italicum [illegible] in Prodromo: quod etiam no[illegible] ligustri folio, accepimus.

III. Ligustrum folijs laciniatis, quod 2. in Prodromo, & Ligustri nigri nomine ex Italia primum, dein pro Syringa laciniatis folijs ex horto Nobil. Contareni habemus.

IV. Ligustrum Ægyptiacum latifolium.
Cyprus Græcorum, Alcanna vel Henne Arabum, nunc Græcis Schenna, Rauvvolf. & Lug append.
Cyprus Plinij sive Alcanna, Belli ep. 4. ad Clus.
Henne in Ægypto aliàs Alcanna, Bellonio.
Alcanna Arabum, Clus. ad Bellon.
Alhanna, Adv.
F[illegible] subflavo.

V. Ligustrum Ægyptiacum angu[illegible]m.
Ligustrum Ægyptium, Elhanne seu Tamaharendi, vel Alcanna Avicennæ, Alpino.

Figura enim ab Alpino proposita diversa, à Rauvvolfij figura, [illegible] & [illegible] post [illegible]rioribus monet: & Alpinus [illegible] subnereum Sambuci floribus [illegible] qua-re an diversæ considerandum: ramum solum baccis minutis seminibus refertis onustum, sed sine folijs, ex Creta ab Honorio Belli habemus. In hist. orient. part. 4. figura tab. 15. sub Mangostans proponitur.

P H I L L Y R E A.

Φιλυρέα Dioscor. lib. 1. cap. 125. arbor est Cypri magnitudinem æquans, folijs oleaceis, sed latioribus & nigrioribus, fructu lentisci nigro, subdulci, & quasi racemato.

I. Phillyrea latifolia levis.
Phylerea arbor Galloprovinciæ, verior Macaleb Serapionis, Adv Lob. ico.
Phillyrea, Cam. ep. * norata.
Phillyra, Mahaleb Serapionis, Lugd.
Philyca Dalechampij, Eid.
Mahalepum Serapionis, Tab.

II. Phillyrea latifolia spinosa.
Phillyrea prima, Clus. hisp & hist.
Phillyrea prior Clusij, Lugd.

III. Phillyrea folio leviter serrato.
Phillyrea 2. Clus. hisp. & hist. Lugd.
Phyllirea serrata, Ger.

IV. Phillyrea folio Ligustri.
Phillyrea, Matth Lac. Rauvv. Lugd.
Phillyrea Bellonij, Gesn. hort.
Cyprus latiore folio, Dod.
Phillyrea major, Adv. Narbonensis, Lob.
Phillyrea tertia, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Philyrea media, Cam. ep.
Alaternus major Dalechampij } Lugd.
Philyrea Penæ major, } Lugd.
Ilatrum, Cæs. & Phillyra, Theoph.
Phyllirea latiore folio, Ger.

V. Phillyrea angustifolia prima.
Cyprus, Dod.
Phillyrea quarta, Clus. hisp & hist. Tab.
Philyrea angustifolia, Lob. Cam. ep. Ger.
Phillyrea minor, Adv Penæ. } Lugd.
Alaternus minor Dalech. } Lugd.

VI. Phillyrea angustifolia secunda.
Phillyrea quinta, Clus. hisp. & hist.

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

SECTIO QUARTA.

PHILYCA; CELASTRUS; OENOPLIA; RHAMNUS; LYCIUM; RUBUS; CHAMÆRUBUS; CAPPARIS; ROSA Sativa, sylvestris, & Hiericuntica.

P H I L Y C A.

Φιλύκη Theophrasto 1. hist. 15. ex sylvestribus perpetuò viret: 3. hist. 6. ineunte Vere germinat: 5. h[illegible] candor ei Celastri modo, semper fronde abundat. Plinio l. 16 c. 26 Alaternus dicitur, qui inter a[illegible]res [illegible]um nullum ferentes, hoc est, ne semen quidem, refert, cui folia inter Ilicem & O[illegible]am.

I. Philyca el[illegible]rior.
Alaternus, Ang. Portæ, Cam.
Philyca Theophr. Alaternus Plinij, Elæprinos C[illegible] Bellonio.
Alaternus Plinij (& Spina cervina quorundam) Lobel. icon. Gerard.
Alaternus prima, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Celastrus mas Theophrasti, Cæs.
Bourgespine Monspeliensium, Adv Lob. [illegible]b.
Apharca Theophrasti, Lugd.

Phillyra

Phillyrea mas Theophrasti, Cæs.
Alaternus Turnæi, Tabern qui duas figuras ... it.
... Theophrasto 1. hist. 15. ex sylvestribus ... perpetuo viret: 3. histor. 6. fructum ... n cum ... nigrescit & varia fit, matu- ... alterum cum vitis floret: bis ... n ambæ fructum ferre videntur.

II. Philyca humilior.
Alaternus alter, Clus. hisp. & hist. Lugd. Tab.
Alaternus alter humilior, lato folio, Lob.
Ilatrum folio ad Ilicem accedente, Cæs.
Celastrus fœmina Theophrasti, Lugd.
Alaternus humilior, Ger.

C E L A S T R U S.

K ... Theophrasto 1. hist. 6. cultum nullum patitur: 1. hist. 15. folia nunquam demittit: 3. hist. 6. & ... tum perficit 5. hist. 8. ad baculos idonea est.

Celastrus Theophrasti, Clus. in cur. post. hanc ex horto Leidensi accepimus.

O E N O P L I A.

I. Oenoplia non spinosa.
Sedar Serapioni.
Oenoplia seu Napeca Bellonij, Connarus Alexandrinorum fortè apud Athenæum, Clus. hist.
Hanc una cum fructu & floribus, ex Creta ab Honor. Belli accepimus.

II. Oenoplia spinosa.
Nabca, Paliurus Athenæi credita, Alpin.
Oenoplia spinosa, Honor Belli, Clus. histor. & ep. 5.

R H A M N U S.

Rhamnus ῥάμνος Dioscoridi lib. 1. cap. 119. frutex est circa sepes nascens: virgas rectas & spinas aculeatas, ut Oxyacantha habens: folia verò parva oblonga, subpinguia, mollia: est & altera candidior. De tertia vide in Paliuro. Et Theoph. 1. hist. 15. ῥάμνος frutex est perpetuo virens: 3. hist. 17. & alia candida, alia nigra, fructus diversus, ambæ vero aculeigeræ: 3. hist. 18. peculiare racemis, quod per latera caulium serpunt: postremo ... caulis racemus omnium maximus propendet. Plinio lib. 24. cap. 14. inter genera Ruborum. Rhamnus appellatur a Græcis, candidior & fruticosior: & flores ramos spargens rectis aculeis, non ut cæteri aduncis, foliis majoribus. Alterum genus est sylv. nigrius & quadantenus rubens: fert veluti folliculos.

I. Rhamnus spinis oblongis, flore candicante.
Rhamnus candida, Theophrasti.
Rhamnus primus, Matth. Ang. Lac. Lon. Clus. ... & hist. Dod. Rauvvolf. Lugd. Cast.
Rhamnus candida, Cord. in Diosc.
Rhamnus alter Dioscoridis Monsp. Adv. Lob. Lugd.
Rhamnus. Bellon. Cæs.
Rhamnus circa Tripolim ipsis Hauset, Arabibus.
Hausegi sive Rhamnus primus, Rauvvolf.

II. Rhamnus alter foliis salsis flore purpureo.
an Rhamno altero similis, Bellon.
Rhamni prioris altera species, Clus. hisp. & hist. Lob.
Rhamnus primus alter, Dod.
Rhamnus alter Clusij, Lugd.
Rhamni species quæ Spina sancta, Colum.

III. Rhamnus tertius flore herbaceo baccis nigris.
Rhamnus niger Theophrasti.
an Rhamni genus baccis nigris in Græcia, Bellon.
Rhamnus tertius, Clus. hisp. & hist. Dod. Taber. Gerard.
Rhamnus primæ speciei tertius, Lob.

IV. Rhamnus Salicis folio angusto fructu flavescente.
Rhamnus secundus, Matth. Dod. ut: Lac. Lon. Clus. hisp. & hist. Lugd. cum figura Matthioli & Dodonæi.
an Rhamni genus baccis rubentibus, Bellon.
Oleaster Germanicus, Cord. in Diosc. & hist.
Oleastri peculiare genus, Cord. ob.
Rhamni species, Cam. ep. & hort.
Rhamnus primus Diosc. Adv. creditus, Lob.
Rhamni alterum genus, Cæs.
Hippophaë Dioscoridis forte, Colum.

V. Rhamnus folio subrotundo fructu compresso.
Rhamnus tertius Diosc. quem scribit nigrioribus, latioribusq; foliis & quadantenus rubentibus:

t[illegible]s, [illegible] c[illegible] tor[illegible], [illegible]inus fi-mo[illegible] aculeos habe[illegible] [illegible]us ver[illegible], [illegible], tenuis, folli[illegible], fruct[illegible] ver-t[illegible]. Sunt [illegible] R[illegible] [illegible]is defcr[illegible]ptionem ad Paliuri e[illegible] re[illegible]ocandam velint: de quo lib.1 ca[illegible] &c. παλίουρος frutex eft vulgo notus, ac[illegible]at[illegible]s, foli[illegible]s, cujus femen pingue, & lini feminis [illegible] repe[illegible]tur. De quo The[illegible]ph. 1 h[illegible]. 5. [illegible] eft. 1. hift. 8. fpino-fus: 1. [illegible]. 6. folia c[illegible]m e[illegible] [illegible]emorum lateribus finuata concidunt 3. hift. 6. & poft Occafum Vergiliarum fructum reddit: 3. hiftor. 17. habet quoque nonnullas differentias: omnes autem fructiferæ, &c. & 4. hift. 4. in Africa plurima eft & fruticofior, folio noftrati (id eft Jujubis) fimili, fructu divei[illegible]o, fructum ferens latum in-ftar folij, &c.

Spina Judaica, Crefcentio.

Rhamnus tertius, Matth. Ang. Lac. Gefn. hort. Lon. Caft. Cam. Colum.

Rhamni tertia fpecies, Dod. gal.

Rhamnus niger, Cord in Diofc.

Pal[illegible]us & Apaliura Græcis vulgo, Bellon.

Paliurus frutex, Gefn. app.

Pal[illegible]s, Dod. Adv. Lob. R[illegible] Lug[illegible] Cam. E[illegible].

Jujuba fylveftris & Sp[illegible]a Marruca, & Pa[illegible] A[illegible]r[illegible]can[illegible]s Theoph. Cæf.

VI. Rhamnus catharticus.

Rhamni alia fpecies Trag.

Spina infectoria, Matth. Bello[illegible]. Ad[illegible]. Lob[illegible] Cl[illegible]f. hift. Tab.

Spin merlo, Caft. ap.

Rhamnus folutivus, Do[illegible] ut: Th[illegible].

C[illegible]rvifpina, Cord. h[illegible].

Spina cervina vulgo, G[illegible].

Spina alba, Lon.

Spina cervalis vulgo, Cæf.

Rhamnus catharcticus, Lugd.

Communiter frutex eft: aliquando a[illegible] altitudinem adipifcitur.

VII. Rhamnus catharticus folio [illegible]

Hippophaes, Ang.

an Hippophæftum quorundam, Lugd.

VIII. Rhamnus catharticus minor

Spina infectoria pumila prior, Cluf. pan. & [illegible]

Rhamni folutivi minor fpecies, Cam[illegible]

IX. Rhamnus folijs oblongi[illegible].

Rhamnus Bavaricus, Lugd.

L Y C I U M.

Λύκιον, a Lycia in qua magnus hujus proventus fuit: & πυξάκανθα, id eft Buxus aculeatus. a fimi[illegible] quadam cum Buxo dicitur. Eft Diofcoridi l.1. c.132. arbor fpinofa, virgis trium cubitorum, aut etiam longior[illegible]us, c[illegible] a quas folia funt buxo fimilia, denfa: fructum habet inftar piperis nigrum amarum, de[illegible]um, l[illegible]vem. co[illegible]m verò pall[illegible]um Lycio denfato fimilem, & radices numerofas, obliquas, l[illegible] & [illegible] f[illegible]tur & Lycium Indicum fieri ex frutice Lonchitide appellato: eft is e fpinarum genere, vi[illegible] h[illegible]as tricubitales, aut etiam majores, a fundo tranfverfas & Rubo craffiores: ruptus cortex rubefcit, fo[illegible] v[illegible] ol[illegible] fimilia. Et Plinius l.12. c.7. fert & fpina piperis fimilitudinem, præcipua amaritudine, folijs parvis de[illegible] Cypri modo, ramis trium cubitorum, cortice pallido, radice lata, lignofaq; buxei coloris: & l.24. c.14. Mo[illegible] conficiendi docet: addens fpinam ex qua Lycium fiat, in Græcia pyxacanthen chironium vocari.

I. Lycium buxi folio.

L[illegible]m, Matth. Tab. Ger.

Lycij nomine oftenditur, quæ tamen verum non eft, Ang.

Pyxacantha, Dod. ut: Lon.

an Lycium feu Pyxacantha Narbonenfium, Ad.

Lycium alpi[illegible]um, Lugd.

II. Lycium facie pruni, fylv. five Italicum.

Lycium Italicum Matth. Lugd. Tab.

Spina infectoria pumila altera, Cluf. pan. & [illegible]ft. Ponæ.

Lycium Hifpanicum, Ger.

III. Lycium Hifpanicum folio oblongo.

Ly[illegible] Hifpanicum, Lob. Lugd.

IV. Lycium Hifpanicum folio buxi.

Lycium quorundam, Cluf. hifp. & [illegible]

an Tamaio, Lycium verum, Frag.

V. Lycium latifolium.

Paliurus alter peregrinus, Adv. Lobelius in iconibus titulum habet, fed figura fubjecta non convenit, quæ fub Rhamno 3. repetitur [illegible] eft Oxyacanthæ Diofcoridis.

VI. Lycium Gallicum.

Lycium Dalechampij, Lugd.

Grana luteo colore tingunt.

VII. Lycium Indicum folijs pruni.

Frutex fpinofus peregrinus, Arabibus [illegible] hadh, incolis Zaroa, Rauvv.

Ly[illegible]

[illegible] Clus.hist.
[illegible] proveniens. B[illegible] epistola [illegible]
VIII. Lycium Indicum alterum.
[illegible] Lycium Indicum erectum, Alpina.
IX. Lycium [illegible] ericæ.

Cate sive Lycium, Garz. Acost.
Lycium cujus succus Cate dicitur, Frag.
X. Lycio affinis Ægyptiaca.
Agiahalid, Alpino.
XI. Frutex exiguis foliolis confertus.
Tamaxo, Clus.hisp. & hist.

RUBUS.

R[illegible] Græcis notitiæ vulgaris e[st] Diosc. or. l.4. c.37. At Theoph. 1 hist.5. frutex est · 2. hist.16. cujus [illegible] extremo, tum lateribus sinuata concidunt & spinosa cuncta redduntur: 6. hi.1. imo etiam cau[illegible] [illegible] fructum racematim gerit, & non solum sero, sed etiam particulatim maturescit.
[illegible] 3. hist. [illegible] esse scribit [illegible] trium meminit: quadam erecta quæ βάτος, quadam [illegible] tertia [illegible] vocatur. Et a Diosc. or. l. c. βάτος & cap. seq. βάτος ἰδαία [illegible] l.6. c.3. [illegible] proveniunt. Plinio l.16. c.37. [illegible] ferunt & alio genere similem [illegible] rosa, qu[illegible] tertium [illegible] Idæum vocant Græci à loco. Sic l.24. c.13. duorum priorum meminit: [illegible] rubi Idæi, & Rhamnum inter Rubi genera recensuit.

I. Rubus vulgaris, sive rubus fructu nigro.
[illegible] sentis, Latinis dicitur: & fru[illegible] rubi, [illegible] Galeno; quibusdam Vac[illegible] [illegible], mora bati.
[Ru]bus Dioscoridi & Plinio.
Rubus excelsa, Theophrasto.
[illegible] Brunf. Matthiol. Fuch. Dod. ut: Cord. in Dioscorid. Lac. Turn. Lon. Lob. Cæsal. Cast. Lugd[un].
Rubus [illegible] & secundus, Trag.
Morus sive Rubus, Ang.
Rubus vulgaris, Gesf.hor. Thal.
Rubus Batis, Adv.
Rubus arvensis, Taber.
Rubus Idæus, Ger. icon.
II. Rubus repens fructu cæsio.
Chamæbatos Theophrasto, humirubus Gazæ.
Rubus humilis & primus.
Rubus minor, Dod. ut.
Rubus reptans, Ad.
Rubus humilis Belgicus, Clus. pan. & hist.
Rubi alterum genus, Cæs. Lugd.
Fructu [e]st communiter cæsio, modo cæruleo, [illegible] nigro & minore.
III. Rubus Idæus spinosus.
B[ατος] ἰδαία appellatur, quoniam copiosius in Ida nascatur: est autem longè tenerior priore, [illegible] spinis prædirus: quanquam & sine spi[illegible] [illegible] hæc Dioscorid. l.4. c.38. Et Pli[nius] l.16. cap 37 Tertium genus Idæum vocant Græci a loco: tenuius quam cætera, minoribus [illegible] aduncis.
[Batos] Idæus Dioscoridis & Plinij.
[Rubus] Idæus, Trag. Matthiol. Ang. Dodon. tu: Bellon. (qui in Ida monte invenire non potuit) Gesn. hort. Turn. Lon. Adv. Lobel. Cast. Thal. Ger. desc. & part.3. Ind. Orient. & 2. part. Ind Occid.
Rubus Idæus major, Lac. desc.
Rubus Idæus exilibus spinis, Cord. in Diosc.
Rubus tertius montibus proprius, Cæs.
Rubus Idæus spinosus, Lugd.
Rubus Idæus vulgaris, Clus. hist.
IV. Rubus Idæus lævis.
Chamæbatus, seu Rubus Idæus alter, Trag.
Rubus tertius, Cord. in Diosc.
Rubi alia species, Gesf. hort.
Bocksbeere/ id est, baccæ hircinæ, Lon.
Rubus hircinus, Tab.
Rubus Idæus non spinosus, Lugd.
Rubus Idæus Placæ, Clus. hist. desc.
Rubus, Ger. ico.
V. Rubus Idæus fructu albo.
Rubus Idæus leucocarpos, Cam.
Rubus Idæus fructu candido, Thal. Clus. hist.
VI. Rubus exoticus.
Rubi facie senticosa planta, Ad. Lob. ico
Arboris truncus spinosus, Lugdunensi [illegible] figura sub titulo Nerei facie secundo loco habetur.

Chamærubus spinis carens.

I. Chamærubus saxatilis.
Rubus alpinus humilis, Gesf. hor.
Rubus Idæus Eid. Fructo.
Rubus saxatilis, sive petræus, sive alpinus, Clus. pan. & hist.
Rubus parvus saxatilis alpinus, Cam.
Rubus minimus, Thal.

Acini huic bini, terni, quaterni, ad summum quini sunt.

II. Chamærubus folijs Ribes.
Chamæmorum Norvvegica, Clus. hist.
Fructus rubeus aut pallidus.

III. Chamærubus folijs Ribes Anglica.
Chamæmorus, Clus. pan. & hist.

IV. Chamærubus folijs Viris.
Chamæmorus altera Norvvegica, Clusio in historias rariorum.

C A P P A R I S.

Κάππαρις Dioscorid. l.2.c.204. frutex est aculeatus per terram in orbem stratus spinas aduncas ut Rubus habet, folia rotunda, malo cydonio similia: fructum ut Olea, quæ cum dehiscit album florem promit, quo delapso quiddam glandis oblongæ figura reperitur, quod apertum grana tanquam punica habet exigua, rubentia: radices lignosæ, magnæ ac numerosæ. Theoph. 6. hist. 10. ramis aculeatis constat 6. hist. 3. & non solum caule aculeato, sed etiam folio hispido: 1. hist. 6. & 3. hist. 13. quæ cultura deterior redditur, ut natura silv. dixeris sic 3. caus. 1. ubi Gaza vocem κάππαρις Inturim vertit, ut & 6. hist. 5. & 7. hist. 8. alibi vero Capparim reddidit. Plin. l.13. c.23. Capparis, quidam & Cynosbatum vocant: alij Ophiostaphylon: vide & l.19. c.8.

Genera: Dioscorid. habet Africam, Marmaritam, Apulam, & quæ è rubro mari & Arabia defertur: quæ qualitatibus variant: idem & Plinius lib.13. cap.23. refert:

I. Capparis spinosa fructu minore, folio rotundo.
Capparis, Trag. Matth. Dod. gal. Ang. Cord. in Dioscor. Gesn. hort. Lac. Lon. Ad. Cast. Lugd. Rauvvolf. (qui & sylvestrium meminit) secunda, Tabern.
Capparis spinosa, Bellon.
Capparis retuso folio, Lob.
Capparis Italica, Cæs.
Capparis rotundiore folio, Ger.

II. Capparis folio acuto.
Capparis, Dod. prima, Tab.
Capparis folio acuto, Lob. Lugd. Ger. Eyst.
Capparis aliud genus, Cæs.
Plinio l.19. c.8. laudatiss. in Caria, proximum Phrygia. Verùm Alexandria Ægypti Venerias præstantiss. adferri, Lugdun. scribit. De cultura Capparum Quiqueranus de laudibus Provinciæ legendus.

III. Capparis non spinosa fructu majore.
Capparis non spinosa, Bellon.
In Arabia arborescit & hyeme folia retinet. Cappares Alexandriæ majores esse, quàm alibi, quas Cappar appellant, Alpinus author est.

IV. Capparis arborescens fructu Juglandis magnitudine.
Capparis Arabica fructu ovi magnitudine, semine piperis instar acri, Bellon.
Capparum arbor, Rauvvolf. qui fructus magnitudinem non expressit.
Cappares plurimum ab his quæ in arbores adolescunt & quæ in Græcia proveniunt, differentes in Tauri montis saxorum fissuris, Bellonius notavit.

V. Capparis portulacæ folio.
Capparis leguminosa, Lob. Tab.
Capparis Fabago, Dod. Ger.
Capparis sylv. sive fabaginea, Cam. ep.
Morgsani, Syrorum: Andirian, Rhasis: Ardifrigi, Avicennæ, Rauvvolf. & Lugd. ap.
Fabago Belgarum, Lugd.
Telephium Dioscoridis & Plinij, Colum.
Peplios Petri Quich pharmacopæi Lutetiani in cujus horto anno 1579. collegimus.

VI. Capparibus similes baccæ in Virginea.
Sacquenummener baccæ plantæ, quæ in stagnantibus aquis reperitur, part. prim. Ind. Occident.

R O S A.

Rosam vetustas ex sanguine Veneris: & Turcæ ex sudore Mahometis, ortam sibi persuadent, cujus nomine folia Rosarum humi jacere non patiuntur: hæc Græcis ῥόδον dicitur, quasi ὄδον pro ὄζον Etymologico: At Plutarcho 3. sympl. quia ῥεῦμα πολὺ τῆς ὀδωδῆς ἀφίησι, quod largum odoris effluvium emittat. Theophrasto 1. hist. 15. Rosa inter suffrutices est, & perpetuo cacumine viret: 1. hist. 21. flores bicolores sunt, quod in his alterum florem insidentem medium gerit: 1. histor. 22. verum flos ipse super fructum est. 6. hist. 2. rami aculeati sunt. Et Plinio libr. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quàm frutice, in Rubo quoq; proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti. Germinat omnis primo inclusa granoso cortice. quo mox intumescente & in vi-

in virides alabastros fastigiato, paulatim rubescens debiscit ac sese pandit, in calicis medio sui staminis complexu, luteos apices.

Differentiæ Theophrasto 6.hist.6.permultæ sunt, foliorum multitudine, paucitate, asperitate, levitate, colore, odore: cumplurimis quina folia sunt, quibusdam duodena, vicenaq;, alijs longè plura: sunt enim quas Centifolias vocant, sed folia interna parva admodum sunt: ita enim oriuntur, ut alia intus alia extra emicent, non tamen jucundi odoris, odoratiores inter amplas quibus pars ima scabra: & 6.caus.29. urbana rosa odoratior est sylvestri. At Plinius, genera nostri fecere celeberrima, Prænestinam & Campanam: addidere alij Milesiam, cui sit ardentissimus color, non excedentis duodena folia: proximam ei Trachiniam, minus rubentem: mox Alabandicam viliorem albicantibus folijs: vilissimam verò plurimis sed minutissimis Spineolam, &c. & mox: inter has media quam Coroneolam vocant: omnes sine odore, præter Coroneolam, & in rubro natam: addit adhuc alias, quæ æquivocè potius Rosæ appellatæ sunt: addit & ea quæ ex Theophrasto adscripsimus Sane Rosa variant floris colore, qui varius est, albus, candidus, pallidus, carneus, rubens: sic differentia est in foliorum numero, magnitudine & odore: fruticis quoq; aliqua differentia pro magnitudine & parvitate, asperitate & levitate. Sic in India Occiden. rosis omnia plena passim: & præter rosas ex Hispania importatas, species earum plurimæ aliæ nascuntur, quarum aliæ rubræ, aliæ croceæ, nonnullæ ceruleæ, quædam candidæ visuntur: quæ cristarum specie capitibus suis gestant: part.9. Ind. Occid. l.4. c.27.

Rosa sativa.

I. Rosa rubra.
Rosa Milesia, Plinij.
Rosa sativa rubra multiplex, Brunf.
Rosa domestica punicea, Matth.
Rosa hortensis rubra multiplex, Trag.
Rosa hortensis, Fuch.
Rosa, Tur. Lac. Lon. rubra, Cord. in Diosc. Lugd. Ad. Tab. Ger.
Rosa rubra urbana, Gesc. hort.
Rosa sativa rubra, Ang. Cast.
Rosa sativa 3. quæ Provincialis Gallis, Dod.
Rosa Damascena, Lob.
Rosa rubens multifolia, Cæs.
Rosa intensè rubens, Cam.

Est simplex & multiplex, colore magis minusque rubro: huc referre oportet, ex Eystett. horto,
1. Rosam Milesiam flore rubro pleno: vulgo Rosa fina.
2. Rosam Milesiam flore simplici rubro, &
3. Rosam ex rubro nigricante flore pleno, &
4. Rosam rubicundam Saccharinam dictam, Græcula Plinij, Camer.

II. Rosa rubra pallidior.
Rosa sativa quarta quæ francha Gallis, Dod.
Rosa holosericea, Lob. ico.
Rosa rubicunda, Cam.
Rosa tertia, Cæs.
Rosa Damascena rubra, Lugd.

Alijs Trachinia, Prænestina alijs, alijs Græcula Plinij: hæc priore minus rubet & flore simplici plerunq; est, & folijs latissimis, cujus frutex spinis communiter caret.

III. Rosa saturatius rubens.
Rosa prima Prænestinæ similes, Clus. hist.
Rosa purpurea, sive in rubro nigricans, Cam.

Folijs est quadragenis amplioribus, saturatius rubentibus, ad nigredinem vergentibus & alabastro crassiore.

IV. Rosa purpurea.
Rosa trachynia, Plinio.
Rosa hortensis ex purpura albicans, Trag. Gesner. hort.
Rosa domestica carnis colorem referens, Matt.
Rosa incarnata, Ang. Cam.
Rosa sativa secunda sive incarnata, Dod.
Rosa rubra sive carnei coloris, Bellon.
Rosa pallida, Ad.
Rosa roseo colore, Cæs.
Rosa sativa purpurea, Cast.
Rosa minus rubens, Lugd.
Rosa provincialis major, Tab. Ger.
Rosa provincialis fl. incarnato pleno, Eyst.

Rosas purpureas sive rubeas, colore carni similes Pharmacopœis Zebedenas dici, Joannius in tractatu de pilulis Aloës scribit.

Quibusdam Alabandicæ similis, alijs Prænestina, alijs Campana Plinij.

V. Rosa versicolor.
Rosa prænestina versicolor, Clus. hist.

Variat: nam flos media ex parte candicantibus, altera purpurascentibus folijs, vel venis similis coloris aspersis constat. Vel folia quædam integra alba, quædam integra rubra, inter se commixta sunt.

VI. Rosa maxima multiplex.
Rosa centifolia Batavica rubra, Clus. hist. Eyst.

an Centifolia veterum, quam inodoram dicunt, cum hæc odora sit.

Variat: communiter flos ex albo rubet: habetur & alba, quæ

Rosa alba major Provincialis, } Clus. hist.
Rosa centifolia Batavica alba, }
Rosa provincialis flore albo, Eyst.

VII. Rosa multiplex media.

Rosa centifolia Batavica secunda, Clus. hist.

VIII. Rosa major Prænestina, Clus. hist.

Rosa prænestina variegata, Eyst.

IX Rosa alba vulgaris major.

Rosa Campana Plinij.
Rosa sativa alba, Brunf. vel 1. Dod.
Rosa hortensis candida, Trag. alba, Gesn. hor.
Rosa domestica alba, Matth.
Rosa alba, Ang. Cam. Lugd. Tab. Ger.
Rosa candida, Ad.
Rosa quarta candida, Cæs.

Hæc quibusdam spineola, alijs Alabandica Plinij censetur: foliorum numero flores variant: hinc

Rosa flore albo pleno; & Rosa alba flore simplici, Eystet.

X. Rosa alba minor.

Rosa lacteola quæ centifolia Plinij videtur, Camer. Eystet.

XI. Rosa moschata simplici flore.

Rosa moschata & Damascena, Matth.
Nesrim (vel Nesrim) Serapionis, Ang.
Rosa sativa quinta, Dod.
Rosa muscata simplex, Gesn. hort. flore simplici, Lob. Gerard.
Rosa muscatula, Cæs.
Rosa alba Damascena flore simplici, Cast.
Rosa Damascena (quasi de Sceni apud Arabes) simplici flore, Cam. Eyst.
Rosa coroneola, quam Damascen. vocant, Lug.
Rosa muscata alba, Tab.

Hæc minor est & major, quæ

Rosa moscata major, Lob. ico.

Hæc alba est, nonnunquam ex albo ad puniceum nonnihil vergit.

Rosæ moschatæ cum syl. tum domesticæ, rubræ, albæ & virides, Bellon. l. de cult. meminit.

XII. Rosa moschata flore pleno.

Rosa coroneola, Plinio.
Rosa muscata multiplex, Gesn. hort. Ger.
Rosa moscata, Damascena, Alexandrináve, Eid. append.
Rosa sativa quinta multiplex, Dod.
Rosa moscata, Adv. Lob. icon. alba multiplex, Tabern.
Rosa muscatula multifolia, Cæs.
Rosa alba Damascena flore pleno, Cast. Eyst.
Rosa coroneola altera, Lugd.
Rosa Damascena sive moscata pleno flore, Cam.
Alijs Prænestina Plinij.

XIII. Rosa moschata semper virens.

Rosa sempervirens flore albo, Clus. hist. appen. alt. auct.

XIV. Rosa spinis carens flore majore.

Rosa sine spinis prima, Clus. pan. at secunda in histor.
Rosa sine spinis, Cam. Tab. Ger.

Colore est inter Prænestinas & rubras media: sunt qui & albo observarint.

XV. Rosa sine spinis flore minore.

Rosa sine spinis altera Clus. pan. & hist.
Colore fœcem vini ferè refert.

XVI. Rosa subviridis.

Si in teneras Agrifolij arbusculas Rosæ inserantur, flores subvirides producuntur, Camerarius. Quámvis interdum anni constitutione frigidiore & humidiore, herbacei coloris rosæ, sine calyce proveniant, cujus causam Costæus de natur. stirp. explicat.

Si Brassicæ antiquo stipiti aut Quercui germen tenellum Rosæ inseras, virides sed inodoræ Rosæ nascentur, Carolus Stephanus.

In hortis Italiæ, cæruleas reperiri, in historia Lugdunensi habetur, ex Advers.

XVII. Rosam folio subrotundo & crispo, in horto Montembelgardico ante plures annos, sed absque flore observavi, cujus ramulum exsiccatum asservo.

Rosa sylvestris

Rosam sylvestrem Dioscorides l. 1. c. 113. κυνόσβατον vocat, quam aliqui Oxyacantham appellent: frutex est (inquit) rubo longè major, arborescens: folia fert multò latiora quam Myrtus, aculeos verò circa virgas robustos: florem candidum, fructum oblongum, olivæ nucleo similem, qui dum maturescit, fulvus, intus verò lanuginosus conspicitur. At Theoph. 3. hist. 18. Cynosbatos (cani rubus Gazæ) fructum subrutilum parit, malo punico similem: est inter fruticem & arborem, punicæ non absimilis folio amerinæ. Plinio l. 8. c. 41. radix sylv. rosæ, quæ Cynorrhodos appellatur; & l. 25. c. 2. Cynorrhodo

rhodo una medicina erat, spongiolæ quæ in medijs spinis ejus nascitur.

I. Rosa syl. vulgaris flore odorato incarnato.
Cynosbatos Dioscoridi, Lon. Adv.
Cynorrhodos Plinij: & Barbaro.
Sentis canis & Cynosbatos, Brunf.
Rosæ sylv. primum genus, Trag.
Rosa sylv. Matth. Ang. Gesn. hort. Dodon. Tab. odora, Ger.
Cynosbatos procerior & Cynorrhodos, Cord. in Diosc.
Cynorrhodos seu Rosa canina, Thal.
Rosa sylv. vulgaris, Lugd. Cam. ep.
Rosa canina odorata & sylv. Lob.
Rosa sylv. altior, Cæs.
Rosa canina, Cam.
Cynosbatos & Rubi tertium genus, Lugd.
Rosa sylv. odorata incarnato flore, Eyst.

Flores ex purpura dilutè albicant.

Huic, ut & tertiæ, Spongiola adnascitur, quam Plinius in Cynosbato, pilulam Castaneę similem: in Cynorrhodo, spongiolam vocat.
Rosæ sylv. spongia dicitur Cynorrhodon, Ang.
Spongiola sylv. rosæ, Dod.
Spongia Bedeguaris, Adv.
Bedeguar officinis perperam.

II. Rosa sylv. flore majore & rubente.
Rosa sylv. flore rubro, Eyst. colore & majoribus folijs à priore differt.

III. Rosa sylv. flore pleno.
an Rosa Alabandica, Plinij.
Rosa sylv. odorata flore multiplici, Lob. ico.
Rosa canina duplicato flore, Cam.

IV. Rosa sylv. folijs odoratis.
Englanteria, Ruellio.
Rosa sylv. altera, Trag. Gesn. hort.
Rubus canis, Esglanterium, Turn.
Cynosbatos & Cynorrhodos altera, Cord. in Diosc.
Cynosbatos, Lac.
Rosa 10. Cynorrhodi vel caninæ rosæ odorata species, Dod.
Rosæ sylv. species altera, Lugd.
Rosa eglenteria, Adv. Tab. Eyst.
Rosa canina, Ger.

Flos ex purpura satura candicat.

V. Rosa sylv. odoratissimo rubro flore.
Rosæ sylv. tertium genus, Trag.
an Cynosbatos quarta, Cord. in Diosc.
Rosa sylv, Gesn. hort.

VI. Rosa sylv. odorata albo flore.
Rosa sylv. humilior, Cæs.
Rosa quarta an Græcula Plinij, Clus. hist.

VII. Rosa odore Cinamomi simplex.
Rosa cinamomina & 7. vel sylv. 2. Dod.
Rose de canelle, Lob. ico.
Rosa cynamomea, Adv. Lugd. simplex, Cam.
an Cynorrhodos seu Rosa sylvestris, Thal.

Pro Lychnide Plinij Gesnerus habet: & in Albio monte, majorem & minorem nasci tradit: illam fœminam, hanc marem faciens.

VIII. Rosa odore Cinamomi flore pleno.
Rosa cinamomea pleno flore, Clus. pan. & hist. Eystett.
Rosa cinamomea altera, Cam.
Spermoniam Plinij, sic enim, non Spineolam aut spinosam legendum, Barbarus vult: quámvis alij Sycibicum legendum putant, Cam.

Flos dilutè purpurascit & in medio suave rutilat.

IX. Rosa rubra præcox flore simplici: exiguo odore & folijs latioribus à prædicta discernenda, Eyst.

X. Rosa minor rubello flore, quæ vulgo à mense Majo, Majalis dicitur.
Rosa cinamomea altera, Cam.
Rosa provincialis minor, Tab. Ger.

XI. Rosa lutea simplex.
Rosa lutea, Ang. Adv. Lob. Cæs. Cast. Lugdun. Cam. Tab. Ger. flore simplici, Eyst.
Rosæ citrinæ, Gesn. hort.
Rosa sylv. tertia, vel Rosa octava, Dod.

Meminit Gesnerus Rosarum, quæ moschum fragrent & luteæ sint: tales non vidimus, sed fruticis folia odorata observavimus.

XII. Rosa lutea multiplex.
Rosa flava plena, Clus. hist. & app. 2. & cur. post.
Rosa lutea maxima flore pleno, Eyst.

Hæc duplex, altera florem totum expandit: altera verò semiclauso flore permanet.

XIII. Rosa campestris spinosissima flore albo odoro.
Rosa campestris odora, & quinta, Cl. pan. & hist.
Cynorrhodon polyacanthos, Lugd.
Rosa campestris odorata Clusij, Cam.
Rosa Dunensis, vel species nona, Dod.
Rosa præcox spinosa fl. albo, Eyst.

Flos albus, fructus maturus niger, cùm aliorũ rubeat.

XIV. Rosa sylv. pumila rubens.
Rosa quarta, Cl. pan. at in hist. sexta & pumila.

Fructus maximus & pyri in modum turbinatus.

XV. Rosa sylv. pomifera major: hæc sequente altior, ramosior, paucissimis aculeis, folijs majoribus, pallidè virentibus, & apud nos locis humidis in Alnetis provenit.

XVI. Rosa sylv. pomifera minor.
Rosa sylv. pomifera. Adv. Lob. Lugd.
Cynorrhodi species, Thal.
Rosa arvina, Tab.
Rosa pimpinella, Ger.

Hanc Lobelius spinis carentem, at Tabernæmontanus spinosam pingit: utramq; habemus.

XVII. Rosa arvensis candida.
Rosæ sylv. quarta species, Trag.

XVIII. Rosa campestris repens alba.
Cynosbatos sive Cynorrhodos 3. Cord. in Diosc.

XIX. Rosa campestris spinis carens biflora.
Rosa Græca & Cynorrhodon læve, Lugd.

Flore est languidè rubro, vere & autumno prodiens, quæ duplex, alia odoris expers, alia folijs exiguis suavissimi odoris, in monte Pilati Lugdunensium.

Rosa Hierichuntica dicta.

Nominis hujus authorem fuisse Monachum, Bellonius refert, cùm tamen circa Hiericho nunquam reperiatur, sed in Arabia deserta, ad littora maris in sabulo: & Rauvvolfius, in Syriæ tectis & ruderibus, ejus sylvestrem speciem invenit: hanc à pluribus nunc annis in hortulo meo colo, cum facilè & crescat & floreat: de quâ Joh. Sturmius Lovaniensis professor, libellum superstitionibus plenum, scripsit.

I. Rosa Hierichuntea vulgo dicta.
Amomum, Cord. in Diosc. & hist.
Amomis Diosc. & Plinij, Cæs.
Rosa Hiericontea, Turn. Lon. Lob. Garz. Cast. aperta & conclusa, Eyst.
Rosa de Hiericho & Rosa Mariæ monachis, Lugdun.
Rosa Hiericonthina 1. & 2. Tab. major, Ger.

Duplicem fecit Cordus, alteram insipidam inodoram, quæ Amomis: alteram aromaticam odoratam, quæ Amomum sit. Sed de Amomo vide suo loco.

II. Rosa Hiericonthea sylvestris.
Rosæ Hiericonthis sylv. species, Rauvv. Cam.

III. Rosa Hiericonthicæ exsiccatæ similis.
Blatterlos Holandis, fruticulus ad Scorbutum, Indiæ orient. part. 4. fig. 21.

❀❀

SECTIO QUINTA.

MYRICA SIVE TAMARISCUS; ERICA; SABINA; CEDRUS BACCIFERA; CUPRESSUS; JUNIPERUS; Asparagus & Corruda.

MYRICA SIVE TAMARISCUS.

Μυρίκη (Gaza modo Myricam, modo Tamariscum vertit) arbor nota est, fructum veluti florem ferens compage muscosum: in Aegypto & Syria quædam nascitur sativa, cætera sylvestri similis, fructum ferens Gallæ proximum &c. Sunt qui è candice calices conficiunt, quibus splenetici poculorum vice utuntur: Diosc. l. 1. c. 116. Et Theoph. 1. hist. 16. Myricæ folia carnosa sunt ut Cupressi, & inter frutices numeratur: & hist. 6. in Tylo Arabiæ insula ferunt Myricæ lignum, non ut apud nos imbecillum esse, sed validum sicuti Iligneum, &c. Plinio l. 13. c. 21. Myricen & Italia, quam alij Tamaricen vocant, Achaia autem Bryan sylvestrem: insigne in ea, quòd sativa tantùm ferat Gallæ similem fructum: & l. 24. c. 9. Myricen quam & Tamaricen vocat Lenæus, similem scopis Amerinis dicit, &c. & l. 16. c. 24. Tamarici folia carnosa sunt: & l. 16. c. 21. quæ non decidunt: & c. 26. fructum nullum fert, ne semen quidem, scopis tantùm nascens.

Genera duo sunt Dioscoridi, sativa & sylvestris: & Plinio l. 24. c. 9. sylvestris plane sterilis, altera mitior: hæc fert in Aegypto Syriaq; etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo Medici utuntur vice Gallæ. Et Cordo rectè monente, etiam in Germania duplex invenitur, alterum solidiore ligno, medulla exili, folijs tenuibus, ad Rhenum: alterum ligno non adeo solido, medulla ampliore & folijs latiusculis ad Danubium. Et procerior Tamarix, & humilior, quæ diminutiva forma Tamariscus dicitur.

I. Tama-

I. Tamarix fruticosa folio crassiore: sive Germanica.
Tamariscus, Brunf.Lon.fœmina,Cord.hist.
Myrica, Trag.Turn.Gesn.hort.Lac.
Myrica sylv sive Tamarix,Matth.Cast.
Myrica humilis,Dod.gal.
Tamarix sylv.fœmina, Fuch.
Tamarix humilis,Cord.in Diosc.
Myrica,Gesn.hort.pannonica,Clus.pan.
Myrica sylv.altera,Clus.hist.
Myrica altera in Germania, Cam.
Tamarix, Dod.Tab.Germanica,Lugd.
Tamariscus Germanica,Adv.Lob.Ger.

Ex hac ad Rhenum nata, doliola sextarium dimidium capacia, confecta, Francofurtum deferuntur.

II. Tamarix altera folio tenuiore sive Gallica.
Tamariscus,Ang.Narbonensis,Adv Lob.Ger.
Tamarisci aliud genus,Rauvv.
Myrica circa Monspelium,Gesn hort.
Tamarix Narbonensis,Lugd.
Tamarix Gallica aut Hispanica, Clus.pan.
Myrica, Cæs. sylv.prima,Clus.hist.
Myrica sive Tamariscus Gallica, Cam.
Tamarisci sylv.genus, Alpino.

Hæc in arbores quoque in Hispania excrescit,ut hominis ulna vix amplecti possit.

III. Tamarix Ægyptia arbor.
Myrica ingentis magnitudinis in Alexandria, Bellon.
Tamarix gallis onusta ad Nilum,Eid.
Tamarix sativa & procera in Ægypto, Cord. in Diosc.
Tamariscus Rauvv.& 1.part.Ind.or.l.2.c.1.
Tamariscus Atle vocata,Alpino.
Myrica domestica in Ægypto,Cast.
Myrica sativa Diosc. cum gallis mihi non visa, Clus.hisp & hist.
Galla myricæ.
Chermasel Arabibus, Bellon.
Myricæ Ægyptiacæ galla,Clus.hisp.& hist.
Fructus nucum magnitudine, figuræ inter se diversæ longi, breves, rotundi, lati, crassi,graciles, Alpino.
In Ægypto tã in humidis quàm siccis nascitur, ita ut utrobique sylvulę reperiantur, Bellonius.

E R I C A.

E'Pείκη arbor est fruticosa similis Myricæ, at multò minor. Diosc.lib.1.cap.117. & lib.3.cap.174. Coris frutex est folio Ericæ, sed minore, pinguiore & rubente. Erica cacumine fructum fert sicut Pyrea & Amerina, Theoph.1. hist 23. Ericam Græci vocant fruticem, non multùm à Myrice differentem, colore rorismarini & pene folio, Plin. lib.24. cap.9. qui lib.11. cap.16. mellis sylvestris ericæ meminit.

Erica folio Myricæ.

I. Erica vulgaris glabra.
Erica vulgaris Trag.Thal.
Erice, Fuch.Dod.gal.
Erica prima,Matth.Lac.Dod.Lugd.
Erica,Cord.in Dios.Bellon.Lon.Cast.desc.Tab.
Irica, Turn.
Erica Myricæ folio, Ad.Lob.Clus.pan.& hist.
Erica vulgaris sive pumila, Ger.

Flos communiter colore dilutioris purpuræ: & aliquando & autumno & vere floret: aliquando etiam flore albo est, hinc
Erica alba, Tab.
Erica pumila alba,Ger.
Erica flore albo minor,Eyst.

II. Erica Myricæ folio hirsuta.
Ericæ Myricæfolio similis, Clus.hisp.& hist.
Selago Plinij quibusdam, lib.24. cap.11. similis herbæ huic Sabinæ est Selago appellata.

III. Ericæ genus, quod tota Græcia vulgo Phana dicitur, Bellon.sed quid?

Erica folio Coridis.

I. Erica maxima alba.
Erica prima, Clus.hisp.Lugd.Tab.
Erica coris folio prima, Clus.hist.
Erica major floribus purpurantibus, Lob.Ger. descr.

III. Erica maxima purpurascens longioribus folijs.
Erica secunda,Matth.Dod.gal.Cast.Lug.Tab.
Erica Coridis folio altera, Clus. hisp.& hist.
Erica Juniperifolia densè fruticans Narb. Lob.

IV. Erica frutescens peregrina.
Erica peregrina Brancionis, Lob.

V. Erica major florib.ex herbaceo purpureis.
Erica tertia, Clus.hisp.Lugd.Tab.
Erica coris folio tertia,Clus.hist.
Erica major florib.herbaceis purpurantib.Lob.
Erica cruciata,Ger.

Hujus altera species, cujus flosculi herbacei racematim & spicatim cohærent.

VI. Erica major scoparia folijs deciduis.

Erica quarta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica ſcoparia floſculis herbaceis, Lob.
Erica quarta Monſpelienſium, Lugd.
Erica coris folio quarta, Cluſ.hiſt.
Erica pyramidalis, Ger.
Selago Plinij, Piræa Theophraſti, Guilandino dicebatur.

Hæc biflora eſt, & ex hac ſcopæ apud Monſpelienſes conficiuntur.

VII. Erica ex rubro nigricans ſcoparia.
Erica tertia, Dod.gal.Lugd.
Erica nona, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica pumila altera Belgarum, Lob.
an Erica tertia, Dod.
Erica decima tertia, Cluſ.hiſt.

Ex hac ſcopæ ad veſtes purgandas conficiuntur.

VIII. Erica humilis cortice cinericeo arbuti flore.
Erica ſexta, Cluſ.hiſp.Lugd.Tab.
Erica pumila calyculato unedonis flore, Adv. Lobel.
Erica coris folio ſexta, Cluſ.hiſt.
Erica tenuifolia, Ger.

IX. Erica hirſuta Anglica.
Erica octava, Cluſ. hiſp. Lugd. & Tabern. ſub ſeptima pinxit.
Erica Juniperifolia altera, Lob.
Erica coriafolio duodecima, Cluſ.hiſt.
Scopa, Cæſ.
Erica tenuifolia caliculata, Ger.

X. Erica ternis per intervalla ramulis.
Erica quinta, Cluſ.hiſp.Lob.Lugd.Tab.
Erica coris folio quinta, Cluſ.hiſt.

Erica procumbens.

I. Erica procumbens ternis foliolis carnea.
Erica quarta, Cluſ.pan.
Erica coris folio nona, Cluſ.hiſt.

Huic ſæpe capitula viridia è foliolis compacta, capitulorum Thymi modo adnaſcuntur.

II. Erica procumbens herbacea.
Erica quarta altera, Cluſ.hiſp.
Erica tertia, Cluſ.pan.
Erica coris folio octava, Cluſ.hiſt.

III. Erica procumbens dilutè pupurea.
Erica altera, Cluſ.pan.
Erica coris folio ſeptima, Cluſ.hiſt.

Erica baccifera.

I. Erica erecta baccis candidis.
Acacalis Dioſcoridis, Amato.
Erica ſeptima, Cluſ.hiſp.Lugd.
Erica baccifera, Lob.Caſt.ico.
Erica coris folio decima, Cluſ.hiſt.
Erica baccifera tenuifolia, Tab.Ger.
Frutex Luſitanis Camarinnaa dictus, Linſcot. Indiæ orient. part.4. fig.21. lit. C.

II. Erica baccifera procumbens nigra.
Erica baccifera, Matth.Caſt.
Erica bacccifera Matthioli, Lob.Lugd.Thal.
Erica prima, Cluſ.pan.
Erica coris folio undecima, Cluſ.hiſt.
an Coris, Cord.in Dioſc.

CAMPHORATA.

Camphorata dicitur, quod herba digitis friata, odorem camphora nonnihil referat: quam aliqui Selaginem Plinij l.24. c.11. quam Sabina ſimilem dicit: alij ejuſdem l.24.c.15. Chamæpeucen, quam Laricis folij ſimilem ſcribit: quidam Cneorum nigrum eſſe volunt.

I. Camphorata hirſuta.
Chamæpeuce, Ang.
Camphorata Monſpelienſium, Adv. Lob. Camer. Taber.
Selago Plinij ſive camphorata, Lugd.

II. Camphorata glabra.
Camæpeuce & Camphorata minor, Lugd.

III. Camphoratæ congener.
an Anthyllis altera, Ang.
Anthyllis altera Italorum, Lob. Lugd.
Camphorata altera, Tab.
Anthyllis lentifolia, Ger. ico.

SABINA.

Sabina βϱάϑυ, nonnullis βάϱυϑον Dioſcoridi lib.1.cap.104.
Genera duo Dioſcoridi l.c. unum folijs ſimile Cupreſſo, at ſpinoſius & graveolens, acre ac fervens. curta verò eſt arbor, & in latum magis ſe fundens. Alterum genus eſt folio Myricæ ſimili. Plinio l.24.c.11. herba Sabina brathy appellata à Græcis, duum generum eſt: altera Tamarici ſimilis folio, altera Cupreſſo: quam quidam Creticam Cupreſſum dixerunt: & l.17.c.13. Sabina herba propagine ſeritur & avulſione.

I. Sabina

I. Sabina folio Tamarisci Dioscoridis.
Sabina, Brunf. Trag. Fuch. Dod. ut: Bellon. Gesf. hor. Tur. Lob. Cæs. Portæ: vulgaris, Cam.
Sabina sine baccis, sive sterilis, Matth. Cast.
Sabina miti folio, Cord. in Diosc.
Sabina altera, Ang.
Sabina vulgatior, Ad.
Savina, Lon. mas, Tab.
Sabina Tamarisci similis, Lugd.
Sabina sterilis, Ger.
II. Sabina folio Cupresi.
Sabina baccifera, Matth. Rauvvolf. Cam Ger.
Sabina altera, Dod. ut:
Sabina, Lac. prima, Ang. qui Thyam Theophr. censet.
Sabina major, Gesf. ap.
Genuina sabina baccifera atrorubra, Lob.
Sabina Cupresso similis, Cord. in Diosc. Lugd.
Sabina vera, Cæs.
Sabina fructifera, Cast.
Cùm in arborem excrescit, quotannis baccas juniperinis similes producit,
Sabina fœmina minor, Tab.
III. Sabina folijs Cupresi altera.
Sabina baccata altera, Lob. Lugd.
Sabinæ alterius altera icon. Dod.
Savina fœmina major, Tab.
Ramulorum exilitate & foliorum lenitate tantùm à priore differt.
Differt autem à Cedro, quòd Sabinæ gravis odor sit, & Sabinæ extremi rami in acuta folia desinant, & baccæ minores sint & nigrescant: cùm Cedrus Junipero odoratior sit, folio obtuso, & baccæ majores phœnicei coloris sint.

C E D R U S.

Cedrus alia est conifera, alia baccifera: de baccifera sic Dioscor. l. 1. c. 105. dicitur & altera Cedrus parva, spinosa Juniperi modo fructum ferens magnitudine myrti rotundum. Κέδρ@ Theophr. 1. hist. 15. perpetuò viret: 1. hist. 16. folia habet rara extremitate pungente: 3. hist. 12. quidam binam affirmant, alteram λυκίαν, alteram φοινικὴν (puniceam Gaza) alij simplicem dicunt scilicet qui Idam incolunt, est Junipero non dissimilis, sed folio maximè distat · quippe Cedro durum, acutum spinosumq́; Junipero mollius: excelsior quoq; Juniperus nasci videtur: alij nominibus non dividunt, sed ambas Cedros appellant: Cedrum cum additione ὀξύκεδρον nuncupant. &c. Plinius l. 13. c. 5. Junipero similem habent. Phœnices & Cedrum minorem: duo ejus genera, Lycia & Phœnicia: differunt folio: nam qua durum, acutum, spinosum habet. Oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Altera odore præstat: fructum ferunt Myrti magnitudine, dulcem sapore.

Cedrus baccifera.
I. Cedrus fol. cupresi major fructu flavescente.
Juniperus major seu Cupressus syl. Dioscoridis, in Codice Hermolai.
Cedrus Phœnicia, Plinij.
Cedrus Lycia, Matth. Gesf. hor. Cast.
Cedrus pumila folijs obtusis & Phœnicia, Bell.
Cedrus minor, Cord. in Diosc. Portæ.
Oxycedrus Lycia, Dod. Ger.
Juniperus major, Clus. hisp. & hist.
Cedrus phœnicea, Ad. media vel secunda, sive Oxycedrus folio cupresi, aut Sabina major Monspel. Lob.
Thuiæ genus quartum, Lugd.
Cedrus phœnicea secunda, Tab.
II. Cedrus folio Cupresi media majoribus baccis.
Cedrus Lycia, Bellon.
Cedrus minor altera, Diosc.
Cedrus phænicea altera, Plinij & Theophr. vel prima, Lob.
Thuia Massiliensium, Lugd.
III. Cedrus folio cupresi minor.
Cedrus phœnicea minor vel tertia, Lob.
Hæ tres sola magnitudine differunt: verum & duę priores ratione ætatis variare censemus, ita ut Matthiolus adolescentem, at Lugdunensis historia adultam exprimere videatur. Sic & ratione ætatis in folijs differentia: primò enim prodeuntia, Juniperi vulgaris folia ęmulantur, quæ paulo breviora & acuta: at adultæ, instar foliorum Cupresi rotundantur, ita ut rami inferiores folijs pungentibus & acutis, summi verò, obtusis & rotundis vestiantur: hoc exprimit figur.
Sabinæ bacciferæ, Adverf. & Lob. ico.

T H U Y A E T B R U T A.

Θύον sive θύα Theophrasto 5. hist. 5. forma Cupresso similis, cùm ramis tum folijs, caudice fructuq́;, vel potius ceu Cupressus sylvestris: & 1. hist. 15. ex sylvestribus perpetuò viret. Plinius l, 13. c. 16. Thya ex Theophrasto memi-

meminit, quam aliqui volunt eandem cum Cedro Atlantica ejusdem. Brutam sic descripsit Plinius l.12.c.17. petunt in Helimaos arborem Brutam, Cupresso fuse similem, ex albidu ramis, jucundi odoris, accensam & cum miraculo historijs Claudij Casaris pradicatam, odorem etiam proximum Cedro, &c.

Thuya Theophrasti.
Arbor vitæ, Bellonio, Gesʃ.hort. Dod. Clusʃ.hisp. & hist. Cast. Tab. Ger. Eyst.
Arbor filici similis, Oviedo.
Cedrus Lycia, Lob. an. & Ad.
Thuyæ tertium genus, Lugd.
Arbor paradisæa Lutetian. Lugd.
Thuia sive Thya vulgo, Cam.

Hæc è Canada Francisco I. Galliarum regi, Arboris vitæ nomine oblata, fortasse ab odoris vehementia, vel ob immortalem ejus comam, sic dicta.

CUPRESSUS.

Cupressus κυπάρισσος Dioscoridi l.1.c.102. ἀπὸ τοῦ κύειν τοὺς πάρθους ἀκρέμονας. Theophr. 1. hist. 8. procero & longo caudice constat, tamen macilento: 1. hist. 13. mas nodosior est fœmina: 1. hist. 14. simplici assurgit caudice ad longitudinem, sed non multis radicibus, neq; ramis frequentibus patet: 1. hist. 15. viret perpetuò: 2. hist. 3. plerunq; ex fœmina marem provenire affirmant: 1. caus. 5. hujus fructus non id totum est, quod pila speciem gerit, sed quod cono innascitur pratenue, exile & quasi laricis semini proximum, quod pilula sua dehiscente delabitur. At Plinio l.16.c.33. Cupressus natu morosa, fructu supervacua, baccis torva, folio amara: odore violento, ac ne umbra quidem gratiosa, materie rara, ut penè fruticosi generis, diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita: fœmina sterilis diu. Duo genera earum: meta in fastigium convoluta, qua & fœmina appellatur. mas spargit extra se ramos, deputaturq; & accipit vitem, &c.

I. Cupressus, Matth. Ang. Dod. ut: Cord. in Diosc. Gesʃ.hor. Tur. Lac. Lon. Ad. Lob. Cæs. Portæ, Lugd. Cam. Tab. Eyst.
Cyparissus, Cast.
Cupressus altera sive sylvestris, Ger.

Hujus fructus sive conos, nuces vel pilulas Cupressi, Officinæ Cypressi nominant: aliquibus Gabulæ dicuntur.

II. Cupresso similis arbor in Sytia: an Cedrus major Dioscoridis.
Thya forte Theoph. cujus fructus pilularum Cupressi magnitudine in Oriente notissimi.
Abhel dicitur, Guilandino in problem.
Cedrus major Dioscoridis, Thyia Theophr. & Abhel, Guiland. in papyro.
Tac arbor Cupresso similis ex qua gummi Taxa, Rauvvolf.
Arbor cujus fructus Abhel Guilandino, Clusʃ. hispan.
Habhel fructus, Clusʃ. hist.

JUNIPERUS.

Ἄρκευθις ἢ Ἄρκευθος: παρὰ τὸ τῶν ἑρπετῶν ἀρκεῖν, quòd ejus odorem omnia reptilia adversentur: vel διὰ τὸ ἔχειν τὰς ἀκανθὰς κεκρυμμένας: Latinis Juniperus dicitur, quòd juniores & novellos fructus pariat, antiquis maturescentibus: solam ferè arborum fœtus suos in biennium prorogare ajunt: cujus bacca ἀρκευθίδες, in officinis Grana Juniperi nominantur. Ejus verò lacryma, Vernix dicitur.

Genera: Diosc. l.1. c.103. ἄρκευθος quadam major est, altera minor: unius fructus, nucis pontica magnitudine reperitur: alterius verò fabam aquat, at rotundus est odoratus, dulcis in mandendo ac subamarus Arceuthis dictus. Plin. verò l.16.c.25. nec Juniperi florent: quidam duo genera tradunt: alteram florere nec ferre: qua verò non floreat ferre, protinus baccis subnascentibus qua biennio hareant: sed id falsum: & l.24.c.8. Juniperus Cedro assimilis: & ejus duo genera: altera major, altera minor: hac Plin. Verùm bacca in quibusdā grandes, in alijs exigua: in his dulces, in alijs prorsus amara: alijs planè rotunda, quadam oblonga & acuminata.

I. Juniperus vulgaris fruticosa.
Juniperus, Brunf. Matth. Dod. ut: Lac. Tur. Lon. Lob. Portæ, Ger. nostras, Cam.
Juniperus vulgaris, Trag. Clusʃ. hist.
Juniperus minor, Fuch. Cord. in Dioscor. Lugd. sylv. Cast.
Juniperus humilis, Gesn. hort.
Juniperi altera species, Ang.
Juniperus vulgatior, Ad.
Juniperi primum genus, Cæs.
Juniperus & Juniperus baccifera, Tab.

Hic describit etiam Juniperum majorem Germanicam, & fructum magnum verrucosum adpingit.

II. Juniperus vulgaris arbor.
Juniperus nata in Hispania, Plinio l.6. c.39.

Junipe-

Juniperus vulgaris celſior & arboreſcens, Cluſ. hiſp. & hiſt.
Juniperus major ſativa, Caſt.
Juniperus urbana in arborem aſſurgens, Lugd.
Tales Thuſcia alit, frequenter in agro Senenſi, ut Matthiolus & Lugdunenſis monent: & in Hiſpania, ita ut ex ea trabes & ædium contignationes, multi fabricent, Cluſio referente.

III. Juniperus minor montana folio latiore fructuque longiore.
Juniperus minima, Geſn. hort.
Juniperus alpina, Cluſ. pan. & hiſt.

IV. Juniperus major baccâ cæruleâ.
Junip. maximus Illyricus cærulea baccâ, Lob.
an Juniperus alter, Cæſ.
Juniperus major, Lugd.
Juniperus major Illyrica, Tab.
Juniperus maximus, Ger.

V. Juniperus major baccâ rufeſcente.
Oxycedrus Theoph. & Galeni.
Cedrus phœnicea, Matth. Tab.
Oxycedrus, Dod. gal. Bellon cui & Juniperus, ruber, Cluſ. hiſp. & hiſt. Lugd.
Cedrus, Lac. Lon. minor & Cedrula, Geſn. hort.
Cedrus magna ſive Juniperus peregrina, Cord. in Dioſc.
Cedrus minor, vel phœnicea, Caſt.
Oxycedrus phœnicea, Dod. Ger.
Juniperi prima ſpecies, ſive Dioſc. Juniperus, Ang.
Juniperus major Monſpelienſium, Lob.
Oxyarceutis ſive Juniperus acuta, Adv.
an Juniperus montanus fructu flavo, Cæſ.
Ettalch Scalig. grandior Juniperus, Lugd.
an Juniperus major Italica baccis rubris, Cam.
Alijs Cedrus Lycia Theophraſti.

VI. Junip. major fructu nucis magnitudine.
Juniperus major in Cupreſſi altitudinem aſſurgens, fructu dulci, Gallæ quodammodo ſimili eduli, nucleo olivæ nucleis ſimili, Bellon. quid?

VII. Arbor Americana oxyacanthæ ſimilis.
Lignum exoticum, Cluſ. exot. l. 1. c. 6.
an affinis arbori Ettalch in Africa naſcentis, cujus Joh. Leo in deſ. Africæ meminit, dubitat Cl.
Incolæ igne reſinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ASPARAGUS ET CORRUDA.

Etſi Ἀσπάραγος vel ἀσφάραγος Galenus 2. alim. omnes propemodum teneros caules & tenera germina, ſeu ex oleribus & herbis, ſeu ex ſuffruticibus, ſeu ex fruticibus, arboribuſq; vocitet, attamen peculiari generi planta etiam tribuitur, quæ ſic dicta, quod cauliculos hos, quos prima germinatione è terra prodeunt, præcipuos habeat.

Genera duo Dioſcoridi lib. 1. cap. 152. petræa & ſativa: & Galeno βασιλικὸν regium & ἕλειον paluſtre, ſic enim Dioſcorides, ἀσπάραγος πετραῖος, quem μυακάνθαν (id eſt murinam ſpinam) vocant, vulgaris eſt nota: & paulo inferius: Aſparagus altilis, frutex eſt ramoſus, folia habens multa, longa, fœniculo ſimilia, radice rotunda, grandi, tuberculum habente. Et Theophraſtus 6. hiſt. 1. ἀσπάραγος (hanc ſolam vocem per geminam Aſparagum corrudam Gaza vertit) ex toto aculeata eſt, & nullum juxta aculeum ſolium gerit: & 6. hiſt. 3. juxta aculeos puſillum quiddam clavæ ſimile producit, ex quo floſculus tandem ipſe erumpit: radice larga, alta, numeroſa, eademq; tam crebra innititur, ut pars ſuperna radicum tota connexa & continua reddatur, ex qua vel ipſorum caulium proventus factitatur, &c. Plinius lib. 19. cap. 8. omnium hortenſium lautiſſima cura Aſparagis, &c. Eſt & aliud genus incultius aſparago, mitius corruda, paſſim etiam in montibus naſcens, refertis ſuperioris Germaniæ campis non inſaceto Tiberij Cæſaris dicto, herbam ibi quandam naſci ſimilimam aſparago, &c. & paulò infra: indicavimus & Corrudam: hunc enim intelligo ſylv. aſparagum, quem Græci orminium aut myacanthon vocant: & lib. 19. cap. 4. ſylveſtres fecerat natura corrudas, ut quiſque demeteret paſſim &c. altiles ſpectantur aſparagi: & lib. 20. cap. 10. Aſparagi vires ubi recenſuit, ſubjungit: ſylv. aſparagum, aliqui Corrudam, aliqui Libycam vocant: Attici orminium hujus efficacior vis & candidiore major: & lib. 21. cap. 16. in totum ſpina eſt Aſparagus.

Aſparagus folio molli.

I. Aſparagus ſativa.
Aſparagus, Brunf. Trag. Matth. Fuch. Dod. gal. Cord. in Dioſc. & hiſt. Geſn. hort. (qui majoris & minoris meminit) Turn. Lon.
Aſparagus altilis, Fuch. Tab. domeſtica, Bellon.
Aſparag. Dioſc. idē cum ſativo & hortenſi, Ang.
Aſparagus ſativus, Lac. Caſt. Lugd. Ger.
Aſparagus hortenſis, Dod. Adv. Cam.
Aſparagus domeſticus, Eyſt. vulgaris, Lob.
Aſparagi alterum genus, Cæſ.
Hic cum in pratis Alſatiæ nobis vicinæ, & in pratis ad Danubium ſitis, & in Burgundia circa Veſuntium ſponte proveniat, hunc Plinium intelli-

intelligere censemus, cum in superioris Germaniæ campis provenire scribit, & hic dicitur Asparagus mitior sponte nascens, Cl.hisp.&hist.

II. Asparagus sylvestris tenuissimo folio.
Asparagus sylvestris, Matth. Cast.
Asparagi tertium genus sativo simile, qui Palatium leporis, Cæs.
Sola transplantatione & cultura à sativo differt.

III. Asparagus maritimis crassiore folio.
Asparagus ἕλειος sive palustris, Galeno.
Asparagus palustris, Matth. Ang. Tab.
Asparagus marinus, Clus.hisp.& hist. Cam.
Asparagus maritimus Dioscoridis, Ad. Lob.
Asparagi alterum genus, Cæs.
Asparagus sylvestris, Ger.

Asparagus Corruda dictus.

Corrudam nonnulli dictam volunt, teste Ruellio, quòd ubi adolevit, facilè corruat decidátve: sic & Horminium, ἀπὸ τοῦ ὁρμῶ, quod est ruo.

I. Asparagus folijs acutis.
Asparagus petræa Dioscoridi & Galeno.
Corruda & sylv. Asparagus, Plinio.
Aspar. petræus & Corruda, Matt. Tab. in ic. Ger.
Corruda, Dod. gal. Cord. hist. Rauvv. Bello. Ad. Lob. ico. Lugd. cui & Corruda Penæ.
Asparagi prima species, Ang. Cæs.
Asparagus sylvestris, Ges.ap. Lac. Dod. Cam. ep. sive Corruda, Bellonio.
Corruda prior, Clus.hisp. & hist. Tab.

II. Asparagus aculeatus alter, tribus aut quatuor spinis ad eundem exortum.
Asparagus sylv. alter, Dod. Ger.
Corruda altera Clus.hisp. & hist. Lugd. Tab. at in ico. Corruda Hispanica.
Corruda Hispanica altera, quę Lusitanica, Lob. at in icon. Corrudæ varietas.
Asparagi quartum genus, Cæs.

III. Asparagus aculeatus spinis horridus.
Polytricha Bellonio.
Asparagus sylv. tertius, Dod.
Corruda tertia, Clus.hisp.& hist. Lob. Lug. Tab.
Corruda Hispanica altera, Tab. in icon.
Asparagus sylv. spinosus, Ger.
Asparagi Theophrasti nomine, cui spina pro folio, ex Creta ab Honorio Belli accepimus.

IV. Asparago acul. affinis triplici semper spina.
Echinopoda Cretica, Hon. Belli ep.2. ad Clusium, & Ponæ Ital.
Chenopoda Plinij suspicatur Hon. Belli.

Sic autem Plin. l.11.c.8. ceras ex omnium arborum satorumq; floribus confingunt, excepta Tumice & Chenopode: plura non habet. Verùm aliqui Echinopode legunt, quam quidam Tribulum, alij Echiôn, alij spinæ genus interpretantur. Sic Dalech. ad Athenæum per Ehinopoda, Cardui Chij genus intelligit.

SECTIO SEXTA.

CEDRUS CONIFERA; PEUCE SEU PINUS; PINASTER; LARIX; PITYS SEU PICÆA; SUCCI SIVE HUMORES PLANTARUM; GUMMATA; Resinæ; Abies; Taxus; Draco arbor; Palma Dactylifera; Palma squamoso fructu; Palma nucifera; Nuces exoticæ & Arbores admirandæ.

CEDRUS CONIFERA.

Κέδρος Diosc.l.1.c.105. arbor magna est, ex qua Cedria dicta colligitur: fructum verò habet uti Cupressus, at grandiorem multò: At Serapio, minorem legit. Et Guilandinus com. de Papyro vult eum esse arborem, quam sub Cupresso altera proposuimus. Theophr. 4 hist.6. & 5. caus.8. Cedrum Syria gignit, eaq; ad triremes utuntur: 5.h.5. ex Cedro simulacrum sculpere solent. Plin.l.13.c.5. Et majoris Cedri duo genera, quæ floret fructum non fert: frugifera non floret, & in ea antecedentē fructum occupat novus: semen ejus Cupresso simile: quidam Cedrelaten vocant: & l.24.c.5. Cedrus magna quam Cedrelaten vocant, dat picem quæ Cedria vocatur.

Cedrus conifera folijs laricis.
Cedrus major, Matth. Dod. gal.
Cedrus arbor conifera, Ges. hort.
Cedrus Hebræorum non Græcorum, forte Cedrus Syriæ Theophrasti, Ang.
Cedrus Dios. & Sacrarum literarum idem, Ang.
Cedrus, Bell. (cui & Libani & Syriæ & in Amano) Rauvv. Cæs. Tab. Libani, Ger.

Cedrus

Cedrus Libani quæ neque Dioſcoridis neque Græcorum Cedrus eſt, Guil.
Cedrus magna, Dod. Portæ.
Cedrus Libani & Palæſtinæ præcelſa, Ad. Lob.
Cedrus phœnicia Matthioli, Lugd.
Cedrus phœnicia noſtra, Lugd.

Coni non dependent, ſed ſurſum ſpectant, ut rectè Bellonius, Dodonæus & Dalechampius in hiſt. Lugdunenſi, pingunt.

In regno Congiano tanta copia, tantæque magnitudinis, ut inde naves conficiant: part. 1. Ind. or. l. 2. c. 1. & in inſula Tercera ſcaphæ, currus, rhedæ, & hujus generis alia opera extruunt: part. 3. Ind. or. c. 6.

Sic in Andes nova Hiſpania, ſumma copia, ubi alia alba, alia roſea & fragrans: Joſeph. Acoſt. l. 4. c. 3. ubi de Cedro admiranda, verba facit. Provenit etiam in Virginea & Florida.

DE PEUCE SEU PINU.

ETſi πεύκη ἢ πίτυς, à Gaza Pinus & Picea vertatur, ab alijs tamen contrario modo fit, & πεύκη Picea, fortè ob nominis ſimilitudinem redditur: nec mirum, cùm ut Dioſcorides lib. 1. cap. 86. habet, πίτυς, vulgo nota arbor eſt, ejuſdemq; generis eſt quæ πεύκη dicitur, ſiquidem hæc ab illa ſpecie tantum differat: ita ut tam piceæ quàm pini fructus, qui in conis reperitur πιτυΐδας, eodem cap. 87. monente, appelletur.

Genera: πεύκης Theophraſto 3. hiſt. 10. alia urbana, alia ſylveſtris: ſylveſtris duplex eſt, alteram Idæam, alteram maritimam vocant: harum rectior, celſior, materieq; craſſior Idæa: folio teneriori, imbecilliorique maritima, & cortice leviori, utilique ad coria. Quod altera minus. Nux maritima rotunda, breviq; dehiſcens, & Idææ oblongior, viridis, minuſq; hiſcens, tanquam ſylveſtrior, &c. Idæa ramoſior craſſiorq; & picem copioſius præbet, &c. Macedones genus quoddam πεύκη ſimile dicunt, & marem breviorem, folioq; duriorem: fœminam verò proceriorem, folijs pinguem, mollem, procliviorémq;. Maris lignum circumcincta medulla durum & operi fabrili verſuale: fœminæ tractu omnino facilè atq; molliùs, quod quidem omnium ferè marium fœminarumq; publica differentia eſt, ut caſores materiæ aſſeverant, &c. (& Plinius lib. 16. cap. 10. lignum maribus durum, & in fabrili opere contortum: fœminæ mollius, publico diſcrimine in ſecuribus) Igitur πεύκης genera urbanum atque ſylveſtre: ſylveſtris mas & fœmina, ac tertia ſterilis. At Arcadiæ incolæ, nec ſterilem nec urbanam πεύκην appellant, ſed πίτυν, &c. Plinio l. c. in Europa ſex genera cognatarum arborum ferunt (pinus, pinaſter, picea, larix, abies, teda, taxus) ex ijs pinus atq; pinaſter, folium habent capillamenti modò prætenue, longumq; & mucrone aculeatum, &c. Pinaſter nil aliud eſt, quam Pinus ſylv. mira altitudine & à medio ramoſa, ſicuti pinus in vertice: copioſioremq; pino dat reſinam. Sic lib. 15. cap. 10. nucum pinearum genera quatuor recenſet, 1. grandiſſimas, 2. Tarentinas, 3. Sapineas, è picea ſativa, 4. pityidas, è pinaſtris.

I. Pinus ſativa.
Pinus urbana folio perpetuo, Theophraſto.
Pinus, Brunf. Trag. Dodon. ut: Bellon. Cord. in Dioſc. Lac. Turn. Lon. Cæſ. Caſt. Portæ: arbor, Geſn. hort.
Pinus domeſtica, Matth. Tab.
Pinus ſativa, Ang. Lugd. Ger.
Pinus vulgatiſſima, Adv. Lob.
Pinus Italica, Cam.

Nucem στρόβιλον Theophraſtus, alij κώνους κοκκάλους & κωνάρια vocant: & in hoc genere marem nucem rotundiorem, fœminam longiorem ferre volunt.

II. Pinus ſylveſtris.
Pinus ſylv. montana Theophraſti.
Pinaſter, Brunf. Trag. Tur. Geſn. hort. Lob. Cæſ. Thal. Portæ.
Pinus ſylveſtris, Matth. Caſt. ſeu Pinaſter, Dod. (ut.
Picea φθειρόποιος, Ang.
Pinus ſponte proveniens, Cord. in Dioſc.
Pinus ſylv. fructifera, Lugd.
Pinus ſylv. montana, Tab.
Pinus ſylv. mugo, Ger. ico.
an Pinaſter 1. vel Auſtriacus major, Cluſ. hiſt. qui duplicem facit album & nigrum.

III. Pinus ſylv. montana altera.
Pinus tubulus, Plinio l. 16. c. 10. eaſdem, inquit, arbores (ſcilicet Pinum & Pinaſtrum) alio nomine eſſe per ora Italiæ, quas Tibulos (ſtrobulos Hermolaus legit) vocant, pleriq; arbitrantur, ſed graciles ſuccinctioreſque & enodes, liburnicarum ad uſus, penè ſine reſina.
Pinus ſylv. Mugo, Matth. Adv. Lob. Tab.
Pinus ſylv. altera, Dod. ut: ſed edit. lat. tertia deſcriptione.
Picea altera ſive ſylveſtris, Ang.
Pinus tubulus, Lugd.
Pinus montana minor, Ger.

IV. Pinus ſylv. montana tertia.
Teda, Brunf. arbor, Lugd.
Pinus ſylv. cembro, Matth. Adv. Tab.
Pinus ſylv. tertia, Dod. gal.

Pinaster, Bellonio.
Pinus sylv. altera species, Dod.
Pinus sylvestris, Ger.

Plin. l.6. c.10. sextum genus est Teda propriè dicta, abundantior succo, quàm reliqua, parcior liquidiorque quàm Picea, flammis ac luminibus sacrorum etiam gratia.

V. Pinus maritima major.
Pinus maritima prima, Matth. Tab.
an Pinus marina, Ang.
Pinus sylv. quinta, Dod. gal.
Pinus maritima, Lugd. major, Dod.
Pinus maritima Theophrasti, Lob.
Pinus sylv. montana, Ger.

Huc refer sequentem, modo eadem non sit,
Pinus sylv. altera, Lob.
Pinaster 2. & Pinus marina Theoph. Clus. hisp.
Pinaster alter Hispanicus, vel minor Hispanicus, Eid. hist.
Pini maritimæ majoris ramulus, Dod.
Pinus sylv. sive sterilis, quia nuclei edules non sunt, Lugd.
Pinus montana Theophrasti, Tab.
Pinus maritima major, Ger.

VI. Pinus maritima altera, Matth. Tab. Lug.
Pinus Idæa Theophrasti, Lob.
Pinus sylv. quarta, Dod. gal.
Pinus sylv. minor, Ger.
an Pinaster primus, Clus. hisp & hist.

Hæc ab Austriaco majore, fortè tantum ratione soli distat, Clusio monente.

VII. Pinus maritima minor.
an Piceæ genus alterum, Bellon.
Pinus maritima minor, Dod.
Pinaster tertius, Clus. hisp. Lob. Lugd.
Pinaster tertius Hisp. vel pumilo alter, Cl. hist.
an Pinastri alterum genus parvum in maritimis, Cæs.

VIII. Pinaster conis erectis.
Pinaster pumilio, Clus. pan. Cam.
Pinaster quartus Austriacus, Clus. hist.

IX. Pinaster latifolius julis virescentibus aut pallescentibus, Clus. pan.
Pinaster secundus Austriacus, Eid. hist.

X. Pinaster tenuifolius julo purpurascente, Clus. pan.
Pinaster tertius Austriacus, Eid. hist.
Thæda, Tab.
Tæda sive Pseudopinus, Ger.

Hujus arboris ramos solent nostrates Oenopolæ ante ædes suas proponere, ut Viennenses Abietis teneriores ramos, & aliarum regionum incolæ Hederam.

XI. Pinus Indica nucleo purgante.
Pinei nuclei Malucani, Acostæ, Monardi.
Pinei nuclei cathartici, Lugd.
Pinea purgativa, Cast.
Pinei nuclei Indici, Fragoso.
an Pinioen sive Nuces pineæ ex Puna, Joseph. Acost. l.4. c.29.

XII. Pino similis Orientalis.
Cibage, Cam.

XIII. Pineos nucleos duros referens fructus.
Fructus peregrinus 8. Clus. exot. l.2. c.30. & in tab.3. Lugd. Tab. Ger.

XIV. Pineæ nucis nucleo simile semen flavo spadiceum Brasilianum.
Fructus miscellaneus 9. Clus. exot. l.2. c.15.

XV. Arbor spinosa fructu pineæ simili.
Cachi arbor spinosa, cujus fructus Ciccara, forma pineæ nucis, Scalig. Ludovico Romano, Nic. Costino, & ex his Lugd.

L A R I X.

Quæ Larix aut Larex, etiam Græcis λάριξ nuncupatur, an à Theophrasto descripta fuerit dubitatur: licet hæc vox in Gazæ versione reperiatur: Gazæ tamen Larix nihil aliud est, quam πίτυς Theophrasti, quam vocem plerunque Piceam interpretatus est: attamen interdum πίτυ@ vocem, per Piceam & Laricem simul expressit: ut videre est 9. hist.1. ubi legitur τερμίνθου, πίτυος, ἀμυγδάλης Gaza reddidit, terebintho, larici, piceæ, amygdalæ, &c. Sic Plinius de Larice agens, ea quæ Theophrastus πεύκῃ tribuit, omnia illa Larici adscribit. sic l.16. c.10. scribit: quinto generi situs idem, eadem facies, Larix vocatur, materies præstantior, longè incorrupta, vix emori contumax, rubens præterea & odore acrior: plusculum huic erumpit liquoris, melleo colore atque lentore, nunquam durescentis: & mox: Larix nec ardet, nec carbonem facit, nec alio modo ignis vi consumitur quam lapides. Verùm experientia Plinio contrariatur, & ipsius propria verba, dum inquit: in Macedonia Laricem masculam urunt, fœminæ radices tantùm. Et l.16. c.21. ei perpetuam comam tribuit, cùm tamen in nostra larice contrarium contingat. Quare Gazæ larix, est πίτυς Theophrasti: at Plinii Larix, est πεύκη Theophrasti. An forte hæc nostra Larix, sit Pinus urbana folio deciduo Theophrasti. siquidem scribat

Pini

Pini urbani genus quoddam folium habere perpetuum: sylvestri autem omni id perpetuum esse: ex quibus colligere licet urbani quoddam genus esse, cui folia decidant, quod in sola Larice animadversum est.

Larix, Brunf. Matth. Bellon. con. Dodon. ut: Fuch. Gesn. hort. Lac. Turn. Lon. Adv. Lob. Cast. Clus. pan. & hist. Lugd. Portæ, Tab. Ger. Cam. Pini sylv genus cui hyeme folia decidunt, Cæs. Ex hac colligitur resina laricea, de qua inter Resinas. Fungus etiam adnascitur qui Agaricum dicitur, quemadmodum Larici adpingunt, Lob. Tab. Ger.

DE PITY SEU PICEA.

Πίτυς à πεύκη differre videtur, Theoph 3. hist. 10. quòd (scilicet Pinus) pinguior sit, folio tenuiori, magnitudine minor, erectaq; minùs assurgit: præterea quòd conum breviorem horridioremq; ferat, ac nucem magis resinosam. Ambabus folia capillata, sed Peuce materies candidior, similiorq; Abieti, atq; in totum minus spinosa. Et 3. hist 6. quidam Pinum & Piceam florere existimant, quidam minime, sed Piceam κύτταρον, id est, nucamentum gignere, quod Grossis proportione respondet. Plinius lib. 16. cap. 25. Pinum Piceamq; ullo flore exhilarari negat: experientia tamen refragatur. Et ut lib. 16. cap. 10. Picea plurimam resinam fundit, interveniente candida gemma, tam simili thuri, ut mista, visu discerni non queat, &c.

Genera duo ex Plinio colligimus, sativam & sylvestrem, illam Sapinum, hanc Piceam nominat. Nam Sapinus inferiorem & enodem Abietis partem significat: sicut superiorem partem nodosam durioremq; Fusterna, Plinio lib. 16. cap. 39. scribente: verùm etiam arborem significat: hæc enim lib. 16. cap. 12. habet: inter hæc genera proprium quidam fecère Sapium (Sapinum Turnebus legit) quoniam ex cognatione earum seritur: ejusq; arboris imas partes Tedas vocant, cùm sit illa arbor nil aliud quam Picea, feritate paulùm mitigata satu: Sapinus autem materies casarum è genere fiat. Sic Plinius ejus nucem Sapineam vocat: nam lib. 15. cap. 10. nucum Pinearum genera enumerans, tertium ait Sapineæ, è Picea sativa, nucleorum cute verius quàm putamine, adeo molli ut simul mandatur.

I. Picea major prima, sive Abies rubra.
Picea, Brunf. Matth. Ang. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Lac. Lon. Adv. Lob. Cæs. cui & Tæda Plinij, Cast. Lugd. Thal. Tab. Ger.
Abies prima & rubra, Trag.
Abies, Dod.
Sapinus, Bellonio, Lac.
Picea Plinij & Abies mascula Theophrasti, Clus. pan. & hist.
Hanc alij Abietem marem Theophrasti: alij Piceam φθειρόφορον ejusdem 1. caus. 9. quam Gaza pediculiferam, Scaliger pedicularium interpretatur. Sic dicta Plin l. 16. c. 10. quod totis paniculis minoribus gracilioribusq;, minimos ac nigros nucleos pediculis similes gignat: alij Tædam Plinij (de qua sub Pino quarta) faciunt.

II. Picea minor.
Picea pumila, Clus. pan.
Pinum tubulum sive tibulum Plinij, Dalechampius vocare videtur, Clus. hist.

DE SUCCIS SEU HUMORIBUS Plantarum.

Quemadmodum multis animalibus pili & pennæ decidunt, & serpentes singulis annis exuvias deponunt: sic & plantis folia, flores & fructus decidunt, & ex earum aliquibus humor superfluus profluit, at Vitibus lacryma: Ceraso, pruno gummi: piceæ, terebintho, lentisco, resina: alijs alius liquor quantitate molestus. Nam ut in animalibus sanguis turget, sic in plantis humor seu succus, qui si vel sponte profluat, vel arte educatur, ad earum conservationem facit: nam & plantæ suas venas & nervos habent, per se nomine carentes, ut habet Theophrastus 1. hist. 3. quæ similitudine quadam nomina partium animalium sortiuntur. Sanguis autem plantarum, earum succus proprius est, ut in Ficubus lac, secundum Aristotelem 1. de plantis: in Vite veluti humor: in quibusdam veluti oleum: in alijs pici liquidæ similis: in nonnullis, ut gummi. Et ut Theoph. l. c. humore plantarum deficiente, & ipsæ deficere incipiunt, eoq; exsiccato, tabescunt: quem humorem nonnulli simpliciter ὀπὸν succum in cunctis appellant, quidam absque nomine relinquunt: in quibusdam verò ὀπὸν succum, inq; alijs δάκρυον lacrymam vocant. Idem ferè habet Theophrastus 6. caus. 17. & hic pro coctionis diversitate, diversam crassitiem & colorem nancíscitur. Hinc si hujus humoris consistentiam consideres (ex Theoph. 6. caus. 17.) alij callosiores lentioresq; sunt; alij aquosi, minusq; lenti: hinc alij densari possunt, alij ne[...] nonnullis etiam quò densentur atque concrescant, aliquid miscent. Quare succus plantarum, qui χυλὸς [...] is humor

humor est, quo plantæ nutriuntur, quiq; non sponte, sed præcedente expressione, aut alia præparatione elicitur: quiq; semper tenuior est, nisi calore exsiccatus, induretur. Liquor verò sive ὀπὸς, crassior est, qui interdum sponte, interdum incisione delabitur, & velut lacryma profluit, unde communiter δάκρυον lacryma vocatur. Qui si oleaginosus & liquidus fuerit, ῥητίνη dicitur: si terrestrior, aqueus & in truncis arborum concretus, κόμμι gummi: quæ vero naturam mediam inter gummi & resinas possident, & partim terrestria & aquea, partim oleaginea & pinguia sunt, κόμμι ῥητίνη gummi resina nominatur. Sed de succis inspissatis primùm, dein de gummatibus, tum de Resinis, & tandem de Pice.

De succis inspissatis.

I. Ammoniacum, ἀμμωνιακόν Dioscoridi l. 3. c 98. est Ferulæ (ὀπὸς) liquor, & totus cum radice frutex Agasyllis appellatur: Galen. 6. simpl. Ferulæ lacryma. Plinio l. 12. c. 23. Hammoniacum lacryma, ab Hammonis oraculo nomen habet, juxta quod gignitur arbor, quam Metopion vocant, resinæ modo aut gummi.
Ammoniaci lacryma, Matth.
Hammoniacum seu gutta Hammoniaca, Cord. histor.
Ammoniacum, Cæs.
Armoniacum officinis & Gummi ammoniacum.

Probat Dioscorides l. c. benè coloratum (exterius flavum, intus candidum) ligni & calculorum expers, rhuris glebarum granorúmve similitudine, syncerum ac densum, nulla sorde spurcatum, castorei odore, & gustu amarum: quod genus θραῦσμα (thrauston Plinio, quasi dicas fragmentum) appellatur: alterum, quod terræ calculorúmve particeps est, φύραμα (Phryma Plinio, i. e. mixtura) dicitur: & hoc ad medicamenta in aqua resolvitur.

II. Galbanum χαλβάνη Diosc. l. 3. c. 97. liquor est Ferulæ in Syria nascentis, quam nonnulli Metopion vocant: Gal. 8. simpl. χαλβάνη succus est plantæ ferulaceæ: hoc secundum eundem 1. de Antidot. in Sagapenum convertitur. Plin. l. 12. c. 25. Galbanum dat & Syria in eodem Amano monte, è ferula ejusdem nominis resinæ modo, quam Stagonitin appellant, de qua & l. 24. c. 5. At Theoph. 9. hist. 7. Chalbanum in Syria nascitur ex Paco vocato.
Galbanum, Matth. Cord. hist. Cæs.

Probatissimum quod rhuris effigiem præbet, colore maximè flavum (tale enim recens est) gummosum purum, pingue, minimè lignosum, odore gravi, nec valdè humidum, nec penitus aridum, & cùm accenditur clarum, flammam nutriens: hoc Dioscorides resinâ & ammoniaco, Plinius vero Sagapeno, adulterari scribit.

III. Opoponax ὀποπάναξ Diosc. lib 3. cap. 55. ex Panacis Heraclei radice concisa colligitur. Gal. 8. simpl. radicibus & caulibus: at Mesuæo, ex ferulaceo panace: nonnullis ex Chironio. Opoponacis Plinius lib. 20. cap 24. in Theriaca meminit.
Opoponax sive Opoponacum, Cord. hist. Lugd.
Opoponax, Cæs.

Probatur amarissimum, intus candidum aut subflavum, foris ad auri colorem inclinans, læve, pingue, Galbani instar lentescens, friabile, graveolens, & dum resolvitur propius ad lacteum liquorem accedens.

IV. Sagapenum: σαγάπηνον Dioscor. l. 3. c. 95. ferulaceæ herbæ liquor, quæ in Media nascitur: Gal. 8. simpl. ex planta ferulæ (panaci addit Clusius) assimili. Sanè ipsa planta Sagapenum dicitur, at liquor abusivè hoc nomen obtinuit, rectius Sagapeni succus diceretur. Plin. l. 20. c. 18. Sagapenum, Hammoniaci lacrymæ simile.
Sagapenum officinis Serapinum, Matth. Cord. histor.
Sagapenum, Cæs.

Probatur quod sincerum, pellucidum, foris ruffis, intus cùm frangitur flavis aut candicantibus guttis compactum, inter digitos lentescens, medio inter Silphium & Galbanum odore, acrique gustu: & ut Asa fœtida resolvitur.

V. Meconium, μηκώνιον Dioscor. lib. 4. capite 65. succus est, ex papaveris nigri folijs & vasculis tusis expressus & exsiccatus, quem privatim Græci μηκώνιον vocant, sed liquore vitibus multò imbecillior est: propter aqueam & incoctam substantiam. Eidem l. 6. c. 17. Μήκωνος ὀπὸς dicitur. Plinio l. 23. c. 1. Meconium: licet eidem l. 20. c. 19. Mecon tithymali species sit. & lib. 27. c. 12. meconion aphrodes, peplos est.
Meconium, Lugd.

VI. Opium, ὀπὸς τοῦ μήκωνος Dioscor. l. 4. c. 65. est liquor lacteus, qui ex papaveris nigri scapo leviter inciso colligitur: ubi colligendi modum docet.

Opium

Opium, Matth. Cæſ. Lugd.
Opium nigri papaveris liquor, Cord. hiſt.
Opium, Ofuim Mauritanis, Garz. Frag. vide Acoſtam.
Amfion ſive Opium, Linſc. par.4. Ind. Or.c.34.

Opium triplex eſt: album quod è Cairo adfertur, quod forte Thebaicum: alterum nigrum & durum, ex Aden: tertium flaveſcens magis ac mollius ex Cambaja & Decan, Garz. Linſcot. lib. c. at Fragoſus, albicantis & nigri tantùm meminit.

Ex Papavere nigro elicitur, Plin. l.20.c.18. & Avicennæ: at apud Turcas ex papavere albo, qui totos agros, ut nos tritico conſerunt, cùm apud eos & Perſas in quotidiano uſu ſit, at drachmæ unius pondus: ejus enim uſu ſe animoſiores fieri credunt, neq; belli pericula reformidare, Bellonio ſcribente: & ut Linſcot. l.c. qui ſemel, ſed ſenſim, aſſuevit, niſi indies iteret, brevi tabidus moritur: & ſi per dies quatuor aut quinq; intermittat moritur. Paludanus in Linſ. ſcribit, Turcis privato nomine Maslac vocari, & ab ipſis indies piſi magnitudine devorari.

Probatur candidum, vel leoninorum pilorum modo flaveſcens, in maſſam veluti ex granulis diverſi coloris coactum grave, denſum, ſolidum, ſine ſordibus exiſtens, amarum, guſtu calidum, odore gravi & viroſo, ſomnum inducens & in aqua promptè liqueſcens, Bellonio & Paludano monentibus: & hoc in Aſia minore in placentulas unciarum quatuor, vel ſelibræ pondo cogitur. Quis ergo noſtrum adulteratum eſſe non animadvertit? Attamen ex eo quod adfertur, eligendum, purum, colore maximè ruffum aut ſpadiceum, cum frangitur, ſplendore quodam nitens & quod facilè diſſolvitur, ſed non ceræ inſtar lentiſcens.

VII. ἀλόη, Aloë & de herba & ejus ſucco denſato dicitur: ex Aloë, Dioſ. l.3.c.25. (ὄπισμα) ſuccus coactus ex India adfertur.

Genera duo (τῷ χυλισμῷ) ſucci: alterum arenoſum, quod veluti fæx & craſſamentum puriſſimæ eſſe creditur: alterum (ὑπάτιον) ad jecoris imaginem vergit, Dioſc. l.c. Recentioribus illam Caballinam, quòd equis & veterinarijs medicandis dicata ſit: hanc Hepaticam, quòd Hepatis modo coacta ſit, nominãt: quam etiam nonnulli Succotrinam, quaſi ſucco citrina, quod ejus pulvis citrinus ſit. Vel potius Socrotrina (ut Linſ. p.4. Ind. Or.6. & p.4.c.38.) à ſolo natali Socotra Inſula, quæ alijs omnibus præſtat, ſolida atq; compacta. Sunt tamen qui has differentias faciant, ſuccottinam, ſubcitrinam & optimam: alteram Hepaticam, nigriorem ſynceram tamen: 3. Caballinam, lividam, arenoſam.

Aloë, Matth. Cord hiſt. Lugdun. Aloë ex India, Cæſalp.

Eligenda pinguis, nitida, calculorum expers, ſub flava, hyeme friabilis, æſtate molliuſcula, hepatis modo coacta, facilè humeſcens, eximieque amara: nigra contrà, fractuque contumax, improbanda: lavanda quin etiam & quod arenoſum ſubſtitit abjiciendum, pinguiſsimum & quod leve eſt recipiendum: hæc Dioſ. l.c. Apulam & Hiſpanicam ſucco faciendo inutilem Cordus ſcribit: at quomodo tam Hepatica, quàm Socotera dicta, ex noſtra Aloë elici poſſit, eleganter Doctiſ. Fabius Columna in ſua plant. ἐκφράσει oſtendit.

VIII. Succus Aloë facie.

Iraituch & Aiavve ſuccus primus & America, Muſæ folijs involutus, Cluſ. ex. l.4.c.7.

IX. Scammoneum σκαμμωνία, Scammoneæ plantæ ſuccus, qui ex radice lactei ſucci plena inciſa & exſiccata reſervatur: cujus modum Dioſcorides l.4. c.171. docuit.

Scammonium, Plin. l.26. c.8. vocat: quem tantùm uſui eſſe, Theophraſtus 9. hiſt.12. ſcribit.

Scammonium, Matth. Cord. hiſt. Cæſ. Lugd.

Scammonea officinis ad Arabum imitationem hic ſuccus dicitur, qui denſatus in maſſas cogitur, & exſiccatus fuſcus, aut lividus, aut cinericeus, aut fulvus redditur.

Differentiæ hujus ratione loci apud Dioſ. & Plinium: ille, eum qui ex Myſia regione Aſiæ deportatur, commendat: natione autem Syriacum & Judaicum deterrimum haberi, ervi farina & Tithymalo adulteratum. At Plinio laudatur Colophonium, Myſium, Priennenſe: adulterinum verò fieri ervi farina & Tithymali marini ſucco, in Judæa ferè, quod deprehendatur guſtu, cum Tithymalus linguã excalefaciat, &c. Quòd verò Scammonium noſtrum, notas à Dioſcorid. tributas non habeat, cauſa putatur, quòd hoc tempore veterem parandi modum non obſervent, ac non ex radice inciſa, ut Dioſcorides docuit, ſed prorſus diſſecta, vel expreſſa, aut è ſtipitibus & folijs contuſis paretur: alioqui tanta Scammonij copia quotannis vix afferri poſſet; vel etiam lacte Tithymali adulteratum.

Opti-

Optimum est quod ex Anthiochia defertur, dein Armenũ, Europæum omninò pravum est. Probatur quod pellucidum, læve, rarũ, spongiæ instar foraminosum, colore cum frangitur fulvum, taurini glutinis modo translucẽs: nec vehementer linguam excalefaciens (quod admisti Tithymali argumentum est) & cum linguæ affricatur, in candidissimum liquorem lacti similem se superficie resolvens: cito liquescens, friabile, nõ valde ponderosum, nec tetri odoris. At glebæ ingentes nigræ & graves, aut adulteratę sunt, aut succus est ex tota planta expressus.

Hujus vehementia corrigitur à quibusdam Aloë addita; sed rectiùs, si Malo cydonio excavato indatur, pasta circumdetur, & in clibano coquatur, dein contundatur, ut veteres fecêre: aut ut alij, in succo Cydonio coquatur: melius verò si semina fœniculi, anisi, dauci adderentur. Sic correctum Diacrydium, quasi lacrymula dicitur, in officinis Diagredium, quod nimis recens, vehemens: antiquum imbecillum, quare tormina excitans: bimum optimum est.

X. Elaterium, ἐλατήριον Dioscoridi l.4.c.155. & Theophrasto 9. hist. 10. dicitur (Gaza agitatorium vertit, fortè quia motu turbatorio corpus exagitat) Elaterium Plinio l.20. c.1.

Hoc Dioscorides ex succo fructus, addito extrahendi modo: Theophrastus ex semine (fructum intelligens) liquato: Plinius ex succo è semine expresso fieri scribit. Hoc à bimatu ad decennium colore candido utile, Dioscoridi: Ægineta, quod anno antiquius non est, & quod virescit probat. Theophrasto, omnium medicamentorum diuturnissimum, & optimum quod vetustissimum: hinc Plinius ex Theophrasto 9. hist. 14. ducentis annis servatum meminit. Hôc Hippocrates usus fuit, nunc verò ob ejus vehementiam, non facilè usurpatur.

Elaterium, quod leve & candidum & igne instar pinguedinis accenditur, Bellon.

Elaterium, Matth. Bellon. Cæs. Lugd.

Plinius l.20.c.1. meminit Cucumeris sylv. in Arabia nati, heliotropio simili, semine nucis juglandis, quod semine & Elaterio contra serpentes efficacissimum fit: hoc necdum novimus.

XI. Euphorbium εὐφόρβιον, succus est acerrimus, arboris ferulæ speciem gerentis, Diosc. l.3. c.96. qui & colligendi modum docet, ut supra, l.10. sect. 6. ostendimus: At Dodonæo non arbor, sed herba potius est, cujus folijs incisis liquor acerrimus, facileque concrescens effluit: verum ætate arborescere videtur.

Euphorbium Plinio.

Euphorbium, Matth. Cæsalp. Lugd. euphorbiæ nominatæ plantæ liquor, Cord. hist.

Genera duo sunt: unum Sarcocollæ modo pellucidum, flavum, pisi magnitudine in guttas æquales densatum, modicè cavernosum: alterum in utriculis quibus excipitur, in massam densatur, candicans, aut vitri colore: adulteratur Sarcocolla, aut gummi & tithymali liquoris admixtione. Eligendum est purum, translucens, candidum aut flavum & acre, quod levi linguæ contactu os accensum diu detinet: quare etiam non sine molestia tunditur, nisi naribus diligenter obturatis & munitis.

XII. Succus liquiritiæ: ex radicibus succus exprimitur, & in pastillos condensatur ex Cappadocia, Hispania, etiam Bamberga ubi frequens est, adfertur.

XIII. Succus Acaciæ: ex Acacia in Ægypto (ἰγχύλισμα) succus exprimitur, qui in umbra siccatus, ex maturo quidem fructu niger, ex immatura subfulvus redditur: aliqui tamen è folijs una cũ ipso fructu exprimunt. Eligendus modicè fulvus & odoratus: hæc Dioscorides l.1.c.133.

Acacia legitima, Matth. Lugd.

XIV. Acacia Germanica: ex prunis sylvestribus coctis succus exprimitur, insolatur & exsiccatur, & tessulatim divisus, Acaciæ veræ loco asservatur.

Succus è syl. prunis, Acaciæ succedaneum, Matt. Lugd.

Acacia Germanica, Dod.

De Manna.

I. Manna.

Δροσόμελι & ἀερόμελι, Galeno.

Melleus humor in Robore, Theophrasto.

Mel ex aëre, cui cœlestis natura, Plinio.

Men, Siracost & Terniabin, Arabibus.

Thereniabin & Trungibin, Serapioni & Avicennę.

Manna purgatoria, Matth.

Drosomeli, Cord. hist.

Manna & mel roscidum, Cæs.

Manna, Persis Xercast, sive Xerkest, id est Lac arboreum, Linscot. part. 4. Ind. or. 29.

Est autem Manna seu Mel aëreum vapor terræ succosus & optimus, æstatis calore elevatus, & in aëre in dulcem liquorem excoctus, noctis frigore coactus, & roris modo supra arborum & fruticum folia decidens.

II. Man-

II. Manna liquida.
Cedrium mel Hippocr. Ros Libani Græcis, Bel.
Terniabin Arabibus & Turcis, Eid.
Manna mellis instar liquida, Linscot.
an Manna Germanica liquida flava, ceu Syrupus folijs insidens, liquidum permanens, dum ab apibus auferatur, Cord. hist.

Hæc in monte Sinai colligitur, & instar mellis in fictilibus, Cairum venalis defertur.

III. Manna officinarum.
Manna nostra laricea, Rauvvolf.
Manna durior & concreta, quæ Mannæ nomine Cairi officinis reperitur.

Hæc communiter Calabrica nominatur, quia in Calabria circa Canis ortum ex Fraxino & Orno, ab incolis in usum medicum colligitur: quæ duplex in officinis.
Granata, quod minoribus granulis constet.
Masticina, quæ majoribus & mastichi guttis propè æqualibus.
Vel Manna foliorum, quæ minutioribus micis constat, quia ex folijs colligatur: & Manna corporis, quia ex ramis arboris habetur, Cæs.

Eligenda candida, recens, anno non vetustior: russa enim & fusca, inveterata est: adulteratur saccharo penidio, herbarum folijs circumvoluto: & quæ Sennæ folia granis suis amplectitur, factitia est.
In Apennino quoq; aliquando in canicularibus promiscuè in plurib. arboribus, sed præcipuè in Quercu & Salice colligitur, nunc concreta similis Calabriẽsi, nunc liquidior melli similis, Cæs.

IV. Manna Persiana granis Coriandri.
Transchibil, mannæ species, quæ ex spinoso frutice, quem Arabes Agul & Alhagi vocant, colligitur, forte Manna Israëlitarum, Rauvv.
Mannæ genus aliud, Tiriam Jabyn, seu Trumgibyn dictum, quod ex floribus alijs quoque & folijs legitur, magnitudine seminis cannabini, colore rubro: cujus in Ormo & Persia, non verò India, usus est, Linsc. part. 4. Ind. Orient.
Ex Syria longè candidior Italica adfertur duplex: Masthichina, quæ translucida Mastiche similis: Bombycina, minimè translucida, candore Gossipij, Matth. Cæs.

V. Mannæ Calabrinæ similis Persica.
Mannæ tertium genus, cujus fragmenta folijs adhuc cohærentia advehuntur, Linscot.

VI. Manna Armeniaca.
Manna frustis pugni magnitudine, fusci coloris forte Manna Alhagiezi Avicennæ, Rauvv.

Succi exotici.

I. Succus laxativus est flavo rufescens.
Succus undecimus qui Ghitta jamau dicitur, Clus. ex. l. 4. c. 8.
Gutta Gamandra: gummi gotta: gutta gemau: gummi Peruanum alijs: alijs succus Gambici, vel Crambici.
Cattagauma, vel gemu, Burgraf. in Achille.

Hic ex Sinarum regione adfertur: & aliqui Euphorbij succum censent, sed arbor tanta non est: alijs Rhamni solutivi: alijs Cataputiæ succus: alijs ex Scammonio & Tithymallo compositus nonnulli compositum ex Chelidoniæ majoris succo Scammonea & Croco suspicantur: alij ex succo corticis mediani Frangulæ. Quid si fortè succus è floribus Ricini Indici expressus, & exsiccatus, cujus in Hydropicorum serosis humoribus ducendis insignis usus.
an Gummi ad podagram ex novi orbis continente, quo isthic podagrici se purgant, Monardi, Lugd.

II. Succus splendens Anethi odore.
Usuc & Gyp succus 2. ex Amer. Clus. ex. l. 4. c. 7.

III. Succus Aspalatho similis Anethi odore.
Succus primus concretus à Gareto, Clus. exot. lib. 4. cap. 8.

IV. Succus colore albo, flavo & rufo mixtis Anethi odore.
Succus quintus à Gareto, Clus. l. c.

V. Succus cinericeus fœniculi odore.
Succus nonus, Clus. l. c.

VI. Succus aspalatho similis ater micis albis aspersis odorus.
Succus tertius à Gareto, Clus. l. c.

VII. Succus aspalatho similis inodorus.
Succus ater à Gareto, Clus. l. c.

VIII. Succus atrorubescens inodorus.
Succus decimus, an Bixa Oviedi, Clus. l. c.

IX. Succus flavus albis granis commixtis, gravi odore.
Succus quartus à Gareto, Clus. l. c.

X. Succus visco similis colore vario.
Succus circa bacillum concretus, Clus. l. c.

XI. Succus mastichinæ resinæ non absimilis.
Succus sextus à Gareto, Clus. l. c.

XII. Succus Succino non absimilis.
Succus septimus Anime similis, Clus. l. c.

XIII. Succus Sanguini draconis affinis.
Succus duodecimus, Clus. l. c.

XIV. Succus camphoram redolens ex radice Canellæ vulneratæ, Garz.

Canellæ liquor è viridi cortice præsertim radicum inciso, Acostæ.

DE GUMMI.

Gummi (κόμμι Græcis) lacryma est, in truncis arborum ipsum producentium coagulata & concreta, Galeno 7. simpl. cujus substantia magis aquea est, ut Resina oleaginosa: quare Gummi aqueis facilè, oleaginosis difficilimè miscetur: contrà Resina, quæ etiam flammam facile concipit, cum Gummi in igne crepitat, etsi calidum stillando procedat, ubi tamen aërem contigerit, coagulatur & aquæ simile est, ut Aristotelis 2. de plantis, verbis utar: quare id prunis ardentibus injectum, fragorem edit. Verùm, ut idem Aristot. quædam quomodo conchæ & lapides coagulantur, alia mollíuscula: quædam pellucida, aureo colore flavescentia, alia obscura, pallidiora. Nunc ad specialia.

I. Gummi Arabicum: à Serapione sic dictum, quia ab Arabia regione Ægypto contermina importabatur.

Κόμμι ἐκ τῆς ἀκάνθης, Diosc. l.1.c.133.

Commi ex spina Ægyptiaca, Theoph.4.hist.3.

Gummi ex Ægyptia spina, Plinio l.13.c.11.

Gummi Acanthinum, Celso, l.5.c.1.

Gummi Thebaicum, Galeno, nonnullis Babylonicum, quod Gummi est à Græcis simpliciter sic dictum, Matth.

Gummi Acaciæ, diversum ab Arabico vulgaris usus.

Gummi Arabicum & Acaciæ gummi, Bellon.

Gummi quod Arabicum cognominatur, Cord. histor.

Gummi Arabicum, Lugd.

Probatur Dioscoridi vermiculatum, vitri modo pellucidum, ligni expers: proximum est candidum: at resinosum ac sordidum inutile est.

II. Gummi tragacanthum: quod ex radice plantæ spinosæ ejusdem nominis vulneratæ effluit, Diosc. l.3.c.13. qui *δάκρυον* vocat, quámvis Theoph.9.hist.8. sponte profluere asserat.

Τραγάκανθα, Gal. 8. simpl.

Tragacantha lacryma, Matth. Lugd.

Dragaganium officinarum.

Gummi Tragacanthæ, Bellonio.

Tragacanthum, Cord. hist.

Probat Dioscorides pellucens, læve, gracile, purum ac subdulce: Vel eligito candidissimum, purum, æqualiter translucens, & cujus minima portio, maximam aquæ copiam coagulet: & hoc non nisi pilis & pistillo calidis lævigatur.

III. Sarcocolla.

Σαρκοκόλλα (δάκρυον) lacryma arboris in Perside nascentis thuri tenui similis, subfulva, gustu amariuscula, quod *κόμμεως* admixtione adulteratur, Diosc. l.3.c.99. Sic Galeno 8. simpl. lacryma arboris Persicæ. Plinio l.13.c.10. fit & ex Sarcocolla, ita vocatur arbor, gummi utilissimum, simile pollini thuris, & ideo candidum quàm ruffum meliùs: & l.24.c.14. sunt qui Sarcocollam spinæ lacrymam putant, pollini thuris similem, cum quadam acrimonia dulcem.

Sarcocolla, Matt. Lac. Cord in Diosc. & hist. Cæs.

IV. Gummi Hederæ.

Κισσὸς δάκρυον, Dioscor. l.2.c.210. Galen.7. simpl.

Lacryma hederæ, Plinio l.24.c.10.

E majore Hederæ trunco vulnerato, & interdum sponte lacryma quædam, & gummeus succus exit, ex flavo rubescens, odore gravis, sapore acer.

V. Cancamum.

Κάγκαμον, lacryma est Arabicæ arboris (folia Myrti habentis, Amato) myrrham quadantenus referens, virosi gustus, quâ tanquam thymiamate, id est, suffimento utuntur, Diosc. l.1.c.23. Et ut Plin. l.12.c.20. ex confinio Casiæ, cinamiq; & Cancamum ac Tarum invehitur. Verum illud Anime, hoc Agallochum sylv. Dalechampius in Plinium, credit.

Cancamum Dioscoridis, Laccam dicunt Serapio, Ægineta, Matthiolus: at Brassavolas, Garzias, Clusius, res diversas faciunt: aliqui non modò diversum, sed & incognitum putant: quidam Cancamum Dioscoridis, Benivi esse volunt. Anijmum, Amato.

Anime (quod ex Æthiopia Arabiæ finitima in Lusitaniam advehitur) Monard. Frag. & par.9. Ind. occid. l.4.c.29.

Anime vulgo, quasi Aminea Myrrha, Cæs.

Anime triplex habetur: 1. fulvescit & pellucidum est: 2. nigricat & taurino glutini sive Colophoniæ ferè simile, vel Myrrhæ, quam & Minæam, à terra ubi præcipuè nascitur, Dioscorides appellat.

Aminea Serapioni, unde Lusitanis corruptè pro Minea vel Aminea, Anijmum & Hermolao

Myrrha

Myrrha Aminea: 3. pallidum & retorridum, Cluf.& Lugd.

Sic alia ex Hispania nova sive America, quæ Monardi Orientalis: alia candidior orientali, de qua Garzias & Cancamum Græcorum esse vult: licet aliqui Succini speciem suspicentur.

VI. Lacca officinarum.

Lac legitimum nomen, sic dicitur, quod hoc medicamentum, cum ejus [illegible] est, in Loc sive mellis crassitiem dissolvatur: & ubi præstantissimum nascitur, Trec nominatur.

Myrrhæ similis Avicenna.

Chermes Arabum quorundam.

Formicarum alatarum stercus, Amato.

Formicæ enim hanc Laccam elaborant, materiam ex arbore exsugentes (unde plerunque formicarum alæ permistæ conspiciuntur) & hos ramulos arbore avulsos in umbra siccant, Garzia monente. Fortè rectiùs dixerimus, lacrymarum & reliquorum Gummi modo, sponte exudasse & concrevisse. Verùm & in arbore Benifera reperitur. Cancamum, officinarum Lacca, Matth.Cord.in Diosc.& hist.

Lacca Arabum & officinarum, an Cancamum Dioscoridis, Lob.

Lacca, Garz. Acostæ, Frag. Cluf. Lugdun. (qui Cancamum esse negat) Tab.

Gummi Laccæ, legitimum est Cancamum, Cæsalp.

Lacca à Malaijs Cajulacca dicta, ex qua ceram Hispanicam conficiunt, Linscot. part.4.Ind.or. c.24. & fig.18.

Duplex habetur: ea quæ cum bacillis, vix enim sine ijs adfertur, quam Laccam Sumetri vocant, quia ex Sumetra insula, id est, Taprobana habetur: ut eam quæ in glebis sine surculis affertur, Laccam Comberti nominant: & altera factitia, qua infectores utuntur, quæ & suas differentias habet.

VII. Sanguis draconis officinarum.

Αἷμα δρακόντιον, Diosc. l.5.c.109.

Cinnabari seu sanguis draconis, Cord.hist.

Sanguis draconis, Matth.Cadamusto, Thevero, Monardi, Cæs.

Sanguis draconis verum est Cinnabarum Diosc. Cast.Cæs.

Est arboris exoticæ lacryma, nam stato anni tempore arbores ferro sauciantur, quæ anno sequenti gummi emittunt, quod coctum & defœcatum hoc gummi efficit: in Africa, in parva quadam insula Atlantici Oceani propè Mederam: nunc laudatissima ex Carthagine Peruana adfertur. Arborem hanc primus Clusius, arboris Draconis nomine exhibuit. At Acostæ, in India arbor Ber, sive Malus Indica dicta, æstate alatis formicis perpetuò onusta conspicitur, quæ in ejus ramis Laccam elaborant. Cinnabarim Dioscoridis, Solinus & alij censent, (at Clusius subdubitat) fortè quia Diosc. l. c. scribit, Cinnabarim altè & abundè coloratam esse, & eam ob causam quosdam αἷμα δρακόντιον appellasse.

Duplex habetur, nativum & quoddam factitium, panibus coactum, ex rubrica & pice colophonia, quo potissimum veterinarij utuntur, Cæs. Frag.

VIII. Asa fœtida.

Asam aliqui duplicem faciunt, aliam dulcem sive odoratam, aliam fœtidam: hanc Altit Arabum: illam Belzoinum officinarum esse, & utrumque è Laserpitio profluere volunt. Hic de Asa fœtida, quæ gummi est Laseris sive Laserpitij plantæ ferulaceæ, quæ σίλφιον Dioscoridi l.3.c.94. dicitur, ex cujus radice atque caulibus incisis (ὀπὸς) liquor hic colligitur.

Altit, Avicennæ: Anjuden, Indis.

Assa, officinis, sed rectius Asa, quasi Laser, fortè voce ex Laser corrupta.

Assa fœtida, laserpitij species, Cord. histor. Lugd.

Succus Lybicus, interdum Medicus & Syriacus, alias Cyrenaicus, à loco natali vocatur.

Duplex Theophr. 6. histor. 3. alter ex caule, quem καυλίαν Scaparium: alter ex radice, quem ῥιζίαν, radicaceum vocabant: & Plinio lib. 19. cap. 3. duo sunt nomina, Rhizias, atque Caulias vilior illo: & lib.22. cap.23. Silphium venit primo è Cyrenis: nunc ex Syria importatur, deterior Parthico, sed Medico melior, extincto omni Cyrenaico, &c. In officinis sæpe duplex: una pura & translucens: altera impura & turbida, cui Sagapenum (quo adulterari Diosc. scribit) cujus odorem refert, permiscetur, unde Germani Diaboli stercus nominant: utraque tamen gravis odoris est. Cujus si usus esse debeat ad medicamenta liquida, aqua aut aceto, aut vino injectum supra prunas resolvenda, & quod in fundo manet rejiciendum: vel per colum cui adhærebit, transmittendum.

IX. Gummi ex Molle fœniculi odore.
Gummi album ex cortice arboris Molle, Lugd. a Succus octavus, Cluf. exot. l. 4.

X. Gummi caryophyllorum, similis facultatis cum resina Terebinthina, Garz. Frag.
Gummi ex atro rufescens, inter Caryophylla interdum reperitur, Cluf. in Garz.

XI. Camphora officinarum.
Capur & Cafur Arabum, Garz.
Camphora ex genere bituminis, Cæf.
Caphura, Matth. Caft. (qui arborem adpingit) Lugd.
Camphora, vulgo Alcanfor, Frag.

Est gummi-resina pellucida, candida, ex rimis arboris peregrinæ, juglandi nuci simili, folijs salignæ similibus, Garziæ: Dioscoridi & Græcis veteribus incognita: è recentioribus Aëtio & Sethi cognita.
Insula Borneo, arboribus camphoriferis refertissima est, nec preciosior in Oriente camphura habetur, Linfc. part. 2. Ind. or. c. 24.

Differentiæ duæ: 1. Caphura de Burneo, quæ rarò adfertur, & omnium nobilissima: (part. 9. Ind. occid. additam) altera ex Sina in Europam adfertur, Garz. Acostæ, in panes orbiculares coacta: Et Arabes genera quatuor constituunt, in caput, pectus, crura & pedes dividentes, Garziâ & Fragoso monentibus: hicque alteram dicit Chyneam, à Chyna unde advehi soleat: vel Chnichen, Linfcot. part 4. Ind. or. c. 36. Sic alia rudis est, alia elaborata: rudis est ignem non experta: elaborata, quæ folis aut ignis calore excocta atque purgata, album colorem contraxit, Matth.

Eligenda instar crystalli splendens, syncera, (odora.

XII. Chonidetros gummi quoddam Succino crudo persimile, quod Caphuræ quæ ex Burneo adfertur, sæpe permiscetur, Lugd.
Gummi Chamderros vocatum, Garz. Frag.

XIII. Gummi Juniperi.
Gummi Juniperinum, Plinio l. 13. c. 11.
Sandarax Serapioni, Cord. hist resina majoris juniperi arida, dura, flava, Mastichi similis.
Vernix Latinis & Vernilago, ab anni tempestate, quasi Veris ros.
Gummi Juniperi, Sandaracha & siccus Vernix, Matth. Juniperi lacryma, Vernix, Lugd.

Gummi est resinosum ex Junipero; sed ne quis vocum affinitate deceptus, Sandaracham Græcorum, quæ metallicum est, & Auripigmento cognatum, & exitiosum venenum, substituat.

Ab hoc differt Vernix liquidus, qui ex prædicto eoque syncero & oleo ex semine lini expresso fit, quo ad picturas & tabulata illustranda utuntur. Sandaracha verò Aristotelis (σανδαράκην) 9. hist. 40. & Plinij lib. 11. cap. 7. est apum dum operantur cibus, qui sæpe invenitur in favorum inanitatibus sepositus, amari saporis vel æruginosi mellis genus.

XIV. Gummi Cerasorum, Matth.

XV. Gummi Ulmi, vide in notis nostris in Matth.

DE RESINIS.

Resina ῥητίνη lacryma seu liquor est pinguis ac oleaginosus, ex arbore sæpius sponte, interdum eâ vulneratâ defluens: qui sponte defluit αὐτόῤῥυτος & πηγματόῤῥυτος dicitur. Est autem ratione consistentiæ duplex: liquida quæ Græcis ὑγρά, h. e. humida seu fluxilis, ut Terebinthina: altera durior & siccior, quam φρυκτὴν, id est frictam seu tostam nominant, ut Colophonia recentiorum.

Resina humida.

I. Terebinthina vera.
Τερμινθίνη, Dioscoridi.
Gluten Albotin, Avicennæ.
Terebinthina vera ex Cypro adfertur, Lugd.
Terebinthina resina, Matth. Cord. hist.

Est liquor pinguis ex Terebinthi trunco & ramis defluens, quæ omnes resinas antecellit, Diosc. l. 1. c. 91. testimonio: quæ pro ratione loci magis commendatur, ut prima sit Chia, dein Lybica, tum Pontica: tandem Cypria, Syriaca, Judaica, Arabica. Hæc liquida destillat, dein paulatim arescit & sæpe cum Thure adfertur, & in templis cum eo suffimigatur, & ineptè Incensum, ipsum verò Thus, Olibanum appellant.

Probatur alba, pellucida & vitreo colore & in cæruleum vergente odorata & acris.
Et ut Diosc. l. 1. c. 91. & 92. resinas omnes antecellit Terebinthina, proxima huic lentiscina: dein pinea & abiegna: post hæc picea & strobylina. Verùm Terebinthina Veneta, ex novellis Abietibus colligitur.

II. Resina laricea.
Λαρικὴ & ῥητίνη λαρικίνη Dioscoridi.
Resina larigna, Matth. Cord. hist.
Terebinthina officinarum Germaniæ.

Hæc

Hæc ut Galenus 2.compos.med.secundum genera, 4.scribit, pro prima sæpe venditur (etiam nunc, non solùm illius locum, sed etiam cognomentum sibi vendicat, Matth. & Lugd. quoque monentibus) quæ illa humidior & acrior est.

Optima quæ purissima, odoratissima, aliquantum translucida, & quæ ab intincto digito contumaciter & æqualiter diffluit.

III. Resina lentiscina sive Mastiche: & Matt. Gluten Romanum Arabibus. (Lugd. Masticha seu Mastiche, hodie Mastix, Cord.hist. Ῥητίνη σχινίνη Dioscor. l.1.c.90. (resina lentiscina Plinio) cui & μαστίχη: ex lentisco effluit, & inter Gummi-resinas reponenda videtur. Et cap.92 Terebinthinæ proportione respondere scribit. Galenus verò 3. compos. med. secundum gen. 6. Terebinthinæ præfert. Idem 2. ad Glaucon. Ægyptiæ masticis meminit: nunc solos lentiscos in Chia, non autem in Gallia nec Italia (vel saltem exigua) licet similes sint, mastichen proferre, Bellonius asserit.

Mastiche etiam in Brasiliæ dumetis nascitur, Lerio, Ind.occid.part.3.c.12.

Probatur candida, splendens, odorata, & friabilis: quæ in Chio nata: deterior virescens & nigra bitumini similis Ægyptia, aut Pontica. Hæc thure & resina mista adulteratur.

Duplex est, propriè & impropriè dicta: propriè quæ ex lentisco effluit: quæ vel alba, vel viridis Diosc.vel ut Galenus, alia alba quę Chia: alia nigra Ægyptia: habetur & Cretensis, quæ flava: est & amara. Impropriè dicta est ea quæ ex spinosa planta emanat, Theoph. 6.hist.4.vel ut Plinius, ex humili spina quæ Chamæleon est Dioscoridis: hæc est Acanthice mastiche Theoph. Gaza spinalem vertit.

IV. Thus sive Olibanum officinarum.

Λίβανος Diosc. lib.1.c.81. sic dictum quibusdam, quod è monte Libano deferatur: vel potius à λίβω stillo: Thus verò, à θύω sacrifico.

Thus, Matth.Cord hist.Cæs.Lugd.

Lovan Arabibus } Garziæ & Linscot. part.4.
Conder Avicennæ } Ind.or.c.28.

Liquor est arboris Thuriferæ, quæ in Arabia thurifera cognominata, provenit Diosc.

Primas tenet masculum σταγονίας, natura rotundum, candidum: at Indicum subfulvum, & arte rotundum factum, quod ἄτομος aut σύνδικος. II. ὀροβίας ἀραβίας orobium, quod in Amelo nascitur, quod μανιακὸν vocant, minus est & fulvius. III. ἀμμίτης cognominatum, quod candidum & dum mollitur, mastiches more digitos cedit, Diosc.l.c. Ex his colligitur veteres aliud Arabicum, aliud Indicum fecisse, cum tamen in India non nasci Garzias affirmet.

Et nunc plures species habentur, etiam Cordo in sua historia monente, colore & magnitudine granorum tantum differentes: 1.est Indicum dictum, quod maximis & inæqualibus glebis constat, lividum nigricansque candicantibus aut flavis maculis varium. 2. mammosum, oblongis grumis mammarum forma compositum. 3. masculum, parvis, rotundis, candicantibus aut flavis grumis, interdum singulis, interdum geminis velut testiculis constans. 4. Orobæum, minimis grumulis, ervo æqualibus, odore masculo simile.

At hujus pollen & farina ex crebra in saccis concussione, Manna dicitur: nonnunquam & cortex adhærens adfertur.

At Theveto aliud candicans, nitidum, quod æstate: aliud rubescens & vilius, quod vere colligitur: Et ut Garzias, Frag.& Lug. quæ ex montanis fluit, laudatissima Melato, nobis mascula dicitur: quæ ex ijs quæ in planis, nigrum improbum, & cum aliarum arborum resinis permixtum, qua naves, ut nos pice oblinunt.

V. Resina Cupressi.

Κυπαρισσίνη ῥητίνη, è cupresso etiam resina liquida fluit, Diosc.l.1.c.92.Matth.Lugd.

VI. Resina Cedri sive Cedria.

Κεδρία Diosc. l.1.c.105.

Cedrus dat picem quæ Cedria vocatur, Plin. lib.24.cap.5.

Cedria sive Resina ex Cedro, Matth.Lugd.

VII. Myrrha.

Σμύρνα Diosc. Theoph. Gal.8.simpl.

Bola Indis, Garziæ & Linsc. par.4.Ind.or.c.28.

Myrrha, Matth. Cord. in Dioscor. qui in histor. quinque dicit genera, & sextum adulterinum.

Myrrha, Theveto, Garz. Frag Cæs. Lugd.

Myrrha & Opocalpasum, lacryma est ex unius arboris trunco manans, Guil.the.

Myrrha suo surculo spinoso hærens, Ad.Lugd.

Lacryma est (seu gummeus succus concretus) arboris nascentis in Arabia, Ægyptiacæ spinæ similis, quâ incisâ, in substratas tegetes destillat, pars verò circa caudicem concrescit, Diosc. l.1.c.77.quę & Theoph.9.hist.4.habet & scribit, Arborem esse minorem Thuris arbore & fruticosiorem,

cosiorem, caudice duro, contorto, cortice lævi: alijs, Thuris folium lautinum & læve: Myrrhę aculeatum non læve, Ulmeo simile, crispum extremo spina horridulum, Ilignei modo, &c. Alij, terebintho: Diodorus, lentisco æquat. Myrrhæ arborem spinosam, folijs Acaciæ, se vidisse testatur Bellonius.

Differentiæ: alia πεδιάσιμος, id est, campestris, quâ expressâ στακτὴ excipitur: Nam Stacte (quæ quibusdam Styrax liquida) ut habetur apud Dioscor. l.1. c.73. pinguitudo est recentis myrrhæ cum aqua pauca contusæ & organo expressæ, & ex qua unguentum factum.

Stacte nominatur: & Cord. hist. Stacte liquor ex Myrrha. Alijs tamen Stacte stillatitius ros est, qui ante corticem ferro solutum, sponte & sine plaga, sed veluti cutis poris hiantibus, quasi saliva quædam exudat. Alia γαβιρέα: primas tenet τρωγλοδυτική, à loco natali denominata, quæ subviridis, pellucida ac mordax: 2. tenuis, bdellij modo lentescens: 3. καυκαλὶς, nigra & retorrida: 4. demum ἐργάσιμον dicta, quæ aspectu gummi refert. Improbatur etiam quæ ἀμιναία nominatur: adulteratur gummi, Dioscor. l. c. Hanc esse Anijmum nigram Lusitanorum, Amatus vult. Ex Arabia & regione Alexim, quæ Æthiopia est, adfertur, Garzia authore.

Myrrha animinea, Dioscoridi.
Anime occidentale, Hermolao, Lugd.
Anijmum nigrum Lusitanorum, Amato.

Adversariorum authores fulvam, albescentem & viridem se vidisse testantur.

Eligenda friabilis, levis, undiquaque concolor, quæ confracta intrinsecus lineas candidas inter currentes habet, unguium speciem præ se ferentes ac læves, quæ minutis glebis, amara, odorata, & acris: at ponderosa & quæ picei coloris, innutilis est.

Myrrhæ Bœoticæ etiam Diosc. lib.1. cap.78. & Galenus meminêre, quæ ex arbore quadam in Bœotia nascente, è radice incisa stillat.

VIII. Styrax (sive Storax officinarum) quia striatim ex arbore extillat.

Στύραξ lacryma est arboris malo cotoneo similis, Diosc. l.1. c.79. & Plin. l.12. c.25. sive succus est gummeus resinosusq; Syriacæ cujusdam arboris concretus, nullus enim liquidus & fluxilis est, nam lacryma quæ extillat, mox in glebam densam, pinguem & resinosam, aliquot granis albicantem, suavissimè fragrantem, concrescit. Seplasiæ, Arabes secutæ, in liquidum & siccum distinguunt: liquidus est Myrtha Stacte: siccus Storax calamita officinarum.

Styrax, Matth. Cord. hist. Lugd.

De hac Plin. l.1. c.25. lacrymæ ex austero jucundiores, intus similitudo harundinis, succo prægnans: huc circa canis ortum advolant pennati vermiculi erodentes: ob id in scobe sordescit.

Dicitur calamita, quod in calamis è Pamphilia ferebatur: nam & cætera odorata olim arundinibus recondebantur, ne expirarent & vires amitterent, quod & de Dictamno Cretico Theophrast. 9. hist. 16. scriptum reliquit. Dioscoridi est καταβαλίτης, πισσελαιανὸς ἢ κιλικια: addit: inveniri & lacrymam gummi similem, translucidam, myrrrhæ æmulam, quæ perpauca. Et Plin. l.12. c.17. ex Syria (& albi: ex Cypro, Sydone, & Psydia) revehunt Styracem, acri odore, ejus vi foris abigentes suorum fastidium.

Præfertur flavus ac pinguis (ruffus & pinguiter lentus: deterior furfurosus, & cano situ obductus) resinosus, albicantibus grumis, qui dum mollitur, melleam humiditatem & odore perseverantem, ex se remittit.

Adulteratur arboris scobe, quæ vermiculorum erosione facta fuerit, & hunc Styracem ideo σκωληκίτην quasi vermiculatum cognominant, quod imperiti tanquam syncerum admittunt, Diosc. At Plinio, cedri resinâ, vel gummi, alias melle, aut amygdalis amaris adulteratur.

Ex Styracę assato fuligo quoq; colligitur: & in Syria unguentum Styracinum conficitur, Dios.

Styrax liquidus: & Cord. hist. Lugd.

Alij ex Styrace calamita, laricea resina, oleo & vino simul coctis conficiunt, & quod post menses aliquot tenuissimum & liquidum, Oleum Styracinum vocant ex decoctione quorundam surculorum in aqua fit: licet aliqui Styracem liquidam, è peculiari arbore à Styrace discrepante, manare velint: & sic Styracis liquidæ duæ species erunt. At Cæsalpino, qui ad nos adfertur, lariceæ resinæ est consistentiæ, cineraceus, odore altero vehementiore.

Storax rubra officinarum, est cortex de quo inter arbores.

IX. Liquidambar, Monard. Mexiocan. hist. Cæs. Lugd. & par. 9. Ind. oc. l.4. c.29. resina est liquida, quę ex India occidentali affertur: nam incisa arbore vastæ magnitudinis, quam Americi Ocosolt vocant, folijs hederæ, cortice crasso,

cinereo

cinereo, quo inciso aut excavato effluit, ut ex Monardi & histor. Mexiocanæ authore, Lugdunensis refert: ex hac recenti, oleum odoratius per se stillare ajunt: ex primi quoque, ut majorem quantitatem habeant, sed minus perfectum, quo chirothecas inficiunt: & cum Styracis odore sit ad Styracis genera referri posse, Cæsalpinus monet.

X. Bdellium.

βδέλλιον nonnullis μάδελκον, alij bolchum appellant, lacryma est arboris Sarracenicæ, Dioscor. l.1. c.80. & Plinio l. 12. c.9. vicina est Bactriana in qua Bdellium nominatiss. arbor nigra est, magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, naturaque. Alijs, ex arbore valde simili ei quæ Myrrham profert.

Duplex est: alterum quod probatur amarum, translucidum, taurino glutini simile, intus pingue & facilè mollescens, lignorum & sordium expers. Alterum sordidum ac nigrum, grandioribus glebis in offas convolutum, quod ex India adfertur, quod Adrobalon nuncupatur & omnium pessimum est.

Defertur & jam à Petra, siccum, resinosum, sublividum, Diosc. qui Sarracenicum, quod è Saraca felicis Arabiæ civitate devehitur, laudat; Galenus verò, Scythicum, Plinius, Bactrianum. Laudatur etiam quod in Media nascitur, Parthicum nominatum. Adulteratur gummi admixto Diosc. Sunt qui Anime, legitimum Bdellium esse putent, Clus. in Garz. monente.

Bdellium. Matth. Lac. Cord. hist. (qui sex species facit) Cæs. Frag. Lugd.

Bdellij fructum Cortusi Clusius ad notas in Garz. pingit: Lugd. vide inter Palmas.

XI. Belzoinum officinarum.

Benzoinum, Laserpitium non est, Matth.

Benzoum, benzoi & Asa dulcis, Cord. hist.

Ben Judæum, Ruellio: forte nominum vicinitate lapsus, Ben jaoy, id est, filium de Jaoa, ubi plurimum nascitur nominare debuit, Garzias.

Benivi, quod neq; Græcis, neq; Arabibus, neq; Judæis cognitum, Garz.

Belzoe vel Belzoim, vel Belzuinum vulgo, Lug.

Belzoi vulgo, lacryma ex Oriente, Cæsalp. qui Myrrham suspicatur.

Benevinum, Linscot. part. 4. Ind. Or. c.27.

Est Benivifera arbor vasta, folijs citri aliquantum minorib. parte aversa candicantibus, ex cujus ramis vulneratis gummi effluit, Garz. Cujus plura genera, præfertur Amygdaloides (hanc Myrrham Troglodyticam Dioscoridis, Amatus censet) quod ungues seu maculas candidas amygdalarum instar admistas habet, & in Seylan provenit: aliud genus nigrius in Samaria & Jaoa, quod vilius: 3. quoq; nigrum est, è novellis arboribus profluens, quod priore odoratius, & ab odore grato Benive de Bonias, quasi de floribus, vocant, Garz. Linscot. part. 4. Ind. Orient. cap. 27. Quare aliud album, aliud nigrum est, Eidem part. 2. Ind. Oriental. cap. 22. commisceri tamen solent, ut unà commodius vendantur.

XII. Copal, Monardi, Cæs. Lugd. & par. 9. Ind. Occid. l.4. c.29.

Copal aut Pancopal, Frag.

Resina candida, diacitro valde transparenti haud dissimilis, odorata, quæ ex Hispania nova adfertur.

Genera duo facit Gomara in hist. Mexiocana: alterum rugosum, molle, thuri simile Xolochcopalli vocatum: alterum præstantius Copal cahuiel, quod pleriq; Myrrham existimarunt, Clus. notis in Monard. Lugd.

Copal & Suchi copal, altera Styracis & thuris genera: part. 9. Ind. Occid.

XIII. Resina abiegna Indica, Monard. Lugdunens.

Ex arboribus spurijs, quæ neq; pinus, neque cupressi dici possunt, in quorum cacumine vesiculæ, quibus confractis, liquor guttatim stillat, quo ut Balsamo utuntur: ex novis Orbis continente adfertur.

XIV. Resina è Pinu & Picea liquida quoque manat, quæ ex Gallia & Hetrutia convehitur: dein è Colophone asportabatur, hinc κολοφωνία appellata, Diosc. l.1. cap 92. Sic etiam aliquando ex Populo profluit.

XV. Resina Carthaginensis, quæ à Carthagine novi orbis provincia mittitur, purissima, odorata, Terebinthinâ Venetâ multò præstantior, Monard. Lugd.

XVI. Resina Ambræ facie, Clus. exot. lib. 4. cap. 6.

XVII. Tacamahaca, resinæ genus ex nova Hispania, odore gravi Galbani, Monard. Frag. Lugdun. & part. 9. Ind. Occid. l.4. cap. 29. vide supra in Populo.

XVIII. Caranna, Monardi, Frag. & part. 9. Ind. Occident. l.4. c.29.

Caragna,

Caragna, Lugd.
Resina pinguis oleaginosa ex continentis parte interiore, colore & odore; sed graviore Tacamahaca.

Duplex est: nam præter illam, alia purior ex Carthagine crystalli modo limpida adfertur, quæ Caranna purior, Monard. Lugd.

XIX. Gummi Elemi officinarum.

Impropriè Gummi dicitur, cùm Resina sit, ut quæ flammam facilè concipiat, & oleaginosis diluatur: Diosc. l. 1. c. 141. monente: Oleæ Æthiopicæ lacryma, similis quodammodo Scammonio (ἐγκιρρὸς) fulva, ex parvis stillis conflata, mordax est.
Resina Eleini, aliquibus Gummi elemi, Cedri lacryma videtur, Cord. hist.
Gummi elemi officinarum, seu Oleæ Æthiopicæ lacryma, quæ in glebas concreta adfertur, quæ gustu iners, nec palatum ferit, Lugd.
Gummi elemi Æthiopicæ oleæ lacryma non est, Matth.

Similem ferè lacrymam, sed pauciorem, Oleæ & oleastri fundunt.

Resina sicca.

I. Colophonia officinarum.
Pix est quæ præ cæteris φρυκτὴ & aliquando συγκεχυμένη quasi confusa, nominatur, quod ex multis simul congestis in massam induruerit, quæ igne liquata & repurgata durior & siccior evadit.

Hæc duplex est, alia veterum, Diosc. l. 1. c. 92. κολοφωνία, quod ex Colophone olim advehebatur, & resina erat liquida, quam Cord. ejusdem arboris censet, à qua Elemnia resina profluit, Cedrus videlicet. Altera verò est recentiorum.
Colophonia Hispanica & Græca, Matth. Lugd.
Colophonia pix arida, quibusdam Pix Græca, Cord. hist.

II. Resina sicca, Græcis ξηρὰ dicta, quæ absq; ignis ope cito concrescit, φύσημα πίτυινον, quasi germinatio piceæ, Galeno nuncupatur: hæc resina est confusa ex Abietina, Strobylina, & Pityina. Nam ut Diosc. l. c. ex siccis resinis alia est strobilina, alia Abiegna, alia Pinea & Picea.

III. Strobilina στροβιλίνη Diosc. l. c. Gal. quam alij ex Pinu, alij ex Picea, alij ex Pineis nucibus, quas Strobilos vocant, profluere dicunt.

IV. Abietina ἐλατίνη Diosc. à quibusdam malè Colophonia dicta, quæ diu liquida permanet.
Lapides quoq; resinacei in India Occ. circa portum Tierra de Brea, tanta copia habentur, ut omnes totius mundi naves istis implere possis: hæc admodum bona pro navibus, nec ardore Solis liquescit, part. 8. Ind. Occid.

DE PICE.

Pix liquor est pinguis & resinosus ex accensa tæda profluens. Tæda autem, etsi de arbore quoq; dicatur, hic tamen pini arboris morbus intelligitur, ubi ea per senectutem nimiam pinguedine veluti strangulata est, quâ Tedâ accensâ, Pix ὑγρὰ effluit: hæc coctione purgata crassescit, siccior duriorq; reddita, ξηρὰ πίσσα sicca pix, & παλίμπισσα Diosc. l. c. quasi iterata & secundo cocta pix dicitur: & Matth. Lugd.

Ex tæda, picem nigram & Cedriam confici, Bellonius scribit.
Zopissa verò & Apochyma, nominatur pix à navibus maritimis derasa, Diosc. l. c.
Pix navalis, ab illa secundum aliquos distinguitur, eam significantes, quæ picandis navibus apta, & non ab ijs abrasa est.

Differt autem Pix à Resina, quod hæc sponte effluxerit, illa verò ignis beneficio educta, & est veluti Resina cocta: & ea quæ primo extillat, Pix liquida officinis, Pissełæon Dioscoridi, Cedria Plinio dicitur.
Pix sive Bitumen, resináve in Siruam non procul à Moluccis, quod ex Samatra advehitur, qua picandis navibus utuntur, aliqui falsò Anime esse credunt, Garz. cap. de Lacca.

Sic Americani, ex arbore Oxyacanthæ simili, igne resinam eliciunt, qua picis loco utuntur.

ABIES.

Abies, Græcis ἐλάτη Theophr. 1. hist. 7. procera est & longo caudice, cui cortex tunicis multiplex: 1. hist. 9. una tantum radice eaq; nervosa constat: 1. hist. 16. folia habet rara, eadem multifida & quasi serrata: 1. hist. 6. flos Cocci colore, &c. Plinio l. 16. c. 10. Abies è cunctis amplissima est, materies præcipua trabibus, nec Abieti forma alia quam Piceæ.

Genera Theoph. 3. hist. 10. est quædam mas, quædam fœmina. mari folia acutiora, magis pungentia ac magis flexa, quare aspectu crispior tota arbor videtur. Materia candidior in fœmina, mollior operiq́; facilior & toto caudice procerior est: mari magis varia, latior, durior, medulla plenior & aspectu minus pulchra: conus maris, paucos nucleos habet in priore tantum parte: fœmina conos nullos omnino, ut Macedones dixerunt. Plinio l. c. fœmina prolixior, materie mollior utiliorq́;. arbor rotundior, folio pinnata, densa ut imbres non transmittat, atque hilarior in totum: & lib. 16. cap. 24. folia insecta pectinum modo pungentia. Verùm Theoph. 4. hist. 7. marinam habet, quæ supra lapides patellarum modo adhæret, &c. Sic in insula Virginia Abietes magnæ & prææltæ ad malos navium reperiuntur.

I. Abies conis sursum spectantibus sive mas.
Abies, Dod. gal. Lac.
Abies legitima vel mas, Bellon. con.
Abies altera, Dod.
Abies Pilati, du Choul, Lugd.
II. Abies alba sive fœmina.
Abies, Brunf. Trag. Matth. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Thal. Cast. Lugd. Tab. Ger.
Abies fœmina, Ang.
Picea, Dod. ut:
Abies Plinij & fœmina Theophrasti, Clus. pan. & hist.

In hac Viscum, quod Stelin Plinius l. 16. c. 44. ex Theophr. 2. caus. 23. appellat, albis baccis præditum, Clusius observavit.

Inter cortices abietum novellarum, quæ tuberculis scatens, liquor præstantissimus, sed paucus, continetur, ita ut unumquodque tuberculum sæpè aliquot duntaxat guttas contineat, qui Italis lacryma dicitur: fortè apud Galenum 3. compos. medic. secundum genera, liquida Piceæ resina, quam Terebinthinæ loco institores vendebant: & hæc Abiegna lacryma sive resina liquida, in quibusdam Italiæ locis, Oleum Abiegnum nominatur: officinæ Terebinthinam Venetam vocant. Verùm ex gemmis quoque, more Populi, lacrymam fundit. Sic ex Abiete, veluti ex Pinu ac Picea resina etiam sicca & candida colligitur, quæ thus ementitur, ac pro eo à vulgo usurpatur.

TAXUS.

Taxus etiamsi resinam non fundat, inter resiniferas tamen, propter similitudinem quam cum folijs habet, relata est, quæ μίλος Theophrasto: σμῖλος Nicandro: Dioscoridi l. 4. c. 80. σμῖλαξ, quibusdam θύμαλον, Romanis τάξος arbor est similis Abieti & folijs & magnitudine. At Theoph. 3. hist. 6. perpetuo viret ex sylvestribus: 3. hist. 10. unius generis est, procera, auctu facilis, similisq́; Abieti, sed non tam alta & alis magis sinuata: folio quoque Abieti similis, sed pinguiore & molliore: quæ in Arcadia crescit, ligno nigro aut puniceo constat: quæ autem in Ida, flavo & Cedro simili, quare aliqui emptores decipiunt, pro Cedro vendentes, &c. in Macedonia fructum abundè profert rotundum, fabâ paulo majorem, rubrum, tactu mollem, &c. si ab aliquibus hominibus manditur, suavis est & innoxius. At Matthiolus apud Tridentinos perniciosum scribit: contrà Pena, ejus baccas à pueris in Anglia innoxiè esitari, refert. Plinio l. 16. c. 10. Similis his (scilicet Abieti & Piceæ) etiamnum aspectu est Taxus, minus virens gracilisq́; & tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera: mas noxio fructu: lethale quippe baccis in Hispania præterea venenum inest, &c. Sunt qui & Taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc Toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur.

Taxus, Matth. Ang. Dod. ut: Ges. hor. Lac. Tur. Lon. Adv. Lob. Cæs. Lugd. Cam. Thal. Portæ.
Milax arbor, Cord. in Diosc.
Smilax arbor, Cam.

DRACO ARBOR.

I. Draco arbor, Clus. hisp. & hist. Lob. Cast. Lugd.
Arbor Gadensis Posidonij forte apud Strabonē.
Draco, Tab.
Arbuscula Dragonalis, Frag.

Fructum ferre Cerasi magnitudine, Cadamustus, Thevetus & Clusius, & ex hoc alij scribūt: & Dragonal nomine fructum missum, Clusius in notis ad Monardem refert. Verùm Monardes scribit, si à fructu, pellis qua integitur auferatur, Dracunculi effigiem apparere (ut apud Monardem, Lugd. pingitur) à quo fructu procul dubio arbor denominata sit: Vide Fragosum. Hujus lacryma Sanguis draconis dicitur.

II. Prægrande folium, Adv. Lob. ico.
an Algæ similis grande folium, Cæs.

Folium arboris Draconis ex Indijs delatum, Lugd.
Folium palmæ filamentis & textura, Tab.
III. Draconi arbori affinis Americana.
Tacori in Kayua & Wiapack nascentia folia, Clus. exot. l. 2. c. 21.
Incolæ ex folijs maceratis & in tenuia stamina deductis, funes conficiunt.

P A L M A.

Arbor quæ φοῖνιξ Græcis, Latinis Palma dicitur, fructus verò δάκτυλοι ἢ φοίνικες, Græcis: Latinis Palmulæ & Dactyli: Arabibus, Tamar: at ut Dioscorides l. 1. c. 148. φοῖνιξ in Aegypto gignitur: (at in tota India non reperiri, Guiland. de pap. scribit) ex ea verò fructus in medio Autumni vigore colligitur, Arabiæ Myrobalano similis ac πῶμα dicitur, viridi colore, referens mali cydonij odorem: si verò integre maturuerit, φοινικοβάλανος fiet. Et in fine seq. cap. postquam de Palmis Thebaicis egit, Aegyptiacos nucleos, ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων, id est ex humilibus decerpi scribit. Idem cap. 150. involucrum fructus palmarum adhuc florentium, etiam Palmam ἐλάτην ἢ σπάθην (Palmitem Plinius) nominat: & fructus qui sub ea continetur, similiter elaten, quæ à nonnullis βόρασσος appellatur. Sic quod in trunci superna parte includitur, ἐγκέφαλον Theophrasto, Galeno (cui etiam κορυφὴ vertex 2. aliment.) & alijs Græcis dicitur: at Diosc. ἐγκάρδιον τοῦ φοίνικος, medulla trunci impropriè dicitur. Sanè Palmæ vitalis vis in vertice, ea contra pondus resurgit, & in ea uterque sexus maximè elucet, in cujus quoque folijs scriptitatum, ut Guiland. de pap. exposuit. Plinius l. 13. & medullam & cerebrum vocavit: Serapio verò Cefilionem.

Ex Theophrasto seqq. sufficiant (quæ pleraque & Plinius l. c.) Palma cortice scabro constat, 1. histor. 8. medullam omnino nullam habere videtur, 1. hist. 9. quæ ad longitudinem tantum apta augeri, 1. hist. 14. folia arundinacea habet, 1. hist. 6. semina protinus post tegmen ambientia subeunt, ut nuces & amygdalæ, sed cavitatem nullam habent, sed tota plena atque persolida sunt: tamen humor quoque quidam, calorque inest, 1. hist. 18. mas floret, fœmina minimè, sed protinus fructum promit, 1. hist. 22. & quodammodo cacumine gignit, 1. hist. 23. Verùm 4. hist. 7. Palmam pelagicam scribit esse caudice admodum brevi, virgis ferè rectis, quæ subtus exeunt, &c. folijs spinarum acanicarum, erecti tamen, nec circumflexi, &c.

Genera: Theophrasto 2. hist. 8. aliæ fructiferæ, aliæ steriles: illarum aliæ mares, aliæ fœminæ: sic in fructu differentia: alij nucleum habent, alij eo carent. quidam durum, nonnulli mollem: sic colore, alij candidi, alij nigri, alij flavi sunt: magnitudine, quidam rotundi, veluti mala; alij parvi, cicerum magnitudine. Et Plinio l. 13. c. 4. palmæ genera undequinquaginta sunt: at clarissimæ omnium quas Regias appellavêre: quia Regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone natæ: plura videantur ibidem: at quas in Caryotarum genere Nicolaos, in honorem Nicolai Peripatetici Philosophi, ab Augusto ita nominatas Athenæus voluit, harum & Aegineta meminit.

I. Palma major.
Palma, Trag. Matth. Dod. ut: Ang. Lac. Turn. Cord. in Diosc. Gesn. hort. Adv. Lob. Cæs. Cast. Acostæ, Lugd. Cam.
Palma sive Dachel, Alpino.
Palma major, Bellon. (quæ in Ægypto celsissima) Tab.
Palma Tamara, in insula S. Thomæ, Roëlsio in ep. ad Clus.
Palma dactylifera, Linscot. 4. part. Ind. orient. figur. 14.
Pingunt arborem, dein fructum cum floribus & Spatha.
Spatha, Ang.
Dactyli cum palma elate, Matth.
Palma elate, Cord. in Diosc. Lugd. Tab.
Palmarum fructus, & flores & elate, Dod.
Caryotę, Carotides, fructus palmę dactyli, Cast.
Palmarum fructus sive dactyli, Lob.
Fructus dactyli in Italia, Caryotæ verò Dioscoridi & Plinio, Cæs.
Palmarum excelsam sylvã, in Arabiæ deserto Rauvvolfius transivit, & tres species Dactylorum observavit: 1. quales ad nos adferuntur: 2. penitus rubros: 2. flavos, primis minores sed sapidiores, qui à Serapione Hayron nominantur.
Palmæ cerebrum sive medullam, ἐγκέφαλον Græci vocant, qua vescebantur, ut etiamnum in Alexandria & quidem cruda, cinaræ etenim saporem refert: solent Ægyptij rustici palmas abortivas requirere, quarum cacuminibus excisis, candidam medullam eximunt & venalem proponunt. Varia palmarum genera sunt, spinosum in Creta, differens à Cephaloni sive pumila Palma, Bellon.
II. Palma minor.

Χαμαιρ-

Χαμαιῤῥιφὶς, Theoph.2.hist.8.
Chamærops, Plinio l.12.c.4.
Palma humilis, Matth.Cæs.
Cefaglioni, Ang.
Palma minor, Gesn.hort.Tab.
Chamæriphes, Dod.Adv.Lugd.
Palmites, Lob.Garz.
Palma Chamærops Plinij, Lugd.

III. Palma humilis exotica.
Chamarriphe peregrina: & ejus fortè folium, Clus. exot.l.4 c.12.& 13.

IV. Palmæ sylv.in Cambaya similis, Garz.

V. Palma Americana fructu racemoso.
Palma Yuri dicta, Lerio in part.3.Ind.occid.

Palmarum in America quatuor aut quinque genera reperiuntur: inter quæ frequentissima ea, quam Gerau, alia quoque quam Yri vocant: hæc fructu est rotundo ad effigiem racemi, tanti ponderis, ut ægrè una manu sublevetur, sed nucleus tantùm Cerasi crassitudine edulis, &c. Lerius.

VI. Palma manicam Hippocraticam referens.
Palma saccifera, Clus.exot.l.1.c.2.

Ex insula maris Atlantici saccifera dicta, quia forma illi colo seu sacco, quale vinum aromatites percolare solent: in quibus nuces orbiculares durissimæ continebantur.

VII. Palma Americana spinosa.
Hairi Theveti, Lugd.
Ayri Brasilianis, Lerio in desc. Brasil. sive Am. part.3.

Ebenum esse multi existimant: quia lignum ferri modo in aqua sidit, ex quo Barbari enses & sagittas, qua ferreas loricas penetrare possunt, conficiunt: fructu est rotundo, pilæ lusoriæ magnitudine (cui nucleus ut nix albus, minimè tamen edulis inest, Lerio) simili facie, nomine Kayama Oviedus describit.

VIII. Palma vinifera Theveti, ex qua incisa succus effluit, qui vasis terreis excipitur, & in quotidianam potionem, quam Mignol appellant, in promontorio Æthiopum (nunc promontorium Viride nominatum) reponitur: quæ suavissimi gustus, quamvis ejusdem arboris fructus, qui parvi sunt dactyli, acerbi sint nec facile edi possint. Sic ex palma Cichorin similis succus elicitur, Lugd.

an Palma cum grandibus folijs, ut unum viro contra pluvias tegendo satis sit, quæ pertere-brata & tubulo immisso vinum copiosum, gustu Hispanico simile profundit, quod Vinum Palmitem Hollandi vocant: par.5.Ind.or.fig.2.

IX. Palma vinifera fructu ex arboris trunco spinoso.
Palmitas, cujus fructus pineæ nuci similes, Linsc. part.3. Ind. or. c.10. & part.4. fig.16. & part.5. fig.2.num.7.
Palmites arbores vinum exstillantes non secus ac arbores Cocos, part.4.Ind.or.
Palmites arbores ramis & frondibus carentes, fructu ex stipite Ananas non dissimili, grana plurima instar punicæ alicujus continente, par.6.Ind.or.c.38.

X. Arbor fructu nucis pineæ specie.
Melenken Theveti in Necumere maris Indici insula, Lugd.

Huc referri possunt
Palmæ aliæ, quarum fructus Cola dicitur, nuci pineæ majori similis, pulpa quadruplici, intus colore rubicundo castaneæ forma continens: Pigafet.desc.regni Congiani l.2.c.1.

XI. Palma humilis longis latisque folijs.
Palma, quam in Cypro crescere Theophr. 2. hist.8. scribit, quibusdam: quod Guil. in The. refutat, quia hujus fructus sapidus non sit, cum Musæ longè suavissimus sit.

Pala Plinio l.12.c.6. major alia pomo & suavitate præcellentior, quo sapientes Indorum vivunt: folium alas avium imitatur, longitudine trium cubitorum, latitudine duum, &c. arbori nomen Palæ, pomo Arienæ.
Musa, Maum & Amusa, Serapioni, Avicen. Indis, Quelli, & Guinensibus Bananas.
Musa, Matth.Dod.gal Bellon.Guil.Ad.Rauvv. Cæs. Cast. Frag. Tab. Lugd. Garz. cui & Ficus Martabanis.
Palmæ species pumila quæ Musas fert, Ges.hor.
Musa Serapionis, Lob.
Musa sive Ficus Indica, Acostæ, Lugd.app.
Poma paradysi, Lud. Romano, hujus enim arboris fructum Adamum comedisse volunt.
Dudaim in Biblijs: Phyximilon Æschylo: Margraita Græcis & Latinis: Muz & Gemez, Mauritanis: Ficus Pharaonis, Kafi: Melaponlanda, Indis orient. At Indis occid. Platanus: Abella, insulæ D. Thomæ inquilinis dicitur, teste Guil. in The.
Mauz, Alpino.
Mauze Theveti, Lugd.

Huc referri debet,
Paquouere Americanorum, Theveti.
Musa pacouere Lugd. qui figuram Theveti à priore diversam exhibet.

Hujus folijs gummi Elemni, aliquando & Sacchari panes involvuntur.

XII. Musæ affinis in regno Catay.
Photel, nonnullis Ficus Pharonis, Thevet. Lug.

XIII. Musæ affinis altera.
Banam, fructus in regno Congiano, forma & gustu Musæ Ægyptiacæ: par.1. Ind.or.l.2.c.1.

XIV. Palmam referens arbor farinifera.
Zagu, Ferd. Lopez.
Sagu, Pigafettæ, & ad Clus. cur. post.
Arbor vasta in regno Fanfur, Polo Veneto.
Arbor farinifera, Clus. exot. l.1. c.3. & 16. Lugd. & Claudio Dureto.

In Ternate insula Æquatori proxima provenit, cujus summum fastigium in caput orbiculatum instar Brassicæ capitatæ extuberat, in cujus meditullio farina, ex qua panes fiunt: sicut etiam apud Amboënses, & panes & alia cum lacte fercula conficiuntur.

Arborem quandam in insula Ternate detruncant, findunt, ligna fissa tamdiu tondunt, dum farina decidat, quam Sagge nominant, ex qua panes candidos quadrilateros conficiunt: part. 5. Ind. orient. At parte 8. panis Sagu Molucensium, ex radicibus arborum confectus dicitur. quare Lerius in descript. Brasiliæ, putat farinam non ex ligno attrito, sed ex radicibus Aypi & Maniot confici.

XV. Arbor exotica fructu dactylis simili.
Arbor tinctoria, Theveto, Lugd.

In regno Senege, arbor ex cujus nucleis oleum expressum cum aqua mixtum, pocula & pileos croceo colore tingunt.

XVI. Genus fructus palmulis simile, sed ut piper linguam exurens, Linsc. part.3. Ind. or.10.

XVII. Arbor folijs amplissimis fructu cucumeris forma.
Bonannas part.7. Ind.or. fig 4. & part.5. c.7.
Bannana: part.6. Ind.or. & part.8.
Folia tantæ magnitudinis, ut virum aliquem cooperire possint.

Huc referri potest

I. Ficus Indica fructu racemoso folio oblongo.
an Uva quam ex benedicta terra Moysi attulerunt?
Platanus, Oviedo: & part. 4. Amer. c.28.
Platanus Indica: part.9. Ind.occid.l.4.c.21.
Daracht, Moris ipsa arbor dicitur: Avicenna, Serapio, Rhasis meminêre, Paludanus notis in Linscot.
Ficus Indica, Linscot. 4. part. Ind.or.11. & fig.11.
Pacoaire frutex, (ad Musam Matthioli accedere censet) Lerio 3. part. Ind.occid.12.
Platanus sive Bonannas, part.9 Ind.occid.

At fructus dicitur

Bavanas, Patan, Prian, Quelli Indis, pacona Brasilianis, Linscot. l.c.
Paco, Lerio l c.
Pacona, part.3. Amer. ep.1. de Brasil.
Poma Paradysi, Brocardo ter. sanct descr.
Davanas fructus, part.2 Ind or.4.
Vannanas seu Ficus Indica, in Sumatra, part.4. Ind.or. c.4.
Arbor Vannanas: part.8. Ind occid.

Genera plura: 1. cæteris crassius, Figos Dorta, Fici aulici Lusitanis dicuntur: 2. minus Seneryn dictum: 3. Cadolyn: 4. ficus nobilissimi Chyncapoloyn nuncupantur, Linscot. l.c.

Folia hujus, quæ ulnam longa, tres Spithamas lata (lapathij aquatici sex pedes longa, duos lata, Lerio) in variam supellectilem Indis in Goa cedunt, quibus & Turcæ papyri loco utuntur Surculus sæpè 200. ficubus prægnans est, uvarum modo in se compressis: acini ex quibus dependent, sæpè in tantam molem grandescunt, ut à binis bajulis transversa pertica vix gestari queant: Toto anno fructifera est, & Indis commeatum quotidianum largitur: Linsc.

Ex folijs in insula Capul, supparum conficiunt, quo corporis partem inferiorem & pudenda tegunt: part.9. Ind.occid.

Aliæ Platani adhuc in India reperiuntur, exiles & candidi, quas in Hispaniola Dominicos vocant: alibi etiam crassiores, & rubentes proveniunt: Joseph. Acosta l.4. c.21.

II. Ficus Indica fructu racemoso altera.
an Ficus Indica circa Acesinum amnem nascentis, Theoph. 1. hist. 12. 4. hist. 5. & 2. caus. 14.
an Fructus arboris Guguey. Oviedo.
Arbor peregrina fructum similem ficui gerens, Clus. exot. l.1. c.11.

Huc referre oportet

Fructum exoticum tertium, Clus. l.2. c 19.

Palma nucem ferens.

I. Palma Indica coccifera angulosa.
Jausial Indi, id est, nux Indica, Avicennæ.

Nux

Nux Indica, Matth. Adv. Lob. Cæf. Caft. Lugd.
Nux Indica grandis, Cord. hift.
Palma in India nafcens, Theophr. Arnano, Straboni, Guil.
Coccus Indica, Lac. Frag. (ap.
Palma Indica Garziæ, quæ & Elephantis, Lug.
Nux Indica 1. & 2. Tab.
Palma nuces Indicas Coccos dictas ferens, Pigafettæ in defc. regni Congiani, five part. 1. Ind. orient. lib 2. cap. 1.
Palma Indica five Cocos, par. 9. Ind. occ. l. 4. c. 26.
Palma feu nucifera arbor Indica, quæ Arabibus Maro, Indis Tengamaran & Lanha: at nux, Arabibus Narel, Indis Tenga, Lufitanis Coquo, Linfc. part. 4. Ind. orient. c. 12. & fig. 11.
Palma Indica Coco vocant ut & fructum: part. 9. Ind. occid. additam.
Cocos five nux Indica: part. 8. Ind. occid.
Coques nuces, ex cujus corticibus, corbes parant: part. 9. Ind. occid. additam.
Palma Cocoichne, palma indica nucem Indicã ferens, quas Linfcottus rotundas pingit, cum ex Guinea triangulares advehantur, nifi fortè fucco plenæ rotundiores fint, Roëlfius in ep. ad Cl. ubi Linfcotti figura à Clufio reprehenditur.

Fructus Lufitanis Coco & Coquen dicitur, ob tria foraminum veftigia, quibus Cercopitheci caput repræfentant: & nucleus inclufus ficcatus, Copra nominatur, qui fructus & victum & amictum Indis fuppeditat, & omni tempore nuces fert, Linfc. l. c.

In Caryotarũ genere, quas Plinius Nicholaos appellat, aut quod Pateton vocat, effe volunt.

Liquorem colligunt ex nuce, quem Suram nominant: & Ambonenfes Vinum de palma: & quomodo vinum ex his fiat, oftenditur ad Cluf. cur. poft. Ex hoc fpiritum eliciunt, qui incolis Arack, alijs Fula, five Mype, id eft Vinum fublimatum dicitur: fed & alio modo diftillata Sura, Uraca fit. In fumma ex hac Palma, fructus, oleum, lac, mel & acetum colligunt: ex cortice ligneo pocula, ex paleaceis nucum integumentis, funes ad naves, foliorum denique quoque ufus exiftit.

Genera Cocos feu Palmæ Indicæ quatuor funt: 1. nucum jam dictarum, ex quibus Indi univerfi omnem fuum victum quærunt: 2. Lufitanis Artaquero: quæ Areccam fert: 3. dactylifera, Tamar: 4. Lantor dicta, ex quo Indi papyrum fuum quærunt: 4. part. Ind. or. c. 3.

II. Palma coccifera figura ovali. (Garz.
Coccus de Maldiva, Garz. Acoftæ, Frag. Cluf. ad an Nucum genus peculiare contra venena, in infula Melandyna, Linfc. part. 2 Ind. or. c. 15.

Fructus argento includuntur, ut & priores: aliquando prægrandes admodum, interdum exigui in littus ejecti reperiuntur.

III. Palma Javanenfis longifsimo folio.
Lantor, è Coquos feu Nucum Indicarum claffe, folia viri longitudine proferens, part. 4. Ind. or. c. 3. & 6. fig. 15.

Fructum fert pufillum Cerafi magnitudine, qui nucleum carros dictum continet: hanc Palmam aliqui primæ fœminam exiftimant.

IV. Palma coccifera ex Guinea.
Avellanæ Indicæ fpecies, Matth. Lugd.
Avellana Indica, Lob. Tab. (Garz.
Fructus 1. cum Cocco affinitatem habens, Cl. ad Palma Ady Roëlfio in epift. ad Cluf. qui an fit Palmæ Caryotides Diofc. & Galeni, dubitat.

Fructus Abariga incolis, Caryoces & Carcoffo Lufitanis, Citrij mali magnitudine, ex cujus pulpa oleum exprimunt, id edulijs mifcentes: ex germinibus fuccum colligunt, quo ut Vino inebriantur.

V. Palma coccifera Brafiliana.
Sabucaje pomo eft ambobus pugnis ampliore, forma calycis, in quo nuclei amygdalinis fimiles, etiam fapore, Lerio 3. part. Ind. occid. c. 12.

VI. Avellana angulofa villis obfita fi modo à priori diverfa fit.
Fructus peregrinus 3. cum priore magnam fimilitudinem habens, Cluf. exot. l. 2. c. 29. Lugdun. Tab. Ger. hujus nucleus pro
Fructu peregrino 5. proponitur à Cluf. Lug. Tab.

VII. Palma coccifera minor. (Ger.
Palmitas quarum aliquas fœmellas dicunt, quę vinum nullum proferunt, fed fructibus abundant, quorum nucleus juglandis magnitudine, cujus cortice aperto, tres in eo nuces, avellanis fimiles: part. 6. Ind. or. c. 12.

VIII. Palma cujus fructus Cuci.
Κυκιοφόρον inquit Theoph. 4. hift. 2. fimilis Palmæ, fimilitudinem in caule & folijs repræfentans: quæ cum aliquantulum increverit bifida fit, iterumque horum utrumque pari modo dividitur: virgas breves nec multas profert: fructum fert magnitudine qua manum impleat, rotundum & oblongum, colore flavicante, fucco dulcem & gratifsimum, non congeftum ut

Palmæ, ſed per ſingula diſcretum, nucleo magno vehementerque duro, &c.
Cuci Plinio l.13. c.9. qui eadem ferè quæ Theophraſt. habet.
Cuciophera, Matth. Cam. ep. Lugd. ap. Tab. Ger.
Cuciophoron, Ang.
an Nux Indica minor, Cuci Theophraſti, Cord. hiſtor.
Bdellij fructus Cortuſi, Cluſ. hiſt. Lugd.
Perſeæ, hunc fructum adpinxit, Lugd.
Cuci fructus, ſuo pulvino nudatus, Cluſ. hiſt.
Cuci fructus, Linſc. part.4. Ind. or. fig.18.

IX. Nuci Indicæ majori affinis fructus Braſilianus.
Fructus exoticus quintus binis foraminibus parte anteriore, Cluſ. exot. l.2. c.16.

X. Nucula Indica ex Guinea.
Nucula Indica. Adv. Lob. ico.
Nux altera, Cluſ. exot. l.2. c.26.
Nucula Indica ſecunda, ad Cluſ. cur. poſt.

Ex folijs liquor exprimitur, aut ea in aqua decoquuntur, eoque pro potu utuntur: at ex fructu panem ſuavem conficiunt.

XI. Palma cujus fructus ſeſsilis Fauſel dicitur.
Fauſel Serapioni: Filfel & Fufel, Avicennæ.
Avellana Indica, Matth. qui una tabella triplices fructus pingit, ut & Lugd. hic tamen & nucem ex Cluſio adpoſuit.
Fauſel, id eſt Avellana Indica, Cord. hiſt. Frag.
Fauſel ſive Areca, Garz.
Areca ſive Fauſel, Cluſ. in Garz. Lugd.
Avellana Indica cujus fructus Areca, Acoſtæ.
Areca palmæ ſpecies, Scalig. Vartomanno, cui fructus Coffol, & Lug. Romano Chofola, Lugd.
Areca, Caſt. Tabern. Ger. hi duo & arborem & fructum, tam hujus quàm ſequentis, una tabella proponunt. (Lob.
Fauſel cum ſuo involucro & eodem exutū, Adv.
Nuci Indicæ affinis fructus, Areca, Cæſ.
Palmæ Indicæ altera ſpecies, quæ Luſitanis Arequiero, quæ fructum Arecca ſeu Fauſel parit, Linſc. 4. part. Ind. or. c.5. & fig.11.
Arecca & Arrequa, Supary, Arabibus Fauſel fructus dicitur, Linſc. 4. part. Ind. or. c.16.

Genera tria: 1. latere uno preſsior, altero latior & major: 2. minus, nigricantius, durius, Checanyn dictum 3. à cujus maſticatione homo ac vino inebriatur, Linſc. l.c.

XII. Palma cujus fructus oblongus Fauſel ſimilis.
Avellanæ Indicæ genus oblongum, Cluſ. in Garz. Lob.
Nux oblonga quæ Fauſel cum ſuo involucro magnitudine æquat, Lugd. cui Avellana Indica 4. ordine in tabula.

XIII. Palma fructu nuce juglande minore & rotundiore.
Alia ſpecies Coquillo dicitur, in Chile fructu ſuaviore, part.9. Ind. occid. l.4. c.26.

XIV. Fructus exoticus Fauſel affinis.
Fructus exoticus 2. à Clutio, Cluſ. exot. l.2. c.23.

XV. Fructus Javanenſis quadrangulus cortice reticulato ſpadiceo.
Peregrinus fructus τετράγωνος prægrandis, alterius Palmæ fructus fortè, Cluſ. exot. l.2. c.5.

Hunc cum pluribus alijs à D. Hoofft Guilelmi, Amſtelrodamo accepi.

XVI. Nucis de Coulcul quæ gemini pugni magnitudine fit, quæ parvis granis eſui aptis, atque Avellanæ inſtar dulcibus plena ſit, meminit Bellonius obſ. l.1. c.ult.

XVII. Couroq, fructus Braſilianis, ex quo oleum exprimunt curandis vulneribus præſtantiſsimum: Lerius, vel 3. par. Ind. occid. 10.

Palma ſquamoſo fructu.

I. Palma conifera ex Guinea ſquamis ad pediculum converſis.
Palma pinus ſive conifera, Adv. Lob. ico.
Palmapinus ſylveſtris, Lugd.
Peregrinus fructus ſquammoſus, Cluſ. in auctar. ad exot.
Fruticis aut arboris exoticæ ramus cum fructibus ſquammoſis, Cluſ. cur. poſt.

Includitur nucleus durus, venoſus, qualis interdum pro inſigni aliquo lapide obtruditur.

II. Palma conifera ſquamis ſurſum cōverſis.
Fructus peregrinus abiegnæ nuci ſimilis, Cluſ. exot. lib.2. cap.3.

III. Palma conifera ſquamis à prioribus differens.
Palmapinus ſive conifera Penæ, Lugd.
Palmapinus, Caſt. app.
Palma conifera, Tab.

IV. Fructus ſquammoſus orbicularis major juglandis magnitudine.
Fructus peregrinus ſquamoſus tertius, Cluſ. exot. lib.2. cap.3.

V. Fructus ſquammoſus orbicularis minor, avellanæ magnitudine.
Fructus peregrinus ſquammoſus ſecundus, & fructus

fructus Cannę de Bengala creditur, Cl.ex.l.2.c.3.

VI. Fructus squammosus orbicularis sulcis rectis, obliquis & transversis.
Guayauæ fructus elegantissimus, Cl.ex.l.2.c.4.
Guanavanus, part.9.Ind.occid.c.28.

Variat fructu cordis effigie viridi: item orbiculari crocei coloris.

VII. Fructus squammosus pyriformis.
Fructus aspero cortice ex Baly insula, Clus. ex. lib.2. cap.4.

VIII. Palma fructu aculeato ex arboris trunco prodeunte.
Jaca, Garz. Acost. Frag. Lugd.
Jaca minor, Cast.
Jaceros in Calecut, Ludov. Romano.
Jaaca & Jaqua, Linsc.4.p. Ind.Or.c.6. & fig.16.

Fructus melonis magnitudine: quoddam genus adeo augetur, ut ab uno homine ægrè attolli queat: Duplex est, alter & præstantior Barca: alter Papa aut Girasol appellatur.

IX. Arbor fructu Ananas ex caudice emergente, nucleis turgente.
Arbor sine folijs seu ramis, in Insula minore S. Mariæ part.4. Ind. Or. c.6.

X. Arbor Indica fructu racemoso erinaceo.
Erinaceus Lusitanorum, Lins.p.4.Ind.Or.fig.16.
Fructus in Baly Insula pomi ferè magnitudine, aspera & spinosa cute tectus.

XI. Fructus cortice squammoso.
Fructus ex Bally pyri magnitudine, cortice instar piscis squammarum aspero, nucleo uno vel altero, Linsc.par.3.Ind. Or.39. & par.4.c.6.

Nuces exoticæ.

I. Nuculæ saponariæ non edules.
Arbores, quæ à precarijs sphærulis & à sapone cognomen acceperunt, folijs filicis, Oviedo histor. Ind. Lugd.
Sphærulæ saponariæ Oviedi, Monardi.
Fructus exoticus 16. Clus. ex.l.2. c.16.

In Hisp. fructu integro cum aqua pro sapone utuntur: ex ossiculis fiunt corollę ebenis similes

II. Nux vomica in Officinis.
Nuces vomicę Seplasijs, quas Methellas genuinas crediderunt, Matth.
Nux vomica communis, nec vomica est, nec metella, Ang.
Nux vomica, Cord. hist. (cui & canina) Cast. Lugd. Tabern.
Nux metella, Lac. vulgò & Fungus orient. Cæs.
Nux metella vera, Vomica officinarum, Lon.
Vomica officin. falsò Metella, Guil.
Tithymali myrsinitis fructus, Fuch. comp.
Nux vomica, fortè Cutschula, Rauvvolf.

Homini noxiam dicit Matth. innoxiam Milichius & Renodæus: potiones somniferas ex his se parasse, Brassavolus scribit.

III. Nux metel officinarum oculata.
Nux metel communis, Vomica non est, sed potius Metel verum, Ang.
Nux vomica, Lac. vera, Metella officinar. Lon.
Nux methel sive methela, Lugd.
Hippomanes Cratevæ quibusdam, Eid.
Fructus peregrinus sextus, Clus. exot.l.2.c.30. & in altera tabula, Lugd. Tab. & Ger.
Nucum genus gallis tum forma tum magnitudine simile, Ind Or. part.4. c.8.

IV. Cocculæ Officinarum.
Baccæ cotulæ Elephantinę Germanis pharmacop. Matth. epist.
Solani furiosi fructus, Cord. in Diosc.
Cuculi fructus Solani furiosi in Ægypto, Eid. h.
Coco de levanti, quidam fructum Tithymali paralij esse putant, Lac.
Grana orientis, Cornaro.
Nux vomica fortè, quæ officinis Galla orientalis, Cæs.
Cucculus Indicus, Cast.
Cocculæ orientales, Doam Sames in Halepo, Rauvvolf.
Coco orientalis, Frag.
Cocci orientales, Tab. Ger.
Baccæ orientales & piscatoriæ, Condroncho.

Hæ sæpe racematim pediculis hærentes, hederæ corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Pro pediculis nullum præstantius remedium inventum, Condronchus peculiari de his baccis tractatu scribit.

Quidam Solani manici, quidam Tithymalli, quidam Clematidis fructum opinantur.

V. Anacardium: fructus hic veteribus Græcis incognitus censetur, quem recentiores Græci ἀνακάρδιον, à cordis cumprimis resiccati, tum similitudine, tum colore nominarunt. Baladar Arabibus, ut Serapioni.
Anacardium, Matth. Lac. Cord hist. Lon. Cast. Garz. Acostæ, Frag. Lugd. Tab. Ger.
Anacardium, Arabibus Balado, Lusitanis Faba Malaccana, ex qua viridi Achar conficiunt, id est, sale & aceto maceratum condiunt, Linscot. part.4. Ind. Or. c.29.

Anacar-

Anacardus ſive Anacardium: Perſea forte Plinij Cæſ.

Variat: nam quod in Malavar, oblongiore porrecto collo eſt, eo quod in Sunda prodit.

VI. Anacardij alia ſpecies.

Acajon, Theveti, Lug. Lerio 3.par.Ind.occ.c.12.
Cajous Acoſtæ, Cluſ.ad Garz.Lugd.Ger.
Cajos, Linſc part.4.Ind.or.9.& fig.13.
Caſtaneæ quæ ex Indijs adferuntur: Rondil. cap. de memoria deperdita.
Anacardij aliud genus, quod Cajous, Frag.Tab.
Fructus peregrinus 7. Cluſ.ex.l.2.c.30.& in tab. altera, Lug.Tab.Ger.nux eſt Cajous immatura.

Fructu ovi anſerini forma, cujus extremo nux leporini renis figura (cujus nucleus ſuaviſſimus) adnaſcitur: ex fructu Canibales potionis genus conficiunt.

Arbores venenatæ.

I. Arbor fructu orbiculari venenato.
Penoabſou Theveti, Lugd.

Arbor in America portulacæ folijs, & in fructu quolibet nuces ſenæ amygdalis ſimiles, in ſingulis ſinguli nuclei, ad vulnera ſananda, ut & oleum ex ijs expreſſum, utile.

II. Arbor fructu pilæ magnitudine.
Arbor venenata 1.Theveti, Lugd.

Hujus ſucco Canibales ſagittas imbuunt.

III. Arbor ſucco venenato, radice eſculenta.
Arbor venenata alia, ex qua ſcarificata ſuccus mortifer emanat, radice tamen eſculenta, ex qua farinam, qua veſcuntur, faciunt, Thev.Lug.

IV. Arbor fructu venenato, radice venenorum antidoto.
Arbor Baxama, cujus & umbra & fructus ſuffocant: cum tamen radix in alijs regionibus, venenorum antidotus ſit, ut & fructus qui Rabaxit vocatur, Theveto, Lugd.

V. Arbor braſsicæ folio excelſiſsima Americana.
Uhebebaſou fructu pedis longitudine, quo apum examina nutriuntur, Theveto, Lugd.

HERBAE ET ARBORES admirandæ.

I. Planta ſanguineos ſudores excitans, in epiſt.ad Monard.

II. Herba mortem aut vitam in morbis prænuncians, Monard.Lugd.

III. Baharas in Judæa radix colore flammæ aſsimilis, circa veſperam veluti jubare fulgurans: quæ accedentem & evellere cupientem tam diu refugit, nec prius fugam ſiſti, quam urina muliebri, aut menſtruo ſanguine conſperſa fuerit, Joſeph.de bello Judaico.
cum Aglaophotide ſive Cynoſpaſto terreſtri Æliani: marmaritide Democriti: Cynocephalia & Oſiritide Apionis: moly, Homeri: & pœonia non Dioſcoridis, ſed Galeni, niſi fallor, convenit. Guil. pap.
Baaras aut Babras Joſephi, ex loco natali, Caſt.

IV. Frutex Tartaricus.
Agnus Scythica, Borametz, Sigiſ. Baroni ab Herberſtein in hiſt.Moſcovitica, Scalig.Lugd.
Borametz Tartarica, Claud. Dureto, qui eum pingit.

Ex ſemine Melonis magnitudine creſcit figura agni, quem omnibus partibus repræſentat & pro carnibus pilos gerit ſingulari cornu ſpecie, & radix ad umbilicum ſurrigitur.

V. Arbor venereos ſtimulos domans: in epiſt. ad Monard.

VI. Arbor folijs ambulantibus, Pigafettæ.
Arbor in inſula Cimbabon, Coſtæo, Guil.pap.
Arbor mira cujus frondes repunt, Scalig.
Arbor folijs virentibus & ambulantibus, Dureto, qui eam pingit.

In inſula Cimbabon, arbor folijs Mori multùm ſimilibus, parte utraq; binos pedes breves & acutos habens, quæ ubi tangũtur, diffugiunt.

VII. Arbor Malavarenſis folijs tactu ſe contrahentibus.
Arbor in provincia Pudefetan in Aſia, Nicolao Conti, Pogio Florentino, Cardano.
Arbor pudica, Scal. Dureto, qui arborem pingit.
Arbor verecunda in Pudefetania, Coſtæo.
Planta in Peru naſcens, cujus folia contactu ſiccantur, Franciſco Lopetz: quam tamen Acuan verum aliqui putant, Cluſio monente.
Herba pudica, Lugd.
an Arbor circa Memphim, Theophr. 4.hiſtor.3. naſcitur peculiaris quædam arbor circa Memphim, non folijs, vel ramis, vel tota forma peculiare quid ſortita, ſed eventu: facies enim ejus ſpinoſa, folium filicibus (pennis Plinius) non abſimile: ſed cum ramulos quiſpiam cõtigerit, folia veluti areſcentia & langueſcentia cõtrahi ajunt, deinde paulo poſt ad vitam redire. Idem fere Plinius l.13. c.10. Huic arbori affinis herba, quam l.10.ſ.2. ſub Herba viva propoſuimus.

II. Arbor aquam fundens.
Arbor perennes aquas è folijs exudãs, Benzoni in inſul.

In Insul. Canar. desc. vel Ind. Occid. par. 6. ubi & figura habetur.
Arbor mediocris magnitudinis in Insula Ferro cui similis in toto orbe non invenitur, Linsc. par. 3. Ind. Or. c. 5.
Arbor in Ferro Insula, quæ incolis Garoe: Hispanis Sancta: veteribus historicis Til vocatur, par. 8. Ind. Orient.
Vide & Cardanum 6. variet. rer. 22.
Ombrion sive Pluvialem Plinij & Solini, hanc Insulam suspicantur Plin. l. 6. c. 32. in Insula Ombrios vocata. arbores similes Ferulæ, ex quibus aqua exprimitur: ex nigris amara, ex candidioribus potui jucunda. Verum Benzo & Linscottus, arbori folia Juglandis, quanquam paulo majora & perpetuò viridia, tribuunt, quæ fructum habet in cortice glandis instar pendentem, cum nucleo suavissimo & valde aromatici gustus par. 8. Ind. Oriental.
In tota Insula nulla aqua reperitur, præter eam quæ ex illa arbore manat, quã perpetua ac densa nebula, ubi solis æstus non flagrat, circumdat.
IX. Abores quibus ædiculæ superstruuntur. Ceibas sive Cerbas arbor maxima in Ind. Occident. quam homines quatuordecim simul complecti nequeunt, Oviedo, Cardano, Francisco de Bello foresto.
Cerbas arbor in Nicaragua, quam quindecim complecti non possunt. Tantæ crassitiei, ut Indi ædiculas supra construant, Petrus Martyr: pingit Claudius Duretus: vide & part. 6. Ind. Occid. 61.
Ceyba arbor, Lerio de Bras. c. 12.
Ceyuas arbor grandis in India, ex quibus Indi suas Canoas fingunt & excavant, 9. par. Ind. Occident. l. 4. c. 30.
Ligno est fungoso ut Suberis: fructu lana referto & semine bombacis.
Quomodo Indi in arboribus domicilia habeant, duabus figuris exprimitur, in parte 6. Americæ. & istorum ædificiorum meminit etiam Petrus de Cieca part. 1. Chronicæ Peruanæ c. 12. & 27. & 29. quæ valde capacia esse scribit, ut plures etiam intregras familias capere possint.
X. Arbor in summo cacumine saltem frondes minimas parturiens, ex cujus trunco integro, Cafres suas exstruunt, Linsc p. 4. Ind. Or. fig. 21
XI. Licondo, arbor tantæ magnitudinis, ut sex viri brachijs expansis vix possint circundare, & tantæ magnitudinis, ut 200. viros cum armis & remis capere possint, ex cujus trunco cavato scaphas conficiunt in regno Congiano, part. 1. Ind. Orient. c. 4.
XII. Rattiar arbor, ex qua in Virginea lintres fabricant, 1. part Ind. Orient.
XIII. & XIV. Ygat, Yuvera, arbores in Brasilia quas integras decorticant, cortice illarum, ex quo scapham parant, quarum singulæ triginta armatos vehunt. nam cortex pollicaris crassitudinis, quatuor pedes latus, quadraginta longus: par. 3. Ind. Occid. l. 3. c. 25.
Sic ex arboris Yuire vocatæ cortice, tiliæ persimili, funes conficiunt: Lerius de Brasil. c. 14.
Lintres singuli, ex cortice arborum detracto constant, quos Ygat nominant, tantæ amplitudinis, ut singuli quinquaginta homines capiant: idem capit. 13.
XV. Gelsomoro arboris ab incolis dictæ cortex, in quibusdam Indiæ locis pecunia est: Pigafetta in desc. regni Congiani lib. 1. c. 4.
XVI. Pindo herbæ caules aut Palmarum ramos, ad januas ædium Brasiliani adponunt, Lerius des. Brasil. c. 13.

Arbores anatiferæ.

I. Arbor ex cujus ligni putredine vermes, & ex his Anates viventes & volantes generantur, Claud. Duretus arborem pingit.
Hector Boëtius in descr. Scotiæ in Insulis Hebridibus, Klaki avem nominant, in quibus vim procreandi potiùs, quàm arboribus inesse, &c. quæ citantur à Cardano l. 6. de Var. rerum, dubitatione prorsus digna dicens. Polydorus Virgilius pro fabula habet.
Olaus Magnus scribit, e lignis putridis fungos primùm enasci, ex his aves maritimas, quæ piscibus vivant. Idem confirmat Cornelius Scribonius in epit. hist. de gentibus Septentrion. Alexander ab Alexandro de diebus genialibus: Antonius Torquemada in suo Hexamero: Joh Baptista Porta in phytognom. Abraham Ortelius in suo theatro. Sic Syl. Giraldo in Ind. Hiberniæ, Bernacæ dicuntur, quæ anatibus palustribus similes, sed minores.
Bernacles, Ad. & Lob.
Britanniæ conchæ anatiferæ, Lob. belg.
Anatifera concha, Lon.
Ex surculis arborum conchæ anatiferæ, Lugd.
Conchæ anatiferæ ex arbore dependentes & trunco adhærentes, Aldrovand. de avibus & lib de testaceis.

Conchæ [illegible]iferæ, non sunt fructus terrestres, neque ex ijs anates oriuntur, sed Balani marinæ species, Colum.

In navigat. tertia Hollandorum per Norvegiam in Chinam Ann. 1596. sive in par. 3. Ind Or. hæc habentur: hoc loco Anserum rubentium ova magno numero collegimus: cujus generis anseres quodannis magna copia in Hollandia ad Wiringam capiuntur: qui quo loco sua ova excluderent, hactenus nemini adhuc compertum fuit, cum multi eosdem in Scotiæ arboribus nasci, frustra contenderint.

II. Arbor ex cujus fructibus in aquam delapsis anates prodeunt, Claud. Dureto, qui ejus figuram proponit.

Arborem in Scotia apud Orcades Insulas reperiri audio, cujus fructus avem Anatum formam habens, producunt, Æneas Sylvius in descript. Europæ.

Arbores in Scotia quarum fructus folijs involutus, si in aquam decidat, in avem transmutatur, quam avem arboream vocat, Seb. Munsterus in Cosmogr. Saxo Grammaticus etiam meminit.

Arborum quarundam fructus similes cono pini, si in mare decidant, in aves transeunt, quibus etiam in Quadragesima uti licet, Joh. Boterus in sua relat. De his etiam Pierius Valerianus in suis Hieroglyphicis, & Andreas Thevetus, in sua Cosmographia.

Fructus [illegible]raceis non dissimilis arboribus nascens, in tanta copia, ut folium vix cerni liceat: par. 8. Ind. Occid. descr. navig. 1. ipsius Drake.

In Guajana, Ostrea in arboribus, & non in terra crescunt, quod in India Occidentali & alijs locis frequentissimum est: quam arborem Thevetus in sua Gallia Antarctica [illegible] describit addita imagine peregrini cujusdam fructicis. Describitur etiam a Plinio l. 13. c. 25 par 8. Ind. Occ. [illegible]d. 1 1 hist. Ralegi.

III. Arbor cujus folia si deciderint super terram, in aves volantes [illegible] in [illegible] mutantur, Claudius Duretus [illegible]git.

Cornu plantabile.

Coronidis loco de Cornu plantabili quædam ex Hugonis Linschotani historia Indica quæ par. 4. Ind. Or. habetur, [illegible] hæc refert, in Goa Insula, ad hujus nominis civitatem, juxta murorum terminos, locus quidam di[illegible]tus est, quo omnis generis pecudes mactari [illegible]lent, in quo animalium cæsorum cornua pa[illegible] objecta jacent, non solum ceu nullius ap[illegible]dos usus, sed præcipuè hanc ob causam [illegible] objiciuntur, quod Indis haud exigua c[illegible]lia sit, si ei cornu ostendatur, ædibus vel [illegible]tur: ita ut cornu ostendenti, a magistratu pœna constituta sit. Hæc cornua, si illo loco aliquamdiu jacuerint, radices in terram de[illegible] medulla ejus in plurima quasi filamenta [illegible] protuberante, & hoc modo in solum se im[illegible]tente: radix brassicæ similis: sicut plures [illegible] manibus evulsi, duas tresve spithamas elongatas, id quod nullo uspiam terrarum angulo similiter fieri compertum est. Hujus causam veram & immotam qui scrutaretur [illegible]retur, nemo quod sciam, [illegible]nam & terra, in omni illo [illegible] valde saxosa & lapidosa est, &c.

SOLI DEO GLORIA.

CON-

CONCLUSIO.

Um ad hujus Operis in quo D E I *Opt. Max. admirandam sapientiam, clementiam ac bonitatem, in tot millibus* P L A N T A R U M *creandis velut digito solum demonstrare voluimus, finem pervenerimus. Tibi* D E U S, *qui solus immortalis es, tibi inquam,* T R I N U N I & U N I T R I N O *Hygiæ & Panaceæ Parenti, sit honor & gloria in sæcula, quod pro infinita tua misericordia, inexplicabili clementia, inexhausta bonitate (ut qui solus ipsa Bonitas & Sapientia es) mihi misero peccatori tua gratia adfuisti, tuoq. auxilio, ut ea quæ nunc supra quadraginta annos, in Plantarum historia adeò admiranda, suspicienda, vaga, arcanoq. imperscrutabili simul, in qua potentiam tuam, sapientiam & bonitatem declarasti, partim varijs & laboriosis peregrinationibus, partim diligenti Botanographorum lectione, partim optimorum virorum communicatione, observavi, & observata Veterum & Recentiorum lectione comprobari cognovi, in hunc Indicem conferre potuerim. Tibi æterne* D E U S, *qui me vita & beneficijs, toto vitæ meæ tempore adeò clementer affeceris, mihiq. tuâ curâ spiritum servas, sit laus in sæcula. Insuper devoto pectore & supplex rogo, ut porro & mentem & intellectum meum illumines, manum meam regas, ut ea quæ solum nomine in hoc opere attigi & quorum historiam in* T H E A T R O B O T A N I C O, *(cujus Operis hic solum Index est) fideliter tradere & absolvere possim, quò ea ad altissimi tui Nominis gloriam, ad humani generis utilitatem vergant, cùm sine Tuo auxilio à nobis nihil, at Tua ope omnia præstari possint. Largire quæso tuum S. Spiritum, ut miracula tua in Arborum & Herbarum creatione, explicare queam. Tuo enim jussu, ut cum Sancto tuo Propheta loquar, terra, tertio Creationis die* S T I R P E S *creavit, Herbas frugiferas, & Arbores fructiferas, quæ suo quæque in genere fructum ederent, & in quibus suum semen inesset in terris: tradidisti sexta die homini omnes Herbas, quæ sunt in omni terra solo frugiferæ, omnesq. arboreo fœtu præditas Arbores semen parientes, quibus ad alimoniam uteretur. Sic bestijs terrestribus omnibus, aërisq. volucribus, & quæcunque vitali spiritu animata in terris moventur, his omnem Herbarum viriditatem ad pastum dedisti. Quare o* S. T R I N I T A S *meo instituto clementer adesse digneris, quo opus, à multis annis inchoatum, ad felicem finem perducere queam: siquidem*

Nullius sit fœlix conatus, & utilis unquam,
Consilium si non detq; juvetq; Deus.

F I N I S.

ΤΥΧΗ ΚΑἸ ΠΌΝΩ.

APPENDIX.

ALIQUOT PLANTARUM DESCRIPTIONES ADPONERE LUBET:

Ad pag.75. post Allium Pyrenaicum ponatur.

ALLIUM sive Moly Virginianum: folijs est gramineis angustis, palmaribus, nervosis acuminatis, per margines nonnihil asperis, & cauliculos superantibus: cauliculis semipalmaribus, umbella ceu in Moly luteo insidet, quam flores plures purpurocærulei oblongis pediculis donati, ijq; trifolij insident: at umbellæ folia bina oblonga, ut in Allij sive Moly montani speciebus, sed latiora, subjiciuntur. Hoc Phalangij Virginiani nomine Lutetia ex horto Jo. Robini, D. Georgius Spörlinus Basileensis, Medicinæ candidatus, in hoc studio versatissimus, una cum alijs multis, Anno 1622. misit.

Ad pag.138. lin.21.

BOTRYS ambrosioides Mexiocana: radice est oblonga, fusca, capillaribus fibris cincta, intus candida: caule pedali, etiam altiore, sed cubitum non superante, eoq; subrubente quandoque, rotundo, striato, pilis levissimis & rarissimis asperis: folijs pallidè virentibus, Atriplicis sylvestris vulgaris forma similibus, oblongis, sinuatis, pediculis oblongis donatis & absque ordine caulem ambientibus: ad singulorum exortum, ramuli unciales, ut in Atriplice emergunt, pluribus velut capitulis alternatim [illegible], onusti, quibus singulis foliolum exiguum subjicitur, quibusq; apertis flosculi exigui [illegible], ut in Botry conspiciuntur, hisq; semen minutum copiosumq; succedit. Planta annua est, ex semine deciduo sese propagans. Et licet tota planta primo intuitu Atriplicem referat, ita ut Atriplex Mexiocana dici possit: atta[illegible] propter odorem gravem quidem, sed non ingratum, & saporem aromaticum ad Cuminum accedentem, & propter florum & seminum copiam, ad Botrym referre maluimus: hocq; primum [illegible] nomine [illegible] Mexiocani in horto Cl. D. [illegible] Plateri Anno 1619. crevit.

Ad pag.141. lin.34.

MILLEFOLIUM aquaticum cornutum [illegible]nus: hoc priore longè minus, quod pro [illegible] fibellas capillares tenuissimas habet: ex [illegible] cauliculi palmares, pilo tenuiores quos [illegible] plura, etiam quovis pilo tenuiora & bre[illegible] orbiculatim ambiunt, quæ simul [illegible] magnitudinem non æquant: ex quorum [illegible] pedicelli tenuissimi prodeunt: flores nec [illegible] observavimus. Hoc in fundo palud[illegible] M[illegible]elfeldensium D. Sporlinus, Anno 1621. rep[illegible]

Ad pag 184. inter Aconitum & Doronicum

DORONICUM Americanum lacin[illegible] folia habet atrovirentia nonnihil [illegible] & aspera, in quinas lacinias divisa, quaru[illegible] bet uncias quinq; vel sex longa, du[illegible] cumen definit & per margines pro[illegible] cisa est: quarum tamen media in summita[illegible] fida: caulis est rotundus, striatus, lævis, circa [illegible]jus summitatem folia ex rotundita[illegible] ta, non quidem laciniata, sed per margin[illegible]s profundius incisa. caulis sumo flos magnu[illegible]eus Doronici forma, folijs luteis oblongis discu[illegible] ambientibus, quare ad Doronicum retul[illegible]mus licet Aconiti Americani nomine Lutet[illegible]a D. Spörlinus mise[illegible]it, (ex horto Vespas. Rob[illegible] tanici Luteriani seduli, a quo multa n[illegible] ex[illegible]ctamus) & ad viri altitudinē assurgere [illegible]

Ad pag.242. lin.28.

LYSIMACHIA lutea corniculata: planta ramosa ad viri altitudinem assurgens f[illegible] Lysimachiam latifoliam purpureā [illegible] accedens. hæc ex radice oblo[illegible] lem crassitudinem superante, [illegible]pillata, caulis exsurgit initio rotund[illegible] medium, ob plurimos ramos an[illegible] nere[illegible]s, lævis, statim a radice in bre[illegible] majores ramos, hicque in al[illegible] brachiatus, qui rotundi, pauc[illegible]ssimis pil[illegible]

[illegible], hinc inde maculis parvis rubentibus aspergatur, ex quibus tanquam ex poris pilus prodit. Folia statim ad radicem plura, oblonga, palmum superantia, latitudine unciam vix excedentia, quæ crassa, pallide virentia, lævia, in [illegible] quorum inferiora quandoque laciniata, reliqua vero obscure sinuata, per quorum medium costa alba, ut in Lysimachia Chamænerion dicta, excurrit. ex alarum sinibus pediculus articulatus & rotundus prodit, cujus pars supra articulum triuncialis fistulosa, cui flos magnus, flavus, quadrifolius, extra folia [illegible]: qui cum primo florere incipit, quadrangulus est, quo aperto, verum Sole tantùm lucente, in ejus medio stilus conspicitur, qui viridis ad articulum usque descendit, & apicibus quatuor sulphurei coloris crucis in modum [illegible] natus est, quem stamina octo circumstant, quorum quatuor singulis folijs adposita, alia quatuor ipsis interjecta sunt: hisque singulis capitulum oblongum albicans insidet: ipsi vero flori, calycis in modum, folia quatuor oblonga, angusta, pallida subjiciuntur. Flos odoratus est, nonnihil ad Keiri, vel potius Lilij Asphodeli lutei odorem accedens, ultra diem non persistens; cum is qui sub vesperam aperitur, ad sequentis diei vesperam flaccescat, unde Ephemerum dici meretur. Flore, cum pedicello ad articulum delapso, altera pediculi pars sesquiuncialis, sensim ad uncias binas, etiam ternas oblongatur, & in siliquam sive corniculum abit, & propter semen copiosum, nigrum, parvum, quod continet intumescit: quod ubi maturuit, ipsa cornicula quæ utrinque ad caulis latera numerosa sunt, in quatuor partes dividuntur. Hujus semen, Lysimachiæ Virginianæ nomine anno 1619. Patavio accepimus, quod Vere satum, tota æstate & hyeme sine caule remansit: at sequenti anno, circa Veris finem caulescere, & Junio florere cœpit: nunc verò ex deciduo semine (annua enim planta est) autumno delabente, singulis annis in horto meo copiosè & usque in autumni finem florere. Matthioli Ephemerum esse suspicatus fuissem, sed cum nullas, nisi Dioscoridis, notas [illegible] nil pronunciare licet.

Ad pag. 2[illegible]8.

I[illegible]ERIUM angustifolium umbellatum [illegible] cauliculus est palmo minore, rotundo [illegible] angustissima, oblonga, nonnunquam [illegible] utrinque bina, ambiunt, in cujus summitate flores quasi in umbella dispositi, cærulei, parvi, oblongi, cavi, per ora in quinque crenas divisi. Hoc ex horto Patavino, ante plures annos D. Heyl, nunc Dantisci medicus, attulit.

Ad pag. 261.

VIRGA aurea Mexicana ex una radice caules plures, nonnihil tamen reclinati, assurgunt: circa quos folia palmaria, sesquiunciam lata, crassiuscula, splendentia, in summitate tamen multo breviora. ex foliorum alis ramuli prodeunt, quibus flores saturate lutei, sursum spectantes & unam tantum caulis partem occupantes, insident. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus collegit.

Ad pag. 299.

VITIS Virginiana: folijs est Vitalbæ nonnihil similibus, sed multo latioribus, rotundioribus & tenuioribus, viticulis suis alte scandens, & suis claviculis arbores comprehendens, cujus fructus corymbis hederaceis similes esse dicunt. Lutetiæ in horto Robini D. Spörlinus legit.

VITIS Canadensis nomine, ex eodem horto misit alterius fruticosæ plantę folia, tria in uno pediculo, instar foliorum Trifolij dispositis, pediculo longo glabro, folijs latis, crassis: quod si pediculis aculei additi forent, arboris Coral, quam Clusius in Append. historiæ suę rar. plantarum descripsit, pronunciarem.

Ad pag. 414. post lin. 37.

II. RHUS Virginianum: arbuscula est Rhoë vulgari major, folijs multo majoribus, acutioribus, mollioribus & viridioribus quorum quælibet pinna, uncias quinque & sex longa sunt, & sequentis quod ex Tupinambault habemus, longiora, latiora, profundius crenata & viridiora: folia verò superiora Jasmini albi folijs similia sunt: rami ex stipite pullulantes, tenella cervorum cornua, ex crasso medio erumpentia, referunt: similiter etiam hirsuti sunt, eundem colorem, eandem figuram habent. spicam, Rhoë vulgari multo majorem habet. Ex eodem loco habemus.

Ad pag. 444. b

PRUNO Sylvestri affinis Canadensis: Frutex est sesquicubitalis, caule lignoso, [illegible] rubente cortice vestito. in ramis [illegible] folia habet Rutæ Hypericoidi similia: flores, Pruni sylvestris floribus similes, sed multo mino-

minores, copiosos, candidos, pediculis oblongis uncialibus & capilli modo tenuibus, caliculis virentibus sustentati, insidentes; in quorum medio, filamenta plura exigua & tenuissima: Hos nullo fructu succedente, Lutetiæ in horto Robini decidit: qui Hypericum frutescens nominat, & è Canada allatum asserit.

Ad pag. 432.

Ricinus Americanus folio Staphisagriæ: hujus ramum habemus cubitalem ferè, lignosum, crassum, rufescentem & circa foliorum exortum hirsurum, quem folia pallidè virentia, pediculis oblongis & hirsutie asperis donata, ambiunt: folia inferiora, ad foliorum Ficus formam nonnihil accedunt, & in lacinias quinque divisa sunt: superiora verò, quæ Staphidis agriæ folijs similiora, in ternas lacinias secta sunt. omnia verò per circumferentiam crenis acutis exasperantur & nonnihil pubescunt, ita ut attactu mollia sint: caulis summitates in capitulos aliquot villosos dividitur, quibus flores quinquefolij, ex intensa purpura rubentes (ut figura pictor expressit) insident. Plura non licet, cùm solum ramum siccum, cum figura coloribus illustrata, Ricini Americ. folijs Ficus nomine anno 1621. Verona ab insigni Pharmacopœo & Botanico, D. Johanne Pona, una cum alijs elegantissimis acceperimus: & quotidie, ex Illustr. & Magnifici Dn. Nicolai Contareni Senatoris Veneti, instructissimo viridario, multa pulchra & exotica, ipsius opera, accipimus: pluraque quotidie ab ejusdem filio Francisco Pona, Philosopho & Medico apud Veronenses clarissimo expectamus, & non solùm plantas & semina; verum etiam Naturæ πανδοχέων Parentis sui, duplici Indice ab ipso complexum, veluti nuper ad nos perscripsit.

APPENDICIS FINIS.

LAVS
COGNITIONIS SIMPLICIUM.

Oribasius xv. Collectan. Cap. I.

Simplicium medicamentorum & facultatum quæ in eis insunt, cognitio ita necessaria est, ut sine ea nemo ritè medicari queat: ita enim magna nobis suppetit copia, & nos in qua, unq, tempore u opportunitate medicamenta facilè comperimus. Valet enim eadem notitia ad composita remedia conficienda: præterea verò ad eorum vires Universales inveniendas pertinet, & quod artis est apud omnes patefacit.

Aetius Tetrab. II. Sect. IV. Cap. LI.

Omnium simplicium pharmacorum vires nosse oportet eum qui aliquod compositum est facturus: qui enim eas noverit, etiam eis, quæ ab alys composita sunt, rectè utetur; maximè cùm inde[…]ute descripta fuerint.

Fernelius in sua medendi Methodo.

Simplicium cognitio, collectio, delectus, expurgatio, conservatio, præparatio, correctio & mistio [...] industria seorsim ad Pharmacopœos referuntur, ac pertinent: quorum tamen & Medicum imprimis gnarum, peritumq, esse oportet, siquidem apud artis ministros auctoritatem dignitatemq, suam retinere ac tueri velit, quos docere hæc ipsa debet.

ΜΟΝΩ
ΤΩ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΩ
ΘΕΩ
ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ
ΕΙΣ ΑΙΩΝΑ.

INDEX

INDEX.

Notandum ubi (a) habetur columnam primam, ubi (b) columnam secundam. ubi (a.b) utramq; ubi nec (a) nec (b) semper primam paginæ columnam denotare.

A[illegible]

B.

Catta-

H.

I.

M.

Q.

R.

Seri-

F I N I S.

E R R A T A.

Pagina 2. lin.3. Thab, lege Tab. p.8. l.37. SORGHINUM. p.12. b. l.36. altera. p.17. l.7. Plutarcho. p.19. b. l.9. Acorum. p.22. a. l.14. Tragus, sive Olyra. p.23. b. l.23. hist.7. p.25. a. l.39. Triticum. p.36. l.28. Actuarius. p.37. a. l. 25. Costæus. p. 46. a. l. 39. Gallacia. p.48. b. l.1. eriophorus. p.71. b. l. 9. lutei. p.78. a. l.18. punctatum. p.93. b. l.22. Rapunculus. p.106. a. l.4. Crateva. p.113. l.29. LAPATIIUM. p.114. a. l.3. lapathum. p.119. l.4. aureum. p.146. a. l.42. notat. p.150. l.1. staphylino. p.169. b. l.42. quia. p.191. l.6. Coronopo. p.193. a. l. 45. primæ. p.216. b. l.18. serratæ. p.218. b. l.1. conferta. p.220. l.33. Πόλιον. p.222. b. l.45. hirei. p.237. b. l.28. legimus. p.251. a. l. 41. deleatur. p.288. a. l. 23. Κεἰθμον. p.295. a. l.5. Orobanche. p.305. b. l. 26. huic. p.306. l.4. Chamæclema. p.330. a. l. 25. corduta. p.334. b. l.10. saxatilis. p.344. l.37. legumen. p. 369. l. 5. pungat. p.372. b. l.24. salignus. p.395. l.38. in earne. p.421. b. l.17. radices. p. 431. l. ultim. gracilium, gravidarumque. p. 446. l. 13. cœpere. p. 473. l. 14. vinearum. pag. 489. l.42. Orminium. Hujus. Hæc sunt, Lector benevole, sphalmata, quæ sensum turbare potuissent. Leviora facile condonabis.

CASPARI BAVHINI
VIRI CLARISS.

ΠΡΟΔΡΟΜΟϹ

Theatri Botanici

IN QVO

PLANTÆ SVPRA SEXCENTÆ
ab ipſo primum deſcriptæ
cum plurimis figuris
proponuntur.

Editio altera emendatior.

BASILEÆ

IMPENSIS IOANNIS REGIS,
A. C. cIɔ Iɔc Lxxi.

AD MEDICINÆ STVDIOSOS.

DIGNA ſane eſt, CANDIDE Lector, Galeni 1. de Antidotis 5. ſententia, quæ ab omnibus Medicis perpendatur. Medicus ait omnium STIRPIUM, ſi fieri poſſit, peritiam habeat, conſulo, ſin minus, plurium ſaltem quibus frequenter utimur. Nam qui ſtudio Medico operam dare in animo habet, nil in artis operibus laude digni præſtabit, ſi HERBARUM cognitione deſtituatur: tam enim medico neceſſaria ὡς οὐχ οἷόν τε εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς, ut Oribaſius ſcribit: ſiquidem partem Medicinæ potiſſimam ſemper complexa ſit: Homeri Scholiaſtæ ἡ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν: ſeu ut Seneca, Medicina quondam paucarum herbarum ſcientia fuit. Et apud Plutarchum Tryphon aſſerit, Chironem & Cadmum Agenoridem, qui duo primi Medicinam exercuiſſe credebantur, ægros ſuos ſolis herbis & radicibus ſanaſſe. Sic cum Eurypylus apud Homerum ab Alexandro ſagitta ſauciatus fuiſſet, vulnus ejus Patroclus ita curavit.

αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
Χερσὶ διατρίψας ὀδυνήφατον.

Hæc & ſimilia mecum perpendens, nunc ab annis quadraginta quatuor, ſtudium Botanicum, ea qua fieri potuit diligentia excolui, nullis laboribus, nullis ſumptibus parcens, ne quidem moleſtas peregrinationes intermittens, quo & plantarum cognitionem, quantum fieri humanitus licet, ſolidam mihi compararem: eaſdem colligerem & collectas aſſervarem, & cum authorum deſcriptionibus conferrem: unde factum, ut domi meæ in horto meo ſicco ſupra quatuor millia Plantarum demonſtrare poſſim, quod quam plurimi & Doctores & Studioſi diverſarum nationum teſtari poterunt, ut qui eas ſingulas, à me ipſis demonſtratas, uti frequenter ſoleo, viderint. Et ad hujus fidam cognitionem Authores etiam conſulēdi fuere, quare omnes quotquot hactenus habere potui, qui de herbis ſcripſere, ut & Florilegia, mihi comparavi. Atqui a non omnis fert omnia tellus, infinitis literis ad clariſſimos viros datis, ut alibi plenius, ſuppellectilem meam Herbariam auxi, & ex ipſorum literis non pauca ad rem facientia cognovi. Quare ne talentum à Domino mihi concreditum defoderem, ſed Spartam quam nactus ſum exornarem, ante annos viginti quatuor, in juvenum gratiam Phytopinacis partem primam propoſuimus, in quo plantas ſparſim ab authoribus deſcriptas, certa methodo propoſuimus, & quidem ſupra bis mille & circiter quingentas: cujus libri exemplaria cum fuerint vendita & diſtracta, proxime ſi DEUS volet, Pinacem Theatri noſtri Botanici, qui loco Phytopinacis erit, dabimus, una cum ſynonymiis herbarum ſupra quinq; millium, convenienti methodo diſpoſitarũ, quo eo Studioſi in Herbationibus uti poſſint. Sic & Matthiolum emaculatum cum ſynonymiis & multarum novarum Plantarum auctario, ante annos viginti duos dedimus: & ante

ante annos novendecim in historiam Lugduni suppresso nomine editam, animadversiones scripsimus: & ante septennium Tabernæmontanus, plurimis & plantis & medicamentis additis locupletior redditus, excusus fuit. Nunc vero PRODROMUM THEATRI nostri BOTANICI damus, in quo supra sexcentæ plantæ à me primum descriptæ, exhibentur: & licet earum aliquæ apud C. Clusium, & nobiliss. Fabium Columnam Lyncæum, & perpaucæ in horto Eystadiensi reperiantur, nostris tamen adjecimus, quia eas in supra dictis libris, antequam horum scripta prodirent, descripsimus. Figuras quas sculpi curavimus, tot quot ad manus fuere jam absolutæ adjecimus, sperantes futurum, ut & reliquæ THEATRO addendæ, sculpantur. Hoc labore nostro, juvandi studio instituto, utere, donec Theatrum nostrum Botanicum accipias. Nam cum & Johannis Bauhini Illust. Ducis Wirtembergici Archiatri, fratris mei pie defuncti, opus præclarum sub prælo sit: & etiamnum Romæ, historia plantarum Mexiocanarum cum figuris excudatur, & ad medium absoluta sit, ut ex literis clariss. Fabii Columnæ cognovi, hæc opera expectare animus est, quo, si DEus volet, in Theatro nostro, & uno volumine omnes omnium plantarum, à quibuscunque authoribus propositarum descriptiones, & quidem methodice, omnibusque supervacuis recisis, tibi, Candide Lector, exhibere valeamus, sicque perfectum opus accipias.

His interim in rem tuam utere, authori fave, & si potes plantarum transmissione juvato: & si quæ minus recte proposita animadverteris, pro humanitate tua moneto: monitus non solum gratias habebo, sed etiam lubens, quod hominis ingenui, & fatebor & sententiam mutabo. Nam ut recte Galenus, χαλεπὸν ἄνθρωπον ὄντα, μηδὲν ἁμαρτάνειν, ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίνοντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα. Nunc nomina eorum à quibus plantas accepimus subjiciamus, cum ingenuum deceat, per quos profecerit, fateri, quod hactenus fecimus, & porro, si DEus volet, facturi sumus. Vive & vale. Basileæ Idibus Martji, M DC XX.

NOMI-

NOMINA EORUM QUORUM OPERA in prodromo adjuti fuimus.

ACLutius Medicus Amſtrodamenſis.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchuſianus.
Caſpar Weckerlinus, p.m. Argentinenſis Medicus.
Caſpar Bartolinus, Haffniæ Medic. Profeſſor.
David Vaſmarus, p.m. Lubecenſis Medicus.
Daniel Lotitzius, Paterniacenſis Medicus.
Everhardus Vorſtius, Profeſ. Lugd. Batavorum.
Fabius Columna Lyncæus.
Fridericus Meyer, p.m.
Ferrandes Imperatus, Pharmacopæus Neapolitanus
Georgius Rumbaum, Medicus Vratislavienſis.
Henricus Heyl, Medicus Dantiſcanus
Honorius Belli, Medicus in Creta.
Iacobus Alinus, Medicus Hamburgenſis.
Iacobus Antonius Cortuſus, p.m. Patricius Patavinus & horti præfectus.
Iacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Iacobus Zvingerus, p.m. Medicus Baſileenſis.
Iacobus Hagenbachius, Baſil. Medic. Studioſus.
Ioachimus Burſerus, Medicus Annæbergenſis.
Ioannes Bauhinus, p.m. Wirtembergenſis Archiater.
Ioannes Fleiſſerus, Vratislau. D. qui in Virginia objit.
Ioannes Francus, Senior Medicus Camicenſis.
Ioannes Henricus Cherlerus, p.m. Medicus Baſileenſis.
Ioannes Neudorffer, Medicus Norimbergenſis.
Ioannes Pona, Pharmacopæus Veronenſis.
Ioannes Rudolphus Saltzman, Poliater & Profeſſor Medicinæ Argentinæ.
Ioannes Sigfridus, Medicinæ Profeſſor Helmſtadij.
Laurentzius Roſenau, Pharmacopæus Lineburgenſis.
Laurentius Scholtzius Senior, p.m. Medicus Vratislau.
Leonhardus Doldius, p.m. Medicus Norimbergenſis.
Ludovicus Furer, Senator Northuſanus.
Ludovicus Iungermannus, Profeſſor Gieſſanus.
Matthias de Lobel, p.m. Botanographus Angliæ.
Matthias Liſterus, Medicus Londinenſis.
Nicolaus Agerius, Phyſices Profeſſor Argentinæ.
Nicolaus Contarenus, Patritius Venetus.
Olaus Worm, Profeſſor Haffniæ.
Paſchalis Gallus, Pictavienſis Medicus.
Philippus Stephanus Sprengerus, p.m. Pharmacopæus Heidelbergenſis.
Samuel Sattler, Ducis Brunſvic. Medicus.

THEA-

THEATRI BOTANICI CASPARI BAVHINI BASILIENSIS ARCHIATRI *PRODROMVS.*

*PLANTARVM universalem historiam, in THEATRO, Deo clementer vitam viresque largiente, propositu*ro*, hoc vero in libro, solum Plantarum à me descriptarum, historiam expressuro, eandemque methodum, quam in Theatro, observaturo, à GRAMINIBVS auspicari lubet.*

LIBER PRIMVS.

DE GRAMINIBVS.

CAPVT I.

GRAMINIS differentias ducentas in THEATRO nostro, si Deo placuerit, proponemus, in præsens vero eas graminis species, quas à cæteris Botanicis prætermissas censemus, breviter describere est animus; & id perspicue & sine omni verborum lenocinio: tu DEVS cœptis clementer, quod supplex peto, aspira.

I. GRAMEN caninum vineale: radice est alba, tenui, repente, geniculis distincta, ex quibus fibræ capillares in terram defiguntur: culmos habet tenues, læves, geniculatos, in terram reclinatos: ex quorum geniculis singulis, folium, duas, tresve uncias plerumque longum, angustum, atrovirens prodit: culmorum summo panicula brevis, parumq; expansa, ex parvis glumis composita, insidet. Apud nos in vinearum viis, solo aliquantulum duriore, circa æstatis initium reperitur.

II. GRAMEN caninum supinum paniculatum dulce: ex radice oblonga, capillata, & nigra, folia pauca, lævia, viridia, angusta, unciarum trium vel quatuor longa, prodeunt; inter quæ calamus tenuis, internodiis distinctus, foliis paucis oblongis cinctus: parte inferiore supinus, mox palmum longus, erigitur, & paniculam tenuem, albam, glumis exiguis donatam, sustinet: agris Londinensibus udis gaudet, unde D. Lobelius, Graminis dulcis nomine misit.

Gramen caninum maritimum asperum.

Gramen caninum maritimum spicatum.

III. GRAMEN caninum maritimum asperum, radicem habet ex multis fibris oblongis, albis, capillaribus compositam, ex qua ramuli plures dodrantales, in terram primum reflexi prodeūt, calamis rotundis rufescentibus donati, quos folia quasi in fasciculo juncta, brevia, dura, veluti in aculeum fastigiata, in circuitu leviter hirsuta, serræ instar minutissime exasperata, cingūt: spicæ, folliculo primum inclusæ, angustæ, ceu ex lappulis elegantissimis, exiguis, asperis & echinatis compositæ. In littore Veneto, maritimis quoq; circa Anconam, & Monspessuli reperitur. Lobel. adversariorum parte altera in catalogo graminum, gramen caninum medicatum marinum spica echinata C.Bauhini (sed sine descriptione) vocat, quia hoc nomine in Phytopinace nostro ante annos 24. brevissime descripsimus.

IV. GRAMEN caninum, maritimum spicatum, ex radicibus tenuibus, lignosis, levissime capillatis, viticelli plures repentes, rotundi, læves, pedales, cubito etiam longiores, frequenter geniculati, unde ramuli plures, foliolis arundinaceis brevibus & angustis cincti, prodeunt, quorum superioribus spica triuncialis, ex cinereo nigricans insidet. Ad littus maris, non longe Monspelio, D.Salzmannus legit & communicavit.

V. GRAMEN murorum radice repente, ex radice nigricante repente & capillacea, culmi plures, pedales, incurvi, tenues, geniculati, folijs paucis, brevibus & angustis cincti, prodeunt: quorum summitati panicula albicans, sesquiuncialis, ex minimis glumis contexta, insidet. Hoc in muris fossarum interiorum urbis nostræ provenit.

VI. GRA-

Gramen nodoſum ſpica parva.

Gramen nodoſum avenacea panicula.

VI. Gramen nodoſum ſpica parva: radice eſt parva, nodoſa, albicante, fibris paucis & brevibus donata, cui ceu alter nodulus oblongus inſidet, qui in calamum cubito altiorem, lævem, internodijs aliquot diſtinctum abit, folio ad quemlibet nodum uno, anguſto, uncias quatuor vel ſex longo: in ſummitate ſpica unica vix uncialis, mollis, typhini graminis forma. In dumetis udis circa Befordiam (urbe diei itinere Baſilea diſtante) provenit, ubi D. Ioannes Bauhinus frater meus p.m. collegit & tranſmiſit.

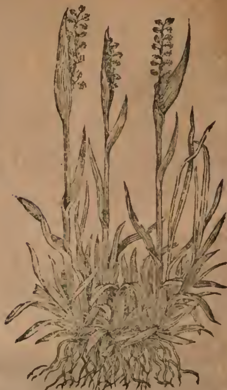
Graminis nodoſi avenacea panicula deſcriptionem hic præterimus, cum ab aliis propoſita fuerit; ſolùm figuram novam, cum à nullo perfecte fuerit delineata, addere placuit.

Gramen bulbosum aquaticum.

Gramen tremulum minus panicula parva.

VII. Gramen bulbosum aquaticum: Bulbum unicum habet, elegantem, cum recens est, maculis luteis striatum, carne alba, nullius odoris nec saporis, in ima parte quasi candulam habens, ex quo pediculus duarum unciarum exurgit: cujus summo radix manifeste fibrosa ad foliorum exortum conspicitur: folia aliquot habet latiuscula, palmaria, striata: an calamum ac florem proferat ignoramus, cum tale à D. Vasmaro anno 1592. Lubecæ acceperimus: scribit se in ripa fluminis Tranæ invenisse fluctibus forte projectum, quod absque dubio sub aquis nascatur, foliorum contemplatione id docente: imbecilliora enim esse, quam ut sine fulciente aqua sese sustinere possit: quod in Phytopin. etiam monuimus.

VIII. Gramen bulbosum ex Alepo: Radice est bulbosa, cortice reticulato obvoluta, cui fibræ parvæ capillares subjiciuntur: culmos duos tresve striatos, sesquispithamæ altitudinis habet, foliis plurimis, oblongis, gramineis cinctos: spica, hordeo marino similis, culmo insidet, quam foliis, vesicæ instar, parte inferna cingit, eamque superat. Hoc siccum apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus.

IX. Gramen tremulum minus panicula parva. Radicibus rufescentibus huc illuc repentibus, nititur, unde culmi palmares duo vel tres, geniculo uno vel altero distincti, foliis gramineis virentibus & glabris, angustis, acuminatis, quorum unum jubam vesicæ in modum obvolvit, & suo acumine vel superat, vel saltem adæquat, quæ multis laminulis squamatis, lenticulæ similibus, rotundis, spadicei sæpe coloris, filo tenuissimo adpensis, constat: ex quibus flosculi tenues, ex flavo pallentes, in vere emicant. In pratis nostris montosis & ericetis provenit, & vulgo Hasenbrod/id est, leporinus panis, dicitur.

Gramen tremulum maximum.

Gramen pratense paniculatum molle.

GRAMINIS tremuli maximi, cujus Cæsalpinus sub Phalaride altera, & Clusius in Cur. post. sub gramine Amourettes majore meminit, Figuram à nemine propositam adponere placuit.

GRAMEN pratense paniculatum molle; cùm nomine graminis lanati in historia Lugdunensi propositum sit; solum Figuram veram spectandam exhibemus.

X. GRAMEN pratense paniculatum majus angustiore folio: ex radice capillacea, rufescente, folia capillacea, quædam brevia, quædam palmum superantia prodeunt: inter quæ culmi tenues, geniculati, cubitum superantes, uno alterove folio brevi cincti, in quorum summo panicula leviter expansa, unciarum quatuor longa, quæ ratione loci, strigosior vel lætior: In pratis & dumetis ad ripam Wiesæ fluminis apud nos reperitur.

Huic simile ad ripam prædictam invenitur, potissimum radicum capillarium, ut & caulium numero, paniculis & in iis glumis longioribus varians.

Gramen panicula multiplici.

Gramen arvenſe panicula criſpa.

XI. Gramen panicula multiplici: ex radice multis cirris villoſis albicantibus compoſita, culmi plurimi, palmares, læves, geniculati & recurvi, foliis gramineis, oblongis, anguſtis veſtiti, exurgunt, quibus panicula triuncialis anguſta varie diviſa, per maturitatem rigida & ſpadicea, inſidet. Monſpeſſuli provenit; majus & minus reperitur, & gramen minus duriuſculum vocatur.

Gramen arvenſe panicula criſpa, cujus figura appoſita, pro gramine à Matthiolo, gramine Xerampelino à Lobelio, gramine bulboſo Dalechampij in hiſtoria Lugd, deſcribitur, figura non fœliciter expreſſa.

XII. Gramen montanum panicula ſpadicea delicatiore: Radice eſt alba, brevi capillacea, culmis ternis, quaternis, geniculatis, pedalibus, uno alterove folio cinctis, quæ etiam ad radicem brevia & pauca ſunt: in culmorum ſummo panicula triuncialis, ſpadicei coloris, ex locuſtis minimis compoſita.

Hoc tamen variat magnitudine, cum & caule ſeſquicubitali & ſpica ſemipalmari inveniatur: provenit locis ſaxoſis, majus quidem in monte Crentzacho: minus vero in monte Waſſerfall dicto.

XIII. Gra-

Gramen paniculatum odoratum.

XIII. Gramen paniculatum odoratum: Radicibus candidis, geniculatis serpit: culmo est bicubitali geniculis paucis distincto, folijs angustis, longissimis, paniculam superantibus, in acumen fastigiatis, suavem odorem spirantibus: cujus culmo panicula parva, leviterque sparsa, à pictore non rite expressa, insidet. Apud Borussos provenit, & à Regiomontanis gramen Mariæ dicitur, quod in fasciculos collectum, propter odoris fragrantiam, vestibus adjiciunt, ut D. Vasmarus, qui plantam transmisit, perscripsit.

XIV. Gramen sylvaticum paniculatum altissimum: ex radice repente fibrosa, calami duorum triumve cubitorum exurgunt, qui paniculas parvas sustinent; foliis est latis, cyperi æmulis. Hoc in sylvis circa montem Belgardum provenit, ex quo rustici chlamides pastorales, & torques equis aratra vehentibus conficiunt.

XV. Gramen palustre panicula speciosa. Hoc ad bicubitalem altitudinē exurgit, calamo satis crasso: foliis est paucis pedalibus latiusculis, per marginem asperiusculis, quorum aliqua tubuli instar, calamum media ex parte ambiunt: panicula est jubata sesquipalmari, ex elegantissimis, parvis & subrotundis laminellis composita. In humidis circa Patavium legimus: & in Hassiæ stagnis reperiri intelleximus.

XVI. Gramen palustre paniculatum minus. Ex radice crassa fibris albicantibus, durioribus donata, calamus rotundus, striatus, cubitum superans exurgit, quem folia pallide virentia, latiuscula pedalia, subaspera investiunt: panicula palmaris est, rara, ex locustis albicantibus, aristis oblongis armatis, composita. Hoc in dumetis humidis circa montem Crentzasensem provenit: at in udis Michelfeldensibus altius exurgit.

XVII. Gramen maritimum fluitans cornutum. Ex radice exili capillata, culmus tenuissimus, geniculatus, cubito longior producitur: ex quolibet geniculo, folia juncea, communiter bina, culmum basi lata, instar vesicæ, ambientia, in latus sparguntur, indeque cauliculus unus aut alter educitur, & tandem in capitulum membraneum finit, quod in foliola bina, terna, rarius quaterna, angustissima, in latus reflexa, & cornūta definit. Tota planta, stagnis Monspeliensibus mari finitimis, innatat.

Gramen criſtatum.

XVIII. Gramen ſpica criſtata lævi, vel gramen criſtatum. Radicum capillamentis plurimis oblongis albicantibus abundat, quæ in unum veluti ceſpitem coëuntia deorſum repunt: culmis eſt pluribus ſequicubitalibus, geniculis paucis donatis: foliis brevibus anguſtis, & circa caulem paucis, uncias quatuor vel quinque longis: ſpicam habet tenuem oblongam, pallidè virentem, quæ galli criſtas plurimas, vel ſemen capitis gallinacei dictæ plantæ refert, cujus nomine criſtatum in Phytopinace appellare placuit: quod nomen & D. Lobelius in Adver. parte alt. probavit, gramen criſtatum Caſp. Bauhini nominans. Provenit in prato infra patibulum, aliquando ad mœnia Baſilienſia.

Idem, ſed ſpica elegantiore & denſiore, in monte Waſſerfall & Monſpeſſuli obſervavimus: ſimile ei ex Anglia D. Lobelius, multis annis poſt, miſit.

XIX. Gramen ſpica criſtata ſubhirſutum. Hoc à priore differt, radicum capillamentis ruſeſcentibus, culmis tenuioribus, parte inferiore levi lanugine aſperſis & humilioribus: foliis longioribus: ſpica candicante, minus compacta, nec ita eleganter criſtam exprimente: quod in dumetis circa Cliben copioſe provenit.

XX. Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum. Hoc à gramine caryophyllato pratenſi differt foliis, quæ anguſtiſſima; cauliculis, qui in hoc tenuiſſimi, plures & longiores: & loco, cum hoc ſolum in montoſis, Majo menſe florens, proveniat.

XXI. Gramen ſylvaticum anguſtifolium ſpica alba. Ex radice rufa, transverſa, fibræ capillares deſcendunt, & folia plura, capillacea, palmaria, etiam breviora, rarius longiora exurgunt, una cum culmis tenuiſſimis, ipſis foliis plerumque brevioribus, quibus ſpica ut plurimum ſimplex, candida, exiguis ariſtis donata, unciam vix ſuperans, inſidet: quod in ſylvis humidis Huningenſium reperitur.

Gramen ſpicatum folio aſpero.

Gramen caryophyllatum montanũ ſpica varia.

GRAMEN ſpicatum folio aſpero, in hiſtoria Lugdunenſi, nomine graminis ſpicati Dalechampij proponitur, cujus figuram perfectam adponere placuit.

XXII. GRAMEN caryophyllatum nemoroſum ſpica multiplici. Radice eſt ex fibris capillaceis rufeſcentibus compoſita, ex qua, tanquam ex ceſpite, folia ſemipalmaria, etiam breviora, Vetonicæ caryophyllatæ ſimilia, prodeunt: inter quæ culmi quam plurimi capillacei, nudi, folia aliquando ſuperantes, ſpicas multas breviſſimas & rufeſcentes ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in umbroſis & humidis ad Birſam & Wieſam reperitur. Huic non multum diſſimile, ſed radice magis geniculata, in via Riehana ad ſepes ad ſiniſtram reperitur.

XXIII. GRAMEN caryophyllatum montanum ſpica varia: Radicibus eſt parvis, fibroſis, oblongis, nigricantibus, ex quibus inſtar ceſpitis folia, aliquando palmum longa, anguſta, ut in gramine ſpicato caryophyllatæ foliis prodeunt: inter quæ culmi plures, tenues, foliis nudi, in ſummitate ſpicam modo divulſam, modo compactam ſuſtinentes. In noſtræ urbi vicinis collibus reperitur.

XXIV. GRAMEN ſpicatum foliis & ſpicis hirſutis mollibus. Radice eſt arundinacea tranſverſim repente, paucis fibris capillata, ex qua culmi molles cubitum ſuperantes, foliis oblongis, anguſtis, ſpicas ſuperantibus, & molli lanugine aſperſis, quaſi per tubulos tranſeuntes, exurgunt: quorum ſummo ſpica anguſta, uncias duas longa, mollis, modo ſimplex, modo gemina, rarius triplex, alternatim diſpoſita, inſidet. Hoc in arenoſis ad Birſam reperitur.

Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima.

Gramen alopecuroides, ſpica aſpera.

XXV. Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima. Ex radice parva, nodoſa, cui fibræ exiguæ & plurimæ adnatæ, culmus exurgit rectus, ſeſquicubitalis, internodiis rarioribus diſtinctus, qui in ſpicam rectam, teretem, palmarem, vireſcentem, in maturitate albicantem, tactu mollem, definit, utriculis ariſtas oblongiuſculas & copioſas exhibentibus. Inter fruteta circa Gœppingam Ducatus Wittembergici primum, dein non longe Baſilea, in ſepibus agrorum inter Michelfelden & Huningen, & in ſaliceris Michelfeldæ legimus.

XXVI. Gramen phalaroides minus, ſive Hiſpanicum: hoc foliis eſt oblongis, anguſtis, viridibus, quorum unum vel alterum, culmos cubitales, tenues, tubi inſtar cingit: in culmorum ſummo ſpica Phalaridi ſimilis, ſed anguſtior, uncias tres longa, inſidet: nec radicem, nec ſemen vidimus: & nomine Phalaroidis alterius Hiſpaniæ, D. Gillenius, tranſmiſit.

XXVII. Gramen phalaroides ſpica molli, ſive Germanicum: culmo eſt cubitali, prioris craſſiore, uno alterove geniculo diſtincto: folio uno vel altero, eoque brevi, culmum ambiente, cujus ſummo, ſpica biuncialis, prioris anguſtior, cinericei coloris, ſplendens & mollis inſidet. Hoc Ulmenſes, apud quos provenit, à colore, Onocordon appellare intelleximus.

Gramen alopecuroides, ſpica aſpera, nomine Graminis echinati apud Lugdunenſem deſcribitur, quare ſolum figuram meliorem addere voluimus.

XXXIII. Gramen tomentoſum alpinum & minus. Ex radice parva inutili, calamus raro dodrantem ſuperans, foliis duobus tribusve veſtitus exurgit, cujus ſummitati pappus ſubrotun-

rotundus insidet. Provenit in Helvetia, in D. Bernhardi monte minore ad lacum: ex Rhoetia D.Burserus attulit.

XXIX. Gramen sparteum Basiliense, sive capillaceo folio majus. Ex radice fibrosa, culmi plures exurgunt, qui statim in folia capilli instar angustissima, in acumen molle fastigiata, palmum, sæpe pedem altiora, absumuntur; nec paniculam, nec spicam observavimus. Tota planta insigniter viret, & ex multis plantis simul junctis cespes constituitur: in paludibus Michelfeldæ provenit: uti mihi anno præterito M. Hagenbachius, una cum aliis Graminibus plurimis, ostendit.

XXX. Gramen sparteum Hollandicum, sive capillaceo folio minus. Hoc pro radice fibellas tenuissimas albas habet: folia copiosa, capillacea, pallida, trium quatuorve unciarum, inter quæ culmi tenuissimi, palmo altiores, uno alterove internodio donati & pene nudi: efferuntur, qui paniculam pallidam divulsam sustinent, & communiter plures cespitem constituunt. Nomine Sparti Hollandici ex sylpa Hagana D. Weckerlinus misit.

XXXI. Gramen sparteum Monspeliacum capillaceo folio minimum: Radicem habet ex fibris albis, oblongis, capillaceis compositam: folia capillacea, uncialia: culmos tenuissimos, nudos, trium quatuorve unciarum: paniculas parvas ex locustis minimis compositas & per maturitatem rufescentes: quod Monspessuli in agris æstivo tempore reperitur.

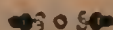
XXXII. Gramen sparteum setas equinas referens. Hoc album est, & ex radice alba setarum instar folia cubitorum quatuor longa producit, quæ forma, & tenuitate, & robore, caudam equinam, ejusque setas referunt: ex quibus Iavæ insulæ incolæ, tapetia texunt. Cujus forte mentio fit in C.Clusij curis posterioribus, sub Herba, Sparto Hispanico non absimili.

Sic ex Insula Virginea, arboris cujusdam cortex candidissimus, in pili tenuitatem divisus adfertur, è quo incolæ pannos texunt: hunc corticem à D.Gillenio, Gramen vero à D.Saltzmanno accepimus.

XXXIII. Gramen sparteum variegatum: hoc foliis est quatuor vel quinque unciarum, rotundis, variegatis, quorum alternatim pars una viret, altera rubet: quod primo vere in Franckenhusiis montibus copiose reperiri, D.Iungermannus anno 1602. scripsit, & colorem cultura mutare monuit, spartiq; nomine, solum folia, misit.

XXXIV. Gramen foliolis junceis brevibus majus, radice nigra. Ex radice capillata, nigra, folia juncea, rarius duas tresve uncias superantia, prodeunt: inter quæ culmus tenuissimus, pedalis, lævis, cujus summo glumi minimi, quémadmodum in gramine exili duriore, alternatim dispositi sunt: ad mœnia urbis nostræ legimus.

XXXV. Gramen palustre junceum racemoso semine: foliis est paucis junceis, culmo cubitali, ex cujus summitate, inter bina foliola, veluti racemus parvus propendet: in aquosis circa Francofurtum ad Oderam D. Fleisserus collegit, & anno 1605. communicavit.

Gramen junceum folio articulato aquaticum.

Gramen junceum folio articulato cum utriculis.

Gramen junceum folio articulato aquaticum: etsi pro aquatico altero à Lobelio, aquatico à Tabernæmontano pingatur; verum cum foliorum articuli non exprimantur, novam pro Theatro nostro sculptam, addere visum fuit: & cum post fœnisecium, caulis palmatis exurgat, cui raro capitula corymbacea insident, sed utriculi unciales paleacei, in capillamenta fisci, modo virides, modo purpurascentes, idcirco figura exprimi curavimus.

Gramen montanum junceum capite squamoso.

XXXVI. Gramen montanum junceum capite squamoso: Radice est parva, fibrosa, circa quam folia bina, ternave semipalmaria: culmus junceus, lævis, enodis & nudus, pedem superans: cujus summo capitulum instar Phalaridis squamosum in apicem desinens, ex albo leviter rufescens, insidet, cui utrinque foliolum rigidum subjicitur; quorum longius, unciam superans, deorsum vergit, alterum quod triplo brevius, recta effertur. In Baldi montis summitatibus legimus.

XXXVII. Gramen junceum minimo capitulo squamoso: Radiculæ capillares sunt, folia pauca capillacea, unciarum fere duarum, inter quæ culmi unciarum quatuor vel quinque exurgunt, in quorum fere summo capitulum unicum minutissimum squamosum rufescens, cui culmi apex supereminet. In aquosis circa Altorffium Noricorum, unde D. Doldius misit: & Francofurti ad Oderam, provenit.

XXXXIII. Gramen junceum minimum alterum: à priore differt potissimum capitulis, quæ & summo cauliculo insident, & squamosa non sunt: in fossis Patavinis, aqua defluxa, reperitur.

XXXIX. Gramen junceum minimum maritimum. Tota planta dodrantem non superat, cespiti similis, ex cujus singulis radiculis, singuli cauliculi exurgunt, foliolis capillaceis paucis cincti, qui exiguis utriculis donantur: hoc in Zeelandiæ maritimis ad oppidum Gous, D. Gillenius collegit & transmisit.

XL. Gramen cyperoides latifolium spica spadiceo viridi majus: Radice est oblonga multiplici, rufa, mire capillata, caulibus triangulis, cubito minoribus: foliis arundinaceis, pedalibus, & quam in vulgari angustioribus: spicis ternis, quaternis, rarius quinis, alternatim succedentibus, angustis, trium quatuorve unciarum longis, coloris spadiceo-viridis, quarum primę semper folium oblongum angustissimum subjicitur. Hoc in humidis ad Sellam novam Monspessuli primum vidimus: dein ex Lusatia, à D. Franco Graminis Spravvaldensis nomine accepimus.

XLI. Gramen cyperoides angustifolium spica spadiceo-viridi minus: Radice est breviore, lignosiore, parum fibrosa, & rufa: caule triangulo, pedali: foliis angustis, duris, semipalmaribus, in acutiem desinentibus: spicis aliquot angustissimis, oblongis, spadiceo-viridibus, alternatim dispositis, & pediculis longis capillaceis insidentibus, quod Aprili mense circa Birsam reperitur. Aliquando tamen altius exurgit.

XLII. Gramen cyperoides spica pendula longiore & angustiore. Caule est cubitali, anguloso, striato, foliis oblongis, angustis, basi oblonga, caulem instar tubi vestientibus, ex quo veluti tubo, spicæ singulæ, uncias quatuor vel sex longæ, angustæ, prodeunt & propendent; ipsum vero folium cuilibet spicę subjectum, oblongum est. Hoc locis humidis circa Thermas Apponenses Patavinorum crescit.

XLIII. Gramen cyperoides spicis minoribus minusq; compactis. Ex radice fibrosa, lignosa tamen, folia prodeunt angusta, graminea passum longa, inter quæ caulis sesquicubitalis, tri-

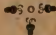
quetrus, subasper, & magna ex parte nudus exurgit: in cujus summo, spica parva divulsa, & quasi aculeata consistit, quæ semina oblonga, subnigra, in aculeatum cuspidem desinentia, continet.

Hujus tres differentias notavimus: 1. est latioribus & longioribus foliis, spicis majoribus, & ad rivulum molendinarium urbis nostræ trans Rhenum reperitur. 2. à priore rarioribus & minoribus spicis differt, & in via Riehana ad sepes crescit. 3. foliis est angustioribus, brevioribus, spicis inter duas priores mediis, quod Patavii locis humidis anno 1578. collegimus, & cum D. Guilandino ostendissemus, Ischæmon Plinii censuit, quod non probamus: idem sed per omnia minus anno 1579. Monspessuli in humidis invenimus, quod gramen cyperoides nominabant.

XLIV. Gramen arundinaceum plumosum album. Radice & foliis est arundinaceis, & in arundinis altitudinem excrescit: caule angulosso albo, paniculam arundinaceam, ramosam, palmarem, albam, mollem, splendentem, instar serici albi sustinet. Non longe Monspelio, circa Perault & Magolanam reperitur.

XLV. Gramen nemorosum paniculis albis capillaceo folio: cespitis instar gramen hoc existit, quod ex radicibus capillaceis, folia copiosa, viridia, pilis tenuissimis similia, pedem longa, emittit: inter quæ culmi tenues geniculati, cubitales, aliquando sesquicubitales, pene nudi, in paniculam rariorem albicantem, palmo minorem, ex glumis parvis aristis donatis compositam, abeunt: in Querceto non longe Michelfelda copiose provenit.

XLVI. Gramen holosteum alpinum minimum: Tota plantula uncias tres non superat, foliis capillaceis uncialibus, cujus culmis capitula paleacea insident, copiose in Helvetia, in S. Bernhardi monte minore, provenit.

Graminis

Gramen hirſutum latifolium minus juncea panicula.

Gramen hirſutum capitulis pſyllii.

GRAMINIS hirſuti differentiæ ſunt plures: eſt latifolium majus ab aliis deſcriptum: eſt minus juncea panicula, magnitudine potiſſimum à priore differens, cujus figura adpoſita: eſt & capitulis pſyllii, quod exile hirſutum cyperoides Lobelio dicitur, cujus hic exactior figura exhibetur: eſt denique hirſutum anguſtifolium majus hic deſcriptum; & minus, quod gramen Leucanthemon in hiſtor. Lugdun. dicitur.

Gramen hirſutum anguſtifolium majus.

Gramen ſpica ſubrotunda echinata.

XLVII. Gramen hirſutum anguſtifolium majus. Ex radice exigua fibroſa, rufeſcente, culmus unicus, cubito altior, ut plurimum lævis, exurgit, in cujus ſummitate panicula alba, mollis, leviter ſparſa, ex multis laminulis compoſita, in quarum qualibet ſemina minuta, ſubnigra & ſubrotunda: foliis eſt paucis, anguſtis, palmaribus & villoſis (ſculptor in pilis exprimendis lapſus eſt) aliquot culmum cingentibus: ipſi vero paniculæ, utrinque folium tenuiſſimum ſubjicitur, quorum alterum panniculam ſuperat, alterum non adæquat. Provenit in noſtris paludoſis pratis Michelfeldenſibus.

XLVIII. Gramen ſpica ſubrotunda echinata, vel gramen echinato capitulo. Radice eſt capillacea, alba, foliis paucis anguſtis, tactu ſubaſperis, duarum triumve unciarum, inter quæ culmi feſtucarum inſtar læves, uno alterove folio cincti, prodeunt: & quidem terni, vel quaterni, ſed altitudine inæquales, alter enim duarum, alter trium quatuorve, alter ſex unciarum: quibus ſingulis capitulum unicum, inſtar tribuli echinatum & ſpinoſum, inſidet: flores & ſemina non obſervavimus.

Hoc locis ſterilibus circa Monſpelium creſcit: idem ſed majus ex Hiſpania D. Albinus attulit, quod videtur clariſſ. Columnam gramen echinatum tribuloides appellaſſe.

XLIX. Gramen ſpica plana echinata. Plantula palmaris eſt, radicula ex fibellis albis cōpoſita,

ſita ex qua foliola capillacea, pauca, unciam longa, & feſtuca tenuiſſima, prodeunt: ſpicam habet uncialem, planam, quæ ex utriculis minutiſſimis ariſtas acutas emittit: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

L. GRAMEN montanum panicula miliacea ſparſa. Ex radice fibroſa rufeſcente, folia pauca, anguſta, uncias quatuor vel quinque longa, una cum culmo tenuiſſimo cubitali, uno alterove folio veſtito, exurgunt, in cujus ſummo panicula ſparſa, ex locuſtis minutiſſimis compoſita: in monte Crentzacenſi provenit.

LI. GRAMEN arundinaceum panicula miliacea: Ex radicibus fibroſis albis, unus & alter culmus cubitalis exurgit, quem parte inferiore folia arundinacea unciarum trium cingunt. At partem ſupernam duobus nodis diſtinctam, folia duo anguſtiora, longioraque veſtiunt: in cujus ſummo panicula trium unciarum, milii paniculæ ſimilis: in agris Patavinis reperitur, & à gramine miliaceo à Lobelio propoſito, plane diverſum eſt.

LII. GRAMEN arundinaceum Sorghi panicula ſparſa. Hoc culmis eſt cavis, magna ex parte reclinatis, ita ut capillaribus radicibus terræ affigantur, qui per folia (quæ longiora & anguſtiora quam in priore) veluti per tubum tranſeunt, & in ſummo paniculam fere palmarem, ſparſam, parvis utriculis donatam, ſuſtinent. Locus natalis memoria excidit.

Gramen latifolium ſpica triticea compacta.

Gramen anguſtifolium ſpica tritici muticæ ſimili.

LIII. Gramen latifolium ſpica triticea compacta: Culmo eſt ſeſquicubitali, uno alterove geniculo diſtincto, foliis frumentaceis, pedalibus, ſpica triticea, palmari, lata, glumis acutis carente: Baſileæ, ad agrorum margines.

LIV. Gramen latifolium ſpica triticea divulſa. Hoc à priore, ſpica potiſſimum differt, quæ in ſpicas diſtinctas & anguſtas divulſa eſt, & ſibi invicem alternatim in culmo ſubſequuntur, quarum utriculi breviſſimis ariſtis armantur: in Italia ad agrorum margines.

LV. Gramen anguſtifolium ſpica triticea compacta: Hoc foliis eſt anguſtioribus, ſeſquipalmaribus rigidis, acuminatis & albicantibus: culmo lævi, rotundo, ſtriato, ſeſquicubitali: ſpicis palmaribus, compactis: utriculis rigidis & acuminatis. Baſileæ, ad ſepes locis aridioribus extra portam Blaſianam.

LVI. Gramen anguſtifolium, ſpica tritici muticæ ſimili. Radicibus oblongis, geniculatis, nodoſis candidis ſerpit: culmis eſt ſeſquicubitalibus, rotundis: foliis junceis, oblongis, duris, in acumen faſtigiatis: ſpica oblonga triticea, ei Tritico, quod aliis ſpica mutica dicitur, ſimili: glumis paucis, oblongis, ariſtis carentibus. Locis arenoſis circa Baſileam, ut ad Cliben provenit. Waitzengras appellare lubet, quod in Phytopinace ſub gramine arundinaceo ſpica triticea poſuimus: & Lobelius in Catalogo Graminum, quem adverſ. p. 2. addidit, gramen frumentarium, ſegetale ve triticeum, ſive triticea ſpica Caſ. Bauhini nominat.

LVII. Gramen ſpica ſecalina: ipſi Secali ſimilimum: calamo eſt tricubitali, lævi geniculato & pallente: foliis paucis longiuſculis: ſpica uncias quatuor longa, oblongis ariſtis armata: quod Baſileæ, in agris frumentaceis frequenter reperitur.

Gramen ſpica brizæ majus.

Gramen maritimum panicula loliacea.

LVIII. Gra-

LVIII. Gramen ſpica brizæ majus. Radicibus & culmis eſt frumentaceis, foliis anguſtis, ſpicis palmaribus, multiplicibus, utriculis ariſtis brevibus armatis, floſculis, ut in tritico, luteolis: Tota planta ad viri altitudinem aſſurgit, & apud nos locis acclivibus ad Rheni ripam, & ad montis Crentzazenſis aſcenſum provenit.

LIX. Gramen ſpica brizæ minus: Tota planta palma minor eſt, radice exili, fibroſa, foliolis ad radicem brevibus, mollibus, caneſcentibus, ſpica unciali, quæ modo ſimplex, modo gemina & terna, utriculis ariſtis armatis: in agris Monſpelienſ. D. Saltzmannus legit.

LX. Gramen loliaceum latifolium ſpica anguſtiore: Ex radice alba, arundinacea, fibroſa, culmi aliquot bicubitales exurgunt, foliis paucis, latiuſculis, oblongis cincti, quorum ſummo ſpica anguſta, uncias quatuor vel quinq; longa, Phœnici vel Hordeo murino ſimilis. Baſileæ circa Cliben, longioribus & brevioribus foliis varians, reperitur.

LXI. Gramen loliaceũ minus, ſpica ſimplici: Ex radice capillacea, cauliculi plures, rotundi, duri duarum unciar. & etiam ſemipalmares, foliis paucis, anguſtis & brevibus cincti, exurgunt, quib. ſpica duarum unciar. anguſta, lolio ſimilis, inſidet: in agris Monſpelienſibus frequens eſt.

LXII. Gramen loliaceum minus ſupinum ſpica multiplici. Hoc majori ex parte repit, & cauliculis eſt multis, unciarum quatuor, foliis paucis, & ſpica multiplici, cujus utriculis ſemen parvum oblongiuſculum includitur; & hoc apud Monſpelienſes provenit.

LXIII. Gramen maritimum panicula loliacea. Ex radicibus capillaceis, cauliculi plures, rotundi, recurvi, altitudine impares, palmo inferiores geniculati, foliis paucis, anguſtis, oblongis cincti, exurgunt, paniculam loliaceam, trium quatuorve unciarum, ſed ramoſam, ſuſtinentes: locis maritimis circa Monſpelium, unde D. Saltzmannus attulit, provenit.

LXIV, Festuca graminea glumis vacuis. Ex radicibus fibroſis ſimul junctis, culmi aliquot geniculati, pedales, ad radicem lanugine pubeſcentes, foliis anguſtis, paucis donati exurgunt, qui glumos plurimos, læves & vacuos, filamentis tenuiſſimis adpendentes, partim virides, partim ſpadiceos, ariſtis oblongis donatos, ſuſtinent: hæc apud nos in tectis & muris creſcit; & cum glumi longis filamentis adpenſi ſint, facile à quovis vento agitati, tremunt, hinc Monſpelienſibus gramen tremulum dicitur.

Hęc aliquando, apud eoſdem, glumis paucioribus & ariſtis longioribus & recurvis in agris reperitur, & feſtuca graminea ariſtis incurvis, nominari poteſt.

LXV. Festuca graminea effuſa juba. Hæc altius exurgit, caule viridi & rotundo, qui in jubã pedalis longitudinis effunditur, cujus glumi anguſtiores & longiores, brevibus ariſtis cincti, pediculis capillaceis, oblongis inſident, qui per maturitatem albicant: inter ſegetes reperitur.

LXVI. Festuca junceo folio. Ex radice parva, fibroſa alba, folia pauca, juncea, ſemicubitum longa, ut & culmus rotundus, cubitalis exurgit, qui in paniculam avenaceam, ſed anguſtiorem, albam, anguſtam, definit, quæ ex oblongo folliculo (à folio conſtituto) paniculam longe ſuperante, prodit: cujus glumi rari, ariſtis longiſſimis & argenteis donantur. In Valeſia ad paludem urbis Sedunenſis copioſe provenit, unde D. Burſerus nobis attulit.

LXVII. Festuca junceo folio ſpica gemina. Hæc culmo eſt ſeſquicubitali, rotundo, geniculato & ramoſo, cujus ſummitati ſpicæ vix unciã longę, molles, rufeſcentes, ariſtis oblongis armatæ, Iſchæmo gramini villoſo ſimiles, inſident, & ſemper duæ ſimul, uni oblongo pediculo inſidentes; junguntur: folia habet juncea, longa, inordinate diſpoſita. Locus natalis excidit.

LXVIII. Festuca pratenſis lanuginoſa: ex radice capillacea, rufeſcente, folia multa, anguſta, pedalia, una cum culmis tenuibus, bipedalibus, foliaceis, molli & pauca lanugine (culmi potiſſimum) aſperſis, exurgunt: ſpica eſt oblonga, anguſta, ex glumis oblongis, ariſtis donatis compoſita, & quaſi in paniculam parvam expanſa. Baſileæ paſſim in pratis.

LXIX. Festuca dumetorũ. Ex radice capillacea nigricãte, culmi plures geniculis diſtincti, pauciſſimis pilis aſperſis, duorum triumve cubitorum, foliis oblongis, anguſtis cincti, exurgunt, in quorum ſummo ſpica oblonga, locuſtis raris, oblongis, cauli proximis, & ariſtis armatis conſtans: Iulio menſe, in dumetis circa Birſam, verumetiam in vepribus, locis ſicciorib. provenit.

LXX. Festuca dumetorum anguſtiſſimis & piloſis foliis: Radix eſt albicans, ex durioribus fi-

briscompoſita: ex qua calami aliquot tenues, uno alterove geniculo diſtincti & pene nudi, exurgunt: folia ſunt brevia, anguſtiſſima, lęvi molliqueque lanugine hirſuta: calamorum ſummitati veluti panicula, ex ſpicis pluribus compoſita, quarum quælibet capillaceo pediculo inſidet, multis glumis ariſtis & candicantibus conſtans: provenit in dumetis circa Cliben.

Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris.

Gramen avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus.

LXXI. Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris: Ex radice tenui, repente, alba, fibris capillarib. utrinq; donata, culmus ſimplex, lævis, pene cubitalis (rarius ex una radice plures exurgunt) circa radicem purpuraſcens, qui quaſi in ſpicam tenuem deſinit, cujus glumi ut plurimum ab una parte ſiti ſunt, & foris ex nigro purpuraſcunt, intuſque albi ſunt, in quorum medio utriculus parvus, candidus, pedicello donatus, ſemen minutum continet: foliis donatur paucis, anguſtis, acuminatis, circa radicem brevibus, at circa culmum, quem duo triave cingunt, longioribus communiter ſpicam ſuperantibus. Iulio & Auguſto, hinc inde in montoſis & umbroſis, ut circa arcem Richenſtein, in monte Muteto Baſileenſium, & monte Crentzacenſi reperitur.

LXXII. Gramen avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus. Ex radice fibroſa, folia juncea oblonga, & culmi plures, juncei, cubitum ſuperantes, paucis foliis donati, exurgunt, in quorum ſummo glumi rariores, albi, lanuginoſi, utriculum continentes, quib. ſemen nigrum, ſplendens, incluſum eſt: locis aſperis circa Monſpelium provenit: diverſum eſt à Gramine montano avenæ ſemine Cluſij.

LXXIII. Gra-

Gramen glumis variis.

Iuncus acutus capitulis Sorghi.

LXXIII. Gramen glumis variis: Ex radice crassa, membrana, alba rugosa intecta, caules bini, ternive, pedales, fragiles, læves exurgunt, quorum summo spicæ similis panicula uncialis, ex glumis varii coloris, insidet: folia plura ad radicem angusta, palmaria, saturate virentia: locis montosis circa Montembelgardum provenit, unde à fratre p.m. accepimus.

DE IVNCO.

Caput II.

Iunci differentias viginti quatuor in Theatro propposituri, paucas hic apponemus: præmissa figura Iunci acuti capitulis Sorghi, qui Iuncus maritimus primus, adversariorum auctoribus; & Iuncus rotundus alter, Cæsalpino dicitur: cum hujus figura à nullo fuerit expressa.

Iuncus acutus maritimus caule triangulo.

Iuncus acumine reflexo trifidus.

I. IUNCUS acutus maritimus caule triangulo: Radice est repente, fibrosa, à qua aliæ radiculæ, prioribus exiccatis, nascuntur: hinc caules, quos ad radicem brevia folia cingunt, pedales, trianguli exurgunt & in extremitatem pungentem desinunt, infra quem à latere floccus racemosus, rufescens exit. Hic in litore Veneto, & à Perault via qua Monspelio ad mare itur, provenit: & ad Danubium Lintzii D. Burserus legit.

II. IUNCUS exiguus montanus mucrone carens. Radice est pusilla, nigra, capillacea, cauliculo quatuor vel quinque unciarum, cujus summo capitulum parvum, ex fusco purpurascens, quadrifidum, in exiguum rigidiusculum filamentum abiens, insidet: foliola ad cauliculi principium tria, juncea, unciam longa; in Taurero Rastadiensi, D. Burserus eruit.

III. IUNCELLUS inutilis, sive Chamæschænos: hic radice est fibrosa, & pro plantæ magnitudine, cum unciam vix superet, satis crassa, folijs est tribus quatuorve junceis. Tiguri prope lacum Felinum, Majo mense. Ioan. Bauhinus p.m. collegit, & à C. Gesnero, ipsi Chamæschænos nominatus fuit.

IV. IUNCUS acumine reflexo alter: caule est sesquicubitali, rotundo, lævi, aphyllo, panicula umbellæ simili: atrosplendente, pediculo carente, filamentis cæruleis, ut in Aphyllonthe, donata, quam caulis duarum triumve unciarum, acutus, sed mollis, parumque reflexus superat: in Provincia Galliæ provenit.

V. IUNCUS acumine reflexo trifidus: Ex radice nigra, geniculata & fibrosa, junci plures, tenues, palmum superantes exurgunt, qui in summo in tres, rarius quatuor stylos, tenuissimos, trium

trium quatuorve unciarum, dividuntur, in quorum summitatibus, post junci divisionem, paniculæ parvæ locatæ sunt. In monte Fracto Lucernatum, in Pyræneis & Montibus Moraviæ provenit.

Iuncus alpinus capitulo lanuginoso.

VI. Iuncellus capitulis equiseti fluitans: Ex radiculis capillaceis, juncus recurvus tenuissimus prodit, qui in plures juncellos duarum triumve unciarum subdividitur, quorum aliqui erecti, aliqui reflexi, capitulum minimum sustinent, & juncellis singulis foliolum tenue capillaceum adponitur. In aquosis Angliæ fluitat, unde D. Gillenius attulit.

VII. Iuncus alpinus capitulo lanuginoso: Radice est subnigra, tenui, fibrosa, ex qua aliorum juncorum more, loco foliorum, quasi styli tenues, recti, rotundi, & quidem plurimi, in læve acumen vergentes, longitudine dispari, quorum longissimi, vix palmares sunt, & ad radicem rufescunt: & subhirsuti sunt: inter quas caulis unicus, strictus, ad spithamæ, plus minusve, altitudinem exurgit, cui capitulum unicum, oblongum, molle, lanuginosum, haud multum leporum caudæ dissimile, insidet: cujus nomine χοινολάγυρον in Phytopinace appellavimus: in montosis Harcyniæ provenit, ad acidulas, inter fontem acidum Ribelsavv & Griesbach, ubi Julio mense Ioh. Bauhinus p.m. collegit, & nomine Iunci alpini cum cauda leporina misit.

VIII. Iuncus alpinus bombycinus: Ex radice aliorum juncorum simili, folia juncea exurgunr, inter quæ culmi plures tenuissimi, palmo minores, qui capitulum parvum, lanugine alba ornatum sustinent. In montibus Moraviæ loco dicto Kessel, D. Fleisserus eruit, & communicavit.

IX. Iuncus floridus minor: Radice est candida, geniculata, fibris plurimis adhærentibus: caule palmari, foliis ternis, junceis, oblongis, acutis, duobus caulem superantibus, cujus summo, singulis pediculis, qui quini sunt alternatim sibi succedentes, flores (quos non vidimus) insident, quos fructus gemini rotundi Orobi Cretici magnitudine sequuntur. In palustribus Helvetiæ circa cœnobium Eremitanorum, & in monte Fracto ad lacum Pilati Lucernatum, D. Bursérus observavit.

Cyperus rotundus inodorus Germanicus.

DE CYPERO.

CAPUT III.

CYPERUS longus inodorus sylvaticus: Radices habet oblongas, geniculatas, rufescentes, folia plura, palmaria, viridia, angusta, subaspera, ad principium membrana rufescente simul vestita: caulem hactenus nullum observavimus, in sylvosis, montosis, humidis, ut in monte nostro Muteto, provenit.

CYPERUS rotundus inodorus Germanicus, sub aquatico septentrionalium à Lobelio descriptus, cum non recte sculptus sit, figuram exhibere debuimus.

DE SPARGANIO.

CAPUT IV.

SPARGANIUM minimum: plantula est unciarum quatuor; nam radicula ex fibellis oblongis componitur, unde cauliculus unciarum duarum effertur, & in capitulum exiguum subrotundum, cui aliud minus insidet, herbacei coloris & formæ, quemadmodum in sparganio majore, desinit: circa quem folia utrinque quaterna, vel quina, angusta, cauliculum superantia. Plantulam hanc D. Furerus anno 1617. transmisit, his ascriptis: Sparganium minimum & semestrale; Northusij in lacunis quibusdam cœnosis, quarum partes superiores per æstatem exsiccantur.

DE EQUISETO.

CAPUT V.

I. EQUISETUM palustre linariæ scopariæ folio: Ex radice repente geniculata, caulis rotundus, calami in modum inanis, geniculis distinctus, cubitoque altior assurgit: folijs ad genicula pluribus, linariæ vulgaris foliis latioribus, & linariæ scopariæ similibus, viridibus, oblongis, fragilibus, subasperiusculis: julos in cacumine non observavimus, licet quandoque velut in ramos dividatur. Basileæ, in paludibus Michelfeldensibus, & etiam in rivulo juxra patibulum, reperitur.

II. EQUISETUM palustre minus polystachion: Radice est repente; geniculis distincta, caule tenui, cubito minore, geniculis crassioribue articulum utrinq; ternis, vel quaternis, junceis, palmaribus, quib. pene singulis minuta spica juli instar insidet: caulis vero julum oblongum, minus cōpactum, flosculis pallidissime rubentibus donatum, sustinet: in aquosis Michelfeldensibus.

III. EQUISETUM palustre tenuissimis & longissimis setis: Culmo est inani, bipedali, geniculis pixidatim cohærentibus articulato, cum cæteris conveniens, exceptis foliis, sive setis junceis, longis, multoque tenuioribus: in palustribus Michelfeldensium.

IV. EQUISETUM nudum minus variegatum Basileens. Ex radice, parva, nigra, transversa, nōnihil

nihil capillata, cauliculi plures, inęquales, rarissime pedales, communiter palmares, semipalmares & multo breviores, striati, pallide virentes, geniculis parte inferna nigris, superne albidis, articulati: folijs carentes, & cavi: in quorum summitatibus capitulum brevissimum juli instar insidet, quod à corona alba, ex octo, novem, etiam duodecim foliolis acutis composita, sustentatur: & quando pedibus calcatur, crepitat. Provenit ad ripam Rheni, juxta locum die Baar dictum. An Gesnerus libello de stirpium collectione, hoc intellexit? dum inquit: Hipparis lacustris quędam foliis mansu arenosis, in fine Iulij floret, uti puto: plura non habet.

Equisetum fœtidum sub aqua repens.

V. Equisetum fœtidum sub aqua repens: Radice est fibrosa, caulibus tenuissimis, rotundis, per obliquum, ut Saccharum penidium, striatis, geniculatis, fragilibus, per terram sparsis, quandoque cubitalibus, in plures cauliculos brachiatis, foliis aliquot brevibus, in breves apices distinctis, ad genicula junctis. Tota planta fragilis, quæ aquis cœnosis dum innatat viridis est, at extracta & exiccata, incana & friabilis, ita ut non solum digitis in pulverem comminui possit, sed sponte in pulverem abeat. Odoris est lutosi & sulphurei. Solum in aquis cœnosis demersum reperitur, quod primum Patavii in fossis Thermarum Aponitarum: dein non longe Lucerna: tum Basileæ cis pontem Birsæ, Michelfeldæ & Huningæ, in fossis observavimus.

DE ARVNDINE SIVE CALAMO.
Caput VI.

I. Calamus aromaticus Syriacus: Ex radice inutili, trium quatuorve unciarum longa, summo capite nonnihil extuberante & in paucas fibras desinente, caulis (modo unus, modo plures) fere bicubitalis, rectus, rotundus, lævis, fragilis, multis geniculis distinctus, exurgit, qui intus cavus, spongiosus & membranula (quasi tela alba subtensa) uti harundines præditus, qui assulatim frangitur, & in plures ramos dividitur, hique in tenuissimos subdividuntur, ad modum Ligustri Ægyptiaci Alpini, vel Lentisci Peruanæ sive Molle Clusii: qui flores parvos, foliaceos, plurimos, singulis tenuissimis pedicellis insidentes, sustinent, ex quorum medio apex styli instar prodit. Folia pauca, semper bina ex adverso ad singula genicula sita, caulem amplectuntur, unciam lata, sesquiunciam longa, nervis aliquot per longum excurrentibus. Caulis sapore est aromatico, vel amaro, quo in Theriaca pro calamo utimur. Hujus caulis partem anno 1579. à D. Paludano ex Ægypto reduce, Patavii accepimus. Verum cum totam plantam à D. Doldio habeamus, brevem ejus descriptionem (cum ab aliis non proponatur) adjicere lubuit.

II. Arundo Anglica foliis in summitate dissectis: Hæc foliis est cubitalibus, duarum triumve unciarum latis, nervis aliquot, per folii longitudinem excurrẽtibus & elevatis: foliis in summo in duos, tres & quatuor apices divisus: hanc D. Cargillus ex Anglia misit.

III. Arundo Indica latifolia flore luteo punctato: Ex radice nigricante, nodosa, & fibris crassioribus donata, aliisque nodis adnascentibus,

caules plures ſeſquicubitales, craſſi, arundinis inſtar nodoſi, prodeunt, circa quos folia pallide virentia expanſa, lata, in acumen deſinentia, nervoſa & tenuia: quæ, cum primo ante caulium exortum naſcuntur, corniculorum chartaceorum modo convoluta exiſtunt. Cauli, flores, gladioli floribus forma ſimiles, coloris lutei, punctis aſperſis variegati, capitello hirſuto inhæret, quod flore delapſo augetur, ſubaſperum fit, & ſemen nigrum, ſubrotundum continet. Hæc ut omnibus ſui partibus, ita & ſemine minor eſt, quam ea quæ florem minii coloris habet. Hanc in horto habemus, in olla colimus, hyberno tempore in cellam reponimus, quæ primo vere plures caules, antiquis reſectis profert, & Iulio menſe floret.

DE SECALE.
CAPVT VII.

SECALE latifolia: Culmis exurgit candicantibus, rotundis, ſtriatis, quibus ſpica palmum longa, craſſa, ariſtis longiſſimis, & ut in vulgari tenuiſſimis denticulis exaſperatis armata, inſidet: folia habet cubitum longa, unciam lata & per marginem leviter exaſperata: grana non vidimus: ſpicam & folia ex horto Nobiliſſ. Contareni, Senatoris Veneti, habemus.

LIBER SECVNDVS.
DE GLADIOLO.
CAPVT I.

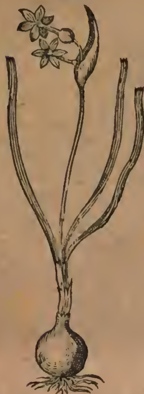
GLADIOLUS anguſto gramineo folio: pro radice bulbum geminum habet, unum alteri inſidentem, caulem lævem, teretem, pedalem: folia bina ternave, graminea, anguſtiſſima, ſtriata, mucronata, palmaria: flores ternos, quaternos, pallide rubentes, ſupra ſe invicem ad caulis ſummum utrinque ex ſex foliis oblongis commiſſi: quibus ut in cæteris, folliculi ſemen paleaceum continentes, ſed minores, ſuccedunt. Ex Hiſpania D. Albinus, in Muræna collectum attulit.

DE HYACINTHO.
CAPVT II.

HYACINTHUS minimus maritimus. Tota planta unciar. ſex eſt: ex bulbulo parvo oblongo, cortice villoſo tecto, cauliculi duo vel tres nudi, inter folia anguſtiſſima exurgunt, quibus capitula minuta, rotunda, ſurſum porrecta inſident, floſculis minutis cæruleis, quibus veluti ſiliquæ oblong uſculæ, ſemen minutum continentes, ſuccedunt Monſpeſſ li in littore maris anno 1595. D. Gallus collegit: eundem & loco eodem, ſed uncias tres non ſuperantem, D. Weckerlinus anno 1615. eruit, & communicavit.

Narcissus angustifolius albus minor.

DE NARCISSO.

CAPVT III.

I. NARCISSUS angustifolius albus minor: Ex radice bulbosa, tunica subnigra tecta & paucis fibris capillata, folia bina vel terna oblonga, angusta, porracea exurgunt: inter quæ cauliculus palmaris, cujus summo bini flores, parvi, albi, calice oblongo, angusto donati, insident: non longe Monspelio in saxosis & montosis reperitur.

II. PSEUDONARCISSUS gramineo folio, sive Leuconarcissus æstivus: Ex radice, oblongum, angustum bulbum imitante, exiguis capillaceis fibris prædita, membrana fusca tecta, folia bina, croceis æmula, oblonga, exurgunt, quæ sæpe cauliculum superant; qui nudus, tenuis, trium, quatuor, quandoque quinque unciarum, foliolis ternis, quaternis, brevissimis cinctus, florem unum stellatum, intrinsecus albicantem, extrinsecus venis purpurascentibus, variegatum, ex foliolis sex compositum, sustinet: in cujus medio cauliculus brevissimus, in stylum abiens, quem staminula apicibus candidis donata, cingunt, cui capitulum triquetrum, semen continens succedit. In alpibus Helvetiorũ & Rhætorum, ut monte Spligel & ad Thermas Fabarias, Iulio mense floret: sed & Augusti fine, in Taurero Austriæ monte, D. Burserus eruit.

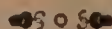
DE ALLIO.

CAPVT IV.

I. ALLIUM junci folium bicorne luteum: ex bulbo oblongo, capillaceo, tunica alba vestito, caulis rotund⁹, palmo altior, foliis junceis duobus tribusve vestitus, exurgit, umbellam parvam luteam sustinens; cujus flores singuli, filamentis oblongis insident, ex sex foliolis luteis compositi, in quorum medio staminula totidem, & in medio stylus, quibus capitula trigona, semen continentia, succedunt: ipsi vero umbellæ, foliola duo angustissima, quorum alterum communiter longius, in latus expansa, subjiciuntur. Monspelio D. Saltzmannus attulit, & D. Burserus in Austria prope Stain & Baden, eruit.

II. ALLIUM montanum minus: ex radice parva, aliquantum nodosa & fibrosa, cauliculus unus & alter tenuissimus, nudus, tres, quatuor, etiam sex uncias altus, inter folia oblonga, angusta, exurgit, qui capitulum minimum (quod apertum non vidimus) sustinet: in petra circa Oenipontem reperitur.

III. ALLIUM montanum radice oblonga: priori simile, sed caule altiore & foliis longioribus, capite rotundo pallide purpurascente, floribus ex foliolis sex, totidemq; staminibus composito, non longe Monspelio, loco montoso, qui Hortus Dei dicitur, observavimus: quod forte Allium montanum sive Petroscorodon Gesneri in libro de Hortis.

Moly moſchatum capillaceo folio.

DE MOLY.

CAPUT V.

I. MOLY Africanum umbella purpuraſcente: ex radice bulboſa, caulis (modo unus, modo plures) cubito altior, nudus & cavus, una cum foliis aliquot latiuſculis, in acutum deſinentibus, palmaribus & etiam ſeſquipalmaribus, per marginem, inſtar graminis hirſuti, piloſis: umbella, caulis ſummo inſidet, cujus flores communiter ex quinque foliolis, dilute purpuraſcentibus, pediculis oblongis & firmis inſident: quibus veſicula, duo triave ſemina nigra rotunda includens, ſuccedit. Odore eſt Allii graviore. Hoc Argentina à D. Meyero acceptum, in horto ab aliquot annis alimus.

II. MOLY moſchatum capillaceo folio: bulbo eſt parvo oblongiuſculo, rufeſcente & veluti reticulato cortice tecto, ex quo cauliculus tenuis, palmaris, rariſſimè pedalis emergit; circa quem folia juncea vel potius capillacea, ſed ſine ordine, quæ modo unciam, modo tres quatuorve uncias longa (quæ nimis lata in figura exprimuntur) cauliculi ſummo pedicelli quini, ſeni, ſepteni, veluti in umbella diſpoſiti, à duobus exiguis foliolis ſuſtentati, inſident: quorum ſinguli floſculum ex ſex foliolis acutis compoſitū, obſcure albentem lineis fuſcis per medium diſcurrentibus diſſectum & ſtaminulis aliquot donatum ſuſtinent: his capitula rotunda ſemina tria vel quatuor, nigra, oblonga, triquetra, continentia, ſuccedunt: flos Moſchi vel Zibethi odorem ſpirat, & in collibus Monſpelio vicinis provenit; unde D. Saltzmannus anno 1598. attulit, & poſtmodum aliquot annis in hortulo coluimus.

DE ORCHIDE.

CAPUT VI.

I. CYNOSORCHIS anguſtifolia hiante cucullo: huic radices ſubſunt duæ globoſæ, altera major & vegetior, altera flaccidior, quibus ſuperne fibræ aliquot adhærent: caulis cavus, ſtriatus, cubito minor, foliis aliquot pallide virentibus, lęvibus, ſtriatis, uncias ſex longis, ſemunciam latis inferne, & uno alterove ſuperne, amplexantibus: ſpicam habet oblongam, ex oblongiuſculis pediculis dependentibus, hiantem cucullum referentibus: hanc in pratis Patavinis legimus.

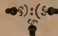
II. CYNOSORCHIS militaris montana ſpica rubente conglomerata: ex radicibus prædictæ ſimilibus, caulis cubitalis, rotundus, cavus, paucis folijs anguſtis, ſtriatis, uncias ſex longis cinctus, exurgit, cujus ſummo ſpica, ex floribus parvis, eleganter rubentibus conglomerata, inſidet: quorum labrum in quatuor parvas barbulas dividitur, calcare tenuiſſimo à tergo. Naſcitur in herboſis montis Mutetæ, Majo florens: quam prius Patavium obſervavimus.

III. CYNOSORCHIS militaris pratenſis elatior floribus variegatis: hæc priore eſt teſticulis minoribus, caule breviore, foliis latioribus, uncias duas longis, etiam caulis ſummum, tubi inſtar cin-

cingentibus: ſpica breviore, ex floribus priore longo minoribus, iiſq; ex albo & rubro eleganter variegatis. In pratis humidis Michelfeldenſibus, & trans Rhenum reperitur.

IV. Camæorchis alpina folio gramineo: planta palmaris eſt, ex cujus radice gemina, globoſa, oblonga, folia anguſtiſſima, utrinque quaterna, cauliculum nudum, triuncialem, qui inter ea fertur, ſuperantia exurgunt: ſpica unciali, cui utrinque foliolum breviſſimum ſubjicitur: floſculi virides galericulati ſunt. In monte Helvetiorum Gothardo, copioſe & acervatim, Iunio florens, reperitur.

V. Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: Teſticulos duos habet parvos, rugoſos, quorum alter, ut in reliquis Orchidibus vegetior, hinc communiter ſolum unus teſticulus reperitur: quorum ſummo, fibræ oblongæ, varie & oblique ſparſæ, adpoſitæ. Caulis cavus nonnunquam pede altior, quem folia anguſta paucaque uncias tres vel quatuor longa baſi ſua veſtiunt, at cuilibet flori folium breve quidem, ſed latius & in apicem deſinens, ſubjicitur. Flores quini, ſeni, alternatim in caulis ſummo diſpoſiti coloris ferruginei, obliqui tubuli forma, quorum lingua propendens oblonga eſt, & ex baſi latiore in apicem abit, cui legumentum pallidioris coloris, veſicæ inſtar impoſitum, etiam in apicem & communiter bifidum finit: floribus utriculi, ſemine pulverulento repleti, ſuccedunt. Hanc in Italiæ montibus Baſſanenſibus legimus: & Matthiolum ſub Teſticuli tertij ſpecie prima, in figuris majoribus exprimere voluiſſe, cenſemus, cujus tamen figura mala, & ſine omni deſcriptione, & ut in hiſtoria Lugdunenſi ſub Teſticulo 3. Matth. At fateor pejorem eſſe eam figuram, quam Matthiolo meo emaculato addidi, deſumptam ex Tabernæmontani figuris: tunc enim quid ſibi vellet Matthiolus, non conſtabat, imo etiamnum dubius ſum: quare aliam figuram delineari curavimus. Hujus haud dubie ſpecies, quam doctiſſimus Columna in ſua Ecphraſi minus cognitarum ſtirpium, Orchidis macrophyllæ nomine & eleganter deſcripſit, & icone expreſſit.

Orchis palmata pratensis angustifolia.

Orchis palmata angustifolia minor flore odoratissimo.

VI. Orchis palmata pratensis angustifolia major: radices habet parvas, veluti palmas geminas, in binos digitos distributas, fibris paucis annexis: folia liliacea, angusta, lævia & palmaria, per quæ veluti tubum, caulis cubitalis cavus effertur, cui spica fere palmaris angusta, ex floribus dilute purpureis, brevi calcare donatis composita, quibus singulis foliola oblonga acuminata subjiciuntur, & capitulum oblongum, semen aliarum instar continens, succedit. Hæc in pratis udis Michelfeldæ, ipsa æstate reperitur.

VII. Orchis palmata angustifolia minor flore odoratissimo. Radice est gemina, oblonga, angusta, palmę simili, in tres quatuorve fibras crassissimas divisa, supra quas ex imo caule fibræ aliquot ortæ expanduntur: ex radice folia quina aut sena, oblonga, graminea prodeunt, inter quæ caulis unicus palmaris, paucissimis & exiguis foliolis donatus, qui velut in spicam biuncialem abit: cui flores dilute purpurei odoratissimi insident, qui galea tecti, labro prominulo, in quatuor barbulas divisi sunt, & parvo calcari, à tergo prominente, donati. In pratis humidis Michelfeldæ provenit & autumno floret (quamvis etiam Monspessuli reperiatur) & sub Satyrio octavo in Phytopinace descripsimus.

VIII. Orchis palmata flore viridi: ex radice gemina, palmata & parva, caulis palma altior, folijs paucis, nervosis, uncias tres longis, unam latis, vestitus exurgit, spicam habens triuncialem, flosculos paucos, subvirides, galea tectos, & labro prominulo in duas barbulas diviso, quib. singulis foliolum oblongum, angustum subjicitur. In montibus Bohemiæ, Silesiæ finitimis, in Saxo Mommelgrund, copiosam Iunio florentem, D. Fleisserus observavit, & attulit.

IX. Or-

Orchis palmata montana maxima.

IX. Orchis palmata montana maxima: Radices habet geminas instar palmarum duarum sibi invicem junctarum, & velut in plures digitos divisarum, quarum altera alba, vegetior ac solida, supra quas fibræ paucæ conspiciuntur. Caulis est bicubitalis, striatus, vacuus, quem folia pedalia primum, mox palmaria, sesquiunciam lata, nervis distincta, complectũtur: in cujus summo flores in spica palmari digesti, coloris dilute purpurei, qui parvi sunt galeola tecti, labro exiguo propendente, in angustissimas barbulas diviso, & à tergo oblongo, capillaceo calcari donati; ad quorum exortum foliola singula, quasi in filamentum abeuntia, observantur: his capitulum oblongum, striatum, semen exiguum scobis instar continens, succedit. Hæc in montibus vicinis, potissimum Muteto, copiose Majo florens, provenit.

DE OPHRI.

CAPVT VII.

Ophris minima: è radice subflavescente fibrosa & Orchides redolẽte, cauliculus simplex, trium quatuorve unciar. sub foliolis prodit, cui foliola duo Ophrios vulgaris modo apponũtur, quę parva sunt, glabra, splendentia, coloris unifolii & nonnihil in cordatam effigiẽ, è rotundiuscula figura discedentia, quib. cauliculi altera pars, similiter trium, quatuorve unciarum supereminet, cujus summo flosculi parvi herbacei insident, in Ophris vulgaris florib. exilitate sola recedẽtes, quib. vascula exigua succedunt. Florentiis in locis ubi sponte provenit, Iulio potiss. mense floret: at in hortos, cum gleba soli natalitii translata, citius. Nascitur plurimũ, ut D. Furerus monuit, à quo eam (sed prius à D. Sigfrid.) accepimus, Ophridii seu Bifolii Broccenbergici minoris nomine, in opacis muscosisq; sylv. Broccio & Offmannino vertici dicto.

DE OROBANCHE.

CAPVT VIII.

I. Orobanche flore majore ex cæruleo purpurascente: Radice est crassa, longa, fibrosa: caule semipalmari, foliolis paucis, brevissimis, crassis & acutis cincto, qui in quinq; sex, etiã plures pediculos triũciales, nudos, absumitur, quamvis etiã ex folior. alis pediculi prodeãt, quorum summo calyx, uncialis sinuat⁹ insidet, & ex quolibet flos unicus, cęruleo purpurascens, lõgo pediculo donatus, exit, qui magnus, uncias duas longus, forma galericulatus, & veluti rostrat⁹, ut in Alectorolopho, ex quo filamentum oblongum, reflexũ prodit: quid flori succedat, non constat. Hanc, in Pyrenęis montib. D. Burs. legit & cõmunicavit.

II. Monere lubet de vulgari Orobanche, eam recte à Theophrasto Limodoron, quasi famem adferens, vocari; eo quod plantæ cui adnascitur, alimentum subtrahat. Hanc enim semper alterius plantæ radici adnatam observavimus, ut Genistæ vulgari & Hispanicæ, Hieracio Sabaudo, Trifolio, Astragalo sylvatico & aliis.

III. Orobanche quæ Hypopitys dici potest: hæc Orobanche vulgari similis, sed humilior & nigricans, caule unciarum quatuor, quasi squamis contecto: flores in summo, veluti in parvam spicam congesti, Nido avis similes, albidiores tamen, rariores ac duriores. Sub piceis, abietibus & pinastris (hinc hipopitys) provenit. Sapore est aliquantum astringente.

LI-

LIBER TERTIVS.

DE RAPVNCVLO SIVE CAMPANVLA GLABRA:

CAPVT I.

Rapunculus ſpicatus cæruleus.

Rapunculus alpinus ſive Pyramidalis minor.

RAPVN-

RAPUNCULUS ſpicatus datur ſpica alba, vel cinericea, vel coloris violacei ſaturi; hic ſolum figura Rapunculi ſpicati cærulei adpoſita, cum jam deſcriptus ſit.

I. RAPUNCULUS alpinus ſive Pyramidalis minor: Radix Rapunculi forma: caulis unus, ſeſquipalmaris, foliis pallide virentib. per ambitum crenatis, acuminatis, unciam latis, tres longis, alternatim cingitur: in ſummo flores pauci, cærulei, campanulæ forma, pedicellis annexi & filamento oblongo ex eorum medio prodeunte, donati propendent: quibus ſingulis capitulum oblongum, pertuſum ut in campanula perſici folia ſuccedit, cui ſemen minutum includitur: in Italia provenit, ſed locus excidit.

Rapunculus alpinus corniculatus.

II. RAPUNCULUS alpinus corniculatus, quem nomine rapunculi alpini ſpicato ſimili, ante annos viginti duos in Phytopinace, dein in Matthiolo emaculato, deſcripſimus; nunc vero diligentius, cum eam ex Baldi rupium fiſſuris, abſq; radice eruerimus, ut figura noſtra in Matthiolo exprimit, poſtmodum à D. Neudorffero cum radice, & perfectiorem à D. Pona ante annos decem acceperimus.

Radice eſt tuberoſa inæquali, quaſi ex pluribus grumis compacta, alba, digiti craſſitie aliquando lignoſa, pallida, rugoſa & palmari: ex qua cauliculus (modo unus, modo plures) tenuis ac ſtriatus, unciarum quatuor exurgit: folia, quę ſaturate virentia, tenuia, ad radicem aliquando ex rotunditate oblongata: Bellidis cæruleæ forma communiter ſubrotunda, crenata, Alliariæ forma, ſed minora, pediculis uncias quinque vel ſex longis prædita, ex radice una cum cauliculis exurgunt: quæ vero cauliculis & quidem pediculis brevioribus adhærent, longiora ſunt & anguſtiora, profundius, ſed rarius, inciſa, quorum quina vel ſena, ſtellæ in modum umbellæ ſubjiciuntur, quę cauliculi ſummo inſidet, & ex floribus viginti, etiam pluribus, arcte junctis & ex cæruleo purpuraſcentibus conſtat, qui, ex calicibus pediculis latis brevibus & ſtriatis donatis prodeunt: ex ſingulo calice flos unus, ad exortum tumidus, oblongus, ſenſimque anguſtatus, & in extremitate crenatus, formam cucurbitæ vitreæ referens, in medio tumore, inciſuræ ſuperficiariæ quinque conſpiciuntur: apertus, ex foliolis quinque compoſitus, filamenta aliquot exhibet, inter quæ unum longe producitur, in ſummo bipartitum, aliquando inſtar capreoli vitium contortum: ſemen non fuit obſervatum. In Baldi montis jugis, inter præcipitia propendet, ubi Auguſto menſe florentem anno 1578. collectum, quod cum Patavii D. Guilandino oſtenderemus, Rapunculum montanum, at D. Cortuſus, Cantabricam alteram Anguillaræ nominabat. Io. Pona in ſuo Baldo ante annos quindecim excuſo, Trachelii petræi minoris nomine propoſuit.

III. CAMPANULA alpina latifolia flore pullo: hæc cauliculo eſt tenuiſſimo palmo minore, qui ad partem uſq; mediam, foliis uncialibus, ſubrotundis, alternatim diſpoſitis, leviter crenatis, pallideq; virentibus, cingitur: at pars ſuperior

 nuda

nuda est, cui fere semper unicus flos, mediæ magnitudinis, pulli coloris insidet. In alpibus Austriacis, ut Sneeberg & aliis D. Burserus reperit, & Rapunculi alpini latifolii nomine, misit.

IV. CAMPANULA alpina linifolia cærulea. Ex radice tenui, alba, cauliculi quaterni, quini, plures paucioresque, palmares, & sesquipalmares, graciles, rotundi, simplices, emergunt: foliis oblongis angustissimis, confuso ordine septi: flores summitate cærulei, ut in Rapunculo vulgari, quibus capitula, exiguum semen continentia, succedunt. Hæc rupes & summa juga montis Wasserfall, Iulio mense florens, exornat.

Campanula alpina rotundifolia minor.

CAMPANULA alpina rotundifolia minor, à Clusio sub Campanula alpina minore describitur: verum figura quam addit est Campanulæ rotundifoliæ vulgaris minoris, quare veram figuram adposuimus.

V. CAMPANULA rotundifolia minima: plantula est unciarum trium, ex cujus radicula alba, capillari, oblonga, exurgunt cauliculi (sæpe unus, plerumque terni, quaterni) tenuissimi; subrubentes & ad radicem subhirsuti, majori ex parte nudi, singuli unicum flosculum subcæruleum deorsum nutantem, calathi forma, ex unico folio sexangulo compositum, sustinent, quibus capitula foraminibus pertusa, ut in reliquis campanulis, succedunt: foliola habet potissimum ad radicem, exigua, subrotunda, serrata, rigidiuscula, quandoq; rubentia. Hanc in Rhætorum alpibus, cum Italiam peteremus, anno 1577. Septembri mense adhuc florentem inter saxa copiosissime observavimus, nec altiorem invenire licuit: quam cum D. Cortuso ostendissemus Cantabricam Plinii nominavit. Plinius l. 25. cap. 8. suæ Cantabricæ, quæ per Divi Augusti tempora à Cantabris reperta fuit, caulem junceum, pedalem tribuit, in quo sint flosculi oblongi veluti calathi: in quibus semen perquam minutum, & quæ ubique nascatur.

VI. CAMPANULA Cymbalariæ foliis: ex radice exigua capillacea & albicante, cauliculi tenuissimi, virides, nonnunquam palmum superantes, & mox in alios brachiati, prodeunt: quibus folia rara, subrotunda, hederacea, vel potius Cymbalariæ foliis similia, angulosa, viridia, tenuia, longis pediculis donata, sine ordine adhærent: flores cærulei, oblongi campanulæ forma, aliquando summis cauliculis, aliquando pedicellis biuncialibus, ex eorundem lateribus exurgentibus, insident. Hæc non longe Tolosa in Ericetis provenit, & quia vix sola sustinetur, Ericetis incumbens exurgit: eandem etiam circa Lutetiam D. Cherlerus legit.

VII. CAM-

Campanula ſerpillifolia.

Campanula foliis ſubrotundis.

VII. CAMPANULA ſerpillifolia: Tota planta, floribus exceptis, ſerpillum refert: nam radice eſt tenui, obliqua, tenuiſſimis fibris capillata, & hinc inde repente: cauliculis plurimis rubentibus in terram reflexis, cui novis fibellis adhærent, qui in ramulos plures tenuiores dividuntur: quos foliola Serpilli, vel potius Nummulariæ, quæ flore eſt purpuraſcente, forma ſubrotunda, duo ſemper oppoſita, quædam majora, quædam Serpillo minora, crenata, ſubtus pallide virentia, pediculis breviſſimis, & leviſſime pubeſcentibus, ambiunt: cauliculi aliquando in pediculos nudos, flores ſuſtinentes deſinunt: aliquando ex cauliculorum lateribus pediculi triunciales in ſummo nudi floribus ornati exurgunt: flores bini vel terni campanulæ forma, ex cæruleo rubentes, deorſum nutantes, ſinguli ſingulis pedicellis donantur. Hujus ramulum à D. Bauhino fratre primum habuimus, dein in Baldo cum floribus legimus: tum à D. Paſchali Gallo, qui eam in Rhætia ex rupibus dependentem collegit.

Similem, ſed foliis inferne albidioribus & ſuperne pallide virentibus, in Inſula Toupinambault Braſilianorum natam, D. Burſerus communicavit.

DE TRACHELIO SIVE CAMPANVLA HIRSVTA.

CAPVT II.

I. CAMPANULA foliis ſubrotundis: ex radice tenui repente, caulis ſeſquipalmaris levi lanugine pubeſcens exurgit, quem folia pauca, ſubrotunda, uncias duas pene longa, lataque, pediculo oblongo donata, tenuia, ſubaſpera, per ambitum crenata, cingunt: in caulis ſummo flores pauci, dilute cærulei, Campanulæ forma, deorſum pendentes, ex quorum medio ſtylus

lus exurgens, extra florem fertur. Hanc cervicariæ minoris rotundifoliæ nomine D. Sigfridus, Helmſtadio miſit.

Hæc à campanula hortenſi Rapunculi radice differre videtur altitudine, foliorum longitudine, florum magnitudine & numero, quæ pro radicibus multas, tenues, transverſas & oblique repentes fibras, habet, ita ut ex hortorum areolis vix extirpari poſſit, à quibus radices oblongæ, candidæ, Rapunculi radicibus ſimiles, demittuntur.

II. Campanula Drabæ minoris foliis: ex radice Rapunculi minoris forma, caules ſeſquipalmares, lanugine leviſſima aſperſi prodeunt, quos folia, Drabæ minoris foliis ſimilia, ſubrotunda, viridia, unciam longa, ſemunciam lata, per ambitum crenata, & in acumen faſtigiata, ſubaſpera, pediculis carentia, alternatim veſtiunt: flores pauci, ſubcærulei, ſexanguli, calathi forma, mediocris magnitudinis & pediculis oblongis donati, ſummo cauli inſident. In pratis circa Valeſianorum Thermas copioſe provenit, unde D. Burſerus attulit.

Campanula foliis Echii floribus villoſis.

Campanula foliis Echii.

III. Cam-

III. CAMPANULA folijs Echij floribus villosis: ex radice oblongiuscula, folia angusta quatuor & quinque uncias longa, subaspera, prodeunt; inter quæ caulis palmaris, rarius pedalis, rotundus, subasper, paucis brevibus & angustis foliis vestitus, exurgit, ex cujus summitate flores unciales, lati, Campanulæ forma, quini, seni, cærulei, alternatim dispositi, brevibus pediculis dependent: quorum extremitates, quemadmodum & calices, pili oblongi, pappi instar, ambiunt. Hæc in Baldo repetitur & Helvetiorum alpibus Gotthardo & monte Fracto: diversa plane à Trachelio montano historiæ Lugdunensis.

Hujus & minor species, quæ minus hirsuta, semipalmaris, foliis brevibus, cauliculo gemino, ex quorum quolibet reflexo, flos unicus, illo tamen minor, dependet: quam ex Helvetiorum alpibus D. Burserus attulit.

Campanula adhuc alia datur foliis Echii, quam cum Clusius nomine Trachelii θυρσοειδ describserit, nullam vero figuram adposuerit, eam præcedenti jungere volumus.

DE RAPISTRO.

CAPUT III.

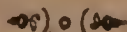
I. RAPISTRUM floribus Leucoji marini: plantula semipalmaris est, radice oblongiuscula, alba, fibellis donata, cauliculis trium quatuorve unciarum: foliis vulgari Rapistro luteo similibus, parvis, uncialibus, crenatis, & subasperis: flosculis parvis subcæruleis, Leucoji marini similibus, quibus siliquæ parvæ, angustæ, semen minutum continentes, succedunt. Circa Massiliam in rupibus D. Burserus legit.

II. RAPISTRUM monospermon: ex radice longiuscula albicante, parum fibrosa, caules pedales, quandoq; altiores, rotundi, tenues, ramosi, eleganter virentes, leviterq; hirsuti exurgunt: folia humi sparsa, crassa sunt, Rapi foliis similia, ad principium laciniata, dein subrotunda, leviter sinuata & subhirsuta: flores secundum cauliculos palmares & tenues, velut in spica dispositi, quadrifolii eleganter lutei aureive, quibus siliquæ succedunt rotundæ (eleganter propter strias, per eas quemadmodum in semine Coriandri discurrentes) in filamentum oblongum abeuntes: quæ quasi geminæ sibi insident, parte tamen superiore majore, cum in ea semen parvum oblongiusculum, sed unicum (unde ei nomen) contineatur. Hujus semen, nomine Lampsanæ monospermi, D. Doldius misit, & hic Basileæ in horto D. Zvingeri, Majo mense floruit.

Rapistrum monospermon.

Hoc ipsum postmodum, sed multo strigosius (illud enim cultura elegantius) in agris qua Augustam Rauracorum itur, ad rubram domum observavimus: idem sed humilius & valde ramosum, foliis parvis, eleganter viribus, in agris: circa Huningen ad sylvam, invenimus: & simile Monspelio, ubi quoque sponte crevit, habemus.

DE NAPO.

CAPUT IV.

NApus ſylveſtris Cretica: foliis eſt ad palmi longitudinem accedentibus, inſtar foliorum Rapiſtri albi, vel Irionis vulgaris, in lacinias octo vel decem diviſis, per margines crenatis, aſperis: caule albido, rotundo, ramoſo, ſubaſpero, ſummitate, cui flores non inſident, aculeata, floribus (quos non vidimus, ut nec radicem) ſiliquæ anguſtiſſimę biunciales ſuccedunt, quæ ſemen exiguum nigricans continent. Buniadis agreſtis nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus: & à Cretenſibus σκιλοβζυβις vocatur.

DE RAPHANO.

CAPUT V.

RAPHANUS Creticus: ex ſemine Cretico ab Honorio Belli, Ramolo nomine miſſo, Raphanus in hortis noſtris crevit, cujus planta tota, toto habitu à vulgari non diſſidebat; radice oblonga, alba & guſtus acerrimi; caule non adeo alto: foliis minus hirſutis & aſperis, flore modo purpureo, modo albo: ſiliquis & ſeminibus minoribus.

Raphani aquatici duas figuras, tanquam optimas, adpoſuimus, ſed ſine deſcriptione: cum is, qui foliis eſt in profundas lacinias diviſis ſub Radicula ſylveſtri, à Dodonæo: ſub Raphano ſyl. aquatico, à Lobelio in editione Belgica: Raphano aquatico à Tabernæmontano, ſive ſylveſtri & paluſtri in hiſtoria Lugdun. deſcribatur: alter vero, nomine Rapiſtri aquatici à Tabernæmontano exhibetur.

Raphanus aquaticus alter.

Raphanus aquaticus foliis in profundas lacinias diviſis.

DE

DE DRACVNCVLO.

CAPVT VI.

DRACUNCULUS alpinus folio ſcabioſæ: radicibus eſt fibroſis,cauliculis rotundis,pedalibus,in ſummo in alas brachiatis: foliis inſtar ſcabioſæ laciniatis, alte inciſis & crenatis,alternatim diſpoſitis & pallide virentibus: floſculis,in ſummis virgulis,quoad diſcum medium ſubluteis,quem foliola alba,ut in Chamæmelo vulgari,ambiunt. In Helvetiorum pratis alpinis prope Fabarias & in Gotthardo provenit,Iulioque floret.

Eruca latifolia.

DE ERVCA ET SINAPI.

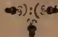
CAPVT VII.

I. ERUCA latifolia: hæc caule eſt cubitum excedente,albo,craſſo,ſtriato,ramoſo:foliis glabris pallide virentibus, ad radicem pedalibus, profundis inciſuris laciniatis,per quorum medium nervus latus excurrit, quem utrinque foliorum laciniæ biunciales, alarum inſtar, triangulares, corroſæ,figuræ diverſæ, inferne & ſuperne continuæ cingunt:quæ vero in caule breviora ſunt, & horum quædam Erucæ vulgaris foliis ſimilia, ſuprema vero anguſta & parum ſinuata: in cauliss ſummo flores ſatis magni,aurei,quadrifolii, ſtaminibus plurimis donati, quibus ſiliquæ oblongæ ſtrictiſſimæ ſuccedunt. Erucæ nomine in horto ſata: an forte Eruca tertia Anglica,in horto Camerarii?

II. ERUCA ſylveſtris minor Burſæ paſtoris folio: ex radice craſſiuſcula, cauliculus palmo altior,ſubaſper, brevibus alis brachiatus exurgit: folia ad radicem ſparſa, ſeſquiunciam longa,Burſæ paſtoris mediæ modo laciniata, ſubaſpera,in caule nulla,niſi quæ alis,& quidem vix laciniata,ſubjiciuntur: flores ſubaurei,ſatis magni,longis pediculis inſidentes, quibus ſiliquæ breves ſuccedunt.Monſpeſſuli collecta.

III. ERUCA ſylveſtris minor incana: ex radice cauliculi læves,virentes,quatuor, ſex & octo unciarum,in plures alas unciales diviſi prodeunt:folia ad radicem plura,biuncialia,tenuiſſime laciniata,quæ etiam cauliculos alternatim cingunt, omnia incana ſunt: floſculi plurimi, pallide lutei, quibus ſtrictiſſimæ & breves ſiliquæ ſuccedunt: Monſpelio D. Rumbaum attulit.

IV. ERUCA lutea ſive Barbarea flore pleno: hæc à vulgari magnitudine differt:caule eſt craſſiore & ſtriato,ſed breviore: foliis uncialibus: floribus nonnihil quam in vulgari majoribus, aureis & plenis. Inter ſegetes Paterniacenſes, & juxta Arburg arcem Bernatum,Iunio floret.

V. Eru-

Eruca cærulea in arenofis crefcens.

Eruca maritima Italica.

V. Eruca cærulea in arenofis crefcens: Ex radice rufefcente,oblonga,tenui,leviter fibrofa, caules plures palmares, rarius fefquipalmares ftriatos,hirfutos,ramulis aliquot brachiatos, emittit: folia ad radicem per terram fparguntur, erucæ vulgaris inftar finuata, & quafi circumrofa, hirfuta, afpera, fefquiuncialia, fed etiam breviora & anguftiora,quę in caule rariora funt, minus finuata & aliquando integra:flofculi eleganter cærulei, vel purpuro-cærulei, quadrifolii,filamentis brevibus donati, ramulorum extremis infident,quibus filiquæ oblongæ, tenues & læves, femen minutum fubrufum & acre includentes,fuccedunt. Provenit apud nos locis arenofis,ut iis quæ Birfa alluit: fic quibufdam in locis in muris reperitur: imo etiam altiffimis jugis & petris circa Delfpergam & Lauffen Rauracorum: in Phytopinace, & Matthiolo, addita figura,quoque defcripfimus.

VI. Eruca maritima Cretica filiqua articulata: tota planta albicat, folia habens ad radicem brevia,angufta, in minores lacinias divifa & fubafpera: cauliculis eft palmaribus, reflexis, ftriatis (flores non confpecti) filiquis plurimis, incurvis,articulatis,trium quatuorve unciarum, afperis, femen minutum fubrufum continentibus,quam ex Creta Honorius Belli mifit.

Erucæ maritimæ Italicæ filiqua haftæ cufpidi fimili,figuram perfectam adpofuimus, cujus tres diverfæ una cum defcriptione (inter quas una ex Lobelio defumpta, qui nomine Cakile Serapionis Erucæ folio, napi flore exhibuit) in Lugdunenfi hiftoria proponuntur.

VII.Eru-

Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata.

VII. Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata. Hanc Monſpeſſuli anni 1579. ubi collegiſſemus, ſic deſcripſimus, quemadmodum in Phytopinace videre eſt: ex radice ſemipalmari, craſſiuſcula, leviter fibrata, albicante, caules ad exortum purpuraſcentes, terni, quaternive, pedales, aliquando cubitales, rotundi, ſtriati, ſubaſperi, in ramos brachiati exurgunt: folia ad radicem humi ſparſa, pauca, oblonga, anguſta, ſinuata, hirſutie aſpera, bina ternave ſimul juncta, in caulibus, præſertim ſiliquis onuſtis, pene nulla, oblonga, leniter ſinuata: floſculis eſt luteis quinquefoliis, quibus ſiliquæ ſuccedunt quadrangulæ, in apicem acutum rigidumque deſinentes, læves, oblongo pediculo inſidentes, per maturitatem duriſſimæ: quarum quælibet latera quatuor obtinet, quæ ad formam alarum perceæ piſcis elevata, in medio ſinum oſtendunt: his per longum diſſectis, utrinque duæ capſulæ diſtinctæ conſpiciuntur, in quarum qualibet, ſemen unicum rufum, cochleæ inſtar convolutum acuminatum & acre continetur. Iunio menſe florentem & ſiliquas ferentem, legimus. Hanc videtur Herbarii Lugdunenſis auctor, ſub Sinapi echinato voluiſſe proponere, verum figura vitioſa & deſcriptio non ſufficiens.

Sinapi parvum ſiliqua aſpera: radice eſt oblonga craſſiuſcula & capillata, ad quam folia plura, Erucę ſylveſtris minoris forma, ſed minoris forma, ſed minora, in lacinius tenuiſſimas diviſa, & acria: cauliculi plures, recurvi, lęves, duarum triumve unciarum (rariſſime cauliculus palmaris erigitur) in alas unciales brachiati: flores parvi, pallide lutei, quibus ſiliquę multæ ſtrictæ, unciales & aſperæ, in latera divaricatæ, ſemen minutiſſimum continentes, ſuccedunt: circa Monſpelium provenit.

Resedæ affinis Phyteuma.

Erysimo similis hirsuta alba.

DE RESEDA.

CAPVT VIII.

RESEDA linariç foliis: et radice candida, longiuscula, caulis cubitalis rotũdus, in ramos palmares divisus, foliis linariæ strictissimis, oblongis, viridibus vestitus exurgit: rami singuli, in florum oblongam veluti spicam abeunt. quam flosculi parvi, muscosi, tenuibus capillamentis ornati, ut in Resedæ minore alba (quam Sesamoidem parvam Salamanticensem Clusius nominat) pallide flavescentes constituunt: quibus capitula vel vascula angulosa, bifida, exili semine pallido plena, succedunt. Hæc in solo arenoso convallium montium Pyrenæorum, a D. Bursero collecta.

RESEDÆ affinem facimus eam quam Phyteuma Monspeliensium, Lobelius & Lugdunenses vocant, describunt & depingunt: verum cum foliis nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias divisis reperiatur, una figura exprimere voluimus.

DE ERYSIMO.

CAPVT IX.

ERYSIMO similis hirsuta: ex radice oblonga, alba, lignosa & fibrosa, caulis modo unus, modo plures cubitales, aliquando subrubẽtes, striati, hirsuti, aliquando in ramulos brachiati, exurgunt: folia plura, ad radicem humi strata, aliquando pediculis carentia, sesquiuncia m longi, aspera, hispida, subalbicantia, per ambitum crenata, rarius laciniata, & quæ in caule, minora sunt, cumque basi latiore cingunt: secundum ramulorum longitudinem, veluti in spica flosculi albi, quadrifolii, pedicellis, insidentes, qui in siliquas oblongas, strictas, semen minutum

nutum continentes, abeunt. Provenit locis saxosis, ruderibus, muris, ut hic Basileæ ad mœnia, ad arcem Mönchenstein, primoque vere floret: Monspessuli quoque in ruderibus umbrosis, sed per omnia minor: rarius in arenosis, ut apud nos ad Wiesam fluvium, Patavii similiter collegimus, & hanc D. Guilandinus Dryophanon Plinij lib. 27. cap. 9. Drabam alteram & Thlaspi speciem: at D. Cortusus, Erysimum tertium nobis nominabat: postmodum Barbaream muralem Ioan. Bauhinus frater appellavit. Hujus descriptionem & iconem, in Matthiolo emaculato, exhibuimus.

DE PERSICARIA.

CAPVT X.

PERSICARIA angustifolia; ex radice nigricante, fibris oblongis capillata, caules plures cubito altiores, rubentes, læves, geniculis distincti exurgunt: quos folia, Persicariæ vulgaris foliis triplo, quadruplove angustiora, duas, rarius tres, uncias longa, ambiunt, & in summo in ramulos brachiantur, quibus spicæ oblongæ, floribus pallide purpurascentibus ornatæ, ut in vulgari insident. In humidis circa Michelfeldam, æstate florens, reperitur.

Nasturtium hortense latifolium.

Nasturtium hortense crispum angustifolium,

Nasturtium hort. crispum latifolium.

DE NASTURTIO.

CAPUT XI.

NASTURTIUM hortense duplex est, plano & crispo folio: illud latifolium, cujus solum figura adposita, & angustifolium vulgatius: hoc, quod crispum similiter duplex est.

I. NASTURTIUM hortense crispum: hoc, foliis exceptis, cum vulgari convenit: hujus enim folia crispa sunt: estque duplex, latifolium & angustifolium, quemadmodum binis figuris in Matthiolo exhibuimus (cum sæpius in hortulo nostro creverit) & hic repetere placuit.

II. NASTURTIUM pratense parvo flore: ex radice tenui, fibrosa, caulis cubitalis, viridis, varie incurvatus exurgit, foliis atrovirentibus, oblongis, Erucæ sylvestris minoris, aut Sij forma, utrinque longis petiolis in lobos subrotundos, aliquando oblongos divisis, & per ora dentatis, cincti: in caulis summo, flosculi parvi, albi, velut in umbella dispositi, quibus siliquæ parvæ semine minutissimo refertæ succedunt. Circa Montembelgardum locis humidioribus provenit. Suspicamur Matthiolum, quem Tabernæmontanus secutus est, sua figura Sisymbrii aquatici alterius, duas plantas miscuisse: ita ut florum umbella, huic jam descriptæ, folia vero, Nasturtio pratensi vulgato magno flore, conveniant.

NASTUR

Nasturtium aquaticum majus & amarum.

Nasturtium alpinum minus Resedæ foliis.

Nasturtium aquaticum majus & amarum, quod Thalius nomine Sisymbrii alterius speciei secunda descripsit, & sæpe inter Nasturtium aquaticum supinum reperitur, à quo sapore amaro potissimum distinguitur, hic describere noluimus: at figuram adponere, cum nullus eam exhibuerit, voluimus.

III. Nasturtium sylvestre minus: ex radice tenui capillacea, cauliculi plures (& quantum ex sicca colligere licet reclinati) trium quatuorve unciarum emergunt: foliis Nasturtij vulgaris forma, sed minoribus, per terram sparsis & etiam cauliculos cingentibus: in quorum summo flosculi parvi albicantes, valvulæ exiguæ, ut in Iberide, vel Bursa pastoris minima. Hoc primo vere, ad alveos aquarum salsugine imbutarum Franckenhusij Thuringiorũ, copiosissime erumpit, unde D. Furerus cum aliis elegantissimis, Iberidis pusillæ, seu Nasturtii sylvestris Franckenhusani nomine, misit.

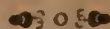
IV. Nasturtium alpinum minus Resedæ foliis: ex radice alba tenui & oblonga, cauliculi leves, tenues, recurvi, communiter indivisi, palmoque minores prodeunt: foliis longis pediculis, instar Resedæ vulgaris, pręditis, in lobos tres, vel quatuor subrotundos, divisis: flores in cauliculorum summis albi, mediocris magnitudinis, quibus siliquæ strictissimæ, sesquiunciales succedunt. In Rhætorum alpibus Iulio florens, reperitur. Verum ex Helvetiorum alpibus & Pyrenæis, longe minus habemus, ita ut tota planta absque radice uncias tres non superet.

V. Nasturtiolum alpinum capsula Nasturtij hortensis: radice est lignosa, parum fibrosa, cauliculis uncias duas non excedentibus: foliolis parvis, angustis, crassis, ungue brevioribus: flos-

caulis parvis albis, capsulis satis magnis, Nasturtio hortensi similibus. In Rhætiæ monte Nombre prope Balneum Worms, æstare florens, Ioh. Bauhin. frater collegit.

VI. Nasturtium alpinum Bellidis folio majus: Ex radice caulis cubitalis rotundus, lævis, ad exortum statim divisus, prodit: folia habet tenuissima, bellidis forma, uncias quatuor longa: quæ vero in caule sunt, pediculis carent, & instar Thlaspi vulgaris lato semine, leviter sinuata, cum ambiunt: flores albi, in caulis summo, quasi in spica uncias sex longa, quibus siliquæ triunciales, angustæ, semine rufescente, rotundo, plano, refertæ, succedunt. Circa Fabarias Thermas, ad aquæ defluxum, D. Burserus legit.

VII. Nasturtium alpinum foliis Barbareæ: Radice est parva, capillacea, albicante: cauliculis pluribus tenuissimis, fr[illegible]us, reflexis, nonnihil villosis, [illegible] alas [illegible], semipalmaribus, palmaribus & nonnullis cubitalibus: foliis ad radicem pluribus, parvis, tenuissimis, viridibus, foliorum Barbareç modo, sed minus frequenter sinuatis, quæ in cauliculis rariora sunt, & quædam minime sinuata: flosculis est minimis albis: siliquis oblongiusculis & strictissimis. Hoc Cardamine aut Erucæ peculiaris nomine, D. Burserus ex Austria, sed in finibus Bohemiæ collectum, transmisit.

DE

Thlaspi villosum capsulis hirsutis.

DE THLASPI.

CAPVT XII.

I. THLASPI vaccariæ folio, Bursæ pastoris siliq[illegible]e est cubitali, rotundo striato, la[illegible], ramoso, quem folia vaccariæ similia, atrovirentia, glabra, pediculis carentia, cingunt: flores parvi, albi: siliquæ Bursæ pastoris forma, sed majores: Non longe Monspelio, in horto Dei dicto, D. Burserus collegit.

II. THLASPI vaccariæ incano folio minus: Tota planta villosa, & incana est: ex radice crassiuscula, rufescente, cauliculi semipalmares, etiam minores, recurvi & quasi repentes, villosi & incani prodeunt, foliis parvis incanis, vaccariæ similibus, pediculis carentibus & alternatim dispositis, vestiti: in quorum summitate flosculi plures, albi, quasi in subrotunda spica uniti, quibus thecæ parvæ succedunt. Hoc in agris Monspeliensibus repens, & in Provincia prope Massiliam, paulo majus & erectius reperitur.

III. THLASPI villosum capsulis hirsutis: ex radice tenui, oblonga, albicante, caulis pedalis unicus rotundus, villosus exit: ad cujus exortum folia aliquot humistrata, longis pediculis donata, orbiculato cuspide, hirsuta: quæ vero in caule, longe breviora, pediculis carentia, latiore basi ipsum amplectuntur, quorum quædam leviter crenata sunt: flores albi quadrifolii: siliquæ magnæ, hirsutæ, compressæ, longo pediculo donatæ, superiore parte fissæ, utriculis duobus prædditæ, in quibus semen rufescens, acri sapore præditum, continetur. Hoc anno 1577. in horto Patavino (postmodum Monspessuli sponte natum) collegimus: cujus semine, in Italia pro vero Thlaspios semine, olim usos fuisse, ex D. Cortuso cognovimus: hoc in Phytopinace primum sub 19. Thlaspi, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

Thlaſpi Creticum flore albo.

Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo.

IV. Thlaspi Creticum flore albo: radice eſt oblonga, paucis fibris donata, cauliculis palmum ſuperantibus, rotundis: foliis paucis, oblongis, anguſtis, lævibus, alternatim caulem veſtientibus: in cauliculorum ſummo, flores candidi magni, quibus thecæ magnæ, apice medio donatæ ſuccedunt. Hoc Thlaſpi, Cappadocici fruticantis flore albo perennis nomine, D. Doldius Norinbergâ miſit.

V. Thlaspi ſaxatile rotundifolium: Ex radice alba, longa, fibris carente, ſublignoſa, cauliculi plures, tenues, pedales, reflexi, & fibris capillaceis, deorſum miſſis, terræ affixi, prodeunt, foliis eſt parvis, ſubrotundis, tenuibus, inter quæ cauliculi palmares, nudi exurgunt, flores paucos pallidos ſuſtinentes, quibus ſiliquæ parvæ, tenuiſſimo filamento donatæ, ſemen minutum concludentes, ſuccedunt. In locis petroſis circa oppidum Lauffen M. Hagenbachius reperit.

VI. Thlaspi alpinum folio parvo crenato: vel Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo: à radice craſſa, è rupium fiſſuris prodeunte, caules exurgunt tenues, palmares & ſeſquipalmares in ramulos brachiati: folia habet ad radicem plura, brevia, acuta, leviter crenata, longis pedicellis donata, in caule pauca & anguſtiores floſculi in ſummo albicantes, quibus folliculi copioſi, oblongis pedicellis inſidentes, tenues, ſubrotundi, ſepto membranoſo diſtincti, ſemen minutum flavum & acre continentes, ſuccedunt. Provenit in monte Waſſerfall, & in Helvetiorum ac Rhætorum alpibus. Hujus in noſtro Matthiolo & figuram & deſcriptionem, ſub Thlaſpi ſaxatili minori folio exhibuimus: & Thlaſpi alpini majoris iconem addidimus: utramque & hic exhibemus.

Thlaſpi alpinum majus capitulis rotundis.

Thlaſpi montanum incanum luteum.

VII. Thlaspi alpinum repens: ex radice oblonga, cauliculi plures, per terram repandi, trium quatuor vel quinque unciarum, foliis parvis ſubrotundis, inordinate diſpoſitis, veſtiti prodeunt, floribus copioſis magnis & albis ornati, quibus ſiliquæ, Thlaſpi bellidis folio ſimiles, ſuccedunt: ſapore eſt Erucæ. D. Burſer. ad Thermas Fabarias Helvetiorum, dein in Auſtria collectum, transmiſit.

Variat ratione loci: illud enim foliis eſt leviter hirſutis, floribus communiter purpuraſcentibus, rarius albis: hoc vero foliis eſt glabris, floribus albis.

Et ſic Thlaſpi montani incani lutei ſerpillifolij majoris figura erat adponenda, cum minus recte ſculptor, apud Lobelium nomine Thlaſpi ſupini lutei, expreſſerit.

VIII. Thlaspi biſcutatum villoſum flore calcari donato: caule eſt cubitali hirſutie aſpero, ſummitate in alas brachiato: quem folia craſſa, villoſa, aſpera, per marginem profundis inciſuris crenata, quædam ſinuata, uncias duas longa, ſemiunciam lata, uſque ad ſummum, baſi lata veſtiunt: flores habet luteos, magnos, calcari ut in linaria donatos, quibus peltæ duæ rotundæ unitæ, ſemen continentes, & in apicem oblongum deſinentes, ſuccedunt. In ſaxoſis Gallo provinciæ Bormij non longe ab Inſulis Stechadibus provenit, unde D. Burſerus attulit.

IX. Thlaspi fruticoſum leucoij folio latifoliũ: caulib. eſt pedalib. rotundis, lignoſis, quos folia pallide virentia, Leucoji forma, ſed breviora & anguſtiora, veſtiunt: flores in ſummitate pallidi, magni, & vaſcula biſulcata. Circa Maſſiliam D. Burſerus legit.

Idem, sed minus & foliis angustioribus, ex Italia, Thlaspi perpetui nomine, habemus.

X. Thlaspi Alexandrinum: planta est elegantissima, dodrantalis, ex cujus radice singulari, caules plures in ramulos brachiati, prodeunt, & ad divisiones singulas, folia subrotunda perfoliatæ instar, ramulos ambiunt: à ramulorum extremitatibus, ex pediculis dependent siliquæ plurimæ, fere circinatæ, ut in Thlaspi tenuifolio Fuchsii, eoque ordine, sed majores, Nasturtii vulgaris fere magnitudine, in angulum oblongum cum cuspide desinentes, quæ in partes duas finduntur, & membranulam tenuem relinquunt. Hoc apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus, quod à Cortuso accepit, ut in Phytopinace monuimus.

Bursa pastoris major loculo oblongo.

DE BVRSA PASTORIS.

Caput XIII.

I. Bursa pastoris major folio non sinuato: radice est longiuscula tenui, aliquando capillata: caule palmum superante, communiter uno (rarius pluribus) ramoso: foliis atrovirentibus, ad radicem longis pediculis donatis, quæ circa caulem alas duas habent & basi complectuntur: floribus & thecis cum vulgari convenit. Basileæ in arenosis: Italiæ sylvestribus, circa Monspelium (ubi tamen longe minor est) quoque notavimus.

II. Bursa pastoris major loculo oblongo: radix tenuis, fibrosa, inutilis & alba, cauliculum palmarem, hirsutie asperum ramosum, aliquando vix semipalmarem, sed alis carentem, emittit; ad cujus exortum, folia aliquot inter se viridia, humi strata, unguis magnitudine, ovali figura, serrata, hirsutie aspera: quæ vero caulem ambiunt, pauca sunt & pediculis carent, flosculi in summo multi, parvi, congesti, albi, quibus oculi parvi oblongi, è petiolis oblique tendentibus succedunt: quibus semina duo, parva, fulva, acris saporis, includuntur, quæ loculo maturo aperto, & tantum altera parte foliacea relicta, decidunt. Apud nos locis siccioribus & campestribus, Martio florens & loculis onusta reperitur, ut in Phytopinace monuimus. Monspessuli, Thlaspi Veronicæ folio nominatur, & hanc videtur Doctiss. Columna, sub Draba minore murali discoide descripsisse.

III. Bu-

Burſa paſtoris alpina hirſuta.

Myagrum monoſpermon latifolium.

III. Bursa paſtoris alpina hirſuta: radicé eſt unciali, foliolis copioſis pallide virentibus, in orbem humi ſtratis, mollibus, incanis, lenticulę magnitudine, leviter crenatis, aliquando integris: cauliculis aliquot tenuiſſimis, leviter hirſutis, pene nudis, tres quatuorve uncias longis: floſculis parvis, albis: oculis flaveſcentibus oblongis, multo quam in vulgari majoribus, ſemen minutum rurſum continentibus: in alpibus Helvetiorum, ut monte Fracto & Spligel, reperitur.

DE MYAGRO.

Capvt XIV.

I. Myagrum fœtidum: ex radice caules cubitales, aliquando ſeſquicubitales, virides, craſſi, rotundi & aſperi exurgunt, quos folia pallide virentia, ſubaſpera, leviſſime ſinuata, quatuor vel quinque uncias longa, ſeſquiunciam lata, alternatim cingunt, qui in ſummo in alas breves dividuntur; quibus flores pallide lutei, longis petiolis donati, veluti umbellæ inſident, hiſque utriculi orbiculati, minutum ſemen continentes, ſuccedunt. Hoc apud nos in arenoſis ad pontem fluminis Wieſen repertum, quod ad differentiam vulgaris, ab odore, fœtidum appellare placuit.

II. Myagrum monospermon latifolium: caule est cubitali, aliquando altiore, rotundo, tortuoso, varie & inæqualiter brachiato: foliis vulgari viridioribus, latioribus, linea alba divisis, obtusis, latiore basi caulem amplexantibus, iis quæ ad radicem sunt, Cichorii sativi modo laciniatis, reliquis aliquando sinuatis: floribus luteolis, parvis, quibus utriculi oblongi peræ similes, superne in duas extuberantias desinentes, quorum medio apex insidet, per maturitatem, uti & totus fructus, durus: in cujus utriculi medio, cavitas unica, semen unicum (unde nomen) rufum, oblongum continens. Sapore Myagro non respondet. Hoc in horto D. Felicis Plateri primum, dein in horto Illustris. Ducis Wirtembergici, quod Montembelgardi frater coluit, (cui semen Bricourrues nomine missum fuit) legimus: ex Euganeis quoque accepimus, & Pseudoisatidem ab Alpino vocari intelleximus. In Phytopinace primum sub 5. dein in Matthiolo figura addita, descripsimus.

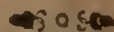
III. Myagrum monospermon minus: ex radice parva, tenui, capillata, albicante, caulis unus vel alter tenuis, pedalis prodit, foliis paucis tenuissimis, pallide virentibus vestitus: quorum ea, quæ ad radicem per terram sparguntur, parum sinuata sunt, pediculis oblongis donantur, & unciam lata sunt: at quæ in summo caulis, basi sua in alas abeunte, caulem amplexantur: in summo flosculi albi, conglobati: quibus utriculus parvus, semen continens, succedit. Monspessuli, non longe à monte Calcaris, D. Burserus collegit.

IV. Myagro similis siliqua rotunda: radix caulem cubitalem, hirsutum, fragilem, in ramos varios brachiatum, emittit: cui folia ad radicem hirsuta, aspera & fucculenta, quę masticata, cum viscíditate levem acrimoniam exhibent, sex uncias longa, sesquiunciam lata: quæ vero caulem ambiunt minora, pediculis carentia & alata: flores pallidi, minuti, quasi in spica semipalmari dispositi, quibus semen parvum, rotundum rugosum, in apicem desinens, quodlibet pedicello oblongo insidens, primum viride, per maturitatem nigrum, medulla flava, oleaginosa

Myagro similis siliqua rotunda.

plenum, succedit. Annua est planta, ex semine deciduo renascens, Iulio & Augusto florens. Ioan. Bauhino in horto Montembelgardiaco nomine alicujus Myagri crevit. Monspelio prope Lunellam natum, Lepidij & à D. Doldio. Thlaspi nomine Norinberga, accepimus.

DE DRABA.

CAPVT XV.

I. DRABA tenuifolia velut ſpicata: radice eſt oblonga, tenui, albicante, caulibus pedalibus, aliquando cubitum ſuperantibus, fragilibus brevibus brachiatis: foliis paucis, tenuibus, pallide virentibus, nonnihil in ambitu dentatis, triuncialibus, unciam latis, baſi lata caulem cingentibus, alatis, guſtu fervente & acri proditis: floribus albis, parvis, in cauliculis palmaribus, quaſi in ſpica natis, quibus ſingulis ſemen rotundum parvum, longo pedicello inſidens, ſuccedit. Hanc Bononiæ D. Agerius legit, & Drabam ferventem vernam nominari affirmavit.

II. DRABA flore cæruleo galeato: ex radice fibroſa albicante, Aſclepiadi ſimili, guſtus fervidioris aromatici, caulis unus (aliquando dico) cubitalis, lævis, ſtriatus, in ramos brachiatus, exurgit: quem folia pauca veſtiunt, quorum inferiora ſubrotunda, lævia, per marginem crenata, uncias duas longa, uncia minus lata: ſuperiora verò anguſta, acuminata & dentata, floribus eſt cæruleis galeatis, ut in Orchide, unciam longis, alternatim in caule diſpoſitis. Lutetia D. Cherlerus, ex Gallia Narbonenſi, D. Burſerus, attulere.

DE COCHLEARIA.

CAPVT XVI.

I. COCHLEARIA minor erecta: Ex radicula capillacea, cauliculus tenuis, lævis, palmo minor, prodit: foliola habet ad radicem pauca, exigua, oblongis capillaceis pedicellis donata, & quæ cauliculum alternatim ambiunt, lente minora ſunt, exiguis pedicellis donata & inſtar Cochleariæ Britannicæ ſinuata: in cauliculo ſummo, floſculi albi, quibus ſiliquę parvæ, oblongæ, ſemen minutiſſimum nigrum continentes, ſuccedunt. Hæc in Daniæ Inſula Amagria, in autumno à D. Olao Worm collecta, & Haffnia, Cochleariæ nomine transmiſſa fuit. Similem ſed palmarem, cauliculo craſſiore in duos ramulos diviſo, ex eodem loco, D. Caſpar. Bartolinus miſit.

II. COCHLEARIA Danica repens: hæc unciarum trium eſt, radicula & foliolis priori ſimilibus, ſed numeroſioribus, inter quæ cauliculi ſemiunciales, minutulis floſculis albis ornati: Hæc eodem quo prior loco provenit, humi inſtar herbæ cancri ſerpit, omnino folijs, floribus, ſeminum loculis & guſtu priori reſpondens, quemadmodum D. Olaus Worm perſcripſit, & D. Bartolinus, Cochleariæ marinæ parvulæ repentis nomine miſit.

Brassica spinosa.

DE BRASSICA.

CAPUT XVII.

I. NAPOBRASSICA. Radicem habet Napo, aut Carotæ pene similem, admodum fibrosam & villosam, ut barbata aut pilosa, propter multiplices & minutas fibras, dici possit: & licet frequenter fibram pollice crassiorem habeat, attamen semper prima radix tuberosior & longior, quæ Napum imitatur, conspicitur; ex hac caulis sesquicubitalis, lævis, rotundus, in ramos brachiatus exurgit: folia ad radicem, una cum pediculis oblongis, palmaria, Brassicæ sylvestris modo & subrotunda, & in profundas lacinias divisa; quæ vero in caule oblonga sunt; angusta, sinuata, pediculis carentia: flores lutei, intensioris coloris, quam in vulgari, magni, qui in cauli palmum excedente, inordinate longis pediculis insident, quibus siliquæ angustæ, unciales succedunt. In locis frigidioribus agri Nor[...] montanis potissimum & versus Bohemiam co[...]tur, & ab incolis Dorsen vel Dorschen appellatu[r]. Radix esui apta est, quare aliqui eam ut Brassicam floridam condiunt: pauperes minutim ut Rapas concidunt: sic per hyemem in cella in arena, vel ad cibum, vel ad semen sequentis anni, asservatur. Aliquando radix propter nimiam æstatis siccitatem & loci angustiam, lignosior evadit: quare post sationem, in area spatiosa plantanda est.

II. BRASSICA spinosa. Hujus solum binos ramulos habemus, quorum descriptionem subjungamus: caulis lignosus, crassus, in ramulos duos, alterum palmo majorem, alterum minorem, rotundum, lævem, striatum dividitur: circa qu[os] folia biuncialia, & semiunciam lata, per ambit[u]m leviter sinuata, quibus & minora interjiciunt[ur]: ramuli in spinas acutas, unciales & minores abeunt. Ramulum unum Patavii in horto Bembiano natum, à D. Camerario; alterum ex horto D. Alpini privato accepimus, cujus figuram etiam Matthiolo nostro addidimus.

III. BRASSICA sylvestris alpina: ex radice exigua, alba, caulis palmo altior, rotundus, lævis exurgit: foliis est tenuibus pallide virentibus, leviter sinuatis, circa radicem oblongis, plerisque uncialibus, in caule paucis, pediculo carentibus: in summo flores albi quasi in umbella dispositi, longiusculis pedicellis donati: siliquas non vidimus. Hanc in Austriæ montibus natam, Turritis alpini nomine, D. Burserus, misit.

DE ACETOSA.

CAPUT XVIII.

I. ACETOSA America foliis longissimis pediculis donatis: ex radice caules plures, rotundi, striati, læves, cubitales, in terram reclinati, prodeunt, qui mox in plures ramos oblongos brachiantur: folia habet pallida & veluti nitroso pulvere obsita, angulosa, non tamen ut in vulgari bifurcata, aut alata, sed potius Atriplicis forma biuncialia, & pediculis triuncialibus donata, mollia, carnosa, sapore acido, ex quorum finibus alæ surgunt, foliis minoribus, sed eadem forma: in quorum, ut & caulis summo, flores exigui, muscosi, veluti in spica dispositi, emicant: quibus fructus foliacei (ex tenuibus rufescentibus membranis, elegantissimis venulis, veluti in Fritilla-

tillaria, per eas discurrentibus, compositi) ut in aliis, sed quadruplo, quam in vulgari majores, ex parvis pedicellis dependêtes, succedunt: quibus semina triangularia oblonga, rufescentia & splendentia inclusa continentur. Hanc aliquot annis in horto aluimus.

II. ACETOSA rotundifolia alpina: planta palma minor, ex cujus radicula, folia quina, sena, violæ luteæ alpinæ modo rotunda, unguem lata, pediculis tres, etiam quatuor, uncias longis & tenuibus donata, prodeunt, & inter hæc, cauliculus lævis & nudus sexuncialis, exurgit: in cujus summo flosculi muscosi parvi, veluti in spica unciali, cui foliolum simili forma subjicitur. Hęc in muris Nosodochii, quod in monte majore Bernhardi Helvetiorum est, provenit, unde D. Fleisserus attulit.

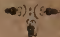
III. ACETOSA scutata repens: radiculis est rufescentibus, cauliculis nodosis, tenellis, per terram repentibus, uncias quatuor longis: foliis unguem latis, sed longis pediculis cauliculos æquantibus, donatis, formam scuti, vel potius Aronis folium referêtibus, in medio tamen utrinque sinum obtinentibus & in apicem desinentibus. In horto Patavino nata.

IV. ACETOSA Cretica semine aculeato: radice est parva, rufescente, fibrosa, in summa tellure hærente: cauliculis quandoque pluribus palmam superantibus, humi reclinatis, quandoque uno, sed in ramulos brachiato: foliis parvis, oblongis, pediculo donatis, auriculis carentibus: flosculis multis, exiguis, muscosis, circa ramulos semipalmares in modum spicæ alternatim dispositis; quibus semen succedit, tenuibus membranis aculeatis inclusum, cui pediculus oblongus, incurvus, tenuis, ut in Caltha additur. Iunio floruit & semen maturuit, anno 1594. in Illustr. Ducis Wirtebergici horto, qui Montembelgardi colebatur, semine Florentia à Casabona misso: Hanc in Phytopinace & Matthiolo, figura addita, Acetosæ Creticę nomine, proposuimus.

V. ACETOSA lanceolata angustifolia repens: hæc cauliculis est pedalibus, rotundis, striatis, per terram sparsis, foliis ternis, quaternisve, alternatim in caule dispositis, unciis quatuor à se invicem dissitis, angustissimis, crispatis, uncias quatuor longis, lanceam referentibus, cum ex pediculo in alas duas utrinque bifurcatas abeant, sensimque angustiora reddantur: floribus est minutulis, rubentibus, spicæ oblongæ adhærentibus. Hæc in arenosis circa Norinbergam reperitur, unde D. Doldius anno 1604. misit.

Acetosa Cretica semine aculeato.

DE

Lapathum maritimum fœtidum.

Centaurium alpinum luteum.

DE LAPATHO. CAPVT XIX.

LAPATHUM maritimum fœtidum: radice est & caule atrorubente, pedali, incurvo, quem folia atrorubentia, subrotunda, longis pediculis donata, & uncialia interdum sinuata, communiter alata, ambiunt: ex quorum sinu ramuli exurgunt, similibus foliis cincti, quorum superiora leviter per ambitum dentata sunt: in caulis summo flosculi quadrifolii, muscosi, quasi in spica dispositi: quibus utriculi foliacei, subrotundi, satis magni, semen continentes, succedunt. Hæc dum viret, gravis odoris est, & in maritimis non longe Monspelio provenit.

DE CENTAVRIO MAIORE. CAPVT XX.

CENTAURIUM alpinum luteum: radicem habet rectam, profunde descendentem, crassam, parumque fibrosam, subastringentem & Centaurii majoris sapore fere præditam. Caulis est sesquicubitalis, etiam bicubitalis, rotundus, striatus, in alas brachiatus: foliis ludit, quæ enim ad radicem palmaria, & sesquipalmaria uncias quatuor lata, inæqualiter laciniata & crenata, glabra, pallide virentia, nervo albo folium percurrente: at quæ in caule sunt, planta florescente, quædam cubitum superant, quædam palmaria sunt, & in partes decem, duodecim, pauciores, pluresve, uncias quatuor longas, semunciam latas, per marginem leviter dentatas, ita secantur, ut folia peculiaria esse videantur. Flores

res lutei, Centaurio majori similes, ramulis insident: ex calice enim squamoso, florum stamina plura prodeunt: ex capitulo ante meridiem liquor pellucidus, & Mannæ instar dulcis, in guttis seu stillis sponte exudat, & capitulum compressum & suctum, altero tamen die hunc humorem emittit. Floribus semina Centaurij similia, aliquanto tamen minora, succedunt. In monte Baldo provenit: plantam & semina, D. Doldius Norinberga quoque misit.

Beta Cretica semine aculeato.

DE BETA.

CAPVT XXI.

BETA Cretica semine aculeato: ex radice tereti, brevi, parum fibrosa, caules plures cubitales, per terram sparsi, rotundi, striati, ad radicem levi hirsutie canescentes, in ramulos effusi, exurgunt: folia habet pauca, Betæ nigræ similia, sed minora, longis pediculis donata: flores parvi, ex flavo virescentes: fructus statim ad radicem multi conspiciuntur, & hinc inde per caulem, ad quodlibet fere folium asperi, extuberantiis donati, in aculeos tres, in latera reflexos abeunt: in cujus cavitate, granum unum continetur, forma seminis Adonidis subrotundum, in apicem abiens, duplici membrana rufa tectum, interiore, proxime medullam albam farinaceam cingente. Hanc primum in horto D. Zvingeri, Iulii mensis principio florentem & Augusti fine semine prægnantem, eamq; aridam legimus, & nunc à multis annis in hortulo nostro, colimus: cujus descriptionem in Phytopinace primum, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

Atriplex ſylveſtris lappulas habens.

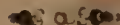

CAPUT XXII.

I. ATriplex ſylveſtris fructu compreſſo roſeo vel ſtellato: à radice caulis exurgit pedalis, rotundus, incurvus, lævis & albus, qui ſtatim in aliquot ramos inæquales, & hic in alios minores, dividitur; folia habet alba, quaſi polline aſperſa, unguem lata, ſinuata vel angulosa, ut in Atriplice ſylveſtri, quæ Pes anſerinus dicitur, pediculis carentia: his fere ſingulis, fructus foliaceus, pallidus, compreſſus apponitur, cujus formam elegantem vix exprimere licet: is enim in medio leviter extuberat, quatuor aliis extuberantiis, in circumferentia adpoſitis; quas tamen ſinus leves intercedunt, ea plane forma, qua roſæ depreſſæ, in quorundam nobilium inſigniis pingi conſuevere: in ſingulis quatuor extuberantiis, ſemen compreſſum, mediocris magnitudinis continetur. Si fructus humori rudimentum exprimerent, ad Atriplicem ſylveſtrem bacciferum Cluſij referri poſſet: Hanc Monſpeſſuli circa mœnia collegimus.

II. ATRIPLEX ſylveſtris lappulas habens: ex radice parva fibroſa, cauliculi palmares, ſtriati, emittuntur, quos folia atrovirentia, parva anguloſa, alternatim diſpoſita, brevibus pediculis donata, cingunt: ad quorum exortum lappulæ duæ, Coriandri ſeminis magnitudine, adhærent, ſemen nigrum, parvum, compreſſum continentes. Hanc Atriplicis ſyl. inſipidæ parvæ erectæ nomine, D. Doldius miſit; at in monte Ventoſo Galliæ Narborenſis, altius excreſcit. Hanc in Phytopinace ſub octava deſcripſimus, etiam in Matthiolo, ubi figura à ſculptore non ſatis recte expreſſa addita, quare aliam in noſtro Theatro, ſi Deus volet, & etiamnum, proponimus.

III. ATRIPLEX maritima anguſtifolia: caule eſt ſubcavo, lignoſo, cubitali, ramoſo, in ſpicas, alias breviores, alias longiores, pallide flaveſcentes, & maculis nigris punctatas abeuntes: foliis inferioribus uncias duas, abſque pediculo longis, anguſtis, crenatis, nigricantibus, ſuperioribus, anguſtioribus, & pleriſque crenis carentibus: plura non licet, cum ſolum ramum ſiccum Rüppellæ collectum, D. Rümbaum attulerit.

DE HALIMO.
CAPVT XXIII.

HALIMUS minor: ex radice tenui, capillata, caulis cinericeus, palmum superans, varie incurvatus exurgit, qui paulo supra radicem, in ramulos plures tenues, uncias tres longos, abit: foliis paucis cinericeis, & oblongo rotundis: sed in ramulis angustioribus nonnullis instar Atriplicis, utrinque una lacinia divisis: flosculi plures, parvi, herbacei, muscosi, intus luteoli, longis pedicellis, per ramulorum summitates sparguntur: quibus vascula quadruplicia, semen parvum, griseum, reniforme, continentia, succedunt. Hic infra Northusam in der gülden Aw provenit, ut ex literis D. Fureri colligere est, qui plantam nomine Halimi aurei arvi anno 1617. transmisit.

Cynocrambe Dioscoridis.

DE CYNOCRAMBE.
CAPVT XXIV.

CYNOCRAMBE Dioscoridis: ex radice oblonga, tenui, fibrosa, viticuli plures, palmares, quandoque longiores, rotundi, striati, læves & succulenti, virides, aliquando parum rubescentes, reclinati, geniculis plurimis distincti, prodeunt: ex quorum singulis emergunt primum foliola duo, Alsines forma subrotunda, mox alternatim ex una parte eodemq; loco folium sextuplo majus, oblongo pediculo donatum, oxalidis rotundæ folio oblongius, quadam veluti aspergine obsitum, succedit: tandem ad idem geniculum, alia decuplo minora, bina, terna, etiam sena notantur: juxta quæ ab ima radice, ad viticulorum summa internodia, flosculi, bini, terni, quaterni, muscosi, ex herbaceo albidi, plurimis filamentis donati: quibus succedunt fructus totidem, geniculis inter folia hærentes, Mercurialis forma, sed minoris, rotundi, duriusculi, primum virides, postea ex nigro cinerei, medulla alba referti. Herba gustu est insipido & aquoso. Monspessuli locis umbrosis legimus: mox cynocrambe nomine & plantam & semen, à D. Cortuso accepimus, quæ copiose nobis provenit. Hanc videtur doctiss. Columna in suo Phytobasano, Alsines nomine expressisse, quam in Matthiolo descripsimus, & figuram adposuimus.

Lactuca folio oblongo acuto.

Sonchus asper laciniatus Creticus.

DE LACTVCA.

CAPVT XXV.

I. LACTUCA folio oblongo acuto: hæc radice, caule, floribus, aliis lactucis similis est, & solum foliis differt, quæ leviter sinuata sunt, palmum longa, uncias duas lata, in acumen fastigiata, & nervo per folium excurrente elevato. Huic, Lactuca Gallica, apud Durantem, valde similis est, quam à Ioan. Bauhino fratre accepimus, & in horto Montembelgardiaco postmodum legimus.

II. LACTUCA Italica laciniata: hujus folium tenuissimum est, pallide virens, in plures partes semipalmares & laciniatas divisum: per reliqua vulgari Lactucæ similis, quæ esu tenerrima: ex semine Italico in horto copiose crevit.

DE SONCHO.

CAPVT XXVI.

I. SONCHUS asper laciniatus Creticus: ex radice, cauli scubitalis, inęqualis, striatus, asper, cavus & ramosus exurgit: foliis ad radicẽ palmarib⁹ & sesquipalmaribus, primis quidem vix laciniatis, aliis vero in plures & magnas lacinias divisis, & in circumferentia nonnihil asperis: floribus est luteis, magnis, quorum singuli singulis oblongis pediculis insident, qui aliorum more in pappum in quo semen latitat, abeunt. Hic ex semine ex Creta accepto in horto crevit.

II. SONCHUS asper, subrotundo folio: ex radice exili, longiuscula, cauliculus rotund⁹, palmaris, aliquãdo sesquipalmaris, parte inferiore brevissimis aculeis exasperatus, exurgit: circa quẽ folia pauca,

pauca, ſubrotunda, ſeſquiuncialia, quorum quędam ſinuata, omnia tamen per marginem, ut & nervus per folii medium excurrens, leviſſimis aculeis exaſperantur: in cauliculi ſummo duo treſve pediculi, quorum ſinguli unum florem Hieracio ſimilem, parvũ, luteum, qui in pappum abit, ſuſtinent. Monſpelii ſponte naſcitur, & Sonchus aſpera vulgi flore Hieracii, nominatur.

Eſt hujus & minor ſpecies, capillari radicula à qua pedicelli bini, quatuor vel ſex uncias longi, aliquot vero vix unciales, unicum florem parvum luteolum ſuſtinentes, exurgunt: flori, ſemen minutum nigrum, pappo adhærens, ſuccedit: circa radicem folia ſena, ſeptena, parva, obtuſa, per latera dentata. Ibidem reperitur.

III. SONCHUS lævis in plurimas tenuiſſimas lacinias diviſus: caule eſt viridi, lævi, ſtriato & pedali, in ſummo in alas brachiato: foliis in plures anguſtas lacinias diviſis, ad caulis diviſionem majoribus: floribus luteis mediocribus & in pappum abeuntibus, Monſpeſſuli ad muros, ut & Florentiæ, apud quos in acetaria venit, provenit.

IV. SONCHUS anguſtifolius maritimus: radice eſt palmari: tenui, fibris carente, foliis ad radicem pluribus, atrovirentibus, uncias quatuor, quandoque ſex longis, rarius unciam latis, per margines ſpinulis exaſperatis, & reliquorum Sonchorum inſtar lac fundentibus, inter quæ caulis unicus, palmaris & ſeſquipalmaris, tenuis, lævis, duobus tribuſve foliolis ſua baſi eum cingentibus, cujus ſummo flos unus, (rarius duo) ſatis magnus & luteus inſidet, & tandem in pappum abit. In litore Veneto ad Lio primum, dein circa Monſpelium, æſtatis initio collegimus.

V. SONCHUS montanus lævis laciniatus minor: ex radice craſſiuſcula caulis in principio craſſus & lignoſus, rotundus, lęvis, ſtatim in alas brachiatus, ad cubitalem altitudinem accedens, exurgit: foliis eſt ſeſquiuncialibus, in paucas lacinias, late diſtantes & acuminatas diviſis: flores in caulis ſummo, veluti in ſpica alternatim diſpoſiti, parvi, & palliduli. In montibus Euganeis frequens eſt.

VI. SONCHUS villoſus luteus minor: ex radice rufa longiuſcula, fibris carente, cauliculi bini, terni, rotundi, nonnihil villoſi, palmum ſuperantes, & in ſummo in ramulos binos, ternoſve

Sonchus montanus lævis laciniatus minor.

diviſi, prodeunt: folia pauca ad radicem, uncias quatuor longa, ſed anguſtiſſima, laciniis late à ſe diſtantibus & lævibus diviſa, quæ circa caulem ſtrictiſſima & uncialia: flores in ſummis ramulis intenſe aurei, ex parvis capitulis, ſuavi tomento villoſis prodeuntes, in pappum abeunt. Tota planta leviter tomentoſa eſt, & à quibuſdam Hieracium tomentoſum dicitur. Monſpeſſuli in luco Gramuntio provenit.

Cichorium ſpinoſum Creticum.

DE CICHORIO.

CAPUT XXVII.

CICHORIUM ſpinoſum Creticum: ex radice oblonga, mediocriter craſſa, fibris paucis donata, denſo cortice albicante tecta, caulis durus, lignoſus, mox in ramos multos palmares, virides, ſtriatos, late diffuſos brachiatur, qui omnes in oblongas, communiter bifurcatas, aliquando trifurcatas quaſi ſpinas, ſeu cornua finiunt: folia circa radicem plura per terram ſparguntur, quæ oblonga, anguſta, acuminata & Cichorii vulgaris modo in ambitu circumroſa, vel in plures lacinias ſuperficiarias & ſubrotundas diviſa, quæ in cauliculis anguſtiora, nec circumroſa: amara ſunt, non lacteſcunt & cito pereunt, etiam reliquis plantæ partibus eleganter virentibus. Flores, in ramorum maxime alis, ex calicibus imbricatis prodeunt, forma vulgaris ſimilibus, ſed longe minoribus, cærulei coloris, ex quinis foliis ſumma parte leviter inciſis, compoſiti, in quorum medio ſtamina aliquot flava continentur: his ſemen vulgari ſimile, pariq; thecæ incluſum, ſuccedit. Iulio & Auguſto floret. Hoc primum Chondrillæ ſpinoſæ, dein Cichorii ſpinoſi nomine & plantam & ſemen D.Dold.miſit: ex quo in horto D.Zvingeri crevit: poſtmodum ex Creta ab Honor.Belli Cichorii ſpinoſi appellationes, qui monuit, vulgo ςαμναζάτι, hoc eſt, hydriam ſpinam dici, quo Cretenſes in Cichorij defectu utantur. Hujus primum in Phytopinace anno 1596. meminimus, dein in Matthiolo iconem cum deſcriptione anno 1598. exhibuimus: poſtmodum Chondrillæ peregrinæ nomine Cluſius, & apud eundem ſub Cichorio ſpinoſo Cretico Belli, Pona ann.1601. propoſuere.

DE DENTE LEONIS.

CAPUT XXVIII.

I. DENS Leonis latifolius cauleſcens: caule eſt cubitali, hirſuto, rotundo, ſtriato, & cavo; quem folia baſi alata, in lacinias aliquot diviſa, ſubrotunda, uncias ſex longa, ſeſquiunciam lata, marginibus nonnihil piloſis, cingunt, quæque in caulis ſummo tantum leviter ſinuata, proxime caulem veſtiunt: flos magnitudine fere & colore, ſed pallidiore, ut in Dente Leonis vulgari. Plantam hanc abſque radice ex horto nobiliſſ. Nicolai à D.Loretio accepimus.

II. DENS Leonis tenuiſſimo folio: ex radice craſſa, rufa & fibroſa, folia aliquot tenuiſſima, virore ſplendentia, palmaria, uncias duas lata, primum profunde laciniata, dein quælibet lacinia, ut plurimum utrinque duplici, vel triplici levi lacinia (vel potius apice) ſubdiviſa prodeunt, ut & pediculi tenuiſſimi, nudi, duabus unciis foliis longiores, florem parvum ſuſtinentes. In Auſtria prope montem Drawenſtein D.Burſerus reperit.

III. DENS Leonis minor foliis radiatis: ad radicem parvam nigricantem, folia plura per terram ſparſa, uncias tres longa, ſemunciam lata, in plures lacinias profundas diviſa, quibus hoc peculiare, quod quodlibet folium in ſummo in tres profundas lacinias dividatur, & harum quælibet

bet apices plures, quasi radios obtineat: foliorũ pediculi levissimis pilis pubescunt, cauliculi plures, læves & nudi, quorum unus palmo minor erigitur, reliqui breviores reclinati, singuli florem unicum, parvum, luteum, in pappum abeuntem, sustinent. D. Neudorfferus communicavit.

IV. Dens Leonis minor aspero folio: ad radicem parvam albicantem, folia plura subrotunda, duas tresve uncias longa, unam lata, laciniata & per ambitum levissimis spinulis, ut in Soncho, exasperata: cauliculus duarum unciarum, florem satis magnum, pallide luteum sustinet. Monspessuli provenit.

Hieracium dentis leonis folio hirsutie asperum minus.

DE HIERACIO.

CAPVT XXIX.

HIERACIUM dentis leonis folio hirsutie asperum minus: radice est parva, oblonga, ad cauliculorum & foliorum exortum rufescente, folia ad radicem pilosa, aspera, angusta, uncias duas longa, in lacinias divisa, inter quæ cauliculi nudi, asperi, modo unus, modo bini, ternive, palmam non excedentes exurgunt, florem unicum, aureum in pappum abeuntem, sustinentes. Monspessuli provenit.

Idem, sed longe asperius, foliisque latioribus, ex Hispania D. Albinus attulit.

II. HIERACIUM minus glabrum: ex radice albicante, oblonga, tenui, cauliculi palmares, rarius pedales, tenues, læves, virentes, in alas divisi, exurgunt; folia habet pauca, ex virore splendentia, oblonga, angusta, raris laciniis prædita: quorum quædam basi latiore & alata, cauliculum amplexantur: floribus est minoribus, quam in ulla specie, aureis, quorum singuli singulis pedicellis, unciam superantibus, insident, & aliorum more in pappos abeunt. Apud nos circa autumnum florens, in agris reperitur.

III. HIERACIUM dentis leonis folio obtuso minus: ad radicem parvam folia sena, septenave terræ incumbunt, quæ crassa & aspera, uncias duas longa, unciam semis lata, obtusa, nec profunde laciniata: inter quæ caulis lævis, nudus & cavus exurgit, qui florem unum pallide luteum & magnum sustinet. Provenit in pratis extra minorem Basileam.

IV. HIERACIUM dentis leonis folio floribus parvis: ex radice parva, lignosa, fibrosa, capillacea & albicante, caulis pedalis, rotundus, aliquantum hirsutus exurgit, quem ad radicem folia pauca, subaspera, corrosa, acuminata, uncias tres longa, semunciam lata, cingunt: in caule ad ejus medietatem pauca, solum dentata, eumque basi sua complectentia: cujus summo flosculi plures, lutei, pedicellis brevissimis insident. Hoc in Gallia Narbonensi circa Massiliam repetitur.

V. HIERACIUM dentis leonis folio bulbosum:

bosum: radix ex aliquot oblongis quasi Asphodeli bulbis composita, de se mittit caulem cubito altiorem, nudum, levẽ, striatum, circa medium in ramos pedales (unum vel alterum) divisum, quorum quilibet florem parvum, subflavum, sustinet: folia ad radicẽ per terram sparsa denti leonis similiter sinuata & corrosa, inferne molli lanugine pubescentia, superne subaspera, unciam lata, tres longa, Monspelio D. Saltzmannus attulit.

VI. HIERACIUM tomentosum Hispanicũ: tota planta mollis est, incava, tomẽtosa; radicem habens cortice rufescente tectum, caulem palmarẽ, rotundum, incanum: folia ad radicem oblongis pediculis donata; uncias tres quatuorve longa, semunciam lata, mollia, crassiuscula, ad formam foliorum dentis leonis vulgaris sinuata, quæ in caule angustiora, minusq; profunde sinuata: cauliculi summo, flores bini, terni, lutei, brevissimis pedicellis insident, quorũ singuli ex eleganti calice hirsuto in plures apices diviso, emicant. In aridis & saxosis Aragoniæ, D. Albinus observavit.

VII. HIERACIUM maximum asperum Chondrillæ folio: caule est sesquicubitali, crasso, rotundo, inæquali, striato & aspero: in summo in ramos semipalmares brachiato: quorum singuli singulos flores luteos sustinent: folia habet pauca, alternatim caule ambientia, Chondrillæ modo in lacinias divisa, uncias tres longa & hirsutie aspera. Monspessuli in asperis, quæ loca cariges vocant, provenit.

VIII. HIERACIUM alpinum angustissimo oblongoque folio: ad radicem duriusculam rufescentem, folia plura graminea, palmo longiora, glabra, atrovirentia, observantur: inter quæ caulis cubitalis, lævis, rotundus, striatus, paucis foliis cinctus & circa medium in plures ramulos divisus, exurgit: ramulis singulis flos unicus, parvus, luteus insidet, cui semen parvum succedit, quod cum suo pappo à vento excutitur. In monte Baldo reperitur.

IX. HIERACIUM alpinũ pumilum Chondrillę folio: tota planta palmaris est, ex cuj⁹ radice alba, cortice nigricante tecta, folia aliquot prodeunt lęvia, pallide vĩrentia, uncias quatuor longa, pediculis longis donata, vix laciniata: inter quæ cauliculus exurgit rotundus, foliis Chondrillæ modo divisis cinct⁹, qui in summo in duos, tresve ramulos unciales dividitur, quorum singuli florẽ unum luteum satis magnum sustinent. Crescit in Sneeberg Austriæ, ubi D. Burserus legit, & anno 1616. Hieracii aphacoidis nomine, transmisit.

X. HIERACIUM intubaceum flore luteo. Hoc foliis est Intubi, caulem proxime ambientib. aliquibus integris, aliis in sinus profundos laciniatis, longitudine uncias quatuor, latitudine sesquiunciam superantibus, atrovirentibus & lævibus: caulem habet tenuem, pedalem, ramosum, reclinatum & lævem: cauliculo pene palmari nudo, flos unicus, luteus, mediæ magnitudinis insidet, cui semen parvum pappo inclusum succedit. Hoc (ut & subsequens) Hieracii Aphacoidis nomine à D. Doldio, dein ex Italia, Sonchi Hieracitidis nomine accepimus.

XI. HIERACIUM Intubaceum flore magno albido: hoc foliis est priore longioribus, latioribus: magisque laciniatis: flore etiam majore, albido, medio luteo, foris subrubente.

XII. HIERACIUM proliferum falcatum: radicem habet albicantem, oblongã, tenuem, capillatam: folia atrovirentia, dentata, aspera, uncias duas longa, semunciam: cauliculos læves, rotundos, parum foliatos, palmares: capitulum parvum, ex plurimis stylis gracilibus, per maturitatem recurvis, & asperis, compositum, inter quæ flos luteus, medio fuscus: at sub floris capitulo, communiter utrinque ramulus unus, rarius duo, lævis, nudus, uncias quatuor, quandoque superans, exurgit, quibus utrinque foliolum angustissimum subjicitur, & horum summo similiter flos insidet, & sæpe sub hoc quoque flore, pedicellus flosculum sustinens, emergit.

Hoc minus etiam reperitur, ita ut tota planta, palmum non excedat. Monspessuli in luco Gramuntio reperitur, & quod minus est, Hieracium medio luteum vocant.

XIII. HIERACIUM minimum falcatum: plantula est uncias sex non excedens, radicula longiuscula, tenuissima, rufescente, ex qua cauliculi aliquot capilli crassitie, in ramulos divisi, inter folia laciniata, lævia, uncias duas longa, at angusta, exurgunt: flores singuli exigui, luteoli, pedicellis singulis insident, qui instar prioris in stylos minutissimos recurvos & pungentes, absumuntur. In arenoso litore maris non longe Monspelio invenimus.

XIV. HIE-

XIV. Hieracium montanum rapifolium: ex radice rufescente, oblonga, parum capillata, folia pauca, ad Rapæ vulgaris modum, in lacinias subrotundas, per margines sinuatas, & ad tactum asperas, divisa, pediculis oblongis rubentibus & asperis donata, prodeunt: inter quæ caulis cubito altior, cavus, striatus, rufescens, uno alterove brevi folio cinctus, exurgit, qui superne in ramulos plures dividitur, quorum singulis, flos communiter unus, rarius duo, pediculis tamen distinctis insidet, luteus, mediæ magnitudinis, qui tandem in pappum abit. In monte Wasserfall provenit.

XV. Hieracium montanum foliis dentatis flore magno: hoc foliis est atrovirentibus, lanugine carentibus, ad radicem maxime dispositis, uncias quinque longis, unam latis, per circumferentiam & dentatis, & levissima lanugine pubescentibus: inter quæ caulis pene nudus, pedalis, cavus, hirsututie asper, exurgit, qui florem unum eumque magnum, saturate luteum, eleganti quasi calici inclusum, sustinet. Hoc in Helvetiorum montibus, Gotthardo, & circa Thermas Fabarias, crescit.

XVI. Hieracium ramosum magno flore: hoc caule est bicubitali, rotundo, subaspero, in ramos diviso, quibus singulis, flos magnus, aureus, dentis leonis forma insidet: folia habet pallide virentia, nonnihil aspera, sinuata, & per margines exiguis pilis donata, longitudine palmum superantia, tres uncias lata, per quorum longitudinem, costa insignis excurrit, à qua per transversum venæ feruntur. In montibus Bellunensibus reperitur.

XVII. Hieracium alpinum non laciniatum flore fusco: caule est sesquipalmari, hirsuto, parte superiore aphyllo: foliis ad radicem hirsutis, obscure virentibus, acuminatis, duas tresve uncias longis, unciam latis: floribus aliquot parvis, fuscis, in pappum (cui semen parvum oblongum & nigrum includitur) abeuntibus, & caulis summo insidentibus: quod in Rhæticis montibus provenit.

XVIII. Hieracium hortense non laciniatum floribus atropurpurascentibus: caule est bicubitali, hirsutie aspero, & pene aphyllo: foliis ad radicem paucis, palmaribus, uncias tres latis, obscure virentibus, leviter hirsutis, & per marginem levi lanugine pubescentibus, floribus atropurpurascentibus, in medio subflavis & mellei odoris: quod à quibusdam Pilosellæ majoris nomine (siquidem cum Auricula muris majore Tragi, multum affinitatis habeat) in hortis colitur: & à priore cultura solum differre videtur.

Hieracium pumilum ſaxatile aſperum, radice præmorſa.

XIX. Hieracium pumilum ſaxatile aſperum radice præmorſa: ad radicem craſſiuſculam nigricantem, in fibras oblongas, præmorſas abeuntem, folia plura, villoſa, acuta, longis pediculis donata, uncias tres, quatuorve longa, ſemiunciam lata, in circuitu rarioribus dentibus donata: inter quæ cauliculus palmo minor, hiſpidus, tenuis & rotundus, uno alterove foliolo veſtitus exurgit, florem ſubluteum ſuſtinens, cui ſemen parvum, nigricans, pappo immerſum, ſuccedit. In alpibus provenit.

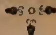
Variat: nam & altera eſt ſpecies, foliis ſubrotundis, duas treſve uncias, abſque pediculis biuncialibus, longis, ſeſquiunciam latis, per marginem crenatis: cauliculo longiore, tres quatuorve flores ſuſtinente, & hoc Hieracium ſaxatile aſperum radice præmorſa, folio ſubrotundo dici poteſt.

Eſt & tertia ſpecies, radice craſſa, caulibus in plures ramulos diviſis: quod in ſaxoſis prope Cluſam Solodurenſium naſcitur.

Priori plane ſimile Hieracii parvuli quarti nomine doctiſſ. Columna p. 2. propoſuit, ſolum in eo differens, quod noſtrum hirſutum ſit, ſuum vero glabrum aſſerit.

XX. Hieracium montanum lanuginoſum laciniatum parvo flore: ex radice oblonga, atrorubente, folia plura, pediculis uncias tres longis, donata, craſſa, profunde laciniata, acuminata, molli lanugine pubeſcentia, ſuperne atrovirentia, & quaſi maculata, alia ſeſquiunciam lata, alia ſeſquiunciam lata, alia anguſtiora, inter quæ cauliculus palmaris, tenuis, mollis exurgit, cujus ſummo, flores aliquot lutei, parvi, & quidem ſinguli ſingulis pedicellis inſident. Apud Monſpelienſes, in horto Dei creſcit.

XXI. Hieracium capillaceo folio: radice eſt Scorzoneræ ſimili craſſa, oblonga, tunica fuſca & rugoſa veſtita, ex qua cauliculi bini, palmares, læves, ſinguli florem unicum, pallide luteum, mediæ magnitudinis, ſuſtinentes exurgunt: folia ad radicem plurima, pili inſtar tenuia, duas, rarius tres, uncias longa, rigidiuſcula, atrovirentia, rarius cauliculorum partem cingentia. Monſpelio D. Saltzmannus attulit. An forte Scorzoneræ ſpecies?

XXII. Hie-

Hieracium murorum angustifolium non sinuatum.

XXII. Hieracium murorum angustifolium non sinuatum: ex radice crassa, rufescente, caulis sesquicubitalis, pene nudus, rotundus & asper exurgit, in cujus summo quasi in umbella, flores plures, parvi, lutei, resident, folia ad radicem subnigra, mollia, uncias sex longa, vix semunciam lata, in caulis parte inferiore pauciora, breviora, angustiora, longe à se invicem distantia & inordinate dispofita: in muris nostris reperitur: quod circa Patavium, longe minus observavimus.

XXIII. Hieracium profunde sinuatum pubescens: radice est nigricante, lignosa, fibrosa, caule bicubitali, rotundo, fistuloso, levi lanugine, ut & tota planta, pubescente, in ramos brachiatos: foliis ad radicem oblongis, acutis, profunde sinuatis, etiam laciniatis, oblongis pediculis donatis, per caulem paucis, similiter acute laciniatis: flores singulis pediculis, aurei, in pappum abeuntes, insident: In pratis Michelfeldensibus siccioribus, ad dumeta etiam in dumetis, provenit.

XXIV. Hieracium fruticosum latifolium glabrum: ex radice fibrosa, nigricante, caules bicubitales, rotundi (levissimis pilis hinc inde aspersis) exurgunt, qui in summo in ramulos breves brachiantur, quibus flores pallide lutei, ut in Hieracio Sabaudo sive fruticoso insident: hos folia ambiunt alternatim dispofita, tenuia, atrovirentia, acuminata, uncias quatuor vel quinque longa, sesquiunciam lata, per marginem oblongis & raris apicibus donata: hoc in montosis circa acidulas Petrinas Iulio floret.

XXV. Hieracium fruticosum folio subrotundo: caule est cubitali, rotundo, striato, subaspero, qui in summo in ramulos, trium quatuorve unciarum brachiatur, qui singuli, singulos flores, pallide luteos, in pappum abeuntes, sustinent, quem folia subviridia, subrotunda, acuminata & dentata, uncias duas longa, sesquiunciam lata & leviter hirsuta, basi sua cingunt: quod Hieracii foliati nomine D. Iungermann. misit.

XXVI. Hieracium fruticosum minus: hujus varietas triplex occurrit; nam licet ex radice fibrosa, & quasi præmorsa, caulis pedalis simplex exurgat, attamen foliis brevibus & lævissimis, circa Patavium: at circa Norinbergam, paucis, brevibus, subrotundis, in circumferentia crenatis & asperiusculis provenit.

Chondrilla viſcoſa humilis.

Chondrilla purpuraſcens fœtida.

DE CHONDRILLA,

CAPVT XXX.

I. CHONDRILLA viminea viſcoſa Monſpeliaca: ex radice oblonga, pallide lutea, caulis bicubitalis, albus, rotundus, ſtriatus, in plures ramos brachiatus, exurgit: folia, caulis partem inferiorem cingentia (prima enim humi ſparſa cum cito marceſcant ut in vulgari, non notata) ſaliginis ſimilia, uncias ſex vel octo longa, ſemunciam lata & lævia, rarius una, altera ve lacinia donata: at ſuperiora ramos cingentia, inſtar Chondrillæ in tenuiſſimas & acutiſſimas lacinias dividuntur: flores parvi, lutei, ut in vulgari diſpoſiti, in pappum, cum ſemen maturuit, evolantes. In aridis aggeribus viarum, æſtate circa Monſpelium & in monte Lupi, reperitur.

II. CHONDRILLA viſcoſa humilis: ex radice longa, tenui, alba, cauliculi plures, tenues, reflexi, pedales, prodeunt, quos utrinque ad palmæ longitudinem, flores lutei, oblongi, in pappos abeuntes alternatim cingunt: folia habet ad radicem oblonga, anguſta, quædam ſinuata, quædam integra, & in caule pauciſſima: in agris Baſileenſibus autumno florens, invenitur.

III. CHONDRILLA purpuraſcens fœtida: ex radice oblonga, tenui, fibroſa, caules plures, ad cubiti altitudinem accedentes, ad exortum parum piloſi; ex rubore obſcuro, cum foliorum pediculis ſplendentes, alias virides & ſtriati, in ſummitate aphylli, exurgunt: folia ad radicem plura, palmum excedentia, inſtar foliorum Chondrillæ Seſamoidis dictæ, plus minuſve ſinuata, & acuminata mollia, aliquando pilis exiguis cincta, nervo folium percurrente, inferne (ut & foliorum

Iacobæa maritima latifolia.

Iacobæa alpina foliis rotundis ſerratis.

liorum pediculi) hiſpido: ſingulis caulibus, qui raro brachiantur; flos unicus peramœnus, magnitudine & forma Ptarmicæ Auſtriacæ inſidet, cujus diſcum medium, foliola ſedecim & plura oblonga, diluto rubore purpuraſcentia, in apicibus diviſa, orbiculatim cingunt: qui, ubi ſemen maturuit, in pappum oblongum abit. Hanc Iulio menſe florentem, primum in horto D. Zvingeri legimus, & in noſtro coluimus: fœtidam vocamus, quia flos, antequam aperiatur; gravem odorem ſpirat, qui & in foliis aliquantum advertitur.

DE IACOBÆA.

I. IACOBÆA maritima ſive Cineraria latifolia: hæc ex radice caules cubitales, rotundos, cãdido, mollique tomento obductos, in alas brachiatos, emittit: folia inferiora ſubrotunda, cum pediculis pedem longa, uncias quatuor lata ad modum Braſſicæ vulgaris laciniata, & per marginem ſinuoſa, ſuperne ex viridi nigricantia, inferne incana, quaſi cinerib. aſperſa & mollia: at ſuperiora minora & acutiora: flores, qui in hac quam vulgari majores, oblongis pediculis incanis & nudis inſident, quorum diſcum aureum folia latiuſcula, pallidiora, orbiculatim cingunt, qui tandem in poppos cum ſemine abeunt. Hanc à D. Doldio accepimus.

II. IACOBÆA rotundifolia incana: radice eſt craſſiuſcula transverſa, rufeſcente, in fibras oblongas abeunte: caule pedali, incano: foliis ſubrotundis, craſſis, ſuperne virentibus, inferne incanis, uncias duas abſque pediculis, longis, ſeſquiunciam latis, in ambitu dentatis, at in caule paucis & anguſtiſſimis: flos, qui Scorzoneræ flori ſimilis, ſummo cauli inſidet, ſatis magnus & luteus:

luteus: toti plantæ lanugo quidem aſpera eſt. In provincia Galliæ D. Burſerus legit.

Iacobæam alpinam foliis rotundis ſerratis, ſub conyza alpina ſive montana, Geſnerus propoſuit: at Cluſius, Iacobæam 4. vel latifoliam 2. nominavit & deſcripſit: hujus figuram à nemine, quod ſciam, propoſitam, addere placuit.

LIBER QVARTVS.

DE TANACETO.

CAPVT I.

TANACETUM alpinum: herbula eſt unciarum quatuor, vel ſex, odore aromatico prædita, tota incana, & pilis mollibus veſtita: radice longa, craſſiuſcula, foliis uncialibus, tenuiſſime, ut in Millefolio alpino, à quo, odore potiſſimum diſcernitur, diviſis: in caulicorum ſummo, flores in umbella diſpoſiti, albi & parvi. Hoc in altiſſimis montibus Helvetiorum & Rhætorum creſcit: & hoc forſan Geſnerus in catalogo hortorum Germaniæ, Ivam Moſchatam Rhætorum appellat.

DE CHRYSANTHEMO.

CAPVT II.

CHRYSANTHEMON latifolium Braſilianum: caule eſt aſpero, ſtriato, cubitali, quem folia rara, lata complectuntur, quæ circa baſin uncias duas lata, quatuor, etiam quinque, longa, ſenſimque anguſtiora reddita aſpera ſunt & per margines leviſſimis dentibus exaſperata, ex quorum ſinu pediculi oblongi prodeunt, florem luteum ſuſtinentes, cujus diſcum ex pluribus oblongis luteis apicibus, compoſitum, folia ſeptem latiuſcula, in binas vel ternas crenas fiſſa cingunt, totusque flos à quinque foliis viridibus inæqualibus veluti umbone ſuſtentatur. Hæc in ramo exiccato, quem Chryſanthemi Braſiliani nomine, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus, notare potuimus.

DE CHAMÆMELO.

CAPVT III.

I. CHAMÆMELUM leucanthemum Hiſpanicum magno flore: caules habet cubitales, ſtriatos, in ſummo brachiatos, quos folia pediculis carentia, ſatis à ſe invicem diſſita, cingunt, quæ uncialia, anguſta, in lacinias tenues, obtuſas, ſed bifidas, diviſa: florem habet quadruplo vulgari majorem, diſco pallide luteo, quem folia circiter vicena, alta, lutea, ſinuata ambiunt, cui ſemina, ut in vulgari ſuccedunt: annuum eſt & odoratum, à D. Gillenio, una cum ſequenti & utriuſque ſemine, miſſum.

II. CHAMÆMELUM luteum Hiſpanicum odoratum: hoc caule & foliis cum vulgari leucanthemo convenit, ſed floribus luteis & odoratis, priori quidem minoribus, ſed vulgari duplo triplove majoribus, diſco luteo, quem folia quatuordecim, luteo colore ſplendentia, cingunt: in horto meo crevit.

III. CHAMÆMELUM leucanthemum incanum Hiſpanicum minus: plantula eſt palma minor, radice parva, fibroſa, rufeſcente, ex qua cauliculus tenuis, uncias quatuor altus, nudus, exurgit, florem unicum, ſatis magnum, diſco pallide luteo, foliis pluribus albis cincto, ſuſtinens: foliola ad radium parva, incana, tenuiſſime inſtar Abſinthii Galatici, vel Abrotani, diviſa, quæ inſipida & inodora ſunt. In regno Granadæ, ad agrorum margines, D. Albinus collegit.

DE ABROTANO.

CAPUT IV.

ABrotanum campestre incanum, Carlinæ odore: huic radix est oblonga, fibrosa, rufescens, caulis pedalis, folia, eo modo quo Abrotani maris inferiora, divisa, incana, & si teranrur Carlinæ odore, ut & sapore: in reliquis, cum Abrotano campestri convenit. In Austria, ad Lintzium urbem circa vias provenit, unde D. Burserus misit.

DE ABSINTHIO.

CAPVT V.

I. ABsinthium ponticum Creticum grati odoris: caule est cubitum superante, rotundo, incano, in ramos plurimos, quincunciales diviso, foliis tenuibus, multum divisis, mollibus & incanis: floribus vulgari forma & colore similibus, paulo tamen majoribus. Hoc, quemadmodum Honor. Belli ex Creta anno 1596. (addita planta) perscripsit, in Creta frequētissime provenit, perpetuo viret, odorem gratum spirat, nihilque amarum est, aut si quam secum amaritudinem habet, ea valde obscura est, in viridi enim, nulla percipitur: ab asinis & pecoribus, omnibusq; brutis valde expetitur. Vocatur, ἀσπρὰ, & non ἀβσινθιὰ, quemadmodum Anguillarus in Græcia vocari perperam scribit: ego legitimum Ponticum esse judico: hactenus Belli. Hac de re dicturi sumus plenius, si Deus volet, in Theatro nostro.

II. Absinthium alpinum incanum: ex radice rufescente, capillacea, cauliculi plures palmares, reclinati, rotundi & albicantes, foliis quam paucissimis vestiti prodeunt: folia, divisura & colore, Absinthio Pontico tenuifolio incano, similia sunt: ex cauliculorum parte media sursum versus, pedicelli tenuissimi, unciales, cum subjecto foliolo, tenuissime diviso, recti, alternatim exurgunt, qui capitulum squamatum, flores pallidos continens, sustinent: quibus semen minutum, nigrum, Tanaceti odore succedit: tota planta odore & sapore est Absinthii, & in Valesianorum alpibus, ut in petris supra Gemme, D. Fleisserus 1606. & D. Burserus 1614. collegit.

III. Absinthium alpinum candidum humile: radice est crassiuscula, oblonga, rufescente, in fibras abeunte, ex qua folia candida, oblongis pediculis donata, tenuissime divisa, cum cauliculis (aliquando unico) trium, quatuorve unciarum longis, rotundis, albo tomento vestitis & ad exortum reclinatis, prodeunt: quorum summo capitula squamata, plura simul, ut in stœchade lutea, sed minora, disposita, luteos flores continentia, insident. Tota planta candida est, quatuor vel sex uncias vix superans, & valde amara: ex Gletzerberg, Helvetiorum monte, non longe ab Augusta valle, D. Burserus attulit.

IV. Absinthium alpinum umbelliferum: hoc non tanquam novum proponimus, cum à Clusio, Lobelio, Tabernæmontano, Gerardo, & in historia Lugdunensi descriptum & pictum fuerit, sed quia in hoc varietatem observavimus, & de hoc litem esse scimus, quare de hoc pauca aspergere lubet. Nam Nicol. Clavena Bellunensis Pharmacopæus, Absinthii umbelliferi historiam (addita figura) & usum insignem proponens, novum esse Absinthium, & à se primo in montibus Bellunensibus inventum, libello Venetiis 1610. cuso asserit: contra quem Pompejus Sprechis, Pharmacopæus Venetus, tractatu peculiari, sequente anno Venetiis edito, disputans, novum non esse, sed à C. Clusio, pridem nomine Absinthii alpini umbelliferi, propositum fuisse affirmat. Sane occurrit varietas, sed tantum in magnitudine: nam id quod in monte servæ Belluni natum, foliis est latioribus & longioribus, quam sint ejus quod in Helvetiorum alpibus, & Baldo monte provenit: quo adhuc minus est, quod in Austriæ monte Trawenstein reperitur: quemadmodum ex horto Patavino habemus, umbella ex minoribus floribus composita, instar Millefolii vulgaris, florib. præsertim antequam aperiantur, magis conglomeratis: quare tantum ratione loci differre censemus, & quidem ex plantæ inspectione & examine diligentiore, ut qui in Baldo & Helvetiorum alpibus collegerimus: Belluni natam. Clus. Angelus Busti Medicus Venetus: Austriacam vero, D. Burserus transmisit.

DE MILLEFOLIO.

CAPUT VI.

I. MILLEFOLIUM maximum umbella alba: caulibus est sesquicubitalibus crassis, rotundis, striatis: foliis circa radicem palmum longis, uncias quatuor latis, tenuissime incisis & velut è multis minutissimis alatis foliolis constantibus, sed minoribus & tenuissime incisis, quæ circa caulem sunt, qui in ramos plures brachiantur, quibus singulis umbella, uti in Millefolio vulgari, sed major, flosculis albis referta, insidet. In horto Patavino crevit.

II. MILLEFOLIUM purpureum majus: ex radice crassa satis, caules plures ad cubitum & sesquicubitum excrescunt: foliis ut in vulgatissimo Millefolio dispositis, umbella magna, flores elegantissimimos rubri coloris & quinquefolios continens, in quorum medio apices pallide flavescentes, qui gratiam addunt, emicant: flores contriti, medicatum odorem spirant. Hoc Göppingæ primum in Pharmacopæi horto legimus, & nunc in horto colimus: quod Clusius nomine Millefolii rubro flore proponere videtur: an hoc forte Matthiolo Millefolium majus?

III. MILLEFOLIUM incanum Creticum, sive Millefolium Dioscoridis: caulibus est lignosis, rotundis, incanis, sesquipalmaribus, foliis Chamæcyparissi forma oblongis, denticulatis, incanis, vel ut Dioscorides, avicularum pennas imitantibus, caules in summitate in ramulos abeunt, qui umbellam satis compactam ex floribus ex albo flavescentibus compositam, sustinent. Hoc ex horto magni Ducis Hetruriæ, primum à D. Paschali (ut in Phytopinace monuimus) dein ex Creta à D. Honorio Belli accepimus: quod legitimum Dioscoridis Millefolium esse censemus, cujus in Epistola 2. Belli ad Clusium, sub Stratiote Millefolio mentio fit, qui in Creta μιριόφυλο vocari scribit.

IV. Mille-

Millefolium aquaticum pennatum spicatum.

Millefolium aquaticum cornutum.

IV. Millefolium aquaticum pennatum spicatum: ex radicibus fibrosis, tenuibus, rami prodeunt plures, cubitales, cavi, striati, in alas brachiati, aquæ innatantes: ex quorum geniculo quolibet, folia terna, vel quaterna quasi stellatim circumjecta, tenuiter incisa, pennam & forma & tenuitate referentia, colore fusco prodeũt: at cauliculorum summitates palmares, ex aqua recti attolluntur, spicam purpurascentem, Iunio & Iulio mensibus, sustinentes, quæ in flosculos copiosos, pallide luteos, simul junctos, Anethi semen forma referentes, expanditur: his succedũt capitula nigra ac prædura, plerumq; quaterna, quina, etiam plura, cauliculorum fastigia, quæ super aquam eminent, rotatim ambientia, quibus singulis cavitas exigua, semen continens inest. Hoc in piscinis provenit, quod primum in fossa arcis Weckenthal in Alsatia, observavimus: & Tragus, Algæ tertiæ, vel Algæ Vergilii nomine, exprimere voluisse videtur. Hujus ut & sequentis descriptionem in Phytopinace, Matthiolo, & Tabernæmontano emaculato, una cum figura exhibuimus.

V. Millefolium aquaticum cornutum: hoc prioris modo aquis innatat, caulibus cubitalibus, tenuibus, ramosis, fragilibus, dense geniculatis, quos folia ambiunt tenuia, capillata, quorum inferiora, cornua cervina æmulantur & exiccata rigescunt: superiora vero, tenuiora, tenuiusq; divisa sunt: ex ipsis geniculis, pediculi, modo trium, quatuorve unciarum prodeunt, singuli, singulos flores, parvos, albicantes, quadrifolios sustinentes: quibus capitulum parvum Ranunculi forma, ex quinis senisve granulis virentibus compositum, succedit. In rivulis circa Hiltelingam, non longe Basilea primum, dein in fossis horti Montembelgardiaci observavimus.

Conſolida regalis latifolia parvo flore.

DE CONSOLIDA REGALI. CAPUT VII.

CONSOLIDA regalis latifolia parvo flore: ex radice fibroſa,oblonga,rufeſcẽte,caulis cubitalis,rotundus,ſtriatus,leviſſima hirſutie albicans,in ramos brachiatus,exurgit: quem folia tripartita primum,dein ad formam foliorum Ranunculi arvenſis echinati,diviſa cingunt,quę in ſummo caule pauciora, quædam tripartita, quædam integra:flores ſunt ſubcęrulei,corniculo donati,Conſolidę regalis ſegetum ſimiles,aut minores:quibus ſiliquæ oblongæ,parvæ, ſemen parvum continentes,ſuccedunt.Hanc Delphinij Dioſcoridis nomine, à D. Ferrando Imperato, Pharmacop.Neapol.inſigni,accepimus:dein virentẽ in horto D.Zvingeri p.m.legimus,in Phytopinace deſcripſimus,in Matthiol.quoq; & Tabernæm. figura ſub Conſolida regali peregrina parvo flore,poſita, in qua tamen ſculptor prima folia omiſit.

Chelidonium majus foliis quernis.

DE CHELIDONIO. CAPUT VIII.

CHELIDONIUM majus foliis quernis,flore laciniato:hoc à Chelidonio majore vulgato, foliis & flore tantum differt: folia enim, quercus tenera folia æmulantur, cum argutius inciſa ſint & teneriora, ſuperne ex virore nigricantia,inferne pallida,leviſſime,ut & caulis,hirſuta: flos luteus,communiter quadrifolius,foliis ejus per ora diſſectis & velut fimbriatis. Ex horto Philippi Stephani Sprengeri Pharmacopæi Heidelbergenſis, primum habuimus: dein in horto Montembelgardenſi, ubi tota æſtate floruit, legimus: quod ſi in parietinis ſeratur, formam retinet,lætiore vero in ſolo,aliquando degenerat. Hujus in Phytopinace meminimus: in Matthiolo & Tabernæm. figura addita,deſcripſimus: poſtmodum & Cluſius, nomine Chelidonii majoris laciniato folio in ſua hiſtoria propoſuit.

DE

DE AQVILEGIA.

CAPVT IX.

I. AQUILEGIA montana magno flore: hæc in Aquilegiæ vulgaris altitudinem excrescit quidem, sed foliis primum differt, cum in lacinias tenuiores, easque non obtusas, ut in aliis, sed acutas dividantur, & folia pene subrotunda sint: sic & floribus est cæruleis, vulgari similibus, sed multo majoribus. In monte prope Thermas Fabarias copiose provenit, unde D. Burserus attulit.

II. AQUILEGIA montana parvo flore thalictri folio: ex radice parva, folia thalictri forma, sed exigua, pallide virentia, prodeunt: inter quæ cauliculus tenuis, palmo minor, duobus tribusve foliolis brevibus, oblongis, minime divisis, exurgit, florem unicum cæruleum sustinens, forma quidem vulgari similem, sed quintuplo minorem. In Helvetiorum alpib. reperitur: in Moravia, prope urbem Trebis, sub arce Smilo, in pratis vernali tempore copiosissime reperiri, mihi relatum.

III. AQUILEGIA hortensis multiplex flore parvo: hæc ab hortensi, quæ multiplici flore est, solo flore differt, qui in hac triplo minor, & colore, qui pullus est, in horto meo provenit.

Nigella Cretica.

DE NIGELLA.

CAPVT X.

I. NIGELLA latifolia flore majore simplici cæruleo: ex radice tenui, oblonga, flavescẽte, caulis cubitalis, rotundus, viridis & lævis, in summo ramosus, exurgit: foliis ad radicem tenuissime laciniatis, in caule vero aliquãdo inferiorum instar tenuissime divisis: flores autem quam in cæteris ampliores sunt, quinquefolii, folio quolibet unguem æquante, superne eleganter cærulei, inversa parte pallidi, venis elatis percurrentibus: floribus succedunt capita pentagona, hexagonave dura, in totidem cornicula in latera reflexa superne divisa, quæ membranis interne intercurrentibus, semine subnigro, inodoro, plena sunt. Hæc æstivis mensibus in hortulo nunc 20 annis aliquot floret, ex semine deciduo, cum annua planta sit, sese propagans: cujus semen, Nigellæ Hispanicæ nomine, missum fuit.

II. NIGELLA Cretica: radice est oblongiuscula, tenui, parum fibrosa & flavescente: caule cubito minore procumbente, striato, viridi, glabro, & paulo supra radicem in alas tenues & teretes brachiato: folia prima per terram sparsa, instar foliorum Consolidæ regalis vulgaris in lacinias dividuntur, quæ vero in caulis summo oblonga, & ut in Nasturtio, divisa, ex viridi nigricant: flos unicus, unguis magnitudine, quinquefolius, cuilibet cauliculo insidet, colore ab initio ex viridi nigricante, mox vero sub cæruleo, mucronibus suam viriditatem reservantibus, forma Nigellæ arvensi, qua multo minor est, respondens: in cujus medio stamina plura, viridia, apicibus cæruleis donata: capitula pentagona,

tagona, hexagonave succedunt, quæ in totidem cornicula longa, instar cornuum hirci intorta, finiunt, quæ semen nigricans minutum continent. Hujus semen ex Creta primo allatum, & à D. Doldio, cum planta, transmissum, ut in Phytopinace monuimus, & figuram cum descriptione Matthiolo addidimus, at in Tabernæmontano emaculato, figura male sub titulo nigellæ flore pleno posita. Hanc Clusius in post. histor. Melanthium simplici flore Creticum nominare videtur.

Ab hac diversa est, quæ in horto nobiliss. Contareni colitur, foliis fœniculi, floribus ex albo flavescentibus, semine nigro, anguloso & acri, quam cum integram non habeamus, plura de ea in præsens non licet.

DE HIPPOMARATHRO.

CAPVT XI.

HIPPOMARATHRI Cretici nomine, ex horto Clariss. Nicolai Contareni, Senatoris Veneti, habemus ramos cubitales, rotundos, læves, striatos, pallide virentes, in alios brachiatos: folia sunt fæniculi modo, in tenuissima, sed longe brevissima segmenta divisa: caulium summitatibus umbellæ parvæ insident: gustantibus plantæ siccæ folia & caulem, de sapore nihil certe pronunciare licuit: quare ut totam acquiramus plantam, studebimus.

DE ANETHO.

CAPVT XII.

ANETHUM sylvestre minus: radice est albicante, uncias tres longa, tenui, quemadmodum & caulis, qui pedalis, albus, rotundus: foliis est uncias quatuor longis, tenuissime, ut in vulgari, divisis: umbella parva, ex festucis octo vel novem uncialibus composita, flosculis luteis, semine parvo oblongo. In hortulo meo crevit, ex semine à doctiss. Columna, nomine Anethi sylvestris ex Sicilia, misso: quod minus appellare lubuit, cum Cæsalpinus, Anethi sylvestris in Sicilia, quod sativo grandius sit, meminerit.

DE

Daucus montanus apii folio minor.

Daucus Alsaticus.

DE DAUCO.

CAPUT XIII.

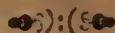
I. Daucus montanus apii folio flore luteo: caule est cubitali, anguloso, glabro, in breves alas brachiato: foliis apii forma, sed brevioribus, per ambitum minime serratis, quorum pediculus striatus est: umbellas parvas habet, flores elaphobosco similes, luteos. In Callenberg & prope oppidum Baden Austriæ D. Burserus legit.

Huic similem sed per omnia majorem, caule crasso canaliculato, ramoso, foliis latioribus, minimeque crenatis, umbellis majoribus ex floribus pallidis, in horto Patavino anno 1578. collegimus, quem Daucum tertium Dioscoridis Guilandinus, at ipsius successor Cortusus, Pseudopyrethrum nominavit.

II. Daucus pratensis apii folio: radice est oblonga, pallide rufescente cortice tecta, sapore & odore pastinacæ, sive Dauci officinarum, superne hirsuta & villosa, ex qua alæ prodeunt, foliis pluribus uni costæ inhærentibus, per ambitum incisis & serratis, forma montani majoris, sed longe minoribus, pallide virentibus: inter quæ caulis pedalis, rarius cubitalis, tenuis, striatus, paucis geniculis distinctus, in ramulos aliquot divisus, exurgit: ramorum extremis, umbellæ candidæ, flosculorum exiguorum insident, quibus semen oblongiusculum, nigricans, aromaticum succedit. Hic in pratis humidis Michelfeldæ provenit.

III. Daucus Alsaticus: radice crassa, oblonga, in fibras crassiores divisa, nititur, cujus summo, multa villosa capita, ut in plerisq; ferulaceis adposita: unde magnæ foliorum alæ exeunt, foliis multis in plures partes dissectis, uni costæ inhærenti-

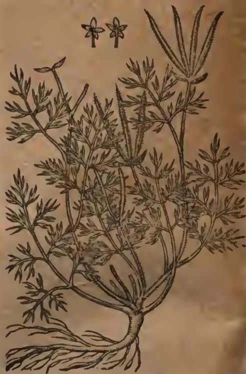
rentibus, ex adverſo naſcentibus, conſtantes: inter quæ caulis (modo unus, modo plures) ad viri altitudinem exurgens, ſubruber, ſtriatus, geniculis aliquot articulatus, in ramos plures, hiq; in alios diviſus, ad quorum genicula minores foliorum alæ: extremos ramulos umbellæ ſatis magnæ, floſculorum flaveſcentium, exornant: quibus ſemina plana ſuccedunt. Iunio & Iulio floret in dumetis Alſatiæ ſuperioris: eundem copioſiſſime in Alſatiæ inferioris pratis humidioribus, ut inter Scleſtadium & Argentinam frequenter obſervavimus. Multum ſimilitudinis habet cum Thyſſelino Plinii Lobelii ſive Apio paluſtri Dodonæi: verum Thyſſelinum, non ita alte exurgit, & tota ſtirps lacteo ſucco abundat. Hic Daucus, ſapore eſt & odore paſtinacæ.

Scandix Creticamajor.

Scandix ſemine roſtrato Italica.

DE SCANDICE.

CAPVT XIV.

I. SCANDIX Cretica major: ex radice oblongiuſcula, nonnihil fibroſa, caulis cubitalis, ſtriatus, in plures ramos diviſus, & potiſſimum ad alarum exortum, leviſſime piloſus, exurgit: foliis ad radicem, pediculis oblongis, Pimpinellæ ſaxifragiæ minoris æmulis, latiuſculis, ſubrotundis, ex oppoſito correſpondentibus, per ora oblique diſſectis, pallide virentibus, una cum pediculis leviter piloſis: at caulem ambientibus & ſuperioribus, inſtar foliorum Scandicis vulgaris, tenuiſſime diviſis: umbellæ parvæ ſunt, ſparſæ, flores albos, & quam in vulgari majores, ſuſtinentes: quibus ſuccedit ſemen roſtratum, decem, duodecim & pluribus roſtris, ſubaſperis, ſimul junctis, quorum cuilibet apices duo quaſi aculei rigidi, præfiguntur. Hæc Patavio primum Scandicis Creticæ nomine miſſa, dein ex ſemine in horto nata, cujus deſcriptionem in Phytopinace ſub 4. dein & Matthiolo addita figura, exhibuimus.

II. SCANDIX Cretica minor: ex radice gracili, oblonga, recurva, alba, cauliculi perbreves, aliquando palmares, tenues, tenui lanugine pubeſcentes, in ramulos, paucos breves & graciles diviſi prodeunt: quibus umbellæ exiguæ, floribus albis, puſillis, paucis, quinquefoliis (licet aliquando flores corymborum modo denſi conſpiciantur) veluti ſtylorum cacuminibus inſident: his ſuccedunt roſtra ut in priori, ſed breviora & pauciora (communiter quaterna, quinave in horto obſervavimus) in apice ſimiliter bipartita, quæ ſemina ſunt. Folia ſi terantur, non injucundi odoris ſunt & ſaporis aliquo modo Chærefolii vulgaris. Hanc primum ex horto magni Ducis Hetruriæ à Caſabona, Anthriſci Plinii nomine; dein ex Creta ab Honorio Belli, accepimus: quam etiamnum in horto colimus, Majo florentem, & Iulio ſemine prægnantem. Hujus in Phytopinace meminimus, & Matthiolo (ubi icon craſſior eſt) addita figura, ſub ſcandice Italica deſcripſimus, & poſtmodum Cluſius in ſua hiſtoria, Anthriſci Plinii, & doctiſſ. Columna, Aniſo Marathri Apuli (à ſuavi odore & ſapore, medio inter Aniſum & Fœniculum) nomine propoſuere.

Hujus varietas à me obſervata apud Monſpelienſes: nam quæ in ſaxoſis provenit, odore eſt fœniculi: altera vero, quæ in agris, inodora eſt.

Caucalis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus.

DE CAUCALIDE.

CAPUT XV.

I. CAUCALIS nodoſa echinato ſemine, radix oblonga, tenuis, alba, caules emittit binos ternoſve rotundos, ſtriatos, aſperos, qui in alios brachiantur: quorum alii ſemipalmares, incurvi, alii bipalmares erecti prodeunt, quos folia paſtinacæ ſylveſtris æmula, at breviora & pauciora, multoq; tenuius diviſa, aſpera, ex virore nigricantia, ad ſingula pene internodia, oblongis pediculis donata, cingunt: floſculi exigui, ex quinque foliolis compoſiti, ſubrubentes, vel pallidi, aliquando albi, breviſſimis pediculis inſident: his capitula parva echinata & conglobata ſuccedunt, in horum qualibet ſemen unicum continetur. Hanc Iunio menſe anno 1578. in horto Patavino collegimus, & in Phytopinace, Caucalidem ſemine ad caulium nodos echinato, nominavimus; verum & nomine I appellæ caninæ Cortuſi (Lutetia quoq; & ex Anglia) miſſa fuit: cujus figuram Matthiolo adpoſuimus. De qua doctiſſ. Fabius Columna: Scandici nulla melius noſtro judicio quadrare videtur, ex nobis obſervatis hucuſque plantis, niſi illa quam doctiſſ. Caſpar Bauhinus, pro Caucalide altera nodoſo echinato ſemine addidit, ſuo Synonymiis ornato Matthiolo, &c.

Caucalidis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus, figuram addere viſum fuit, cum à Cordo quidem & Thalio, ſub Daucidide minore deſcribatur, ſed hujus icon à nemine proponatur.

II. CAUCALIS tenuifolia montana: radice eſt craſſa, ex qua caulis exurgit pedalis, qui ſtatim ad radicem, in cauliculos palmares, rotundos, leves, dividitur, hique in minores ſubdividuntur; quorum etiam minutiſſimis alis ad radicem in tenuiſſima ſegmenta, & quæ in caule, in capillacea, dividuntur. Semen parvum eſt, oblongum, ſtriatum: Iulio Menſe florens, in Sabaudia inter Tarenteſiam & Monaſterium collecta.

Apium hortense maximum.

Apium peregrinum foliis subrotundis.

DE APIO.

CAPVT XVI.

APIUM hortense maximum: ex radice oblonga albida, & pro plantæ magnitudine tenui, folia prodeunt, pediculis palmaribus, & sesquipalmaribus, striatis, pallide virentibus, tripartito primum divisa, quorum quodlibet rursus tripartitur, ipsæque particulæ triplo quadruplove, quam in Petroselino vulgo dicto majores, per ambitum incisæ, pallide virentes: inter hæc caulis cubitalis & sesquicubitalis, tenuis, striatus exurgit, in cujus summitate folia oblonga, angusta, minime incisa, à pictore prætermissa. Umbellam habet parvam, albam, exiguis flosculis refertam, quibus semina Petroselini forma, sed duplo triplove majora, gustu nonnihil aromatico donata, succedunt. Nomine Apii Anglicani, primum apud nos satum. An forte hoc Selino Anguillara opinione 7. intelligendus, quod in universa Græcia, potissimum in Chio & Creta pro Selino habetur. Hoc in Phytopinace descripsimus, & in Matthiolo figuram exhibemus.

APIUM peregrinum foliis subrotundis, Clusius sub Selino peregrino primo descripsit: at quia figuram non adposuit, eam hic proponimus.

DE SMYRNIO.

CAPUT XVI.

SMYRNIUM peregrinum folio oblongo: hujus inferiora folia ex radice prodeuntia, Apii foliis similia sunt, in complures particulas oblongas divisa, oblongis pediculis donata, per ambitum profundius laciniata, pallide virentia: quæ vero in caule sunt cubitali, striato, non subrotunda, nec duplicia, ut in communi Smyrnio peregrino, sed eorum primum quidem, uncias sex longum, tres latum, per ambitum profundius incisum: superiora vero per quæ caulis ad exortum transit, & simplicia sunt, uncias tres longa, duas circiter lata, & superna quæ leviter crenata sunt, sensim minora fiunt: caulis in summo brachiatus, & cuilibet alæ, ramuli quaterni, rarius quini, biunciales insident, festucis aliquot, umbellam exiguam flosculorum luteolorum sustinentes: quibus semen nigrum, subrotundum, succedit: radicem non vidimus. Hoc in horto D. Camerarii crevit, & D. Doldius transmisit.

DE ANGELICA.

CAPUT XVIII.

ANGELICA sylvestris hirsuta inodora radicem habet crassam & fibrosam, foris pullo cortice tectam, intus albam, redivivam & odore medicato: caulem cubitalem, in breves alas brachiatum, parte inferna, paucissimis pilis cinctum, nigrum: folia Angelicæ sylvest. sive Podagrariæ æmula, in alas, modo binas, modo ternas, easque aliquando uncias quatuor longas, tres latas, aliquando vix unciales, divisa, in ambitu profunde incisa atrovirentia, hirsuta, quarum pediculi hirsutie asperi sunt: umbellam habet parvis floribus albis refertam, quibus semen oblongum nigricans succedit. Hanc ex Lusatia, nomine herbæ Podagrariæ cognatæ, D. Francus misit, cujus in horto Lusatiæ meminit.

Sphondylium alpinum glabrum.

DE SPHONDYLIO.

CAPVT XIX.

I. SPHONDYLIUM hirſutũ foliis anguſtioribus: hoc à vulgari foliis ſolum differt: nam cum vulgare foliis ſit amplis, plerumq; ex quinque partibus latis ſubrotundis compoſitis: hoc folium habet, in lacinias oblongas, anguſtas, acuminatas, haſque in alias, inordinate tamen diviſas, & per marginem crenatas. Hoc in pratis alpinis Rhæticis obſervavimus: dein ex Luſatia à D. Franco accepimus.

II. SPHONDYLIUM alpinum parvum: ex radice caulis exurgit pedalis, qui in ſummo in alterum ramulum triuncialem, dividitur: quem folia cingunt pallide virentia, longis pediculis donata, quæ in partes tres, vel etiam quinque alias ſubrotundas, alias acutas, per marginem crenatas & hirſutas, dividuntur umbella floſculis candidis, latis tamen, ſummo cauli inſidet, quibus ſemen plenum, latum ac tenue, ſuccedit. Tota planta leviſſimis pilis pubeſcit. Ex Auſtriæ alpibus, D. Burſerus miſit.

III. SPHONDYLIUM alpinum glabrum: radice eſt craſſa, eaque alba, caule bicubitali, geniculato: foliis ficulneis, glabris, quæ abſque pediculo, palmum longa, duas lata ſunt, communiter tripartitis, ſed non uſque ad pediculum diviſis, per marginem crenatis: quorum inferiora pediculis palmaribus, hiſpidis & ſubaſperis donantur: caulis ſummo, umbella floſculorum candidorum, ſed quam in reliquis ſpeciebus minorum, inſidet: ſemen ſuccedit ſubrotundum, planum, cujus ſummitati apex infigitur. Hoc ſolum in monte Waſſerfall & quidem ab anno 1595. uſq; ad præſentem annum 1618. Iulio menſe & florentem & ſemine prægnantem, obſervavimus.

DE LIBANOTIDE.

CAPVT XX.

I. LIBANOTIS latifolia, aquilegiæ folio: radice eſt craſſa, fibroſa, cortice inæquali, quaſi rugis tranſverſis aſperata, fuſcáq; coloris, tecta, medulla candida, amara, modicum quid Aroma & Ariſtolochiam ſapore redolens: ad cujus caput, pili tanquam veterum foliorum defluxorum fibræ ſolidiores & nigrę: etenim folia, quæ numeroſa ex radicis capite longis pediculis emergunt, una parte quaſi vaginato exortu (nimirum ea quæ craſſiora & latiora ſunt, ut & ea, quæ ex caule prodeunt) eundem, tanquam mẽbranacea ſiliqua circumdant, articulo craſſiore, lineaque transverſa: quæ craſſa ſunt, rigida, glabra, viridia & ſplendentia, ſubtus candicantia, fibris majoribus ſubpurpureis tranſcurrentibus, quæ licet inſtar foliorum Aquilegiæ dividantur, non tamen omnia in pares lacinias (Aquilegiæ laciniis latiores) fiſſa ſunt: inferiora namque in vegetiore planta, plerumque quinq; folia habent, ex triplici rami diviſura, alias tria, tribus pediculis inſidentia. Caulis unicus eſt, cubitos tres quatuorve ſuperans, rotundus, ſtriatus, nodis diſtinctus, ſubalbicans, puniceo colore aliquando admixto, in tria, quatuor, vel quinque brachis

brachia distributus, quæ umbellam magnam, ex longissimis festucis & floribus albis parvis compositam, sustinent: semen succedit longum, latum, striatum, geminum, puniceum, gustu subamarum, Cumini saporem imitans, aromaticum, modice excalefaciens, & salivam ciens. Hoc D. Doldius Norinberga ex D. Camerarii horto, nomine Seseli Æthiopici folio Aquilegiæ misit, cujus Camerari*, (sed sine descriptione) in sui horti Catalogo, sub Seseli Æthiopico altero meminit, & semen odore & sapore aliquantulum Cinamomum repræsentare scribit.

II. Libanotis latifolia minor semine crispo: hæc à vulgata potissimum foliorum magnitudine & numero, seminisque forma differt: cum in vulgata singulæ foliorum alæ, magna ex parte quina folia habeant, uno extremam alam occupante: at hæc in primis duabus alis, tria tantum, & in media ala, quinque obtinent, per ambitum communiter serrata, quædam tamen unam alteramve profundam incisuram obtinent: superne atrovirentia, inferne vero subcinericei quodammodo coloris, magnitudine unciam, vel sesquiunciam vix excedentia. Caule cubitali, glabro umbella parva flosculorum alborum insidet, quibus succedit semen breve, subrotundum, eleganter crispatum. Hanc ex Italia D. Neudorfferus, nomine Costi amari semine crispo, attulit.

DE CARVI.

Capvt. XXI.

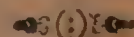
Carvi alpinum: planta palmaris est & glabra, ex radice oblongiuscula nigricante, aromatica, folia emittens oblongis pediculis donata, foliorum Carvi modo, in paulo tamen majora segmenta, divisa, pallide virentia: caulis modo unus, modo duo, tenuis, ad uncias sex exurgens, supra medium nudus, in quinas senasve festucas instar umbellæ abiens, quarum singulæ flosculos aliquot, quasi in capitulum junctos, ex flavo rubescentes, sustinent. In Pyraneis montibus D. Burserus legit.

DE PIMPINELLA.

Capvt. XXII.

I. Pimpinella saxifragia tenuifolia: ex radice oblonga, caulis pedalis viridis, lævis, striatus, geniculatus, statim ad radicem in ramos, & hi in tenues alas divisus, exurgit: folia habet in tenues primum, dein pene capillaceas partes divisa: flosculi exigui, pauci, albicantes, in parva umbella; semen non vidimus, copiose ad lacum Genevensem provenit.

II. Pimpinella sanguisorba inodora: hæc à sanguisorba minore vulgata, differt foliis & odore: nam in hac folia longiora sunt, quæ in illa magis rotunda, sunt in hac inodora, in illa odora. Hanc Pimpinellæ minoris Hispanicæ nomine, D. Gillenius misit.

Seseli palustre lactescens.

DE SESELI.

CAPVT XXIII.

I. SESELI montanum Cicuræ folio subhirsutum: ex radice crassa, folia lata, Cicutariæ, vel Myrrhidis Fuchsii instar, in multas alas divisa, nigricantia, levissimis pilis, præsertim ipsi pediculis aspersis, subaspera: caule sesquicubitali & altiore, crasso, striato, cavo, nodoso, pilis paucissimis donato, in alas brachiato, foliis paucis, prioribus similibus, sed minoribus cincto: in summitate, umbella magna alba: floribus succedunt semina oblonga, gemella, tenuissimo apice donata, Carvi sapore. Hoc in altissimo monte Wasserfall, æstate florens, inter saxa reperimus.

II. SESELI pratense tenuifolium, sive Daucus pratensis tenuifolius: caule est cubitos duos superante, rotundo, striato, nodoso, superne in ramos brachiato: foliis instar Pastinacæ tenuifoliæ sylvestris divisis: umbellam habet ex parvis albis floribus compositam, quib. succedit semen parvum aromaticum, & tota planta pastinacæ odorem refert: in pratis udis Michelfeldæ provenit.

SESELI palustre lactescens: cum Camerarius in suo horto sub Seseli palustri descripserit, ejus figuram prætermissam, addere placuit.

DE LIGVSTICO.

CAPVT XXIV.

LIGUSTICUM sive Siler montanum angustifolium: caule est tenui, cubitali, in alas brachiato, quę umbellam albam parvam sustinent, foliis paucis, in segmenta angusta, oblonga, peucedani instar (sed longe breviora) divisis, quæ in alis, fere capillacea: prope oppidum Stain Austriæ, D. Burserus legit.

DE FILIPENDVLA.

CAPVT XXV.

FILIPENDULA minor: radicem habet rufescentem, in filamenta extenuatam, sed per extrema glandulosam: folia duas tresve uncias longa, semunciam lata, ex segmentis pluribus, tenuissime divisis ambitu serratis composita, veluti Potentillæ, duriora tamen & saturatius virentia, inter quę cauliculus palmo minor in medio foliolo cinctus, exurgit; aliquando simplex, aliquando in summo bifidus, ovi coma flosculorum albidorum, staminulis præditorum, aliquando quasi in capitulum compactorum, insidet: succedit semen, instar racemi parvi coactum. In asperis circa Monspelium legimus.

DE CRISTA GALLI.

CAPUT XXVI.

I. CRISTA Galli umbellata: radice est tenui, parva, caule palmo parum altiore, tenui & erecto: foliis paucis, unciam longis, angustis, per ambitum crenatis: caulis summo flores plures, lutei, quasi in umbella dispositi, triplo majores & latiores, quam in vulgari, quibus

valvulæ latæ membraneæ, ſemen continentes, ſuccedunt. In Caſtiliæ agris, D. Albinus legit.

II. Crista galli anguſtifolia montana: hæc caule eſt cubitali, anguloſo, foliis oblongis, anguſtis, acuminatis, margine crenatis, binis ſibi ex oppoſito correſpondentibus, ex quorum alis foliola minora prodeunt, & plerumque cauliculus, unam alteramve unciam longus, minutiſſimis foliolis cinctus: ipſe vero caulis, in ramos ſemipalmares, etiam longiores, dividitur: quibus flores pallidi, eo, quo in vulgari, ordine, ſed longe minores inſident, quibus valvula, ſemen latiuſculum includentes, ſuccedunt. Hæc in montibus urbi vicinis provenit.

Valeriana alpina prima.

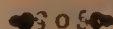
DE VALERIANA.

Caput XXVII.

I. Valeriana paluſtris major profunde laciniata: hæc è radicibus albis, oblongis, villoſis, intricatis & odoratis, plures quam quinquaginta emiſit caules, latos, foliis Valerianæ ex uno latere caulis dependentibus, ſed multo majoribus, & inciſuris profundioribus in aliquibus duplici ſerie luxuriantibus & propendentibus, veſtitos; quæ, ut & radices, odorem Valerianæ vulgaris habent: flores non vidimus. Hæc prope urbem Pudiſſinam in loco paluſtri, à D. Franco ſeniore inventa & eruta.

II. Valeriana paluſtris inodora parum laciniata: ex radice fibroſa, leviter Valerianam redolente, folia ſubrotunda, minime laciniata, pallide virentia, longis pediculis donata, prodeunt: inter quæ caulis cubitum ſuperans, exurgit; quem rara folia, primis, forma & longis pediculis ſimilia, bina ex adverſo reſpondentia, cingunt, quæ aliquando ad modum Valerianæ hortenſis, ad exortum in lacinias diviſa, inodora ſunt: caulis ſummo, flores quaſi in umbella ſparſa, pallide rubentes, inſident. In paluſtribus noſtris Michelfeldenſibus frequens, licet raro cum flore reperiatur, cum in fœniſecio abſcindi conſueverit.

III. Valeriana alpina prima: ex radice oblonga, odorata, caulis unus (rarius plures) cubitalis, ſtriatus, prodit: folia ad radicem plura, longis pediculis donata, ex rotunditate acuminata, ſinuata, aliquando laciniata & in crenas profundiores diviſa, pallide virentia: quæ vero caulem ambiunt, pauca ſunt, bina ternave juncta, oblonga, inciſa, binis alis pleraque donata: flores in ſummo caule pallide purpuraſcentes, veluti umbellæ inſident, quibus ſemen exiguum ſuccedit. Iulio menſe florentem in monte Waſſerfall collegimus, ut in Phytopinace monuimus. quam etiam ex montibus Genevenſ. accepimus.

IV. Vale-

Valeriana alpina ſcrophulariæ folio.

Valeriana peregrina purpurea.

IV. VALERIANA alpina ſcrophulariæ folio: radice eſt nigricante, aliquantum toroſa nodoſave: caule cubitali & ſeſquicubitali, cavo, ſtriato, viridi (aliquando pluribus) folii ſenis, ſeptenis, longis pediculis donatis inſident, quorum quædam ſubrotunda, quædam oblonga, quædam leviter ſinuata: at quæ caulem cingunt, pauca ſunt, ſcrophulariæ foliis æmula, uncias tres longa, ſeſquiunciam, vel unciam lata, acuminata, leviter crenata, bina ſemper juncta: caulis, in ſummo, in longas tenues alas brachiatur, quibus flores pallide rubentes, Valerianæ ſylveſtri ſimiles inſident: eodem loco ubi & prior provenit: utraque ſub Valeriana montana prima & altera in Phytopinace propoſita fuit. Videtur Cluſius utramq; una deſcriptione & figura expreſſiſſe, Valerianæ ſylveſt. alpinæ primæ latifoliæ nomine.

V. VALERIANA alpina minor planta palma minor, foliis ad radicem, primis quidem parvis, ſubrotundis, ſubſequentibus ſeſquiuncialibus, ſcabioſæ parvæ inſtar in lacinias acutas diviſis: inter quæ cauliculus unciarum ſex exurgit, binis terniſve foliis, in ternas, vel quaternas lacinias anguſtas diviſis, cinctus: in ſummo, umbella, floſculos purpuraſcentes ſuſtinens: ex montibus Pyrenæis, D. Burſerus attulit.

VI. VALERIANA peregrina purpurea albave: ex radice parva, fibroſa, albicante, caulis e[illegible]urgit pedalis, rarius cubitalis, tenellus (ut [illegible] in terrá reclinet) viridis, cavus, ſtriatus, nod[illegible]s, & utplurimum ad ſingulos nodos in bi[illegible] ramos diviſus, horumque aliqui, in alios bre[illegible]

ramu-

ramulos subdividuntur. Folia habet pallide virentia, pauca, duas tresve uncias longa, unam, rarius duas, lata, Nardi montanæ similia, ex adverso bina sita, mollia, crassiuscula, quorum superiora interdum sinuosa, & ad exortum in crenas divisa, & fere insipida: ramulorum summis flores inodori, elegantissime purpurei, vel albi, plures in caput congesti, longiusculi, extrema parte aperti, & in quinque lacinias divisi, quorum duæ superiores breviores & latiores, inferiores tanquam labra pendulæ, & media reliquis longior; quibus succedunt vascula oblonga, latiuscula, calices referentia incurva & fibrosa, in quibus semen, altero tamen vasculo inclusum, quod crassiusculum, fungosum, nigricans. Annua est planta, singulis annis serenda, quę pro tempore sationis, citius tardiusve in hyemem usque floret. Sponte quidem in Latio provenire audio, in loco quodam Siculo dicto (unde Valeriana Sicula) & in Sabinis ubi flore albo D. Vorstius observavit: utramque & purpureo & albo flore in horto meo habui. Hanc ante annos viginti tres D. Paschalis Gallus, Valerianæ Indicæ Imperati nomine, Patavio misit: dein Nardi Creticæ nomine, semine à Casabona misso, in horto Montembelgardiaco crevit. Verum nobiliss. Cortusus, Tripolium esse voluit, cujus opinioni favet icon Tripolii in manuscripto Codice Dioscoridæo, quem Illust. Pinellus Patavius in sua Bibliotheca habebat. In Phytopinace & Matthiolo descripsimus, & utrobiq; figuram adposuimus: nunc a Clusio Valerianæ Indicæ appellatione proponitur.

VII. Valeriana rubra angustifolia: hæc a Valeriana rubra dicta, potissimum foliorum angustia differt, quæ linifolius angustiora, breviora, in acumen desinentia, rigidiuscula & pallida, caulem rotundum, nodosum inordinate cingunt: verum tota planta, altera minor est, & in monte Baldo collecta.

NARDO CELTICÆ SIMILIS INODORA.

Caput XXVIII.

NArdo celticæ similis inodora: radicula est oblonga, rufescente, capillata, ex qua folia aliquot oblonga, in latitudinem paulatim sese laxantia, longis pedicellis donata, viridia primum, dein flavescentia exurgunt, inter quæ cauliculus tenuissimus, palmaris, rarius altior, effertur, circa cujus medium foliola duo oblonga, angustissima: cauliculus in pedicellos abit, qui flosculos oblongos, pallidos, ut in Celtica sustinent, qui in semina exigua abeunt. Inodora est: hanc in Baldo & Alpibus Sumano conterminis, legimus, & in monte Drawenstein Austriæ D. Burserus collegit, & Valerianæ alpinæ parvæ latifoliæ nomine, misit.

LIBER

LIBER QVINTVS.
DE SOLANO.
CAPVT I.

Solanum tuberoſum eſculentum.

I. SOLANUM tuberoſum eſculentum: caulem habet ad duorum triumve cubitorum, rarius in viri altitudinem exurgentem, craſſum, anguloſum, ſtriatum, leviter hirſutum, in multos ramos infirmos, in terram, niſi adminiculo ſuſtineantur, procumbentes, brachiatum, ex quorum alis pediculi craſſi, anguloſi, flores ſuſtinentes, prodeunt. Folia quæ primo naſcuntur, Barbareæ ſimilia ſunt (quemadmodum figura noſtra & Matthiolo & huic libro addita eleganter, cum omnibus plantæ partibus, exprimit) ex atro purpuraſcentia, ſubhirſuta, cæteris pallide virentibus, abſque pediculo, palmum longis, in ſex, octo, plures & pauciores partes, ex una coſta dependentes, diviſis, ex rotunditate oblongis, integris, quibus ſingulis, duo ſextuplo minora interjiciuntur, & ſemper pars una, quæ ſeptima vel nona, cæteris major, alæ ſummo additur. Flores elegantes, exterius ex purpura candicantes, interius purpuraſcentes, vel ex cæruleo purpuraſcentes (flore pleno in Auſtria haberi ajunt) deni, duodeni aut plures,

alii clauſi, pauciores aperti, qui magni malorum inſanorum forma, ſingulari folio conſtantes, quinquanguli, lineis vel radiis quinis ſubflavis, vel herbaceis per longum diſcurrentibus, ex quorum medio ſtaminula ruſeſcentia, vel etiam flava communiter quinque, ſtylo ſubviridi prominente, prodeunt: & flores, odorem Tiliæ florum quodammodo referunt. Hos fructus rotundi excipiunt, plures ſimul quaſi ex racemo dependentes, longis pediculis, ut in Solano vulgari, donatis, quorum aliqui parvæ nucis, alii avellanæ magnitudine, alii minores immaturi atrovirentes: maturi atrorubentes, rarius albi & ſtriati, humida & albicãte pulpa pleni, quæ ſeminibus multis, parvis, planis, ſubrotundis, Solani ſomnifici ſecundi forma, fuſcis, conferta eſt. Radix tuberoſa eſt, aliquando pugni magnitudine, aliquando oblonga, aliquando minima, rarius ſingularis membri virilis forma, inæqualis, quibuſdam veſtigiis donata, unde germina anno ſequenti emerſura ſunt, cute fuſca aut atrorubente tecta, medulla ſive carne firma & alba: & quandoque tuber ex quo planta naſcitur, cum eruitur, inane & flaccidum reperitur. Ad caulis exortum, radices plures, fibroſæ, oblongæ, albicantes per terram ſparſæ, quandoque in profundum deſcendentes, cui aliæ tuberoſę radices adnaſcuntur, ita ut plantam hyemem verſus erutam, ultra quadraginta (alii quinquaginta notarunt) tubera diverſæ magnitudinis notaverimus, quas plerique eruunt, ne per hyemem putreſcant, & ſicco loco, calidiore tamen, alii in vaſe terra ſicca pleno, reponunt, vernalique tempore terræ rurſus committunt: ex ramis etiam reclinatis, terraque tectis, Burgundi propagare ſolent, quo plura tubera acquirant. Florent apud nos in Iunio, & ſæpe ad Autumnum uſque, & à primis pruinis offenditur. Hæc ex Inſula Virginea primum in Angliam, inde in Galliam, aliaſq; regiones delata eſt.

Hujus radices in Virginea Openanck dici, ejus hiſtoriæ autor monet. Petrus Cieca in ſua Chronica (& Gomara in ſua Indiarum hiſtoria generali) Papas locis Quito vicinis vocari ſcribit: Benzoni, Pape, & Ioſepho Acoſtæ in hiſt. Indiæ, Papas: hinc Papas Indorum vel Hiſpanorum dicitur, Italis Tartuffoli, quo nomine & tubera nominare ſolent, Germanis Grüblingbaum/ id eſt, tuberum arbor dicitur. ¶ Plantæ hujus cum anno 1590. iconem ſuis coloribus delineatam, à D. Scholtzio, Pappas Hiſpanorum nomine accepiſſem, & à nemine deſcriptam invenirem, in Phytopinace ſub Solano tuberoſo, & in Matthiolo, ſub Solano tuberoſo eſculento, figura addita, deſcripſimus, ejuſque iconem D. Cluſio tranſmiſimus. Solanum appellavimus, propter formam aliquam foliorum cum malis aureis: florum, cum malis inſanis: fructuum, cum baccis Solani vulgaris: ſeminum, cum Solanis pene omnibus: denique, propter totius plantæ odorem, quem cum Solanis communem habet.

An veteribus cognita? Pycnocomon Dioſcoridis, nobiliſſ. Cortuſus cenſuit, motus exemplari Dioſcoridis manuſcripto, cui ſimilis figura adpicta. Et ſane notæ florum ac radicum Pycnocomi Dioſcoridis, huic Solano conveniunt: floris & ſeminis non item: Cluſius denique in ſua hiſtoria Arachidnam Theoph. ſuſpicatur, & Papas Peruvianorum vocat.

Indi radicibus panis loco utuntur: quem Chunno vocant: radicem evulſam, ſolique expoſitam ſiccant, ſiccatam in partes diffringunt, ex quibus edulium Chunno nuncupatum, admodum diu durans conficiunt. Papas autem illic vero viridis, interdum quoque vel cocta, vel aſſata manducatur: hæc Acoſta: qui addit, & aliud Papas genus in calidioribus fundis plantari, ex quo fercula, Locro appellata, parant. Sic in Inſula Virginea, apud quos in humidis & paludoſis locis naſcitur, radicibus in aqua, aut aliter coctis, utuntur. Sic noſtrates, aliquando Tuberum modo ſub cineribus aſſant, & cuticula ablata, cum pipere comedunt: alii aſſatas, & mundatas, in taleolas diſſecant, & jus pingue cum pipere affundunt & comedunt, ad Venerem excitandam, ſemen augendum: alii & tabidis utiles volunt, cum bonum alimentum præbeant: non minus quam caſtaneæ & paſtinacæ alunt, & flatulentæ ſunt. Relatum mihi, nunc apud Burgundos harum radicum uſum interdictum, perſuaſi earum eſum Lepram cauſare, & Artiſcokos Indicos vocari.

II. SOLANUM racemoſum ceraſorum forma: vel Ceraſa amoris racemoſa rubra: ex radice fibroſa, caules exurgunt bicubitales, anguloſi, aliquãtulum hirſuti, in multos ramos late ſe ſpargentes diviſi, qui infirmi ſunt, & niſi ridica ſuſtineantur, in terram procumbunt, ſucci pleni: ex caulis

lis latere, pediculi tres, quatuorve uncias longi, hispidi, flores sustinentes, prodeunt. Folia habet, in multas lacinias acutas, impari semper numero, Agrimoniæ foliorum instar divisa & per marginem incisa, aliis foliis minoribus interjectis, pallide virentia, aspera & gravem odorem spirantia. Flores plures, quorum singuli singulis pedicellis insident, luteoli, ex quinque foliis acutis compositi, à calice viridi quinquefolio sustentati, in quorum medio capitulum parvum rufescens, apicibus donatum: quibus fructus succedunt, quasi in racemo dispositi, Cerasorum forma & magnitudine, virides primum, dein per maturitatem rubentes, in quibus, non secus quam in Pomo Amoris, copiosa humida medulla, & semen minutum albicans & planum, continetur. Planta annua est, & singulis annis serenda, quamvis in horto meo ex deciduo semine renata sit.

III. SOLANUM tryphyllon Brasilianum: ex radice tenui, oblonga, oblique serpente, cauliculus exurgit singularis, glaber, palmum superans, circa quem folia terna, ex uno centro prodeuntia, & in latus sparsa, Solano tetraphyllo similia, latiora tamen, uncias quatuor lata, quinque longa, ex rotunditate acuminata, tenuia, lævia, venosa: supra quæ cauliculus unciarum quatuor assurgit, cui tria alia folia, uncias tres longa, longeque angustiora insident, calicis instar sustinentia florem magnum, album, venosum, ex tribus foliis, uncias duas longis, & fere unciam latis, compositam. Hoc in sylvosis Brasiliæ apud Tououpinambaultios copiose reperitur, referente Pharmacopœo Gallo, qui una cum aliis D. Bursero communicavit. Ignorans, quid esset, formamque considerans, Solani nomen, propter formam, quam cum Solano tetraphyllo habet, imposuimus.

IV. SOLANUM Mexiocanum Iasminum Indicum dictum flore minore. Hoc à Iasmino rubro, vel Mexiocano majore, quod communiter in hortis colitur, potissimum magnitudine differt, omnibus plantæ partibus minoribus & foliis rotundioribus, existentibus: nam licet majoris flores, ex uno folio, convolvuli florum instar, componantur, attamen radiis discurrentibus, quasi in partes quinque dividuntur: minoris flores, similiter quidem formati sunt, sed totus flos unam partem majoris non adæquat: ita ut hujus quini flores, majoris unum in circumferentia non æquent: præterea staminula quaterna minutissimis apicibus donata, cum stylo paulo longiore, è medio flore emergunt, quæ longius quam in majore, extra florem producuntur semen similiter quadruplo minus est.

Hyoscyamus Creticus luteus major.

Papaver spinosum.

DE HYOSCYAMO,

CAPUT II.

HYOSCYAMUS Creticus luteus major: caulibus est cubitalibus, robustis, ramosis, rotundis, molli lanugine obsitis: foliis latis, subrotundis, sinuatis, & circumcisis, hirsutis, lõgiore pediculo donatis: ex quorum alis pediculi lanuginosi exurgunt flores sustinentes, ex calice hirsuto in quinque apices secto, prodeuntes, oblongos, Lamii melyssophylli forma, quinquefariam divisos, quorum tria folia superiora, majora & flava, inferiora duo pallidiora, ex quorum medio stamina quina, purpurascentia, apicibus flavescentibus, una cum stylo oblongo ejusdem coloris efferuntur: floribus delapsis, calices indurantur, qui semen minutum subrufum continent. Ex horto Montembelgardiaco, à fratre Ioh. Bauhino primum accepimus, semine à Casabona misso, quemadmodum in Phytopinace monuimus, & in Matthiolo figura addita descripsimus: hanc postmodum Clusius, Hyoscyami Cretici alterius nomine, absque figura proposuisse videtur.

DE PAPAVERE,

CAPUT III.

I. PAPAVER erraticum Pyrenaicum luteo flore: caule est tenui, pilis exiguis, hinc inde aspersis: foliis tenerrimis, glabris, pallide virentibus instar Caucalidis, vel Apii filiorum in lacinias divisis per marginẽ incisis & serratis, quo-

quorum costæ mediæ pili paucissimi adpositi: ex folij ala, pediculus nudus, sex etiam octo uncias longus, prodit, florem simplicem, magnum, quadrifolium, & colore luteū, sustinens: plura non licet, cum hoc siccum, in Pyrenæis, locis tamen udis, natum, D. Burserus attulerit.

II. Papaver spinosum; ex radice tenui, oblonga, fibrosa, caulis sesquipalmaris, aliquando altior, ramosus, rotundus, striatus, minimis aculeis donatus, alba medulla plenus, exurgit: folia omnium prima ex semine prodeuntia, oblonga, angusta sunt: subsequentia vero, quemadmodum & ea quæ in caule sunt, papaveris corniculati instar laciniata: non hirsuta, sed mollia & nitida, medium caulem amplectentia, quæ tres, quatuorve uncias longa, duas lata; per margines aculeis flavescentibus & acutissimis armata; parte quidem superna viridia, at nervis, quasi tenui pulvere asperso, albicantibus: parte inferna canescentia & nervis ex minimis aculeis exasperatis. Flos luteus, ex quinq; vel sex, aliquando quatuor foliis compositus, odorem Chelidonii majoris quodammodo referens, ramulorum summis insidet: huic succedit capitulum oblongum, pentagonum, hexagonum, & tetragonum, multis staminibus flavis id ambientibus, quod tenellum summa parte rubescit, maturum vero nigricat, spinis frequentibus & firmis horridum: hoc semine nigro, sextuplo aliorum majore, rotundo, in apicem definent & elegantissime striato, plenum est. Iulio & Augusto floret, & autumno seri debet, cum planta annua sit.

Semen ex Anglia primum, nomine Figo del inferno, id est, Ficus infernalis, à D. Camerario juniore Norinberga allatum, unde D. Doldius primum anno 1593. & mox nobiliss. Cortusus, Patavio, & plantam & semen transmisere, primusque Papaveris spinosi nomine donavi, uti videre est in Phytopinace, & in Matthiolo, ubi & figura & descriptio proposita est, aliquot annis antequam Clusius, hoc, Papaveris spinosi nomine, in sua historia exhiberet. Tota planta succo flavescente, instar Chelidonii majoris abundat, quam ob causam Glaucium ne sit Dioscoridis, dubitamus: eos enim qui Chelidoniam majorem, & eos qui Poma amoris volunt, & eos qui Papaver corniculatum phœniceum, substituunt: non probamus. Dioscorides etenim suo Glaucio, folii Papaveris corniculati tribuit, addens λιπαρώτερα φύλλα, nitidiora interpretor, qualia sunt Papaveris spinosi, non hirsuta, ut corniculati: addit totum croceo succo madere: quem sane, vel levissimo vulnere copiosum hoc Papaver fundit. Sed de his, in Theatro, Deo volente plenius.

DE ARGEMONE.
Capvt IV.

Argemone alpina lutea: huic folia sunt, ad radicem parvam, multa, in multifidas tenuesq; alas instar foliorum Scandicis incisa, viridia & lævia, inter quæ cauliculi bini, terni, palmares, nudi, levissimis pilis vestiti, recta assurgunt, qui florem unicum mediæ magnitudinis, luteum, quadrifolium sustinent: ex floris umbilico, plurimi apices flavescentes exurgunt: flori capitulum parvum, subrotundum, asperiusculum, semen continens succedit. Hanc in monte Sneeberg Austriæ, qua parte ex pago ejusdem nominis perpendiculariter ascenditur, inter saxa D. Burserus reperit.

DE ANEMONE.
Capvt V.

I Anemone tenuifolia Cretica albo magno flore: foliis est Ranunculi pratensis, vel hortensis repentis, specie trifolia, rarius quinquefolia divisis, per marginem crenatis: caule pedali, rotundo, flores duos vel tres albos, ex sex, vel septem foliis compositos, Papaveris erratici florem magnitudine superantes, sustinente: quibus capitulum, seminibus aliorum Ranunculorum more confarctum, succedit. Hanc delineatam, Patavij natam, Laurentius Rosenavv Germanus Pharmacopæus, una cum aliis anno 1595. transmisit: cujus iconem etiam Phytopinaci addidimus.

II. Anemone sylvestris alba minor: ex radice subnigricante, fibrosa, folia subrotunda, unguem vix superantia, longis pediculis villosis donata, terna, quaterna, Ranunculi pratensis modo, tribus usque ad umbilicum incisuris, dein singulis, aliis tribus minoribus laciniata: pallide virentia, mollia & hirsuta exurgunt, inter quæ cauliculus candida lanugine pubescens, unciarum septem altus, in medio duobus foliolis parvis laciniatis cinctus, cujus summo flos unicus, parvus, triplo quam in vulgari minor, quinquefolius, candidus, in cujus medio capitulum exiguum, multis

multis breviſſimis ſubluteis ſtaminibus cinctum inſidet. In ſumma, ab Anemone ſylv. alba majore, quam tertiam Matthiolus facit, ſola magnitudine differre videtur. Hæc prope Herbipolim ſponte naſcitur.

III. Anemone alpina alba major: ex radice nigricante, folia exurgunt acuta, Cicutariæ modo, multis diviſuris ſecta, atrovirentia, & parte prona, ſecundum venarum ductum, villoſa, inter quæ cauliculus tenuis, leviter hirſutus, uncias ſex altus, cujus ſummo flos albus, major quam in ulla Anemone ſylveſtri, vel etiam Pulſatilla vulgari, ex ſeptem foliis compoſitus, ex rotunditate in acumen deſinentibus, & pluribus in medio ſtaminulis luteis donatus, inſidet: an vero tandem hujus, ut & ſequentis flos, in plumoſi ſeminis congeriem tranſeat, non conſtat.

IV. Anemone alpina alba minor: tota planta uncias quatuor non excedit, radiculam habens parvam, nigram, folia longe minora, quam prioris, magiſque villoſa: cauliculo eſt biunciali villoſo, quem circa medium folia ſimilia amplectuntur, cujus ſummo flos albus, ſex foliis donatus, priore quadruplo minor, multis ſtaminulis luteis præditus, inſidet: hæcque ad Anemonem ſylveſtrem 2. Cluſii accedit. Utraque in Auſtria provenit: illa in Blanckenſtein: hæc, in Taurero Raſtadienſi, ubi D. Burſerus collegit.

DE PULSATILLA.

CAPUT VI.

I. PUlsatilla paluſtris: hæc foliis eſt ad radicem in tenuiſſima & anguſta ſegmenta diviſis eorum pediculis hirſutis, inter quæ caulis pedalis, rotundus, rufeſcens, levi lanugine aſperſus, cujus medium folia capillacea acuta cingunt, ipſiuſque ſummo flos unus, villoſo capitulo ex capillaceis foliis compoſito ſuſtentatus, inſidet, qui vulgari longe minor, ex foliis ſex acutis, violæ nigræ colore compoſitus, ſtaminibus in medio luteis: capitulum villoſa cæſarie comoſum, & incaneſcens, cum ſemen ſuccedit. Hæc apud nos in pratis udis & paludoſis Michelfeldæ provenit: & in hortum tranſlata, cùm vulgari, vegetior quidem fit, ſed formam & colorem reſervat.

II. Pulsatilla apii folio venalis flore majore: ex radice nigra, lõgiuſcula, folia plura, pediculis oblongis, piloſis donata, craſſa, dura, rigida, Apii foliorum inſtar in quinas lacinias, & hæ in alias diviſa, margine piloſo, prodeunt: inter quæ cauliculus unciarum quatuor, nudus, at hirſutie incanus exurgit, qui florem magnum, trium unciarum longum latumque, ex ſex foliis compoſitum, multiſque apicibus luteis, ut & duæ ſequentes, donatum, ſuſtinet; qui colore variat. aliquando ex albo & ſubpurpureo mixtus, aliquando intrinſecus albus, extrinſecus ſubpurpuraſcens, vernali tempore florens: in ſylvis circa Francofurtum ad Oderam, D. Fleiſſerus, ut & ſequentem, collegit.

III. Pulsatilla apii folio vernalis flore minore: & hæc ex radice craſſa, nigra, oblonga, folia craſſa, pauca, oblongis pediculis donata, Apii inſtar, ſed in tres tantum lacinias ad umbilicum diviſa, quarum quælibet in alias binas, ternaſve lacinias, per marginem inciſas, ſecantur, & pilis vix conſpicuis donantur: cauliculo villoſiſſimo, uncias duas alto, flos priore media parte minor, & dilute purpuraſcens inſidet: Aprili, foliis plerumque carens, floret.

IV. Pulsatilla apii folio autumnalis: radice eſt longa, foris nigra, intus candida, foliis ad radicem plurimis, Apii modo in tres tantum lacinias, & has in alias diviſis, glabris, inter quę cauliculus triuncialis, albis pilis villoſus, florem pręcedenti minorem obſoleti coloris, inſtar vulgaris, ſuſtinens, qui, & priorum flores, in capitulum hirſutum, quod ſemen continet, abit. Septembri menſe florens, in Luſatia, unde D. Francus miſit, reperitur.

V. Pulsatilla, folia Anemones ſecundæ, vel ſubrotundo: radix craſſa, nigra, aliquot propagines quandoque fundit: ex quibus prodeunt folia, pediculis oblongis hirſutis donata, inſtar Anemones bulbocaſtani radice ſubrotunda, inferne & per marginem levi lanugine candicantia, ſemper in lacinias tres latas, & in hæ in alias bifidas, vel trifidas, minus profundas ſecta: inter quæ caulis emergit pedalis, ſubhirſutus, infra medium anguſtis oblongis foliis (qualia & flori ſubjiciuntur) cinctus, florem ſubcæruleum, ſeptem foliis donatum, & reliquorum more in pappum abeuntem, ſuſtinens: ex Luſatia à D. Franco, Pulſatillæ latifoliæ nomine, accepimus.

DE

DE RANUNCULO.

CAPVT VII.

I. RANUNCULUS nemorosus Anemones flore minor: tota planta uncias sex non superat: radicula est tenui, obliqua, cauliculo tenuissimo, triunciali, quem folia, ut in Ranunculo nemoroso albo, in tres lacinias, & hæ in alias, divisa, sed vix unguem lata, cingunt, ita ut tota planta cum flore, unam vulgaris Ranunculi nemorosi albi laciniam, latitudine non superet: hæc, cauliculus uncialis superat, florem parvum album sex foliorum sustinens. A vulgato nemoroso non distinguerem, nisi hic parvus, copiosissime in editissimo monte ad Curiam Rhętorum, & circa Monspelium fuisset observatus.

II. RANUNCULUS rotundifolius repens echinatus: ad radicem nigricantem, capillaceam, folia sunt rotunda, crenata, uncialia, pediculis longissimis donata, quæ vero in caule, majora, pleraq; rotunda, etiam in lacinias, sed non usque ad umbilicum, divisa: caulem habet pedalem, in terram reclinatum & quasi repentem, ac in alios divisum, circa quem folia pediculis palmaribus donata: flores pallide lutei, paucis ad umbilicum staminibus: flore deciduo, capitulum ex pluribus seminibus rufescentibus subasperis echinatis, simulque congestis compositum, succedit. Tota planta ob pilos aspersos mollis est, atrovirens, & circa Bononiam in agris provenit.

III. RANUNCULUS palustris echinatus: è radice in multas fibras longas capillatas divisa, prodeunt folia glabra, atrovirentia, longis pediculis donata, communiter unguem pollicis lata, pampini fere divisura & in ambitu incisa, in caule tamen latiora & profundius laciniata: ramis est recurvis, aliquando pedalibus, & in alios breviores, hique adhuc in minores, divisis: aliquando tamen tota planta uncias quatuor non excedit, & tunc ramuli plures à radice, duas, tresve uncias non superantes exurgunt, quorum extremitatibus flores pallide lutei, quinquefolii insident: singulis succedit capitulum ex seminibus compressis, echinatis tuberculis obsitis, in apicem recurvum acutum desinentibus, pluribus, paucioribus, aliquando duodecim simul junctis, compositum.

Locis humidis & aquosis Monspessuli gaudet. Hujus licet adversaria sub Ranunculo palustri rotundiore folio semine echinato obiter meminerint, attamen quia cum Ranunculo palustri rotundifolio lævi confundunt, ut in Phytopinace monuimus, integram veramque descriptionem proponere voluimus: hunc videtur Clusius in postrema sua historia, nomine Ranunculi Apuleii, figura minus fideliter expressum, exhibere.

IV. RANUNCULUS grumosa radice folio ranunculi bulbosi: ex radice alba, grumosa, veluti ex parvis bulbis, sed firmiter compactis, composita, fibris oblongis intermixtis folia: Ranunculi vulgaris radice verticelli foliis similia, subrotunda, sed profundius dissecta, oblongis pediculis donata, levissime pilosa, prodeunt: inter quæ caulis pedalis, hirsutus, rarius in ramos divisus effertur, quem folia in angustos lobos secta bis cingunt, cujus summo flos luteus, aliorum forma insidet: cui capitulum, brevissimis aculeis armatum succedit. Hic Ranunculus agris Bononiens. familiaris est, & à D. Agerio collect⁹. Hujus etiam meminimus in Phytopinace, sub Ranunculo racemosa radice Ioh. Bauhini, qui in montibus Bononiensibus reperit. An hunc intelligit Anguillara opin. 11. dum meminit Ranunculi circa Sebenicum Dalmatiæ oppidum, radicibus Chelidoniæ minoris, qui polyanthos fit: de quo & Camerarius in suo horto, sub Ranunculo pleno flore luteo repente majore?

V. RANUNCULUS geranii tuberosi folio: radice est fibrosa, caulibus multis cubitalibus, viridib. levibus, striatis & ramosis: foliis à radice absque pediculis palmaribus, uncias sex longis latisque superne atrovirentibus, foliorum Geranii tuberosi instar in multas lacinias, sed longiores & latiores ad pediculum divisis, & rursum in alias scissis: at in caulis summitate, in segmenta graminea partitis: flores in ramulorum summis plures, parvi, lutei, multis in medio staminibus, quibus capitulum parvum rotundum cum seminio succedit. Non longe Patavio in Arqua, ubi Petrarchæ sepultura, anno 1578. legimus, quem nobiliss. Cortusus Batrachium verum nominavit.

VI. RA-

Ranunculus montanus ſubhirſutus latifolius.

VI.RANUNCULUS montanus ſubhirſutus latifolius: ex radice oblonga, fibroſa, folia prima Geranio columbino ſimilia, ſubnigricantia, mollia, in tres primum lacinias ad pediculum diviſa, & hæ in alias tres, hæque in alias ſecta, pediculis palmaribus, ſubhirſutis donata prodeunt, quorum tamen ſuperiora latiora & acutiora: inter quæ caulis ſeſquicubitalis, cavus, ſtriatus, pene glaber, in ramos brachiatus, effertur: quibus flores parvi, pallide lutei, quinquefolii inſident; his ſemina, in capitulum congeſta, ſuccedunt. Hic in humidis montis Mutetæ provenit.

VII.RANUNCULUS montanus lanuginoſus foliis ranunculi pratenſis repentis: radicem habet fibroſam, rufeſcentem, à qua, cum caule tenui, cubitali, lanuginoſo, ſuperne in alas diviſo, prodeunt folia pallide virentia, tactu mollia, pediculis palmaribus, lanuginoſis, donata, inſtar Ranunculi pratenſis repentis, in tres primum lacinias, oblongis pedicellis donatas, & hæ in alias acutas, per marginem crenatas, diviſa, flos aureus, quinquefolius, priore major eſt. In altiſſimis montibus, ut in Belken Marchionatus, reperitur.

VIII. RANUNCULUS ſaxatilis magno flore: radix ex oblongis fibris capillaribus compoſita eſt; folia habet ad radicem plura, oblongis pedicellis nonnihil lanuginoſis donata, unguem vix lata, in tres parvas lacinias, & hæ in binas, vel ternas acutas diviſa: inter quæ cauliculus palmo minor; tenuis, lanuginoſus, cujus ſummo flos magnus, aureus, ſplendens, quinquefolius, multis in medio ſtaminibus rufeſcentibus, inſidet. Circa Monſpelium in ſaxoſis crevit.

IX. RANUNCULUS ſaxatilis foliis ſubrotundis: radix in fibras oblongas, capillaceas abit: folia per terram ſparſa, ſubhirſuta, craſſa, pedicellis uncialibus donata, vix unguem lata, in petiola parva, ſubrotunda, & hæc in alia dividuntur: cauliculus tenuis, lanuginoſus, ſex unciarum, ad exortum ſtatim dividitur: flos luteus, quinquefolius, multis ſtaminulis donatus. Eodem quo prior loco reperitur.

X. RANUNCULUS minimus ſaxatilis hirſutus: radice eſt puſilla, capillari, circa quam foliola plurima, in tres lacinias ſubrotũdas, & per marginem inciſas, diviſa, longis pedicellis hirſutis donata: inter quæ cauliculus, duarum triumve unciarum hirſutus exurgit, florem luteum, aliorum Ranunculorum ſimilem, multis in medio croceis ſtaminibus, ſuſtinet: cui capitulum parvum, ut in aliis ſuccedit. Non longe Monſpelio, ad Lattes, provenit.

XI. RANUNCULUS villoſiſſimus Monſpeliacus: radice eſt fibroſa, rufeſcente, foliis ex ea prodeuntibus craſſis, villoſis, parvis, in lacinias primum ternas, alias ſubrotundas, alias acutas, & hæ in alias inciſis & per marginem crenatis: quę vero in caule ſunt, in oblongas & acutas, & quaſi aculeo armatas lacinias, ſed longitudine impares, dividuntur: inter quæ caulis palmaris, in breves alas brachiatus, quibus ſingulis, folium in plures lacinias diviſum, ſubjicitur: flos aliorum Ranunculorum forma, mediæ magnitudinis, lutei coloris eſt. Tota planta ob pilos rufeſcentes, molles, villoſa & rufeſcens eſt, & Monſpeſſuli in ſaxoſis reperitur.

DE

DE DORONICO.

CAPVT VIII.

I. DORONICVM Helveticum incanum: ex radice geniculata,& quasi squamata, caulis emergit pedalis, rotundus, incanus, cui flos magnus luteus, folijs aureis longiusculis non crenatis discum cingentibus, qui tandem in pappum abit cum semine aliorum simili: folijs est crassis, ad radicem aliquibus subrotundis, alijs ex rotunditate oblongatis, in ambitu dentatis & serratis, parte inferiore una cum pediculis ob incanam lanuginem mollibus, superne vero pallide virentibus & nervo albicante: quæ vero caulem ambiunt, longa sunt, angusta & acuminata, acris & amari saporis: ex Helveticis alpibus D. Bursferus attulit.

II. DORONICVM Helveticum humile crassis folijs: planta palmaris est, folijs crassis & densis, superne atrovirentibus, inferne pallidis, nonnihil hirsutis, primis quidem ex rotunditate oblongis, per ambitum crenatis, pediculi basi caulem ambientibus, subsequentibus vero, uncias sex longis, sesquiunciam latis, quorum superiora pediculis carent: caule est brevi, hirsuto, in ramulos biunciales diviso, quorum singuli florem luteum, mediæ magnitudinis, sustinent. Julio mense in Valesianorum jugis (auff der Gemme vocant) floret, ubi D. Fleisserus eruit.

DE ELLEBORO.

CAPVT IX.

ELLEBORVS niger Saniculæ folio minor: radices nigræ subsunt, & ab vno exiguo capitulo fibræ quam plures tenues descendunt: folia, quæ oblongis pediculis donata, subrotunda sunt, vnguem pollicis lata, in septem lacinias breves & angustas, ad umbilicum usque divisa, per margines crenata, in caule vero, brevissimis pedicellis tenuissime fissa: inter quæ cauliculi bini, terni, tenuissimi, palmares, & glabri exurgunt, uno alteróve folio vestiti: aliquando in summo, pedicelli ad latera prodeunt, qui flosculos complures simul farctos, candidos, quasi in muscario junctos, sustinent. In summa, veratrum nigrum Dodonæi, sive Astrantiam nigram Lobelij, per omnia refert, solaq; magnitudine differt.

Hic in Alpibus solum reperitur, ut in monte Fracto, Spligel Rhætorum & in Pyrenæis.

DE GENTIANELLA.

CAPVT X.

I. GENTIANELLA alpina latifolia magno flore: ad radicem nigricantem, fibrosam, folia humi sparsa, quaterna, quinave subrotunda, crassa, plantaginis, vel Calthæ alpinæ forma, unciam lata, duas longa: inter quæ cauliculus uncias quatuor altus uno alterove folio donatus, cui utriculus insidet, unicum florem oblongum, cæruleum, calatho similem sustinens: cujus calici utrinq; folium oblongum adponitur: ex Helvetiæ alpinis habemus.

II. GENTIANELLA omnium minima: ex radicula oblonga, tenui, albicante, foliola oblonga, angusta, viridia, plurima simul instar cespitis conjuncta, prodeunt; inter quæ pedicelli brevissimi (tota enim planta, radice excepta, unciam non excedit) quibus singulis flosculus, pro plantulæ ratione magnus, pallide cæruleis, staminulis donatus, caliculo inclusus, insidet; hæc nisi summe amara esset, Muscus aliquis floridus censeri posset: in summis Alpium Helveticarum jugis reperitur.

DE PLANTAGINE.

CAPVT XI.

I. PLANTAGO maxima tota glabra: ex radice nigricante, fibrosa, folia sex, septem, octo, glabra, carnosa, & nervosa, uncias sex longa, quatuor lata, pediculis pene palmaribus, initio rubentibus donata, prodeunt: inter quæ pediculi nudi tres, quatuor, quinque bicubitales, atrorubentes, rotundi, striati, spicam pedalem sustinentes, exurgunt: circa Monspelium reperitur.

Reperitur quoque folijs laciniatis, tenuibus, glabris, pedalibus, uncias sex latis, caule etiam superante, & ad spicæ exortum, folia habente.

II. PLANTAGO quinquenervia caulium summitate foliosa: hæc à vulgari in eo differt, quod cauliculi spicam florum sustinentes, in caulem palmarem excrescunt, in cujus summitate, folia plura, eo modo quo ad radicem disposita: spicis,

non oblongis, sed rotundis, brevissimis pediculis lanuginosis insidentibus.

Reperitur etiam quinquenervia vulgaris, spicis bifidis: vel loco spicarum, sunt capita mire variantia, à pediculis nudis sustentata, quorum quædam ex infima spicæ parte, utrinq; unum capitulum obtinent, alia pluribus capitulis, utrinque spicæ circumjectis, donantur.

III. Plantago trinervia angustissimo folio: radice est tenui, fibrosa, albicante; folijs aliquando palmaribus, aliquando uncias quinq; longis, strictissimis, atrovirentibus, tribus nervis distinctis, per marginem potissimum, pediculis pilosis: inter quæ cauliculi plures exurgunt, alij cubitales, alij pedales, alij palmares, aliquando triunciales, ad exortum aliquando villosi, glabri nonnunquam, quibus spicæ breves, oblongæ & subrotundæ insident. Hanc sæpius ad vias, maxime ad rudera, notavimus.

IV. Plantago angustifolia paniculis lagopi: ex radice oblonga, fibris oblongis capillata & rufescente, cauliculi plurimi, aliquando supra viginti, nudi, leviter hirsuti, rotundi, recurvi, altitudine impares, alij palmam excedentes, semipalmares, alij duas tresve uncias non superantes, prodeunt, qui capitulum lagopi forma, modo longum, modo breve, molle, rufescens sustinent: ad latera flosculi parvi, rufescentes, tenuissimis pedicellis insidentes conspiciuntur, quibus semen minutissimum succedit: folia habet plura, nervosa, uncias quatuor longa, uncia angustiora, hispida, & in exquisitissimum apicem desinentia. Hæc copiose in agris Nemausensibus provenit.

Hæc aliquando ita parva, ut uncias tres non superet, magis villosa, & capitulis minimis rotundis donata.

DE HOLOSTIO SIVE LEONTOPODIO CRETICO.

Caput XII.

Holostium sive Leontopodium Creticum: ex radice rufescente & quasi squamata, paulatim gracilescente, & in fibras divisa, folia viginti, etiam plura, palmaria, angusta, nervis tribus per longitudinem discurrentibus distincta, & hirsutie subaspera, prodeunt: inter quæ pedicelli plures, molli rufescente lanugine pubescentes, duarum triumve unciarum conspiciuntur, quibus singulis capitulum crassiusculum, rufescens insidet: flosculi albicantes, umbilico nigricante præditi, quandam foraminum speciem præbent: at in senescente, & arescente planta, pediculi crassiores & rigidi facti, una cum capitulo terram versus, ad radicis caput adeo curvantur, ut pedem leoninum quodam modo referant. Hoc in Creta provenit, & Patavio à Laurentio Rosenavv Pharmacopæo, Leontopodij Cretici & Catanances Cortusi nomine: dein pro Holostio minore, ab Imperato Neapoli accepi, & ante viginti & aliquot annos descriptionem figura addita in Phytopinace proposuimus: postmodum & Clusius Leontopodij Cretici nomine, exhibuit.

DE CORONOPO.

Caput XIII.

Coronopus maritimus minimus: radicula est longa, capillari, foliolis multis per terram sparsis, in lacinias tenues instar foliorum Scabiosæ minoris sive Stœbes divisis: inter quæ plures pedicelli recurvi, unciales, thyrsulos parvos spicatos & hirsutos sustinentes, flosculis minutissimis donatos: tota planta hirsuta est: hanc D. Gillenius misit.

DE PSYL-

Pſyllium minus.

DE PSYLLIO.

CAPVT XIV.

I. PSYLLIVM Indicum folijs crenatis: radice eſt oblonga, tenui, fibris capillata: caule circa radicem lignoſo & rufeſcente, rotundo, ſubaſpero, pedali, in frequentes ac folioſos ramulos diviſo, qui capitula plura, ſingula ſingulis pedicellis inſidentia, ſæpius dena, duodena, ſquamata ſuſtinent, è quibus floſculi puſilli, pallide lutei, lanuginoſi relucent: ſemen nigricans, parvum, ſplendens, ſuccedit: folia habet oblonga anguſta, acuta, crenata, inſtar foliorum Coronopi, nonnihil laciniata, hirſuta: ex ſemine Pſyllij Indici nomine ſato, in horto aliquoties Julio florens, enatum. Et hoc Dioſcoridis Pſyllium cenſemus.

II. PSYLLIVM minus: huic radix eſt tenuis, oblonga, ſubalbida, fibris paucis capillata: ramuli ſemipalmares, rotundi, tenues, rufeſcentes, in terram reclinati, in ſummo in minores diviſi: folijs brevibus anguſtis, binis ſibi ex oppoſito reſpondentibus, quæ alis ſubjiciuntur, aliquando ternis, nonnunquam quinis ſimul junctis: ramulorum faſtigijs, capitula ſquamata inſident, quibus utrinq; foliolum unum (aliquando plura & impari longitudine) parvum recurvum & per maturitatem rigidum ſubjicitur: floſculos habet puſillos, albos, pedicellis inhærentes, quibus ſemen longe vulgari minus, ſubnigrum relucens, ſuccedit. Auguſto florens in horto collegimus, ſemine Patavio ex nobiliſſ. Bembi horto, Gottne rubri & albi nomine miſſo: ſic & Alpinus, Gottne rubrum nominavit, differentiam inter Gottne rubrum & Gottne album (hoc enim Holoſtij ſpecies eſt) faciens. Idem & Botrio rubro nomine, à Sprengero Heidelberga accepimus.

DE LIMONIO.

CAPVT XV.

I. LIMONIVM maritimum minus foliolis cordatis: ad radicem craſſam, lignoſam, rufeſcentem parumq; fibroſam, folia plurima, denſa, carnoſa, lævia, ſubrotunda, per terram inſtar ceſpidis ſparguntur, in quibuſdam plantis obtuſa, nulloq; mucrone prædita: in alijs, in ſummo ſinum habentia & cordis formam referentia: inter quæ cauliculi plures, inæquales, trium, quatuor, etiam ſex unciarum teretes nudi, prodeunt, in plurimos breves & recurvos ramulos diviſi, floſculis frequentibus parvis, pallide rubentibus onuſti. Hoc in littore maritimo, ut, circa Maſsiliam & Louornum, reperitur.

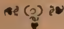
II. LIMONIVM maritimum minimum: tota plantula uncias quatuor vix excedit: nam ad radiculam oblongam, rufeſcentem, in ſummo diviſam, foliola minima, ſubrotunda, craſſa, inſtar Sedi compacta, inter quę cauliculi unciales, paucos floſculos pallide rubentes, vel ſubcæruleos ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in Inſula quadam non longe Maſsilia, provenit. De alijs Limonij differentijs, in Theatro agetur.

DE BISTORTA.

CAPUT XVI.

BISTORTA alpina maxima: ex radice quadruplo quam in vulgari majore, contorta, geniculata, fibris capillata, foris nigricante, intus alba, caules bicubitales, nodosi, striati, majori ex parte nudi exurgunt, quorum quælibet spicam florum subpurpureorum, unciarum quatuor sustinet: folia habet oblonga, in acumen desinentia, venosa, superne virentia, inferne cæsia, vel etiam incana: quorum quædam ad cubiti altitudinem accedunt, sed angusta, uncias tres lata. In altissimis Silesiorum montibus reperitur, ut in Sudetorum jugis, velut ad Gigantæum, Albis fontes Schneegruben.

DE PYROLA.

CAPUT XVII.

PYROLA Alsines flore duplex est. Europæa & Americana, utraque major & minor est: nullius hactenus figura posita fuit: Europæam tamen, primus Val. Cordus in obser. sylv. sub herba trientali proposuit; dein Iohannes Thalius, in sua Harcynia Saxothuringica, sub Alsmanthemo descripsit: & Johan. Francus in horto Lusatiæ, nomine herbæ pusillæ trientalis, & tandem Casp. Schvvenckfeldus, in suo Catalogo plantarum Silesiæ, Alsinem alpinam nominavit: nulla differentia ostensa, Alsinanthemi majoris & minoris nomine, à D. Sigfrido Helmastadio: Pyrolæ Bohemicæ majoris & minoris, à D. Doldio: minorem vero, nomine Anonymi Betulæ folio, in betuletis Scotiæ natam, D. Cargillus, ex Scotia misit. Hujus descriptionem, à prædictis propositam, præterire, & Brasilianam majorem describere, in præsens lubet.

Pyrola alsines flore major.

PYROLA Alsines flore Brasiliana: ex radicula alba, tenui, capillata, cauliculus effertur singularis, tenuis, lævis, sex, septemve unciarum, inferiore parte nudus, circa medium duobus foliolis parvis sibi oppositis donatus, superius vero folijs sex vel septem per ambitum cinctus: quæ magnitudine imparia sunt, aliquibus uncias duas alijs unam longis, unciam vel semunciam latis, Plantaginis quinquenerviæ forma (cum & per hujus folia quinque nervi discurrant) sed glabra, tenera & viridia, in acumen fastigiata, ex quorum medio pedicellus tenuis, uncialis exurgit, florem singularem, pallide luteum, ungui pollicis æqualem, quadrifolium, striatum, cujus folia (stellæ modo disposita) lateralia, alijs duobus latiora sunt: ad floris umbilicum, staminula plura exigua, rufescentia occurrunt.

Hæc in Brasilia apud Tououpinambaultios reper-

reperta est, & ab Europæa, potissimum folijs quinquenervijs differt, cum per Europææ, tam majoris quam minoris folium medium, unicus nervus feratur, à quo fibræ per latera sparguntur: dein flore quintuplo majore: At minor Brasiliana, ab Europæa minore, solum foliorum magnitudine, quæ in Brasiliana longiora, angustioraq; sunt, differt.

DE POTAMOGETO.
CAPVT XVIII.

I. POTAMOGETON racemosum angustifolium: radice est capillacea, rufescente, cauliculis tenuissmis, palmaribus, in aqua fluitantibus, folijs angustis, longis, binis ex opposito respondentibus: aliquibus in ambitu leviter sinuatis, aliquibus minime sinuosis: petiolo tenui, brevique, flosculi pusilli, uvæ in morem congesti insident, quibus granula aculeata, simul juncta succedunt. Hoc prope Monspelium, ad molendinum in aqua fluitans reperitur: idem tribuli aquatici minoris nomine, D. Francus ex Lusatia misit.

II. POTAMOGETON gramineum ramosum: ex cauliculo pedali, etiam cubitali, tenuissimo, rotundo, albicante, in plures alas brachiato, folia graminea, oblonga, atrovirentia, non alternatim, sed multum ad invicem dissita, prodeunt, quæ in alia folio. fere capillacea, abeunt, nihilominus tamen ex primi folij ala, cauliculus in similia folia abiens exurgit: in extremo caulis, pediculus triuncialis, flosculos minutos, & granula sub sequentia minuta & subaspera, non racemi modo, sed magis & velut in spica, dispersa, sustinet. Hoc in paludibus Austriæ fluitans. Fontilapathi graminei nomine, D. Burserus misit.

III. POTAMOGETON minimum capillaceo folio: hoc parvum est capillaceo & caule & foliolis oblongis, inordinate dispositis, pallide virentibus: in summo, pedicello parvo, modo uno, modo duobus, capitulum minimum & acuminatum, prioris tamen forma, quod minutissimo flosculo pallidulo successit, sustinens, quorum aliud expansum, aliud quasi vesiculæ foliaceæ in in acumen desinentis, inclusum est. Hoc cum sequenti, Monspelio D. Burserus attulit.

IV. POTAMOGETON capillaceum, capitulis ad alas trifidis: hoc cauliculo est palmari, pilo non crassiore, ramoso, articulato, ad quemlibet articulum, folia bina, oblonga, quovis pilo tenuiora, ex adverso respondentia: quorum alis, minutissimi flosculi pallidulі insident, qui juncti, nodulum quasi referunt, quo maturato, nodulus sive capitulum, ex tribus portiunculis semicircularibus in apicem abeuntibus & rufescentibus compositum, conspicitur: nihilominus tamen, ex priorum foliorum alis, pedicellus exurgit, qui in tria, etiam plura foliola absumitur, similisq; in medio nodulus adponitur; in summitate namq; capitulum nullum est.

DE SERPENTARIA.
CAPVT XIX.

SERPENTARIA triphylla Brasiliana: hanc integram describere non licet, siquidem solum caulis portio cum folio & flore ad manus sit: quare ex caule rufescente, striato, exurgit, folij pediculus palmaris, & lævis, in cujus summo folium tenue, albide virens, fibrosum, subrotundum, trifidum, in exquisitum apicem desinens, duabus partibus inferioribus, & quidem infernc sinum obtinens, quorum quodlibet uncias binas cum dimidia latum, longitudine vero uncias quatuor superat: flos serpentariæ majoris forma, similiter pediculo triunciali donatus, longitudine unciarum quinq;, latitudine sesquiuncialis, atrorubens, striatus, venis albicantibus per medium, maxime extrinsecus, excurrentibus: pistillo nigricante, oblongo, in summo bifido. Ex Tououpinambault Brasiliæ anno 1614. allata.

DE TVSSILAGINE.
CAPVT XX.

TVSSILAGO alpina folio oblongo: ex radice nigricante, minimi digiti crassitie, plurimis fibris donata, caulis exurgit cubitalis, hirsutus, rufescens, striatus & asper: folijs ad radicem quinis, senis, longis pediculis donatis, oblongis, nigricantibus, duris, hirsutie asperis, per marginem crenatis, & imparis longitudinis: at in caule binis, ternisve angustioribus: cujus summo, aliquando in ramos diviso, flos muscosus, luteus, satis magnus insidet, qui tandem in pappum evanescit. In Helvetiorum alpibus & Baldo (sed angustioribus folijs) provenit.

DE CACALIA ET LAPPA.

CAPVT XXI.

CACALIA tomentosa: folia habet Tussilaginis folijs majora, figura instar Personatæ oblonga, in ambitu serrata, nonnunquam sinuata, superne ex virore nigricantia, venis tamen, in cana lanugine albicantibus, percurrentibus: inferne, propter densam & mollissimam lanuginem qua pubescunt, candidissimis: quorum pedicelli oblongi, striati, non secus ac folia, lanuginosi: de floribus nil constat, cum solum folia aliquot D. Paschalis ad nos miserit, in Sumano monte prope Vincentiam collecta: eandem circa Thermas Fabarias, sed floribus, cauleq; carentem, postea observavimus.

LAPPA rosea: hæc à vulgata differt capite: nam circa floris capitulum, folia plura, veluti in Plantagine rosea, dense stipata, junguntur, quæ singula in mollem aculeum desinunt: hæc apud Lipsenses frequenter reperitur: unde à D. Jungermanno accepimus.

LIBER SEXTVS.

DE LEUCOIO.

CAPVT I.

I. LEVCOIVM luteum magno flore: hoc à vulgari Leucoio luteo Keiri dicto, differt magnitudine & colore, quia parvum fruticem, valde ramosum & totum virentem refert: folijs est majoribus, viridibus, splendentibus: floribus quadrifolijs magnis, ita ut hujus folium, vulgaris totum florem pene adæquet, odoratissimis, intensiorisq; lutei coloris: siliquis copiosis, semen minutum, planum rufum continentibus. Hoc Majo mense & majore æstatis parte floret, pertenuis est, & frigoris patiens, cujus semen Leucoij lutei Hispanici nomine missum est.

II. LEVCOIVM luteum serrato folio: hoc à præcedente folijs potissimum discrepat, quę duplo pene longiora, angusta, per latera crenis asperis serrata, & in aculeum finientia, quæ similiter crassa, sed pallide virentia, mollia, quia parte inferna quasi lanugo aspersa est: flores lutei sunt & magni. Hoc D. Doldius Norinberga misit.

III. LEVCOIVM luteum sylvestre hieracifolium: hoc circa radicem crassiusculam, albicantem, in oblongas fibras capillatas abeuntem, folia plura habet per terram sparsa, eaque oblonga, angusta, subaspera, sinuosa & per æstatem in planta luxuriante Hieracij instar sinuata, quæ circa caulem pedalem, striatum nonnihil incanum alternatim disposita, oblonga, latiuscula, ut in Keiri vulgari pallide virentia, ob raras crenas inæqualia tactuq; ob levissimam hirsutiem aspera: caulis major pars floridus est, flores lutei sunt, quadrifolij, Keiri floribus minores oblongis pediculis donati, quibus siliquæ triunciales strictissimæ, in summo utrinq; parum reflexæ, succedunt: hoc in sylvis prope Neustadium Harcyniæ reperitur, unde D. Furerus misit.

IV. LEVCOIVM album odoratissimum folio viridi: radice est multifida, caule viridi, ramoso, aliquando minimi digiti crassitie: folijs viridibus splendentibus, crassis, Keiri folijs forma respondentibus: floribus albis, quadrifolijs, suaviter admodum & quidem vesperi Hesperidum modo, olentibus, cujus nomine nostrates, Bisem Nägelein/ id est, moscum redolentes garyophyllos vocant: quibus siliquæ longæ, crassiusculæ, virides, duplicem planorum seminum ordinem, membrana intercurrente, continentes, quod Leucoij albi Cretici nomine primo accepimus. Hoc per aliquot annos durat, si hyeme in cella asservetur.

V. LEVCOIVM minimum Creticum: cauliculo est palma minore, viridi, striato, levissimis tamen pilis aspersis: foliolis subrotundis, pallide virentibus, longis pediculis donatis, aliquando binis ex opposito, alijs alternatim sitis: cauliculi summum in duos pedicellos abit, qui flosculum oblongum, cæruleum, quadrifolium, modo unum,

unum, modo duos, sustinent. Hoc ex horto nobiliss. Contareni, D. Leritzius attulit.

V. Leucoium maritimum minimum: radiculam habet tenuissimam, oblongam, albam, ad quam foliola minima quina, senave, subrotunda & pallida: cauliculis sesquiuncialis, rufescens, quinis, senis, foliolis oblongis, obtusis, hirsutie subcanis, alternatim dispositis, cingitur: flosculum unum vel alterum subcæruleum, cauliculus & pedicellus hirsutus sustinet. Hoc in littore maris prope Terracinum reperitur.

DE HESPERIDE.

Caput II.

I. Hesperis sylvestris flore parvo: caule est cubitali, viridi, striato, nodoso, multis alis fere palmaribus, donato & concavo: folijs quam in vulgari acutioribus, in ambitu profundius serratis, viridibus, subhirsutis & minus vulgari asperis: floribus plurimis, subcæruleis, quadrifolijs parvis, ita ut hujus flos integer vix vulgaris foliolum adęquet, quib. siliquæ strictissimę succedunt. Hæc, circa Monspelium in horto Dei, ad aggeres aquarum, à D. Bursero collecta fuit.

II. Hesperis sylvestris Hieracij folijs hirsuta: tota planta hirsuta est, caulem habens pedalem, angulosum, hirsutum, pallide virentem, in summo in ramos aliquot alternatim dispositos divisum: folia Hieracinis instar laciniata & sinuata, oblonga, angusta, acuminata, crassa, hirsutie aspera, quorum superiora pediculis carent: flores in calicibus hirsutis rubri, magnitudine Hesperidis vulgaris flores æquantes: quibus similes siliquæ, semen continentes succedunt. In saxosis humidis Provinciæ, D. Burserus legit.

DE SAPONARIA.

Caput III.

Saponaria concava Anglica: planta est elegans, radicibus fuscis, crassis, longis, lentis, repentibus fibellis paucissimis adhærentibus: unde caules exurgunt cubitales, rotundi, striati, glabri & albi, geniculis distincti, in terram reclinati, & concavi: circa quos folia viridia, glabra, subrotunda, nervosa, uncias duas lata, paulo longiora, rarius ex singulis geniculis bina, sed ex quolibet geniculo unum tantum, nullo certo ordine vel numero enascitur, quod antequam expandatur, fistulæ instar caulem complectitur: flores in summo caulicorum, ex superiorum foliorum sinu, tenerrimis pedicellis subnixi, ex caliculis oblongis nonnihil hispidis prodeunt, Saponarię vulgaris forma, ex quinq; folijs per oras crenatis, commissi, qui colore albi sunt, levi carneo colore asperso, in quorum medio staminula quædam exigua: semen non vidimus.

Hæc æstate media floret in Anglia, quæ in Comitatu Northampton, in nemore quodam Spianie dicto, à D. Gerardo Chirurgo Londinensi reperta, Gentiana concava nominata, & Londino à D. Listero, una cum figura suis coloribus illustrata, missa fuit.

DE LYCHNIDE.

Caput IV.

I. Lychnis auriculæ ursi facie: hanc in Phytopinace sub Lychnide viscosa Cretica exhibuimus, cujus hæc perfecta descriptio est: radice est alba, longa, & fibrosa, folijs ad radicem pluribus, etiam viginti numero, per terram sparsis, incanis, lanuginosis, Auriculæ ursi folijs forma & crassitie similibus, uncias tres, etiam quatuor longis: quæ ex longissimo & latiusculo pediculo sensim rotundam figuram acquirunt & rarius unguem latitudine superant: caulem habet sesquicubitalem, ramosum, rotundum, hirsutum, firmum, in summo lento succo glutinosum: flores ex viridi flavescentes, plures, quasi in umbella congesti, quinquefolij & bifidi: quibus caliculi parvi, semen minutum nigricans continentes, succedunt. Hanc à Joh. Bauhino, Viscaginis auriculæ ursi facie Candiæ, quo nomine semen à Casabona Florentia acceperat, primum habui: dein Lychnides auriculæ ursi facie: & hanc postmodum Clusius, Lychnidis sylv. latifoliæ nomine, exhibuit.

II. Lychnis syl. minima exiguo flore: ex radicula oblonga, tenui, cauliculus rotundus, rufescens geniculatus, trium quatuorve unciarum, in alas minimas brachiatus exurgit, foliolis binis exiguis, acutis, ad quemlibet geniculum & alam & ex qualibet ala, pedicelli oblongi, angustissimi, rigidi, quib. flosculus purpurascens, ex quinque foliolis, singulis cordis formam referentibus, compositus insidet. Hæc circa Monspelium, in pede montis qui est prope Boutonet copiose reperitur, quam Centaurium minimum appellabant. Verum ante quadriennium eandem, sed palmum superantem, & Florentiæ ad agrorum margines natam, Tunicæ peculiaris nomine, à D. Burs. accepimus.

DE

DE CARYOPHYLLO.

CAPUT V.

I. CARYOPHYLLUS arborescens Creticus: ex radice crassa, alba, dura, & lignosa, caules cubitum superantes exurgunt, albi, rotundi, læves, geniculati, lignosi, in alas brachiati: folia habet ad radicem plura, longa, angusta, in acutum mucronem desinentia, pallide virentia, in caule paucissima: flores, è calicibus viridibus, tenuissimis & acutissimis foliolis cinctis quinquefolij, eleganter, sed non profunde, fimbriati, ex diluta purpura rubentes, prodeunt: ex quorum medio staminula plura breviaque prominent: semen vero paleaceum in cauliculis continetur. Ex semine Cretico, in horto Montembelgardiaco velut in arbusculam excrevit.

II. CARYOPHYLLUS sylvestris repens multiflorus: ex radice crassa, lignosa, subfusca, cauliculi plurimi, etiam quandoq; supra triginta, trium quatuorve unciarum, tenues, partim in terram reflexi, partim erecti, paucis foliolis cincti, quæ circa radicem plura, brevissima, angustissima, dura, mucronata, viridia: quibus singulis flos, modo unus, sæpe duo simul caliculis ad exortum junctis, quinquefolij aliorum forma, pallide rubentes insident. In saxosis circa Monspelium provenit.

III. CARYOPHYLLUS sylvestris biflorus: ex radice parva, folia pauca angustissima, ut prioris, sed multo longiora, exurgunt, & inter hæc cauliculus tenuis, plus minus palmum altus, in summitate in duos pediculos semper distinctus, quorum singuli florem magnum, Caryophylleo syl. vulgarissimo multo majorem, quinquefolium, leviter laciniatum colore pallide rubentem sustinet. Circa Genevam D. Cherlerus collegit.

IV. CARYOPHYLLUS pumilus latifolius: à radice cauliculus, statim in duos ramulos sex uncias altos, tenues, rotundos divisus prodit, cui ad radicem folia brevia, latiuscula, in ramulis longiora, mollia & pallida, binis sibi invicem ad geniculos respondentibus: cuilibet ramulo, flos unus, priore multo minor, pallide purpurascens, magisq; albens ex brevi calice prodiens, insidet: ex Austria D. Burserus misit.

V. CARYOPHYLLUS holostius alpinus latifolius: ad radicem tenuem, albicantem, fibrosam & repentem, cauliculi aliquot in terram reclinati, hirsuti, trium, quatuorve unciarum, folijs parvis, subrotundis, latis binis, sibi invicem respondentibus, hirsutis, & crassis cincti: ex alarum sinu, pediculorum instar ramuli exurgunt, singuli florem unum, calici viridi primo inclusum, dein quinquefolium magnum & album sustinent. cui capitulum oblongum, semen continens succedit. Hic in Valesianorum alpibus, loco Gemmme dicto, & circa Fabarias reperitur.

VI. CARYOPHYLLUS holostius alpinus angustifolius purpurascens: & hic radicula est repente, cauliculo tenui, triunciali, leviter hirsuto, circa quem foliola parva, oblonga, acuminata, bina sibi opposita: flores in summo bini, terni, prioribus minores, purpurascentes, stellæ in modum dispositi, calicis foliolis viridibus alternatim velut intercedentibus: ex Pyrenæis Hispanicis, D. Burserus attulit.

VII. CARYOPHYLLUS holostius alpinus gramineus, radiculam habet exiguam, caulem palmarem, exilem, rotundum, geniculatum, pilis levissimis donatum, circa medium in ramulos & hi in alios brachiatum: folia ad radicem pauca, ad geniculum bina ex opposito respondentia, atrovirentia, angustissima, unciam longa; flosculi albi quinquefolij, ex calice prodeuntes, singuli, singulis pedicellis insident: quibus exiguum capitulum, minuto semine refertum succedit. In alpibus provenit: in Austriæ monte Taurero, D. Burserus legit.

VIII. CARYOPHYLLUS holostius montanus angustifolius albus: & hic cauliculo est tenui, geniculato, rufescente, glabro, trium quatuorve unciarum: folijs oblongis, angustis, glabris cincto, floribus albis quinquefolijs, & prædicto quinto multo minoribus. In horto Dei, D. Burserus legit.

IX. CARYOPHYLLUS holostius tomentosus latifolius: ex radice tenui & repente, caulis tenuis, rotundus geniculatus, in terram reclinatus prodit, qui statim in ramulos plures palmares, semipalmares, etiam minores subdividitur; quos folia oblonga, latiuscula, quædam subrotunda, ob lanuginem aspersam mollia & alba, bina & opposito respondentia, cingunt: flos non est conspectus: Hunc ex horto Pisano & quidem secundo, primum opera D. Wolfhardi Ocymoides tomentosi nomine, accepimus.

X. CARYOPHYLLUS holostius tomentosus angustifo-

gustifolius: hic cauliculis est palmo minoribus, erectis, tenuibus, rotundis & parte inferna geniculatis, superiore parte nudis & pene glabris, qui statim in ramulos brevissimos, ex alarum sinu, ex adverso sitos, dividuntur: folia habet oblongiuscula, angustissima, reflexa, ob tomentum mollia & ex viridi albicantia: cauliculus in tres pedicellos, binis foliolis sustentatos, eosque oblongos, sed longitudine impares, abit, qui singuli calicem viridem sustinent, cui flos unus, isque albus & quinquefolius insidet: hunc in Granada, ad radicem montis copiose D. Albinus observavit.

Caryophyllus arvensis glaber minimus.

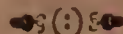
XI. Caryophyllus arvensis glaber minimus: ex radice capillacea rufescente, cauliculus unus vel alter, tenuissimus, geniculatus, pedalis prodit, in summo valde ramosus, ramulis capillo tenuioribus, quorum singuli, singulos flosculos albos, minutissimos, in duos apices abeuntes sustinent: folia habet pauca, longa, angusta. Variat magnitudine, nam & semipalmaris est, paucissimis, capillaceis, brevioribusque foliolis. Illum ex Euganeis collibus habemus: hunc vero Monspelio: & hoc adhuc minus ex sylvis prope thermas Wisbadenses infra Moguntiam.

XII. Caryophyllus saxatilis ericæfolius umbellatis corymbis: ex radice tenui, contorta, lignosa & reclinata, cauliculi plures, geniculati, rufescentes, semipalmares, attolluntur: ad quorum exortum foliola brevia, angusta, ericæ similia & ad genicula bina brevissima & rigidiuscula: cauliculorum summitatibus, veluti umbellæ ex corymbis compositæ insident, unde flores candidi, ex quatuor, aliquando quinque foliolis constantes, prodeunt. Hic in Galliæ provincia locis saxosis, in monte edito prope Vigan reperitur.

XIII. Caryophyllus saxatilis ericæfolius ramosus repens: hic instar musci elevati per terram repens, ex radice caulem lignosum emittit, in ramos plures, & hos in alios subdivisum, quos folia exigua ericæ foliis similia cingunt: quorum summitatibus flores copiosi, nivei, magni, elegantissimo spectaculo insident: ex Pyrenæis D. Burserus attulit.

Hunc floribus rubris, sed majoribus, foliisque ad cauliculos longioribus & latioribus, ex Hispania habemus. Uterq; à Caryophyllo muscoso, sive musco florido, diversus est.

XIV. Caryophyllus saxatilis siliquosus: è saxorũ fissuris in Harcyniæ promontoriis, planta perennis erumpit, foliolis ad radicem plurib. bellidis forma, sed multo minoribus, oblongis pediculis donatis, tenuibus, pallide virentibus, inter quæ cauliculi tenues, læves, palmares, in oblongos ramulos divisi, foliis paucis, longis, angustis cincti, prodeunt: ramulorum summis flores candidi, quadrifolii insident, quibus siliquæ strictissimæ, minutissimum semen rufescens continentes, succedunt. Gypsophyti siliquosi nomine, D. Furerus communicavit.

DE ANTIRRHINO.

CAPVT VI.

ANTIRRHINUM saxatile folio serpilli: radice est parva, ramis multis, reflexis, tenuibus, leviter hirsutis: foliis Serpilli vulgaris forma, sed minoribus: floribus rubris, aliquando pallide cæruleis, pedicellis oblongiusculis insidentibus, forma & magnitudine una cum capitulo succedente, Antirrhino arvensi minori similibus. Massiliæ in saxosis provenit.

DE LINARIA.

CAPVT VII.

Linaria bellidis folio.

LINARIA latifolia Dalmatica magno flore: caulibus est lignosis, rotundis, firmis, cubitum superantibus, in ramos brachiatis, quos folia, præsertim inferiora, unciam lata, duas longa, pediculis carentia, in apicem acutissimum desinentia, nullo ordine servato, ambiunt: flores habet Linariæ vulgaris florib. forma similes, sed triplo imo quadruplo majores, ex luteo rufescentes, aureosve, quibus vascula ut in aliis succedunt. Hanc anno 1594. in horto Montembelgardiaco collegimus, enatam ex semine à Casabona Florentia misso, nomine Linariæ maximæ Dalmaticæ lauri foliis: eandem quoque nomine Linariæ perennis fruticantis Creticæ accepimus.

II. LINARIA Americana parvo flore: ex radice, caules plures sesquicubitales, rotundi, læves, rufescentes, in ramos plures divisi, exurgunt, quos folia triplo quam in priori angustiora, in exquisitum apicem desinentia, atrovirentia, alternatim nulloque ordine disposita, cingunt: floribus est aureis, iisque longe quam in vulgata minoribus. Hæc an. 1601. Argentinæ, in horto D. Saltzmanni crevit.

III. LINARIA latifolia triphylla: caulibus est viridibus, rotundis, striatis, glabris, sesquipalmaribus, in summo brachiatis: foliis ut in Linaria Valentina Clusii, terno, & adversis inter se petiolis ordine adhærentibus, dispositis, quolibet folio uncia latiore & duabus longiore, tenui, ex glauco virescente, venis ternis, ut in plantagine per longitudinem discurrentibus: at in caulis summo, modo terna, modo bina, modo sine ordine sita sunt: extremo ramo veluti spica oblonga florum Linariæ vulgari simillimorum rictu flavo, calcari vero pallide cæruleo. Hanc Linariæ latifoliæ Valentinæ Clusij nomine D. Doldius misit, cujus in Phytopinace sub Linaria 5. meminimus. An hæc Linaria Cretica latifolia Clusii, in sua historia?

IV. LINARIA capillaceo folio erecta flore odoro: hæc caulibus est cubitalibus, rotundis, ramosis: foliis plurimis, capillaceis, nulloq; ordine dispositis: floribus parvis ex cæruleo, alboque mixtis, cujus rictum linea flavescens distinguit, suavem & subtilem odorem spirantibus: quibus capitula Lino fere similia, minutum semen in pericarpiis continentia, succedunt. Planta perennis est, Monspessuli sponte proveniens: non nunquam ibidem in muris reperitur: flore vario, coloribus ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

In hortis, cultura omnibus sui partibus major est, duos cubitos superans, & quidē duplex, alteri flo-

ri flos odoratior, alteri inodorus: quæ ex radice repente & perenni mire se propagat.

V. LINARIA arvensis cærulea erecta: hæc radice est exili, capillacea, cauliculis palmaribus, foliis capillaceis, sed rarioribus & brevioribus, quam in priore: floribus parvis, violaceis, lini capitulis exiguo semine refertis. Hæc in agris Lusatiæ flore est cæruleo: at Monspessuli in arvis ad montem Cetum violaceis reperitur.

VI. LINARIÆ aureæ affinis: caule est cubitali, rotundo, lignoso, in ramulos brachiato, quorum summitatibus flores lutei, Senetionis majoris forma, & similiter in pappum abeuntes, insident: folia oblonga, angusta, Kali majoris cochleato semine, foliis & forma & modo dispositis (sed densiora) habet. In Aragoniæ locis desertis, D. Albinus collegit.

LINARIAM bellidis folio, à C. Clusio, Lobelio & aliis [illegible] b Linaria odorata, descriptam, sed non recte icone expressam, cum calcaribus careat, figuram veram adponere visum fuit.

DE LINO.

CAPVT VIII.

I. LINUM frutescens subflavum: fruticosum est, caulibus cubitalibus, tenuibus, levibus & ramosis: foliis angustis, brevibus, sine ordine dispositis: floribus in summis cauliculis multis & magnis, subflavis, quinquefoliis, totidem in medio staminibus. Hoc in Granada D. Albinus legit.

II. LINUM sylvestre cæruleum folio acuto: caule est pedali, rotundo, lignoso, statim ad exortum in ramos palmares diviso, quos folia atrovirentia, basi latiore alternatim cingunt, & in exquisitissimum, & veluti aculeatum mucronem desinunt: ramorum summitatibus, cauliculi multi quasi in umbella dispositi, caules aliquot apicibus donatos sustinent, è quibus flores magni, cærulei, quinquefolii, in medio staminibus donati, prodeunt, quibus vascula subrotunda succedunt. Hoc in saxosis Provinciæ, non longe Massilia provenit.

III. LINUM minimum stellatum: tota plantula duarum, rarius trium unciarum est, radicula capilli instar tenui, albicante, cauliculo uno vel altero tenuissimo, foliolis brevibus, in exquisitissimum parvumque apicem desinentibus: inter quæ flosculi parvi, pallide virentes, stellati, ex quinque radiolis, exiguum circulum veluti umbonem cingentibus, compositi. Hoc Monspessuli in Gramuntio & Boutoneto provenit, & ab aliis lingua avis minor, ab aliis Passerina minor saxatilis, dicebatur.

DE HYSSOPO, HYSSOPI FOLIA, SIVE *Gratiola minore, & Thymo.*

CAPVT XI.

HYssopus latifolius: caulibus est lignosis, rufescentibus, striatis: foliis triplo quam in vulgari latioribus, striatis: foliis triplo quam in vulgari latioribus, obtusis, in reliquis cum vulgato conveniens. Londino D. Cargillus misit.

2. Addidit & alium, à vulgato solum foliorum colore diversum, qui in hoc atrovirens, in illo vero pallide luteus.

3. Sic & tertium hirsutum, cujus caules & folia, molli lanugine pubescunt.

Hyssopifolia sive Gratiola minor.

Hyssopifolia sive Gratiola minor: ex radice modo crassiore, modo tenuiore, ac fibrosa albida, caulis exurgit cubitalis, in plures ramulos divisus, subrufus, rotundus, striatus, quem folia Polygoni masculæ æmula cingunt, pallide virentia, alternatim disposita, & pediculis carentia: ex quorum alis flores singuli, oblongis cauliculis inclusi, eleganter cærulei quadrifolii: hos sequuntur vascula oblonga, semina minuta subfusca continentia. Hæc omnis odoris expers est, & pene insipida, licet aliqui nitrosum, alii subdulcem saporem in ea notarint.

Variat foliis: altera est latioribus, quæ altius exurgit: altera angustioribus & oblongis, quæ vix palmaris, Iunio mense florent. Florib. item; nam ex Hispania habemus, quæ flores habet oblongos, forma Gratiolæ vulgari similes, qui saturatioris coloris cærulei sunt. Locis humidis & uliginosis nascitur, quamprimum in paludibus Patavinis & ad portam S. Iustinæ & quidem latioribus foliis, legimus: dein circa Monspelium in rivulis, ubi Anagallidem aquaticam vocabant: tum in Alsatia non longe Müllhusio, item locis udis: quæ vero foliis angustioribus est, Monspelli, ad lucum Gramuntium provenit. Hanc videtur notasse Cordus in observ. Grase Poley/ & Gesn. libel. de coll. stirp. Gratiolæ minoris nomine. Camerarius, qui in Franconia observavit: Hyssopoidem nominavit, & in Hassia, Halimum aquaticum vocari monet: in Phytopinace sub Hyssopifolia Ioh. Bauhini, & in Matthiolo emaculato sub Gratiola minore, figura addita (quam hactenus nullus exhibuit) proposuimus.

Thymum inodorum: suffrutex est, ob lævem lanuginem, qua pubescit, incanus, caule lignoso, cortice incano, rugoso, vestito, qui in plures ramos palmo minores, recurvos, hique in alios & velut in orbem dispositos, dividitur: quos per intervalla folia brevissima, angustissima, plura simul juncta, inodora & pene insipida, sed astringendi vi prædita, cingunt: cauliculorum summis flores purpurei, forma & dispositione Thymi vulgaris floribus similes, insident. Hoc in regno Valentiæ, locis arenosis in litore ad Alicanta, copiose provenit, D. Albino referente.

DE SERPILLO ET POLIO.

CAPUT X.

Serpillum latifolium hirsutum: tota planta ob mollem lanuginem, qua pubescit, præsertim caulibus, incana est: cauliculis donatur frequentibus, tenuibus, longis, recurvis: qui foliis subrotundis, pediculis oblongis, binis ex adverso nascentibus, cinguntur: cauliculorum summis capitula flosculorum purpurascentium, ut in vulgari, insident. Hoc sæpius locis aridioribus apud nos reperitur.

Polium latifolium incanum Creticum: & hæc planta tota, tomento albo, molli, tecta est, habens caules pedales, rotũdos, in ramos palmares, hosq; in breviores subdivisos, quos folia subrotunda crenata, instar Alsines hederulæ folio, vel Chamedryos, crassa, rugosa, bina ex adverso nascentia, inferne candida, superne ex viridi flavescentia, quæ masticata pene insipida (in sicca planta) & non secus ac si tomentum dentibus contereretur sensum præbent: flores non vidimus. Hoc ex Creta ab Honorio Belli, nomine Polii platiphylli Cydoniensis, accepimus.

DE

Ocimum latifolium maculatum.

DE PULEGIO ET ORIGANO.

CAPVT XI.

PULEGIUM foliis nummulariæ: ex horto PatavinoD.Heyl ante undecim annos attulit, hujus ramum tenuem, palmarem, quasi geniculatum, quem folia & singulis geniculis bina, tenuia, instar Nummulariæ rotunda, sed sexcuplo minora, pedicellis donata, & ex adverso sibi respondentia, cingunt, & floribus ex albo cæruleis, caulem verticillatim ambientibus, subjiciuntur. Hoc odore vulgari multo est gratiore.

ORIGANUM sylvestre humile: ex radice lignosa, rufescente, fibrosa, cauliculus communiter unus, rotundus, rufus & asper, unciarum sex vel septem, exurgit: qui in summo in ramulos plures dividuntur, hique flores, umbellæ forma ex cæruleo purpureoque mixtos, sustinent: folia habet parva oblonga, subhirsuta, compacta & inordinate disposita, potissimum cauliculi partem summam ambientia, vulgaris Origani odore. Hoc circa Aureliam Gallorum copiose reperitur.

OCIMUM latifolium maculatum, sub latifolio à Cæsalpino, Basilici Indici vel potius Hispanici nomine, à Camerario exhibitum: cum ejus figuram hactenus apud Herbarios non viderim, non abs re fore judicavi, si his adderetur.

DE MENTHA ET CALAMENTHA.

CAPVT XII.

I. MENTHA rotundifolia minor, seu flore globoso: caule est pedali, angulofo, rufescente, hirsuto, aliquando incana lanugine cincto: quem folia ex rotunditate oblongata, mollia, hirsuta, per marginem crenata, subtus incana, superne atrovirentia, bina semper sibi mutuo opposita, ambiunt: ex foliorum alis, nonnunquam ramuli prodeunt, quibus flores, veluti in capitulum globosum collecti, purpurascentes insident: tota planta gravis odoris est. In scrobibus humentibus & riguis, secus fossas aquarum reperitur.

II. MENTHA radice geniculata: ex radice modice crassa, geniculata, fibris distincta, caulis exurgit cubitalis, quadratus, tactu aliquantum, asper, quem foiia oblonga, Menthæ spicatæ similia, parique modo disposita, mollia, nigricantia, nonnihil rugosa, in ambitu serrata, ambiunt: flores habet in spica oblonga, galericulatos, ut in Mentha Cattaria, dilute purpurascentes: quibus vascula succedunt, semen rotundum, quod tritum aromatici odoris est, ut & tota planta continens. Hanc & Menthæ tuberosæ & Nepetæ angustifoliæ odoratæ nomine, accepimus.

Mentha Cattaria minor.

III. Mentha Cattaria minor: caulem habet cubitalem, quadrangulum, geniculatũ, in multos ramos, & hos in alios, divisum: quos folia oblonga acuminata, in profundas crenas veluti lacinias divisa, odore quam in vulgari vehemẽtiore quidem, sed suaviore, ramulorum extremis flores pallidi, vulgaris forma insident, quibus calices exigui, semen nigrum subrotundum cõtinentes, succedunt: quod Iunio & Iulio, in horto floruit, semine Patavio ex horto Bembiano, Nepetellæ nomine misso. Hanc à Cattaria tenuifolia Clusii, quæ folia habet angusta, leviterque crenata, totaq; incana est, diversam facimus, utriusque figuram in Theatro exhibituri.

IV. Mentha Cattaria minor alpina: hæc caule est pedali, anguloso, rufescente & ramoso: foliis priore quadruplo minoribus, Nepetę vulgari forma respondentibus, quasi triangulis, sub canis, serratis, floribus pallidis, galericulatis, veluti in spica dispositis & prioribus similibus. Hæc in montosis circa Neapolim Italiæ provenit, unde semen Nepetæ alpinæ nomine, ab Imperato accepimus.

Calamenta vulgaris flore exiguo: caules habet pedales, angulosos, lanugine asperso, & veluti geniculatos, unde folia bina, subrotunda, atrovirentia, hirsuta, sibi mutuo opposita prodeunt, ex quorum alis, majore caulis parte, pedicelli gemini, hirsuti efferuntur, flosculos minutos, vulgari forma similes & colore nonnihil purpurascentes, sustinentes: quibus semen exiguum nigricans succedit. Hæc in Sabaudia inter monasterium & Ayme, locis acclivibus, Iulio florens, collecta.

DE MARRUBIO.
Caput XIII.

I. Marrubium palustre hirsutum tenuius laciniatum: caulem habet cubitalem, quadrangulum, leviter hirsutum, quem folia dura, hirsuta incana & aspera, Scabiosæ montanę calidarum regionum modo, ad costam mediam, in plures oblongas, angustas, acuminatas, & crenatas lacinias divisa, ambiunt: flores parvi, albicantes, ex calicibus asperiusculis prodeuntes, caulem verticillatim, ut in Marrubio palustri vulgari glabro, cingunt. Hoc locis humidioribus in Austria reperitur, unde Sideritidis 2. Matthioli nomine, accepimus.

II. Marrubium album villosum: cauliculos edit pedales, lignosos, rotundos, albos, villosos, in ramulos divisos: folia sunt subrotunda, parva, crassa, per ambitum crenata, ob tomentum album inferius adpositum, Gnaphalii instar mollia superius rugosa & nigricantia: flosculi, ut in vulgari, caulem verticillatim ambiunt. Hoc in agris Lutetianis collegimus.

III. Marrubium album crispum: & hoc cauliculis est lignosis, rotundis, albis, sed foliis minoribus, crispis, crenatis, utraque parte cinereis, nec ita tomentosis: flosculi subcandidi in pungentibus conceptaculis caulem per intervalla verticillatim ambiunt. Hoc à D. Neudorffero accepimus.

DE LAMIO.
Caput XIV.

Lamium peregrinum Scutellaria dictũ: radice est urticę simili, flavescente, obliqua & fibrosa,

brosa, à qua primo vere exurgit caulis singularis, rectus, quadratus, geniculat⁹, hirsutus, & cubitalis, quem folia ambiunt, per genicula bina, oblonga, hirsutie levi incana & mollia, profunde incisa, obscure virentia, petiolis oblongis, hirsutis, & mollib. donata: ad quorum exortũ, circa caulis medium, utrinq; ramuli palmares prodeunt: in quorum, ut & caulis summo, folia angusta, parva, acuminata, non serrata, florib. subjiciuntur: flores in oblonga spica, ut in Horminio luteo dispositi, purpurei sunt, rarius albi, oblongi, Lamii modo galericulati, erecti, lõga cervice donati, aliquando bini, aliquando etiam simplices, ex uno pericarpio, galeam militarem imitante, producuntur: florib. delapsis, semina quatuor rotunda, dura, verrucosa, observantur. Hoc in Calabria, potiss. montosis copiose provenire D. Vorstius significavit: in Campoclarensium collib. & Æquicolorum montib. sylvosis, locis humentib. & saxosis D. Columna notavit. Ex horto Patavino Scutellariæ nomine primo habuimus, & in Phytopin. sub Teucrio simili Scutellaria (quia tunc summitas tantum fuerat conspecta) descripsimus: & quia vulgo in Calabria, Scutellariam dici, D. Vorstius monuerat, qui tn. ad Horminum aliquod sylv. referendum putabat. At postmodũ doctiss. Columna, qui medium inter Horminum & Lamium censuit, à singulari & privata fruct⁹ sive pericarpii forma, militaris galeę iconem exprimente, Cassidam appellavit: quia hujus fructus rotundi sunt & compressi, hirsutie crassa, aspergınosa, viscosa & odora, manus inficiente, dum virent, obsiti: quorum pars anterior in acutum producitur, fissuram habens oris specie, & desuper veluti in fronte limbũ elevatum sui proportione magnũ, elatũ veluti diadema, aut crista obliqua, qua ornari videtur, ut in militum galeis.

DE SIDERITIDE.

CAPVT XV.

I. SIDERITIS foliis oblongis glabris caules habet quadrangulos, cubitales, velut geniculatos, in quorum summitate rarissimi pili conspiciuntur: folia tenuia, pallide virentia, penitus glabra, bina semper ex adverso nascentia, quorum inferiora, tres uncias longa, unam lata, minimeq; serrata sunt: flores, forma quidem Sideritidi vulgatissimæ florib. respondent, sed longiores & majores, galeati & albi, è calicib. asperiusculis prodeuntes, ad foliorum exortum, ab imo fere ad summum caulem verticillatim ambiunt: quibus semen parvum, nigrum, inæquale, in vasculis plantaginis, succedit. Hanc Heidelberga Sprengerus senior, ex horto suo misit.

II. SIDERITIS alsine trixaginis folio: hæc radicem habet parvam, fibris capillatam: caulem pedalem, quadrangulum, subhirsutum, qui mox ad exortum in ramos dispergitur, hiq; in alios, in terram reclinatos, quemadmodum in Alsine trixaginis folio, qua tn. multo major est: folia habet rara, dictæ Alsines forma, per ambitum serrata, sed majora: ad foliorum exortum, flores subcærulei, oblongi, è calicibus asperiusculis prodeunt, quibus semen parvum subrotundum succedit. Hæc circa Argentinam reperitur.

DE EVPHRASIA.

CAPVT XVI.

I. EUPHRASIA lutea radice squamata: radice est velut bulbosa, alba, ex quatuor crassiusculis squamis coagmentata, caule pedali, aliquando palmari, lævi, cavo, ramoso; ramulis ex alarum cavis prodeuntibus: quem folia bina, petiolis carentia, basi sua situ adverso cingunt, Alsine trixaginis foliis forma similia, sed acutiora: flores lutei, Euphrasię florib. respondentes: quibus succedit semen nigrum, rotundũ, in apicẽ exiguum desinens, quod geminum parvo petiolo insidet. Hæc montosis asperis & humidis gaudet: hancq; primum an. 1606. ex Bienensium Helvetior. alpib. habuimus: dein, non longe ab Einsidlen: tum ex Pyrenæis: tandem D. Burserus ex superiore Austria, ex Blanckenstein. prope oppidum Hallstadt natam, transmisit.

II. EUPHRASIA purpurea minor: radicem habet lignosam, parvam, nigricantem, in tenues fibras divisam: caulem palmarem (altiorem non vidimus, sed minorem duarum triumve unciarum) quadratum, rubentem, leviter hirsutum, aliquando simplicem, aliquando statim ad exortum in duos, rarius plures, parvos ramulos divisum, quẽ folia pauca, crassa, hirsuta, rotunda fere & bina, in crenas profundas, inferiora quidem quam minora, in ternas, superiora v. in quinas senasve divisa, sua basi cingunt: flores è folior. sinu, aliquando à medio caule, aliquando tanquã ex spica comave, ex utriculis, velut oblongo calice, prodeunt bini, galericulati, purpurascentes (cãdidos aliqui notarunt) quib. semen oblongũ, angulosum, candicans, in utriculis succedit. Hæc

in pratis collium Italiæ frequens eſt, ita ut quibuſdam locis, tapetem purpureum humum ornare videatur: hæc in via Romana, etiam Romæ in monte Teſtaceo provenit: paſſim etiam in Caſtilia, maxime circa Eſcurial, reperitur. Amara eſt, & monente doctiſſimo Columna à pharmacopæis pro Euphraſia altera Matthioli uſurpatur. Hanc cum primum collegiſſemus, Brunellam Italicam nominavimus, hocq; nomine ante viginti quatuor annos in Phytopinace deſcripſimus: Ulyſſes Aldroand. Euphraſiæ ſpeciem, oſtendenti nominavit: & Columna, Eufragium tertiam ſive mediam vocat.

DE MELAMPYRO.

CAPUT XVII.

Scrophularia flore luteo.

MELAMPYRUM luteum linariæ folio: radice eſt candida, fibroſa, caule pedali, rotundo, atrorubente, in ramos plures palmo minores, matremque ſuperantes, non tamen æquali & contrario ſitu poſitos, diviſo: folia ſunt oblonga, linariæ foliis anguſtiora, ex quorũ ſinu folia alia breviora & anguſtiora prodeunt: in caulis ſummo, ſpica oblonga, ex pinnatis criſtatisve & ob crenas exaſperatis ac ſubrotundis foliis compoſita, unde flores pallide lutei, oblongi, concavi, hiantes, antrorſum exporrecti, prodeunt: ſemen in ſiliquis foliaceis oblongum, nigricans continetur. In ſylvis noſtris montoſis, & in Muteto monte, Majo Iunioq; florens reperitur. Linopyron forte dici poſſet.

DE SCROPHULARIA.

CAPUT XVIII.

I. SCROPHULARIA flore luteo: ex radice craſſa, nigra, fibroſa ſcrophylis carẽte, caules lutei exurgunt cubitales & ſeſquicubitales, quadranguli, ſubrubentes, leviter hirſuti, mollive lanugine pubeſcentes & cani: folia habet ad radicem per terram ſparſa, uncias quinque vel ſex longa, ſimiliterque lata, ſubrotunda, ob pilos breviſſimos aſperſos, mollia, longiſſimis pediculis donata, & profunde crenata: at quæ caulem cingunt minora ſunt, binis ſemper ex oppoſito reſpondentibus: ex foliorum ſinibus, ab imo fere ad ſummum, utrinque prodit pediculus unus, uncias tres longus, lævis & nudus, qui in alios breviores ſubdividitur, uno alterove brevi folio diviſioni ſubjecto: his, quaſi corymbi plures inſident, ex quibus ſingulis flos orbiculatus, luteus, in breves lacinias diviſus, una cum ſtaminibus aliquot oblongis prodit: capitula ſubrotunda, Scrophulariæ vulgaris majora acuminata ſuccedunt, quorum acumini filamentum capreoli inſtar inſidet, & hic ſemina minuta nigra includuntur, Majo & Iunio floruit, ſemen Autumno maturuit. Hanc à D. Doldio primum accepimus, & velut indictá cenſentes, breviter in Phytopinace, & Matthiolo, figura addita, deſcripſimus: nunc vero plenius, cum eam annis aliquot in horto coluerimus: quam poſtmodum doctiſſim. Columna Scrophulariæ montanæ maximæ nomine deſcripſit & in valle Campoclarenſium atque etiam ſupra Mateſium umbroſis Septentrionalibus nivoſis invenit, & à C. Cluſio in Pannonicis, pro Lamio Pannonico deſcriptum cenſet: ſane, notæ aliquot à Cluſio Lamio ſuo Pannonico 2. exotico tributæ, noſtræ conveniunt: non deſunt tamen, quæ in noſtra obſervare non eſt (ut nec figura cum noſtra convenit)

niſi

nisi forte cultura, varietatem hanc causarit, quamvis & ipse solum in horto observarit.

II. Scrophularia foliis laciniatis: hæc caule est crasso, striato, subrubente, & lævi: foliis atrovirentibus, lævibus, tenuibus, longis pediculis donatis, inferiorib. palmaribus, instar foliorum Raphani, in lacinias quinq; oblongas crenatas divisis, ex quorum finibus folia minora, etiam laciniata prodeunt: at folia in caulis summitate non vidimus: flore est magno, elegantissimo, croceo inferiore parte galeræ, intrinsecus rubro: plura non licet, quia solum ramum, nomine Scrophulariæ Hispanicæ non scriptæ, à D. Gillenio Cassellis accepimus: An forte Scrophularia Indica, cujus capitula quadruplo majore esse, quam in vulgari, in Phytopinace monuimus.

DE PSEVDOSTAHYDE.

Capvt XIX.

I. Pseudostachys Cretica: è radice lignosa, caules quadrati, cubitales, tomento albo vestiti exeunt: folia cinericea, molliter hirsuta, oblonga, quæ ad radicem una cum pediculo oblongo palmum superant, latitudine unciam non æquantia, pene inodora, vel saltem odore aliis suaviore: at quæ floribus subjiciuntur & caulem ambiunt, brevia sunt & angusta, pediculis carentia, è singulis articulis bina sibi mutuo opposita, duriuscula: flores purpurei, ex verticillis aculeatis caulem cingentibus, prodeunt: semen rotundum est & nigricans. Hæc pro Marrubio Cretico sata fuit.

II. Pseudostahys alpina: à radice dura, rufescente, in fibras crassas & longas divisa, folia plura, hirsuta prodeunt, Hormino similia, sed tenuiora, uncias tres lata, quatuor longa, longis pediculis, molli lanugine albicantibus, donata, per ambitum crenata, nonnihil odorem gravem spirantia, inter quæ caules sesquicubitales, quadrāguli, cannulati, geniculis distincti & hirsuti, efferuntur, qui foliis rugosis, asperis, prioribus longioribus circumdantur: ad quorum exortum, sæpe utrinque ramulus unus semipalmaris, etiam palmaris egreditur: flores circa summa genicula verticillati, galericulati, ex albo rubentes, ex utriculis asperiusculis, in quibus semen rotundum nigrum continetur, prodeunt. Hanc Iulio mense florentem in altissimo monte Wasserfall dicto, aliquoties observavimus.

Eandem, cubitos duos superantem, foliis multo majorib. minimè gravi odore molestam (quæ culturæ adscribimus) Marrubii nomine, ex horto Friderici Meyeri Argentina accepimus.

DE SALVIA.

Capvt XX.

I. Salvia folio serrato: hæc à vulgari foliis potissimum differt, quæ in hac latiora, rotundiora, tenuiora, manifestis per marginem serris donata, & suaviori odore prædita: quædam etiam uncias quatuor longa, tres vero lata: in reliquis cum vulgari convenit: hanc D. Cargillus ex Anglia misit.

II. Salvia folio subrotundo: hæc caule est etiam quadrato, villoso, foliis rotundis, ad Violariæ, vel Aristolochiæ rotundæ folia accedentibus, at in acumen finientibus, scabris, vulgari magis candicantib. & tenuibus: quam Schmalcaldio à pharmacopæo accepimus.

III. Salvia lanuginosa angustifolia: caule est rotundo, crasso, lignoso, ob candidam lanuginem, molli, cubitali, ramoso: foliis candidis, angustis, brevibus, semunciam latis, duas longis, densis & scabris, odore Tanaceti: floribus in caulis summo quasi in spica, Lamii floribus similibus, purpurascentibus, è quorum medio stamina oblonga efferuntur: hanc D. Neudorfferus communicavit.

DE SCORODOTI.

Capvt XXI.

Scorodotis Cretica: radicem habet magnā perennem, caulē quadrangulum, striatum, villosum: folia per terram in orbem sparsa, alba sunt, tomentosa, subrotunda, rugosa, crassa, Mentastro similia, per ambitum serrata, flores verticillati, pallidi, Stachydis forma, quibus vascula, semen nigrum, rotundum, includentia, succedunt. Hanc ab Honorio Belli ex Creta, unà cum seminibus Scorodoniæ Creticæ nomine accepimus, & sub Stachyde Cretica in Phytopinace descripsimus: sed cum in horto ex semine enatam diligentius perpendissemus, & in virente, ut in Scordio, Allii odorem notassemus,

ad Scordotim Plinii accedere censuimus: cujus nomine in Creta, apud quos ubiq; inter saxa, secus vias, & ad agrorum margines provenit, Seplasiarij pro Scordio promiscue utuntur, monente Bello, & Pona in suo Baldo referente.

DE HORMINO.

CAPUT XXII.

Horminum Syriacum.

I. HORMINUM Syriacum: planta est Sclareæ forma, caulibus cubitum superantibus, quadrangulis, levissime hirsutis, in alas divisis: foliis inferioribus palmum longis, latis, subasperis, sinuosis, superioribus angustis, oblongis, lævioribus; flores albi sunt, galericulati, florum Sclareæ forma: semen vasculis inclusum, parvum est & compressum, rubris costis donatum, cinereũ, nigris lineis sine ordine conspersum, quod sub lingua ut Ocymi semen lentescit, & inodorum est. At planta, quæ facile ex semine nascitur, cum flores producit, odore quam Colis Iovis gratiore est, & Ocymum nonnihil æmulatur. Hujus semen Bisarmar nomine D. Bernhardus Paludanus, cum Patavium ex Syria anno 1578. rediisset, communicavit. Bisennas Camerarius in suo horto nominavit: at sunt qui Aman quoque vocitent.

II. HORMINUM angustifolium laciniatum: caule est quadrato, pedali, hirsuto, rarius ramoso: foliis paucis, nonnihil hirsutis, pollicem latis, uncias tres longis, aliquando sinuosis, aliquando, potissimum inferioribus, in profundas lacinias divisis: floribus albis, parvis, verticillatim caulem ambientibus, spicam oblongam & inflexam efformantibus quibus decidentib. semen nigrum succedit. Hoc Monspessuli, foliis Scolopendriæ modo divisis, legimus: at Helmstadio, Hormini Cretici albi nomine, D. Sigfridus misit.

III. HORMINUM minus album Betonicæ facie: ex radice lignosa, fibrosa, nigricante, cauliculus unus, aliquando geminus, palmo minor, rotundus, villosus oritur: foliis est paucis, ad radicem rotundis, crassis, lanuginosis, crenatis & longis pediculis donatis: in caulis medio bina, Betonicæ foliis æmula, sed crassiora & breviora, basi caulem ambientia, & capitulo duo minima subijciuntur: flores sunt albi, Betonicę forma velut in spica congesti: In montibus Pyrænæis Hispaniam versus, D. Burserus legit.

DE VERBASCO.

CAPUT XXIII.

VERBASCUM foliis rotundis flore blattariæ: caulibus est cubitalibus, viridibus, rotundis, striatis, leviter villosis, nec ramosis: foliis inferioribus oblongis, reliquis omnibus subrotundis, parvis, caulem basi sua alternatim amplexantibus, inferne incanis, superne nigricantibus, ad quorum fere singulorum exortum, duo minora adjiciuntur, ex quorum sinu pediculi, unus, duo, tres, rarius quatuor, prodeunt, quibus singulis, flos unicus, luteus, parvus, ex quinque foliis compositus insidet, cujus medio, stamina aliquot purpurea, quasi ex caliculo, ut in Blattaria, emergentia insident: huic vasculum, semen minutum, rotundum continens succedit. Hoc in horto Ioh. Haintzmanni Pharmacopæi nostri defuncti crevit.

DE

DE ÆTHIOPIDE.

CAPVT XXIV.

ÆTHIOPIS laciniato folio: hæc foliis est pedem longis, uncias quinq; vel sex latis, in acumen desinentibus, mollibus, alba lanugine pubescentibus, in multas lacinias profundas, acutas, easq; crenatas divisis, per terram sparsis: caule quadrangulo, lanuginoso, in ramulos distributo: quem folia parva basi sua complectuntur: flores candidi, per intervalla ordine digesti, Lamij floribus forma & magnitudine similes: semen rotundum, nigrum, geminum, in pericarpio continetur: ante plures annos in horto coluimus.

DE SANICVLA MONTANA.

CAPVT XXV.

I. SANICULA montana minor: radice est crassiuscula, multis fibris capillaribus donata, & à lateribus propagines agente, foliis per terram sparsis ex rotunditate oblongis per ambitum incisis, aliquantulum hirsutis: inter quæ cauliculi (sæpius unus) semipalmares, etiam minores, rarius altiores, nullis, vel certe paucis pilis cincti, in summitate in exiguos ramulos divisi: singulis ramis flosculi albi, quinquefolii, punctati, staminibus in medio insident: quibus capitulum, exiguo nigroque semine plenum, succedit. Variat: nam vel folia magna, subrotunda, vel parva & oblonga existunt: in Helvetiorum alpibus provenit, An apud Clusium, Saniculæ montanæ alterius speciei secunda.

II. SANICULA alpina minima pilosa: plantula est duarum circiter unciarum, radiculam habens exiguam, ramulos unciales per terram sparsos, foliola brevia, angusta, incana, nonnihil pilosa, plura, stellæ in modum disposita: flosculi sunt oblongi, lutei, pro ratione plantæ magni, qui singuli singulis pedicellis, minutissimis, è fimbriato obtusiore calice prodeuntes insident. Hæc in summitate Ventosi montis & Pyrenæis reperitur.

DE DIGITALI.

CAPVT XXVI.

DIGITALIS angustifolia luteo parvo flore: huic folia sunt angusta, unciam lata, binas ternasve longa, utraque parte virore splendentia: caulem habet simplicem, cubitalem, rectum, rotundum, lævem, à medio sursum versus floribus compluribus ornatum, qui ab una caulis parte supra se invicem dispositi, deorsum pendent, lutei, oblongi, concavi, forma Campanulam, vel Dactyliothecam, referentes, ore diviso, per margines hirsuto, staminibus intus luteis: quos vascula rotunda, in pilum desinentia, semen exiguum continentia, succedunt: hæc in monte Baldo provenit, & an ad Ephemerum Dioscoridis referri possit, considerandum.

LIBER SEPTIMVS.

DE LYSIMACHIA.

CAPVT I.

I. LYSIMACHIA hirsuta siliquosa parvo flore: hæc duplex est, major & minor. Major caule est bicubitali, rotundo, hirsuto, concavo, in ramos brachiato: foliis oblongis, angustis, leviter crenatis, hirsutis, lanugine incanis & mollibus: in summis virgis, siliquæ strictissimæ & longæ, quarum extremitatibus flores purpurei, parvi & quadrifolij insident: at in ipsis siliquis, semina exigua, subrufa, candida lanugine implicita, continentur. Apud nos in arenosis ad Wiesam, æstate floret.

II. Minor, ex radice tenui, fibrosa, caulem unum vel alterum, pedalem, lanuginosum protrudit, solaq; caulis, foliorum & siliquarum brevitate, à priore differt: quam & in Italia legimus.

III. LYSIMACHIA Chamænerion dicta alpina: ex radice fibrosa, cauliculi rotundi, superne albicãtes, palmares, nonnunquam pedales exurgunt, foliis duplicibus cincti: aliis Rorismarini forma, sed brevioribus & angustioribus, nullo ordine dispositis: aliis brevissimis, iisq; vel prædictis interjectis, vel ex eorum sinu prodeuntibus: cauliculorum summis, flores, longis pedicellis subcæruleis, vel candicantibus insident, elegantes, purpuro cærulei, vel albo cærulei, quadrifolii, satis magni, quibus foliola quatuor brevia & viridia, subjiciuntur, & ex eorum medio stamina aliquot exurgunt: siliquæ longæ, angustæ, semen minutum cum lanugine continentes, succedunt. In alpibus Helveticorum provenit.

DE VERONICA.

CAPVT II.

I. VERONICA alpina bellidis folio hirsuta: radice est per terram transversim repente, fibris oblongis nigricantibus donata: cauliculo semipalmari, vel paulo altiore, tenui, hirsuto, duro, flexili, reclinato: cujus folia ad radicem plura, Bellidis cæruleæ foliis forma respondent, parva, subrotunda, atrovirentia, hirsuta & crassa, in cauliculo pauca, binis ex opposito sitis: cauliculorum summitatibus flosculi cærulei, quasi in umbella, ex parvis hirsutis caliculis prodeuntes, quaternis, quinisve foliolis & staminulis binis cum stylo compositi, insident: semen vero in vasculis brevibus compressis, ex medio veluti umbone stylo prodeunte, continetur: Hanc in Helvetiorum alpibus reperimus.

Eandem, sed minorem, sine nomine, F. Greg. de Regio Capuccinus, ex montibus Tyrolensibus, ut & D. Burserus majorem, ex Pyrenæis, misit.

DE TEVCRIO.

CAPVT III.

TEUCRIUM alpinum inodorum magno flore: radice alba, oblonga & capillacea, per terræ superficiem repit: cauliculos aliquot habet, lignosos, rufescentes, hirsutos, nonnunquam in alas divisos, semipalmares & in terram reclinatos, foliis subrotundis, parvis, quorum maximum, ne minimi digiti unguem adæquat, hirsutis, rugosis, & crenatis; foliis salviæ sylvestris superioribus forma respondentibus, cinctos: in cauliculorum summitatibus, flores quasi in spicam congesti, qui magni, purpuro cærulei, galericulati: semen non vidimus. Ex monte majore S. Bernhardi, & Augusta vale. Helvetiorum, D. Burserus attulit.

Chamædrys ſpinoſa.

DE CHAMÆDRY.

CAPVT IV.

I. CHAMÆDRYS ſpinoſa: planta eſt palmaris & ſeſqui palmaris, rariſſime cubitalis, molli lanugine incana & hirſuta: cauliculis quadratis, geniculatis, virgultis hinc inde ſparſis: foliis oblongis, ſubrotundis, aliquibus laciniatis, at plerisq; leviter ſerratis, ſummis tamen integris: flores ex caliculis lanuginoſis, Chamædryos forma, ex flavo ruſeſcentes, ex foliorum alis prodeunt, unde & aculei bini, aliquando plures, modo breviors, modo longiores, exurgunt: aliquando ex geniculis unum virgultum prodit, cujus ſummitati ſpina ſuptiliſſima inſidet: ſemen rotundum, ſubnigrum, caliculis incluſum, floribus ſuccedit. Patavio ex horto Bembiano accepimus, in Phytopinace & Matthiolo deſcripſimus.

II. CHAMÆDRYS Auſtriaca foliis tenuiſſime laciniatis: caule eſt lignoſo, rotundo, hiſpito, pedali, in ramos brachiato, foliis nonnihil piloſis & rigidiuſculis, in anguſtas lacinias diviſis: floribus ſubcæruleis, in ſpica oblonga diſpoſitis, quos capitula ſubrotunda, bifida, ſeminum minutiſſimorum conceptacula ſequuntur. Ex Auſtria D. Agerius attulit.

III. CHAMÆDRYS Hiſpanica, foliis tenuiſſime diviſis: hæc caule eſt priore multo teneriore, rotundo, leviter piloſo, geniculis pluribus diſtincto: foliis brevioribus anguſtiuſque diviſis, & ad ſingula caulis genicula, junctis; at cauliculus in tenuiſſimorum & parvorum foliorum quaſi ceſpitem abſumitur, & ad ſummum geniculum, in duos pedicellos triunciales, foliis nudos, dividitur: quibus floſculi parvi, ſtylo oblongo donati, inſident: plura non licet: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

IV. CHAMÆDRYS alpina minima hirſuta: ex radicula capillacea, ramulus tenuiſſimus (modo bini ternive) duarum triumve ad ſummum unciarum, prodit: foliola ad radicem exigua, ſubrotunda, hirſuta, crenata & craſſiuſcula, in ramulis nulla, qui in pedicellos abſumuntur, hiq; ſinguli floſculum cæruleum ſuſtinent: ex cujus medio ſtylus muſcæ proboſcidi fere ſimilis, prominet: vaſcula exigua plana & compreſſa, ut in Chamædry ſylveſtri, floribus ſuccedunt. In jugis alpium Helveticarum & Tyrolenſium, ut & Baldi ſummitatibus reperitur.

V. CHAMÆDRYS ſpuria minor anguſtifolia: hæc radice eſt nigricante, lignoſa & fibroſa: ramulis plurimis in terram reflexis, palmaribus, rotundis, ruſeſcentibus, nonnihil piloſis, rigidis, duris, & in ramulos plures ſubdiviſis: foliis ad radicem nonnunquam oblongis, latiuſculis, obtuſis, minime crenatis: reliquis vero ad cauliculos brevibus, anguſtis, crenatis & in apicem deſinentibus: flores habet copioſos, in ſpica oblonga diſpoſitos modo pallide cæruleos, quadrifolios, ſtaminulis & ſtylo donatos: quibus ut ſylveſtri, ſemen minutum in parvis thecis ſuccedit.

Æſtate floret in agris noſtris ſiccioribus & incultis, copioſe circa Balneum Bruglinger occurrit.

DE ALSINE.

CAPUT V.

I. ALsine paluſtris minor ſerpillifolia : radiculam habet parvam,capillarem,cauliculum nodoſum reflexum : à quo fibræ exiguæ ut in Serpillo prodeuntes, terræ figuntur:hic in cauliculos plures,oblongos, repentes, diviſus,foliis ſerpilli forma, ſed multo minoribus,& quidem binis contrario ſitu veſtiuntur: foliorum aliis parvi floſculi inſident,quibus vaſculum utrinque unum eo quo in Glauce modo, ſemen minutum continens,ſuccedit. Hæc locis paluſtribus provenit.

II. ALSINE paluſtris minor folio oblongo: & hæc radice eſt tenui, oblonga, capillaceis fibris prædita,cauliculis frequentibus,tenuibus,humi fuſis,& ſubinde ad internodia fibris ſeſe firmantibus: foliis oblongis,anguſtis,pallidis, binis ex adverſo naſcentibus : floſculis parvis, racemi modo junctis & tenuiſſimis pedicellis inſidentibus,quibus ſemen minutum ſuccedit.Hanc Portulacæ aquaticæ nomine, D.Sigfridus Helmſtadio miſit.

III. ALSINE alpina glabra:ex radice albida,oblonga,fibris capillata, cauliculi plures,iiq; palmares,tenues,læves,rotundi & geniculati,in ramulos aliquot, hique in alios diviſi,prodeunt: qui foliis pallide virentibus,Lini forma,ſed brevioribus & acutis,binis ex adverſo ſitis,cinguntur:flores plures albi,ſtaminibus aliquot donati, pedicellis inſidentes,ex caliculis prodeunt,capitulis minuto ſemine refertis, ſuccedentibus. Hæc locis ſaxoſis humidis gaudet, quod copioſe circa balneum Sultzbergenſe in Marchionatu ſuperiore obſervavimus : verum ex Rhetorum alpibus monte Spliegel,radice lignoſiore,totaq; planta omnibus partibus minore & ſemipalmari,habemus.

IV. ALSINE alpina junceo folio:planta eſt ad palmi altitudinē accedens, cujus cauliculus ſtatim à radice in duos, hiq; in alios ramulos breviores dividuntur,inter quos unus vel alter ſemipalmaris, exurgit,in ſummitate florum unū ſuſtinens vel is uno alterove pediculo donatur, & cuilibet unus,iſq; albus, quinq; folius, ſatis magnus,ex calice prodiens,inſidet: foliis eſt capillaceis, viridib. rigidis & inordinate diſpoſitis. Hæc Iulio florens in Helveticis & Genevenſium montibus reperitur.

V. ALSINE minor Androſaces alterius Matthioli facie:radiculam habet oblongam,tenuem, ruſeſcentem, circa quam foliola multa per terram ſparſa, parva,oblonga, oris crenatis, inter quæ cauliculi plures,nudi, nonnihil piloſi,inæquales,duas,tres,etiā quatuor uncias alti, ſummo faſtigio quaſi umbella,ex octo, decem, duodecim pedicellis compoſita, inſidet: quorum ſinguli floſculum parvum album ex pericarpio prodeuntem,ſuſtinēt. In arenoſis provenit;prope pagum Markerſen quarto ab urbe Herbipoli miliari,D.Burſerus,collegit.

VI. ALSINE verna Androſaces capitulis:plantula eſt ſubhirſuta unciarum trium, ad cujus radiculam ſimplicem & brevem,foliola Burſæ paſtoris minimæ loculo oblongo, dictæ,ſimilima, orbiculatim per terram ſparſa ſunt: ramulos habet tenuiſſimos,biunciales,nudos,reflexos,circa quorum medium quaſi corolla quinq; minutiſſimorum foliolorum, unde pedicelli quaterni, aut plures emergunt, & ſinguli caliculum exiguum,quinq; apicib. donatum,è cujus meditullio floſculus parvus albus emergit : hæc planitiei Northuſanæ alumna,D.Furero monente.

VII. ALSINE alpina minima glabra: plantula eſt floſculis elegantiſſimis placens,ex cujus radice ruſeſcente,in fibras oblongas abeunte cauliculi plures in terram reclinati, foliolis multis prioribus ſimilibus,ſed glabris veſtiti,prodeunt, ex quibus pedicelli unciales, rarius triunciales, nudi efferuntur, qui in ſummo in duos,tres,& plures petiolos dividuntur,& ſinguli floſculum elegantem,ſtellatum, quadrifolium, punctulis inſignitum, album vel etiam purpuraſcentem, ex caliculo emergentem,ſuſtinent.In Helvetiorum montibus, ut monte Fracto & ad Thermas Fabarias,æſtate florens,reperitur.

VIII. ALSINE nodoſa Germanica: ad radicem fibroſam,albam,folia plura,oblongiuſcula, pilo tenuiora & viridia, aliquando velut ceſpitem conſtituentia: cauliculi tenuiſſimi ſunt, glabri, modo erecti,modo reclinati: aliquando palmares,nonnunquam vix duarum, triumve unciarum,geniculati,vel nodoſi: ad quemlibet nodū, foliola exigua,unde & ramuli prodeunt,in quorum ſummitatibus floſculi plures, albi, quinque-

quefolii, ab aliis quinq; foliolis viridibus sustentati, singuli singulis pedicellis insident. Hæc cum in arenosis proveniat, ab aliquibus Arenaria vocatur, quo nomine etiam ex Scotia, D. Cargillus: ex Lusatia, sine nomine, D. Francus misit.

IX. ALSINE Spergulæ facie, sive Spergula minor subcæruleo flosculo: radice nititur oblonga, simplici, parum capillata & albicante: cauliculis est multis, uncias tres quatuorve longis, in terram reflexis, geniculatis: geniculis singulis, bina foliola brevia, incana, lata basi undiq; cingentia, adponuntur: ex quorum sinu folia alia oblonga, angusta, viridia, incerto numero prodeunt, ut & pedicelli, quibus singulis, singuli flores subcærulei, vel purpurocærulei, aliquando striati, insident: quibus, ut in Spergula, vascula orbiculata minutum semen continentia, succedunt. Apud nos ad semitas reperitur, maxime inter novam domum & arcem Otlingen.

DE ANAGALLIDE.

CAPVT VI.

ANAGALLIS aquatica angustifolia scutellata: radicem habet rufam, per terram repẽtem & fibrosam: caules cubitales, striatos, læves, geniculatos: folia ad singula genicula semper bina, pediculis carentia, situ adverso sita, angustissima, acuminata, duas tresve uncias lata: ex foliorum pene omnium sinu, pediculi prodeunt palmares, etiam breviores, sursum spectãtes & capreolorum modo se intorquentes, quibus utrinq; pedicelli, alii absq; ordine adpositi, qui flosculos parvos Alsine forma trifolios ex albo purpurascentes sustinent: his thecæ sive scutellæ geminæ, ex quarum medio filamentum prodit, semen continentes, succedunt. In locis paludosis & fossulis Helvetiæ, Lusatiæ: sic circa Francofurtum ad Oderam, Viennam quoque repertur.

DE ECHIO.

CAPVT VII.

I. ECHIUM Hispanicum flore calcari donato: radicem habet lignosam, fibrosam, cortice ad rufum vergente tectam, a qua cauliculi plures, alii palmares, alii breviores, rotũdi, nonnihil villosi humum versus reclinati prodeunt, qui foliis rarioribus, brevibus Veronicæ alpinæ simılib. crassiusculis & asperiusculis cinguntur: flores in cauliculorum summis cærulei, oblongi, cavi, calcare ut Linaria donati, ex hirsuto breviq; calice prodeuntes, ex uno folio compositi, at in summitate in lacinias quaternas divisi, quibus delapsis in conceptaculis semen oblongiusculum, durum, rugosum, ut in Echio vulgari, succedit. Hoc in Granadæ montibus, D. Albinus collegit.

II. ECHIUM Scorpioides minus flosculis luteis: hoc cauliculis est tenuibus, reflexis, hirsutis & semipalmaribus, foliis paucis & quidem inferioribus oblongis longoque pediculo donatis, pilosis: cauliculorum fastigia, una cum florum rudimentis, caudæ scorpionum instar recurvantur, hisque sensim sese explicantibus, flosculi exigui, lutei, aureive, quinque folii, sese offerunt. Monspelii in muris humidis horti Dei, D. Burserus legit.

DE CYNOGLOSSO.

CAPVT VIII.

CYNOGLOSSUM sempervirens: caulem habet inæqualem, striatum, levi hirsutie asperum, cavum, cubitoq; altiorem: folia, quæ non incana, sed semper atrovirentia, acuminata, palmum longa, unciam vel sesquiunciam lata, parte superna lævia, inferiore aspera, nervo satis crasso, per longitudinem æqualiter delato, basi caulem ambiunt: & ex eorum alis, rami palmares, & longiores exurgunt, quorum summum fastigium, Heliotropii majoris instar reflectitur & sustinet flores, forma vulgaris similes, sed minores & rubentes, staminulis donatos: quibus lappulæ vulgaris similes, semen, ex quo deciduo se propagat, continentes, succedunt. Tota planta canitie sive albedine & odore gravi (quæ in vulgari) destituitur: Aprili & Majo floret: in montibus umbrosis Alsatiæ Lotharingiam versus, ut circa Rappersvvilam & circa Masmunster frater p.m. Ioh. Bauhinus reperit, in hortum Montembelgardiacum ante annos 26. transtulit.

DE

Consolida media alpina.

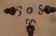
Bellis alpina major rigido folio.

DE CONSOLIDA MEDIA.

Caput X.

Consolida media alpina: radice est fibrosa, caulo pedali, quadrato, striato, leviter hirsuto, inani, foliis paucis, oblongis, longoq; pediculo donatis, angustis, crassis, asperis, per ambitum crenatis, binis caulem ambientibus, & ex adverso respondentibus: flores cærulei veluti in spica, caulis summo insident: in Baldo monte Italiæ reperitur.

DE BELLIDE.

Caput XI.

I. Bellis alpina major rigido folio: ex radice nigra, repête, ab una parte fibras spargête, & lignosa, caulis rotundus, striatus, cubito altior exurgit, circa quê folia pediculis carentia, quinq; vel sex uncias longa, vix unciam lata, rigida, partim obtusa, partim ex rotunditate acuminata, per circumferentiam profunde crenata, nulloq; ordine disposita: in caulis summo flos unicus, Bellidis vulgaris majoris flore major, medio luteus, foliis albis discum cingentibus, cui semen oblongum, ut in vulgari, succedit: in monte Baldo provenit.

II. Bellis alpina minor: ex radice cauliculus unus, vel alter lęvis, semipalmaris incurv⁹ prodit, quê cingunt folia rigidiuscula, angusta, brevia, per

Bellis montana major folio acuto.

per ambitum profundis & aſperiuſculis crenis donata: cauliculo ſummo, flos unicus, magnus, diſco luteo, aliquando purpuraſcẽte, foliis albis multis cincto, inſider. In alpibus Helvetiorum provenit, ut in Valeſia ſupra Gemme, & ſupra Thermas Fabarias: aliquando tota plantula, vix uncias duas, ſuperat.

III. Bellis montana major folio acuto: hæc cauliculo eſt Bellide prima breviore, foliis brevioribus, duplo triplove anguſtioribus, levius crenatis, nec rigidis, in acumen exquiſitum deſinentibus, flore primæ ſimili, ſed minore: in montibus Euganeis collecta.

IV. Bellis montana folio obtuſo crenato, radicem habet lignoſam, fibroſam, caulem unum, tenuem lævem & pedalem, folia anguſta, longiſſimis pediculis donata, per marginem crenata, obtuſa, in tres apices deſinentia: in caulis ſummo flos unicus, parvus, diſco luteo & foliolis albis eum cingentibus. Monſpeſſuli verſus Vigan.

V. Bellis maritima foliis Agerati: plantula eſt palmo minor, ad cujus radicem parvam, albam, cauliculus pilis leviſſimis aſperſus, in binos ternoſve tenuiſſimos ramulos dividitur, quorum unus ſex, alii tres uncias non excedunt; ad quorum partem inferiorem pauca & parva foliola, Agerati foliorum inſtar, per margines crenata, ſuperiore & majore caulicorum parte foliis carente; ſingulis unicum florem, qui parvus, diſco viridi, foliolis albis ultra viginti cincto, ſuſtinentibus. Hæc copioſe in inſulis Stechadibus in arenoſis provenit, unde D. Burſerus attulit.

Bellis ſpinoſa duplex eſt: alia folio Agerati, quam Lobelius in parte ſecunda adverſariorum deſcripſit: alia forma Bellidis cæruleæ, cujus deſcriptionem ſubjiciemus.

VI. Bellis ſpinoſa flore globoſo: hæc tota fere facie Bellidem cæruleam, Globulariam dictam refert, cujus ad radicem folia plura ſunt, parva, rigida, crenata, & cuilibet crenæ aculeus inſidet: cauliculo eſt palmari atrovirente, quem folia oblonga, anguſta, non crenata, ſed in aculeum abeuntia, inordinate baſi ſua veſtiunt, cujus ſummitati capitulum rotundum, cæruleum, Globulariæ capitulo majus, multis floſculis ut in ſucciſa hirſutum: hanc copioſe, pluribus ſimul ceſpicem conſtituentibus, in Granadæ montibus, D. Albinus obſervavit.

VII. Bellis hortenſis pediculo folioſo: hæc à communi hortenſi in eo tantum differt, quod pediculus, qui leviter hirſutus, foliolis oblongis, ſubrotundis, duobus, aut tribus longe diſtantibus, cingatur, & flori folia quina ſubjiciantur: in hortis reperitur.

Gnaphalium roſeum.

Gnaphalium roſeum hortenſe.

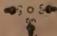
DE GNAPHALIO.

Caput XII.

I. Gnaphalium roſeum: plantula eſt exigua, tomentoſa, incana, vix unciam ſuperans: radicula ſimplici, capillacea, rufeſcente, cauliculo ſemunciali, parvis tomentoſis & conglobatis foliis donato, floſculo roſeo, diſco flaveſcente. Monſpeſſuli ad pedem montis Cetis & Maſſiliæ in ſaxoſis reperitur.

II. Gnaphalium roſeum hortenſe: ex ſemine minuto, in horto provenit planta tota incana, tomento molli, radice tenui, capillacea, quatuor unciarum, ex qua aliquando plures, quandoque pauciores ramuli triunciales, reclinati, foliis ſubrotundis cincti, quorum ſummitatibus flos roſæ modo expanſus, diſco luteo, etiam aureo, foliolis ut in ramulis undique ſuſtentatus, eleganti ſpectaculo inſidet.

DE

Helichryson Orientale.

Helichryso syl. similis.

DE HELICHRYSO.

CAPVT XIII.

HELICHRYSON Orientale: caule est rotundo, lanuginoso, pedali, foliis oblongis, angustis, lanuginosis & ob tomentum crassis & incanis, iisque ad radicem oblongam, nigricante cortice tectam, pluribus: caulis in summo in plures pediculos unciales, incanos dividitur: quibus singulis flos rotundus, rarius oblongus, quasi ex plurimis squamis compositus, quintuplo quam in vulgari, quæ Stæchcs citrina dicitur, major, flavus & splendens. An hæc Chrysocome Dioscoridis l.4.c.55.& Plin.lib.21.c.5. Chrysites, nostro enim corymbi auri fulgore splendent: quod Comæ aureæ primum, dein ex Creta ab Honorio Belli, Elichrysi Orientalis nomine, accepimus. Simile, sed caule cubitali, foliisque latioribus, minusq; lanuginosis, umbella multo latioribus, floribusque minoribus & pallidioribus, Helichrysi Cretici appellatione, ex horto nobiliss. Contareni habemus.

HELICHRYSO sylvestri flore oblongo similis: caule est sesquipalmari, rotundo, lanugine candidissima vestito, in ramulos aliquot inæquales, palmo breviores brachiato: foliis Stæchadi citrinæ alterius inodoræ similibus, latioribus tamen, aliquibus leviter sinuatis, sesquiuncialibus, inferne incanis & tomentosis, superne virentibus: ramuli in pediculos tenues, nudos, uncias quatuor longos, abeunt; quorum summitatibus capitulum unicum, squamosum, cum flore insidet, qui in pappum brevem, ut in Elichryso sylvestri angustifolio, abit. In montibus Italiæ prope Terraimum, provenit.

DE CONYZA.

CAPUT XIV.

I. CONYZA cærulea alpina major: hæc ex radice lignosa, rufescente, caulem crassum, pilis asperum, palmarem, mox in ternos ramulos,& horum aliqui in pediculos divisum, protrudit: circa quem folia pauca, hirsuta & aspera, crassa, uncias tres, quatuorve longa, uncia angustiora, nervis aliquot distincta: singulis pediculis flos unicus, cæruleus, Conyzæ cæruleæ vulgari similis, & similiter in pappum evanescens: hæc in monte S. Bernhardi provenit.

II. CONYZA cærulea alpina minor: plantula est semipalmaris, aliquando minor, lævis, rarus, nonnihil pilosa, radice nigricante, fibrosa, cauliculo rotundo, tenui, unicum florem cæruleum, illius quidem flori forma similem, sed triplo minorem, multis apicibus donatum, & in pappum abeuntem, sustinente: foliola habet ad radicem plura, angusta, triuncialia, pediculis donata, pallide virentia; at quæ caulem basi sua cingunt, breviora sunt: hæc in monte Gotthardo reperitur.

III. CONYZA aquatica Asteris flore aureo: caule est cubitali, rotundo, hirsuto, geniculato, in plures ramos brachiato, qui foliis tres, quatuorve uncias longis, semunciam latis, villosis, per marginem & hispidis,& crenis rigidioribus exasperatis, cingitur: flores magni Asteris forma, aurei, singuli singulis pediculis insident, discum enim aureum folia plurime, & angustissima aurei coloris cingunt, at aliorum more in pappum avolant. Hanc in Valesia prope Sedunum ad aquas, D. Burserus legit: non tamen Conyza palustris serratifolia, quam alii consolidam palustrem vocant, censenda est.

DE ASTERE.

CAPUT XV.

ASTER hirsutus Austriacus cæruleus magno flore: caule est rotundo, hirsutie aspero, pedali, in unum alterumve ramum brachiato, foliis latis, subrotundis, per marginem nonnihil exasperatis & in apicem rigidiorem desinentibus, rigidis, crassis, hirsutie levi exasperatis & scabris, cincto: cujus summo flos magnus insidet, ejusq; orbem pallidum, folia multa, tenuia, oblonga, pallide cærulea, ambiunt, qui maturus similiter in pappum abit. Hic licet in Austria circa Cremsam reperiatur, attamen cum Astere montano cæruleo magno flore, qui etiam in Austriacarum alpium jugis (imo & Helvetiarum, ut in Iura) oritur, confundi non debet.

DE

Verbena nodiflora.

DE VERBENA.

CAPVT XVI.

VERBENA nodiflora: ex radice tenui, fibris capillata, caulis tenuis, quadratus, geniculatus, glaber, in terram reflexus & sesquipalmaris, prodit, quem folia, ad geniculum bina, adverso situ, ungue non multum longiora, per extremum crenata & acuminata, cingunt: ex quolibet pene geniculo, & ramulus foliis aliquot cinctus, & pedicellus nudus, duas tresve uncias longus, exurgit: hicque capitulum subrotundum squamatum sustinet, unde flosculi Verbenæ vulgari similes exeunt, semenque parvum, ut in vulgari, succedit. Hanc Neapoli una cum semine, ab Imperato accepimus.

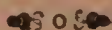
DE SCABIOSA.

CAPVT XVII.

I. SCABIOSA peregrina rubra: ex radice annua, caulis bicubitalis, ramosus, parte inferiore leviter hirsutus exurgit: folia tenuia, ad radicem Rapæ forma laciniata, subrotunda, longis pediculis subhirsutis donata, & per ambitum serrata, ad ramulos superiores, oblonga, angusta & integra: pediculis pedalibus & palmaribus lævibus & majore parte nudis, & quidem singulis flos unicus atrorubens, Scabiosæ globulariæ majoris forma, oblongis filamentis puncto albo notatis, donatus, suavis odoris, insidet: huic capitulum oblongum, rufum, oblongis filamentis, ut in Caryophyllata vulgari exasperatum, & semen stellatum succedit. Hæc ex semine Scabiosæ Hispanicæ rubræ nomine misso (ut in Phytopinace monuimus) æstate in horto floruit: & à Clusio Scabiosa Indica nominatur.

Hanc, sed foliis in tenuiores lacinias dissectis, floreque minore & nigro, ex horto Patavino, D. Peckius, nomine Scabiosæ nigræ odore Zibethi, attulit.

II. SCABIOSA folio Sinapi sylvestris: caule est cubitali, striato, in ramos palmo longiores brachiato, qui ex foliorum alis, ubi pili paucissimi, prodeunt: foliis glabris, forma Sinapi sylvestris modo, ad nervum usque laciniatis, & sparsim crenatis, inferiorib. subrotundis: flores rubentes, mediæ magnitudinis, & singuli cauliculorum summis insident. Neapoli ex horto Imperati habemus.

Scabiosa prolifera.

III. Scabiosa prolifera foliis Gingidij: Scabiosa prolifera duplex est: altera foliis in latiores lacinias divisis à Lobelio & Clusio proposita, cujus figura addita, de qua sermo non est. Altera foliis est tenuius incisis, ad modum foliorum Gingidii, quod Visnaga dicitur: quæ caule est cubitali, viridi, striato, geniculato, folia utrinq; ad geniculum triuncialia, ex quorum alis ramuli aliquot trium quatuorve unciarum, exurgunt: at major caulis pars, nudus & nonnihil asper est, cujus summo, flos purpurocæruleus insidet, & ad hujus latera plures cauliculi modo unciales, modo palmares & glabri, minores quidem in orbem funduntur, at majores florem superantes eriguntur, singulis flosculum ejusdem coloris, ex filamentis compositum, sustinentibus; quibus folia fœniculacea subjiciuntur: semina aliorum modo succedunt. Utramque D. Doldius Norinberga misit: illa tamé, Patavij inter dumeta circa Thermas D. Virginis, etiam observata.

IV. Scabiosa montana dentis leonis folio: caule est sesquipedali, viridi, rotundo, striato, levi & cavo, superiore parte nudo: foliis latiore basi caulem amplexantib. paucis, lævibus, crassis, inferioribus obtusis, & parum crenatis: superioribus ad modum foliorum dentis leonis, in binas ternasve lacinias divisis & acuminatis, per oras crenatis, uncias sex longis, & duas circa folii medium latis, per quod nervus excurrit. caulis summum, quem duo folia, fere ut in Dipsaco complectuntur, flores aliquot subcæruleí, pedicellis hirsutis, inæqualibus insidentes, exornant. Hæc Monspessuli, in monte Calcaris reperitur.

V. Scabiosa stellata minima: plantula est, trium quatuorve unciarum, levi hirsutie canescens, radicula simplici, cauliculo ut & foliis biuncialibus, angustis, in parvas & profundas lacinias divisis: cauliculi summo, capitulum rotundum, ex cauliculis paleaceis compositum, insidet, flores subcæruleos, parvos continens, quibus exiccatis in cauliculorum medio stella parva conspicitur, à qua filamenta capillacea, oblonga, rufa, quinque numero extra cauliculum producuntur. Hanc in Provincia locis incultis observavimus, & à Scabiosa minore Hispanica Clusij, quam in litore Veneto notavimus, diversam facimus.

VI. Sca-

Scabiosa argentea angustifolia.

VI. Scabiosa argentea angustifolia: ex radice lignosa,caules bini, terni, sesquipalmares, rotundi, incani, parum reflexi, exurgunt: circa radicem folia quatuor aut quinque unciarum longa, angusta, graminea, albicantia, & argenti colorem referentia, inordinate disposita, in superna caulis parte nulla: caulis unicum discum orbiculatum planum, molli lanugine incanum sustinet, qui plures flores cæruleos, vel pallidos, aliarum forma continet: quibus cauliculi membranacei, etiam stellati cum staminib. sed quam in priore brevioribus, semen continentes, succedunt. In monte Sumano prope Vicentiam provenit.

DE IACEA.
Capvt XVIII.

I. Iacea nigra angustifolia, vel Lithospermi arvensis, foliis: radice est nigricante, in fibras aliquot divisa, caule pedali, rarius cubitali, rotundo, aspero, in alas inæquales diviso: quem folia incana, angusta, brevia, rigidiuscula & aspera, Anchusæ sive Lithospermi arvensis similia, alternatim sua basi cingunt: cauliculorum summis capitulum squamatum, & nonnihil asperum, aliarum Iacearum forma, sed minus, insidet, ex quo flos multis exiguis, oblongis foliolis, pallide rubentibus, vel ex purpura candicantibus, prodit, cui semen exiguum, nigrum succedit. Hanc passim Monspessuli & Patavii observavimus.

2. Huic & altera similis, sed caule molli tomento vestito, & foliis incanis, mollibus & longioribus.

II. Iacea integrifolia humilis: hæc cauliculis est pedalibus, rotundis, alba lanugine hispidis & terram versus reflexis: foliis unciam latis, duas longis, nec laciniatis, nec crenatis, sed integris, lanugine, præsertim per marginem, pubescentibus & subasperis, basi sua cauliculum ambientibus; in cujus summo, capitulum ex multis squamis imbricatim dispositis, constans: ex quo flos Iaceæ vulgari similis, subpurpurascens, ex foliolis oblongis, in filamenta aliquot divisis, compositus, prodit. In Austria ad S. Hippolytum provenit, unde Iaceæ Austriacæ repentis nomine, D. Burserus misit.

III. Iacea capite longis aculeis spinoso: tota planta subincana, brevibus & rigidulis pilis hirsuta: radicem habet fibris crassioribus implexam, fragilem, candidam, sed membrana subfusca tectam: caulem cubito altiorem, rotundum, incanum, asperum, in ramulos inæquales divisum: folia prima & tenella, pilis densioribus albidioribus, mollioribusq; stipantur, reliqua vero oblonga, uncias duas lata, crassa, rigida, per ambitum profundius crenata, nonnunquam ad pediculum laciniata, per quæ fibræ crassiores albæ transcurrunt: caulis summitati, capitulum squamosum ex pluribus squamis, etiam triginta numero compositum, & in conum pini à mulum compactum, insidet, quarum apices in spinas oblongas, rectas, subflavas & rigidas desinunt, & squamarum ora, firmis pilis albentibus, tanquã setis undiq; circumdata sunt. inter quas flos multis foliis oblongis, laciniatis & candicantibus emergit, cui semen Cnico simile, sed

vulga-

vulgari majus,succedit. Hæc à Iacea montana echinato capite Clusii diversa est, & à D.Doldio missa fuit.

IV. IACEA laciniato Sonchi folio,sive Iacea latifolia purpurea capitulo spinoso : radice est recta,fragili,fibrosa,membrana subfusca tecta,& si plures caules protrudat,brachiata, sapore subausteriusculo,ex insipido ad amariusculum tendente: caulis ut plurimum rectus, hirsutus,brevibus,densisque villis seu lanugine, potissimum parte inferiore,refertus,qui ob capitulorum gravitatem,humum versus reflectitur, & in summo in aliquot ramulos dividitur. Folia primum prodeuntia variant,sunt enim rotunda, oblongo pediculo donata, dein magis magisque sinuata, tandem vero in lacinias (quæ ad exortum inferiorum minora sunt) inæquales dividuntur: sunt etiam rigida & dura,adeo ut complicata cum quodam pene crepitu frangantur, brevissima & duriuscula lanugine, potissimum superiora & ad exortum, tecta. Cauliculorum summis capitula spinosa,ex squamis compacta, initio viridia, mox ad apicem purpurascentia, insident: ex squamis spinæ septem pulchro ordine, stellam dimidiatam referentes, exeunt, quarum media cæteris latior & longior, in minuto capitulo rubens, paulo post vero pallens. Flos ex capitulo tarde prorumpit, qui elegantis purpuræ & inodorus, cujus filiola fistulæ sunt oblongæ,superius amplo & laciniato rictu prædit æ,inferius angustæ, quæ ad exortum coloris albi, sed paulatim versus fastigium in rubrum sese mutante: omnes autem stamina clavata sustinent,clava ex purpureo seu violaceo prorsus nigricante, in summo alba puncta habente, & staminum pediculis,ubi ex fistula prorumpunt albis existentibus. Semen, Cyani semen refert, oblongum, angustum, & cinereum est. Hanc Centaurii marini nomine,D.Doldius misit.

Eandem sed palmo minorem,foliis parvis,rigidis,parum laciniatis, & per marginem crenis rigidis exasperatis, Cyani marini nomine,à D. Neudorffero ex Italia habemus.

V. IACEA montana incana aspera capitulis hispidis: radice est lignosa, in longas fibras divisa & rufescente: cauliculo palmari, rotundo, lanuginoso: foliis asperis, ad radicem pluribus, incanis hispidis,parum laciniatis,angustis,uncias quatuor longis,reliquis vero, in profundas

Iacea montana candidissima.

& rigidas crenas divisis,basique sua caulem amplexantibus; qui aliquando in ramulos dividitur,quorum singuli capitulum parvum,ex squamis hispidis compositum,sustinent,earum enim cuspides exterius reflexæ,in tenuissima filamenta desinunt: flores vulgari similes,sed multo minores. Monspessuli in monte Calcaris provenit.

VI. IACEA montana incana laciniata capitulo hispido: ex radice caulis palmo major,rotundus,molli lanugine canescens,exurgit,circa quem folia pediculis oblongis incanis donata, laciniata & subrotunda,tactuque mollia: capitulum parvum & priori simile,eodemque in loco proveniens.

VII. IACEA montana cādidissima Stæbe f lius: hæc ex radice crassa lignosa,caulem profert palmarem,nonnunquā cubitalē, angulosum, striatū,molli & incana lanugine vestitū: folia habet ad radicem multa per terram sparsa, palmaria lata,

lata, Stæbes instar laciniata, molli lanugine incana & superiora molli tomento, quasi farina aspersa, mollia & alba sunt: cauliculis summis flores singuli Iaceæ vulgari similes insident, qui ex capitulis squarrosis prodeunt: in montibus prope Capuam provenit.

VIII. Iacea tomentosa capitulo spinoso: tota planta, quasi farina aspersa floret, albescit, & à radice, caulis pede minor, statim in alas plures divisus, exurgit: folia habet brevia, angusta, in petiola tria, quina, septena, subrotunda divisa: cauliculis, capitula parva, ex squamis multis in aculeos acutos & rufescentes abeuntibus, composita. flos non fuit conspectus: in Murena Hispaniæ, D. Albinus legit.

IX. Iacea Babylonica: ex horto clariss. Contareni, hoc nomine folium accepimus, quod primo intuitu Acanthium aliquod referre videtur: hoc longitudine cubitum æquat: in medio, latitudine palmum superat, nonnihil incanum, tactu asperum, cujus tota circumferentia veluti minimis aculeis exasperatur: ad exortum lacinias acutas trium quatuorve unciarum longas, obtinet: hinc ex rotunditate sensim angustatur & in apicem abit, cujus summo brevissimus aculeus insidet. per ipsius medium, costa elevata, nonnihil hispida fertur, à qua plures nervi in latera excurrunt. Plura non licet.

TRAGOPOGON.

Capvt XIX.

I. Tragopogon folio sinuato: radice est oblonga, lacteo succo manante, caule gracili, striato, pedalis altitudinis, raris foliis alternatim septo, quæ oblonga: non multum palmo breviora, at angusta, finibus brevioribus, & quasi serratis exasperata, pallideque virentia: caulis summo flos insidet pallide luteus, magnus, Tragopogo vulgari similis, ex calice magno apicibus acutis donato prodiens, quo marcido, semen oblongum, in materia villosa alba latitans, succedit. Monspessuli legimus.

II. Tragopogon tenuissime laciniatum: radice est oblonga, crassiuscula, fibris carente, rufescente & lacte turgente: ad quam folia plura oblonga, angustissima, acuminata, & in plures angustissimas [illegible] divisa: caule est cubito non [illegible] la[illegible], [illegible]ato, nonnihil [illegible] su[illegible] [illegible], cui [illegible] oblo[illegible], scabrum, crista pilosa in summo præditum, & calici oblongo inclusum, succedit. Et hoc Monspessuli observavimus.

PERFOLIATA.

Capvt XX.

I. Perfoliata alpina latifolia minor: radice est unica, rufescente, paucissimis fibris capillata: cujus caulis gracilis, teres, glaber, cavus, cubito altior, in ramulos, quasi in umbella dispositos distribuitur, quem folia glabra, venosa, sesquiunciam lata, Vaccariæ foliis similia basi lata medium amplectuntur: in cauliculorum fastigiis umbellæ, una cum foliolis exiguis, flosculis tenuibus subluteis, quibus semen oblongiusculum, nigricans, angulosum, succedit. Hæc in Helvetiorum alpibus reperitur.

II. Perfoliata alpina angustifolia major, sive folio anguloso: radicem habet unicam, oblongam, rotundam, crassam, nigricante cortice tectam, minime capillatam, ex qua prodeunt folia plura, pallide virentia, glabra, pedem longa, unciam vel sesquiunciam lata, longis pediculis donata: at folia caulem amplectentia angulosa sunt & acuminata, rarius bina, hederæ modo angulosa ex opposito sita: caulis rotundus est, teres, glaber, cavus, sesquicubitalis, quasi foliorum basin penetrans: cujus summo quina folia, lata, in orbem disposita insident, eo modo quo in Tithymalo, unde pediculi seni, septeni, longitudine impares prodeunt, quibus una cum foliis parnis, rotundis, flores parvi ex luteo rufescentes insident: Semen non vidimus: in Pyrenæis, non longe Narbona, D. Burserus legit.

III. Perfoliata alpina angustifolia media: hæc à præcedenti sola magnitudine & foliorum angustia differt, quæ pro Perfoliata longifolia Dalechampii, in historia Lugdunensi picta videtur, & ex monte Gotthardo habemus.

IV. Perfoliata alpina angustifolia minor: hæc radice est rufescente, ad quam folia multa, atrovirentia, graminea, semipalmaria: caulem habet unum, aliquando geminum, pedalem, rotundum, glabrum, quem folia pauca acuminata, basi sua latiore ambiunt, in cujus summitate veluti umbella, ut in vulgari Perfoliata, ex qua ramuli emergunt, flores rufescentes, cum seminibus [illegible]nentes. Hanc ex Sum[illegible]o monte, & Va[illegible] alpibus, habemus. Verum cum Perfoliata al[illegible] gramineo folio, sive Bupleuro an-

guſtifolio alpino, quod in Baldo provenit, confundi non debet.

V. Perfoliata alpina anguſtifolia minima: plantula eſt ſemipalmaris, inter Perfoliatam & Bupleuron media, radice tenui ruſeſcente & ſerpente, fibris capillaceis terræ affixa: ex qua folia oblonga, anguſtiſſima, pluribus lobis progerminant: inter quæ cauliculi efferuntur tenuiſſimi, glabri, uncias quatuor alti, in ramulos binos & hi in minores quaſi ex umbella minima prodeuntes, diviſi; quos folium unum vel alterum baſi latiore cingit, & floſculi exigui flavi inſident. In ſummis Pyrenæorum jugis reperitur.

VI. Perfoliata minor ramis inflexis: hæc foliis eſt vulgari paulo longioribus: brevioribus tamen quam in montana, caulem habet racemoſum reclinatum, & velut per terram ſparſum, flores luteos: annua eſt inſtar vulgaris ſive arvenſis, in quo ab alpina differt: hanc apud Ioan. Bauhinum fratrem p.m. vidimus, quam ex horto Stutgardiano habuit.

Centaurium minus ſpicatum album.

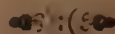
CENTAURIUM.
Caput XXI.

Centaurium minus ſpicatum album: ex radice parva, alba, fibroſa, caulis exurgit, mox in duos palmares & ſemipalmares ſtriatos, hique in alios diviſi: folia ſunt parva, pediculis carentia, quorum prima lata, ſubrotunda, ſuperiora anguſta, acuminata, quandoq; bina adverſo ſitu caulem amplexantia: flores oblongi, albi, ab imo ſurſum per caulem ſparſi, ſinguli, ut plurimum, ex una caulis parte ſibi invicem ſuccedentes, ex cauliculis folioſis prodeunt, ea forma qua non patentes in figura exprimuntur, patentes enim ſculptor non recte expreſſit: his ſiliquæ, ut in vulgari, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. In montibus Euganeis Patavinorum, & hinc inde circa Monſpelium reperitur, ut in noſtro Matthiolo monuimus.

ASCYRON ET HYPERICUM.
Caput XXII.

Aſcyron magno flore: hoc Aſcyro vulgari ſive Hyperico dumetorum ſimile, caule ſeſquicubitali, rotundo, glabro, rubente, quem folia pallide virentia & inferne albidiora, unciam longa, ſemunciam lata, ſubrotunda, bina ſemper ſitu adverſo cingunt: in caulis ſummo, flores calice viridi ſuſtentati, pallide lutei, magni, quintuplo vulgari majores, ex quinq; foliis uncialibus compoſiti, è quorum umbilico ſtaminula plura, flava, velut puncto notata, exurgunt: ſiliquas & ſemina non vidimus. In Pyrenæis D. Burſerus hoc, quemadmodum & ſubſequens, legit.

Hypericum nummulariæ folio: radicem habet oblongam, tenuem, paucis fibellis capillatam, ex qua cauliculi tenues, ruſeſcentes, palmares efferuntur, quos folia parva, rotunda, nummo ſimilia, bina adverſo ſitu & æquali diſtantia locata cingunt, quæ ſuperne atrovirentia, inferius alba, aliquando punctis vel maculis rubris notata, conſpiciuntur: cauliculorum ſummis flores pallide lutei ſatis magni, plurimis ſtaminulis donati, inſident.

POLY.

POLYGONUM.

CAPVT XXIII.

I. POLYGONUM saxatile: hujus radix tenuis, lignosa tamen, fibris capillata & alba est: ramulis multis oblongis & crebro geniculatis serpit: circa quos folia subrotunda, unciam longa, semunciam lata, superne virentia, at inferius albicantia, quasi polline aspersa, quæ sensim minora redduntur: à geniculis flosculi exigui, ut in vulgari, pallide rubentes exeunt, quos semina triangularia sequuntur. Hoc inter saxorum fissuras, ad arcium editissimarum radices, ut in petris arcis Waldenburgensis Basileensium, & in vicinis observavimus.

II. POLYGONUM Creticum thymi folio: herba est supina, humique procumbens, cauliculis, sive viticulis, palmaribus, ramosis, hinc inde sparsis: flosculis parvis albicantibus, pluribus simul quasi in nodo junctis, quibus foliolum Thymi forma, modo unum, modo bina, ternave, magnitudine imparia adponuntur: semen pusillum ac copiosum succedit. Hoc Polygoni Cretici nomine, D. Gillenius misit.

III. POLYGONUM littoreum minus flosculis spadiceo albicantibus: ex radicula candicante, tenui, oblongiuscula, prodeunt viticuli plurimi, tenerrimi, per terram sparsi, ramosi & dodrantales, foliolis oblongis, angustis & albicantibus alternatim cincti, ad radicem vero longioribus & biuncialibus: viticulorum summitatibus flosculi plures minutissimi, intus albi, foris spadicei insident, quibus semina minutissima & copiosissima, ut singuli coliculi eo turgeant, succedunt: hinc ad Millegranum referri potest. Hoc apud nos, in arenosis ad Wiesam flumen, autumno florens reperitur, quod Polygoni ποικιλανθέμου nomine, Northusio, apud quos in sabulosis reperitur, D. Furerus misit: idem, sed sine nomine, ex inferiore Lusatia, ubi locis arenosis, in ripa fluminis Nissæ provenit, à D. Franco accepimus.

IV. POLYGONUM minus lentifolium: plantula est tota virens, parva, supina, humiq; procumbens, ex cujus radice simplici, in altum descendente, cauliculi plures, impares longitudine, crebris internodiis geniculati, exiguis foliis subrotundis, lenticularibus adnatis, prodeunt: flosculi in cauliculorum summis minimi, albicantes, vel pallide virentes plures simul juncti & semen pusillum observatur.

Cum Anthyllide Valentina Clusij, quæ tota subrubens est, longe minoribus foliis, & copiosioribus flosculis ex albo purpurascentibus, iisque non solum in cauliculorum summis sitis, confundi non debet. Hoc in Hispaniæ montibus prope Escurial D. Albinus invenit: quod tamen ante annos triginta novem Monspessuli in incultis, sed aliquantum minus, collegimus.

DE SEDO.

CAPVT XXIV.

I. SEDUM tridactylites alpinum majus: radicem habet tenuem capillaceam, cauliculũ semipalmarem, purpurascentem, nonnihil pilosum, in ramulos plures tenues & fragiles divisum: folia ad radicem tenuia & mollia, lata (in ramulis minuta) in tres lacinias primum, & in alias, divisa: flores in ramulorum summis albi, quinquefolii, totidem staminibus donati, quibus capitula subrotunda, longiuscula, minutissimum semen continentia, succedunt. Hoc ex Baldo habemus, & saxifragæ albæ petreæ nomine, Pona in suo Baldo exhibuit: idem præterito anno D. Furerus, nomine Dactyliobotani sive Saxifragæ petreæ sempervirentis misit, quod in ea Harcyniæ parte, qua Buda fluvius officinas Rubelandicas alluit, totos scopulos obvolvere scribit.

2. Simile, sed foliis latioribus, & in ternas primum profundas lacinias divisis, & in his in minora & tenuiora segmenta sectis: caulibus pedalibus, floribus pallide luteis, in humidis montium Pyrenæorum natum, habemus.

3. Aliud cauliculo rotundo, semipalmari, pilis levissimis aspersis, foliis parvis, crassiusculis & eo modo quo folia Sedi tridactylidis in tectis provenientis, incisa sunt, etiam divisis, totumq; cauliculum alternatim basi sua cingentibus, qui in summitate in ramulos dividitur, & singuli flosculum candidum, sed minorem sustinent, capitulaq; ut in præcedenti, succedũt. Sedi dactyli nomine, ex Taurero Austriæ, D. Burserus misit.

II. SEDUM tridactylites alpinũ minus: ad radicem parvam, repentem & nigricantem, folia plura exigua, viridia, simul cõpacta, superne in crenas profundas, binas, communiter ternas, rarius

plures,diviso: ex quorum medio, cauliculus unus vel alter,tenuis,aliquando divisus,paucis & exiguis foliolis cinctus,trium quatuorve unciarum exurgit,cui flosculi terni,quaternive pallidi, quinquefolii,multis staminibus donati, singuli singulis pedicellis insident: hic calices parvi,semen minutum continentes,succedunt.Hoc in monte Lupi & Calcaris,in eorundem rupibus collegimus:ex humidis Gotthardi montis & Pyrenæis quoque habemus.

III. Sedum montanum ericoides:ramis est palmaribus,lentis,flexibilibus, dense geniculatis,per terram sparsis,quos folia brevia, crassiuscula,Ericæ forma,vestiunr, & hi in plures alios, duarum triumve unciarum, & etiam breviores dividuntur,hique foliola frequentia,sibi fere incumbentia & rotundiora habent: in singulorum summitatibus velut ex squamoso calice flos satis magnus purpurascens, ex quatuor aliquando quinque foliis, & aliquot in medio staminibus compositus,insidet:quid flori succedat,non constat. Hoc ex horto Dei dicto,habemus: & cum Lobelii Sedo minimo arborescente vermiculato,plurimum affinitatis habet.

IV. Sedum alpinum ericoides cæruleum: ex præruptis jugis,ac saxis humidis propendet,radicem habens oblongam,fibrosam,rufam,ramos plures,foliolis quam in priore brevioribus, crassis,cinereis,velut in Sanamunda 2.Clusii, sive Erica Alexandrina compactis, cinctos: singulis cauliculis uncialibus,foliaceis,flos magnus, cæruleus, quadrifolius, aliquot staminulis brevibus donatus,insidet. Hoc,cum ann.1579.Martio mense,per Rhetiæ alpes iter faceremus, è rupibus,ob aquam defluentem humidis,instar Cymbalariæ dependens,florensque collegimus,quod florum eleganti colore cæruleo, oculos nostros valde reficiebat.

Idem in Gotthardi summitatibus, & in Valesia ad thermas Leccenses supra Gemme reperitur: quod à priore differt potissimum folior.exilitate, & colore florum:item & colore & magnitudine.

V. Sedum saxatile hirsutum purpureum: plãtula est triuncialis,radicula capillacea, cauliculo tenui,leviter piloso,cujus summitas in breves ramulos dividitur, qui singuli florem purpureum sustinent: foliola ad radicem plura,hirsuta, lente minora. Hoc, ut & subsequens,ex Pyrenæis D.Burserus attulit.

VI. Sedum saxatile atrorubentibus florib hoc,tres quatnorve uncias non excedit, hab radiculam exilem, longiusculam, unum a rumve cauliculum biuncialem,foliolis pauc xigui-,longiusculis,alternatim vestitum,flo los atrorubentes,quasi in umbella dispositos stinentem. Hoc etiam in Gotthardo nonn altius excrescit.

VII. Sedum saxatile variegato flore: rac est capillacea,cauliculis plnrimis,tenuibus, uncialibus, per terram repentibus & fibellis pillaribus terræ adhærentibus: foliolis mul pallide virentibus,subrotundi,lente minorib veltiti: ex ramulorum summis,pedicelli plu capillacei,oblongi,exurgunt, singuli floré q drifolium,varium, album, purpureum & at rubentem eleganti spectaculo sustinent, c plantula hæc cespitis muscique instar saxa ornet.Hoc inter Valesiam & Augustam valle in monte Gletschberg dicto, qui toto pene an nivosus est,copiose provenit.

VIII. Sedum alpinum foliolis crenatis as ris: radice est capillacea repente,cauliculis ten issimis, semipalmaribus, etiam brevioribus, rius palmaribus, in summo in ramulos aliqu sectis: folia habet longiuscula, angusta, acum nata,crenis utrinque exasperata,& parte aver candicantia; flores quadrifolii, purpurascent & staminibus donati,cauliculis sustentatur,qu bus capitulum subrotundum, membranaceu apice donatum, minutulum semen continen succedit.Hoc Iulio mense floret,in ascensu mo tis S.Bernhardi majoris & Gotthardo. An for Gesnerus lib.de hortis Germaniæ, hoc intell xit,dum scribit Sedum quoddam esse,cujus fo marginibus asperis,branchias piscium referun

IX. Sedum arvense flore rubenre: radice est l gnosa,fibris capillata,cauliculis aliquot palm ribus, rotundis, rugoso rufescente cortice tecti qui in ternas, quandoq; plures ramulos (quor aliqui recurvantur) dividuntur:hos folia longi uscula,angusta,succulenta,sine ordine ambiun ramulis superioribus flores plures, vulgari Sed florib.similes, sed rubentes insident, semenqu vulgari simile succedit. Hoc non longe ab urbe in agris Huningens.autumno jam exiccatum reperitur: quod etiam in agris argillosis ad Pyrenæos, sed minus,reperitur.

DE

DE COTYLEDONE.

Caput XXV.

Cotyledon minor foliis subrotundis serratis: radix subest tenuis, fibrosa, fusca, circa quam folia multa, semi ungue minora, non ut in altero oblongis ligulis similia, sed subrotunda, margine crenato, crassiuscula, candicantia & nonnihil adstringentia: è quorum medio caulis semipalmaris, quandoque palmaris, subasper, minimis & paucis foliis cinctus, assurgit: in cujus summo, pedicelli, flores, multoque in secunda minores, ex quinque quandoq; etiam sex foliis & mediis apicibus compositos, sustinentes, qui albi, aliquando rubentibus punctis aspersi, nonnunquam extrinsecus lineis ternis foliola floris percurrentibus, ita ut flores pallide purpurascentes appareant: his capitula exigua, nigrum semen continentia, sequuntur. In Helvetiorum alpibus, ipsis saxis ac scopulis adhæret; Iunio & Iulio floret: at ea quæ flore est pallide purpurascente, apud Monspelienses, in horto Dei collecta fuit.

DE KALI.

Caput XXVI.

I. Kali minus villosum: radice est oblonga, fibrosa, nigricante, caule pedali, inæquali, ramoso, foliis pluribus, angustioribus, mollibus & villosis, inter quæ unum, quod cæteris subjicitur, longius est, quemadmodum etiam in Tragio observare est: in cauliculorum summis, capitula parva, florem minutum continentia: semen non observavimus. Hoc, cum figura Kali albi Dodonæi, melius convenit, quam Kali minus Lobelii. Tota planta salsa est, & non longe Monspelio à Perault, qua ad mare itur, legimus: quamvis idem, nomine Kali hirsuti foliis Spergulæ, ex Italia, a D. Neudorf. habeamus.

II. Kali folio gramineo: ex radice oblonga, exiguis capillaceis fibris donata, caulis pallide virescens, rotundus, incurvus, pedalis, in varios & plures ramos quadrunciales, tenues & fragiles, inordinate dispositos, brachiatus exurgit: quos folia oblongiuscula, angustissima alternatim disposita cingunt, quib. singulis, singuli noduli exigui florum & seminum, ut in Kali minore Lobelii adhærentes, adponuntur. Ex Salinis Saxonicis siccum, D. Jungermannus transmisit: & ad Anthylloidem Thalii accedere videtur.

DE TELEPHIO.

Caput XXVII.

Telephium purpureum minus: hoc à radice nodosa, & aliquot veluti minimis napis constante, multisque fibris prædita, cauliculum unum vel alterum rotundum, semipalmarem, fragilem ac succulentum promit: quem folia crassiuscula, succulenta, parva, in ambitu crenata, sine ordine ambiunt: flosculi quinquefolii, purpurei, velut umbellæ insident: quibus capitula pentagona, minutissimum semen scobis instar continentia; succedunt. In editissimo monte Brisoiæ, Belchen dicto, locis humidis Iulio florens, collectum.

DE TITHYMALLO.

Caput XXIX.

I. Tithymallus incanus hirsutus: caules pedales, rotundos, rufescentes, profert, foliis incanis & hirsutis, Myrsenitis legitimi forma, confuso ordine vestitis, in summitate in virgulas divisi, quibus, ut in Myrsinite, flores & capitula triangula, semina continentia, insident. Hunc ex Italia D. Neudorfferus attulit.

II. Tithymallus sive Esula exigua foliis obtusis: radice est exili, oblongiuscula, capillata, cauliculis pluribus ad terram resupinatis, aliquantulum repentibus, biuncialibus, triuncialibus, aliis palmo minoribus, rotundis, lacteo succo turgentibus, qui foliolis oblongis, angustis, sed semper in summo obtusis & velut abscissis, inordinate vestiuntur: hic in agris Patavinis & Massiliensibus, reperitur.

III. Tithymallus exiguus saxatilis: radiculam habet capilli modo tenuem, longiusculam, cauliculos tenues, unciales & biunciales, angustissimis & brevibus foliolis cinctos, flosculos exiguos, rubentes: circa Monspelium locis asperis provenit.

LIBER OCTAVUS.
DE CONVOLVULO.
CAPUT I.

I. CONVOLVULUS purpureus folio rotundo: caules prælongos, teneros, viticulosos, paucis pilis exasperatos, vicinis perticis circumvolutos, promit: folia habet longis pediculis subasperis donata, quæ lata sunt, angulis carentia & nonnihil hirsuta, præsertim superiora: flores oblongi, ex calicibus hirsutis instar Campanulæ sive Smilacis lævis ex cæruleo purpurei sunt, quibus succedit semen nigrum, semicirculare & angulosum, capitulo membranaceo inclusum, quod semine Campanulæ cæruleæ multo minus est. Hic sub æstatis finem floret. An ad Nil Avicennæ quoque referri potest?

II. CONVOLVULUS peregrinus cæruleus folio oblongo: radice est singulari, oblonga, rufescente, ex qua caules multi, tenues, pedales, interdum cubitales, flexiles, ramosi, levissimis pilis pubescentes prodeunt: quos folia oblonga, inferiora quidem, uncias tres, quatuorve longa, vix unciam lata, inordinate vestiunt, quę sensim minora redduntur, & per marginem leviter hirsuta sunt: ex omnium fere foliorum sinu, pedicelli tenuissimi, oblongi exurgunt, quibus singulis flos cæruleus ad exortum pallidus, Campanulæ forma, unico folio constans, & ex cauliculo prodiens, insidet: floribus succedunt capitula membranacea parva, quibus semina parva, nigra includuntur. Planta sane ob florum copiam elegantissima, & quæ ob cauliculorum flexibilitatem fulciri debet. Hic in horto meo ex semine, Campanulæ cæruleæ nomine accepto, sæpius crevit.

III. CONVOLVULUS foliis laciniatis, vel quinquefolius; viticulis est tenuibus, geniculatis, lævib⁹: ex quolibet geniculo folium, longo tenuissimo pedicello donatum, prodit, quod in quinque lacinias angustas longiusculas dividitur, & quandoque inferior una alterave bipartitur, & cuilibet laciniæ, tenuissimus mollisque aculeus insidet. Supra folii exortum, pedicellus æque tenuis, duarum triumve unciarum longus & nudus exurgens, florem magnum purpurocæruleum, aliorum Convolvulorum forma, sustinet. Semen non conspectum, cum solum hujus ramum, Convolvuli Ægyptiaci nomine, à nobiliss. Cortuso Patavio ante viginti annos acceperimus.

Convolvulus quinquefolius.

DE BRYONIA.

CAPUT II.

I. BRYONIA Cretica maculata: radice est longa, alte descendente, sed ad vulgaris magnitudinem non accedente, fusco cortice tecta; ex qua longa & tenuia sarmenta prodeunt, quæ ambiunt folia aspera (qualis & tota planta) ad similitudinem vitium, aut Bryoniæ vulgaris divisa, sed minora, viridia, albis striis per medium discurrentibus, vel maculis albis notata, quibus capreoli ut in vite adduntur. Flores habet pallidos, quinquefolios, striatos, vulgaris Bryoniæ floribus majores, ex longis pediculis propendentes: cuilibet flori, fructus succedit semicircularis, superne in partes duas divisus, viridis primum, at per maturitatem ruber, semina duo continens, quare Dicoccos appellari potest. Hæc in Creta frequens est, unde semen à D. Honorio Belli accepimus, & in D. Zvingeri horto (quia tum hortum colere intermiseramus) sevimus.

II. BRYONIA sylvestris baccifera: radicem habet magnam, crassam, longam, succo glutinoso plenam. caules vero sarmentorum vitis instar longos, lignosos, angulos, quib. se, (licet capreolis careat) crebris circumvolutionibus vicinis fruticibus circumvolvit: folia hederacea, Smilacis lævis similia, magis tamen sinuata, tenuia, splendentia, & nervosa, longissimis pediculis donata: flores albi sunt, muscosis ad cujuslibet folii exortum, in viticulis maxime superioribus, pedicellus brevis ex caule exurgit, qui baccam unicam ceraso minorem, virentem primum, at per maturitatem rubentem sustinet: cui semina satis magna, rotunda, nigraque quaterna, quinave includuntur. Provenit in sylvis circa pagum Huningen Iunio florens: at baccæ Septembris fine maturæ sunt.

Hæc à communi Bryonia sylvestri, quæ Tamus dicitur, potissimum in his differt, quod communis florem minorem habeat, racemosa sit: hæc vero flore sit majore & baccifera.

III. BRYONIA Mechoacana nigricans: radice est Mechoacæ simili, sed cortice nigricante vestita, interius rufescens, quæ tessulatim incisa rotunda, magnitudine & figura calculo aleatorio respondens, ex India Chelapæ sive Celapæ nomine ante annos undecim allata fuit. Ab Alexandrinis & Massiliensibus, Ialapium vel Gelapio vocitatur: & à Massiliensibus, Mechoaca nigra vel mas existimatur.

Gustu est non ingrato, & gummoso, & ob copiosam gummositatem, si carbonibus, vel igni admoveatur, flammam concipit. Facultate, vulgarem sive albam Mechoacam, superat: nam ob gummi copiosum, fortius humores serosos purgat, cum imi ventris levi dolore, & præcipue viscera, hepar & ventriculum roborat. Quare drachmæ unius pondere exhibetur tuto, & sine fastidio opus suum exequitur. Sunt qui ea in dosi, cum aqua Cichoreæ, aut simili stillaticia, seu jure, actu frigidis, tribus horis ante prandium, ægris propinent.

DE CLEMATIDE.

CAPUT III.

I. CLEMATIS maritima repens: hæc cauliculos habet sarmentosos, geniculatos & striatos, cubitales, atrovirente cortice vestitos: folia Flammulæ erectæ instar oblonga, acuminata, nervosa, rigida, sed angustiora, quod communiter tria uni pediculo, qui velut in capreolum abit, insident, & quædam per circumferentiam nonnihil crenata, quæ vero in summo caule floribus subjiciuntur, angustissima sunt flores albi sunt, multis staminibus villosis albis, meditullium occupantibus, longis pediculis sustentati: quibus semina plana, subrotunda, rufescentia, ut in Flammula erecta, sed minora, bina, ternave juncta, singulis capreolo plumoso, veluti incana crista donatis, succedunt: hæc acria sunt quemadmodum & tota planta. In maris Adriatici littoribus, ut in Venetorum Insula Lio & Litzefusina, suis sarmentis repentem observavim⁹.

II. CLEMATIS alpina Geranifolia: ex radice sarmentosa & perenni, caules plures lenti, lignosi, quandoque rufescente cortice te[illegible]i, duos tresve cubitos alti, exurgunt, qui æqualiter bipartiti, in latera dividuntur: quibus singulis folia, crebris & profundis divisuris incisa, trigemina, cohærentia, ut in Anemone geranifolia, insident; flores singuli, singulis pediculis longissimis ac tenuissimis insident, qui coloris cærulei albicantis, aut obscure purpurascentis, ex quatuor foliis oblongis, mucronatis, nervosis, crucis in modum dispositis, & nonnihil lanuginosis, in cujus medio folia, plura, bre-

vior[illegible]

DE CHELIDONIA ROTUNDIFOLIA.

Caput VI.

Chelidonia rotundifolia major: hujus radix fibroſa eſt, quibus aliquot oblongi teſticuli adhærent: foliis eſt ſubrotundis, craſſis, lævibus, ad foliorum Aſari magnitudinem accedentibus, ſed nonnihil quandoq; ſinuatis, pediculis ſemipalmaribus donatis & humi procumbentibus: cauliculo palmo minore, flos inſidet, calice triphyllo membranoſo ſuſtentatus, qui pallide luteus, magnus, vulgari quadruplo major, qui ex quinque vel ſex foliis, quorum ſinguli ad medium fiſſi ſunt, componitur, & ad ejus umbilicum ſtamina plura rufeſcentia, conſpiciuntur: capitulum cum ſemine non vidimus. Monſpeſſuli locis humidis provenit.

DE MALVA.

Caput VII.

I. Malva folio ficus: hujus folia ſunt nigricantia, aſpera & craſſa, quorum prima, modo in tres, modo in quinq; lacinias inæquales dividuntur: quædam in lacinias quinque profunde ſecta, ſine ordine ſinuata, & per marginem crenata ſunt, quorum laciniæ aliquæ palmares exiſtunt, & pediculis longiſſimis & piloſis donantur. Scapum ſive caulem ſimplicem aliquot cubitorum habet: flores & ſemina non vidimus, quia ante tempus. Argentinæ in horto Friderici Meyeri, ante annos viginti legimus.

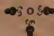
II. Malva folio vario: radice eſt alba fibroſa, caule rotundo, cubitali, in plures ramos brachiato, quem folia cingunt pallide virentia, inferne candicantia, craſſiuſcula & nonnihil lanuginoſa, ſed figuræ, in eodem ramulo, diverſę; quorum quædam Bryoniæ forma, quædam acuminata, duabus alis donata, quædam ſubrotunda, ungue minora, omnia tamen in ambitu ſerrata: flores quinquefolii purpuraſcentes, ſtaminibus in umbilico pallidis, pedicellis oblongis inſident: ſemen in capitulis folliaceis ſemicirculare ſuccedit. Argentina D. Salrzmannus miſit.

III. Malva Americana: radicem habet oblongam, albam, fibroſam, caulem anguloſum, ſtriatum, lanugine levi obſitum: folia viridia, tenuia,

Malva folio vario.

plerunque ſemicircularia, uncias duas longa, tres lata, ſuperne anguloſa ſeu ſinuata, per ambitum leviter crenata, pediculis palmaribus, hirſutis donata, flores albidi una cum ſemine. Malvæ ſyl. pumilæ ſimiles ſunt. Hanc ante annos octodecim in horto D. Salrzmanni, Argentinæ, collegimus.

DE ALTHÆA.

CAPUT VIII.

I. ALTHÆA Bryoniæ folio: caule est cubito altiore, rotundo, lanuginoso, albo; foliis Bryoniæ similibus, in quinas lacinias ut plurimum divisis, palmaribus & aliis multo minoribus, crassis, nervosis, lanugine nonnihil asperis, parte inferna canescentibus & longis pediculis insidentibus: flores habet purpuro-cæruleos, quinquefolios, superne semilunatos, staminibus rufescentibus donatos, quibus singulis capitulum foliaceum, planum, semen Altheæ simile continens, succedit. Hanc in horto aluimus, quam tamen prius Altheæ arborescentis sempervirentis nomine, D. Doldius: dein Altheę Americanæ, D. Sprengerus, Heidelberga, misit.

DE GERANIO.

CAPUT IX.

I. GERANIUM malacoides minus: plantula est duarum unciarum, in terram reclinata, radicula longiuscula, exigua, foliolis malacoidi majori similibus, sed minimis, eleganter incisis & longis pedicellis insidentibus: flosculos parvos cæruleos habet, quibus capitulum rostro tenuissimo longiusculo donatū succedit. In agris circa Rhotomagum reperitur.

II. GERANIUM columbinum tenuius laciniatum: radicem habet oblongam, tenuem, fibrosam, rufescentem; ex qua cauliculi plures, palmares, rotundi, hirsutie nonnihil asperi & reclinati prodeunt: folia, quæ unguem vix superant, rotunda sunt, in lacinias quatuor primum, & hæ in alias, divisa, & longis pediculis hirsutis prædita: ad cauliculorum latera, flosculi communiter bini, singuli singulis pedicellis insident, parvi, cærulei, quibus capitula parva rostrata, sive utriculi tumentes rostrati succedunt, & ubi semen maturuit, utrinque cum utriculorum mucronibus, quasi capreolo insidens, modo geminum, modo ternum, ad rostri apicem, quod adhuc supereminet, reflectitur, quod in aliis quibusdam Geraniis etiam observavimus. Hoc Monspessuli in sylvestribus reperitur.

III. GERANIUM cicutæ folio acu longissima: caulibus est bicubitalibus, hirsutis, asperis, angulosis: in varios ramos brachiatis: foliis Geranii moschati sive Cicutæ modo divisis: floribus subpurpureis, vel violaceis, quinquefoliis; cuilibet acus uncias quinque longa, hirsuta, succedit, quę ex utriculo hirsuto quinquefolio, apicibus donato, semen continente, prodit, quod per maturitatem exilit, & cum utriculorum mucronibus sursum primum, dein deorsum, alioque modo circumvolvitur. Hoc Monspessuli legimus: in Valesia etiam reperitur.

DE ALCHIMILLA.

CAPUT X.

ALCHIMILLA alpina quinquefolia: radicem habet oblongam, nigricantem, fibras plures de se mittentem, ex qua folia aliquot parva, longis pediculis donata & glabra prodeunt, quæ in quinque lacinias ad pediculum, hæque in profundas crenas dividuntur, inter quæ pediculi bini, ternive, tenues, glabri, trium, quatuorve unciarum longi, reclinati: quorum summitatibus flosculi vulgari Alchimillæ forma & colore similes, trifolii, pallidi ac herbacei, singuli singulis minimis pedicellis donati: quasi umbellæ insident. In monte S. Bernhardi majoris & Gotthardo, locis humidioribus, Augusto florens, reperitur.

DE CANNABINA.

CAPUT XI.

CANNABINÆ aquaticæ similis capitulis nutantibus: radicibus est fibrosis, Ellebori nigri similibus, caulibus pluribus, cubitalibus, hirsutis, in varios ramos scissis: ad singulos ramos folium unum longum, latum, quandoq; serratum, pilosum: ramuli juxta florem pulchre contorquentur, folia plura habet satis longa, stellæ instar disposita, in quorum medio flos deorsum nutans, ex multis veluti squamis compositus, in cujus medio multi apices lutei: semen ut in Cannabina aquatica. Hanc in humidis Michelfeldensium invenimus.

DE

DE CARYOPHYLLATA.

CAPUT XII.

CARYOPHYLLATA alpina minor: radicem habet crassam, oblõgam, repentem, fibris donatam & cortice purpurascente tectam: folia crassa, hispida, in lacinias divisa, in ambitu serrata: inter quę caulis unus vel alter, rotundus, hispidus, paucis foliis vestitus, palmo minor: cujus summitati flos unicus satis magnus, aureus, cum exiccatur rufescens, quinquefolius, multis staminibus donatus: cui villosa congeries cum semine succedit. Hæc in summitatibus Baldi collecta.

DE PÆONIA.

CAPUT XIII.

PÆONIA flore pallido hirsuto: huic ex radice aliarum simili, caules angulosi, læves, exurgunt: folia, quorum pediculi nonnihil pilosi sunt, in ternas lacinias, & harum una rarius in binas divisa, mucronata, inferne brevi lanugine pubescentia & candicantia, superne virentia quidem, sed non splendentia, multis venis à medio nervo in latera excurrentibus: caules singuli florem unicum, reliquis minorem pallescentem, ochrive colore, simplici octo foliorum serie constantem, multis staminulis albis præditum, sustinent. In quibusdam hortis observavimus.

DE QUINQUEFOLIO.

CAPUT XIV.

I. QUINQUEFOLIUM album majus: radice est craßiuscula, rufa, foliis in quinque lacinias subrotundas usque ad pediculum divisis, in ambitu serratis, paucißimis & brevißimis pilis aspersis, longißimis & hirsutis pediculis insidentib. inter quæ caulis paucis pediculis, angulosus, paucis pilis donat⁹, foliis vestitus, exurgit, & in ramulos binos, & hi in summo in plures alios dividuntur: quorum singulis flos albus, satis magnus insidet, qui ex foliis quinque in summo divisis, compositus est: in cujus medio, veluti parvus pappus, unde plura staminula rufescentia efferuntur. Hoc in mœniis urbis Wallstatt Helvetiorum, collectum.

II. QUINQUEFOLIUM album minus: radice est nigricante parva, cauliculis pilosis, erectis, palmo minoribus, in summo divisis: foliis unguem latis, in quinque lacinias, extremis oris serratas, divisis, & brevibus pedicellis insidentibus: floribus est prioris Quinquefolii similibus, sed minoribus. Hoc in saxosis circa Curiam Rhætorum reperitur.

III. QUINQUEFOLIUM montanum luteum erectum hirsutum: ex radice nigricante cauliculi & folia exurgunt: cauliculi quidem tenuißimi & sesquipalmares, in summo multifidi, & molli lanugine pubescentes: folia inferiora, longißimis pediculis donata, in septem (at quæ in caule in quinque) lacinias profundas, diversæ longitudinis, per oras serratas, pilisque donatas dividuntur: quæ parte inferna, ut in vulgari rufescunt, tantillum incana sunt, non tamen splendent: flores habet parvos, aureos, quinquefolios, multis brevibus & croceis staminulis donatos, quibus capitulum aliorum more, semen minutum continens, succedit. In montis Crentzacensis ad patibulum ascensu, provenit.

IV. QUINQUEFOLIO similis enneaphyllos hirsuta: radicem habet crassam, nigricantem, in longas fibras abeuntem, à qua cauliculi plures, ad exortum quasi conglobati, per terram sparsi, capillacei, multifidi, tres, quatuorve uncias longi, prodeunt: foliis est oblongis pedicellis donatis, in novem lacinias angustißimas, per marginem incisas, & hirsutie villosas, divisis: flosculi parvi, aurei, & capitula parva quinquefoliorum modo à pedicellis sustinentur. Ex Helvetiorum alpibus.

DE FRAGARIA.

CAPUT XV.

FRAGARIÆ affinis sericea incana: radice est lignosa, nigricãte, ad quam folia plura, Fragariæ syl. similia, sed longe minora, unguem non æquantia, crassa, utrinque incana, molli & sericea lanugine tecta, in tres lacinias ad pediculum usque divisa & superne crenata: ramulos habet breves, reclinatos, flores parvos, luteos, stellatos sustinentes, quibus capitulum, calice quinquefolio sustentatum, minutum semen continens, succedit. Hanc ante annos circiter qua-

quadraginta à Ioan. Bauhino fratre p. m. nomine Leucas adversariorum: & ante quadriennium, à D. Albino, qui etiam in saxosis Granadæ collegit, sine nomine accepimus.

DE TRIFOLIO.

CAPUT XVI.

I. TRIFOLIUM montanum purpureum folio acuto crenato: cauliculis est pedalibus, firmis, rectis: foliis rarioribus, ternis ab uno exortu prodeuntibus, oblongis, angustis, nervosis, acutis sursumq; spectantibus, in ambitu dentatis, aliquando profundius incisis: in cauliculi summo, flores purpurei, quasi in globo conferti: quod in montosis pratis, Majo, Iunioque florens, reperitur.

II. TRIFOLIUM montanum purpurascens folio obtuso crenato: hoc caule est ramosiore, foliis oblongis, angustis, sed obtusis & superne utrinque crenatis, cujus ramuli, frequentioribus & angustissimis foliis, donantur: flores, quam in priore rariores & purpurascentes: in pratis montosis circa Genevam.

III. TRIFOLIUM montanum lupulinum: hoc ramis est cubitalibus, glabris: foliis rarioribus, parvis, subrotundis, levissime denticulatis, longissimis pediculis donatis: rami fastigio, capitulum lupuli forma, sed oblongum, ex flosculis spadiceis compositum, insidet: quod in montibus supra Ilfeldam provenit, ubi D. Furerus collegit & transmisit.

IV. TRIFOLIUM capitulo spumoso lævi: radice est alba, oblonga, fibrosa & capillata, cauliculis multis humi sparsis, tres, quatuor, rarius sex uncias longis, foliolis parvis, ternis, oblongo petiolo hærentibus, per marginem acutiuscule crenatis: floribus parvis luteis, quibus capitula incana, veluti ex pluribus vesiculis sibi invicem insidentibus composita, spumamque referentia, succedunt, quibus semen palvum, rotundum & planum inclusum est. Hoc circa Neapolim Italorum, in maritimis: circa Monspelium, in agris & luco Gramuntio reperitur.

V. TRIFOLIUM capitulo spumoso aspero majus: radice est oblonga, fibrosa, caulibus bicubitalibus, tenuibus, flexibilibus, à vicinis fruticibus sustentatis: foliis rotundis, trifolio vulgari similibus crenatis, pra longis pediculis donatis inter quæ pediculi nudi, palmares, quandoque pedales efferuntur, qui singuli capitulum subrotundum, nonnunquam parvæ avellanæ magnitudine ex floribus aureis compositum, sustinent: hos folliculi membranacei sibi invicem incumbentes, nonnihil à quibusdam filamentis exasperati, sequuntur. Hoc in Salicetis Michelfeldę Huningam versus, iis se suffulciens, reperitur.

VI. TRIFOLIUM capitulo spumoso aspero minus: hujus radix transversim fertur & fibris capillaceis terræ infigitur: ramulis suis per terram repit, à quibus pediculi biunciales & triunciales, nudi eriguntur, qui capitulum parvum, subrotundum, ex rufescentibus floribus compositum, sustinent, quibus capitulum, quasi ex vesiculis pluribus compositum, subasperum & initio virens, minutum semen subrufum continens, succedit: folia parva sunt, rotunda & crenata: hoc apud nos ad Rheni ripam, herbido & arenoso loco, juxta Ban/ & circa Monspelium, provenit.

VII. TRIFOLIUM capitulis Thymi: radice est oblonga, alba, tenui, capillacea: cauliculis semipalmaribus, humi sparsis: foliolis ternis obtusis, uni petiolo inhærentibus, in ambitu serratis, cujus virgulis capitula rotunda, ut in Thymo, flosculorum rufescentium insident, quæ per maturitatem indurantur, minutumque semen subrufum continent. Monspessuli locis siccioribus provenit.

VIII. TRIFOLIUM capitulo oblongo aspero: & hoc radicem habet capillaceam albam, cauliculos plures pedales, læves, rotundos, & quasi articulatos, paucis foliis rotundis vestitos: ex singulis articulis flosculi plures simul juncti, iique lutei, prodeunt; his succedunt capitula oblonga, pluribus quasi spinis recurvis donata & per maturitatem exasperata, quibus singulis folium tripartitum subjicitur: & hujus, quemadmodum & prædictorum, semen exile est. Patavij, in edito monte prope Arqua, quod longe minus altero, quod Monspessulo habemus, legimus.

IX. TRIFOLIUM cochleatum folio minuto obtuso fructu latiore: radice est oblonga tenui, cauliculis aliquot tenuibus, rotundis, palmaribus, interram reclinatis: foliolis trifolii, sed minimis lente minoribus, obtusis & tenuissime crenatis: floribus parvis, luteis, oblongis pedicellis insidenti-

dentibus: fructu lato, compresso, aliquot circumvolutionibus in spiras cochleæ modo contorto, semen planum, recurvum & rufum continente. Hoc æstate florens in montibus Euganeis & Monspessuli legimus.

X. Trifolium cochleatum polycarpon: hoc ramis est pedalibus, glabris & striatis: foliis trifolio vulgari similibus, longis pediculis donatis, singulis petiolis unguem latis, tenuibus, subrotundis, minime crenatis: pediculorum extremis flosculi parvi, flavi insident; quibus succedunt fructus plures, quini seni, quasi conglobati, sed parvi, in spiras convoluti & spinulis mollioribus donati: quod in Italia collegimus.

2. Huic simile est alterum, solum foliis à priore differens, quorum quædam subrotunda, pleraque acuta, omnia tamen per marginem incisa, vel crenata.

XI. Trifolium cochleatum echinatum minus: ex radicula prælonga capillacea, cauliculi plures tenues, fragiles, repandi, palmares prodeunt, foliolis trifolii, sed parvis, iisque obtusis & crenatis, cincti: flosculis est parvis, aureis, communiter uno (rarius pluribus) oblongo pedicello capillaceo insidente, cui folliculus cochleæ modo circumvolutus, minimis spinulis exasperatus, plerumque unus, isque parvus (rarius terni quaterni uno pedicello donati) succedit, semina parva, plana, semilunata, rufa, continens. Ex Italia habemus.

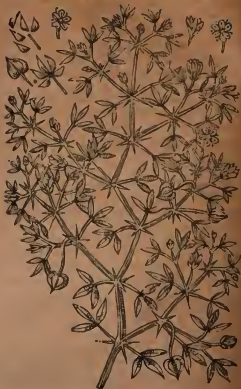
XII. Trifolium fructu duro, spinis horrido: caulem habet pedalem, recurvum, per terram sparsum, foliis raris, subrotundis & superne crenatis cinctum: florem luteum, fructum Tribuli terrestris instar durum, sed rotundum & majorem, eumque plerumque geminum, per maturitatem album; multis spinis horridum. Monspessuli legimus.

XIII. Trifolium folliculis coronæ similibus: radicula est capillari, cauliculis aliquot, nonnihil hispidis, ramosis, palmo minoribus, foliis trifolii minutis, obtusis & crenatis, cincti: flosculis luteolis, oblongis pedicellis donatis, quos sequuntur foliculi minimi, sibi insidentes & formam coronæ regiæ referentes. Monspessuli provenit.

Trifolium peltatum Creticum.

Trifolium spinosum Creticum.

XIV. TRIFOLIUM peltatum Creticum: ex radice tenui, oblonga, fibrosa, cauliculi exurgunt palmo minores, pede nudi, foliis parvis, tripartito divisis, parum crenatis, oblongis pediculis donatis, vestiti: cauliculorum summis flosculi quaterni, quinive ordine succedentes, forma Ornithopodii, luteo-pallidi insident: quibus siliquæ luteæ, planæ, membraneæ, quasi semicirculares, in filamentum abeuntes, semen unum vel alterum parvum compressum continentes, succedunt: quæ dum molles sunt, dulcissimæ, esui aptæ, at ubi induraverint, amarissimæ. Hoc rusticis in Creta, μαντεῖαν dici, D. Honorius Belli auctor est, qui Trifolii Cretici odorati nomine misit.

XV. TRIFOLIUM spinosum Creticum: radicem habet oblongam, capillatam, caules plures, palmares, & sesquipalmares, versus terram reclinatos, angulosos, in frequentes ramulos brachiatos, frequentibus geniculis, ex viridi purpurascentibus cinctos: ramulos cingunt, utrinque ex opposito sibi respondentia, tria folia uni petiolo inhærentia, viridia, oblonga, acuminata, in minimam spinam abeuntia: quemadmodum etiam ad singula genicula, spinæ quatuor parvæ aduncæ superne binæ, totidem inferne adpositæ sunt: unde brevis pediculus exurgens, florem singularem, quinquefolium, Campanulæ arvensis forma & colore (sive purpuro-cæruleum) similem, capitulo viridi insidentem, susti-

ſuſtinet, in cujus medio ſtamina decem, apicibus luteis prædita, capitulo inter ea latente conſpiciuntur: quod capitulum poſtmodum quinque angulis donatur, ſtyloque prominente augetur, & per maturitatem petiolo incurvato ramis ſe recondit, & in ſingulis angulis, ſemen unicum compreſſum, rufum, continet. Hoc primum, nomine Trifolii ſpinoſi ſempervirentis Ciſti flore, Patavio à Laurentio Roſenavv accepimus, poſtmodum apud fratrem Ioh. Bauhinum p.m. Montembelgardi collegimus, cujus ſemen ὀρϐιτοχόρϐο nomine miſſum fuerat.

XVI. Trifolium ſtellatum: ex radice alba, tenui, oblongiuſcula, capillata, cauliculi prodeunt, modo pauciores, bini, terni, modo plures, quini, ſeni, ſepteni, ſemipalmares, palmares, rarius longiores, rotundi, lanuginoſi, incani, quandoque ruſeſcentes, inanes, rariſſime in alas diviſi: folia habet parva, Trifolii modo diviſa, mollia, villoſa, in ſummo ſinuata, & ad radicem oblongis pediculis donata, duobus aliis ad pediculum nexum adnatis: cuilibet cauliculo, ſpica rotunda, ex floribus oblongis, rubris, rarius luteis, compoſita inſidet: qui ubi delabi incipiunt, ſpica magis orbiculata redditur, quaſi ex pluribus ſtellis ſimul junctis compoſita foret: etenim flori cuilibet capſula (vel utriculus) oblonga, villoſa, in quina, oblonga, acuminata foliola abiens, ſuccedit, quæ ſemen ut plurimum unicum, idque rufum & planum continet. Hoc Monſpeſſuli, Majo menſe collegimus: at per omnia minus, ex Hiſpania accepimus.

XVII. Trifolium globoſo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore: radicem habet longam, fibroſam, capillaceam, albam: caules plures, tenues, rotundos, palmo minores, quandoque pedales, in ramulos leviter hirſutos diviſos: quos folia parva tripartita, nonnihil piloſa, per ambitum crenata cingunt, quibus juxta pediculum communiter duo alia ſubjiciuntur: cauliculorum ſummis, flores parvi, lutei inſident, quibus capitulum ruſeſcens, ſphæriceum, ex apicibus aſperis compoſitum, ſuccedit: Majo menſe, Monſpeſſuli circa Caſtelnovum copioſe provenire obſervavimus.

XVIII. Trifolium globoſum repens: radice eſt exili, capillacea, ruſeſcente, cauliculis aliquot per terram ſparſis trium quatuorve unciarum, mollibus, lanuginoſis & ruſeſcentibus, foliolis paucis ſuperne ſinuatis: caulicorum ſummis capitulum globoſum, plurimis apicibus villoſum, inſidet: floſculis enim ruſeſcentibus, utriculi, pluribus apicibus ruſeſcentibus donati ſuccedunt, quorum ſinguli ſemen minutum includunt. Monſpeſſuli in loco Gramuntio, & juxta caſtrum Epiſcopi, provenit.

XIX. Trifolium ſaxatile hirſutiſſimum: radici lignoſæ, transverſim repenti, rufo cortice tectæ, quaſi truncus ex multis plantulis ſimul junctis, caule carentibus, inſidet, tota planta duas treſve uncias non ſuperante: folia habet Trifolii parva, mollia, incana & velut argentea, ſuperne crenata, & pedicellis breviſſimis inſidentia: inter ipſa folia, capitula parva, rotunda, longiuſculis pedicellis donata, in quorum medio, pili breves, molliſſimi, flaveſcentes, conſpiciuntur: nec florem nec ſemen vidimus, & in Helvetiorum altiſſimis jugis legimus.

XX. Trifolium alpinum flore magno radice dulci: radice eſt longa, craſſa, cortice palleſcente tecta, medulla candida dulci, multis capillis tecta & fibris aliquot oblongis donata; ex qua cauliculi plures in terram reclinati prodeunt, quos folia trifida, oblonga, anguſta & glabra, paucis & ad tactum ſenſibilibus crenis, & oblongis pediculis donata: inter quæ pediculus communiter unus (quandoque duo) lævis & nudus, trium quatuorve unciarum, exurgit, cujus ſummitati flores Aſtragalo ſive Onobrychidi forma ſimiles, purpuraſcentes, magni, octo vel decem, quaſi ſpicæ orbiculati inſident: qui ſinguli ex calice oblongo, quinis apicibus donato prodeuntes, ſingulos pedicellos obtinent.

Hoc primum ex Bernatum alpibus, ante quadraginta annos habuimus: dein, in planitie Horti Dei apud Monſpelienſes, menſe Iunio cum floribus, ſed illo multo majus, legimus. Radix ſapore eſt Glycyrrhizæ, hinc forte Glycyrrhiza Aſtragaloides, vel Aſtragalus dulcis dici poſſet: ex Hiſpania Glycyrrhizæ Hiſpanicæ nomine accepimus.

XXI. Tri-

XXI. Trifolium corniculatum minus pilosum: radicula est capillacea, cauliculis pedalibus, tenuissimis, rufescentibus, subtilissimis pilis aspersis, foliis parvis, acutis & hirsutis, in brevi pediculo ternis, duobus aliis ad pediculi nexum adnatis, ex quorum alis, pediculi longi capillacei exurgunt, flosculum unum, vel alterum, coloris ad croceum vergentis, sustinentes: quibus singulis, siliquæ oblongæ, strictissimæ, modo una, modo duæ, minutissimum semen continentes succedunt. Hæc Monspessuli in sylvulis, & pratis inter montem Lupi & Calcaris provenit.

XXII. Trifolium corniculatum frutescens, tenuissimis foliis: caulibus est tenuibus, viridib. glabris, pedalibus, in plures ramos palmo minores, brachiatis: foliis ut in priori, sed angustissimis, cinctis: cauliculorum summitatibus, quemadmodum & pedicellis, ex foliorum alis, prodeuntibus, flosculi bini, terni, rarius quini in orbem dispositi lutei coloris, insident: quos siliquæ binæ, ternæ breviores & crassiores, quam in priore, in longum apicem desinentes, in quibus semina exigua, sequuntur. Monspelio habemus, quemadmodum etiam ex Italia: at hoc minus est, foliis & siliquis paulo latioribus, inque breviorem apicem desinentibus.

XXIII. Trifolium angustifolium repens, folliculis rotundis: radicem habet albam oblongam, tenuem capillaceam, à qua cauliculi plures semipalmares, rarius palmares, per terram sparsi, utrinque prodeunt: circa quos foliola oblonga tribus petiolis pediculo insidentia, quę levia sunt & per marginem crenata: ex quorum alis pediculi emergunt tenues, oblongi, quibus flores parvi, luteoli octo, novem, decem & quandoque plures alternatim dispositi affiguntur: his totidem folliculi rugosi, singuli semen unum continentes, succedit. Hoc Monspessuli in arvis, & ad pedem montis Lupi D. Saltzmannus legit.

XXIV. Melilotus Hispanica foliis maculatis: ex radice parva, ramuli palmares, aliquando pedales, tenues emergunt, quos ambiunt folia bina hinc inde, ex quorum alis petiolum prodiens, tria folia sustinet, obtusa, atrovirentia, & ob venas candidas per ea discurrentes, maculata: flores parvi, pallidi. Hæc in montibus Castiliæ frequens est, unde D. Albinus attulit.

LIBER

LIBER NONVS.

DE RVBIA ET GALLIO.

CAPVT I.

I. RUBIA montana angustifolia: radicem habet rufescentem, fibrosam, caules cubito altiores, leves, rotundos, striatos, geniculatos: folia ad quodlibet internodium oblonga, angusta, Gallii forma sena, septena, in orbem disposita & rigidiuscula caulem ambiunt: ad internodia, brevissimi ramuli exurgunt, ipse vero caulis in ramulos plures brachiatur, quorum summis, flosculi frequentes, albi quadrifolii insident, quibus semina minuta rotunda, quodlibet suo pedicello donatum, succedunt. Hanc apud nos in asperis collibus legimus: quam & Monspelio, sed foliis subtilioribus, brevioribus, & asperiusculis, quemadmodum quoque ex Austria, apud quos hinc inde in petris reperitur, habemus. Hanc, Gesnerus in lib. hortorum Germaniæ nomine Rubiæ Sylvaticæ longioribus & angustioribus foliis, nulla descriptione addita, forte intellexit.

II. RUBIA pratensis lævis acuto folio: ex radice caulis cubitalis, lævis, quadratus, rufescens, geniculatus, canus, & communiter unus exurgit, ex cujus nodis ramuli semipalmares prodeunt, quorum summis flosculi plures quadrifolii, pallidi (semen non conspectum) insident: folia lævia quaterna, uncialia, in acumen abeuntia, ad quemlibet nodum in orbem disposita sunt. Hæc apud Valesianos in pratis ad thermas Leucenses nata, quam etiam in pratis Lipsensibus reperiri, relatum fuit.

III. RUBIA quadrifolia rotunda lævis: ex radice capillacea rufescente, cauliculi tenues quadrati, geniculati, palmo altiores, quorum aliqui in ramos brachiati exurgunt: ad singula genicula folia quatuor rotunda, nervosa, tantillum aspera in orbem disponuntur: extremis cauliculorum, flosculi albidi, quadrifolii, pedicellis capillaceis insident, quibus capitulum parvum, geminum, asperiusculum, succedit. In montibus Helvetiorum, ut Gotthardo, & ad Eremitanos provenit: hanc & circa Argentinam crescere dicunt.

IV. RUBIA angustifolia spicata: à radice subrufa, lignosa, & paucis fibris capillata, cauliculi exeunt quadranguli, nodosi, palmares, ramulis ad nodos ex adverso nascentibus prædìti, & nodos, folia plura capillacea, ut in Polygono Knaul dicto, sursum spectantia: in orbem ambiunt: cauliculi in longam tenuemque spicam, ex utriculis parvis acuminatis compactam, abeunt: flores & semina non vidimus. Monspessuli in collibus nascitur.

V. RUBEOLA arvensis cærulea repens: radice est oblonga, tenui, capillacea, rubra, cauliculis in terram reflexis, quadratis, geniculatis, semipalmaribus, rarissime pedalibus: ad quodlibet geniculum folia habet parva, subrotunda, quina, sena, in orbem disposita, asperiuscula, & in acutissimum apicem desinentia: ex geniculis hinc inde prodeunt pedicelli, quibus quina, senave similiter folia insident: ex his quemadmodum in cauliculorum summis, flores parvi cærulei, vel ex cæruleo purpurascentes, quinquefolii insident; quibus semina oblonga, acuminata, sena, octena, binis tamen simul junctis succedunt. Hæc passim in agris nostris, etiam autumno florens occurrit, quam forte Rubiolæ arvensis nomine Camerarius in suo horto, nulla descriptione addita, intellexit.

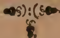
VI. RUBEOLA saxatilis: plantula est tota incana, semipalmaris, cauliculo tenui, quadrato, geniculato, in unciales ramulos brachiato: folia parva, aspera, angusta, acuminata, communiter octo, rotæ modo disposita habet: ramulorum summis flosculi plures, exigui, quadrifolii, apicibus & minimis pedicellis donati, luteoli, si recte recordor, insident. In saxosis Gallo provinciæ.

VII. RUBEOLA maritima aspera: radice est oblonga, tenui, repente & rufescente: cauliculis

pluribus geniculatis, biuncialibus, per terram ſparſis, & capillaceis fibellis terræ affixis, foliolis pluribus, brevibus, acuminatis, virentibus, & aſperis, cauliculos inordinate cingentibus: floſculis minutis, pallidulis. Hæc copioſe in littore maris Mediterranei, non longe Monſpelio, & etiam Maſſiliæ occurrit.

VIII. Rubia cynanchica ſaxatilis: ex radice alba, oblonga, tenui & fibroſa, cauliculi plurimi, trium, quatuorve unciarum longi, foliolis plurimis, oblongis, anguſtiſſimis, & viridibus, veſtiti, exurgunt: & inter hos pediculi bini, terni, palmares, graciles, in ramulos diviſi, & pauciſſimis foliolis veſtiti, quibus flores, ut in Cynanchica vulgari, pallide rubeſcentes, ſinguli ſingulis pedicellis donati, inſident. Hæc in ſaxoſis udis circa Valentiam Delphinatus, à D. Burſero collecta fuit.

Gallium latifolium glabrum: radice eſt tenui, repente, geniculata: cauliculis tenellis, quadrangulis, geniculatis, palmo minoribus: foliis è ſingulis internodiis quaternis, decuſſatis, glabris, inſtar plantaginis nervoſis, pallide virentibus, & ſeſquiuncialibus: flores habet parvos, cauliculos verticillatim coronæ modo ambientes, luteos, brevibus pediculis donatos. Hoc circa Bononiam inter ſentes, tota æſtate reperitur.

Thalictrum anguſtiſſimo folio.

DE THALICTRO.

CAPVT II.

I. Thalictrum anguſtiſſimo folio: radice eſt flaveſcente, ex aliquot fibris oblõgis, craſſiuſculis, compoſita: caule bicubitali, lævi, rotundo, profunde canaliculato, & geniculato: ex quolibet geniculo folia plura prodeunt, in plures oblongas, & pleraſque anguſtiſſimas, tandem & ternas lacinias, ſecta: at caulis in faſtigio in ramulos dividitur, in quibus flores plures muſcoſi, pallidi, ad luteum vergentes, velut in oblonga ſpica diſpoſiti, quos valvulæ tenues, parvæ, minutiſſimum ſemen continentes, ſequuntur. Hoc in pratis Michelfeldenſibus æſtivis menſibus floret, quod Rutam pratenſem majorem quintam Tabernæmontani eſſe, minus recte ſuſpicati ſumus.

II. Tha-

II. Thalictrum minimum fœtidissimum; caule est pedali rotundo, in ramulos diviso: foliolis pluribus in tres lacinias divisis, anterius duabus incisuris denticulatis, superne atrovirentibus, inferne pallescentibus: in ramulorum fastigiis flosculi parvi, muscosi, ex plurimis staminulis compositi, quibus succedunt exiguæ valvulæ, oblongæ, senæ, septenæ, striatæ, apice incurvo donatæ, sibique invicem junctæ, capillaceo oblongo pediculo insidentes, semen exiguum includentes. Tota planta odorem fœtidissimum spirat, & in Valesia reperitur.

Simile, sed caule ex puniceo colore purpurascente, Thalictri maritimi minimi nomine, D. Gillenius misit.

DE FABA ARBORESCENTE.

Caput III.

Fabarum differentiæ plures dantur, at solum Fabæ arborescentis hoc loco meminisse lubet. Fabæ arborescentis Anglicæ nomine, species sex Amstelrodamo, à D. Jacobo Guilhelmi Hooft anno 1614. una cum quamplurimis aliis fructibus exoticis accepimus: quarum prima lata, compressa, cordis humani figuram refert: siquidem circa umbilicum veluti ad basim sinum habet semicircularem, & sensim ex rotunditate in obtusum apicem desinit; cortice rufo, splendente tegitur, cujus interior pars, sive caro subjecta, rufa, dura, densaque existit: quoad magnitudinem, uncias tres lata, & quatuor longa est, & in duas partes finditur.

Altera priore minor est, magis compressa, figuraque magis rotunda, & parte superiore non secus, quam prior, profundum umbilicum semicircularem obtinet, & multo quam aliis partibus crassior: cortice est nigro, striato, tenuiore, & carne pauciore.

Tertia, priore adhuc minor, magisque plana, atque compressa, etiam nigro cortice tecta, uncias duas lata, tres longa, & parte superiore umbilico, non ut in duabus prioribus semicirculari cavo, sed oblongo.

Quarta, à proxima solum crassitie, & corticis colore spadiceo, differt.

Quinta, colore quidem, cum quarta convenit, sed quadruplo crassior est, & aliquo modo os Scapulæ refert: siquidem ad umbilicum, ubi unciam crassa, sinus pollicis unguis latitudinem æquans, acetabulum Scapulæ refert, utrinque costas tenues obtinet: nam sensim oblongatur, in fine rotundatur, & ad latera sensim angustior redditur: at per medium linea extuberat.

Sexta, lata est, & compressa humani unguis similitudine, & magnitudine, nigro cortice tecta, superne umbilicum parvum cavum obtinente.

DE PISO.

Caput IV.

Pisum umbellatum: & Pisorum differentias præterire lubet, & solum Pisi umbellati historiam brevem subjicere. Hoc caulibus est longis, striatis, fistulosis, fragilibus, ramosis, & per maturitatem albis: foliis aliquot oblongis, uni costæ adverso situ adnatis, quæ parte extrema, capreolorum modo in claviculas, quibus se vicinis implicat, desinit: flores habet albos, circa umbilicum purpurea nota insignitus, in summitate caulium velut in umbella dispositos: hic succedunt siliquæ duarum unciarum, in formam umbellæ situatæ, in quibus Pisum rotundum, album, communiter unum, vel duo, rarius tria, vulgaribus majora, continentur. Germanis, apud quos licet rarius, in hortis colitur, Büschelerbs/id est, Pisa in fasciculum juncta, appellantur.

DE CICERE.

Caput V.

I. Cicer montanum ἄκαυλον: radice est longa; in profundum, nisi fissilium lapidum interventu prohibeatur, descendente; à qua exurgunt pediculi palmares, tenues, birsuti, utrinque foliis duodenis, & pluribus subrotundis, sed nonnihil, quam in Cicere sativo longioribus, marginibus hirsutis, modo æqualiter, modo inæqualiter ex adverso nascentibus, folio tamen extremo impari, vestiti: flosculi ad radicem oblongiusculi, pallidi, forma ad florem Loti tetragonoboli accedente: his succedunt siliquæ prætumidæ, duabus valvulis constantes, semine reniformi, Medicæ in morem flavescente, prægnantes. Vernis mensibus floret, in monti-

bus Thuringiæ circa Northusam, unde D. Furerus anno 1616. transmisit.

II. Cicer montanum lanuginosum erectum, ramis est pedalibus, rectis, rotundis, molli lanugine hispidis, in ramos semipalmares, etiam multo minores brachiatis; in quibus folia Viciæ sylv. forma longa, modo latiora, modo angustiora, mollia, levi lanugine obsita, dena, duodena & totidem ex adverso eidem costæ inhærentia, extremo semper imparem numerum faciente: ramulorum apicibus spica florum pallidorum & hirsutorum insidet, quos sequuntur siliquæ oblongæ, lanuginosæ, in exiguum filamentum recurvum desinentes, quæ semen nigrum minutum continet,

Hoc angustioribus foliis, in Valesia ad Thermas Leucenses, Iulio florens reperitur: at quod foliis paulo latioribus est, Ciceris montani erecti Thuringiani nomine, à D. Furero, & Ciceris astragaloidis erecti Francenhusanorum à D. Jungermanno accepimus, quod in montibus Francenhusanis copiose reperiri scripsere.

DE LUPINO.

CAPUT VI.

Lupinus cæruleus major villosus: radice est lignosa rufescente, fibrosa: caule cubitali, firmo, rotundo, striato, molli lanugine obsito (nam in hoc longe major est hirsuties, quam in aliis Lupinis) in summitate in paucos ramulos diviso: ramulis quandoque etiam subalaribus, rudimenta floris futuri habentibus, qui raro nostro cœlo perficiuntur: folia septena, octena, molli lanugine obsita, &, quam in cæteris latiora, stellæ in modum disposita, pediculis villosis, tres, quatuorve uncias longis insident, quæ decidua sunt, maxime ubi semen perfici incipit: flores magni sunt, eleganter cærulei, & inodori (rarius floribus est incarnatis) semper quini in ordine ceu verticillatim dispositi; ita ut quamplurimum quatuor, raro quinque ordines conspiciantur: & quo planta perfectior fit, eo etiam magis à se invicem distinguuntur, & quintus ordo plerumque perit, dum inferiores semen perficere student: siliquæ sequuntur hirsutæ, unciam latæ, duas longæ, sed paucæ, cum ex quinque ordinibus vix binæ singulo ordine proveniant (quod raritatem & peregrinam plantæ naturam ostendere videtur) quæ semen vulgaribus majus compressum, & rufescens, quandoque striis variegatum, continent. Hujus semen anno 1593. Lupini Indici nomine, D. Doldius Norinberga, ipsam vero plantam Lupini Cretici appellatione, D. Springerus Heidelberga misit: quem Lupinum quartum, Clusius in postrema historia facere videtur.

II. Lupinus minimus: ex radicula oblonga capillacea, cauliculus tenuis, palmaris, quam minimum hirsutus exurgit, circa quem foliola quina, sena: septena, brevia, angustissima, subhirsuta, quæ oblongis pedicellis insident: flores & semina nondum vidimus: plantam Lupini Africani minimi nomine, ex horto nobiliss. Contareni habemus.

DE LATHYRIDE.

CAPUT VII.

Lathyris angustissimo sive capillaceo folio: plures Lathyridis differentias in foliorum latitudine & angustia, floris colore, siliquarum forma, hirsutie, & lævitate hic præterire lubet, & solum meminisse Lathyridis angustissimo folio, quæ radice est exili, cauliculis cubitalibus, infirmis, quibus hinc inde, & adverso situ bina minima foliola adnascuntur, è quorum fine bina, nonnunquam terna folia capillacea, trium, quatuorve unciarum longa, & surrecta; exiguo pedicello innixa, una cum pediculo in multifidum capreolum desinente, prodeunt; ex quo etiam pediculus tenuissimus, oblongus & nudus effertur, qui florem unicum, parvum subcæruleum, quandoque pallide rubentem sustinet: quo defluxo, siliqua uncialis in apicem falcatum abiens, bina, ternave grana parva rotunda nigricantia continens, succedit. Monspessuli in collibus, Majo florens reperitur.

DE VICIA.

CAPVT VIII.

VICIA Onobrychidis flore: & Viciarum quamvis differentias plures observaverimus, attamen in præsens unius solum descriptionem subjicere lubet. Hæc caules habet pedales, teretes, striatos, quos foliorum alæ, ut in Vicia vulgari, sed breviores & angustiores, uni costæ ex adverso respondentes, ambiunt, capreolis extremum occupantibus: ex foliorum alis superioribus, pediculi semipalmares, nudi exurgunt, quorum summitatibus flores plures oblongi, galericulati, Onobrychidi 3. Clusii forma similes inferne pallidi, superne violacei coloris insident: floribus succedunt siliquæ planæ, deorsum reclinatæ, semina exigua, sena, septena numero, continentes. Monspessuli provenit.

DE CAPITE GALLINACEO, & onobrychide.

CAPVT IX.

CAPUT Gallinaceum minus: ex radice tenui oblonga, fibris carente, cauliculos aliquot palmares, & semipalmares profert, eosque ut plurimum procumbentes, & in ramulos divisos: folia vulgari, sive majori similia, sed breviora & angustiora: flores habet paucos, parvos, dilute rubentes, brevibus pediculis insidentes: fructus parvi, asperi, echinati & subrotundi succedunt. Hoc in maritimis & arenosis Provinciæ, & juxta Olbiam, & in montosis juxta oppidum Vigan, reperitur.

I. ONOBRYCHIS clypeata aspera minor: à radice crassa, fibrosa, cauliculi semipalmares, reclinati prodeunt, circa quos foliola multa, brevia & angusta, adverso situ costæ adhærentia: flosculi eleganti colore rubentes, parvi, Genistæ forma similes, pedicellis insident: sequuntur fructus clypeolis exiguis similes, plani, asperi, semen minutissimum continentes. Monspessuli in planitie Lupi collecta.

II. ONOBRYCHIS clypeata lævis: ex radice rufescente, paucissimis fibris donata, caulis unus (nonnunquam duo) pedalis, nodis distinctus, exurgit: circa quem folia alata, ex senis, septenis utrinque fibris oblongis, glabris, uni costæ inhærentibus, unoque extremam aliam occupante composita: ex alis, tenues, & oblongæ virgulæ, flores purpurocæruleos, velut in spica dispositos, sustinentes, prodeunt; quos sequuntur fructus plani, læves, clypeiformes, communiter terni, sibi invicem per longum cohærentes, semen minutum includentes. In Helvetiorum alpibus, ut monte Fracto, & ad Thermas Fabarias provenit.

III. ONOBRYCHIS incana: caulem habet rotundum, ramosum, incanum: folia plura, acuminata, angusta, uni costæ adnexa, incana velut cinere aspersa: cauliculi semipalmares, nudi, spicam florum purpurascentium, aliorum forma sustinent: quibus succedunt siliquæ oblongæ, incanæ, incurvo mucrone donatæ, duabus valvulis constantes, semen minutum, nigrum, planum, & semicirculare continentes. In Provincia Galliæ reperitur.

Alteram non minus incanam, sed minorem, semipalmarem, foliis brevioribus & rotundis, ex Aragoniæ & Castiliæ saxosis, D. Albinus attulit.

DE OROBO.

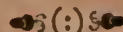
CAPVT X.

OROBUS alpinus latifolius: ramis est cubitalibus, aut altioribus, angulosis, viridib. foliis in singulis alis octonis, uni costæ adnatis, & sibi invicem oppositis, uncias tres longis, duas latis, viridibus, nervosis, & cæteris Ororum foliis minus acutis: è virgulis ex alárum cavis palmaribus nudis prodeuntibus, flores unciales, Genistæ forma, pallide lutei, at folio superiore rufescente, dependent stylo ex illorum medio prominente: lobos & semina non vidimus: ex Pyrenæis & Helvetiorum alpibus habemus.

DE GLAUCE LEGUMINOSA.

CAPUT XI.

GLAUCI Leguminosæ affinis: radicem habet albam, oblongam, paucis fibris donatam, ex qua caulis bicubitalis, & altior, satis crassus, rotundus, rubescens, cavus, paucis & brevibus pilis aspersis, prodit, & nisi sustentetur, procumbit: at frequenter ad cubiti solum altitudinem accedit, nec fulcimine opus habet: hic in alios ramos dividitur: folia habet Glauco leguminosæ similia, duodecim etiam quatuordecim, & pluribus, utrinque ad costam ordine dispositis, nec in ambitu serratis, & eleganti virore nitentibus: ex foliorum sinubus pediculi prodeunt, flores pallide luteos, modo unum communiter plures, forma Glauci leguminosæ similes sustinentes: hos sequuntur siliquæ crassæ, conjunctæ, unciam longæ, triangulares, in brevem apicem abeuntes, semina angulosa, per maturitatem ex viridi flavescentia, continentes. Hujus semen Araci Boetici nomine, à D. Jo. Pona Verona accepimus, & ab annis aliquot in hortulo nostro habuimus: nam licet planta annua sit, attamen ex semine deciduo sese propagat. Tota planta ingrati saporis est: folia commanducata, herbaceum primum & ingratum, dein amarum saporem in faucibus relinquunt.

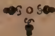
LIBER DECIMUS.

DE OPHIOGLOSSO.

CAPUT I.

I. OPHIOGLOSSUM anguloso folio: ex radice crassa, in fibras crassas abeunte, unus vel alter pediculus, uncias quatuor longus, post medium dilatatus, effertur, cui folium unicum, uncias tres longum, sesquiunciam latum, ad exortum utrinque dilatatum, & angulosum insidet, & stylum sesquiuncialem linguam referentem, pediculo donatum obtinet. Helmstadio, D. Sigfridus misit.

II. OPHIOGLOSSUM minus; radiculis est fibrosis, pediculo simplici & brevi, cui folium unicũ, subrotundum, unciam latum, sesquiunciam longum insidet: ad cujus exortum, & veluti è folii sinu, stylus serpentis linguam referens, unciam longus exit: in humidis circa Monspelium provenit.

DE ADIANTHO.

CAPUT II.

ADIANTHUM fruticosum Brasilianum: hoc Filicis instar excrescit, caule tenui, lævi, subnigro puniceo colore nitente, qui in alios subdividitur, circa quos folia viridia, Adiantho vero aliquantum similia, parva, oblonga, sed obtusa, superne tantum incisuris divisa, inferiore costa, qua capillaceo insident, integra, alternatim cauliculo, & quidem utrinque duodecim usque ad viginti, petiolis, per pedicellum junguntur. Apud Toupinambaultios in Brasilia natum à D. Bursero accepimus.

DE FILICE.

CAPUT III.

I. FILIX palustris maxima: radice est omnium Filicum crassissima, duos pugnos superãte, nigra, velut ex crassissimis squamis compacta, & multis

multis fibris nigris capillata; unde exurgũt folia plura atrovirentia, tres cubitos superantia, in latus amplissime expansa: quorum pedicul⁹ rufescens, angulosus, cavus, instar oblongi auriscalpii ex radice prodit, qui ubi pedalem altitudinem adeptus est foliosus redditur, ad modum Filicis maris vulgaris: nam veluti ex plurimis pinnis, secundum margines crenatis, & ad unum pediculum cohærentibus componuntur. Verum ad radicem, inter media folia, plura foliorum rudimenta cubitalia, veluti futurorum principia, conspiciuntur, eo modo, quo in Filice florida, sive Osmunda dicta, circa summos ramulos apparent: à qua tamen differt, quod Osmunda caules edat, & caulium summis, veluti flores sive seminum rudimenta adhæreant, & folia habeat latiora, & haudquaquam per margines serrata. Hanc locis palustribus circa thermas Marchicas copiose observavimus: aliquando in editis & saxosis, sed humidis montibus etiam reperitur, ut circa Ramstein arcem Basileensium notavimus.

II. Filix mas aculeata major: radicem habet nigram, fibrosam, pediculos pedales, foliosos, in multas alas pinnatas, modo majores, modo minores, modo minores profundius divisos pallide virentes, primis in ambitu dentatis, & in brevem spinulam desinentibus. Hanc in monte Wasserfall legimus.

III. Filix aculeata minor; hæc pinnulis est brevibus, totis integris, non dentatis, sed in spinulam acutam brevemque omnibus desinentibus: eodem quo prior loco, licet eam postmodum à D. Furero ex Harcynia & Stolberga veteri, acceperimus.

DE MVSCO.

CAPVT IV.

I. Muscus pennatus: hic colore est ex luteo virescente, lateq; serpit, multis viticulis, sed brevibus, ramosis, minutis foliis, pennam æmulantibus vestitus, qui fibras tenues pro radicibus habet: in petrosis & sylvis reperitur.

Hujus altera species, radice rufescente ex copiosissimis fibris composita, viticulis ramosioribus, foliis minoribus: in sylva Wilensi, locis uliginosis provenit.

II. Muscus filicinus minor: hujus aliquot differentias observavimus: sed hic solum de minore agemus, qui per terram serpit, cauliculis tenuibus, in summo ramosis, foliolis Filici similibus, sed tenuissime dissectis: ex ramulis, pedicelli aliquot capillares rufescentes, biunciales, efferuntur, quib. singulis capitulum exiguum, subrotundum, incurvũ, in apicem exiguum desinẽs, insidet. Hunc, cum aliis D. Jungermannus misit.

III. Muscus Abietis facie: prædicto non multum absimilis; viticulis in ramos divisis, foliis capillaceis, utrinque (ut in Abiete) costæ oblongiusculæ adnatis, multo quam in priore brevioribus, & viridioribus.

IV. Muscus ramosus repens, velut spicatus: hic ad arborum radices, nigris radiculis terræ affigitur, viticulis crassis, & longis serpit, & de se copiosas veluti spicas oblongas, ex tenuissimis & levissimis foliolis compactas, ramulorum instar emittit.

Huic similis & alter, foliorum tantum apicibus candicantibus discrepans: uterque in monte Crentzacho ad arborum radices crescit.

V. Muscus ramosus erectus major: hic cespitis instar eleganter & arctissime quasi compactus, ex radicibus oblongis capillaceis, cauliculum trium quatuorve unciarum emittit, qui in binos, ternos, quaternos, biunciales, etiam triunciales ramulos, & hi quoque in alios erigitur, qui minimis capillaceis foliolis vestiuntur: inter ipsa foliola, pedicelli unciales, nudi, capillacei, capitulum, ut in Adianto aureo, sustinentes, efferuntur. Hic in Crentzacho monte ad arborum radices, aliis Muscis commixtus conspicitur: at elegantior & viridior, ad sepes circa Birsam fluvium reperitur.

VI. Muscus ramosus erectus minor: ex capillacea radiculâ cauliculus ad summum biuncialis varie divisus foliolis vix conspicuis cinctus, emergit: eodem, quo tres priores, loco provenit.

VII. Muscus saxatilis ericoides: huic circa radicem folia multa Musco vulgari similia, inter quæ viticuli sunt palmares, asperi, foliolis Ericæ coridis folio similibus, inordinate vestiti, aliquando hinc inde nudi, quorum summo capitulum exiguum insidet. Ad Wiesam fluvium super saxa repit.

VIII. Muscus stellaris roseus: ex fibellis nigris radicem constituentibus, pedicelli unciales pro-

prodeunt, quibus singulis folia plura instar rosæ compacta, pallide virentia, acuminata, in modum stellæ dispofita, insident. Hic in saxosis Telamontii provenit.

IX. Muscus Cupressiformis: parvus est, ramosus, foliolis cupressi forma, atrovirentibus, inter quæ pedicellus exurgit, qui minimas spicas pallidas & molles sustinet. Ex Harcynia.

X. Muscus Polytrichoides: hic triplex est; Primus, viticulis est plurimis, iisque brevibus, & compactis, qui foliolis brevibus capillaceis rigidiusculis cinguntur. Alter, per omnia minor est, cujus folia rigidiuscula non sunt: Tertius, minimus est, & mollis: prior in sylvis uliginosis reperitur: duo posteriores muris insident.

XI. Muscus terrestris coralloides erectus, cornibus rufescentibus: hic Musco terrestri vulgari eleganti spectaculo innascitur: nam Musco vulgari ex pallido virescenti, hic candidus insidet, coralli modo in ramulos rigidiusculos divisus: qui licet candidus sit, ipsius tamen summitates cornutæ, & rigide rufescunt: hic ad Wiesam fluvium late expansus in arenosis reperitur. Verum hic cum Musco Corallino, sive Corallina montana Tabernæmontani, neutiquam confundi debet.

XIII. Muscus ceranoides: hic duplex est, major & minor: major, trium, quatuorve unciarum est, foliis carens, cauliculis latiusculis in ramos divisis, hique in alios breves, & hi similiter in tenuissima segmenta, trifida, quadrifida, acute scinduntur.

Minor totus incanus, unciam non excedens, ex plurimis ramulis proxime junctis compositus, quorum summitas communiter in duo minutissima & acutissima cornua abit: uterque in Harcynia collectus fuit.

XIV. Muscus aquaticus folio expanso: hic ex radice transversim repente, & nigricante, ramos frequentes, late sparsos & semipalmares emittit, quorum summitates ob foliola compactiora, velut in spicam abeunt: foliis est brevibus, latiusculis primum, dein acutis. Hic apud nos aquæ in rivulis innatat, & nonnihil splendet: quamvis eundem ex lacu Gaderslebiano D. Sigfridus, & D. Jungermannus, Musci majoris lapidum Harcyniæ nomine, miserit.

XV. Muscus fontanus sive hepatica aquatica: hunc triplicem habemus, majorem & minorem, Hepatiæ nomine à Lobelio, Tabernæmontano & aliis depictum, his tertium addere lubet, ab illis diversum, quem Muscum fontanum capitulis racemosis vocamus: hic foliis est longe minoribus, squamarum instar junctis, pallide virentibus, & nonnihil hirsutis, inter quæ quam plurimi pediculi capillacei, biunciales, nudi efferuntur, quorum singuli capitulum parvum instar racemi compactum, & rufescens sustinent, quantum ex sicco, à D. Sigfrido misso, colligere licuit.

XVI. Muscus pyxioides duplex est: alter terrestris, tubulis majoribus, & candidioribus constans, à Lobelio nomine Musci terrestris pyxidatos alabastriculos imitantis, propositus: sub quo in Silesia calcem reperiri relatum fuit.

Alter vero saxatilis est, tubulis longe minoribus, copiosioribus, nec ita candidis, qui petris saxisve latissimis innascitur, eaque obtegit, quemadmodum in via Telamontium versus, videre est.

LENTI-

Lenticula paluſtris latifolia.

LENTICVLA PALVSTRIS.

Caput V.

Lenticula paluſtris latifolia punctata: Lenticula paluſtris mihi quadruplex eſt: vulgatiſsima Lentem referens: altera triſulca: tertia quadrifolia: quarta cujus & figuram (in Phytopinace & Matthiolo propoſitam) & deſcriptionem adjungere lubet. Hæc ramulis aquis innatat, à quibus filamenta radiculas conſtituentia deorſum feruntur: folijs eſt copioſis, ſubrotundis, eleganter virentibus, conjugatim, in ramulis digeſtis, ſuperne punctis minutiſsimis notatis: his inferne copioſæ lenticulæ, aliquando ſingulæ, aliquando ternæ, & quaternæ, rugoſo prætenui cortice donatæ adhærent, quibus ſemen copioſiſsimum, minutiſsimum & flaveſcens includitur: ſapore eſt aqueo; Hanc in foſsis Patavinis aquis ſupernatantem vidimus, & in Sileſia circa Uratislaviam reperitur: quam forte Cæſalpinus, pro Stratiote aquatica Dioſcoridis propoſuit, quamque ſcribit fluitare, & cum aqua incidere. Piſis in Auxeri fluvio, qui aquas thermales ex monte S. Juliani recipit.

CORALLINA.

Caput VI.

Corallinæ varietates multæ ocurrunt; at in præſens de tribus, quas hactenus apud Authores, qui ad manus ſunt, non obſervavimus.

I. Corallina alba nodoſa: caule eſt pedali, ligno candido, & duro, candido & aſpero cortice tecto, à quo utrinque, ſed ſine ordine, pediculi, trium quatuorve unciarum erecti flexiles, prodeunt, quorum aliqui in alios, etiam uncia minores ſubdividuntur: hos minimum noduli, velut ex duobus ſemicirculis, ijſq; ut plurimum pertuſis, compoſiti uſque ad extremum apicem (triginta, etiam quadraginta in uno pediculo obſervare licet) eleganti ſpectaculo, ad antiquarum minimarum cęterarum aurearum ſimilitudinem, cingunt. Hanc una cum ſeqentibus, D. Rumbaumius, Maſsilia attulit, ex Barbaria illo deferri, & apud Maſsilienſes plumarum loco ſupra pileos geſtari, affirmavit.

II. Corallina cinerea rugoſa: hæc duplex eſt, & utraque non ſecus quam ſequens, intus lignum habet ſpadicei coloris, durum, medulla carens, & cruſta obductum. Prima, ligno eſt duriore, quod cruſta cinerea, aſpera, rugoſa, & tuberoſa, veluti cortice veſtitur, quæ friabilis eſt, forte ex lino maritimo exiccato creata: hæc in ramos plures recurvos, & hi in minores, veluti tuberculis exaſperatos, dividuntur, & in obtuſum rotundiuſculum apicem deſinunt.

Altera, cruſta magis albicante, minuſque rugoſa obducitur, & in ramos pede longiores flexiles, & hi in ſtylos pleroſque palmares, abſumuntur. Verum has duas, nec cum Lithophyto marino Geſneri, nec cum Corallina alba, lutea, & rubra Tabernæmontani, nec cum Erica marítima Cluſij, confundere oportet, cum omnes has differentias habeamus.

III. Corallina pallide flaveſcens lævis: hæc cruſta pallide flaveſcente, lævi ac friabili obducta eſt: à qua utrinque modo rami, modo ſtyli læves & flexiles prodeunt.

QVERCVS MARITIMA.

CAPVT VII.

QVERCVS maritima triplex mihi est: 1. quæ propter vesicas aut bullas plurimas, quibusdam baccifera dicitur: 2. vesicis quidem caret, sed foliorum extrema crassiora sunt, & inæqualia, quasi rudimentum Cucumeris exigui ostendunt, quam glandiferam vocant: utraq; jam descripta. At tertia, quam Quercum maritimam barbatam vocamus, pauca quidem folia habet, eaque secundæ similia, sed hæc in quam plurima oblonga capillacea filamenta, barbæ instar, absumuntur.

FVCVS MARITIMVS.

CAPVT VIII.

EX Fucis maritimis quam plurimis, in præsens aliquot solum exhibebimus, quorum duos priores anno 1603. D. Cargillus, Abredonia ex Scotia una cum descriptione transmisit.

I. FVCVS alatus, sive phasganoides: hujus admiranda est forma: saxis quæ Oceanus lambit, & in æstu quoque mergit, adhæret, caule tereti, pennæ anserinæ magnitudine; colore, quem exhibet Pruna Damascena, inter rubrum & nigrum saturatum, medio; at folia, quæ non nisi caulem adultum ornant, saxo hærentia (in sicca virescunt) ad luteum magis vergunt, quæ palmæ latitudine supra radicem nascuntur plurima, ligularum instar, cartilaginea, tres, quatuor, sex, aut octo uncias longa: inter quæ caulis eo usque teres, latescit, porrigiturque interdum ad ulnæ longitudinem infirmus, ut nisi aquis innatans sustentetur, humi semper procumbat: huic, si adultior utrinque ala adnascitur, tantæ, quantæ & ipse caulis est longitudinis, ea vera tota membranea est, fibris hinc inde venosis à caule conspersa. Notandum autem membranam hanc, prout in sagittarum alis est videre, ima parte angustiorem, sensim latiorem reddi, ita ut tres ab ortu pollices transversos, æqualis deinceps tota existat, unius, duarum aut trium unciarum latitudine. Vulgo Baderlacks vocant: Fucus alatus, aut phasganoides esto, caulis enim ancipitem gladium refert: Hic, præsertim in Septembri viget, alio anni tempore inutilis: membranæ abjiciuntur, reliquo vescuntur gravidæ, alijsq; etiam in cibos cedit: sapore est salso cum modica dulcedine: sitim manducantibus excitat.

II. FVCVS arboreus polyschides: eodem ortu & usu est, quem vulgus Tangels nominat, Fucus omnium interdum maximus, trium quatuorve cubitorum, teres, luteus (tenerior, qui solus vescus est, longe infra minimi digiti crassitudinem, corticem Castaneæ bene maturæ colore æmulatur) caulem Angelicę maximæ crassitudine æquat: fastigium, in latas cartilaginosas membranas, varie dividitur, eo prope modo, quo balthei pars, & qua ensis suspenditur apud Helvetios. Hic fucus maximus, aut arboreus polyschides esto. Hactenus Cargillus. Verum hic postremus à Palmifolio Giganteo sive Alga latifolia Imperati, à quo Neapoli, cum quam plurimis maritimis plantis accepimus, distingui debet.

III. FVCVS longissimo, latissimo, crassoq; folio, radice est brevi, ex crassis fibris composita, ex qua pediculus crassus, rotundus, semipalmaris prodit, qui in folium expanditur: folium unum ingentis longitudinis, pedes aliquot & ulnas excedit (rarius ex una radice duo folia, ejusdem omnino formæ & longitudinis) & latitudine uncias quatuor superat, ejusdem fere per totum folium, principio excepto, latitudinis, in medio æqualiter planum, ad utrumq; vero latus parum convolutum tortuosum & sinuosum, obscure virens, crassum, & dum terræ adhuc affixum, tactu forma gelatinæ, viscosum, & madidum: quare, propter nimium madorem vix asservari potest, licet sæpius Soli exponatur: nam quoties chartæ reponitur, mador iste cũ fœtore recrudescit, ita ut à corruptione non nisi post aliquot septimanas, donec plane siccetur, servari possit. Hic in Gallijs ad maris litora versus S. Malo provenit, & è natali solo facile eruitur: unde D. Satlerus promisit.

IV. FVCVS longissimo, latissimo, tenuiq; folio: hic priori non multum absimilis, qui ex radicula nigra, fibrosa, pediculum tenuem, triuncialem emittit, qui in folium sesquicubitalis longitudinis, unciarum quinque vel sex latitudinis, planum, per margines hinc inde convolutum, absumitur: coloris pallide virentis est, substantiæ tenuissimæ membraneæ: hunc cum alijs maris Mediterranei purgamentis re[l]ectum, non longe à montis Cetij ra[di]ce, collegimus.

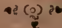
V. Fvcvs longo, angusto, & crasso folio: radice est rotunda & plana, ex qua bina, ternave folia (sive cauliculi, si mavelis) sesquipalmaria, crassa, coriacea & plana, ligulas referentia prodeunt, quæ in alias velut ligulas, sed rarius, dividuntur. Hic ad Fucum maritimum secundum Dodonæi editionis Belgicæ referri posse videtur, cujus species altera breviore & angustiore folio dici poterit. Hunc quoque à D. Satlero habemus.

VI. Fvcvs membranaceus ceranoides: hic instar Lactucæ marinæ tenuis, palmum excedens, caule est unciam & semiunciam lato (mire varians) qui in plurimas alas modo latiores, modo angustiores, hæcq; in brevissimas easq; plures cornuum modo subdividuntur. Hujus species varias esse, scopulis adnasci, Scotis Dils dici, ejusq; esum contra Picam commendari, D. Cargillus, planta addita, perscripsit.

VII. Fvcvs maritimus Gallopavonis pennas referens: hic membraneus est, sese sensim late expandens, qui in plures lacinias semicirculares sibi quandoq; incumbentes dividitur, per quas variæ striæ semicirculares, variegatæ, diversæq; latitudinis, ut in pennis Gallopavonis, eleganti spectaculo feruntur. Hic scopulis maritimis adnascitur: quamvis etiam ex Mitulis, cortex huic Fuco similimus, eximatur: hunc à D. Cargillo ex Scotia accepimus.

VIII. Filvm maritimum Germanicum: hoc exiguo lapillo innascitur, & in plurima bicubitalia, angustissima, nigricantia, lævia, crassiuscula & firma, aliquando inter se complicata fila, absumuntur. Hoc ex mari Baltico accepimus, & incolis Meerfaden, & Meerstrang dici accepimus.

Alga bombycina: Algam hanc ex Scotia accepimus, quæ instar Gossypij sive bombycis mollis & compacta, late expansa, aquis dulcibus innatat, superne pallide virens, inferne albicans: hoc gossypio, quod ex veteri thorace, cui suffultum erat, eximitur, simili-
mum est.

CARDVVS.

Capvt IX.

I. Cardvvs mollis latifolius: caule est cubitali, striato, brevibus & mollioribus spinis armato: folijs Rumecis forma, tenuibus, lævibus, venosis, palmum longis, uncias quatuor latis, marginibus exiguis spinulis dentatis, caulis summitas in pediculos breves unciales abit, quorum singuli capitulum Lappæ vulgaris forma, ejusq; fere magnitudinis sustinent, quod in stamineum purpureum florem expanditur. Hunc D. Burserus in Austriæ monte Taurero Rastadiensium legit.

II. Cirsivm angustifolium: ex radice nigra fibrosa, caulis cubito altior effertur, membranosis alis asperiusculis vestitus, in ramos divisus, quorum singuli in pediculum oblongum, eumq; nudum, abeunt, cui capitulum unicum hispidum insidet, quod in florem stamineum rubentem aperitur, & tandem in lanuginem absumitur. Folia habet ad radicem palmaria, uncia angustiora, atrovirentia, in ambitu raris aculeis prædita: at quæ in caule, brevia sunt, nonnihil laciniata, & aculeis magis exasperata. Hoc in monte Wasserfall legimus.

III. Cardvvs sphærocephalus acutus vulgaris: ex radice crassa, caulis cubito altior, statim in ramos brachiatus, effertur, qui crassus, lignosus, membrana alata spinosissima usque ad summum investitur: quem folia pediculo latiore amplectuntur, quæ profunde laciniata, palmaria, duas tresve uncias lata, per ambitum crebris & acutissimis, pallide flavescentibus spinis armata. Caulium summis, capita rotunda, pene sphæricea, acutissimis spinis horrida, insident, quæ in florem stamineum purpurascentem explicantur, & tandem in pappum abeunt, cui semen Cnico sylvestri simile includitur. Hæc frequens est in dumetis humidis, quamvis etiam secus vias reperiatur.

IV. Cardvvs lanceatus angustifolius: hic caulibus est bicubitalibus, rotundis, striatis, hispidis & firmis, oblongis, acutis, albicantibus spinis horridus, hinc inde membranea ala donatus, & in summo in ramulos divisus: circa hunc folia rariora, palmum æquantia, angusta, in lanceam oblongam, eamq; latiorem, quam in Cardeo lanceato latifolio, abeuntia, raris & brevi-

bus lacinijs divisa, subtus incana, superne atrovirentia, spinis longis donata: cauliculorum summis capitula plura, parva, ex imbricatis squamis composita, insident, quæ in stamina atrorubentia, apicibus divisis expanduntur, & aliorum more in pappum & lanuginem resolvuntur, semenque exiguum in ea occultatur. Hic & flore albo quandoq; reperitur. Hunc in nemore ad pontem Wiesam observare licet.

V. Carduus palustris: radice est simplici, caule tricubitali, foliaceo, erecto, nonnihil ramoso, brevibus spinis armato, folijs atrovirentibus, crassis, sinuosis, quandoq; etiam laciniatis, semipalmaribus, sesquiuncialem latis, per marginem rarioribus spinis cinctis; caulis summo capitula plura, singula singulis pediculis insident, quæ in florem stamineum purpurascentem expanduntur, dein in pappum aliorum more abeunt. Hic ad Wiesam locis arenosis, herbosis, & Michelfeldensibus palustribus, provenit.

VI. Carduus polycephalus angustifolius: radicem habet lignosam, fibrosam, caulem cubito altiorem, rotundum, striatum, spinis carentem, cujus summitas in plures semipalmares ramulos, & hi quandoque in breviores, dividitur: folia sunt pauca, angusta & brevia, spinis oblongis armata; capitula plura, parva, quibus minima subjiciuntur, exiguis spinulis prædita, & flos Jaceæ similis ex staminibus purpurascentibus compositis, insidet, qui similiter in lanuginem abit. In pratis Michelfeldensibus frequens occurrit.

VII. Carduus repens vinearum: ex radice oblonga, nigricante, caulis prodit reclinatus, rarius erectus, pedalis, incurvus, striatus, candicans, cujus summum in ramulos paucos, eosque breves absumitur, qui capitula parva Jaceæ vulgari similia, sustinent: folia ad radicem plura, superne atrovirentia, inferius incana lanugine aspersa, semipalmaria, unciam lata, leviter sinuata, spinulis per circumferentiam donata: at quæ caulem ambiunt in profundas lacinias dividuntur, palmaria, duas tresve uncias lata, existunt. Hic in vinetis Mutensibus frequens est.

VIII. Anonis viscosa minor flore pendulo: plantula est semipalmaris, totaque hirsuta: radicula alba, oblonga, tenui, parum fibrosa, à qua cauliculi plures duarum triumve unciarum, exurgunt, ijq, tenues, rotundi, foliolis parvis, plerumq; ternis ex uno pediculo prodeuntibus, forma & situ vulgaris Anonidis similibus, viscosis: flores parvi sunt, lutei, propendentes, quibus minutum semen in exigua siliqua succedit, & nullis spinis donatur. Ex Gallia Narbonensi habemus.

LIBER

LIBER VNDECIMVS.

CYTISUS.

CAPVT I.

CYTISVS Hispanicus siliquis Ornithopodij: hic virgis est rotundis, striatis, duris, tricubitalibus, in varios ramos nonnihil lanuginosos brachiatis, quos folia numerosa, terna, uni pediculo inhærentia, in summis ramulis exigua, dilute virentia, ambiunt: flores parvi, lutei, Genistæ similes, quibus siliquæ unciales, molli hirsutie tectæ, instar siliquarum Ornithopodij, minus tamen profunde sinuatæ, & plures simul junctæ, ternæ, quaternæ, quinæ, uni pedicello inhærentes, quibus semina parva, plana, nigricantia inclusa sunt. Hic in Hispania, ad agrorum limites frequens est, non tamen cum Cytiso primo Clusij, cujus pars interior nigricat, & ramuli toti villo obsiti sunt, confundi debet.

COLVTEA.

CAPVT II.

COLVTEA Scorpioides maritima glauco folio: virgis est pedalibus, rarius cubitalibus, lignosis, rotundis, rufescente, rugoso cortice vestitis, in frequentes ramos divisis: folia alata, septem, aut novem, uni costę, binis semper ex adversositis, adhærent, uno impare extremam alam occupante, Coluteę folijs similia, multo minora, obtusa & cordata, glaucique vel cæsij coloris: flores & forma & colore Coluteæ similes, sed minores: pediculis tenuibus siliquæ tenues, oblongæ, unciales, articulis distinctę insident, quarum singulis articulis, singula semina parva inclusa sunt. Hæc in maritimis prope Teracinum collecta, quamvis etiam Patavio, ex horto Bembiano habeamus.

GENISTA.

CAPVT III.

GENISTÆ Hispanicæ affinis: suffrutex est cubitum superans, caule tenui, tereti, candicante cortice tecto, qui in plurimas virgas tenuissimas dividitur, quarum aliquæ palmum superant, aliæ minores sunt: circa quas folia longiuscula, angustissima & ita ut virgæ pene nudæ appareant: summis virgis singulis unicum capitulum rotundum, villosum, molle, insidet, ut in Gramine maritimo sive polyanthemo majore, ex pluribus floribus, Genistellæ tinctoriæ forma, sed minoribus pallide luteis compositum: nam quilibet flos, ex caliculo villoso, hirsutie albo prodit. In montibus plane saxosis ad aquas Blancas D. Albinus collegit.

GENISTELLA Monspeliaca spinosa: hæc viticulis est palmaribus, in terram reflexis, quorum pars inferior in brevissimos ramulos, ex parvis spinulis constantes dividitur, à medio vero sursum villosi sunt, quandoq; in ramulos brachiati, oblongis viridibus folijs, minoribus sæpe additis, vestiti, spinisque carentes: summitatibus flores pallide lutei, forma Genistæ spinosæ vulgaris similes, insident. Hanc quidam Monspessuli Corrudam luteam vocabant: quæ etiam in Ventoso monte reperitur.

Similem sed per omnia majorem, caulibus pedalibus, folijs rarioribus, spinis longioribus, minusque pungentibus, floribus majoribus & aureis, quasi in spica dispositis, ex Hispania habemus.

GENISTELLA minor Aspalatioides: suffrutex est pedalem altitudinem surperans, stipite rotundo, rufo cortice vestito, ligno so, hinc inde spinis, sed rarioribus, armato, in ramos, qui in

minores subdividuntur, brachiato: circa quos foliola rara, parva, quædam subrotunda, quædam oblonga, spinis interiectis, quibus flores lutei, Genistæ prædictæ duplo minores, hinc inde componuntur, nec, ut in priore, ramulorum summis, in aculeum abeuntibus, insident. Hanc, ex Anglia Genistæ spinosæ nomine accepimus: at eandem in asperis, circa Aureliam Gallorum, ramis late se spargentibus, collegimus.

CHAMÆGENISTA Cretica: hæc virgulis est palmo minoribus, humi diffusis, tenuibus, rotundis, subcanis, in ramulos aliquot duarum, trium unciarum divisis, foliolis oblongis, angustissimis, binis aut ternis ab eodem exortu, sed altero semper longiore, prodeuntibus, incanis: ex foliorum alis flosculi terni, quaterni, parvi, lutei, Genistæ floribus æmuli: siliquas non vidimus. Ex horto nobiliss. Contareni habemus.

SVMACH.

CAPVT IV.

SVMACH angustifolium: hoc potissimum folijs à vulgato differt: hujus enim folia uncias quatuor longa, semiunciam lata sunt, in exquisitum apicem desinunt, & per marginem crenata sunt, quorum duodecim uni costæ, utrinque nimirum sex, adhærent, undecimo imparem numerum, constituente, quæ superne atrovirent, inferne pallida sunt, costa elata per longum excurrente. Hoc in Brassilia apud Tououpinambaultios collectum & à D. Bursero communicatum.

MELEGVETA.

CAPVT V.

MELEGVETA sive Grana Paradisi: folia crassa sunt, uncias quatuor longa, tres lata, per quorum longitudinem costa elata fertur, à qua fibræ plurimæ per transversum abeunt, ut in Caryophyllorum folijs cum quibus maximam similitudinem habent: fructus satis cognitus, habetur in officinis, ut & Grana exempta: hujus folij pediculus, sapore est aromatico, ipsis granis correspondente, non tamen ita acuto & aromatico, ut in folijs Caryophyllorum animadvertitur, quo signo potissimum à se invicem distingui possunt. Hujus folia una cum Nucis moschatæ folijs, D. Clutius Amstelrodamo misit.

STYRAX LIQVIDA.

CAPVT VI.

STYRACIS liquidæ folia: ex radice rotundo, nigricante, rugoso, striato & quasi articulato cortice tecto, folia terna, etiam quina, oblongis, tenuibus, nigricantibus pediculis donata, ex uno veluti tuberculo prodeunt, quæ vitiginea sunt foliorum Aceris, vel Platani instar, in lacinias ternas, etiam quinas divisa, nervosa, per circumferentiam crenata, & mucronato cuspide. Hæc ab Honorio Belli accepimus, qui styracis hujus magnum ramum se habere perscripsit.

LIGVSTRVM.

CAPVT VII.

LIGVSTRVM duplex ex Italia accepimus, de utroque breviter in præsens, cum solum ramos absq; floribus & seminibus acceperimus.

II. LIGVSVRVM Myrtifolium: hoc ad Ligustri vulgaris modum excrescere, & in ramos brachiari audio: rami rotundi sunt læves nonnihil rufescentes: folia atrovirentia, vulgaris folijs & latiora & longiora. Hoc nomine, Ligustri myrtifolij perpetui, vel Myrti Ligustri folio, Patavio ex horto Pharmacopæi (cujus nomen excidit) ad pontem molin accepimus.

II. LIGVSTRVM folijs laciniatis: & hujus ramos pedales habemus, circa quos folia atrovirentia, glabra, inferiora quidem subrotunda, alia vero oblonga: hæcq; modo integra, modo Jasmini lutei instar divisa, quandoq; ab altero solum latere, laciniam unam, quandoque utrinque unam, rarius binas, quandoque ternas, quaternas, inordinatas lacinias obtinent. Hoc primum Ligustri nigri nomine, ex horto Ill. Mori Senatoris Veneti, quem in villa di Carbonara colit: dein, pro Syringa laciniatis folijs, ex horto Ill. Contareni Sen. Veneti accepimus: de utroque plenius in Theatro nostro.

(o)

SALI

SALIX.

CAPVT VIII.

I. SALIX fragilis: hæc mediocris est altitudinis caulibus ramosis, rotundis, rubente cortice vestitis: folijs longis, angustis, prona parte incanis, superius atrovirentibus, & tandem pene nigris: julis quam in cæteris brevioribus. Fragilem appellare lubet, quia non aliarum Salicum instar virgis lentis & vimineis, sed plane fragilibus donatur. Nostris Brandweiden / eo quod tandem nigrescat, dicitur: frequens ad Birsam & S. Jacobum.

II. SALIX oblongo incano folio: hujus caules, cortice atrorubente vestiti, in breves & plures ramulos divisi: folijs oblongis, superna parte obscure virentibus, parte prona cinereis & incanis: flores copiosos aliarum salicum modo producit, & semen parvum nigrum, cum albissima lanugine avolat: hæc apud nos frequens, in primis in minore urbe, ad molendinum ærarium, in sepibus ad aquam.

III. SALIX subrotundo argenteo folio: hæc caulibus est cubito altioribus, rotundis, incanis & ramosis: folijs subrotundis, superne nigricantibus, parte prona incanis, argentei coloris, splendentibus, tactu mollibus, & veluti tenui lanugine pubescentibus, per ambitum raris crenis exasperatis. Hanc sine fructu ex Belgio D. Gallus transmisit.

IV. SALIX humilis latifolia erecta: hæc salici, latifoliæ aquaticæ acuto folio similis est, sed humilior, cum hujus virgæ rotundæ striatæ, vix cubitum superent: folia minora sunt, ac rotunditate oblongata, in acumen desinentia, rugosa, parte prona lanuginosa, tactu mollia: juli rotundi, pavi, flavi: hæc cum latifolia repente confundi non debet. Michelfeldæ humidis.

V. SALIX alpina angustifolia repens: ex radice, atrorubente cortice tecta, cauliculi palmares humi fusi prodeunt, qui capillaceis radicibus terræ affiguntur, ramulis tamen paucis sursum elatis: foliolis oblongis, latiusculis, brevibus cincti: flores ut in cæteris, quibus absentibus, nullus salicem esse crederet. Hæc in Helvetiorum alpibus & monte Fracto, frequens est.

VI. SALIX alpina Pyrenaica: hæc ad semicubitalem altitudinem vix assurgit, virgis tenuibus, ramosis, folijs oblongis, parvis, per circumferentiam pilosis, tactu holoserici instar, ob minutissimos pilos, mollibus: spicæ florum unciales, angustæ, molles sunt. In summitatibus Pyrenæi D. Burserus legit.

VII. SALIX saxatilis minima: hæc duas uncias vix superat, quæ ex radicula caudicem crassiusculum, vix semiuncialem emittit, qui in binos ternosve vnciales ramulos, terræ incumbentes dividitur: folia sunt parva, oblonga, subrotunda, atrovirentia, venosa, quorum medio capitulum parvum subrotundum, veluti ex multis baccis compositum, insidet, quibus maturis apertis, veluti ex triangulari caliculo, mollis, candida & brevis lanugo effertur. In alpium Helvetiorum jugis, saxis insidens, reperitur.

LIBER DVODECIMVS.

SANAMUNDA.

CAPVT I.

SANAMUNDA viridis vel glabra: radice est crassa, lignosa, fibrosa, alba, cortice crasso, pallido, léto vestita, à qua ramuli plures, tenues, palmares, etiam minores, ijque geniculati prodeunt, folijs oblongis (rarius subrotundo) Chamæleæ vel potius Polygalæ similibus, sed brevioribus, viridibus & glabris, alternatim circa ramulos dispositis: inter quæ flores oblongi, luteoli, in quatuor foliola divisi conspiciuntur: fructum non observavimus. Hæc Aprili florens, Monspessuli in horto Dei collecta fuit.

FRANGULA.

CAPUT II.

FRANGULA altera polycarpos: frutex est Frangulæ sive Alni nigræ similis, ramosus, cortice candicante vestitus: folijs subrotundis in apicem plerumq; abeuntibus, plurimis nervis elatis pér ea discurrentibus, quare instar foliorum Ulmi rugosis, tenuissime per marginem serratis: Flores habet forma Frangulæ vulgari similes, parvos, stellatos, luteolos, copiosos, velut in racemo cohærentes, quibus succedunt fructus parvi angulosi compressi, Spinæ infectoria baccis correspontentes, ex minimis pediculis dependentes. Hæc vere florens in quibusdam dumetis, etiam in monte nostro Muteto, reperitur.

RIBES.

CAPVT III.

RIBES montana oxyacanthæ sapore: duplex Ribes in Helvetiorum alpibus reperitur: altera, quæ frutice & folijs, sed minoribus vulgari convenit: fructum v. habet rubrum, hortensi duplo pene majorem, sapore oxyacanthæ fructui respondentem: in Valesianorum montibus reperitur. Altera, humiliorum est, & per omnia minor, baccis vulgaris minoribus, minusq; acidis: in Bernatum montibus provenit. Et hæc ad gloriam DEI dicta sunt, cui sit laus honor & imperium in sæcula.

FINIS.

INDEX

INDEX PRODROMI THEATRI BOTANICI;

Quo plantæ ſupra ſexcentæ una cum alijs continentur.

Primus numerus paginam,
Secundus paginæ ſegmentum,
Tertius paragraphum denotat.

X *Alſine*

Jaco-

Papaver

Q.

R.

Trifo-

FINIS.

